

Tho: Williams
Magd. Hall
Oxford.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ÆSCHYLI TRAGŒDIÆ

QUÆ SUPERSUNT,

AC DEPERDITARUM

FRAGMENTA.

RECENSUIT

VARIETATE LECTIONIS,

ET

COMMENTARIO PERPETUO

ILLUSTRAVIT

CHR. GOD. SCHÜTZ.

ACCEDUNT

SCHOLIA GRÆCA.

TOMUS III.

LONDINI:

SUMTIBUS G. ET W. B. WHITTAKER.

1823.

ΒΙΟΣ ΑΙΣΧΥΛΟΥ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ ὁ Τραγικὸς, γένος μὲν ἦν Ἀθηναῖος, Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον, υἱὸς Εὐφορίωνος, Κυναιγείρου ἀδελφὸς καὶ Ἀμεινίου, ἐξ εὐπατρίδων τὴν φύσιν ἔχων· νέος δὲ ἤρξατο τῶν τραγῳδιῶν, καὶ πολὺ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπερῆρε κατά τε τὴν ποίησιν, καὶ τὴν διάθεσιν τῆς σκηνῆς, τήν τε λαμπρότητα τῆς χορηγίας, καὶ τὴν σκευὴν τῶν ὑποκριτῶν, τήν τε τοῦ χοροῦ σεμνότητα, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης φησὶν, (Ran. 1036.)

Ἀλλ' ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνὰ,
Καὶ κοσμήσας τραγικὸν λῆρον. . .

Συνεχρόνισε δὲ Πινδάρῳ, γεγονὼς κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν Ὀλυμπιάδα. Γενναῖον δέ φασιν αὐτὸν, καὶ μετασχεῖν τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης σὺν τῷ νεωτέρῳ ἀδελφῷ Κυναιγείρῳ, τῆς τε ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, σὺν τῷ νεωτέρῳ ἀδελφῷ, Ἀμεινίᾳ, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς πεζομαχίας. Κατὰ δὲ τὴν σύνθεσιν τῆς ποιήσεως ζηλοῖ τὸ ἁδρὸν ἀεὶ καὶ ὑπέρογκον, ὀνοματοποιΐαις τε καὶ ἐπιθέτοις, ἔτι δὲ καὶ μεταφοραῖς, καὶ πᾶσι τοῖς δυναμένοις ὄγκον

τῇ φράσει περιθεῖναι, χρώμενος. Αἵ τε διαθέσεις τῶν δραμάτων οὐ πολλὰς αὐτῷ περιπετείας καὶ πλοκὰς ἔχουσιν, ὡς παρὰ τοῖς νεωτέροις. Μόνον γὰρ σπουδάζει τὸ βάρος περιτιθέναι τοῖς προσώποις, ἀρχαῖον εἶναι κρίνων τουτὶ τὸ μέρος, μεγαλοπρεπές τε καὶ ἡρωϊκόν· τὸ δὲ πανοῦργον, κομψοπρεπές τε καὶ γνωμολογικὸν, ἀλλότριον τῆς τραγῳδίας ἡγούμενος· ὥστε διὰ τὸ πλεονάζειν τῷ βάρει τῶν προσώπων, κομῳδεῖται παρὰ Ἀριστοφάνους· ἐν μὲν γὰρ τῇ Νιόβῃ, ἕως τρίτης ἡμέρας ἐπικαθημένη τῷ τάφῳ τῶν παίδων, οὐδὲν φθέγγεται ἐγκεκαλυμμένη. Ἐν δὲ δὴ τοῖς Ἕκτορος λύτροις Ἀχιλλεὺς ὁμοίως ἐγκεκαλυμμένος οὐ φθέγγεται, πλὴν ἐν ἀρχαῖς ὀλίγα πρὸς Ἑρμῆν ἀμοιβαῖα. Διὸ ἐκλογαὶ μὲν παρ' αὐτῷ τῇ κατασκευῇ διαφέρουσαι πάμπολλαι ἂν εὑρεθεῖεν· γνῶμαι δὲ ἢ συμπάθειαι, ἢ ἄλλο τι τῶν δυναμένων εἰς δάκρυα ἀγαγεῖν, οὐ πάνυ. Ταῖς τε γὰρ ὄψεσι καὶ τοῖς μύθοις πρὸς ἔκπληξιν τερατώδη μᾶλλον ἢ πρὸς ἀπάτην κέχρηται. Ἀπῆρε δὲ ὡς Ἱέρωνα τὸν Σικελίας τύραννον, κατά τινας μὲν, ὡς ὑπὸ Ἀθηναίων κατασπουδασθεὶς, καὶ ἡσσηθεὶς νέῳ ὄντι τῷ Σοφοκλεῖ· κατὰ δὲ ἐνίους, ἐν τῷ εἰς τοὺς ἐν Μαραθῶνι τεθνηκότας ἐλεγείῳ ἡσσηθεὶς Σιμωνίδῃ· τὸ γὰρ ἐλεγεῖον πολὺ τῆς περὶ τὸ συμπαθὲς λεπτότητος μετέχειν θέλει, ὃ τοῦ Αἰσχύλου, ὡς ἔφαμεν, ἐστὶν ἀλλότριον. Τινὲς δέ φασιν, ἐν τῇ ἐπιδείξει τῶν Εὐμενίδων σποράδην εἰσαγαγόντα τὸν χορὸν, τοσοῦτον ἐκπλῆξαι τὸν δῆμον, ὥστε τὰ μὲν νήπια ἐκψύξαι, τὰ δὲ ἔμβρυα ἐξαμβλωθῆναι.

Ἐλθὼν τοίνυν εἰς Σικελίαν, Ἱέρωνος τότε τὴν Αἴτνην

κτίζοντος, ἐπεδείξατο τὰς Αἴτνας, οἰωνιζόμενος βίον ἀγαθὸν τοῖς συνοικοῦσι τὴν πόλιν. Καὶ σφόδρα τῷ τυράννῳ Ἱέρωνι καὶ τοῖς Γελώοις τιμηθεὶς, ἐπιζήσας τρίτον ἔτος, ὢν ἐτῶν πέντε πρὸς τοῖς ἑξήκοντα, τοῦτον ἐτελεύτα τὸν τρόπον. Ἀετὸς χελώνην ἁρπάσας, ὡς ἐγκρατὴς γενέσθαι τῆς ἄγρας οὐκ ἴσχυεν, ἀφίησι κατὰ πετρῶν αὐτὴν, συνθλάσων τὸ δέρμα. Ἡ δὲ ἐνεχθεῖσα κατὰ τοῦ ποιητοῦ, φονεύει αὐτόν. Χρησμὸς δὲ ἦν αὐτῷ δοθεὶς οὕτως· Οὐράνιόν σε βέλος κατακτανεῖ. Ἀποθανόντα δὲ Γελῷοι πολυτελῶς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι θάψαντες, ἐτίμησαν μεγαλοπρεπῶς, ἐπιγράψαντες οὕτως,

Αἰσχύλον Εὐφορίωνος Ἀθηναῖον τόδε κεύθει
Μνῆμα καταφθίμενον πυροφόροιο Γέλας,
Ἀλκὴν δ' εὐδόκιμον Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι,
Καὶ βαθυχαιτήεις Μῆδος ἐπιστάμενος.

Εἰς τὸ μνῆμα δὲ φοιτῶντες ὅσοις ἐν τραγῳδίαις ἦν ὁ βίος, ἐνήγιζόν τε καὶ τὰ δράματα ὑπεκρίνοντο. Ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἠγάπησαν Αἰσχύλον, ὡς ψηφίσασθαι μετὰ θάνατον αὐτοῦ, τὸν βουλόμενον διδάσκειν τὰ Αἰσχύλου, χρυσὸν λαμβάνειν. Ἐβίωσε δὲ ἑξήκοντα καὶ τρία ἔτη, ἐν οἷς ἐποίησε δράματα ἑβδομήκοντα, καὶ ἐπὶ τούτοις σατυρικὰ ἀμφὶ τὰ πέντε. Νίκας δὲ τὰς πάσας εἴληφε τρεισκαίδεκα· οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ μετὰ τελευτὴν νίκας ἀπηνέγκατο.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΣ ΑΙΣΧΥΛΟΝ.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ.

Ο τραγικὸν φώνημα καὶ ὀκρυόεσσαν ἀοιδὴν
Πυργώσας στιβαρῇ πρῶτος ἐν εὐεπίῃ,
Αἴσχυλος Εὐφορίωνος, Ἐλευσινίης ἑκὰς αἴης
Κεῖται, κυδαίνων σήματι Θρινακίην.

ΑΔΗΛΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Αἴσχυλον ἥδε λέγει ταφίη λίθος ἐνθάδε κεῖσθαι
Τὸν μέγαν, οἰκείης τῆλ' ἀπὸ Κεκροπίης,
Λευκὰ Γέλας Σικελοῖο παρ' ὕδατα. Τίς φθόνος ἀστῶν
Θησείδας ἀγαθῶν ἔγκοτος αἰὲν ἔχει;

ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ,

Θέσπιδος εὕρεμα τοῦτο· τὰ δ' ἀγροιῶτιν ἀν' ὕλαν
Παίγνια, καὶ κώμους τοὺς ἀτελειοτέρους *
Αἰσχύλος ἐξύψωσεν, ὁ μὴ σμίλευτα χαράξας †
Γράμματα, χειμάῤῥῳ δ' οἷα καταρδόμενα.
Καὶ τὰ κατὰ σκηνὴν μετεκαίνισεν. Ὦ στόμα πάντων
Δεξιὸν ἀρχαίων, ἦσθά τις ἡμιθέων.

* Sic emendavit Brunck. Vulg. τούσδε τελειοτέρους.

† Ex emendatione Casauboni a Brunckio probata. Vulgo legebatur Αἰσχύλος ἐψύχωσε νοήσιμα * ἔτα χάραξας, qua de lectione sic Stanleius : νοήσιμα ἔτα.] In aliis Libris esse dicitur νονησμια ευτα : Scribendum suspicor νοησει δευτα χαραξας Γραμματα : Sic apte sequitur χειμαῤῥῳ δ' οἷα καταρδομενα : *Literas intelligentia sub..ctas est veluti torrente irrigatas*, id est, quæ et arte et copia præstant. Pro δευτα etiam scriptum esse potuit in quibusdam μακτα, eoque pertinere vulgatum μαετα· μασσω, μακτος : μακτης ex Hesychio notissimum est : Quid Bentleii νεοσμιλευτα ad χειμαῤῥῳ καταρδομενα ? *Stanl.*

IN

VITAM ÆSCHYLI

AB

ANONYMO

GRÆCE CONSCRIPTAM

STANLEII COMMENTARIUS.

BIOΣ Αἰσχύλου] Chamæleontis de Vita Aeschyli librum laudat Lilius Giraldus, de Poët. Hist. dial. 6. sane ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου bis citatur ab Athenæo, lib. ix. 4. et x. 7.

Αἰσχύλος ὁ Τραγικὸς] Plures fuisse Aeschylos (præter Atheniensum nostrum Tragicum) comperimus. Ex his unus Alexandrinus, cujus citantur Amphitryo et Messeniaca. Athen. Deipn. lib. xiii. 8.

Τίς δ' ἐστ' ἀνάγκη δυστυχεῖν ἐν πλείοσιν,
Ἐξὸν σιωπᾷν, κᾀν σκότῳ κρύπτειν τάδε;

Αἰσχύλος ἔφη ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν Ἀμφιτρύωνι. Οὗτος δ' ἐστὶν Αἰσχύλος ὁ τὰ Μεσσηνιακὰ ἔπη συνθεὶς, ἀνὴρ εὐπαίδευτος.

Fuit et alius Hippocratis Chii discipulus, Aristoteli laudatus, Meteorol. lib. i. cap. 6. Καὶ οἱ περὶ τὸν Ἱπ-

ποκράτην τὸν Χῖον, καὶ μαθητὴν αὐτοῦ Αἰσχύλον, ἀπεφήνατο. Et mox, καθάπερ φησὶν Αἰσχύλος, καὶ Ἱπποκράτης.

Fuit et eo nomine Corinthius, frater uxoris Timophanis unus e domesticis Timoleontis. Οὕτω παραλαβὼν τῶν μὲν οἰκείων Αἰσχύλον, ἀδελφὸν ὄντα τῆς Τιμοφάνους γυναικός. Plut. in Timoleonte.

Alius rursus Xenophontis libertus, pro quo orationem scripsit Dinarchus (testis est Dionysius Halicarnassensis in ejus Vita) cujus epigraphe, πρὸς Ξενοφῶντα ἀποστασίου.

Etiam alius, Cnidius, Orator, Ciceroni coætaneus, cujusque ipse meminit in Bruto c. 91. *Post a me Asia tota peragrata est, cum summis quidem oratoribus, quibuscum exercebar ipsis lubentibus, quorum erat princeps Menippus Stratonicensis, meo judicio, tota Asia illis temporibus disertissimus: et, si nihil habere molestiarum, nec ineptiarum, Atticorum est, hic orator in illis numerari recte potest. Assiduissime autem mecum fuit Dionysius Magnes. Erat etiam Aeschylus Cnidius, Adramyttenus Xenocles. Hi tum in Asia rhetorum principes numerabantur.* Iterum c. 95. *Exornato et faceto genere verborum: in quo fuit Aeschylus Cnidius, et, meus æqualis, Milesius Aeschines.*

Laudatur et Aeschylus auctor libri de Proverbiis, ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν, Zenobio, Cent. 5. Prov. 85. qui an ex prædictis fuerit non liquet.

Sunt qui his adnumerant Aeschylum Siculum. Favet Macrobius, Saturn. lib. 5. cap. 19. *Ita et Dii Palici* (inquit) *in Sicilia coluntur, quos primum om-*

nium Aeschylus Tragicus, vir utique Siculus, in literas dedit. Dein paucis præmissis subdit; *Aeschyli Tragœdia est quæ inscribitur AETNA, in hac cum de Palicis loqueretur sic ait,* τί δῆθεν αὐτοῖς, etc. Ex his vero satis liquet Aeschylum Siculum cum Atheniensi nostro eundem fuisse, qui (ut mox Biographus) in Siciliam demigrans, quo tempore Hieron Aetnam conderet, Aetnas Tragœdiam admodum splendide edidit, felicem incolis vitam auspicatus: ἐλθὼν τοίνυν εἰς Σικελίαν, Ἱέρωνος τότε τὴν Αἴτναν κτίζοντος, ἐπεδείξατο τὰς Αἴτνας, οἰωνιζόμενος βίον ἀγαθὸν τοῖς συνοικοῦσι τὴν πόλιν. Etiam in catalogo Tragœdiarum recensentur Αἰτναῖοι γνήσιοι, καὶ νόθοι. Nec mirum est pro Siculo haberi Atheniensem, quem in Sicilia versatum Siculis dictionibus sæpe usum fuisse refert Athenæus, ix. 14. Ὅτι δὲ Αἰσχύλος διατρίψας ἐν Σικελίᾳ πολλάκις κέχρηται φωναῖς Σικελικαῖς, οὐδὲν θαυμαστόν.

Γένος μὲν Ἀθηναῖος] Ita et Suidas, Αἰσχύλος Ἀθηναῖος Τραγικός. Eo tandem Atheniensis Tragœdiæ gloria progressa est, ut nemo nisi qui Athenis probatus esset, poëtæ nomine dignus censeretur. Plato Lachete, ὃς ἂν οἴηται τραγῳδίαν καλῶς ποιεῖν, οὐκ ἔξωθεν κύκλῳ περὶ τὴν Ἀττικὴν κατὰ τὰς ἄλλας ἐπιδεικνύμενος περιέρχεται, ἀλλ' εὐθὺς Ἀθήναζε φέρεται.

Γένος μὲν ἦν Ἀθηναῖος, Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον] Etenim Eleusis urbs fuit Atticæ: Phavorinus ἔστι δὲ πολὺ πλῆθος Ἀθηναίων· ὡς ὁ Θεολόγος. Nec populosa tantum, sed et Cereris templo sacrisque celeberrima; Strabo lib. 9. Εἶτ' Ἐλευσὶν πόλις, ἐν ᾗ τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν τῆς Ἐλευσινίας, quo allusisse tradit Aristophanem

interpres Græcus, cujus sub persona Aeschyli hæc sunt verba, Ran. 913.

> Δήμητερ, ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα,
> Εἶναί με τῶν σῶν ἄξιον μυστηρίων.

παρόσον, inquit Scholiastes, Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον ὁ Αἰσχύλος ἦν.

Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον] Eleusin inter 174 δήμους, seu pagos, a Theseo constitutos, recenset Polemo apud Strabonem, lib. 9. Ἐλευσῖνά τε εἰπὼν ἕνα τῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα δήμων, πρὸς δὲ καὶ τεττάρων. Sunt vero qui ad tribum Ἱπποθοωντίδα pertinuisse velint.

Υἱὸς Εὐφορίωνος] Ita etiam Suidas: et Herodotus II. 156. ἐκ τούτου δὲ τοῦ λόγου καὶ οὐδενὸς ἄλλου, Αἰσχύλος ὁ Εὐφορίωνος ἥρπασε τὸ, ἐγὼ φράσω, μοῦνος δὴ ποιητέων τῶν προγενομένων, quo magis miror Lilium Gyraldum, Poët. hist. dial. 6. dixisse, *Herodotus tamen Euphranorem, non Euphorionem, appellasse videtur.* Aliter etiam (inter cæteros) Pausanias, Corinth. ii. 24. Αἰσχύλος δὲ ὁ Εὐφορίωνος καλεῖ Δία καὶ τὸν ἐν θαλάσσῃ. Et in Arcad. 37. Δήμητρος δὲ Ἄρτεμιν θυγατέρα εἶναι, καὶ οὐ Λητοῦς, ὄντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον Αἰσχύλος ἐδίδαξεν Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας. Unde restituendus Clemens, Strom. lib. 5. Ὅ, τε Εὐφορίων, ὅ, τε Αἰσχύλος (lege, ὅ, τε Εὐφορίωνος Αἰσχύλος) ἐπὶ τοῦ Θεοῦ σεμνῶς σφόδρα φησὶν, Ζεύς ἐστιν αἰθὴρ etc.

Κυναιγείρου ἀδελφὸς καὶ Ἀμεινίου] Hinc supplendus Suidas, Υἱὸς μὲν Εὐφορίωνος καὶ Κυναιγείρου, τῶν εἰς Μαραθῶνα ἀριστευσάντων ἅμα αὐτῷ. Lege, Υἱὸς μὲν Εὐφορίωνος, Ἀμεινίου ἀδελφὸς καὶ Κυναιγείρου.

'Αμεινίου] Diodorus Siculus 'Αμυνίαν vocat, lib. 11. ut et Aelianus, Var. hist. lib. 5. cap. 19.

ἐξ εὐπατριδῶν τὴν φύσιν ἔχων] Hesych. Εὐπατρίδαι, αὐτόχθονες, οὐχὶ ἐπήλυδες. Ex eadem familia Pindarus, de quo Thomas Magister in vita ejus, Γέγονε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους Αἰσχύλου, καὶ συγγεγένηται αὐτῷ.

νέος δὲ ἤρξατο τῶν τραγῳδιῶν] Cum Pratina decertasse Olympiade 70. auctor est Suidas: at si quis calculos subducet, anno primo hujus Olympiadis non nisi 20 annos natum reperiet. Qua vero occasione ad Tragœdiam scribendam adeo juvenis animum appulerit, discimus ex Pausaniæ Atticis; nimirum puero dum uvas custodiret in agro dormienti Bacchum id imperasse. Ἔφη δὲ Αἰσχύλος μειράκιον ὂν καθεύδειν ἐν ἀγρῷ φυλάσσων σταφυλὰς, καὶ οἱ Διόνυσον ἐπιστάντα, κελεῦσαι τραγῳδίαν ποιεῖν· ὡς δὲ ἡμέρα (πείθεσθαι γὰρ ἐθέλειν) ῥᾷστα ἤδη πειρώμενος ποιεῖν. οὗτος μὲν ταῦτα ἔλεγεν. Ex eo forsan ansa commento data, quod vinosus Tragœdias suas scriberet, cujus rei testes laudant, Callisthenem Lucianus, in Encom. Demosth. Οὐ γὰρ, ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη που, λέγων τὰς τραγῳδίας ἐν οἴνῳ γράφειν, ἐξορμῶντα καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχήν. et Chamæleontem Athenæus, lib. 1. μεθύων δὲ ἐποίει τὰς τραγῳδίας Αἰσχύλος, ὥς φησι Χαμαιλέων. Quapropter Sopater Rhetor Διονύσου ἑταῖρον compellavit; objecitque ei Sophocles loc. cit. etiamsi ea traderet scriptis quæ oporteret, id tamen inscientem facere; Σοφοκλῆς οὖν ὠνείδιζεν αὐτῷ, ὅτι εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖ, ἀλλ' οὐκ εἰδώς γε. Et eandem ob causam omnes ejus Fabulas Baccho tribuit Gorgias apud Plutarchum, Sympos. lib.

7. quæst. 10. Ὥσπερ καὶ τὸν Αἰσχύλον ἱστοροῦσι τὰς τραγῳδίας ἐμπίνοντα ποιεῖν· καὶ οὐχ, ὡς Γοργίας εἶπεν, ἓν τῶν δραμάτων αὐτοῦ μέγιστον Ἄρεως εἶναι, τοὺς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, ἀλλὰ πάντα Διονύσου. Sic enim distingui debet iste locus, quo in explicando mire cæcutit Interpres: ubi tamen pro μέγιστον Ἄρεως legerim μεστὸν Ἄρεος. Alludit enim procul dubio Gorgias ad Aeschyli dictum, cujus meminit Aristophanes in Ranis, v. 1053.

Αι. Δρᾶμα ποιήσας Ἄρεος μεστόν. Ευ. ποῖον;
Αι. τοὺς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας.

Καὶ πολὺ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπῆρε] Qui Aeschylum antecesserunt in docendis Tragœdiis celebres, perpauci numerantur. Sunt qui Theomin quendam, Oresti coætaneum, Tragœdiæ inventorem prædicant, quem Minos et Auleas secuti sint. Scholiastes vetus, ἐν τοῖς χρόνοις Ὀρέστου ἐθαυμάζετο παρ' Ἕλλησι Θεόμις, ὃς πρῶτος ἐξεῦρε τραγῳδικὰς μελῳδίας· καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα· καὶ μετ' αὐτὸν Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας χοροὺς τραγικοὺς συνεστήσατο.

Alii primum Tragœdiæ auctorem faciunt Epigenem Sicyonium, a quo Thespin decimum sextum tradunt. Suidas, Ὁ Θέσπις ἑκκαιδέκατος ἀπὸ πρώτου γενομένου τραγῳδοποιοῦ Ἐπιγένους Σικυωνίου. Hos vero non adeo artis Tragicæ rationem habuisse verisimile est, quam τῶν αὐτοσχεδιασμάτων, quorum meminit Aristoteles Poët. numerorum sc. innumerorum, sine arte, ex quibus Poësin ipsam ait esse prognatam.

Porro his duabus omissis sententiis, liceat nobis pedibus ire in tertiam, a parte magna et meliori scripto-

rum proditam, qui Thespin Auctorem primum Tragœdiæ agnoscunt. Horat. de Art. Poët. v. 275.

Ignotum tragicæ genus invenisse Camœnæ
Dicitur, et plaustris vexisse poëmata Thespis.

Et Plutarchus in Solone, ἀρχομένων τῶν περὶ Θέσπιν ἤδη τὴν τραγῳδίαν κινεῖν. Thespis iste Atheniensis fuit, pago Icarius; floruit circa 50. Olympiadem, Soloni æqualis; prout ex Plutarcho et Diogene Laërtio (in Solone) licet colligere.

Floruit etiam ante Aeschylum, in re tragica celebre nomen adeptus, Phrynichus Atheniensis, cujus Fabulas recenset Suidas. Aeschylum haud multo antecessisse argumento est, quod Græcorum in Xerxem victoriam Fabula quadam, *Phœnissæ* inscripta, exhibuit: antecessisse vero, quod Aeschyli Persæ ex eadem Tragœdia fuerint concinnatæ; sicut prodit Glaucus ἐν τοῖς ἐπὶ Αἰσχύλου μύθων, a Scholiaste Aeschyli laudatus. Hisce duobus qui Aeschylum proculdubio præcesserunt anumeratum in Vita Robortelli editioni affixa tertium reperimus, Chœrilum. λογιζέσθω δὲ ὅτι πολλῷ χαλεπώτερον ἐπὶ Θέσπιδι ἦν, Φρυνίχῳ τε, καὶ Χοιρίλῳ, εἰς τόσον δὲ μέγεθος τὴν τραγῳδίαν προσαγαγεῖν, ἢ ἐπὶ Αἰσχύλῳ εἰπόντι εἰς τὴν τοῦ Σοφοκλέους ἐλθεῖν τελειότητα. Sane Chœrilum Olympiade 64. vel natum esse, vel Tragœdias suas cœpisse publicare, ex Suidæ verbis licet conjicere, Χοιρίλος, Ἀθηναῖος τραγικὸς ξδ' Ὀλυμπιάδι. Καὶ εἰς ἀγῶνας.

Pari forsan ratione inter hos recenseri debuerit Pratinas, quem circa Olympiadem 70. floruisse tradit Eusebius; qua etiam Olympiade cum Chœrilo, et

Aeschylo, non nisi vicesimum annum agente, decertasse ex Suida discimus in V. Πρατίνας.

Ab his itaque inchoatam Tragœdiam, non modo quatenus ad scriptionem attinet, κατὰ τὴν ποίησιν, sed et in apparatu scenico, omnibus pene numeris perfecisse Aeschylum, tradit Biographus: Quibus de causis non immerito Athenienses eum Tragœdiæ patrem agnoverunt. Philostr. de vita Apollonii, lib. 6. ὅθεν Ἀθηναῖοι πατέρα μὲν αὐτὸν τῆς τραγῳδίας ἡγοῦντο.

κατά τε τὴν ποίησιν] Aeschylum decessores in re Tragica antecelluisse haud ita mirum est, ac ab iis qui ipsum secuti sunt non antecelli. Vexatissima sane fuit apud veteres hæc quæstio; Tres Tragicos celeberrimos, unum atque idem fœcundissimum ingeniorum tulit sæculum, Aeschylum, Sophoclem, et Euripidem, quibus omnis posteritas fasces submisit. Horum trium imagines erigi curavit Lycurgus, et Tragœdias exscriptas ἐν κοινῷ servari. Plutarchus, in Lycurgo, Εἰσήνεγκε δὲ καὶ τὸν νόμον, ὡς χαλκᾶς εἰκόνας ἀναθεῖναι τῶν ποιητῶν, Αἰσχύλου, Σοφοκλέους, Εὐριπίδου, καὶ τὰς τραγῳδίας αὐτῶν ἐν κοινῷ γραψαμένους φυλάττειν, καὶ τὸν γραμματέα τῆς πόλεως παραγινώσκειν. Meminit harum Imaginum et Pausanias in Atticis. De tribus hisce Tragicis scripsere cum alii, tum Heraclides Ponticus, cujus librum Περὶ τῶν τριῶν τραγῳδοποιῶν citat Diogenes Laërtius in vita Heraclidis. Porro quis horum palmam tulerit in Tragœdia, apud veteres maxima fuit dissertatio. Aristophanes in Ranis Aeschylo primas, Sophocli secundas, Euripidi postremas partes attribuit. At si quis objecerit, ejus minori auctoritatis esse judi-

cium quod ira et simultate in Euripidem motus, non sine partium studio censuram tulerit; audiat is ipsum populum Atheniensem, qui Aeschylum patrem Tragœdiæ agnoverunt, et ejus solius post mortem exhibenda Dramata decreverunt. Philostrat. de vita Apollon. lib. 6. Ὅθεν Ἀθηναῖοι πατέρα μὲν αὐτὸν τῆς τραγῳδίας ἡγοῦντο, ἐκάλουν δὲ καὶ τεθνεῶτα ἐς Διονύσια· τὰ γὰρ τοῦ Αἰσχύλου ψηφισαμένων ἀνεδιδάσκετο, καὶ ἐνίκα ἐκ καινῆς. Idem referunt Aristophanes, Scholiastes ejus, et Biographus noster.

Sunt vero qui primas Sophocli deferendas statuant. Biographus noster (ex editione Robortelli) ὅς τε δοχεῖ θαυμαστόν τε καὶ τελεώτερον τραγῳδίᾳ ποιητὴν Σοφοκλῆ γεγονέναι, ὀρθῶς μὲν δοκεῖ. In eandem ferri sententiam videtur Dio Chrysostomus, qui postquam horum inter se comparationem instituisset, mox subductis calculis hanc summam facit disceptationis suæ, Ὅ, τε Σοφοκλῆς μέσος ἔοικεν ἀμφοῖν εἶναι, οὔτε τὸ αὐθάδες καὶ ἁπλοῦν τοῦ Αἰσχύλου ἔχων, οὔτε τὸ ἀκριβὲς καὶ δριμὺ καὶ πολιτικὸν τὸ τοῦ Εὐριπίδου, σεμνὴν δέ τινα καὶ μεγαλοπρεπῆ ποίησιν τραγικώτατα καὶ εὐεπ * * ἔχουσαν· ὥστε πλεῖστον εἶναι ἡδονὴν (Lego ὥστε πλείστην ἡδονὴν, vel, ὥστε πλεῖστον εἶναι ἐν τῷ ἡδονὴν, nam quod editur corruptum est) μετὰ ὕψους καὶ σεμνότητος ἐνδείκνυσθαι. Accedit et Lucianus, fingens nescio quem Sophoclis et Euripidis versus ad libram ponderantem, et illam Euripidis lancem tanquam leviorem semper μετέωρον οὖσαν.

Nec tamen desunt qui Euripidi principatum attribuunt. Horum est Aristoteles, qui, Poët. cap. 13. Euripidem τραγικώτατον τῶν ποιητῶν φαίνεσθαι infit.

Cautius vero agunt qui singulis suum quasi pensum distribuunt. Plutarchus Aeschylo στόμα, Sophocli λογιότητα, Euripidi σοφίαν. Cui consentit Phrynichus apud Photium, statuens τῶν τραγικῶν Αἰσχύλον τὸν μεγαλοφωνότατον, καὶ Σοφοκλέα τὸν γλυκὺν, καὶ τὸν πάνσοφον Εὐριπίδην. Habet sane horum quilibet aliquid in quo cæteris præluceat. De grandiloquentia Aeschyli mox dicendum erit. Sophocles tantæ erat in carmine suavitatis, ut apiculæ τῆς μελίττης nomen obtinuerit; quo postea nomine Xenophon in Historia floruit. Sapiens dicitur Euripides, ut qui sit *sententiis densus*, *et* (ex censura Quintiliani) *in iis quæ a sapientibus tradita sunt pene ipsis par.* Unde Anaxagoræ et Socratis discipulum possitis agnoscere.

καὶ τὴν διάθεσιν τῆς σκηνῆς] Scenæ antiquitus, cum adhuc Tragœdia in lacte quasi et fasciis esset, e ramis et frondibus confectæ erant; cum racemis ac corymbis, quasi umbracula quædam, quæ parietes non haberent, ait Servius Ovidium secutus,

Illio quas tulerant nemorosa palatia frondes
Simpliciter positæ scena sine arte fuit.

Postea casæ cum cellis effectæ; postremo magnifice exornatæ sunt: hanc demum perfectionem contulit Aeschylus; de qua intelligendus Vitruvius Architect. lib. 7. Procem. *Namque primum Agatharchus Athenis, Aeschylo docente*, (tragœdias proponente) *Tragicam scenam fecit*, *et de eo commentarium reliquit.* Porro Aeschylus, ut inquit Dioscorides (in Epigram.) τὰ κατὰ σκηνὴν μετεκαίνισεν· et primus Scenam ornavit picturis, machinis, aris, sepulchris, tubis,

spectris, et Diris: quæ omnia in Vita Aeschyli, MSto Oxoniensi et editioni Robortelli præfixa, enumerantur. Τὴν δὲ σκηνὴν ἐκόσμησε, καὶ τὴν ὄψιν τῶν θεωμένων κατέπληξε τῇ λαμπρότητι, γραφαῖς, καὶ μηχαναῖς, βωμοῖς τε καὶ τάφοις, σάλπιγξιν, εἰδώλοις, Ἐριννύσι. Machinis usum fuisse tradit et Eustathius in Iliad. σ'. ubi clypeorum insignia ait in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις descripsisse quasi essent animata, quod et fecerat antea Homerus in Achillis clypeo. Tumulos etiam adhibuisse ex principio Χοηφόρων discimus; Umbras, ex *Prometheo vincto et Persis;* Diras, ex *Eumenidibus.*

τήν τε λαμπρότητα τῆς χορηγίας] Apparatum scenicum multo augustiorem et splendidiorem reddente Aeschylo, plus sumptus in eum impendebatur a Choragis, quorum hoc erat officium lege publica cautum. Ulpian. Χορηγὸς, ὁ τοῖς Διονυσίοις καὶ τοῖς Παναθηναίοις τῷ χορῷ τὴν τροφὴν παρέχων, καὶ στεφάνους, καὶ κόσμον, καὶ ὅσα περὶ τὴν τοιαύτην ὁμήγυριν.

καὶ τὴν σκευὴν τῶν ὑποκριτῶν] Histrionum apparatum augustiorem instituit, ut qui bene noverat sublimitatem arti Tragicæ convenire: ἐνθυμηθεὶς (ut loquitur Philostratus de vit. Apollon. lib. 6.) δὲ καὶ τὴν τέχνην, ὡς προσφυᾶ τῷ μεγαλείῳ μᾶλλον ἢ τῷ καταβεβλημένῳ τε καὶ ὑπὸ πόδα, σκευοποιΐας μὲν ἥψατο. Quæ vero ab eo in hoc genere inventa sunt, recenset Horatius,

Post hunc personæ pallæque repertor honestæ
Aeschylus, et modicis instravit pulpita tignis,
Et docuit magnumque loqui, nitique cothurno.

Ad quem locum Porphyrion, *Primus Tragœdiis Co-*

thurnos et personas et pallam dedit; horum enim trium auctor est. Ita et Suidas, Αἰσχύλος πρῶτος εὗρε προσωπεῖα δεινὰ κεχρισμένα ἔχειν τοὺς τραγικοὺς, καὶ ταῖς ἀρβύλαις ταῖς καλουμέναις ἐμβάταις κεχρῆσθαι. Et Philostratus jam laudatus, σκευοποιΐας μὲν ἥψατο εἰκασμένης τοῖς τῶν ἡρώων εἴδεσιν· ὀκρίβαντος δὲ τοὺς ὑποκριτὰς ἀνεβίβασεν, ὡς ἶσα ἐκείνης βαίνοιεν. Ἐσθήμασί τε πρῶτος ἐκόσμησεν, ἃ πρόσφορον ἥρωσί τε καὶ ἡρωΐσιν ἠσθῆσθαι. Auctor Vitæ apud Robortellum; τοὺς ὑποκριτὰς χειρὶ σκεπάσας, καὶ τῷ σώματι ἐξογκώσας, μείζοσί τε τοῖς κοθόρνοις μετεωρίσας.

τήν τε χοροῦ σεμνότητα] Incompositus quum fuerit olim et minus gravis Tragicorum Chorus, præ personarum multitudine e quibus constituebatur, horum numerum imminuit et contraxit Aeschylus. Philostrat. de vita Apollon. lib. 6. τὴν τέχνην δὲ ὁρῶν ἀκατάσκευόν τε καὶ μήπω κεκοσμημένην, εἰ μὲν ξυνέστειλε τοὺς χοροὺς ἀποτάδην ὄντας. et Aristoteles de Poëtica, cap. 4. πρῶτος Αἰσχύλος τὰ τοῦ χοροῦ ἠλάττωσε. Antiquitus enim 50 personis constabant Chori: Aeschylus eas ad 15 reduxit. Schol. Aristoph. ad Equit. συνεστήκει ὁ Τραγικὸς χορὸς ἐκ ιέ, ὡς Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι. quod etiam lege sancitum fuit, τὸν τραγικὸν χορὸν συνιστάναι ἐκ πεντεκαίδεκα. Porro Julius Pollux legem istam latam esse occasione *Eumenidum* fabulæ refert, quam cum docuit Aeschylus, Furias in scenam tanto numero, (constituebatur enim chorus 50 personis) adeoque horribili ornatu induxit, ut pueri e pavore exanimarentur, gravidæ abortum paterentur: lib. 4. c. 15.

Συνεχρόνισε δὲ Πινδάρῳ] Ita et Thomas Magister in vita Pindari, Γέγονε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους Αἰσχύλου.

γεγονως κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν Ὀλυμπιάδα] De annis Aeschylo attributis magnus ille Casaubonus, et Vir Cl. Samuel Petitus multis disseruere, quæ adducere et discutere operæ erit pretium. Sic itaque Casaubonus, de Satyrica poësi lib. I. cap. 5. *Nemo ignorat, librorum descriptores nusquam majore socordia et perfidia usos quam in numeris, cujus rei exempla insignia vel in iis quæ de Aeschylo scribunt veteres. Nam in antiqua illius Vita ita legimus in postremis doctissimorum hominum editionibus,* συνεχρόνιζε Πινδάρῳ, γεγονὼς κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν Ὀλυμπιάδα. *Hæc lectio falsissima. Sed alii libri habent* ἑξηκοστὴν, *de hac quoque scriptura dubito. Constat enim Aeschylum in pugna Marathonia cum fortissimo viro Cynægiro fratre suo strenue pugnasse, adhuc juvenem: atqui si vel ultimo anno Olympiadis lx. ponimus esse natum, tempore pugnæ illius annorum invenietur minimum xlii. tot enim numerantur ad secundum Olympiadis lxxii. quo anno in Marathoniis campis commissa illa pugna. Rursus apud Suidam leguntur hæc verba;* ἠγωνίζετο αὐτὸς (ὁ Αἰσχύλος) ἐν τῇ θ′ Ὀλυμπιάδι ἐτῶν ὢν κέ. *certavit ipse* (inquit) *cum esset annorum xxv. Olympiade nona; et pueri intelligunt deesse heic majorem numerum qui minorem præcedebat. Omnino igitur scribendum,* ἐν τῇ ξθ′ Ὀλυμπιάδι. *Quod si vere proditum est, Aeschylum Olympiade lxix. fuisse*

natum annos xxv. alio jam argumento probatum habemus quod modo dicebamus, videri natales illius male collocari in lx. Olympiade. Lego igitur in superiore loco ex ejus Vita, γεγονὼς κατὰ τὴν τρίτην καὶ ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. *Quare tempora vitæ Tragici illius nobilissimi ita digeremus. Natus circa annum tertium Olympiadis lxiii. exeunte Olympiade lxix. cum esset annorum xxv. dramata sua cœpit publicare. Anno secundo Olympiadis lxxii. Marathone contra Persas pugnavit, anno ætatis xxxv. Olympiadis lxxvi. anno iv. Menone Prætore Athenis, victoriam e scena reportavit, edita Tetralogia ista, Phineo, Persis, Glauco Potniensi, et Prometheo. Agebat tum Aeschylus annum ætatis liii. Olympiadis vero lxxx. anno altero, cum esset Athenis Prætor Philocles, publicata est ab ipso Orestias Tetralogia, anno vitæ lxvii. Post hæc contulit se, coactus solum vertere, in Siciliam, ad Regem Hieronem, quem post Olympiadem lxxxvi. regnare cœpisse Pindari vetus interpres affirmat: ibique Aeschylus, altero, aut tertio post anno, in exilio diem supremum obiit. Recte hæc ita digeri a nobis, etiam illud argumento est quod in Vita Aeschyli scribitur; exilio ipsius occasionem præbuisse Eumenidum Fabulam, cum Poeta Furias in scenam adeo horribili ornatu induxisset, ut populum universum terror invaderet, pueri e pavore exanimarentur, gravidæ mulieres abortum facerent. Eumenides enim in Orestia fuerunt tetralogia. Itaque falsum erit aut mendosum quod scribitur in*

Vita, obiisse ipsum anno ætatis lxv. paulo enim plures vixisse modo dicta arguunt. Hactenus Vir incomparabilis Isaacus Casaubonus.

Aliter vero Samuel Petitus, Miscellan. lib. 3. cap. 14. *Quæ de vita Aeschyli scribuntur adeo non sunt certa, ut omnis omnino non tollatur scrupulus. Imo contra, ejus annus natalis ignoratur, ut et ille quo denatus est. Scribitur in vita ejus;* συνεχρόνιζε Πινδάρῳ, γεγονὼς κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν Ὀλυμπιάδα. Alii libri habent ἑξηκοστήν. *Reponunt viri incomparabiles,* κατὰ τὴν τρίτην καὶ ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. *At nos rescribendum putamus,* κατὰ τὴν πέμπτην καὶ ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. *Verus enim illius dies natalis est annus primus Olympiadis sexagesimæ quintæ. Quo anno natum quoque referunt Pindarum; unde optime scripsit Anonymus,* συνεχρόνιζε Πινδάρῳ. *Nostræ hujus sententiæ atque emendationis rationis sunt istæ. Juvenis admodum fabulas docere cœpit Aeschylus. Anonymus in ejus Vita,* νέος δὲ ἤρξατο τῶν Τραγῳδιῶν. *quum esset, inquit Suidas, annorum viginti quinque,* ἠγωνίζετο ὁ Αἰσχύλος ἐν τῇ θ' Ὀλυμπιάδι, ἐτῶν ὢν κέ. *Corruptus est uterque numerus. Rescribebant viri magni* ἐν τῇ ξθ' Ὀλυμπιάδι. *Nos vero reponimus,* ἐν τῇ ο' Ὀλυμπιάδι. *Correctionis nostræ fundus est Anonymus in descriptione Olympiadum, qui hæc notat ad annum primum Olympiadis septuagesimæ, Myro Athenis Prætore* Πρατίνας ποιητὴς τραγῳδίας ἀντεγωνίζετο Αἰσχύλῳ καὶ Χοιρίλῳ. *facilisque fuit certe lapsus, si numerum hunc numeralibus*

literis majusculis descripseris, τοῦ Ο *in* τὸ Θ. *His ita constitutis, rescribendum quoque est apud Suidam,* ἐτῶν ὢν κά. *Tot enim erat annos natus, atque unius et viginti annorum intervallum est, ab anno primo Olympiadis sexagesimæ quintæ, ad annum primum Olympiadis septuagesimæ. Addit Anonymus in ejus Vita;* ὢν ἐτῶν πέντε πρὸς τοῖς ἑξήκοντα ἐτελεύτα. *De morte Aeschyli interpres Comici ad Acharnenses;* ἐτελεύτησε γὰρ ἐπὶ Ἄρχοντος Καλλίου τοῦ μετὰ Μνησίθεον. *Callias hic Archon fuit anno primo Olympiadis octogesimæ primæ* μετὰ Μνησιλείδην, *ut hunc Prætorem, quem excepit Callias, nominant Diodorus Siculus, et Anonymus in descriptione Olympiadum. Atqui ab anno primo Olympiadis sexagesimæ quintæ ad annum primum Olympiadis octogesimæ primæ anni sunt sexaginta quinque, quot annos vixisse Aeschylum scribit Auctor ejus Vitæ. Addit, vita esse functum in exilio, anno tertio; nam postquam Eumenidas docuit, solum vertere coactus est. Eumenidas docuit anno secundo Olympiadis octogesimæ, Archonte Philocle, ut testantur veteres Didascaliæ. Tertius exilii annus est primus Olympiadis octogesimæ primæ qui Calliam Prætorem habet; quare et hoc anno vitæ suæ sexagesimo quinto e vivis excessit, et annus ejus natalis in annum primum Olympiadis sexagesimæ quintæ conjiciendus est.* Hactenus Petitus.

Audiamus etiam Johannem Meursium, qui in tertiam fertur sententiam, a Casaubono et Petito diversam. De Archont. *Suidas*, Πρατίνας. Πυῤῥωνίδου ἢ

Ἐγκωμίου, Φλιάσιος, ποιητὴς τραγῳδίας· ἀντηγωνίζετο δὲ Αἰσχύλῳ τε καὶ Χοιρίλῳ ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. *Ubi obiter* (subdit Meursius) *ætas Aeschyli observanda, quam et in Olympiade* 71. *commemorat Eusebius Chron.* 1. *Quo pertinet quod circa pugnæ Marathoniæ tempus Olymp.* 71. *anno* 1. *Aulus Gellius eum collocat, lib.* 17. *cap.* 21. *Ergo mendum est apud Suidam in* Αἰσχύλος, ἐν τῇ θ′ Ὀλυμπιάδι. *Omnino emenda* ἐν τῇ ο′ Ὀλυμπιάδι. *Mendosus quoque Scholiastes Aeschyli, in Vita ejus Scholiis præmissa,* κατὰ τὴν μ′ Ὀλυμπιάδα. *Etiam ibi rescribendum* κατὰ τὴν ο′ Ὀλυμπιάδα. Hæc ille.

Sane erratum esse in litera arithmetica quis non videt? nec tamen imperitia Biographi, sed exscriptorum incuria. Quis enim tempus natale Aeschyli in Olympiadem 40. conjecisse eum crediderit, qui eundem Pindaro coætaneum modo asseruerat? συνεχρόνισε δὲ Πινδάρῳ, γεγονὼς τῇ μ′ Ὀλυμπιάδι. Pindarus, ut ex Vita ejus discimus, mortuus est Olympiade 86. annos agens 66. seu, ut alique, 80. Τέθνηκε δὲ ὁ Πίνδαρος ἓξ καὶ ἑξήκοντα ἐτῶν γεγονὼς, ἢ, ὥς τινες, ὀγδοήκοντα, ἐπὶ Ἀβίωνος ἄρχοντος, κατὰ τὴν ἕκτην καὶ ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. Ex horum igitur sententia natus fuit Olympiadis 70. anno. 3.; ex illorum, Olymp. 65. anno. 3. Neutri convenit Biographus noster.

Quod vero (ut diximus) error sit exscriptorum incuria ortus, suadere possit vel ipsa lectionis varietas; quum alii codices aliter habeant; nonnulli τεσσαρακοστὴν πρώτην, ut testatur H. Stephanus; alii ἑξακοστὴν, ut asserit Casaubonus: et ita habuit MS. ille quo

usus est Lilius Gyraldus, qui in dialogo 6. de Poëtarum historia, *At vero ut ipsius* (inquit) *Aeschyli scribit Interpres, doctus sane Grammaticus*, 60. *Olympiade claruit, qua etiam tempestate Pindarus floruit.* Ita etiam legit vir summus Josephus Scaliger.

Ad hæc Sophoclis Biographus tradit eum Aeschylo juniorem annis 17. natum autem Olympiadis 71. anno 2. Aristophanis interpres Græcus, Sophoclem non nisi septem annis Aeschylo juniorem prodit; in Ran. ἦν γὰρ ὁ Σοφοκλῆς Αἰσχύλου μὲν ἔτεσιν ἑπτὰ νεώτερος, Εὐριπίδου δὲ κδʹ. supple ex Vita Euripidis, Εὐριπίδου δὲ παλαιότερος κδʹ. Itaque secundum Biographum natus est Aeschylus Olympiade 67. secundum Scholiasten, Olymp. 69. anno 3.

Porro Arundeliana Epocharum stela, (cui in re Chronologica, ni fallor, præ omnibus codicibus calamo exaratis debetur fides) a Viro doctissimo Johanne Seldeno edita, obiisse prodit Aechylum annos natum 69. ἄρχοντος Ἀθήνῃσιν Καλλίου τοῦ προτέρου. Calliam Archontem collocat idem marmor ad Olymp. 80. annum quartum, a quo subductis annis 69. quos vixit, in Olympiadis 63. annum quartum incidimus, quem Aeschyli fuisse natalem, non est quod asserere dubitemus.

Alios annos Aeschylo attributos, prout in Vita ejus occurrunt, expendemus. Quum vero omnes simul exhibere multum conferat ad vitæ methodum et ordinem illustrandum, præsertim quod ex iis sint aliqui a Biographo prætermissi, in tibi ante oculos in tabulam redactos.

Olymp. 63. 4. Aeschylus poëta natus. *Marmor Arund.*

Olymp. 70. 1. Cum Pratina decertavit. *Suid. in V.* Πρατίνας, *et in V.* Αἰσχύλος.

72. 2. Prælium Marathonium, in quo pugnat Aeschylus. *Marm. Arund.*

73. 3. Archonte Philocrate, Aeschylus annos natus 40. Tragœdia primum vicit *Marmor Arund.*

74. 4. Pugna ad Salaminem, cui Aeschylus interfuit. *Vit.*

75. 1. Pugna ad Platæas, qua præliavit Aeschylus. *Vit.*

76. 4. Menone Archonte, vicit Aeschylus, Phineo, Persis, Glauco Potniensi, Prometheo. *Schol. Aesch. in Argum. Pers.*

77. 3. Apsephione Archonte, cum Socrate decertavit. *Marm. Arundel. et Plut. in Cim.*

80. 1. Philocle Archonte, vicit Agamemnone, Choëphoris, Eumenidibus, Proteo Satyrico. *Schol. Aesch. in Arg. Agamemn.*

80. 4. Callia Archonte, Aeschylus poëta annum agens 69. moritur in Sicilia. *Marm. Arund.*

μετασχεῖν τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης] Marmor, Ἀφ' οὗ ἐν Μαραθῶνι μάχη ἐγένετο Ἀθηναίοις πρὸς τοὺς Πέρσας . . . . αριενετεας . . . . ων Δαρείου ἀδελ . . . . ντον στρατηγὸν ἐνίκων Ἀθηναῖοι

ἔτη Η Η Δ Δ Π Ι Ι. ἄρχοντος Ἀθην . . . . δευτέρου . . . . φ . . . . . . ν . . . . . . ἐν μάχῃ συνηγωνίζετο Αἰσχύλος ὁ ποιητὴς . . . . Δ Δ Δ Π. Suidas, Υἱὸς μὲν Εὐφορίωνος, ἀδελφὸς Ἀμεινίου καὶ Κυναιγείρου τῶν εἰς Μαραθῶνα ἀριστευσάντων ἅμα αὐτῷ. ἀριστεύειν dicebatur qui in prælio fortiter præ cæteris se gesserat, et exinde τὰ ἀριστεῖα virtutis præmium reportaverat. Hoc vel ex eo patet quod de Socrate prodit Antisthenes, Athen. Deipn. lib. 5. cui in pugna cum Bœotis τὰ ἀριστεῖα debebantur; ille vero in Alcibiadem conferri curavit. Sane Aeschyli in prælio ad Marathonem singularem virtutem memorat Epitaphium ejus,

Ἀλκὴν δ' εὐδόκιμον Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι.

Testabatur etiam pictura Athenis in Theatro Bacchi. Pausan. τὴν δὲ εἰκόνα τοῦ Αἰσχύλου, πολλῷ τε ὕστερον τῆς τελευτῆς δοκῶ ποιηθῆναι, καὶ τῆς γραφῆς ἣ τὸ ἔργον ἔχει τὸ ἐν Μαραθῶνι. Parta est celeberrima hæc victoria Boëdromionis (tertii a solstitio æstivo mensis Attici) die sexto, ut in Camillo refert Plutarchus, Phanippo Athenis Archonte, ut in Aristide habet idem, Olympiadis lxxii. anno secundo, Marm. Arund.

σὺν τῷ ἀδελφῷ Κυναιγείρῳ] Cynægirus unus fuit e quatuor ducibus qui adversus Darium ab Atheniensibus missi, cum mille hominibus, Persarum 30. millia profligarunt; reliquorum nomina, Polyzelus, Callimachus, et Miltiades. Hac in pugna Polyzelus, quum vidisset spectrum, vires amisit, et jam cæcus interemit quadraginta octo. Callimachus confixus hastis et mortuus, erectus stetit. Cynægirus hostilem navem pre-

hendens, abscissa manu cecidit. Herodot. lib. 6. τοῦτο δὲ Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος ἐνταῦθα ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάστων νηὸς, τὴν χεῖρα ἀποκοπεὶς πελέκει πίπτει. Plutarchus in Parallelis, et ex eo Stobæus, Κυναιγειρὸς δὲ Περσικὴν ἀγομένην ναῦν κατέχων, ἐχειροκοπήθη.

Τῆς τε ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας] Contigit hæc pugna ineunte anno primo Olympiadis 75. seu, ut Marmor, anno 4. Olympiadis 74. Boëdromionis die 20. Archonte Athenis Calliade; quem Calliam perperam nominat Diogenes Laërtius in vita Anaxagoræ.

σὺν τῷ νεωτέρῳ ἀδελφῷ 'Αμεινίᾳ] In hoc prælio fortiter se gerens Amynias, manum amisit, et primus Atheniensium virtutis præmium tulit. Aelian. ἔτυχε δὲ ἀριστεύων ἐν Σαλαμῖνι ὁ 'Αμυνίας, ἀποβεβληκὼς τὴν χεῖρα, καὶ πρῶτος 'Αθηναίων τῶν ἀριστείων ἔχειν. Qua vero ratione præmium illud consecutus sit refert Diodorus, lib. 11. διὸ καὶ κρίσεως προτεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτα κατισχύσαντες ἐποίησαν κριθῆναι, πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγινήτων, ἄνδρα δὲ 'Αμυνίαν, τὸν ἀδελφὸν Αἰσχύλου τοῦ ποιητοῦ· αὐτὸς γὰρ τριηραρχῶν πρῶτος ἔμβολον ἔδωκε τῇ ναυαρχίδι τῶν Περσῶν, καὶ ταύτην κατέλυσε, καὶ τὸν ναύαρχον διέφθειρε.

Καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς πεζομαχίας] In qua Mardonius profligatus, Olymp. 75. anno primo; Boëdromionis die tertio.

Κατὰ δὲ τὴν σύνθεσιν τῆς ποιήσεως ζηλοῖ τὸ ἁδρὸν] Oxon. MS. τὸ ἁδρὸν πλάσμα. Tradit Plutarchus, χαρακτῆρας εἶναι τῶν λόγων τὰ καλούμενα πλάσματα. Characteres aut dicendi formæ tres, ἁδρὸν, ἰσχνὸν, μέσον. 'Αδρὸν ex definitione Plutarchi ἐστὶ λέξεων καὶ

νοημάτων κατασκευὴ μεγάλας ἔχων ἐμφάσεις. redditur a Gellio *uber;* ab aliis, *magniloquum;* a Viro summo Julio Scaligero Poët. 4. 1. *generosum.*

Hujus generis esse stylum Aeschyli consentiunt omnes; quapropter Plutarchus de tribus Tragicis censuram ferens, ei tribuit *στόμα.* Phrynichus *τῶν τραγικῶν μεγαλοφωνότατον* appellat. Himerius apud Photium, *Ὦ πάθος τῆς Αἰσχύλου μεγαλοφωνίας ἄξιον.* Horat.

Et docuit magnumque loqui. —

Ad Aristophanis verba a Biographo nuper allata,

— *πυργώσας ῥήματα σεμνά,*

πυργώσας exponunt veteres Magistri *αὐξήσας καὶ μεγάλα εἰπών.*

Porro sunt qui hanc Aeschyli grandiloquentiam ei vitio vertant. Quintiliano dicitur ***sublimis et gravis et grandiloquus sæpe usque ad vitium.*** Et non tam *τραγικὰ* quam *παρατράγῳδα* sæpe habere ait Longimus. At, ni fallor, multo rectius alii, qui de Poëta nostro sic statuunt: *Ἡ τε γὰρ τοῦ Αἰσχύλου μεγαλοφροσύνη καὶ τὸ ἀρχαῖον, ἔτι δὲ καὶ αὐθάδες τῆς διανοίας καὶ φράσεως, πρέποντα ἐφαίνετο τραγῳδίᾳ, καὶ τοῖς παλαιοῖς ἤθεσιν τῶν Ἡρώων.* Dion. Orat. 52.

καὶ ἐπιθέτοις] Apud veteres Grammaticos Canon est, nunquam jungi duo epitheta sine proprio aut appellativo. Eustath. in Odyss. α'. sub mitio; *οὐ γὰρ εὑρίσκεται δύο ἐπίθετα ἄνευ κυρίου ἢ προσηγορικοῦ.* At quot Epitheta habet noster in Persis, v. 635. etc.?

Ἦ ῥ' ἀΐει μου μακαρί-
τας ἰσοδαίμων βασιλεὺς
βάρβαρα σαφηνῆ

ἰέντος τὰ παναίολ'
αἰανῆ δύσθροα βάγματα.

Ei in Agamemnone, v. 152. etc.

Μή τινας ἀντιπνόους
Δαναοῖς χρονίας ἐχενηΐδας
ἀπλοίας τεύξῃ,
σπευδομένα θυσίαν
ἑτέραν, ἄνομόν τιν', ἄδαιτον,
νεικέων τέκτονα σύμ-
φυτον, οὐ δεισήνορα. μίμνει
γὰρ φοβερὰ παλίνορσος
οἰκονόμος δολία,
μνάμων μῆνις τεκνόποινος.

οὐ πολλὰς αὐτῷ περιπετείας] Tragœdia duplex; alia simplex, alia implexa. Simplicem dicimus quæ continue absque ulla mutatione ad finem deducitur; Implexam, quæ non sine mutatione aliqua inopinata, aut agnitione, aut utraque simul. Hujus ergo partes sunt duæ, Mutatio et Agnitio. Priorem Aristoteles Peripetiam dixit: qui et in libris de historia Animalium, quicquid præter expectationem evenit, hoc nomine vocavit. Hic vero definitur, eorum quæ aguntur, sive actionis in contrarium mutatio. Adi sis Heinsium de Tragœd. constit. cap. 6. Vult itaque Auctor Vitæ, Tragœdias Aeschyli simplicioris esse generis; quod et ei ab Euripide apud Aristophanem objicitur. Cæterum simplicitatem magis convenire genio heroico, ex Homero discere possumus, cujus Iliade (qua nihil minus intricate deductum) Tragœdiæ justissimum esse exemplar tradunt Grammatici. Cujus Aeschylum stu-

diosum fuisse imitatorem vel ex eo constat, quo dicere solebat, Tragœdias suas exiguas esse partes amplarum Homeri cœnarum (Consule Athen.) et ad illud Aristophanis sub persona Aeschyli dictum,

Ὅθεν ἡ 'μὴ φρὴν ἀπομαξαμένη, πολλὰς ἀρετὰς ἐποίησεν

Ὅθεν δὲ, ἤγουν ἐκ τοῦ Ὁμήρου, inquit Scholiastes.

Ἀρχαῖον εἶναι κρίνων τουτὶ τὸ μέρος, μεγαλοπρεπές τε καὶ ἡρωϊκόν· τὸ δὲ πανοῦργον κομψοπρεπές τε καὶ γνωμολογικὸν, ἀλλότριον τῆς Τραγῳδίας ἡγούμενος] Dion. Chrysost. Orat. 52. *Ἥ τε γὰρ τοῦ Αἰσχύλου μεγαλοφροσύνη καὶ τὸ ἀρχαῖον, ἔτι δὲ καὶ αὔθαδες τῆς διανοίας καὶ φράσεως, πρέποντα ἐφαίνετο τραγῳδίᾳ, καὶ τοῖς παλαιοῖς ἤθεσι τῶν Ἡρώων, οὐδὲν ἐπιβεβουλευμένον, οὐδὲ στωμύλον, οὐδὲ ταπεινόν.*

Ἐκλογαὶ] Loci insigniores, ita dicti, quod digni sint ut a cæteris seligantur, et potissimum notari debeant.

Γνῶμαι δὲ ἢ συμπάθειαι ἢ ἄλλο τι τῶν δυναμένων εἰς δάκρυα ἀγαγεῖν, οὐ πάνυ] Hoc in genere duobus reliquis multum præluxisse creditur Euripides, qui et *sententiis densus*, ut inquit Quintilianus, *in affectibus vero cum omnibus mirus, tum in iis quæ miseratione constant facile præcipuus et admirandus maxime est.* Longinus vero in amantium et insanorum passionibus exprimendis dominatum quemdam tribuit, in reliquis mediocritatem tantum, Sect. 13. *Ἐστὶ μὲν οὖν φιλοπονώτατος ὁ Εὐριπίδης, δύο ταῦτα πάθη μανίας τε καὶ ἔρωτος ἐκτραγῳδῆσαι, κἂν τούτοις, εἴ τισιν ἑτέροις* (Legi malim *εἴ τις ἕτερος*) *ἐπιτυχέστατος· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιτίθεσθαι φαντασίαις οὐκ ἄτολμος.* In amantium passione exprimenda facile

superari posse Aeschylum haud mirum, ut qui a Tragœdia alienum duxerit, ideoque fœminam amantem nunquam exhibuit, sicut ab Aristophane in Ranis observatum est. At in exprimenda insania usque ad stuporum simul et commiserationem eliciendum, qui Casandræ orationem in Agamemnone legerit, nemo unquam superatum agnoscet. Quam Fabulæ partem maxima in admiratione habitam fuisse tradunt veteres Magistri Argum. Agam. *Τοῦτο δὲ τὸ μέρος τοῦ δράματος θαυμάζεται, ὡς καὶ ἔκπληξιν καὶ οἶκτον ἱκανὸν ἐμποιεῖν.*

ἀπῆρε δὲ ὡς Ἱέρωνα τὸν Σικελίας τύραννον] Plutarchus, De exsilio, *καὶ γὰρ καὶ οὗτος* [*Αἰσχύλος*] *εἰς Σικελίαν ἀπῆρε, καὶ Σιμωνίδης πρότερον.* Pausan. in Attic. *ἐς Συρακούσας πρὸς Ἱέρωνα Αἰσχύλος καὶ Σιμωνίδης ἐστάλησαν.* Quo tempore Hieron rex constitutus est, ex Scholiaste Pindari discimus, Pyth. 3. *καθίστατο δὲ ὁ Ἱέρων βασιλεὺς κατὰ τὴν ἑβδομηκοστὴν ἕκτην Ὀλυμπιάδα.*

κατά τινας μὲν, ὡς ὑπὸ Ἀθηναίων κατασπουδασθεὶς] Hinc illud Aristophanis, in Ranis,

Οὔτε γὰρ Ἀθηναίοισι συνέβαινεν Αἰσχύλος.

Scholiastes, *ὡς φαύλων περὶ τὰς ἀποκρίσεις ὄντων, οὐκ ἐστοίχησεν.* Sæpius legimus præstantissimos Poëtas a deterioribus victos, suffragiis Atheniensium, quos Græci dicunt eleganter *ὑπὸ Ἀθηναίων κατασπουδασθῆναι.* Hoc Aeschylo obtigisse narrat etiam Athenæus, lib. 8. *ὃς καὶ ἡττηθεὶς ἀδίκως ποτὲ, ὡς Θεόφραστος ἢ Χαμαιλέων ἐν τῷ Περὶ ἡδονῆς εἴρηκεν, ἔφη χρόνῳ τὰς*

τραγῳδίας ἀνατιθέναι, εἰδὼς ὅτι κομιεῖται τὴν προσήκουσαν τιμήν.

ἡσσηθεὶς νέῳ ὄντι τῷ Σοφοκλεῖ] Ita Plutarchus in Cimone. Firmat hoc Marmor Arundelianum, Sophoclem tradens vicisse tragœdia annos natum xxviii. Archonte Aphepsione. Ἀφ' οὗ Σοφοκλῆς Σοφίλλου ἐκ Κολωνοῦ ἐνίκησε τραγῳδίᾳ ἐτῶν ὢν ΔΔΠΙΙΙ. ἔτη ΗΗΠΙ. Ἄρχοντος Ἀθήνῃσιν Ἀφεψίωνος. Hic vero annus secundum idem Marmor incidit in Olympiadis lxxvii. annum tertium. Aphepsionem Archontem memorat Diog. Laërtius (vita Socrat.) collocatque ad annum 4um Olympiadis lxxvii. Ejusdem nominis vestigia reperimus apud Diodorum Siculum lib. 11. ubi pro Φαίνος (invitis iis qui Φαίδωνος insinuarunt) rescribendum procul dubio Ἀφεψίωνος, quod si animadvertisset Meursius, Diogenem Laërtium temere non correxisset (de Archont. lib. 2.) neque (ut et Leo Allatius Dial. de script. Socr.) errorem secutus fuisset Josephi Scaligeri (quem pro Anonymo quopiam Auctore sumit uterque) Aphepsionem ad Olympiadem lxxiv. constituentis. Cæterum qua occasione hoc accidisse fertur ex Plutarcho discimus; qui de Thesei reliquiis a Cimone Athenas advectis verba faciens, ἔθεντο δ' εἰς μνήμην αὐτοῦ (inquit) καὶ τὴν τῶν τραγῳδῶν κρίσιν ὀνομαστὴν γενομένην. Πρώτην γὰρ διδασκαλίαν τοῦ Σοφοκλέους ἔτι νέου καθέντος, Ἀφεψίων ὁ ἄρχων, φιλονεικίας οὔσης καὶ παρατάξεως τῶν θεατῶν, κριτὰς μὲν οὐκ ἐκλήρωσε τοῦ ἀγῶνος· ὡς δὲ Κίμων μετὰ τῶν συστρατηγῶν προελθὼν εἰς τὸ θέατρον ἐποιήσατο τῷ θεῷ τὰς νενομισμένας σπονδάς, οὐκ ἀφῆκεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν, ἀλλ' ὁρκώσας, ἠνάγκασε καθίσαι καὶ

κρῖναι δέκα ὄντας, ἀπὸ φυλῆς μιᾶς ἕκαστον. ὁ μὲν οὖν ἀγὼν καὶ διὰ τὸ τῶν κριτῶν ἀξίωμα, τὴν φιλοτιμίαν ὑπερέβαλε. νικήσαντος δὲ Σοφοκλέους, λέγεται τὸν Αἰσχύλον περιπαθῆ γενόμενον καὶ βαρέως ἐνέγκοντα, χρόνον οὐ πολὺν Ἀθήνησι διαγαγεῖν, εἶτ' οἴχεσθαι δι' ὀργὴν εἰς Σικελίαν, ὅπου καὶ τελευτήσας περὶ Γέλαν τέθαπται. Eandem forsan occasionem innuit Suidas, qui Aeschylum in Siciliam demigrasse refert, quod dum Fabulam exhibuerit ruerent subsellia, διὰ τὸ πεσεῖν τὰ ἰκρία ἐπιδεικνυμένου αὐτοῦ. *Subsellia frangere* dicebatur qui, ut Comici loquuntur, non stetit, sed excidit, hoc est, non placuit; sicut a Viro doctissimo Josepho Scaligeo jamdui monitum est, Auson. lect. Nec me movet quod alii aliter Juvenalis verba

—*fregit subsellia versu*

sint interpretati.

τοὺς ἐν Μαραθῶνι τεθνηκότας ἐλεγείῳ] Elegias scripsisse Aeschylum testis est Suidas; quas laudat et Theophrastus. Et ad hanc ipsam Elegiam, in eos qui ad Marathonem occubuerunt, pertinuisse tetrastichon illud Aeschyli inter Anthologiæ epigrammata relatum, facile crederem, lib. 3. cap. 5. et quod præcedit, ad Simonidis carmen. Simonidis sic se habet,

Χαίρετ' ἀριστῆες πολέμου, μέγα κῦδος ἔχοντες,
Κοῦροι Ἀθηναίων, ἔξοχοι ἱπποσύνῃ,
Οἵ ποτε καλλιχόρου περὶ πατρίδος ὠλέσαθ' ἥβαν
Πλείστοις Ἑλλήνων ἀντία μαρνάμενοι.

Aeschyli vero sic,

Κυανέη καὶ τούσδε μενέγχεας ὤλεσεν ἄνδρας
Μοῖρα, πολύῤῥηνον πατρίδα ῥυομένους.
Ζωὸν δὲ φθιμένων πέλεται κλέος, οἵ ποτε γυίοις
Τλήμονες Ὀσσαίαν ἀμφιέσαντο κόνιν.

τινὲς δέ φασιν ἐν τῇ ἐπιδείξει τῶν Εὐμενιδῶν] Ex his est Julius Pollux, qui etiam legem isthac latam occasione memorat, lib. 4. cap. 15. Τὸ δὲ παλαιὸν ὁ Τραγικὸς χορὸς πεντήκοντα ἦσαν, ἄρχει τῶν Εὐμενιδῶν Αἰσχύλου. πρὸς δὲ τὸν ὄχλον αὐτῶν, τοῦ πλήθους ἐκπτοηθέντων, συνέστειλεν ὁ νόμος εἰς ἐλάττω ἀριθμὸν τὸν χορόν.

ὢν ἐτῶν πέντε πρὸς τοῖς ἑξήκοντα] At mox, ἑξήκοντα καὶ τρία. Suidas 58. minus recte. Interiit enim Aeschylus, secundum Marmor Arundelianum, annos natus 69. ἄρχοντος Ἀθήνησιν Καλλίου τοῦ προτέρου. seu, ut Scholiastes Aristophanis ad Ranas, ἐπὶ ἄρχοντος Καλλίου τοῦ μετὰ Μνησίθεον. Hunc vero annum, ex Diodoro et Dionysio Halicarnassæo incidisse discimus in Olymp. 81. 1. Ejusdem Calliæ τοῦ προτέρου meminit et postea idem Marmor; unde colligo Calliæ cujusdam prioris filium innui, potius quam, cum doctissimo Seldeno, eundem Calliam primum bis Archontis officio functum.

ἀετὸς χελώνην ἁρπάσας] Suidas in V. Αἰσχύλος, et in Χελώνη. Ἐπιῤῥιφθείσης αὐτῷ ὑπὸ ἀετοῦ φέροντος κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀπώλετο. Val. Max. lib. 9. cap. 12. *Aeschyli vero poetæ excessus quemadmodum non voluntarius, sic propter novitatem casus referendus est. In Sicilia, mœnibus urbis in qua morabatur egressus aprico in loco resedit: super quem aquila testudinem ferens elusa splendore capitis (erat enim ca-*

pillis vacuum) perinde atque lapidi eam illisit, ut fractæ carne vesceretur: eoque ictu origo et principium fortioris Tragœdiæ extinctum est. Plin. Hist. lib. 10. cap. 3. de Aquila agens, *Ingenium est ei testudines captas frangere e sublimi jaciendo: quæ sors interemit poetam Aeschylum, prædictam fatis (ut ferunt) ejus diei ruinam secura cœli fide caventem.* Scribenti hoc accidisse monet Sotades,

Αἰσχύλῳ γράφοντι ἐπιπέπτωκε χελώνη.

ἀποθανόντα δὲ Γελῷοι] Geloi, Gelæ incolæ. Gela, Siciliæ oppidum, a Rhodiis conditum, et a Gela fluvio denominatum; Rhodiorum et Cretensium colonia. Hinc supple fatiscens marmor Arundelianum; ἐτελεύτησεν ἐν . . . . . ᾳ τῆς . . . . κελίας. Legendum ἐν Γέλᾳ τῆς Σικελίας.

ἐπιγράψαντες οὕτως] Imo vero Geloi tumulum ei struxere, sed Epitaphium non composuere; id enim ipse fecit paulo ante mortem. Suadet hoc Pausanias, Attic. Καὶ δὲ καὶ Αἰσχύλος, ὡς οἱ τοῦ βίου προσεδοκᾶτο ἡ τελευτὴ, τῶν μὲν ἄλλων ἐμνημόνευσεν οὐδενὸς, δόξης ἐς τοσοῦτον ἥκων ἐπὶ ποίησιν, καὶ πρὸ Ἀρτιμισίου καὶ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσας· ὁ δὲ τό, τε ὄνομα προτεθὲν καὶ τὴν πόλιν ἔγραψε· καὶ ὡς τῆς ἀνδρείας μάρτυρας ἔχοι τὸ Μαραθώνιον ἄλσος, καὶ Μήδων τοὺς εἰς αὐτὸ μεταβάντας. Firmat Athenæus, lib. 14. Ὁμοίως δὲ καὶ Αἰσχύλος τηλικαύτην δόξαν ἔχων διὰ τὴν ποιητικὴν, οὐδὲν ἧττον ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιγραφῆναι ἠξίωσε μᾶλλον τὴν ἀνδρείαν, ποιήσας,

Ἀλκὴν δ' εὐδόκιμον Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι,
Καὶ βαθυχαιτήεις Μῆδος ἐπιστάμενος.

ὡς ψηφίσασθαι μετὰ θάνατον αὐτοῦ] Philostrat. de vita Apollon. lib. 6. *ἐκάλουν δὲ* [*'Αθηναῖοι*] *καὶ τεθνεῶτα ἐς Διονύσια. τὰ γὰρ τοῦ Αἰσχύλου ψηφισαμένων ἀνεδιδάσκετο, καὶ ἐνίκα ἐκ καινῆς.* Aristophanis Interpres, *Τιμῆς μεγίστης ἔτυχε παρὰ 'Αθηναίοις ὁ Αἰσχύλος, καὶ μόνου αὐτοῦ τὰ δράματα ψηφίσματα κοινῷ καὶ μετὰ θάνατον ἐδιδάσκετο.* Aeschyli poësin post ejus mortem Senatus consulto recitatam testatur idem Scholiastes Aristophanis in Ranis, ubi gloriatur Aeschylus poësin suam haud secum fuisse commortuam; prout Euripidi contigerat.

> *Ὅτι ἡ ποίησις οὐχὶ συντέθνηκέ μοι·*
> *Τούτῳ δὲ συντέθνηκεν.*

'Επεὶ τὰ Αἰσχύλου (inquit Scholiastes) *ἐψηφίσαντο διδάσκειν· κομψῶδες δὲ τοῦτο ἔφη· τῶν γὰρ δυνατῶν, καὶ μετὰ θάνατον ᾄδονται τὰ ποιήματα.*

χρυσὸν λαμβάνειν] Alii MSS. *χορὸν λαμβάνειν.* quæ lectio præferenda. Hesych. *Πυρπερέγχει. Κρατῖνος ἀπὸ διθυράμβου ἐν βουκόλοις ἀρξάμενος, ἐπειδὴ χορὸν οὐκ ἔλαβεν, περὶ τοῦ 'Αρχοντός ἐστιν οὗ * ἠτήρει.* Legit Petitus, *παρὰ τοῦ 'Αρχοντός ἐστιν ἐξ οὗ τηρεῖν.* Choragi erat officium, Archonte præsidente *δοῦναι χορὸν* Poëtis: Archontis videre ut id fieret recte, et ut meliores quique Poëtæ coëmerentur, ad celebrandos majori cum voluptate atque dignitate ludos.

οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ μετὰ τελευτὴν νίκας ἀπηνέγκατο] Philostrat. *ἐκάλουν δὲ καὶ τεθνεῶτα ἐς Διονύσια, τὰ γὰρ τοῦ Αἰσχύλου ψηφισαμένων ἀνεδιδάσκετο, καὶ ἐνίκα ἐκ καινῆς.* Quintilianus, *Correctas ejus Fabulas in cer-*

tamen deferre Athenienses permisere, suntque eo modo multi coronati.

Hucusque Biographus. Quem tamen miror in iis recensendis quæ ab Aeschylo inventa fuerant, de Tritagonista nihil protulisse. Antiquitus enim, cumprimum nata esset, et vix dum satis inchoata Trogœdia, Chorus fabulam peragebat. Dein Thespis unum introduxit histrionem ; quem initio imitatus est Aeschylus, si Biographo Robortelli credamus, qui et histrionis nomen prodit. Ἐχρήσατο δὲ ὑποκριτῇ πρῶτον μὲν Κελάνδρῳ. Mox vero alterum additit. Idem Biogr. καθ' ὃ δεύτερον αὐτῷ προσῆψε Μιονίσκον τὸν Χαλκιδέα. Sophocles tertium ; Diogenes Laërtius in Platone, Ὥσπερ δὲ τὸ παλαιὸν ἐν τραγῳδίᾳ πρότερον μὲν ὁ χορὸς διεδραμάτισεν· ὕστερον δὲ Θέσπις ἕνα ὑποκριτὴν ἐξεῦρεν, ὑπερ τοῦ διαπαύεσθαι τὸν χορόν· καὶ δεύτερον Αἰσχύλος· τὸν δὲ τρίτον Σοφοκλῆς, καὶ συνεπλήρωσαν τὴν Τραγῳδίαν. Ita et Aristoteles, de Poët. cap. 4. Καὶ τό, τε ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε, καὶ τὰ τοῦ χοροῦ ἠλάττωσε, καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασε· τρεῖς δὲ, καὶ σκηνογραφίαν, Σοφοκλῆς. Histrio primus πρωταγωνιστὴς, alter δευτεραγωνιστὴς, tertius τριταγωνιστὴς dicebatur. Sunt vero qui et Tritagonistam ab Aeschylo primum introductum velint, non a Sophocle. Biographus Robortelli, τὸν τρίτον ὑποκριτὴν αὐτὸς ἐξεῦρεν· ὡς δὲ Δικαίαρχος ὁ Μεσσήνιος, Σοφοκλῆς. Quartum adhuc histrionem aliquando in Scenam ingressum ferunt ; quod in Aeschyli Agamemnone factum refert J. Pollux l. 5. c. 15. Sed de istis aliquando latius, ubi se liberior occasio obtulerit.

IN

VITAM ÆSCHYLI

AB

ANONYMO

GRÆCE CONSCRIPTAM

S. BUTLERI ANNOTATIONES

UNA CUM VARIIS LECTIONIBUS

AB EODEM ENOTATIS.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ ὁ τραγικὸς] Inter diversos Aeschylos, *Aeschyli* regis Atheniensium præter Marm. Arund. a Stanleio laudata meminit Cedrenus Edit. Venet. p. 67. Tragici meminerunt Syncellus Chronolog. Edit. Ven. p. 247. et Chronic. Pascal. Edit. Ven. p. 136. *Aeschyli* Tyndaritani meminit Cicero in Verrem IV. 12. *Aeschylo* Alexandrino librum περὶ παροιμιῶν Zenob. v. 85. citatum tribuit Meurs. in Fragm. Aeschyli p. 32. *Aeschyli* cujusdam ad quem unum librum scripsit Theophrastus meminit Diog. Laërt. in Theophrasto v. 49. Inter Epistolas Themistoclis pseudepigraphas prima de Ostracismo suo ad Aeschylum

inscripta est; tertia in qua laudat Aeschylum, ad fratrem ejus Aminiam.

γένος] Γένει Ask. D.

Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον υἱὸς Εὐφορίωνος] E Decelia, non ex Eleusine oriundum patre natum Sophilo, non Euphorione docet Corsinus Fast. Attic. Olymp. lxxiii. Sed Euphorionem patrem ejus uno consensu tradunt veteres, et quum Sophili filius fuerit Sophocles hoc inter *ἁμαρτήματα μνημονικὰ* viro cl. imputandum est. Idem etiam Aeschylum Decelensem non Eleusinium fuisse colligit, quod Plutarchus Aminiam, Aeschyli fratrem bis Decelensem vocaverit Themistocl. p. 119. et Aristid. p. 353. Sed minus hoc accurate scripsit Corsinus, secundo enim in loco nihil de tribu adjicit Plutarchus, nec si Decelensis fuerit Aminias, necessario sequitur fratrem ejus Aeschylum Decelensem quoque fuisse; et major videtur Aristophanis, et Scholiastæ, quam Plutarchi auctoritas, qui cum Biographo nostro consentiunt. Cf. Aristhoph. Ran. X. 913. et ibi Schol. Pro Eleusinio nostrum agnoscit etiam Aristides in Eleusin. Tom. i. p. 259. ed. Jebb. Canter. I. p. 454. Ἃ δὲ νῦν ὁρᾶν τε καὶ ὑμνεῖν ὁ δαίμων παρέδωκε, τίς θρῆνος Ἀργεῖος, τίνες Αἰγυπτίων ἢ Φρυγῶν ᾠδοὶ συμμετρήσονται; τίς Ἐλευσίνιος Αἰσχύλος πρὸς χορὸν ᾄσεται;

Εὐφορίωνος] Εὐφορίονος Ask. D. Εὐφρονίωνος Cant. 2.

τὴν φύσιν ἔχων] τὸ γένος κατάγων Ask. D. Cant 2. Ald. Rob.

νέος δὲ ἤρξατο] Annos natus 25. non 20 prout voluit Stanleius, cum Pratina decertavit ut cuivis calculos subducenti satis patebit. Locis de Aeschyli vincentia

a Stanleio allatis jungi potest Plutarch. Sympos. I. 5. p. 622. D. καὶ τὸν Αἰσχύλον φασι τραγῳδίας πίνοντα ποιεῖν καὶ διαθερμαινόμενον. Porro Sophoclis de nostri vinositate dictum conservavit Eustath. Odyss. θ'. p. 1598. Αἰσχύλος οὖν ἐν τῷ μεθύειν γράφων ἐπαινετὰς τραγῳδίας, ἤκουσε παρὰ Σοφοκλέους τό· Ὦ Αἰσχύλε εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖς, ὅμως οὐκ εἰδώς γε ποιεῖς.

πρὸ αὐτοῦ] πρὸ ἑαυτοῦ Ask. D. Cant. 2. Ald.

τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπέρηρε] A Phrynicho quædam mutuatum fuisse queritur Euripides apud Aristoph. Ran. v. 940.

Ὡς ἦν ἀλάζων καὶ φέναξ; οἵοις τε τοὺς θεατὰς
Ἐξηπάτα, μωροὺς λαβὼν παρὰ Φρυνίχῳ τραφέντας.

Ceterum Tragœdiam neque a Thespide neque a Phrynicho profectam, sed longe altius deducendam esse affirmat Socrates apud Platonem in Minoë p. 320. ult. Ἡ δὲ τραγῳδία ἐστι παλαιὸν ἐνθάδε, οὐχ ὡς οἴονται ἀπὸ Θέσπιδος ἀρξαμένη, οὐδ' ἀπὸ Φρυνίχου· ἀλλ' εἰ θέλεις ἐννοῆσαι, πάνυ παλαιὸν αὐτὸ εὑρήσεις ὂν τῆσδε τῆς πόλεως εὕρημα.

χορηγίας] χωρηγίας Rob.

τὴν σκευὴν] τὴν κατασκευὴν Turn.

τὴν σκευὴν τῶν ὑποκριτῶν] Ad sua ipse merita circa ornatum scenicum alludit apud Aristoph. Ran. v. 1092.

Κἄλλως εἰκὸς τοὺς ἡμιθέους τοῖς ῥήμασι μείζοσι χρῆσθαι
Καὶ γὰρ τοῖς ἱματίοις ἡμῶν χρῶνται πολὺ σεμνοτέροισιν
Ἅ γ' ἐμοῦ χρηστῶς καταδείξαντος διελυμήνω σύ. ---

Minime prætermittendus est Athenæi locus I. p. 21. E. καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρε τὴν τῆς στολῆς εὐπρέπειαν

καὶ σεμνότητα ἣν ζηλώσαντες οἱ ἱεροφάνται καὶ δᾳδοῦχοι ἀμφιέννυνται, ἀλλὰ καὶ πολλὰ σχήματα ὀρχηστικὰ αὐτὸς ἐξευρίσκων ἀνεδίδου τοῖς χορευταῖς. Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχηματίσαι τοὺς χοροὺς ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα τῶν ὀρχήσεων, καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιϊστᾷν. Ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. Ἀριστοφάνης γοῦν· παρὰ δὴ τοῖς κωμικοῖς ἡ περὶ τῶν τραγικῶν ἀπόκειται πόστις· ποιεῖ αὐτὸν τὸν Αἰσχύλον λέγοντα· τοῖσι χοροῖς αὐτὸς τὰ σχήματα ἐποίουν. Καὶ πάλιν· τοὺς Φρύγας οἶδα θεωρῶν ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδα ἦλθον τεθνεῶτα, πολλὰ τοιαυτὶ καὶ τοιαυτὶ καὶ δεῦρο σχηματίσαντας. (Leg. παῖδ' et τεθνειῶτα metri gratia) καὶ Τέλεσις δὲ ἢ Τελεστὴς ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος πολλὰ ἐξεύρηκε σχήματα, ἄκρως ταῖς χερσὶ τὰ λεγόμενα δεικνυούσαις. Ἀριστοκλῆς γοῦν φησὶν ὅτι Τελεστὴς ὁ Αἰσχύλου ὀρχηστὴς οὕτως ἦν τεχνίτης, ὥςε ἐν τῷ ὀρχεῖσθαι τοὺς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας φανερὰ ποιῆσαι τὰ πράγματα δι' ὀρχήσεως. Aeschyli merita sic recenset Philostratus de Vita Apollonii VI. 11. Ἐντυχών τε αὐτοῖς ἔπαθόν τι πρὸς τὴν ἐπαγγελίαν τῶν ἀνδρῶν, ὅποιν λέγονται πρὸς τὴν Αἰσχύλου σοφίαν παθεῖν Ἀθηναῖοι. Ποιητὴς μὲν γὰρ οὗτος τραγῳδίας ἐγένετο, τὴν τέχνην δὲ ὁρῶν ἀκατάσκευόν τε καὶ μήπω κεκοσμημένην; ἣ μὲν ξυνέστειλε τοὺς χοροὺς, ἀποτάδην ὄντας, ἣ τὰς ὑποκριτῶν ἀντιλέξεις εὑρεῖας παραιτησάμενος τὸ τῶν μονῳδιῶν μῆκος· ἣ τὸ ὑπὸ σκηνῆς ἀποθνήσκειν ἐπενόησεν, ὡς μὴ ἐν φανερῷ σφάττοι. Σοφίας μὲν μήδε ταῦτα ἀπηλλάχθω. Δοκείτω δὲ κἂν ἑτέρῳ παρασχεῖν ἔννοιαν, ἧττον δεξίῳ τὴν ποίησιν. Ὅδ' ἐνθυμηθεὶς μὲν ἑαυτὸν, ὡς ἐπάξιον τοῦ τραθῳδίαν ποιεῖν

φθέγγοιτο, ἐνθυμηθεὶς δὲ καὶ τὴν τέχνην ὡς προσφυᾶ τῷ μεγαλείῳ μᾶλλον ἢ τῷ καταβεβλημένῳ τε καὶ ὑπὸ πόδα σκευοποιΐας μὲν ἥψατο εἰκασμένης τοῖς τῶν ἡρώων εἴδεσιν· ὀκρίβαντος δὲ τοὺς ὑποκρίτας ἀνεβίβασεν, ὡς ἴσα ἐκείνης βαίνοιεν, ἐσθῆμασι τε πρῶτος ἐκόσμησεν ἃ πρόσφορον ἥρωσί τε καὶ ἡρωΐσιν ἤσθησθαι. Ὅθεν Ἀθηναῖοι πατέρα μὲν αὐτὸν τῆς τραγῳδίας ἡγοῦντο, ἐκάλουν δὲ καὶ τεθνεῶτα εἰς Διονύσια. Τὰ γὰρ τοῦ Αἰσχύλου ψηφησαμένων ἀνεδιδάσκετο καὶ ἐνίκα ἐκ καινῆς. Et in Gorgia Vit. Sophist. I. 9. Εἰ γὰρ τὸν Αἰσχύλον ἐνθυμηθείημεν, ὡς πολλὰ τῇ τραγῳδίᾳ ξυνεβάλετο, ἐσθῆτι τε αὐτὴν κατασκευάσας, καὶ ὀκρίβαντι ὑψηλῷ, καὶ ἡρώων εἴδεσιν, ἀγγέλοις τε καὶ ἐξαγγέλοις καὶ οἷς ἐπὶ σκήνης τε καὶ ὑπὸ σκήνης χρὴ πράττειν, τοῦτο καὶ εἴη ἐν τοῖς ὁμοτέχνοις ὁ Γοργίας. Aristot. Poët. c. 10. Καὶ τό τε τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε καὶ τὰ τοῦ χοροῦ ἠλάττωσε, καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασε. Ad quem locum vide Tyrwhitt. Themistius etiam Orat. XXVI. D. Aeschylum τριτὸν ὑποκριτὴν καὶ ὀκρίβαντας invenisse testatur. Nec prætermittendum est, quod tradit Plutarch. Sympos. l. p. 715. A. nonnullos Aeschylo et Phrynicho vitio vertisse, quod Bacchi laudes a rebus festivis in tragœdias et seria detorsissent. Φρυνίχου καὶ Αἰσχύλου τὴν τραγῳδίαν εἰς μύθους καὶ πάθη προαγόντων, ἐλέχθη, τί ταῦτα πρὸς τὸν Διόνυσον; Locum Athenæi de Teleste supra allatum iisdem verbis habet Eustath. ad Odyss. θ'. p. 1596. l. 24.

ὁ πρῶτος] Ὦ πρῶτε Ask. D. Cant. 2. Ald.
λῆρον] κλῆρον Cant. 2. Ald. Rob.
συνεχρόνισε] συνεχρόνησε Cant. 2.

κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν] μετὰ τὴν τεσσαρακοστὴν Ask. D. An sic errori chronologico mederi voluit librarius? κατά τε τὴν τεσσαρακοστὴν Rob. κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν πρώτην in quibusdam codd. reperiri testatur Steph.

φασιν αὐτὸν] αὐτόν φασι Ask. D. Cant. 2. Ald. Rob.

κυναιγείρω] Hic subdunt Ox. Ald. Rob. τῆς πρὸς τοὺς Δαρείου στρατηγοὺς Δάτιν καὶ Ἀρταφέρνην. Τούτους γὰρ Δαρεῖος μετὰ πεντήκοντα μυριάδων διὰ θαλάττης πέπομφε.

νεωτέρῳ ἀδελφῷ Ἀμεινίᾳ] νεωτέρῳ τῶν ἀδελφῶν Ἀμ. Ask. D. νεωτέρῳ ἀδελφῶν Ἀμ. Tum.

πεζομαχίας] ναυμαχίας Ask. D. Fons erroris in aperto est. Hic addit Cent. 2. Ξέρξης γὰρ ὁ Δαρείου δέκα παρελθόντων ἐνιαυτῶν πεντακοσίας μυριάδας στρατὸν συναγαγὼν, διὰ γῆς καὶ θαλάττης κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐστράτευσεν. Οὗ τὸ μὲν ναυτικὸν κατεναυμάχησαν Ἀθηναῖοι ἐν Σαλαμῖνι, Θεμιστοκλέους σφῶν στρατηγοῦντος, τὸ δὲ πεζὸν ἐν Πλαταίαισι Λακεδαιμόνιοι μετὰ Παυσανίου κατεπολέμησαν· ὃ δὴ κατέλιπε Ξέρξης μετὰ Μαρδονίου στρατηγοῦ αὐτοῦ μετ' ὀλίγον ἐς Περσίδα φυγὼν, ἐπειδὴ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν εἶδε. Et sic Ox. Ald. Rob. nisi quod rectius Πλαταιαῖσι minus recte ὁ δὲ κατέλιπε.

κατὰ δὲ τὴν σύνθεσιν τῆς ποιήσεως ζηλοῖ τὸ ἁδρὸν ἀεὶ] Post ἀεὶ πλάσμα addit Ask. D. κατὰ δὲ τὴν ποίησιν ἀσκεῖτο ἁδρὸν ἀεὶ Cant. 2. et sic Ald. Rob. nisi quod rectius ἀσκεῖ τό.

ἔτι δὲ καὶ] Abest δὲ ab Ald. Rob.

ὄγκον τῇ φράσει περιθεῖναι] Hinc Aeschylum ἐριβρεμέ-

ταν Aristoph. Ran. v. 826. Eidem ῥῆμαθ' ἱπποβάμονα tribuit v. 839. ac subdit:

Φρίξας δ' αὐτοκόμου λοφιᾶς
Λασιαύχενα χαίταν
Δεινὸν ἐπισκύνιον ξυνάγων
Βρυχώμενος ἥσει
Ῥήματα γομφοπαγῆ.

Et rursus v. 860. sub Euripidis persona eundem vocat

Ἄνθρωπον ἀγριοποιὸν, αὐθάστομον
Ἔχοντ' ἀχάλινον, ἀκρατες, ἀπύλωτον στόμα,
Ἀπεριλάλητον κομποφακελοῤῥήμονα.

Nub. v. 1369. queritur Stepsiades de Philippidis censura in Aeschylum, quod illum dixisset,

--- πρῶτον ἐν ποιηταῖς
Ψόφου πλέων, ἀξύστατον, στόμφακα, κρημνοποιόν.

Junge Suidam in Ἀξύστατος: Etymolog. in Κόλλοπες. Ὅθεν καὶ Ἀριστοφάνης τὴν σκληρότατα Αἰσχύλου ἐκδεικνύμενος ἔφη, οἶμαι γὰρ αὐτὸν κόλλοπι ἐοικέναι. Aristid. Orat. Platon. 2. Tom. ii. p. 133. ed. Jebb. Canter. p. 220. Ὁρῶ δέ τοι καὶ περὶ τὴν τραγῳδίαν, Αἰσχύλον μὲν αἰτίαν οὐ σχόντα ὡς εἰσαγάγοι λαλίαν οὐδὲ τὸν ἥδιστον Σοφοκλέα, οὐδαμοῦ ταῦτ' ἀκούσαντα, ὡς ἐπῆρεν Ἀθηναίους λαλεῖν, ὅτε οἶμαι τῆς σεμνότητος, ὡς οἷόν τε μάλιστα, ἀντείχοντο καὶ κρείττονα ἢ κατὰ τοὺς πολλοὺς τὰ ἤθη παρείχοντο. Εὐριπίδην δὲ λαλεῖν αὐτοὺς ἐθίσαι καταιτιαθέντα. Sophoclis de nostro censuram conservavit Plutarch. de Profect. in virtute sentiendo p. 79. B. Ὥσπερ γὰρ ὁ Σοφοκλῆς ἔλεγε, τὸν Αἰσχύλου διαπεπαιχὼς ὄγκον εἶτα τὸ πικρὸν κατάτεχνον τῆς αὐτοῦ κατασκευῆς, τρί-

τον ἤδη τὸ τῆς λέξεως μεταβάλλειν εἶδος, ὅπερ ἐστιν ἠθικώτατον καὶ βέλτιστον. Multum in montibus et fluviis describendis nostrum fuisse haud injuria observavit Schol. Aristoph. Ran. v. 959. χαρακτηριστικὸν καὶ τοῦτο ὅτι πολὺς Αἰσχύλος ἐν τῷ ποταμοὺς καὶ ὄρη λέγειν. Et eodem respicere videtur ipse Aristophanes in Ranis v. 1088. ubi Euripides sic Aeschylum interrogat

--- Ἢν οὖν σὺ λέγῃς Λυκαβητοὺς
Καὶ Παρνασσῶν ἡμῖν μεγέθη, ταῦτ' ἐςὶ τὸ χρηςὰ διδάσκειν,
Ὃν χρὴ φράζειν ἀνθρωπείως;

Sed hoc simul ad ejus grandiloquentiam spectat, quam toties ibi perstringit Euripides. Vide v. 860. sqq. v. 955. sqq. v. 971. sqq. Aeschylum in stilo aspero et gravi præclarum laudat Dionys. Halic. de Struct. Verb. p. 22. et de admir. vi dicendi in Demosthene p. 187. Idem de Poëtis Vett. II. 9. ὁ δὲ ἦν Αἰσχύλος πρῶτος καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας ἐχόμενος, καὶ ἠθῶν καὶ παθῶν τὸ πρέπων εἰδὼς, καὶ τῇ τροπικῇ καὶ τῇ κυρίᾳ λέξει διαφερόντως κεκοσμημένος, πολλαχοῦ δὲ καὶ αὐτὸς δημουργὸς καὶ ποιητῆς ἰδίων ὀνομάτων καὶ πραγμάτων. Εὐριπίδου δὲ καὶ Σοφοκλέους καὶ ποικιλώτερος ταῖς τῶν προσώπων ἐπεισαγωγαῖς.

ὄγκον τῇ φράσει] ὀργὴν τῇ φράσει Ask. D. Prius rectum est.

τῶν δραμάτων] αὐτῷ τῶν δραμάτων Ald. Turn.

σπουδάζει] ζηλοῖ. Ask. D. Turn.

τὸ βάρος] μέγεθος καὶ ὄγκον Cant. 2. Ald. Rob.

τουτὶ τὸ μέρος] deest Cant. 2. τοῦτο τὸ μέρος Ald. Rob.

μεγαλοπρεπές τε καὶ] τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ Ask. D. τὸ μεγαλοπρεπές τε καί. Cant. 2. Ald. Mox ἀλλότριον Ald.

ἡγούμενος] Subdit Cant. 2. Διὸ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς δράμασιν αὐτοῦ πλεῖστα ἂν εὑρεθείεν· γνῶμαι δὲ ἢ συμπάθειαι ἢ ἄλλο τι τῶν δυναμένων εἰς δάκρυα ἀγαγεῖν οὐ πάνυ. Deinde omissis verbis Ὥστε διὰ τὸ πλεονάζειν—πρὸς ἀπάτην κέχρηται, sequitur Ἀπῇρε δὲ πρὸς Ἱέρωνα κ. τ. λ.

ὥστε διὰ] διὰ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς δράμασιν αὐτοῦ ὥστε διὰ Ask. D.

οὐδὲν φθέγγεται] Huc fortasse respexit Eustath. Odyss. ψ'. p. 1940. l. ult. Σημείωσαι --- ὅτι τραγῳδικῶς τὰ περὶ τὸν Ὀδυσσέα νῦν ἐσχημάτισται· καὶ γάρ τοι παρὰ Αἰσχύλῳ κάθηνταί που πρόσωπα σιωπῶντα ἐφ' ἱκανὸν κατὰ σχῆμα ἢ πένθους ἢ θαυμασμοῦ ἤ τινος ἑτεροίου πάθους. Καὶ ἔοικεν ἡ τραγῳδία ἐντεῦθεν λαβοῦσα τὰ τοιαῦτα σοφίζεσθαι. Idem Iliad. ω'. p. 1343. l. 62. ὅπερ καὶ Αἰσχύλος μιμησάμενος τήν τε Νιόβην καὶ ἄλλα πρόσωπα ὁμοίως ἐσχημάτισε. Huc respicit Euripides apud Aristoph. in Ranis v. 942.

Πρώτιστα μὲν γὰρ δή γ' ἕνα τιν' ἐκάθισεν ἐγκαλύψας
Ἀχιλλέα τιν' ἢ Νιόβην, τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνὺς
Πρόσχημα τῆς τραγῳδίας, γρύζοντας οὐδὲ τουτί.

τοῖς Ἕκτορος λύτροις] τῆς Ἕκτορος λουτροῖς Ald. λουτροῖς item Rob.

ὅμοιος] ἐμοὶ ὡς Ald. Rob.

ἄλλοτι] ἀλλότι Rob.

ἀπῆρε ὡς Ἱέρωνα] Hinc vocibus Siculis, ut alibi monuimus, sæpius usus est. Cf. Phorcid. Fragm. 1. Athenæus ix. p. 402. C. ὅτι δὲ Αἰσχύλος διατρίψας ἐν Σικελίᾳ πολλαῖς κέχρηται φωναῖς Σικελικαῖς οὐδὲν θαυμαστόν.

ὡς Ἱέρωνα] Hic incipit vita in Cant. 1. sed pro ὡς legitur πρὸς et sic Cant. 2. Ald. Rob. εἰς Turn.

ὡς ὑπὸ] deest ὡς Ask. D. Cant. 1. 2. Ald. Rob.

κατασπουδασθεὶς] At verior fortasse exilii causa in illo judicio quærenda quod vix effugit Aeschylus. Rem narrat Aelianus V. H. V. 19. Αἰσχύλος ὁ τραγῳδὸς ἐκρίνετο ἀσεβείας ἐπί τινι δράματι. Ἑτοίμων οὖν ὄντων Ἀθηναίων βάλλειν αὐτὸν λίθοις, Ἀμεινίας ὁ νεώτερος ἀδελφὸς, διακαλυψάμενος τὸ ἱμάτιον ἔδειξε τὴν πῆχυν ἔρημον τῆς χειρός. Ἔτυχε δὲ ἀριστεύων ἐν Σαλαμῖνι ὁ Ἀμεινίας ἀποβεβληκὼς τὴν χεῖρα, καὶ πρῶτος Ἀθηναίων τῶν ἀριστείων ἔτυχεν. Ἐπεὶ δὲ εἶδον οἱ δικασταὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸ πάθος ὑπεμνήσθησαν τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ ἀφῆκον τὸν Αἰσχύλον. Alia et fortasse verior absolutionis causa petenda est e fragmentis. Mysteria scil. in scena enuntiasse accusatus evasit, quum non initiatum fuisse ostendisset. Vide ad Ἱερείας fragm. III. atque ibi Stanleium. Cf. etiam Aristot. Eth. Nicom. III. Aeschylum certe impietatis insimulat Plato de Republ. II. p. 380. A. Οὐδ' αὖ, ὡς Αἰσχύλος λέγει, ἐατέον ἀκούειν τοὺς νέους ὅτι

— Θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς
Ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλῃ.

Ἀλλ' ἐάν τις ποιῇ ἐν οἷς ταῦτα τὰ ἰαμβεῖα ἔνεστι, τὰ τῆς Νιόβης πάθη, ἢ τὰ Πελοπιδῶν, ἢ τὰ Τρωϊκὰ, ἤ τι ἄλλο τῶν τοιούτων, ἢ οὐ θεοῦ ἔργα ἐατέον αὐτὰ λέγειν, ἢ εἰ θεοῦ, ἐξευρητέον αὐτοῖς σχεδὸν, ὃν νῦν ἡμεῖς λόγον ζητοῦμεν, καὶ λεκτέον, ὡς ὁ μὲν θεὸς δίκαιά τε καὶ ἀγαθὰ εἰργάζετο, οἱ δὲ ὠνίναντο κολαζόμενοι· ὡς δὲ ἄθλιοι μὲν οἱ δίκην διδόντες, ἦν ὁ δρῶν ταῦτα θεὸς οὐκ ἐατέον λέγειν τὸν ποιητήν. Junge eundem ad finem ejusdem libri p. 383. C. Sed quum non desint, qui Sophoclem atque ipsum Euripidem nostro præferant, uno tamen ore veteres illis tanquam triumviratum tragœdiæ detulerunt. Irascitur Tzetzes iis, qui Aeschylo præponunt Euripidem ad Hesiod. Ἔργ. β'. p. 104. Ὡς οἱ πάλαι τῶν (rectius f. τὰ) Εὐριπίδου κάπηλα γράμματα τῶν σοφῶν συγγραμμάτων Αἰσχύλου προκρίναντες, τὸν μακρὸν αἰῶνα τοῖς (l. τῆς) σφῶν ἀβελτερίας παραστήσαντες μάρτυρα. Ἐξελέγχονται γὰρ τοῖς ἀμφοτέρων συγγράμμασι μέχρι καὶ νῦν. Εὐριπίδην γὰρ προκεκρικότες Αἰσχύλου ὡς κάπηλον, καὶ τούτοις συμποσιάζοντα, καὶ ἀγοραῖον καὶ εἴρωνα. Αἰσχύλος γὰρ ἀρχικὸς ἦν καὶ σοφὸς, καὶ βασιλείου γένους εἷλκε σεῖραν (An quod Aeschylus quidam fuerit rex Atheniensium?) καὶ τοῖς ἀδελφοῖς στρατηγοῦσι τὸν Ξέρξην συγκατεναυμάχησεν, καὶ ἐν ἠπείρῳ νενίκηκε, καὶ συμποσίων καὶ ἀργῶν ἐκτὸς ἦν, καὶ ἀθώπευτος καὶ τὸ εὐγενὲς ἐν πᾶσι τηρῶν· ὅθεν τῆς εὐγενείας καὶ τῆς σοφίας παρ' ἐκείνων τοιαύτην ὕπεσχε τὴν δίκην. Ὡς καὶ πρὸ Αἰσχύλου τῆς ἀληθείας ὁ τραγικὸς Φερένικος δίκας ἐξέτισε, ζημιωθεὶς χιλίας δραχμὰς, ὅτι Μιλήτου παρὰ Περσῶν γεγράφηκεν ἅλωσιν καὶ τὸ θέατρον πρὸς ὀλοφύρσεις ἐκίνησεν. Ὁμοίως καὶ Πίνδαρος χιλίας δραχμὰς ἐξέτισε Θηβαίοις, ὅτι τὰς Ἀθήνας Ἑλ-

λάδος γεγράφηκεν ἔρεισμα. Τοιαῦτα πρίν τε καὶ νῦν τῆς ἀθωπευσίας καὶ ἀληθείας τὰ ἐπίχειρα. Ceterum ad hanc contumeliam Aeschylo ab Atheniensibus illatam respexit fortasse Aristoph. Ran. v. 319.

Σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ἀπορίαν εὑρισκέτην
Οὔτε γὰρ Ἀθηναίοισι συνέβαιν' Αἰσχύλος.
ΞΑ. Πολλοὺς ἴσως ἐνόμιζε τοὺς τοιχωρύχους.
ΑΙΑΚ. Λῆρόν τε τἄλλ' ἡγεῖτο τοῦ γνῶναι πέρι
Φύσεις ποιητῶν.

Junge v. 1281. sqq.

Σοφοκλεῖ] Sophoclem Aeschyli discipulum vocat Biographus ejus. Παρ' Αἰσχύλῳ δὲ τὴν τραγῳδίαν ἔμαθε, καὶ πολλὰ ἐκαινούργησεν ἐν τοῖς ἀγῶσι.

ἐλεγείῳ] ἐλεγείῳ μέτρῳ Ask. D. Cant. 1. 2. Ald. Rob. Mox Σιμωνίδου Ask. D. et sic fortasse Cant. 1. Ald. Rob. et pro θέλει ἐθέλει Ask. D. Cant. 1. Ald. Rob.

ὡς ἔφαμεν] ὡς ἔφημεν Turn. Tum ab ἀλλότριον desunt usque ad ἐξαμβλωθῆναι Cant. 2.

ἐπεδείξατο τὰς Αἴτνας οἰωνιζόμενος βίον] ἐπεδείξατο τὰς Αἰτναίας, οἰωνιζόμενος ἔνθεν βίον Ask. D. ἐπεδείξατο πάνυ λαμπρῶς, οἰωνιζόμενος ἐνταῦθα βίον. Cant. 1. Ald. Rob. nisi quod hi pro ἐνταῦθα habeant ἔνθεν.

τοῖς συνοικοῦσι] τοῖς συνοικίζουσι Ask. D. Ald.

τῷ τυράννῳ] τῷ τε τυράννῳ Ask. D. Cant. 1. Ald. Rob. et mox pro Ἱέρωνι habet Ald. Ἱέρων.

ὧν ἐτῶν] ἐτελεύτα ὧν ἐτῶν Ask. D. omisso ἐτελεύτα in lin. sequ.

ἀετὸς χελώνην] Rem narrat Aelianus Hist. Anim. VII. 16.

ἀετὸς χελώνην] Ἀετὸς γὰρ χελώνην Ask. D. Cant. 1. Ald. Rob. mox ἴσχυσεν Ask. D. Cant. 1. 2. Ald. Rob.

χρησμὸς δὲ] χρησμὸς γὰρ Ask. D. Cant. 1. 2. Ald. Rob.

αὐτῷ δοθεὶς οὕτως] αὐτῇ περὶ τῆς τελευτῆς δοθεὶς οὗτος Ask. D. αὐτῷ περὶ τῆς τελευτῆς οὗτος Cant. 1. 2. Ald. Rob.

ἀποθανόντα δὲ] ἀποθανοῦντος δὲ Ask. D. Ἀποθανόντος δὲ Cant. 1. Ald. Rob.

ἐτίμησαν μεγαλοπρεπῶς] Aeschyli pugillares a Dionysio Siciliæ tyranno emptos tradit Lucianus adv. Indoct. c. 15. Aeschyli tragœdias ab Harpalo ad Alexandrum missas fuisse docet Plutarch. in Alexandro p. 668.

ἐπιγράψαντες] ἐπιγράφοντες Cant. 1.

Αἰσχύλον Εὐφορίωνος] duo priores versus citantur etiam a Plutarcho de Exil. p. 604. E. duo posteriores apud Athen. p. 627. D.

Εὐφορίωνος] Εὐφρονίωνος iterum Cant. 2. Mox τὸ δὲ disjunctim Ald.

Γέλας] Πέλας facili errore Ask. D. Cant. 1. 2. Ald. Rob. quin et καταφθάμενον habet Rob. Mox εἴπῃ Cant. 2. Ald.

Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι] Cum Athenæo apud Stanl. junge Pausan. in Atticis c. 14. Καὶ δὴ καὶ μάσχύλος, ὡς οἱ τοῦ βίου προσεδοκᾶτο ἡ τελευτὴ, τῶν μὲν τὸ 9ων ἐμνημόνευσεν οὐδενὸς, δόξης ἐς τοσοῦτον ἥκων ἐπὶ ρος χιιν, καὶ πρὸ Ἀρτεμισίου καὶ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσας·

ὁ δὲ τό τε ὄνομα πατρόθεν καὶ τὴν πόλιν ἔγραψεν, καὶ ὡς τῆς ἀνδρείας μάρτυρας ἔχοι τὸ Μαραθώνιον ἄλσος καὶ Μήδων τοὺς ἐς αὐτὸ ἀποβάντας.

ἐν τραγῳδίαις] ἐν deest Cant. 1. 2. et ibi fortasse legebatur τραγῳδίας.

ἐνήγιζον τε καὶ τὰ δράματα ὑπεκρίνοντο] Ramum myrteum tenentes Aeschyli carmina recitare solitos esse colligimus ex Aristophane Nub. 1367.

Ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν ἀλλὰ μυῤῥίνην λαβόντα
Τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι.

Schol. μυῤῥίνης γὰρ κλάδον κατέχοντες ᾖδον τὰ Αἰσχύλου, ὥσπερ τὰ Ὁμήρου μετὰ δάφνης.

ἐνήγιζον] ἐνηγνίζοντο Ask. D. ἐνιγίζοντο Ald. Mox ὑπεκρίναντο Cant. 2.

τοσοῦτον ἠγάπησαν Αἰσχύλον] Aeschyli imaginem et tabulam virtutem ejus in pugna Marathonia exhibentem memorat Pausan. Attic. c. 21. τὴν δὲ εἰκόνα τοῦ Αἰσχύλου πολλῷ τε ὕστερον τῆς τελευτῆς δοκῶ ποιηθῆναι καὶ τῆς γραφῆς, ἣ τὸ ἔργον ἔχει τὸ ἐν Μαραθῶνι. Torvo quidem vultu nostrum fuisse, ut bellatorem decet, ex Aristophane et Schol. ejus fortasse conjicere possumus Ran .v. 816.

Ἔβλεψεν οὖν ταυρηδὸν, ἐγκύψας κάτω.

Schol. τοιοῦτος γὰρ τῷ σχήματι ὀργιζόμενος Αἰσχύλος. Et rursus Ran. v. 842.

Δεινὸν ἐπισκύνιον ξυνάγων.

μετὰ θάνατον αὐτοῦ] Eodem respiciens ap. Aristoph. Ran. v. 892. ὅτι ἡ ποίησις οὐχὶ συντέθνηκέ μοι, inquit

noster Schol. ἐπεὶ τὰ Αἰσχύλου ἐψηφίσαντο διδάσκειν· κομψῶδες δὲ τοῦτο ἔφη· τῶν γὰρ δυνατῶν καὶ μετὰ θάνατον ᾄδονται τὰ ποιήματα.

χρυσὸν] χορὸν alii, quorum est Voss. teste Stanleio.

ἐβίωσε] octo hæc verba usque ad ἐποίησε desunt in Cant. 1. ubi post ἐποίησε adjicitur δέ. Sic Cant. 2.

Ἑβδομήκοντα] ἑξήκοντα Rob. Deest καὶ ante ἐπὶ Cant. 1.

σατυρικὰ] Aeschylum in Satyricis omnibus præstitisse docet Pausan. Corinth. c. 13. Τούτῳ τῷ Ἀριστίᾳ σάτυροι καὶ Πρατίνᾳ τῷ πατρὶ εἰσὶ πεποιημένοι πλὴν τῶν Αἰσχύλου δοκιμώτατα.

Aeschyli apophthegma nobis conservavit Plutarch. de Profect. in Virtut. p. 79. E. Αἰσχύλος μὲν γὰρ Ἰσθμοῖ θεώμενος ἀγῶνα πυκτῶν, ἐπεὶ πληγέντος ἑτέρου τὸ θέατρον ἐξέκραγε, νύξας Ἴωνα τὸν Χῖον, ὁρᾷς ἔφη, οἷον ἡ ἄσκησις ἐστιν, ὁ πεπληγὼς σιωπᾷ, οἱ δὲ θεώμενοι βοῶσι. Idem habet etiam in libro de audiendis poëtis p. 29. F.

τὰς πάσας] deest τὰς Cant. 1. Mox τρὶς καὶ δέκα Ald. Rob.

μετὰ τελευτὴν] μετὰ τὴν τελευτὴν Ald. Rob. Turn. Mox deest νίκας Cant. 1. Ald.

ἀπηνέγκατο] Sequitur auctarium vitæ in edit. Rob. quod cum varietate Lectionis e cod. Ox. et. Marg. Stanl. uncinulis inclusa subjungam.

Πρῶτος Αἰσχύλος πάθεσι γενικώτερος [al. γενικώτατος Stanl.] τὴν τραγῳδίαν ἐπηύξησε, [al. ηὔξησε Stanl.] τὴν δὲ [al. τε Stanl.] σκηνὴν ἐκόσμησε καὶ τὴν ὄψιν τῶν θεαμάτων κατέψυξε [τῶν θεωμένων κατέπληξε Ox.] τῇ λαμπρότητι γραφαῖς καὶ μηχαναῖς βώμῳ τε [βώμοις τε

Ox.] καὶ τάφοις σάλπιγξιν, εἰδώλοις, ἐρίννυσι, τοὺς [al. τούς τε Stanl.] ὑποκριτὰς χειρὶ σκεπάσας καὶ τῷ σώματι [al. σύρματι Stanl.] ἐξογκώσας, μείζοσί τε τοῖς κυθόρνοις μετεωρίσας. Ἐχρήσατο δὲ καὶ ὑποκριτῇ πρῶτον μὲν [al. πρώτῳ μὲν Stanl.] κελάνδρῳ [al. κλεάνδρῳ Stanl.] ἔπειτα δὲ τὸν αὐτὸν [al. ἔπειτα καὶ τὸν δεύτερον Stanl. καθ' ὁ δ' δεύτερον αὐτῷ Ox.] προσῆψε Μιώνισκον [al. Μύννισκον Stol. rectius fortasse Μυώνισκον] τὸν Χαλκιδέα. Τὸν τρίτον [al. τὸν δὲ τρίτον Stanl.] ὑποκριτὴν αὐτὸς ἐξεῦρεν, ὡς δὲ Δικαίαρχος ὁ Μεσσήνιος Σοφοκλῆς. Τὸ δὲ διπλοῦν [ἁπλοῦν Ox. recte] τῆς δραματοποιΐας, εἰ μέν τις πρὸς τοὺς μετ' αὐτὸν λογίζοιτο, φαῦλον μὲν ἐκλαμβάνει [ἀπολαμβάνοι Ox. rectius] καὶ ἀπραγμάτευτον· εἰ δὲ πρὸς τοὺς ἀνωτέρω θαυμάσειε τῆς ἐπινοίας τὸν ποιητὴν καὶ τῆς εὑρέσεως. Ὅς τε δοκεῖ θαυμαστὸν καὶ τελέωτερον τραγῳδίᾳ ποιητὴν Σοφοκλῆ [al. ὅτω δὲ δοκεῖ τελεώτερος τραγῳδίας ποιητὴς Σοφοκλῆς Stanl.] γεγογέναι, ὀρθῶς μὲν δοκεῖ. Λογιζέσθω δ' ὅτι [al. ὅτι πολλῷ Stanl.] χαλεπώτερον ἐπὶ Θέσπιδι ἦν Φρυνίχῳ τε καὶ Χοιρίλῳ εἰς τόσον δὲ μέγεθος [l. τοσόνδε μέγεθος] τὴν τραγῳδίαν προσαγαγεῖν ἢ ἐπὶ Αἰσχύλῳ εἰπόντι [al. εἰπόντα Stanl.] εἰς τὴν Σοφοκλέους ἐλθεῖν τελειότητα.

Ἐπίγραμμα γραφὲν εἰς τὸν Αἰσχύλου τάφον

Αἰετοῦ ἐξ ὀνύχων βρέγμα τυπεὶς ἔθανον.

Φασὶν δὲ ὑπὸ Ἱέρωνος ἀξιωθέτης ἀναδιδάξαι [ἀναδιδάξαι ἀξιωθέντα Ox. recte] τοὺς Πέρσας ἐν Σικελίᾳ καὶ λίαν εὐδοκίμειν [al. εὐδοκιμῆσαι Stanl.] ἐκ τῆς μουσικῆς ἱστορίας. Ταύτῃ καὶ ἄριστα εἰς τραγῳδίαν Αἰσχύλος κρίνεται, ὅτι εἰσάγει πρόσωπα μεγάλα καὶ ἀξιόχρεα. Καί τινες ἤδη

τῶν τραγῳδιῶν διὰ μόνων [al. ἐκ μόνων al. ἐκ δαιμόνων] οἰκονομοῦνται θεῶν, καθάπερ οἱ Προμηθεῖς. Τὰ γὰρ δράματα συμπληροῦσιν οἱ πρεσβύται [al. πρεσβύτατοι Stanl.] τῶν θεῶν, καὶ ἔστι τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ τῆς ὀρχήσεως θεῖα πάντα [al. πέντε Stanl.] τὰ πρόσωπα. Τῶν ποιημάτων ἃ μέν ἐστι διεξοδικὰ καὶ διηγηματικὰ, καὶ ἐπαγγελτικὰ, ἃ δὲ δραματικὰ καὶ μιμητικὰ ἃ δὲ ἐξ ἀμφοῖν· α δὲ μόνον δραματικὰ αὐτίκα ἐνεργεῖ καὶ λέγει ἅμα τὰ πρόσωπα καὶ αὐτὸ τὸ κῦδος ἔχει. Διὰ τοῦτο αἱ τῶν δραμάτων ἐπιγραφαὶ προσγράφονται τοῦ ποιητοῦ Νιόβη Ὁμήρου, Αἰσχύλου ἐνιλίοις [leg. f. ἐν Ἰλίοις cf. Aristot. Art. poët. c. 32. ed. Tyrhw.] μικταὶ γάρ ἐστιν αἱ ποιήσεις αὐτῶν. Χορὸς δὲ τῶν τραγῳδῶν συνίσταται ἐξ ιδʹ ἀνδρῶν, ὁ δὲ τῶν κωμωδωποιῶν ἐκ κδʹ. (His fortasse non adnumeravit Coryphæum *Butl.*) Σημειωτέον ὅτι δράματα οʹ ἐποίησεν ὁ Αἰσχύλος. Ἡ τραγῳδία δὲ ἐξ ἀρχῆς ἐν Ἀθήναις εὑρέθη, καὶ ἐκεῖσε ἤνθησεν, ἔνθα καὶ Αἰσχύλος Ἀθηναῖος ἦν καὶ τραγῳδὸς ἄριστος, τῇ τραγῳδίᾳ ὑπερβάλλων πάντας ποιητάς. Τέσσαρα δέ εἰσι τὰ συνιστῶντα τὴν ποίησιν, μέτρον ἡρώϊον, μῦθος ἀλληγορικὸς, ἱστορία παλαιὰ καὶ ποῖα λέξις, ὧν χώρις ἐποποιοὶ λέγονται (leg. οὐ λέγονται *Butl.*) Ἀνθρώπους ὑποκριτὰς εἰσῆγον ὑποκρινομένους πρόσωπα τοῦ τε Κράτους καὶ τῆς Βίας, καὶ εἰσήρχοντο, εἰς τὸ μέσον καὶ ἐτραγῴδουν ἀποστηθίζοντες δράματα, οὓς καὶ τὸ κοινὸν ἔτρεφεν. Hactenus hæc quæ non unam indicant manum, sed hinc inde videntur assuta. Restat solum ut vitam Aeschyli e Suida, quæ brevitate sua se commendat, adjungam.

Αἰσχύλος, Ἀθηναῖος, τραγικὸς υἱὸς μὲν Εὐφορίωνος, ἀδελφὸς δὲ Ἀμεινίου, Εὐφορίωνος καὶ Κυναιγείρου, τῶν εἰς Μα

ῥαθῶνα ἀριστευσάντων ἅμα αὐτῷ· ἔσχε δὲ καὶ υἱοὺς τραγικοὺς δύο, Εὐφορίωνα καὶ Βίωνα. Ἠγωνίζετο δὲ αὐτὸς ἐν τῇ θ' Ὀλυμπιάδι (vid. Stanl. in notis) ἐτῶν ὢν κε'. Οὗτος πρῶτος εὗρε προσωπεῖα δεινὰ καὶ χρώμασι κεχρισμένα ἔχειν τοὺς τραγικοὺς καὶ ταῖς ἀρβύλαις τοῖς καλουμένοις ἐμβάταις χρῆσθαι. Ἔγραψε δὲ ἐλεγεῖα καὶ τραγῳδίας ἐννενήκοντα. Νίκας δὲ εἷλεν κη'· οἱ δὲ τρὶς καὶ δεκά φασι. Φυγὼν δὲ ἐπὶ Σικελίαν διὰ τὸ πεσεῖν τὰ ἴκρια ἐπιδεικνυμένου αὐτοῦ, χελώνης ἐπιῤῥιφείσης αὐτῷ ὑπὸ ἀετοῦ φέροντος κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀπώλετο ἐτῶν νη' γενόμενος. Quæ hic explicatione vel correctione egent apud Stanleium tractantur in notis ad vitam Aeschyli.

* * *

IN EPIGRAMMA I.

v. 2. *πυργώσας*] Alludit ad locum ex Aristoph. Ran. v. 1086. a Biographo allatum.

IN EPIGRAMMA II.

v. 2. *τοὺς δὲ τελειοτέρους*] *τοὺς ἀτελειοτέρους* Brunck. quod mihi placet. *Τούσδ' ἔτι λιτοτέρους* Zenobettius in Notis ad Meleagri Idyllium.

v. 3. *Αἰσχύλος ἐψύχωσε νοήσιμα * * ετα χαράξας*] *Αἰσχύλος ἐξύψωσεν ὁ μὴ σμιλευτὰ χαράξας* Casaub. Plin. Exercit. p. 735. C. quod pulchre tuetur ex Aristoph. Ran. v. 835. sqq. in quibus Euripidis *σκινδελμῶν παραξόνια σμιλεύματά τ' ἔργων* opponuntur contra Aeschyli *ῥήμαθ' ἱπποβάμονα ὑψιλόφων τε λόγων κορυθαιόλα νείκη*. Pro *νοήσιμα* ipsum Stanleium *ὀνήσιμα* correxisse

e versione ejus, quæ *utile* interpretatur collegit magnus Bentleius de origine Tragœd. Phalar. Ed. Senæp. p. 126. Ipse autem in Anthologiæ Codice MSto. cujus usum Edv. Bernardo debuit scriptum reperit, Αἰσχύλος ἐξύψωσε νεοσμίλευτα χαράξας. Casauboni emendationem amplectitur Brunck. in Anthologia; eaque pace viri præstantissimi, mihi Bentleiana melior videtur, quod suadet non solum Aristophanis locus, sed ipsa orationis structura; illud enim δὲ in versu seq. oppositionem aliquam indicat. Et sic Zenobett. in Meleagrum l. l. Liceat igitur integrum epigramma cum Brunckio sic legere:

Θέσπιδος εὕρεμα τοῦτο· τὰ δ᾽ ἀγροιῶτιν ἀν᾽ ὕλαν
 Παίγνια, καὶ κώμους τοὺς ἀτελειοτέρους
Αἰσχύλος ἐξύψωσεν, ὁ μὴ σμίλευσα χαράξας
 Γράμματα, χειμάῤῥῳ δ᾽ οἷα καταρδόμενα
Καὶ τὰ κατὰ σκηνὴν μετεκαίνισεν, ὦ στόμα πάντων
 Δέξιον ἀρχαίων, ἦσθά τις ἡμιθέων.

Ῥήματα ἀποσμιλεύειν e Themist. p. 18. citat Toup. ad Suid. Tom. iii. p. 526.

Hactenus Butlerus.

Sequuntur additamenta quædam ad Stanleii commentarium in vitam Aeschyli ex ejus apparatu MSto a Butlero suis locis inserta.

Supra ad p. vii. ἀνὴρ εὐπαίδευτος] Arundeliana Epocharum Stela l. 47. Ἀφ᾽ οὗ Ἀρχίας Εὐαγήτου δέκατος ὢν ἀπὸ Τεμένου ἐκ Κορίνθου ἤγαγε τὴν ἀποικίαν εἰς Συρακούσας ἔτη ΗΗΗΗ |Δ| ΔΔΔΔΙΙΙΙ βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Αἰσχύλου ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἑνός. *a quo Archias Evageti filius quum decimus esset a Temeno e Corin-*

tho coloniam eduxit Syracusas anni CCCCXCIIII regnante Athenis Aeschylo anno vicesimo primo.

ad pag. xiii. l. 9. *licet colligere*] Marmor. Arundelianum l. 58. Ἀφ' οὗ Θέσπις ὁ ποιητὴς ἐξ ἁμάξης πρῶτος ἐδίδαξεν Ἄλκηστιν, καὶ ἐτέθη ὁ τράγος ἆθλον νικήσαντι ἔτη ΗΗ |Δ| ΔΔΙΙ. Ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀλκαίου τοῦ προτέρου. *A quo Thespis poeta e plaustro prius docuit Alcestin, et hircus pro præmio victori proponebatur, anni CCLXXII Archonte Athenis Alcæo priore.* Ubi vide quæ a viris doctis sunt annotata.

ad pag. xiii. l. 17. *a Scholiaste Aeschyli laudatus*] Et quod rogatus a fratribus ut in Apollinem Pæana scriberet, respondebat a Phrynicho fieri optimum Porphyr. de Abstin. II. 18. Τὸν γοῦν Αἰσχύλον φασὶν τῶν ἀδελφῶν ἀξιούντων εἰς τὸν θεὸν γράψαι παιᾶνα, εἴπειν ὅτι βελτίστα Τυνίχῳ (V. C. I. Vallatinus Φρυνίχῳ rectius) πεποιήται.

ad pag. xv. lin. 28. μετεώρον οὖσαν] Theodoretus de M. Arethusio τὸ δὲ Μάκρου δρᾶμα τῆς Αἰσχύλου καὶ Σοφοκλέους μεγαληγορίας δεῖται, ἵν' ἀξίως τὰ ἐκείνου τραγῳδήσουσι πάθη.

ad pag. xix. lin. 4. γεγονὼς κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν] Alii Codd. monente Stephano τεσσαρακοστὴν πρώτην.

ad pag. xxiv. lin. 18. ἄρχοντος Ἀθήνησιν Καλλίου τοῦ προτέρου] Vir egregie doctus (Seldenus) τοῦ προτέρου reddit *primo*, quum potius vertendum videatur *prioris filio*.

ad pag. xxiv. lin. 23. *non est quod afferere dubitemus*] V. Cl. Humphrides Prideaux ad Chronicon Marmoreum Epoch. 51. Aeschylum poëtam tragœdiæ cer-

tamine primum vicisse statuit Chronicon Marmoreum anno 222. ante finem suum Archonte Athenis Philocrate; scil. anno 514. ante Evangelium eodem quo Eusebianum, Pindarum et Simonidem lyricos poëtas insignes exhibet, quod ipsum etiam postea anno 505. ante Evang. de Aeschylo ante dictum repetit, nempe eundem Tragœdiarum scriptorem agnosci: Marmoreo fere medium amborum tempus signanti. Plures autem victorias Aeschylum reportasse, e vitæ ejus auctore et Scholiastæ ipsius atque Suida intelligere licet. Etenim post Xerxis fugam e Græcia Persas quoque tragœdiam docuit." Hæc ille.

ad pag. xxvi. lin. 2. *συνηγωνίζετο Αἰσχύλος ὁ ποιητὴς* ΔΔΔ Π.] ubi v. cl. Humphridus Prideaux. "Eodem autem prælio Marathonio Aeschylum poëtam tragicum animose pugnasse, et quasi de fortitudinis palma cum fratre suo Cynægiro contendisse ab aliis quoque proditum est. Verum in Chronico Eusebiano Aeschylus tragœdiarum scriptor agnoscitur ad initium Olympiadis lxxi. immo juxta quædam ejus exemplaria Olympiade lxx. quod etiam Suidæ testimonio confirmatur, referentis Pratinam cum eo certavisse eadem lxx. Olympiade; immo vero etiam juxta alia Eusebii exemplaria Pontaco teste, sub Olympiadem lxix. qua ipsa Olympiade, nempe ξθ′, tametsi prior numeralis litera exemplari interciderit, alias apud eundem Suidam *Αἰσχύλος ἠγωνίζετο ἔτων ὢν κε′.* Aeschylus certavit natus tum annos xxv. Siquidem decimus annus ante prælium Marathonium et annus vicesimus quintus ætatis Aeschyli juxta Chronicum Marmoreum est annus

quartus Olympiadis lxix. et 259. ante Evangelium. Hæc quoque nota ætatis Aeschyli confirmat prælium Marathonium, anno 2. Olympiadis lxxii. neque prius neque posterius contigisse." Hæc ille.

ad pag. xxvii. lin. 5. ἐχειροκοπήθη] Huc pertinet Demonactis scomma apud Lucianum Πρὸς δὲ τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντα ἰδὼν τὴν χεῖρα ἀποκεκομμένον, ὀψὲ ποτὲ, ἔφη, Ἀθηναίους εἰκόνι χαλκῇ τετιμηκέναι τὸν Κυναίγειρον.

ad pag. xxvii. l. 24. *Boedromionis die tertio*] Arundeliana Epocharum Stela L. 18. Ἀφ' οὗ ἡ ἐν Πλαταίαις μάχῃ ἐγένετο Ἀθηναίοις πρὸς Μαρδόνιον τὸν Ξέρξου στρατηγὸν, ᾗ ἐνίκων Ἀθηναῖοι καὶ Μαρδόνιος ἐτελεύτησεν ἐν μάχῃ καὶ τὸ πῦρ ἔῤῥευκεν ἐν Σικελίᾳ περὶ τὴν Αἴτναν ἔτη ΗΗΔΠΙ Ἄρχοντος Ἀθήνῃσι Ξανθίππου. A quo ad Platæas commissa est pugna ab Atheniensibus contra Mardonium Xerxis ducem, in qua vicerunt Athenienses, et Mardonius occubuit in pugna et ignis diffluebat in Sicilia circa Aetnam anni CCXVI Archonte Athenis Xanthippo. Ubi vide quæ a viris doctis sunt annotata.

ad pag. xxviii. lin. 2. *a Viro summo Jul. Scaligero — generosum*] Suid. Ἁδρόν· πολὺ, μέγα, δαψιλὲς, πλούσιον καὶ ὑδρότης, ἡ ὑψηλότης. Idem Ἀξύστατον καὶ ἄστατον περὶ Αἰσχύλου λέγει Ἀριστοφάνης. Ἀντὶ τοῦ οὐ ξυνεστῶτα οὐδὲ πυκνόν· ἀλλ' ἀραῖον (an legendum ἁδρόν ?) ἐν τῇ ποιήσει καὶ κομπώδη· ἢ ἀδιάθετον ἢ ἀπιθάνων συντεθένα.

ad pag. xxxi. lin. 12. ἀπῆρε δὲ ὡς Ἱέρωνα τὸν Σικελίας τύραννον] Arundelia Epocharum Stela h. 11. Ἀφ' οὗ Ἱερῶν Συρακουσῶν ἐτυράνευσεν ἔτη ΗΗΠΙΙΙ ἄρχοντος

'Αθήνησι Χάρητος. Ἦν δὲ καὶ 'Επίχαρμος ὁ ποιητὴς κατὰ τοῦτον. *A quo Hiero Syracusis tyrannidem occupavit, anni CCVIII. Archonte Athenis Charete. Claruit autem Epicharmus poeta hujus tempore;* ad quæ verba V. Cl. Humphridus Prideaux: "Mortuo Gelone ei successit frater illius Hiero (Aristot. Polit. V. 12. Schol. Pind. Pyth. III.) quem carminibus suis celebrat Pindarus Poëta, et Syracusis regnavit annos decem."

ad pag. xxxv. lin. 9. ἐπιπέπτωκε χελώνη] Saxo Grammaticus eo allusisse videtur monente Barthio,

In media si valle cubet, testudine nulla
Tutus erit.

Cf. etiam Guellium ad Virgil. Aen. XII. 255.

ad pag. xxxv. lin. 10. φονεύει αὐτὸν] Arundeliana Epocharum Stela h. 74. 'Αφ' οὗ Αἰσχύλος ὁ ποιητὴς βιώσας ἔτη |Δ| ΔΠΙΙΙΙ ἐτελεύτησεν ἐν Γέλᾳ τῆς Σικελίας ἔτη Η |Δ| ΔΔΔΔΙΙΙ ἄρχοντος 'Αθήνησι Καλλίου τοῦ προτέρου. Ep. 60. A. *quo Aeschylus poeta, quum vixisset annos LXIX diem obiit in Gela Siciliæ anni CXCIII Archonte Athenis Callia primo.* Ad quæ verba V. C. Humphridus Prideaux "de Aeschyli poetæ obitu hæc narrantur. Quum ille jam ætate provectus tragœdia cum Sophocle certasset (Justin. lib. VII. Plut. in Cimone; Schol. Aesch. in Vita illius) ab eoque hanc valde juveni superaretur, quæ etiam est forsan Sophoclis victoria, cujus meminit Chronographus noster Ep. 57. ex animi ægritudine Athenis in Siciliam secessit, ibique Catanæ (Schol. Aesch. ibid.) eo tempore, quo (Schol. Aesch. ibid.

Diodorus XI.) Hiero Syracusarum tyrannus eam urbem de novo condens a vicino monte Aetnam appellavit, sedes fixit. Post obitum autem Hieronis et Thrasybuli Hieronis fratris exsilium, Gelam videtur migrasse, ibique (Schol. Aesch.) quum in aperto quodam loco sedisset, quod eo die a quodam vaticinio timuerat, se tegulæ casu periturum, ab aquila, quæ supervolans testudinemque in unguibus sedens eam in calvi senis caput, putans album saxum fuisse, demisisset, ut fracta testa, quod intus erat, eliceret et vesceretur, confracto elisoque cerebro interfectus fuisse perhibetur. Mortuum autem Geloi magnifice sepelivere (Plutarch. in Vita Cimonis ; Schol. Aeschyli in vita illius) juxtaque eorum urbem illius sepulchrum diu videbatur, in quo inscriptum erat hoc epitaphium :

Αἰσχύλον Εὐφορίωνος Ἀθηναῖον τόδε κεύθει
  Μνῆμα καταφθίμενον πυροφόροιο Γέλας,
Ἄλκην δ' εὐδόκιμον Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι
  Καὶ βαθυχαιτήεις Μῆδος ἐπιστάμενος.

Et profecto non tantum ex hoc epitaphio, sed etiam e Plutarcho, qui in vita Cimonis dicit Aeschylum prope Gelam sepultum fuisse, satis manifeste probatur illum Gelæ occubuisse. Fallitur igitur Lydiatus qui in mutilo marmoris loco supplet Αἰτνία, quasi Aeschylus Aetnæ s. Catanæ, quod nemo unquam dixit, et non Gelæ suum diem obiisset. Magnos hic honores post obitum suum in Sicilia, Athenis totaque Græcia est consecutus. Filii illius erant Bion et Euphorion, utrique Tragœdi, qui et suis et patris tragœdiis, quas iterum edidere, victorias obtinuerunt. Plura de Aes-

chylo legas ap. Lilium Gyraldum His. Poet. Diac. 6. et in Notis Stanleii ad Vitam Aeschyli. Addit Marmor. Ἀθήνῃσι Καλλίου cum Marmore consentit Schol. Aristoph. ad Acharn. v. 10. Dicit enim Ἐτελεύτησε γὰρ Αἰσχύλος ἐπ' ἄρχοντος Καλλίου τοῦ μετὰ Μνησίθεον.

οὐρανιόν σε βέλος] Πᾶν τὸ ἀπὸ μήκοθεν βαλλόμενον βέλος εἴρηται, inquit Etymologici Magni auctor.

ad pag. xxxvi. lin. 24. *cum voluptate atque dignitate ludos*] Atque hinc manavit proverbium χορὸν δίδωμι. Suidas: Ἐν ἴσῳ τὸ εὐδοκιμεῖν καὶ νικᾶν ἐπὶ γὰρ τοῖς Ἀθηναίων χοροῖς ἐτύγχανον Κωμῳδίας καὶ Τραγῳδίας ποιηταὶ, οὐ πάντες, ἀλλὰ οἱ εὐδοκιμοῦντες καὶ δοκιμασθέντες ἄξιοι. Andr. Schottus. *Chorundo. Perinde est ac si dicat: Patior te* (non videtur satis intellexisse interpres) *laudari et vincere. Nam apud Athenienses Comici et Tragici poetæ chorum impetrabant, non omnes, sed laude digni et probati.* Apostolius ἐν ἴσῳ τὸ εἰδοκιμεῖν κ. τ. λ. Et rectius *perinde ac si dicas laudem et victoriam consequi.* Hesych. χορὸν δίδωμι· Παροιμία ἐπὶ τῶν σκώμμασι νικώντων. Quod tamen omnino aliter interpretatum a viro docto esse video. Hesych. χορηγία· δόσις. Item: χορηγεῖ· παρέχει, δίδωσιν.

νίκας δὲ τὰς πάσας εἴληφε τρισκαίδεκα] Arundeliana Epocharum Stela h. 65. Ἀφ' οὗ Αἰσχύλος ὁ ποιητὴς τραγῳδίᾳ πρῶτον ἐνίκησε, καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητὴς ἐγένετο, καὶ Στησίχορος ποιητὴς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφίκετο, ἔτη ΗΗΔΔΙΙ Ἄρχοντος Ἀθήνῃσι Φιλοκράτους. *A quo Aeschylus poeta tragœdia primum vicit, et Euripides poeta natus, et Stesichorus in Græciam venit anni CCXXII. Archonte Athenis Philocrate.*

ὁ τραγικὸν φωνήμα] Sic redditur ab Hadriano Junio in proverbio *Cœlo tenus altum* :

Qui tragici fastum primus, strepitumque cothurni
Ceu turrim elato carmine inædificas.

"Quod alludens, inquit, Aristophanes in Ranis πυργοῦν ῥήματα illum dixit, quod fugeret vocabulis compositis et turris ritu aggestis, quomodo Gregor. Nazianzenus feminas comæ suggestum in altum educens *turrificare* dicit. Sic enim ille:

Μὴ κεφαλὰς πυργοῦτε νοθοῖς πλοκάμοισι γυναῖκες.

id est

Ne caput ædifica haud nativo femina crine.

Qua de re plura diximus in Commentario *de Coma.* Aristophanes in Pace: πυργῶσαι τέχνην h. e. *artem turrificare* pro extendere et in amplius fastigium educere. Mimnermus poëta apud Stobæum de Medicis arrogantibus, qui magnos sibi spiritus sumunt, πυργοῦντες αὑτοὺς, velut turrificantes suam gloriam." Hactenius Junius.

ὀχρυόεσσαν] Suidas in voce Πυρφόρος legit ὀφρυόεσσαν, quod melius.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΔΡΑΜΑΤΩΝ, ΚΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, Ἀθάμας, Αἰγύπτιοι, Αἰτναῖοι γνήσιοι, Αἰτναῖοι νόθοι, Ἀμυμώνη, Ἀργεῖοι, Ἀργὼ ἢ Κωπευστὴς, Ἀταλάντη. Βάκχαι, Βασσάραι. Γλαῦκος ποτνιεύς. Δαναΐδες, Δικτυουργοί. Ἐλευσίνιοι, Ἐπίγονοι, Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, Εὐμενίδες. Ἠδωνοὶ, Ἡλιάδες, Ἡρακλεῖδαι. Θεόδωροι ἢ Ἰσομοιασταὶ, Θρῆϊσσαι. Ἱκέτιδες, Ἰξίων, Ἰφιγένεια. Κάβειροι, Καλλιστὼ, Κᾶρες ἢ Εὐρώπη, Κερκύων, Κήρυκες, Κίρκοι σατυρικοὶ, Κρῆσσαι. Λάϊος, Λέων, Λήμνιοι, Λυκοῦργος. Μέμνων, Μυρμιδόνες, Μυσοί. Νεανίσκοι, Νεμέα, Νηρηΐδες, Νιόβη. Ξάντριαι. Οἰδίπους, Ὅπλων κρίσις, Ὀστολόγοι. Πενθεὺς, Περραιβίδες, Πέρσαι, Πηνελόπη, Πολυδέκτης, Προμηθεὺς δεσμώτης, Προμηθεὺς πυρφόρος, Προμηθεὺς λυόμενος, Προπομποὶ, Πρωτεύς. Σαλαμίνιοι, Σεμέλη ἢ Ὑδροφόρος, Σίσυφος δραπέτης, Σφίγξ. Τήλεφος, Τοξότιδες, Τροφοί. Ὑψιπύλη. Φιλοκτήτης, Φορκίδες, Φρύγες ἢ Ἕκτορος λύτρα, Φρύγιοι. Χοηφόροι. Ψυχαγωγία. Ψυχοστασία.

Prætermissæ sunt in hoc Catalogo Aeschyli fabulæ sequentes, a Butlero sic notatæ.

ΑΙΑΣ ΛΟΚΡΟΣ. Apud Zenob.

ΑΚΤΑΙΩΝ. Citatura Schol. Homeri Venet. p. 238.

ΑΛΚΜΗΝΗ. Apud Hesych.

ΒΑΣΣΑΡΙΔΕΣ. Eadem ac Βάσσαραι. Chorus scil. ex βασσάραις Bacchi sacerdotibus constabat.

ΓΛΑΥΚΟΣ ΠΟΝΤΙΟΣ. Strabo. Pausan. Arati Biographus. Schol. Theocr.

ΔΑΝΑΗ. Hesych. in καθαίρομαι γῆρας ut vult Stanl. Sed Lexicographus habet Δαναΐ quæ Δαναΐσιν propius accedit.

ΔΙΚΔΥΟΥΛΚΟΙ. Eadem ni fallor ac δικτυοουργοὶ quæ agnoscitur in Catalogo.

ΙΛΙΟΙ. Nescio an sic inscripta fuerit Aeschyli fabula. Vitæ auctarium apud Rob. Διὰ τοῦτο αἱ τῶν δραμάτων Ἐπιγραφαὶ προσγράφονται τοῦ ποιητοῦ· Νιόβη Ὁμήρου· Αἰσχύλου ἐνιλίοις, ubi nos ἐν Ἰλίοις tentavimus. Cui conjecturæ fidem adstruere videtur Aristoteles Art. Poet. c. 32. ed. Tyrwhitt., quamquam in loco forte corrupto. Σημεῖον δὲ ὅσοι πέρσιν Ἰλίου ὅλην ἐποίησαν, καὶ μὴ κατὰ μέρος ὥσπερ Εὐριπίδης Νιόβην, καὶ μὴ ὥσπερ Αἰσχύλος ἢ ἐκπίπτουσιν, ἢ κακῶς ἀγωνίζονται. Ubi si corrupte Νιόβην pro Ἑκάβην scriptum dixeris, satis colligi videtur Aristotelem aliquam Aeschyli fabulam de Ilii excidio ante oculos habuisse. Et erant sane multæ ejus Argumenti, quarum Fragmenta ad nos prevenerunt; scil. Ψυχοστασία, Ἕκτορος Λύτρα κ. τ. λ. ut vix definire ausim,

utrum ἐν Ἰλίοις ad res apud Ilium gestas generatim, an ad singularem aliquam fabulam referri debeat.

ΝΗΡΕΥΣ. Eadem fortasse ac Νηρηΐδες.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ. Schol. Ven. ad Iliad. δ'. p. 120.

ΣΙΣΥΦΟΣ ΠΕΤΡΟΚΥΛΙΣΤΗΣ. Hesych. in θώψεις.

ΦΙΝΕΥΣ. Athen. X. 5. p. 421. F.

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ. Pollux. VII. 19.

ΩΡΕΙΘΥΙΑ. Longin. §. 3. ed. Toup.

LECTORIBUS

S. D.

EDITOR.

Scholia græca in superstites Aeschyli Tragœdias primus separatim edidit Franciscus Robortellus Venet. 1552. 8. Deinde ea plurimis in locis locupletata et pæne infinitis, ut ait, emendata *Petrus Victorius* editioni suæ Tragœdiarum adjunxit, ex officina Stephani 1557. 4. Ex hac editione Stanleius scholia græca in sua Tragœdiarum editione repetiit, et illa quidem in tres priores tragœdias, e cod. Barocciano in bibliotheca Arundeliana locupletavit, ex alio codice scholia inedita adjecit. Butlerus V. C. in editione tragœdiarum Aeschyli Scholia sic disposuit ut singulis tragœdiis primum *Σχόλια πρῶτα*, deinde *Σχόλια δεύτερα*, tum ubi exstant etiam *Σχόλια τρίτα* adjiceret. Sic ad Prometheum vinctum p. 49. sqq. posita sunt *Σχόλια πρῶτα* ; p. 80. sqq. *Σχόλια δεύτερα*, p. 113. sqq. *Σχόλια τρίτα*. Nos commoditati lectorum inserviendum putavimus hac ratione, ut ad singulos versus scholia prima, secunda, tertia, literis α′, β′, γ′ distincta referremus.

Scr. in Academia Fridericiana Halensi et Vitebergens consociata Idibus Decembr. MDCCCXX.

SCHOLIA

IN

ÆSCHYLI TRAGŒDIAS.

SCHOLIA

IN

PROMETHEUM VINCTUM.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓῼΔΙΑΣ

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ ΔΕΣΜΩΤΟΥ.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ ἐν Σκυθίᾳ δεδεμένου διὰ τὸ κεκλοφέναι τὸ πῦρ, πυνθάνεται Ἰὼ πλανωμένη, ὅτι κατ' Αἴγυπτον γενομένη, ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξεται τὸν Ἔπαφον. Ἑρμῆς δὲ παράγεται ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνωθήσεσθαι, ἐὰν μὴ εἴπῃ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι τῷ Διΐ. Προέλεγε γὰρ ὁ Προμηθεὺς, ὡς ἐξωσθήσεται ὁ Ζεὺς τῆς ἀρχῆς, ὑπό τινος οἰκείου υἱοῦ. Τέλος δὲ βροντῆς γενομένης ἀφανὴς ὁ Προμηθεὺς γίνεται.

Κεῖται δὲ ἡ μυθοποιΐα ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ, Κόλχοις, παρὰ δὲ Εὐριπίδῃ ὅλως οὐ κεῖται. Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον. Ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ὠκεανίδων νυμφῶν. Τὸ δὲ κεφάλαιον αὐτοῦ ἐστὶ Προμηθέως δέσις.

Ἄλλως.

Προμηθέως ἐκ Διὸς κεκλοφότος τὸ πῦρ καὶ δεδωκότος ἀνθρώποις, δι' οὗ τέχνας πάσας ἄνθρωποι εὕροντο, ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς παραδίδωσιν αὐτὸν Κράτει καὶ Βίᾳ, τοῖς αὐτοῦ ὑπηρέταις, καὶ Ἡφαίστῳ, ὡς ἂν ἀγαγόντες πρὸς τὸ Καυκάσιον ὄρος δεσμεῖσι σιδηροῖς αὐτὸν ἐκεῖ προσηλώσαιεν. Οὗ γενομένου παραγίνονται αἱ Ὠκεαναῖαι νύμφαι πρὸς παραμυθίαν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Ὠκεανὸς, ὃς δὴ καὶ λέγει τῷ Προμηθεῖ, ἵνα ἀπελθὼν πρὸς τὸν Δία δεήσεσι καὶ λιταῖς πείσῃ αὐτὸν ἐκλῦσαι τοῦ δέσμου Προμηθέα. Καὶ Προμηθεὺς οὐκ ἐᾷ, τὸ τοῦ Διὸς εἰδὼς ἄκαμπτον καὶ θρασύ. Καὶ ἀναχωρήσαντος τοῦ Ὠκεανοῦ, παραγίνεται Ἰὼ πλανωμένη, ἡ τοῦ Ἰνάχου, καὶ μανθάνει παρ' αὐτοῦ ἅ τε πέπονθε καὶ ἃ πείσεται, καὶ ὅτι τὶς τῶν αὐτῆς ἀπογόνων λύσει αὐτὸν, ὃς ἦν ὁ Διὸς Ἡρακλῆς, καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξει τὸν Ἔπαφον. Θρασυστομοῦντι δὲ Προμηθεῖ κατὰ Διὸς, ὡς ἐκπεσεῖται τῆς ἀρχῆς ὑφ' οὗ τέξεται παιδὸς, καὶ ἄλλα βλάσφημα λέγοντι, παραγίνεται Ἑρμῆς Διὸς πέμψαντος, ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνὸν, εἰ μὴ τὰ μέλλοντα συμβήσεσθαι τῷ Διῒ εἴπῃ, καὶ μὴ βουλόμενον βροντὴ καταῤῥαγεῖσα αὐτὸν ἀφανίζει. Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος. Ἡ δὲ ἐπιγραφὴ τούτου Π ρ ο μ η θ ε ὺ ς δ ε σ μ ώ τ η ς.

v. 1. Σχολ. Α. τηλουρὸν πέδον] * τὸν Καύκασον λέγει. Ἰστέον δὲ, ὅτι οὐ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν Καυκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις τέρμασι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἐστὶ συμβαλεῖν. Τηλουρὸν δὲ διὰ τὸ πολὺ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα ἐκάλεσεν, ἤγουν τὸ ἐπὶ πολὺ διῆκον καὶ ἕλκον τὰ οἰκεῖα ὅρια μακράν. Ἢ διὰ τὸ ὑψηλὸν, ἀφ' οὗ πόῤῥω τις ὁρᾷν δύναται.

Β. χθονὸς] γῆς. Τηλουρὸν] ὑψηλὸν, μακρὸν, ἀφ' οὗ τῆλε καὶ μακρὰν ὁρᾷν τις δύναται. Λέγει δὲ τὸν Καύκασον, ἢ τὸ ἀκρόθεν ὁρώμενον τὰ οἰκεῖα ὅρια, ἤγουν τὸ μακρὸν καὶ εἰς πολὺ τεταμένον. Ἢ διὰ τὸ πολὺ τοῦ ὄρους ἐκάλεσεν αὐτὸ τηλουρὸν τὸ ἐπὶ πολὺ ἕλκον, ἢ διὰ τὸ ὕψος. Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ Καυκάσῳ οὐ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις τέρμασι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἐστὶ συμβαλεῖν.

Γ. χθονὸς] Περάσαντες τὸ πολὺ διάστημα τῆς χθονός. Τουτέστι πόῤῥω ἀφοριωμένοι. Τηλουρὸν] τὸ ὄρος τοῦ Καυκάσου. Ἀπὸ τοῦ τῆλε καὶ ὁρῶ. Ἢ τὸ τῆλε καὶ μακρὰν τῶν ὁρίων ἡμῶν. Ἄλλως. Τηλουρὸν εἶπεν εἰς τὸ ἀπαραμύθητον τοῦ δεθησομένου. Καὶ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ Φιλοκτήτου λέγει. Ἢ, εἰς τὸ τηλοῦ τὸν ὅρον ἔχων, ὅ ἐστι πόῤῥω· τουτέστι τὸ μακρὰν ᾠκισμένον.

v. 2. Α. Σκύθην ἐς οἶμον] ἤγουν τὴν Σκυθικὴν ὁδόν. Ἵνα γὰρ ἀπαραμύθητος εἴη ὁ Προμηθεὺς, διὰ τοῦτο ἐς ἐκείνους τόπους ἄγουσιν. Ὡς καὶ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ Φιλοκτήτου λέγει. Ἢ διὰ τοῦτο Σκυθικὴν ὁδὸν εἶπε, διότι Σκύθαι κατῴκουν τὸν Καύκασον, ἢ διὰ τὸ ἄγριον καὶ ἀπάνθρωπον τοῦ τόπου. Ὅτι δὲ τοιοῦτος ἦν ὁ τόπος ἐκεῖνος, δῆλον ἀπὸ τοῦ εἰπεῖν ἄβατον εἰς ἐρημίαν.

Β. Σκυθὴν οἶμον] Σκυθικὴν ὁδὸν, ἢ διὰ τὸ ἀπαραμύθητον τοῦ δεθησομένου, καὶ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ Φιλοκτήτου λέγει. Ἢ ὅτι ἐπειδὴ Σκύθαι κατῴκουν τὸν Καύκασον οἱ καὶ ἄγριοι καὶ ἀπάνθρωποι Σκυθικὴν ὁδὸν εἶπε. Ἄβατον] εἰς ἣν οὐδεὶς βαίνει, διὰ τὸ τραχύ.

Γ. Σκυθικὸν, τὸ ἀπόλυτον ἀντὶ κτητικοῦ ἁπλοῦν. Ἄβατον] Δύσβατον.

v. 3. Α. Ἐπιστολὰς] Ἐντολάς· γράφεται καὶ ἐπίτολας δίχα τοῦ Σ, κατὰ τοὺς Ἀθηναίους.

Β. Χρὴ] πρέπει. Μέλειν] διὰ φροντίδος ἔχειν. Ἐπιστολὰς] ἐντολάς.

Γ. Ἐπιστολὰς] Ἐπιτέλλειν τὸ προστάσσειν, καὶ ἐντέλλεσθαι, ἐξ αὐτοῦ δὲ προσθέσει τοῦ Σ ἐπιστολὴ ἡ ἐντολή. Ἐπιστολὰς ἀντιπτωτικὸν, τῶν ἐπιστολῶν τῆς προστάξεως.

v. 4. Β. πατὴρ] ὁ Ζεύς. Ἐφεῖτο] ἐνετείλατο. τόνδε] τὸν Προμηθέα.

Γ. Ἐφεῖτο] Ἐδίδου, ἐνετείλατο, ἐκέλευσεν.

v. 5. Γ. ὑψηλοκρήμνοις] ταῖς ἐχούσαις ὑψηλοὺς κρήμνους. Α. τὸν λεωργὸν] τὸν Προμηθέα λέγει τὸν ὀφείλοντα ἔργον λάεσιν ἤτοι λίθοις, οἱονεὶ τὸν ἔχοντα ἔργον τοῖς λαοῖς ἀπαγγέλλειν τὰ τῶν θεῶν ἔργα καὶ βουλεύματα. Ἢ τὸν τοὺς λαοὺς ἐργασάμενον, ἤγουν τὸ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος. Οὗτος γὰρ μυθεύεται πλάσαι τὸν ἄνθρωπον. Ἄλλως. Λεωργὸν τοῖς λαοῖς ἔργα παρασχόμενον διὰ τοῦ πυρός. Ἢ τὸν ἄξιον γενέσθαι ἔργον καὶ παρανάλωμα λάων, τουτέστι λίθων. Ἄλλως. Λεωργὸν, τὸν λαῶν ἔργον ὀφείλοντα γενέσθαι †.

Β. τὸν λεωργὸν] τὸν τοῖς λαοῖς ἔργα παρασχόμενον διὰ τοῦ πυρός. Ἢ τὸν ἄξιον ἔργον καὶ παρανάλωμα λίθων γενέσθαι, ὡς κλέπτην καὶ θεῶν παρήκοον.

Γ. τὸν λεωργὸν] τὸν Προμηθέα, πανοῦργον. Ἄλλως. ὡς ὀφείλοντα γενέσθαι ἔργον λαοῦ, οἱονεὶ τὸν ἄξιον λιθασθῆναι ἢ τὸν τοὺς λαοὺς ἐργαζόμενον· μυθεύεται γὰρ καὶ λίθους πλάσαι τοὺς ἀνθρώπους.

* τήλουρον] πόῤῥω ἀφωρισμένην. Τινὲς μὲν ὡς Πανοῦργον, τινὲς δὲ ὡς κηπουρὸν, τῷ τόνῳ. Hesych.

† Λεωργὸν, κακοῦργον, πανοῦργον, ἀνδροφόνον. Hesych.

ὀχμάσαι] B. δῆσαι, προσπῆξαι. Γ. Συνδῆσαι, κατέχειν.

v. 6. B ἀδαμαντίνοις] Σιδηρίοις, στεῤῥαῖς. Ἀδάμας λίθος οὕτω στεῤῥὸς, ὡς μὴ δύνασθαι ὑπὸ τοῦ σιδήρου τμηθῆναι, αἵματι δὲ τράγου ἢ λέοντος μαλάσσεται· διὰ τὸ τὸν μὲν ἀδάμαντα ψυχρὸν καὶ ξηρὸν ἄγαν εἶναι, τὸ δ' αἷμα θερμὸν καὶ ὑγρὸν ἄγαν εἶναι.

B. πέδησιν] δεσμαῖς.

B. ἀῤῥήκτοις] στεῤῥαῖς. Γ. ἀναῤῥαγέσι, ταῖς μὴ ἐχούσαις φύσιν ῥηγνῦσθαι.

Γ. Πέτραις] τοῦτο δηλοῖ τὸ ἐκ δευτέρου πέτραις· οὐ μόνον ταῖς πέτραις οὔσαις ὑψηλοκρήμνοις, ἀλλὰ καὶ πέτραις ἐμπέδοις καὶ στερεαῖς· εἰσὶ γὰρ ἐν ὄρει πέτραι.

v. 7. τὸ σὸν γὰρ ἄνθος] A. ταῦτα πρὸς ἐρεθισμὸν τοῦ Ἡφαίστου φασὶ τὸ Κράτος καὶ ἡ Βία, ἵνα σπουδαῖον αὐτὸν ἀπεργάσωνται πρὸς τὸν τοῦ Προμηθέως ἀνασκολόπισιν, ταῦτα γὰρ ἐρεθίζει τὸν Ἥφαιστον, ὡς εἰ ἔλεγε, τὸν σὸν κόσμον· παρὰ τὸ Ὁμήρου Iliad.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἀπέπτατο, παύσατο δὲ φλόξ.

Ἄνθος] B. καλλώπισμα.

Ἄνθος] Γ. Καὶ καλλωπισμὸν ἀφείλετο. Ὁ γὰρ Προμηθεὺς κλέψας τὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ Διὸς ἄγνωστον ὂν πρὶν τοῖς ἀνθρώποις παρέσχεν, ὡς ἂν δι' αὐτοῦ πάντα ἐργάζοιντο. Ἄνθος δὲ λέγει τὸ πῦρ, διὰ τὸ ἀνάπτειν, οἷον ἀνθεῖν, ἔπειτα δὲ μαραίνεσθαι.

παντέχνου] B. Δι' οὗ πᾶσαι γίγνονται αἱ τέχναι. Γ. τοῦ αἰτίου πάσης τέχνης *.

v. 8. θνητοῖσι] B. ἀνθρώποις. ὤπασε] παρέσχε. τοίας] τοιαύτης.

v. 9. Ἁμαρτίας] Γ. ἕνεκα. Σφε] A. τὸ Χ διὰ τὸ σφέ. σφε] B. αὐτόν.

Δεῖ] B. πρέπει. Γ. ἀπόκειται, ἐνδέχεται.

Δοῦναι τιμὴν] B. Παρασχεῖν τιμωρίαν. δοῦναι δίκην] Γ. Τιμωρηθῆναι, τῆς τοιαύτης τῶν ἁμαρτίας ἐνδέχεται δοῦναι δίκην.

v. 10. ὡς] B. ἵνα. διδαχθῇ] μάθῃ καὶ νοήσῃ.

τυραννίδα] B. τὴν ἀρχὴν, ἢ τὴν βασιλείαν. Γ. Σημείωσαι, ὅτι τὸ τύραννος ὄνομα βασιλικὸν ἦν τοῖς παλαιοῖς, νῦν δὲ βλασφημεῖται, ὥσπερ καὶ τὸ χυδαῖοι ἀντὶ τοῦ πεπληθυσμένοι πάλαι λεγόμενον· νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ οὐδαμινοί. πολλοστὸς οὐχ ὡς πάλαι, ὁ πολὺς, ὁ ἔνδοξος, ἀλλ' ὁ μηδὲν ὤν· ὠμὸς οὐχ ὁ στερεὸς, ἀλλ' ὁ φαυλότατος νῦν· ἐξαίσιον, τὸ ἔξω τοῦ δικαίου, νῦν δὲ, ἀντὶ τοῦ μέγα καὶ ξένον.

v. 11. στέργειν] B. Σέβειν, τιμᾶν. Γ. ὑπομένειν, ἢ φιλεῖν, τιμᾶν.

φιλανθρώπου] A. οὐ μόνον διὰ τὸ κεκλοφέναι τὸ πῦρ, ἄγνωστον ὂν τοῖς ἀνθρώποις, κεκόλασται Προμηθεὺς, ἀλλ' ὅτι καὶ βοῦν ποτε τεθυκότων ἑαυτοῖς τῶν θεῶν, αὐτὸς διανομεὺς καταστὰς τοῖς μὲν ἄλλοις θεοῖς ἔγκατα παρέθηκε μόνα, τῷ δὲ Διῒ κῶλα πιμελῇ κεκαλλυμμένα, τὰ κρέα πάντα αὐτὸς κατεδηδοκώς.

φιλανθρώπου] Γ. τοῦ φιλεῖν τοὺς ἀνθρώπους· δριμεῖα λέξις.

v. 12. Κράτος καὶ Βία] A. Ἡ μὲν παρὰ τοῦ Διὸς ἐντολὴ δι' ὑμῶν ἀγγελθεῖσά μοι, φησὶν ὁ Ἥφαιστος, ἔχει ἤδη τέλος· οὐδὲν ἐμποδών ἐστι τοῦ γενέσθαι καὶ πληρωθῆναι αὐτήν· ἐγὼ δὲ ἀπρόθυμός εἰμι τὸν Προμηθέα δῆσαι καὶ ἀνασκολοπίσαι ἐν τῷ δυσχειμέρῳ τούτῳ ὄρει· τὰ γὰρ ὑψηλόκρημνα ὄρη δυσχείμερα εἰσίν· ὅμως ἀναγκαῖον ἐστὶ τοῦτο ποιῆσαι. Τὸ γὰρ ἔξω ὥρας καὶ φροντίδος τίθεσθαι καὶ ποιεῖσθαι τὰς τοῦ πατρὸς Διὸς προστάξεις, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐξωριάζειν πατρὸς λόγους ἤτοι παραβλέπεσθαι, χαλεπὸν καὶ ἐπικίνδυνον.

σφαῖν] B. ὑμῖν. ἐντολὴ] ὁ ὁρισμός.

v. 13. ἔχει τέλος] Γ. ἔχει πλήρωμα.

v. 14. ἄτολμος] Γ. δειλός οὐ τολμῶ.

εἰμὶ] B. ὑπάρχω.

συγγενῆ θεὸν] A. τὸν ἀπὸ μιᾶς ὁρμώμενον τέχνης.

v. 15. Δῆσαι] B. δεσμεῦσαι. δῆσαι βίᾳ] Γ. περιφραστικῶς. δυσχειμέρῳ] B. κακὴν ἐχούσῃ χειμῶνα, διὰ τὸ χειμῶνι ἀεὶ καλύπτεσθαι.

πρὸς δυσχειμέρῳ] Γ. ἐν δυσχείμῳ.

* Σέλας, φῶς, αὐγή. Item φῶς πυρὸς, ἢ λαμπρότης τοῦ πυρὸς περιφραστικῶς. Hesych.

v. 16. ἀνάγκη] Β. ὑπάρχει. Γ. ἀπαραίτητον ὑπάρχει.

τῶνδε] Β. ὧν εἴπατε. Γ. τῶνδε] προσταγμάτων.

τόλμαν σχεθεῖν] Β. ἐπιχείρησιν ἔχειν. σχεθεῖν] Γ. κρατεῖν, ἔχειν.

v. 17. ἐξωριάζειν] Β. ἄθετον καὶ ἔξω ὥρας καὶ φροντίδος ποιεῖσθαι. Γ. καὶ ἔξω ὥρας τιθέναι ϗ ἀποβάλλειν, ἔξω φροντίδος ποιεῖν, ἀποῤῥίπτειν, βαρὺ καὶ χαλεπὸν καὶ ἐπικίνδυνον ὑπάρχει.

v. 18. τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος] Α. Πρὸς τὸν Προμηθέα ἀποστρέφει ὁ Ἥφαιστος τὸν λόγον, Θέμιδός τε παῖδα αὐτὸν εἶπε, τῆς Δικαιοσύνης τῆς ὀρθὰ καὶ δίκαια βουλευομένης. Πῶς δέ φησι τὸν Προμηθέα υἱὸν τῆς Θέμιδος, δέον ἀντιστρόφως λέγειν; ἐκ προμηθείας γὰρ καὶ σκέψεως τὸ δίκαιον εὕρηται· καί φαμεν, ὡς αἴτιον τὸ δίκαιον τοῦ προμηθεῖσθαι, διὰ τοῦτο καὶ τὸν Προμηθέα Δίκης υἱὸν λέγομεν· ἐπεὶ καὶ ὁ κλινοποιὸς πρῶτον ἔννοιαν λαμβάνει τῆς ἀνθρώπων ἀναπαύσεως, εἶτα ἐπιχειρεῖ καὶ κλίνην ποιεῖ, καὶ ἔστι τῷ μὲν ἔργῳ πρῶτον ἡ κλίνη, τῇ δὲ διανοίᾳ ἡ τοῦ ἀνθρώπου ἀνάπαυσις. Ἄλλως. Ἐπιστροφὴ πρὸς τὸν Προμηθέα. Θέμιδος δὲ τὸν Προμηθέα φησὶ καὶ οὐ Κλυμένης.

ὀρθοβούλου] Β. τῆς ἀληθὲς βουλευομένης. Γ. Ἢ τῆς ὑψηλῆς, ἢ τῆς ὑψηλὰ βουλευομένης καὶ ὀρθά, ἢ χαλεπά, ἢ καὶ στρεβλά.

αἰπυμῆτα] Β. μεγαλόβουλε.

v. 19. δυσλύτοις] Γ. ἀλύτοις, ἀφύκτοις.

χαλκεύμασι] Β. σιδηροῖς δεσμοῖς.

v. 20. προσπασσαλεύσω] Β. προσηλώσω. πάγῳ] ὄρει.

τῷδ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ] Γ. τῷ ἀπὸ καὶ μακρὰν τῶν ἀνθρώπων, ἢ τῷ ἔχοντι ἀνθρώπους ἀπανθρώπους· σκληρῷ, ἀγροίκῳ βουνῷ.

v. 21. Β. ἵν'] ὅπου. φωνὴν] ἀκούσῃ δηλονότι. τοῦ] τινός. βροτῶν] ἀπό.

Γ. ἵν'] Ἀντὶ τοῦ ὡς, καὶ ἀντὶ καθά. Εὑρίσκεται γοῦν ἀντὶ ὅπου καὶ ᾗ, λαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ. Οὔτε φωνὴν] κατὰ ἀναλογίαν λείπει τὸ ἀκούσεις.

v. 22. Α. Σταθευτὸς] φλογιζόμενος· σταθεύειν γὰρ τὸ κατ' ὀλίγον ὀπτᾶν, φασὶν οἱ Ἀττικοί.

Β. ὄψει] θεάσει. σταθευτὸς] ἱστάμενος καὶ φλογιζόμενος· σταθεύειν φασὶν Ἀττικοὶ τὸ κατὰ μικρὸν καίεσθαι, ἀπὸ τοῦ ἵστημι στήσω, καὶ τοῦ αἴθω τὸ καίω γινόμενον.

Γ. σταθευτὸς] ὀπτώμενος, φλογιζόμενος· σταθεύειν γὰρ τὸ κατ' ὀλίγον ὀπτᾶν. Ἄλλως. Σταθευτὸς, ἀπὸ τοῦ ἵστημι στήσω, καὶ τοῦ εὕω τὸ φλογίζω, ὁ ἐν τῷ ἵστασθαι φλογιζόμενος. Ἀττικὴ ἡ λέξις· ἢ τὰ κατ' ὀλίγον ἐψυγμένα καθὰ παρὰ τοῦ κοινοῖς ἕψηται. Φοίβῃ] ἀντὶ τοῦ καυστικῇ, λαμπρᾷ.

v. 23. Β. χροιᾶς ἀμείψεις ἄνθος] εἴδους ἀλλάξεις τὴν λαμπρότητα. Ἀσμένῳ] χαίροντι.

Γ. Ἀσμένῳ] μετὰ περιχαρείας διάγοντι, διὰ τὸ μὴ καίεσθαι τὴν νύκτα παρὰ ἡλίου.

v. 24. Α. ποικιλείμων] ἢ ὡς λειμὼν τοῖς ἄστροις ποικιλλομένη· ἢ ποικίλον ἔνδυμα ἔχουσα, διὰ τὸ πεποικίλθαι τοῖς ἄστροις. φάος] τοῦ ἡλίου.

Β. ποικιλείμων] ἡ ποικίλον ἔνδυμα ἔχουσα, διὰ τὸ πεποικίλθαι τοῖς ἄστροις. φάος] τὴν ἡμέραν.

Γ. ποικιλείμων] ποικιλολειμωνῖτις οὖσα. Ἢ καὶ ἔχουσα ποικίλα εἵματα καὶ ἱμάτια διὰ τὰ ἄστρα. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς μέλαιναν.

v. 25. πάχνην θ' ἑῴαν ἥλιος σκεδᾷ πάλιν] Α. Ἐκ διαδοχῆς μετὰ τὴν νύκτα σκεδάσει. Ἐν νυκτὶ ἴσμεν ὅτι γίνεται ἡ πάχνη· ταύτην οὖν, φησὶν, ὑπὸ τὸν ὄρθρον ἀνατέλλων ὁ ἥλιος ἀποσκεδάσει σοι καὶ διασκορπίσει. Ἑῴαν] τὴν ὑπὸ ἕω γενομένην, ἤτοι τὴν πρωϊνήν· δηλοῖ δὲ, ὅτι οὐδὲ νὺξ, οὐδὲ ἡμέρα ἔσται αὐτῷ μετὰ περιχαρείας.

Β. πάχνην δ' ἑῴαν] δρόσον πρωϊνήν. σκεδᾷ] σκεδάσει.

Γ. πάχνην] ἐν νυκτὶ γενομένην. Εὔδηλον γὰρ, ὅτι ἡ πάχνη κατὰ τὴν νύκτα γίνεται.

v. 26. Β. ἀχθηδὼν] τὸ βάρος.

Γ. ἀχθηδὼν] βαρύτης, βάρος, ἤγουν τῆς ἐνταῦθα δήσεως.

v. 27. A. ὁ λωφήσων] ὁ ποιήσων λωφῆσαι Ἡρακλῆς. Φασὶ γὰρ μετὰ ταῦτα γενόμενον τὸν Ἡρακλέα πρὸς τὸ καθάραι τῶν κακούργων καὶ λῃστῶν τὴν γῆν ἀφ' ἑαυτοῦ κεκλημένην, καὶ πρὸς πᾶν μέρος γῆς πορευόμενον παραγενέσθαι καὶ ἐπὶ τὴν χώραν, καθ' ἣν ὁ Προμηθεὺς ἐδέδετο· ἰδόντα δὲ αὐτὸν ταῖς πέτραις προσηλωμένον καὶ ὑπὸ γυπὸς τὸ ἧπαρ κειρόμενον, ὑπεραλγῆσαί τε αὐτοῦ καὶ βέλει γῦπα φονευσάμενον, ἀνελευθερῶσαι τὸν Προμηθέα τοῦ ἀποκείρεσθαι τὸ ἧπαρ αὐτοῦ, καὶ μέντοι καὶ ἀπολῦσαι.

B. τρύσει] δαμάσει. Ἀποροῦσιν ἐνταῦθα, πῶς ἀνωτάτω λέγων, ἀσμένῳ τῷ Προμηθεῖ ἐπέρχεσθαι, τὴν νύκτα, νῦν φησι δαμάσειν αὐτὸν τὸ ἀεὶ ἐνιστάμενον βάρος. Καί φαμεν ὅτι ἐν μὲν ἀρχῇ ἥ τε νὺξ καὶ ἡ ἡμέρα ἥδισται ἂν δοκοῖεν, αὐτῷ τῆς μὲν νυκτὸς ἀπαλλαγὴν παρεχούσης τοῦ ἐφ' ἡμέραν καύσονος, τῆς δὲ ἡμέρας τοῦ ἀπὸ τῆς νυκτὸς ψύχους, ἐν δὲ τῷ μέσῳ βαρεῖαι καὶ δυσχερεῖς. ὁ λωφήσων] ὁ παύσων σε τούτου. οὐ πέφυκέ πω] οὐκ ἐγεννήθη ἀκμήν· Ἔστι δὲ ὁ Ἡρακλῆς.

Γ. ὁ λωφήσων] ὁ παύσων, ὁ λυτρώσων, ὁ λῆξαι ποιήσων, ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἄχθος ἀποθησόμενον. Ἐνταῦθα οὖν τὸν Ἡρακλέα αἰνιττόμενος λέγει, ὅτι οὔπω γιγένηται ὁ παύσων σε τῆς ταλαιπωρίας, ἢ τῆς τιμωρίας.

v. 28. A. τοιαῦτ' ἀπηύρω] τοιούτων, φησὶν, ἐπέτυχες φιλάνθρωπος γενόμενος. Ἐν ἤθει δὲ ὁ λόγος, οἷον τὰ τῆς φιλανθρωπίας ἐπίχειρα τοιαῦτά σοι ἐγένετο, καὶ τοιούτων ἐπέτυχες ἀγαθῶν, ὅτι τοῖς ἀνθρώποις δέδωκας τὴν τοῦ πυρὸς χρῆσιν, τιμῶν αὐτοὺς, τῶν δὲ μεγίστων θεῶν τὴν ὀργὴν μὴ πτοούμενος.

B. ἀπηύρω] ἀπήλαυσας. Γ. ἀπέλαβες καὶ ἀπήλαυσας, Προμηθεῦ, ἕνεκα τοῦ φιλεῖν τοὺς ἀνθρώπους.

v. 29. B. θεὸς] ὤν. ὑποπτήσσων] φοβούμενος. χολὸν] τὴν ὀργήν.

Γ. θεὸς] ὑπάρχων σὺ πρὸς πλείονα λύπην.

v. 30. B. ὤπασας] πάρεσχες. πέραν δίκης] ἐπέκεινα τοῦ δικαίου. Ὃ γὰρ οὐκ ἂν βούλοιτο ὁ Ζεὺς ἄδικόν τε ἦν καὶ παράνομον.

Γ. πέρα δίκης] πέραν, ἔξω δικαιοσύνης, τοῦ δικαίου.

v. 31. A. ἀνθ' ὧν ἀτερπῆ] τοῦτό φησιν, ἀνθ' ὧν σὺ ἔπραξας τολμηρῶς, φρουρήσεις ταύτην τὴν ἀτερπῆ πέτραν, ὀρθὸς ἱστάμενος ἄϋπνος, οὐδέποτε καθήμενος· ἣν οὐ δυνήσῃ παρατραπῆναι. Ἀτερπῆ διὰ τὰ ἐπαγόμενα.

B. ἀνθ' ὧν] δι' ὧν. ἀτερπῆ] ἀηδῆ. Δέον ἀτερπὴς εἰπεῖν ἀτερπῆ πρὸς τὴν πέτραν ἐπήνεγκεν. Τὸ δὲ φρουρήσεις ἀντὶ τοῦ φυλάξεις καὶ περὶ αὐτὴν ἐμμενεῖς. Ὃ γάρ τις φρουρεῖ, τοῦτο καὶ οἰκεῖ.

Γ. ἀνθ' ὧν] ἕνεκα τούτων. ἀτερπῆ] ἀχαρῆ. φρουρήσεις] κατοκνήσεις, φυλάξεις, τηρήσεις. Πέτραν] τὸν Καύκασον.

v. 32. B. ὀρθοστάδην] ὀρθὸς ἱστάμενος. οὐ κάμπτων γόνυ] οὐ κλίνων.

v. 33. A. πολλοὺς δ' ὀδυρμοὺς] προαναφωνεῖ τὰς μονῳδίας αὐτοῦ.

B. γόους] θρήνους. ἀνωφελεῖς] δέον ἀ ν ω φ ε λ ε ῖ εἰπεῖν, ἀ ν ω φ ε λ ε ῖ ς εἶπεν, διὰ τοὺς γόους.

v. 34. A. Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες] χαλεπαί εἰσι καὶ ἀκαταφρόνητοι αἱ τοῦ Διὸς προσταγαὶ, καὶ εἰ παραιτηθεῖεν, κακοῦ πρόξενοι γίνονται. Ἢ ἀμετακίνητοί εἰσιν οἱ τοῦ Διὸς λογισμοὶ, καθ' ὧν ὀργισθῇ. Πᾶς δὲ νεωστὶ κρατήσας περισσῶς χρῆται τῇ ἐξουσίᾳ, ἵνα φοβερὸς δόξῃ τοῖς ὑπὸ χεῖρα· καὶ ὁ Ζεὺς νεωστὶ ἐπέβη τῆς βασιλείας.

B. δυσπαραίτητοι] Ἀμετάτρεπτοι καὶ δυσκόλως πρὸς συμπάθειαν καὶ πρὸς συμπλοκὰς ἔχουσαι. Παραίτησις γοῦν ἡ συγγνώμη· ἢ δυσκόλως παραιτούμεναι καὶ ἀφιεῖσαι ἃ ἂν ἐκτήσαντο. Παραίτησις γὰρ καὶ ἡ ἄφεσις, παραιτοῦμαι τὸ ἀπολογοῦμαι, τὸ συγγνωμονῶ, τὸ αἰτῶ, καὶ τὸ ἀφίημι.

Γ. δυσπαραίτητοι] δυσπαράτρεπτοι, δυσπαράκλητοι, ἀσυγγνωμόνητοι. Παραιτοῦμαι τὸ συγγνώμην αἰτῶ, ὡς Ἀριστείδης· παραιτεῖσθαι μὲν οὐκ οἶδα. Δυσπαραίτητος δὲ ὁ κριτὴς ὁ εἰς συγγνώμην δύσκολος. φρένες] οἱ λογισμοί.

v. 35. A. ἅπας δὲ τραχὺς] χαλεπαὶ δὲ τῶν ἀνάκτων εἰσὶν ἀπειλαὶ τῶν νέων. Ταῦτα δέ φησιν, ὡς νεωστὶ τοῦ Διὸς τὸν πατέρα ἐκβαλόντος.

B. τραχὺς] ἀκαμπὴς, σκληρὸς, ἀπηνής. Νέον] νεωστί.

Γ. ἅπας] ὅλος. τραχὺς] ἀπηνὴς, ἄγριος. νέον κρατῇ] νεωστὶ κρατήσῃ, βασιλεύῃ, βασιλεύσῃ.

v. 36. B. εἶεν] ἔστω ταῦτα. μάτην] ματαίως καὶ ἀκαίρως.

Γ. εἶεν] ὑπαρχέτωσαν, ἀπόθεσις τὸ σχῆμα. Ἄλλως. Τὸ εἶεν Ἀττικόν ἐστιν ὁμοῦ καὶ ῥητορικόν· Χρῶνται γὰρ τούτῳ οἱ ῥήτορες ἐν σχήματι ὑπογραφῆς ὁμοῦ καὶ ἐπιγραφῆς. Ὅταν γὰρ μέλλωσι δύο τινὰς ὑποθέσεις εἰπεῖν ἀλληλενδέτους καὶ συνεχεῖς, πληρώσωσι δὲ τὴν μίαν ὑπόθεσιν, καὶ τῆς ἑτέρας κατάρξασθαι μέλλωσι, τιθέασι τὸ εἶεν, ὡς ἐν σχήματι τῆς ἐπιγραφῆς, τῆς πρώτης καὶ δευτέρας συνεχῶς ὑποθέσεως. Κεῖται δὲ τὸ εἶεν ἀντὶ καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐχέτωσαν.

v. 37. B. τί] διά. Ἐντεῦθεν ἐπεγείρει τὸν Ἥφαιστον εἰς θυμόν. Ἔχθιστον] ἐχθρότατον. οὐ στυγεῖς] οὐ μισεῖς.

Γ. Ἔχθιστον] ἀπὸ τοῦ ἔχω τοῦ κρατῶ ἔ χ ο ς, καὶ πλεονασμῷ Ἔ χ θ ο ς.

v. 38. B. ὅστις] ὁποῖος. τὸ σὸν γέρας] ἤτοι τὸ πῦρ, τοῦτο γὰρ ἀνατίθεται Ἡφαίστῳ.

v. 39. A. τὸ συγγενές τοι δεινὸν] Ὁ Ἥφαιστος φησιν, ὅτι ἰσχυρὸν καὶ βίαιον ἡ συγγένεια, καὶ ἡ ἐκ παλαιοῦ συνήθεια, καὶ ὁμιλία καὶ συναναστροφή. Ταῦτα δέ φησι πρὸς τὸ Κράτος εἰπὸν πρὸς αὐτόν· διὰ τί οἰκτίζει τὸν Προμηθέα; τὸ δέ φησι πρὸς τὸν Ἥφαιστον, ὅτι ἀληθῶς λέγεις ταῦτα. Φησὶ δὲ τὸ συγγενὲς, ὅτι πυρὸς ταμίας ἐστὶ καὶ αὐτός. Δεινὸν] δυσχερές.

B. τὸ συγγενὲς τοι δεινὸν] μέγα τι πρὸς οἶκτον ἐγεῖραι ἡ πρώην συναναστροφή.

Γ. Δεινὸν] χαλεπὸν, ἰσχυρόν· ὑπάρχει συναναστροφὴ δεινή.

v. 40. A. ἀνηκουστεῖν] τὸ δὲ ἀνηκουστεῖν τῆς τοῦ πατρὸς Διὸς κελεύσεως, δυνατόν ἐστι πῶς; Ἐρώτησις ἔχουσα τὸ ἄλυτον, οἷόν τε πῶς; δύναται δὲ νοηθῆναι καὶ οὕτως, κατ' ἐρώτησιν ἁπλῆν δοκοῦσαν ἔχειν τὸ ἄλυτον, ὡς καὶ ἐν τῷ, πῶς ἂν ἔπειτα Ὀδυσσῆος λαθοίμην; Ὡς γὰρ μὴ δυνατὸν λαθέσθαι ἠρώτα.

B. σύμφημ'] Συνομολογῶ. ἀνηκουστεῖν] παρακούειν.

Γ. σύμφημ'] ὁμολογῶ.

v. 41. B. οἷον] δυνατόν. τοῦτο] τὸ παρακούειν. δειμαίνεις] φοβῇ. πλέον] τῆς συγγενείας.

Γ. οἷόν τε πῶς] Θαυμάσιον μέγα πῶς. Οἷόν τε πῶς; σημειῶσαι ὅτι τὸ οἷον, τὸ δυνατὸν, χωρὶς τῆς τε συλλαβῆς οὐ γράφεται.

v. 42. A. Αἰεί τε δὴ νηλὴς σὺ] Πρὸς τὸν Δία τοῦτο φησὶν, οὐ πρὸς τὸ Κράτος. Τὸ γὰρ κράτος ἤτοι ἡ τοῦ Διὸς ἐξουσία αὐτός ἐστιν ὁ Ζεύς· πρὸς αὐτὸν οὖν τὸν λόγον ποιεῖται· εἰ γὰρ πρὸς τὸ Κράτος ἔλεγεν, οὐδετέρως ὤφειλε τὸν λόγον ἀποδοῦναι.

B. αἰεί τι] Διὰ τοῦτο ἀρσενικῶς ταῦτα ἐξήνεγκεν, ἢ πρὸς τὸν Δία ἀποδεδωκὼς ταῦτα. Τὸ γὰρ κράτος, ἤτοι τοῦ Διὸς ἡ ἐξουσία αὐτός ἐστιν ὁ Ζεύς. νηλὴς] ἀπηνής. πλέως] πεπληρωμένος.

v. 43. B ἄκος] ὠφέλεια.

v. 44. B. μὴ πόνει μάτην] μὴ ἐνέργει, μὴ ποίει ματαίως.

v. 45. ὦ πολλὰ μισηθεῖσα] A. Ἐνταῦθα μὴ δυνάμενος ὁ Ἥφαιστος ἀντειπεῖν, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ τέχνην τὴν χαλκευτικὴν ἀνάγει τὴν ἀρὰν, καὶ μισητὴν ἀποκαλεῖ, διότι μέλλει προσηλῶσαι τὸν Προμηθέα. Τὸ δὲ Κράτος βουλόμενον δηλῶσαι, ὅτι οὐχ ἡ αὐτοῦ τέχνη ἦν αἰτία τοῦ δῆσαι τὸν Προμηθέα, ἀλλ' ἡ πρὸς τὸν Δία ὑποταγὴ, φησὶ, τὴν τέχνην μισητὴν ἀποκαλεῖς; οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σὴ τέχνη αἰτία τῶν παρόντων πόνων, ἤτοι τῆς δέσεως τοῦ Προμηθέως, ὡς ἁπλῶς διὰ λόγου ἐστὶν εἰπεῖν.

χειρωναξία] A. ἡ διὰ τῶν χειρῶν ἐργασία· καὶ χειρῶναξ, ὁ διὰ χειρῶν ἐργαζόμενος. ἢ ὁ

τεχνίτης ὁ χειρῶν μόνον δεσπόζων. Ἠνίξατο δὲ, ὅτι τὴν αἰτίαν τοῦ Διὸς εἰς τὴν τέχνην μετήγαγεν.

B. μισηθεῖσα] ὑπ' ἐμοῦ.

χειρωναξία] βάναυσος τέχνη.

v. 49. A. ἅπαντ' ἐπράχθη] τινές φασιν, ὅτι πάντα ἐκ μοιρῶν δέδοται τοῖς θεοῖς πλὴν τοῦ ἄρχειν. Τὸ δὲ ἐπράχθη ἀντὶ τοῦ ὥρισται, τετύπωται.

B. ἅπαντ' ἐπράχθη] ὅλα ἐγεγόνει ἐκ μοίρας. πλὴν κοιρανεῖν] εἰ μὴ ἄρχειν. Εἰπόντος Ἡφαίστου περὶ αὐτοῦ τέχνης ὡς εἶθεν ταύτην λαχεῖν ἕτερον, τὸ Κράτος φησὶν, ὡς ἅπαντα ἐπράχθη καὶ ἐγεγόνει τοῖς θεοῖς πλὴν τοῦ κοιρανεῖν καὶ ἄρχειν. Τουτέστι ἅπαντα δέδοται τοῖς θεοῖς, ὅπλα μὲν Ἄρεις Ἀρτέμιδι δὲ τόξα, Ἀπόλλονι δὲ μουσική, σοὶ δὲ ἣν ἔχεις τέχνην, καὶ ἕτερα ἑτέροις· τὸ δὲ βασιλεύειν μόνον ὁ Ζεὺς ἐκληρώσατο. Ἐπεὶ οὖν οὕτω ταῦτ' ἔχει, ἀνάγκη καὶ σοὶ ἥνπερ ἔλαχες τέχνην στέργειν, καὶ τὰ παρὰ τοῦ Διὸς ἐπιτεταγμένα σοι ἐκτελεῖν.

Γ. ἅπαντ' ἐπράχθη] ἅπαντα, φησὶν, ἐτυπώθησαν καὶ ὡρίσθησαν, καὶ ἐπράχθησαν ὑπὸ τῶν μοιρῶν πλὴν τοῦ κοιρανεῖν τῶν θεῶν, ἤγουν τοῦ ἄρχειν αὐτῶν. Ἢ τὸ πλὴν ἀντὶ τοῦ ὅμως, ὅ ἐστιν οὕτω· πάντα μὲν ὑπὸ τῶν μοιρῶν ὁρίζονται, ὅμως δὲ οἱ θεοὶ ἄρχουσι καὶ ὁρίζουσι τὴν τούτων ἔχειν πρᾶξιν· ἐλεύθερος δὲ, ἤτοι μὴ ἀγόμενος οὔτις ἐστὶ, χωρὶς τοῦ Διός. Τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι οἱ λοιποὶ θεοὶ ἄρχουσι μὲν, ἀλλ' ἄνευ τῆς τοῦ Διὸς βουλῆς οὐδεὶς δύναταί τι ποιῆσαι. Οἷς συγκατατιθέμενος καὶ ὁ Ἥφαιστος, φησὶν, ἔγνων ὅτι οὕτως ἔχει τὰ τῶν θεῶν καὶ οὐκ ἀντιλέγω. Πρὸς ὃν τὸ Κράτος φησὶν, σὺ σπεύδεις λοιπὸν δεσμῆσαι τὸν Προμηθέα, ἵνα μὴ ὁ πατὴρ ἴδῃ σε βραδύνοντα καὶ ἀμελοῦντα τῶν αὐτοῦ πράξεων. Ἄλλως. Ἅπαντα, φησὶ, τοῖς θεοῖς πέπρακται καὶ τετέλεσται καὶ τέλεια εἰσὶ πλὴν τῆς κοιρανίας, αὐτὴ γὰρ ἄδηλος τοῖς θεοῖς πλὴν τοῦ Διός. Ἢ οὕτως, ὃ καὶ κρεῖττον· ἅπαντα τοῖς θεοῖς δέδοται τὰ καλὰ, πλὴν καὶ χωρὶς τοῦ ἄρχειν ἑαυτῶν καὶ μὴ ἔχειν τὸν δεσπόζοντα. Διὸ ἐπάγει, ὡς οὐδεὶς ἐλεύθερος εἰ μὴ Ζεύς.

v. 52. B. ἐπείξῃ] σπουδάσῃ. περιβαλεῖν] περιθεῖναι.

v. 53. ὡς] ἵνα. ἐλιννύοντα] βραδύνοντα. προσδερχθῇ] θεάσηται.

Γ. ἐλιννύοντα] Ἐλιννύω ἀπὸ τοῦ ἐλίσσω καὶ τοῦ ἀνύω. Εἰώθασι γὰρ οἱ μέλλοντες ἀνύσαι τι, ἀνασκοπεῖν πρῶτον καὶ οἷον ἐμβραδύνειν.

v. 54. A. ψάλια] κυρίως τὰ περιστόμια τῶν ἵππων.

B. πρόχειρα] ἕτοιμα εἰς χεῖρας. ψάλια] αἱ πέδαι. Ψάλια κυρίως τὰ χαλινὰ τῶν ἵππων, ἐνταῦθα δὲ τὰ σιδηρᾶ δεσμά.

Γ. ψάλια] οὐχὶ ἧλος, ἀλλ' ἕτερά τινα σιδήρια, εἶδος ἔχοντα τοιοῦτον, ὥστε ἁρμόσαι τῇ μασχάλῃ καὶ εἰς ἄλλο μέρος τοῦ σώματος· λέγονται κυρίως τὰ χαλινὰ τῶν ἵππων.

v. 55. B. νιν] αὐτὸν ἀμφὶ] περί. χερσὶν] αὐτοῦ. ἐγκρατεῖ σθένει] ἰσχυροτάτῃ δυνάμει.

v. 56. B. ῥαιστῆρι] ἐν σφυρᾷ. θεῖνε] τύπτε. πασσάλευε] προσήλου.

v. 57. A. κ' οὐ ματᾷ] οὐ μάτην γίγνεται.

B. περαίνεται] τελεῖται. ματᾷ] μάτην πράττεται.

Γ. κοὐ ματᾷ] ἀρξάμενος δεσμεῖν τὸν Προμηθέα ὁ Ἥφαιστος φησὶν, ἰδοὺ πράττεται τὸ προστεταγμένον, καὶ οὐκ ἀναβάλλεταί μοι τόδε τὸ ἔργον, καὶ ἀσφαλῶς καὶ οὐ μάτην ἐργάζεταί μοι ἡ δέσις.

v. 58. B. ἄρασσε] πλῆττε. μηδαμῇ χάλα] ἐν οὐδενὶ μέρει τῶν δεσμῶν ἔφεσιν δίδου. τὸ χάλα ἐκ μεταφορᾶς τῆς νηός.

v. 59. B. δεινὸς] ἐπιτήδειος. εὑρεῖν] εἰς τό. πόρον] μηχανήν.

Γ. δεινὸς] δεινὸς ὢν εἰς τὸ νοῆσαι, καὶ παντοίας εὑρῆσαι μηχανάς. Ἢ μηχανικὸς ὢν ὁ Προμηθεὺς, εἰ μὴ στιῤῥῶς προσηλωθῇ, λύσεως μηχανὴν εὑρήσει.

v. 60. B. ἄραρεν] ἥρμοσται. ὠλένη] ἀγκάλη.

Γ. ἄραρεν.] Ὁ Ἥφαιστος φησὶν, αὐτὸς ὁ σιδηροῦς ἀσφαλῶς ἡρμόσθη καὶ ἐνεπάγη, τὸ

δὲ τοῦ Διὸς Κράτος φησὶ πρὸς αὐτὸν, καὶ ταύτην τὴν σιδηρᾶν ὠλένην, ἤγουν τὸν κρίκον, πειρόνησον ἀσφαλῶς, ἵνα, δεινὸς ὢν εἰς τὸ νοῆσαι καὶ ἐφευρεῖν τέχνας, νοήσῃ καὶ μάθῃ ἐλάττων ὢν καὶ ἐπιδεέστερος ὢν τοῦ Διός. Εἶτα ὡσανεὶ βεβαιῶν ὁ Ἥφαιστος ὅτι ἀσφαλῶς αὐτὸν προσέδησε, φησὶ, πλὴν ἕνεκα τούτου, οὐδεὶς ἂν μέμψαιτο μοι δικαίως, ὡς μὴ καλῶς αὐτὸν προσηλώσαντι.

v. 61. A. πόρπασον] πειρόνησον. B. προσάρμοσον.

Γ. πόρπαξ οὐχ ὁ ἧλος, ἀλλ' ἄλλο τι σίδηρον κατασκευασμένον.

v. 62. A. σοφιστὴς] ἀπατεών.

B. μάθῃ] νοήσῃ. σοφιστὴς ὢν] ἀπατεὼν ὑπάρχων. νωθέστερος] χαυνούστερος. Τουτέστι, ἵνα γνώῃ, ὡς εἰ καὶ τὸν Δία ἀπειλεῖ καὶ σοφίζεται, ἀλλ' οὐδέν τι τελέσαι δύναται, ἐλάττων τούτου τυγχάνων. Ἢ οὕτως, ὅτι ἵνα μάθῃ νωθέστερον καὶ ἀμελέστερον καὶ ῥαθυμότερον πρὸς τὸν Δία σοφίζεσθαι. Τουτέστι, ἵνα παντελῶς ἀφίσταται τοῦ τοιαῦτα ποιεῖν πρὸς αὐτόν. Ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν εἶναι, πρὸς μετοχὴν ἔτρεψεν, ὢν εἰπὼν, ὅπερ ἐστὶ κρεῖττον.

v. 63. A. πλὴν τοῦδε] πλὴν τοῦ Προμηθέως. B. εἰ μὴ τοῦ Προμηθέως. μέμψαιτο] κατηγορήσῃ.

v. 64. A. ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς] στεῤῥοῦ ἥλου σιδηροῦ. αὐθάδη γνάθον] ἤτοι ἐξοχὴν πετρίνην διὰ τῶν στέρνων αὐτοῦ βάλε, πειρόνα, δέσμει ἀσφαλῶς. Ἢ τὸ ἀκρὸν τοῦ σιδηροῦ ἥλου καὶ τὴν ὀξύτητα. Ἢ τὴν ἀναιδῆ καὶ στωμύλον αὐτοῦ γνάθον καὶ παρειὰν μέχρι τοῦ στήθους διάπειρον· τουτέστιν ἕως καὶ αὐτῶν τῶν στέρνων κατελθέτω ἡ πειρόνη. Κατὰ τῶν στέρνων δὲ, φησὶ, πειρόνα αὐτὸν, ὅτι ἐνταῦθα αὐτῷ ἡ ἀγχίνοια καὶ ἡ βούλη ἔγκειται, τοῖς περὶ τὴν καρδίαν τόποις.

B. ἀδαμαντίνου] σιδηρώδους καὶ στέῤῥου. σφηνὸς] τοῦ ἥλου. αὐθάδη] τραχεῖαν. γνάθον] στόμα.

Γ. σφηνὸς] στερεοῦ ἥλου, σιδηροῦ.

v. 65. B. διάμπαξ] δι' ὅλου. πασσάλευε] διάπειρα. ἐῤῥωμένως] ἰσχυρῶς.

v. 66. B. σῶν] ἕνεκα.

v. 67. A. σὺ δ' αὖ κατοκνεῖς] ὀκνεῖς τέλεον ἀποδεῖν. B. ὀκνηρῶς διάκεισαι πρὸς τὸ ἔργον.

v. 68. A. ὅπως] λείπει τὸ σκόπει, ὅρα.

B. στένεις] τὸ λυπεῖσθαι. ὅπως] ὅρα. Ἀττικῶς. οἰκτιεῖς] ἐλεήσεις.

v. 69. ὁρᾷς θέαμα A. Λίαν ἀσφαλῶς ὁ Ἥφαιστος πεδῶν τὸν Προμηθέα φησὶν, ὁρᾷς θέαμα ὀδυνηρὸν, καὶ ὀφθαλμοῖς οὐκ ἀνεκτὸν μεθεῖναι. Τὸ δὲ Κράτος φησὶν, ὁρῶ τοῦτον τὸν Προμηθέα ἀπολαύοντα, ὧν ἐστιν ἄξιος.

v. 71. A. μασχαλιστῆρας] δεσμά. ἀντὶ τοῦ, δέσμευε αὐτὸν καὶ παρὰ τὰς πλευράς. μασχαλιστῆρας] διαζωστρὰς ἤτοι δεσμούς.

Γ. ἀλλ' ἀμφὶ] ἀλλὰ βάλε τῷ περὶ τὰς πλευρὰς αὐτοῦ μασχαλιστῆρι διαζώστρας, ἤτοι δεσμά. Ἀνάγκη γάρ ἐστι ποιῆσαι τοῦτο ἤτοι τὸ βαλεῖν μασχαλιστῆρας.

v. 72. A. δρᾷν ταῦτ' ἀνάγκη] Ἀναγκαῖόν ἐστι ποιῆσαι τοῦτο, ἤτοι τὸ βαλεῖν μασχαλιστῆρας. Σὺ οὖν μὴ πρόστασσέ μοι συνεχῶς καὶ λίαν. Τὸ δὲ φησὶ πρὸς αὐτὸν ὄντως δὴ κελεύσω, ἔτι δὲ καὶ κραυγάσω, πειρόνησον.

B. ἐγκέλευ' ἄγαν] πρόστασσε λίαν.

v. 73. B. ἦ μὴν] ὄντως. καπιθωΰξω.] ἐπιμεβριμήσομαι. πρὸς] πρὸς τούτοις.

v. 74. A. χώρει κάτω] διὰ τοῦ χώρει κάτω τὸ μέγεθος ἐνέφηνε τοῦ δεσμευομένου θεοῦ. κίρκωσον] ἀντὶ τοῦ κρίκωσον.

B. χώρει κάτω] ἐν τῷ βάθει. Ἐπειδήπερ ἄνω περὶ τὰς πλευρὰς μασχαλιστῆρας ἐνέβαλεν, ἔδει δὲ καὶ πρὸς τοὺς πόδας τοῦτο ποιῆσαι, διὰ τοῦ χώρει κάτω τὸ μέγεθος ἐνέφηνε τοῦ δεσμουμένου θεοῦ. Χωρῶ τὸ δέχομαι, οἷον τοσοῦτον ὕδωρ τόδε τὸ ἄγγος χωρεῖ· καὶ χώρα ἡ ἄδεια, καὶ ἐλευθερίαν ἐγχωρεῖν, τὸ ἐνδέχεσθαι· χωρῶ καὶ τὸ ἔρχομαι,

ἀφ' οὗ συγχωρῶ, ὅταν ἑκὼν ἐκλύω, καὶ παραχωρῶ ὅταν ἄκων ἀπολύω, καὶ προχωρεῖ ἀντὶ τοῦ προβαίνει, καὶ ἀναχωρεῖ τὸ αὐτό. χώρει ἀντὶ τοῦ ἀφίστασαι, ὑποχώρει ἀντὶ τοῦ ὑπέρχου.

κίρκωσον βίᾳ] δέσμευσον αὐτὸν βιαίως.

Γ. κάτω] ἐν βάθει τὴν κρίκον πειρόνησον.

v. 75. B. οὐ μακρῷ πόνῳ] ἀλλὰ συντόμως.

v. 76. ἐῤῥωμένως νῦν θεῖνε] A. τοῦ Ἡφαίστου εἰπόντος, ὅτι καλῶς ἤδη πέπρακται τὸ ἔργον, ὅτε καὶ Προμηθεὺς ἀσφαλῶς διεπερονήθη, φησὶ τὸ τοῦ Διὸς Κράτος πρὸς αὐτὸν, ἐπειδὴ ἀρκούντως τῷ βάρει τοὺς κίρκους ἐνέβαλες, νῦν τύπτε ἰσχυρῶς τὰς διατόρους πέδας, τὰς διαπειρούσας, καὶ τιτρωσκούσας, ἤτοι τοὺς δεσμοὺς τοὺς σιδηροῦς. Ἢ διατόρους πέδας, τὰς διατετορνευμένας.

B. ἐῤῥωμένως θεῖνε] ἰσχυρῶς τύπτε. διατόρους πέδας] τοὺς μεγάλους δεσμούς.

v. 77. ὡς οὑπιτιμήτης] A. καλῶς, φησὶ, καὶ στερεῶς τύπτε τὰς πέδας τοῦ Προμηθέως. Ὁ γὰρ προστάξας τοῦτο τὸ ἔργον, ἤγουν ὁ Ζεὺς, δεινός ἐστι καὶ βαρὺς, ἢ ὁ τοῦ ἔργου ἐπιστάτης· ἢ ὁ ζημιώτης καὶ ὁ ἐκδικητής. Ταῦτα δὲ λέγοντος τοῦ Κράτους φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἥφαιστος· ἐκτραπέλου μέντοι πάντως πεποιημένου τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἀναιδοῦς· ἁρμόζεται τῇ μορφῇ σου καὶ προσήκοντα ταῦτα πάντα τὰ τραχέα ῥήματα. Τὸ δὲ πρὸς αὐτὸν σὺ γίνου μαλθακὸς καὶ εὐγνώμων, ἐμοὶ δὲ ἕνεκα τῆς αὐθαδίας μὴ ἐπονείδιζε τὰ ἐκ φύσεως προσόντα. Ἄλλως. Οὑπιτιμητὴς, ὁ ἐπιτιμᾶν μέλλων σοι εἴγε ἀμελήσῃς, ὁ Ζεύς.

B. ὡς οὑπιτιμητής γε τῶν ἔργων βαρύς.] ὅτι ὁ ἐξεταστὴς καὶ εὐθύνας ἐπάξων, εἰ φαῦλα φωράσεται, χαλεπὸς, ἀνύποιστος.

v. 78. B. ὅμοια μορφῇ] ἁρμόζοντα τῷ ἀγρίῳ σώματι τὰ τραχέα ῥήματά σου. μορφῇ] τῇ σῇ. γηρύεται] βοᾷ.

v. 79. B. μαλθακίζου] ταπεινοῦ. αὐθαδίαν] ἀλαζονείαν.

v. 80. B. μὴ 'πίπλησσέ μοι] ὀνειδιστικῶς πρόφερε.

v. 81. A. ὡς κώλοισιν] ἐν χερσὶ καὶ ποσὶ τὰ δεσμὰ ἔχει.

B. στείχωμεν] ἀποχωρῶμεν. ὡς] ἐπεί. κώλοισιν] ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ, τοῖς ποσίν. ἀμφίβληστρ'] δεσμά.

Γ. στείχωμεν] βαδίζωμεν, ὑποχωρῶμεν, συμβουλευτικόν. Ἐπεὶ ποσὶ καὶ χερσὶ τὰ δεσμὰ ἔχει, τουτέστιν ἅπαν τὸ σῶμα προσήλωται, ἀναχωρῆσαι χρεία.

v. 82. Ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε] A. Ἰδὸν τὸ κράτος ἀσφαλῶς δεσμηθέντα τὸν Προμηθέα φησὶ πρὸς αὐτὸν, νῦν ὕβριζε καὶ καταφρόνει τοῦ Διός. Ἐνταῦθα καὶ κλέπτων τὴν τιμὴν τοῦ Διὸς δίδου τοῖς ἀνθρώποις· πῶς δύνανταί σε οἱ ἄνθρωποι ἐλευθερῶσαι τούτων τῶν δεσμῶν; ψευδῶς ὀνομάζουσί σε οἱ θεοὶ Προμηθέα, χρεία γάρ σοι ἑτέρου Προμηθέως δυναμένου σοι σαφηνίσαι ποίῳ τρόπῳ ἐλευθερωθήσῃ τῶνδε τῶν δεσμῶν. Ἀπὸ τοῦ οἰκείου ὀνόματος διαβάλλει αὐτὸν, ὅτι προνοητὴς ὢν τῶν μελλόντων (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ Προμηθέως ὄνομα) οὐ προενόησε τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβῆναι, οὔτε δύναται ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι ἀπὸ τῶν δεσμῶν.

ἐνταῦθα] B. τούτοις συνὼν τοῖς δεσμοῖς. ὕβριζε] θρασύνου καὶ μεῖζον θεῶν φρόνει.

v. 83. συλῶν] B. κλέπτων. ἐφημέροισι προστίθει] τοῖς θνητοῖς δίδου.

ἐφημέροισι] Γ. Ἐφήμεροι κυρίως λέγονται οἱ κώνωπες, οἵτινες ὄντες ἔσωθεν τοῦ πίθου ζῶσι, ἀποσκεπάσαντος δὲ τοῦ πίθου, καὶ ἰδόντες αὐτὸ τὸ φῶς οὐκέτι ζῶσιν· ἐξ αὐτῶν δὲ ἐκλήθησαν καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐφήμεροι.

v. 84. οἷοίτε] B. δυνατοί. ἀπαντλῆσαι] ἐλευθερῶσαι.

v. 85. ψευδωνύμως] A. Εὐφυῶς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος ἔλαβε τὸ νόημα. Προμηθεὺς γάρ ἐστιν ὁ προορῶν τὰ μήδεα, τροπῇ τοῦ Δ εἰς Θ. Τέχνης] τῶν δεσμῶν.

ψευδωνύμως] B. ψευδῶς. δαίμονες] οἱ θεοί.

v. 86. αὐτὸν γάρ σε δεῖ Προμηθέως] B. χρεία ἐστὶ Προμηθείας. Ἡ δὲ σύνταξις, ὡς τὸ,

χρεὼ βουλῆς ἐμέ τε καὶ σέ, δοτικὴν γὰρ ἔδει εἰπεῖν, νῦν δὲ πρὸς αἰτιατικὴν ἐπήνεγκε λαμβανομένης ἔξωθεν τῆς εἰς.

δεῖ] Γ. χρεία γάρ σοι ἀνθρώπου συμβουλευομένου τίνι τρόπῳ ἐκβληθῇς τοῦ τεχνηέντως κατεσκευασμένου δεσμοῦ.

v. 87. ὅτῳ] Β. τίνι. ἐκκυλισθήσῃ] ἐλευθερωθήσῃ. τέχνης] τῆς τοῦ Ἡφαίστου.

v. 88. ὦ Δῖος αἰθὴρ] Α. Ἁρμοζόντως φησὶν ὁ ποιητὴς μηδ' εὐθὺς ἀντειπεῖν τὸν Προμηθέα, ἵνα μὴ δόξῃ ἄφρων καὶ αὐθάδης· μετὰ δὲ τὸ ἀποχωρῆσαι τοὺς κολαστὰς προσμαρτύρεται τὸν αἰθέρα καὶ τοὺς ἀνέμους, ἤτοι τὰ ἀέρια στοιχεῖα, τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς, τὴν ὑγρὰν φύσιν· καὶ τὴν γῆν, τὴν ξηρὰν φύσιν, καὶ τοῦ ἡλίου τὴν φύσιν· καὶ λέγει αὐτοῖς· θεάσασθέ με, οἷα πάσχω κακὰ καὶ παρὰ τῶν θεῶν καὶ ἐγὼ θεὸς ὤν. Ἀλλάσσει δὲ εὐθὺς τὴν λέξιν, καί φησι, δέρχθητε, ἀντὶ τοῦ ἴδετε, οἵαις τιμωρίαις διακοπτόμενος κακοπαθήσω ἐς τὸν διηνεκῆ χρόνον. Τοιοῦτον γὰρ δεσμὸν ἐξεῦρεν ἐπί μοι ὁ νέος ἡγεμὼν τῶν θεῶν ἤγουν ὁ Ζεύς. Ἄλλως. Τεχνικὸν τὸ μὴ εὐθὺς εἰσάγειν λαλοῦν τὸ συνεκτικὸν πρόσωπον, πρὸς ἐρεθισμὸν τοῦ ἀκροατοῦ· μεγαλοφυῶς δὲ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα ἐπικαλεῖται μόνος. Δεῖ δὲ, πάντων ἀποστάντων.

ὦ Δῖος αἰθὴρ] Β. νῦν τὰ τέσσαρα ἐπιβοᾶται πρὸς οἶκτον στοιχεῖα, πῦρ, ἀέρα, ὕδωρ, γῆν· ἐπειδὴ καὶ ἥλιος διὰ τούτων διέρχεται καὶ τῶν ἑκάστοτε γιγνομένων ἐστὶ θεατὴς, προσειλήφει καὶ τοῦτον τῇ ἐπικλήσει. ταχύπτεροι] ταχεῖαι, καὶ τάχος τοῖς πτεροῖς τῶν ὀρνέων παρέχουσαι.

ταχύπτεροι] Γ. Οἱ ἄνεμοι κατὰ μὲν Ἀναξαγόραν ἐκ τῆς γῆς γίνονται, καθ' Ὅμηρον δὲ, πρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων. Ἀλλ' ὁ μὲν Ἀναξαγόρας τὸ ὑλικόν φησιν αἴτιον τῶν ἀνέμων, Ὅμηρος δὲ τὸ ποιητικὸν, μᾶλλον δὲ ἀμφότεροι τό τε ὑλικὸν αἴτιον καὶ ποιητικόν· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ λέγειν, τοὺς ἀνέμους ἰκμένους ἤτοι ἰκμώδεις, καὶ καθύγρους, τὸ ὑλικὸν αὐτῶν αἴτιον λέγειν τὴν ἰκμάδα καὶ δρόσον. Ἐκ δὲ τοῦ λέγειν αὐτοὺς ὁρμᾶν πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων τὸ ποιητικόν φησιν αἴτιον. Ἰκμὰς γὰρ λεπτυνθεῖσα ἀὴρ γίνεται· ἀὴρ δὲ ἔτι ἀναχθεὶς καὶ λεπτυνθεὶς πνεῦμα.

v. 89. ποταμῶν τε πηγαὶ] Β. ὦ. ποντίων] τῶν θαλασσίων.

v. 90. γέλασμα] Α. Καλῶς εἶπε γέλασμα τὸ χῦμα ἐκ μεταφορᾶς τῶν γελώντων καὶ διαχεομένων. Ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνοι εὐφραινομένης τῆς καρδίας γελῶσι, γελῶντες δὲ διαχέοντας καὶ εὐρύτατοι ποιοῦνται τῶν στομάτων αὐτῶν· ὥσπερ πάλιν οἱ λυπούμενοι συστέλλονται τοῦ ἐν αὐτοῖς ἐμφύτου θερμοῦ αἵματος συστελλομένου· οὕτω καὶ τὸ κῦμα ὡσανεὶ γελᾷ καὶ διαχέεται συχνὸν ἐρχόμενον καὶ ἐπάλληλον. Ἄλλως. Γέλασμα διάχυμα.

ἀνήριθμον γέλασμα] ἄπειρον χῦμα, πλάτος. Ἐκ μεταφορᾶς τῶν γελώντων· οἱ γὰρ γελῶντες ἐξήπλωνται. Παμμῆτορ] ἡ πάντων μήτηρ καὶ τροφὸς, ζώων λέγω καὶ σπερμάτων καὶ ἀνθρώπων.

v. 91. καὶ τὸν πανόπτην] Α. ἤλλαξε τὴν φράσιν.

πανόπτην] Β. τὸν πάντ' ἐφορῶντα· τὸν πάντα βλέποντα, ἢ τὸν ὑπὸ πάντων βλεπόμενον.

v. 92. ἴδεσθε] Β. θεάσασθε. θεὸς] ὤν.

v. 93. δέρχθηθ'] Β. θεάσασθε. αἰκίαισι] τιμωρίαις.

v. 94. τὸν μυριετῆ] Α. πολυετῆ. Ἐν γὰρ τῷ Πυρφόρῳ τρεῖς μυριάδας φησὶ δεδέσθαι αὐτόν.

διακναιόμενος] Β. διακοπτόμενος καὶ προσταλαιπωρῶν. μυριετῆ] πολύν· τρεῖς μυριάδας αὐτόν φασι δεδέσθαι.

v. 95. ἀθλεύσω] Β. μετ' ἄθλου καὶ κακότητος διάξω.

v. 96. ταγὸς] Β. ἡγεμών. ἔξευρ'] ἐμηχανήσατο.

v. 97. ἀεικῆ] Β. ἀπρεπῆ.

v. 98. τὸ παρὸν] Β. τὸ ἐνιστάμενον. ἐπερχόμενον] μέλλον.

αἲ αἲ] Γ. φεῦ φεῦ, στενάζω καὶ τὸ παρὸν, καὶ τὸ ἐπερχόμενον πῆμα.

v. 100. τῶνδ' ἐπιτεῖλαι] A. ἀντὶ τοῦ ἐπιτελεσθῆναι. Ὡς τόδε·

Νόστον ὃν ἐκ Τροίας ἐπετέλλετο Παλλὰς Ἀθήνη.

χρὴ] B. ἀπόκειται. ἐπιτεῖλαι] φανῆναι.

v. 101. καί τοι τί φημι;] A. Ἀποδυρόμενος ὁ Προμηθεὺς, ὡσανεὶ ἄγνοιαν προβαλλόμενος τῆς τελευτῆς καὶ τῶν συμβάντων αὐτῷ κακῶν, ἐρωτᾷ πότε ἥξει ἐλευθερία τῶν δεσμῶν· εἶτα γνοὺς ὡς αὐτός ἐστιν ὁ Προμηθεὺς, καὶ οὐ μόνον τὰ αὐτῷ συμβησόμενα ἐπίσταται, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέροις· φησὶ, τί φημι ἐγώ; τὰ πάντα ἐπίσταμαι ἀκριβῶς· τὰ μέλλοντα δέ μοι συμβήσεσθαι οὐδεμίαν βλάβην κομίσουσί μοι.

τί φημι] B. τοῦτο.

v. 102. Σκεθρῶς] A. ἀκριβῶς. ποταίνιον] νέον, πρόσφατον, οὐ προορατόν μοι.

σκεθρῶς] B. ἀκριβῶς. ποταίνιον] ἀπροσδόκητον, ἄγνωστον.

ποταίνιον] Γ. τὸ ἀπροόρατον, ἀπὸ τῆς π ρ ὸ προθέσεως, καὶ τοῦ α ἶ ν ο ς, ὁ λόγος, ἤγουν τὸ μὴ γενόμενον εἰς ἐμὲ καὶ δεύτερον καὶ ἄλλο. Διότι ἐγὼ προγινώσκω τὰ πάντα.

v. 103. Πῆμ'] B. βλάβη. ἥξει] ἐπέλθῃ.

χρὴ] Γ. χρὴ δὲ ἑκάστῳ ὑπομένειν τὴν λαχοῦσαν αὐτῷ τύχην καὶ μοῖραν ὥσπερ κἀμοί. Ὑπομένειν δὲ ὡς λίαν γιγνώσκων τὸ τῆς ἀνάγκης σθένος, ἤγουν τὴν δύναμιν τῆς εἱμαρμένης ἀκαταμάχητον οὖσαν καὶ ἀήττητον.

v. 104. αἶσαν φέρειν ὡς ῥᾷστα] B. μοῖραν ὑπομένειν εὐκόλως.

v. 105. ἀνάγκης] B. τῆς βίας. ἀδήριτον] ἀμάχητον. σθένος] δύναμις.

v. 106. οὔτε σιγᾶν] A. οὔτε σιγᾶν δύναμαι, ἀλγῶ γάρ· οὔτε μὴ ἐλέγχειν, εὐλαβοῦμαι γὰρ Δία.

ἀλλ' οὔτε] B. ἔξεστί μοι τάσδε τὰς τύχας λέγειν τε καὶ σιγᾶν. Σιγᾶν μὲν, ὅτι μὴ βουλομένου τοῦ Διὸς τὸ πῦρ ἔκλεψα, λέγειν δὲ ὅτι τοῖς βροτοῖς γέρα παρέσχον, καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐφιλανθρωπευσάμην δούς τε τὸ πῦρ καὶ πάνθ' ὅσα προσῆκε σφᾶς εἰδέναι διδάξας.

σιγᾶν] σιωπᾶν. τύχας] τὰς ἐμὰς δυστυχίας.

ἀλλ' οὔτε σιγᾶν] Γ. ὅμως οὔτε σιγᾶν δύναμαι τὰς τύχας· ἀλγῶ γάρ· οὔτε μὴ σιγᾶν, ἤτοι λαλεῖν, εὐλαβοῦμαι γὰρ τὸν Δία. Ἄλλως. Ἀλλ' οὐ δύναμαι ταύτας τὰς τύχας σιγῆσαι· ἐὰν γὰρ ταύτας σιγήσω λύπην τῇ ψυχῇ μου φέρω. Τὸ τοσοῦτον γάρ τις λυπεῖται ἐκ τῆς ἐκθλίψεως, ὁ συγχαίρει ὅταν ἔκδηλα ποιῇ καὶ πρὸς ἕτερον λέγῃ τὰ λυποῦντα αὐτόν. Εἰ δὲ μὴ σιγήσω, ἤτοι ἐὰν λαλήσω καὶ εἴπω τὰ λυποῦντά με, τὸν Δία παροτρύνω εἰς ὀργὴν ἐμήν.

v. 107. οἷον] B. δυνατόν. τὰς] ταύτας. γέρα] τιμάς.

v. 108. πορὼν] B. παρασχὼν, δοὺς ἐγώ. ὑπέζευγμαι] συνεζευγμένος εἰμί.

v. 109. ναρθηκοπλήρωτον] B. νάρθηκα μέσον *. θηρῶμαι] μετὰ μηχανῆς λαμβάνω. πυρὸς] τοῦ τοῖς ἀνθρώποις ἀεὶ ἐσομένου.

v. 110. πηγὴν κλοπαίαν] A. πᾶσα οὐσία μείωσιν πάσχει· τὸ δὲ πῦρ ἐν ὅσῳ κἂν τὸ τυχὸν ἔχῃ, πάλιν αὔξεται. Ὁ εἰδὼς πρῶτος ὁ ποιητὴς εἶπε Σπέρμα πυρός· καὶ τὸ σπέρμα γὰρ ἐξ ἐλαχίστου αὔξεται. Πρὸς τοῦτο οὖν ἀντεμηχανήσατο Αἰσχύλος, πηγὴν εἰπών· καὶ αὐτὴ γὰρ ἐκ τοῦ τυχόντος αὔξεται.

πηγὴν κλοπαίαν] B. Ῥίζαν καὶ ἀρχήν· πηγὴν κλοπαίαν εἶπεν ὅτι πᾶσα οὐσία μέτρον δέχεται, τὸ δὲ πῦρ ἂν τὸ τυχὸν εὑρεθῇ, ἤτοι σμικρότατος σπινθὴρ, ὅλῃ τῇ βίᾳ αὔξεται. Πάλιν πηγὴν οὖν εἶπε πυρὸς, ὅτι πολὺ αὔξεται ἐκ μικροῦ. Δέον εἰπεῖν κ λ ο π α ί ο υ κλοπαίαν εἶπε πρὸς τὸ π η γ ή ν. Τοιοῦτον δέ ἐστι καὶ τὸ ν α ρ θ η κ ο π λ ή ρ ω τ ο ν, ὤφειλε γὰρ εἰπεῖν ἐντὸς νάρθηκος. Ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα, τό τε κλοπαιὰν τό τε

* Hesych. Ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρὸς πηγὴν τὴν ἐν νάρθηκι θησαυρισθῆσαν· πάροσσον τῷ νάρθηκι ἐχρῶντο πρὸς τὰς ἐκζωπυρήσεις τοῦ πυρὸς, ὅθεν καὶ τῷ Διονύσῳ ᾠκείωσαν αὐτὸν, διά τε τὰς ἐν ταῖς θείναις τῶν δένδρων ἀφὰς, καὶ διότι θερμός ἐστι φύσει ὁ οἶνος ἢ πυρώδης οἶνος τῷ πυρὶ ἴσον ἔχει μένος. — Ἐρατοσθένης.

ναρθηκοπλήρωτον, οἱονεὶ ἐπεξήγησις τοῦ θηρῶμαι, εἰπὼν γὰρ, θηρῶμαι δὲ πηγὴν πυρὸς, ὤφειλεν εἰπεῖν καὶ τίνα τρόπον ἐθηράσατο.

πηγὴν] Γ. Θηρῶμαι δὲ καὶ σφετερίζομαι καὶ παρέχω τοῖς ἀνθρώποις πηγὴν πυρὸς κλοπαίαν τῷ νάρθηκι, ἤγουν ἔσω νάρθηκος, ἀντὶ τοῦ βαλών. Πηγὴν δὲ πυρὸς εἶπεν, ὅτι πᾶσα οὐσία μείωσιν δέχεται, τὸ δὲ πῦρ κἂν τὸ τυχὸν εὑρέθῃ, ἤτοι σμικρότατος σπινθὴρ, ὑποτεθῇ δὲ ὕλῃ τινι, πάλιν αὔξεται. Διὰ τοῦτο δὲ εἶπε πηγὴν πυρὸς, ὅτι ἐκ τοῦ μικροῦ αὔξεται.

v. 111. πόρος] B. πόρισμος τοῦ ζῆν.

v. 112. τοιῶνδε ποινὰς] B. τοιῶνδε ἁμαρτημάτων ποινὰς ἔδει εἰπεῖν, νῦν δὲ πρὸς τὸ ποινὰς τὴν σύνταξιν ἀπέδωκεν. ποινὰς] βλαβάς. ἀμπλακημάτων] ἕνεκα. τίνω] δίδωμι.

τοιῶνδε] Γ. ἐγὼ γὰρ παρασχὼν τοῖς ἀνθρώποις τιμὴν, τὴν διὰ τοῦ πυρὸς λέγω, ἐνιπάγην ταύταις ταῖς συμφοραῖς.

v. 113. ὑπαίθριος] B. ὑπὸ τὴν αἰθρίαν ὑποκάτω τοῦ αἰθέρος, ἐκτὸς στέγης τινός. πασσάλευτος] πασσαλευόμενος, κεκαρφομένος.

v. 114. ἃ ἅ] A. ἐκπλήξεως ἐπιρρήματα.

ἃ ἅ] B. ἐκπληκτικόν.

v. 114, 5. τίς ἀχώ, τίς ὀδμα] A. Ἴσως αἱ ὠκεανίδες εὐωδίας ἔπνεον. Αἰσθητὴ δὲ ἡ ὀσμὴ, οὐχ ὁρατή· διὸ καὶ ἀφεγγῆ ταύτην φησίν· ὡς ἀθεώρητον οὖσαν διὰ τῆς ὀσμῆς προνοεῖν τὴν τῶν Ὠκεανίδων ἄφιξιν.

ἀχὼ] B. φωνή. ὀδμα] ὀσμή. Ἴσως αἱ Ὠκεανίδες εὐωδίαν ἔπνεον, αἰσθητὸν δὲ ἡ ὀσμὴ, οὐχ ὁρατὴ, διὸ καὶ ἀφεγγῆ ταύτην εἶπεν, ὡς ἀθεώρητον, διὰ τῆς ὀσμῆς οὖν προνοεῖται τὴν τῶν Ὠκεανίδων ἄφιξιν. προσέπτα] προσῆλθε. ἀφεγγὴς] ἀόρατος.

v. 116. κεκραμένη] A. ἡμιθέων.

θεόσυτος] B. ἐκ θεῶν ὁρμηθεῖσα. βρότειος] ἀνθρωπίνη. κεκραμένη] ἡρωϊκή.

v. 117. τερμόνιον ἐπὶ πάγον] A. ἐπὶ τελευταῖον μέρος τῆς γῆς· ἐπειδὴ τέλος τῆς οἰκουμένης ὁ Καύκασος. Ἤ, οὗ· ἐγὼ πρὸς τὸ πέρας εἰμὶ δεδεμένος· ἐπὶ γὰρ ἄκρου προσδέδεται.

ἵκετο] B. ἦλθε. τερμόνιον] τὸν τελευταῖον. πάγον] τὸν τραχὺν καὶ κρημνώδη τόπον.

v. 118. πόνων] B. τῶν κακοπαθειῶν. θεωρὸς] θεατής.

ἐπὶ] Γ. ἡ ἐπὶ, ὅταν στάσεως μετὰ γενικῆς, ὅταν δὲ κινήσεως μετὰ αἰτιατικῆς. πάγον] ἐπὶ τέλει τοῦ Ὠκεανοῦ ὁ Καύκασος. Πάγος δὲ παρὰ τὸ πήσσεσθαι ἐν αὐτῷ τὰ ὕδατα· ἢ διὰ τὸ τὰς πηγὰς ἐξ αὐτῶν τῶν ὀρῶν κατέρχεσθαι.

v. 119. ὁρᾶτε δεσμώτην] A. διὰ τοῦτο Δεσμώτης ἐπιγέγραπται.

ὁρᾶτε] B. πρὸς τὴν ὑπολειφθῆσαν αὐτῷ φαντασίαν τοῦτο λέγει.

δύσποτμον] δυστυχῆ. Τὸ δύσποτμον οὐ πρὸς τὸν δεσμώτην, πρὸς τὸν θεὸν συντακτέον.

v. 120. πᾶσι θεοῖς δι' ἀπεχθείας] A. Πάντες οἱ θεοὶ ὀργίζονται τῷ Προμηθεῖ διὰ τὸ πῦρ. Ἐκ γὰρ τούτου πάντα ῥᾶστα εἶχον οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐκέτι ἔθυον συνεχῶς. Φασὶ γὰρ τὸν Προμηθέα κεκλοφέναι ἀπὸ τοῦ Διὸς τὸ πῦρ, βαλεῖν τε νάρθηκι, καὶ τοῖς ἀνθρώποις καταγαγεῖν. Τοῦτο δὲ μυθῶδες. Τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· πῦρ καλεῖται ἡ γνῶσις, διὰ τὸ δραστήριον. Προμηθεὺς δὲ καλεῖται ἡ προμήθεια, καὶ ἡ πρωτόπλασις ἣν δέδωκεν ὁ θεὸς τῷ ἀνθρώπῳ ἔχειν καὶ φυλάττειν, καὶ μή τινος φροντίζειν. Ὁ δὲ ταύτην λαβὼν οὐκ ἐφύλαξεν, ἀλλ' ἤρξατο φροντίζειν, καὶ λέγειν τὰ μὴ δέοντα, καὶ προβουλεύειν. Οὕτως οὖν κλέπτης λέγεται τῆς προμηθείας τῶν θεῶν. Ὅτι δὲ νάρθηκι ἔβαλε τὸ πῦρ, καὶ αὐτὸ προσφόρως· ἀπὸ γὰρ τῆς οἰκείας σοφότητος τοῦ νοὸς ἤρξατο φροντίζειν, καὶ προλέγειν τὰ μὴ δέοντα.

πᾶσι θεοῖς] B. πάντες γὰρ οἱ θεοὶ ὠργίζοντο πρὸς τὸν Προμηθέα διὰ τὸ πῦρ, ἐκ τούτου γὰρ πάντα ῥᾶστα εἶχον οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐκέτι ἔθυον αὐτοῖς.

v. 121. δι' ἀπεχθείας] B. ἐν ἔχθρᾳ.

v. 122. εἰσοιχνεῦσιν] B. διάγουσι. Καλῶς δὲ εἶπε τὸ ὁπόσοι τὴν Διὸς αὐλὴν εἰσιχνεῦσιν, ὥσπερ εἰ ἔλεγεν ὁπόσοι Διὸς φίλοι, ἦσαν γὰρ καὶ ἕτεροι οἱ οὐ προσεῖχον Διΐ, τοιοῦτοι δὲ οἱ Τιτᾶνες.

εἰσοιχνεῦσιν] Γ. ἀπὸ τοῦ οἴχω, οἰχνῶ, ὥσπερ καὶ ἵκω ἱκνῶ. Σχῆμα τὸ λεγόμενον καινοπρεπές. Ἔστι δὲ τῶν Ἀττικῶν, τοῦτο γὰρ πρὸς τὸν νοῦν καὶ τὸ σημαινόμενον τῆς λέξεως ἀφορῶσιν.

v. 123. φιλότητα βροτῶν] B. ἀγάπην ἣν εἶχον εἰς τοὺς βροτούς.

v. 124. φεῦ, φεῦ] A. πλησιέστερον γενομένης τῆς τῶν Ὠκεανίδων πληθύος, ἤδη καὶ τῆς τῶν πτερύγων ἤχους αἰσθάνεται, καί φησι, τί δή ἐστι τὸ κίνημα τῶν ὀρνέων, ὅπερ ἀκούω πλησίον; ὑποσυρίζει γὰρ ὁ αἰθὴρ ἐλαφραῖς πνοαῖς πτερύγων. Φησὶν οὖν ὁ χορὸς τῶν Ὠκεανίδων πρὸς αὐτόν. Μηδαμῶς φοβηθῇς Προμηθεῦ· προσέβη γὰρ ἐνταῦθα πληθὺς φίλων ἐν ταχυτάτῃ κινήσει τῶν πτερύγων, μόλις πείσασα τὴν τοῦ πατρὸς Ὠκεανοῦ διάνοιαν.

κινάθισμα] κίνημα πλήθους. Παραγώγως. Ἐξ οὗ πλῆθος παραγίνεσθαι ὑπακούεται.

κινάθισμα] B. κίνημα, ὁρμήν.

v. 125. πέλας] B. τοῦ Καυκάσου. οἰωνῶν] ὀρνέων. αἰθὴρ] ὁ ἀήρ. ἐλαφραῖς] ἐλαφρῶν.

v. 126. ῥιπαῖς] A. ὁρμαῖς.

πτερύγων] B. ἐκ τῶν πτερύγων γινομέναις.

v. 127. φοβερὸν] B. φόβου ἄξιον. τὸ προσέρπον] τὸ εἰσερχόμενον.

v. 128. μηδὲν φοβηθῇς] A. ὁ ῥυθμὸς Ἀνακρεόντειος ἐστὶ κεκλασμένος πρὸς τὸ θρηνητικόν. Ἐπεδήμησε γὰρ τῇ Ἀττικῇ Κριτίου ἐρῶν, καὶ ἠράσθη λίαν τοῖς μέλεσι τοῦ τραγικοῦ. Ἐχρῶντο δὲ αὐτοῖς οὐκ ἐν παντὶ τόπῳ, ἀλλ' ἐν τοῖς θρηνητικοῖς, ὡς καὶ Σοφοκλῆς Τηρεῖ. Ἐστὶ δὲ ταῦθ' ὅμοια τῷ· οὐδ' αὖ ἐάσεις με μεθύοντ' οἴκαδ' ἀπελθεῖν.

φιλία γὰρ ἥδε] αὕτη ἡ φάλαγξ ἡ σιστοιχία, ἀντὶ τοῦ ἡμεῖς. Ταῦτα δέ φασιν αἰροδρομοῦσαι διά τινος μηχανῆς. Ἄτοπον γὰρ κάτωθεν διαλέγεσθαι τῷ Προμηθεῖ τῷ ἐφ' ὕψους ὄντι. Ἐν ὅσῳ δὲ Ὠκεανῷ προσλαλεῖ κατίασιν ἐπὶ γῆν.

μηδὲν φοβηθῇς] B. ὅρα ἵνα μή. φιλία] φιλική. ἥδε τάξις] ἤτοι τὸ ἡμέτερον τάγμα.

v. 130. προσέβα τόνδε πάγον] B. προσῆλθε τὸν κρημνώδη τόπον.

v. 131. παρειποῦσα] B. καταπείσασα.

v. 132. κραιπνοφόροι δέ μ' ἔπεμψαν αὖραι] A. ἐκόμισαν δὲ ἐμὲ ἐνταῦθα αἱ ταχύταται πνοαὶ τῶν ἀνέμων. Ἡνίκα γὰρ ἐπασσαλεύου τῇ πέτρᾳ προσηλούμενος, ὁ κτύπος τοῦ σιδήρου διῆλθεν εἰς τὸν ἐσώτατον τόπον τῶν ἡμετέρων οἰκημάτων. Τοῦτο δὲ δηλοῖ ὅτι καὶ μέχρι τοῦ Ὠκεανοῦ ὁ κτύπος ἀφίκετο.

κραιπνοφόροι] B. ταχεῖαι. αὖραι] τοῦ ἀέρος πνοαί.

κραιπνοφόροι] Γ. Κραιπνὸν τὸ ταχύ, ἀπὸ τοῦ κάρτα πνεῖν.

v. 133. Ἀχὼ] B. ἡ βοή. χάλυβος] τοῦ σιδήρου. Ἰστέον ὅτι πρῶτον ὁ σίδηρος ἐν Χάλυψι, ἔθνος ἔνθα ὁ σίδηρος ἐγένετο. Ὅταν δὲ προσεκαρφοῦτο ὁ κτύπος τοῦ σιδήρου ἠκούετο ἐκεῖ *. διῆξεν] διῆλθεν. ἄντρων μυχὸν] τῶν ἐντὸς τῶν πηγῶν κοιλωμάτων, ἔνθα φασὶ κατοικεῖν τὰς Νύμφας.

χάλυβος] Ἐκ τοῦ πρωτοτύπου τὸ παράγωγον. Χάλυβες γὰρ ἔθνος, καὶ ἐκ τούτων εὑρέθη ὁ σίδηρος. Χάλυβες ἔθνος, ἐν ᾧ γίνεται ὁ σίδηρος, ἤγουν πρῶτον εὑρέθη.

* Hæc e compluribus glossis male consarcinata sunt; fortasse sic constituenda: χάλυβος] τοῦ σιδήρου. ὅταν δὲ προσεκαρφοῦτο, ὁ κτύπος τοῦ σιδήρου ἠκούετο ἐκεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι πρῶτον ὁ σίδηρος· ἐν Χάλυψι ἐγένετο. Ἄλλως. χάλυβος] τοῦ σιδήρου. Καὶ Χάλυβες ἔθνος ἔνθα ὁ σίδηρος ἐγένετο.

v. 134. θεμερῶπιν] A. γράφεται θερμερῶπιν. Τὴν ἐπικειμένην θερμότητα τῷ προσώπῳ ἤτοι τὴν ἐρυθρότητα, ἥν οὐκ ἔνεστιν ἐν ἀνδρὶ βλέπειν· καὶ γὰρ ἡ παρθένος ἐρύθημα ἔχει ἐν τῷ ἑαυτῆς προσώπῳ, οὔπω γὰρ συνεζεύχθη ἀνδρὶ, ὥστε τρέφειν διὰ τοῦ αἵματος ἑαυτῆς τὸ παιδίον, οὔτε καταμήνια βλέπει, δι' ὧν τρέφεται τὸ ἔμβρυον, καὶ διὰ τοῦτο τὸ αἷμα διὰ τοῦ προσώπου αὐτῆς ἐξέρχεται· ἡ δὲ γαμηθεῖσα, χλωριάσασα τὴν ὄψιν ἐστὶν, ὡς ἀπολείποντος τοῦ αἵματος αὐτῆς καὶ τρέφοντος τὸ ἔμβρυον. Ἐκεῖ γὰρ κατέρχεται ἅπαν τὸ αἷμα αὐτῆς, καὶ αὐτὴ μένει χλωρὰ βλέπουσα διὰ καταμήνια, δι' ὧν τρέφεται τὸ παιδίον. Ἔχει γάρ τι ἐρύθημα ἡ παρθένος ἐν τῷ ἑαυτῆς προσώπῳ, ὃ οὐκ ἔστιν ἐν ἀνδρὶ βλέπειν. Ἀποσεῖσαι δέ με καὶ ἀποῤῥίψαι πεποίηκε τὴν πολλὴν θερμὴν αἰδῶ, ἤγουν τὴν καλλίστην, τὴν ἐξ ἀναδόσεως αἵματος γενομένην, καὶ τολμηρότερον ἐνταῦθα παρεῖναι.

ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὴν θερμερῶπιν αἰδῶ] B. εἰς ἔκπληξιν καὶ φόβον ἐκίνησε παρθενικὴν ἐμέ· περιφραστικῶς. Ἀπεσείσατό μου τὴν παρθένοις πρέπουσαν αἰδῶ, τὴν ἐπικειμένην θερμότητα τῷ προσώπῳ, ἤτοι τὴν ἐρυθρότητα ἥν οὐκ ἔξεστιν ἀνδρὶ βλέπειν· καὶ γὰρ ἡ παρθένος ἐρύθημα ἔχει ἐν τῷ ἑαυτῆς προσώπῳ.

v. 135. σύθην δ' ἀπέδιλος] A. ἦλθον δὲ καὶ ὥρμησα, ἀπέδιλος ὄχῳ πτερωτῷ ἤγουν τῇ δι' ἀέρος πτήσει. Διὰ τοῦτο δὲ δηλοῖ ὅτι σπουδαίως παρεγένοντο· ὥστε οὐδὲ τὰ οἰκεῖα πέδιλα δυναθῆναι βαλεῖν. Ἄλλως. ὄχῳ πτερωτῷ, ταῖς πτέρυξιν, αἷς ἐποχοῦνται οἱ ἱπτάμενοι. Σύθην δ' ἀπέδιλος ὡς τό· γείτονες ἄζωστοι ἔκιον*.

σύθην] B. ὥρμησα. ἀπέδιλος] ἀσάνδαλος. Διὰ τοῦτο δῆλον, ὅτι σπουδαίως παρεγένοντο, οὐδὲ τὰ οἰκεῖα πέδιλα δυνηθεῖσαι βαλεῖν. ὄχῳ] ἅρματι. πτερωτῷ] τοῖς πτεροῖς. ὄχημα γὰρ ἦν αὐτοῖς τὰ πτερὰ, ὥσπερ τοῖς ἱππεῦσιν οἱ ἵπποι.

v. 136. αἶ αἶ] A. φεῦ, φεῦ, τέκνα τῆς πολυτέκνου Τηθύος, ἤγουν τῆς γῆς, καὶ τοῦ Ὠκεανοῦ περικυκλοῦντος πᾶσαν τὴν γῆν.

αἶ αἶ] B. τὰ εἰς αι λήγοντα δίφθογγα ἐπιῤῥήματα ἐπὶ τέλους ἔχοντα τὸν τόνον περισπῶνται· ἰατταταῖ, παπαῖ, αἶ, καὶ τὰ ὅμοια, πλὴν τοῦ βαβαὶ, ναὶ, ἐπίῤῥημα καταθετικὸν, καὶ οὐαί.

v. 137. τῆς πολυτέκνου Τηθύος] B. τῆς παμμήτορος γῆς.

v. 138. ἑλισσομένου] B. συστρεφομένου.

v. 139. ἀκοιμήτῳ] A. γαληνώδει, πολυκοιμήτῳ, ἠρεμαίῳ ῥεύματι ἤτοι πολυησύχῳ· ἵνα τὸν ἀκαλαῤῥείτην δηλώσῃ. Τὸ γὰρ ἀ κατ' ἐπίτασιν κεῖται. Εἰ γὰρ ἦν ταραχῶδες τὸ τοῦ Ὠκεανοῦ ῥεῦμα κυκλοῦντος πᾶσαν τὴν γῆν· ἀνάγκη ἦν καὶ τὴν γῆν κυμαίνεσθαι, ὡς ἐν αὐτῷ ἀναπεπταμένην· ὑδάτων δὲ ἀρεταὶ τέσσαρες, τὸ ψυχρὸν, τὸ λευκὸν, τὸ ἡδὺ, καὶ τὸ ἠρεμαῖον τῆς ῥεύσεως.

χθόν'] B. γῆν. ἀκοιμήτῳ] ἀπαύστῳ.

v. 140. Πατρὸς Ὠκεανοῦ] Γ. Ὠκεανὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ Γῆς υἱὸς ὁ πρῶτος γήμας Τηθὺν τὴν ἀδελφὴν τάδε γεννᾷ τὰ τέκνα· τοὺς ποταμοὺς, τὰς πηγὰς τὰς οὔσας ἐν τῷ κόσμῳ. Ὧν καὶ Πλουτὼ, καὶ Περσηΐς, καὶ Μῆτες, καὶ Ἀσία καὶ Στὺξ, ὁμοῦ καὶ Καλυψώ· τὰς δ' ἄλλας ἐατέον. δέρχθητ'] Ἴδετέ με, οἵῳ προσηλωμένος δεσμῷ τῆς ἐξοχῆς ταύτης τοῦ ὄρους κακὴν τήρησιν βαστάζω.

v. 141. οἵῳ] B. καὶ ὁποίῳ. προσπόρπατος] κεκαρφόμενος.

v. 143. ἄζηλον] A. χαλεπὴν, κακόζηλον φυλακὴν βαστάζω, ὅ ἐστι, φρουρήσω τὴν πέτραν.

φρουρὰν ἄζηλον ὀχήσω] B. οἴκησιν κακὴν, ἣν οὐδεὶς ζηλώσει, φυλάξω.

v. 144. λεύσσω Προμηθεῦ] A. βλέπω, ὦ Προμηθεῦ ἃ πάσχεις φοβερά· ἤγουν φόβου ἄξια· εἰσῆλθε δὲ τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς νεφέλη πλήρης δακρύων, εἰσιδούσῃ τὸ σὸν σῶμα πρὸς τῇ πέτρᾳ ξηραινόμενον καὶ κατατηκόμενον, ταῖς τοῦ σιδήρου βλάβαις. Νέοι γὰρ βασιλεῖς

* Recepi emendationem Abreschii, qui primus vidit a Schol. laudari hemistichium Hesiodi Ἐργ. v. 345. Vulgo legebatur ὥστε γείτονες ἄζωτοι ἔκιον.

κρατοῦσι τοῦ Ὀλύμπου. Λέγει δὲ τοῦτο διὰ τὸν Δία· ἤδη γὰρ ἔῤῥιψε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Κρόνον τῆς βασιλείας, καὶ νέοις νόμοις καὶ ἀσυνήθεσι τὰ πάντα διεξάγει ἀδίκως. Οἰακόνομοι δὲ λέγονται οἱ κυβερνῆται τῶν νηῶν· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνοι τρέπουσι τὴν ναῦν ἔνθα βούλονται, οὕτω καὶ ὁ βασιλεὺς ποιεῖ ἃ βούλεται.

λεύσσω] B. βλέπω. ὄσσοις] ὀφθαλμοῖς.

ὄσσοις] Γ. Ἢ στικτέον εἰς τὸ φ ο β ε ρ ὰ, ἵνα ᾖ ἡ σύνταξις οὕτως. Ὦ Προμηθεῦ, λεύσσω καὶ βλέπω ἃ πάσχεις, δηλονότι φοβερὰ καὶ ἄξια φόβου. Τὸ δὲ ΔΕ ἀντὶ τοῦ γ ὰ ρ, ἵν' ᾖ τὸ ἑξῆς οὕτως· εἰσῆλθε γὰρ τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς νεφέλη πλήρης δακρύων.

v. 145. ὁμίχλη] A. ταύτην τροπικὴν ἀπὸ τοῦ νέφους καὶ τῆς ὁμίχλης· ἐκ τούτων γὰρ τὸ ὕδωρ καταῤῥήγνυται· οὕτω δὴ καὶ ἐνταῦθα νέφους ἐπιγεγονότος δάκρυα καταχέουσιν οἱ ἄνθρωποι.

ὁμίχλη] B. νέφος λύπης. προσῆξε] προσῆλθε.

v. 146. εἰσιδούσῃ] B. καὶ ε ἰ σ ι δ ο ύ σ ῃ τὸ σῃ η, καὶ ε ἰ σ ι δ ο ῦ σ ι τὸ σι ι, καὶ τὸ εἰσιδοῦσι μὲν πρὸς τὸ ὀ φ θ α λ μ ο ῖ ς, τὸ δὲ ε ἰ σ ι δ ο ύ σ ῃ πρὸς τὸ σημαινόμενον. Τὸ γὰρ π ρ ο σ ῆ λ θ ε τ ο ῖ ς ἐ μ ο ῖ ς ὄ σ σ ο ι ς οὐκ ἔστιν ἕτερον ἢ ἐ μ ο ί.

v. 147. προσαυαινόμενον] B. ξηραινόμενον, καὶ προσταλαιπωροῦν.

v. 148. ἀδαμαντοδέτοισι] A. ἰσχυροδέτοις.

λύμαις] B. βλάβαις, κολάσεσι.

v. 149. οἰακονόμοι] B. ἄρχοντες, ἤτοι ὁ Ζεύς. ὀλύμπου] τοῦ οὐρανοῦ.

v. 150. νεοχμοῖς] B. νέοις. ἀθέσμως] ἀνόμως, καὶ ἔξω τοῦ νόμου καθ' ὃν ἦρχεν ὅ τε Οὐρανὸς, καὶ ὁ Κρόνος.

v. 151. Πελώρια] A. ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τοῦ πέλω τὸ πλησιάζω, καὶ ὥρα ἡ φροντίς. Ἄλλως. Πελώρια λέγει τοὺς Τιτᾶνας· πρὶν γὰρ, ὥς λέγουσί τινες, οἱ Τιτᾶνες ἐβασίλευον· ἐλθὼν δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ καταβαλὼν τούτους ἐβασίλευσε. Πελώρια οὖν λέγει καὶ Τιτᾶνας καὶ νόμους αὐτῶν.

πελώρια] B. τὰ κεφάλαια τόν τε Κρόνον, τούς τε Τιτᾶνας.

πελώρια] Γ. Πελώριον δὲ λέγει τὸν Γίγαντα, πρὶν γὰρ, ὥς λέγουσί τινες, οἱ Τιτᾶνες ἐβασίλευον· ἐλθὼν δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ καταβαλὼν τούτους ἐβασίλευσε. Ἐτυμολογεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ πέλω, τὸ πλησιάζω, καὶ ὥρα ἡ φροντίς. Τῶν γὰρ μεγάλων πάντες φροντίζουσιν. Ἢ ἀπὸ τοῦ πέλας ἤγουν ἐγγὺς εἶναι τοῦ Ὠρίωνος.

v. 152. εἰ γάρ μ' ὑπὸ γῆν] A. Εἴθε, φησὶν, οὕτως ἀπηνῶς ὑπολαβών με ὁ Ζεὺς τοιούτοις ἀλύτοις δεσμοῖς ἔπεμψεν ἂν ὑπὸ τὴν γῆν κάτωθεν τοῦ τοὺς νεκροὺς δεχομένου ᾅδου. Λέγει δὲ εἰς τὸν ἀκατανόητον καὶ ἀμέτρητον τάρταρον· ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ θεοί εἰσιν, ὁ Πλούτων, ἡ Περσεφόνη καὶ ἄλλοι. ὡς μήτε θεὸς] καλῶς οὐκ ἐπήνεγκε μήτε τις ἄνθρωπος.

εἰ γάρ] B. εἴθε. νέρθεν] ὑποκάτω.

v. 153. ἀπέραντον] B. ἀτελῆ διὰ τὸ βάθος.

v. 154. τάρταρον] B. λέγω. ἧκεν] ἔπεμψεν ὁ Ζεύς.

v. 155. ἀγρίως] B. ἀπηνῶς. πελάσας] ἐκεῖσε. ὡς] ἵνα.

v. 156. ἐπεγήθει] B. ἐπέχαιρε.

v. 157. αἰθέριον κίνυγμ'] A. ὥσπερ εἴδωλον κρέμαμαι ὑπὸ τὸν ἀέρα, ἐπίχαρτα πεπονθὼς τοῖς ἐχθροῖς.

αἰθέριον κίνυγμ'] B. ἐναέριον κρέμασμα ὑπάρχων.

νῦν δ' αἰθέριον κίνυγμ'] Γ. Νῦν δὲ πέπονθα ὁ τάλας κίνυγμα ὡσανεὶ κρέμασμα αἰθέριον, ἤγουν εἴδωλον τοῖς ἄλλοις θεοῖς τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς. Κίνυγμα, τὸ κίνημα καί ἐστι πρωτότυπον τὸ κινῶ, ἐξ οὗ κινύω, καὶ κίνυμι· τὸ δὲ κίνυμα ποιὰ φωνὴ ἐν τῷ ἀέρι μετὰ ῥάβδου γινομένη. Οὗ χρῆσις ἐν τῷ· κ ε κ ί ν υ ν τ ο φ ά λ α γ γ ε ς, ὅ ἐστι κατὰ νοῦν. Ἐκ δὲ τοῦ κινύω παράγεται τὸ κινύσσω, ἀφ' οὗ καὶ κίνυγμα τὸ αἰθέριον εἴδωλον. Κατὰ τὸ αἰθύσσω αἴθυγμα, πτύσσω πτύγμα, πτυγμὴ καὶ ἀποβολῇ τοῦ τ, πυγμὴ, καὶ ξύσμα ξυσμή.

v. 158. ἐπίχαρτα] B. εὐφρόσυνα.

v. 159. ὧδε τλησικάρδιος] B. οὕτως σκληρογνώμων καὶ ἀπηνόφρων.

τίς ὧδε τλησικάρδιος] Γ. ὁ χορὸς φησὶ πρὸς τὸν Προμηθέα, τίς ἀπὸ τῶν θεῶν οὕτως ὑπάρχει λιθοκάρδιος ὥς τινι ἐπιχαρῆ, ἤγουν πρόξενα χαρᾶς ὑπάρχουσι ταῦτα ἃ πάσχεις; τίς ὁ μὴ συμπάσχει καὶ συναλγεῖ τοῖς σοῖς κακοῖς χωρὶς μόνου τοῦ Διός; Οὗτος γὰρ θέμενος καὶ οἱονεὶ σχὼν ἀκαμπῆ ψυχὴν, ἐπικότως καὶ ὀργίλως δάμναται καὶ δαμάζει τὴν οὐρανίαν γένναν, ἤγουν τὸ γένος θεῶν. Οὐδὲ παυθήσεται τοῦ τυραννεῖν ἕως οὗ λάβῃ κόρον τῆς τυραννίδος καὶ ἐπιθέσεως, ἢ ἐν δυνάμει ἰσχυρᾷ ἀφέληταί τις τὴν ἀρχὴν, καὶ τὴν βασίλειαν αὐτοῦ τὴν δυσάλωτον καὶ δυσκόλως ἀφαιρεθησομένην διὰ τὸ ἀνδρεῖον αὐτοῦ.

v. 160. ἐπιχαρῆ] B. ἄξια χαρᾶς.

v. 161. ξυνασχαλᾷ] B. συλλυπεῖται.

v. 162. δίχα γε Διὸς] A. πλὴν Διός.

τεοῖσι] B. ἰδίοις. ἐπικότως] ὀργίλως.

v. 163. ἄγναμπτον] B. ἀκαμπῆ, σκληρόν.

v. 164. οὐρανίαν γένναν] A. τὴν Τιτανικὴν τὴν ἐξ οὐρανοῦ.

δάμναται] B. δαμάζει. οὐρανίαν γένναν] τοὺς οὐρανοῦ ἀπογόνους θεούς.

v. 165. οὐδὲ λήξει] B. τοῦ δαμάζειν. κορέσῃ κέαρ] ἐμπλήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

v. 166. παλάμᾳ] A. μηχανῇ. ἢ αὐτὸν καθέλῃ τις τῆς βασιλείας.

παλάμᾳ] B. μηχανῇ· παλαμᾶσθαι γὰρ τὸ μηχανᾶσθαι. δυσάλωτον ἕλῃ] δυσπόρθητον πορθήσῃ. ἀρχὴν] αὐτοῦ.

v. 167. Ἦ μὴν ἔτ' ἐμοῦ] A. ἐμοῦ χρείαν ἕξει ὁ πρύτανις, ὁ διοικητὴς καὶ ἡγεμὼν τῶν θεῶν ὁ Ζεὺς, καί τοι αἰκιζόμενός με, ἤγουν δεσμῶν, ἰσχυραῖς γυοπέδαις καὶ δεσμοῖς τῶν μελῶν· ἢ, αἰκιζομένου ἐμοῦ παρ' ἐκείνου ἕξει δὲ χρείαν ἐμοῦ, δεῖξαι αὐτῷ τὸν νεωστὶ ἀποσυλήσοντα τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ βούλευμα, ὑφ' οὗ τὴν ἀρχὴν μέλλει ἀφαιρεθῆναι. Λέγει δὲ τὸν ἔρωτα τῆς Θέτιδος ὃν ἔσχεν ὁ Ζεύς. Οὗτος γὰρ ἐρασθεὶς αὐτῆς, ἐδίωκεν αὐτὴν ἐν τῷ Καυκάσῳ ὄρει, ὅπως συγγένηται αὐτῇ· ἐκωλύθη δὲ ὑπὸ Προμηθέως, εἰπόντος αὐτῷ, ὁ μέλλων γεννηθῆναι ἐξ αὐτῆς, ἔσται κρείττων κατὰ πολὺ τοῦ ἰδίου πατέρος. Φοβηθεὶς οὖν ὁ Ζεὺς περὶ τῆς βασιλείας, ἀπέσχετο τῆς πρὸς Θέτιδα συνουσίας. Φησὶν οὖν ὁ Προμηθεὺς, ὅτι ἕξει ποτὲ χρείαν ἐμοῦ ὁ πρῶτος τῶν θεῶν, δεῖξαι αὐτῷ τὸν ἀφ' οὗ ἀφαιρεθήσεται τὴν βουλευτικὴν πρόνοιαν, τὴν ἐξουσίαν, τὰς τιμάς. Οὐδαμῶς δέ με τοῖς μειλιχίοις καὶ γλυκέσι ῥήμασι τῆς οἰκείας πειθοῦς θέλξει, ἤγουν ἀπατήσει· οὔτε μὴν δι' ἀπειλῶν πτήξει ἐμὲ εἰπεῖν αὐτῷ, πρὶν ἂν λύσῃ με τούτων τῶν ἀγρίων δεσμῶν, βουληθῇ δὲ δοῦναι ἐμοὶ ἀντίκτησιν καὶ ἀνταπόδοσιν ταύτης τῆς τιμωρίας ἣν ἐτιμωρήσατό με.

ἦ μὴν ἔτ'] B. ὄντως εἰς τὸ ἑξῆς. κρατεραῖς] ἰσχυραῖς, μεγάλαις.

v. 168. ἐν γυιοπέδαις] B. δέσμαις. αἰκιζομένου] κολαζομένου καὶ καταβαλλομένου.

v. 169. μακάρων πρύτανις] B. ὁ θεῶν διοικητὴς καὶ ἄρχων Ζεύς.

v. 170. νέον βούλευμ'] A. περὶ τοῦ ἔρωτος τῆς Θέτιδος φησί. Ἄλλως. τὸ νεωστὶ μηχανώμενον κατ' αὐτοῦ.

δεῖξαι] B. αὐτῷ. ὅτου] τίνος.

v. 171. ἀποσυλᾶται] A. ἀποσυληθήσεται. Πειθοῖ γὰρ ἢ βίᾳ πείθομεν. Ὡς ὁ ποιητὴς, Πολλὰ δὲ μειλιχίοισι προσηύδα πολλὰ δ' ἀρείῃ *. θέλξει] οὐ θέλξει ἐμὲ ταῖς ἐπαοιδαῖς, ὥστε μηνύσαι τοῦτον, πρὶν ἂν χαλάσῃ, καὶ τὰ ἑξῆς.

ἀποσυλᾶται] B. ἀφαιρεθήσεται. Τὸ ἀποσυλᾶται οὐχὶ ἀντὶ τοῦ ἀποσυληθήσεται εἴπομεν, ἀλλὰ κατὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν. Οὐ γάρ ἐστιν ἀντιχρονισμὸς, ὥς τινές φασιν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἀποσυλᾶται εἶπε, καὶ οὐκ ἀποσυληθήσεται, ἐπειδὴ ὃ ἀπόκειται, γενήσεσθαι, κἂν οὔπω πάρεστι, κατ' αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ἀπόκειται, τοῦ ἐνεστῶτος χώραν ἐπέχει.

v. 172. μελιγλώσσοις] B. θελκτικαῖς.

* Iliad. ε'. 431.

v. 173. ἐπαοιδαῖσιν] B. λόγοις. θέλξει] ἀπατήσει καὶ ὑπάξεται.

v. 174. ἀπειλὰς] B. αὐτοῦ. στήξας] φοβηθείς. τόδ'] τὸ βούλευμα.

v. 175. πρὶν ἂν] A. τοῦτο τῆς μεγαλοφυΐας Αἰσχύλου καὶ Προμηθέως ἄξιον, τὸ μετὰ τὴν λύσιν ποινὰς αἰτεῖν τὸν Δία.

καταμηνύσω] B. ἐξειπῶ αὐτῷ.

v. 176. χαλάσῃ] B. λύσῃ. ποινάς τε τίνειν] χάριτας ἀντιδιδόναι.

v. 177. τῆσδ' αἰκίας] B. ἧς πάσχω.

v. 178. σὺ μὲν θρασύς τε] A. σὺ μὲν εὔτολμος καὶ ἀναιδὴς γίνῃ, καὶ οὐδαμῶς ἐπικάμπτῃ, ταῖς πικραῖς ταύταις αἰκίαις καταπονούμενος καὶ πιεζόμενος. Ἐγὼ δὲ λίαν φοβοῦμαι περὶ ταῖς σαῖς τύχαις, καὶ λογίζομαι ποῖ ποτε παύσονται καὶ ἐλλιμενισθήσονται· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν προσορμιζομένων νηῶν. Ἤγουν, τί δεῖ σε τέρμα καὶ τέλος ἰδεῖν τῶνδε τῶν πόνων· ἄκαμπτῆ γὰρ καὶ σκληρὰν ψυχὴν ἔχει ὁ Ζεύς. Ἄλλως. ἐγὼ ἀπορῶ, φησὶν, εἰ ὅλως σε ὁ Ζεὺς ἀπολύσει τῶν δεσμῶν· σὺ δὲ καὶ ἀντίποινα λαβεῖν ἀξιοῖς, ὥσπερ ἀγνοῶν τὸν τοῦ Διὸς τρόπον. Τὸ δὲ κέλσαντα, ἀντὶ τοῦ παυσάμενον. ἐλευθεροστομεῖς] παῤῥησιάζῃ.

θρασὺς] B. εἶ.

v. 179. δύαισιν] B. κακοπαθείαις αἷς σύνει. ἐπιχαλᾷς] ἐνδιδῶς.

v. 180. ἐλευθεροστομεῖς] B. σοβαρῶς καὶ ὑπεροπτικῶς φθέγγεις. Ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐλευθέρων τοιούτων ὄντων· τοῖς γὰρ δούλοις πεπτηχέναι καὶ τρέμειν πάρεστι διὰ τὴν δουλίαν.

v. 181. διάτορος φόβος] A. ὁ διατορεῖν δυνάμενος καὶ τιτρώσκειν.

διάτορος] B. μέγας.

v. 182. δέδια] B. φοβοῦμαι.

v. 183. πᾶ] B. ὅπου. τῶνδε πόνων] οὓς πάσχεις. χρὴ] ἀπόκειται.

v. 184. τέρμα] B. τέλος. κέλσαντ'] καταντήσαντα. ἀκίχητα] ἀκατανόητα.

v. 185. κέαρ ἀπαράμυθον] A. οὐ μύθῳ παραγόμενον, καὶ πειθόμενον, παρὰ τὸ, Ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν *.

ἀπαράμυθον] B. ἀπαράκλητον λόγοις.

v. 186. οἶδ' ὅτι τραχὺς] A. οἶδα, φησὶν ὁ Προμηθεὺς, ὅτι ἀμετάβλητός ἐστιν ὁ Ζεὺς, καὶ τὸ δόξαν αὐτῷ δίκαιον νομίζει εἶναι, ἀλλ' ὅμως ἔσται πραΰς, ὅταν τοῦτον τὸν τρόπον ῥαισθῇ καὶ κρατηθῇ, τὴν δὲ σκληρὰν καὶ ἀκατάπαυστον αὑτοῦ ὀργὴν καταπραΰνῃ· καὶ ἥξει ἐμοὶ εἰς φιλίαν καὶ συντυχίαν ἀναγκαζόμενος ἀναγκαζομένῳ. Ἢ, ποθῶν μαθεῖν τὰ περὶ ἑαυτοῦ, συνέλθῃ ἐμοὶ ποθοῦντι λυθῆναι τῶν δεσμῶν. Καὶ παρ' ἑαυτῷ τὸ δίκαιον ἔχων] πάντα δικαίως οἰόμενος ποιεῖν, αὐτὸς ἑαυτῷ ἀρέσκων, καὶ δίκαιον νομίζων εἶναι ὅπερ ἂν βούληται πράττειν.

οἶδ'] B. γινώσκω. τραχὺς] σκληρός ἐστι. καὶ παρ' ἑαυτῷ τὸ δίκαιον ἔχων] τὸ γὰρ αὐτῷ δόξαν δίκαιον ἡγεῖται, κἂν ἀδικώτατον ᾖ.

v. 187. ἔμπας] B. ὅμως. οἴω] ὑπολαμβάνω.

v. 188. ὅταν ταύτῃ ῥαισθῇ] A. οὕτω τυφθῇ ἀπὸ τοῦ ἀναγκαίου ὥσπερ ἀπὸ ῥαιστῆρος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν σιδηρῶν.

μαλακογνώμων] B. ταπεινός.

v. 189. ῥαισθῇ] B. οὕτως ὡς ἔφην δαμασθῇ.

v. 190. ἀτέραμνον] B. σκληρὰν καὶ ἄκαμπτον. στορέσας] μαλακίσας καὶ καταβαλών.

v. 191. ἀρθμὸν] B. ἕνωσιν.

v. 192. ἥξει] B. ἐλεύσεται ἵνα αὐτῷ ἀπαλλαγὴν φράσω.

v. 193. πάντ' ἐκκάλυψον] A. ἐκκάλυψον καὶ φανέρωσον καὶ εἰπὲ ἡμῖν πᾶσαν αἰτίαν, καὶ τὸν τρόπον, ἐν ποίῳ πταίσματι λαβών σε ὁ Ζεὺς αἰκίζεται καὶ τιμωρεῖ οὕτως

* Hom. Il. θ'. 463.

ἀτίμως καὶ ὀδυνηρῶς· δίδαξον ἡμᾶς τόδε, εἰ μὴ βλάπτῃ καὶ ὥσανεὶ αἰσχύνῃ τῷ λόγῳ καὶ τῷ φανερῶσαι. Βουλόμενος τοίνυν ὁ ποιητὴς διδάξαι τὴν ὑπόθεσιν, προσεποιήσατο ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὸν Προμηθέα τὰς Ὠκεανίδας. Ἄλλως. Τὴν ὑπόθεσιν βουλόμενος διδάξαι, τὸ πάρεργον * τῷ γυναικώδους ἤθους προσέλαβεν. Οὐκ ἂν γὰρ ὁ Ὠκεανὸς ἠξίωσεν ἐρωτῆσαι, εἰδώς.

ἐκκάλυψον] B. φανέρωσον. γέγων'] εἰπέ.

v. 194. αἰτιάματι] B. μέμψει.

v. 195. αἰκίζεται] B. κολάζει.

v. 196. δίδαξον] B. τοῦτο. λόγῳ] τῇ περὶ τούτων διηγήσει.

v. 197. ἀλγεινὰ μέν μοι καὶ λέγειν ἐστὶν τάδε] A. ἄλγους μὲν αἴτια † ὑπάρχουσί μοι ἐν τῷ λέγειν ταῦτα, λύπη δὲ πάλιν ἐστὶ σιγᾶν τινα τὰς οἰκείας λύπας, καὶ τοὺς ἑαυτοῦ πόνους. Εἰ γάρ τις ἐκκαλύπτει πρός τινα τὴν ἑαυτοῦ θλίψιν, δέχεται παρηγορίαν τινά, παραμυθούμενος παρ' ἐκείνου, πανταχόθεν δέ μοι δυστυχῆσαι ἐπῆλθε· καὶ λεγόμενα ταῦτα, λυπηρά εἰσι. καὶ σιωπώμενα, ἀλγεινά.

ἀλγεινὰ] B. λυπηρά.

v. 198. ἄλγος] B. λύπη. πανταχῆ δύσποτμα] ἐν τῷ λέγειν καὶ ἐν τῷ μὴ λέγειν δυσχερῆ καὶ βαρύτατα.

v. 199. ἐπεὶ τάχιστ' ἤρξαντο A. ἐπεί, φησίν, ἔρις καὶ στάσις τοῖς θεοῖς ἐγίνετο, τοῖς μὲν ἐθέλουσιν ἐκβαλεῖν τῆς βασιλείας τὸν Κρόνον, τοῖς δὲ μή, ἐγὼ συνεβούλευον τούτοις τὰ ἀγαθά, ἀλλὰ πείθειν οὐκ εἶχον. Ἀπὸ τούτων δὲ προλέγει τινὰς εὐεργεσίας γενομένας τῷ Διῒ παρ' αὐτοῦ, ἵνα ἀχάριστον καὶ ἀγνώμονα αὐτὸν δείξῃ. αἱμύλας] συνετάς, τὰς ἐμὰς δηλοῖ.

χόλον] B. τὴν πρὸς ἀλλήλους ὀργήν.

v. 200. στάσις] B. μάχη. ἐν ἀλλήλοισι] τοῦτο διὰ μέσου. ὠροθύνετο] διηγείρετο.

v. 201. ἕδρας.] B. τοῦ τῆς ἀρχῆς θρόνου.

v. 202. ὡς Ζεὺς ἀνάσσοι] B. ἵνα ὁ Ζεὺς βασιλεύοι. τοὔμπαλιν] τὸ ἐναντίον.

ὡς] B. ἵνα.

v. 204. ἐνταῦθ'] B. εἰς τοῦτο, ἢ τότε. τὰ λῷστα] τὰ ὠφέλιμα. πιθεῖν] καταπεῖσαι.

v. 206. αἱμύλας] B. ποταπὰς ἀπατηλάς. μηχανὰς] ἃς αὐτοῖς ἐμηχανώμην βουλάς.

v. 207. ἀτιμάσαντες] B. φαυλίσαντες. καρτεροῖς] σοβαροῖς.

v. 208. ᾤοντ'] ὑπελάμβανον. ἀμοχθεὶ] ἀπονητεί.

v. 209. ἐμοὶ δὲ μήτηρ] A. ἐμοί, φησὶν ὁ Προμηθεύς, ἡ μήτηρ προεῖπε τὰ μέλλοντα γενέσθαι. Τὸ δέ, οὐχ ἅπαξ μόνον Θέμις, ἀλλὰ καὶ Γαῖα, οὕτω νοητέον, εἰ καὶ ἡ ἐμὴ μήτηρ, καὶ Θέμις καὶ Γαῖα λέγεται, οὐ καινόν. Καὶ γὰρ ἁπλῆν ‡ μορφὴν ἔχουσιν οἱ θεοί, πολλοῖς δὲ ἐν ὀνόμασι καταμερίζονται. Ἄλλως. Ἐμοὶ δὲ προεῖπε τὸ μέλλον, ὥσπερ γενήσεται, ἡ μήτηρ, οὐ μόνον Θέμις λεγομένη, ἐλλειπτικῶς κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν, ἀλλὰ καὶ Γῆ, καὶ τοῦτο ἐλλειπτικῶς. Ἡ Γαῖα προσέτι· μορφὴν γὰρ πολλῶν ὀνομάτων κατέχει §. Λέγεται δὲ καὶ ζείδωρος, καὶ βωτιάνειρα. Ἄλλως. Τὸ θεῖον φύσει μὲν ἐστὶν ἕν, ὀνόμασι δὲ πολυμερές· ἢ οὕτως, ἐμοὶ δὲ ἡ Θέμις, ὡς μήτηρ, μέλλον τὶ προεῖπε· καὶ τελεσθήσεται. Τὸ δέ, πολλῶν ὀνομάτων μορφή, λέγει, ὅτι τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ Γῆν καὶ Θέμιν ὠνόμασε.

οὐχ ἅπαξ μόνον] B. οὐ μόνον καλουμένη.

v. 210. μορφὴ μία] B. ἓν πρόσωπον.

v. 211. ᾗ κραίνοιτο] B. ὅπου τελεσθείη. προὐτεθεσπίκει] προὐμαντεύσατο.

v. 212. ὡς] B. ὅτι. ὡς οὐ κατ' ἰσχὺν] τοῦτο πρὸς τὸ ἄνω, καὶ οὐ πρὸς τὸ σύναγκες ||

* L. περίεργον. *Pauw.*

† αἴτιαι conj. *Heath.*

‡ Hoc recte vidit *Pauw.* legendum esse pro vulg. ἄλλην.

§ Legendum μορφὴ γὰρ μία πολλῶν ὀνομάτων κατέχει. *Heath.*

|| σύναγκες nihili est. Legendum forte σύνεγγυς. *Heath.*

συνάπτεται τῇ ἐννοίᾳ, εἰπὼν γὰρ ἀνωτάτω τὸ ἐνταῦθ᾽ ἐγὼ τὰ λῷστα βουλεύων, τὴν μὲν σύνταξιν ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἔννοιαν οὐκ ἀπέδωκεν, οὐ γὰρ εἶπε τίνες ἦσαν αἱ συμβουλαὶ ἃς πρὸς αὐτοὺς ἐποιήσατο, ἀλλ᾽ ἁπλῶς λῷστα εἶπε· νῦν δὲ πολλὰ διὰ μέσου θεὶς ἀποκαλύπτει ἃ συνεβούλευε, λέγων πρὸς αὐτοὺς ὡς οὐ χρὴ τὸν περιποιούμενον ἑαυτῷ ἀρχὴν, οὐκ ἐν θρασύτητι καὶ γνώμης ὑπεροχῇ καὶ μετὰ δόλου περιποιεῖσθαι, ἀλλὰ μεταχειρίσεσι καὶ ἐπιτηδειότητι.

v. 213. *ὑπερέχοντας*] B. *τοὺς μεγάλους. κρατεῖν*] *ἄρχειν.*

v. 214. *ἐξηγουμένου*] B. *παραινοῦντος καὶ λέγοντος.*

v. 216. *παρεστώτων*] *τῶν ἐνισταμένων πραγμάτων.*

v. 218. *συμπαραστατεῖν*] B. *συμμαχεῖν.*

v. 219. *ἐμαῖς δὲ βουλαῖς*] A. *διὰ τῶν ἐμῶν βουλῶν, φησὶ, καλύπτει καὶ κατέχει ὁ κατώτατος τόπος τοῦ ᾅδου ὁ σκοτεινότατος τὸν παλαιγενῆ* Κρόνον, *σὺν τοῖς συμμάχοις τοῖς* Τιτᾶσιν.

μελαμβαθὴς] B. *ὁ σκοτεινὸς διὰ τὸ βάθος.*

v. 220. *κευθμὼν*] B. *ὁ κατώτατος τόπος. παλαιγενῆ*] *τὸν παλαιὸν κατὰ τὴν γένναν.*

v. 221. *αὐτοῖσι*] B. *σύν. συμμάχοισι*] *αὐτοῦ.*

v. 222. *ὁ τῶν θεῶν τύραννος*] B. Ζεύς.

v. 223. *ποιναῖς ταῖσδέ*] B. *αἷς σύνειμι. ἀντημείψατο*] *ἀντεδεξιώσατο.*

v. 224. *ἔνεστι γάρ πως*] A. *τοῦτο φυσικῶς πρόσεστι τοῖς τυραννοῦσι, τὸ ἐπιλανθάνεσθαι τῶν οἰκείων φίλων, καὶ τιμωρεῖν ἐκείνους ὡς ὑπόπτους.* Τὸ δὲ *τῆς τυραννίδος ὄνομα, τοῖς μὲν παλαιοτάτοις ἄγνωστον ἦν, οὗτος δὲ ὁ ποιητὴς οἶδεν αὐτὸ, πρὸ αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ* Ἀρχίλοχος, *λέγων,* Μεγάλης *δ᾽ ἐκ ἐρῶ τυραννίδος. μὴ πεποιθέναι*] *ἀμνημονεῖν τῶν φίλων.*

v. 226. *ὃ δ᾽ οὖν ἐρωτᾶτ᾽,*] A. *ὅπερ δὲ ἐρωτᾶτέ με, ἤγουν δι᾽ ἣν αἰτίαν κολάζει με ὁ* Ζεὺς, *λέξω.* Ἄλλως. *Κατ᾽ ἑρμηνείαν ἑρμηνευτέον, ἐρωτᾶτε με (πρὸς τὰς* Ὠκεανίδας *φησὶ) καθ᾽ ἣν αἰτίαν, δι᾽ ὃν τρόπον οὕτως ὁ* Ζεὺς *τιμωρεῖ με; τοῦτο ἐρῶ ὑμῖν.*

ὃ δ᾽ οὖν] B. *ὅπερ. αἰτίαν*] *μέμψιν.*

v. 228. *ὅπως τάχιστα*] A. *τὸ ὅπως ἀντὶ τοῦ παρῳχηκότος, ἡνίκα ἐνιδρύνθη τῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θρόνῳ, ἤγουν ἐδράξατο ὁ* Ζεὺς *τῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ* Κρόνου *ἐξουσίας, τηνικαῦτα μερίζει καὶ διανέμει γέρα τοῖς θεοῖς, ἤγουν ἐξουσίας, τιμὰς, δυνάμεις, ἄλλῳ ἄλλας.* Καὶ *διεστοιχίζετο, ἤγουν ἠσφαλίζετο, ἡδραίου τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν, καὶ τὰς τάξεις ἔνεμε τῆς ἀρχῆς.* Τὸ *ὅπως οὖν ἀντὶ τοῦ ἐπειδή.*

ὅπως] B. *ἐπεί. τὸν πατρῷον θρόνον*] *τὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ* Κρόνου.

v. 229. *νέμει*] B. *μεμερισμένως παρέχει.*

v. 230. *διεστοιχίζετο*] B. *διεμέριζε κατὰ τάξιν.*

v. 231. *βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων*] A. *μισοπονήρως καὶ φιλανθρώπως ταλαιπώρων προσέθηκε. τῶν δὲ τληπαθῶν ἀνθρώπων οὐδένα ἔσχε λόγον, ἀλλ᾽ ἔθελε τὸ πᾶν γένος αὐτῶν, τὸ τότε ὂν, ἀφανίσαι, καὶ ἄλλο γεννῆσαι καὶ πλάσαι νέον.* Καὶ *τούτοις τοῖς βουλεύμασι καὶ λόγοις τοῦ* Διὸς *οὐκ ἄλλος οὐδεὶς ἀνθίστατο καὶ ἠναντιοῦτο.* Ἐγὼ *δὲ καὶ τολμῆς ἤγουν τολμηρὸς, ἐλυτρωσάμην καὶ ἔσωσα τοὺς ἀνθρώπους τοῦ μὴ φθαρέντας αὐτοὺς εἰς τὸν ᾅδην παραγενέσθαι. Διὰ τοῦτο καταπονοῦμαι καὶ δαμάζομαι τοιαύταις βλάβαις, ἀλγειναῖς μὲν οὔσαις τοῖς πάσχουσι ταύτας, ἐλέους δὲ ἀξίαις τοῖς βλέπουσι.* Καὶ *τοὺς βροτοὺς οἰκτισάμενος, αὐτὸς οἴκτου οὐκ ἠξιώθην, ἀλλ᾽ ἀπηνῶς ἐῤῥύθμισμαι, ἤγουν ἐσταύρωμαι καὶ ἐκτέταμαι.* Τῶν *δὲ μέσων τὸ ῥυθμίζειν ἐστίν.* Ἡ *δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν χορδῶν.*

λόγον] B. *φροντίδα.*

v. 232. *ἀϊστώσας*] B. *ἀφανίσας. γένος*] *τούτων.*

v. 233. *ἄλλο*] B. *γένος. φιτῦσαι*] *ποιῆσαι, γεννῆσαι, ἐξ οὗ καὶ φύτωρ ὁ πατήρ.*

v. 234. *τοῖσιν*] B. *ἤγουν τῇ τοιαύτῃ βουλῇ. ἀντέβαινε*] *ἐναντιοῦτο.*

v. 235. ἐγὼ δ'] A. τινὲς ἀντὶ τοῦ, ἐγὼ δ' ἐτόλμησα, καὶ τὸ ἑξῆς μετὰ ἤθους. δύναται καὶ τολμῆς εἶναι, ὡς τιμήεις τιμῆς.

τολμῆς] B. ὁ τολμητίας. ἐξελυσάμην] ἐλευθέρωσα.

v. 236. διαῤῥαισθέντας] B. φθαρέντας ὑπὸ Διός.

v. 237. τῷ τοι] A. δύναται ἀντωνυμία εἶναι ἐν συμπαθείᾳ κειμένη ἡ τοι. ἐῤῥύθμισμαι] ἐσταύρωμαι. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν χορδῶν.

τῷ] B. οὗ ἕνεκα. κάμπτομαι] ταλαιπωρῶ, καταβάλλομαι, δαμάζομαι.

v. 238. πάσχειν] B. αὐτάς.

v. 239. οἴκτῳ] B. ἐλέῳ.

v. 241. ὧδ' ἐῤῥύθμισμαι] B. οὕτως ἢ ἐνταῦθα ἐτάχθην. Ζηνὸς] ὑπὸ τοῦ Διός. δυσκλεὴς] ἄδοξος.

v. 242. σιδηρόφρων τε] A. ὁ τῶν Ὠκεανίδων γυναικῶν χορὸς ἰδὼν τὸν Προμηθέα, κακῶς καὶ ἀθλίως πάσχοντα, φησὶ πρὸς αὐτὸν, ἐστὶν ἄγαν σκληρόψυχος καὶ ἀμείλικτος ὅστις οὐ συναλγεῖ τοῖς σοῖς κακοῖς· ἐγὼ γὰρ οὔτε εἰσιδεῖν ἤθελον ταῦτα, εἰσιδοῦσά τε ἠνιάθην τὴν ψυχήν.

σιδηρόφρων] B. σκληρὸς, ἀκάμπτος τὰ φρονήματα, καὶ ὥσπερ ἀπὸ πετρῶν συμπαγεὶς τὸν νοῦν.

v. 243. ξυνασχαλᾷ] B. συμπάσχει.

v. 244. μόχθοις] B. δυστυχίαις.

v. 245. ἠλγύνθην] B. ἐλυπήθην, ἔπαθον. κέαρ] ψυχήν.

v. 246. ἐλεεινὸς εἰσορᾶν] B. βλέπειν αὐτοὺς ἐμέ. εἶτα οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ καὶ ὑμεῖς συνηλγήσατε ἐν πρώτοις οὖσαι τῶν φίλων.

v. 247. μή που τι προὔβης] A. ἐπεὶ προηγήσατο ὁ Προμηθεὺς, καὶ εἶπεν ὅτι ἀντέλεγον τῷ Διῒ, καὶ οὐκ εἴασα τοὺς ἀνθρώπους πάλιν διαφθαρῆναι, διὰ τοῦτό με ἐτιμώρησεν ὁ Ζεὺς οὕτως· ἐρωτᾷ πάλιν αὐτὸν ὁ χορὸς, μὴ γὰρ ἕτερόν τι ἥμαρτες ἁμάρτημα; ὁ δέ φησιν, ἐποίησα τοὺς ἀνθρώπους μὴ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν τὸν θάνατον, κατοικίσας ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας τυφλάς· ἤγουν ἐν αὐτοῖς ἐποίησα τὸ νομίζειν καὶ ἐλπίζειν μὴ σήμερον ἢ αὔριον θανεῖν, ἢ τόνδε τὸν καιρὸν, καὶ οὕτω δι' ὅλου βίου κοπιᾶν.

τῶν] B. ὧν φῄς. περαιτέρω] ἐπέκεινα.

v. 248. θνητούς τ' ἔπαυσα] A. πρότερον, φησὶν, οἱ ἄνθρωποι πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες τὸν θάνατον, οὐκ ἐξήρχοντο εἰς τὸ ἐργάζεσθαι, ἢ ναυτίλλεσθαι " ἄλλο τί ποιεῖν, φοβούμενοι τὸν θάνατον, μὴ ἐπέλθῃ αὐτοῖς, ἐγὼ δὲ αὐτὸν ποιήσας ἀπρόοπτον, καὶ ἐλπίδας αὐτοῖς ἐνθεὶς τοῦ ζῆν, καὶ μὴ γινώσκειν πότε μέλλει αὐτοῖς ἐπελθεῖν ὁ θάνατος, αὐτοὺς παρώτρυνα.

προδέρκεσθαι] B. προβλέπειν.

v. 249. φάρμακον] B. θεραπείαν.

v. 250. τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισα] B. εἰ γὰρ εἶχον οἱ ἄνθρωποι πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν θάνατον, καὶ μὴ ἐλπίσι ἐβουκολοῦντο, ὁ μὲν προσδοκῶν εὐδαίμων* γενήσεσθαι, καὶ περιεῖναι, καὶ ζῆν ἀεὶ, ὁ δὲ αὐτὸ τοῦτο καὶ ὅτι πλούσιος ἔσται, λύπαις ἂν καὶ ὀδυρμοῖς τὸν πάντα αἰῶνα διέφερον. κατῴκισα] ἐνέβαλον.

v. 252. πρὸς τοῖσδε] A. καὶ ἔτι ἐγὼ, φησὶν, ἀνθρώποις παρέσχον καὶ ἔδωκα τὸ πῦρ. Εἶτα ἔφη ὁ χορὸς ὅτι καὶ νῦν ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸ φλόγας ἐκπέμπον πῦρ. Ὁ δέ φησιν, ἀφ' οὗ πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας.

τοῖς] B. οἷς ἔφην. σφιν] αὐτοῖς. ὤπασα] παρέσχον.

v. 253. φλογωπὸν] A. δύο εἰσὶν ὀνόματα τῷ πυρὶ, τὸ στοιχειακὸν, καὶ τὸ διακονικόν. Καὶ στοιχειακὸν μὲν πῦρ, αὐτὸ τὸ στοιχεῖον ὁ αἰθὴρ, διακονικὸν δὲ, αὐτὸ τὸ πρὸς

* f. εὐαίων Pauw.

ὑπηρεσίαν ἡμετέραν. χρησιμεῦον· ὅπερ φλογωπὸν ὁ Αἰσχύλος φησὶ, τουτέστι λαμπρὸν, παρὰ τὸ ὑποκεῖσθαι τῇ ὀπωπῇ, καὶ λάμπειν. Τὸ γὰρ αἰθέριον οὐχ ὑποπίπτει τῇ ὁράσει.

φλογωπὸν] B. λαμπρὸν, φωτεινόν. ἐφήμεροι] ἄνθρωποι.

v. 256. χαλᾷ κακῶν] A. συνήθης αὐτῷ ἡ χαλᾷ φωνή.

αἰκίζεται] B. κολάζει. χαλᾷ] ἐνδίδωσι.

v. 257. ἄθλου τέρμα] B. τοῦ καμάτου τέλος.

v. 258. οὐκ ἄλλογ' οὐδὲν] B. τέλος.

v. 259. τίς ἐλπὶς] B. ἐστί σοι.

v. 260. ὡς] B. ὅτι. οὔτ' ἐμοὶ λέγειν καθ' ἡδονὴν] οὐ γὰρ τοῖς σοῖς κακοῖς ἥδομαι.

v. 261. ἀλλὰ ταῦτα μὲν] A. Ὅμηρος, ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν *.

ταῦτα] B. τὸ περὶ τούτων λέγει.

v. 262. μεθῶμεν] B. ἀφῶμεν. ἄθλου] τοῦ καμάτου.

v. 263. ἐλαφρὸν] B. ῥᾴδιον. ὅστις] ὁποῖος. πημάτων] συμφορῶν. πόδα] τὸν αὑτοῦ.

v. 264. παραινεῖν] B. συμβουλεύειν. νουθετεῖν] διδάσκειν.

v. 265. ταῦθ' ἅπαντ'] A. τιμωρησόμενος †.

ταῦθ' ἅπαντ'] B. ἃ νῦν πάσχω.

v. 266. ἑκὼν] B. ἑκούσιος, ἢ θέλων.

v. 267. ἀρήγων] B. βοηθῶν. πόνους] λύπας καὶ συμφοράς.

v. 268. οὐ μήν τι ποιναῖς] A. ὅτι μὲν, φησὶν, ἥμαρτον, οἶδα καὶ αὐτὸς, οὐ μὴν δὲ ὑπελάμβανον τοιαύταις τιμωρηθήσεσθαί με, καὶ κατισχανεῖσθαι, ἤγουν κρατεῖσθαι καὶ δεσμεῖσθαι, ἐν πέτραις πεδαρσίοις, καὶ ὑπαιρομέναις τῆς γῆς, ἤτοι ὑψηλαῖς, ἐπιτυχόντα τοῦ πάγου καὶ τοῦ τόπου τούτου μὴ κατοίκους ἔχοντος.

ποιναῖς] B. τιμωρίαις. ᾠόμην] ἐνόμιζον.

v. 269. κατισχανεῖσθαι] B. κρατεῖσθαι καὶ προσπαλαίειν. πεδαρσίοις] ταῖς ὑψηλαῖς, ταῖς ἄνω αἰρομέναις.

v. 270. τυχόντ'] B. ἐπιτυχόντα. ἐρήμου] μεμονωμένου. πάγου] τοῦ κρημνώδους ὄρους.

v. 271. μὴ 'δύρεσθ' ἄχη] A. μὴ ὀδύρεσθε ἃ νῦν πάσχω κακά. Πρὸς τὴν γῆν δὲ βᾶσαι καὶ πορευθεῖσαι (αἴριαι γὰρ ἐφέροντο) ἀκούσατε ἅπαν τὸ ἐμόν. Φησὶ δὲ, πρὸς τὴν γῆν βᾶσαι, ὅτι βούλεται στῆσαι τὸν χορὸν, ὅπως τὸ στάσιμον ᾄσῃ. Γέγραπται δὲ καὶ βλάβας, ἀντὶ τοῦ τύχας.

παρόντα] B. τὰ νῦν ἐνεστῶτα. 'δύρεσθε] θρηνεῖτε. ἄχη] θλίψεις.

v. 272. πέδοι δὲ βᾶσαι] B. ἐν τῷ πεδίῳ ἐλθοῦσαι. τὰς προσερπούσας τύχας] τὰς προσερχομένας δυστυχίας.

v. 273. ὡς] B. ἵνα. τὸ πᾶν] τὸ κατ' ἐμὲ πάθος.

v. 274. πείθεσθε] B. μάθετε. συμπονήσατε] συγκοπιάσατε ἐμοί.

v. 275. ταῦτά τοι πλανωμένη] A. ἡ περὶ τὰ αὐτὰ πλανωμένη πημονὴ, ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις προσιζάνει. Ἄλλως. Οὐκέτι ἐπιμένει μοι ἡ θλίψις περὶ ἓν ἱσταμένη. Ἤτοι, οὐκ ἐφ' ἑνὶ κακῷ ἀνιῶμαι, ἀλλ' ἐπὶ διαφόροις ἀσχάλλω, καὶ ἅπαντα ὑμῖν ἀφηγήσασθαι βούλομαι. Ἄλλως. Τὸ ταῦτα ἀντὶ τοῦ αὕτη ἡ βλάβη, οὐκ ἐπ' ἐμοὶ μόνη ἐγένετο, ἀλλὰ περιερχομένη, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πλανωμένη, ἄλλοτε πρὸς ἄλλον καὶ ἄλλον ἀπέρχεται.

μογοῦντι] B. κακοπαθοῦντι. ταυτὰ] ὅμοια. πλανωμένη] προσερχομένη μετὰ πλάνης.

v. 276. πρὸς ἄλλοτ'] B. ἐν ἄλλῳ καιρῷ. ἄλλον] πρὸς ἄλλον ἄνθρωπον. πημονὴ] ἡ δυστυχία. προσιζάνει] προσέρχεται, προσκάθηται. Ἡ πημονὴ καὶ ἡ δυστυχία

* Iliad. α'. 400.

† Scribendum vel τιμωρηθησόμενος, vel τιμωρούμενος.

ἄλλοτε πρὸς ἄλλον προσιζάνει πλανωμένη καὶ φερομένη, ἤγουν ἄστατός ἐστι, καὶ οὐκ ἂν τοῦ αὐτοῦ καταφέρεται. Ἐπεὶ οὖν ταῦθ' οὕτως ἔχει, δεῖ καὶ ὑμᾶς ἐμοὶ συμπονεῖν δυστυχοῦντι, ἵνα καὶ ὑμῖν εἴποτε ἂν συμβαίη, τὸ γὰρ τῆς τύχης ἄδηλον, τὸ * ὑμᾶς παραμυθησόμενον ἔχοιτε.

v. 277. sq. οὐκ ἀκούσαις ἐπεθώϋξας τοῦτο Προμηθεῦ] A. οὐκ ἀκούσαις καὶ μὴ βουλομέναις ἡμῖν τοῦτο εἶπας, ὦ Προμηθεῦ, δηλονότι τὸ, ἔλθετε καὶ ἀκούσατε, ἵνα μάθητε ἅπαν τὸ κατ' ἐμέ· ἀλλὰ θέλομεν τοῦτο καὶ ἡμεῖς.

v. 279. καὶ νῦν ἐλαφρῷ ποδὶ] A. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κυνηγῶν. Νῦν, φησὶν ὁ χορὸς, ἐπεὶ καλεῖς πρὸς σαυτὸν ἡμᾶς, ἐν ταχύτητι ποδὸς, τῇ ἀερίᾳ πτήσει, τὸν κραιπνόσσυτον, τὸν ταχινῶς κινούμενον θρόνον, τὸν ἁγνὸν πόρον τῶν οἰωνῶν (ἤγουν τὸν ἀέρα, ἐν ᾧ τὴν πορείαν ποιοῦνται τὰ ὄρνεα) λιποῦσα, προσπελάζω ταύτῃ τῇ τραχείᾳ γῇ (λέγει δὲ τοῦτο διὰ τὸν Καύκασον. Οὐ γὰρ πᾶσα γῆ τραχεῖα) τοὺς σοὺς δὲ πόνους θέλω ἀκοῦσαι.

ἐλαφρῷ ποδὶ] B. ἐν τοῖς πτεροῖς. κραιπνόσσυτον] ταχὺ δέον κραιπνοσσύτως προλιποῦσαι εἰπεῖν, κραιπνόσσυτον εἶπε πρὸς θῶκον.

v. 280. θᾶκον προλιποῦσ'] B. τὴν ἐν τῷ ἀέρι στάσιν ἀφεῖσαι. αἰθέρα ἁγνὸν] τὸν ἀέρα καθαρόν.

v. 281. πόρον οἰωνῶν] B. τὴν πορείαν τῶν ὀρνέων. ὀκρυοέσσῃ χθονὶ] τῇ χαλεπῇ καὶ πετρώδει, λέγω δὲ τῷ Καυκάσῳ.

v. 282. πελῶ] B. πλησιάζω.

v. 283. χρῄζω διαπαντὸς ἀκοῦσαι] B. θέλω δι' ὅλου μαθεῖν.

v. 284. ἥκω δολιχῆς] A. ὁ Ὠκεανός φησι πρὸς τὸν Προμηθέα, ἥκω πρός σε, διαμειψάμενος καὶ διελθὼν τὸ τέλος τῆς δολιχῆς καὶ μακρᾶς ὁδοῦ. Καιρὸν δὲ δίδωσι τῷ χορῷ καθήκασθαι τῆς μηχανῆς Ὠκεανὸς ἐλθών. Ὑπερβολῇ δὲ ἐχρήσατο ὁ ποιητὴς, ὅπουγε Ὅμηρος οὐκ εἰσήγαγεν Ὠκεανὸν εἰς τὸν σύλλογον τῶν θεῶν.

ἥκω] B. ἦλθον. δολιχῆς τέρμα κελεύθου] μακρᾶς τέλος ὁδοῦ.

v. 285. διαμειψάμενος] B. διελθών.

v. 286. τὸν πτερυγωκῆ τόνδε οἰωνὸν] A. ἤτοι τοῦτον τὸν ἐν τοῖς πτεροῖς ταχύτατον οἰωνὸν τὸν γρύπα, διευθύνων καὶ ἄγων γνώμῃ καὶ θελήσει οἰκείᾳ χωρὶς χαλινῶν. Ἤτοι αὐθαίρετον, οὐ βίᾳ, χωρὶς χαλινοῦ. Ἐπὶ γρυπὸς γὰρ τετρασκελοῦς ὀχεῖται ὁ Ὠκεανός.

τὸν πτερυγωκῆ τόνδ' οἰωνὸν] B. τὸν ταχὺν ταῖς πτέρυξι γρύπα † ᾧ ἐποχεῖτο.

v. 287. γνώμῃ] B. θελήματι ἐμῷ. στομίων ἄτερ] χαλινῶν χωρίς. εὐθύνων] διεξάγων.

v. 288. ταῖς σαῖς δὲ τύχαις] A. ταῖς σαῖς, φησὶ, κακοπαθείαις, γίνωσκε, ἀνιῶμαι. Ἡ γὰρ συγγένειά με ἀναγκάζει λυπεῖσθαι καὶ χωρὶς τοῦ εἶναί σε συγγενῆ μοι, οὐκ ἔστιν εὑρεθῆναι, ᾧ ἂν πλείονα παρέχοιμι φιλίαν ἢ σοί. Ὑπερβολῇ δὲ ἐχρήσατο, ὡς εἶπον, ὁ ποιητής· ὁ γὰρ Ὅμηρος οὐκ εἰσήγαγεν Ὠκεανὸν εἰς σύλλογον τῶν θεῶν.

τύχαις] B. δυστυχίαις. ἴσθι] γίνωσκε. ξυναλγῶ] λυποῦμαι.

v. 289. δοκῶ] B. νομίζω. ξυγγενὲς] ἡ συγγένεια, Οὐρανοῦ γὰρ ἀμφότερα ἔκγονα.

v. 290. ἐσαναγκάζει] B. συμπάσχειν σοι.

v. 291. μείζονα μοῖραν] A. λείπει, φιλίας.

οὐκ ἔστιν] B. ἄλλος τίς. ὅτῳ] ᾧτινι. μοῖραν] μερίδα.

v. 292. νείμαιμ'] B. δώσαιμι. ἢ] παρό.

v. 293. γνώσει δὲ] A. γνώσῃ δὲ, φησὶ, τὴν πρὸς ἐμοῦ διάθεσιν ἀληθῆ, καὶ ὡς οὐ μάτην σοι διὰ λόγου χαρίζομαι· φέρε γὰρ εἰπὲ τί σοι πρέπει συμπράττειν. Οὐ γὰρ πρός με λέξεις ὡς ἄλλος τὶς φίλος ἐστὶ βεβαιότερος παρὰ τὸν Ὠκεανόν.

γνώσει] B. μαθήσῃ. ὡς ἔτυμ'] ὅτι ἀληθῆ. μάτην] ἤτοι ψευδῶς.

* forte τὸν *Heath.*

† Sic recte *Pauw.* pro vulg. γύπα.

v. 294. χαριτογλωσσεῖν] A. μέχρι γλώσσης χαρίζεσθαί σοι καὶ οὐκ ἔργοις.

χαριτογλωσσεῖν] B. χαρίζεσθαι διὰ γλώττης.

v. 295. σήμαιν'] B. δηλοῦ. συμπράττειν] συναγωνίζεσθαι.

v. 296. ἐρεῖς] B. λέξεις. ὡς] ὅτι. 'Ωκεανοῦ] ἐμοῦ.

v. 297. βεβαιότερος] B. μονιμώτερος.

v. 298. ἔα, τί χρῆμα] A. δυσχεραίνει ὁ Προμηθεὺς εἴ πως τὸ ἴδιον ἀξίωμα οὐκ ἐτήρησεν ὁ 'Ωκεανός. Φησὶ δὲ, τί τοῦτο πρᾶγμα; καὶ σὺ ἥκεις ἰδεῖν τοὺς ἐμοὺς πόνους; πῶς ἐκαρτέρησας, καταλείψας τὸ ἐπώνυμόν τε ῥεῦμα τὸ ὀνομαζόμενον ὠκεάνιον, καὶ πετρηρεφῆ, τὰ πέτραις ἐστεγασμένα, ἐλθεῖν εἰς τὴν γῆν τὴν σιδηρομήτορα, τὴν γεννῶσαν τὸν σίδηρον. Λέγει δὲ τὴν Σκυθίαν· οἱ γὰρ Χάλυβες, Σκυθικὸν ἔθνος, καὶ πολὺς ἐν Σκυθίᾳ σίδηρος. Ἢ παρεγένου, φησὶ, θεωρήσων τὰς ἐμὰς δυστυχίας, καὶ συλλυπούμενος τοῖς ἐμοῖς κακοῖς; ἴδε οὖν θέαμα, ἤτοι παράδοξον τέρας, καὶ ἐμὲ τὸν φίλον τοῦ Διὸς, τὸν τὴν τυραννίδα καὶ τὴν βασιλείαν οἰκονομήσαντα, καὶ συνεργήσαντα εἰς ταύτην, ποίαις βλάβαις ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Διὸς δαμάζομαι.

τί χρῆμα] B. ὁρῶ.

v. 299. ἥκεις] B. ἦλθες. ἐπόπτης] θεατής. λιπὼν] ἀφείς.

v. 300. ἐπώνυμον ῥεῦμα] B. τὸ ὠκεάνειον ἀπό σου καλούμενον. πετρηρεφῆ] πετρώδη.

v. 301. αὐτόκτιτ'] B. αὐτοκατασκεύασται. σιδηρομήτορα] τὴν ἐργαζομένην τὸν σίδηρον. τὴν τῆς Σκυθίας χαλυβικὴν γῆν, ἐν ᾗ πρῶτον ὁ σίδηρος εὕρηται. Λέγει δὲ τὸν Καύκασον, περὶ αὐτὸν γὰρ οἱ Χάλυβες.

v. 302. αἶαν] B. τὴν γῆν. ἢ θεωρὸς τύχας ἐμὰς ἀφῖξαι, καὶ ξυνασχαλῶν κακοῖς] ὄντως ἰδὼν τὰς τύχας ἐμὰς ἦλθες καὶ λυπούμενος τοῖς ἐμοῖς κακοῖς.

v. 304. δέρκου] B. βλέπε. τόνδε τὸν Διὸς φίλον] ἐμὲ ὄντα τοῦ Διὸς φίλον.

v. 305. συγκαταστήσαντα τὴν τυραννίδα] B. συγκατεργασάμενον αὐτῷ τὴν ἀρχήν.

v. 306. οἵαις πημοναῖσι] B. δι' ὁποίων βλαβῶν. κάμπτομαι] δαμάζομαι.

v. 307. ὁρῶ Προμηθεῦ] A. σκόπησον τὰ τῶν ῥητόρων καλὰ παρὰ πρώτοις εὑρεθέντα τοῖς τραγικοῖς. Εἰπόντος τοῦ Προμηθέως πρὸς τὸν 'Ωκεανὸν ἴδε οἷα πάσχω, καὶ οἵαις βλάβαις ὑπὸ τοῦ Διὸς δαμάζομαι· φησὶν ὁ 'Ωκεανὸς πρὸς αὐτὸν, ὁρῶ οἷα πάσχεις, καὶ παραινέσαι ἐθέλω τὰ ἀγαθὰ, καίπερ φρονίμῳ ὄντι, γνῶθι σαυτὸν καὶ νόησον ὅτι ἥττων εἶ τοῦ Διὸς, καὶ ἄλλαξον τοὺς τρόπους, καὶ κτῆσαι ἄλλους νέους· ἐπεὶ καὶ τύραννος ἐν θεοῖς νέος. Εἰ δὲ οὕτω τραχεῖς καὶ σκληροὺς καὶ ἀναιδεῖς λόγους, τεθηγμένους, ἤγουν δυναμένους λυπῆσαι, ῥίψεις, ἀντὶ τοῦ, ἐκπέμψεις τοῦ στόματός σου· τάχα ἂν καὶ μακράν σου καθήμενος ὁ Ζεὺς ἀκούῃ· ὥστε τὴν νῦν προσοῦσαν ὀργὴν αὐτῷ, παίγνιον εἶναι δοκεῖν σοι, ἄλλα δὴ χαλεπώτερα πάθῃς.

παραινέσαι] B. συμβουλεῦσαι.

v. 308. ποικίλῳ] A. συνετῷ.

τὰ λῷστα] B. τὰ κάλλιστα. ὄντι] τοί. ποικίλῳ] συνετῷ.

v. 309. γίνωσκε σαυτὸν] A. γνῶθι σεαυτόν. ὡς ὁ ποιητὴς, Φράζεο Τυδείδη καὶ χάζεο *. Γνῶθι σεαυτὸν, ὅτι ἥττων εἶ τοῦ Διός.

γίνωσκε σαυτὸν] B. ὡς ἐλάττων Διὸς εἶ. μεθάρμοσαι] μετάβαλε.

v. 310. τρόπους νέους] B. ποταπούς. Νέον φρόνημα κτῆσαι, τὸ πρῶτον ἀφείς.

v. 311. τεθηγμένους] B. ἀκήρους † καὶ ὑβριστικοὺς, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ τεθηγμένου σιδήρου καὶ ἐστομωμένου.

v. 312. ῥίψεις] B. λέξῃς πρὸς τὸν Δία.

v. 313. θακῶν] B. καθήμενος. χόλον παρόντα μόχθων] τὴν λύπην τῶν νῦν δυστυχιῶν.

* Hom. Il. ε'. 440.

† Pro ἀκήρους f. leg. πίκρους, vel σκλήρους. Pauw.

v. 314. παιδιὰν εἶναι] B. παίγνιον πρὸς τὰ μέλλοντα καταλήψεσθαί σε κακὰ παρ' αὐτοῦ.

v. 315. ὀργὰς] B. κατὰ Διός.

v. 316. πημάτων] B. ὧν πάσχεις. ἀπαλλαγὰς] ἐλευθερίαν.

v. 317. ἀρχαῖ' ἴσως] A. ἀρχαῖα λέγονται τὰ μωρὰ, διότι οἱ ἀρχαῖοι τοιοῦτοι ἦσαν, ἁπλούστατοι καὶ εὐήθεις. ἢ ὅτι οἱ γέροντες οἱ ἔξωροι τοιοῦτοί εἰσι.

ἀρχαῖ'] B. μωρά. Ἀρχαῖα τὰ μωρὰ, παρ' ὅσον οἱ μὲν ἀρχαῖοι ἁπλῶς καὶ ἀποικίλτως ἔζων, οἱ δ' ὕστερον φρονήσει καὶ περιττότητι νοῦ. λέγων τάδε] ἃ λέγω.

v. 318. τοιαῦτα μέντοι τῆς ἄγαν] A. γνωμικῶς φησι, τῆς μεγαλοῤῥημονούσης γλώσσης ὦ Προμηθεῦ, τὰ ἐπιτίμιά ἐστιν οἷα πάσχεις νῦν, αὐτὸς ἀντιλέγων πρὶν τῷ Διΐ. Σὺ δὲ καὶ τοιαῦτα πάσχων, οὐκέτι ταπεινὸς εἶ, οὐδ' ὑποτάσσῃ, σὺν οἷς δὲ πάσχεις κακοῖς, θέλεις λαβεῖν καὶ ἕτερα. Ἀλλ' ἐάν μοι πεισθῇς, οὐ βλάψεις σεαυτὸν, καὶ οὐ πρὸς κέντρα τὸν πόδα ἐκτενεῖς· ὁρῶν ὅτι κυριεύων πάντων, χαλεπὸς καὶ ὀργίλος θεὸς ὁ Ζεὺς, ὅτι μόνος ἄρχει τῶν ἄλλων πάντων, οὐδ' ἔστιν ὑπεύθυνος, ἤτοι ἐξουσιαζόμενος παρά τινος, ἢ ὃν οὐ δύναταί τις τιμωρήσασθαι. Καὶ νῦν μὲν ἐγὼ ἀπέρχομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ πειράσομαι ἐὰν ἰσχύσω, τούτων ἀπολῦσαί σε τῶν δεσμῶν. Σὺ δὲ μὴ μεγαλοῤῥημόνει, μηδ' ὑπέρογκα καὶ αὐθάδη λάλει. Ἦ, φρόνιμος ὢν, οὐκ οἶδας ὅτι βλάπτεταί τις ἐκ γλώσσης ἀκολάστου καὶ φλυάρου.

ὑψηγόρου] B. μεγαλαύχου καὶ σοβαροῦ.

v. 319. τἀπίχειρα] B. τὰ ἄθλα καὶ ἐπιτίμια.

v. 320. σὺ δ' οὐδέπω] A. λείπει, θέλεις εἶναι.

οὐδέπω ταπεινὸς] B. ἐγένου. εἴκεις] ὑποτάσσῃ καὶ ἐπιχαλᾷς.

v. 321. ἄλλα] B. κακά.

v. 322. οὔκουν] B. οὐδαμῶς.

v. 323. πρὸς κέντρα κῶλον] A. πρὸς κέντρα κῶλον ἐκτείνει ὁ βοῦς· λακτίζει γὰρ κεντούμενος ὑπὸ κέντρου· ὥστε λακτίζει πρὸς κέντρον, καὶ τὸ κῶλον αἱμάσσει· ὁ γὰρ πρὸς κέντρα λακτίζων, τοὺς ἰδίους πόδας αἱμάσσει. Φησὶν οὖν, ἐάν μοι μὴ πεισθῇς, βλάψεις σεαυτόν.

πρὸς κέντρα κῶλον ἐκτενεῖς] B. πρὸς ἀκάνθας πόδα ἐξάξεις. Ἔστι δὲ παροιμία εἰρημένη ἐκ τῶν βοῶν τῶν κεντουμένων ὄπισθεν, καὶ ἐν τῷ λακτίζειν τοὺς ἰδίους πόδας αἱμασσόντων τῷ κέντρῳ.

v. 324. τραχὺς μόναρχος] B. ἀκαμὴς βασιλεύς. οὐδ' ὑπεύθυνος] δυνατὸς ὑπ' εὐθύνην ἐλθεῖν ἐάν τι παρὰ δίκην ἐργάσηται.

v. 325. εἶμι] B. ἀπέρχομαι πρὸς αὐτόν.

v. 326. τῶν] B. ἐκ τούτων. ἐκλῦσαι] ἐλευθερῶσαι.

v. 327. ἡσύχαζε] B. ἡσύχως ἔχε. λαβροστόμει] θρασυστόμει.

v. 328. οἶσθ'] B. γινώσκεις. περισσόφρων] λίαν συνετός.

v. 329. ματαίᾳ] B. τῇ παρὰ καιρὸν κομπαζούσῃ.

v. 330. ζηλῶ σ' ὅθ' οὕνεκα] A. θαυμάζω σε πῶς οὐδὲν πέπονθας ὑπὸ Διὸς, συναλγῶν μοι. Ἄλλως. Ζηλῶ σε, φησὶν, ὅτι καὶ τὰ περὶ σεαυτοῦ ποιήσας, κεκόμισαι χάριν ἐξ ἐμοῦ. Καὶ νῦν δὲ οὐκ ἐάσω σε προσκρούειν Διῒ ὑπὲρ ἐμοῦ. Προγινώσκων δὲ ὅτι οὐ πείσει τὸν Δία, ἀπείργει αὐτόν. Ἄλλως. Θαυμάζω πῶς ὑπάρχεις ἐκτὸς αἰτίας καὶ μέμψεως παρὰ τῷ Διῒ, καὶ οὐδὲν ὑπ' αὐτοῦ δεινὸν πεπονθὼς ἐμοὶ συναλγεῖς. Ἄλλως. Ἐπαινῶ σε, φησὶν, ὅτι ἐκτὸς ὑπάρχεις μέμψεως, ὅπερ ἦν σοι δυνατὸν ἐπ' ἐμοὶ ποιήσας καὶ συναλγήσας ἐφ' εἷς πάσχω κακοῖς· καὶ νῦν ἄφες τὸ προσελθεῖν τῷ Διῒ, δυσωπήσων αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα ἀπολύσῃ με τῶν δεσμῶν. Πάντως γὰρ οὐ καταπείσεις αὐτόν· σκληρὸς γάρ ἐστι καὶ οὐκ εὐκαμπής. Σὺ δὲ ἐπιτήρει καὶ περίβλεπε μή τι ἐν τῇ ὁδῷ βλαβήσῃ.

ζηλῶ σ' ὅθ' οὕνεκ' ἐκτὸς αἰτίας κυρεῖς] B. θαυμάζω σε Ὠκεανὲ, ὅτι ἐκτὸς αἰτίας καὶ μέμψεως ὑπάρχεις τῷ Διῒ, καὶ οὐδὲν κακὸν ἀπ' αὐτοῦ πέπονθας συναλγῶν ἐμοί.

v. 331. μετασχὼν] B. τῶν κατ' ἐμὲ κοινωνήσας. τετολμηκὼς] ὑπομείνας δι' ὧν συνήλγησας.

v. 332. ἔασον] B. ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν. μελησάτω] διὰ φροντίδος ἔστω τοῦτο.

v. 333. νιν] B. αὐτόν.

v. 334. πάπταινε] B. φυλάττε. πημανθῇς] βλαβῇς. ὁδῷ] τῇ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς αὐτόν.

v. 335. πολλῷ γ' ἀμείνων] A. Εἰπόντος τοῦ Προμηθέως πρὸς τὸν 'Ωκεανὸν, ἄφες τὸ προσελθεῖν τῷ Διῒ, ἱκετεύσων αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ, οὐ γὰρ ἄν τι πείσῃς αὐτὸν, σὺ δὲ πρόσεχε μή τι βλαβηθῇς ἐν τῇ ὁδῷ, φησὶν ὁ 'Ωκεανὸς πρὸς αὐτὸν, ὅτι κατὰ πολὺ ἐγεννήθης κρείττων καὶ βελτίων εἰς τὸ φρονίμους ποιεῖν καὶ σωφρονίζειν ἑτέρους παρὰ σεαυτόν· τοῦτο δὲ ἐξ ἔργων αὐτῶν νοῶ ἀληθῶς καὶ οὐκ ἀπὸ λόγου. 'Εμὲ δὲ προθυμούμενον ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Δία, μηδαμῶς κωλύσῃς. Θαῤῥῶ γὰρ ταύτην τὴν δωρεὰν, ἤτοι τὸ ἀπολῦσαί σε τῶν δεσμῶν, ἐμοὶ δώσειν αὐτόν.

ἀμείνων] B. κρείττων. φρενοῦν] σωφρονίζειν.

v. 336. τεκμαίρομαι] B. τοῦτο.

v. 337. ὁρμώμενον] B. κινούμενον ἐλθεῖν ὑπὲρ σοῦ πρὸς αὐτόν. ἀντισπάσῃς] κωλύσῃς καὶ ἀποστήσῃς τούτου.

v. 338. αὐχῶ] B. θαῤῥῶ. "Ο γὰρ θαῤῥεῖ τις καὶ καυχᾶται.

v. 339. τῶν] B. ἐκ. ἐκλῦσαι] ἐλευθερῶσαι.

v. 340. τὰ μέν σ' ἐπαινῶ] A. Εἰς ταῦτα μέν σε ἐπαινῶ, ὅτι πᾶσαν προθυμίαν καὶ σπουδὴν δεικνύεις ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ οὐδὲ παύσομαί ποτε τοῦ ἐπαινεῖν σε. 'Αλλὰ μηδὲν πόνει ὑπὲρ ἐμοῦ· εἴ τι γὰρ ἂν καὶ πράξῃς, πρὸς ὠφέλειαν ἐμὴν σπεύδων, μάτην πονήσεις. Προγινώσκει γὰρ ὅτι οὐ πείσει τὸν Δία.

λήξω] B. παύσω.

v. 341. προθυμίας] B. τῆς ὑπὲρ ἐμοῦ.

v. 342. μάτην] B. οὐ γὰρ εἰσακουσθήσῃ. οὐδὲν ὠφελῶν] ἐμέ.

v. 344. ἐκποδὼν] B. μακρὰν ἐκείνου.

v. 345. ἐγὼ γὰρ οὐκ εἰ δυστυχῶ] A. ἐγὼ, φησὶ, καὶ ἐὰν δυστυχῶ, καὶ τοιαύτας βλάβας πάσχω, ἀλλ' οὐχὶ διὰ τοῦτο, ἵνα καὶ ἄλλοι τὰ ὅμοια ἐμοὶ πάσχωσι θέλω· ἢ καὶ ἄλλους ἐπιτυχεῖν τῆς ὁμοίας βλάβης. "Αλλως. Προμηθικῶς· οὐ γὰρ κατὰ τὸν ἀνθρώπινον λογισμὸν πολλοὺς αὐτῷ συνατυχεῖν οὐ βούλεται ὁ Προμηθεύς.

εἰ] B. ἐπειδή. τοῦδ' εἵνεκα] τοῦ δυστυχεῖν.

v. 346. ὡς πλείστοισι] B. ἢ τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ λίαν, ἢ τοιαύτην ἐνταῦθα σημασίαν ἔχει, ὥσπερ φαμὲν τὸ ὡς ἐν τοῖς παροῦσι, τότε γὰρ τὸ ὡς ὥσπερ ἔμφασιν ἐνέχει, καί ἐστιν ἐκ παραλλήλου. Καὶ τούτο μὲν φασί τινες, τὸ δὲ ἀληθὲς τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ λίαν ἐστι· σὺ δὲ μὲ ἀκούων * λίαν πλείστοις νομίζῃς λέγειν τὸν Προμηθέα μὴ ἐθέλειν μὲν λίαν πολλοῖς βλάβας, ἀλλὰ δηλονότι ὀλίγοις. 'Αλλ' οὕτως ἔχει, οὐ θέλοιμι ἂν λίαν πλείστοις ἀνθρώποις πημονὰς, ἤγουν οὔτε πλείστοις οὔτ' ὀλίγοις, τυχεῖν τούτων δηλονότι. "Ητοι πημονὰς πρὸς τὸ τυχεῖν, εὕρηται γὰρ καὶ τὸ τυχεῖν πρὸς αἰτιατικὴν ἅπαξ. πλείστοις] ἀνθρώποις. πημονὰς] βλάβας.

v. 347. οὐ δῆτ', ἐπεί με καὶ] A. 'Ιαπετὸς ὁ τοῦ Κρόνου ἀδελφὸς ἐκ θυγατρὸς τοῦ 'Ωκεανοῦ Κλυμένης λεγομένης ἔσχεν "Ατλαντα καὶ Μενοίτιον καὶ Προμηθέα· καὶ τὸν μὲν Προμηθέα προσήλωσεν ὁ Ζεὺς εἰς τὸ Καυκάσιον ὄρος, ἐπίβουλον αὐτῷ καὶ ἐχθρὸν φανέντα, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς. Τὸν δὲ "Ατλαντα ἐποίησεν ἐπ' ὤμων βαστάζειν τὸν οὐρανόν· τὸν δὲ Μενοίτιον ἐκεραύνωσε. Φησὶν οὖν ὁ 'Ωκεανὸς πρὸς τὸν Προμηθέα, δαμάζουσί με καὶ ἀνιῶσιν αἱ δυστυχίαι τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ "Ατλαντος, ὅστις πρὸς τοὺς δυτικοὺς τόπους ἵσταται ἐν ὤμοις βαστάζων τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς κίονας, βάρος δυσμεταχείριστον καὶ οὐ ῥαδίως βασταζόμενον.

* Ita recte *Abresch*. pro σὺ δὲ μὴ ἀκούων.

οὐ δῆτ'] B. πειϑήσομαί σοι. κασιγνήτου τύχαι] τοῦ σοῦ ἀδελφοῦ δυστυχίαι.

v. 348. τείρουσ'] B. λυποῦσι. ἑσπέρους] δυτικούς.

v. 349. ἕστηκε] B. ἐστάϑη.

v. 350. ἐρείδων] B. βαστάζων. οὐκ ἐνάγκαλον] ἀλλὰ δυσβάστακτον, κατεδικάσϑη γὰρ ὑπὸ Διὸς ὑπανέχειν τὸν οὐρανὸν δίκην κίονος.

v. 351. τὸν γηγενῆ] A. Μυϑεύεται ὅτι Τιτᾶνες, τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς ὄντες, ἀνστῆραν πόλεμον τῷ Διΐ, καὶ ἀντέστησαν αὐτῷ· ἐπεὶ δὲ δέκα ἔτη ἐμάχοντο, καὶ λύσις τοῦ πολέμου οὐκ ἦν, ἀλλ' ἴσος ἦν τοῖς ϑεοῖς καὶ τοῖς Τιτᾶσιν ὁ πόλεμος, ὁ Ζεὺς συνεργοὺς πρὸς τὴν μάχην λαβὼν τοὺς τρεῖς μονοφϑάλμους Κύκλωπας, τὸν Βρόντην, τὸν Στερόπην, καὶ τὸν Ἄργον· καὶ τοὺς τρεῖς ἑκατόγχειρας, τὸν Κόττον *, τὸν Βριάρεων, καὶ τὸν Γύγην· οἵτινες καὶ οὗτοι παῖδες τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς ἐχρημάτιζον· καὶ νέκταρ κεράσας, ηὔφρανε, καὶ πρὸς τὴν μάχην προέτρεψε. Καὶ πόλεμον συναράξας μετὰ κρότου τοὺς Τιτᾶνας κατετροπώσατο, καὶ τῇ γῇ προσέδησε, καὶ κατεταρτάρωσε. Μετὰ ταῦτα ἡ Γῆ εὐνῇ μιγεῖσα τῷ Ταρτάρῳ, τὸν ἑκατοντακέφαλον Τυφῶνα ἐγέννησεν, ἁπάντων ϑηρίων ἀγρίων ἔχοντα κεφαλάς, καὶ τέρας δεινὸν καὶ παμμιγὲς χρηματίζοντα, ᾧ ἐξ ὀφϑαλμῶν σέλας καταπληκτικὸν ἀστράπτοντα. Οὗτος πάλιν ἑτέραν μάχην τῷ Διΐ συνῆψε· κεραυνωϑεὶς δὲ καὶ αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ περὶ τὴν Αἴτνην, τῷ ταρτάρῳ ἐκρύβη. Ἐξ οὗ μυϑολογεῖται πάντας τοὺς ἀνέμους σφοδροὺς κινεῖσϑαι, χωρὶς ζεφύρου καὶ βορρᾶ· ϑεογενεῖς γὰρ οὗτοι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν Κιλικίᾳ μὲν ἐγεννήϑη ὁ Τυφὼς, ἐκολάσϑη δὲ ἐν Σικελίᾳ. Καὶ Ἡσίοδος, Τόν ποτε Κιλίκιον τρέψεν πολυώνυμον ἄντρον †.

τὸν γηγενῆ] B. τὸν γενναῖον καὶ ἀνδρεῖον.

v. 352. δάϊον] B. πολεμικὸν ἢ καυστικόν.

v. 353. ἑκατοντακάρηνον] A. φησὶν οὖν ὁ Ὠκεανὸς, ᾤκτείρησα καὶ τὸν Τυφῶνα τὸν οἰκήτορα τῶν Κιλικίων σπηλαίων, τὸν ἑκατὸν κεφαλὰς ἔχοντα, τὸν ὁρμητικὸν πρὸς πόλεμον· ὃς πᾶσι τοῖς ϑεοῖς ἀντέστη, καταπληκτικαῖς σιαγόσιν ἠχῶν φόνον (γράφεται καὶ φόβον), ἐξ ὀφϑαλμῶν δὲ ἤστραπτε σέλας καταπληκτικόν. Ἀλλ' ἦλϑε τὸ τοῦ Διὸς βέλος ὁ κεραυνὸς, καὶ ἔπαυσεν αὐτὸν τῶν κενοδόξων καὶ μεγάλων κομπασμάτων· εἰς αὐτὰς γὰρ τὰς φρένας πληγεὶς ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ κατεκάη· καὶ νῦν κεῖται πλησίον τοῦ Σικελικοῦ πορϑμοῦ τοῦ μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἰταλίας, δέμας ἀχρεῖον, καὶ παρήορον, ἤγουν ἔκλυτον, ἢ ἐκλελυμένον καὶ ἡπλωμένον. Γράφεται δὲ καὶ πανάωρον, ἀντὶ τοῦ παντελῶς ἀφρόντιστον καὶ μηδεμιᾶς φροντίδος ἄξιον. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ δέμας ἐπὶ τοῦ ἀψύχου λαμβάνει οὗτος ὁ ποιητής.

ἑκατοντακάρηνον] B. ἑκατὸν κεφαλὰς ἔχοντα. πρὸς βίαν χειρούμενον] βιαίως πιεζόμενον ἐν Αἴτνῃ.

v. 355. σμερδναῖσι] A. ἤγουν ἐκπληκτικαῖς, παρὰ τὸ μερίζειν, καὶ δονεῖν τὸ ταράσσειν· τὸ γὰρ καταπληκτικὸν ποιεῖ τὸν δειλὸν μερίζεσϑαι εἰς φόβους, καὶ ἄλλας ἐννοίας. Οὐ μὴν ἐλεητὸς ὁ τοιοῦτος, ἀλλ' ὁ ποιητὴς φύσει τοῖς τεραστίοις ἐξαιρούμενος, οὐ λεπτολογεῖται τὰ πράγματα.

τυφῶνα] B. ὁ Τυφὼς ἐν Κιλικίᾳ μὲν ἐγεννήϑη, ἐν Σικελίᾳ δὲ κεκεραύνωται ἐν τοῖς ποσὶ τοῦ ὄρους τῆς Αἴτνης, ἔνϑα φασὶ καϑήμενον τὸν Ἥφαιστον χαλκεύειν. Καλεῖται δὲ ὁ τόπος οὗτος κρατῆρες, διὰ τὸ μεστὸν εἶναι πυρός. ϑοῦρον] ὁρμητικὸν, ϑρασύν. ἀντέστη] ἠναντίωτο.

σμερδναῖσι γαμφηλαῖσι] B. καταπληκτικαῖς γνάϑοις. συρίζων] ἐκπνέων. Εἰκότως εἶπε τὸ συρίζων, ἐπειδὴ ὄφεων κεφαλὰς εἶχε, τούτων δέ ἐστι τὸ συρίζειν.

v. 356. ἐξ ὀμμάτων] B. αὐτοῦ. ἤστραπτε] ἀπέλαμπε. γοργωπὸν] καταπληκτικόν.

v. 357. ἐκπέρσων] B. μέλλων καταβαλεῖν.

* Recepi emendationem Stanleii Κόττον, pro vulg. Κοῖον.

† Hic versus non est apud *Hesiodum* sed apud *Pindarum* Pyth. I. 30.

v. 358. ἄγρυπνον βέλος] A. τὸ πῦρ τὸ ποιοῦν τοὺς ἀνθρώπους ἀγρυπνεῖν, καὶ ἀσχολεῖσθαι περὶ τὸ ἐργάζεσθαι. Λέγουσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ Αἴτνῃ ἡμέρας ἐκθρώσκει καπνὸς, νυκτὸς δὲ φλόξ. Ἄλλως. Ἄγρυπνον βέλος ἄπαυστον, ἄσβεστον.

αὐτῷ] B. τῷ Τυφῶνι. ἄγρυπνον] ἀκάματον, ἄσβεστον.

v. 359. καταιβάτης κεραυνὸς] A. ἔστιν εἶδος κεραυνοῦ, πρηστὴρ, ὁ καὶ πυρσὸς καλούμενος, ὃς καταφερομένου τοῦ παντὸς καὶ ἐκπυρωθέντος γίνεται, καὶ λεπτυνθέντος, σκηπτὸς, ὁ καὶ καταιβάτης· γίνεται καὶ ἄργος, ὃς διὰ τὴν πάνυ λεπτότητα οὐ φλέγει. Μέλαινος δὲ ψολόεις, ὁ ἐν τῇ ψαύσει ὀλλύμενος. Ἑλίκιος, ὅτι στροφεῖται καὶ βιαίως ποιεῖ, διὰ μέσην παχύτητα καὶ ὑγρότητα καὶ πυκνότητα τοῦ ἀέρος ἀντωθούμενος *.

καταιβάτης] B. τοῦτο ὄνομα κεραυνοῦ, ὥσπερ καὶ τὸ ψολόεις.

v. 360. ἐξέπληξε] B. μετ' ἐκπλήξεως ἔπαυσε.

v. 361. κομπασμάτων] B. εἰς ἐχρῆτο ἀπειλῶν τῷ Διΐ. φρένας εἰς αὐτὰς τυπεὶς] εἰς αὐτὸν τὸν νοῦν πληγεὶς, παράφορος γενόμενος τῷ ἀπροσδοκήτῳ τῆς πληγῆς.

v. 362. ἐφεψαλώθη] A. κατεκάη. Φεψαλὸς λέγεται ὁ μικρὸς σπινθὴρ, ἀπὸ τοῦ φλέγειν τῷ ἅψασθαι. κἀξεβροντήθη] ἤτοι ἐξησθένησε, καὶ ἀφῆκε τὴν δύναμιν ὃν τρόπον καὶ οἱ ἐμβρόντητοι. Οἱ γὰρ βροντῆς ξηρᾶς ἀκούοντες ἐκπλήττονται.

ἐφεψαλώθη] B. κατεκάη, φεψαλὸς γὰρ ὁ μικρὸς σπινθήρ. ἐξεβροντήθη] παρετράπη, ἐξησθένησε, ὥσπερ οἱ βροντῶν ἤχῳ ταραχθέντες.

v. 363. παρήορον] B. ἄτιμον, ἀπόβλητον, μηδεμιᾶς φροντίδος ἀξιούμενον.

v. 364. στενωποῦ] B. τοῦ Σικελικοῦ.

v. 365. ἰπνούμενος] B. καιόμενος. Ἰπνὸς γὰρ καὶ ἶπνος ὁ φοῦρνος, ἐκ γὰρ τοῦ ἴπτω τὸ βλάπτω, οὐ μόνον τὸ ἰάπτω γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἶπος † ἡ παγὶς τῶν μυῶν, καὶ ἰποῦν ῥῆμα τὸ βλάπτειν, παρά τε ἄλλοις καὶ τῷδε τῷ Αἰσχύλῳ, καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ, ὡς τὸ ἰπτούμενος ταῖς συμφοραῖς. Ἐκ τοῦ ἴπτω δὲ καὶ ἴψ ὁ σκώληξ, ὁ τοῖς κέρασιν ἐμφυόμενος, ὡς τὸ, μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν ‡.

v. 366. μυδροκτυπεῖ] A. χαλκεύει. Μύδρος καλεῖται ὁ πεπυρακτωμένος σίδηρος, παρὰ τὸ μὴ, καὶ τὸ ὕδωρ· ὁ γὰρ πεπυρακτωμένος σίδηρος οὐδ' ὅλως ὑγροῦ τινος μετέχει, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ξηροῦ.

κορυφαῖς] B. αὐτῆς τῆς Αἴτνης. ἥμενος] καθήμενος. μυδροκτυπεῖ] σφυρηλατεῖ.

v. 367. ἔνθεν ἐκραγήσονταί ποτε] A. κατὰ τὴν Σικελίαν ὄρος ἐστὶ τὸ καλούμενον Αἴτνη, ἐξ οὗ πῦρ πολὺ ἀναδίδοται ἐκρέον ποταμηδόν. Ἐκ τούτου οὖν, φησὶ, ποτὲ ἐκχυθήσονται ποταμοὶ πυρὸς, κατεσθίοντες πᾶσαν γῆν τῆς καλλικάρπου Σικελίας. Ζάλην δὲ πυρίπνοον λέγει τὴν ἀνάδοσιν καὶ τὴν ἀνακάχλασιν τοῦ Αἰτναίου πυρός. Θερμὴν δὲ αὐτὴν καλεῖ, διὰ τὸ ἐκεῖσε καυθῆναι τὸν Τυφῶνα· ἄπληστον δὲ, διότι τὸ πῦρ ὕλης δραξάμενον, οὐ κορέννυται, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπὶ πλεῖον καταφλέγει τὰ προστυχόντα, καὶ οὐχ ἵσταται. Ἄλλως. Ἔνθεν ὁ Καλλίμαχος πυρίδειπνόν § φησι. Ποταμοὺς δὲ πυρὸς τοὺς κατὰ Σικελίαν ῥύακάς φησι, περὶ ὧν ἠκούομεν πάλαι. Καὶ κατὰ τοὺς Ἱέρωνος χρόνους κατὰ τὸ μέσον ῥυέντες, πολλὰ διέφθειραν χωρία, ὅθεν τό, τε θεῖον καὶ τὰ πυρεῖα. Γῆ γάρ ἐστι παρακείμενον ἔχουσα πῦρ, ὅ ἐστι κατὰ παράθεσιν τῆς γῆς. Ἄλλο δέ ἐστι πῦρ τὸ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ὕδατος, ὃ ποταμοὺς τοῦ πυρὸς ὁ Πίνδαρος καὶ ὁ Αἰσχύλος φασί.

ἔνθεν ἐκραγήσονται] B. ἐκ τῆς Αἴτνης ἐκσπασθήσονται. Τοῦτο δὲ γέγονε κατὰ τοὺς Ἱέρωνος χρόνους, ὅτε καὶ Αἰσχύλος ἤκμαζε.

* In interpunctione horum *Heathium* secutus sum, qui et mox legi jubet κέλαινος δὲ ψ. Post autem βιαίως πονεῖ.

† Recte *Pauw.* ἶπος etc. ἰποῦν pro vulg. ἴπτος etc. ἰπτοῦν.

‡ Odyss. φ'. 395.

§ h. e. *ab igne esam s. adustam. Toup.* ep. crit. p. 158.

v. 368. ποταμοὶ] B. ἐπιῒστορεῦσι τοὺς ποταμούς *. δάπτοντες] ἐσθίοντες.

v. 369. λευρὰς γύας] B. πλατείας χώρας.

v. 370. ἐξαναζέσει χόλον] B. ἀναδώσει μανίαν, ὀργήν.

v. 371. ζάλης] A. συστροφῆς, ταραχῆς.

θερμῆς] B. καυστικῆς. ἀπλήστου] ἀκορέστου, ἀκρατήτου, τὸ γὰρ πῦρ εὑρὸν ὕλην οὕτω βακχεύει, ὡς μηδένα τῶν πάντων ἐπισχεῖν αὐτὸ δύνασθαι.

v. 372. καίπερ] B. ὅμως. ἠνθρακωμένος] κεκαυμένος.

v. 374. ὅπως ἐπίστασαι] B. ὡς γινώσκεις.

v. 375. παροῦσαν] B. ἐμοί. ἀντλήσω] καρτερήσω, διέλθω.

v. 376. λωφήσῃ] A. ἡσυχάσῃ.

λωφήσῃ] B. παύσῃ. χόλου] τῆς κατ' ἐμοῦ ὀργῆς.

v. 377. οὔκουν Προμηθεῦ] A. εἰπόντος τοῦ Προμηθέως ὅτι ἐγὼ τὴν παροῦσαν ὑπομενῶ τύχην, ἕως ἂν ὁ νοῦς τοῦ Διὸς παυθήσεται τῆς ὀργῆς, φησὶν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς αὐτὸν, σὺ δὲ τοῦτο γινώσκεις ὦ Προμηθεῦ, ὅτι οἱ λόγοι παράκλητοι θεραπεύουσι τὴν ὀργὴν ἀγρίαν καὶ ἐπαιρομένην.

οὔκουν] B. οὐδαμῶς.

v. 378. ὀργῆς νοσούσης] A. λόγος γὰρ ἀνθρώποισιν ἴαται νόσους. Ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει θελκτήρια. Ὅμηρος, ἧστό τε καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις. (Il. ό. 393.)

εἰσὶν] B. ὑπάρχουσιν.

v. 379. ἐν καιρῷ] A. τοῦτό φησιν ὁ Προμηθεὺς, ἐάν τις οὐκ ἐν αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τοῦ θυμοῦ, ἀλλὰ μετὰ τὸ παυθῆναι καὶ οἱονεὶ μικρὸν ἡμερωθῆναι, μειλίσσῃ καὶ λόγοις παρακλητικοῖς χρῆται πρὸς αὐτὸν, ἀναγκαίως πείθει αὐτόν. Νῦν δὲ ἔτι ἐν ἀκμῇ ἐστιν ὁ τοῦ Διὸς χόλος, καὶ οὐ πείσεται, εἰ μὴ ὥριμος γένηται ἡ ὀργὴ, καὶ οἱονεὶ μαλακισθῇ· τοῦτο καὶ Ἱπποκράτης, Πέπονα φαρμακεύειν, μὴ ὠμά. μαλθάσσῃ] ἀγαθύνῃ, καταπραΰνῃ.

ἐν καιρῷ] B. δέοντι. μαλθάσσῃ] καταπραΰνοι.

v. 380. σφριγῶντα] A. νεάζοντα καὶ αὐξάνοντα.

σφριγῶντα] B. αὐξόμενον καὶ ζέοντα. ἰσχναίνῃ] ὑποκλίνῃ καὶ παύειν ἐπιχειρῇ.

v. 381. ἐν τῷ προθυμεῖσθαι] A. γράφεται καὶ προμηθεῖσθαι. Ἤγουν ἐν τῷ προνοεῖσθαί σου καὶ πειρᾶσθαι τὸν Δία πείθειν, τίνα βλάβην ἐνυπάρχουσαν νοεῖς; εἰπέ μοι.

v. 382. ἐνοῦσαν] B. ὑπάρχουσαν.

v. 383. μόχθον περισσὸν] B. πόνον μάταιον ὁρῶ. εὐηθίαν] μωρίαν. Ἐπίθετον δὲ ταύτης τὸ κουφόνουν.

v. 384. ἔα με] A. ἄφες, φησὶν, ἐμὲ παρακινδυνεύειν ὑπὲρ σοῦ, καὶ δοκεῖν τοῖς πολλοῖς ἄφρονα εἶναι, εὖ φρονοῦντά σοι. Ἐπεὶ ἄμεινόν μοι ἐστὶ, καλὰ φρονοῦντα καί σοι ὠφέλιμα δοκεῖν ἄφρονα τοῖς πολλοῖς.

τὴν νόσον] B. τὴν μωρίαν †.

v. 385. εὖ φρονοῦντα] B. ὅσον τὸ ἐπὶ σοί. δοκεῖν] σοί. φρονεῖν] ἐμέ.

v. 386. ἐμὸν δοκήσει] B. εἰ γὰρ αὐτὸ τὸ τοῦ Διὸς ἄκαμπτον εἰδὼς, σὲ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν σπεύδοντα οὐκ ἐπίσχω, πᾶσιν ἂν δόξω μηδὲν τῶν δεόντων ἐπίστασαι, καὶ Προμηθεὺς μάτην καλεῖσθαι. δοκήσει] δόξει. ἀμπλάκημ'] ἁμαρτία αὕτη.

v. 387. σαφῶς] B. φανερῶς. στέλλει] πέμπει.

v. 388. θρῆνος ὑμὸς] B. τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ θρηνεῖν καὶ ἀποκλαίεσθαι.

v. 389. ἦ] B. ἄρα. τῷ νέον κρατοῦντι] βάλῃ εἰς ἔχθραν. παγκρατεῖς ἕδρας] μονάρχους.

v. 390. τούτου] B. τοῦ Διός. μήποτ'] ἵνα. ἀχθεσθῇ] λυπηθῇ.

v. 392. στέλλου, κομίζου] A. πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ φύλαττε τὸν παρόντα

* forsan leg. ἐπεὶ ἴσον ῥέουσι τοῖς ποταμοῖς. *Heath.*

† hoc dedi pro vulg. τιμωρίαν, monente. *Heath.*

νοῦν. Ἤγουν τὸ δόξαν νῦν ἀγαθὸν καὶ νοηθὲν ἐν ἡμῖν, τουτέστι τὸ μὴ ἀπελθεῖν εἰς τὸν Δία.

στέλλου] B. ἀπέρχου. τὸν παρόντα νοῦν] ὃ νῦν σοι δοκεῖ. Λέγω δὴ τὸ μὴ πρὸς αὐτὸν ἀπελθεῖν, ἵνα μὴ καὶ αὐτὸς τὰ ὅμοια πάθῃς.

v. 393. ὁρμωμένῳ μοι] A. ἄτοπον ἦν τὸν πάντων γένεσιν ἔχοντα, χρονίζειν ἐπὶ τῆς κινήσεως, εἰ καί τις ἥλιον εἰσαγαγὼν, ἐπὶ πολὺ τὸν κόσμον ἀνήλιον εἴασε. Δεῖ οὖν μεμετρημένως τὰ τοιαῦτα ποιεῖσθαι. Τοῦτο δὲ φησὶν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς τὸν Προμηθέα, ὅτι οὐκ ἀκαίρως μοι εἶπας, ἄπελθε, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ θέλοντι τοῦτο ποιῆσαι. Καὶ γὰρ ὁ τετρασκελὴς οἰωνὸς ὁ γρὺψ ᾧ ἐποχοῦμαι, διακόπτει τὴν ὁμαλὴν ὁδὸν τοῦ αἰθέρος ἐν τοῖς οἰκείοις πτεροῖς. Ἤτοι ἄρχεται πέτεσθαι. Καὶ δὲ ἄσμενος καὶ χαρίεις ἐν τοῖς τοιούτοις τόποις σταθήσεται.

ὁρμωμένῳ] B. πρὸς τὴν ὁδόν. ἐθώϋξας] εἶπας.

v. 394. ψαύει πτεροῖς] A. γράφεται καὶ ψαίρει. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐνταῦθα ἡ λέξις αὕτη.

λευρὸν] B. λεπτὸν καὶ πλατύν. οἶμον] πορείαν. ψαύει] τὸ ψαύει οὐ μόνον γενικῇ ἀλλὰ καὶ αἰτιατικῇ. Ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι αἰσθήσεις, πλὴν τῆς ὁράσεως, ἐκείνη γὰρ μόνη αἰτιατικῇ, ἅτε βασιλικωτέρα τῶν ἄλλων, καὶ ἐφ' ἑνὸς* ἵδρυσθαι μόνον προσήκουσα, ἀλλ' οὐκ ἄνω καὶ κάτω φέρεσθαι. πτεροῖς] διὰ τῶν πτερῶν.

v. 395. οἰωνὸς] B. ὀρνέον. ἄσμενος] μετὰ περιχαρίας.

v. 396. σταθμοῖς] B. τῇ φάτνῃ αὐτοῦ. κάμψειεν γόνυ] κλίνειεν τὸ γόνυ αὐτοῦ.

v. 397. στένω σε] A. τὸ στάσιμον ᾄδει ὁ χορὸς τῶν Ὠκεανίδων νυμφῶν ἐπὶ τῆς γῆς κατεληλυθὼς, καί φησι πρὸς τὸν Προμηθέα, στενάζω, καὶ κλαίω σε ὦ Προμηθεῦ ἕνεκα τῆς ὀλεθρίας τύχης ἧς πάσχεις. Ἀπὸ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν δακρυσίστακτον στάζουσα ῥεῦμα, τὴν ἐμὴν παρειὰν ἔβρεξα ὑγραῖς πηγαῖς, ἤτοι δάκρυσιν. Ἀμέγαρτα γὰρ καὶ ἀφθόνητα κακὰ, ἃ οὐδεὶς ζηλώσει, δείκνυσιν ἡμῖν ὁ Ζεὺς τοῖς πρώην θεοῖς, ἰδίοις νόμοις ἰσχυροποιῶν τὴν ὑπερήφανον ἀρχὴν ἢ τὴν βίαν, ὥσπερ Πίνδαρος αἰχματὰν κεραυνὸν τὸν βίαιον λέγει. Ἅπασα δὲ χώρα ἤδη λέλακε καὶ ἠχεῖ ἤχημα στονόεν στεναγμῶν γέμον τε καὶ οἰκτρὸν, καὶ στενάζουσι τὴν μεγάλην τε καὶ περιφανοῦς σχήματος οὖσαν τιμὴν τὴν σὴν καὶ τῶν σῶν ξυνομαιμόνων, ἤτοι τῶν ἀδελφῶν σου, τοῦ Ἄτλαντος καὶ τοῦ Μενοιτίου. Ὧν τὸν μὲν Ἄτλαντα ἐποίησε βαστάζειν τὸν οὐρανὸν, τὸν δὲ ἐκεραύνωσε· σὲ δὲ δεσμεῖ ἐνταῦθα εἰς τὸ Καυκάσιον ὄρος. Οὗτοι δὲ παῖδες ἦσαν τοῦ Ἰαπετοῦ, ὃς ἦν ἀδελφὸς τοῦ Κρόνου τοῦ πατρὸς τοῦ Διός.

v. 398. οὐλομένας τύχας] B. καθ' ὅλου καὶ μέρος τᾶς ἀξίας φθορᾶς.

v. 399. δακρυσίστακτον] B. ἐν δάκρυσι σταζόμενον. Τὸ δακρυσίστακτον ἢ πρὸς τὸ ῥέος ἢ πρὸς τὸ παρειὰν συντακτέον. ἀπ' ὄσσων] ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν.

v. 400. ῥαδινῶν] A. εὐκινήτων. ῥέος] ῥεῦμα, παρὰ τὸ ῥέω ῥέος, ὡς κλέπτω κλέπος. Οἴχεται τὸ κλέπος αὐτὸς ἔχων.

ῥαδινῶν] B. ἁπαλῶν, παρθενικῶν. λειβομένα ῥέος] στάζουσα ῥεῦμα.

v. 401. νοτίοις ἔτεγξα πηγαῖς] B. ὑγροῖς ἔβρεξα ῥεύμασι δακρύων.

v. 402. ἀμέγαρτα] B. ἀφθόνητα, μεγάλα ἅπερ πάσχεις.

v. 403. ἰδίοις νόμοις κρατύνων] B. ἤτοι τῷ οἰκείῳ θελήματι ἄρχων.

v. 404. ὑπερήφανον] B. ὑπεροπτικὴν, τραχεῖαν. πάρος] πρώην.

v. 405. αἰχμὰν] A. τὴν βίαν. Καὶ Πίνδαρος αἰχματὰν κεραυνὸν τὸν βίαιον. (Pyth. 1. 8.)

αἰχμὰν] B. ἐξουσίαν.

v. 406. πρόπασα] B. ὅλη. στονόεν λέλακε χώρα] θρηνητικὸν ἤχησε χώρα. Ὁ πρῶτον κατὰ ἄθροισιν εἰπὼν χώραν, εἶτα ἐπὶ μερισμὸν ἐπήνεγκεν ὁπόσοι.

* Sic recte *Abresch.* pro ὑφ' ἑνός.

v. 408. μεγαλοσχήμονα] A. μεγάλου σχήματος οὖσαν.

μεγαλοσχήμονα] B. μεγάλην. ἀρχαιοπρεπῆ τιμὰν] τὴν παλαιὰν τιμάν.

v. 410. ξυνομαιμόνων] B. τοῦ Ἄτλαντος καὶ τοῦ Τύφωνος.

v. 411. ὁπόσοι τ' ἔποικον] A. ὅσοι τε ἄνθρωποι κατοικοῦσι τὸ ἔδαφος ϗ τὸν χῶρον τῆς καθαρᾶς Ἀσίας, συγκάμνουσιν ἡμῖν, ϗ συνανιῶνται ταῖς σαῖς βλάβαις ταῖς μετεχούσαις μεγάλων στεναγμάτων. Παρθένοι τε αἱ ἐγκάτοικοι τῆς Κολχίδος, ἤγουν αἱ Ἀμαζόνες, αἱ ἄτρεστοι καὶ ἄφοβοι ἐν ταῖς μάχαις, ἀνιῶνται τοῖς σοῖς κακοῖς, καὶ ὁ Σκυθικὸς ὅμιλος, οἵτινες κατοικοῦσι τὸν ἔσχατον πόρον τῆς γῆς περὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην. Τὸ ἄρειόν τε καὶ πολεμικὸν γένος τῆς Ἀραβίας, λέγει δὲ τοὺς Τρωγλοδύτους, οἵτινές τε πλησίον τοῦ Καυκάσου νέμονται καὶ οἰκοῦσι πόλιν ὑψίκρημνον, στρατὸς πολεμικὸς βρέμει καὶ ἠχεῖ ἐν αἰχμαῖς καὶ κονταρίοις, ἤγουν οἱ Κόλχοι. ἁγνᾶς Ἀσίας] ἁγνὴν λέγει τὴν Ἀσίαν διὰ τὸ προφερεστέραν εἶναι πασῶν, καὶ διὰ τὸ μεγάλας πόλεις καὶ πλουσίας ἔχειν.

ὁπόσοι τ' ἔποικον] B. ἐγκάτοικοι. ἁγνᾶς] καθαρᾶς, διὰ τὴν τοῦ Ἡλίου ἀνατολήν.

v. 412. νέμονται] B. οἰκοῦσι.

v. 413. μεγαλοστόνοισι] B. τῶν μεγάλων δεομένοις στεναγμάτων. πήμασι] δυστυχήμασι.

v. 414. συγκάμνουσι] B. συμπάσχουσι.

v. 415. Κολχίδος] B. ἥτις ἔνεστι ἐν Σκυθίᾳ. ἔνοικοι] ἐγκάτοικοι.

v. 416. παρθένοι] B. αἱ Ἀμαζόνες συγκάμνουσι. μάχαις ἄτρεστοι] ἀκαταγώνιστοι. Σκύθης ὅμιλος] συγκάμνει.

v. 418. ἔσχατον] B. ἀκρότατον. ἀμφὶ] περὶ τήν.

v. 419. ἔχουσι] B. οἰκοῦσι.

v. 420. Ἀραβίας] A. πῶς τὴν Ἀραβίαν Καυκάσῳ συνῴκισεν; ὁ Στράβων φησίν, οἱ Τρωγλοδύται μεταξὺ Μαιώτιδος καὶ Καυκασίας. ἄρειον] τὸ ἀρήϊον.

ἄρειον ἄνθος] B. τὸ πολεμικὸν καὶ ἐξαίρετον γένος συγκάμνει.

v. 421. ὑψίκρημνον] B. τὸ τραχὺ καὶ κρημνῶδες. πόλισμα] κατοικίαν τῆς Κολχίδος.

v. 422. νέμονται] B. οἰκοῦσι.

v. 423. δάϊος] B. πολεμικός. στρατὸς] οἱ Κολχοὶ συγκάμνουσι.

v. 424. ὀξυπρῴροισι] A. ὀξυκεράτοις.

ὀξυπρῴροισι] B. ὀξέα βέλη ἐχούσαις. βρέμων] ἠχῶν.

v. 425. πρόσθεν ἄλλων] πρότερον.

v. 426. δαμέντ'] B. κολασθέντα. ἀκαμαντοδέτοις] μεγάλαις καὶ ἰσχυραῖς.

v. 427. Τιτᾶνα] B. τὸν Τιτᾶναν. λύμαις] βλάβαις.

v. 428. Ἀτλανθ'] B. εἰσιδόμην, ἀπὸ κοινοῦ. οὐ μόνον Ἄτλας Ἄτλαντος, ἀλλὰ καὶ Ἄτλας Ἄτλα, καὶ μαρτυρεῖ τὸ Ἀτλαγενάων· οἱ πολλοὶ δὲ ἀγνοοῦντες ἐνταῦθα Ἄτλαντα λέγουσι, οὐκ εἰδότες ὅτι τὸ θ' τέ ἐστιν. Ἢ τὸ Τιτᾶνα μὴ ἐκληπτέον εἰς τὸν Τυφῶνα, ἀλλὰ συναπτέον πρὸς τὸν Ἄτλαντα καὶ οὕτως οὐκ ἂν τὸ θ' ἀντὶ τοῦ τε εἴποις, ἀλλὰ Ἄτλαντα. Ὅτι δὲ μέγα σθένος καὶ τὸ κραταιὸν οὐράνιον πόλον ἐκ παραλλήλου. Ἐνέβαλε δὲ διὰ μέσου τὴν τοῦ Ἄτλαντος ἱστορίαν. ὑπείροχον] μέγα.

v. 429. κραταιὸν] B. ἰσχυρόν. οὐράνιον πόλον] τὴν οὐρανίαν σφαῖραν.

v. 430. ὑποστενάζει] B. μετ' ὠδῖνος ὑπανέχει. βοᾷ] διὰ τὸ σὸν πάθος.

v. 431. ξυμπιτνῶν] B. συμπίπτων, συγκρούων.

v. 432. κελαινὸς] B. μέλας. ὑποβρέμει] ὑπηχεῖ.

v. 433. ἁγνορρύτων] A. καθαρὸν ῥεῦμα ἐχόντων.

γᾶς] B. γῆς. ἁγνορρύτων] τῶν καθαρῶν ῥεόντων.

v. 434. ἄλγος] B. τὸ σόν. οἰκτρὸν] πικρόν.

v. 436. μή τι χλιδῇ] A. σιωπῶσι παρὰ ποιηταῖς τὰ πρόσωπα, ἢ δι' αὐθαδίαν, ὡς

Ἀχιλλεὺς ἐν τοῖς Φρυξὶ Σοφοκλέους *· ἢ διὰ τὴν συμφορὰν, ὡς ἡ Νιόβη παρ' Αἰσχύλῳ. ἢ διὰ περίσκεψιν, ὡς ὁ Ζεὺς παρὰ τῷ ποιητῇ, πρὸς τὴν τῆς Θέτιδος αἴτησιν. Τοῦτο δέ φησιν ὁ Προμηθεὺς πρὸς τὸν χορὸν, μή με δοκεῖτε σιγᾷν ἢ ἐν ὑπερηφανίᾳ, ἢ ἐν αὐθαδίᾳ, ἤτοι ἐκ κενοδοξίας, μὴ συνομιλοῦντα ὑμῖν, καὶ καταλέγοντα τὰ ἐμὰ, ἐν συννοίᾳ δὲ κόπτομαι τὴν ψυχὴν, βλέπων ἐμαυτὸν οὕτως ὑβριζόμενον· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ προσελούμενον. Ὅθεν καὶ οἱ Ἀρκάδες πρόσελοι ἢ προσέληνοι. Ὕβρισται δὲ ὁ Προμηθεὺς μέμψιν ἀνθρώπων ἔχων.

χλιδῇ] B. αἰκισμῷ, θρύψει, τρυφῇ. αὐθαδίᾳ] ὑπεροψίᾳ ἢ μωρίᾳ.

v. 437. συννοίᾳ] B. κατὰ νοῦν φροντίδι. δάπτομαι] τιτρώσκομαι.

v. 438. ὧδε προσηλούμενον] B. ἐνταῦθα καρφούμενον.

v. 439. καίτοι θεοῖσι] A. καί τοι τὶς, φησὶ, διώρισε τιμὰς ἄλλος τοῖς νέοις τούτοις θεοῖς; τοῦτο δὲ λέγει, πρὸς τὸν Δία τὸν λόγον ἀποτεινόμενος, διὰ τὸ συμβαλεῖν αὐτῷ τῷ Διῒ κατὰ τῶν Τιτάνων. Ἢ ὅτι εἰ καὶ ὁ Ζεὺς ἐπένειμεν ἑκάστῳ θεῷ τιμὴν, ἀλλὰ σχεδὸν οὐ Διὸς, ἀλλὰ Προμηθέως τὸ κατόρθωμα· οὗτος γὰρ τὸ προσῆκον ἀξίωμα διετάξατο ἑκάστῳ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν σιωπῶ, φησίν· ἐν γινωσκούσαις γὰρ ὑμῖν λέγων † τοιαῦτα περισσὸν λέγω· λέξω δὲ τὰς ἀνθρώπων βλάβας, ἃς εἶχον πρώην, διὰ τὸ μηδὲν τῶν συμφερόντων εἰδέναι, ἀλλὰ μάθετε ὅτι αὐτοὺς μωροὺς ὄντας τὸ πρὶν, φρονίμους ἐποίησα καὶ γνώσεως παντοίας μετέχοντας. Λέξω δὲ ταῦτα οὐχὶ μεμφόμενος τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ διηγούμενος ὅσα ἀγαθὰ δίδωκα αὐτοῖς, οἵτινες πρῶτα μὲν βλέποντες οὐκ ἔβλεπον, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἤκουον· διότι νοῦν καὶ φρόνησιν οὐκ εἶχον· νοῦς γὰρ ὁρᾷ καὶ νοῦς ἀκούει· ἀλλὰ διήρχοντο πάντα τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς ὅμοιοι ὀνείροις καὶ φαντάσμασιν, ἤτοι μηδὲν ὄντες, καὶ τὴν διὰ πλίνθων κατεσκευασμένην οἰκίαν οὐκ ἔκτισαν ἢ ἔγνωσαν. Προσήλους ἤτοι θέρμην ἔχοντας ἢ προσηλωμένους ἀντὶ τοῦ ἥλοις πεπαρμένους· οὔτε τὴν διὰ ξύλων κατασκευὴν, ὑποκάτω τι τῆς γῆς κατῴκουν ἐν ἐνδοτάτοις τόποις σπηλαίων, ὥσπερ οἱ ἀεὶ συρόμενοι, ἢ ἀεὶ ἕρποντες μύρμηκες. Ἦν δὲ αὐτοῖς οὐδὲν σημεῖον καὶ δεῖγμα οὔτε χειμῶνος οὔτε τοῦ ἄνθη ἔχοντος ἔαρος, οὔτε τοῦ θέρους, ἀλλὰ χωρὶς νοὸς καὶ φρονήσεως ἐποίουν πάντα. Ἕως οὗ σφὶν καὶ αὐτὸς ἀνατολὰς τῶν ἄστρων ἔδειξα καὶ τὰς δυσγνώστους δύσεις.

γέρα] B. τιμάς. Ὁ μὲν Ζεὺς ἀπονέμει τὰς τιμάς. Οὗτος δὲ κατὰ τὸ προσῆκον τοῖς πᾶσι διετάξατο. Ἢ τὸ θεοῖς τοῖς νέοις διὰ τὸν Δία μόνον νοητέον, αὐτῷ γὰρ τὴν βασιλείαν, ὡς καὶ πρόσθεν ἔφην, Προμηθεὺς συγκατεσκεύασεν, ἵν' ᾖ τὸ διώρισεν ἀντὶ τοῦ κεχωρισμένα τῶν ἄλλων αὐτῷ παρέσχεν.

v. 440. ἢ] B. παρό. παντελῶς] τελείως. διώρισεν] διεμέρισεν κατ' ἀξίαν.

v. 441. εἰδυίαισιν] B. γινωσκούσαις.

v. 442. πήματα] B. ἅπερ ἔπασχον πρότερον, ἢ ἅπερ ἔπαθον ἐξ ἐμοῦ πάθη. Λέγει δὲ εἰρωνικῶς.

v. 443. ὡς σφᾶς νηπίους] B. πῶς αὐτοὺς ἄφρονας.

v. 444. ἐννοὺς ἔθηκα] B. συνετοὺς ἐποίησα. ἐπηβόλους] μετόχους.

v. 446. δίδωκ'] B. αὐτοῖς. εὔνοιαν] τὸ φίλτρον.

v. 447. βλέποντες] B. τοῖς ὀφθαλμοῖς.

v. 448. ὀνειράτων ἀλίγκιοι μορφαῖσι] ὅμοιοι εἰδώλοις. βίον] ζωήν.

v. 450. ἔφυρον] A. πάνυ εὐφυὲς τὸ ἔφυρον ἐκ μεταφορᾶς τῆς γυναικὸς, ὅταν μέλλῃ ζυ-

* *Spanheim* ad Aristoph. Ran. 950. pro Σοφοκλέους substituit Αἰσχύλου; quia Sophoclis Phryges nusquam laudantur. Sed bene *Abreschius* observavit subesse in Scholiaste posse memoriæ lapsum. Ceterum conferenda hæc sunt cum iis quæ auctor vitæ habet, ex quibus omnino patet de Æschyli non de Sophoclis dramate hoc loco sermonem esse.

† Sic recte *Heath.* pro vulg. λέγειν.

*μῶσαι, μιγνυούσης ἄλευρον, ὕδωρ, ἅλας, ϗ ποιούσης τὸν ἄρτον. Μὴ γινώσκοντες γὰρ ἐκεῖνοι τὸ ποῦ συντελοῦσι τὸ καθ' ἓν * ἔμισγον τὰ πάντα, διά τοι τοῦτο λέγει τὸ ἔφυρον.*

ἔφυρον] B. *ἔμισγον, ἐκύκων.* Ἤγουν οὐ *χειμῶνα, οὐκ ἔαρ, οὐ θέρος, οὐ φθινόπωρον ἴσασιν ὡς ἑκάστῳ τὰ πρόσφορα τεχνάζεσθαι. εἰχῆ*] *μάτην.*

v. 451. *προσήλους*] A. *πρὸς ἥλιον ὁρῶντας.* Καὶ Εὔπολις, Αὐλὴ *πρόσηλος.*

οὔτε πλινθυφεῖς δόμους προσήλους ἴσαν, οὐ ξυλουργίαν] B. *πεπαρμένους, ἢ θέρμης ἐμποιητικούς.* Τὸ δὲ *ἴσαν ἀντὶ τοῦ ἔκτισαν.* Τὸ *δὲ ξυλουργίαν ἀντὶ τοῦ ξυλοκατάσκευον οἰκίαν.*

v. 452. *ὥστ' ἀείσυροι μυρμ.*] A. *οἱ ἀεὶ συρόμενοι καὶ ἕρποντες.* Ἢ *ἀήσυροι, ἤγουν οἱ κοῦφοι καὶ οἱονεὶ πτερωτοί.*

κατώρυχες ἔναιον] B. *ὑπὸ γῆν κατορωρυγμένην κατῴκουν. ὡς*] *καθά. ἀείσυροι*] *ἀεὶ συρόμενοι καὶ ἕρποντες.*

v. 453. *ἐν μυχοῖς ἀνηλίοις*] B. *εἰσόδοις καὶ ὀπαῖς σκοτειναῖς.*

v. 454. *οὔτε χείματος τέκμαρ*] A. *οὐ διεγίνωσκον διὰ τῶν ἄστρων τοὺς καιρούς.*

χείματος τέκμαρ] B. *χειμῶνος σημεῖον.*

v. 455. *ἀνθεμώδους ἦρος*] B. *τέκμαρ ἄνθη ἔχοντος ἔαρος. καρπίμου*] *τοῦ τοὺς καρποὺς φέροντος.*

v. 456. *βέβαιον*] B. *πιστόν. ἄτερ γνώμης*] *χωρὶς φρονήσεως, σκέψεως.*

v. 457. *ἔπρασσον*] B. *ἐποίουν. ἔς τε*] *ἕως ἄν. σφιν*] *αὐτοῖς. ἀντολὰς*] *δι' ὧν τοὺς καιροὺς γινώσκοιεν.*

v. 458. *δυσκρίτους*] A. *δυσκαταλήπτους, δυσγνώστους, οἷον ὅτι* Ὠρίων *ὅταν δύνῃ, χειμῶνα ποιεῖ.* Ταύτην *τὴν εὕρεσιν καὶ* Παλαμήδη *προσῆψεν* †. Ἴσως *δὲ κἀκεῖνος ὑπὸ* Προμηθέως *ἔμαθε ταῦτα· οἷον καὶ ἐπὶ* Πλειάδων, *ὅταν γὰρ αὗται ἀνατέλλουσι τὴν ἑωθινὴν ἀνατολὴν τῷ πρωῒ κατὰ* Μάϊον *μῆνα εἰς τὴν ιβ καὶ εἰς τὴν ιγ, τότε δὲ* ‡ *ἄρχεσθαι τοῦ ἀμήτου ἢ τοῦ θέρους, καὶ πάλιν μελλουσῶν δύναι ἢ κρυβῆναι τὴν ἑσπερίαν δύσιν, ἤτοι τὸ* Ὀκτώβριος *καὶ* Νοέμβριος §, *ποιεῖ ἀρχὴν ἀρότου ἢ τοῦ σπείρειν.*

δυσκρίτους] B. *δυσγνώστους. δύσεις*] *αὐτῶν.*

v. 459. *καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχος σοφισμάτων*] A. *καὶ δὴ καὶ μηχανήματα ἐξεῦρον αὐτοῖς, καὶ γραμμάτων συνθέσεις ἐδίδαξα.* Γράφεται *καὶ νοσφισμάτων· καὶ γάρ τις μέτρον γινώσκων τῶν πραγμάτων αὐτοῦ, οὔποτε τοῦ εἰκότος ἐκπέσοι.*

ἔξοχον σοφισμάτων] B. *ὑπέρτατον τῶν ἄλλων μηχανημάτων.*

v. 460. *συνθέσεις*] B. *συνθήκας.*

v. 461. *μνήμην θ' ἁπάντων*] A. *ἐγώ, φησί, καὶ μνήμην ἁπάντων λόγων μητέρα τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξα, καὶ ἔζευξα πρῶτος τ' ἐν ζυγοῖς κνώδαλα, καὶ βόας δουλεύοντας ϗ ἐν ζεύγλαις ϗ ἐν σώμασι· οἵπερ* || *τοῖς ἀνθρώποις κουφισταὶ τῶν πόνων τυγχάνωσι τῶν πολλῶν· ϗ ὑφ' ἅρματα ἤγαγον ταῖς ἡνίαις ὑποτασσομένους τοὺς ἵππους, ὅπερ ἐστὶ καλλώπισμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς.* Καὶ *τὰ ἐν θαλάσσῃ δὲ πλανώμενα καὶ πορευόμενα ὀχήματα τῶν ναυτίλων (ἤγουν τὰς ναῦς) τὰ λινόπτερα, τὰ ἔχοντα τὰ ἄρμενα ὡς πτερά, οὐδεὶς ἄλλος ἐφεῦρε χωρὶς ἐμοῦ.*

ἁπάντων] B. *ὧν εἶδον καὶ ἤκουσαν. μουσομήτορ'*] *καὶ λόγων μητέρα* ¶. Τὴν *συνεστωτάτην μητέρα, ἢ τὴν τῶν μουσῶν μητέρα· ὁ γὰρ μνημονικώτατος σοφώτατός τ' ἐστι, καὶ πάνθ' ὅσα βούλεται πράττει.*

v. 462. *κἄζευξα*] B. *οὐ μόνον τὸ ζεύγνυσθαι ὑπηρετοῦντα ἀνθρώποις πρὸς τὴν τῆς γῆς*

* *Τὰ καθ' ἓν* conj. *Heath.*
† f. *προσῆψαν* *Abresch.*
‡ *τότε δὴ* conj. *Heath.*
§ *ἤτοι ὅ τε* Ὀκτ. *καὶ* N. *ποιεῖν* emend. *Heath.*
|| f. *ὅπως* *Abresch.* Post pro *κουφίσαι* reposui *κουφισταί.*
¶ recte *Pauw.* *μητέρα* pro vulg. *μέτρα.*

ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπισάττεσθαι καὶ φόρτους ἐπάνω σωμάτων αἴρειν σκευοφοροῦντα. *Η πρὸς τὸ δουλεύοντα στικτέον, ἵν' ᾖ τὸ σώμασι διὰ τοὺς ἵππους· οὕτω καὶ ὑφ' ἅρματα ἤγαγον φιληνίους ἵππους, ὅπως ἐν τοῖς σώμασι γένωνται διάδοχοι μεγίστων μοχθημάτων τοῖς θνητοῖς. Κρεῖττον δὲ τοῦτο τοῦ προτέρου, ὥστε τὸ δουλεύοντα ἀντὶ τοῦ ὑπείκοντα. κνώδαλα] βόας.

v. 463. ζεύγλαισι] B. ζεύγμασι. σώμασι] διὰ σωμάτων. ὅπως] ἵνα.

v. 464. διάδοχοι] B. κουφισταί. Ἀπὸ μέρους δεχόμενοι, αἴροντες αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐῶντες κοποῦσθαι.

v. 465. φιληνίους] B. τοὺς φιλοῦντας καὶ ἐθίζοντας τοὺς χαλινούς.

v. 466. ὑπερπλούτου χλιδῆς] A. τὸ γὰρ ἐποχεῖσθαι ἵπποις, πλουσίων ἐστί.

ἄγαλμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς] B. καλλώπισμα μεγάλης τρυφῆς.

v. 467. θαλασσόπλαγκτα] B. τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐρχόμενα.

v. 468. λινόπτερ'] B. τὰ δίκην πτερῶν λινᾶ ἱστία ἔχοντα. ναυτίλων ὀχήματα] τὰ σκάμματα οἷς ἐποχοῦνται οἱ ναῦται.

v. 470. σόφισμ'] B. τέχνασμα καὶ πανουργίαν.

v. 471. τῆς νῦν παρούσης πημονῆς ἀπαλλαγῶ] B. τοῦ τούτου δεσμοῦ ἐλευθερωθῶ.

v. 472. πέπονθας ἀεικὲς πῆμα] A. ὁ χορὸς ἀκούσας τῶν τοῦ Προμηθέως κατορθωμάτων τῶν ἄνωθεν λεγομένων φησὶ πρὸς αὐτὸν, ἔπαθες βλάβος ἀπρεπὲς, μὴ καλῶς φρονῶν, ἀλλ' ἀφρόνως ἀντιλέγων τῷ Διΐ, καὶ ἀνθιστάμενος αὐτῷ. Ἢ, ἔπαθες βλάβην ἀπρεπῆ. Τὸ δὲ πλανᾷ, δηλοῖ, ὅτι ἀποσφαλεὶς τῶν φρενῶν οὐχ εὑρίσκεις ἐν φρονήσει μηχάνημα, δι' οὗ ἂν ἀπαλλαγῇς· ὥσπερ δέ τις ἄτεχνος ἰατρὸς, εἰς νόσον πεσὼν ἀθυμεῖς, καὶ οὐκ ἔχεις εὑρεῖν ποίοις μηχανήμασιν σεαυτὸν θεραπεύσεις. Ἄλλως. Τοῦτο διὰ τὸ φιλονεικῆσαι Διΐ. Μεσολαβοῦσι δὲ αἱ τοῦ χοροῦ τὴν ἔκθεσιν τῶν κατορθωμάτων, διαναπαύουσαι τὸν ὑποκριτὴν Αἰσχύλου.

ἀεικὲς] B. ἀπρεπὲς καὶ ἀνάρμοστον. ἀποσφαλεὶς φρενῶν] πεσὼν τοῦ λογισμοῦ.

v. 473. πλανῇ] B. εὕρηται καὶ πλάνᾳ, καὶ πλανᾷ, πρὸς μὲν οὖν τὸ πλάνῃ οὕτω λέγε, ἀποσφαλεὶς φρενῶν ἐν πλάνῃ. Τουτέστιν ἐκπεσὼν καὶ πλανηθεὶς τοῦ φρονεῖν. Εἰ δὲ πλανᾷ γράψεις πρὸς τὸ πῆμα στίξας, ἀσυνδέτως τὸ λοιπὸν ἐρεῖς, οὕτω ἀποσφαλεὶς καὶ ἐκπεσὼν τῶν φρενῶν πλανᾷ καὶ πεπλανημένους δόλους * φέρῃ.

v. 474. ἀθυμεῖς] B. δυσχεραίνεις καὶ ὀλιγοψυχεῖς.

v. 475. ἰάσιμος] B. τεθεραπευμένος ἔσῃ.

v. 476. τὰ λοιπά μου κλύουσαι] A. τὰ ἄλλα μου σοφίσματα ἀκούουσαι, πλέον θαυμάσετε οἵας τέχνας καὶ μηχανὰς ἐβουλευσάμην. Τὸ μὲν μέγιστον, εἴτις ἀῤῥωστήσειεν, οὐκ ἦν οὐδὲν βοήθημα θεραπείας οὔτε διὰ βρώσεως προσφερόμενον, οὔτε δι' ἐπιχρίσεως ἔξωθεν, οὔτε διὰ πόσεως (τοῦτο δὲ δηλοῖ τὸ πιστὸν, ἀπὸ τοῦ πίω πίσω ῥήματος) ἀλλὰ πάντες διεφθείροντο τῇ ἐνδείᾳ τῶν φαρμάκων· πρὶν ἂν ἐγὼ ἔδειξα αὐτοῖς κεράσματα καὶ θεραπείας πραΰνούσας τὰς νόσους, αἷς θεραπείαις πᾶσαν ἀποδιώκουσι βλάβην τῶν νόσων. Τρόπους δὲ πολλοὺς τῆς μαντικῆς ἐνόσμησα.

πλέον] B. ἢ νῦν ἐθαύμασας.

v. 477. πόρους] B. μηχανάς. ἐμησάμην] ἐνέβαλον αὐτοῖς κατὰ νοῦν πράττειν.

v. 478. εἴτις] B. αὐτῶν. πέσοι] ἔπεσε.

v. 479. ἀλέξημ'] B. ἀποσόβησις τῆς νόσου ὃ φαγὼν ῥαΐσει τῆς νόσου καὶ παύσεται.

v. 480. χριστὸν] B. χριόμενον. πιστὸν] πινόμενον.

v. 481. κατεσκέλλοντο] A. κατεσκελετοῦντο, κατεφθίνοντο.

κατεσκέλλοντο] B. ἀπέθνησκον, οἱ γὰρ θανόντες ξηροί εἰσι.

v. 482. κράσεις ἠπίων ἀκεσμάτων] B. κιρνάματα μαλακῶν θεραπευμάτων.

v. 483. αἷς] B. κράσεσι. ἐξαμύνονται] καταγωνίζωνται.

* f. πεπλανημένας ὅδους Heath.

v. 484. ἐστοίχισα] A. διεκόσμησα καὶ διεταξάμην καὶ ἔκρινα πρῶτος αὐτὸς τίνας τῶν ὀνείρων δεῖ εἰς πέρας ἐξελθεῖν καὶ φανερῶς γεγενῆσθαι, καὶ τίνας μή· μαντείας τε δυσκόλους εἰς κατάληψιν καὶ γνῶσιν ἐγνώρισ' αὐτοῖς, ἤγουν τοῖς ἀνθρώποις, τὰ κατὰ τὴν ὁδὸν γινόμενα σημεῖα καὶ τεκμήρια. καὶ ἀκριβῶς ἐδίδαξα καὶ ἑρμήνευσα τὴν πτῆσιν τῶν οἰωνῶν τῶν ἐπικαμπεῖς ὄνυχας ἐχόντων· οἵ τινές τε δεξιοὶ, καὶ οἵτινες εὐώνυμοι, ἤτοι τὴν δεξιὰν αὐτὴν καὶ ἀριστερὰν πτῆσιν τῶν οἰωνῶν, καὶ τὴν διαγωγὴν ἥντινα ἔχουσιν ἕκαστοι· καὶ τίνες πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν ἔχθραι, καὶ φιλίαι, μίση, καὶ συνελεύσεις. Τὸ γὰρ συνδιάγειν ὁμοῦ τοὺς οἰωνοὺς, καὶ τὸ ἔχθραν ἔχειν πρὸς ἀλλήλους, ἢ καὶ φιλίαν, σημαντικὰ μαντείων, καὶ ἀδήλων τεκμήρια παρὰ τοῖς μάντεσι πέφυκεν. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλὰ καὶ διάφορα εἴδη μαντείων καθεστήκασιν, ἐνταῦθα δὲ περὶ τούτων μόνων διαλαμβάνει, περὶ τοῦ ὀνειροκριτικοῦ, τοῦ οἰωνιστικοῦ, τοῦ ἡπατητικοῦ, καὶ τοῦ θυτικοῦ. Ἤγουν τοῦ κρίνειν ἀπὸ τῶν ὀνείρων τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ ἀπὸ τῆς πτήσεως τῶν οἰωνῶν, τῆς τοιᾶσδε ἢ τοιᾶσδε, ὃ μέλλει συμβῆναι τεκμαίρεσθαι. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀνατομῆς τῶν ζώων τὰ ὅμοια νοεῖν. Σχίζοντες γὰρ μέσον τὰ ἱερεῖα ἔβλεπον τὴν θέσιν τῶν ἐντοσθίων πάντων· καὶ ἐκ τούτου ἐτεκμαίροντο τὰ μέλλοντα γίνεσθαι. Ὁμοίως δὲ καὶ ἀπὸ τῶν θυμάτων, οἷον τῆς χολῆς ἐμβληθείσης καὶ ἀνατιναχθείσης πρὸς τὸ τῶν πολεμίων μέρος, ἧτταν τούτων ἐσήμαινεν. Ἄλλως. Ἐστοίχισα, κατὰ στοῖχον ἔδειξα. Πολλὰ γὰρ εἴδη μαντικῆς· εἰκαστικὸν, ἐπιπνευστικὸν, ἀστρονομικόν.

ἐστοίχισα] B. ἔταξα.

v. 485. ἔκρινα] B. διωρισμένως εἶπον. χρὴ] ἀπόκειται.

v. 486. δυσκρίτους] A. δυσνοήτους.

ὕπαρ] B. φανερῶς. κληδόνας δυσκρίτους] μαντείας δυσγνώστους.

v. 487. ἐνοδίους] A. τοὺς ἐξ ὑπαντήσεως.

ἐνοδίους συμβόλους] B. τὰ κατὰ τὴν ὁδὸν συναντήματα, δι' ὧν δεῖ συμβάλλειν καὶ μαντεύεσθαι.

v. 488. γαμψωνύχων] B. ἀγκύλους ἐχόντων ὄνυχας. σκεθρῶς] ἀκριβῶς. Γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ σκέπτομαι καὶ τοῦ θεωρῶ, ὁ ἐσκεμμένα καὶ μετὰ τοῦ μάλα προσέχοντος τὰ πράγματα βλέπων.

v. 489. διώρισ'] B. διωρισμένως καὶ κεχωρισμένως ἔταξα πρὸς μαντείαν.

v. 490. εὐώνυμοι] B. κακομάντεις· δέον εἰπεῖν καὶ οἵτινές εἰσιν εὐώνυμοι, εὐωνύμους εἶπε πρὸς τὸ διώρισα. Ὥσπερ καὶ προϊὼν ἐρεῖ τὸ λειότητα καὶ τὸ ποικίλην εὐμορφίαν. δίαιταν] διαγωγήν.

v. 491. ἑκάστοι] B. τούτων.

v. 492. συνεδρίαι] A. ὁμόνοιαι.

στέργηθρα] B. φιλίαι. συνεδρίαι] κοινωνίαι, καὶ συναγελασμοί.

v. 493. σπλάγχνων τε λειότητα] A. τὴν διὰ σπλάγχνων σκέψιν.

λειότητα] B. ὁμαλότητα. χροιάν τινα] μαντείαν ποίαν.

v. 494. δαίμοσι πρὸς ἡδονὴν] A. εὐπρόσδεκτα θεοῖς.

εἴη] B. ταῦτα τὰ εὔσπλαγχνα.

v. 495. λόβου] B. τοῦ ἄκρου τοῦ ἥπατος.

v. 496. κνίσσῃ δὲ κῶλα συγκαλυπτὰ] A. τὰ τῶν μηρῶν ὀστᾶ συγκεκαλυμμένα κνίσσῃ, ἢ, τὰ μηρία πῶς δεῖ συγκαλύπτειν κνίσσῃ, τῷ ἄνωθεν ἐπιτεθειμένῳ αὐτῶν λίπει· καὶ τὴν μακρὰν ὀσφὺν, γαστέρα, κοιλίαν, πυρώσας, καὶ εἰς πῦρ ἐμβαλὼν, ὡδήγησα τοὺς ἀνθρώπους εἰς τέχνην δυσκόλως νοουμένην. Ἤτοι τὴν θυματικὴν μαντείαν· εὐκίνητος γὰρ οὖσα καὶ σπέρματα ἔχουσα ἡ γαστὴρ, θύεται θεοῖς, ἀφ' οὗ καὶ κλόνις ὀνομάζεται διὰ τὸ ἀεικίνητον. Καὶ τὰ φλογωπὰ σήματα, ἤτοι τὰς διὰ πυρὸς μαντείας τυφλὰς οὔσας πρὶν, καὶ οὐ φαινομένας, διὰ τὸ μὴ γινώσκεσθαι, βλέψαι ἐποίησα, καὶ εἰς τὸ ἐμφανὲς ἤγαγον καὶ πᾶσιν ὑπέδειξα.

κῶλα] B. τὰ τῶν μηρῶν * ὀστᾶ. συγκαλυπτὰ] περικεκαλυμμένα. μακρὰν] μεγάλαν.

v. 497. ὀσφὺν] B. τὴν κοιλίαν, τὴν κύστιν. πυρώσας] καύσας. δυστέκμαρτον εἰς τέχνην] δυσκατανόητον. τὴν θυτικὴν μαντείαν.

v. 498. ὥδωσα θνητοὺς] A. εἰς γνῶσιν καὶ ὁδὸν ἤγαγον.

ὥδωσα] B. ὡδοποίησα καὶ ὡδήγησα. φλογωπὰ σήματα] τὰ διὰ τῆς φλογὸς γινόμενα σημεῖα πρὸς τὸ μαντεύεσθαι.

v. 499. ἐπάργεμα] A. τυφλὰ, ἐκ τοῦ ἀργὸν τὸ λευκόν. Λεύκωμα νόσος γίνεται περὶ τὸν ὀφθαλμὸν, ὅπερ ἀβλεψίαν ποιεῖ. Διὰ τοῦτο γοῦν τὰ σκοτεινὰ φησὶν ἐπάργεμα, κατὰ ἀντίφρασιν· ἀργὸν γὰρ λέγεται τὸ λευκόν. Ἄλλως. Ἐπάργεμα κυρίως τὰ λευκωματισθέντα, παρὰ τὸ ἀργόν.

ἐξωμμάτωσα] B. ἐφανέρωσα. ἐπάργεμα] σκοτεινὰ, τυφλὰ, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ τοῖς ὀφθαλμοῖς γινομένου ἐπιχύματος.

v. 500. τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτα] A. ταῦτα μὲν, φησὶν, ὅσα εἶπον, οὕτως ἔχουσιν. Τὶς δὲ εἴποι ἄλλον τινὰ πρὸ ἐμοῦ ἐξευρεῖν τὰ τοῖς ἀνθρώποις ὠφέλιμα κεκρυμμένα ὑποκάτω τῆς γῆς, χρυσὸν, ἄργυρον, χαλκὸν, σίδηρον, καὶ ἄλλα τινά; οὐδεὶς εἴποι, τοῦτο σαφῶς γινώσκω, ἐὰν μὴ μάτην φλυαρῇ. Ἐν ὀλίγῳ λόγῳ συλλήβδην μάθε ὅτι πάσας τέχνας ἐγὼ ἐφεῦρον.

ταῦτ'] B. ἃ ἔφην. ἔνερθε] ὑποκάτω.

v. 501. ὠφελήματα] B. ἐγνώρισα, ἀπὸ κοινοῦ.

v. 503. πάροιθεν] B. πρόσθεν.

v. 504. μάτην φλῦσαι] B. ψευδῶς φλυαρῆσαι.

v. 505. βραχεῖ μύθῳ] B. συντόμῳ, συλληπτικῶς καὶ ἡνωμένως.

v. 506. βροτοῖσιν] B. τοῖς ἀνθρώποις.

v. 507. μὴ νῦν βροτοὺς μὲν ὠφέλει] A. μὴ νῦν, φησὶ, τοὺς ἀνθρώπους ὠφέλει πέρα τοῦ προσήκοντος, καὶ τοῦ δέοντος, σ α υ τ ο ῦ δὲ ἀ φ ρ ο ν τ ί σ τ ε ι κ α κ ῶ ς π ά σ χ ο ν τ ο ς. Ὡς λίαν ἐγὼ ἐλπίζω τοῖς λόγοις οἷς λέγεις (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ εὔελπίς εἰμι τῶνδε, ἤγουν τούτων ὧν λέγεις) ὡς καὶ λυθήσῃ τῶν δεσμῶν, καὶ πλέον τοῦ Διὸς ἰσχύσεις.

μὴ νῦν βροτοὺς] B. μὴ τὴν σὴν πρὸς ἀνθρώπους φιλανθρωπίαν περιεξιὼν διάτριβε, ἡ γὰρ τοιαύτη διατριβὴ ἔξω τοῦ πρέποντός ἐστιν, ἀλλὰ δεῖ καὶ σαυτοῦ πεποιῆσθαι φροντίδα. καιροῦ πέρα] ἔξω τοῦ πρέποντος.

v. 508. ἀκήδει] B. ἀμέλει. ὡς] ὅτι.

v. 509. εὔελπίς εἰμι] B. λίαν ἐλπίζω. τῶν] ἀπὸ τούτων.

v. 510. μεῖον] B. ἔλαττον.

v. 511. οὐ ταῦτα ταύτῃ] A. οὐ ταῦτα οὕτως πέπρωται, ἵνα ἡ τελεσφόρος μοῖρα ταχέως τὰ κατ' ἐμὲ κράνῃ καὶ πληρώσῃ. Ὅ ἐστιν, οὔπω μοι λυθῆναι μεμοίραται· ἐν γὰρ τῷ ἑξῆς δράματι λύεται. Ὅπερ ἐμφαίνει Αἰσχύλος.

ταῦτα] B. τὸ εὐθῦναί με οὕτως ἤγουν νῦν. τελεσφόρος] ἡ εἰς τέλος φέρουσα πάντα.

v. 512. κρᾶναι] B. τελέσαι. πέπρωται] μεμοίραται.

v. 513. δύαις καμφθεὶς] B. κακοπαθείαις κατεργασθεὶς, ταλαιπωρήσας. φυγγάνω] φεύξομαι.

v. 514. τέχνη δ' ἀνάγκης ἀσθενεστέρα] B. καὶ ἡ ἐμὴ τέχνη πρὸς τὴν τῶν μοιρῶν ἀνάγκην οὐδέν τι πρᾶξαι δύναται.

v. 515. τὶς οὖν ἀνάγκης] A. τὶς τῆς ἀνάγκης κρατεῖ καὶ δεσπόζει.

οἰακοστρόφος] B. κύριος καὶ διοικητής.

v. 516. μοῖραι] B. Κλωθὼ, Λάχεσις καὶ Ἄτροπος. μνήμονες Ἐριννύες] αἱ μνημονεύουσαι τῶν παρ' ἀνθρώποις κακῶν, καὶ ἀντιδιδοῦσαι, Ἀληκτὼ, Μέγαιρα καὶ Τισιφόνη.

* Recte sic *Abresch.* pro vulg. μερῶν.

517. τούτων ἄρ' ὅ] A. εἰ θέλει σε πρὸ μοίρας λῦσαι, οὐ δύναται ὁ Ζεὺς τοῦτο ποιῆσαι.

v. 518. οὔκουν ἄν] A. προαναφωνεῖ τὸν ἔρωτα τῆς Θέτιδος.

τὴν πεπρωμένην] B. αὐτῷ μοῖραν.

v. 519. τί γὰρ πέπρωται] A. τί οὖν ὑπόκειται τῷ Διΐ; οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὸ ἀεὶ ἄρχειν. Φησὶν οὖν ὁ Προμηθεὺς, ὡς εἴτε κρατήσειεν ἀεὶ, εἴτε μὴ, οὐδαμῶς μάθῃς ἂν ἐξ ἐμοῦ· μηδὲ παρακάλει με ὑπὲρ τούτου, ἐκφωνεῖν λεληθότα τὸν τῆς Θέτιδος ἔρωτα.

τί γὰρ πέπρωται] B. ποῖον πεπρωμένον. πλὴν] εἰ μή.

v. 520. πύθοιο] B. μάθῃς.

v. 521. ξυναμπέχεις] A. ἐν ἑαυτῷ κρύπτεις.

ἦπε] B. ὄντως. σεμνὸν] μέγα. ξυναμπέχεις] κατέχεις παρὰ σαυτῷ καὶ οὐκ ἐκφαίνεις ἡμῖν.

v. 522. ἄλλου λόγου] A. τῷ ἑξῆς δράματι φυλάττει τοὺς λόγους.

τόνδε] B. τὸν περὶ τῆς τοῦ Διὸς πεπρωμένης.

v. 523. καιρὸς γεγωνεῖν] B. πρέπον λέγειν. συγκαλυπτέος] ἄξιος ὑπάρχει κρύπτεσθαι.

v. 524. σώζων] B. φυλάττων παρ' ἐμαυτοῦ καὶ μὴ ἐκφαίνων.

v. 525. ἐκφυγγάνω] B. ἐκφεύξομαι, ἵνα γὰρ αὐτὸν εἴπω, ἐκλύσεταί με Ζεὺς τοῦ δεσμοῦ.

v. 526. μηδάμ' ὁ πάντα νέμων] A. ὁ πάντα κράτων, φησὶ, καὶ διοικῶν Ζεὺς μηδέ ποτε ἀντίπαλον κράτος, οἱονεὶ ἐχθρὸν, ποιήσειε τῇ ἐμῇ γνώμῃ, ἤγουν μηδέ ποτε ἐναντίος μοι γένηται· μηδὲ βραδύναιμι νισσομένη καὶ πορευομένη πρὸς θεοὺς ἱεραῖς θοίναις, καὶ θυσίαις βουφόνοις, ταῖς μεγάλους ποιούσαις φόνους, καὶ σφαγὰς τῶν ἱερείων. Ἤτοι, μηδέποτε παυσαίμην τοῦ τιμᾶν τοὺς θεοὺς, καὶ θυσίας τούτοις προσφέρειν, περὶ τὸν τοῦ Ὠκεανοῦ πόρον, μηδὲ διὰ λόγων εἰς αὐτούς ποτε τοὺς θεοὺς ἁμαρτήσαιμι. Ἀλλά μοι τόδε, τοῦτ' ἔστι τὸ τιμᾶν αὐτοὺς, εἴη διὰ παντὸς, καὶ μήποτ' ἐκτακείη, τοῦτ' ἔστι, μηδέποτε πληρωθείη *. Ἐκ μεταφορᾶς τοῦ κηροῦ· τὸ γὰρ τήκεσθαι, ἐπὶ τοῦ κηροῦ καὶ τῆς χιόνος κυρίως λέγεται.

μηδάμ'] B. εἰς φόβον ἐλθὼν ὁ χορὸς διὰ τὴν πρὸς τὸν Προμηθέα ὁμιλίαν φησὶ, μήποτε γένοιτο ὁ Ζεὺς ἐχθρὸς ἔμοιγε, μὴ δὲ παυσαίμην πρὸς τοὺς θεοὺς ἐρχομένη ἐν θυσίαις μεγάλαις ὁσίαις παρὰ τὸν Ὠκεανὸν, τουτέστι, μήποτε παυσαίμην τῆς πρὸς θεοὺς τιμῆς. πάντα νέμων] ἐξάγων, ἢ πάντα οἰκῶν †.

v. 528. ἀντίπαλον] B. ἐχθρόν.

v. 529. ἐλιννύσαιμι] B. ἀργήσαιμι καὶ ἀμελήσαιμι. Γ. ἐλιννύσαιμι] ὀκνοῖμι, λήγοιμι, σχολάζοιμι, βραδύνοιμι, ἐγχρονίζοιμι.

ὁσίαις] B. ἐντίμοις, μεγάλαις.

v. 530. θοίναις] B. θυσίαις. ποτινισσομένα] προσερχομένη.

v. 531. βουφόνοις] B. ἢ μεγάλαις, ἢ ταῖς ἐκ βοῶν γινομέναις. πατρὸς] ἡμῶν.

v. 532. ἄσβεστον] B. ἀκατάπαυστον.

v. 533. μηδ' ἀλίτοιμι λόγοις] B. μὴ δὲ προσκρούσαιμι πρὸς αὐτοὺς ἐν τοῖς πρὸς τὸν Προμηθέα λόγοις.

v. 534. τόδε] B. τὸ τιμῶ τοὺς θεούς.

v. 536. ἡδύ τι θαρσαλέαις] A. εὔφραντον τὸ ἐλπίσι θαῤῥαλέαις τὸν μακρὸν τείνειν βίον, ἐν εὐφροσύναις φανεραῖς τρέφουσαν τὴν ψυχὴν ἐμήν. Ἄλλως. Καλὸν τὸ ἀπὸ ἀγαθοῦ συνειδότος ἀγαθὸν ἐλπίζειν πείσεσθαι ὑπὸ τῶν θεῶν.

ἡδὺ] B. εὐφραντόν. θαρσαλέαις] ποιούσαις θάῤῥος.

v. 537. τὸν μακρὸν] B. τὸν πολύν. τείνειν βίον] διαβιβάζειν.

v. 538. φαναῖς] B. σαφεστάταις.

v. 539. θυμὸν ἀλδαίνουσαν] B. τὴν ψυχὴν αὔξουσαν.

* Sensus videtur requirere *μηδέποτε μὴ πληρωθείη*. *Stanl. Pauw.* conj. *πηρωθείη*; *Heath.* autem *παραλυθείη*. Sed recte videtur vulg. se habere. Vestigia enim in cera impressa, delentur, cum implentur. *Abresch.*

† f. *διοίκων Abresch.*

ἐν εὐφροσύναις] B. ὡς ἔχω εἰς τοὺς θεοὺς τιμαῖς.

v. 540. φρίσσω δέ σε] A. δειλιῶ καὶ τρέμω, βλέπουσά σε διακοπτόμενον μυρίοις πόνοις. Τὸν Δία γὰρ οὐ φοβούμενος, ἐν ἰδίᾳ γνώμῃ καὶ αὐθαιρέτως ἄγαν ὑπερβολικῶς σέβῃ καὶ τιμᾷς τοὺς ἀνθρώπους, ἄγαν φιλάνθρωπος εἶ.

φρίσσω] B. τρέμω.

v. 541. διακναιόμενον] B. κατεργαζόμενον.

v. 543. ἰδίᾳ γνώμῃ] B. ἰδίῳ θελήματι. σέβῃ] τιμᾷς.

v. 545. φέρ', ὅπως ἄχαρις] A. φέρε, σκόπησον, ὅτι ἡ χάρις ἣν ἐχαρίσω τοῖς ἀνθρώποις, ἄχαρις ἦν, καὶ ἀμείψασθαί σε μὴ δυναμένη. Πῶς γὰρ θεῷ βοηθήσει ἄνθρωπος;

φέρ'] B. ἴδε, σκόπησον. ἄχαρις χάρις] τῶν βροτῶν, ἐστί.

v. 546. ὦ φίλος] B. φέρε, ὦ φίλος, ἐπειδὴ ἣν εἰς τοὺς βροτοὺς πεποίηκας χάριν, ἄχαρις καὶ οὐκ ἀποδεκτὴ ἔδοξε τῷ Διΐ, εἰπὲ τί δύνανται νῦν οἱ ἄνθρωποι βοηθῆσαί σοι κακῶς δι' ἐκείνους πάσχοντι. Ἢ οὕτως, ἐπειδὴ ἡ εἰς τοὺς βροτοὺς χάρις ἄχαρις ἔδοξε, καὶ οὐδ' ἡντιναοῦν ἀπ' αὐτῶν ἂν ἔχοις ὠφέλειαν διὰ τούτους παθών, λέξον τίς ἄλλη ἀλκὴ καὶ τῶν παρόντων ἀπαλλαγή ἐστι σοι. ἀλκὰ τίς ἐφαμερίων] βοήθεια *, δύναμις ἀνθρώπων.

v. 547. οὐδ' ἐδέρχθης] A. οὐδὲ προεσκόπησας ἀσθενέσι χαριζόμενος.

ἄρηξις] B. βοήθεια. ἐδέρχθης] ἐθεάσω.

v. 548. ὀλιγοδρανίην] B. ἀσθενῆ δύναμιν. Γ. ὀλίγην δύναμιν, ἀπὸ δραίνω ἢ δράω. ἀκίκυν] φαύλην ἰσχύν.

v. 549. ἰσόνειρον] A. ὅτι σκιαῖς ὀνείρων οἱ ἄνθρωποι παρεμφερεῖς, κατὰ τὸν Πίνδαρον †. ἀλαὸν γένος] ἀπροόρατον τοῦ μέλλοντος.

ἰσόνειρον] B. ἰσχὺν ἀνυπόστατον. ᾇ] ἤ τινι. φωτῶν] ἀνθρώπων. ἀλαὸν] τυφλὸν καὶ μάταιον.

v. 550. ἐμπεποδισμένον] B. κεκρατημένον ἐστί.

v. 551. οὔποτε τὰν Διὸς] A. ὑψηλῶς καὶ τραγικῶς τὸ τῆς εἱμαρμένης ὄνομα, Διὸς ἁρμονίαν εἶπεν, ἀλλ' οὐ τὴν εἱμαρμένην. Φησὶ δὲ ὅτι οὔποτε αἱ τῶν ἀνθρώπων βουλαὶ διαφεύγουσι τὴν μοῖραν, ἀλλ' ὃ αἱ μοῖραι βούλονται, τοῦτο καὶ ποιοῦσιν. Ἔμαθον ταῦτα οὕτως, καὶ τὰς σὰς ὀλεθρίας ἰδοῦσα τύχας, ὦ Προμηθεῦ.

οὔποτε] B. ὃν ὁ Ζεὺς κολάζει οὐδεὶς ἀνθρώπων ἐξελεῖν δύναται. ἁρμονίαν] τὸν ὅρον, τὸ θέλημα.

v. 552. παρεξίασι] B. ὑπερβαίνουσιν.

v. 553. τάδε] B. ἃ φημι.

v. 554. ὀλοὰς] B. ὀλεθρίας.

v. 555. τὸ διαμφίδιον δέ μοι μέλος] A. τοῦτό φησιν, ὅτι ἐπεγένετο καὶ ἐπῆλθέ μοι τὸ δισσὸν μέλος, τοῦτο ὃ νῦν θρηνῶ ἐπὶ τῷ σῷ πάθει, καὶ ἐκεῖνο ὅπερ ᾖδον περὶ τὸν καιρὸν τοῦ σοῦ γάμου, ὅτε τὴν Ἡσιόνην πρὸς γάμον ἤγαγες· οὐ γὰρ μόνη καθαρά μοι ἡ ἡδονὴ ἐκείνη καθέστηκεν, ἀλλ' ἔχει ἐν ταυτῷ καὶ τὸ λυπηρόν. Τοῦτ' ἔστιν, ὁμοῦ προσεγένετό μοι καὶ ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ θλίψις διά σε. Ἄλλως. Τὸ δισσὸν μέλος ἐπῆλθε, τόδε καὶ τοῦτο ὅπερ νῦν τραγῳδῶ ἐπὶ τῷ σῷ πάθει, ἐκεῖνό τε ὅπερ ἐτραγῴδουν περὶ τὰ λουτρὰ καὶ τὴν κοίτην ἐν ἰότητι γάμων, τουτέστιν ἐν συνόδῳ καὶ συνελύσει ‡ παρὰ τὸ ἱέναι πρὸς συνουσίαν, ὅτε ἤγαγες δάμαρτα καὶ γυναῖκα ὁμόλεκτρον τὴν ὁμοπάτριον ἡμῖν Ἡσιόνην ἕδνοις καταπείσας. Ἕδνα δέ εἰσι τὰ ἐπὶ προικὶ διδόμενα πράγματα. Ἄλλως §. Τὸ διαμφίδιον, διὰ παντὸς κεχωρισμένον, ἐναντίον τοῖς νῦν· τότε γὰρ γαμοῦντί σοι τὸν ὑμέναιον ᾔδομεν, νῦν δὲ δυστυχοῦντί σοι θρῆνον.

* βοήθεια h. l. delendum videtur *Pauwio.*

† Pyth. VIII. 136.

‡ leg. συνελεύσει *Pauw.*

§ διαμφίδιον μέλος, ἀλλοῖον, διὰ παντὸς κεχωρισμένον, ἄμφις γὰρ χωρίς. Αἰσχύλος Προμηθεῖ δεσμώτῃ. *Hesych.*

τὸ διαμφίδιον δέ μοι] B. τὸ διπλοῦν μέλος ἐπῆλθέ μοι, τόδε καὶ ἐκεῖνο, ὅτε περὶ τὰ σὰ λουτρὰ ὑμεναίουν, καὶ ὅτε περὶ τὸ σὸν λέχος, ὅτε τὴν Ἡσιόνην καταπείσας ἐν δώροις ἤγαγες γυναῖκα ὁμόλεκτρον, ἥτις ἦν μία Ὠκεανίδων ὥσπερ καὶ ἡμεῖς. Τοῦτο γὰρ λέγει τὸ ὁμοπάτριον. Τὸ τόδε καὶ τὸ ἐκεῖνο ἀσύνδετον. προσέπτα] ἐπῆλθε κατὰ νοῦν.

v. 556. ὅτε] B. ὁπότε.

v. 557. καὶ λέχος] καὶ περί.

v. 558. ἰότητι γάμων] A. πορεία, ἤγουν ἐν συνόδῳ γάμων, παρὰ τὸ ἰέναι πρὸς συνουσίαν.

ὑμεναίουν] B. κατὰ τὸν σὸν γάμον ᾖδον. ἰότητι γάμων] συνελεύσει.

ὁμοπάτριον] B. τὴν ταυτοῦ πατρὸς ἡμῖν.

v. 559. ἕδνοις] B. ἕδνα ἀπὸ τοῦ ἑδνεῖν τὴν εὐνήν, ἢ τὸ ἴδιον ἐκνέον τὸν αἰγιαλόν *.

v. 560. πιθὼν δάμαρτα] A. ἕδνοις πιθὼν τὴν ἐσομένην σοι δάμαρτα κοινόλεκτρον. Ἢ τὴν κοινόλεκτρον τοῦ Ὠκεανοῦ Τηθὺν πείσας.

πιθὼν] B. καταπείσας αὐτήν. κοινόλεκτρον] ὁμόκοιτον.

v. 563. τίς γῆ, τί γένος] A. τὸ τῆς Ἰοῦς ἐπεισόδιον μονῳδεῖ μὲν, ἔχει δὲ πρὸς ὑποκείμενον συνάφειαν, ὅτι μαντεύεται αὐτῇ Προμηθεὺς τὰ μέλλοντα γενέσθαι. Ὥσπερ ἀπ' αὐτῆς ἔσται τρισκαιδέκατος κατὰ γενεὰν, ὃς αὐτῷ ὕστερον τῷ χρόνῳ ποτὲ ἐπαμυνεῖ. Ἄλλως τε αὐτὴ ὑπὸ Διὸς φησὶν ἠδικῆσθαι καὶ διὰ τοῦτο παραμυθεῖται τὸν Προμηθέα. Λέγει δὲ περὶ τοῦ Ἡρακλέους. Οὗτος γὰρ ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν. Φασὶ δὲ ὅτι ἡ τοῦ Ἰνάχου θυγάτηρ ἐρασθεῖσα παρὰ Διὸς, ἐπεὶ τοῦτο ἔγνω ἡ Ἥρα καὶ ἔμελλε καταλαμβάνεσθαι παρ' αὐτῆς, μετεβλήθη παρὰ τοῦ Διὸς εἰς βοῦν, ἵνα μὴ γνωσθῇ τίς εἴη. Ἡ Ἥρα δὲ προσελθοῦσα τῷ Διῒ, ἐζήτησε ταύτην, καὶ ἔλαβε δῶρον παρ' αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν Ἄργῳ τῷ πανόπτῃ φυλάττειν αὐτήν. Ὁ δὲ Ζεὺς πάλιν ἐρασθεὶς αὐτῆς ἔπεμψε τὸν Ἑρμῆν, ἀφελέσθαι ταύτην τοῦ Ἄργου καὶ διακομίσαι αὐτῷ· καὶ ἐπεὶ ἄλλως λαθεῖν Ἄργος τὸν πανόπτην οὐκ ἦν, διὰ βολῆς λιθείας τοῦτον ἀνῄρηκεν. Οὗ τὸ φάσμα ἡ Ἥρα τῇ Ἰοῖ, καὶ μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον, παρεδείκνυεν ἐπὶ τῷ μάλιστα ἐκφοβεῖν αὐτήν. Ἡ δὲ πολλὰ πλανηθεῖσα καὶ εἰς διαφόρους τόπους, τὸ τελευταῖον ἀπῆρε καὶ πρὸς τὸν Καύκασον, ὀψομένη τὸν Προμηθέα.

τίς γῆ] B. ἐστὶν ἢ βαίνω. τί γένος] τὸ ἐνταῦθα οἰκοῦν. φῶ] εἴπω. λεύσσειν] βλέπειν.

v. 564. πετρίνοισι] A. τοῖς ὀρείοις.

ἐν πετρίνοισι] B. τοῖς ὀρείοις ἢ στέῤῥοις, διὰ τὸ † τῇ τοῦ Καυκάσου πέτρᾳ προσηλῶσθαι, τοῦτό φησι.

v. 565. χειμαζόμενον] B. πάσχοντα. ἀμπλακίης] τίνος ἀμπλακίας ἤγουν πταίσματος κολάσεως ὀλέκῃ καὶ φθείρῃ; ἤγουν τί πταίσας καὶ κολασθεὶς ἐνταῦθα προσήλωσαι; καὶ εἰ μὲν περισπᾶται τὸ ποινᾶς, οὕτως. Εἰ δὲ βαρύνεται, οὕτως, τίνος πταίσματος ὀλέκῃ καὶ μετὰ φθορᾶς δίδως ποινάς.

v. 566. ὀλέκῃ] B. πάσχεις. σήμηνον ὅπη] εἰπὲ ποῦ.

v. 567. ἡ μογερὰ] B. ἡ ἀθλία.

v. 568. ἃ ἃ, ἒα ἒα] B. φεῦ φεῦ φεῦ φεῦ.

v. 569. χρίει τίς] A. κεντρίζει, κεντᾷ με τὶς τὴν ἀθλίαν οἶστρος. Τοῦτο δὲ εἶπε παραδηλῶν καὶ δεικνύων τὸ χρίει τὶς αὖ με. Αὐτὴ δὲ ἐμμανὴς οὖσα ὑπὸ τοῦ οἴστρου, φαντάζεται.

χρίει τίς με τάλαιναν οἶστρος] B. κεντεῖ, διεγείρει, ἤγουν οἰστροῦμαι καὶ ἀναβακχεύομαι, φαντάζομαι τὴν τοῦ Ἄργους εἰκόνα. Ἐπειδὴ ὑπὸ Διὸς ἐρασθεῖσα Ἰὼ εἰς βοῦν ὑπ'

* fortasse leg. ἀπὸ τοῦ ἑδνεύειν (vel etiam ἔνδειν), τὴν εὐνήν, ἢ τὸ δέον ἐκ νέων, τὸ γαμήλιον. *Pauw.*

† Sic *Abreschius* correxit pro vulg. ἢ ἐν τῇ.

αὐτοῦ μετεβλήθη ἵνα λαθῇ τὴν Ἥραν, γνοῦσα αὕτη ταύτῃ ἐπέστησε κύνα Ἄργον καλούμενον, ὃν Ἑρμῆς ἀνελὼν Διὸς προστάγματι Ἀργειφόντης κέκληται. Ἥρα δὲ ἐποίησε τὴν Ἰὼ καὶ ἀποθανόντα αὐτὸν δοκεῖν ὁρᾷν, ἀντ' αὐτοῦ δὲ τὸν ταὼ ἀνθρώποις ἔδειξε, τῶν αὐτοῦ πεποικιλμένων πτερῶν ὥσπερ τισιν ὀφθαλμοῖς.

v. 570. εἴδωλον Ἄργου] A. τινὲς οὕτω φασὶν, ἄλευ' ἀντὶ τοῦ ἀναχώρει, καὶ ἔκκλινε. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἄλευε. Τὸ δὲ ὦ δᾶ, ἀντὶ τοῦ ὦ γῆ, Δωρικῶς. οἱ γὰρ Δωριεῖς τὴν γῆν δᾶν φασὶ, καὶ τὸν γνόφον, δνόφον. Ἄλλοι δὲ γράφουσιν ἀλευάδα, πατρωνυμικὸν ἀπὸ τῆς ἀλεύας εὐθείας. Ἤτοι φοβοῦμαι τὸ εἴδωλον Ἄργου τοῦ Ἀλευάδα καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀλεύα· ὁ γὰρ Ἀλεύας, πατὴρ ἦν τοῦ πανόπτου. Ἢ, ὃν δεῖ φυλάξασθαι καὶ ἐκκλῖναι. Φαντάζεται γὰρ αὐτὸν καὶ μετὰ θάνατον φοβουμένη.

ἄλευ' ὦ δᾶ] B. φεῦ ὦ γῆ, ἢ τοῦ ἀλευάδα τοῦ υἱοῦ Ἀλεύα.

v. 571. τὸν μυριωπὸν] A. πολυόφθαλμον. Πολλοὺς γὰρ ὀφθαλμοὺς εἶχεν ὁ Ἄργος, ὡς μυθεύεται· ὅθεν καὶ πανόπτης ἐλέγετο. Βούταν δὲ αὐτὸν καλεῖ ἤτοι βουκόλον, διὰ τὸ αὐτῆς τῆς Ἰοῦς ἐπιστατεῖν μεταβληθείσης εἰς βοῦν.

τὸν μυριωπὸν] B. τὸν διὰ παντὸς τοῦ σώματος ὀφθαλμοὺς ἔχοντα. βούταν] βόσκον.

v. 572. ὁ δὲ πορεύεται] B. πρὸ ὀφθαλμῶν. δόλιον] κακὸν, εἰς οἶστρον γάρ με φανεὶς ἐπαίρει.

v. 573. ὃν οὐδὲ κατθανόντα] A. ὅντινα τὸν Ἄργον οὐδὲ θανόντα ᾅδης κατέχει, ἀλλ' ἐκ τῶν νεκρῶν ἀνερχόμενος, ἐμὲ τὴν ἀθλίαν ὀπίσω καταδιώκει, καὶ ποιεῖ πλανᾶσθαι νῆστιν.

οὐδὲ κατθανόντα γαῖα κεύθει] B. κρύπτει, ἀλλ' ὡς ζῶν μοι φαντάζεται.

v. 574. ἐξ ἐνέρων περῶν] B. ἐκ τῶν νεκρῶν ἐρχόμενος.

v. 575. κυνηγετεῖ, πλανᾷ τε νῆστιν] B. ἀνιχνεύει καὶ πανταχῆ φοιτώσῃ παρίσταται καὶ πλανᾶσθαι ποιεῖ νῆστιν καὶ ἐστερημένην σιτίων ἢ στάσεως.

v. 577. ὑπὸ δὲ κηρόπλαστος] A. ἀλλ' οὐκ ἐμοὶ, διὰ τὸ νηστεύειν. Ἄλλως. Ὅτι μετὰ κηροῦ ἦν πεπλασμένος ὁ δόναξ. ὀττοβεῖ] ἠχεῖ. δόναξ] ἡ σύριγξ. Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ καὶ ᾄδοντα αὐτὸν εἰσάγει. Εἰπὼν δὲ αὐτὸν βούταν, ἐνέμεινε τῇ τροπῇ. Αὐλοῦσι γὰρ ἑπόμενοι τοῖς ποιμνίοις οἱ βουκόλοι.

ὑπὸ δὲ κηρόπλαστος ὀττοβεῖ δόναξ] B. ὁ ἐν ταῖς ὀπαῖς παρακείμενον ἔχων κηρὸν ὑπηχεῖ αὐλός.

v. 578. ὑπνοδόταν νόμον] A. ἔπειτα, φησὶ, καὶ ἡ σύριγξ ἠχεῖ. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ δόναξ. Τὸ δὲ ἀχέτας, ἀντὶ τοῦ πολυήχητος. Ὃς πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν αὐλικὸς τοῖς ποιμέσι διὰ τὴν τῶν ποιμνίων εἰσαγωγήν. Ἄλλως. ᾠδὴν, ὅθεν καὶ τὸ νόμιον μέλος. Τοιαύτην ᾠδὴν ᾄδουσιν οἱ ποιμένες ὅταν τὰ θρέμματα ἐπὶ τὴν μάνδραν κατάγουσι κοιμηθησόμενα. Οὐ μὴν δὲ οἷον ὁπόταν εἰς νομὴν αὐτὰ ἐξάγουσι.

ἀχέτας] B. καὶ ἐμμελής. ὑπνοδόταν νόμον] κατὰ τὴν* διὰ τοῦτο λέγει τοῦτο, ἐπειδὴ νὺξ ἦν ὅτε ἐκεῖσε κατέλαβεν, ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ οἱ ποιμένες αὐλοῦσι παυσάμενοι τῆς νομῆς· ἢ ὅτι πᾶν μέλος ἐπαγωγόν ἐστι πρὸς ὕπνον, σαῖνον καὶ κατακλῶν τοὺς ἀκούοντας. Ἐστὶ δὲ τὸν νόμον πρὸς τὸ ὑποττοβεῖ. ἰὼ ἰὼ, ποῖ ποῖ, ποποῖ ποποῖ] φεῦ φεῦ φεῦ φεῦ φεῦ.

v. 580. τηλέπλαγκτοι πλάνοι] B. μακρὰν πλανῶντες. Εὕρηται δὲ οὐ μόνον πλάνη, ἀλλὰ καὶ πλάνος· Ὥσπερ καὶ εὐθύνη καὶ εὔθυνος. Καὶ μαρτυρεῖ Ἰσοκράτης λέγων τοὺς φυγαδικοὺς πλάνους.

v. 581. Κρόνιε] B. Ζεῦ.

* *Pauw.* reponit κατ' ἄτην hoc sensu: *in noxam, s. ut mihi noceat.* Probabilius autem *Abreschius* quædam verba excidisse censet, forte sic ex altero Schol. supplenda κατὰ τὴν τῶν ποιμνίων εἰσαγωγήν. Possit etiam auctore *Heathio* legi κατὰ τὸν, ut istæ voces ad νόμον ὑπνοδόταν subaudiendæ a Scholiaste denotentur.

v. 582. εὑρὼν ἁμαρτοῦσαν] A. παρὰ τό· ὡς εἴσι κακὸν ῥίζουσαν ἐνωπῇ *. Οὐ δι' ἀκοῆς τι μαθὼν φαῦλον περὶ ἐμοῦ.

ἐνέζευξας] B. ἐνέβαλες.

ἁμαρτοῦσαν] B. πταίσασαν.

v. 584. οἰστρηλάτῳ δείματι] B. δι' οἴστρου ἐλαύνοντι καὶ ἀναβακχεύοντι φοβήματι, ὃ πάσχω Ἄργον φανταζομένη.

v. 585. παράκοπον] A. παρακεκομμένην μέρος τοῦ νοῦ.

παράκοπον] B. μανικὴν καὶ παρακεκομμένην τὸν νοῦν.

v. 587. ποντίοις δάκεσι] B. θαλασσίοις θηρίοις. βορὰν] τροφήν.

v. 588. εὐγμάτων B. εὐχῶν.

v. 589. ἄδδην] B. δα ǂ.λῶς καὶ ἀρκούντως. πολύπλαγκτοι] πολλαχῆ γῆς φέρουσαι.

v. 590. ὅπη πημονὰς ἀλύξω] B. τὰς παρεστώσας ἐμοὶ κακοδαιμονίας ἐκφεύξομαι.

v. 592. κλύεις πρόσφθεγμα] B. ἀκούεις τοὺς λόγους. βούκερω] τῆς εἰς βοῦν μεταβληθείσης.

v. 593. οὐ κλύω] B. οὐκ ἀκούω. οἰστροδινήτου] τῆς ἐν μανίᾳ στρεφομένης.

v. 594. τῆς Ἰναχείης] A. διὰ τὸ τὸν πατέρα αὐτῆς ὀνομάσαι, ἐνέφηνεν ἑαυτὸν μάντιν. Ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ ὁ Τειρεσίας, Νόστον δίζηαι μελιηδέα φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ †.

τῆς Ἰναχείης] B. τῆς θυγατέρος τοῦ Ἰνάχου. ἣ Διὸς θάλπει κέαρ] ἥτις τοῦ Διὸς μαραίνει, ἐκκαίει τὴν ψυχὴν τῷ ἔρωτι αὐτῆς.

v. 595. ὑπερμήκεις δρόμους] B. τὴν μακρὰν πλάνην.

v. 596. στυγητὸς] B. μεμισημένη καὶ ζηλοτυπουμένη. βιάζεται] διέρχεται.

v. 597. ἀπύεις] B. φωνεῖς.

v. 598. εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ] A. εἰπέ μοι τῇ ἀθλίᾳ. Τίς οὖν σὺ οὕτως ἀληθῶς προσφωνεῖς καὶ ὀνομάζεις ἐμὲ, τὴν ἐκ θεᾶς τε τῆς Ἥρας ἐπελθοῦσαν μοι νόσον εἴρηκας; λέγει δὲ τὸν τῆς πλάνης οἶστρον. Ἥτις μαραίνει καὶ καίει με κεντοῦσα βέλεσι φοιταλέοις, τοῖς ποιοῦσιν ἐμὲ ἀπανταχοῦ πορεύεσθαι πλανωμένην.

τᾷ μογερᾷ] B. τῇ ἀθλίᾳ.

v. 599. μ'] B. πρὸς ἐμέ.

v. 600. ἐτήτυμα] B. ἀληθῆ. προσθροεῖς] προσφθέγγῃ, προσαγορεύεις.

v. 601. θεόσσυτον] B. θεόθεν ἀπὸ τῆς Ἥρας ὁρμωμένην.

v. 602. μαραίνει] B. τήκει καὶ καταβάλλει. χρίουσα] κεντοῦσα.

v. 603. φοιταλέοισι] B. ὁρμητικοῖς.

v. 604. σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις] A. ἐν μάστιξι δὲ σκιρτημάτων, τῶν ἀπὸ τοῦ οἴστρου κινήσεων καὶ πλανῶν, νήστισιν ἤγουν ποιούσαις ἐμὲ ἀσιτεῖν, παρεγενόμην λαβρόσσυτος καὶ ταχεῖα καὶ ἄγαν ὁρμητικὴ, δαμασθεῖσα μήδεσι καὶ βουλεύμασι τῆς Ἥρας ἐπικότοις καὶ ὀργίλοις, καὶ μανικοῖς. Γέγραπται δὲ καὶ νήστησιν διὰ τοῦ η, ἤγουν ποιούσαις ἐμὲ πλανᾶσθαι τῇδε κἀκεῖσε, ἀπὸ τοῦ νη στερητικοῦ μορίου, καὶ τοῦ στάσις.

νήστισιν αἰκίαις] B. ἐστερημέναις τροφῆς καὶ στάσεως. Γ. πληγαῖς, μάστιξι.

v. 605. λαβρόσσυτος] B. λίαν ὁρμωμένη.

v. 606. ἐπικότοισι μήδεσι] B. ὀργίλαις βουλαῖς Ἥρας.

v. 607. δυσδαιμόνων] A. τίνες ὅλως τῶν δυσδαιμόνων τοιαῦτα μογοῦσιν οἷα ἐγώ;

δυσδαιμόνων δέ τινες] B. εἰσὶ, ἤτοι δυσδαίμονες. ἒ ἒ] φεῦ φεῦ. μογοῦσιν] πάσχουσιν.

v. 608. τορῶς τέκμηρον] B. ἀληθῶς, σαφῶς διασάφησον.

v. 609. ἐπαμμένει] B. ἀπόκειται.

* Hom. Iliad. ε'. 374.

† Debebat scribere φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ. Versus est ex Odyss. λ'. 99. *Pauw.*

v. 611. χρὴ] B. ἀπόκειται. φάρμακον νόσου] θεραπεία καὶ ἀπαλλαγὴ τῆς μορφῆς ἀλλοιώσεως, καὶ μανίας.

v. 612. φράζε τᾷ δυσπλάνῳ] B. λέγε ἐμοὶ τῇ κακῶς καὶ μανικῶς πεπλανημένῃ.

v. 614. λέξω τορῶς σοι] A. φανερῶς καὶ διαδήλως ἐρῶ σοι, οὐκ ἐμπλέκων λόγους ψευδεῖς τῷ πιθανῷ ὥστε τούτους δοκεῖν ἀληθεύειν· ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ καὶ ἀψευδεῖ ταῦτα φράσαιμι, ὥσπερ πρέπει τοὺς φίλους ἀνοιγειν τὸ στόμα πρὸς φίλους, ἤτοι λαλεῖν.

τορῶς] B. σαφῶς.

v. 615. οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματα] A. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὰ ποιήματα αὐτῶν πρῶτον μὲν αἰνίγμασι γεγράφασιν, ὕστερον δὲ καθόλου φανερῶς ἐχρῶντο τῷ λόγῳ.

οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματ'] B. οὐκ αἰνιγματωδῶς καὶ ἀσαφῶς φράζω. ἁπλῷ λόγῳ] σαφές.

v. 616. ὥσπερ] B. καθά.

v. 617. πυρὸς βροτοῖς δοτῆρ' ὁρᾷς] B. τοῦτο λέγει δεικνὺς αὐτῇ ὅτι τῷ τῶν ἀνθρώπων εὐεργέτῃ ὁμιλεῖ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ ἄνθρωπός ἐστι, οὐκ ἂν ἀπατηθείη.

v. 618. ὦ κοινὸν ὠφέλημα] A. ὦ κοινὴ ὠφελεία γεγονὼς ὅλου τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἄθλιε Προμηθεῦ, χάριν τινὸς καὶ ὑπὲρ ποίου ἁμαρτήματος ἀνταποδίδως ταύτην τὴν τιμωρίαν; τίνος ἕνεκα τιμωρῇ.

v. 619. τλῆμον] B. ἄθλιε διὰ τὰ παρόντα. τοῦ δίκην πάσχεις τάδε] τίνος πταίσματος τὴν τιμωρίαν πάσχεις, τουτέστι τί ἁμαρτὼν πάσχεις, ταῦτα τὰ δυστυχήματα· κόλασιν τοῦ πταίσματος. Τὸ γὰρ οὕτως ἀθλίως προσηλῶσθαί σε κόλασις ἐστί τινος ἁμαρτίας· τίς οὖν ἐστὶν αὐτή;

v. 620. ἀρμοῖ πέπαυμαι] A. νεωστὶ, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἁρμάτων τῶν συντιθεμένων καὶ ἁρμοζομένων νέον. Ἢ παρὰ τὸ ἁρμόζειν καὶ τῷ μέλλοντι καὶ τῷ ἐνεστῶτι, ἅμα γὰρ εἶπεν καὶ ἅμα παρῆλθον *.

ἀρμοῖ] B. ἀπείρηκα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἁρμάτων.

v. 621. οὔκουν πόροις ἂν] A. τί οὐ παράσχοις ἐμοὶ, φησὶ, ταύτην τὴν δωρεὰν, ἤτοι τὸ ἀναδεῖξαί μοι τίς ὁ δεσμῶν σε ἐν τῷ Καυκάσῳ; τὸ δὲ δωρεὰν, ἐπὶ συμφορᾶς λαμβάνεται, καὶ ἐπὶ κακοῦ. Ὡς καὶ Ἀρχίλοχος, Κρύπτομεν ἀνιηρὰ Ποσειδῶνος ἄνακτος δῶρα.

πόροις] B. παράσχοις.

v. 622. αἰτῇ] B. ζητεῖς. πᾶν γὰρ] ὃ θέλοις. μου] ἐμοῦ.

v. 623. ὤχμασε] A. ἐποίησεν ἀναβασταχθῆναι. Ὀχμὴ † λέγεται τὸ μέσον ἐχόμενον, ἢ παρὰ τὸ ἔχειν ἔχημα, καὶ ἔχμα κατὰ συγκοπήν.

σήμηνον] B. εἰπέ. ἐν φάραγγι] ἐν τῷ κρημνώδει τόπῳ τούτῳ. ὤχμασεν] προσεπαττάλευσεν.

v. 624. βούλευμα μὲν τὸ δῖον] A. πρὸς τὴν τῆς Ἰοῦς ἐρώτησιν ἀποκριθεὶς ὁ Προμηθεὺς εἰπούσης τίς σε ὤχμασε καὶ προσέδησεν ἐν τῷ ὄρει, φησὶν ὅτι τὸ δῖον βούλευμα, ἤτοι ἡ βουλὴ μὲν τοῦ Διὸς, τὴν δέσιν ἐπεβουλεύσατό μοι, ἡ χεὶρ δὲ τοῦ Ἡφαίστου ὑπουργήσασα αὐτῷ καὶ πρὸς τὴν ἐμὴν δέσιν, προσπελάσαι ‡ ἐμοὶ μοῖραν θανατηφόρον καὶ κῆρα.

βούλευμα μὲν τὸ δῖον] B. ἡ βουλὴ τοῦ Διός. Ἡφαίστου δὲ χεὶρ] οὗτος γὰρ αὐτῷ ὑπηρέτησε.

v. 625. ποινὰς] B. δίκας. τίνεις] δίδως, ἤγουν τί ἁμαρτὼν ὧδε κολάζῃ.

v. 626. τοσοῦτον ἀρκῶ] A. διὰ τὸ μὴ ταυτολογῆσαι.

τοσοῦτον] B. ὅσον εἴρηκα.

v. 627. καὶ πρός γε τούτοις] A. καὶ σὺν τούτοις δίδαξόν με ποῖος χρόνος γενήσεται πλήρωμα τῆς ἐμῆς πλάνης, ἀντὶ τοῦ ἐν ποίῳ καιρῷ τοῦ πλανᾶσθαι παυσθήσομαι.

* leg. παρῆλθεν Pauw.
† forsan legendum ὄχμα quod Hesych. int. πόρπημα. Pauw.
‡ leg. προσπελάσιν vel προσπέλασιν.

τέρμα] B. τέλος.

v. 628. δεῖξον] B. φανέρωσον. χρόνος] ὁ δοῦναι μέλλων.

v. 629. τὸ μὴ μαθεῖν] A. εἶτα φησὶν ὁ Προμηθεὺς πρὸς αὐτὴν, ὅτι κρεῖσσόν ἐστι μὴ μαθεῖν ταῦτα παρὰ τὸ μαθεῖν. Ἡ δὲ πάλιν πρὸς αὐτὸν, μηδέν μοι ἀποκρύψῃς ὅπερ μέλλω παθεῖν. Ἄλλως. Ἐπικούρειόν ἐστι τὸ ὅ μα, ἀναιροῦν τὴν μαντικήν· εἱμαρμένης γὰρ, φησὶ, πάντα κρατούσης, πρὸ καιροῦ λελύπηκας, εἰπὼν τὴν συμφορὰν, τὸ χρηστὸν δὲ, τὴν ἡδονὴν ἐξέλυσας. Λέγουσι δὲ καὶ ὅτι ἃ δεῖ γενέσθαι, ταῦτα καὶ γενήσεται.

μὴ μαθεῖν] B. τοῦτο. ἢ] παρό. τάδε] ταῦτα.

v. 630. μὴ] B. ὅρα ἵνα.

v. 631. μεγαίρω τοῦδε τοῦ δωρήματος] B. φθονῶ σοι τοῦ εἰπεῖν σοι τοῦτο.

v. 632. τί δῆτα μέλλεις] B. τί οὖν ἀναβάλλῃ, ἐπεὶ οὐ φθονεῖς, ὡς λέγεις; φθόνος μὲν οὐδεὶς] τοῦτο λέγειν. ὀκνῶ θράξαι] ἀναβάλλομαι ταράξαι.

v. 633. θράξαι] A. ταράξαι.

v. 634. γλυκὺ] A. τὸ ἀκούειν.

προκήδου] B. φρόντιζε. μᾶσσον] μᾶλλον. Μεῖζον ἢ δεῖ. ὡς] ὅτι. ἐμοὶ γλυκὺ] τοῦτο μαθεῖν.

v. 635. προθυμῇ] B. προθυμίαν ἔχεις. χρὴ] πρέπει.

v. 636. μήπω γε] A. ὁ χορὸς λέγει, μήπω εἴπῃς τὰ τῆς Ἰοῦς, ἀλλὰ δὸς κἀμοὶ μερίδα ἡδονῆς ἔχειν, τῷ ἀκοῦσαι τῶν ταύτης παθῶν. Ἀπ' αὐτῆς δὲ πρῶτον λεγούσης τὰς πολυφθόρους ἑαυτῆς τύχας, μάθωμεν καὶ ἀκούσωμεν τὴν αὐτῆς νόσον· τὰ ἐπίλοιπα δὲ τῶν ἄθλων καὶ τῶν πόνων, ὧν μέλλει ἔτι παθεῖν, διδαχθήτω παρὰ σοῦ. Τοῦτο δὲ λέγει, ἅμα καὶ σαφηνίζων τῷ ἀκροατῇ τὰ πράγματα διὰ τῶν τῆς Ἰοῦς, καὶ Προμηθέα παραμυθούμενος, ὅπως ἐν τῷ μεταξὺ τά τε τῆς Ἰοῦς ῥηθείη, εἶτα πάλιν τὰ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐξαλλαγὴ τῆς τάξεως νεαροποιήσῃ τοὺς ἀκούοντας.

μοῖραν] B. μερίδα. πόρε] πάρεσχε.

v. 637. ἱστορήσωμεν] B. μάθωμεν, ἐρωτήσωμεν.

v. 638. πολυφθόρους τύχας] B. τῆς πολλῆς φθορᾶς καὶ δυστυχίας προξένους.

v. 639. ἄθλων] B. τῶν αὐτῆς πόνων. διδαχθήτω] μαθήτω.

v. 640. ὑπουργῆσαι] B. διακονῆσαι.

v. 641. καὶ κασιγνήταις πατρὸς] A. εἰκότως φησὶ τὸν Ἴναχον ποταμὸν ἀδελφὸν εἶναι τῶν Ὠκεανίδων, ἐπειδή φασι τὸν Ὠκεανὸν πατέρα εἶναι πάσης ὑγρᾶς οὐσίας.

ἄλλως τε πάντος] B. ὅτι δεῖ πείθεσθαι τοῖς κελεύουσι ἃ μὴ βάρος προσφέρει. Τὸ δὲ κασιγνήταις πατρὸς λέγει *, ἐπειδὴ αὗται μὲν Νηρηΐδες ἦσαν, ὁ δὲ πατὴρ αὐτῆς Ἴναχος ποταμὸς Ἄργους. ἄλλως] κατὰ ἄλλον τρόπον. κασιγνήταις πατρὸς] ἀδελφαῖς οὔσαις τοῦ σοῦ πατρός.

v. 642. ὡς ἀποκλαῦσαι] A. τοῦτο τοιοῦτό ἐστιν, ὅτι πᾶς ὃς μέλλει οἴσεσθαι δάκρυ, καὶ οἰκτειρηθῆναι παρὰ τῶν ἀκουόντων, ἀξίαν τριβὴν καὶ ἐπιμονὴν τῆς διηγήσεως ἔχει ἐκεῖ. Ἡ σύνταξις, ἐνταῦθα ὅπου μέλλει τὶς οἰκτειρηθῆναι παρὰ τῶν ἀκουόντων, ἤγουν, ὅπου εἰσὶν ἀκροαταὶ συμπαθεῖς καὶ οἰκτίρμονες, ἀξίαν καὶ πρέπουσαν σχολὴν ἔχει ἀποκλαῦσαι καὶ θρηνῆσαι τὰς οἰκείας τύχας.

ἀποκλαῦσαι] B. αὐτάς. τύχας] τὰς σὰς δυστυχίας.

v. 643. ἐνταῦθ'] B. εἰς ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα. ὅπῃ] ὅπου.

v. 644. πρὸς τῶν κλυόντων] B. παρὰ τῶν ἀκουόντων. τριβὴν] ἀργίαν. Εἰς ὃ πρᾶγμα τοὺς συναλγήσοντας ἕξει τίς, εἰ διατρίψει διηγούμενος, τοῦτο οὐκ εἰς κενὸν αὐτῷ ἡ διατριβὴ ἔσται.

v. 645. οὐκ οἶδ' ὅπως] A. ἡ Ἰὼ φησι πρὸς τὸν χορὸν, οὐκ οἶδα πῶς ἀπειθήσω ὑμῖν θέλουσι μαθεῖν τὰ περὶ ἐμοῦ. Ἐν λόγῳ δὲ ἀληθεῖ μαθήσεσθε ἅπαν ὅπερ θέλετε. Καὶ

* ex *Abreschii* emendatione pro vulg. λέγειν.

τοι καὶ εἰς δάκρυα ἐμβάλλομαι, διηγουμένη τὴν ἐκ θεῶν ἐπελθοῦσαν μοι ζάλην, καὶ τὸν κλύδωνα τῶν συμφορῶν, καὶ τὴν ἀλλοίωσιν τῆς ἐμῆς μορφῆς, ὅθεν μοι ἐπῆλθεν. Εἶτα ἀφηγεῖται τὴν πᾶσαν ὑπόθεσιν, τὸν τοῦ Διὸς ἔρωτα πρὸς αὐτὴν, τὴν τοῦ πατρὸς Ἰνάχου πρὸς τὴν Πυθῷ ἀποστολὴν, τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος μαντείαν, καὶ τὴν ἑαυτῆς ἐκδίωξιν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς, καὶ μεταβολὴν εἰς βοῦν, καὶ τὴν τοῦ Ἄργου τοῦ πανόπτου φυλακὴν, καὶ λέγει, ἀεὶ ὄψεις νυκτεριναὶ, ὄνειροι ἀναστρεφόμενοι εἰς τοὺς ἐμοὺς οἴκους, ἔλεγον ἐν λόγοις ὁμαλοῖς πρὸς ἐμέ· Ὦ μεγάλως εὐτυχὴς κόρη, τί παρθένος μένεις ἐπὶ πολὺ, δυνατοῦ σοι ὄντος γάμου μεγίστου τυχεῖν; ὁ γὰρ Ζεὺς κατακαίεται βέλει τοῦ σοῦ ἔρωτος, καὶ θέλει συμβοηθῆσαι αὐτῷ καὶ τὴν Ἀφροδίτην. Σὺ δὲ μὴ ἀποῤῥίψης τὴν τοῦ Διὸς συνουσίαν, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς τὴν Λέρνην πηγὴν, ἵνα ὁ Ζεὺς παυθῇ τοῦ ἔρωτος.

ὅπως] B. πῶς. ἀπιστῆσαι] ἀπιθῆσαι. χρὴ] πρέπει.

v. 646. σαφεῖ δὲ μύθῳ] B. ἀληθεῖ λόγῳ.

v. 647. λέγουσ' ὀδύρομαι] A. γέγραπται, αἰσχύνομαι.

πεύσεσθε] B. μαθήσετε.

v. 648. θεόσσυτον χειμῶνα] B. τὴν ἐκ τῆς Ἥρας ὁρμηθεῖσαν δυστυχίαν.

v. 649. ὅθεν] ἀφ' ἧς αἰτίας. προσέπτατο] ἐπῆλθε.

v. 650. ὄψεις ἔννυχοι] B. θεωρίαι νυκτεριναὶ, ὀνείρατα. πολεύμεναι] ἐπερχόμεναι.

v. 651. ἐς παρθενῶνας] B. εἰς τοὺς οἴκους. παρηγόρουν] παρέπειθον, ἠπάτων με.

v. 652. ὦ μέγ' εὐδαίμων] A. λείπει, τάδε λέγουσαι.

λείοισι] B. μαλακοῖς, θελκτικοῖς. μέγ' εὐδαίμων] λίαν εὐτυχής.

v. 653. δαρὸν] B. ἐπιπολύ. ἐξὸν] δυνατοῦ ὄντος.

v. 654. ἱμέρου] B. ἐπιθυμίας τῆς σῆς.

v. 655. συναίρεσθαι Κύπριν] A. συνουσιάσαι.

τέθαλπται] B. ἐξεκαύθη, τέτρωται. Ἐπειδήπερ τὸν ἔρωτα καὶ βέλη καὶ πῦρ φέρειν φασὶ, διὰ τοῦτο οὐκ εἶπε τέτρωται πρὸς τὸ βέλει, ἀλλὰ τέθαλπται, παριστῶς * ἐντεῦθεν τὸ πῦρ τοῦ Θεοῦ. συναίρεσθαι Κύπριν] μετά σου λαβεῖν † εἰς γαμικὴν φιλίαν Ἀφροδίτην· συναίρομαί σοι τοῦδε, καὶ συναίρομαί σοι τόδε.

v. 656. μὴ 'πολακτίσῃς] A. ὡς ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζώων.

ἀπολακτίσῃς] B. ἀποῤῥίψῃς, ἀτιμάσῃς.

v. 657. ἀλλ' ἔξελθε πρὸς] A. παρὰ τὸ, Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ‡.

Λέρνη] B. πηγὴ Ἀργούς.

v. 658. λειμῶνα] B. ἄλσος. βουστάσεις πατρὸς] ἐν αἷς ἵσταντο αἱ βόες τοῦ πατρός.

v. 659. ὡς] B. ἵνα. λωφήσῃ] καταπαύσῃ.

v. 660. τοιοῖσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασι A. τοιούτοις ὀνείροις συνειχόμην ἡ ἀθλία κατὰ πάσας νύκτας (ἕς τε καὶ), ἕως οὗ ὑπέμεινα ταῦτα ἀναγγεῖλαι καὶ εἰπεῖν τῷ πατρὶ μου. Ὁ δὲ πατήρ μου εἰς τὴν Πυθὼ καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς Δωδώνης, εἰς τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖα ἔπεμπε πολλοὺς θεοπρόπους ἢ θεωροὺς μηνυτὰς τῶν μαντείων, ἵνα μάθῃ τί ποιήσει ἢ εἴπῃ. Ὑπέστρεψαν δὲ καὶ ἦλθον οἱ ἀποσταλέντες παρ' ἐκείνου, ἀναγγέλλοντες καὶ μηνύοντες μαντείας ποικίλους καὶ αἰνιγματώδεις καὶ ἀσαφεῖς· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἀσήμους, ἀντὶ τοῦ οὐ φανερούς. Τὸ δὲ, δυσκρίτως εἰρημένους, ἀντὶ τοῦ αἰνιγματωδῶς καὶ λοξῶς λεχθέντας. Ὕστερον δὲ ἦλθε τῷ Ἰνάχῳ μαντεία φανερὰ, λέγουσα καὶ παραινοῦσα ἐκβάλλειν ἐμὲ τῶν τε οἴκων πόῤῥω καὶ τῆς πατρίδος, ἀπόλυτον πλανᾶσθαι ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. Ἐὰν δὲ οὐ θέλῃ, εἰς αὐτὸν τὸν πυρὸς ὄψιν ἔχοντα κεραυνὸν τοῦ Διὸς ἐπελθεῖν, ὃς πᾶν τὸ γένος αὐτοῦ ἀφανίσει. Ἄλλως. Ἀναχρονισμός. οὔπω γὰρ ἦν τὸ μαντεῖον.

εὐφρόνας] B. τὰς νύκτας.

* leg. παριστὰς Pauw.

† fortasse scripserat μετασυλλαβεῖν. *Abresch.*

‡ Hom. Odyss. ζ'. 31.

v. 661. ἔς τι] B. μέχρι ὅτου.

v. 662. ἔτλην γεγωνεῖν νυκτίφοιτ' ὀνείρατα] B. ὑπέμεινα ἐγὼ εἰπεῖν τὰ ἐν τῇ νυκτὶ ἐπερχόμενά μοι.

v. 663. Πυθὼ] B. τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος. Δωδώνην] πόλις ἔνθα Διὸς ἱερὸν ἦν ἔχον δρῦν λαλοῦσαν καὶ μαντευομένην.

v. 664. θεοπρόπους] B. θεοπρόπος οὐ μόνον ὁ μάντις, ἀλλὰ καὶ ὁ πεμπόμενος δέχεσθαι παρὰ Θεῶν χρησμούς. ἴαλλεν] ἔπεμπεν.

v. 665. λέγοντα] B. αὐτόν. δαίμοσι] τοῖς θεοῖς. φίλα] προσφιλές.

v. 666. ἀναγγέλλοντες] B. δηλοῦντες. αἰολοστόμους] ποικίλους, δυσνοήτους.

v. 667. ἀσήμως δυσκρίτως] B. σκοτεινῶς, ἀγνώστως. Τὸ ἀσήμως καὶ δυσκρίτως εἰρημένους ἑρμηνεία ἐστὶ πρὸς τὸ αἰολοστόμους.

v. 668. ἐναργὴς βάξις] B. φανερὰ ῥῆσις.

v. 669. ἐπισκήπτουσα] B. παραινοῦσα, προστάττουσα. μυθουμένη] λέγουσα.

v. 670. πάτρας ὠθεῖν μὲ] B. τῆς πατρίδος ἐκβάλλειν ἐμέ.

v. 671. ἄφετον] B. ἐλεύθερον.

v. 672. κεἰ μὴ θέλει] B. ὁ Ἴναχος τοῦτο ποιῆσαι. πυρωπὸν] πυρώδη. μολεῖν] ἐλθεῖν.

v. 673. πᾶν] B. ὅλον. ἐξαϊστώσει] ἀφανίσει.

v. 674. τοιοῖσδε πεισθεὶς] A. τοιαύταις μαντείαις τοῦ Ἀπόλλωνος πεισθεὶς ὁ πατήρ μου Ἴναχος ἐξεδίωξέ με ἀπὸ τῶν οἴκων ἄκουσαν ἄκων, μήτε ἐκεῖνος θέλων, μήτε ἐμὲ ἐθέλουσαν. Ἀλλ' ἐβίαζεν αὐτὸν κατὰ ἀνάγκην ταῦτα ποιεῖν ὁ τοῦ Διὸς χαλινὸς, κατὰ περίφρασιν αὐτὸς ὁ Ζεὺς, τὸ βούλημα τοῦ Διός. Τηνικαῦτα δὲ μετάμειψις καὶ ἀλλοίωσις γέγονε τῆς ἐμῆς μορφῆς· μετεβλήθην γὰρ εἰς βοῦν, καὶ αἱ φρένες διεστραμμέναι ἦσαν ἐμοί. Οὐ γὰρ εἶχον πεφρενῶσθαι ἀνθρωπίνως.

τοιοῖσδε πεισθεὶς] B. διὰ τούτων καταπεισθείς. Λοξίου] τοῦ Ἀπόλλωνος.

v. 675. ἐξήλασε] B. ἐδίωξε. κἀπέκλεισε] ἔξω ἔκλεισε τῶν δωμάτων.

v. 676. ἄκουσαν ἄκων] B. μὴ βουλομένην καὶ μὴ βουλόμενος. νιν] αὐτόν.

v. 677. πρὸς βίαν πράσσειν τάδε] B. βιαίως ἐξωθῆσαι ἐμέ.

v. 678. μορφὴ] B. ἡ ἐμή. διάστροφοι ἦσαν] διεστραμμέναι ἐγένοντο.

v. 679. κεράστις] A. ἤτοι κέρατα ἔχουσα, βοῦς κερασφόρος γενομένη, ὡς βλέπετε, τρωθεῖσα μύωπι ὀξυστόμῳ, τῷ οἴστρῳ ὀξέως δάκνοντι, μανικῶς ἧσσον, ἀντὶ τοῦ ἤϊσσον, ὥρμων καὶ ἐκινούμην, πρός τε τὸν ῥοῦν τῆς Κέγχρης, ἥτις κρήνη ἐστὶν Ἄργους, καὶ πρὸς τὴν Λέρνην τὴν πηγήν.

κεράστις] B. κερασφόρος. ὡς] καθά. ὀξυστόμῳ] ὀξὺ στόμα ἔχοντι. μύωπι] πλέκτωρ *. χρισθεῖσ'] παρακινηθεῖσα.

v. 681. ἧσσον] B. ὥρμησα, ἦλθον. εὔποτον ῥέος] τὸ καλῶς ἡδέως πινόμενον ῥεῦμα.

v. 682. γηγενὴς] B. ὁ ἐκ τῆς γῆς γεννηθείς.

v. 683. ἄκρατος] A. ὁ μηδὲν ἡμερότητος ἐν ἑαυτῷ φέρων, ἀλλ' ἄκρατος ὢν τὴν ὀργὴν, ἤτοι ἀκαταπόνητος, μὴ κρατούμενος.

ἄκρατος ὀργὴν] B. ὁ πολὺς καὶ ἀκράτητος κατὰ τὴν ὀργήν.

v. 684. ὅσσοις δεδορκὼς] B. ἠκολούθει πυκνοῖς, συχνοῖς ὀφθαλμοῖς βλέπων. τοὺς ἐμοὺς κατὰ στίβους] τὰς ἐμὰς ὁδοιπορείας.

v. 685. ἀπροσδόκητος] B. ἀνέλπιστος. αἰφνίδιος μόρος] ἐξαίφνης θάνατος.

v. 686. οἰστρόπληξ] A. οἰστρόπληξ, ὁ ὑπὸ οἴστρου πλησσόμενος. Καὶ βουπλὴξ, ὁ τὸν βοῦν πλήσσων.

* Arnaldus emendabat πληκτρῷ. *Pauwius* conj. legendum esse vel ὀξυστόμῳ] ὀξὺ στόμα ἔχοντι, πληκτῇ, μύωπι. vel ὀξυστόμῳ] ὀξὺ στόμα ἔχοντι, πληκτρὸν, μύωπι.

οἰστρόπληξ] B. μαινομένη, τῷ οἴστρῳ πληγεῖσα.

v. 687. θεία] B. ἐκ τοῦ Διός. γῆς] ἀπό. πρὸς γῆν] ἄλλην. ἐλαύνομαι] διώκομαι.

v. 688. κλύεις τὰ πραχθέντα] A. καταλέξασα καὶ προειποῦσα ἃ πέπονθε νῦν φησὶ πρὸς τὸν Προμηθέα, ἤκουσας ἃ πέπονθα. Ἀντὶ τοῦ ταῦτά ἐστιν ἃ εἶπόν σοι τὰ ἐμὰ τλη-παθήματα, εἰ δὲ ἄλλο τὶ ἔχεις σὺ εἰπεῖν ἐπίλοιπον τῶν ἐμῶν πόνων, σήμαινε, δείκνυε, λέγε μοι· μηδὲ οἰκτίσας, ξύνθαλπε λόγοις ψευδέσι. Οἱονεὶ, μή με αἰδούμενος, μηδ' ἐλεῶν, παρηγόρει λόγοις. Παρὰ τὸ, Μηδέ τι μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων, Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον *.

τὰ πραχθέντ'] B. τὰ εἰς ἐμὲ, τὰ γενόμενα. εἰ δ' ἔχεις] Προμηθεῦ.

v. 689. πόνων] B. τῶν ἐμῶν κόπων. σήμαινε] δηλοῦ. οἰκτίσας] ἐλεήσας.

v. 690. ξύνθαλπε μυθοῖς] B. βοήθει, παραμυθοῦ.

v. 691. συνθέτους λόγους] A. τοὺς ψευδεῖς.

συνθέτους] B. τοὺς ψευδεῖς.

v. 692. ἄπεχε] A. σιώπα.

ἔα, ἔα] B. φεῦ, φεῦ. ἐπιῤῥηματικόν.

v. 693. οὔποτ'] B. οὐδέποτε. ξένους] ἀλλοτρίους. μολεῖσθαι] ἐλθεῖν.

v. 695. εἰς ἀκοὰν ἐμὰν] B. εἰς τὴν ἀκοὴν ἐμήν. ὧδε δυσθέατα] οὕτως δυσθεώρητα.

v. 696. δύσοιστα] B. ἀφόρητα.

v. 697. πήματα, λύματα, δείματα] βλάβας, φθορὰς, φόβους.

v. 698. ἀμφήκει] ἀμφοτέρωθεν πλήττοντι.

v. 700. ἰὼ] B. φεῦ. μοῖρα] τύχη.

v. 701. πέφρικ'] B. ἐφοβήθην.

v. 702. πρό γε στενάζεις] A. ἤτοι πρὶν μάθῃς καὶ τὰ λοιπὰ, δυσφορεῖς καὶ θαυμάζεις ταῦτα καὶ περίφοβος εἶ· καρτέρησον ἕως οὗ καὶ τὰ λοιπὰ μάθῃς. Ἡ δέ φησι, λέγε· τοῖς γὰρ κακῶς πάσχουσιν εὐφραντὸν τὸ προγινώσκειν καὶ εἴ τι ἄλλο λυπηρὸν μέλλουσι παθεῖν.

στενάζεις] B. θρηνεῖς. πλέα] πεπληρωμένη.

v. 703. ἐπίσχες] B. πρόσμεινον ἢ κράτησον τὸ στενάζειν. προσμάθοις] ἐξ ἐμοῦ.

v. 704. λέγε] B. ταῦτα. ἐκδίδασκε] ἐμέ.

v. 705. τὸ λοιπὸν] B. τὸ ὑπόλοιπον. προὐξεπίστασθαι τορῶς] γινώσκειν ἀληθῶς, βεβαίως.

v. 706. τὴν πρίν γε χρείαν] A. ὑμεῖς μὲν οὖν ὃ ἐχρήζετε, ἐτύχετε, καὶ ἤδη τὸ παρ' ὑμῶν ζητούμενον ἤνυσται. Τοῦτο δὲ ἦν τὸ μαθεῖν τὰ τῆς Ἰοῦς καὶ ὅσα πέπονθεν, πλὴν ἐξ αὐτῆς, καὶ μὴ παρ' ἄλλου τινός.

τὴν πρίν γε χρείαν] B. τοῦ ἀκοῦσαι τῆς Ἰοῦς. ἠνύσασθ' ἐμοῦ πάρα] ἐτελειώσατε ὅσον παρ' ἐμοῦ.

v. 707. κούφως] B. ἐλαφρῶς, εὐκόλως. τῆσδε πρῶτ'] ταύτης καταρχάς.

v. 708. ἐξηγουμένης] B. διεξηγουμένης.

v. 709. οἷα χρὴ] B. ὁποῖα ἀπόκειται.

v. 710. τλῆναι] B. ὑπομεῖναι, παθεῖν. πρὸς Ἥρας] παρὰ τῆς Ἥρας. τὴν] τὴν Ἰοῦν.

v. 711. Ἰνάχειον σπέρμα] A. ἀποστρέφει τὸν λόγον πρὸς αὐτήν.

Ἰνάχειον σπέρμα] B. ὦ σπέρμα τοῦ Ἰνάχου.

v. 712. θυμῷ] B. ἐν τῷ σῷ λογισμῷ. ὡς] ἵνα τέρματ'] τὰ σημεῖα.

v. 713. πρῶτον μὲν] A. ἀποφέρεται συνήθως εἰς τὸ διαγράφειν ὄρη, ποταμοὺς, καὶ τὰ τοιαῦτα, γνωστὰ, καὶ ἄγνωστα.

* Hom. Odyss. γ'. 97.

ἐνθένδ'] B. ἐκ τούτου.

v. 714. στεῖχ' B. πορεύου. ἀνηρότους] τοὺς μὴ ἀροτριῶντας. γύας] ἔθνος.

v. 715. οἳ πλεκτὰς στέγας] A. οἵτινες οἱ Σκύθαι ναίουσι καὶ κατοικοῦσι πλεκτὰς στέγας, πεδάρσιοι δηλονότι, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαιρόμενοι καὶ ὑψούμενοι. Καὶ γὰρ ἐπάνω ἁμαξῶν (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις) τὰς σκηνὰς ἑαυτῶν οἱ Σκύθαι ποιοῦνται τόξα ἔχοντες.

Σκύθας] B. εἰς τοὺς Σκύθας. ἀφίξῃ] μέλλεις ἐλθεῖν. νομάδας] τὸν νομαδικὸν βίον βιοῦντας. πλεκτὰς στέγας] πεπλεγμένας οἰκίας.

v. 716. πεδάρσιοι] B. ἐν πεδίῳ αἰρόμενοι. ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις] καλοὺς τροχοὺς ἔχουσι ἐν τοῖς ἅρμασι.

v. 717. ἐξηρτημένοι] A. τοὺς ὤμους δηλονότι.

ἑκηβόλοις B. μακρόθεν βάλλουσι. ἐξηρτημένοι] παρεσκευασμένοι.

v. 718. οἷς μὴ πελάζειν] A. οἵστισι τοῖς Σκύθαις μὴ προσπέλαζε καὶ πλησίαζε, διότι ἀναιρεῖται τῶν ξένων εἰσίν. Ἀλλὰ χρίμπτουσα καὶ προσεγγίζουσα ταῖς ῥαχίαις, καὶ ταῖς θαλασσίαις πέτραις. ἁλιστόνοις] ταῖς ὑπὸ τῆς ἁλὸς στεναζούσαις καὶ ἠχούσαις, ἐκπέρα τὴν χθόνα καὶ τὴν γῆν τῶν γυπόδων. Τὴν γὰρ αἰτιατικὴν τὸ γύποδας ἀντὶ γενικῆς νοεῖ κατ' ἀντίπτωσιν. Ἄλλως. Ὑπὸ ἁλὸς τινασσομέναις. Μὴ δι' ὀρεινῶν, φησὶ, τόπων πορεύου, ἀλλὰ δι' ἐναλίων. Γύποδας Γύποδες ὄνομα ἔθνους. Ἕτεροι δὲ ἐν τῷ γύποδας τό γυ ποιοῦνται γε, καὶ τὸν τόνον καταβιβάζοντες, λέγουσιν οὕτως, ἁλιστόνοις γε πόδας χρίμπτουσα ῥαχίαισιν, ἤτοι προσεγγίζουσα τοὺς πόδας ταῖς ῥαχίαις πέτραις. Ἄλλοι δὲ γυμνόποδας, κατὰ γυμνοὺς πόδας *, ἐξεδέξαντο, κατὰ συγκοπήν.

μὴ πελάζειν] B. μὴ θέλε πλησιάζειν. ἁλιστόνοις] ταῖς στεναγμόν σοι ποιούσαις ἐν τῷ πλανᾶσθαι, διέρχεσθαι δι' αὐτῶν.

v. 719. χρίμπτουσα] B. πλησιάζουσα. ῥαχίαισιν] διὰ τῶν ῥαχῶν. ῥαχίαισιν] Γ. πᾶς πετρώδης αἰγιαλὸς, ᾧ προσάρακτον τι κῦμα. ἐκπερᾶν θέλε. χθόνα] τὴν αὐτῶν.

v. 720. λαιᾶς δὲ χειρὸς] A. ἐν τοῖς ἀριστεροῖς δὲ, φησὶ, κατοικοῦσιν οἱ τὸν σίδηρον ἐργαζόμενοι Χάλυβες, οὓς πρέπει φυλάξασθαι ἤγουν ἀποφεύγειν καὶ μὴ προσελθεῖν αὐτοῖς, ὅτι ἀνήμεροί εἰσιν, οὐδὲ τοῖς ξένοις πλησιαζόμενοι, ἤτοι ὑπὸ τῶν ξένων, βλάπτονται γὰρ παρ' αὐτῶν οἱ ἐκεῖσε ἀφικόμενοι.

λαιᾶς] B. ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς. σιδηροτέκτονες] οἱ τὸν σίδηρον κατασκευάζοντες.

v. 721. οἰκοῦσι] B. κατοικοῦσι.

v. 722. πρόσπλαστοι] A. προσπελαστοί. Ἀδικοῦνται γὰρ οἱ ἐκεῖσε ἀφικόμενοι.

ἀνήμεροι] B. ἄγριοί εἰσι. πρόσπλαστοι ξένοις] πλησιαστοὶ τοῖς ξένοις.

v. 723. ἥξεις δ' Ὑβριστὴν A. Ὑβριστὴν ποταμὸν τὸν Ἀράξην φησίν. Ἀράξης δὲ λέγεται παρὰ τὸ ἀράσσειν καὶ ἠχεῖν τὰ κύματα αὐτοῦ. Τῷ γὰρ ὀνόματι τούτου καὶ πρᾶξις συνᾴδουσα ἐστί. Καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ οὐ ψευδώνυμον. Ἤτοι οὐ μάτην λέγεται Ἀράξης. ὃν μὴ περάσῃς] δύσκολος γὰρ καὶ οὐκ εὔβατός ἐστι.

Ὑβριστὴν ποταμὸν οὐ ψευδώνυμον] B ὃς διὰ τὸ ἐξάγεσθαι τῶν ὀρῶν καὶ κατακλύζειν τὰ παρατυχόντα οὕτω καλεῖται. Ὑβριστὴς διὰ τὸ τὰ πέριξ ὀλλύειν, καὶ διαφθείρειν, ἀτάκτῳ φορᾷ, ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἀληθῶς ἔσχεν Ἀράξης, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἀράσσω τὸ πλήττω γίνεται.

v. 724. μὴ] B. ὅρα ἵνα. εὔβατος] εὔκολος. περᾶν] εἰς αὐτόν.

v. 725. πρὶν ἂν πρὸς αὐτὸν Καύκασον] A. ἤτοι πρὸς τὸ ἕτερον μέρος τοῦ Καυκάσου. Ὁ γὰρ Προμηθεὺς ἔν τινι μέρει καὶ ἀκρωρείᾳ τοῦ Καυκάσου ἐσταυρώθη. Ὁ δὲ Καύκασος ὄρος ἀπέραντον.

πρὶν] B. μέχρι. μόλῃς] ἔλθῃς.

* f. γυμνοὺς κατὰ πόδας. *Heath.*

v. 726. ἔνθα] B. ὅπου. ποταμὸς] ὁ ὑβριστής. ἐκφυσᾷ μένος] ἐξάγει τὴν ὁρμὴν τοῦ ῥεύματος.

v. 727. κροτάφων ἀπ' αὐτῶν] B. τῶν ὀφρύων τοῦ Καυκάσου. ἀστρογείτονας] τὰς μέχρις ἀστέρων διηκούσας.

v. 728. κορυφὰς] B. τοῦ Καυκάσου. ὑπερβάλλουσαν] ὑπερβᾶσαν.

v. 729. ἐνθ' Ἀμαζόνων] A. ὡς τὸ πρῶτον τῶν Ἀμαζόνων ἐν Σκυθίᾳ οἰκουσῶν. Ὅπου εὑρήσεις τὸν στυγάνορα ἤγουν τοὺς ἄνδρας μισοῦντα στρατὸν τῶν Ἀμαζόνων, αἵτινες (καὶ Ἀμαζονίδες) κατοικίσουσι ποτὲ τὴν Θεμίσκυραν περὶ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, πόλιν, ὅπου ἐστὶν ἡ τραχεῖα τῆς θαλάττης γνάθος, ὀξεῖα σιαγὼν, διὰ τὸ τοὺς εἰς αὐτὴν πλέοντας καταναλίσκειν. Γνάθος οὖν εἶπε, διότι Σαλμυδησσία θάλασσα τοιοῦτον σχῆμα ἔχει οἷον καὶ ἡ τοῦ ὄνου γνάθος. Τὸ δὲ ἐχθρόξενος καὶ μητρυιὰ νεῶν, τροπικῶς εἴρηκεν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν μητρυιῶν τῶν κακῶς καὶ ἀπεχθῶς διακειμένων πρὸς τοὺς προγόνους αὐτῶν. Οἱ γὰρ ἐκεῖσε διαπλέοντες καταποντίζονται. Ἄλλως. Τὸ σχῆμα ἀναχρονισμός· τὸ γὰρ πολλοῖς χρόνοις πρότερον γενόμενον, ὡς γενησόμενον λέγει. Καὶ γὰρ πρὸ τοῦ Αἰσχύλου αἱ Ἀμαζόνες ἀφεῖσαι τὴν ἰδίαν πατρίδα κατῴκισαν εἰς Θεμίσκυραν πλησίον τοῦ Θερμώδοντος ποταμοῦ. Νῦν δὲ λέγει καὶ μέλλουσι κατοικίσαι *, ὡς τὸ πρότερον τῶν Ἀμαζόνων ἐν Σκυθίᾳ οἰκουσῶν. Λέγονται δὲ Ἀμαζόνες ἢ ὅτι μαζοῖς † καὶ ἄρτοις οὐκ ἐχρῶντο, ἢ ὅτι ἔκαιον τοὺς μαζοὺς, ἢ ὅτι οὐδ' ὅλως εἶχον μαζοὺς, ἢ ὅτι μαζὸν οὐκ ἐθήλαζον, ἀλλὰ φοράδων ‡ γάλα ἤσθιον, οὖσαι νεογνοί.

βῆναι] B. πορευθῆναι.

v. 730. στυγάνορα] B. τὸν τοὺς ἄνδρας στυγοῦντα. Θεμίσκυραν] πόλιν Σκυθίας.

v. 731. κατοικιοῦσιν] B. μέλλουσιν οἰκήσειν.

v. 732. Σαλμυδησσία γνάθος] A. ὡς τὸ πολέμου στόμα, διὰ τὸ πᾶν τὸ εἰς αὐτὴν ἐμπίπτον καταναλίσκειν.

Σαλμυδησσία] B. ἡ Σαλμυδησία ἐστὶ ῥαχία ἀκρωτηριώδης ἐοικυῖα ὄνου γνάθῳ. Καλεῖται δὲ ἀπό τινος Σαλμυδησοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν ἐκρέοντος εἰς τὴν θάλασσαν. γνάθος] ἐοικυῖα.

v. 733. ἐχθρόξενος ναύτῃσι] B. ἐνταῦθα πλεῖστα ναυάγια νεῶν γίνεται.

v. 734. αὗταί σ' ὁδηγήσουσι] A. αἱ Ἀμαζόνες ὡς γυναῖκες γυναῖκας || ὁδηγήσουσι.

μάλ' ἀσμένως] B. φιλήσουσι ὡς γυναῖκα.

v. 735. πύλαις] A. ἐξόδοις.

λίμνης] B. τῆς Μαιώτιδος.

v. 736. κιμμερικὸν] A. τοὺς Κιμμερίους οἱ πολλοὶ ἔθνος φησὶν ὑπάρχειν περὶ τὸν Ταῦρον τὸν σκυθικὸν καὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην. Οἵπερ ἀφώτιστοί εἰσιν, ἥλιον οὐχ ὁρῶντες, ἐν σκότῳ δὲ διάγουσιν ὡς ἔν γε νυκτί. Ἄλλως. Τὸν κιμμερικὸν Βόσπορόν φησιν, ὅς ἐστι πλήρωμα τῆς Μαιώτιδος λίμνης.

θρασυσπλάγχνως] B. θαρσαλέως.

v. 737. αὐλῶν'] B. τὸ στενὸν ὃ πρόσθεν ἰσθμὸν ἐκάλει.

v. 738. ἔσται] B. γενήσεται.

v. 739. ἐπώνυμος] B. σοῦ τῆς βοός.

v. 740. κεκλήσεται] B. οὗτος ὁ ἰσθμός.

v. 741. ἤπειρον] B. εἰς γῆν. ἀσιάδ'] ἀνατολῆς.

v. 742. τύραννος] B. ὁ Ζεύς. ὁμῶς] ὁμοίως.

* Ex emendatione *Abreschii* pro vulg. κατοικῆσαι.

† Recte corrigit *Pauw.* μαζεῖς.

‡ forte φορβάδων. Nisi pro edita facere cuipiam videatur *Hesychius*, cui φορβάδες θήλειαι sunt ἵπποι. *Abresch.*

|| legendum ὡς γυναῖκες γυναῖκά σ' vel σε.

v. 743. βίαιος] B. σκληρὸς δυνάστης. τῇ γὰρ θνητῇ] ταύτῃ τῇ Ἰοῖ. θεὸς] ὤν.

v. 744. ἐπέῤῥιψε] B. ἐπέφερε.

v. 745. πικροῦ] B. λυπηροῦ, ἀηδοῦς. ἔκυρσας] ἔτυχες.

v. 746. μνηστῆρος] B ἀνδρός.

v. 747. σοὶ μηδέπω 'ν προοιμίοις] A. διττόν ἐστι τοῦτο· ἃ εἶπον, ἀληθῆ λίαν νόμιζε, καὶ γὰρ οἱ σοφοὶ ἐν τοῖς λόγοις τῶν προοιμίων αὐτῶν, ἔλεγον ψευδῆ· ἡνίκα δὲ περὶ τῶν πραγμάτων γυμνῶς ἔλεγον, γυμνῇ τῇ ἀληθείᾳ ἐν τούτοις ἐχρῶντο. Ἢ ὅτι οὐδὲ χώραν ταῦτα ἔχουσι προοιμίου· ἃ γὰρ εἶπον, μικρά ἐστι πρὸς τὰ ἄλλα. Ἄλλως. Ὅσα ἤκουσας, ὡς προοίμιον ἀκούειν σε χρή. Ἢ, μηδ' ὅλον τὸ προοίμιον δι' αὐτῶν πεπληρῶσθαι.

δόκει σοὶ] B. νόμιζε μηδέπω 'ν προοιμίοις] τοσοῦτοι γάρ εἰσιν οὓς μέλλεις ἀκοῦσαι, ὡς οὐδὲ προοίμια τούτων εἶναι οὓς ἤκουσας.

v. 748. Ἰώ μοί μοι] A. ἐπὶ τοῖς ῥηθησομένοις δυσχεραίνει ἡ Ἰώ.

ἰὼ ἰὼ] B. φεῦ φεῦ. ἒ ἒ] φεῦ.

v. 749. σὺ δ' αὖ κέκραγας] A. ἀποκλαίεται ὁ Προμηθεὺς, βλέπων αὐτὴν κακῶς πάσχουσαν παρὰ τοῦ Διός*. κἀναμυχθίζῃ] ποιᾶς φωνῆς καὶ στεναγμοῦ εἶδος.

ἀναμυχθίζῃ] B. ἀχθομένη.

v. 750. ὅταν τὰ λοιπὰ πυνθάνῃ] B. τὰ ἐπίλοιπά σοι μάθῃς.

v. 751. ἦ γάρ τι λοιπὸν] A. ὁ χορὸς ἀκούσας τοῦ Προμηθέως εἰπόντος πρὸς τὴν Ἰὼ, σὺ δὲ κλαίεις ἐπὶ τούτοις οἷς ἤκουσας, τί ποιήσεις λοιπὸν ἐὰν μάθῃς καὶ ἃ μέλλεις ἔτι παθεῖν· φησὶ πρὸς αὐτὸν κατ' ἐρώτησιν, ἆρα λέξεις τὶ ἐπίλοιπον τῶν βλαβῶν ταύτῃ; ἀντὶ τοῦ, ἄλλο τι λυπηρὸν ἐρεῖς αὐτῇ; ὁ δὲ Προμηθεὺς ἀποκριθεὶς λέγει, δυσχείμερόν γε τὶ πέλαγος τῆς ἀτηρᾶς καὶ βλαβερᾶς δύης καὶ κακοπαθείας εἴποιμι ἂν, ἤτοι πλῆθος τῶν ἐσομένων αὐτῇ κακῶν. Τὸ δὲ δυσχείμερον, πρὸς τὴν τῶν κακῶν αὐτῆς ποιότητα ἔφη.

ἦ] B. ὄντως, ἆρα.

v. 752. δυσχείμερος] B. τὸ ἄγριον. ἀτηρᾶς δύης] σκληρᾶς καὶ ἀφορήτου δυστυχίας.

v. 753. τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος] A. ἀκούσασα ἡ Ἰὼ τοῦ Προμηθέως εἰπόντος ὅτι καὶ ἄλλα πολλὰ κακὰ μέλλει παθεῖν αὐτὴ, φησὶ, ποία μοι ὠφέλεια τοῦ ζῆν, ἀλλ' οὐ ταχέως ἔῤῥιψα ἐμαυτὴν ἀπὸ ταύτης τῆς τραχείας πέτρας καὶ ὑψηλῆς (ὅπου ἦν ἐσταυρωμένος ὁ Προμηθεὺς) ὡς ἂν εἰς τὴν γῆν καταπεσοῦσα καὶ φονευθεῖσα ἀπηλλάγην τῶν πολλῶν πόνων; κρεῖσσον γὰρ καὶ βέλτιον ἅπαξ ἀποθανεῖν παρ' ὁ ζῆν, καὶ τὰς ἄλλας ἡμέρας κακοπαθεῖν.

ζῆν κέρδος] B. τὸ ζῆν ὠφέλεια. ἐν τάχει] συντόμως.

v. 754. στύφλου] B. σκληρᾶς.

v. 755. σκήψασα] B. πεσοῦσα βαρέως.

v. 756. ἀπηλλάγην] B. ἠλευθερώθην.

v. 758. ἦ δυσπετῶς] A. ὁ Προμηθεὺς ἰδὼν τὴν Ἰὼ λυπουμένην δι' ἃ πάσχει κακὰ, φησὶ πρὸς αὐτὴν, δυσχερῶς ἂν τὰς ἐμὰς κακοπαθείας ἔφερες. Τὸ γὰρ φέροις, ἀντὶ τοῦ ἔφερες· τοῦτο δὲ Ἀττικὸν, τὸ τοὺς εὐκτικοὺς ἐνεστῶτας ἀντὶ τῶν παρῳχημένων λαμβάνεσθαι. Ἐμοὶ δὲ οὐκ ἔστι πεπρωμένον ἀποθανεῖν, οἷα θεῷ. Τοῦτο γὰρ τὸ θανεῖν ἦν ἄν μοι ἐλευθερία τῶν δεινῶν νῦν δὲ οὐκ ἄλλο τὶ τέλος πρόκειται τῶν ἐμῶν κακοπαθειῶν, πρὶν ἂν ὁ Ζεὺς ἐκβληθῇ τῆς βασιλείας.

ἦ] B. ὄντως, ἆρα. δυσπετῶς] δυσκόλως. τοὺς ἐμοὺς ἄθλους] τὰς ἐμὰς δυστυχίας δίκην ἀγῶνος ὑφίστασαι †.

* *Pauw.* conj. ἀποκλαίεται ἡ Ἰὼ βλέπουσα αὐτὴν κακῶς πάσχουσαν παρὰ τοῦ Διός. *Heathius* nihil mutandum censet, sed hæc ad superiora v. 737. pertinere arbitratur.

† lege δυστυχίας, ὡς δίκην ἀγωνὸς ὑφίσταμαι *Pauw.* Post *Heathius* recte πρὸς τὸ ἀπαλλαγὴ, pro vulg. ἀπαλλαγήν.

v. 759. ὅτῳ] B. ἐμοί. πεπρωμένον] μεμοιρασμένον.

v. 760. αὕτη] B. τὸ ἀποθανεῖν. Ἀπέδωκε τὴν σύνταξιν πρὸς τὸ ἀπαλλαγὴν, ὥσπερ τὸ, ξύλινον μόρον εὑρόντες ἣν καλέουσι παγίδα *.

v. 761. τέρμα] B. τέλος. προκείμενον] φανερόν.

v. 763. ἦ] B. ὄντως.

v. 764. τήνδ' ἰδοῦσα συμφορὰν] A. ἤτοι ἐκπεσεῖν τὸν Δία τῆς βασιλείας τῶν θεῶν συμφορὰν λέγει, τὴν σύμβασιν, ὡς ἀπιστοῦσα τῷ μέλλειν πεσεῖν τὸν Δία ἐκ τῆς βασιλείας. Πῶς οὐκ ἂν εὐφράνθην ἐγὼ ἐξ αὐτοῦ πολλὰ κακὰ καὶ ἐπαχθῆ πάσχουσα;

ἥδοιμ' ἂν] B. εὐφρανθείην.

v. 765. ἐκ Διὸς] B. ὑπὸ τοῦ Διός.

v. 766. ὡς τοίνυν ὄντων] A. ἤτοι ὡς βεβαίων καὶ ἀληθινῶν καὶ ἡδρασμένων καὶ ἐνεστώτων τούτων ὄντων πάρεστι μαθεῖν.

τῶνδ' B. ὧν ὁ Ζεὺς πείσεται, λέγω τῆς ἀρχῆς ἐκπεσεῖν.

v. 767. πρὸς τοῦ] B. παρὰ τίνος φησὶ ἀφαιρεθήσεται τὰ σκῆπτρα, τύραννα τουτέστι τυραννικῶς· οὕτως γὰρ ἔμελλεν εἰπεῖν· νῦν δὲ πρὸς τὸ σκῆπτρα τὴν σύνταξιν ἀπέδωκεν. Ἢ τὰ τύραννα σκῆπτρα ἀντὶ τοῦ βασιλικά.

v. 768. κενοφρόνων] A. οὐκ εἰδὼς γὰρ λήψεται Θέτιν, ἥτις τέξεται τὸν ἐκβαλοῦντα αὐτὸν τῆς ἀρχῆς.

αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ B. τινὲς λέγουσι τὸ πρὸς οὐ πρὸς τὸ αὐτοῦ, ἀλλὰ πρὸς τὸ βουλευμάτων, οὕτω, αὐτὸς πρὸς τῶν βουλευμάτων αὐτοῦ τῶν κενοφρόνων· σὺ δὲ πρὸς τὸ αὐτοῦ σύναπτε, ἵν' ᾖ τὸ κενοφρόνων βουλευμάτων ἑρμηνεία τοῦ πρὸς αὐτοῦ. αὐτοῦ] παρανοίᾳ. κενοφρόνων] ἐκ τῶν ματαιοφρόνων.

v. 769. εἰ μή τις βλάβη] A. σοὶ τῷ λέγοντι καὶ ἐμοί.

v. 770. ἀσχαλᾷ B. λυπηθήσεται.

v. 771. θέορτον, ἢ βρότειον] A. ζηλοτυποῦσα ἐρωτᾷ ἡ Ἰὼ τὸν Προμηθέα, εἰ ὁ γάμος ὃν μέλλει γαμῆσαι ὁ Ζεὺς, ἔσται ἤτοι θεᾶς τινος, ἢ ἀνθρώπου. Εἰπέ μοι, εἰ ἔστι δυνατὸν ῥηθῆναι τοῦτο. Ὁ δέ φησι πρὸς αὐτὴν, τί δ' ὅντινα; ἀντὶ τοῦ, διατὶ ἐρωτᾷς ὅντινα καὶ ποῖον γάμον γαμήσει ὁ Ζεύς; οὐ γὰρ πρέπει λέγεσθαι τοῦτο. Εἶτα πάλιν ἐρωτᾷ ἡ Ἰὼ, ἆρα παρὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἥρας ἐκβληθήσεται τῆς βασιλείας; ὁ δὲ Προμηθεὺς ἀξυμφώνως † φησὶν, ἥτις τέξεται παῖδα κρείττονα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἐκεῖνος καταβιβάσει τῆς βασιλείας αὐτόν. Θέορτον, ἀπὸ τοῦ θεοῦ κινηθέντα, ἐκ τοῦ ὄρω τὸ διεγείρω, καὶ τοῦ θεός.

θέορτον] B. ἐκ θεοῦ ὁρμώμενον, ἤτοι θεῖον. ῥητὸν] δυνάμενον ῥηθῆναι.

v. 772. τί δ' ὅντινα B. ἐρωτᾷς. ῥητὸν αὐδᾶσθαι ἄξιον λέγεσθαι.

v. 773. πρὸς] B. παρά. ἐξανίσταται] εἰκότως εἶπε τὸ ἐξανίσταται. Ἐπειδὴ γὰρ θρόνων εἴρηκεν, ἐν δὲ τοῖς θρόνοις καθήμεθα ‡, διὰ τοῦτο ἐξανίσταται εἶπεν, ἀντὶ τοῦ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσεται.

v. 774. Ἣ τέξεται] B. ἥτις τέξεται. φέρτερον] ἰσχυρότερον.

v. 775. οὐδ' ἔστιν αὐτῷ] A. τῷ Διῒ τὶς ἀποδίωξις τῆς τοιαύτης τύχης, ἤτοι τοῦ μὴ συνελθεῖν τοιούτῳ γάμῳ; Τίς οὖν ἐστιν ὅστις μέλλει λῦσαί σε ἀπὸ τῶν δεσμῶν, μὴ βουλομένου τοῦ Διὸς καὶ θέλοντος;

ἀποστροφὴ] B. ἀποφυγή.

v. 776. οὐ δῆτα] B. οὐδαμῶς. λυθῶ] ἐλευθερωθῶ.

v. 777. ἄκοντος] B. μὴ θέλοντος.

* Ex Hom. Batrachyom. v. 115.

† ἀξυμφώνως reposui *Heathio* auctore pro vulg. ἀξυμφανῶς.

‡ Sic *Heathius* conj. pro vulg. καθήμεθα recté.

v. 778. τῶν] B. ὑπό. ἐκγόνων] ἀπό. χρεὼν] πρέπον.
v. 779. ἢ 'μὸς] B. ὁ ἐμός. κακῶν] ἀπὸ τῶν.
v. 780. τρίτος δὲ γέννανπρὸς δέκ'] B. τρισκαιδέκατος. Ἀπὸ Ἰοῦς Ἔπαφος, οὗ Λιβύη, ἧς Βῆλος, οὗ Δαναὸς, οὗ Ὑπερμνήστρα, ἡ μὴ κτείνασα τὸν Λύγγεα τὸν ὁμόζυγον, ἧς Ἄβας, οὗ Προῖτος, οὗ Ἀκρίσιος, οὗ Δανάη, ἧς Περσεὺς, οὗ Ἠλεκτρύων, οὗ Ἀλκμήνη, ἧς Ἡρακλῆς.
v. 781. Εὐξύμβλητος] A. νοητή.
εὐξύμβλητος] B. εὔγνωστος.
v. 782. μηδὲ] B. ἐπεὶ ἃ λέγω οὐ γινώσκεις.
v. 783. προτείνων] B. ἐξ ἁπλῶν * διδούς.
v. 784. δωρήσομαι] B. δεξιώσομαι.
v. 785. ποίοιν] B. λόγοιν. αἵρεσιν] ἐκλογὴν, πρόκρισιν.
v. 786. πόνων] B. τῶν σῶν κόπων.
v. 787. σαφηνῶς] B. φανερῶς.
v. 788. τούτων σὺ τὴν μὲν τῇδε] A. ἀκούσας ὁ χορὸς τοῦ Προμηθέως εἰπόντος πρὸς τὴν Ἰὼ, δυοῖν λόγοιν σε θατέρῳ δωρήσομαι, φησὶν ἐνταῦθα πρὸς αὐτὸν, τὴν μὲν μίαν χάριν θέλησον πληρῶσαι τῇ Ἰοῖ, ἤτοι τὸ εἰπεῖν αὐτῇ τὴν λοιπὴν πλάνην ἣν ἔτι μέλλει πλανηθῆναι· ἐμοὶ δὲ τὴν ἑτέραν, ἤτοι τὸ ἀναδιδάξαι με τίς ὁ μέλλων λῦσαί σε· τοῦτο γὰρ θέλω μαθεῖν. Εἶτα κοινῶς πρός τε τὸν Χορὸν καὶ τὴν Ἰὼ φησὶν ὁ Προμηθεὺς, ἐπεὶ θέλετε καὶ σαφηνίσαι πᾶν ὅσον θέλετε μαθεῖν. Καὶ πρῶτόν σοι ὦ Ἰοῖ ἐρῶ τὴν πολύστροφον πλάνην, ἥντινα ἐγγράφου σὺ ἐν ταῖς δέλτοις καὶ βιβλίοις τῆς διανοίας σου.
τῇδε] B. τῇ Ἰοῖ.
v. 789. μηδ' ἀτιμάσῃς λόγους] B. μὴ ἀποῤῥίψῃς καὶ οὐκ ἐθελήσῃς εἰπεῖν.
v. 790. γέγωνε] B. εἰπέ.
v. 791. τὸν λύσοντα] B. τὸν ἐλευθερώσοντα †. ποθῶ] ἀγαπῶ.
v. 792. προθυμεῖσθ'] B. προθυμίαν ἔχετε. οὐκ ἐναντιώσομαι] ὑμῖν.
v. 793. γεγωνεῖν] B. λέγειν.
v. 794. Ἰοῖ] B. ὦ. πολύδονον] πολυτάραχον.
v. 795. μνήμοσιν] A. ταῖς μνήμοσι καὶ ταῖς μνημονευτικαῖς· οὕτω δὲ καὶ Πίνδαρός ‡ φησι, Πόθι φρενὸς ἐμᾶς γέγραπται, τὴν ἀκριβῆ κατάληψιν αἰνιττόμενος. Τοῦτο δέ φησιν, ἐγγράφου ταῖς σαῖς διανοίαις τὴν σὴν πολυστροφῆ πλάνην. Ὅταν περάσῃς τὸν ποταμὸν τὸν Τάναϊν· τοῦτον γὰρ λέγει ὅρον καὶ ὁρισμὸν καὶ διαχωρισμὸν τῶν ἠπείρων ἤτοι τῶν δύο γαιῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, ὡς καὶ ὁ περιηγητής· Εὐρώπην δ' Ἀσίης Τάναϊς διὰ μέσσον ὁρίζει §. Ὁ δὲ Νεῖλος τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Λιβύην πρὸς ἀνατολάς.
ἐγγράφου] B. ἐγχάραττε. μνήμοσι] μνημονευτικαῖς.
v. 796. ῥεῖθρον ἠπείρων ὅρον] A. τὸν Τάναϊν ποταμὸν, κατὰ τὸ, Εὐρώπην δ' Ἀσίης Τάναϊς διὰ μέσσον ὁρίζει.
ῥεῖθρον ἠπείρων ὅρον] B. τὸν Ἑλλήσποντον· τὸν Τάναϊν· τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης ὁρισμόν.
v. 797. φλογῶπας, ἡλιοστιβεῖς] A. ἤγουν πρὸς τὴν ἀνατολὴν, ἔνθα βαδίζει ὁ ἥλιος.
v. 798. Πόντου] B. τοῦ Βοσπόρου. ἐξίκῃ] ἐξέλθῃς.
v. 799. πρὸς γοργόνεια πεδία] A. ἥτις Κισθήνη πόλις ἐστὶ, περὶ τὰ μέρη δὲ αὐτῆς κατοικοῦσιν αἱ Φορκίδες καὶ αἱ Γοργόνες οὕτω καλούμεναι, θυγατέρες Φόρκυνος τοῦ υἱοῦ Πόντου καὶ τῆς Γῆς· καὶ Κητοῦς τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς, αὐτῇ γὰρ συμμιγεὶς ταύτας ἀπέ-

* forsan leg. ἐξαπλῶν. *Abresch.*
† vulg. ἐλευθερώσαντα. Illud ex *Heathii* conjectura reposui.
‡ Olymp. 10, 3.
§ Dionys. Perieget v. 14.

τεκε. Καὶ αἱ μὲν Φορκίδες ἦσαν τρεῖς, ἡ Ἐνυὼ, ἡ Πεφριδὼ, καὶ ἡ Δεινώ· καὶ εἶχον εἶδος κύκνων· ἦσαν δὲ καὶ μονόδοντες· εἶχον δὲ καὶ αἱ τρεῖς ὀφθαλμὸν ἕνα, καὶ ἑτέρα παρ' ἑτέρας λαμβάνουσα τὸν ὀφθαλμὸν, ἕνα, καὶ ἑτέρα παρ' ἑτέρας λαμβάνουσα τὸν ὀφθαλμὸν, ὅτε ἤθελεν, ἔβλεπεν. Αἱ Γοργόνες ἦσαν, ἡ Σθενὼ * ἡ Εὐρυαλεία, καὶ ἡ Μέδουσα· εἶχον δὲ καὶ αὗται ἕνα ὀφθαλμὸν, ὥσπερ αἱ Φορκίδες. Ἦσαν δὲ πτερωταὶ, καὶ τρίχας δράκοντος † ἔχουσαι· ἃς εἴτις εἶδεν ἄνθρωπος, εὐθὺς ἐτελεύτα· εἶχον δὲ καὶ συῶν μεγάλων ὀδόντας, χεῖρας χαλκᾶς, καὶ πτέρυγας αἷς ἐπέτοντο ‡. Κισθίνη δὲ πόλις Λιβύης, ἢ Αἰθιοπίας· φησὶ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, τοιοῦτον μέν σοι λέγω τοῦτο ἄξιον φυλάξασθαι, ἄλλην δὲ μάθε δυσχερῆ καὶ κακίστην ὄψιν, φύλαξαι δὲ μήπως ἀπέλθῃς ἔνθα εἰσὶν οἱ ἀκραγεῖς κύνες, ἤγουν οἱ γρύπες, οἱ ἀεὶ κράζοντες λίαν, ἢ οὐ κράζοντες. Περὶ ὧν Ἡσίοδος πρῶτος ἐτερατεύσατο. Φύλαξαι καὶ τὸν μονῶπα στρατὸν, ἤτοι τὸν μονόφθαλμον, τῶν Ἀριμασπῶν, τὸν ἐν τοῖς ἵπποις βαίνοντα, ἤτοι τὸν πολεμικόν. Οἵτινες οἰκοῦσι περὶ τὸ νᾶμα τοῦ πόρου καὶ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ Πλούτωνος· Πλούτων δὲ ἐστὶ ποταμὸς Αἰθιοπίας. Οὕτως δὲ λέγεται ἀπὸ τοῦ πολὺν ἐκεῖσε καταῤῥεῖν τὸν χρυσόν. Τούτοις σὺ μὴ πέλαζε φησὶν, οἷς εἴπω Ἀριμασποῖς σὺ μὴ πλησιάσῃς· εἰς μακρὰν δὲ γῆν ἔλθῃς καὶ εἰς τὸ κελαινὸν φῦλον ἤτοι εἰς τὸ μέλαν γένος, γένος δὲ λέγει τοὺς Αἰθίοπας.

Κισθίνης] B. Κισθίνη πόλις Αἰθιοπίας, περὶ δὲ αὐτὴν εἰσὶ τὰ Γοργόνεια πεδία, ἐν οἷς κατοικοῦσι Δινὼ, Πεφριδὼ καὶ Ἐνυὼ, αἱ τοῦ Φόρκυνος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Γῆς, ὃς μιγεὶς τοῦ ἑαυτοῦ ἀδελφῇ Κητοῖ ταύτας ἀπέτεκε. Κατῴκουν δὲ ὑπὸ γῆν, καὶ οὔτε ἡλίῳ οὔτε σελήνῃ ἦσαν θεαταὶ, κυκνόμορφοι δὲ ἦσαν διὰ τὴν λευκότητα.

v. 800. δηναιαὶ] B. ἀθάνατοι.

v. 801. κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι] A. τοῦτο κατὰ διαδοχὴν εἰς χεῖρα λαμβάνουσαι, ἐφύλασσον.

ἐκτημέναι] B. κτησάμεναι.

v. 802. προσδέρκεται] B. βλέπει αὐτάς.

v. 803. μήνη] B. ἡ σελήνη.

v. 804. κατάπτεροι] B. πτερωταί.

v. 805. δρακοντόμαλλοι] B. ἀντὶ γὰρ πλοκάμου ὄφεις ἔχουσιν ἐξαπτομένους ταῖς κεφαλαῖς.

v. 806. οὐδεὶς εἰσιδὼν ἕξει πνοὰς] B. λιθοῦται γὰρ αὐτίκα.

v. 807. φρούριον] A. καταγωγὴν, ἣν ὀφείλεις φυλάξασθαι.

τοῦτο φρούριον] B. ἐνταῦθα τὸ ὅταν ἀποδίδοται, καὶ οὐχ ὡς φασί τινες ὄπισθε, λέγοντες οὕτω, ἣν ἐγγράφου σὺ μνήμοσι δέλτοις φρενῶν, τοῦτο, ὅταν περάσῃς τὸν τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης διοριστὴν Τάναϊν. Ἀλλ' εἰπὼν ὅταν περάσῃς τὸν Τάναϊν ἔστ' ἂν εἰς τὰς Φόρκυνος θυγατέρας καὶ ἐς τὰς Γοργόνας ἀφίξῃ ἐπιφέρει τοῦτο· τοιοῦτον μέν σοι φρούριον λέγω, τουτέστιν ἃς ἄνωθεν εἶπον Γοργόνας καὶ Φορκίδας δεῖ σε φυλάττεσθαι, ἵνα μὴ τὸ ζῆν ἀπολέσῃς. Δόξει δὲ τισὶ τοῦτο δυσχερὲς, πλὴν οὐ τοῖς ἄριστα μεταχειριζομένοις τοὺς λόγους.

v. 809. ὀξυστόμους] B. ὀξυόδοντας. ἀκραγεῖς] ἀφώνους.

v. 810. μουνῶπα] B. μονόφθαλμον.

v. 811. ἀριμασπὸν] B. Ἀριμασποὶ καλοῦνται διὰ τὸ ἕνα ὀφθαλμὸν ἔχειν. Ἄρι γὰρ κατὰ γλῶσσαν τὸ ἓν, καὶ μασπὸς ὁ ὀφθαλμὸς, καὶ αὐτὸ κατὰ γλῶσσαν. ἱπποβάμον'] ἱππικόν.

v. 812. νᾶμα Πλούτωνος] B. ἀπὸ τοῦ πολὺν ἐν τούτῳ χρυσὸν εὑρίσκεσθαι τοῦτο τὸ ὄνομα ἐσχηκώς. Ἕτεροι δὲ τὸν Πλούτωνα οὐκ ὄνομα ποταμοῦ φασὶ, ἀλλὰ τὸν Νεῖλον

* e *Stanlei*. conj. pro vulg. Ἀσθενὼ coll. Apollodoro p. 74. et Palæphato c. 32.

† f. τρίχας δράκοντας, aut δρακόντων. *Pauw.*

‡ forsan: χεῖρας χαλκᾶς, καὶ πτέρυγας χρυσᾶς, αἷς ἐπέτοντο. *Pauw.*

αὐτὸν, ὃς διὰ τὸ πιαίνειν τὴν Αἴγυπτον πλούτων καὶ χρυσοῤῥόας καλεῖται· σὺ δὲ μὴ τοῦτο νόει, ἀλλ' ἕτερον.

v. 813. τηλουρὸν] B. μακράν.

v. 814 κελαινὸν φῦλον] A. ἤτοι εἰς τὸ μέλαν γένος. Λέγει τοὺς Αἰθίοπας, οἵτινες κατοικοῦσι πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ ἡλίου, ἔνθα ἐστὶ καὶ ὁ ποταμὸς ὁ λεγόμενος Αἰθίοψ. Καὶ περὶ τὰς ὄχθας καὶ τὰ χείλη τούτου τοῦ Αἰθίοπος ποταμοῦ ἕρπε καὶ βάδιζε, ἕως ἂν ἐξέλθῃς τὸν καταβασμόν. Ὁ δὲ καταβασμὸς, ὅρος ἐστὶν ὁρίζον καὶ διαχωρίζον Λιβύην καὶ Αἴγυπτον, ὅπου εἰς τὸν καταβασμὸν τοὺς ὅρους ἐκπέμπει ὁ Νεῖλος γλυκὺ ῥεῦμα, τίμιον τοῖς ἐκεῖ οὖσιν, ἀπὸ τῶν ὀρῶν τῶν βυβλίνων. Ἡ δὲ Βύβλος πόλις ἐστὶν Αἰγύπτου.

κελαινὸν] B. μέλαν.

v. 815. πηγαῖς] B. ταῖς ἀρχαῖς.

v. 816. ἕρφ'] B. βάδιζε. ἐξίκῃ] ἐξέλθῃς.

v. 817. Βυβλίνων ὀρῶν] A. ἀπὸ τῆς γινομένης παρ' αὐτοῖς βύβλε ἔπλασαν τὰ βύβλινα ὄρη.

καταβασμὸν] B. ὅρος διορίζον Λιβύην καὶ Ἀσίαν.

v. 818. σεπτὸν] B. σεβάσμιον διὰ τὸ πιαίνειν τὴν Αἴγυπτον.

v. 819. οὗτός σ' ὁδώσει] A. οὗτος, φησὶν, ὁ καταβασμὸς ὁδηγήσει σε καὶ ἄξει εἰς τὴν γῆν τὴν Νειλῶτιν, ἤγουν τὴν Αἰγυπτίαν, καὶ τὴν τρίγωνον. Καὶ διὰ τοῦτο λέγεται τρίγωνος αὕτη, ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ ὁ Νεῖλος ἐξερχόμενος κατὰ καιρὸν, τὰ τῆς Αἰγύπτου πάντα πεδία καταρδεύει. Ἔνθα καὶ ἔστιν ἰδεῖν ἔριν πρὸς ἀλλήλους τῶν Αἰγυπτίων, φιλονεικούντων ὡς τοῦ μὲν τὴν γῆν πλεῖον, τοῦ δὲ ἧττον ἢ οὐδ' ὀλίγον καταρδεύει. Ταῦτ' ἄρα καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ὅρους ταῖς αὐτῶν γαῖς ἐπιθεῖναι σπουδάζοντες, σχηματογραφοῦντες αὐτὰς ἐνεχάρασσον, τὴν μὲν τρίγωνον, ἑτέραν δὲ τετράγωνον σχηματίζοντες, ἀφ' ὧν καὶ τοῖς φιλοσόφοις τὰ γραμμικὰ σχήματα ἐφευρέθησαν.

ὁδώσει] B. ὁδηγήσει. τρίγωνον ἐς χθόνα] τὴν Αἴγυπτον, ἣν καὶ Δέλτα καλοῦσιν.

v. 820. Νειλῶτιν] B. ὑπὸ Νείλου ἀρδευομένην.

v. 821. κτίσαι] A. ἀντὶ τοῦ οἰκίσαι.

κτίσαι] B. ποιῆσαι.

v. 822. ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον] A. τούτων ἅ σοι εἶπον εἴ τι δύσγνωστον. Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ψελλιζόντων παιδίων, καὶ ἄγνωστον ποιούντων τὸ ἀληθές· πάλιν ἐρώτησον, καὶ διασαφηνίσω σοι τοῦτο.

ψελλὸν] B. δύσγνωστον, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ψελλιζόντων παίδων.

v. 824. σχολὴ] B. ἄδεια. ἢ παρό.

v. 825. Εἰ μέν τι τῇδε λοιπὸν] A. ὁ χορός φησι πρὸς τὸν Προμηθέα, εἰ μέν τι καὶ ἕτερον μέλλεις εἰπεῖν τῇ Ἰοῖ, καὶ οὐκ ἔφθης εἰπεῖν ἐπὶ τῷ παραδραμεῖν τὸν σὸν λογισμὸν, πάλιν εἰπὲ αὐτῇ καὶ τοῦτο· εἰ δὲ πάντα εἶπες, πλήρωσον καὶ ἡμῖν τὴν χάριν ἣν ἐζητοῦμεν. Μέμνησαι δέ που τίς ἐστιν αὕτη. Λέγει δὲ τὸ εἰπεῖν τίς ἐστιν ὁ μέλλων λῦσαι αὐτὸν τοῦ δεσμοῦ. παρειμένον] ὃ παρῆκας. Φιλανθρώπως δὲ αἱ Ὠκεανίδες ἡγοῦνται χάριν ἰδίαν τὸ ἀκοῦσαι περὶ τῆς λύσεως αὐτοῦ.

παρειμένον] B. παροφθὲν, παραλελειμμένον.

v. 826. γεγωνεῖν] B. λέγειν.

v. 827. εἴρηκας] B. εἶπας. αὖ] πάλιν.

v. 828. αἰτούμεσθα] B. σύ. δέ που] ἴσως.

v. 829. τὸ πᾶν πορείας ἥδε τέρμ' ἀκήκοεν] A. ὁ Προμηθεὺς πρὸς τὸν χορόν φησιν, ἡ Ἰὼ ἅπαν πλήρωμα τῆς ἑαυτῆς πλάνης μεμάθηκεν· ἵνα δὲ γνῷ καὶ μάθῃ ὅτι οὐ ψευδῶς ταῦτα εἶπον αὐτῇ, φράσω καὶ διηγήσομαι καὶ ἃ ἐκακοπάθησε πρὸ τοῦ ἐλθεῖν ἐνταῦθα, δοὺς τεκμήριον καὶ σημεῖον τῶν λόγων ὅτι ἀληθεῖς εἰσι, τοῦτο, τὸ εἰπεῖν τὰ προγεγονότα εἰς αὐτήν. Τοὺς μὲν οὖν πολλοὺς λόγους ἐάσω, πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ κεφάλαιον τῶν σῶν πλανημάτων πορεύομαι.

τὸ πᾶν] Β. ὅλον. ἥδε] αὕτη. τέρμα] τέλος.

v. 830. εἰδῇ] Β. γνώσῃ.

v. 831. μολεῖν δεῦρ'] Β. ἐλθεῖν ἐνταῦθα. φράσω] λέξω.

v. 832. τεκμήριον τοῦτο] Β. τὸ τὰ πρόσθεν ἐρεῖν. μύθων ἐμῶν] οὓς ἔφην αὐτῇ περὶ τῆς λοίπης πλάνης *.

v. 833. ὄχλον] Β. τὸ πλῆθος. ἐκλείψω] καταλείψω.

v. 834. εἶμι] Β. ἐλεύσομαι.

v. 835. ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ δάπεδα] Α. ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς τὴν γῆν Μολοσσῶν, καὶ περὶ τὴν Δωδώνην τὸ ὄρος.

ἐπεὶ] Β. ἀφ' οὗ. Μολοσσὰ] μεταξὺ Θετταλίας καὶ Αἰτωλίας † οἱ Μολοσσοί.

v. 836. τὴν αἰπύνωτον] Α. ὑψηλὴν, ὅπου μαντεῖά εἰσι. Ἄλλως. Τὴν ὑψηλόνωτον, ἢ τὴν τραχεῖαν. Παρὰ τὸ αἶπος.

τὴν αἰπύνωτον Β. τὴν ὑψηλήν. ἀμφὶ] περί.

v. 837. θῶκος] Α. θρόνος τοῦ Θεσπρωτοῦ Διός.

Θεσπρωτοῦ Διός] Β. ἀπὸ Θεσπρωτίδος γῆς ὠνομασμένου.

v. 838. προσήγοροι] Α. αἱ προσαγορεύουσαι καὶ μαντευόμεναι δρύες, αἱ ἔμφωνοι (ἄπιστον γὰρ τέρας τὸ τὰς δρῦς ἐκπέμπειν φωνὰς) ὑφ' ὧν μαντεῖον ἐξῆλθε ‡ σοι φανερῶς, καὶ οὐκ αἰνιγματωδῶς, ὅτι μέλλεις γενέσθαι γυνὴ τοῦ Διός.

τέρας τ' ἄπιστον αἱ προσήγοροι δρύες Β. ἀπιστοῦσι γὰρ οἱ ἄνθρωποι εἶναι δρῦν φωνικὴν, καὶ ἰδόντες ἐκπλήττονται. Τὸ δὲ προσήγοροι ἀντὶ τοῦ φονικαί.

v. 839. ὑφ' ὧν] Β. δρυῶν. λαμπρῶς] φανερά. αἰνικτηρίως] αἰνιγματωδῶς καὶ ἀσαφῶς.

v. 840. προσηγορεύθης] Β. ἐκλήθης. κλεινὴ δάμαρ] ἔνδοξος γυνή.

v. 841. προσσαίνει] Α. Εἰς μνήμην ἔρχεται καὶ εὐφραίνει σε, διὰ τὸ εἶναι ἀληθές. Ἄλλως. Προσσαίνει, ὑπομιμνήσκει καὶ εὐφραίνει σε. Χαίρει γὰρ ὀνομασθεῖσα γυνὴ τοῦ Διός.

τῶνδε] Β. ἐκ τούτων. προσσαίνει] κολακεύει. Τοῦτο διὰ μέσου· λέγει δὲ ὅτι προσσαίνει σέ τι τούτων ἀντὶ τοῦ θέλγει καὶ κατέχει καὶ οὐκ ἄλλης τινὸς ἢ τοῦ ταῦτα γνωρίζεις πάθη.

v. 842. οἰστρήσασα] Β. ὑπὸ οἴστρου βακχευθεῖσα.

v. 843. μέγαν κόλπον Ῥέας] Α. ἐντεῦθεν καὶ ἀπὸ τούτου παραγενομένη, τὴν παραθαλασσίαν ὁδὸν ἐβάδισας πρὸς τὸν μέγαν κόλπον τῆς Ῥέας. Ἀφ' οὗ κλυδωνίζῃ ἐν πλανωμένοις δρόμοις. Λέγει δὲ τὸν νῦν καλούμενον Ἰόνιον· πάλαι γὰρ οὗτος Ῥέας κόλπος ἐλέγετο. Καὶ Ἀπολλώνιος § κρονίην ἅλα τὸν Ἰόνιόν φησιν· οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο.

κέλευθον ἦξας] Β. ὁδὸν ἦλθες. κόλπον Ῥέας] τὸν Ἰόνιον κόλπον, ἀπὸ τοῦ ἐκεῖσε τὴν Ῥέαν τιμᾶσθαι.

v. 844. ἀφ' οὗ] Β. καιροῦ, ἢ τοῦ Ἰονίου. πολυπλάγκτοισι] πολυστρόφοις.

v. 845. χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα] Α. ἀντὶ τοῦ ὕστερον, ὁ θαλάσσιος οὗτος κόλπος Ἰόνιον πέλαγος ὀνομασθήσεται ἀπὸ σοῦ, μνημόνευμα τῆς σῆς πορείας.

χρόνον μέλλοντα] Β. εἰς τόν. πόντιος μυχὸς] τῆς θαλάσσης τὸ βάθος.

v. 846. ἐπίστασ'] Β. γίνωσκε. κεκλήσεται] ὀνομασθήσεται.

v. 847. πορείας] Β. διαβάσεως. μνῆμα] μνήμην.

v. 848. φρενὸς] Β. διανοίας.

* Ita scribendum pro vulg. περὶ τῆς λύπης, πλάνης. *Pauw.*

† ex emend. Abreschii pro vulg. μεταξὺ Θετταλίαν καὶ Αἰτωλίαν.

‡ ἐξῆλθε conj. *Heath.* quod pro vulg. ἐξέλθῃ recipere non dubitavi.

§ Argonaut. v. 327.

v. 849. τοῦ πιφασμένου] A. τοῦ φανεροῦ. Ἀντὶ τοῦ, καὶ τὰ κρυπτὰ οἶδεν ἡ ἐμὴ φρήν. ὡς δέρκεται] B. ὅτι βλέπει. τοῦ πεφασμένου] τοῦ φανέντος.

v. 850. φράσω] B. εἴπω.

v. 851. ἐς ταυτὸν] B. ἐκεῖσε ὅθεν τοὺς λόγους ἀφῆκα.

v. 852. ἔστιν πόλις Κάνωβος] A. ἀναχρονισμός. Ἔστι δὲ καὶ σχῆμα διηγηματικὸν τῆς τῶν Αἰγυπτίων χθονὸς, οὐχὶ πάσης.

ἔστι] B. ὑπάρχει. Κάνωβος] ὀνομαζομένη. Κάνωβος ἦν κυβερνήτης τῶν νεῶν Μενελάου, ὃν μετὰ τὴν ἐκ Τροίας ἀπόβασιν ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ὄφις δακὼν ἀναιρεῖ. Καὶ Μενέλαος νεὼν * αὐτοῦ καὶ πόλιν κτίζει ἐπώνυμον. ἐσχάτη χθονὸς] τελευταία τῆς γῆς.

v. 853. προσχώματι] A. σημείωσαι ὅτι προσχώματα λέγονται οἱ ἀναχωματισμοὶ καὶ οἱονεὶ ὑπερανεστηκότες τόποι. Λέγεται δὲ πρόσχωμα ἐκεῖνο ἔνθα καταῤῥέει τὸ ὕδωρ, καὶ ἰλὺν περιττὴν καὶ ψάμμον σωρηδὸν ἐπιτίθησιν. Ἄλλως. Ἐν ὑψηλῷ γάρ ἐστι προσχώματι, τῷ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐτησίῳ προσθήματι τοῦ χώματος.

854. ἔμφρονα] A. ἀνθρωπόμορφον.

ἐνταῦθα] B. ἐν τῷ στόματι τοῦ Νείλου.

v. 855. ἐπαφῶν] B. ἐφαψάμενος. ἀταρβεῖ] χωρὶς φόβου. Τὸ ἀταρβεῖ χειρὶ λέγει ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐπὶ κακῷ, ἀλλ' ἐπὶ καλῷ αὐτῆς θίγων.

v. 856. τῶν] B. ἀπό. γεννημάτων] τῶν παιδίων. Γεννημάτων Διὸς λέγει περὶ τῆς ἐπαφῆς, αὕτη γὰρ ἀντὶ σπέρματος ἤρκεσεν.

v. 857. κελαινὸν] A. μελάντεροι γάρ εἰσιν οἱ Αἰγύπτιοι.

τέξεις] B. μέλλεις γεννῆσαι. κελαινὸν] τὸν μέλανα. καρπώσεται] κτήσεται.

v. 858. χθόνα] B. τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν ἄλλην Αἰθιοπίαν.

v. 859. πέμπτη] A. πέμπτη δὲ, φησὶ, γέννα ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου πεντήκοντα παῖδας ἔχουσα πάλιν μὴ θέλουσα παραγεννήσεται εἰς τὸ Ἄργος, φεύγουσα τὸν συγγενικὸν γάμον τῶν ἀνεψιῶν. Πέμπτην δὲ γενεὰν λέγει ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου τὰς πεντήκοντα τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας. Πρώτη γενεὰ Ἔπαφος, οὗ Λιβύη, ἧς Βῆλος, οὗ Δαναὸς, οὗ αἱ πεντήκοντα θυγατέρες ἃς ὁ ποιητὴς πέμπτην γενεὰν ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου ὠνόμασεν. Ἱστορεῖται δὲ ἀδελφοὺς εἶναι Αἴγυπτον καὶ Δαναὸν, παῖδας δὲ Ἀγχινόης καὶ Βήλου υἱοῦ Ποσειδῶνος καὶ Λιβύης, ἀφ' ἧς καὶ ἡ χώρα Λιβύη ὠνόμασται, ὃς Βῆλος τὸν μὲν ἕνα παῖδα αὐτοῦ Δαναὸν ἐν Αἰγύπτῳ κατῴκισεν, τὸν δὲ ἕτερον ἤγουν τὸν Αἴγυπτον ἐν Ἀραβίᾳ. Ὅστις τοὺς Μελάμποδας χειρωσάμενος, ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν χώραν αὐτῶν ὠνόμασεν Αἴγυπτον. Γίνονται δὲ ἐκ πολλῶν γυναικῶν Αἰγύπτῳ μὲν πεντήκοντα παῖδες, Δαναῷ δὲ πεντήκοντα θυγατέρες. Ἐπεὶ δὲ μέσον αὐτῶν φιλονεικία ἐγένετο, ἑκάστου τῆς ἀρχῆς ὄγκον ἐφέλκοντος πρὸς ἑαυτὸν, φοβηθεὶς ὁ Δαναὸς μήπως ἀναιρεθήσεται ὑπὸ τῶν υἱῶν Αἰγύπτου (ἦν γὰρ χρησμὸς αὐτῷ δοθεὶς πάλαι περὶ τούτου) ναῦν κατεσκεύασε τὴν κληθεῖσαν πεντηκόντορον, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ ὧν ἐγέννησε θυγατέρων· ἢ τὰς οἰκείας κόρας ἐνθέμενος, εἰς τὸ Ἄργος ἀπῄει, φυγὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Αἴγυπτον· ὃς, ὡς εἴπομεν ἄνωθεν, εἶχεν υἱοὺς πεντήκοντα, οἱ τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας ἐζήτουν, ἐπὶ τῷ συνοικῆσαι αὐταῖς. Καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς τῆς ἱστορίας οὕτως ἔχει. Ὁ δὲ παρὼν ποιητής φησι, διὰ τοῦτο ἐλεύσεται εἰς τὸ Ἄργος ἡ θηλύσπορος γέννα, ἡ πέμπτη ἀπὸ Ἐπάφου, ἤγουν αἱ πεντήκοντα θυγατέρες τοῦ Δαναοῦ, διὰ τὸ μὴ θέλειν συνελθεῖν εἰς γάμον τοῖς ἐξαδέλφοις αὐτῶν. Τέως οὖν ὕστερον σπεισαμένων τοῦ τε Δαναοῦ καὶ Αἰγύπτου, ἔδωκεν ὁ Δαναὸς τὰς οἰκείας θυγατέρας εἰς γάμον τοῖς υἱοῖς Αἰγύπτου. Ἐπεὶ δὲ ἐπτοεῖτο, κατὰ τὸν χρησμὸν, ὅτι ἀναιρεθήσεται ὑπὸ ἑνὸς ἐκείνων, παρήγγειλε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ ἀνελεῖν νυκτὸς τοὺς νυμφίους. Καὶ αἱ μὲν ἄλλαι πᾶσαι οὕτως ἐποίησαν, μία δὲ θελχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, οὐκ ἀνεῖλε τὸν ἑαυτῆς νυμφίον, ἀλλ' εἴασε ζῆν· περὶ ἧς καὶ ὁ ποιητής φησι.

* νεὼν dedi cum *Arnaldo* et *Pauwio* pro vulg. νεῶν.

πέμπτη δ' ἀπ' αὐτοῦ γέννα] B. πέμπτην γένναν τὸν Δαναὸν λέγει φεύγοντα εἰς Ἄργος διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τῶν αὐτοῦ θυγατέρων γάμον συνάψαι τοῖς αὐτοῦ ἀδελφοῦ Αἰγύπτου παισί. Γεγράφαμεν δὲ τὴν ἱστορίαν ἐν τῇ Εὐριπίδου Ἑκάβῃ.

v. 860. πάλιν] B. ἐκ δευτέρου.

v. 861. Θηλύσπορος] B. ὁ Δαναός.

v. 862. ἀνεψιῶν] B. ἐξαδέλφων. ἐπτοημένοι] περιεσπασμένοι, καὶ πεφροντισμένοι.

v. 863. κίρκοι πελειῶν A. πελείας τὰς νύμφας, ἤτοι τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας (ἀφροδισιαστικὸν γὰρ τὸ ὄρνεον τοῦτο ἡ περιστερὰ) κίρκους δὲ, ἤτοι ἀετοὺς, τοὺς νυμφίους, ἤγουν τοὺς υἱοὺς τοῦ Αἰγύπτου, διὰ τὸ ἁρπακτικὸν, λέγει.

κίρκοι] B. ὀξύπτεροι ἀετοί. πελειῶν] περιστερῶν. οὐ μακρὰν] οὐ πολύ. λελειμμένοι] ἐναπολειφθέντες.

v. 864. θηρεύσοντες] B. κυνηγήσοντες. Ἐκεῖνοι γὰρ ἠγρεύθησαν ὑπ' αὐταῖς. οὐ θηρασίμους] οὐκ ἀξίους ὄντας ὥστε θηραθῆναι ἤγουν γενέσθαι *.

v. 865. φθόνον δὲ σωμάτων] A. αὐτοῖς σώμασι τιμωρηθήσονται θεῶν νεμεσησάντων αὐτοῖς.

φθόνον δὲ σωμάτων ἕξει θεὸς] B. φθονήσας τοῖς αὐτοῖς σώματα, ἀπώλεσεν αὐτά.

v. 866. Πελασγία] B. ἡ γῆ, ἤτοι τὸ Ἄργος. δέξεται] τὰ αὐτῶν σώματα. θηλυκτόνῳ] αἱ Δαναΐδες γὰρ αὐτοὺς ὤλεσαν ἐν νυκτί.

v. 867. νυκτιφρουρήτῳ] A. τῷ νυκτὸς ἐπιτηρήσαντι. Νυκτὸς γὰρ ἀνεῖλον αὐτούς.

Ἄρει δαμέντων] B. πολέμῳ δαμασθέντων. νυκτιφρουρήτῳ] ἐν τῇ νυκτὶ φρουρουμένῳ.

v. 868. αἰῶνος] B. τῆς κατ' αὐτὸν ζωῆς.

v. 869. δίθηκτον] B. δίστομον. βάψασα] θήσασα †.

v. 870. τοιάδ' ἐπ' ἐχθροὺς] A. ἡ Ἀφροδίτη ἐπιστάτις τῶν ἀφροδισίων ἐστίν· αὕτη γὰρ γάμων ἔφορος, ἡδείας τὰς συνουσίας ποιοῦσα. Νῦν δὲ λέγει ὁ Προμηθεὺς ὅτι αἰτία θανάτου γένοιτο Ἀφροδίτη τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς, ἤγουν τοῖς τοῦ Αἰγύπτου υἱοῖς. Ἐχθροὺς δὲ καλεῖ αὐτοὺς, ὡς καταγομένους ἀπὸ τοῦ Διός.

τοιὰ] B. τοιαύτη. Κύπρις] Ἀφροδίτη, ἔρως.

v. 871. μίαν δὲ] B. τὴν Ὑπερμνήστραν. Αὕτη γὰρ μιγεῖσα ἔλεον ἔσχεν αὐτοῦ. ἵμερος θέλξει] ἐπιθυμία κρατήσει.

v. 872. σύνευνον] B. τὸν Λιγγέα. ἀπαμβλυνθήσεται] ἐξασθενήσει κτεῖναι τὸν ἄνδρα.

v. 873. δυεῖν] B. δυῶν. βουλήσεται] θελήσει.

v. 874. κλύειν] B. ὀνομάζεσθαι. ἢ] παρό.

v. 875. βασιλικὸν] A. τὸν Ἄβαντα.

v. 876. τορῶς] B. σαφῶς καὶ καταληπτῶς.

v. 877. σπορᾶς] B. ἐκ τῆς. φύσεται θρασὺς] γεννηθήσεται ἰσχυρὸς Ἡρακλῆς.

v. 878. κλεινὸς] B. ἔνδοξος.

v. 879. λύσει] B. ἐλευθερώσει τοξεύσας τοὐμὸν ἧπαρ ἐσθίοντα ἀετόν· τοῦτο διὰ μέσου εἴρηται.

v. 880. τιτανὶς Θέμις] B. ἡ καταχθόνιος δαίμων.

v. 881. ὅπως δὲ χ' ὥπῃ] A. ὅπως δὲ ἔχω τύχης καὶ δι' ἣν αἰτίαν λυθήσομαι, μακροῦ καὶ πολλοῦ λόγου ἂν τοῦτο εἴη.

ὅπως δὲ] B. γενήσεται ταῦτα. Τὸ ὅπως καὶ τὸ ὅπη ἀντὶ τοῦ πῶς ἐστὶν, οὐκ ἐκ παραλλήλου, ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον ἔμφασιν ἔχει, τὸ καθ' ὅν τινα τρόπον ἡ λύσις ἔσται, εἴτε δι' ὅπλων, εἴτε διὰ χειρῶν τὸ δὲ δεύτερον παριστᾷ, τὶ βουλόμενος Ἡρακλῆς παραγένηται Καυκάσῳ. δεῖ] χρεία ἐστί.

v. 882. ἐκμαθοῦσα] B. ἐξ ἐμοῦ.

* forsan ἑλέσθαι Abresch.

† *Abresch.* conj. δεύσασα.

v. 883. ἐλελελελελεῦ] A. θρηνῶδες ἐπίφθεγμα.

ἐλελελελελεῦ] B. φεῦ φεῦ.

v. 884. σφάκελος] A. σπασμὸς τοῦ ἐγκεφάλου.

σφάκελος] B πάθος κατὰ τὸν ἐγκέφαλον *.

v. 885. οἴστρου δ' ἄρδις] A. ἡ ἀκμὴ τοῦ πάθους.

θάλπουσ'] B. ὑπεκκαίουσι †. ἄρδις] βέλος.

v. 886. ἄπυρος] A. πολύπυρος, διὰ τὸ σφοδρὸν καὶ πολὺ τοῦ πάθους· ἤ, ἄπυρος δίκην πυρὸς ἐμπιπρῶσα καὶ κατακαίουσα, καίτοι μὴ ἔχουσα πῦρ.

χρίει] B. κεντεῖ, νύττει.

v. 887. καρδία δὲ φόβῳ] A. ἀντὶ τοῦ, παράφρων γίνεται ὑπὸ τοῦ φόβου, ἡ καρδία μου διαπαντὸς ἐκ τοῦ φόβου λακτίζει, σφύζει καὶ πάλλεται καὶ λακτίζει τὴν φρένα μου· περὶ γὰρ τὴν καρδίαν αἱ φρένες εἰσί. Τινὲς δὲ λακτίζει φρένα φασὶν ἀντὶ τοῦ ποιεῖ παραφρονεῖν ὑπὸ τοῦ πάθους.

καρδία δὲ φόβῳ φρένα λακτίζει] B. τύπτει. Φόβου γὰρ τῇ καρδίᾳ συμβάντος, ἤδε ‡ παλλομένη τὰς γείτονας φρένας πλήττει. Φρένες δέ εἰσι ὁ περὶ τὸ ἧπαρ ὑμενοειδὴς τυλιγμός. Ἢ ὅτι τῆς καρδίας πασχούσης ἀχλὺς ἀναθυμιάσεως πρὸς τὸν ἐγκέφαλον ἀνιοῦσα συνθολεῖ τὰς φρένας καὶ τοῦ καθεστηκότες ἐξίστησι.

v. 888. τροχοδινεῖται] A. οὐκ εἰμὶ ἐν τῷ καθεστῶτι.

τροχοδινεῖται] B. περιφέρεται. ἑλίγδην] περιεστραμμένως.

v. 889. ἔξω δὲ δρόμου] A. τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ.

δρόμου] A. τοῦ καθεστηκότος.

v. 890. γλώσσης ἀκρατὴς] A. ὑπὸ τῆς μανίας οὐ κατέχουσα τὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ παίουσα.

πνεύματι μάργῳ] B. διὰ τῆς φορᾶς τῆς μανικῆς τῆς ἐμῆς. γλώσσης ἀκρατὴς] οὖσα.

v. 891. θολεροὶ δὲ λόγοι] A. τεταραγμένοι δὲ λόγοι, ὡς ἔτυχε, προσπαίουσι τῷ τῶν κακῶν κλύδωνι. Τοῦτ' ἔστιν, ὑπὸ ὀδύνης πολλὰ μάταια λαλῶ.

θολεροὶ δὲ λόγοι] B. λόγοι δὲ προσκρούουσι πρὸς κύμασι στυγνῆς καὶ χαλεπῆς μανίας θολεροὶ καὶ συγκεχυμένοι. Τουτέστιν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος τῆς μανίας ἀναταραχθεῖσα τὸν λογισμὸν θολεροὺς λόγους προΐεται. θολεροὶ] τεταραγμένοι, ἄδηλοι. παίουσιν εἰκῇ] πράττουσι μάτην.

v. 892 στυγνῆς πρὸς κύμασιν ἄτης] B. λυπηρᾶς κινήμασιν βλάβης.

v. 893. Ἦ σοφὸς] A. τὸν Πιττακὸν λέγει, ὅν ποτε τὶς βιαζόμενος ὑπὸ δύο γυναικῶν, τῆς μὲν μιᾶν οὔσης πλουσίας, τῆς δὲ ἑτέρας, πενεστέρας, καὶ τοῦ γένους αὐτοῦ ἀξίας, καὶ ἀπορῶν ποίας κληθείη ἀνὴρ, ἠρώτησε ποίᾳ χρήσεται γυναικί· τοῦ δὲ εἰπόντος, μέτιθι πρὸς τοὺς παῖδας τοὺς πλησίον ἡμῖν τοῖς βέμβιξι παίζοντας (ὅ ἐστι τοῖς στρόμβαις) καὶ ἀπ' αὐτῶν μαθήσῃ ποίᾳ ἂν χρήσαιο γυναικί· ἀπελθὼν ἐκεῖνος, ἠκροάσατο τῶν παίδων λεγόντων πρὸς τὴν οἰκείαν στρόμβαν, τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλαυνε καὶ αἰσθόμενος τοῦ λόγου τῶν παίδων, τὴν μὲν πλουσιωτέραν ἀφῆκε, τῇ τε πενεστέρᾳ ἐχρήσατο γυναικὶ, τῇ καὶ τοῦ γένους αὐτοῦ ἀξίᾳ. Τοῦτο οὖν ὁ χορὸς ἐνθυμούμενος, λέγει ὅτι σοφὸς ἦν ἐκεῖνος ὁ εἰπὼν τὸ ἐπὶ μακρῷ χρόνῳ καὶ ἀριστεύειν καὶ εὐημερεῖν τοὺς τοῖς ἀξίοις τοῦ γένους αὐτῶν ἐπιγαμβρεύοντας· ἐὰν γὰρ ἡ Ἰὼ συνεμίγη τινὶ ἀνδρὶ ἀξίῳ ὄντι τοῦ γένους αὐτῆς, καὶ πόρρω ἦς τῆς μίξεως τοῦ Διὸς, οὐκ ἂν νῦν ἐπλανᾶτο.

ἦ] B. ὄντως. ἦν] ὑπῆρχε.

* vulg. ἐγκέφαλον ὑπεκκαίουσι. Sed ὑπεκκαίουσι, bene monet Heathius ex sequentibus huc irrepsisse. Idem viderat *Abresch*. Itaque delevi.

† ἐκκαίουσι conj. *Pauw.* improbante *Heathio.*

‡ ἤδε secutus *Heathium*, reposui pro ἡ δέ.

v. 894. ὃς πρῶτος ἐν γνώμᾳ] B. καὶ καταρχὰς ἐνόησε τοῦτο.

v. 896. ὡς τὸ κηδεῦσαι A. καὶ Πίνδαρος *· Χρὴ δὲ καθ' ἑαυτὸν παντὸς ὁρᾷν μέτρον. Εὐναὶ δὲ παράτροποι ἐς κακότητα ἀθρόαν ἔβαλον. καθ' ἑαυτὸν] κατὰ τὰ ἴδια μέτρα.

ὡς τὸ κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν] B. ὅτι συγγένειαν ποιήσασθαι οἷος αὐτός ἐστι. ἀριστεύει μακρῷ, ἄριστόν ἐστι καταπολύ.

v. 898. πλούτῳ διαθρυπτομένων] A. ἐντρυφώντων.

διαθρυπτομένων] B. τρυφώντων, σοβούντων.

v. 899. μεγαλυνομένων] B. μεταιρομένων καὶ μεγαλαυχούντων.

v. 900. χερνήταν] A. τροπικόν ἐστιν ἐκ τῶν ἀπόρων γυναικῶν, αἳ οἰκείαις χερσὶ νήθουσιν ἔρια, καὶ ἑαυταῖς ἐκ τούτων τροφὴν πορίζονται. Ἄλλως. Εὐτελῆ, διὰ τῶν χειρῶν νήθοντα, ἢ ἄλλως ἐργαζόμενον. Κυρίως δὲ ἐπὶ γυναικός, ἡ νήθουσα ταῖς χερσὶ τὰ πρὸς τροφὴν κομίζεται.

χερνήταν] B. χειροτεχνίτην. ἐραστεῦσαι] ἐπιθυμῆσαι· τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὴν Ἰὼ ὁμιλήσασαν Διῒ τὰ ἐρωτικά, διὰ τοῦτο ταῦτα παθοῦσαν †.

v. 901. μήποτε μήποτέ μ' ὦ μοῖραι] A. ὁ Χορός φησι βλέπων τὴν Ἰὼ κακῶς πάσχουσαν διὰ τὸ ἐρασθῆναι αὐτῆς τὰ Δία, εἴθε ὦ μοῖραι μὴ ἴδοιτέ με ποτὲ ὑπάρχουσαν εὐνάτειραν καὶ σύγκοιτον τοῦ Διός ἤτοι μὴ ἐρασθείη μου ὁ Ζεύς ποτε, μηδὲ πλασθείην, καὶ προσπελάσω καὶ προσεγγίσω τινὶ γαμέτῃ τῶν ἐξ οὐρανοῦ. Ἤγουν τινὶ οὐρανίῳ θεῷ ἔχοντι γυναῖκα· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ γαμέτα. Ἢ, μηδὲ δι' ἔχθρας γενοίμην ὁμευνέτῃ τινὶ τῶν οὐρανίων. Φοβοῦμαι γὰρ βλέπουσα τὴν τῆς Ἰοῦς παρθενίαν τὴν ἀστεργάνορα. Ἣν οὐ στέργει ὁ γενόμενος αὐτῆς ἀνήρ· ἢ, τὴν ὑπὸ ἀρσένων λίαν στεργομένην· τῷ γάμῳ τοῦ Διὸς δαπτομένην, καὶ ἐν ἀλητείαις καὶ πλάναις πόνων δυσπλάγχνοις Ἥρας, ἤτοι ἀφορήτοις, ἃς οὔτις ἐνεγκεῖν ἐν τοῖς αὐτοῦ σπλάγχνοις δύναιτο. Μηδὲ ὁ ἔρως τῶν κρειττόνων θεῶν ἐπίδοι με. Εἶτα παρακατιὼν, ἑρμηνεύων τὸ ἔρως, φησὶν, ὅς ἐστιν ὄμμα ἄφυκτον.

v. 903. εὐνάτειραν] B. ἔγκοιτον. πέλουσαν] ὑπάρχουσαν.

v. 905. πλασθείην] B. πλησιάσαιμι.

v. 906. ταρβῶ γὰρ] B. ἡ δὲ σύνταξις οὕτω, ταρβῶ γὰρ καὶ ‡ φοβοῦμαι τὴν ἀστεργάνορα παρθενίαν τῆς Ἰοῦς· εἰσορῶσα αὐτὴν δαπτομένην καὶ δαμαζομένην ἐν τῷ γάμῳ τοῦ Διός. Ἢ τὸ ἀστεργάνορα ἐπίθετον παρθενίας· πᾶσα γὰρ παρθενία οὐ στέργει τοὺς ἄνδρας, ἡ γὰρ μὴ πρὸς αὐτοὺς τὸ παράπαν συνάφεια οὐκ ἄλλο οὐδὲν ἢ παρθενία ἐστίν. Ἢ πρὸς μὲν ταρβῶ ὑποστικτέον, παρὰ δὲ τὸ ὁρῶσα συναπτέον τὸ ἀστεργάνορα παρθενίαν. ἀστεργάνορα] ἣν οὐκ ἔστερξεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ὁ Ζεύς.

v. 907. γάμῳ δαπτομέναν] A. ἅμα τῷ γάμῳ· λείπει γὰρ τὸ ἅμα.

γάμῳ δαπτομέναν] B. τὴν παρθενίαν δηλοῖ ἀφανιζομένην.

v. 908. δυσπλάγχνοις Ἥρας ἀλατείαισι] B. κακοσπλάγχναις ἤτοι ὀργίλαις πλάναις ἃς Ἰοῖ περιέβαλλε.

v. 909. ὁμαλὸς] B. ἥσυχος, κακῶν ἄπειρος.

ἄφοβος] B. εἰμί. οὐ δέδια] οὐ φοβοῦμαι.

v. 911. ἄφυκτον B. ὃ οὐδεὶς δύναται φυγεῖν. προσδέρκοιτο] θεάσαιτο.

v. 912. ἀπόλεμος] A. ἀκαταμάχητος. Ὃν καὶ πολλὰ μηχανησαμένη οὐ φεύξομαι. Ἄλλως. Ὁ πρὸς κρείσσονας πόλεμος, ἀκαταμάχητος. ἄπορα πόριμος· οἷον, οὗτος ὁ πόλεμος ὁ ἐρωτικὸς, ἔστι πόρον διδοὺς καὶ εἰς τὰ ἄπορα, καὶ οἷον εἰπεῖν, καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐπιχειρῶν, καὶ πόριμος αὐτοῖς. Ψαύουσι γὰρ καὶ τῶν ἀψαύστων οἱ λίκνοι § οἱ ὀφθαλμοί.

* Pyth. 2. v. 64. 65.

† Recepi *Abreschii* correctionem. Antea sic legebatur: ὁμιλήσασαν Διῒ, τὰ ἐρωτικὰ διὰ τ. τ. παθοῦσα.

‡ Vulg. ταρβῶ καὶ γὰρ καί. Prius καὶ expungendum esse vidit *Heathius*.

§ Legendum sine dubio λίχνοι.

ἀπόλεμος] B. ἄμαχος.

v. 913. πόριμος] B. ὁ τῶν θεῶν. Ἐφευρεταὶ μηχανῶν· ἔνθα γὰρ οὐ δύναταί τις εὑρεῖν μηχανὴν, οἱ θεοὶ εὑρίσκουσιν ἐρῶντες· καὶ μαρτυρεῖ Ζεὺς, χρυσὸς γενόμενος καὶ καταῤῥυεὶς ἀπὸ τοῦ τέγους πρὸς τὴν Ἀκρισίου Δανάην ἐντὸς οὖσαν πύργου χαλκοῦ. Ὁ γὰρ πατὴρ Ἀκρίσιος χρησμὸν λαβὼν ὡς ὁ γεννηθεὶς ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ καθελεῖ * αὐτὸν τῆς ἀρχῆς, καθεῖρξε τὴν παῖδα.

v. 914. μῆτιν] B. βουλήν. ὅτῃ] ὅπου.

v. 915. ἦ μὴν ἔτι] A. ὅπερ προείρηκεν Προμηθεὺς ἐν οἷς ἔλεγεν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐκβληθήσεται τῆς βασιλείας, εἰς γάμον συνελθὼν τῇ Θέτιδι, τοῦτο καὶ ἐνταῦθα πάλιν φησί. Λέγει οὖν ὅτι ὄντως δὴ ὁ Ζεὺς, καίπερ αὐθάδης καὶ ἐπηρμένος ὢν καὶ ὑπέρογκος, ἔσται ταπεινός. Ἑτοιμάζεται γὰρ γάμον γαμεῖν, ὅς αὐτὸν βασιλείας ῥίψει. Καὶ τότε πληρωθήσεται ἡ τοῦ Κρόνου κατάρα, ἣν εἶπεν ἐπ' αὐτῷ τῷ Διΐ, ἐκπίπτοντος τῶν μακροχρονίων καὶ παλαιῶν θρόνων τῆς βασιλείας. Ἀποτροπὴν δὲ καὶ ἐκφυγὴν καὶ προφύλαξιν τῶν ἀπὸ τοῦ εἰρημένου γάμου κακοπαθειῶν μελλουσῶν ἐπελθεῖν αὐτῷ, οὐδεὶς τῶν θεῶν ἰσχύσει ἀποδεῖξαι χωρὶς ἐμοῦ. Ἐγὼ ταῦτα γινώσκω, καὶ ποίῳ τρόπῳ γενήσεται. Πρὸς ταῦτα οὖν καθήσθω νῦν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ τῆς γῆς ὑπερατρομένοις τόποις (ἢ ἐν τῷ ὑψηλῷ Ὀλύμπῳ), πιστὸς καὶ θαῤῥῶν, ἢ πυστὸς, περίπυστος καὶ διάδηλος, καὶ ἔντιμος ἐν βρονταῖς, ἤγουν διὰ τὸ ποιεῖν βροντὰς, μεγαλυνόμενος, καὶ ἐκπέμπων βέλος πυρπνόον καὶ πυρὸς πνέον· λέγει δὲ τὸν κεραυνόν· οὐδὲν γὰρ ταῦτα αὐτῷ βοηθήσει εἰς τὸ μὴ καταπεσεῖν πτώματα ἀνυπομόνητα καὶ ἀναφόρητα. Τοιοῦτον ἀντίπαλον καὶ ἀντίμαχον νῦν εὐτρεπίζει αὐτὸς ἑαυτῷ, ὅστις καὶ ὑπὲρ κεραυνὸν καταφλέξει αὐτὸν, καὶ τὸν γενναῖον κτύπον τῆς βροντῆς καὶ τὴν τρίαιναν, αἰχμὴν τοῦ Ποσειδῶνος, δι' ἧς σαλεύει τὴν γῆν, διασκεδάσει καὶ ἀφανίσει καὶ διαλύσει. Λέγει δὲ ὃν ἔμελλε γεννῆσαι ὁ Ζεὺς μιγεὶς τῇ Θέτιδι.

ἦ μὴν] B. ὄντως. αὐθάδης] ἀκρατόστομος.

v. 916. ἔσται] B. γενήσεται. ἐξαρτύεται] ἑτοιμάζεται, κατασκευάζει.

v. 917. ὃς] B. ὁ γάμος.

v. 918. ἄϊστον] B. ἀφανῆ.

v. 919. κρανθήσεται] B. τελεσθήσεται.

v. 920. ἐκπιτνῶν] B. ὑπ' αὐτοῦ ἐκπίπτων. ἠρᾶτο] αὐτῷ. δηναιῶν] τῶν παλαιῶν, ἀρχαίων.

v. 921. μόχθων ἐκτροπὴν] B. δυστυχιῶν ἐκφυγήν.

v. 922. B. αὐτῷ] τῷ Διΐ. σαφῶς] φανερῶς.

v. 923. οἶδα] B. γινώσκω. ᾧ τρόπῳ] ἐκφύγοι.

v. 924. θαρσῶν] B. ἐπαιρόμενος καὶ κομπάζων. τοῖς πεδαρσίοις κτύποις] ταῖς ἐν τῷ ὑψηλῷ ὑπ' αὐτοῦ γινομέναις βρονταῖς.

v. 925. πιστὸς] B. θαρσαλέος, βέβαιος ὤν. τινάσσων] κινῶν. πυρπνόον βέλος] τὸν κεραυνόν.

v. 926. ταῦτ'] B. αἱ βρονταὶ καὶ ὁ κεραυνός.

v. 927. οὐκ ἀνασχετὰ] B. ἀλλ' ἀφόρητα.

v. 928. τοῖον] B. τοιοῦτον. παρασκευάζεται] εὐτρεπίζει.

v. 929. δυσμαχώτατον] B. δυσκαταγώνιστον.

v. 930. ὃς δὴ κεραυνοῦ] A. ταῦτα αἰνιγματωδῶς φησι, καὶ διὰ τοὺς Κύκλωπας τὸν Βρόντην καὶ τὸν Στερόπην, οἳ ἀδελφοὶ ἦσαν τοῦ Κρόνου τοῦ πατρὸς τοῦ Διός. Εἶχον δὲ πρὸς ἕνα μόνον ὀφθαλμὸν τοῖς μετώποις. Οὓς ὁ Κρόνος μὲν τῷ ταρτάρῳ προσέδησεν, ὡς ἐπιβούλους πτοούμενος. Ὁ δὲ Ζεὺς τῆς βασιλείας κρατήσας, τὸν μὲν πατέρα Κρόνον εἰς τάρταρον κατάγει, τοὺς δὲ εἰρημένους ἀνάγει καὶ συνεργοὺς τοῦ κράτους ἔχει· τὸν μὲν,

* Ita *Heath.* pro vulg. καθελῇ.

Βρόντην * βροντὴν μηχανώμενον αὐτῷ· τὸν δὲ Στερόπην, ἀστραπὴν, εἰς ἐκφόβησιν πάντων τῶν ἄλλων θεῶν. Φησὶν οὖν ὁ Προμηθεὺς ὅτι ὁ μέλλων γεννηθῆναι ἀπὸ τοῦ Διὸς συνευνασθέντος τῇ Θέτιδι, καὶ ὕστερον ὑπὲρ τὸν Στερόπην καὶ τὸν Βρόντην ἔσται. Ἐπεὶ δὲ ᾤετο καὶ τὸν Ποσειδῶνα βοηθήσειν ἂν † αὐτῷ τῷ Διῒ, ὡς ἀδελφὸν αὐτοῦ ὄντα, φησὶν ὅτι οὐδὲ ἡ τὴν γῆν σαλεύουσα τρίαινα τοῦ Ποσειδῶνος ἔσται τῷ Διῒ εἰς βοήθειαν. Τρίαινας δὲ λέγουσι κρατεῖν τὸν Ποσειδῶνα, ἢ διὰ τὸ τρίτον στοιχεῖον εἶναι αὐτὸν, ἢ διὰ τὸ εἰς τρία διαιρεῖσθαι τὸ ὕδωρ, εἰς ποτάμιον, εἰς θαλάσσιον, καὶ εἰς λιμναῖον.

κρείσσον'] B. ἐπικρατέστερον.

v. 931. καρτερὸν] B. ἰσχυρόν.

v. 932. θαλασσίαν] B. ἐκ τῆς θαλάσσης. τινάκτειραν νόσον] δυναμένην ἁπλοῦν ἢ διδόναι ‡.

v. 933. τρίαιναν] B. χάμακα. σκεδᾷ] σκορπίσει.

v. 934. πταίσας] B. προσκρούσας. τῷδε πρὸς κακῷ] παρὰ τοῦ κακοῦ. Ἐμπέσῃ γὰρ ἂν τῇδε τῇ δυστυχίᾳ ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ. Ἢ τὸ πρὸς κακῷ ἀντὶ τοῦ ἐκ τοῦ προσπταῖσαι καὶ δυστυχῆσαι καὶ τῆς ἀρχῆς ἐκπεσεῖν. Πρὸς μὲν οὖν τὸ πρῶτον ὑπόστιξον εἰς τὸ πρὸς κακῷ, πρὸς δὲ τὸ δεύτερον εἰς τὸ τῷδε.

v. 935. ὅσον] B. καλὸν ὑπάρχει. δίχα] κεχωρισμένως.

v. 936. ἐπιγλωσσᾷ] A. τῇ γλώττῃ κατηγορεῖς, ἐποιωνίζῃ κατὰ τοῦ Διὸς ἃ βούλῃ γενέσθαι αὐτῷ. Ἔστι δὲ τὸ, ἐπιγλωσσᾷ Διὸς, κατ' ἐρώτησιν.

χρήζεις] B. ἐπιποθεῖς. ἐπιγλωσσᾷ] καταβοᾷς.

v. 937. ἅπερ] B. ἐκεῖνα λέγω.

v. 938. προσδοκᾷν] B. ἐλπίζειν. χρὴ] πρέπει.

v. 939. τῶνδε] B. ὧν λέγω. δυσλοφωτέρους] ἀφορητοτέρους καὶ δυσβαστακτοτέρους.

v. 940. ταρβεῖς] B. εἰς φόβον πίπτεις.

v. 941. μόρσιμον] B. μεμοιρασμένον.

v. 942. ἀλλ' ἆθλον ἄν σοι] A. ἀλλὰ καὶ εἰ μή ἐστι σοὶ πεπρωμένον ἀποθανεῖν, πόροι, καὶ παράσχοι, ἤγουν δώσει σοι πόνον, ἄλλο § ἀλγεινότερον καὶ λυπηρότερον τούτου οὗ νῦν πάσχεις. Ὥσπερ δὲ ὁ βελτίων τοῦ βελτίονος κλίνεται, καὶ ὁ καλλίων καλλίονος, ἔχουσι δὲ τὰς αἰτιατικὰς βελτίω καλλίω, οὕτω καὶ τὸ ἀλγίω αἰτιατική ἐστιν ἀπὸ τῆς ἀλγίων εὐθείας.

ἆθλον] B. ἣν μανθάνῃς κάματον ||.

v. 943. ὧδ' οὖν ποιείτω] A. οὕτως ὑπερηφάνως καὶ ἀφόβως.

πάντα] B. ὅσα ἂν ποιήσει. προσδοκητὰ] ἐλπιστά.

v. 944. οἱ προσκυνοῦντες τὴν Ἀδράστειαν] A. οἱ σέβοντες οἱ τιμῶντες τὴν Ἀδράστειαν ἤτοι τὴν τύχην. τὴν Ἀδράστειαν] Δίκην τὴν Ἄδραστον τιμωρήσασαν. Θεὰ γάρ ἐστι τοὺς ὑπερηφάνους τιμωροῦσα. Ἄλλως. Παραινεῖ ποιεῖσθαι μήποτέ τις νεμεσήσῃ δικαίως αὐτῷ, ὡς τὸν Δία ὑβρίζοντι. Ἄλλως. Τὴν Ἀδράστειαν, ἤτοι τὴν τύχην, τὴν μὴ ἐῶσαν ἡμᾶς δρᾷν τὸ θελητόν.

Ἀδράστειαν] B. Ἀδράστεια ἔφορος μέμψεως. Λέγει οὖν ὡς οἱ μὴ μεμφθῆναι σπουδάζοντες φρόνιμοί εἰσι.

v. 945. σέβου, προσεύχου] A. σὺ σέβου καὶ κολάκευε καὶ θέλγε τὸν Δία τὸν ἀεὶ κρατοῦντα· (τοῦτο δὲ κατ' εἰρωνείαν φησίν· ἐλπίζει γὰρ ὅσον οὔπω ἀπὸ τῆς βασιλείας ἐκπεσεῖν αὐτὸν) ἐμοὶ δὲ μικρὸν καὶ ὀλίγον, ἢ οὐδ' ὅλως φροντίς ἐστι τοῦ Δίος. Τοῦτον τὸν

* Hoc Βρόντην auctore Heathio inserui.

† Vulgo Ποσειδῶνα φοβηθῆναι, quod eleganti conjectura mutavit *Heathius* in βοηθήσειν ἄν. (Edit. Morell. βοηθῆσαι.) Eodem auctore post dedi τρίαινα pro vulg. τρίαιναν.

‡ Legendum videtur: δυναμένην ἁπλοῦν ἢ διαδόνειν. *Heath.*

§ ἄλλο ex *Heathii* correctione pro vulg. ἀλλ'.

|| f. ἣν μηθάνῃς, κάματον. *Heath.*

καιρὸν δράτω καὶ πραττέτω ἃ βούλεται, καὶ βασιλευέτω. Ἐπὶ πολὺ γὰρ οὐκ ἄρξει καὶ βασιλεύσει τοῖς θεοῖς. Ἀλλὰ βλέπω τοῦτον τὸν ἄγγελον τοῦ Διὸς (λέγει δὲ τὸν Ἑρμῆν) πάντως τὶ νέον ἦλθε μηνύσων ἐμοί.

σέβου] B. τίμα. θῶπτε] κολάκευε. ἀεὶ τὸ ἀεὶ πρὸς τὸ σέβου καὶ οὐ πρὸς τὸ κρατοῦντα, ἀεὶ τὸν διαλέγειν * ἐπεὶ τάχιστ' αὐτὸν ἐκπεσεῖσθαι τῆς ἀρχῆς διατείνεται.

v. 946. Ζηνὸς] B. περί.

v. 947. τὸν βραχὺν] B. τὸν ὀλίγον.

v. 948. ὅπως θέλει] B. καθὰ θέλει. δαρὸν] ἐπιπολύ. θεοῖς] δέον θεῶν εἰπεῖν, θεοῖς εἶπεν Ὁμηρικῷ ζήλῳ, ἐκεῖνος γάρ τινα δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς λέγει †· ἔστι δὲ πλαγιασμός.

v. 949. τρόχιν] A. ἄγγελον ἀπὸ τοῦ τρέχειν. Δηλοῖ δὲ τὸν σπουδαῖον οἰκέτην, τὸν σπουδαίως πράττοντα τὰ προστάγματα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ μὴ βραδύνοντα καὶ χρονίζοντα.

τρόχιν] B. τὸν ἄγγελον.

v. 950. τυράννου] τοῦ Διός. διάκονον] ὑπηρέτην.

v. 951. πάντως] B. ὁμολογουμένως. καινὸν] νέον. ἀγγελῶν] μηνύων.

v. 952. σὲ τὸν σοφιστὴν] B. εἰρωνικῶς τοῦτο λέγει.

v. 953. τὸν ἐφημέροις] A. γράφεται ἡμέροις. Ἤγουν τοῖς ἀνθρώποις· ἢ τοῖς ἡμέροις, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀγρίων ζώων, ἢ τοῖς ἐφημέροις.

τὸν ἐξαμαρτόντ'] B. τὸν πταίσαντα. ἐφημέροις] ἀνθρώποις.

v. 954. πορόντα.] B. παράσχοντα.

v. 955. ἄνωγε.] B. ἐκέλευσε.

v. 956. αὐδᾷν] B. λέγειν. ὧν] ἀφ'.

v. 957. καὶ ταῦτα μέντοι μηδὲν αἰνικτηρίως] A. ὁ Ζεὺς ὁ πατὴρ τῶν θεῶν κελεύει σοι εἰπεῖν οὓς τινας λέγεις γάμους, καὶ τοὺς ἀνθρώπους παρ' ὧν ἐκεῖνος τῆς βασιλείας ἐκβληθῇ· καὶ ταῦτα μέντοι λέγε μηδ' ὅλως αἰνιγματωδῶς. ἀλλ' αὐτὰ ἐκεῖνα, ἕκαστα φανερά.

μηδὲν αἰνικτηρίως] B. μηδαμῶς αἰνιγματωδῶς.

v. 958 μηδέ μοι διπλᾶς] A. μηδὲ ἐμοὶ, ὦ Προμηθεῦ, προξενήσῃς καὶ δώσῃς διπλᾶς ὁδούς. Ἤτοι, μὴ ποιήσῃς ἀπελθεῖν κενὸν, καὶ πάλιν πεμφθῆναι πρός σε Βλέπεις γὰρ ὅτι τοῖς τοιούτοις ὁ Ζεὺς οὐ καταπραΰνεται. Ἄλλως. Μὴ κάματόν μοι διπλοῦν προξενήσῃς, δεύτερόν με ποιῶν ὑποστρέψαι. Τοῦτο δὲ αἰνίττεται διὰ τοῦ λόγου, μὴ βούλοιό με αὖθις ἀπελθεῖν κενὸν πρὸς τὸν Δία. Ἤγουν, ἅπερ εἶπας κατὰ τοῦ Διὸς, μὴ κρύψῃς, ἵνα μὴ κἀκεῖνος πάλιν με πρὸς σὲ πέμψῃ.

αὖθ' ἕκαστα] B. φανερά. μηδέ μοι διπλᾶς ὁδοὺς] εἰ γὰρ ἀσαφῶς εἴποις, πέμψει με πάλιν ὁ Ζεὺς πρὸς σὲ ἵνα σαφῶς εἴποις.

v. 960. Ζεὺς τοῖς τοιούτοις A. τοῖς μὴ πειθομένοις αὐτῷ, ἢ τοῖς ψευδέσι λόγοις χρωμένοις οὐ κάμπτεται, οὔτε μειλίσσεται, ἀλλ' ἐπὶ πολὺ θυμοῦται καὶ ἀμείλικτος γίνεται τοῖς τοιούτοις.

τοῖς τοιούτοις] B. τοῖς ἀσαφέσι. Μαλθακίζεται ἀπατᾶται καὶ παράγεται.

v. 961. σεμνόστομός γε] A. κατ' εἰρωνείαν ὁ Προμηθεὺς, μὴ, φήσιν, ὁ μῦθος καὶ ὁ λόγος οὗτος ‡, προσήκων τῶν θεῶν, τοῦ Ἑρμοῦ. Ταῦτα δὲ λέγει καταγελῶν αὐτοῦ. Ἤτοι § ἐστὶ καὶ καλῶς εἰρημένος, καὶ φρονήσεως γέμων, ὡς ῥηθεὶς ὑπὸ ὑπηρέτου τῶν θεῶν; ἢ τὸ σεμνόστομος, ἀντὶ τοῦ κενόδοξος καὶ ἐπηρμένος καὶ γέμων οἰήσεως.

σεμνόστομος] B. εἰρωνικῶς. πλέως πεπληρωμένος.

* lege: κρατοῦντα, οὐ γὰρ ἀεὶ τὸν Δία λέγει κρατοῦντα ἐπεί . . . *Abresch.*

† Hæc ex Hom. Il. β'. 345. sic refingenda: ἐκεῖνος γὰρ Ἀτρείδην τοῖς Ἀχαιοῖς ἀρχεῖν λέγει. *Abresch.*

‡ Hæc ita legenda: κατ' εἰρωνείαν ὁ Προμηθεὺς μέν φησιν, ὁ μυθὸς, καὶ ὁ λόγος οὗτος τοῦ προσηκόντος τ. θ. *Heath.*

§ Scripsi ἤτοι pro vulg. ἢ τὸ ex *Heathii* observatione.

v. ὁ μυθὸς] B. ὁ λόγος. ὡς] καθά.

v. 963. νέον νέοι] A. νῦν νέοι θεοὶ βασιλεύετε, καὶ νομίζετε χωρὶς πένθους ἀεὶ κατοικεῖν τὰς τοῦ Ὀλύμπου ἀκρωρείας καὶ μέρη· ἐκ τούτων δὲ τῶν τοῦ Ὀλύμπου μερῶν καὶ ἀκρωρειῶν κατενόησα καὶ εἶδον δύο τυράννους ἐκπεσόντας καὶ ἐκβληθέντας τῆς βασιλείας (λέγει δὲ τὸν Ὀφίωνα καὶ τὸν Εὐρυνόμην *, καὶ τὸν Κρόνον ὃν ἔῤῥιψεν ὁ Ζεὺς) τρίτον δὲ καὶ τὸν νῦν τυραννοῦντα Δία θεάσομαι ἐκπεσόντα, καὶ κακῶς, καὶ ἐφυβρίστως, καὶ συντόμως. Μὴ δοκῶ σοι φοβεῖσθαι αὐτούς Σὺ δὲ τὴν ὁδὸν ἣν ἐβάδισας ἐρχόμενος ἐνταῦθα, πάλιν βάδιζε. Οὐδὲν γὰρ ἐρῶ σοι ὧν ἐμὲ ἐρωτᾷς.

νέον] B. νεωστί· οὐ γὰρ ἀρχαία ὑμῶν ἡ βασιλεία.

v. 964. πέργαμα] A. ἁπλῶς τὰς τοῦ οὐρανοῦ ἀκρωρείας· κατεχρήσατο δέ.

ναίειν ἀπενθῆ πέργαμα] B. ἐπειδὴ ναίειν εἶπε, ὁ δὲ ναίων ἐντὸς τοίχους ναίει, διὰ τοῦτο πέργαμα εἶπε· λέγει δὲ τὸν οὐρανόν. πέργαμα] Γ. τὰ ὑψηλά. ἀπενθῆ] B. ποταπά.

v. 965. ᾐσθόμην] B. ἔγνων.

v. 966. τρίτον] A. ἐβασίλευσε πρῶτον μὲν ὁ Ὀφίων καὶ Εὐρυνόμη, ἔπειτα Κρόνος καὶ Ῥέα. Μετὰ ταῦτα δὲ Ζεὺς καὶ Ἥρα.

τὸν νῦν τυραννοῦντ'] B. τὸν Δία. ἐπόψομαι] ἐκπεσεῖν.

v. 969. πολλοῦ γε καὶ] A. σημείωσαι, πολλοῦ ἐλλείπω, ἀντὶ τοῦ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἤ, πολλοῦ γε καὶ δέω.

v. 970. ἐγκόνει πάλιν] B. σπεύδων ἀπέρχου.

v. 971. ἂν ἱστορῇς] B. ζητῇς.

v. 972. τοιοῖσδε] A. ἐν ταύταις ταῖς κενοδοξίαις καὶ ὑπερηφανίαις καὶ ἀναισχυντίαις, καὶ πρὶν σαυτὸν εἰσήγαγες καὶ ἐνέδησας εἰς τὰς βλάβας ἃς πάσχεις νῦν.

πρὶν] B. ὅτι τὸ πῦρ κέκλοφας. αὐθαδίσμασιν] κομπάσμασιν· ἔλεγ' ὡς δικαίως κέκλοφε.

v. 973. ἐς τάσδε] B. ἐν αἷς νῦν τυγχάνεις.

v. 974. τῆς σῆς λατρείας] A. τοῦτό φησιν ὁ Προμηθεὺς πρὸς τὸν Ἑρμῆν, σαφῶς γίνωσκε ὅτι οὐκ ἂν ἀλλάξαιμι τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν εὐπραξίαν †. Ἤγουν, οὐ προτιμήσομαι τὸ λατρεύειν τῷ Διΐ, τὸ ὑπηρετεῖν αὐτῷ καὶ εἶναι ἄγγελος αὐτοῦ, ὥσπερ σύ, τοῦ πάσχειν οὕτω κακῶς. Τοῦτ' ἔστι, κρεῖσσον ἡγοῦμαι τοῦ λατρεύειν καὶ ἀγγελιαφορεῖν τῷ Διΐ ὡς σύ, τὸ προσηλῶσθαι τῇ πέτρᾳ ταύτῃ, καὶ πάσχειν κακῶς.

v. 975. ἀλλάξαιμ'] B. οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ ἀλλάττω τὸ διδόμενόν ἐστι γενικὴ καὶ τὸ λαμβανόμενον αἰτιατική, ἀλλὰ καὶ τοὔμπαλιν, ὡς κἀνταῦθα καὶ παρ' Ὁμήρῳ ‡ τὸ χρύσεια χαλκείων ἀλλάξατο. Ἐκεῖ γὰρ ὁ Γλαῦκος χρύσεια δοὺς χάλκεια ἔλαβεν.

v. 976. λατρεύειν] B. προσταλαιπωρεῖν.

v. 977. φῆναι] B. λέξαι.

v. 978. τοὺς ὑβρίζοντας] B. Ἑρμῆς γὰρ πρόσθεν τοῦτον ὑβρίσας τοιαῦτα παρ' αὐτοῦ ἤκουσεν.

v. 979. χλιδᾷν ἔοικας] A. ἀκούσας ὁ Ἑρμῆς τοῦ Προμηθέως εἰπόντος ὅτι κρεῖσσον ἡγοῦμαι τὸ προσηλῶσθαι τῇδε τῇ πέτρᾳ παρ' ὃ ἀγγελιοφόρον εἶναί με τοῦ Διός· φησὶ πρὸς αὐτόν, ὅτι ἔοικας τρυφᾷν, καὶ χαίρειν τοῖς κακοῖς οἷς πάσχεις. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Προμηθεὺς φησὶ πρὸς αὐτόν, τρυφῶ καὶ χαίρω τοιαῦτα πάσχων κακά; οὕτως εἴθε μοι τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἴδοιμι τρυφῶντας, καί σε μετὰ τούτων.

χλιδᾷν] B. τρυφᾷν καὶ εἰς οὐδὲν ταῦτα λογίζεσθαι. τοῖς παροῦσι πράγμασι] B. ταῖς προσούσαις σοι νῦν δυστυχίαις.

* Vitiosam scripturam τὸν Εὐρυνόμην recte correxit *Abresch.* qui et postea ad v. 959. Εὐρυνόμη scribi jussit pro vulg. Εὐρυνόμης.

† legendum δυσπραξίαν.

‡ Il. ζ'. 236.

v. 981. οὕτως] Β. ὧδε.

v. 982. ἦ] Β. ὄντως.

v. 983. ἐχθαίρω] Β. μισῶ.

v. 984. ὅσοι παθόντες] Α. συνῆλθε γὰρ αὐτοῖς κατὰ τῶν Τιτάνων.

παθόντες εὖ] Β. παρ' ἐμοῦ. κακοῦσι κακοποιοῦσι. ἐκδίκως] ἀδίκως.

v. 985. κλύω σ' ἐγὼ] Α. νοῶ σε, φησὶν, ἐγὼ, μεμηνότα ϰ παραφρονοῦντα, ϰ πάσχοντα νόσον κακήν. Ὁ Ἑρμῆς ταῦτα λέγει πρὸς τὸν Προμηθέα, ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν, ἔστω νοσεῖν με, κατά σε κριτὴν, εἰ νόσημά ἐστι καὶ παραφροσύνη, μανία, τὸ μισεῖν τοὺς ἐχθρούς. Οὔ φησιν, ὁρῶ, ἀλλὰ, κλύω· οὐ γὰρ δι' ἔργων ὕβριζεν ὁ Προμηθεὺς τοὺς θεοὺς, ἀλλὰ διὰ λόγων.

κλύω] Β. αἰσθάνομαι. μεμηνότ'] μαινόμενον.

v. 986. εἰ] Β. ἐὰν ὑπάρχει. στυγεῖν] μισεῖν.

v. 987. εἴης φορητὸς οὐκ ἂν] Β. εἰ τοσούτοις συνὼν κακοῖς θρασύνῃ, τί ποτ' ἂν ἰδράσας εὐτυχῶν; φορητὸς] ὑπομονητός.

v. 988. τόδε Ζεὺς] Α. τὸ ὤμοι λέγειν.

ὤμοι] Β. φεῦ. τόδε] τὸ ὤμοι.

v. 989. ἀλλ' ἐκδιδάσκει] Α. κἀκεῖνος οὖν τῷ χρόνῳ μαθήσεται τὸ στενάζειν.

ἀλλ' ἐκδιδάσκει πάνθ'] Β. ὥστε κἀκεῖνος τοῦτο μαθήσεται.

v. 990. καὶ μὴν] Α. σὺ δὲ οὐδὲ ὑπὸ τοῦ χρόνου παιδεύῃ.

οὔπω σωφρονεῖν] Β. ἐπειδὴ δυστυχῶν οὐχ ὑποκλίνῃ ταῖς συμφοραῖς, ἀλλὰ τοῦ Διὸς καταφέρῃ, ὥσπερ οὐκ εἰδὼς ὅτι σου μείζων ἰσχύει. ἐπίστασαι] γινώσκεις.

v. 991. σὲ γὰρ] Α. καλῶς λέγεις μὴ φρονεῖν ἐμέ· εἰ γὰρ ἐγὼ ἐφρόνουν, ὑπηρέτῃ σοὶ ὄντι οὐκ ἂν διελέχθην.

σὲ γὰρ] Β. εἰκότα λέγει.

v. 993. καὶ μὴν ὀφείλων] Α. τοῦτο ἐν εἰρωνείᾳ.

καὶ μὴν ὀφείλων] Β. εἰπόντος Ἑρμοῦ πρὸς τὸν Προμηθέα, ὡς ἔοικας οὐδὲν ἐρεῖν ὧν χρήζει πατὴρ, οὗτος εἰρωνευόμενός φησι πρὸς αὐτὸν, ϰ μὴν ὀφείλων καὶ χρεωστῶν αὐτῷ χάριν τίνοιμι ἂν καὶ ἀνταποδοίην· ὅπερ ὁ Ἑρμῆς γνοὺς ἐν εἰρωνείᾳ ῥηθὲν (οὐ γὰρ ὤφειλε Προμηθεὺς οὐδ' ὁτιοῦν τῷ Διΐ) αἰτιᾶται τοῦτον κερτομήσαντα εἰρωνευσάμενον αὐτὸν ὡς παῖδα ὄντα, εἰ μηδὲν ἐπήσθαιτο * ὅτι ψεύδεται. Παῖδα ἀντὶ τοῦ δοῦλον νοοῦσιν, ἵν' εἴη ὁ λόγος διὰ τὴν τοῦ Ἑρμοῦ δουλείαν, ὅτι σὺ μὲν ὡς δοῦλος πάντα ὀφείλεις ὑπηρετεῖν αὐτῷ, ἐγὼ δὲ οὔ. Ὅπερ ἐξελέγχεται διὰ τῆς τοῦ Προμηθέως κατασκευῆς.

v. 994. ὡς] Β. καθά.

v. 995. παῖς] Β. δοῦλος, μωρός.

v. 996. πευσεῖσθαι] Β. μαθεῖν.

v. 997. αἴκισμ'] Β. κόλασις.

v. 998. γεγωνῆσαι] Β. φωνῆσαι.

v. 999. χαλασθῆ δεσμὰ λυμαντήρια] Β. τοῦ προσόντος ἐμοὶ δεσμοῦ ἐκλυθῶ.

v. 1000. αἰθαλοῦσα φλὸξ] Α. γράφεται αἰθεροῦσσα.

αἰθαλοῦσα φλὸξ] Β. ἀστραπαί τε καὶ κέραυνος.

v. 1001. λευκοπτέρῳ] Α. λευκῇ καὶ ταχείᾳ.

νιφάδι] Β. χιόνι. βροντήμασι χθονίοις] σεισμοῖς· ἐπειδὴ αἱ βρονταὶ ἄνωθεν γίνονται ῥηγνυμένων νεφῶν, διὰ τοῦτο βροντήμασι χθονίοις εἶπεν ἀντὶ τοῦ τῷ τὴν γῆν κινοῦντι σεισμῷ.

v. 1002. κυκάτω] Β. ταρασσέτω.

v. 1003. γνάμψει] Β. ἐπικλάσει. φράσαι] εἰπεῖν.

v. 1004. χρεὼν] Β. ἀποκείμενον. νιν] αὐτόν.

* ἐπήσθαιτο corruptum: forte leg. ἐπήσθετο. *Heath.*

v. 1005. ταῦτα] B. ἃ φής. ἀρωγὰ] κερδαίνεις γὰρ οὐδὲν ταῦτα βοῶν.

v. 1006. ὤπται] A. τεθεώρηται.

βεβούλευται τάδε] B. ὅτι οὐδὲν ὠφελοῦμαι ἐκ λόγων.

v. 1009. παρηγορῶν] B. παρ' ἃ φρονῶ πείθειν ἐπιχειρῶν.

v. 1010. εἰσελθέτο] B. ἔννοια, γνῶσις. ὡς] ὅτι.

v. 1012. λιπαρήσω] B. παρακαλῶ σε *. στυγούμενον] μισούμενον.

v. 1014. τοῦ παντὸς δέω] A. ποιῆσαι τοῦτο.

λῦσαι] B. ἐλευθερῶσαι. δέω] ἐλλείπω.

v. 1015. λέγων ἔοικα] A. πολλὰ, φησί. Λέγω, καὶ ἔοικα ταῦτα λέγειν μάτην. Οὐδὲν γὰρ μαλθάσσῃ καὶ πραΰνῃ καὶ τέγγῃ καὶ ἐνδίδως τῆς ἐνστάσεως, ἀλλ' ὥσπερ νεωστὶ ἀχθεὶς εἰς ζυγὸν πῶλος, δάκνων τὸν χαλινὸν, βιάζῃ σὺ, καὶ ἀνθίστασαι, καὶ πρὸς τοὺς χαλινοὺς ἀντιμάχῃ, καὶ σφοδρύνῃ, καὶ θρασύνῃ ἐν οὐδαμινῷ σοφίσματι, καὶ μὴ δυναμένῳ ὠφελῆσαι. Ὃ εἶπε περὶ τοῦ Διός. καὶ μάτην ἐρεῖν] γράφεται, ἀλλ' ἐρεῖν μάτην.

v. 1016. τέγγῃ] B. μεταβολὴν δέχῃ.

μαλθάσσῃ λιταῖς] Γ. εἴκεις.

v. 1019. σφοδρύνῃ] B. κομπάζῃ καὶ ἐπαίρῃ. ἀσθενεῖ σοφίσματι] ψευδεῖ ἀπάτῃ.

v. 1020. αὐθαδία] μωρία.

v. 1021. οὐδενὸς μεῖζον σθένει] A. ἴσον ἐστὶ τῷ μηδενί.

v. 1022. σκέψαι δὲ] A. σκόπησον ποταπὸς χειμὼν καὶ ζάλη τῶν ἀθλίων, καὶ τῶν κακῶν τρικυμία ἄφυκτος, ἣν οὐ δυνήσῃ ἐκφυγεῖν, ἔπεισι καὶ ἐπέρχεται ἐπί σε. Πρῶτα μὲν τὴν ὀκρίδα φάραγγα (τραχεῖαν δὲ λέγει φάραγγα τὸ τραχὺ ὄρος τὸν Καύκασον) βροντῇ καὶ κεραυνῷ διασχίσει ὁ Ζεὺς, καὶ ἔνδον ταύτης καλύψει τὸ σὸν σῶμα. Ἡ πετραία δὲ ἀγκάλη καὶ κοιλότης σὲ βαστάσει καὶ δέξεται. Πολὺ δὲ μῆκος χρόνου τελειώσας, ἄψορρον καὶ ὀπισθόρμητον ἥξεις ἐς φάος.

πεισθῇς] B. καταπεισθῇς.

v. 1023. οἷος] B. ὁποῖος. τρικυμία] ἦχος.

v. 1024. ἔπεισ'] B. ἐπεισέρχεται †. ὀκρίδα] τραχεῖαν καὶ χαλεπήν.

v. 1027. πετραία δ' ἀγκάλη σε] A. ἤγουν τὸ ἀπόῤῥηγμα καὶ κοίλωμα τῆς πέτρας. Τοῦτο γοῦν φησι, χάσματος γινομένου, μετέωρος ἔσῃ, κρεμάμενος τῶν χειρῶν.

πετραία δ' ἀγκάλη σε βαστάσει] B. ἐντὸς αὐτῆς τριβήσῃ.

v. 1028. ἐκτελευτήσας] B. ἐκτελέσας ‡.

v. 1029. ἄψορρον] B. ὀπισθόρμητον.

v. 1030. πτηνὸς κύων] A. μυθεύεται ὅτι ὁ Ζεὺς εἰς ὄρος τὸν Καύκασον προσηλώσας τὸν Προμηθέα μέσον κίονος, ἐποίησεν ἀετὸν κατέρχεσθαι καὶ ἐσθίειν καθ' ἡμέραν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ, διὰ πάσης μὲν ἡμέρας βιβρωσκόμενον, νυκτὸς δὲ πάλιν ἀναπληρούμενον, καὶ οἷον ἀνακαινιζόμενον, ἕως οὗ ὁ Ἡρακλῆς τοξεύσας τὸν ἀετὸν ἀπέκτεινε, τὸν Προμηθέα δὲ κακῆς μερίμνης ἀπέλυσε. Ταῦτα δὲ ἦν πάσχων ὁ Προμηθεὺς διὰ δύο αἰτίας, μίαν μὲν ὅτι τὸ πῦρ κεκρυμμένον ὂν παρὰ τοῦ Διὸς δολίως ἀποκλέψας οὗτος ἐν νάρθηκι κατήγαγε, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐδωρήσατο τοῦτο, δι' οὗ αἱ τέχναι πᾶσαι ἀνύονται· ἑτέραν δὲ ὅτι βοῦν μέγαν θύσαντες οἱ θεοὶ περὶ τὴν Σικύονα τὴν πόλιν, τὸν Προμηθέα μεριστὴν τῶν κρεάτων ἐποίησαν, οὕτως δὲ ὀστᾶ μόνα τῇ πιμελῇ δολίως συγκαλύψας, εἰς τὴν τῶν ἑτέρων θεῶν μοῖραν ἔγκατα καὶ σάρκας παρέθετο, τῷ δὲ Διῒ μόνῳ τὰ ὀστᾶ πρὸς εὐωχίαν παρέθετο, ὁ δὲ ὀργισθεὶς κατ' αὐτοῦ οὕτως αὐτὸν ἐτιμωρήσεν. Ἄλλως. Τοῦτό φησιν, ὅτι τοῦ Διὸς κύων ἀετὸς (τῷ Διῒ γὰρ ὁ ἀετὸς ἀνατίθεται, ὡς ζῶον βασιλικὸν) διακόψει μέγα ῥάκος τοῦ σώματος, τοῦτ' ἔστι μέρος καὶ ἀπέκομμα· ἐρχόμενος ἄκλητος εὐωχητὴς ἐκθοινήσεται δὲ καὶ φάγεται τὸ ἧπαρ τὸ ἐκ τῆς βρώσεως μελαινόμενον. Τοῦ τοιούτου δὲ δεσμοῦ

* Pro παρακαλεῖ σε legendum παρακαλήσω.

† vel leg. ἐπέρχεται, vel ἐπί σε ἔρχεται. *Abresch.*

‡ Adjectum ἐντὸς delevi, quod ex prioribus hic adhæsisse vidit *Abresch.*

καὶ τῆς τοιαύτης κακοπαθείας μηδέν τι προσδόκα τέλος, πρὶν ἄν τις τῶν θεῶν διάδοχος φανῇ τῶν σῶν πόνων, καὶ εἰς τὸν σκοτεινὸν ᾅδην θελήσῃ παραγενέσθαι, καὶ εἰς τὸν τάρταρον. Τοῦτο δὲ λέγει, ὡς τοῦ βοηθοῦντος αὐτῷ πεισομένου ταῦτα πάντα. Ὁ μέλλων βοηθῆσαί σοι, φησὶ, καὶ ἀπολυτρῶσαί σε τοῦ πόνου τούτου, εἰς τὸν ᾅδην ἥξει καὶ ταρταρωθήσεται.

δαφοινὸς] B. φονικός. αἰετὸς] ὁ ἀετὸς ἀνάκειται τῷ Διΐ· κύνα δὲ αὐτὸν λέγει διὰ τὸ ἁρπακτικὸν, ἢ διότι ἀναιδῶς ἔμελλε τῷ Προμηθεῖ ἐπιτίθεσθαι. Ὃν ἐτόξευσεν Ἡρακλῆς, ὅτε τὸν περὶ τῶν μήλων ἆθλον ἐπόνει ὃς ἑνδέκατος ἦν αὐτῷ. Ἴσθι δὲ ὡς διὰ πάσης τῆς ἡμέρας τὸ Προμηθέως ἧπαρ τῷ ἀετῷ βιβρωσκόμενον, ἀνεπληροῦτο πάλιν νυκτὶ καὶ ἄρτιον ἦν. λάβρος] λαιμαργός.

v. 1031. διαρταμήσει] B. διακόψει. ῥάκος] τὸ δέρμα.

v. 1032. δαιταλεὺς πανήμερος] B. δαιτυμὼν διὰ πάσης τῆς ἡμέρας.

v. 1033. κελαινόβρωτον] B. μέλαν. ἐκθοινήσεται] καταφάγοι.

v. 1034. τοῦ σοῦ δὲ μόχθου] B. τῆς σῆς δυστυχίας. Τέρμα μήδε προσδόκα] μὴ ἀπαλλαγὴν ἔλπιζε τῆς συμφορᾶς ταύτης· εἰ μή τις τῶν θεῶν ἐθελήσει κινδυνεῦσαι ὀλόμενος ἀπαλλάξαι τῶν κακῶν, οὐδέποτε, ἔσται ὡς τοῦδ' αὐτὸς εὖ ἴσθι, λελύσῃ.

v. 1036. ἀναύγητον] B. σκοτεινόν.

v. 1037. κνεφαῖα] B. σκοτεινά.

v. 1038. πρὸς ταῦτα βούλευ'] B. πρὸς ταῦτα βουλεύου, καὶ σκόπει τὸ προσῆκον, ὅτι ταῦτα ἅ σοι λέγω, οὐκ εἰσὶ πεπλασμένα καὶ ψευδῆ, ἀλλὰ λίαν ἀληθῆ. Τὸ γὰρ Δῖον στόμα, ἤτοι τὸ τοῦ Διὸς, οὐκ ἐπίσταται ψευδολογεῖν, ἀλλὰ πᾶν ὃ ἂν εἴπῃ, εἰς τέλος καὶ πλήρωμα ἄγει. Σὺ δὲ ἐπιτήρει καὶ πρόσεχε, μηδὲ τὴν αὐθαδίαν ἡγήσῃ ποτὲ κρείττονα τῆς εὐβουλίας.

βούλευ'] B. τὰ συμφέροντά σοι. ὡς] ὅτι.

v. 1039. κόμπος] B. τὸ κόμπος εἶπε κατὰ τὴν τοῦ Προμηθέως δόξαν· ᾤετο γὰρ Ἑρμῆν μάτην πρὸς αὐτὸν ταῦτα κομπάζειν. λίαν εἰρημένος] ἀληθὴς καὶ οὐ μάταιος.

v. 1040. ψευδηγορεῖν γὰρ] B. ψευδῆ λέγειν οὐκ ἐπίσταται. Ἐκεῖνος γὰρ προσέταξε μοι ταῦτά σοι φάναι.

v. 1041. πᾶν ἔπος] B. ὃ ἂν εἴποι.

v. 1042. πάπταινε] B. σκόπει. φρόντιζε] τοῦ λυσιτελοῦντος.

v. 1043. ἀμείνον'] B. κρεῖττονα.

v. 1044. οὐκ ἄκαιρα] B. ἀλλὰ ἔγκαιρα.

v. 1046. ἐρευνᾷν] B. ζητεῖν.

v. 1047. σοφῷ] B. οἷος αὐτὸς εἶ.

v. 1048. εἰδότι] B. γινώσκοντι.

v. 1049. ἐθώϋξε] B. εἶπε.

v. 1050. ἀεικὲς] B. ἀπρεπές.

v. 1051. πρὸς ταῦτ', ἐπ' ἐμοὶ] A. πρὸς ταῦτα, ῥιπτέσθω μὲν ἐπ' ἐμοὶ ἡ ἑλικοειδὴς τοῦ πυρὸς καταφορὰ (ἀμφήκης δέ ἐστιν ὁ ὀξὺς) ὁ αἰθὴρ δὲ, καὶ ὁ ἀὴρ ἐρεθιζέσθω καὶ κινείσθω ἐν βροντῇ, σφακέλῳ τε ἀγρίων ἀνέμων, τοῦτ' ἔστι συντόνῳ κινήσει. Σφάκελος δὲ κυρίως ἡ σῆψις τοῦ ἐγκεφάλου· τὴν γῆν δὲ ἐκ τῶν πυθμένων καὶ τῶν κατωτάτων τόπων σὺν αὐτοῖς θεμελίοις κραδαίνοι καὶ κινήσειεν. Τὸ κῦμα δὲ τῆς θαλάσσης ἐν τραχεῖ ῥεύματι συγχώσειεν ἐμὲ, καὶ τὸ σῶμα τὸ ἐμὸν, ἀναῤῥίψῃ εἰς τὰς διόδους τῶν οὐρανίων ἄστρων. Ἤτοι εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπου εἰσὶ τὰ ἄστρα.

πρὸς ταῦτ'] B. διὰ τοῦτο.

v. 1052. ἀμφήκης] B. δι' ὅλου καυστικός. αἰθὴρ] ἀήρ.

v. 1053. ἐρεθιζέσθω βροντῇ] B. κινείσθω ἐν βροντῇ· σφακέλῳ] συστροφῇ.

v. 1054. πυθμένων] B. τῶν βαθυτάτων τόπων.

v. 1055. κραδαίνοι] B. κραδαινέτω καὶ κινείτω. Γ. ταράσσοι, τινάσσοι.

v. 1056. τραχεῖ ῥοθίῳ] B. σφοδρῷ ῥεύματι.

v. 1057. συγχώσειν] A. συγκαλύψειν.
συγχώσειν] B. συγχωσάτω αὐτήν.
v. 1058. διόδους] B. εἰς τὰς διεξόδους. κελαινὸν] σκοτεινόν.
v. 1059. ἄρδην ῥίψειε] B. ὁμοῦ ῥιψάτω. ἄρδην] Γ. σφοδρῶς.
v. 1060. δίναις] B. συστροφαῖς.
v. 1062. φρενοπλήκτων] B. τῶν μανικῶν.
v. 1064. παραπαίειν] A. παραφρονεῖν.
παραπαίειν] B. αὐτόν.
v. 1065. εἰ δ' εὐτυχῇ] B. σοί. Ἤγουν εἰ τὴν παροῦσαν συμφορὰν ἐν εὐτυχίας ἡγοῖο μέρει, τί μανιῶν ὑφίεσαι, τουτέστιν ἀτεχνῶς μαινόμενος εἶ, καὶ οὐ καθ' ὁτιοῦν σωφρονεῖς. τί χαλᾷ] ὑφίεσαι.
v. 1066. ἀλλ' οὖν ὑμεῖς γ' αἱ πημοσύναις] A. πρὸς Ὠκεανίδας φησὶν ὁ Ἑρμῆς, ἀλλ' οὖν ὑμεῖς, ὦ γυναῖκες συλλυπούμεναι καὶ συγκακοπαθοῦσαι ταῖς τοῦ Προμηθέως βλάβαις, ὑποχωρεῖτε ταχύτατα ἐκ τῶν ἐνταῦθα τόπων, μὴ τὰς φρένας ὑμῶν ματαίας καὶ μωρὰς ἢ παραπλῆγας ποιήσῃ τὸ ὄχημα τῆς τοῦ Διὸς βροντῆς, τὸ ἀτέραμνον καὶ σκληρὸν καὶ μέγα.
πημοσύναις] B. δυστυχίαις.
v. 1067. συγκάμνουσαι] B. κοπιῶσαι.
v. 1068. μετά πυ χωρεῖτ'] B. εἰκότως ἐνταῦθα πεποίηκε τὸ ὑπερβατὸν κίνησιν παρεγγυώμενος καὶ μετανάστασιν τῷ χορῷ. θοῶς] ταχέως.
v. 1069. ἠλιθιώσῃ] B. εἰς ἀναισθησίαν ἄξῃ.
v. 1070. μύκημα] B. κτύπος. ἀτέραμνον] σκληρὸν, σφοδρόν.
v. 1071. ἄλλο τί φώνει] A. ἄλλο τὶ λέγε, καὶ παραμυθοῦ, καὶ παραλογίζου καὶ ἀπάτα ἐμὲ, εἰς ὅπερ καὶ πείσεις καταλεῖψαι τὸν Προμηθέα. Οὐ γὰρ τοῦτο τὸ ἔπος, δηλαδὴ τὸ, μὴ ἠλιθιώσῃ τὰς φρένας ὑμῶν τὸ τῆς βροντῆς ὄχημα *, τλητὸν καὶ ὑπομονητὸν καὶ καρτερικὸν παρέῤῥιψας καὶ παρήγαγες εἰς τὸ καταλεῖψαι τὸν Προμηθέα.
παραμυθοῦ] B. παράπειθε.
v. 1072. τλητὸν] B. ἀνεκτὸν ἡμῖν. παρέσυρας] ἐξήνεγκας.
v. 1074. κακότητ' ἀσκεῖν] A. κακίαν ἀγαπᾶν καὶ μισεῖν τοῦτον.
κακότητ' ἀσκεῖν] B. τὸ γὰρ προδιδόναι τοὺς φίλους εἰς τοῦτο φέρει.
v. 1075. μετὰ τοῦδε] A. συμπάσχειν αὐτῷ οὐ παραιτοῦμαι.
χρὴ] ἀπόκειται.
v. 1076. προδότας] B. τῶν φίλων.
v. 1079. ἀλλ' οὖν μέμνησθ' ἅπ' ἐγὼ] A. ἀλλ' οὖν μέμνησθε ἅπερ προλέγω ὑμῖν, μηδὲ παρ' ἄτης θηραθεῖσαι, ἤγουν εἰς βλάβην ἐμπεσοῦσαι, μέμψησθε τὴν δυστυχίαν ἣν μέλλετε παθεῖν· μηδὲ εἴπητε ποτὲ, ὅτι ὑμᾶς ὁ Ζεὺς εἰς ἀπροσδόκητον ἢ ἀνέλπιστον καὶ αἰφνίδιον βλάβος εἰσέβαλεν, μηδαμῶς εἴπετε τοῦτο. Αὐταὶ δὲ ὑμᾶς αὐτὰς, λείπει τὸ αἰτιᾶσθε. Εἰδυῖαι γὰρ καὶ ἐπιστάμεναι, καὶ οὐκ ἀγνοοῦσαι, οὐδὲ ἐξαίφνης καὶ λαθραίως ἐμπλεχθήσεσθε εἰς τὸ δίκτυον τῆς βλάβης τὸ ἀπέραντον. Οὗ τέλος οὐχ εὑρήσετε.
μέμνησθ'] B. ἐνθυμεῖσθε.
v. 1081. μέμψησθε] B. κατηγορήσητε.
v. 1082. ἀπρόοπτον] B. ἄσκοπον.
v. 1084. ὑμᾶς αὐτὰς] B. ἐμβαλεῖτε.
v. 1086. ἀπέραντον] B. ἀδιέξοδον.
v. 1087. ὑπ' ἀνοίας] B. τῶν ὑμῶν.
v. 1088. καὶ μὴν ἔργῳ] A. καὶ δὴ ἐν ἔργοις αὐτοῖς, οὐκ ἐν μύθῳ (ὡς ἁπλῶς Ἑρμοῦ †

* f. leg. ἦχημα Abresch.
† Ἑρμοῦ hic legendum esse pro vulg. ἐμοῦ primum vidit Anonymus in Misc. obss. Auctt. vett. tom. ii. p. 164.

λέγοντος ὅτι μέλλει γενέσθαι τάδε) ἡ γῆ σεσάλευται· ἡ τῆς βροντῆς δὲ φωνὴ ἡ βρύχουσα παραμυκᾶται καὶ ἠχεῖ καὶ βοᾷ. Ἐκλάμπουσι δὲ καὶ αἱ πολύπυροι ἕλικες τῆς στεροπῆς, ἤτοι αἱ ἑλικοειδεῖς κατὰ τὰ νέφη τῶν ἀστραπῶν κινήσεις· οἱ στρόμβοι δὲ καὶ αἱ ἑλίξεις τῶν ἀνέμων συστρέφουσι τὴν κόνιν· σκιρτᾷ δὲ τῶν ἀνέμων πάντων τὰ πνεύματα ἀποδεικνύντα πρὸς ἄλληλα στάσιν ἀντίπνουν· ἤγουν, τῇ ἐναντίᾳ ἀλλήλων πνοῇ πρὸς ἄλληλα ἀνθιστάμενα· ξυντετάρακται δὲ ὁ ἀὴρ ἐν τῇ θαλάσσῃ. Τοιαύτη ἐπ' ἐμοὶ ἐπέρχεται καὶ κινεῖται ῥιπὴ καὶ κίνησις καὶ ζάλη καὶ τρίχωμα * ἀπὸ τοῦ Διός, κατασκευάζουσά μοι φόβον.

μύθῳ] B. λόγω.

v. 1089. χθὼν] B. ἡ γῆ.

v. 1091. ἕλικες] συστροφαί.

v. 1092. στεροπῆς] B. ἀστραπῆς. ζάπυροι] λίαν καυστικοί. στρόμβοι] καταιγίδες ἀέρων.

v. 1095. στάσιν] B. ταραχήν. ἀντίπνουν] ἐναντίαν ἀλλήλοις.

v. 1096. αἰθὴρ] B. ἀήρ.

v. 1097. ῥιπὴ] B. ὁρμή.

v. 1098. [βρ]ύχουσα] B. κατασκευάζουσα.

v. 1099. ὦ μητρὸς ἐμῆς σέβας] A. περιφραστικῶς, ὦ μήτηρ ἐμὴ Θέμις.

ὦ μ. ἐ. σέβας] B. σεβάσμια μήτηρ. ὦ πάντων Θέμις] Δίκη, ἢ ἡ τὸ δίκαιον πᾶσι ποιοῦσα ἢ ὦ δικαιοσύνη πάντ' ἰσορῶσα, ὃ καὶ κρεῖττον.

v. 1100. κοινὸν φάος εἱλίσσων] B. εἰς πάντας φῶς συστρέφων.

v. 1102. ὡς] B. πῶς. πάσχω] κάμνω.

* Pro τρίχωμα vel cum *Arnaldo* (animadv. c. 32.) legendum τρικυμία, vel βρύχωμα aut βρύχημα. *Abresch.*

SCHOLIA

IN

SEPTEM CONTRA THEBAS.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΙΔΙΑΣ

ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΙΣ.

Ὁ ΛΑΙΟΣ τοῦ Λαβδάκου υἱὸς ὤν, ἐβασίλευεν ἐν Θήβαις, γυναῖκα κεκτημένος Ἰοκάστην, τὴν θυγατέρα τοῦ Μενοικέως· ᾗ συνελθεῖν καὶ τέκνα ποιῆσαι οὐκ ἐτόλμα, τὰς τοῦ Πέλοπος δεδιὼς ἀράς. Φασὶ γὰρ ὅτι τὸν τοῦ Πέλοπος υἱὸν Χρύσιππον, ὃς ἦν αὐτῷ ἐξ ἄλλης γυναικὸς, καὶ οὐκ ἐκ τῆς θυγατρὸς τοῦ Οἰνομάου Ἱπποδαμείας, ὁ Λαΐος ἥρπασεν, ἐρασθεὶς αὐτοῦ, καὶ αὐτῷ συνεγένετο, καὶ πρῶτος ἐν ἀνθρώποις τὴν ἀῤῥενοφθορίαν ὑπέδειξε, καθώσπερ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς ἐν θεοῖς, τὸν Γανυμήδην ἁρπάσας. Ὅπερ ὁ Πέλοψ μαθὼν, τὸν Λαΐον κατηράσατο ἐξ οἰκείας φονευθῆναι γονῆς. Ἐπεὶ γοῦν ὁ Λαΐος δι' ὃν εἴρηται τρόπον ἄπαις ἤδη παρήκμαζεν, εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον παρεγένετο, ἐρωτήσων εἰ δέοι τεκνώσασθαι· ἐξήνεγκε δὲ αὐτῷ τὸ χρηστήριον.

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.

Λαβὼν δὲ τὸν χρησμὸν καὶ ἀπελθὼν ἐφύλαττε μὴ συνευνᾶσθαι τῇ ἰδίᾳ γυναικί. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν τῷ οἴνῳ βαρυνθεὶς, συνῆλθε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἀφ' ἧς ἔσχε τὸν Οἰδίποδα· φοβηθεὶς δὲ τὸν χρησμὸν εἴποντα·

Εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φὺς,

καθὼς καὶ Πέλοψ κατηράσατο ἡνίκα ὁ Οἰδίπους ἐγεννήθη· διατορήσας τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ χρυσίους κρίκους διαπερονησάμενος, ἐν Κιθαιρῶνι τοῦτον ἐξέθετο. Εὑρόντες δέ τινες αὐτὸν ποιμένες καὶ ἀναλαβόντες ἀνήνεγκαν τῷ τότε βασιλεῖ Κορίνθου Πολύβῳ· ὃς λαβὼν αὐτὸν, ἐπιμελείας ἠξίωσε, καὶ εἰς ἀνδρῶν ἡλικίαν ἤγαγεν. Ἔπειτα δὲ Οἰδίπους παρά τινος ὑβρισθεὶς καὶ ὀνειδισθεὶς ὡς νόθος ἐστὶ καὶ οὐ γνήσιος τοῦ Πολύβου, ἀπῆλθεν ἐρωτήσων εἰς τὴν Πυθίαν, ἤγουν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον, τίς τε εἴη καὶ τίνος υἱός. Εἶπε δὲ

αὐτῷ τὸ μαντεῖον, ὅτι πρόκειταί σοι φονεῦσαι τὸν πατέρα σοῦ, καὶ μητρὶ σοῦ συνευνασθῆναι. Ἀκούσας δὲ τοῦ χρησμοῦ, κατέλειψεν ἀπελθεῖν εἰς Κόρινθον πρὸς τὸν Πόλυβον, διὰ τὰ εἰρημένα, ὡς δοκῶν τὸν Πόλυβον λέγειν τὸ χρηστήριον πατέρα, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, μητέρα· καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐς Θήβας ὁδόν. Διεπορεύετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκείνην καὶ ὁ Λάϊος ὁ τούτου πατὴρ, ἀπερχόμενος καὶ οὗτος εἰς τὸ μαντεῖον, ἐρωτήσων περὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκτεθέντος παιδὸς, ἤγουν τοῦ Οἰδίποδος, τί γέγονε. Ἐπεὶ δὲ συνήντησαν ἄμφω, οἱ τοῦ Λαΐου δορυφόροι πρὸς τὸν Οἰδίποδα εἶπον, παραχώρησον ὦ ξένε τῷ βασιλεῖ τῆς ὁδοῦ· ὁ δ' οὐκ ἐπείσθη. Πληγεὶς δὲ παρὰ τοῦ Λαΐου, ἐμάνη ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ· ἕνα δὲ μόνον ἀφῆκεν, ὃς στραφεὶς οἴκοι ἀπήγγειλε πάντα. Ἐλθὼν δὲ εἰς Θήβας ὁ Οἰδίπους ὕστερον, εὗρε κακὸν αὐτοῖς ἐπικείμενον μέγα, τὴν Σφίγγα· ἥτις αἰνίγματα ἔλεγε, καὶ τὸν μὴ ἰσχύοντα λῦσαι αὐτὰ, κατήσθιε. Προέκειτο δὲ τότε παρὰ τῶν Θηβαίων τῷ εὑρόντι τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγγὸς, βραβεῖον, ἡ τοῦ Λαΐου γυνὴ Ἰοκάστη, δοθησομένη αὐτῷ εἰς γάμον. Εἰπούσης οὖν τῆς Σφιγγὸς τὸ αἴνιγμα τὸ, τετράπους δίπους τε καὶ πάλιν τρίπους, ὃ σημαίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐφεῦρε τοῦτο ὁ Οἰδίπους· ἡ δὲ Σφὶγξ μανεῖσα ἀνεῖλεν αὐτήν. Συνελθὼν οὖν ὁ Οἰδίπους τῇ ἰδίᾳ μητρὶ, παῖδας ἐποίησε τέσσαρας, τὸν Πολυνείκην καὶ τὸν Ἐτεοκλῆν, τὴν Ἀντιγόνην καὶ τὴν Ἰσμήνην. Ὕστερον δὲ μαθὼν τὸ ἀνόμημα ὃ ἔδρασεν, ἐτύφλωσεν ἑαυτὸν, τοῖς δὲ εἰρημένοις υἱοῖς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν κατέλειψεν. Ἐπεὶ δὲ οὗτοι τοῦτον ὄντα τυφλὸν ἐν οἰκίσκῳ καθεῖρξαν, κατηράσατο αὐτοὺς ὥστε διὰ ξίφους καὶ πολέμου τὴν βασιλείαν διαμερίσασθαι. Οὗ ἕνεκα καὶ φοβούμενοι, τὸ ὁμοῦ μὲν εἶναι ἐν ταῖς Θήβαις καὶ βασιλεύειν κατέλειψαν· συμπεφωνήκασι δὲ ἵνα τοῦ ἑνὸς ἐξερχομένου τῆς πόλεως καὶ ἀποδημοῦντος, ἐπὶ χρόνον ἕνα ὁ ἕτερος βασιλεύοι· καὶ πάλιν τοῦ ἀποδημοῦντος, εἰσερχομένου, ὑποχωροίη ὁ ἕτερος· ὡς ἂν ἐκ τούτου φύγωσι τὴν ἀράν. Ὁ γοῦν Πολυνείκης πρῶτος ὢν ἐκράτησεν ἐν χρόνῳ ἑνὶ τῆς βασιλείας, εἶτα ἐξῆλθε, τῷ Ἐτεοκλεῖ παραχωρήσας αὐτῆς. Τοῦ χρόνου δὲ συμπληρωθέντος, ἐπὶ τὸ βασιλεύειν ὁ Πολυνείκης καὶ αὖθις εἰς τὰς Θήβας παρεγένετο, κατὰ τὸ συμπεφωνημένον· μὴ παραδεχθεὶς δὲ ὑπὸ Ἐτεοκλέους, εἰς τὸν τοῦ Ἄργους βασιλέα Ἀδράστον ἀπῆλθε, καὶ τούτου γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ γέγονεν, ἐπὶ ὑποσχέσει τοιαύτῃ, ἵνα συνεργήσῃ αὐτῷ ὁ Ἀδράστος ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, καὶ βασιλείας δράξασθαι. Λαβὼν τοίνυν ἐκ τοῦ Ἄργους στρατιὰν πλείστην, ἄπεισιν εἰς Θήβας κατὰ τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ. Ἔνθα καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὑπ' ἀλλήλων ἐφονεύθησαν.

Ἡ μὲν οὖν σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Θήβαις ὑπόκειται· ὁ δὲ χορὸς ἐκ Θηβαίων ἐστὶ παρθένων· ἡ δὲ ὑπόθεσις, στρατιὰ Ἀργείων πολιορκοῦσα Θηβαίους, τοὺς καὶ νικήσαντας· καὶ θάνατος Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους. Ἐπιγέγραπται δὲ ὑπόθεσις τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, διὰ τὸ ἑπτὰ στρατηγοὺς φυλάσσειν τὰς πύλας τῶν Θηβῶν. Εἰσὶ δὲ αὗται αἱ Θῆβαι, ἑπτάπυλοι· αἱ δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ οὖσαι, ἑκατοντάπυλοι.

v. 1. Κάδμου πολῖται] A. ὁ Ἐτεοκλῆς προλογίζει, καὶ παρασκευάζων τὸν λαὸν ἅπαντα πρὸς φρουρὰν τῆς πόλεως, φησὶν, ὦ Κάδμου πολῖται, ἤτοι ὦ Θηβαῖοι, πρέπει λέγειν τὰ καίρια καὶ τὰ ἐνδεχόμενα, ἢ τὰ ἀναγκαῖα, τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὅστις φυλάσσει καὶ ἔχει καὶ φέρει τὸ πρᾶγος, ἤγουν πρᾶγμα καὶ ἐξουσίαν, ἐν πρύμνῃ, ἤγουν ἐν τῇ ἀρχῇ, νωμῶν καὶ κινῶν καὶ οἰακονομῶν οἴακα πόλεως, ἤγουν τὴν τῆς πόλεως, κυβέρνησιν, μὴ κοιμῶν καὶ κοιμίζων καὶ ἀναπαύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν ὕπνῳ, τροπικῶς δὲ τῷ λόγῳ ἐχρήσατο ὁ ποιητὴς, πρύμνην καλῶν τὴν ἀρχὴν τῆς πόλεως *, οἴακα δὲ τὴν ταύτης κυβέρνησιν.

Κάδμου πολῖται] B. προλέγει νῦν Ἐτεοκλῆς ὡς εἰ κινδυνεύσει πρὸς πόλεμον, θρήνοις καὶ ᾠδαῖς τιμῆσαι ἂν αὐτὸν τοὺς πολίτας· οὐχ', ὡς οἴονταί τινες, ἀτιμάσαι αὐτὸν καὶ ὑβρίσαι, τὸ ὑμνοῖτο ἀντὶ τοῦ ἀτιμάζοιτο ἐκλαμβάνοντες· ὅτι δὲ ἀληθές ἐστι τοῦτο, καὶ οὐχ ὅπερ ἐκεῖνοί φασι, μαρτυρεῖ τὸ οἰμώγμασι. Πῶς γὰρ ἂν οἷόν τ' ἦν ἅμα μὲν ὑβρίζειν αὐτὸν, ἅμα δὲ θρήνοις τιμᾶν; ἀλλὰ ὑμνοῖτο καὶ θαυμάζοιτο ὑπὸ τῶν ἀστῶν ἐν πολλοῖς ἐπαίνοις, ὡς ὑπὲρ

* Abreschius emendat πρύμναν μὲν λέγων τὴν ἀρχήν.

τῆς πατρίδος κεκινδυνευκὼς, καὶ θρήνων ἄξιοῖτο ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν. Ἐπεὶ καὶ τὸ τοῦ προοιμίου ὄνομα οὐκ ἄλλο οὐδὲν ἢ τὸν ἔπαινον δηλοῖ. Πρὸ γὰρ τῶν οἴμων καὶ τῶν ᾠδῶν οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐπαίνους ᾖδον. Ὥσπερ ἐστὶ καὶ τὸ ἐγκώμιον τὸ ἐν κώμαις καὶ στενωποῖς λεγόμενον. Κώμας γὰρ ἐκάλουν τοὺς στενωπούς. Ἴσως δ' ἄν τις ἐνταῦθα ἐνσταίη, λέγων, ὡς οὐ καιρὸν εἶχε τοιαῦθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς πολίτας λέγειν Ἐτεοκλῆς. Καὶ φαμὲν, ὡς οὐ παρακελευόμενος ταῦτα λέγει, ἀλλ' εἰκάζων καὶ οἱονεὶ μαντευόμενος, ἐπειδὴ καὶ εὐκτικῷ ἀλλ' οὐ προστακτικῷ ἐχρήσατο ῥήματι. χρὴ λέγειν] ἐκεῖνον. τὰ καίρια] τὰ ἐνδεχόμενα καὶ ἁρμόζοντα τῷ καιρῷ.

Κάδμου πολῖται] Γ. ἡ εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐκ μονοστροφικῆς ἐστι περιόδου. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι οἷ, ὧν τελευταῖος

Πόλις γὰρ εἶ πράσσουσα δαίμονας τίει.

v. 2. ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως] B. ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν πόλεως ἔχει. Εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ἐν τῇ νηῒ κυβερνήτου.

v. 3. οἴακα νωμῶν] A. κυβερνήτης ὢν τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων. Καλῶς ὁ ποιητὴς τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως ἐξισοῖ τῷ τῆς νηὸς κυβερνήτῃ. Ὅπερ γὰρ ὁ κυβερνήτης ἐν τῇ νηῒ, τοῦτο αὐτὸ καὶ ἀρχηγὸς ἐν τῇ πόλει. Μὴ κοιμώμενος, ἐκ τοῦ φροντίζειν ὑπὲρ τῆς πόλεως. Καὶ Ὅμηρος· Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα *.

οἴακα νωμῶν] B. ἐξουσίαν διεξάγων, κινῶν· ὅστις ἐν πρύμνῃ καθήμενος καὶ τοὺς οἴακας ἔχων, τουτέστι, τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς πόλεως. μὴ κοινῶν] ἀναπαύων, ἀλλὰ συμφροντίζων.

v. 4. εἰ μὲν γὰρ εὖ πράξαιμεν] A. εἰ μὲν γὰρ καλῶς, φησὶ, πράξαιμεν, τῆς εὐπραξίας ἡ αἰτία ἐπὶ τοὺς θεοὺς ἀναφέρεται. τῆς δὲ δυσπραξίας, ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. Διὸ καί φησιν, εἰ δ' αὖτε καὶ πάλιν συμφορὰ καὶ δυστυχία τύχοι, ἤγουν ἐὰν δυστυχήσωμεν, καὶ κακῶς πάθωμεν (ὅπερ μὴ γένοιτο) ὁ Ἐτεοκλῆς ἂν (τοῦτ' ἔστιν ἐγὼ) εἷς ὢν, πολὺς κατὰ πόλιν ὑμνοῖτο καὶ λοιδοροῖτο καὶ ὑβρίζοιτο ὑπὸ τῶν πολιτῶν διὰ κακῶν καὶ πολυστρόφων ὕβρεων, καὶ ψόγων καὶ ὀνειδισμῶν, ὧν τινων τούτων ὁ Ζεὺς γένοιτο ἀλεξητήριος, ἐπώνυμος τῇ πόλει Καδμείων, ἀντὶ τοῦ οὕτως ὀνομαζόμενος ἐν Θήβαις· τοῦτο γὰρ ἔχει ἐπώνυμον ἐν Θήβαις ὁ Ζεὺς, καὶ ἐκεῖ Ζεὺς τιμᾶται ἀλεξητήριος. Φησὶν οὖν, συμφώνως ἑαυτῷ τιμῷτο.

εὖ πράξαιμεν] B. εὐτυχήσαιμεν. αἰτία θεοῦ] τῆς εὐτυχίας τῆς πόλεως ὑπερμαχοῦντος.

v. 5. αὖθι] B. πάλιν. μὴ γένοιτο] εἴθε.

v. 6. πολὺς] B. δέον πολὺ εἰπεῖν πολὺς εἶπε, πρὸς τὸ Ἐτεοκλῆς.

v. 7. ὑμνοῖτο] A. ὑμνεῖσθαι μέσον.

ὑμνοῖτο] B. ἐπαινοῖτο. φροιμίοις πολυῤῥόθοις] ἐπαίνοις παμπόλλοις.

v. 8. οἰμώγμασι] B. θρήνοις. ὧν] οἰμωγμάτων. ἀλεξητήριος] ἀποσοβητής.

v. 9. ἐπώνυμος] B. ἐπειδὴ πολλαὶ Διὸς προσηγορίαι, καλεῖται γὰρ φιλοξένιος †, ἀλεξητήριος, καὶ ἕτερα, διὰ τοῦτο εἴρηκεν ἐπώνυμος. Δέον δὲ ἐπωνύμως εἰπεῖν ἐπώνυμος εἶπε πρὸς τὸ Ζεύς.

v. 10. τὸν ἐλλείποντ' ἔτι] A. τὸν ἐλλείποντα ἔτι ἡλικίας ἀκμαίας καὶ ὀξυτάτης, ἤτοι τὸν νεάζοντα· καὶ τὸν ἔξηβον χρόνῳ, ἤτοι τὸν γηραιὸν καὶ παρηβηκότα καὶ παρακμάσαντα ὑπὸ τοῦ χρόνου.

ὑμᾶς δὲ χρὴ] B. τοῦτο κατὰ ἄθροισιν καὶ μερισμόν. ἐλλείποντα] στερούμενον.

* Iliad. β'. 24.

† Quam hoc Jovis cognomen nusquam occurrat Abreschius conj. Scholiasten scripsisse φίλιος, ξένιος.

v. 11. ἥβης ἀκμαίας] B. ἡλικίας ἀκμαζούσης καὶ πρὸς μάχην ἐπιτηδείας, ἀλλ' ἔτι μειράκιον ὄντα. Καὶ ἔξηβον χρόνῳ, ἀντὶ τοῦ, γέροντα ὄντα.

v. 12. βλάστημον] A. ἤτοι αὔξησιν καὶ προκοπὴν αὔξοντα καὶ βλαστάνοντα σωματικήν, ὡς ἀκμαῖον καὶ νεανικὸν εἶναι πρὸς μάχην.

βλάστημον ἀλδαίνοντα σώματος] B. ἤτοι τὴν αὔξησιν καὶ προκοπὴν αὔξοντα καὶ βλαστάνοντα σώματος, ὡς ἀκμαῖον καὶ νεανικὸν εἶναι πρὸς μάχας.

v. 13. ὥραν] A. φροντίδα, ἡλικίαν. Ἵν' ᾖ ὁ νοῦς οὗτος, ἕκαστον ὑμῶν ἔχοντα φροντίδα τῆς πόλεως, ἢ ἕκαστον κατὰ τὴν ἡλικίαν ἑαυτοῦ, βοηθεῖν τῇ πόλει, ὡς πρέπον ἐστίν.

ὥραν] B. φροντίδα τῆς πόλεως. ἕκαστον] μειράκιον, γέροντα, νεανίσκον. ὥς τι συμπρεπὲς] καθὼς ἐστιν ἁρμόζον τῇ ἑαυτοῦ ἡλικίᾳ. Δέον δὲ εἰπεῖν καὶ τὸν ἀλδαίνοντα ἀσυνδέτως ἐξήνεγκε, ὥστε τοὺς μὲν γέροντας σὺν τοῖς μειρακίοις λιτὰς ποιεῖσθαι, τοὺς δὲ νέους μάχεσθαι.

v. 14. ἀρήγειν] B. βοηθεῖν.

v. 15. ἐξαλειφθῆναι] B. πεπαῦσθαι.

v. 16. τέκνοις τε] A. κοινὸν τὸ ἀρήγειν.

τέκνοις] B. ἀρήγειν ἀπὸ κοινοῦ. γῇ τε μητρί, φιλτάτῃ τροφῷ] βροτῶν· τουτέστι τῇ μητρὶ τῇ φιλτάτῃ τῶν ἐν ἀνθρώποις μητέρων.

v. 17. ἕρποντας] A. κυρίως περὶ παίδων τὸ ἕρποντας.

ἣ] B. αὕτη. νέους] ὑμᾶς ὄντας.

v. 18. πανδοκοῦσα] A. ὑποδεχομένη. Πάντα πόνον τῆς παιδικῆς ἡλικίας ὑποδεχομένη.

πανδοκοῦσα παιδίας ὄτλον] B. δεχομένη παιδεύσεως κακοπάθειαν, πόνον.

v. 19. οἰκιστῆρας ἀσπιδοφόρους] B. οἰκήτορας πολεμιστὰς καὶ ἀνδρείους.

v. 20. ὅπως γένοισθε] A. πιστοὶ δηλονότι, πρὸς τὸν ὑπὲρ αὐτῆς κίνδυνον πρόθυμοι.

πιστοὺς] B. βεβαίους. ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος τόδε] ἵνα ὑπάρξητε πρὸς τὴν παροῦσαν χρείαν ἣν ὑμῶν ἔχει ἡ πόλις ὑπὲρ τῆς αὐτῆς σωτηρίας.

v. 21. ἐς τόδ' ἦμαρ εὖ ῥέπει θεὸς] B. μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας καλῶς ἡμῖν ἐκ τύχης ἔχει τὰ πράγματα.

v. 22. χρόνον] B. κατά. πυργηρουμένοις] πολιορκουμένοις.

v. 23. τὰ πλείω] B. κατά. ἐκ θεῶν] ἐκ τῆς αὐτῶν βοηθείας. κυρεῖ] ὑπάρχει.

v. 24. οἰωνῶν βοτὴρ] A. σκοπὸς, ὁ Τειρεσίας.

ὁ μάντις] B. ὁ Τειρεσίας. οἰωνῶν βοτὴρ] ποιμήν. Διὰ τὸ τὰς πτήσεις αὐτῶν ἀνιχνεύειν ἐν ταῖς μαντείαις.

v. 25. ἐν ὠσὶ νωμῶν] A. ἐξ ἀκοῆς γὰρ τὰς πτήσεις διέκρινεν, οὐχ ὁρῶν ὁ Τειρεσίας ἐπέβαλλε τῇ τέχνῃ, ἤτοι ἑτέρου ὑπαγορεύοντος, οὐκ αὐτὸς ὢν αὐτόπτης τῶν ὀρνέων. πυρὸς δίχα] οὐκ ἐμπύροις χρώμενος.

ἐν ὠσὶ νωμῶν] B. διεξάγων. Τὸ ἐν ὠσὶ καὶ φρεσὶ λέγει, ἐπειδὴ τυφλὸς ὢν ἠρώτα τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα πῶς αἱ ὄρνιθες ἵπτανται, καὶ παρ' αὐτῆς ἀκούων ἐλογίζετο κατὰ νοῦν, καὶ τὰς μαντείας ἐποίει. Τὸ δὲ πυρὸς δίκα εἶπε πρὸς τὸ συναγόμενον ἀπὸ τοῦ ἐν ὠσὶ καὶ φρεσὶ νωμῶν χρηστηρίους ὄρνιθας, ἵν' ᾖ ὁ δι' ὀρνίθων μαντευόμενος, καὶ οὐ διὰ πυρός.

v. 26. χρηστηρίους] A. μαντευτικούς.

χρηστηρίους ὄρνιθας] B. τοὺς τῆς μαντείας εὐφόρους καὶ συντελεῖς.

v. 27. οὗτος] B. σκόπει τὴν σύνταξιν, εἰπὼν γὰρ ἄνω νῦν δὲ, καὶ δέον οὕτω ποιήσασθαι τὴν ἀπόδοσιν· νῦν δὲ ὡς ὁ μάντις φησὶν ὑπὸ τοῦ πολεμίων ἐπιβουλευόμεθα, οὕτω δέον εἰπεῖν, τίνα διὰ μέσου ἐπανάληψιν ἐποίησε, καὶ ἄλλως τὴν σύνταξιν ἔτρεψεν. εὕρηται δὲ πολλὰ τοιαῦτα καὶ παρὰ λογοποιοῖς.

v. 28. προσβολὴν Ἀχαΐδα] B. ἐπέλευσιν τοῦ τῶν Ἀχαιῶν στρατοῦ.

v. 29. νυκτηγορεῖσθαι] A. ἐν νυκτὶ ἀγορεύειν καὶ βουλεύεσθαι.

νυκτηγορεῖσθαι] B. ἐν νυκτὶ ἀγείρεσθαι *.

v. 30. ἀλλ' ἔς τ' ἐπάλξεις] A. ἀλλὰ πάντες σὺν παντευχίᾳ καὶ σὺν πᾶσι τοῖς ὅπλοις, ἤγουν ὡπλισμένοι, ὁρμᾶσθε, σοῦσθε ὁμοίως ἐς τὰς ἐπάλξεις καὶ τοὺς προμαχῶνας τῶν πύργων, καὶ ἐπὶ τὰς πύλας, καὶ ἐπὶ τοῖς σέλμασι καὶ ταῖς καθέδραις καὶ ταῖς κατασκευαῖς τῶν πύργων στάθητε. μίμνοντες δὲ καὶ ἐπιμένοντες καὶ καρτεροῦντες, θαρσεῖτε, μηδὲ λίαν φοβεῖσθε τὸν ὅμιλον καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐπηλύδων, ἤγουν τῶν ἀπὸ ξένης ἐλθόντων πολεμίων. Εὖ καὶ καλῶς ὁ θεὸς παράσχοι ἡμῖν, καὶ ἀγαθὰ πράξειεν. Ὅμιλος ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ τὴν ἴλην ἔχειν.

ἐπάλξεις] B. τείχη. πύλας πυργωμάτων] ἐν γὰρ πύργοις αἱ πύλαι.

v. 31. σοῦσθε] B. ὁρμᾶσθε. παντευχίᾳ] πανοπλίᾳ.

v. 32. πληροῦτε θωρακεῖα] A. τὰ τείχη, διὰ τὸ τὴν πόλιν ὡς θώρακα ἔχειν αὐτά. σέλμασι] ταῖς καθέδραις, μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν νηῶν.

πληροῦτε θωρακεῖα] B. γεμίζετε ἑαυτῶν τὰς ἐπάλξεις. σέλμασι] βάσεσι, καθέδραις.

v. 34. εὐθαρσεῖτε] B. θαῤῥοῦντες ἀτρέπτως ἵστασθε. ἐπηλύδων] ξένων.

v. 35. εὖ τελεῖ θεὸς] A. καλὰ θεὸς παρέχει.

ταρβεῖτε] B. ἐκπλήττεσθε καὶ φοβεῖσθε. ὅμιλον] πλῆθυν. εὖ τελεῖ θεὸς] καλῶς ὁ θεὸς ἀεὶ ποιεῖ· ὥστε καὶ τὸν ἡμῶν ὄλεθρον οὐκ ἐθελήσει.

v. 36. σκοποὺς δὲ κἀγὼ] A. καὶ ἐγὼ δὲ, φησὶν Ἐτεοκλῆς, ἔπεμψα σκοποὺς καὶ ἐπιτηρητὰς καὶ κατοπτῆρας τοῦ στρατοῦ τῶν Ἑλλήνων, οὕστινας πέποιθα καὶ θαῤῥῶ μὴ ματᾷν καὶ ματαιοπονεῖν ἐν τῇ ὁδῷ. Τοῦτ' ἔστι, μὴ μάτην ἀπελθεῖν, ἀλλὰ μαθεῖν ἅπαντα, καὶ κατοπτεῦσαι τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων. Καὶ ἀπὸ τούτων μαθὼν ἐγὼ, οὐδαμῶς ἂν ληφθῶ καὶ κρατηθῶ τῶν Ἑλλήνων δόλῳ· τὸ δὲ μὴ, παρέλκον.

σκοποὺς] B. κατασκόπους. στρατοῦ] τῶν πολεμίων.

v. 37. ματᾷν ὁδῷ] B. ματαίως ἀνύσαι τὴν τῆς κατασκοπῆς πορείαν.

v. 38. ληφθῶ δόλῳ] B. κρατηθῶ δόλῳ τῷ τῶν πολεμίων.

v. 39. Ἐτεόκλεες, φέριστε] A. ἄγγελος ἐλθὼν φησὶ πρὸς τὸν Ἐτεοκλέα, ὦ φέριστε βασιλεῦ τῶν Καδμείων, ἥκω καὶ ἔρχομαι φέρων σοι σαφῆ καὶ φανερὰ πάντα τὰ ἐκεῖσε· καὶ αὐτὸς δ' ἐγώ εἰμι κατάσκοπος τῶν πραγμάτων, οὐχ ὑπ' ἄλλων ταῦτα μαθών.

φέριστε] B. ὑπέρτατε.

v. 40. ἥκω] B. ἦλθον. σαφῆ] φανερά. τἀκεῖθεν ἐκ στρατοῦ] τῶν πολεμίων. Τὸ ἐκεῖθεν καὶ τὸ στρατοῦ ἐκ παραλλήλου, μεθέρμην νευτικὸν ὂν τοῦ στρατοῦ τὸ ἐκεῖθεν. φέρων] σοί.

v. 41. κατόπτης] B. θεατής. τῶν πραγμάτων] ἃ καθ' ἡμῶν οἱ πολέμιοι μέλλουσιν ἐργάζεσθαι.

v. 42. θούριοι λοχαγέται] A. ὁρμητικοὶ πρὸς πόλεμον. Λοχαγέται ἤγουν στρατηγοί.

θούριοι λοχαγέται] B. πολεμικοὶ στρατηγοί.

v. 43. ταυροσφαγοῦντες ἐς] A. οὕτω θύοντες ἐπάνω τῶν ἀσπίδων ἐμαντεύοντο. μελάνδετον σάκος] ἤτοι τὸ μελανθὲν τῷ αἵματι· ἢ τὸ ἐκ μελαινῶν βυρσῶν κατεσκευασμένον. Τὸ μελάνδετον δὲ καλῶς ἐπὶ ξίφους ῥηθείη, ἐπὶ δὲ σάκους παρέλκει τὸ δετὸν, ὡς ἐπὶ τοῦ κελαινεφὲς τὸ νέφος. Ἢ τὸ περιφέρειαν σιδηρᾶν ἔχον· μέλας γὰρ ὁ σίδηρος.

ταυροσφαγοῦντες] B. ταύρους σφάττοντες. μελάνδετον σάκος] διὰ σιδήρου δεδεμένην ἀσπίδα.

v. 44. θιγγάνοντες] B. ψαύοντες. χερσὶ] ταῖς αὐτῶν. φόνου] αἵματος.

* Abreschius putabat Scholiasten hic in textu suo reperisse potius νυκτηγερεῖσθαι, quam vulgatum νυκτηγορεῖσθαι.

v. 45. Ἐνυὼ] B. μάχην. φιλαίματον φόνον] τὸν αἵματι χαίροντα εὔφορον τοῦ φόνου θεόν. εὕρηται καὶ φόβον.

v. 46. ὠρκωμότησαν] A. ὅρκους ἐποίησαν εἰς τὸν Ἄρην τὲ καὶ τὴν Ἐνυὼ, καὶ τὸν φιλαίματον Φόβον (Φόβος δὲ καὶ Δεῖμος θεράποντες Ἄρεως), τοῦτο ὤμοσαν ἢ ἀλαπάξειν καὶ κατασκάψειν τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων, θέντες καὶ ποιήσαντες ταύτῃ τῇ πόλει κατασκαφάς· ἢ ἀποθανεῖν ἐν ταύτῃ τῇ γῇ.

ὠρκωμότησαν] B. ὤμοσαν. κατασκαφὰς] πορθήσεις καὶ ἀφανισμούς.

v. 47. λαπάξειν] B. ἐκπορθήσειν.

v. 48. τήνδε] B. τὴν τῶν Θηβαίων. φυράσειν φόνῳ] βάψειν τῷ αἵματι.

v. 49. μνημεῖα θ' αὑτῶν] A. περόνας ἢ τρίχας, ἤ τι τοιοῦτον. Ἔθος γὰρ ἦν τοὺς ἐν πολέμῳ τοῖς οἰκείοις πέμπειν σημεῖα, ἢ περόνας, ἢ ταινίας, ἢ βοτρύχους, ἤ τι τοιοῦτον.

μνημεῖα] B. ἐνθυμήσεις.

v. 50. ἔστεφον] A. ἀντὶ τοῦ ἐπλήρουν, πρὸς ἅρμα δὲ Ἀδράστου, ἐπεὶ Ἀμφιάραος αὐτοῖς ἐμαντεύσατο, μόνον Ἄδραστον σωθήσεσθαι. Τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς ἱστορίας ἔλαβεν, ὅτι ἐσώθη ὁ Ἄδραστος· ἐπεὶ πόθεν ᾔδεσαν ὅτι δὴ φεύξεται; Ἄλλως. Ὁ Ἀμφιάραος, εἷς τῶν Ἀργείων ὢν, οἷα μάντις, προεῖπεν αὐτὸν μόνον τὸν Ἄδραστον καὶ τὸ αὐτοῦ ἅρμα ὑποστρέψειν ἐκ Θηβῶν, τοὺς δὲ ἄλλους ἐκεῖσε ἀπολεῖσθαι. Διὰ τοῦτο γοῦν ἕκαστος τῶν Ἀργείων ἐζωγράφει τῷ ἅρματι τοῦ Ἀδράστου τὴν οἰκείαν μορφὴν, ἵνα ἐὰν συμβῇ ἀπολωλέναι αὐτοὺς ἐκεῖσε, ὑποστρέψῃ δὲ ὁ Ἄδραστος μόνος μετὰ τοῦ οἰκείου ἅρματος, θεῶνται ἐν εἰκονίσμασιν ὑπό τε τῶν γονέων καὶ φίλων καὶ πολιτῶν.

ἔστεφον] B. περιετίθουν. Ὁ μάντις Ἀμφιάραος εἷς ὢν τῶν ἑπτὰ στρατηγῶν ἔφη καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἓξ ἐν Θήβαις πεσεῖν, Ἄδραστον δὲ μόνον εἰς Ἄργος ἀναχωρήσειν. Διὰ τοῦτο ἕκαστος ἐδίδου αὐτῷ ἢ δακτύλιον ἢ ἄλλο τι ὃ εἶχεν ἀγαγεῖν Ἄργος, ἵνα οἱ σφῶν πατέρες ταῦτ' ἔχοντες μέμνωνται αὐτῶν.

v. 51. οἶκτος δ' οὔτις ἦν] A. οὐκ ἦν ἔλεος διὰ τῆς γλώττης αὐτῶν προΐων ἐκθηλύνων τὴν ὁρμήν. Ἤγουν, οὐκ ἦν παρ' αὐτοῖς φιλόψυχος λογισμὸς, οὐδ' οἶκτον ζωῆς ἐν γλώττῃ προέφερον, ἀνακόπτοντα αὐτοὺς τοῦ ἐγχειρήματος. Σιδηρόφρων γὰρ καὶ ἀκαμπὴς καὶ σκληρὸς θυμὸς αὐτῶν ἔπνει ἀναπτόμενος τῇ ἀνδρείᾳ, δεδορκότων καὶ βλεπόντων αὐτῶν Ἄρην, ἤτοι φονικὸν καὶ πολεμικὸν ὁρώντων, ὡς λεόντων.

λείβοντες] B. χέοντες. οἶκτος] ἔλεος. διὰ στόμα] ἑαυτῶν, ἢ διὰ οὐ μόνον ὅταν δηλοῖ αἰτίαν συντάσσεται αἰτιατικῇ, ἀλλὰ καὶ ὅταν δηλοῖ καὶ ἐνέργειαν, οὐ γὰρ μόνον φαμὲν ὅτι διὰ τῶν ῥητόρων πάνθ' ἡμῖν τὰ χρηστὰ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ῥήτορας. Εὑρήσεις δὲ καὶ προΐων, διὰ στόμα πυριγενετᾶν χαλινῶν· οἱ πολλοὶ δὲ ἀγνοοῦντες ἀντὶ τῆς εἰς λαμβάνουσι, διὰ στόμα ἀντὶ τοῦ εἰς στόμα λέγοντες.

v. 52. σιδηρόφρων] B. σκληρὸς καὶ ἄκαμπτος. θυμὸς] αὐτῶν. φλέγων] θερμῶς κινούμενος.

v. 54. πύστις οὐκ ὄκνῳ χρον.] A. εἰς ἐπέκτασιν πολλοῦ καιροῦ. Μετ' οὐ πολὺ δὲ ταῦτα γνώσῃ τῇ πείρᾳ. Ἡ περὶ τούτων ἀκοὴ οὐ βραδέως γίγονε· ταχὺ γὰρ ἤγγειλα.

τῶνδε πύστις] B. τούτων φήμη, ἀκοή. οὐκ ὄκνῳ χρονίζεται] οὐκ ἀναβολῇ βραδύνει.

v. 55. κληρουμένους δ' ἔλειπον] A. κατέλειψα δὲ αὐτοὺς ἐκεῖσε κλῆρον ποιουμένους, ὅπως ἕκαστος αὐτῶν ἄγοι λόχον καὶ ἐνέδραν καὶ τάξιν πολεμικὴν πρὸς πύλας, πάλῳ καὶ κλήρῳ τοῦτο λαχών. Κλήρους γὰρ ποιησαμένων τῶν ἑπτὰ λοχαγῶν, μία πύλη ἑκάστῳ ἐδόθη πρὸς φυλακήν.

κληρουμένους] B. κλήρους βάλλοντας. ὡς] ἵνα. πάλῳ] κλήρῳ.

v. 56. λόχον] B. ἐνέδραν.

v. 57. ἐκκρίτους] B. ἐξειλεγμένους.

v. 58. τάγευσαι] B. ὡς ταγὸς καὶ ἡγεμὼν τῆς πόλεως τάξαι.

v. 59. ἐγγὺς] B. τῆς πόλεως. ἤδη] ἀπὸ τοῦ νῦν.

v. 60. ἀργηστὴς] A. λευκός.

κονίει] B. κόνιν ἐγείρει. ἀργηστὴς] λευκός.

v. 61. χραίνει] B. βρέχει. σταλαγμοῖς] ῥανίσι.

v. 62. σὺ δ' ὥστε νηὸς] A. σὺ δ' ὥσπερ ἀγαθὸς κυβερνήτης νεὼς, φράξαι καὶ φρούρησον τὴν πόλιν. κεδνὸς] ἀσφαλὴς, βέβαιος.

ὡς] B. ὥσπερ. κεδνὸς οἰακοστρόφος] συνετὸς κυβερνήτης.

v. 63. καταιγίσαι] A. σφοδρῶς καταπνεῦσαι τὰς πνοὰς τοῦ πολέμου. Τροπικὸς δὲ ὁ λόγος· ὤφειλε γὰρ εἰπεῖν πνοὰς ἀνέμου, ἀλλὰ περὶ πολέμου λέγων διὰ τοῦτο καὶ τὴν τροπὴν φυλάττει, νῆα μὲν τὴν πόλιν ὀνομάζων, πνοὰς δὲ Ἄρεος τὴν σφοδρότητα τοῦ πολέμου, κῦμα δὲ χερσαῖον τὴν σύῤῥοιαν τοῦ πλήθους τοῦ στρατοῦ τῶν ἐναντίων.

φράξαι] B. φύλαξον καὶ ἀσφαλίσαι. καταιγίσαι] καταβαλεῖν καὶ ἀνατρέψαι. Χρῆται δὲ δι' ὅλου τῇ μεταφορᾷ.

v. 64. βοᾷ γὰρ κῦμα] A. Πρὸς τὸ πνεῦμα ἐπήγαγε τὸ κῦμα· παρακεκινδυνευμένως δὲ εἶπε κῦμα χερσαῖον.

κῦμα χερσαῖον στρατοῦ] B. ἐπειδὴ τὸ κῦμα θαλάσσης ἐστὶ, διὰ τοῦτο χερσαῖον εἶπε. Δηλοῖ δὲ ἐντεῦθεν τὴν σφοδρὰν τοῦ στρατοῦ ῥύμην.

v. 65. καὶ τῶνδε καιρὸν] A. τοῦτ' ἔστι, μὴ ἐκπέσῃς τοῦ δέοντος χρόνου.

τόνδε καιρὸν] B. τὸν τῆς προσβολῆς ἐκείνων. ὅστις ὤκιστος] ταχύτατος, ἤγουν πρόλαβε ταχέως τὴν ἐκείνων ἔφοδον.

v. 66. κἀγὼ] B. καὶ ἐγὼ ἕξω τὰ ἐπίλοιπα ὀφθαλμὸν ἡμεροσκόπον πιστόν· τουτέστιν ἀπελθὼν αὖθις ἐκεῖσε καὶ ἕκαστα τῶν πραττομένων σκοπῶν, ἀγγελῶ σοι. Καλεῖται δὲ τὸν ὀφθαλμὸν ἡμεροσκόπον, ἐπειδὴ ὥσπερ τοὺς κατασκόπους ἔχομεν, οὕτω καὶ τοὺς οἰκείους ὀφθαλμούς. Τὸ δὲ πιστὸν λέγει, ὅτι ὁ ἰδών τι μᾶλλον τοῦ ἀκούσαντος ἐπίσταται, καὶ μαρτυρεῖ ἡ παροιμία, ὀφθαλμοὶ ὠτίων πιστότεροι. τὰ λοιπὰ] τούτων. πιστὸν] βέβαιον.

v. 67. ὀφθαλμὸν ἕξω] A. ἀσφαλῶς φυλάξω.

σαφηνείᾳ λόγου] B. ἀκριβεστάτῃ ἀγγελίᾳ τοῦ ἐμοῦ λόγου.

v. 68. τῶν θύραθεν] B. τῶν πολεμίων.

v. 69. πολισσοῦχοι θεοὶ] B. οἱ τὴν πόλιν συνέχοντες καὶ φυλάσσοντες.

v. 70. Ἐρινὺς] B. φθοροποιή. πατρὸς] τοῦ ἡμετέρου.

v. 71. πρυμνόθεν] B. ῥιζόθεν. πανώλεθρον] ποταπήν.

v. 72. Ἑλλάδος φθόγγον χέουσαν] A. ἤγουν τὴν μὴ βάρβαρον οὖσαν, ἀλλ' Ἑλληνίδα καὶ αὐτήν.

ἐκθαμνίσητε] B. ἐκσπάσητε. δηάλωτον] ὑπὸ πολέμου ἠφανισμένον. Ἑλλάδος φθόγγον χέουσαν] διάλεκτον· ἤτοι Ἑλληνίδα οὖσαν.

v. 73. δόμους ἐφεστίους] B. τῶν πολιτῶν, ἢ ἐμῶν.

v. 75. μήποτε σχέθειν] A. τὸ ἀπαρέμφατον ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ. Ἀντὶ τοῦ, μήποτε σχῆτε ἐν ζυγοῖς τοῖς δουλίοις τὴν ἐλευθέραν πόλιν.

ζυγοῖσι δουλείοισι] B. ἤτοι δουλείᾳ. μήποτε σχέθειν] ἐθελήσατε κρατηθῆναι.

v. 76. ξυνὰ] A. κοινωφελῆ καὶ ὑμῖν.

ἀλκὴ] B. δύναμις καὶ βοήθεια. ξυνὰ] ἡμῖν καὶ ὑμῖν.

v. 78. θρέομαι φοβερὰ μεγάλ' ἄχη] A. ἤτοι θρηνῶ, βοῶ φοβερὰς μεγάλας θρηνῳδίας. Εὐπτόητος γὰρ ἡ τῶν παρθένων ἡλικία πρὸς φόβον, μάλιστα πρὸς πολιορκίαν. Τὸ δὲ φοβερὰ, ἢ διὰ τὰ φοβερὰ ἄχη· ἢ φοβερὰ γινομένη, ὅ ἐστιν ἐπίτρομος.

θρέομαι] B. φοβοῦμαι. ἄχη] τὰ ἐπερχόμενα δηλονότι.

θρέομαι φοβερὰ] Γ. ὁ παρὼν χορὸς, συνέστηκεν ἐκ κώλων ρδ'. Ὧν τὰ μέν ἐστι χοριαμβικὰ, τὰ δὲ, εἰ βούλει, καὶ ἀντισπαστικὰ πενθημιμερῆ καὶ ἑφθημιμερῆ καὶ ἡμιόλια, καὶ δίμετρα ἀκατάληκτα, καὶ τρίμετρα, βραχυκατάληκτα, ὧν τελευταῖον Μ ν ή σ τ ο ρ ε ς ἐ σ τ έ μ ο ι. Οὕτω δὲ χρὴ μετρηθῆναι μᾶλλον, ἵν' εἴη κατάλληλα τὰ κῶλα, ὡς καὶ τὰ τῶν ἄλλων χορῶν.

v. 79. μεθεῖται στρατὸς στρατόπεδον λιπὼν] A. ἀφεῖται ὁ ὄχλος ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου. Οἷον, ἤδη τὴν ὁρμὴν ποιοῦνται ἐπὶ τὴν πόλιν ἡμῶν οἱ πολέμιοι. Ταῦτα δὲ φανταζόμενοι λέγουσιν ὡς ἀληθῆ. Τὸ δὲ χ πρὸς τὴν διαφορὰν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στρατοπέδου· στρατόπεδον γὰρ καλεῖται τὸ ἐνδιαίτημα τοῦ στρατοῦ.

μεθεῖται] B. ἐκ τοῦ οἰκείου τόπου ἐφ' ἡμᾶς ὁρμᾶται. στρατόπεδον] τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐκεῖτο.

v. 80. ῥεῖ πολὺς δ' ὧδε] A. ὁ ἱππικὸς στρατὸς συγκεχώρηται καὶ ἀφίεται, πρὸς τὴν πόλιν ὁρμᾷ, πρόδρομος, ἤτοι προπορευόμενος τῶν ἑτέρων· τὸ τοῦ στρατοῦ ὅλον, τουτέστιν, ἅπαν τὸ τοῦ στρατοῦ πλῆθος ῥεῖ, ὁρμᾷ, χέεται, κινεῖται. Ἀσυνδέτως ταῦτα. Πείθει δέ με ταῦτα σκοπεῖν ὁ ἐν τῷ ἀέρι ἀναφερόμενος κονιορτὸς, ὁ ἄναυδος καὶ ἄφωνος ὢν, σαφὴς δὲ καὶ φανερὸς καὶ ἀληθὴς μηνυτὴς τούτων, ἤγουν, ἡ τοῦ κονιορτοῦ κίνησις, ἱππέων πλῆθος σημαίνει ἐπέρχεσθαι. Αἰθερία δὲ κόνις, ἡ αἰρομένη μέχρι τοῦ αἰθέρος, καίτοι ἄφωνος οὖσα, ἐναργής ἐστιν, ὥσπερ ἄγγελος, καὶ ἀληθής· φαντάζονται δὲ ταῦτα πάντα.

ῥεῖ] B. δίκην ῥεύματος ἔπεισι. πρόδρομος] προτρέχων, ποταπός.

v. 81. Αἰθερία κόνις] B. καὶ μέχρις ἀέρος φθανοῦσα ταῖς τῶν ἵππων ὁπλαῖς. με πείθει] ἐπειδὴ τὸ πείθειν διὰ λόγου γίνεται, διὰ τοῦτο εἶπε τὸ ἄναυδος.

v. 82. σαφὴς ἔτυμος ἄγγελος] B. φανερὸς ἀληθὴς μηνυτὴς, ὡς κατ' ἐμοῦ γίνεται.

v. 83. ἐλεδεμνὰς] A. ὁ ἐλαύνων καὶ διεγείρων τῶν δεμνίων. ποδιοπλόκτυπος] καὶ τὸ τῆς γῆς δέ μου πέδον κατακτυπούμενον τοῖς ὅπλοις, ποιεῖ μου τοῖς ὠσὶ προσπελάζειν τὸν ἦχον.

ἐλεδεμνὰς] B. ἐλαύνων ἐμὲ ἐκ τῶν δεμνίων καὶ οὐκ ἐῶν καθεύδειν, φόβον ἐμβαλών. πεδιοπλόκτυπος] κτύπον ἐν τῷ πεδίῳ τοῖς ὅπλοις ἐγείρουσα.

v. 84. ἐγχρίμπτεται βοὰ] B. ἔπεισι καὶ πλησιάζει ἦχος. ποτᾶται] ἐναέριος φέρεται, ἠχεῖ ἡ βοὴ τῶν ὅπλων.

v. 85. βρέμει] A. ἠχεῖ τρόπον ποταμῶν τὰ πεδία τῆς γῆς μου.

ἀμαχέτου] B. πρὸς ὃ μὴ δύναταί τις μαχήσασθαι, ἤτοι κατασχεῖν φερόμενον. ὀροκτύπου] τοῦ κτύπον ἐν τῷ ὄρει ἐγείροντος τῇ φορᾷ. Ἢ τοῦ ἔχοντος ἐν τῷ ὄρει καὶ ὁρμᾶν.

v. 86. ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ] B. ὢ ὢ ὢ. ὀρόμενον] ταρασσόμενον καὶ ἐγειρόμενον, φερόμενον. ἀλεύσατε] ἀποσοβήσατε.

v. 87. βοᾷ ὑπὲρ τειχέων ὁ] A. σὺν θορύβῳ καὶ ὄχλῳ ὁ Ἀργεῖος λαὸς ὁ λευκὰς ἀσπίδας ἔχων ὄρνυται καὶ διεγείρεται καὶ ὁρμᾷ ὑπεράνω τῶν τειχέων, εὐπρεπὴς, ἤτοι τοῖς ὅπλοις κεκοσμημένος, ἐπὶ τὴν πόλιν τρέπων, προσορᾷ γὰρ ὡσανεὶ ὁ τῶν παρθένων χορὸς πῶς ὁ τῶν Ἀργείων ὄχλος ἄνοδον ἐπὶ τῶν Θηβαϊκῶν τειχῶν μέλλει ποιήσασθαι.

βοᾷ] B. ἐστίν.

v. 89. ὄρνυται] B. ὁρμᾶται. εὐτρεπὴς] ποταπὸς, ἕτοιμος.

v. 90. διώκων] B. ἐλαύνων, σπεύδων.

v. 92. ῥύσεται] B. ἡμᾶς τῶν τοιούτων.

ἐπαρκέσει] B. βοηθήσει ἡμῖν.

v. 95. πότερα δῆτ' ἐγὼ] A. πρὸς τὰ εἴδωλα τῶν θεῶν πέσω, παρακαλῶν καὶ δυσωπῶν αὐτοὺς, ἢ ἄλλο τι πράξω.

πότερα] B. ποιόν· ἐπειδὴ τὸ πότερα δυοτικὴν ἔμφασιν ἔχει. Φαμὲν γὰρ πότερα ποιήσω, τόδε ἢ τόδε; ἐνταῦθα τὸ μὲν ἓν σκέλος εἶπεν, ἐπειδὴ συντελεῖ, τὸ δὲ ἕτερον παρῆκεν, δέον εἰπεῖν, ἢ οὐ προσπέσω· ὥστε πρὸς τὸ δαιμόνων πρῶτον ὑπόστιζε, ἵνα ἡ μὲν ὑποστιγμὴ εἴη διότι ὁ λόγος κρεμᾶται, ἡ δὲ στιγμὴ, διότι εἰ τὸν λόγον ἀπέδωκας, ἔστιξας ἂν ἐν τῷ τέλει τῆς ἀποδόσεως· τῶν δὲ μὴ ταῦτα δεχομένων βραχὺς λόγος, ἱκανὴν γὰρ τὴν ἐκ τῆς ἀγνοίας διδόασι δίκην. ποτιπίσω] προσπέσω.

v. 96. βρέτη] B. εἰκόνας.

v. 97. εὔεδροι] A. ἐπ' ἀγαθῷ ἱδρυμένοι. Ἢ ἐπὶ τῶν ἰδίων, φησὶ, καθεδρῶν καθεζόμενοι.

εὔεδροι] B. ὧν οἶκοι ἐν τοῖς ναοῖς.

v. 98. ἀκμάζει βρετέων ἔχεσθαι] A. τοῦτό φησι, καιρός ἐστι νῦν ἔχεσθαι βρετέων ἤτοι προσπίπτειν τοῖς εἰδώλοις τῶν θεῶν, καὶ παρακαλεῖν αὐτούς. Τί βραδύνομεν, καὶ οὐχ ἱκετεύομεν, ὦ ἀγάστονοι, ἡμεῖς αἱ ὑπὸ τοῦ στόνου ἀγόμεναι καὶ κατεχόμεναι, ἢ, λίαν θρηνοῦσαι. Ταῦτα δὲ τινὲς τῶν τοῦ χοροῦ γυναικῶν πρὸς τὰς ἑτέρας φασιν. Ἄλλως. Καιρὸς ἥκει, οἷον ἀκμῆς καὶ ὀξυλαβίας χρῄζει τὰ πράγματα.

ἀκμάζει βρετέων ἔχεσθαι] B. ἀκμὴ καὶ καιρός ἐστιν εἰδώλων ἅπτεσθαι ἐπὶ δεήσει. ἀγάστονοι] ἄγαν στενάζουσαι μόνον, καὶ οὐχ ἱκετεύουσαι.

v. 100. ἀκούετ' ἢ] A. ἐπεὶ ἀγνῶτές εἰσι, τοῦτό φασιν, ἆρα φανταζόμεθα, ἢ ἀληθῶς ἀκούομεν.

v. 101. πέπλων καὶ στεφέων] A. πότε στέφη ῥίψομεν ἢ πέπλους ἐπὶ γῆς, ἢ νῦν, τραπεῖσαι ἐπὶ λιτανείαν τὴν περὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως; παρετίθεσαν γὰρ καὶ πέπλους, καὶ ἐνέδυον καὶ πέπλους τὰ ἀγάλματα. Ὅμηρος, πέπλον ὅστις τοι χαριέστατος. (Iliad. vi. 271.)

πεπλῶν] B. τῶς ἐν τοῖς ἀγάλμασι. στεφέων] τῶν περὶ αὐτὰ στεφάνων. πότε] ἕξομεν. ἀμφὶ λιτὰν] περὶ παράκλησιν. ἕξομεν] οἱονεὶ διατεθῶμεν. Ὁ γὰρ περί τι διατεθεὶς ἄντικρυς τοῦτο κατέχει. Τὸ ἕξομεν οὕτω νόει, ὡς ἔφημεν, συνάπτων πρὸς τὸ ἀμφὶ λιτὰν, τὸ δὲ ἀμφὶ λιτὰν πρὸς τὸ πέπλων καὶ στεφάνων· χρῶνται δὲ τούτῳ εἰς τοιαύτην σημασίαν καὶ οἱ ῥήτορες· καὶ μαρτυρεῖ ὁ Σύριος Λουκιανὸς λέγων, ἔπειτ' ἀμφὶ πλοῦν εἴχωμεν. Ἀγνοοῦντες δέ τινες τὸ ἕξομεν ἀντὶ τοῦ ἑξόμεθα λέγουσι, συνάπτοντες πρὸς τὸ πέπλων. Ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς, ὁπότε ἱκέτευον τοὺς αὐτῶν θεοὺς, ἐν χερσὶν ἔχειν τοὺς αὐτῶν πέπλους καὶ στεφάνους, καὶ διὰ τούτων αὐτοὺς ἐξιλεοῦσθαι.

v. 103. κτύπον δέδορκα] A. μετήγαγε τὰς αἰσθήσεις πρὸς τὸ ἐνεργέστερον. Ὡς, Ἤκουσας ὁ κόραξ οἷος ἦλθ' ἐξ ὀρέου. Ὁ μέντοι ὀκτάσημος ῥυθμὸς ὡς καὶ παρ' Εὐριπίδῃ. (Phoen. 357.) Ἐγὼ δὲ οὔτε τοι πυρὸς ἀνῆψα φῶς νόμιμον ἐν γάμοις, πολύς ἐστιν ἐν θρηνῳδίᾳ, καὶ ἐπιτήδειος πρὸς θρήνους καὶ στεναγμούς.

κτύπον δέδορκα] B. κατανοῶ. Ὃ γὰρ κατανοῶ, τοῦτο δέδορκα τοῖς τοῦ νοῦ ὀφθαλμοῖς. πάταγος] κτύπος.

v. 104. τί ῥέξεις] A. τί ποιήσεις ὦ παλαίχθων Ἄρης, προδώσεις ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν;

ῥέξεις] B. ποιήσεις. παλαίχθων Ἄρης] ὁ πάλαι καὶ ἐξ ἀρχῆς τὴν τῶν Θηβῶν χθόνα λαχὼν εἰς οἴκησιν. Παρὰ Θηβαίοις ὁ Ἄρης τιμᾶται, Ἁρμονία γὰρ ἡ τούτων προμήτηρ, Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεος ἦν παῖς· καλεῖται δὲ ἐνταῦθα καὶ ἄρειον τεῖχος, καὶ Ἀρητιὰς κρήνη, ἣν ὁ Ἄρης τηρεῖ καὶ ἐπισκοπεῖ. τὰν σὰν γᾶν] πόλιν δηλονότι.

v. 105. παλαίχθων] A. ἀντὶ τοῦ, ὁ ἐκ παλαιοῦ κληρωσάμενος τήνδε γῆν. Τιμᾶται γὰρ παρὰ Θηβαίοις ὁ Ἄρης. Διὸ καὶ ἄρειον τεῖχος καὶ Ἀρητιὰς κρήνη παρ' αὐτοῖς. Ἄρη: ἀττικὸν, ὦ Ἄρης κλητικόν· οἱ δὲ γράφουσιν, ὦ Ἄρη. Ἱερὰ δὲ Θήβη τοῦ Ἄρεως. Ἔστιν οὖν πάλαι τὴν γῆν κατέχων.

v. 107. ἔπιδ' ἔπιδε πόλιν] A. ἠθικὸν τὸ δὶς ἀναφωνῆσαι. Δειλίαν γὰρ ἐμφαίνουσι διὰ τούτου.

χρυσοπήληξ] B. χρυσῆν περικεφαλαίαν ἔχων. ἔπιδε] ἤτοι εὐμενῶς βλέψον.

v. 108. εὐφιλήταν] A. εὖ πεφιλημένην.

εὐφιλήταν] B. ἀγαπητήν.

v. 109. πολισσοῦχοι χθονὸς] B. οἱ τὴν πόλιν καὶ τὴν περὶ αὐτὴν γῆν συνέχοντες.

v. 110. ἴθ', ἴτε πάντες] A. τινὲς ἴτ' ἴτε φασί· διὰ δὲ τὸ κακόφωνον εἶναι τὸ τ, τὸ θ προσελήφθη τῷ ποιητῇ. Ἄλλοι δὲ ἴθι ἑνικῶς λέγουσι, πρὸς τὸν Ἄρην τοῦτο ἀποτείνοντες, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τοὺς θεούς. Ὁ δὲ νοῦς ἐστὶ τοιοῦτος, ἔλθετε ὦ θεοὶ σύμπαντες ἴδετε καὶ θεάσασθε τὸν ἱκέσιον λόχον τῶν παρθένων, ἤγουν τὸ πλῆθος καὶ τὴν συνάθροισιν τῶν παρθένων γυναικῶν, τὴν ἱκετεύουσαν ὑμᾶς ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι δούλας αὐτὰς τοῖς ἐχθροῖς.

Ἄλλως. Σαφὲς ἐνταῦθα ὅτι ἐκ παρθένων ἐστὶν ὁ χορός. Ἐπίδετε, φησὶν, ἡμᾶς ἱκετευούσας τρόπον δούλων. Ἱκετεύομεν γὰρ ὑπὲρ τοῦ μὴ εἰς δουλείαν ἀχθῆναι.

v. 111. παρθένων] B. ἡμῶν. ἱκέσιον λόχον] παράκλητον συνεδρίαν, ἀγοράν. δουλοσύνας ὕπερ] δουλείας ὑπὲρ τοῦ μὴ δουλεῦσαι.

v. 114. κῦμα γὰρ περὶ πτόλιν δοχμολόφων ἀνδρῶν] A. ταῦτα τροπικῶς εἶπεν. Ἤτοι, ὀργὴ καὶ θυμὸς τῶν δοχμολόφων ἀνδρῶν ταῖς πνοαῖς ταῖς ἐκπεμπομέναις τοῦ στόματος αὐτῶν, καχλάζει καὶ τῶν ῥινῶν ἔξωθεν. Δοχμολόφων δὲ, τῶν ἐπινευόντων τοὺς λόφους, ἤτοι τὰ κράνη αὐτά· ἐν γὰρ τῇ κινήσει συμβαίνει πλαγιάζεσθαι τοὺς λόφους. Ἢ δοχμολόφων, τῶν κορυθαιόλων· καὶ Ὅμηρος ἔφη, κορυθαίολος Ἕκτωρ. Τὸ γὰρ κινούμενον κράνος τῇδε κἀκεῖσε, δόχμιον γίνεται τε καὶ λέγεται· ἡ δὲ κίνησις κατηγορεῖται τοῦ ἐμπράκτου. Ἄλλοι δὲ δοχμολόφων φασὶ, διότι οἱ πολεμοῦντες κόρυθας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἐπεφέροντο, τρεῖς λόφους ἐχούσας, νεύοντας τῇδε κἀκεῖσε.

v. 115. δοχμολόφων] B. ἤτοι τῶν ἐχόντων τοὺς λόφους δοχμίους ἐν τῷ κινεῖσθαι. Λόφος δέ ἐστιν ἡ λεγομένη ἵππουρις, ἣν ἄνω τοῦ κράνους πηγνύουσιν.

v. 116. καχλάζει πνοαῖς] A. ταῖς πνοαῖς τῶν ἀνδρῶν καχλάζει, ὥσπερ κῦμα· καχλάζει δὲ οὐ Βορέου ἢ Νότου πνοῇ, ἀλλὰ τῇ τοῦ Ἄρεως.

καχλάζει] B. ἠχεῖ. ὀρόμενον] διεγειρόμενον.

v. 118. παντελὲς] A. πάντων ἔχων τέλος. πάντως ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν] πάντως καὶ ἡμῖν βοήθησον, ὥστε μὴ ὑπὸ τὴν πολεμίων ἅλωσιν γενέσθαι.

παντελὲς] B. τὸ παντελὲς ἢ πρὸς τὸ Ζεῦ νοητέον οὕτω, ὦ Ζεῦ παντελὲς ἤτοι, ὦ πάντα τελῶν, ἢ ὁ κατὰ πάντα τέλειος· ἢ πρὸς τὸ ἄρηξον, οὕτω, ἄρηξον παντελές. ἤγουν διόλου. πάντως] ἀληθές.

v. 119. ἄρηξον] B. βοήθησον ἡμῖν. δαΐων ἅλωσιν] τὴν τῶν πολεμίων καταστροφήν.

v. 121. φόβος δ' ἀρηΐων] A. λείπει ἡ ὑπό. Ὁ ὑπὸ τῶν ἀρηΐων ὅπλων φόβος ταράσσει.

κυκλοῦνται] B. κυκλοῦσι. φόβος] ἡμῖν. ἀρηΐων] πολεμικῶν.

v. 122. διάδετοι δὲ γενύων] A. ἢ στομάτων. κινύρονται φόνον] ἤτοι ἦχόν τινα φονικὸν καὶ φονεργάτην ἐκπέμπουσιν. Ἄλλως. Θρηνοῦσιν ἡμῶν τὴν ἀναίρεσιν καὶ οἷον προφωνοῦσιν οἱ ἐν ταῖς γένυσι τῶν ἵππων χαλινοί.

διάδετοι γενύων ἱππείων] B. πανταχόθεν δεδεμένοι ἱππικῶν στομάτων.

v. 124. κινύρονται] B. ἠχοῦσιν ἡμῖν.

ἀγήνορες πρέποντες στρατοῦ] B. ἄγαν ἀνδρεῖοι, ἔξοχοι· πρέπουσι γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις οἱ ἔξοχοι προὔχοντες.

v. 125. δορυσσόοις] A. ταῖς διὰ τῶν δοράτων σωζούσαις πανοπλίαις, πολεμικαῖς πανοπλίαις.

δορυσσόοις σαγαῖς] B. πολεμικαῖς πανοπλίαις. Δορυσσόος πανοπλία ἡ ἐν τῷ δορὶ καὶ ἐν τῷ πολέμῳ σώους διατηροῦσα τοὺς ἔχοντας.

v. 126. πάλῳ] B. κλήρῳ.

v. 127. σύ τ' ὦ Διογενὲς] A. σύ τε ὦ κράτος ἐν πολέμοις Ἀθηνᾶ. Ὑπὸ δὲ τῆς ἀγωνίας οὐχ ἕνα θεὸν ἐπικαλοῦνται, ὡς παρθένοι. Καὶ ταῦτα δὲ δόχμιά ἐστι καὶ ἴσα, ἐάν τις αὐτὰ ὀκτασήμως βαίνῃ. Ῥυθμοὶ γάρ εἰσι· βαίνονται δὲ οἱ ῥυθμοὶ, διαιρεῖται δὲ τὰ μέτρα, καὶ οὐ βαίνεται.

Διογενὲς] B. ἐκ Διὸς γεννηθέν. φιλόμαχον] πολεμικόν.

v. 129. ῥυσίπτολις] B. ῥυομένη τὴν πόλιν. ἵππιος] ἱππικός· ἢ διὰ τὸ ὕδωρ ταχὺ, ἢ διότι τῷ Πέλοπι πρῶτος ἅρμα παρέσχεν.

v. 131. ἄναξ ἰχθυβ.] A. καὶ σὺ ὦ Πόσειδον, ὃς ἀνάσσεις ἐπὶ θήρᾳ ἰχθύων.

v. 132. ἰχθυβόλῳ μηχανᾷ] B. τῷ κάμακι ἢ τῇ τριαίνῃ.

v. 134. ἐπίλυσιν δίδου] A. πάλιν δὶς εἶπε τὸ ἐπίλυσιν. Τεταραγμένης καὶ ψυχῆς ταῦτα ἤθη, καὶ ἐμφάσεως ἕνεκα λεγόμενα.

ἐπίλυσιν] B. ἀπαλλαγήν. φόβων] τῶν νῦν. δίδου] ἡμῖν.

v. 136. Κάδμου ἐπώνυμον B. Καδμεῖοι οἱ Θηβαῖοι.

v. 138. κήδεσαί τ' ἐναργῶς] A. κηδεστὴς ἐναργῶς γένου. Ἁρμονίαν γὰρ τὴν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως εἶχεν ὁ Κάδμος· ἢ ἀντὶ τοῦ, φρόντισον ἡμῶν καὶ τῆς πόλεως ἐναργῶς.

κήδεσαι τ' ἐναργῶς] B. φρόντισον φανερῶς.

v. 139. καὶ Κύπρις, ἅτε γένους] A. Κύπρις ἡ Ἀφροδίτη λέγεται· ταύτης δὲ καὶ Ἄρεως θυγάτηρ ἡ Ἁρμονία ἐγένετο, ἣν ὁ Κάδμος ἔλαβεν εἰς γυναῖκα. Ἀφ' ἧς οἱ ἀπὸ τοῦ Κάδμου πάντες γεγόνασι. Φησὶν οὖν ὁ χορὸς πρὸς τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὴν ταύτης θυγατέρα Ἁρμονίαν, βοήθησον ἡμῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ σοῦ ἐγεννήθημεν, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ σοῦ καταγόμεθα.

Κύπρις] B. ὦ. ἅτε] ἥτις. γένους] τοῦ ἡμετέρου. προμάτωρ] ἐξ Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης Ἁρμονία, ἡ Κάδμου γυνή.

v. 141. ἄλευσον] B. ἀποσόβησον τὰ παρόντα. σέθεν] σοῦ. ἐξ αἵματος] τοῦ γένους, ἤτοι τῆς Ἁρμονίας τῆς σῆς θυγατρός.

v. 143. θεοκλύτοις] A. μεγάλαις, ἃς καὶ ὁ θεὸς ἀκούσειεν.

λιταῖς σε θεοκλύτοις ἀπύουσαι] B. παρακλήσεσιν αἷς ἄνθρωποι τοὺς θεοὺς καλοῦσιν εἰς ἔλεον ἐπικαλούμεναι.

v. 144. πελαζόμεθα] B. τῷ σῷ βωμῷ πλησιάζομεν.

v. 145. Λύκει' ἄναξ, λύκειος γενοῦ] A. Λύκειόν φασι τὸν Ἀπόλλωνα, ἢ διὰ τὸ ἐν τῇ Λυκίᾳ τῇ πόλει τιμᾶσθαι αὐτὸν, ἢ διὰ τὸ ἀνατίθεσθαι αὐτῷ λύκον ὡς ἱερὸν, ἢ διὰ τὸ λύκους ἀναιρεῖν. Ἢ, ὅ γε κρεῖττόν ἐστι, διὰ τὸ λυκόφως ποιεῖν, τῆς νυκτὸς ὑποχωρησάσης. Ἀπόλλων γὰρ ὁ Ἥλιος. Ἄλλως. Πολέμιος· οἷον, ὥσπερ λύκος, αὐτοῖς ἐφόρμησον, ἀνθ' ὧν ἡμεῖς νῦν θρηνοῦμεν. Οὕτως τινὲς τὸ λύκειος. Ἢ, ἐπιβλαβὴς τοῖς πολεμίοις ἐπὶ τῆς αὐτῆς τῶν στόνων γενοῦ, οἷον ἐπὶ τοῦ πολέμου.

Λύκει' ἄναξ] B. ὁ λύκον ὀλέσας ποτέ. Λύκειος γενοῦ] φθορεὺς, καὶ οἷος ἐφάνης λύκῳ ποτέ.

v. 146. στρατῷ δαΐῳ] B. τῷ τῶν πολεμίων. στόνων αὐτᾶς] τῶν ἡμετέρων στεναγμάτων ἀκροατής.

v. 148. Λητογένεια] B. ἐκ Λητοῦς γεννηθεῖσα.

v. 149. εὖ πυκάζου] A. ἤτοι ἐντέχνως καὶ ἐπιστημόνως ἔντεινε τὸ τόξον. Τὸ γὰρ πύκα ἀντὶ τοῦ ἐπιστημόνως παραλαμβάνεται.

εὖ πυκάζου] B. εὐτρέπιζε κατὰ τῶν πολεμίων.

v. 151. ὄττοβον ἁρμάτων] A. ἀκούω, φησὶ, τὸν τῶν χνοῶν κτύπον.

ὄττοβον] B. κτύπον. ἁρμάτων] τῶν πολεμίων.

v. 152. πότνια Ἥρα] B. σεβασμία. Τὸ πότνια Ἥρα καὶ τὸ Ἄρτεμι φίλα ἐπιφωνήματά ἐστι πρὸς τοὺς θεοὺς διὰ μέσου τῶν στεναγμάτων λεγόμενα, εἰς οἶκτον αὐτοὺς προκαλούμενα· τοιαῦτα δὲ καὶ πρῴων εὑρήσεις.

v. 153. ἔλακον ἀξόνων] A. παρὰ τὸ τοῦ Ὁμήρου, μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων. (Il. v. 838.) Τοῦτο ἄξων εἴρηται. Χνόαι δέ εἰσι τὰ ἀκραξόνια, περὶ ἃ αἱ χοινικίδες, αἳ καὶ παραξονίτιδες λέγονται. Λέγουσι δὲ καὶ μετὰ τοῦ ι οἱ ποιηταὶ τὸ χνοῖαι.

ἔλακον] B. ἤχησαν. ἀξόνων] τῶν ἐν τοῖς ἅρμασι, βριθομένων] βαρυνομένων τοῖς ἐφεστῶσι. χνόαι] αἱ ὀπαὶ, ἤτοι τὰ ἅρματα περιφραστικῶς.

v. 155. δορυτίνακτος δ' αἰθὴρ] B. διὰ τῶν δοράτων τῶν πολεμίων κινούμενος ὁ ἀὴρ ταράσσεται.

v. 156. ἄμμιν] B. ἡμῖν.

v. 157. ποῖ δ' ὅτι τέλος] B. ποῦ; εἰς νίκην ἢ εἰς ὄλεθρον. θεὸς] τύχη.

v. 158. ἀκροβόλων δ' ἐπάλξεων λιθὰς] A. ἀκροβολίζεσθαι ἔστι τὸ ἐν πολέμοις κατάρχεσθαι. λιθὰς] λιθὰς, ἤτοι σωρὸς λίθων, ἔρχεται ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων, ἤτοι τῶν μικρῶν

πυργισκίων τῶν ἀκροβόλων, ἤτοι τῶν πόῤῥωθεν βαλλομένων, διὰ τὸ ἐν ἄκρῳ τῶν τειχῶν καὶ ἄνωθεν ἵστασθαι.

λιθὰς] B. σωρεία λίθων. ἔρχεται] τὸ ἔρχεται, εἰ μὲν νοήσεις ἀπὸ Θηβαίων πρὸς τοὺς πολεμίους, τὸ ἀκροβόλων ἀντὶ τοῦ ἐξ ἄκρων τοῦ τείχους εἰς τρῶσιν τῶν πολεμίων πεμπομένων ἐρεῖς. Εἰ δὲ ἀπὸ τῶν πολεμίων πρὸς τοὺς Θηβαίους, ἀκροβόλων ἀντὶ τοῦ εἰς τρῶσιν τῶν ἐν τοῖς ἄκροις ἑσταμένων τοῦ τείχους πεμπομένων ἐκ πολεμίων· ταῦτα δὲ λέγει ὁ χορὸς οὐχ ὅτι ἀληθῶς ἐγίνετο, ἀλλ' Αἰσχύλος ἐξεπιτηδὲς τοῦτο ποιεῖ τὴν τῶν γυναικῶν παριστῶν φύσιν, ἡνίκα ταραχθεῖεν φόβῳ, καὶ τὰ οὐκ ὄντα φανταζομένων.

v. 160. ὦ φίλ' Ἄπολλον] B. ὦ Ἄπολλον, καὶ δέον εἰπεῖν ὦ Ζεῦ, τέλος ἡμῖν πολεμόκραντον ἁγνὸν καὶ ἀναίμακτον δός· ὁ δὲ οὐχ οὕτως ἔφη, ἀλλὰ πρὸς τὸ τέλος τὸν λόγον ἐποιήσατο. Ἐστὶ δὲ τὸ αὐτό.

v. 161. κόναβος ἐν πύλαις] A. κόναβος καὶ ἦχος καὶ κτύπος τῶν σακέων καὶ ἀσπίδων τῶν ὑπὸ χαλκοῦ συνδεδεμένων, ἐν μάχαις τε τέλος καὶ πλήρωμα ζωῆς (ἤτοι θάνατος) ἁγνὸν, ἐν τῷ πολέμῳ πληρωθὲν, ἢ ὑπὸ τοῦ πολέμου γενόμενον. Ἐπεὶ γὰρ μιαρὸς ὁ ἐν πολέμῳ φόνος, ἁγνὸν μᾶλλον τοῦτον ἔφησεν, ἐπεὶ οἱ πολεμίους ἀποκτείναντες, καθαροί εἰσι μᾶλλον ἢ οἱ φίλους ἀνελόντες. Τέλος δὲ ὁ φόνος καὶ ὁ πόλεμος· τέλος γάρ τινες τοῦ βιότου ἐν τούτῳ πολλάκις εὑρίσκουσι. Τέλος δὲ τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς ὁ θάνατος.

κόναβος] B. κτύπος ἐστί. χαλκοδέτων σακέων] ἐκ σιδήρου δεδεσμένων ἀσπίδων.

v. 163. Διόθεν] B. ἐκ τοῦ Διός. πολεμόκραντον] τὸν πόλεμον κράναν καὶ τελειῶσαν. ἁγνὸν] καθαρὸν, ἀναίμακτον.

v. 165. μάκαιρ' ἄνασσ' Ὄγκα] A. Ὄγκα ἡ Ἀθηνᾶ παρὰ Θηβαίοις ἐτιμᾶτο. Ἐπεύχεται δὲ, τὴν ἐπιχώριον Ἀθηνᾶν καλῶν εἰς βοήθειαν, ὡς ὁ Θετταλὸς τὸν Δία, λέγων, [Il. π'. 233.] Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε. Καὶ ὁ Λύκιος τὸν Ἀπόλλωνα, [Il. π'. 574.] Κλῦθι ἄναξ ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ Εἶς. Καὶ ὁ Ἰδαῖος, Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων. (Odyss. λ'. 525.) Ὀγκαία τοίνυν ἡ Ἀθηνᾶ τιμᾶται παρὰ Θηβαίοις. Ὄγκα δὲ παρὰ Φοίνιξιν ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ Ὀγκαῖαι πύλαι. Μέμνηται τούτου καὶ Ἀντίμαχος καὶ Ῥιανός. Φοῖνιξ δὲ τὸ γένος ἄνωθεν ὁ Κάδμος ἐτύγχανεν ὁ τῶν Θηβαίων οἰκιστὴς, διὸ καὶ ὡς ἐκ Φοινίκων κατηγμένος, Ὄγκαν Ἀθηνᾶν παρὰ Θηβαίοις τιμᾶσθαι ἐποίησε.

v. 166. πρὸ πόλεως ἑπτάπυλον ἕδος ῥύου] A. οὕτως ῥητέον, ὦ μάκαιρ' ἄνασσα Ὄγκα, ὦ μακαρία θεὰ, Ἀθηνᾶ πρὸ τῆς πόλεως γενομένη, βοήθησον αὐτῇ. Κάλλιον δὲ εἰπεῖν, τὸ πρὸ τῆς πόλεως, οὕτως, ὦ Ὄγκα Ἀθηνᾶ ἡ πρὸ τῆς πόλεως, ἤτοι οὖσα ἐζωγραφημένη πρὸ τῆς πόλεως, ἤγουν ἔμπροσθεν, ῥύου τὸ ἑπτάπυλον ἕδος, ἤτοι τὴν ἑπτάπυλον πόλιν τῶν Θηβαίων. Γίνωσκε γὰρ ὅτι ἐζωγράφουν ταύτην πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως. Ἣν καὶ ὁ Λυκόφρων πυλαῖτιδα λέγει, διὰ τὸ ἄνωθεν ἵστασθαι ταύτην τῶν τῆς πόλεως πυλῶν.

Ὄγκα] B. Ἀθηνᾶ Φοινίκων γλώττῃ. ἑπτάπυλον ἕδος] τὰς Θήβας.

v. 168. παναλκεῖς θεοὶ] A. κατὰ πάντα βοηθοί. Τοῦτο γὰρ ἴδιον θεῶν.

παναλκεῖς] B. παντοδύναμοι.

v. 169. τέλειοι] B. ἀνελλιπεῖς· ἀνελλιπὲς γὰρ τὸ θεῖον.

v. 171. δορύπονον] B. ποταπὴν, αἰχμάλωτον.

v. 172. ἑτεροφώνῳ στρατῷ] A. τῷ μὴ βοιωτιάζοντι. Ἐπειδὴ γὰρ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἀργεῖοι, οὐκ εἶπεν βαρβαροφώνῳ. Ἄλλως. Τῷ ἔχοντι ἄνδρας ἐκ πολλῶν ἐθνῶν. Ὅμηρος, Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα. (Il. β'. 804.)

ἑτεροφώνῳ] A. ἀλλογλώσσῳ.

v. 173. κλύετε παρθένων] A. ἀκούετε ἡμῶν τῶν παρθένων, δικαίως εἰς οὐρανὸν ἀνεχουσῶν τὰς χεῖρας. Τοῦτο δὲ τὴν ἐκ ψυχῆς ἱκετείαν δηλοῖ· καὶ Ὅμηρος, Χεῖρας ἀνασχόντες, μεγάλ' εὐχετόωντο. (Il. θ'. 347.)

v. 174. πανδίκους] B. δικαίας, ὑπὲρ τῆς πατρίδος αὐτῶν φερομένας. χειροτόνους λιτὰς] μετὰ χειρῶν τάσεως γινομένας.

v. 177. λυτήριοι ἀμφιβάντες] A. ὦ θεοὶ περὶ τὴν πόλιν ἐλθόντες λυτήριοι, ἤτοι ἀφανισταὶ τῶν κακῶν, καὶ σωτῆρες, ἐξ ἔργων αὐτῶν δείξατε ὅτι φιλοπόλιες ἐστὲ, ἤτοι τὴν ἡμετέραν ἀγαπῶντες πόλιν. Ἄλλως. Ἀμφιβάντες, παρὰ τὸ, Ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας. (Il. α'. 37.)

v. 178. ὡς] B. ὅτι. φιλοπόλιες] ἐστέ.

v. 179. μέλεσθ' ἱερῶν δημίων] A. ἤτοι, φροντίζετε τῶν ἀνακειμένων καὶ ἀνατεθειμένων ἐν τοῖς ὑμῶν ναοῖς ἱερῶν, δημίων, τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου. Κοινῇ γὰρ πάντες ἐκείνοις ἀνετίθουν χρήματα· περιφραστικῶς οὖν εἶπε τοῦτο, μέλλων εἰπεῖν, φροντίζετε τῶν ναῶν ὑμῶν, μὴ κατασκαφθῶσιν ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ ἀναφαιρεθῇ τὰ ἐν αὐτοῖς ἀναθήματα. Ἄλλως· Μελέτην ἔχετε τῶν ἱερῶν δημοσίων.

μέλεσθε] B. φροντίζετε. ἱερῶν δημίων] τῶν δημοσίᾳ γινομένων ὑμῖν παρὰ τῶν πολιτῶν θυμάτων.

v. 180. ἀρήξατε] B. ἡμῖν.

v. 181. φιλοθύτων] A. τῶν προσφίλων μετὰ θυμάτων ἡμῖν μυστηρίων.

v. 183. μνήστορές ἐστε] B. μνείαν καὶ ἐνθύμησιν ἔχοντες.

v. 184. ὑμᾶς ἐρωτῶ θρέμματ' οὐκ ἀνασχετὰ, ἦ ταῦτ' ἄριστα] A. καθ' ὑπόκρισιν, ἢ ἐν ἐρωτήσει μετ' ἐπιτιμήσεως ἀναγνωστέον. Ὁ Ἐτεοκλῆς ἀκούσας τῶν παρθένων ὀδυρομένων καὶ παρακαλουσῶν τοὺς θεοὺς, φησὶ πρὸς αὐτὰς, ἐρωτῶ ὑμᾶς θρέμματα οὐκ ἀνασχετὰ, ἤτοι ἐμοὶ φορτικὰ καὶ βάρος ἐπῶσιν νομιζόμενα, μὴ ἀνεχόμενα καὶ μὴ βασταζόμενα παρ' ἐμοὶ, ἆρα ταῦτα, ἃ ποιεῖτε, σωτήρια τῷ στρατῷ καὶ τῇ πόλει τυγχάνουσι; δηλονότι τὸ πεσούσας ὑμᾶς πρὸς τὰ εἴδωλα τῶν πολισσούχων θεῶν, αὔειν, ἤτοι βοᾷν καὶ θρηνεῖν καὶ φωνεῖν, σωφρόνων μισήματα, τοῦτ' ἔστι τὰ μισούμενα τοῖς σώφροσιν. Ἄλλως. Εἰώθασιν οἱ ποιηταὶ δόγματά τινα εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀκουόντων εἰσφέρειν. Οὕτως καὶ ὁ Αἰσχύλος ἐνταῦθα εἰσάγει τὸν Ἐτεοκλέα ἀπαγορεύοντα μετὰ ἀπειλῆς, μὴ ἀπάγειν τὸν ὄχλον εἰς δειλίαν, ὥστε διὰ φόβον αὐτοὺς φυγεῖν. Ἀλόγοις δὲ ζώοις παρέβαλε τὰς παρθένους, ὅτι ἐν φαντασίᾳ γεγόνασι πρῶτον μὲν γυναικείᾳ καὶ δειλῇ, δεύτερον δὲ οὐκ ἀληθεῖ. Εἰσὶ γὰρ καὶ φαντασίαι ἀληθεῖς.

θρέμματ' οὐκ ἀνασχετὰ] B. γεννήματα ἃ οὐ δύναταί τις ὑπομένειν.

ὑμᾶς ἐρωτῶ] Γ. εἴσθεσις διπλῆς, ἧς προτίθεται ἡ μονοστροφικὴ αὕτη περίοδος, στίχων οὖσα ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων κά.

v. 185. ἦ] B. ὄντως, ἆρα. ταῦτα] ἃ ποιεῖτε.

v. 186. πυργηρουμένῳ] B. πολιορκουμένῳ, ἢ τῷ ἐν πύργοις ἱσταμένῳ.

v. 187. βρέτη] B. εἴδωλα. πολισσούχων] τῶν τὴν πόλιν συνεχόντων.

v. 188. αὔειν, λακάζειν] A. ταῦτα ἐπὶ τῶν ὀρνέων λέγεται. Ἀλόγοις οὖν ζώοις παρενέβαλε τὰς παρθένους. Λακάζειν δὲ, τὸ ἠχεῖν, γίνεται ἀπὸ τοῦ λήκω ῥήματος, κατὰ τροπὴν τοῦ η εἰς α, καὶ κατὰ παραγωγήν. σωφρόνων μισήματα] ταῦτα, τὸ προσπίπτειν τοῖς ξοάνοις, καὶ βοᾷν. Ταῦτα οὖν ἃ πράττετε, μισήσειαν ἂν οἱ εὖ φρονοῦντες ἄνδρες.

αὔειν] B. βοᾷν. σωφρόνων μισήματα] ἃ οἱ σώφρονες ἄνδρες μισοῦσιν.

v. 189. εὐεστοῖ] A. εὐδαιμονίᾳ, εὐετηρίᾳ.

εὐεστοῖ] B. εὐτυχίᾳ.

v. 191. οὐχ ὁμιλητὸν θράσος] A. ἐν θορύβοις οὐ καθεκτόν.

κρατοῦσα] B. νικῶσα. οὐχ ὁμιλητὸν θράσος] οὐκ οἷάτε ὁμιλεῖσθαι ὑπ' ἀσχέτου θρασυνομένη χαρᾶς.

v. 192. οἴκῳ] B. τῆς αὐτῆς. πλέον] τοῦ δέοντος.

v. 193. διαδρόμους φυγὰς] B. διὰ πάσης τῆς πόλεως ὑφ' ὑμῶν γινομένας.

v. 194. διῤῥοθήσατε] A. διὰ τοῦ θορύβου ἐμβεβλήκατε. κάκην] δειλίαν.

θεῖσαι] B. ποιήσασαι. διῤῥοθήσατε] ἐνεβάλετε. ἄψυχον κάκην] δειλίαν. Ὥσπερ γὰρ τὴν ἀνδρείαν εὔψυχόν φαμεν, οὕτω καὶ τὴν δειλίαν ἄψυχον.

v. 195. τὰ τῶν θύραθεν] B. τὰ τῶν πολεμίων. ὡς ἄριστα] λίαν. ὀφέλλετε] αὔξετε ἀνυ-

ποστάτους ἐκείνους οἷς ποιεῖτε δεικνύουσαι, ἢ ὅτι κατιστηκότας ἡμᾶς ἂν αἴσθονται, πολὺ μᾶλλον θρασυνθήσονται.

v. 196. αὐτοὶ δ' ὑπ' αὐτῶν ἔνδοθεν] A. αὐτοὶ δὲ καὶ ἡμεῖς ὑπ' αὐτῶν (ἤτοι ὑφ' ὑμῶν τῶν γυναικῶν, δεικτικῶς) πορθούμεθα. Τοῦτ' ἔστι, καὶ μὴ πολεμούμενοι πολεμούμεθα. Γράφεται καὶ, ὑφ' αὐτῶν, ἤτοι αὐτοὶ δι' ἑαυτῶν.

v. 197. συνναίων] B. συγκατοικῶν.

v. 198. κεἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς] A. τοῦτό φησιν ὁ Ἐτεοκλῆς πρὸς τὸν χορὸν, ὅτι ἐὰν μήτις ἀκούσεται τῆς ἐμῆς ἐξουσίας, καὶ τὸ ἐμὸν ποιήσῃ πρόσταγμα, εἴτε ἀνὴρ, εἴτε γυνὴ, εἴτε τι τούτων μεταίχμιον καὶ μέσον, ὀλεθρία ψῆφος κατ' αὐτοῦ συμβουλεύσεται. Τὸν θάνατον δὲ λιθόλευστον, τὸν διὰ βολῆς λίθων γινόμενον, οὔτι μὴ φύγῃ, οὐδαμῶς ἐκφύγῃ. Τὸ δὲ μὴ, παρέλκον.

ἀρχῆς τῆς ἐμῆς] B. ἤγουν ὃ ἐγὼ προστάσσω.

v. 199. μεταίχμιον] A. καὶ τὸ μέσον λέγεται μεταίχμιον. Εἰπὼν οὖν ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἀναγκαίως δίδωσι νοῆσαι τὸ τούτων μέσον, καὶ παῖδα νεογνὸν πρὸς τὴν τῶν ἑκατέρων ἡλικίαν. Ἄλλως. Νέος ἢ γέρων. Ἀκαίρως δὲ ἡ λέξις τὸ μεταίχμιον. Καὶ δηλοῖ τὸν ἀληθῶς ὀργιζόμενον. Ἄλλως. Κεκινδύνευται τῷ Αἰσχύλῳ ἐνταῦθα τὸ μεταίχμιον. Γένους γὰρ ὄντος τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς, μέσον ἄλλο εἴη. Εἰ μὴ ἄρα τὶς λέγοι ὅτι ὀργιζόμενος οὕτως εἴρηκεν, ὡς καὶ παρὰ Δράκοντι τῷ νομοθέτῃ. Ἐκεῖνος γὰρ ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ἁμαρτάνειν, φησὶ, κἂν ὄστρακον ᾖ τὸ ἀποκτεῖναν, κἂν ξύλον, κἂν σίδηρος, κἂν χαλκὸς, συνεκβάλλεσθαι.

χὤ τι τῶν μεταίχμιον] B. ὅπερ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν μέσον. Τοῦτο δέ φησιν οὐχ ὅτι ἐστί τι γένος ἀνδρῶν μεταξὺ καὶ γυναικῶν, ἀλλ' ἵνα δείξῃ τὸ τῆς προσταγῆς ἀκριβές. Οἱ δὲ τοὺς εὐνούχους λέγοντες ἐῤῥώσθωσαν.

v. 201. δήμου δ' οὔτι] A. τὸν ἐκ δήμου συστῆσαι μόρον.

λευστῆρα] B. λιθαστικόν. οὔτι] οὐδαμῶς.

v. 202. μέλει γὰρ] A. ἀνδρὶ γὰρ διὰ φροντίδος ἐστὶ τὰ ἔξωθεν, μὴ γυνὴ περὶ τούτων βουλευέτω. Ἔνδον δὲ οὖσα ἡσύχαζε, καὶ μὴ βλάβην ποίει τῇ πόλει, δειλαινομένη καὶ κλαίουσα καὶ τοὺς πολίτας θορυβοῦσα.

μέλει] B. διὰ φροντίδος ἐστί.

v. 203. βλάβην τίθει] B. ποίει, πρὸς τοὺς πολίτας, ὀλολύζουσα καὶ σπαραττομένη.

v. 205. ὦ φίλον] A. ἀπολογοῦνται διότι ἐθορύβησαν.

ἔδεισα] B. ἐφοβήθην.

ὦ φίλον] Γ. ὅμοια χρὴ εἶναι τοῖς ἑξῆς τρίμετρα βραχυκατάληκτα.

v. 206. ἁρματόκτυπον ὄτοβον] B. τὸν ἁρμάτων γινόμενον κτύπον. ὄττοβον] σημειῶσαι τὴν σύνταξιν, πρῶτον μὲν γὰρ πρὸς τὸ ἀκούσασα συνέταξε τὸ ὄττοβον, εἶτα ἐνήλλαξε διὰ τοῦ ὅτι, καὶ πάλιν τῇ προτέρᾳ συντάξει ἐχρήσατο, ἀπὸ κοινοῦ πρὸς τὸ χαλινῶν τὸ ὄττοβον ἐκδεχόμενος.

v. 207. σύριγγες ἔκλαγξαν] A. περιφραστικῶς τοὺς τροχούς φησι. Σύριγγες δέ εἰσι τὰ ξύλα τὰ μέσον τοῦ περιφεροῦς ξύλου τοῦ τροχοῦ διαπερονούμενα. Τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς ἐστι μέγα, τὸ δὲ ἕτερον τούτων μικρότερον, ἄλλο δὲ αὐτοῦ δευτέρου μικρότερον, λόγον τῶν αὐλῶν τῶν συρίγγων ἐπέχοντα. ἑλίτροχοι] περὶ ἃς ἑλίσσονται οἱ τροχοί. ἱππικῶν] ἱππικὰ πηδάλια λέγει καὶ τοὺς χαλινούς. Ὥσπερ τὸ πηδάλιον ἐν τῇ νηῒ, οὕτω καὶ ὁ χαλινὸς ἐν τῷ ἵππῳ.

σύριγγες ἔκλαγξαν] B. αἱ ὀπαὶ τοῦ ἄξονος ἤχησαν. ἑλίτροχοι] αἱ συνελοῦσαι τοὺς τροχοὺς δι' ὧν τὸ ἅρμα ἐλαύνεται. ἱππικῶν τ' ἀΰπνων] τῶν μὴ τοὺς ἵππους ἐώντων ἠρεμεῖν, ἀλλ' ἐλαυνόντων δρόμον.

v. 208. ἀΰπνων] A. τῶν μὴ ἐώντων με ἠρεμεῖν.

πηδαλίων διὰ στόμα] B. τῶν ἵππων, καθάπερ τὴν ναῦν τὰ πηδάλια· ἐστὶ δὲ τὸ διὰ στόμα πρὸς τὸ πηδάλιον.

v. 209. πυριγενετᾶν χαλινῶν] B. τῶν ἐκ πυρὸς χαλκευθέντων. Τὸν ὄπτοβον ἀπὸ κοινοῦ λάμβανε.

v. 210. τί οὖν, ὁ ναύτης] A. ὁ Ἐτεοκλῆς, εἰπόντος τοῦ χοροῦ ὅτι διὰ τοῦτο ἔφυγον πρὸς τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν, ὅτι ἐφοβήθην ἀκούσασα τὸν κτύπον τῶν ἁρμάτων καὶ τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, φησὶ πρὸς αὐτὸν, τί οὖν, ὁ ναύτης ἆρα τῆς νηὸς καταποντιζομένης ἐν τῇ θαλάσσῃ, εὗρε μηχανὴν σωτηρίας, φυγὼν ἀπὸ πρύμνης εἰς πρῶραν; οὕτως οὖν οὐδὲ ὑμεῖς μηχανὴν σωτηρίας εὑρήσετε περιϊοῦσαι τὴν πόλιν, καὶ καταλείψασαι τὰ οἰκεῖα οἰκήματα.

τί οὖν] B. ἔστω τοῦτο ὃ λέγεις. ἆρα] ἐκ παραλλήλου. ἐς πρῶραν φυγὼν] καθάπερ ὑμεῖς ἄνω καὶ κάτω τῆς πόλεως ἰοῦσαι.

τί οὖν; ὁ ναύτης] Γ. Ἰαμβικοὶ τρίμετροι στίχοι γ'.

v. 211. πρύμνηθεν] B. ἀπὸ τῆς πρύμνης. μηχανὴν σωτηρίας] μέθοδον τοῦ πῶς δεῖ σεσῶσθαι.

v. 212. καμούσης] B. χειμαζομένης. πρὸς] ἐν.

v. 213. ἀλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον] A. ὅτι βρόμος καὶ ἦχος καὶ κτύπος γέγονεν ἐν πύλαις (τοῦτο δὲ ἔξωθεν, νιφάδος νιφομένης ὀλοῆς) τότε δὴ ἦλθον πρὸς ἀρχαῖα καὶ πατρῷα εἴδωλα τῶν θεῶν, θαῤῥῶν τοῖς θεοῖς· τότε ἤρθην πρὸς μακάρων λιτάς· ἀσυνδέτως ταῦτα. Ἢ οὕτως, ἐπὶ τὰ δαιμόνων ἦλθον βρέτη, διότι βρόμος ἐν πύλαις νιφάδος ὀλοῆς νιφομένης, ἤγουν συχνῶν βελῶν καταφερομένων πρὸς τὴν πόλιν, καὶ οὕτω τὸ ἑξῆς· τότε δὴ ἦλθον πρὸς μακάρων λιτάς.

ἀλλ'] B. οὐ μάτην ἐφερόμην πρὸς τὴν πόλιν. ἀρχαῖα βρέτη] τὰ ἐξ ἀρχῆς ὄντα τῇ πόλει ἀγάλματα.

v. 214. ἀρχαῖα βρέτη] A. ἤγουν τὰ πατρῷα εἴδωλα τῶν θεῶν. Ἄλλως. Ἀρχαῖα, βασιλικὰ παρὰ τὴν ἀρχήν. νιφάδος] νιφάδα φησὶ τὸ τῶν πολεμίων πλῆθος.

πίσυνος] B. θαῤῥοῦσα. νιφάδος ὅτ' ὀλοᾶς] βλέπων καὶ λίθων σωρείας ἐπ' ὀλεθρίαν.

v. 215. νιφομένης] B. δίκην χιόνος πιπτούσης. βρόμος] ἦχος ἐγένετο.

v. 216. ἤρθην] B. διηγέρθην. λιτὰς] δεήσεις.

v. 217. ὑπερέχοιεν ἀλκὰν] A. τὴν ἑαυτῶν ἀλκὴν ὑπὲρ ἡμῶν ἔχοιεν.

ἀλκὰν] B. βοήθειαν.

v. 218. πύργον στέγειν εὔχεσθε] A. τὸν πύργον, ἤτοι τὰ ἡμέτερα τείχη, μένειν ἀσφαλῶς, καὶ στέγειν καὶ ὑπομένειν τὸ πολεμικὸν δόρυ. Οὐκ οὖν ταῦτα, ἃ φῂς, ἔσται πρὸς θεῶν, τὸ ἀλκὴν καὶ βοήθειαν παρέχειν ἡμῖν. Ἄλλως. Τοῦτο εὔχεσθε, διαμένειν ἡμῶν τὰ τείχη ἁπλῶς, ὥστε τὸ δόρυ στέγειν καὶ ἀπείργειν τοὺς πολεμίους.

πύργον] B. ἤτοι τὴν πόλιν, ἀπὸ μέρους. στέγειν] ὑπομένειν.

πύργον στέγειν] Γ. Ἰαμβικοὶ στίχοι τρεῖς.

v. 219. ἀλλ' οὖν θεοὺς] A. οὐκ ἀλόγως λέγει, τοὺς τῆς πόλεως θεοὺς φεύγειν, πορθηθείσης αὐτῆς. Λέγεται γὰρ ὅτι ὅτε ἔμελλε πορθηθῆναι ἡ Τροία, ἐφάνησαν οἱ θεοὶ, τοῖς Τρωσὶν ἀνελόμενοι ἐκ τῶν ναῶν τὰ ἀγάλματα αὐτῶν.

v. 220. ἁλούσης] B. πορθουμένης. λόγος] φήμη ἐστί.

v. 221. μήποτ' ἐμὸν κατ' αἰῶνα] A. μηδέποτε αὕτη ἡ πανήγυρις τῶν θεῶν, ἤγουν ἡ συναγωγὴ τῶν ἐνταῦθα ὄντων, καταλείποι τὴν πόλιν κατ' ἐμὸν αἰῶνα καὶ χρόνον, ἤγουν ἡμῶν ζώντων, ἢ ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ βίου. Ἄλλως. Μηδέποτε, φησὶν, ἐπὶ τῷ ἐμῷ βίῳ καταλείποιεν τὴν πόλιν οἱ θεοί. Εὑρὼν δὲ ὁ Αἰσχύλος παρὰ τῷ Ὁμήρῳ [Il. vii. 298.] τὸ, Θεῖον δύσονται ἀγῶνα, τὴν τῶν θεῶν εἰς τὸ αὐτὸ συναγωγὴν, πανήγυριν τραγικώτερον εἴρηκεν.

ἐμὸν κατ' αἰῶνα] B. ἤγουν κατὰ τὴν ἐμὴν ζωήν.

v. 222. πανήγυρις] B. ἡ πλῆθυς.

v. 223. ἀστυδρομουμέναν] B. ὑπὸ τῶν ἀστῶν περιερχομένην. Οἱ γὰρ τῆς ἁλούσης πόλεως πολῖται ἄνω καὶ κάτω πρὸς αὐτὴν χωροῦσι, γυναῖκας, χρήματα, ἐσθῆτας, τἄλ-

λα σώζειν θέλοντες. στρατεύμα] τὸ στράτευμα διὰ τοὺς πολεμίους νόει, οὕτω, μηδὲ ἐπίδοιμι τὸ στράτευμα τῶν πολεμίων ἁπτόμενον τῆς πόλεως ἐν πυρὶ δαΐῳ, ἤτοι καΐον αὐτήν.

v. 224. ἁπτόμενον] A. γράφεται τυφόμενον. Οἷον καιόμενον πολεμίῳ πυρί.

ἁπτόμενον] B. ἅπτεσθαι. δαΐῳ] πολεμικῷ.

v. 225. βουλεύου κακῶς] B. διὰ θρήνων καὶ σπαραγμάτων τοὺς πολίτας κατακλῶσα καὶ πρὸς δειλίαν ἐπάγουσα.

v. 226. πειθαρχία γάρ ἐστι] A. πάνυ εὐφυῶς ὁ Αἰσχύλος τὴν πειθαρχίαν, ὡς γυναῖκα, ὠνόμασε μητέρα τῆς εὐπραξίας τῆς σωτῆρος, λέγων, ἡ πειθαρχία γυνή ἐστι μήτηρ τῆς σωτῆρος εὐπραξίας. Οὗτος λέγεται λόγος ἐμφαίνων ὅτι καλόν ἐστι τὸ πειθαρχεῖν. Πειθόμεναι γὰρ αἱ πόλεις τοῖς κρατοῦσιν, εὖ πράττουσιν. Ἄλλως. Γυνὴ σωτῆρος. Λείπει Διός. ἵνα ᾖ, γυνὴ Διὸς σωτῆρος.

πειθαρχία] B. ἡ εὐπείθεια. Ἐνταῦθ' Αἰσχύλος σωματοποιεῖ τὴν πειθαρχίαν. Λέγει δὲ ὡς ὁ πειθόμενος τῷ τὰ λῷστα συμβουλεύοντι, οὗτος ἄριστα πράσσει.

v. 227. ὧδ' ἔχει λόγος] A. οἰκείως ἔχουσα πρὸς τὸ σώζεσθαι.

σωτῆρος B. σωστικῆς. ὧδε] οὕτως.

v. 228. ἔστι θεοῖς δέ τ' ἰσχὺς] A. ὁ χορός φησι πρὸς τὸν Ἐτεοκλέα, ἀληθές ἐστιν ὅτι ἡ πειθαρχία μήτηρ τῆς σωστικῆς εὐπραξίας πέφυκεν· ἔστι δὲ καὶ τοῖς θεοῖς δύναμις ὑπερέχουσα πάντα. Πολλάκις δὲ ἡ τῶν θεῶν ἰσχὺς τὴν ἀμήχανον νεφέλην καὶ ἐκ χαλεπῆς δύης κρεμαμένην ὕπερθεν τῶν ὀμμάτων, ὀρθοῖ, καὶ ἀποσοβεῖ αὐτήν.

ἔστι] B. καλῶς εἶπας τοῦτο. καθυπερτέρα] ὑψηλοτέρα τῆς πειθαρχίας.

v. 229. ἀμήχανον] B. εἰς ἣν οὐκ ἔχει τις μηχανήσασθαι.

v. 230. ἐκ χαλεπᾶς δύας] B. κακῆς τύχης. ὕπερθε] ὑπεράνω.

v. 231. κρημναμέναν] B. ὑπερκειμένην. νεφέλαν ὀρθοῖ] τὴν τῆς ἀθυμίας σκοτουμένην ἐγείρει καὶ εἰς τοὐναντία τρέπει.

v. 232. σφάγια] B. θύματα. Τὰ σφάγια καὶ χρηστήρια ἐκ παραλλήλου· οὐ γὰρ μόνον χρηστήρια τὰ μαντεύματα, ἀλλὰ καὶ τὰ θύματα· ἢ ὅτι θύοντες τοῖς θεοῖς καὶ αὐτῶν περὶ τοῦ δεομένου τὰς μαντείας δεχόμεθα, ἢ ὅτι μέρος μαντικῆς ἐστὶ τὸ καὶ διὰ σφαγίων τὰς μαντείας ποιεῖσθαι, ὁρῶντας τὴν τοῦ ζώου χολὴν, καὶ τὸ ἧπαρ, καὶ τὴν κύστιν.

v. 233. ἔρδειν] B. ποιεῖν. πειρωμένων] πεῖραν λαμβανόντων καὶ ἐγχειρούντων αὐτοῖς πρὸς πόλεμον.

v. 234. σὸν δ' αὖ] A. γυναικός ἐστι τοῦτο.

σὸν] B. ἐστι. ἔσω δόμων] ἐντὸς τῶν δόμων.

v. 235. διὰ θεῶν, πόλιν] A. διὰ τῆς ἐπικουρίας τῶν θεῶν νεμόμεθα τὴν πόλιν ἀδάμαστον, μὴ δαμαζομένην παρὰ τῶν πολεμίων καὶ καταπονουμένην, τὸν ὄχλον δὲ τῶν δυσμενέων καὶ τῶν ἐχθρῶν ἀποστέγει καὶ ὑπομένει καὶ καρτερεῖ ὁ πύργος καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως.

διὰ θεῶν] B. διὰ τῆς αὐτῶν βοηθείας. νεμόμεθα] οἰκοῦμεν. ἀδάμαστον] ποταπὴν, ἀπόρθητον.

v. 236. ὄχλων] B. εἰ δὲ τὸ ὄχλων μικρογραφήσεις, τὸ ἀποστέγει ἀντὶ τοῦ ὑπομένει μόνον ἐρεῖς, τὴν ἀπὸ ἀρχὴν λαμβάνων, τὸ δὲ διὰ θεῶν κατὰ κοινοῦ. Τὸ δὲ, τί τάδε, εἰ μὲν στίξεις εἰς τὸ τί, τὸ τάδε νέμεσις στυγεῖ κατ' ἐρώτησιν εἴποις οὕτω, τί φῇς, τάδε τὸ διὰ τῆς βοηθείας τῶν θεῶν οἰκεῖν καὶ σώαν ἔχειν τὴν πόλιν μεμπτόν ἐστιν. Εἰ δὲ οὐ στίξεις, καθ' ὁμαλισμὸν εἴποις ἀντὶ τοῦ, τί ταῦτα ἃ ποιῶ, λέγω δὴ τὸ δεῖσθαι τῶν θεῶν, μεμπτὰ λογίζονται· εἰκότως δὲ εἶπε τὸ νέμεσις στυγεῖ καὶ οὐκ αὐτὸ μισεῖς, βαρὺς γὰρ ἂν εἶχεν ὁ λόγος εἰ αὐτοπροσώπως πρὸς αὐτὸν ἐτείνετο. πύργος ἀποστέγει] ἤγουν ἀπὸ μακρὰν ἐκείνων ὑπομένει, τουτέστιν οὐχ ὑπ' ἐκείνων.

v. 237. τί τάδε νέμεσις στυγεῖ;] A. ὁ χορός φησι πρὸς τὸν Ἐτεοκλέα, τί τάδε, ἅφημι περὶ τῶν θεῶν, εὐεργέτας τούτους ἀποκαλῶν, στυγεῖ ἡ νέμεσις, ἤτοι ἡ ἀπὸ σοῦ μέμψις; ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν, οὐ φθονῶ.

τί τάδε νέμεσις στυγεῖ] B. ἤτοι μεμπτά ἐστι.

v. 238. οὔτι φθονῶ] A. οὐδαμῶς νεμεσῶ σοι τοῦ τιμᾷν τοὺς θεοὺς, καὶ οὐδεὶς ταῦτα σε ποιοῦσαν μισήσειεν· ἀλλ' ἵνα μὴ τοὺς πολίτας ποιῇς δειλοὺς, ἴσθι καὶ ὕπαρχε ἔκηλος καὶ ἥσυχος, καὶ μὴ λίαν φοβοῦ.

φθονῶ] B. μέμφομαι.

v. 239. ὡς] B. ἵνα. κακοσπλάγχνους] δείλους. τιθῇς] ποιῇ.

v. 240. ἔκηλος ἴσθι] A. γράφεται καὶ εὔκηλος. Τὸ γὰρ υ μέτρου ἕνεκα ποτὲ παραλαμβάνεται.

εὔκηλος ἴσθι] B. ἥσυχος ἴσο.

v. 241. ποταίνιον κλύουσα] A. ὁ χορὸς πάλιν ἀνελθὼν εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, φησὶ, νεωστὶ γεγενημένον καὶ πρόσφατον κτύπον καὶ ἦχον ἀκούσασα, σὺν φόβῳ παρεγενόμην εἰς ταύτην τὴν ἀκρόπολιν. ἕδος τίμιον.

ποταίνιον] B. πρόσφατον. πάταγον] κτύπον. ἅμα] σύν.

v. 243. τίμιον ἕδος] B. διὰ τὸ τοὺς θεοὺς ἐνταῦθα ἱδρῦσθαι. Ἢ ὅτι τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἐνταῦθα ἦν. Εὕρηται γὰρ ἕδος καὶ τὸ ἄγαλμα καὶ παρὰ ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς.

v. 244. μὴ νῦν ἐὰν θνήσκοντας] A. Ἐτεοκλῆς φησι πρὸς τὸν χορὸν ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ἱστάμενον, μὴ ἀρπαλίζετε ἐν κωκυτοῖς. Μὴ ἀρπάζητε τὸ θρηνεῖν, ἐάν τινας ἀκούσητε σφαττομένους ἢ ἡττημένους.

v. 245. πύθησθε] B. μάθητε. κωκυτοῖσιν ἀρπαλίζετε] θρήνοις ὁρμᾶτε.

v. 246. Ἄρης βόσκεται] A. ἐν τούτῳ γὰρ τῷ ὀδύρεσθαι καὶ θρηνεῖν βόσκεται ὁ Ἄρης, ἤτοι τρέφεται ἐν αἵμασι τῶν σφαττομένων τῷ φόβῳ τῶν βροτῶν. Χαυνούμενοι γὰρ ὑπὸ τῶν θρήνων καὶ τῶν ὀδυρμῶν, οὐκέτι κυρίως μαχόμενοι ἵστανται ἀνδρείως, καὶ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἀνδρικῶς στρατευόμενοι, ἀλλὰ τὰ νῶτα κλίνοντες ἀναιροῦνται εὐθύς.

τούτῳ] B. δέον οὕτω εἰπεῖν τούτῳ εἶπεν πρὸς τὸ φόνῳ, ὥσπερ ἐστὶ καὶ τὸ ξύλινον μόσον ἣν παγίδα καλέουσιν. Ἢ μὲν συνάπτετο τούτῳ πρὸς τὸ φόρῳ, ἀλλ' οὕτω λέγε, ἐν τούτῳ γὰρ τῷ κωκυτοῖσιν ἀρπαλίζειν βόσκεται ὁ Ἄρης, ἐν τῷ φόνῳ τῶν βροτῶν.

v. 247. καὶ μὴν ἀκούω] B. πῶς οὖν μὴ θρηνῶ;

v. 248. μὴ νῦν ἀκούουσα] A. κἂν ἀκούῃς, προσποιοῦ μὴ ἀκούειν.

ἐμφανῶς] B. φανερῶς. μὴ ἄκου' ἄγαν] ἀλλ' ἐθελοκώφει.

v. 249. ὡς κυκλ.] A. ὡς κυκλούντων τὴν πόλιν τῶν πολεμίων, σείεται, φησὶν, ἡ ἡμετέρα γῆ.

ὡς κυκλουμένων] B. ἡμῶν ἀπὸ τῶν πολεμίων.

v. 250. οὐκοῦν] B. τὸ λοιπόν.

v. 251. δέδοικα] B. φοβοῦμαι. ἀραγμὸς ὀφέλλεται] κτύπος αὐξάνεται.

v. 252. τῶνδ'] B. ὧν λέγεις.

v. 253. ὦ ξυντέλεια] A. τὸ κοινὸν ἄθροισμα τῶν θεῶν, μεταφορικῶς. Κυρίως γὰρ ἡ τῶν στρατιωτῶν ἄθροισις· τέλος γὰρ τὸ τάγμα. Ὅμηρος, (Il. χ'. 56.) Ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος.

ξυντέλεια] B. ἄθροισμα τῶν θεῶν, ἐκ μεταφορᾶς τῆς εἰς τὸ κοινὸν εἰσφορᾶς, ἣν καλοῦσι ξυντέλειαν.

v. 254. οὐκ ἐς φθόρον] B. οὐκ εἰς φθορὰν ἀπελθοῦσα ἀφώνως μενεῖς. Εἰώθαμεν δὲ τοιούτοις λόγοις πρὸς τοὺς ἐνοχλοῦντας χρῆσθαι. φθόρον] φθοράν. ἀνασχήσῃ] ὑπομενεῖς.

v. 255. θεοὶ πολῖται] A. τοὺς ἰδίους καὶ πατρῴους ἐπικαλοῦνται θεοὺς, μὴ εἰς δουλείαν ἐμπεσεῖν.

μή με δουλείας τυχεῖν] B. θελήσητε.

v. 256. αὐτὴ σὺ δουλοῖς] A. θρηνοῦσα δηλονότι καὶ κράζουσα σὺ ἡμᾶς δούλους ποιεῖς.

πόλιν] B. πᾶσαν.

v. 257. παγκρατὲς] B. πανίσχυρε. Τὸ παγκρατὲς, εἰ μὲν πρὸς τὸ ὦ Ζεῦ συνάψεις, ἀρσενικὴ κλητική ἐστιν, εἰ δὲ πρὸς τὸ βέλος οὐδετέρα εὐθεῖα.

v. 258. ὤπασας] B. παρέσχες τῷ βίῳ.

v. 259. μοχθηρὸν] B. ὤπασε. ὥσπερ ἄνδρας] μοχθηροὺς ὤπασε.

v. 260. παλινστομεῖς] A. δυσφημεῖς, καίτοι τῶν ἀγαλμάτων ἐχομένη.

παλινστομεῖς] B. ἤγουν πάλιν στωμυλεύεις. θιγγάνουσα] ψαύουσα.

v. 261. ἀψυχίᾳ γὰρ] A. ὑπὸ φόβου συναρπάζομαι.

ἀψυχίᾳ] B. δειλίᾳ.

v. 262. αἰτουμένῳ] A. εἰ δοίης καὶ παράσχοις τέλος τῇ αἰτήσει, ἀβαρές σοι ἐστίν. Ἤτοι, ἐὰν ἐμοὶ ζητοῦντί σοι τὸ σιωπᾶν παράσχοις τέλος, καὶ ποιήσῃς τὸ ἐμὸν θέλημα, ἀβαρές σοι ἐστί. τέλος] γράφεται λόγον.

αἰτουμένῳ] B. εἰ παράσχοις ἐμοὶ αἰτουμένῳ τι κουφὸν καὶ ἀβαρές σοι, τέλος μοι δοίης τὸ πεπληρῶσθαι λέγω τὴν αἴτησιν. Ἢ οὕτω, εἰ αἰτουμένῳ ἐμοὶ δοίης τέλος τῆς αἰτήσεως, κουφὸν καὶ ἀβαρὲς ἔσται σοί.

v. 263. λέγοις ἂν] A. λέγε, φησὶ, ταχέως. Καὶ ἐὰν δυνατὸν ᾖ, γνώσομαι σιγᾶν, ἢ ὑπακούειν· γνώσομαι γὰρ εἰ δύνατόν μοι ποιεῖν ὃ κελεύεις.

λέγοις ἂν] B. τὴν αἴτησιν. τάχ' ἂν εἴσομαι] εἰ κουφὸν τὸ τῆς αἰτήσεως τέλος.

v. 264. τάλαινα] B. ἀθλία.

v. 265. σιγῶ· σὺν ἄλλοις] A. ὁ χορός φησι πρὸς τὸν Ἐτεοκλέα, ὅτι τὸ σὸν βούλημα ποιῶ, ἰδοὺ σιγῶ· σὺν τοῖς ἄλλοις πᾶσι πείσομαι καὶ πάθω τὸ μόρσιμον, ἤγουν τὸ πεπρωμένον. Τοῦτ' ἔστι, τὸ εἱμαρμένον μετὰ πάντων τῶν ἄλλων πείσομαι ἐγὼ, εἴτι μοι ἀπόκειται.

τὸ μόρσιμον] B. τὸ μεμοιρασμένον.

v. 266. τοῦτ' ἀντ' ἐκείνων] A. εἰπόντος τοῦ χοροῦ σὺν ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον, φησὶν Ἐτεοκλῆς πρὸς αὐτὸν, ὅτι καὶ τοῦτο τὸ ἔπος, τὸ, ὅτι σὺν τοῖς ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον, προκέκρικα ἐκείνων, ἤτοι τῶν ἄλλων ὧν εἴρηκας. Ἄλλως. Ἀντ' ἐκείνων, ἤγουν ἀνθ' ὧν ἄλλων δυσφήμως εἴρηκας, τοῦτο μᾶλλον παρὰ σοῦ αἱροῦμαι. Ἄλλως. Τοῦτο μᾶλλον ἢ τὰ προειρημένα ἐπαινῶ.

τοῦτο] B. ὃ λέγεις. ἀντ' ἐκείνων] ὧν ἐποίεις κλαίουσα πρὸς τὰ ἀγάλματα.

v. 267. καὶ πρός γε] A. σὺν τούτοις δὲ οἷς τὴν ψυχήν μου κατέθελξας, ἐκστὰς ἀπὸ τῶν ἀγαλμάτων τῶν θεῶν, καὶ μὴ ἐχόμενος αὐτῶν, ὡς περὶ τοῦ θανεῖν δεδοικὼς, εὔχου τοὺς θεοὺς βοηθεῖν ἡμῖν.

τούτοις] B. οἷς νῦν προὔκρινας.

v. 270. ὀλολυγμὸν] A. καὶ πρῶτον ἐμοῦ εὐξαμένου, εἶτα σὺ ὕμνησον ὀλολυγμὸν ἱερὸν, ἤτοι ὕμνον, καὶ εὐχὴν ἱερὰν, ἐξευμενίζουσαν τοὺς θεούς. Ἄλλως. Διέστειλε τὸν ὀλολυγμὸν τοῦ παιῶνος. Καὶ γὰρ μόνῃ τῇ Ἀθηνᾷ, δαίμονι οὔσῃ πολεμικῇ, ὀλολύζουσι, τοῖς δὲ ἄλλοις θεοῖς παιωνίζουσιν. Ὁ γοῦν ποιητὴς (Il. vi. 301.) ἐπὶ τῶν Τρωϊάδων φησὶν, Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον. Καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλληνίδων, (Il. ω'. 166.) αἱ δ' ὀλόλυξαν Θυγατέρες τε νυοί τε. Ἡ δὲ διάνοια ἁπλῆ φησὶν οὕτω, κἀμοῦ εὐχομένου ἀκούσασα· πῶς δὲ, ἐπιφέρει. Νικήσας φησὶ τρόπαια ἀναθήσειν αὐτοῖς τοῖς θεοῖς, καὶ θυσίας ποιήσειν. Οὐ γὰρ ματαίας οὐδὲ γυναικείας εὐχὰς ἐπιτελέσω. Ἀλλὰ παρὰ ταῖς θυσίαις δεῖ σε ὀλολύζειν, ὡς ἔθος Ἑλληνικόν.

ὀλολυγμὸν ἱερὸν εὐμενῆ παιώνισον] B. μετὰ συντριβῆς εὐχὴν ἐξιλαστικὴν ᾆσον.

v. 271. Ἑλληνικὸν νόμισμα] A. ἤτοι κατὰ τὸν νόμον τὸν Ἑλληνικὸν τῆς βοῆς παρὰ ταῖς θυσίαις γινομένης. Ἢ, ὡς νενόμισται τοῖς Ἕλλησι παρὰ ταῖς θυσίαις ὀλολύζειν. θυστάδος βοῆς] θυστάδος, τῆς παρὰ ταῖς θυσίαις γινομένης. Ἀφ' ἧς ἐνίοτε καὶ ἡ βάκχη. Σημαίνει γὰρ τοῦτο καὶ τὴν καθαρὰν ἐσθῆτα, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ. Ἢ, ᾗ νενόμισται τοῖς Ἕλλησιν ἐν μάχαις· ἢ, ὡς νενομισμένον Ἕλλησι παρὰ τὰς θυσίας ὀλολύζειν. Ἄλλως. θυστάδος βοῆς, ἐνθουσιαστικῆς.

Ἑλληνικὸν νόμισμα] B. ὡς εἰώθασιν ποιεῖν Ἕλληνες. θυστάδος βοῆς] τῆς περὶ τὰς θυσίας γινομένης.

v. 272. θάρσος φίλοις] A. ἤτοι διὰ τῶν τοιούτων εὐχῶν θάρσος ἐμποιοῦσα τοῖς φίλοις, καὶ λύουσα τὸν ἐν αὐτοῖς ἐνόντα τῶν πολεμίων φόβον. Τὸ γὰρ εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς, θάρσος ἐμποιεῖ τοῖς φίλοις· κατὰ δέ τινας, πολέμιον φόβον τὸν ὀλολυγμὸν ἐξηγήσατο, ἐν τῷ, λύουσα πολέμιον φόβον. Καὶ γὰρ πολέμιον φόβον λέγει τὴν ἣν ἐποίει ὁ χορὸς πρὸς τοὺς θεοὺς θρηνώδη ὀλολυγὴν, ἣ τοὺς πολίτας δεινῶς κατεπολέμει καὶ ἐξετάραττε. Τοῦτ' ἐστὶ, τὸν φόβον ὃν ὁ χορὸς ἐποίει τῷ ὀλολύζειν καὶ κλαίειν.

θάρσος φίλοις] B. τὸ γὰρ μετὰ σιγῆς ὕμνους πρὸς θεοὺς ποιεῖσθαι καὶ ἐξευμενίζειν διὰ θυσίας αὐτοὺς τῇ πόλει, ὥσπερ εἰώθασιν ποιεῖν Ἕλληνες; καιρῶν ὁμοίων ἐπιστάντων, τοῦτο θάρσος ἐστὶ τοῖς οἰκείοις, καὶ τοῦ πολεμίων ἀπαλλαγὴ φόβου, ὥσπερ ἐστὶ τοὔμπαλιν δειλίας ἐμποιητικὸν τὸ χωρεῖν ἄνω καὶ κάτω θρήνοις καὶ ὀδυρμοῖς, καὶ τὸ ζῆν ἀπολέγεσθαι.

v. 273. πολισσούχοις] B. τοῖς τῆς πόλεως φύλαξι.

v. 274. πεδιονόμοις] A. ἤτοι τοῖς κλῆρον τῶν ἀλσῶν καὶ τῶν πεδίων ἀφωρισμένων ἔχουσιν ἑαυτοῖς. Ἄλση γὰρ καὶ παραδείσους καὶ πεδία λιπαρὰ οἱ πολῖται ἐκτέμνοντες τῶν ἰδίων κτημάτων, ταῦτα τοῖς θεοῖς ἀνετίθεσαν.

πεδιονόμοις] B. τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῷ πεδίῳ. ἀγορᾶς ἐπισκόποις] τοῖς ἐν ἀγορᾷ τοὺς ναοὺς ἔχουσι.

v. 275. οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω] A. καλῶς εἶπεν, οὐκ ἀριθμῷ τοὺς ἀπὸ τῶν Θηβῶν, τῆς ἐμῆς δηλαδὴ πόλεως (Ἰσμηνὸς γὰρ ποταμὸς τῶν Θηβῶν) ὡς δήλου ὄντος ὅτι τιμῶνται καὶ ὑπ' ἐμοῦ ἐγγράφονται τοῖς τιμωμένοις. Πῶς γὰρ οὔ; ὅτι τοῖς τοῦ Ἰσμηνοῦ θύω πᾶσι, τῶν πραγμάτων εὐτυχῶς ἀποβάντων. Ἄλλως. Οὐδὲν λέγω τοὺς θεοὺς τοὺς ἀπὸ τοῦ Ἰσμηνοῦ, ἀλλὰ μόνον τοὺς ἀπὸ τῆς Δίρκης. Ἐπιμῶντο γὰρ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Ἰσμηνοῦ παρὰ τοῖς Θηβαίοις· κατέλειψε δὲ εἰπεῖν ἅπαντας, διὰ τὸ θαῤῥεῖν καὶ ἐν ὀλίγαις δεήσεσιν εἰσακουσθῆναι. Ἄλλως. Οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω, ἀντὶ τοῦ, σὺν τῷ Ἰσμηνῷ· κατὰ σχῆμα δὲ ἡ φωνή. Οἷον, λέγω ἔτι σὺν τῷ Ἰσμηνῷ. Θύω οὖν αὐτοῖς πᾶσι, τῶν πραγμάτων εὐτυχῶς ἀποβάντων. Ἄλλως. Καινῶς εἶπεν, οὐκ ἀριθμῷ τὸν Ἰσμηνὸν, ὡς δήλου ὄντος ὅτι τιμᾶται καὶ ἐγγράφεται τοῖς τιμωμένοις.

Δίρκης τε πηγαῖς] B. ταῖς ἐν αὐταῖς Νύμφαις. οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω] οὐδ' ἀφαίρω τοῦ λόγου καὶ τῆς εὐχῆς τὸν Ἰσμηνὸν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ θεούς. Πρῶτον καθολικῶς εἶπεν τοῖς τῆς χώρας θεοῖς, εἶτα μερικῶς ἐπήνεγκε, πολισσούχοις λέγων καὶ πεδιονόμοις καὶ ἀγορᾶς ἐπισκόποις. Ἐπεὶ δὲ καὶ τοὺς ἐκτὸς τῆς πόλεως εἰπεῖν ἔδει, περιεκτικὸν γὰρ ἡ χώρα τῆς πόλεως, οὐκ εἴρηκε καὶ τοῖς ἐν ταῖς πηγαῖς τῆς Δίρκης θεοῖς, ἀλλὰ ταῖς πηγαῖς τῆς Δίρκης μόνον ἔφη, τουτέστι ταῖς ἐν αὐταῖς κατοικούσαις Νύμφαις· εἶτα πάλιν ἐνήλλαξε τὴν σύνταξιν, καὶ φησὶν, οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω, οὐκ ἀφαίρω τοῦ λόγου καὶ τῆς εὐχῆς τὸν Ἰσμηνὸν καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ θεούς.

v. 276. εὖ ξυντυχόντων] B. τῶν πραγμάτων.

v. 277. ἑστίας] B. τοὺς βωμούς.

v. 278. ἐπεύχομαι θήσειν] A. λείπει ἡμᾶς.

ὧδε] B. ὡς ἔφην.

v. 279. τρόπαια] A. παρατηρητέον ὅτι οὐδέπω ἦν ἡ τῶν τροπαίων ὀνομασία κατὰ τὸν Ἐτεοκλέα· ὥστε ἀνεβίβασε τὰ κατὰ τὸν χρόνον ὁ Αἰσχύλος. Ἐσθήματα ἀναθήσω πρὸ τῶν ναῶν, τὰ λάφυρα.

θήσειν] B. ἡμᾶς. τρόπαια] τῆς νίκης. πολεμίων δ' ἐσθήματα] τὰς πανοπλίας.

v. 280. δαΐων] B. τῶν πολεμίων. δουρίπληκτα] διὰ τοῦ ἐμοῦ δορὸς σκυλευθέντα. ἁγνοῖς] καθαροῖς θήσειν.

v. 281. τοιαῦτα] B. οἷα ἐμοῦ ἤκουσας. φιλοστόνως] θρηνητικῶς.

v. 282. ποιφύγμασι] A. οἷον ἐκφοβήμασι, τοῖς δυναμένοις ἐκπλῆξαι τοὺς ἀκούοντας. ματαίοις] B. ἀνωφελέσι. ποιφύγμασιν] θρήνοις, βοαῖς.

v. 283. οὐ γάρ τι μᾶλλον] B. τὸ οὐ γὰρ θρηνοῦσα μᾶλλον ἢ μὴ θρηνοῦσα, ἐκφύγῃς ὅ

σοι παθεῖν πέπρωται. Ἀλλ' εἰ καὶ διὰ παντὸς θρήνοις ἐκδοίης σαυτὴν, οὐδέν σοι τοῦτο λυσιτελήσει πρὸς τὸ μὴ παθεῖν σε τὰ πεπρωμένα. μόρσιμον] μεμοιρασμένον.

v. 284. ἐγὼ δ' ἐπ' ἄνδρας] A. ἡ ἐπὶ πρὸς τὸ ἐχθροῖς. Ἐγὼ δὲ παραγενόμενος ἐπ' ἄνδρας ἓξ σὺν ἐμοὶ ἑβδόμῳ, τάξω εἰς ἐπτατειχεῖς ἐξόδους, ἤτοι εἰς τὰς ἑπτὰ πύλας πόλεως, ἀντηρέτας καὶ ἀντιμάχους τοῖς ἐχθροῖς (ἀπὸ τοῦ ἀνταίρω ῥήματος) πρὶν ἱκέσθαι καὶ παραγενέσθαι πρὸς ἡμᾶς λόγους μηνυτὰς συνεχεῖς καὶ κατεπείγοντας ἡμῶν τὴν ἔξοδον, ἡμᾶς ἐκεῖσε ἀπελθεῖν. Ἄλλως. Ἐγὼ δὲ σὺν ἐμαυτῷ ἄλλους ἓξ (ὥστε ἐστὶν αὐτὸς ἕβδομος) ἀντιστάτας τοῖς πολεμίοις ποιήσομαι ταῖς ἑπτὰ πύλαις, καὶ σπεύσω ἐγὼ τάξαι λοχαγοὺς πρὶν ἢ τὰ πράγματα κατεπείξῃ, ὥστε δι' ἀγγέλων συχνῶν ἐξάγειν τὸ στράτευμα.

ἐγὼ δ' ἐπ' ἄνδρας] B. οὕτως σύντασσε, ἐγὼ δὲ μολὼν ἐπ' ἄνδρας ἕξ, τάξω αὐτοὺς τὸν μέγαν τρόπον ἐς ἑπτατείχεις ἐξόδους σὺν ἐμοὶ ἑβδόμῳ, ἀντηρέτας τοῖς ἐχθροῖς· μὴ λάβοις δὲ εἰς τὸ τὸν μέγαν τρόπον ἔξωθεν κατὰ, ἀλλ' ὡς φάμεν τάττω τάξιν, οὕτω καὶ τούτων.

v. 285. ἀντηρέτας] B. ἀντιπάλους. τὸν μέγαν τρόπον] τὸ γὰρ διατάττειν στρατηγοὺς καὶ στρατεύματα μεγιστόν ἐστι καὶ τοῦ βασιλέως ἄξιον.

v. 287. σπερχνοὺς] B. ταχεῖς, σπουδαίους.

v. 288. φλέγειν] B. ἐκκαίειν, δαμάζειν.

v. 289. μέλει, φόβῳ δ' οὐχ] A. φησὶν ὁ χορὸς, μέλει ἡ ψυχή μου, ἤτοι φροντίζει ὧν εἶπεν ὁ Ἐτεοκλῆς· ἀλλ' ὁ ἐν ἐμοὶ φόβος οὐκ ἠρεμεῖν ἐᾷ καὶ ἡσυχάζειν ἐμέ. Ἡ δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ μου μέριμνα τὸν ἐμὸν φόβον ἀνανεοῦνται τὸν ἀμφὶ τείχη λεών.

μέλει] B. φροντίς ἐστί μοι ὧν εἶπον. οὐχ ὑπνώσσει κέαρ] οὐ καταραθυμήσει καὶ οἱονεὶ τοῦ φροντίζειν χαλάσῃ, μὴ νήφῃ τοῦ φόβου πείθοντος, ἀλλὰ πρὸς δάκρυα καὶ οἰμωγὰς ἔχειν παρασκευάζοντος· αἱ γὰρ ἐν τῇ ψυχῇ μου φροντίδες φόβον ἀνάπτουσι τὸν ἀμφιτειχῆ λεών, τουτέστι φοβοῦμαι. Ἐστὶ δὲ ὁ φόβος οὐχ ἕτερος, ἀλλ' ἢ ὁ πέριξ τῶν πολεμίων στρατὸς, οὗτος γὰρ ἐμβάλλει τὸν φόβον, περιϊστάμενος καὶ πολιορκῶν τὴν πόλιν. Οὕτω λέγε καὶ μὴ λάμβανε ἔξωθεν ἀμαθῶς τὸ διὰ, λέγων, διὰ τὸν ἀμφιτειχῆ λαόν.

v. 290. γείτονες] A. αἱ δ' ἐν τῇ καρδίᾳ μέριμναι ἀνάπτουσι τὸν ἐν ἐμοὶ φόβον. Ἡ καρδία μου, φησὶ, δέδοικε τὸν πολιορκοῦντα στρατὸν, ὡς δράκοντα ὑπὲρ τῶν νεοσσῶν πελειάς.

v. 291. ζωπυροῦσι] B. ἀνάπτουσι.

v. 292. ἀμφὶ] B. περί.

v. 293. δράκοντα δ' ὥστις] A. δέδοικε γὰρ ἡ καρδία μου. Τὸν γὰρ δὲ σύνδεσμον ἀντὶ τοῦ γὰρ νοητέον.

v. 294. λεχέων δυσευνήτορας πάντροφος πελειὰς] A. λεχέων, τοῦτ' ἔστι, νεμομένων ἐπὶ τῆς καλιᾶς. Ταύτην γὰρ λέχος εἶπεν. Οἷον τῶν ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ μενόντων, καὶ μήπω δυναμένων ἵπτασθαι· δυσευνήτορας δὲ, δυσευνήτους, διὰ τὸν φόβον τοῦ δράκοντος. Πάντροφον δὲ τὴν πελειάδα φησὶν, ὅτι πάντα τὰ ὄρνια ἅπαξ τοῦ ἔτους τίκτει, ἡ δὲ περιστερὰ ἀεί· διὸ ἀνάκειται τῇ Ἀφροδίτῃ. Περιστερὰ δὲ εἴρηται ἡ περισσὰ ἐρῶσα, πλεονάζοντος τοῦ τ κατὰ τὸ μέσον.

ὑπερδέδοικε] B. ἀπὸ τούτου λάμβανε τὸ ἔξωθεν τὸ δέδοικα, ἵνα ᾖ οὕτως, δέδοικα ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

δυσευνήτειρα] B. ἄγρυπνος διὰ τὸν φόβον.

v. 296. πάντροφος πελειὰς] B. ἡ δι' ὅλου τοῦ ἔτους τίκτουσα, διὸ καὶ ἀνάκειται τῇ Ἀφροδίτῃ.

v. 297. τοὶ μὲν] B. ἄλλοι.

v. 298. πανδημεὶ] B. καὶ τὰ συστήματα καὶ πλήθη.

v. 300. ἀμφιβόλοισι] A. πάντοθεν βαλλομένοις· ἢ ἀμφοτέρωθεν.

τοι] B. ἄλλοι. ἀμφιβόλοισι] τὸ ἀμφιβόλοις οὐχ ὡς φασί τινες, τοῖς ἀμφοτέρωθεν βαλλομένοις. ἀλλὰ ἀμφιβόλοις πολίταις τοῖς ἀμφίβολον καὶ οὐ βέβαιον ἔχουσι τὸ εἶναι πολίταις, ἀλλὰ μέσοις οὖσι καὶ κινδυνεύουσιν ἐκπεσεῖν τοῦ προσρήματος διὰ τὸν ἐπηρτημένον τῇ πόλει κίνδυνον.

v. 301. ἰάπτουσι] A. μετὰ βλάβης βάλλουσι.

ἰάπτουσι] B. πέμπουσι.

v. 302. χερμάδα] B. χεροπληθῆ λίθον. ὀκριόεσσαν] χαλεπήν.

v. 303. παντὶ τρόπῳ] B. πάσῃ μηχανῇ καὶ σπουδῇ. διογενεῖς] οἱ ἐκ Διὸς ἔχοντες τὸ γένος ἅτε πατρὸς ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

v. 305. καδμογενῆ] A. ἀπὸ Κάδμου γὰρ οἱ Θηβαῖοι.

ῥύεσθε] B. κίνδυνον.

v. 306. ποῖον δ' ἀμείψεσθε] A. ποῖον δὲ πέδον ἕτερον (ἤγουν ποίαν γῆν) ἀμείψεσθε ἄρειον καὶ βέλτιον καὶ κρεῖττον ταύτης τῆς γῆς· ἀντὶ τοῦ ποῖον ἄλλο γῆς δάπεδον οἰκήσετε· ἐχθροῖς ἀφέντες καὶ καταλείψαντες καὶ δόντες τὴν αἶαν, καὶ τὴν γῆν βαθύχθονα καὶ λιπαράν· ὕδωρ τὲ πάλιν τὸ τῆς Δίρκης τῆς πηγῆς ἀφέντες τὸ εὐτρεφέστατον τῶν ποταμῶν ὁπόσων ἵησι καὶ ἐκπέμπει ὁ Ποσειδῶν ὁ γαιήοχος, οἱ παῖδές τε τῆς Τηθύος ἤγουν τῆς γῆς. Ἄλλως. Ἀντὶ τοῦ, ποῖον οἰκήσετε δάπεδον, ἐντεῦθεν μεταστάντες. Εἴρηται δὴ καὶ ἐν Ξοανηφόροις Σοφοκλέους, ὡς οἱ θεοὶ ἀπὸ τῆς Ἰλίου φέρουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ ἑαυτῶν ξόανα, εἰδότες ὅτι ἁλίσκεται. Ἐὰν ταύτην, φησὶ, τὴν γῆν προδῶτε τοῖς πολεμίοις ποίαν βελτίονα αὐτῆς εὑρήσετε;

v. 307. Ἄρειον] B. κρεῖττον.

v. 308. βαθύχθονα] A. εὔγειον.

βαθύχθονα] B. λιπαράν· τὴν εἰς βάθος δεχομένην τὰ πέρατα.

v. 311. ὅσων ἵησι Ποσειδῶν] A. τὸν Ποσειδῶνα λέγει ἐμπέμπειν τοὺς ποταμοὺς, ὅτι ὑγρᾶς οὐσίας δεσπότης οὗτος ἐστιν. Ἢ, ὅτι ἐκ τῆς θαλάσσης οἱ ὄμβροι ἀναδίδονται, εἶθ' οὕτως ῥήγνυνται. Ἐκ δὲ τούτων οἱ χείμαῤῥοι γίνονται. Τηθύος δὲ παῖδας πάλιν τοὺς ποταμοὺς ὀνομάζει. Μυθεύεται γὰρ ὅτι ὁ Οὐρανὸς συμμιγεὶς τῇ Γῇ, ἀπέτεκε τὸν Ὠκεανὸν καὶ τὴν Τηθὺν, καὶ ἄλλους οὐκ ὀλίγους παῖδάς τε καὶ θυγατέρας. Ὁ δὲ Ὠκεανὸς μιγεὶς Τηθύϊ τῇ αὐτοῦ ἀδελφῇ, ἐγέννησε τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τὰς οὔσας ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὕτως λέγονται οἱ ποταμοὶ παῖδες Τηθύος.

ὅσων ἵησι] B. ἐκπέμπει. Σπογγοειδοῦς γὰρ οὔσης τῆς γῆς, ἐκ τῆς θαλάττης εἰς τοὺς πόρους αὐτῆς εἰσιὸν ὕδωρ, εἰ μὲν στενοί τινες τύχοιεν ὄντες οἱ πόροι, ὥσπερ διηθίζεται τοῦτο καὶ γλυκὺ ἐκ τῆς γῆς ἀναῤῥήγνυται· εἰ δ' αὖ εὐρεῖς, ἁλμυρὸν, πλὴν ὅσον οὐχ οἷον ἦν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ πολὺ τῆς ἀρχαίας ποιότητος παραλλάττειν, ὥστε καὶ οἱ εἰσβάλλοντες εἰς αὐτὴν ποταμοὶ, ἐξ ὧν ἔφαμεν πόρων, πάλιν εἰς αὐτοὺς ἀποκαθίστανται.

v. 314. πρὸς τάδ' ὦ πολιοῦχοι θεοὶ] A. πρὸς ταῦτα ὦ πολιοῦχοι θεοὶ, τοῖς μὲν ἔξω πύργων, ἤτοι τοῖς πολεμίοις, ἐμβαλόντες ἄταν καὶ βλάβην τὴν τοὺς ἄνδρας φθείρουσαν, καὶ τὴν ποιοῦσαν ῥίπτειν τὰ ὅπλα, ἄροισθε κῦδος, ἤτοι ἕξετε δόξαν. Τοῖς δὲ πολίταις στάθητε εὕεδροί τε καὶ καλῶς ἡδρασμένοι καὶ εὐστήρικτοι, καὶ ἀμετάκλιτοι φύλακες τῆς πόλεως, οἱονεὶ δυσωπηθέντες ταῖς ὀξυγόοις λιταῖς ἡμῶν. Ἄλλως. Πρὸς τάδε, ἀντὶ τοῦ διὰ ταῦτα. Πρὸς ταῦτα ὦ πολῖται θεοὶ τοῖς μὲν ἔξω τοῦ τείχους Ἀχαιοῖς ἄτην ἐμποιήσατε, ὥς τε αὐτοὺς τὰ ὅπλα ῥίψαι· τούτου δὲ γενομένου, πρὸς ἡμῶν τῶν πολιτῶν πάνυ ἂν ὑμνῆσθε.

v. 315. τοῖσι μὲν ἔξω] B. τοῖς πολεμίοις.

v. 317. ῥίψοπλον ἄταν] B. τὴν ῥίψαι παρασκευάσασαν αὐτοὺς τὰ ὅπλα.

v. 318. ἄροιτε] B. λάβοιτε ἄν.

v. 319. κῦδος] B. δόξαν.

v. 320. ῥυτῆρες] B. φύλακες.

v. 321. εὕεδροι] B. εὐκάθεδροι.

v. 322. ὀξυγόοις λιταῖσι] A. διὰ τὰς ὀξυθρηνήτους λιτὰς ἡμῶν.

λιταῖσιν] B. ἡμῶν.

v. 323. ὠγυγίαν] B. ἀρχαίαν.

v. 324. δορὸς ἄγραν] A. διὰ δόρατος ἀγρευθεῖσαν.

προϊάψαι] B. δοῦναι.

v. 325. ψαφαρᾷ σποδῷ] A. ἀσθενεῖ, ἐλαφρᾷ.

ψαφαρᾷ σποδῷ] B. λεπτῇ γῇ, ἤτοι τῷ Ἄργει· λεπτόγειον γὰρ τοῦτο, διὸ καὶ διψηρόν.

v. 326. θεόθεν] B. βουλεύσει θεῶν.

v. 328. τὰς δὲ κεχειρωμένας] A. τὰς δὲ νέας καὶ γηραιὰς ἄγεσθαι κεχειρωμένας ἀπὸ τῶν πλοκάμων, ἱππηδὸν ἤτοι δίκην ἵππων, τοῦτ' ἔστι μετὰ ἀνάγκης. Οἱ γὰρ ἵπποι μετὰ ἀνάγκης ἕλκονται. Καὶ Ὅμηρός φησιν. (Il. ε'. 366.) (οὐκ) ἄκοντε πετέσθην. Ἄλλως. Ἱππηδὸν ἄγεσθαι, ὑπὸ ἵππων σύρεσθαι τῶν πλοκάμων μετὰ ἀνάγκης.

κεχειρωμένας] B. κεκρατημένας.

v. 329. ἒ ἒ ἒ] A. διέκοψε τὸν λόγον τῷ θρήνῳ.

v. 330. ἱππηδὸν] B. δίκην ἵππου.

v. 331. περιῤῥηγμένων] B. ἐσχισμένων.

v. 332. βοᾷ δ' ἐκκενουμένα] A. θρηνεῖ δὲ ἡ πόλις ἐκκενουμένη, τῆς λαΐδος, ἀντὶ τοῦ ληΐδος, ἤγουν τῆς λείας τουτέστι τῶν πολιτῶν, ὀλλυμένης καὶ φθειρομένης, τῆς μιξοθρόου, ἤτοι τῆς θροῦν καὶ βοὴν ποιουμένης ἀνάμικτον· γυναῖκες γὰρ καὶ παῖδες ἀκμάζοντες καὶ ἀρτιγενῆ βρέφη καὶ ἄνδρες καὶ γέροντες ἐποιοῦντο τὸν θρῆνον σύμμικτον.

v. 333. λαΐδος] B. ληΐδος, λαοῦ. μιξοθρόου τῶν μεμιγμένων θρόων ἀποτυχούσης ἅτε ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ γερόντων καὶ παίδων οὔσης.

v. 334. τύχας] B. τὰς μελλούσας δηλονότι. προταρβῶ] πρὸ τοῦ γενέσθαι φοβοῦμαι.

v. 335. κλαυτὸν δ' ἀρτιτρόποις] A. ἄξιον μεγάλου κλαυθμοῦ ταῖς κόραις ταῖς ἄρτι δρεπομέναις τὴν παρθενίαν, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν εἰς ὥραν γάμου, αἰχμαλωτισθῆναι καὶ δούλας εἰς τὴν ξένην χώραν ἀπελθεῖν. Ἄλλως. Κλαυτὸν δὲ καὶ θρήνου ἄξιον ἔσεται ταῖς ἀρτιτρόποις, ταῖς ἄρτι ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἐπὶ τὴν τελειοτέραν τραπείσαις, ἀπὸ τῶν ἑαυτῶν δωμάτων διαμεῖψαι, καὶ ὁδεῦσαι ὁδὸν στυγερὰν καὶ μίσους ἀξίαν. Ἤτοι διακορηθῆναι καὶ διαπαρθενευθῆναι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ὠμοδρόπων. Ἄλλως. Εἰ μὲν διὰ τοῦ τ ἀρτιτρόποις, ταῖς νεωστὶ τραπείσαις ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ ἡβησάσαις· εἰ δὲ διὰ τοῦ δ ἀρτιδρόποις, ταῖς ἄρτι δρεπομέναις. Ταῖς δὲ παρὰ τὴν ἀκμὴν, φησὶ, διακορευομέναις ἔσται κλαυθμὸς, ἢ ταῖς διαμειβούσαις τὴν τῆς αἰχμαλωσίας ὁδὸν, ἔσται δάκρυα. ὠμοδρόπων νομίμων προπάροιθεν] κλαυτόν ἐστι τὸ διαπαρθενευθῆναι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ὠμοδρόπων, προπάροιθεν νομίμων, ἤτοι τοῦ νενομισμένου καιροῦ, δρεπομένων καὶ τρυγωμένων. Τὰ γὰρ ἔξω τοῦ καιροῦ δρεπόμενα καὶ μήπω πεπανθῆναι τῷ χρόνῳ φθάσαντα, πάντως ἀγλευκῆ τυγχάνουσι, καὶ πικρίας πολλῆς ἀνάμεστα. Ἄλλως. Ὠμοδρόπων. Ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν τὴν παρθενίαν αὐτῶν καὶ ἥβην ὠμὴν καὶ ἄωρον δρεπομένων, πρὸ τῶν νομίμων γάμων.

κλαυτὸν] B. ἄξιον θρήνων. ἀρτιτρόποις] ταῖς νέαις ταῖς ἄρτι τρεπομέναις ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας πρὸς τὴν τελειωτέραν. ὠμοδρόπων] τὸ παρθένους ἀτίμως ἐκ τῶν δωμάτων ἑλκομένας, διαμεῖψαι στυγερὰν ὁδὸν, ἤτοι ἐφθάρθαι πρὸ τοῦ νενομισμένου χρόνου, ἐπειδὴ παρὰ τάξιν γίγονεν, ἄξιον ἐστι θρήνου. Ἢ τὸ διαμεῖψαι στυγερὰν ὁδὸν ἀντὶ τοῦ ἀτίμως δημοσίᾳ ἕλκεσθαι, ὅπερ ἐστὶ λυπηρὸν ταῖς οἰκουρούσαις καὶ παρθενευούσαις γυναιξίν. Δέον εἰπεῖν ὠμοδρόπως, ὠμοδρόπων εἶπε πρὸς τὸ νομίμων.

v. 336. νομίμων] B. ὧν ἂν κατὰ νόμους ἔτυχον. διαμεῖψαι] ὁδεῦσαι.

v. 337. δωμάτων] B. ἀπό. στυγερὰν] ἄτιμον.

v. 338. τί; τὸν φθίμενον] A. τί γὰρ δεῖ πολλὰ λέγειν; ὁ προτεθνηκὼς, εὐτυχῶς πράσσει πλέον τοῦ ζῶντος. Οἱ τελευτήσαντες, φησὶ, καὶ μὴ τοιαύτης περιώμενοι συμφορᾶς, ἄμεινον ἡμῶν πράττουσι.

τί] B. φημὶ τοῦτο. τὸν φθίμενον] νεκρόν.

v. 339. βέλτερα τῶνδε] B. καλλίω τῶν ἐν ταῖς πολιορκίαις.

v. 340. δαμασθῇ] B. πορθηθῇ.

v. 341. πράσσει] B. πάσχει.

v. 343. τὰ δὲ πυρφορεῖ] B. ἄλλος δὲ τῆς πόλεως οἷον οἴκους καίει καὶ πῦρ φέρουσι.

v. 344. καπνῷ δὲ] A. χαλεπώτερος γὰρ ὁ καπνὸς τῶν ἑλεπόλεων καὶ πετροβολισμῶν· καὶ πόρθησιν πολλῷ δεινοτέραν τῆς ἐκ τῶν τοιούτων πορθήσεως ὑπαινίττεται.

χραίνεται] B. μελαίνεται.

v. 345. λαοδάμας] B. ὄλεθρος τοῦ λαοῦ.

v. 346. εὐσέβειαν] B. τὰ ἱερὰ καὶ τὴν εἰς θεοὺς τιμήν.

v. 347. κορκορυγαὶ] A. ταραχαί. κεκωμῴδηται δὲ ἡ λέξις. (Aristoph. Nub. 386. Pac. 989. Lysist. 491. ed. Lips.)

κορκορυγαὶ] B. ἄσημοι βοαὶ, κορκορυγὴ γὰρ κυρίως τὸ ἐν τοῖς νεοσφαγέσι τῶν ζώων ἔσωθεν ἀπὸ τῶν ἐντέρων ἠχοῦν πνεῦμα πρὸς τὴν σφαγὴν ἀπαντῶν, ἢ τὸ τῆς ἀρτηρίας πνεῦμα τῆς πλησίον οὔσης τῆς τὴν σφαγὴν δεχομένης φλεβός· ὀρκάνη γὰρ εἶδος δικτύου. ἀνὰ ἄστυ] γίνονται.

v. 348. ὀρκάνη] A. τὸ θηρευτικὸν δίκτυον, ὃ καὶ σαργάνη καλεῖται.

ποτὶ πτόλιν] B. ἐστίν. ὀρκάνα] συνέχουσα ἢ πύργον περιλαμβάνουσα. Ἢ τὸ πυργῶτις ἀντὶ τοῦ μεγάλη.

v. 349. πρὸς ἀνδρὸς δ' ἀνὴρ δορὶ καίνεται] A. παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν,—ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν. [Il. iv. 472.]

v. 350. βλαχαὶ δ' αἱματόεσσαι] A. ἡ βληχὴ κυρίως ἐπὶ τῶν προβάτων λέγεται ἢ λαμβάνεται, ἠχώ τινα καὶ φωνὴν ποιὰν ἄσημον ἐκπεμπόντων. Ἐξελάβετο δὲ τοῦτο ὁ ποιητὴς καὶ ἐπὶ τῶν νεογνῶν καὶ ἀρτιγενῶν καὶ ἀτελῶν βρεφῶν, ὡς τοιᾶδε τῇ φωνῇ, ἀσήμῳ δηλαδὴ καὶ ἀνάρθρῳ, χρωμένων. Ἃ παρὰ τῶν πολεμίων ἁρπαζόμενα ἀπὸ μαστῶν, αἱμάσσεται, ὥστ' ἄναρθρον φωνὴν καὶ προβατώδη προΐεσθαι.

βληχαὶ δ' αἱματόεσσαι] B. ἄσημοι βοαὶ ἀπὸ αἵματος καὶ φόνου γενόμεναι.

v. 351. τῶν ἐπιμαστιδίων] B. νηπίων.

v. 352. ἀρτιτρεφεῖς] B. ἀρτιτρεφῶν, ἤτοι νεογνῶν, ἔδει εἰπεῖν πρὸς τὸ μαστιδίων, ἐπήνεγκε δὲ πρὸς τὸ βληχαὶ αἵτινες τῶν νηπίων ἦσαν.

v. 353. ὁμαίμονες] A. συγγενεῖς. Ἕλληνες γὰρ πάντες· οἷον μετὰ αἵματος γινόμεναι. Ἢ τῶν ὁμαιμόνων καὶ συγγενῶν, καὶ ἐξ ἑνὸς γένους.

ἁρπαγαὶ δὲ διαδρομᾶν ὁμαίμονες] B. φυγῶν, ὁ γὰρ ἁρπάζων τι φεύγει μήπως καταληφθῇ, ὅθεν ὁμαίμονα τὴν φυγὴν τῆς ἁρπαγῆς εἶπε.

v. 354. ξυμβολεῖ] B. συναντᾷ.

v. 356. ξύννομον] A. κοινωνόν.

v. 357. οὔτε μεῖον, οὔτ' ἴσον] A. διὰ τούτων τοὺς πλεονεκτοῦντας ἐμφαίνει. Ὁ γὰρ μήτε ἔλασσον μήτε ἴσον τῷ προλαβόντι λαβεῖν αἱρούμενος, φαίνεται πλείονος ὀρεγόμενος. Τινὲς δὲ τὸ λελιμμένοι διὰ τοῦ ι γράφουσιν, οἷον λελιμμένοι καὶ ἐπιθυμοῦντες· ὤφειλε δὲ πρὸς τοῦτο, μείονος καὶ ἴσου, γράφεσθαι, ἀλλὰ λαμβάνουσιν ἔξωθεν τὸ λαβεῖν, καὶ λέγουσιν, οὔτε μεῖον οὔτε ἴσον ἐπιθυμοῦντες λαβεῖν. Λελημμένοι οὖν διὰ τοῦ η, ἐκ τοῦ λήβω τὸ λαμβάνω. Τὸ δὲ λελιμμένοι διὰ τοῦ ι, ἐκ τοῦ λίπτω τὸ ἐπιθυμῶ.

λελιμμένοι] B. ἐπιθυμοῦντες λαβεῖν.

v. 358. τίν' ἐκ τῶνδ' εἰκάσαι] A. τί δεῖ ὑπονοῆσαι ἐκ τούτων, ἢ πένθη καὶ συμφοράς;

τίν' ἐκ τῶνδε] B. τῶν ἐν ἁλώσεσι συμβαινόντων· λέγει δὲ ὅτι πάνθ' ὅσα ἂν εἴπωμεν ἐλάττω τῶν τότε συμβαινόντων ἐροῦμεν.

v. 359. παντοδαπὸς δὲ καρπὸς] B. σῖτος, κριθὴ, κέγχρος, πάνθ' ὁμοῦ χρήματα.

v. 360. χαμάδις] B. ἐπίγειοις. ἀλγύνει] λυπεῖ. κυρήσας] τίνι, τοῦτο δὲ ἄλλως εἰπεῖν ἔδει, οὐ γὰρ ὁ καρπὸς ἐντυγχάνει τινι, ἀλλὰ τῷ καρπῷ τις ἐντυγχάνει.

v. 361. πικρὸν δ' ὄμμα] A. πικρὰ θέα τῶν παρθένων ἀποσπωμένων ἐκ τῶν θαλάμων.

πικρὸν δ' ὄμμα] B. τὸ δὲ πικρὸν ὄμμα διὰ τοῦτο φησὶν, ὅτι σκυλευόμεναι θρῆνον ἐγεί-

ρουσι, καὶ τὸ αὐτῶν ὄμμα ἐκτήκουσι γόοις κατ' Εὐριπίδην, ἢ ὅτι ὁρῶντες αὐτὰς ἕτεροι ἀθλίως ἑλκομένας, δακρύων σταλαγμοὺς ἐξ ὀφθαλμῶν καθίασιν. θαλαμηπόλων] νέων νυμφῶν ἢ οἰκούρων, θάλαμος γὰρ οὐ μόνον ὁ παστὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ οἶκος.

v. 362. πολλὰ δ' ἀκριτόφυρτος] A. ἡ πολλὴ δὲ δόσις καὶ καρπὸς τῆς γῆς, ἡ ἀκριτόφυρτος καὶ ἀναμεμιγμένη, φέρεται ἐν τοῖς τοῦ πολέμου ῥεύμασιν. οὐτιδανοῖς] ἀχρείοις· ἤτοι ἀνευφράντοις.

ἀκριτόφυρτος] B. ἀδιαίρετος.

v. 363. οὐτιδανοῖς ἐν ῥοθίοισι] A. οἱ γὰρ Δωριεῖς τὸ γένος δένος λέγουσι, καὶ τὴν γῆν δᾶν, καὶ τὸν γνόφον δνόφον. Εὐφυῶς δὲ ὁ ποιητὴς τῷ ῥοθίοισι προσέθηκε τὸ οὐτιδανοῖς, ἐπειδὴ γὰρ τὰ ῥόθια καὶ τὰ τῆς θαλάσσης ὑγρὰ κέλευθα, δι' αὐτῶν γὰρ ὁ πλοῦς, τὰ ζωαρκῆ κομίζει ταῖς πόλεσιν, ἐξ ὧν αὐταὶ συνίστανται, ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα εἰπὼν ῥοθίοισιν ἵνα μήτις ἐπ' ὠφελείᾳ νοήσῃ, οὐτιδανοῖς προσέθηκε. Ἄλλως. Ἐπειδὴ τὰ κύματα ἔσθ' ὅτε ὠφέλειαν παρέχεται ταῖς πόλεσι· δι' αὐτῶν γὰρ ὁ πλοῦς τὰ ἐπιτήδεια κομίζει· προσέθηκεν ἐπίτηδες τὸ οὐτιδανοῖς, οἷον ἀχρείοις. Τροπικῶς δὲ ῥόθια εἶπε τὰ συνεχῆ κινήματα τῶν πολεμίων. Ἄλλως. Ταῖς ὑβριστικαῖς κινήσεσι τῶν πολεμίων· Ἢ τούτους ῥόθια φησὶν ἐπειδὴ συντόνως πολεμοῦσι. Ἄλλως. Ὡς ἐπὶ ναυαγίοις.

γᾶς δόσις] B. σῖτος.

v. 365. δμωΐδες] B. ἐν γὰρ τῇ ἁλώσει οὐ μόνον γραῖαι γυναῖκες δουλείας ἀνάγκῃ φέρονται, ἀλλ' ἴδοις ἂν καὶ νέας δούλας γενομένας, ἄρτι πρῶτον δυστυχησάσας τλήμονας καὶ ἀθλίας εἰς τὴν αὐτῶν εὐνὴν αἰχμάλωτον, ζώντων τῶν οἰκείων ἀνδρῶν καὶ ὁρώντων αὐτὰς ὑφ' ἑτέρων εἰς μίξιν βιαζομένας, ἅτε δυνατωτέρων· καὶ οὕτω μὲν εἴποις λαμβάνων τὴν εἰς ἔξωθεν εἰς τὸ εὐνήν· ἑτέρως δὲ οὕτω, δοῦλαι δὲ εἰσὶ τότε νέαι γυναῖκες, ἐκ νέου δυστυχήσασαι τλήμονες καὶ ἀθλίαι, εὐτυχούντων τῶν οἰκείων ἀνδρῶν τὴν αὐτῶν εὐνὴν αἰχμάλωτον, τουτέστιν ὁρώντων αὐτὰς ὑπὸ τῶν πολεμίων πασχούσας ἄθεσμα καὶ οὐ δυναμένων ἀμύνειν, μεῖζον γὰρ αὐτῶν ἰσχύουσιν οὗτοι, ὃ καὶ κρεῖττον. Μὴ ξενισθῇς δὲ, εἰ τὸ εὐτυχῆσαι ἐπὶ κακοῦ λαμβάνεις, δέον ἐπὶ καλοῦ, ὡς καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μαρτυρεῖ. Οὐ γὰρ μόνον εὐτυχῆσαι λέγομεν χρήματα, ἀλλὰ καὶ εὐτυχῆσαι ἵππου ἀπώλειαν οἱονεὶ κτήσασθαι· ἐστὶ δὲ ἡ τοιαύτη εὐτυχία οὐ κυρίως, ἀλλὰ παρακεκινδυνευμένη.

v. 366. εὐνὰν αἰχμάλωτον] A. μεταστᾶσαι εἰς δουλείαν, οἴσουσι τὴν τῶν πολεμίων εὐνήν.

v. 367. εὐτυχοῦντος] B. κτωμένου.

v. 368. ὑπερτέρου] B. κρείττονος.

v. 369. νύκτερον τέλος] B. ἤτοι δυστυχίαν περιφραστικῶς, ἥτις ἀμαυροῖ τοὺς ἔχοντας.

v. 370. ἐπίῤῥοθον] B. αὐξητικόν.

v. 371. στρατοῦ] B. τῶν πολεμίων.

v. 372. πευθὼ] B. ἀγγελίαν.

v. 373. χνόας ποδῶν] A. μεταφορικῶς εἶπε τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν. Ἄλλως. Τὸ συνεχὲς κίνημα τῶν ποδῶν παραβόλως χνόας εἶπεν· τὸ γὰρ ἄκρον τὸ ἐντιθέμενον τῇ χοινικίδι, χνόη καλεῖται.

διώκων] B. φέρων. πομπίμους] ὁδευτικάς. χνόας] τὰ ἄκρα, ἤτοι τοὺς πόδας.

v. 374. καὶ μὴν ἄναξ] A. καὶ μὴν αὐτὸς ὁ Ἐτεοκλῆς ἐπείγεται, ἀκουσόμενος τὰ παρὰ τοῦ ἀγγέλου λεγόμενα, ὡς ταῦτα ἀρτίως ἀκουσόμενος, ὥστε κολλῆσαι τῇ διανοίᾳ ἢ τοῖς ὠσὶν, ἀκούσαντα.

v. 375. ἀρτίκολλον] A. ἐν συναφῇ ἁρμόδιον, ἢ τὸν ἀρτίως κολλώμενον.

εἶσ'] B. πορεύεται. ἀρτίκολλον] ποταπὸν, ὁλόκληρον.

v. 376. σπουδὴ δὲ] A. ἔοικε δὲ, φησὶ, καὶ ὁ ἄγγελος ἐκ τῆς ἄγαν ἐπιφαινομένης σπουδῆς μὴ ἡδρασμένον ἔχειν τὸν αὐτοῦ πόδα, ἀλλ' ἄστατον. Ἄλλως. Ἡ τούτου δὲ σπουδὴ οὔπω τέλος ἔχει, ἀλλ' ἐπείγεται· τὸ γὰρ ἀπηρτισμένον, καὶ τέλος ἔχει, μεθ' ὃ οὐκ ἄλλο πρακτέον.

οὐκ ἀπαρτίζει] B. ἄρτιον καὶ ὁλόκληρον ποιεῖ, καὶ εἰς τὸ καθεστηκὸς ἄγει.

v. 377. λέγοιμ' ἂν] A. ὁ ἄγγελος ὁ παρὰ τοῦ Ἐτεοκλέους ἀποσταλεὶς κατάσκοπος τῶν πολεμίων, ἐλθών, φησὶ, λέγοιμ' ἂν πάντα τὰ τῶν ἐναντίων, καλῶς ταῦτα γινώσκων, πῶς τε ἕκαστος ἔλαβε κλῆρον ἐν ταῖς πύλαις. Ἐπειδὴ γὰρ ἑπτάπυλος ἦν ἡ πόλις τῶν Θηβαίων, κλήρους ἔβαλλον οἱ πρώτιστοι τῶν ἄλλων στρατηγοὶ τῶν Ἀργείων, ποίαν ἂν πύλην λάβοι ἕκαστος. Ἰδὼν οὖν ἅπαντα ἔρχεται καὶ ἀπαγγέλλει ταῦτα, καί φησιν ὅτι ὁ Τυδεὺς ἄρτι μὲν βρέμει καὶ ἠχεῖ, καὶ ὀργίλον καὶ μανικὸν πνέει πρὸς ταῖς πύλαις ταῖς Προιτίσιν (αἱ γὰρ οὕτω καλούμεναι πύλαι ἔλαχον αὐτῷ) ὁ δὲ Ἀμφιάραος ὁ μάντις οὐκ ἀφίησιν αὐτὸν περᾷν τὸν Ἰσμηνὸν ποταμόν, λέγων ὅτι οὐ καλὰ θύματα γίνεται. Ὁ δὲ Τυδεὺς μαινόμενος καὶ μάχης ἐπιθυμῶν, βοᾷ, καὶ μαίνεται, ὥσπερ ὁ δράκων τῷ τοῦ ἡλίου ὑπεκκαύματι, τότε γὰρ μάλιστα μαίνεται. Θείνει δὲ καὶ τύπτει ἐν ὀνείδει, ἤτοι βάλλει ὀνειδισμοῖς, τὸν μάντιν Ὀϊκλείδην τὸν υἱὸν τοῦ Ὀϊκλέους τὸν Ἀμφιάραον.

v. 378. ὡς] B. καθά.

v. 379. Τυδεὺς] A. αἰδεσθεὶς τὰ Ὁμηρικὰ ἐγκώμια, πρῶτον αὐτὸν καταλέγει ὁ Αἰσχύλος. μεσημβριναῖς] τότε γὰρ μάλιστα μαίνεται.

Προιτίσι] B. ταῖς ἀπὸ Προίτου.

v. 380. βρέμει] B. μαίνεται. ὁρμᾷ.

v. 381. ὁ μάντις] B. Ἀμφιάρεως. σφάγια] τὰ θύματα.

v. 382. μαργῶν] B. μαινόμενος. λελιμμένος] ἐπιθυμῶν.

v. 383. μεσημβριναῖς] B. φύσει γὰρ ψυχρὸς ὢν ὄφις ἐν μεσημβρίᾳ ἀκμάζοντος τοῦ ἡλίου θερμαινόμενος, εὐκίνητός ἐστι καὶ συριγμοῖς προσέχει. κλαγγαῖσιν] ἤχοις, ἐστὶ δὲ ποιαὶ φωνὴ κυρίως ἐπὶ ὀϊστῶν καὶ ἐπὶ γεράνων λεγομένη ὡς Ὅμηρός φησι.

v. 384. θείνει] B. τύπτει. ὀνείδει] ἐν. Ὀϊκλείδην] τὸν υἱὸν τοῦ Ὀϊκλέους.

v. 385. σαίνειν] A. ἐκκλίνειν.

σαίνειν] B. εὐλαβεῖσθαι. ἀψυχίᾳ] δειλίᾳ.

v. 386. τοιαῦτ' ἀϋτῶν] A. τοιαῦτα φωνῶν σείει καὶ κινεῖ τρεῖς κατασκίους λόφους. Ἡ γὰρ τούτου περικεφαλαία τρεῖς λόφους ἦν ἔχουσα· χαίτωμα δὲ ταύτας εἴρηκε, διὰ τὸ δίκην χαίτης ἐπικαμπῶς ἵστασθαι ἄνωθεν, ἢ διὰ τὸ τρίχας ἐξ ἵππων χαίτης ἔχειν ἄνωθεν. Ἀπὸ δὲ τῆς ἀσπίδος τούτου οἱ κώδωνες οἱ χαλκήλατοι καὶ ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ κατεσκευασμένοι κλάζουσι φόβον. τρεῖς κατασκίους] νεωτερικὸν τοῦτο.

ἀϋτῶν] B. κατὰ τοῦ μάντεως βοῶν. κατασκίους] σκιὰν ἔχοντας ἀπὸ τῆς ἐν αὐτοῖς οὔσης ἱππούρεως, ἣν καὶ χαίτωμα καλεῖ, ἐπειδὴ καὶ κράνος εἶπε, χαίτη γὰρ τῆς κεφαλῆς ἡ θρίξ.

v. 387. ὑπ' ἀσπίδος] B. ὑποκάτω.

v. 388. κλάζουσι] B. ἐκπέμπουσιν, ἠχοῦσιν.

v. 389. ἔχει δ' ὑπέρφρον] A. ἔχει δὲ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ὑπέρφρον καὶ ὑπερήφανον σημεῖον τοῦτο, κατεσκευασμένον οὐρανὸν λάμποντα ἐν ἄστροις. Ἡ λαμπρὰ δὲ πανσέληνος ἡ οὖσα φέγγος τὸ τιμιώτατον τῶν ἄστρων, πρέπει ἐν μέσῳ τῷ σάκει, καὶ ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι.

ὑπέρφρον] B. σοβαρόν. σῆμ'] σημεῖον. Ἰστέον ὅτι ὁ Τυδεὺς ὑποκάτω μὲν τῆς ἀσπίδος κώδωνας εἶχε προσπεπηγμένους, ἵν' ὄχλον παρέχῃ, καὶ φοβερὸς δοκῇ τοῖς ἀκούουσιν. Ἐπάνω δέ τοι, οὗ ἦν τὸ σημεῖον, ἡ μὲν ἐπιφάνεια πᾶσα μέλαινα ἦν, εἶτα κατεσκεύασεν ἐν ἐπιχρύσῳ χαλκῷ πέριξ μὲν ἀντ' οὐρανοῦ ἐντὸς δίκην ἄστρων φωλίδας διϊσταμένας ἀπ' ἀλλήλων, ἐν δὲ τῷ ὀμφαλῷ φωλίδα ἑτέραν εὐρεῖαν ἐν ὁμοιώματι σελήνης λοπιλοῦς· προσβαλόντος δὲ τοῦ ἡλίου τῷ τοιαύτῳ ἐπιχρύσῳ χαλκῷ, αἴγλη τις ἐντεῦθεν ἀπήντα τοῖς ὁρῶσι καὶ οὐ προσβλέπειν ἠδύναντο· ὅτι δὲ ἦν πᾶσα ἡ ἐπιφάνεια μέλαινα, δῆλον ἐκ τοῦ, Καὶ νύκτα ταύτην ἣν λέγεις ἐπ' ἀσπίδος.

v. 390. φλέγονθ'] B. ἐκλάμποντα. τετυγμένον] κατεσκευασμένον.

v. 391. ἐν μέσῳ σάκει] B. ἐν τῷ ὀμφαλῷ.

v. 392. πρέσβιστον ἄστρων] A. καὶ Πίνδαρος (Olymp. i. 6. fragm. p. 59. 60. ed.

Heyne) ἄστρον τὸν ἥλιόν φησι. νυκτὸς ὀφθαλμὸς] ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦτο. Τῆς νυκτὸς γὰρ ὀφθαλμὸς ἡ σελήνη ἐστὶν, ὥσπερ καὶ τῆς ἡμέρας ὁ ἥλιος.

πρέσβιστον] B. ὑπέρτατον. πρέπει] λάμπει.

v. 393. τοιαῦτ' ἀλύων] A. τοιαῦτα ἀλύων ταῖς ὑπερκόμποις ϗ κενοδόξοις σαγαῖς ϗ πανοπλίαις, βοᾷ παρὰ τοῖς τείχεσι τοῦ Ἰσμηνοῦ ποταμοῦ. Τὸ δὲ ἑξῆς, οὕτως ἀσθμαίνει καὶ σπεύδει ὡς ἵππος πολεμιστὴς, σάλπιγγος ἀκούων, ἐπιθυμῶν πολέμου, ὅτε εἴργεται πρὸς τοῦ ἐπιβάτου· τὸ δὲ, ἵππος ὣς κατασθμαίνων, μένει, ἀντιστροφή ἐστιν, ἀντὶ τοῦ ὡς ἵππος.

ἀλύων] B. ἀδημονῶν, δυσχεραίνων ὅτιπερ οὐκ ἐᾷ ὁ μάντις περᾶν. σαγαῖς] πανοπλίαις.

v. 395. κατασθμαίνων] B. καταφρυαττόμενος. μένει] ἐκδέχεται τὸν πόλεμον ὁ Τυδεύς.

v. 396. ὁρμαίνων] B. σφαδάζων. μένει] ἐκδέχεται.

v. 397. τιν' ἀντιτάξεις A. ἀντὶ τοῦ, τίνα ὦ Ἐτεόκλεις, ἀντιπαρατάξεις καὶ ἀντιστήσεις τούτῳ ἀντίμαχον; τίς βέβαιος καὶ ἀξιόχρεως (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ φερέγγυος) προΐστασθαι τῶν Προίτου πυλῶν, λυθέντων τῶν κλείθρων, ἤτοι ἀνοιχθέντων τῶν πυλῶν; ἢ τὸ φερέγγυος, οὕτως ῥητέον τίνα ἀντιτάξεις τούτῳ ὥστε προΐστασθαι τῶν τοῦ Προίτου πυλῶν, λυθέντων τῶν κλείθρων, ἤτοι ἀνοιγεισῶν τῶν πυλῶν. Τὸ δὲ ἑξῆς, τίς φερέγγυος, ἀντὶ τοῦ, τίς φέρων τὸ ἵστασθαι αὐτοῦ πλησίον; γύη γὰρ λέγεται τὸ πλησίον.

ἀντιτάξεις] B. ἀντιθήσεις. τίς Προίτου πυλῶν] ἐντεῦθεν δείκνυσιν ὅτι εἰς ταύτην Τυδεὺς τέτακται.

v. 398. προστατεῖν] B. φυλάσσειν, ὑπερμαχεῖν. φερέγγυος] ἀσφαλὴς, ἀξιόχρεως.

v. 399. κόσμον] B. διὰ κόσμησιν, καθ' ὅπλισιν. τρέσαιμ'] δειλιάσαιμι.

v. 400. οὐδ' ἑλκοποιὰ] A. ταῦτα παρ' Ἀλκαίου εἴρηται. Οὐ τιτρώσκει τὰ ἐπίσημα ὅπλα, οὐδὲ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δύναμιν ἔχει, εἰ μὴ ἄρα ὁ φέρων αὐτὰ δύναμιν ἔχοι, καὶ γενναῖος ᾖ.

v. 401. δάκνουσι] B. λυποῦσι.

v. 402. καὶ νύκτα ταύτην ἣν λέγεις ἐπ' ἀσπίδος] A. κυρεῖν καὶ ὑπάρχειν, τάχα ἂν αὕτη ἡ νὺξ τινὶ γένοιτο. Οὕτως γὰρ εἰπεῖν ὤφειλεν· εἶπε δὲ, τάχα ἂν ἡ ἄνοια μάντις τινὶ γένοιτο· ἐπιφέρει δὲ ὥσπερ ἐξηγούμενος, εἰ γὰρ φέροντι σῆμα τοῦτο τὸ ὑπέρκομπον, ἤτοι τῷ ἔχοντι ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τὴν νύκτα ἐζωγραφημένην, ἐπ' ὀφθαλμοῖς πέσοι ἡ νὺξ (ἤγουν, ἐὰν καλυφθῇ τῇ νυκτὶ τοῦ θανάτου) γένοιτο ἂν τοῦτο τὸ σῆμα ἐπώνυμον τῇ αὐτοῦ ἀναιρέσει. Ἄλλως. Ὁ νοῦς, ταύτην δὲ ἣν λέγεις εἶναι νύκτα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, τάχα προμαντεύσεται τῷ φοροῦντι, ὅτι χωρήσει ὑπὸ νύκτα.

v. 403. μαρμαίρουσαν] B. ἐκλάμπουσαν. κυρεῖν] ὑπάρχειν.

v. 404. τάχ' ἂν γένοιτο] B. ἡ σύνταξις· τάχα ἂν καὶ ἴσως γένοιτο ἄν τινι ἤγουν τῷ Τυδεῖ ἡ ἄνοια μάντις, καὶ προμηνύτριά τινος κακοῦ, ἣν λέγεις νύκτα ὑπάρχειν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἐν τοῖς ἄστροις τοῦ οὐρανοῦ ἐκλάμπουσαν, ταύτην γὰρ ἄνοιαν καλεῖ ὡς ἀπονενοημένην καὶ δίχα νοῦ ἐνσημωθεῖσαν.

v. 406. ὑπέρκομπον B. σοβαρόν.

v. 408. κ' αὐτὸς καθ' αὑτοῦ] A. ὅτι φέρει ἐπὶ τῆς ἀσπίδος νύκτα καὶ τὴν πανσέληνον.

v. 409. κεδνὸν B. συνετόν. Ὅρα ὡς εἰκότως αἱρεῖται τοὺς ἀντιπάλους Ἐτεοκλῆς, καὶ μᾶλλον ἐναντίους οἷς ὁ ἄγγελος περὶ τῶν Ἀργείων διέξεισιν. Ὁ μὲν γὰρ ὑπέρφρονας αὐτοὺς καὶ τὰ μεγάλα φυσῶντας ὑπ' ἀνοίας φησὶν, Ἐτεοκλῆς δὲ σώφρονας αὐτοῖς καὶ συνετοὺς ἀντιτάττει.

v. 410. τόνδ' ἀντιτάξω] A. καλῶς ἀντέταξε τὸν μὴ τοῖς ἤθεσιν αὐτοῦ συμφωνοῦντα, ἀλλ' ἐναντίον. Αἰσχύνης δὲ θρόνον αὐτὴν τὴν αἰδῶ ὀνομάζει· ὑπέρφρονας δὲ λόγους τοὺς ὑπερηφάνους φησίν. Οἷον, οὔτε ὑπερήφανα λέγει ὡς ὁ Τυδεὺς, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τοὺς ὑπερηφάνους.

προστατεῖν] B. προστάτην.

v. 411. μάλ' εὐγενῆ] B. οὐκ ἐθέλοντα ὑπὲρ ἄνθρωπον φρονεῖν. τὸν αἰσχύνης θρόνον τιμῶντα] ἵνα μὴ περιπέσῃ αἰσχύνῃ καταγωνισθείς.

v. 413. αἰσχρῶν γὰρ ἀργὸς] A. ἀργός ἐστι τῶν κακῶν λόγων, ἢ τῶν ἔργων. Φιλεῖ δὲ τὸ μὴ εἶναι κακὸς, ἢ τῷ τρόπῳ, ἢ ὡς Ὅμηρος, ἀντὶ τοῦ δειλός.

ἀργὸς] B. ἀμέτοχος. κακὸς] δειλός.

v. 415. κάρτα δ' ἔστ' ἐγχώριος] A. γνήσιος πολίτης ἐκ τῶν σπαρτῶν, οὐ τῶν μετὰ Κάδμου ἐπηλύδων.

ἀνεῖται] B. ἀνέφυσεν, ἀνεβλάστησε, ἢ καταλέλειπται.

v. 416. ἔργον δ' ἐν] A. ἐν τοῖς τοῦ Ἄρεως κύβοις κρινεῖ αὐτοὺς ὁ πόλεμος.

ἐν κύβοις] B. ἐν τοῖς ἀγῶσιν τοὺς κύβους καλεῖ, διὰ τὸ τῆς νίκης ἀμφίβολον.

v. 417. δίκη δ' ὁμαίμων] A. τὸ τῆς συγγενείας δίκαιον στέλλει αὐτὸν ἐς τὴν μάχην.

ὁμαίμων] B. γράφεται καὶ ὁ δαίμων καὶ ὁμαίμων, καὶ πρὸς μὲν τὸ ὁμαίμων οὕτως ἐρεῖς, προπέμπει αὐτὸν δίκη ὁμαίμων, τουτέστιν, ἐπειδὴ ὑπὲρ τῆς ἐνεγκούσης στρατεύει, οἰκείως καὶ δικαίως στρατεύει· τὸ δὲ δαίμων προφανές ἐστιν, ὁ δαίμων γὰρ καὶ ἡ τύχη προπέμπει αὐτὸν ἐν δίκῃ, ἢ ἡ Δίκη ἡ θεά. νιν] αὐτόν. προστέλλεται] προπέμπει.

v. 418. τεκούσῃ] B. μὴ εἴποις τὸ τεκούσῃ ἀντὶ τοῦ τῆς τεκούσης, ἀλλ' ὥσπερ φαμὲν ἀφαιρῶ σοι τόδε, οὕτω καὶ εἴργω σοι τόδε.

v. 419. ἀμὸν] B. ἐμόν.

v. 420. ὡς δικαίως πόλεως] A. ὅτι δικαίως προμάχεται τῆς πόλεως.

ὡς] B. ὅτι.

v. 422. ὑπὲρ φίλων ὀλομένων] A. ἡ ὑπὲρ περισσά.

v. 424. οὕτως] B. ὡς εὔχῃ.

v. 425. Ἠλεκτραῖσιν] B. ταῖς ἀπὸ Ἠλέκτρας καλουμέναις. εἴληχε] διὰ κλήρου τέτακται.

v. 426. γίγας ὅδ' ἄλλος] A. Καπανέα ἐγκωμιάζων καὶ τὸ μέγεθος αὐτοῦ, φησὶ, γίγας ὅδ' ἄλλος. Φαίνεται οὖν ὅτι ἐνέλιπεν ἐν τοῖς περὶ Τυδέως εἰπεῖν ὅτι γίγας ἐστὶν ἢ γίγασιν ὅμοιος. τοῦ πάρος λελεγμένου] τοῦ Τυδέως. Ὅμηρος, (Il. v. 801.) Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.

v. 427. ὁ κόμπος] B. αὐτοῦ.

v. 428. κράνοι] B. τελειώσει.

v. 430. οὐδὲ τὴν Διὸς Ἔριν] A. ἤτοι οὐδὲ τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν τοῦ Διὸς τῇ γῇ ἐπελθόντα φησὶν ἐκποδὼν σχέθειν, καὶ κρατήσειν, ἤτοι ποιήσειν αὐτὸν μακρὰν τῆς πόλεως. Ἄλλως. Οὐδὲ τὸν τοῦ Διὸς σκηπτὸν εἰς γῆν κατενεχθέντα, ἢ αὐτοῦ τοῦ Διὸς φιλονεικήσαντος, ἐμποδὼν γενήσεσθαι αὐτῷ, λέγει.

οὐδὲ τὴν Διὸς Ἔριν] B. τὸ οὐδὲ τὴν Διὸς Ἔριν διπλῶς νόει, ἢ τὴν θεὰν Ἔριν τὴν θυγατέρα Διὸς, ἢ ἀντὶ τοῦ οὐδὲ τὸ Δία αὐτὸν ἐλθόντα ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἐρίσαντα αὐτῷ δυνηθῆναι κωλῦσαι αὐτὸν μὴ πορθῆσαι τὴν πόλιν.

v. 431. σκήψασαν] B. ἐπελθοῦσαν. ἐμποδὼν σχέθειν] κωλύσειν αὐτὸν τῆς πορθήσεως.

v. 432. τὰς δ' ἀστραπὰς] A. τὰς δ' ἀστραπάς τε καὶ τὰς κεραυνίας βολὰς τοῦ Διὸς παρείκασε καὶ ὡμοίωσε μεσημβρινοῖς θάλπεσιν, ἤτοι, ἔφησε δύνασθαι φέρειν καὶ ὑπομένειν τὰς τοῦ Διὸς ἀστραπὰς καὶ τοὺς κεραυνοὺς, ὥσπερ τὰς μεσημβρινὰς τοῦ ἡλίου φορὰς, ἤτοι τὰ μεγάλα καὶ καυστικὰ καύματα.

ἀστραπὰς] B. αἷς ὁ Ζεὺς πρὸς τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ὑπέρφρονας χρῆται.

v. 433. προσείκασεν] B. προσωμοίωσεν.

v. 434. ἔχει δὲ σῆμα] A. ἡ δὲ ἀσπὶς αὐτοῦ σημεῖον ἔχει ἄνδρα γυμνὸν λαμπάδα βαστάζοντα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἀνθ' ὅπλου, καὶ φωνοῦντα διὰ τῶν ἐν αὐτῷ κεχρυσωμένων γραμμάτων, πρήσω τὴν πόλιν. Ἄλλως. Ἔχει δὲ ἐν τῇ ἀσπίδι αὐτοῦ ἐζωγραφημένον ἄνδρα

γυμνὸν, κατέχοντα τῇ χειρὶ λαμπάδα ἀναπτομένην. Οὐκ ἄλλο τι δηλοῦντος τοῦ σημείου, ἀλλ' ἢ ὥσπερ ὁ γυμνὸς κώλυσιν οὐκ ἔχει εἰς τὸ δραμεῖν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἀκώλυτοι καὶ χωρὶς ἐμποδίου ταύτην ἀναπρήσομεν, ἢ γυμνὴν αὐτὴν παντελῶς ἐργασόμεθα, ἔπειτα δὲ καὶ καύσομεν.

v. 435. διὰ χερῶν] B. τοῦ ἐν τῇ ἀσπίδι ἀνδρός. ὡπλισμένη] ὡς ὅπλον κρατουμένη.

v. 437. ξυστήσεται] B. συμπαρατάξεται.

v. 438. τρέσας] B. δειλιάσας.

v. 439. καὶ τῷδε κέρδει] A. εἰπόντος τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὸν Ἐτεοκλῆν, τίς τῷ τοιούτῳ ἀνδρὶ ξυστήσεται, ἢ τίς ἀντιμαχόμενος ἔσται αὐτῷ καὶ ἀντιπαλαμώμενος; τίς ὑπομενεῖ, μὴ πτοηθεὶς, ἄνδρα ὑπέρκομπον; (λέγει δὲ τὸν Καπανέα) φησὶν ὁ Ἐτεοκλῆς πρὸς αὐτὸν, ὅτι σὺν τῷδε τῷ κέρδει καὶ ἄλλο κέρδος τίκτεται. Τοῦτ' ἔστι, καὶ σὺν τῷ ἔχειν ἄνδρα ἱκανὸν πρὸς πόλεμον αὐτῷ συστῆναι καὶ τῇ μάχῃ ἀντιπαλαμήσασθαι, καὶ πόλεμον ἐπίσης αὐτῷ προσαγαγεῖν, ἔχομεν τι καὶ ἕτερον κέρδος, δηλαδὴ τὸ νικῆσαι. Ἄλλως. Πρὸς τῷ μεῖναι, νικῆσαι· τοῦτο γάρ ἐστι κέρδει κέρδος.

τῷδε κέρδει] B. τῷ ἀντιστάτην ἔχειν ἱκανόν. κέρδος ἄλλο] τὸ εἶναι αὐτὸν μεγάλαυχον καὶ θεῶν ὑπέρφρονα.

v. 440. τῶν τοι ματαίων] A. ἡ γλῶσσά ἐστιν ἀληθὴς διδάσκαλος τῶν ἐν ἀνθρώποις ματαίων φρονημάτων. Θεατρίζει γὰρ οἷα ἕκαστος φρονεῖ. Εἰ μὲν συνετὸς καὶ ταπεινός ἐστι, συνετὰ καὶ ταπεινὰ φθέγγεται. Εἰ δὲ μωρὸς καὶ ὑπέρκομπος, μωρὰ πάλιν καὶ ἐπηρμένα βοᾷ.

v. 441. ἡ γλῶσσ'] B. ἐπειδὴ γὰρ διὰ τῆς γλώττης τὰ κομπάσματα φέρεται, κατήγορον αὐτὴν τούτων γίνεσθαι φησὶ, τουτέστιν, οἱ κομπάζοντες δυστυχίᾳ περιπίπτοντες ὕστερον αὐτοὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξελέγχονται, ἐπὶ κακῷ σφίσιν ἀποβάντος τοῦ κόμπου.

v. 442. Καπανεὺς δ' ἀπειλεῖ] A. ὁ Καπανεὺς δὲ ὡπλισμένος ἀπειλεῖ κακὰ ποιεῖν εἰς ἡμᾶς, τοὺς θεοὺς ἀτιμάζων, καὶ τὸ στόμα μὴ κατέχων καὶ παιδεύων, ἄνθρωπος ὢν φθαρτὸς, πέμπει εἰς οὐρανὸν τῷ Διῒ ἔπη ταραχώδη, ἤγουν ὑβρίζει τὸν θεὸν τὸν Δία, ἐν χαρᾷ ματαίᾳ καὶ ψευδεῖ· οὐ γὰρ οἶδεν ὅπως αὐτῷ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἀποβήσεται. Θαῤῥῶ δὲ αὐτῷ ἐπελθεῖν τὸν καυστικὸν κεραυνὸν, κατ' οὐδὲν ἴσον τοῖς μεσημβρινοῖς τοῦ ἡλίου θάλπεσιν, ἀλλὰ φλέγοντα καὶ ἀπολλύοντα· ὅπερ ἐγένετο.

δρᾶν] B. ἡμᾶς κακά. παρεσκευασμένος] ηὐτρεπισμένος.

v. 443. ἀτίζων] B. ἀτιμάζων. ἀπογυμνάζων] ἀναιδῶς ἀποκαλύπτων καὶ διανοίγων.

v. 444. ματαίᾳ] B. ἀνωφελεῖ.

v. 445. κυμαίνοντ'] B. θρασέα, βλάσφημα.

v. 446. ξὺν δίκῃ] B. δικαίως.

v. 447. ἐξεικασμένων] B. ὡμοιωμένον ὡς αὐτός φησι.

v. 449. ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ] A. ἐπ' αὐτῷ δὲ τῷ Καπανεῖ, εἰ καὶ φλύαρος καὶ ὑπέρκομπος ἄγαν ἐστὶν, τέτακται ἀνὴρ, αἴθων δηλαδή. Τοῦτο τὸ αἴθων οἱ μὲν διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφουσι, καὶ συντάσσουσιν οὕτως, ἀνὴρ ἐπ' αὐτῷ αἴθων καὶ πρόθυμος καὶ διάπυρος τέτακται ἐν βίᾳ, ἤτοι ἐν δυνάμει, λῆμα Πολυφόντου, περιφραστικῶς ὁ Πολυφόντης. Οἱ δὲ διὰ τοῦ ο μικροῦ, καὶ συντάσσουσιν οὕτως, ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ τέτακται, αἶθον λῆμα, ἤτοι φρόνημα δραστήριον καὶ διάπυρον καὶ τὰ πολεμικὰ ἐμπειρότατον, Πολυφόντου βία, ἤτοι περιφραστικῶς ὁ Πολυφόντης, ὡς τὸ Ἡρακλείη βίη, Ἡρακλῆς. Ἄλλως. Ἀντὶ τοῦ, εἰ καὶ ἄγαν ἐστὶ μανιώδης τὸν λόγον ὁ Καπανεὺς, ἀλλ' ὅμως ἀντιτέτακται καὶ ἀνθέστηκεν αὐτῷ ἀκίνητος τῷ παραστήματι ἡ δύναμις τοῦ Πολυφόντου, μηδὲν δεδοικυῖα.

στόμαργος] B. φλύαρος.

v. 450. αἶθων] B. διάπυρος.

v. 451. φερέγγυον φρούρημα] A. ἱκανὸς φρουρεῖν τὴν πατρίδα.

φερέγγυον] B. ἀσφαλὲς, πιστότατον. προστατηρίας Ἀρτέμιδος] ὅτι ἐν ταῖς πύλαις αἷς ὑπερμαχεῖν ἔμελλεν ἡ Ἄρτεμις ἦν, καὶ τούτων προστάτις ἐγέγραπτο, ἢ ἱερεὺς ἦν αὐτῆς.

v. 452. Ἀρτέμιδος εὐνοίαισι] A. ὡς τοῦ Πολυφόντου ἱερέως ὄντος τῆς Ἀρτέμιδος. Ἀφιέρωται δὲ τῇ Ἀρτέμιδι ἡ τῶν Θηβαίων πόλις· διὰ τοῦτο οὖν οὕτως λέγει, εὐνοίαις τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῶν ἄλλων πολιούχων θεῶν.

εὐνοίαισι] B ἐν ταῖς ἀγάπαις.

v. 454. ὄλοιθ' ὃς πόλει A. ὁ χορὸς εὐχόμενός φησιν, εἴθε ὄλοιτο ὃς μεγάλως ἐγκαυχᾶται κατὰ τῆς πόλεως ἡμῶν. Βέλος δὲ τοῦ κεραυνοῦ ἐπισχέθοι καὶ κρατοῖ αὐτὸν, πρὶν ἐς τὸν ἐμὸν οἶκον θορεῖν καὶ πηδᾷν καὶ ὁρμᾷν, ἐκ τῶν πωλικῶν τε καὶ παρθενικῶν ἑδωλίων καὶ καθεδρῶν (πῶλεις γὰρ αἱ παρθένοι εἰκάζονται) ἐκπορθῆσαι καὶ ἐξαρπάσαι ἐμέ.

μεγάλ'] B. κακὰ δηλονότι.

v. 455. ἐπισχέθοι] B. κωλύσει τῆς ὁρμῆς.

v. 456. ἐσθορεῖν] B. εἰσπηδῆσαι. πωλικῶν θ' ἑδωλίων] παρθενικῶν καθεδρῶν.

v. 458. ποτ'] B. ἄρα. ἐκλαπάξαι ἡμᾶς.

v. 459. καὶ μὴν τὸν ἐντεῦθεν] A. εἰπόντος τοῦ Ἐτεοκλέους, λέγ' ἄλλον ἄλλαις ἐν πύλαις εἰληχότα, φησὶν ὁ ἄγγελος, καὶ δὴ λέξω τὸν ἐντεῦθεν λαχόντα πρὸς πύλαις. Τρίτῳ γὰρ Ἐτέοκλῳ τρίτος ἐξῆλθε κλῆρος, προσβαλεῖν λόχον καὶ ἐνέδραν καὶ φυλακὴν ἐν ταῖς πύλαις ταῖς καλουμέναις Νηΐτισιν. Ἐξῆλθε δὲ ὁ κλῆρος ἐκ τοῦ καλῶς κεχαλκευμένου κράνους (ἤτοι περικεφαλαίας) τοῦ ὑπτίου, ἤγουν τοῦ ἀνατετραμμένου. Ἄλλως. Ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ἀπὸ τοῦ κράνους, ἐν ᾧ περιστρέψαντες ἐκλήρουν.

τὸν ἐντεῦθεν] B. τὸν μετ' ἐκεῖνον ὃν ἔφη.

v. 460. τρίτῳ γὰρ] B. ἔθος γὰρ τοῖς μέλλουσι κλήρους ποιεῖν, κράνος λαμβάνειν, καὶ ἐντὸς καθιέναι σημεῖα αὐτῶν, οἷον δακτύλια, καὶ ἄλλο τι τοιοῦτον δυνάμενον ἐκπηδῆσαι κούφως τοῦ κράνους, εἶτα τούτου κυκωμένου ὅτου πρῶτον τὸ σημεῖον ἐξήρχετο, ἐτέτακτο οὗτος εἰς ἔργον, δι' ὃ ταῦτ' ἐγίνετο.

v. 462. Νηΐτισι] B. ταῖς ἀπὸ Νηΐδος. πρόσβαλειν] προσάξειν.

v. 463. ἵππους δ' ἐν ἀμπυκτῆρσιν] A. οἱ κορυφιστῆρες, τὰ προμετωπίδια κυρίως. Νῦν δὲ λέγει τοῖς χαλινοῖς· ἵν' ᾖ, τοὺς ἵππους θυμοῦ πλήρεις περὶ τοὺς χαλινοὺς ἀνακάμπτειν καὶ περιάγειν, ἤδη βουλομένους εἶναι πρὸς ταῖς πύλαις.

ἐν ἀμπυκτῆρσιν] B. χαλινοῖς. κυρίως οἱ περὶ τὴν κεφαλὴν ἱμάντες τοῦ χαλινοῦ ἄμπυξ καλοῦνται. ἐμβριμωμένας] θυμὸν πνεούσας καὶ φρυαττούσας.

v. 465. βάρβαρον τρόπον A ἀπηνῆ ἦχον. Ἢ ὡσεὶ σύριγξ βοᾷ.

φιμοὶ] B. οἱ πρὸς τοῖς ῥώθωσι τοῦ ἵππου σιδηρέαι τῶν χαλινῶν περιφέρειαι ὥσπερ κώδωνας εἶχον κενοὺς, εἰς οὓς ἐκ τῶν μυκτήρων εἰσιὸν πνεῦμα ἦχον ἀπετέλει. Ἐποίουν δὲ τοῦτο οἱ βάρβαροι, ἐμιμοῦντο δέ τινες τῶν Ἑλλήνων, ὥσπερ καὶ ὁ Ἐτεοκλῆς οὗτος.

v. 466. μυκτηροκόμποις πνεύμασι] B. τοῖς ἐκ τῶν μυκτήρων σφοδρῶς ἐκπνεομένοις.

v. 467. ἐσχημάτισται] B. τετύπωται. οὐ μικρὸν] ταπεινὸν καὶ φαῦλον.

v. 469. πρὸς ἐχθρῶν πύργον] A. οὐκ εἶπε πρὸς ποῖον πύργον. Μεγάλως οὖν φησὶ πρὸς πάντα πύργον.

v. 470. χ' οὗτος] B. ὥσπερ ὁ τοῦ Καπανέως.

v. 472. φερέγγυον] B. ἱκανότατον.

v. 474. τόνδε] B. ὃν μέλλω εἰπεῖν. τῷ] τινὶ πεμφθήσεται.

v. 475. οὐ κόμπον ἐν χεροῖν ἔχων] B. οὐκ ἀσπίδα κομπασμάτων πλήρη φέρων.

v. 477. μάργων] B. μανικῶν.

v. 479. τροφεῖα] B. τὰ ὀφειλόμενα τοῖς τρεφοῦσι γέρα. πληρώσει τέλεσει.

v. 480. καὶ πόλισμ' ἐπ' ἀσπίδος] A τὸν φέροντα τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ ἐγγεγραμμένον τῇ ἀσπίδι πόλισμα.

δύ' ἄνδρε] B. τὸν ἐν ἀσπίδι, καὶ τὸν φέροντα ταύτην.

v. 481. ἑλὼν] B. κρατήσει.

v. 482. κόμπαζ' ἐπ'] A. λέγε ἄλλον κομπώδη, καὶ μηδὲν ἀποκρύφῃ με τῶν ἄλλων ἀλαζονειῶν.

v. 483. ἐπεύχομαι] A. ἐπεύχομαι δὴ καὶ ταῦτα μὲν εὐτυχεῖν, ὦ πρόμαχε τῶν ἐμῶν δόμων, ὦ προπολεμῶν τῆς οἰκίας ἡμῶν, τοῖσι δὲ, ἤγουν τοῖς πολεμίοις, ἐπεύχομαι δυστυχεῖν. Ὥσπερ δὲ ὑπέραυχα καὶ ὑπέρογκα καὶ κενόδοξα λέγουσιν ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, τώς νιν, οὕτως αὐτοὺς ἐπίδοι ὁ πάντα διανέμων καὶ διοικῶν, κοταίνων καὶ ὀργιζόμενος κατ' αὐτῶν.

τῶδε] B. τῷ ἡμετέρῳ.

v. 484. πρόμαχ'] B. Ἐτέοκλες. τοῖσι] τοῖς πολεμίοις.

v. 485. ὑπέραυχα] B. ὑπέρκομπα. βάζουσι] βοῶσιν, ἀπειλῶσιν· εἰπὼν πρόσθεν πληθυντικῶς βάζουσιν εἶτα ἐπήνεγκε ἑνικὸν τὸ νίν. Εἰσὶ δὲ οἵ φασιν καὶ τὸ νὶν ἀντὶ τοῦ αὐτούς.

v. 486. νιν] B. αὐτόν.

v. 487. νεμέτωρ] B. ὁ πάντα διοικῶν, ἢ ὁ μεμφόμενος τοῖς ὑπερφροσιν, ἢ ὁ πάντων πάροχος.

v. 488. τέταρτος ἄλλος, γείτονας πύλας ἔχων] A. ἤτοι πλησίον, οὔσας τῶν ὧν εἶπον ἄνωθεν. Γείτονας οὖν πύλας τὰς τῆς Ἀθηνᾶς φησὶν Ὀγκαίας, ἀφ' ἧς καὶ αἱ πύλαι αὗται Ὀγκαῖαι ἐλέγοντο. Ἄνωθεν γὰρ τῶν πυλῶν ἐκεῖσε ἡ Ἀθηνᾶ ἐγέγραπτο. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐξ ἱστορίας τοιαύτης Ὄγκα ἡ Ἀθηνᾶ παρὰ Θηβαίοις ἐλέγετο. Ἀγήνωρ ὁ Τύριος ἔσχε παῖδας τρεῖς, Εὐρώπην, Κάδμον, καὶ Κίλικα. Τῆς δὲ Εὐρώπης ὑπὸ τοῦ Διὸς ἁρπασθείσης, ἀπέστειλεν ὁ Ἀγήνωρ τοὺς παῖδας αὐτοῦ εἰς ζήτησιν αὐτῆς· καὶ εἰ μὴ εὕροιεν, προσέταξε μὴ ἐπανήκειν. Ὁ οὖν Κάδμος ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα, καὶ μὴ εὑρὼν τὴν Εὐρώπην, εἰς Δελφοὺς ἦλθεν, ἐρωτήσων τὸν Ἀπόλλωνα ποῦ κατασταίη. Ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτῷ, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τοῦ ἱεροῦ, τῷ εὑρεθέντι ἀκολουθεῖν. Εὑρέθη βοῦς· ἠκολούθει οὖν αὐτῇ. Ἦλθεν εἰς Θήβας, ὤλισθεν ἡ βοῦς, καὶ ὁ Κάδμος ἐκεῖ ᾤκησε, καὶ ἔθυσε τὴν βοῦν Ἀθηνᾷ, καὶ τῇ Αἰγυπτίᾳ φωνῇ ταύτην ἐτίμησεν ἐκεῖ. Ὅθεν οὕτως καὶ αἱ πύλαι ὠνομάσθησαν. Ἀπὸ δὲ Κίλικος τοῦ Κάδμου ἀδελφοῦ, Κιλικία ἡ χώρα.

γείτονας] B. ταῖς Νηΐτισι.

v. 490. Ἱππομέδοντος σχῆμα] A. περιφραστικῶς ὁ Ἱππομέδων, μέγας ὢν καὶ κάλλιστον ἔχων σχῆμα.

σχῆμα καὶ μέγας τύπος] B. τὸ σχῆμα καὶ ὁ τύπος ἐκ παραλλήλου. μέγας] φοβερός.

v. 491. ἅλω δὲ πολλὴν] A. ἅλως ἐστὶ κυρίως, ὅταν νέφη περὶ τὸν ἥλιον ἐκκαυθέντα λευκὰ φαίνηται, καὶ ὡς ἐν κύκλῳ τοῦ ἡλίου γένηται. Νῦν δὲ λέγει τὸν ῥοῖζον καὶ τὴν συνεχῆ κίνησιν τῆς ἀσπίδος. Φησὶν οὖν, δινήσαντος, ἤγουν κινήσαντος ταύτην τοῦ Ἱππομέδοντος, ἔφριξα· καὶ οὐ ψευδῆ λέγω.

v. 492. οὐκ ἄλλως] B. παρ' ἃ εἶδον.

v. 493. ὁ σηματουργὸς δ' οὔ τις] A. ὁ δὲ ποιήσας τὴν ἀσπίδα, καὶ σημεῖα ἐγγράψας αὐτῇ, οὐκ ἦν, ὡς ἔοικεν, εὐτελής. Ὅστις ὤπασεν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τοῦτο τὸ ἔργον· ἤτοι παρέσχε καὶ ἱστόρησεν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος. Τοῦτ' ἔστι Τυφῶνα ἀφιέντα ἀπὸ τοῦ στόματος καπνὸν μέλανα, τὸν τοῦ πυρὸς ἀδελφόν. Τὸ γὰρ πῦρ καὶ καπνὸς ἀδελφοί εἰσιν, ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης τικτόμενοι. Αἰόλην δὲ, τὴν εὐκίνητον καὶ ταχεῖαν λέγει, καὶ ἑλισσομένην συχνῶς.

σηματουργὸς] B. σημείων ἐργάτης. εὐτελὴς] φαῦλος.

v. 494. ὤπασε] B. ἐτύπωσε.

v. 495. ἱέντα] B. πέμποντα.

v. 496. λιγνὺν] B. καπνόν. Καπνὸς ἀπὸ ξύλου, ἀτμὸς ἀπὸ ὕδατος, αἰθάλη ἀπὸ λίθων, βδῆλος ἀπὸ λύχνων, λιγνὺς ἀπὸ ἐλαίου καὶ κήρου, κνίσσα δὲ ἀπὸ κρεῶν. αἰόλην] ποικίλην. πυρὸς κάσιν] ὁ γὰρ καπνὸς ἕπεται τῷ πυρὶ φυσικῶς.

v. 497. ὄφεων δὲ πλεκτάναισι] A. τὸ κύτος δὲ, φησὶ, στρογγύλον τοῦ κύκλου δηλαδὴ τῆς ἀσπίδος τῆς κοιλογάστορος (ὕλη γάρ τις περιφερὴς προσυπεμφαίνεται) προσηδάφισται

καὶ προσπέπλεκται πλεκτάναις τῶν ὄφεων. Ἤτοι ἡ ἀσπὶς κύκλωθεν ἔχει ἐζωγραφημένους ὄφεις περιπεπλεγμένους. περίδρομον κύτος] τὸ χώρημα τῆς ἀσπίδος. Ἡ δὲ περιφέρεια τῆς ἀσπίδος κύκλῳ ὄφεων εἰς ἑαυτοὺς ἄντικρυς ὁρώντων καὶ ἐμπεπλεγμένων τὰ τέλη ἔχει ἐγγεγραμμένα, πρὸς τὰ τέλη ἡ ἀσπὶς ἡ κοίλη, πρὸς τῇ γαστρὶ τοῦ κατέχοντος αὐτὴν οὖσα.

περίδρομον] B. ἐν κύκλῳ. κύτος] τὸ πλάτος.

v. 498. προσηδάφισται] B. ὑπέστρωται.

v. 499. ἔνθεος δὲ Ἄρην βακχᾷ] A. βακχᾷ δὲ καὶ ἐνθουσιᾷ καὶ ὁρμᾷ πρὸς τὸν πόλεμον ἔνθεος καὶ ὁρμητικὸς καὶ πηδητικὸς πρὸς τὴν ἀλκὴν ὡς θυὰς ἤτοι βάκχη τίς, φόβον βλέπων, ἤτοι ἐκπληκτικῶς καὶ φοβερῶς. Γράφεται δὲ καὶ βάκχα, καὶ συντάσσεται οὕτως, ἔνθεος δὲ καὶ ὁρμητικός ἐστιν ὁ Τυφὼς πρὸς τὸν Ἄρην, ὥσπερ τις βάκχα θυὰς καὶ μαινομένη.

ἔνθεος] B. κάτοχος καὶ ἐξεστηκώς.

v. 500. βακχᾷ] B. μαίνεται. ἀλκὴν] πόλεμον. θυὰς] μαινὰς Διονυσιακή. φόβον βλέπων] ἤγουν ἐκ μόνης τῆς θέας φόβον ἐμβάλλων.

v. 501. πεῖραν] B. ἔντευξιν. εὖ φυλακτέον] ἄξιός ἐστι φυλάξασθαι καὶ σκοπῆσαι ἵνα ἀρκοῦντα τίνα ἀντιτάξεις αὐτῷ.

v. 502. πρὸς πύλαις] B. αἷς ἐτάχθη. κομπάζεται] ὑψοῦται καὶ φέρεται δι' ἐκείνου.

v. 504. ὕβριν] B. καὶ μεγαλαυχίαν.

v. 505. νεοσσῶν] B. ὑμῶν τῶν αὐτῆς θρεμμάτων. δύσχιμον] δυσχείμερον ἂν ἔχοντα τὸν χειμῶνα. Ὁ ὄφις φύσει ψυχρὸς ὤν. Ἐπεὶ δὲ νεοσσῶν εἶπε, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε καὶ τὸν δράκοντα οἰκείως, ἅτε πολέμιον τοῖς νεοσσοῖς. Ὤφειλε δὲ τὸ δύσχιμον διὰ διφθόγγου γράφεσθαι ἀπὸ τοῦ χειμῶνος, νῦν δὲ ἠναγκάσθη διὰ τὸ μέτρον, καὶ συνέστειλεν αὐτὸ, ἐκτὸς γάρ ἐστι ποῦς.

v. 506. Ὑπέρβιος δὲ] A. Ὑπέρβιος ὄνομα κύριον.

v. 507. κατ' ἄνδρα] B. τὸν Ἱππομέδοντα. ἡρέθη] προυκρίθη.

v. 508. ἐξιστορῆσαι] B. μαθεῖν. μοῖραν] τὴν αὐτοῦ. ἐν χρείᾳ τύχης] χρεία γάρ καιρός ἐστι μαθεῖν τὴν αὐτοῦ τύχην. Ὁ γὰρ πόλεμος τοὺς εὐτυχεῖς καὶ τοὺς δυστυχεῖς κρίνει.

v. 509. θυμὸν] B. τὴν ψυχικὴν προθυμίαν. σχέσιν] διάθεσιν.

v. 510. Ἑρμῆς δ' εὐλόγως συνήγαγεν] A. ἰστέον ὅτι πάντα τὰ ὅδαια καὶ τὰ ἕρμαια καὶ κατὰ τύχην συμβεβηκότα τοῖς βροτοῖς, τῷ Ἑρμῇ ταῦτα ἀνατιθέασιν Ἕλληνες. Ἐπεὶ οὖν καὶ τούτοις συνέβη τυχηρῶς πως ἀλλήλοις ἀντιτάξασθαι, τοῦτο εἴρηκεν.

Ἑρμῆς] B. τὰ γὰρ ἀπὸ τῆς τύχης συμβαίνοντα, Ἑρμῇ ἀνατιθέασιν οἱ Ἕλληνες, ὅθεν καὶ τὰ ἐν ὁδῷ εὑρεθέντα ἕρμαια ἐκάλουν, ὅτι συμμερίτην αὐτῶν ἐποίουν Ἑρμῆν. Ἐπεὶ οὖν καὶ τῷ Ὑπερβίῳ ἐκ τύχης πάντα ταῦτα συνῆλθεν, εἶδος ψυχῆς, προθυμία πρὸς μάχην, διάθεσις ὅπλων, ἣν δὲ καὶ ὁ Ἱππομέδων τοιοῦτος, εἰκότως Ἑρμῆν αὐτοὺς ξυναγαγεῖν εἴρηκεν. Ἢ, ὃ καὶ κρεῖττον, ἐπειδὴ ὁ μὲν Ὑπέρβιος τὸν Δία ἐπὶ τῆς ἀσπίδος φέρει, ὁ δὲ Ἱππομέδων τὸν Τυφῶ, Ζεὺς δὲ καὶ Τυφὼς ἐχθροὶ διὰ τοῦτο τὸν Ἑρμῆν εὐλόγως ξυναγαγεῖν εἶπεν. Ὅθεν καὶ τὴν κατασκευὴν ἐπάγει. ξυνήγαγεν] αὐτούς.

v. 511. ἀνὴρ] B. ὁ ἡμέτερος. ἀνδρὶ τῷ] τῷ πολεμίῳ. ξυστήσεται] συμπαρατάξεται.

v. 512. ἐπ' ἀσπίδων θεοὺς] A. τοὺς θεοὺς οὓς ἐν ταῖς ἀσπίσι φοροῦσιν.

ξυνοίσετον] B. συνάψουσι.

v. 513. ὁ μὲν] B. Ἱππομέδων.

v. 515. σταδαῖος] A. ἐνιδρυμένος.

σταδαῖος ἧσται] B. ἡδρασμένος ἑδράζεται. βέλος] τὸν κεραυνόν.

v. 517. προσφιλεία] A. οἰκείωσις.

τοίαδε] B. εἰρωνικόν. προσφιλεία] σχέσις, οἰκείωσις.

v. 518. *πρὸς τῶν κρατούντων*] A. *τοῦ κρατοῦντος ἐσμὲν Διός. Οὗ καὶ τὸ σημεῖον.*

πρὸς τῶν κρατούντων δ' ἐσμὲν] B. *ἡμέτερος γάρ ἐστιν ὁ Ζεύς. οἱ δ' ἡσσωμένων ἐκείνοις δὲ ὁ Τυφώς.*

v. 519. *καρτερώτερος*] *ἰσχυρότερος.*

v. 520. *ὧδ'*] B. *οὕτως.*

v. 522. *τυχὼν*] B. *συμβὰς, εὑρεθείς.*

v. 523. *πέποιθα τὸν*] A. *πιστεύω ἀπολεῖσθαι τὸν ἔχοντα ἐν τῷ σάκει τὸν ἐχθρὸν Διὸς δαίμονα.*

τὸν] B. *Ἱππομέδοντα. ἀντίτυπον*] *τὸν ἀντίπαλον.*

v. 524. *τοῦ χθονίου*] B. *τοῦ ὑπὸ γῆν Τυφῶνος.*

v. 525. *δαίμοσιν*] B. *τοῖς ἥρωσιν. εἴκασμα*] *εἰκονισμένον.*

v. 526. *δαροβίοις*] B. *τοῖς ἀϊδίοις.*

v. 527. *ἰάψειν*] B. *ῥίψειν, φονευθεὶς γὰρ πεσεῖται.*

v. 529. *Βοῤῥαίαις πύλαις*] B. *ταῖς ἀπὸ Βοῤῥαίου καλουμέναις.*

v. 530. *τύμβον κατ' αὐτὸν*] B. *πλησίον γὰρ ἦν.*

v. 531. *σέβειν*] B. *τιμᾶν. πεποιθὼς*] *ἐν αὐτῇ. ὑπέρτερον*] *κρείττονα.*

v. 532. *βίᾳ*] B. *ἀνάγκῃ, ἀμουσιότητι.*

v. 533. *τόδ' αὐδᾷ*] A. *τοῦτο φωνεῖ καὶ λέγει τὸ βλάστημα τὸ ἐκ τῆς ὀρεσκόου καὶ ὀρετρόφου μητρὸς, τὸ καλλίπρωρον, καὶ τὸ εὐειδὲς, τὸ τὴν πρώραν ἐπανθοῦσαν ἔχον τοῖς κάλλεσι. Τοῦτο δὲ τροπικὸν ἀπὸ τῆς νεώς· ὥσπερ γὰρ ἡ πρώρα ταύτης, θεωρία τὶς καὶ ἄποψις τυγχάνει τῶν πόῤῥωθεν, καὶ οἷον δι' αὐτῆς τὸ μακρόθεν διαγινώσκεται· οὕτω καὶ τὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶδος πρώρα τὶς φαίνεται. Καὶ προορᾶται γὰρ ἐμφανῶς ἅπασι καὶ ἐκφαίνεται μάλιστα τῶν ἄλλων μερῶν.*

ματρὸς ἐξ ὀρεσκόου] B. *Ἀταλάντης τῆς ἐν τῷ ὄρει διαιτωμένης ἅτε ἱερείας οὔσης Ἀρτέμιδι.*

v. 535. *ἀνδρόπαις ἀνὴρ*] A. *ἢ ὁ παῖς ὁ νεωστὶ εἰς ἄνδρας τελῶν, ἢ ὁ ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ ἀνδρεῖος ὤν. Λέγει δὲ τὸν Παρθενοπαῖον τὸν υἱὸν τῆς Ἀντιόπης, ἥτις καὶ Παρθενόπη ἐλέγετο, ἀφ' ἧς καὶ οὗτος Παρθενοπαῖος ἐκλήθη. Ὃς ἐξ Ἀρκαδίας εἰς τὸ Ἄργος μετῴκησε.*

βλάστημα] *γέννημα. καλλίπρωρον*] *καλλιπρόσωπον, ἐκ μεταφορᾶς τῆς ἐν νηῒ πρώρας. ἀνδρόπαις*] *πρὸς ἄνδρας παραγγείλας ἄρτι ἤτοι πλησίον.*

v. 536. *στείχει δ' ἴουλος ἄρτι*] A. *νῦν ἤρξατο γενειάζειν. Στείχει δὲ καὶ βαδίζει διὰ τῶν παρειῶν αὐτοῦ ἴουλος, φησὶ, θρὶξ ἀνατέλλουσα καὶ ἀναφύουσα, ἀναβλαστάνουσα, ἀναφερομένη καὶ ἐξερχομένη τῆς ὥρας φυούσης, ἤγουν τῆς αὐτοῦ ἡλικίας, φυούσης καὶ ἀναθαλλούσης καὶ ἐπανθούσης. Ἢ τοῦ νενομισμένου καιροῦ τοῖς νέοις ἀναφύοντος τὸν ἴουλον.*

ἴουλος] B. *γένειον.*

v. 537. *ὥρας φυούσης*] B. *πρέποντος καιροῦ. ταρφὺς*] B. *δασυτάτη ἢ τρυφερά. ἀντέλλουσα*] *ἀναβλαστάνουσα*

v. 538. *ὁ δ' ὠμὸν, οὔτι*] A. *εἴπομεν ἄνωθεν ὅτι περὶ τοῦ Παρθενοπαίου τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀντιόπης ἐνταῦθα διαλαμβάνει· φησὶν οὖν, ὁ δὲ, ἤτοι ὁ Παρθενοπαῖος, προσίσταται ταῖς πύλαις, οὐδαμῶς φρόνημα ἔχων παρθένων, χαῦνον δηλαδὴ, καὶ μαλακὸν, ἐπώνυμον αὐτῷ, οἷα καὶ Παρθενοπαίῳ καλουμένῳ· ἀλλὰ ὠμὸν καὶ ἀπηνὲς καὶ χαλεπὸν, ἔτι δὲ καὶ γοργὸν ὄμμα ἔχων. Ἄλλως. Οὐ σύμφωνον τῇ κλήσει τῆς παρθένου τὸ φρόνημα ἔχων, ἀλλὰ ὠμόν.*

ὠμὸν] B. *θρασὺ, φονικόν. παρθένων ἐπώνυμον*] *ἤτοι μαλακὸν, καὶ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.*

v. 539. *γοργὸν*] B. *καταπληκτικὸν ἐκ μεταφορᾶς τῆς Γοργοῦς.*

v. 541. *τὸ γὰρ πόλεως ὄνειδος*] A. *τὸ παρὰ τῆς Σφιγγὸς φησὶν, ἐξ ἧς τῷ Οἰδίποδι προσεγένετο τῇ οἰκείᾳ συμμιγῆναι μητρὶ, ταύτην τῇ εὑρέσει τοῦ αἰνίγματος ἀνελόντι. Ὅθεν τῇ πόλει πάσῃ τῶν Θηβαίων ἐγένετο ὄνειδος. Συντάσσεται δὲ οὕτως, τὸ γὰρ*

πόλεως ὄνειδος, τὸ δι' οὗ δηλαδὴ τῷ Οἰδίποδι καὶ τῇ πόλει πάσῃ ὄνειδος ἐγένετο, τοῦτ' ἔστι τὴν Σφίγγα τὴν ὠμόσιτον, ἐνῶμα καὶ ἐκίνει καὶ ἔφερε προσμεμηχανευμένην καὶ κατεσκευασμένην ἐν σάκει χαλκηλάτῳ γόμφοις, ἤτοι διαπεπειρονημένῳ τοῖς ἥλοις, τῷ τοῦ σώματος προβλήματι. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ σάκος.

ὄνειδος] B. διὰ γὰρ τὴν Σφίγγα ὠνειδίζοντο Θηβαῖοι.

v. 542. προβλήματι] B. φυλακῇ.

v. 543. ὠμόσιτον] B. τὴν ὠμῶς καὶ ἀπηνῶς σιτουμένην τοὺς ἄνδρας. μεμηχανημένην] μετὰ μηχανῆς κατεσκευασμένην καὶ προσηλωμένην.

v. 544. λαμπρὸν ἔκκρουστον δέμας] A. πρὸς τὸ λαμπρὸν τέθεικε καὶ τὸ ἔκκρουστον. Ἤτον ἐκκροῦον καὶ ἀποτρέπον, καταπληκτικὸν καὶ ὑπερεκπλῆττον τῇ λαμπρότητι τοὺς θεατάς. Καὶ Ὅμηρος, ἡνία σιγαλόεντα φησὶ τὰ λαμπρὰ, καὶ σιγὴν καὶ ἔμπληξιν ἐμποιοῦντα τοῖς βλέπουσι. (Il. ε'. 266.)

γόμφοις] B. ἥλοις. λαμπρὸν] χρυσοειδές. ἔκκρουστον] κατάπληκτον τῇ αἴγλῃ.

v. 545. φέρει δ' ὑφ' αὐτῇ φῶτα] A. φέρει δὲ ἡ σφὶγξ ἕνα τῶν Καδμείων ἐν τοῖς ὄνυξιν ἑαυτῆς οὕτως, ὥστε δοκεῖν ἐπ' αὐτῷ πλεῖστα βέλη ἰάπτεσθαι καὶ πέμπεσθαι.

φέρει δ' ὑφ' αὐτῇ] B. οὕτω γὰρ ἐμεμηχάνητο ἡ Σφὶγξ ἐν τῷ σάκει ἁρπάζουσα καὶ διασπαράττουσα ἕνα Καδμείων ὥστ' εἰκάσαι ἂν πολλοῖς βέλεσι τοῦτον βάλλεσθαι, πανταχῇ γὰρ τοῦ σώματος ἐσπαραγμένος ἐδόκει τοῖς ὄνυξι ταύτης.

v. 546. ἰάπτεσθαι] B. πέμπεσθαι.

v. 547. καπηλεύσειν] B. ψεύσασθαι, προδώσειν, διαφθείρειν.

v. 548. πόρον] B. πορείαν.

v. 549. Παρθενοπαῖος Ἀρκὰς] A. Ἀντίμαχος φησὶν Ἀργεῖον αὐτὸν, οὐκ Ἀρκάδα. ὁ δὲ τοίοσδ' ἀνὴρ] τοιοῦτος ἔστιν οἷον ἐγὼ εἶπον.

v. 550. Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφὰς] A. ἀκούσιον φόνον δράσας ὁ Παρθενοπαῖος εἰς Ἄργος ἔφυγεν.

μέτοικος] B. ἐν Ἀρκαδίᾳ γὰρ γεννηθεὶς, ἐν Ἄργει μετοικήσας ἀνετράφη. ἐκτίνων] ἀποδιδούς.

v. 551. θεὸς] B. ἡ τύχη.

v. 552. εἰ γὰρ τύχοιεν] A. εἴθε γὰρ παρὰ θεῶν τύχοιεν ἐπαξίως ὧν φρονοῦσιν ἀνοσίων καὶ ἀλαζονεύονται, ἐπὶ τῶν ἀσπίδων κομπάσματα ἔχοντες.

εἰ γὰρ τύχοιεν] B. ἡ κατασκευὴ αὐτὴ πρὸς τὸν τοῦ ἀγγέλου λόγον ἔστιν. Εἰπόντος γὰρ ἐκείνου ὥσπερ ἀπειλεῖ τῇ πόλει μὴ τελειώσειεν ἡ τύχη, φησὶν οὗτος, ἐπινοουμένου ἔξωθεν τοῦ ναὶ, εἴθε γὰρ τύχοιεν παρὰ τῶν θεῶν ὧν καθ' ἡμῶν φρονοῦσιν, τουτέστιν ἅπερ ἡμῖν ἀπειλοῦσιν αὐτοὶ πάθοιεν, καὶ ὄντως ἂν εἰ γένοιτο τοῦτο, ἀπολέσθειεν ἂν σὺν αὐτοῖς ἐκείνοις κομπάσμασι πανώλεθροι καὶ παγκακῶς.

v. 553. αὐτοῖς ἐκείνοις] B. σύν.

v. 554. ἦτ'] B. ὄντως καί. πανωλεῖς] πανώλεθροι. ὀλοίατο] φθάροιεν ἄν.

v. 556. χεὶρ δ' ὁρᾷ τὸ δράσιμον] A. ἄλλο οὐδὲν ἢ σιωπᾶν μὲν οἶδεν, τῇ δὲ χειρὶ πολεμεῖν. Περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ πολεμικώτατός ἐστι.

χεὶρ] B. αὐτοῦ.

v. 557. τοῦ πάρος λελεγμένου] B. τοῦ Ὑπερβίου.

v. 558. ὃς οὐκ ἐάσει γλῶσσαν] A. ὅστις ὁ Ἄκτωρ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Παρθενοπαίου [imo, Ὑπερβίου] οὐκ ἐάσει τὴν γλῶσσαν τῶν ἐργμάτων ἄτερ ἔσω τῶν τῆς πόλεως πυλῶν εἰσελθεῖν, καὶ αὐξῆσαι τὰ κακά. Ἤτοι ὃς τὸν κόμπον τούτου, τῶν πράξεων ἀποδέοντα, ἐφέξει, μὴ εἴσω πυλῶν γενέσθαι τῆς πόλεως. Δηλονότι τὸν Παρθενοπαῖον τὸν φέροντα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τῆς πολεμικῆς εἰκόνα καὶ ἱστορίαν τοῦ μισητοῦ θηρίου, τοῦτ' ἔστι τῆς Σφιγγός.

ὃς οὐκ ἐάσει] B. ὃς οὐκ ἐάσει τὸν Παρθενοπαῖον ἅπερ ἀπειλεῖ καθ' ἡμῶν διαπράττεσθαι, διὰ λόγων μὲν πορθοῦντα τὴν πόλιν ἀλλ' οὐ διὰ πράξεων. Εἰ δὲ τὸ ἐργμάτων ἀντὶ

τεῦ κωλυμάτων λάβοις, οὕτως εἴποις, ἀκωλύτως καὶ δίχα ἐμποδισμάτων, διὰ γλώττης ἀσώτως πολλῶν γινομένων ἐργμάτων, πράξεων ἢ κωλυμάτων.

v. 559. ἀλδαίνειν] B. αὐξάνειν.

v. 560. εἰσαμεῖψαι] B. εἰσελθεῖν. ἐχθίστου] μισητοῦ τῇ πόλει. δάκους] παντὸς θηρίου ὥσπερ ἐπώνυμόν ἐστι τὸ δάκος, πάντα γὰρ δάκη λέγεται ὡς λύπης αἴτια.

v. 561. εἰκῶ] B. εἰκόνα.

v. 562. ἔξωθεν εἴσω φέροντι μέμψεται] A. ἤτοι ἡ Σφὶγξ ἡ τῷ σάκει ἐγγεγραμμένη, ἔξωθεν ἱσταμένη τοῦ τείχους καὶ πετροβουλουμένη, μέμψεται τῷ φέροντι αὐτὴν εἴσωθεν, ἤτοι τῷ διὰ τῆς χειρὸς αὐτὴν φέροντι.

μέμψεται] B. ἡ Σφίγξ.

v. 563. πυκνοῦ κροτισμοῦ τυγχάνουσα] A. ἡ ἀσπὶς, ἢ ἡ Σφὶγξ, βαλλομένη τῷ ἀπὸ τῶν δοράτων κρουσμῷ.

πυκνοῦ κροτισμοῦ] B. σφοδροτάτου συνεχοῦς λιθοβολισμοῦ.

v. 565. ἱκνεῖται λόγος διὰ στηθέων] A. ὁ λόγος ὁ ἀπὸ τῶν πολεμίων ὁ ἀλαζονικός.

ἱκνεῖται] B. διέρχεται. λόγος] ὁ περὶ τοῦ Παρθενοπαίου. Ἀκούουσα τὸν Παρθενοπαῖον τοιαῦτα καθ' ἡμῶν φρονοῦντα τρέμω καὶ μοὶ δέος εἰσέρχεται.

v. 566. τριχὸς δ' ὀρθίας πλόκαμος] A. κατὰ περίφρασιν ἡ θρίξ.

τριχὸς δ' ὀρθίας] B. τοιοῦται γὰρ τῶν φοβουμένων αἱ τρίχες γίνονται. Ὄρθιος ἔδει εἰπεῖν πρὸς τὸ πλόκαμος, νῦν δὲ ἐπήνεγκε πρὸς τὸ τριχὸς, ἐστὶ ταὐτόν.

v. 567. μεγάλα μεγαληγόρων] A. μεγάλα πράγματα ἀκούων.

μεγαληγόρων] B. μεγαλαύχων.

v. 568. ἀνοσίων ἀνδρῶν] B. ἀσεβῶν, ἅτε μήδ' αὐτῶν τῶν θεῶν ποιουμένων φροντίδα.

v. 571. Ἀμφιάρεω βίαν] A. Ἀμφιάραος Οἰκλέους, τοῦ Μελάμποδος, τοῦ Ἀμυθάονος, τοῦ Κρηθέως, τοῦ Αἰολοῦ, τοῦ Ἕλληνος, τοῦ Διός· μητρὸς δὲ Ὑπερμνήστρας.

v. 572. Ὁμολωΐσιν] A. ἀπὸ Ὁμολωΐδος τῆς θυγατρὸς Νιόβης.

Ὁμολωΐσι] B. ταῖς ἀπὸ Ὁμολωΐδος θυγατρὸς Νιόβης καλουμέναις.

v. 573. κακοῖσι βάζει] B. κακολογεῖ, λέγει.

v. 574. τὸν ἀνδροφόντην] A. ἐπεὶ τοὺς Μέλανος ἀπέκτεινε παῖδας Ἀλκάθουν καὶ Λυκωπέα.

τὸν ἀνδροφόντην] B. ἐπεὶ τῆς Μελαίνης ἀπέκτεινε παῖδας, Ἀλκίφθορον καὶ Λυκάνορα. τὸν πόλεως ταράκτορα] τὸν δημαγέρτην.

v. 575. μέγιστον Ἄργει τῶν κακῶν] B. ἤγουν τοῦ κατὰ Θηβαίων πολέμου.

v. 576. Ἐρινύος κλητῆρα] A. ὑπηρέτην. πρόσπολον φόνου ἱερέα.

κλητῆρα] B. καλεστήν. Ἐπειδὴ γὰρ αἱ μὲν Ἐρινύες ἔφοροι κακῶν καὶ δυστυχημάτων, κατηράσατο δὲ ὁ Οἰδίπους τοῖς αὐτοῦ παισὶ σιδήρῳ διαλαχεῖν τὴν ἀρχὴν, εἰκότως αὐτὸν Ἐρινύος κλητῆρα λέγει, ὡς μᾶλλον τὸν κατὰ Θηβαίων παρακινήσαντα πόλεμον, ὥσπερ εἰ ἔλεγε πληρωτὴν κατάρας τῆς τοῦ Οἰδίποδος.

v. 577. τῶνδε βουλευτήριον] B. τῶν παρόντων σύμβουλον.

v. 578. πρόσμορον ἀδελφεὸν] A. τὸν ἀξιοθάνατον, ἢ τὸν συμπράκτορα αὐτοῦ.

τὸν σὸν αὖθις πρόσμορον] B. τὸν οὐκ ἐπὶ φιλίᾳ συνάδελφον γινόμενον, ἀλλ' ἐπὶ μάχῃ καὶ φορᾷ, τὴν βίαν λέγω τοῦ Πολυνείκους, ἤτοι τὸν Πολυνείκην, ἐξυπτιάζων καὶ ἀναπτύσσων τὸ αὐτοῦ ὄνομα καὶ εἰς δύο τέμνων καλεῖ καὶ ὀνομάζει ἐν τῇ τελευτῇ νεῖκος καλῶν τὸ πολὺ παρεὶς.

v. 579. ἐξυπτιάζων] A. ἀναπτύσσων, ἐτυμολογῶν.

ἐξυπτιάζων] B. διαλύων, ἀναπτύσσων. ὄνομα] αὐτοῦ.

v. 580. ἐνδατούμενος] A. εἰς δύο διαιρῶν τὸ ὄνομα τοῦ Πολυνείκους, τὸ πολὺ καὶ τὸ νεῖκος. B. μερίζων.

v. 581. λέγει δὲ τοῦτ' ἔπος] B. εἰρωνευόμενος.

v. 582. ἦ τοῖον ἔργον] A. καθ' ὑπόκρισιν.

v. 583. *καὶ λέγειν μεθυστέροις*] A. τοῖς μεθ' ἡμᾶς ὕστερον, ταῦτα περὶ σοῦ καλόν ἐστι λέγεσθαι.

ἀκοῦσαι] B. τινά. μεθυστέροις] τοῖς μεθ' ἡμᾶς.

v. 584. *τοὺς ἐγγενεῖς*] B. τοὺς ἐν τῷ γένει τῶν Θηβαίων ὄντας, καὶ ἐντεῦθεν τὴν γέννησιν σχόντας οἷον Ἡρακλῆν, Διόνυσον, Σεμέλην, τοὺς ἄλλους. Ἢ τὸ ἐγγενεῖς ἀντὶ τοὺς ἐκ προγόνων τοῖς Θηβαίοις τιμωμένους, ἵν' ᾖ καθολικὸν διὰ πάντας θεούς.

v. 585. *ἐπακτὸν*] B. ξένον. ἐμβεβληκότα] ἐπαγαγόντα.

v. 586. *μητρός τε πηγὴν*] A. τὰ δάκρυα τῆς πατρίδος ποία παύσει τιμωρία;

πηγὴν] B. τῶν δακρύων. δίκη] εἰ καὶ δικαίως πρὸς τὸν πόλεμον ὥρμησεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος στρατεύων ἀνὰ τῆς μητρὸς δάκρυα, ἃ ὑπὲρ ἀμφοτέρων τῶν ἀδελφῶν πολεμούντων καθίησιν ἐξ ὀμμάτων, πάσης δίκης ὑπέρτερα, ὅθεν δεῖ φοβεῖσθαι ταῦτα μή σοι γένοιτο κινδύνου αἰτία.

v. 588. *πῶς σοὶ σύμμαχος*] B. ἐκ τοῦ πῶς σοὶ σύμμαχος γενήσεται δηλοῖ, ὅτι εἰ πορθήσεις αὐτὴν καὶ κύριος γενήσῃ, μεμνημένη ὧν ὑπό σου πέπονθεν, οὐ βοηθήσει σοὶ ἐν χρείᾳ πολέμου, ὃν γὰρ οἱ ὑπήκοοι αἰδοῦνται καὶ μὴ δεδίασιν, οὗτος βέβαιός ἐστιν ἄρχων. γενήσεται] ἐν ὑστέρῳ καιρῷ.

v. 589. *ἔγωγε μὲν δὴ*] A. ἔγωγε μὲν δὴ ταύτην τὴν γῆν πιανῶ, ἐπὶ τῆς πολεμίας γῆς κρυφθεὶς μάντις. Κεραυνῷ γὰρ σχισθεῖσα ἡ γῆ ἔλαβεν αὐτόν.

πιανῶ] B. δοξάσω, κοσμήσω.

v. 590. *κεκευθὼς*] B. κρυβεὶς, κατακευσθείς.

v. 591. *μαχώμεθ', οὐκ ἄτιμον*] A. ὁ Ἀμφιάραος, οἷα μάντις, εἰδὼς ὅτι ἐκεῖ καταποθεὶς ὑπὸ τῆς γῆς, ὕστερον μετὰ θάνατον ἔσται μαντείας ἐκφέρων τοῖς θέλουσι, καὶ τιμὰς ἕξει λαμπράς, φησὶ, μαχώμεθα· οὐ γὰρ ἄτιμον καὶ ἄδοξον καὶ ἀφανῆ ἐλπίζω μόρον· αἰνιττόμενος τὴν μετὰ θάνατον αὐτοῦ τιμήν.

v. 593. *ηὔδα*] B. ἔλεγε. κύκλῳ] ἤγουν τῇ ἀσπίδι.

v. 595. *βαθεῖαν ἄλοκα*] A. βαθεῖαν ἔχων ἄλοκα τῆς φρενὸς, ἐξ ἧς φρενὸς φύεται τὰ ἀγαθὰ βουλεύματα. Τοῦτο ὁ Πλάτων ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀπεδέξατο. Τοῦτο οὖν φησι, καρπούμενος καὶ τρυγῶν βαθεῖαν καὶ λιπαρὰν ἄλοκα τῆς φρενὸς, ἐξ ἧς φύεται τὰ ἀγαθὰ βουλεύματα, ὥσπερ βλαστήματα.

βαθεῖαν] B. δασεῖαν. καρπούμενος] ἔχων, κτώμενος.

v. 596. *κεδνὰ*] B. συνετά. βλαστάνει] ἀναφύεται.

v. 597. *τούτῳ σοφούς τε*] A. τούτῳ, φησὶ, τῷ Ἀμφιαράῳ σοφούς τε κἀγαθοὺς ἀντηρέτας καὶ ἀντιπάλους ἢ ἀντιμάχους ἐπαινῶ καὶ κρίνω στεῖλαι. Τροπικῶς ὡς ἐπὶ ναυμαχίας.

ἀντηρέτας] B. ἀντιστάτας.

v. 598. *δεινὸς ὃς*] A. δυσκατέργαστος γάρ ἐστιν ὅστις τοὺς θεοὺς τιμᾷ.

ἐπαινῶ] B. ἀποδέχομαι. δεινὸς] δεξιός.

v. 599. *φεῦ τοῦ ξυναλλάσσοντος*] A. ἤγουν συνάγοντος. Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν συναλλαγὰς καὶ συμβόλαια ποιουμένων. Τοῦτο δέ ἐστιν ὃ λέγει, ἰδὼν τὸν Ἀμφιάραον ὁ Ἐτεοκλῆς, ἄνδρα ὄντα ἀγαθὸν καὶ εὐσεβῆ, συστρατευόμενον μετ' ἀνθρώπων πονηρῶν καὶ ἀσεβῶν, ἐπαρᾶται τῇ τύχῃ· καί φησι, φεῦ τοῦ ὄρνιθος, ἤγουν τῆς τύχης καὶ τοῦ μαντεύματος, τοῦ συναλλάσσοντος καὶ συνάγοντος καὶ ἑνοῦντος τὸν δίκαιον ἄνδρα τοῖς δυσσεβεστέροις. Ἀποκλαίεται γὰρ αὐτὸν ὁ Ἐτεοκλῆς ὡς προλέγοντα ἐκεῖσε θανεῖν αὐτόν.

συναλλάσσοντος] B. συναριθμοῦντος. ὄρνιθος] τῆς τύχης καταχρηστικῶς.

v. 602. *οὐ κομιστέος*] A. οὐκ ἄξιος κομίζεσθαι.

καρπὸς] B. τῆς κακῆς ὁμιλίας τὸ ἀποτέλεσμα. οὐ κομιστέος] οὐκ ἄξιος κομίσασθαί τινα αὐτόν.

v. 603. *ἄτης ἄρουρα*] A. λύμης χωρίον ἡ τῶν πονηρῶν φιλία.

ἐκκαρπίζεται] B. ἐκφύει.

v. 604. ἢ γὰρ ξυνεισβὰς] A. τὰ ἀπὸ τῆς κακῆς ὁμιλίας γινόμενα, κατὰ μέρος διέξεισι. Καί φησιν ὅτι ὁ εὐσεβὴς ἀνὴρ, εἴτε ἐν θαλάσσῃ συμπλέοι πονηροῖς καὶ κακοῖς ἀνδράσιν, εἴτε ἐν γῇ διάγοι μετὰ πονηρῶν καὶ ἀσεβῶν ἀνδρῶν, φθείρεται καὶ ἀπόλλυται καὶ αὐτὸς σὺν ἐκείνοις, διὰ τὴν ἐκείνων ἀσέβειαν. Ἡ δὲ σύνταξις οὕτως, ὁ εὐσεβὴς γὰρ ἀνὴρ, ἢ εἰς πλοῖον συνεισβὰς καὶ συνελθὼν ναύταις θερμοῖς καὶ σπουδαίοις εἰς τὸ πανουργεύεσθαι, ὄλωλε σὺν τῷ τοῖς θεοῖς μισητῷ γένει τῶν ἀσεβῶν ἀνδρῶν· ἢ δίκαιος ὢν, σὺν πολίταις ἀνδράσιν ἐχθροξένοις τε καὶ ἐχθροῖς τῶν ξένων, καὶ ἀμνήμοσι τῶν θεῶν, ἐδάμη καὶ ἐδαμάσθη, πληγεὶς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ.

ξυνεισβὰς] B. συνελθών.

v. 605. θερμοῖς] A. πρὸς τὴν κακίαν θερμοῖς, καὶ γελωτοποιοῖς. Οἱ γὰρ γελοιαζόμενοι θερμὴν καὶ ἔκλυτον ἔχουσι τὴν ψυχήν. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλή ἐστιν ἡ διαφορὰ τοῦ διαλελυμένου καὶ τοῦ συνθέτου. Μέγας μὲν θυμὸς, τὸ πολὺ τοῦ χόλου· μεγάθυμος δὲ, ὁ μεγαλόφρων καὶ μεγαλόψυχος. Καὶ χειροδίκης μὲν συνθέτως, ὁ βίαιος, καὶ οὐκ ἐν τοῖς νόμοις ἀλλ' ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ κείμενον ἔχων τὸ δίκαιον· δίκην δὲ ἔχων ἐν χέρσιν, ὁ δίκαιος καὶ ἀεὶ πρὸ χειρῶν οἷον φέρων τὸ δίκαιον. Οὕτω καὶ θερμὸν ἔργον, διαλελυμένως μὲν, τὸ ἀναιδὲς καὶ θρασύ· θερμουργὸς δὲ ἀνὴρ, ἐν συνθέσει, κατὰ λόγον ἐπαινετὸν, ὁ θαῤῥαλέος καὶ μὴ ψυχρὸς εἰς ἔργον.

θερμοῖς] B. διαπύροις εἰς κακίαν.

v. 606. θεοπτύστῳ] B. κακῷ, θεομισεῖ.

v. 608. ἐχθροξένοις] B. ἐχθρῶς περὶ ξένων ὑποδοχὴν διακειμένοις, ἢ ἐχθροῖς περὶ τοὺς φίλους.

v. 609. ταυτοῦ κυρήσας] A. ἐπιτυχὼν ἐνδίκως καὶ δικαίως τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὁμοίου ἐκείνοις ἀγρεύματος. Τοῦτ' ἔστι, σὺν αὐτοῖς θηραθεὶς, καὶ τῇ αὐτῇ παγίδι παγείς.

ταυτοῦ κυρήσας] B. ὁμοίου ἐπιτυχών. ἐκδίκως] ἀδίκως.

v. 610. παγκοίνῳ] B. δημοσίᾳ. δάμη] ἠφάνισται.

v. 611. οὗτος δ' ὁ μάντις] A. τὸν υἱὸν λέγω τοῦ Οἰκλέους. Ἤγουν τὸν Ἀμφιάραον. Σώφρων καὶ δίκαιος καὶ εὐσεβὴς ἀνὴρ ἂν, συγκαθελκυσθήσεται, καὶ εἰς τὸν ᾅδην καταχθήσεται μετὰ τῶν ἀσεβῶν, συμμιγεὶς ἀνοσίοις καὶ ἀσεβέσιν ἀνδράσι, θρασυστόμοις καὶ φλυάροις.

υἱὸν Οἰκλέως] B. Ἀμφιάραος.

v. 612. εὐγενὴς] B. γενναῖος.

v. 614. θρασυστόμοισιν] B. ὑβρισταῖς. βίᾳ φρενῶν] ἤγουν ἄκοντα.

v. 615. πομπὴν τὴν μακρὰν] A. ἐπὶ τὴν εἰς ᾅδην ἀποικίαν ἑλκυσθήσεται μολεῖν τὴν ἐναντίαν τῇ εἰς Ἄργος.

τείνουσι] B. ἕλκουσιν αὐτόν. πομπὴν πορείαν. μακρὰν] μεγάλην. πόλιν εἰς.

v. 617. δοκῶ μὲν οὖν] A. δοκῶ, φησὶ, τὸν Ἀμφιάραον μηδὲ προσεγγίσαι ταῖς τῆς ἡμετέρας πόλεως πύλαις, οὐχ ὡς δειλὸν, οὐδὲ ἐν κακίᾳ φρονήματος· ἀλλὰ γινώσκει ὅτι σφὲ, ἤγουν αὐτὸν, ἀπόκειται τελευτῆσαι ἐν τῇ μάχῃ, εἰ ἔσται καρπὸς καὶ τέλος τοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεύμασιν. Ἤτοι, εἰ ἀληθῆ εἰσι τὰ θέσφατα τοῦ Ἀπόλλωνος.

δοκῶ] B. λογίζομαι. σφὲ] αὐτόν. Τὸ πρῶτον σφὲ ἀντὶ τοῦ αὐτὸν, τὸ δὲ δεύτερον ἀντὶ τοῦ αὐτούς. προσβαλεῖν] πλησιάζειν.

v. 618. ὡς] B. ὅτι. λήματος κάκῃ] φρονήματος δειλίᾳ.

v. 619. ἀλλ' οἶδεν ὡς σφὲ A. ἀλλ' ὡς μάντις, τὸ τέλος εἰδὼς, οὐκ εἰς κίνδυνον ἑαυτὸν καταθήσει.

ὡς] B. ὅτι. σφὲ] αὐτούς. χρὴ] ἀπόκειται. τελευτῆσαι μάχῃ] ἄνω διεξίοντος τοῦ ἀγγέλου ὡς Ἀμφιάραος εἶπεν ὅτι ὑπὸ γῆν κρυβήσεται καὶ ταύτην δοξάσει, Ἐτεοκλῆς τῷ μὲν περὶ τοῦ μάντεως θανάτῳ πιστεύει, λέγει δὲ εἰκαστικῶς, ὡς ἐπειδὴ μάντις ἐστὶν οἶδε καὶ τὴν τῶν ἄλλων τελευτὴν, οὐκ ἐθέλει δὲ λέγειν τοῦτο, ἀλλὰ σιγᾷ.

v. 620. εἰ καρπὸς ἔσται θεσφάτοισι Λοξίου] A. εἰ φύει ἀλήθειαν τὸ μάντευμα τοῦ

Ἀπόλλωνος, εἰ ἡ ἀλήθεια παρέπεται τῷ μαντεύματι ὡς καρπὸς, εἰ ταῖς τοῦ Ἀπόλλωνος μαντείαις τέλος ἔνι.

καρπὸς] B. κέρδος. θεσφάτοις τοῦ Λοξίου] μαντεύμασι ἃ Ἀπόλλων αὐτῷ δέδωκε. πάντες γὰρ οἱ μάντεις ἐξ ἐκείνου τὴν μαντικὴν ἔχουσιν.

v. 621. φιλεῖ δὲ σιγᾶν ἢ λέγειν τὰ καίρια] A. παραδιαζευκτικὸς ἀντὶ τοῦ συνδετικοῦ. Ἤγουν ἢ λέγειν, ἀντὶ τοῦ καὶ λέγειν.

τὰ καίρια] B. τὸ καὶ περὶ τῆς αὐτῶν τελευτῆς.

v. 622. ὅμως δ' ἐπ' αὐτῷ] A. ὅμως δὲ ἐπ' αὐτῷ τῷ Ἀμφιαράῳ ἀντιτάξομεν καὶ ἀντιστήσομεν πολωρὸν, ἤγουν φύλακα τῶν πυλῶν, ἄνδρα ἐχθρόξενον, ἤτοι ἐχθρὸν ὄντα τοῖς ἐξ ἀλλοδαπῆς ἐλθοῦσι πρὸς βλάβην ἡκῶν, Λασθένους βίαν, περιφραστικῶς τὸν Λασθένην.

v. 623. ἐχθρόξενον] B. δημοτικὸν καὶ ἀλλοφύλοις ἐχθρόν. ἀντιτάξομεν] ἀντιστήσομεν.

v. 624. ἡβῶσαν] B. ἀκμάζουσαν. φύσει] λίαν. Γράφεται καὶ φέρει, δέον δὲ εἰπεῖν φέροντα πρὸς τὴν προηγουμένην αἰτιατικὴν, φέρει εἶπεν ἐναλλάξας τὴν σύνταξιν.

v. 625. ποδῶκες] B. εὔστροφον. χεῖρα δ' οὐ βραδύνεται] τοσοῦτον γάρ ἐστι ταχὺς εἰς πόλεμον, ὥστε ἁρπάσαι καὶ προσλαβεῖν δόρυ γυμνωθὲν παρὰ τῆς ἀσπίδος, τουτέστιν ἐάν τινα αἴσθηται μέλλοντα βάλλειν αὐτὸν, καὶ ἐν ᾧ μέλλει βαλεῖν καὶ κινήσειν τὴν χεῖρα, γυμνωθέντα τῆς ἀσπίδος ἣν εἶχεν εἰς φυλακὴν, καὶ δι' ἧς ἐκαλύπτετο, ἐὰν ταῦθ' οὕτω γινόμενα ἴδοι, πρὶν παρ' ἐκείνου τετρῶσθαι, αὐτὸς ἐν τῷ γυμνωθέντι μέρει ἐκεῖνον βάλλει τῷ δόρατι. Ἢ οὕτως, ἁρπάσαι καὶ ταχέως κινῆσαι δόρυ παρὰ τὸ γυμνωθὲν μέρος τῆς ἀσπίδος τοῦ ἀνταγωνιστοῦ, τουτέστιν συνίδοι τὸν αὐτοῦ ἀντίπαλον γυμνωθέντα τῆς ἀσπίδος κατά τι μέρος αὐτοῦ, τάχιστα βάλλει αὐτὸν ἐκεῖσε τῷ δόρατι.

v. 629. τελεῖθ' ὡς πόλις εὐτυχῇ] A. ἐπιτελεῖτε ὅπως εὐτυχῇ ἡ πόλις, τὰ ἀπὸ τοῦ πολέμου κακὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἐπὶ τοὺς ἐπελθόντας τρέποντες.

τελεῖθ'] B. τέλος ἄγετε.

v. 630. δορύπονα] B. πολεμικά. ἐκτρέποντες] ἐκτοπίζοντες, ἀποφέροντες. γᾶς πρὸς ἐπιμόλους] τοὺς ἐπελθόντας ἐχθροὺς, τούτους γὰρ δορύπονα κακὰ λέγει.

v. 631. πύργων δ' ἔκτοθεν] A. ἀποβαλὼν δὲ αὐτοὺς ὁ Ζεὺς ἔξω τῶν τειχῶν, διαφθείρει κεραυνῷ ἐπὶ ταῖς πύλαις.

v. 632. σφὶ] B. αὐτούς. κάνοι] ἀφανίσειε, καὶ οὐδένα ἄγοι.

v. 635. κατεύχεται] B. ηὔχετο Πολυνείκης συμπαρατάττεσθαι Ἐτεοκλεῖ, καὶ φονεύσας τοῦτον θανεῖν καὶ αὐτὸς πλησίον αὐτοῦ. Ἢ ὥσπερ αὐτὸς περὶ τοῦτον ἐποίησε πρώην ἐξελάσας τῆς πόλεως, οὕτω νῦν καὶ οὗτος περὶ αὐτὸν ποιήσειε, βουλὴν ἔχων πρὸ τῆς συμπαρατάξεως τοιαύτην, πλησιάσαι τοῖς τείχεσι καὶ παρὰ τῶν οἰκείων βασιλεὺς τῆς χθονὸς ἀναγορευθῆναι, καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ὕμνον καὶ εὐχὴν ᾆσαι τοιαύτην, δοίητε μοὶ θεοὶ πορθῆσαι τὰς Θήβας δικαίως στρατευομένῳ. Ἐστὶ δὲ τὸ πῶς καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ παραλλήλου. τύχας] δυστυχίας.

v. 636. ἐπιμβὰς] B. ἐπελθών. κἀπικηρυχθεὶς] ἀναγορευθεὶς ἄρχων.

v. 637. ἁλώσιμον παιᾶν' ἐπεξιακχάσας] A. ἐκβοήσας ἐπινίκιον παιᾶνα, ἐπαλαλάξας μετὰ ἰαχῆς. Οὕτω καὶ ὁ Ἴακχος λέγεται παρὰ τὰς ἰαχὰς τῶν μυουμένων.

ἁλώσιμον παιᾶν'] B. τὸν ἐπὶ πορθήσει γινόμενον πρὸς θεοὺς ὕμνον. ἐπεξιακχάσας] ᾄσας.

v. 638. σοὶ συμφέρεσθαι καὶ κτανὼν θανεῖν πέλας] A. συστῆναί σοι καὶ φονεῦσαι, ἀποθανὼν ἐγγύς.

συμφέρεσθαι] B. συμπαρατάττεσθαι.

v. 639. ἀτιμαστῆρα] B. τὸν ἀτιμάσαντα αὐτὸν πρώην.

v. 640. τὸν αὐτὸν] B. ὅνπερ σὺ αὐτόν. τίσασθαι] τιμωρῆσαι.

v. 641. τοιαῦτ' ἀϋτεῖ] A. φωνεῖ καὶ βοᾷ ἡ Πολυνείκους βία, περιφραστικῶς, αὐτὸς ὁ

Πολυνείκης, καὶ καλεῖ τοὺς θεοὺς τοὺς γενεθλίους τῆς πατρικῆς χώρας, γενέσθαι παντελῶς ἐποπτῆρας καὶ ἐπιτηρητὰς τῶν εὐχῶν αὐτοῦ, καὶ βοηθοὺς γενέσθαι αὐτῷ, ἐπακούσαντας τῶν εὐχῶν αὐτοῦ. Ἔστι δὲ ἡ περίφρασις ἡ διὰ πλειόνων λέξεων ἕν τι δηλοῦσα φράσις, ἐκ περιττῶν γὰρ γίνεται λέξεων. Αὐξάνει δὲ τὸν ἔπαινον τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις, ὡς τὸ, ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, καὶ, ἱερὰ ἲς Τηλεμάχοιο, καὶ, βίη Ἡρακλείη, ἤγουν ὁ Ἀλκίνοος, ὁ Τηλέμαχος, καὶ ὁ Ἡρακλῆς. (Odyss. η'. 167. β'. 409. Il. λ'. 689.)

γενεθλίους] B. πατρῴους.

v. 642. ἐποπτῆρας] B. ἐπακουστὰς καὶ πληρωτάς.

v. 643. ὧν] B. ἰδίων. πάγχυ] λίαν.

v. 644. ἔχει δὲ καινοπηγὲς εὔκυκλον σάκος] A. ἔχει δὲ, φησὶν, ὁ Πολυνείκης ἀσπίδα παραδόξως κατεσκευασμένην, εὔκυκλον· καὶ ἐν αὐτῇ ἔχει σημεῖον κατεσκευασμένον διπλοῦν, ἤτοι ἄνδρα στρατιώτην, χρυσῷ κατεσκευασμένον, καὶ γυναῖκα ἔμπροσθεν ἐκείνου πορευομένην σωφρόνως. Ὁ οὖν ἀνὴρ ὃς ἵσταται ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἐζωγραφημένος, ὁ Πολυνείκης ἐστὶ, καὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου εἰκονισμένη ἐστὶ γυνὴ σωφρόνως πορευομένη καὶ οὐκ ἀσχημόνως· αὕτη δέ ἐστιν ἡ δίκη, καὶ ἔχει ἄνωθεν ἑαυτῆς γράμματα λέγοντα, ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ δικαιοσύνη· καὶ ἐπεὶ ἀδίκως ἐξῶσεν ὁ Ἐτεοκλῆς τὸν Πολυνείκην ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, πάλιν ἐγὼ κατάξω τοῦτον τὸν Πολυνείκην εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, καὶ βασιλέα ταύτης ποιήσω. Γράφεται δὲ καὶ εὔθετον σάκος, ἀντὶ τοῦ εὔκυκλον. Ἵνα ᾖ εὔθετον, τὸ εὐβάστακτον. Θεῖν γὰρ τὸ ἀναλαβεῖν λέγουσιν οἱ Ἀττικοί. Καὶ, ὅπλα ἔθεντο, ἀντὶ τοῦ ἀνέλαβον.

καινοπηγὲς] B. παραδόξως κατεσκευασμένον.

v. 645. προσμεμηχανευμένον] B. ἐκ μηχανῆς πεποιημένον.

v. 646. τευχηστὴν] A. ὁπλίτην.

χρυσήλατον] B. ἐκ χρυσοῦ κατεσκευασμένον. τευχηστὴν] ὡπλισμένον.

v. 647. ἡγουμένη] B. προοδοποιοῦσα.

v. 650. ἐπιστροφὰς] B. διατριβάς.

v. 651. τἀξευρήματα] B. μηχανήματα.

v. 653. ἀνδρὶ τῷδε] A. ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ, οὐ μέμψῃ ἐμοὶ ὧν ἀπήγγειλα.

ἀνδρὶ τῷδε] B. ἐμοί.

v. 654. ναυκληρεῖν πόλιν] A. περιέπειν, φροντίζειν τῆς πόλεως.

ναυκληρεῖν] B. σώζειν.

v. 655. ὦ θεομανές τε] A. ὦ θεοῖς ἐπιμαινόμενε. Ἐπιστρατεύῃ καὶ τῇ πατρίδι καὶ τοῖς πατρῴοις θεοῖς. Καὶ ὦ μέγα στύγος καὶ μῖσος τῶν θεῶν, ὦ πολλῶν δακρύων ἄξιε ἀδελφὲ (λέγει δὲ ταῦτα ὁ Ἐτεοκλῆς πρὸς τὸν Πολυνείκην) φεῦ μοι, αἱ δὲ τοῦ πατρὸς, ἤγουν τοῦ Οἰδίποδος, κατάραι, νῦν τέλος φέρουσιν ἑαυτῶν. Κατηράσατο γὰρ ὁ Οἰδίπους διὰ σιδήρου καὶ αἵματος γενέσθαι αὐτοῖς τὴν διανομὴν τῶν χρημάτων.

θεομανὲς] B. θεόργητον. στύγος] μίσημα.

v. 656. πανδάκρυτον] B. πολυπενθές.

v. 658. ἀλλ' οὔτε κλαίειν] A. ὁ Ἐτεοκλῆς εἰς θρῆνον τραπεὶς διὰ τὰς τοῦ πατρὸς ἀρὰς, καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν ἀδελφὸν μάχην, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ θρήνου ταράξῃ τοὺς πολίτας, πάλιν μεταφέρει ἑαυτὸν, καί φησιν, ἀλλ' οὔτε κλαίειν οὔτε ὀδύρεσθαι πρέπει νῦν, ἵνα μὴ καὶ ἀφόρητος γόος καὶ χαλεπὸς τεκνωθῇ, ἤγουν αὐξηθῇ, ἐν τῇ πόλει.

v. 659. τεκνωθῇ] B. παρὰ τῆς πόλεως ἀναφύῃ. δυσφορώτατος] δυσχερέστατος· τίς γὰρ ἰδὼν τὸν βασιλέα θρηνοῦντα, οὐ μᾶλλον τότε ἢ πρώην θρηνεῖν ἐθελήσει;

v. 660. ἐπωνύμῳ] A. τοῦτό φησιν ὅτι ταχέως γνώσομεν τὰ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἐπίσημα τοῦ τελεσθήσεται, καὶ εἰς τί καταντήσει τῷ Πολυνείκει τῷ ἐπωνύμῳ. Πάνυ γὰρ τὸ ἐπωνύμῳ. Πάνυ γὰρ τὸ ἐπώνυμον τῇ φιλονεικίᾳ συμφωνεῖ. Ἐτυμολογεῖται γὰρ τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ πολὺ καὶ τοῦ νείκους, ἡ φιλονεικία.

ἐπωνύμῳ] B. τῷ κατ' ἐπώνυμα φιλονείκῳ.

v. 661. ὅποι τελεῖ] B. ὅπου ἄγει, φόρει.

v. 662. χρυσότευκτα γράμματα] A. οὐκ εἶπεν, θεὸς ἢ ἄνθρωπος, ἀλλὰ τὰ χρυσᾶ γράμματα.

νιν] B. αὐτόν. κατάξει] εἰς τὴν πατρίδα.

v. 663. φλύοντα] A. φλυαροῦντα.

σὺν φοίτῳ φρενῶν] B. σὺν μανίᾳ.

v. 664. εἰ δ' ἡ Διὸς παῖς] A. ἐὰν δὲ ἡ παρθένος παῖς τοῦ Διὸς ἡ Δίκη (τοῦ Διὸς γὰρ θυγάτηρ λέγεται αὕτη) παρῆν τοῖς ἔργοις ἐκείνου καὶ ταῖς φρεσὶ, τοῦτ' ἔστιν, ἐὰν τὴν δίκην εἶχεν ὁ Πολυνείκης συμπαροῦσαν καὶ ἔργοις καὶ λόγοις καὶ ἐνθυμήμασιν ἑαυτοῦ, καὶ οὐ κατὰ πάντα ἦν ἄδικος, τάχα ἂν τοῦτο ὑπῆρχεν, ἤγουν τὸ Δίκην βοηθῆσαι αὐτῷ, καὶ εἰσάξαι εἰς τὴν πατρίδα, καὶ νικῆσαι ἡμᾶς.

παρῆν] B. ὑπῆρχεν.

v. 665. τάχ' ἂν τόδ' ἦν] B. τὸ τῆς καταγωγῆς.

v. 666. φυγόντα μ. σκότον] A. ἀντὶ τοῦ γεννηθέντα.

φυγόντα μητρόθεν σκότον] B. πεσόντα τῆς μητρικῆς γαστρὸς καὶ εἰς φῶς ἐλθόντα. Βούλεται δὲ διὰ τούτων πάντων παριστᾷν καὶ ἐλέγχειν αὐτὸν ὡς ἄδικον.

v. 667. τροφαῖσιν] B. ἀνατροφαῖς. ἐφηβήσαντα] εἰς ἥβην ἐλθόντα καὶ νεάνισκον γινόμενον.

v. 668. συλλογῇ τριχώματος] A. οὐ γὰρ ἀθρόως φύεται, ἀλλὰ συλλέγεται κατ' ὀλίγον.

v. 669. προσεῖπε καὶ κατηξιώσατο] A. εἶδεν αὐτὸν καὶ ἐφίλησε. Ἀντὶ τοῦ, ἐν οὐδεμιᾷ ἡλικίᾳ ἔπραξε τὸ δίκαιον.

προσεῖπε] B. ἠσπάσατο. κατηξιώσατο] ἐτίμησε.

v. 670. οὔτ' ἐν πατρῴας.] A. καὶ μὲν δὴ οὐδὲ ἐπὶ κακώσει τῆς πατρῴας χώρας ἐγγὺς αὐτοῦ ἔσται ἡ Δίκη.

κακουχίᾳ] B. ὀλέθρῳ.

v. 671. νιν] B. αὐτόν. συμπαραστατεῖν] συνεῖναι.

v. 672. δῆτ'] B. ἄρα.

v. 673. παντόλμῳ φρένας] B. θρασυτάτῳ καὶ ἀδικωτάτῳ.

v. 674. τούτοις] B. οἷς εἶπον. ξυστήσομαι] συμπαρατάξομαι.

v. 675. ἐνδικώτερος] B. ἢ ἐγώ.

v. 677. ὡς] B. λίαν.

v. 678. κνημῖδας] B. τὰς τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς σκέλεσι περιβαλλομένας πρὸς φυλακήν. Ἢ κνημῖδας, τὰ σκουτάρια· καὶ γὰρ ταῦτά τις περιπεφραγμένος ἐντέχνως καὶ περικαλυψάμενος φυλάσσει ὅλῳ τῷ ἑαυτοῦ σώματι, καὶ οὐ προσβολαὶ καὶ ῥίψεις συνεχεῖς τῶν βελῶν καθάπτονται καὶ ἐμβάλλονται τῷ αὐτοῦ σώματι, ὡς περιτετειχισμένῳ καὶ καλῶς ὡπλισμένῳ.

αἰχμῆς, καὶ πετρῶν προβλήματα] B. τὰ προβλήματα τῆς αἰχμῆς ἤτοι τὴν αἰχμὴν, περιφραστικῶς, ἣν προβαλλόμεθα εἰς μάχην. Γράφεται καὶ πτερῶν, καὶ τὸ μὲν πετρῶν εἴποις οὕτως, τὰ προβλήματα τῶν πετρῶν ἤτοι τὴν ἀσπίδα, ἣν προβαλλόμεθα τοῦ σώματος, καὶ δι' ἧς τοὺς ἐκ πολεμίων ἡμῖν ἐπιόντας λιθασμοὺς δεχόμεθα. Τὰ δὲ πτερῶν προβλήματα τοὺς οἰστοὺς νοεῖ.

v. 679. τέκος] B. τέκνον.

v. 680. ὀργὴν ὅμοιος] A. τὸν τρόπον ὅμοιος τῷ ἀδελφῷ σου. τῷ κάκιστ' αὐδωμένῳ] τῷ βλασφημουμένῳ ὑπὸ σοῦ.

ὀργὴν] B. κατά. τῷ κάκιστ' αὐδωμένῳ] τῷ κακωνύμῳ Πολυνείκῃ.

v. 681. ἅλις] B. ἀρκετόν ἐστι.

v. 682. αἷμα γὰρ καθάρσιον] A. τί δὲ αἰνιττόμενος διὰ τούτου τοῦ λόγου φησίν; ὅτι πᾶς ἄλλος φόνος καθαίρεται. Ὁ γὰρ τῶν ἀλλοτρίων καὶ πολεμίων γινόμενος φόνος, κά-

θαρσιν ἐπιδέχεται· ἡ δὲ μισητὴ ἀδελφοκτονία, οὐδέποτε καθαίρεται. Ἄλλως. Καθαρὸν τὸ αἷμα τῶν ἀλληλοκτονούντων ξένων ἐν πολέμῳ, τὸ δ' ἀδελφοκτονεῖν, ἄντικρυς φονέων ἔργον. Ὑπερβατὸν δέ ἐστιν, ἵνα ᾖ, αἷμα γὰρ κάθαρσιν οὐκ ἐπιδέχεται, ὅταν ἀδελφοὶ ἀλληλοκτόνοι γένωνται.

εἰς χεῖρας] B. εἰς μάχην. αἷμα γὰρ καθάρσιον] ὁ τούτων πρὸς ἀλλήλους φόνος ἀνεύθυνός ἐστι, καὶ καθαρὸς μιάσματος. Κάθαρμα, καθάρσιον, κάθαρσις· καθάρσιον τὸ καθαῖρον· κάθαρσις αὐτὴ ἡ ἐνέργεια τῆς καθάρσεως· κάθαρμα δὲ αὐτὸ τὸ εἰς κάθαρσιν διδόμενον, οἷον λιμοῦ συμβάντος παρ' Ἕλλησιν, ἤ τινος ἄλλου τῶν ἀπευκτῶν, λαμβάνοντες τὸν ἀηδέστατον καὶ παρὰ τῆς φύσεως ἐπιβεβουλευμένον πηρὸν, χωλὸν, τοὺς τοιούτους, τοῦτον ἔθυον εἰς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐνοχλοῦντος δαίμονος. Ἐνταῦθα δὲ καθάρσιον αἷμα λέγεται καθαρὸν καὶ ἐλεύθερον μιάσματος.

v. 684. οὐκ ἔστι γῆρας] A. ἤγουν ἔκλειψις. Τοῦτ' ἔστι, διὰ παντὸς γνωσθήσεται τοῦτο τὸ μίασμα.

γῆρας] B. τέλος, ἀφανισμός. Δέον δὲ εἰπεῖν ὡς οὐδέποτε εἰς λήθην ὁ τῶν ἀδελφῶν θάνατος ἔρχεται. Ὁ δὲ ποιήσας ἐπανάληψιν πρὸς γενικὴν ἔτρεψεν, εἰπὼν, οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος· ἤγουν οὐδέποτε ἐξαλείφεται τοῦ γένους καὶ τῆς πόλεως ἡ τοιαύτη παρανομία. Τὸ δὲ ὧδ' αὐτοκτόνος ἀντὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀδελφῶν πραχθεὶς ὁ θάνατος καὶ οὐχ ὑπ' ἄλλων. Δέον δὲ εἰπεῖν αὐτοκτόνοιν πρὸς τὸ ἀνδροῖν, αὐτοκτόνος εἶπε πρὸς τὸ θάνατος. τοῦ μιάσματος] τῆς ἁμαρτίας.

v. 685. εἴπερ κακὸν φέροι τὶς] A. εἰ ὅλως τὶς ἀτυχεῖ, καλὸν τὸ δίχα αἰσχύνης. αἰσχύνης ἄτερ] τοῦτό φησι, τὸ εὐκλεῶς ἀποθανεῖν, διὰ τὸ τιμωρῆσαι τοὺς ἐχθρούς. Ὁ γὰρ ἀντικρὺ καὶ ἀντιπρόσωπον τῶν πολεμίων ἀνθιστάμενος καὶ ἀντιπαλαμώμενος, καὶ μὴ ἀντιστρέψας καὶ νῶτα διδοὺς τοῖς ἐχθροῖς, ἐκεῖνος, φημὶ, τὸν θάνατον ἐπιδέχεται ἐντίμως καὶ εὐκλεῶς, καὶ ἀεὶ ἐπαινεῖται καὶ μακαρίζεται.

κακὸν] B. κίνδυνον.

v. 686. μόνον γὰρ κέρδος] A. ἡ εὔκλεια ἓν κέρδος, τὸ αὐτὸν ἐκδικῆσαι ἀδικούμενον. Ἐὰν δέ τις ἀνεκδίκητος ἀποθάνῃ, ἕνεκά γε τῶν εἰς αὐτὸν γινομένων κακῶν καὶ αἰσχρῶν, ἄδοξος.

ἐν τεθνηκόσι] B. τουτέστι τὸ χωρὶς αἰσχύνης τεθνᾶναι.

v. 688. τί μέμηνας τέκνον] A. ὁ χορὸς βλέπων Ἐτεοκλέα σπεύδοντα πρὸς Πολυνείκην ἐξελθεῖν, φησὶ πρὸς αὐτὸν, τί μέμηνας καὶ ὀργίζῃ; μὴ φερέτω καὶ κινείτω σε τὶς ἄτα καὶ βλάβη θυμοῦ γέμουσα καὶ πρὸς πόλεμον μαινομένη. Τοῦτο γὰρ τὸ δορίμαργος, ἢ τῷ δορὶ, ἀφ' οὗ δηλοῖ τὸν πόλεμον, μαινομένη.

τί μέμονας] B. γράφεται καὶ μέμονας καὶ μέμηνας, καὶ τὸ μὲν μέμηνας ἀντὶ τοῦ ἐκμαίνῃ, τὸ δὲ μέμονας ἀντὶ τοῦ μένῃς εἰς ταύτην τὴν γνώμην, καὶ οὐκ ἀφίστασαι. θυμοπληθὴς] πλήρης θυμοῦ. δορίμαργος] μανικὴ πρὸς πόλεμον.

v. 690. κακοῦ] B. τοῦ πολέμου. ἀρχὰν] τὴν γνώμην, τὴν ὁρμήν.

v. 691. ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα] A. ἐπεὶ βούλημά ἐστὶ τοῦ θεοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἡμᾶς ἀποθανεῖν, καὶ αὐτὸς ἐπισπεύδει καὶ βιάζεται τοῦτο, ἐλθέτω πρὸς τὸν ᾅδην ἅπαν τὸ τοῦ Λαΐου γένος, ἤγουν ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τοῦ Λαΐου καταγόμενοι. Ἐλθέτω οὖν, φησὶ, κατ' εὐθεῖαν τὸ τοῦ Κωκυτοῦ κῦμα (οὗτος δὲ ποταμὸς ᾅδου, οὗ πορθμεὺς ὁ Χάρων) ὅτι πᾶν τὸ Λαΐου γένος κεκλήρωται τούτῳ, ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μισηθέν. Ἐπεὶ γὰρ ὁ θεὸς καθαρὸς καὶ ἀμίαντος ὢν, παρήγγειλε τῷ Λαΐῳ, μὴ κοινωνεῖν τῇ γυναικὶ, μηδὲ συνουσιάζειν αὐτῇ, οὗτος δὲ παρήκουσεν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἀνόμως, πατὴρ, διὰ τοῦτο ἐμίσησεν ἅπαν τὸ γένος αὐτοῦ.

τὸ πρᾶγμα] B. τὸν ἡμέτερον ἀφανισμόν. ἐπισπέρχει θεὸς] ἐπισπεύδει ἡ τύχη, ἢ ὁ Ἀπόλλων.

v. 692. κατ' οὖρον] B. καθ' ὁρμὴν, καθ' ὁδόν. κῦμα Κωκυτοῦ λαχὸν] ἤγουν ἀπώλειαν καὶ φθορὰν κληρωσάμενον.

v. 693. πᾶν τὸ Λαΐου γένος] B. ὡς παραβεβηκός.

v. 694. ὠμοδακὴς] A. ἡ ἄλογος ἄγαν ἐπιθυμία παρορμᾷ καὶ κινεῖ σε τελεῖν καὶ ποιεῖν ἀνδροκτασίαν, πικρὸν καρπὸν καὶ κέρδος ἔχουσαν, ἕνεκεν αἵματος καὶ φόνου οὐ δικαίου. Τοῦτ' ἔστιν, ὅτι μέλλουσιν οἱ ἀδελφοὶ ἀλλήλους ἀναιρεῖν.

ὠμοδακὴς] B. ἀπηνὴς, ἄγριος. ἵμερος] ἐπιθυμία.

v. 695. πικρόκαρπον] B. πικρὸν κέρδος ἔχουσαν. ἀνδροκτασίαν τελεῖν] διαχείρησιν, φόνον ποιεῖν.

v. 696. αἵματος οὐ θεμιτοῦ] B. φόνου ἀνοσίου διὰ τὴν συγγένειαν.

v. 697. ἀρὰ] B. ποταπή.

v. 698. ξηροῖς ἀκλαύστοις ὄμμασι] A. ἀσυμπαθέσιν, ἀναλγήτοις.

ἀκλαύστοις ὄμμασι προσιζάνει] B. ἀκαμπέσι καὶ ἀσυμπαθέσιν ὀφθαλμοῖς προσιζάνει, καὶ προσκαθίζει καὶ ἐφορᾷ ἡμᾶς, καὶ οὐδαμῶς ὑφίεται τῶν κακῶν, ἀλλ' ἐπισπεύδει τὸν ἡμῶν θάνατον.

v. 699. λέγουσα κέρδος] A. κέρδος μοι ὑποτιθεμένη τὸ προτερῆσαι ἀποκτείναντα, ἢ ὑστερῆσαι· ὅτι κρεῖττον τὸ προφθάσαι ἀναιρήσαντα τὸν πολέμιον, ἢ καὶ ἐᾶσαι ἐκεῖνον ὕστερον ζῆν, καὶ ἀναιρεθῆναι ὑπ' ἐκείνου.

κέρδος] B. τὸ νῦν τεθνᾶναι. πρότερον] τιμιώτερον.

v. 700. κακὸς οὐ κεκλήσῃ] A. καλῶς γὰρ καὶ ἐναρέτως ζήσας πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ τὸν βίον οὐ κακάξας, οὐ νομισθήσῃ φαῦλος. Οὐδὲ ἡ τὴν φοβερὰν καὶ μέλαιναν ἔχουσα αἰγίδα ἐριννὺς εἴσι καὶ εἰσέρχεται ἐπὶ τὸν οἶκον ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου, οὗ ἂν ἐκ τῶν χειρῶν θεοὶ θυσίαν προσδέχωνται. Ἀντὶ τοῦ καθαρὰς τὰς χεῖρας ἔχοντος.

ἀλλὰ] B. ναὶ ἀλλά. ἐποτρύνου] ὅρμα.

v. 701. βίον] B. ζωήν. εὖ κυρήσας] εὐτυχήσας. μελαναιγὶς] μέλαιναν αἰγίδα φοροῦσα.

v. 702. δόμον] B. τὸν σόν. ἐκ χερῶν] σου.

v. 704. θεοῖς μὲν ἤδη] A. τοῖς μὲν θεοῖς, φησὶν, ἄρτι καταπεφρονήμεθα. Ἀγαθοεργία δέ τις ἀφ' ἡμῶν θαυμάζεται, ὀλομένων, ἤγουν ἀποθανόντων, ἡμῶν. Μετὰ θάνατον γὰρ, φησὶν, αἱ πράξεις τῶν ἀνθρώπων θαυμάζονται. Τί οὖν οὐχὶ γενναῖόν τι δράσαντες, εὐκλεῶς ἀποθανούμεθα, τὸν Πολυνείκην ὡς ἀσεβῆ ἢ ἀσθενῆ ἀνελόντες· ἀλλὰ κολακεύομεν τὸν θάνατον, καὶ οὐχὶ χωροῦμεν πρὸς αὐτὸν ἀδεῶς ; Ἄλλως. Χάρις δ' ἀφ' ἡμῶν ὀλομένων θαυμάζεται, ἤγουν τὴν ἀπώλειαν ἡμῶν ἐν χάριτος μοίρᾳ λαμβάνουσιν, ἢ, μετὰ θάνατον ἴσως εὐκλείας τευξόμεθα.

πως] B. τὸ πῶς ἐνταῦθα ἢ ἀντὶ τοῦ κατὰ πολὺ, ἢ ἀντὶ τοῦ κατά τινα τρόπον. Εἰπόντος τοῦ χοροῦ ὡς δεήθητι τῶν θεῶν καὶ ἱκέτευσον τὴν τοῦ πατρὸς ἀπειλάσαι, φησὶ, παρορώμεθα ἡμεῖς τοῖς θεοῖς, καὶ οὐδεμίαν ἡμῶν φροντίδα ποιοῦνται, πῶς· λίαν. Ἀποθανόντων δὲ ἡμῶν θαυμάζεται χάρις, τουτέστι τιμὴ παρ' ἀνθρώποις ἐστὶ καὶ εὔκλεια. Τί οὖν οὐχὶ καὶ ἡμεῖς ζῆν ἀφέντες ὡς ἀπηχθημένοι θεοῖς, ὡς εὐκλέα τὸν θάνατον μεταδιώξομεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνισάμενοι. Ἢ οὕτως, ἐπειδὴ τοῖς θεοῖς ἀπηχθήμεθα, θαυμάζεται ἀφ' ἡμῶν χάρις ὀλομένων, ἤγουν κάλλιστόν ἐστιν ἀπολέσθαι καὶ μὴ δυστυχῶς προσορᾶν τὸν ἥλιον, κατ' Εὐριπίδην γὰρ, (Hec. 378.) τὸ ζῆν μὴ καλῶς μέγας πόνος. Ὅτι δὲ τοῦτο μᾶλλον δοκεῖ ἐκείνου, δῆλον ἐκ τοῦ μεταγομένου, τί οὖν σαίνοιμεν καὶ κολακεύοιμεν καὶ παρασύροιμεν ὀλέθριον μόρον, καὶ οὐ προθυμίᾳ, πρὸς τοῦτον χρώμεθα ὡς εὐεργέτην καὶ τῶν κακῶν ἀπαλλαγὴν, εἰ καὶ ὀλέθριος δοκεῖ τῷ τῶν ἀδελφῶν αἵματι.

v. 706. σαίνοιμεν] A. κολακεύοιμεν. Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κυνῶν τῶν σαινόντων τὰς οὐρὰς αὐτῶν ὅταν πρὸς εὐωχίαν οἱ δεσπόται κληθῶσι· τούτους λέγομεν σαινούρους.

σαίνοιμεν] B. κολακεύοιμεν, μεταχειριζοίμεθα, παραπετῶμεν.

v. 707. νῦν ὅτε σοι παρέστακεν] A. νῦν κολακευτέον τὸν θάνατον, ὅτε σοι οὗτος παρέστηκε καὶ ἐπῆλθέ σοι, ἐπεὶ ὁ θυμὸς χρονίως καὶ βραδέως ποτὲ ἴσως ἂν ἔλθοι, μετηλλαγμένος ἐν ἀνατροπῇ καὶ μεταλλοιώσει τοῦ φρονήματος, ἐν θαλερωτέρῳ καὶ ἀσθενεστέρῳ καὶ

ἀναπεπτωκότι πνεύματι· νῦν δὲ ἀκμὴν ἀναβράζει ὁ θυμός. Τοῦτο δὲ λέγει, ὑπολαμβάνω ὅτι ἴσως ὀψέ ποτε ἀναπεσεῖς καὶ ῥαθυμήσεις, καὶ τὸν θυμὸν καταστελεῖς, καὶ οὐ θελήσεις ἀποθανεῖν.

δαίμων] B. τὸ δαίμων, ἢ ἐπὶ τῆς τύχης νοητέον, ἢ περὶ τοῦ θυμοῦ, ὃν κατ' ἀλλήλων ἄμφω τὼ ἀδέλφω ἔχουσιν.

v. 708. λήματος ἀντροπαίᾳ] B. φρονήματος μεταβολῇ. χρονίᾳ μεταλλακτὸς] μετὰ ταῦτα ἐνηλλαγμένος.

v. 709. θαλερωτέρῳ] B. μαλακωτέρῳ. Λέγει δὲ ὡς εἰ μὲν νῦν ἐθελήσεις αὐτὸν ῥίψαι πρὸς κίνδυνον, τάχα ἂν ἡ τύχη εὐμενέσιν ὑμᾶς προσβλέψει τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἰ καὶ τὰ μέγιστα νῦν χαλεπαίνει.

v. 710. ζεῖ] B. ἐκμαίνεται, ἀκμάζει.

v. 711. κατεύγματα] A. ἀραί.

ἐξέζεσε] B. ναί· ἐξένηψεν αὐτόν. κατεύγματα] αἱ κατάραι.

v. 712. ἄγαν δ' ἀληθεῖς] A. ὡς τοῦτο ἐν τοῖς ὀνείροις ἰδὼν ὁ Ἐτεοκλῆς, ὅτι δι' αἵματος αὐτοῖς ἔσται ἡ τῶν χρημάτων διανομή.

φασμάτων ἐνυπνίων] B. οὐ μόνον Οἰδίπους κατηράσατο τοῖς παισὶ σιδήρῳ τὸ δῶμα καταλαχεῖν, ἀλλὰ καὶ Ἐτεοκλῆς ἔννυχον ὄψιν εἶδε τοῦτο φαντάζουσαν.

v. 713. δατήριοι] B. μερίστριαι.

v. 714. οὐ στέργων] B. ἀποδεχόμενος ταῦτα.

v. 715. ὧν ἄνυτις] A. ἀνύσιμα καὶ τελεσθῆναι δυνάμενα.

λέγοιτ' ἂν] B. ἐκεῖνα. ὧν ἄνη τις] τελείωσις ἔσται. οὐδὲ χρὴ μακρὰν] πολυλογεῖν.

v. 717. τεθηγμένον] B. ὡρμημένον, καὶ πρὸς τοῦτο παρασκευασθέντα εὐψύχως.

v. 718. νίκην γε μέντοι] A. τοῦτο λέγει, ὅρα μὴ τὸν ἀδελφόν σου φονεύσας, τιμωρίαν ὑπόσχῃς. Τὴν γὰρ κακὴν δίκην ἢ νίκην, λέγω δὲ τὴν γενομένην ἀνόμως, τιμωρεῖται ὁ θεός· ἢ κατ' ἐρώτησιν ἀναγνωστέον, ἀντὶ τοῦ, ἀποδέχεται ὁ θεὸς καὶ τιμᾷ τὴν ἐπὶ κακῷ νίκην;

μέν τοι] B. ὅμως. τιμᾷ] ἀποδέχεται.

v. 719. οὐκ ἄνδρ' ὁπλίτην] A. οὐχὶ χρὴ καὶ πρέπει ἐμὲ ἀγαπᾷν καὶ στέργειν τὸν ὑμέτερον λόγον, ὡς στρατιώτην ὄντα, καὶ σπεύδοντα τιμωρήσασθαι τὸν ἐχθρόν.

στέργειν] B. ἀποδέχεσθαι.

v. 720. δρέψασθαι] B. λαβεῖν.

v. 721. ἐκφύγοι] B. ὁ ἀδελφός μου.

v. 722. πέφρικα τὰν ὠλεσίοικον] A. δέδοικα τὴν τοὺς οἴκους ἀφανίζουσαν θεὸν Ἐριννὺν, οὐδὲν ἔχουσαν θεοῖς ὅμοιον. Πᾶς γὰρ θεὸς, ἀγαθοποιός. Θεοὶ γὰρ δωτῆρες ἐάων. (Odyss. Θ'. 325.)

ὀλεσίοικον] B. τὴν φθείρουσαν τοὺς οἴκους. οὐ θεοῖς ὁμοίαν] οἱ γὰρ θεοὶ εὖ ποιοῦσιν, αὐτὴ δὲ κακοποιεῖ.

παρεκελεύσατο] B. ἐδήλωσε τῷ Ἐτεοκλεῖ.

v. 724. παναληθῆ, κακόμαντιν] A. τὴν ἐπὶ κακοῖς ἀληθεύουσαν. Ἃ γὰρ εἶπε νύκτωρ, ταῦτα ἐγένετο.

κακόμαντιν] B. τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις μαντευομένην.

v. 725. πατρὸς εὐκταίαν Ἐριννὺν] A. ἣν ἐπηύξατο Οἰδίπους τελέσαι τὰς ἀράς.

εὐκταίαν] B. τὴν ἐξ ἀρᾶς γινομένην.

v. 726. περιθύμους] B. τὰς ἐκ πλείστου θυμοῦ γινομένας.

v. 727. βλαψίφρονος] B. βεβλαμμένου τὰς φρένας, οὐ γὰρ ἂν ἠράσατο τοῖς παισί.

v. 728. παιδολέτωρ δ' Ἔρις τάδ' ὀτρύνει] A. ταῦτα παρορμᾷ. Δῆλον δὲ, ὅτι ἐν ταῖς αἰχμαλωσίαις τὰ παιδία ἀναιρεῖται. Ὑποκοριστικῶς δὲ τὴν Ἐριννὺν Ἔριν εἶπεν.

ὀτρύνει] B. ἐκμαίνει, διεγείρει τοὺς ἀδελφοὺς κατ' ἀλλήλων.

v. 729. ξένος δὲ κλήρους] A. ποιητικῶς πάνυ ταῦτά φησι. Τὸν γὰρ Χαλυβαϊκὸν καὶ Σκυθικὸν σίδηρον φησὶ ταῦτα πράττειν. Σεσωματοποίηκε γὰρ τὸν σίδηρον, ὅν φησιν οὕτως ταῦτα κινεῖν κατὰ τῶν παίδων τῶν τὰ χρήματα δάσασθαι βουλομένων, καὶ διὰ ταῦτα πολεμούντων. Οὗτος οὖν, φησὶ, μερίζει τοῖς παισὶ τούτοις καὶ ὥσπερ ἀποκληροῖ οὐχὶ πεδία μεγάλα, ἀλλὰ παντελῶς μικρὰ, δυνάμενα μόνον αὐτῶν τὰ σώματα χωρῆσαι πεπτωκότα. Ὅταν μέντοι αὐτοὺς κτάνωσι, καὶ ἡ πατρία αὐτῶν κόνις πίῃ τὸ αἷμα, τίς ἂν τὸ μῦσος αὐτῶν ἀποκαθάρῃ; ἢ, ὅταν ὁ ἕτερος ἀποκτείνας, αὐτὸς ζήσῃ. τίς αὐτὸν καθάρῃ τοῦ μύσους; ἐὰν, φησὶν, ἡ πατρία γῆ πίῃ τὸ αὐτῶν αἷμα. Ἔνθεν καὶ αὐτόχθονας φαμέν.

ἐπινωμᾷ] B. ἐπιμερίζει.

730. Χάλυβος B. ἐπειδή περ εἰς τοὺς Χάλυβας εὕρηται ὁ σίδηρος, οἱ δὲ Χάλυβες μέρος τῶν Σκυθῶν, ἐντεῦθεν δὲ πανταχόσε τῆς γῆς μετενήνεκται, διὰ τοῦτο καλεῖ αὐτὸν ξένον ἤτοι φίλον τοῦ Χάλυβος καὶ ἄποικον τῶν Σκυθῶν.

v. 731. κτεάνων χρηματοδότας] B. τῶν τοῦ Οἰδίποδος κτημάτων μεριστής.

v. 733. ναίειν] B. αὐτούς. διαπήλας] διὰ κλήρου δούς.

v. 734. φθιμένοισι κατέχειν] A. τάφου μοῖραν ἀπομερίσας αὐτοῖς.

ὁπόσαν] B. δέον εἰπεῖν ὁπόση καὶ φθιμένοισι ὁπόσην εἶπε πρὸς τὴν ὄπισθεν αἰτιατικὴν, μὴ οὖν λάμβανε ἔξωθεν τὸ εἰκὸς ὥς τινες. Ἢ οὕτως, ὁπόσην ἐστὶ δηλονότι καὶ τοῖς φθιμένοισι κατέχειν. φθιμένοισι] τοῖς ἀποθανοῦσι.

v. 735. μεγάλων πεδίων] B. τῆς Βοιωτίας.

v. 736. αὐτοκτόνως] B. ἀλληλοφόνως.

v. 737. αὐτοδάϊκτοι θάνωσι] A. αὐτοὶ ἑαυτοὺς φονεύσαντες, τῷ ἑαυτῶν σιδήρῳ ἑαυτοὺς τρώσαντες.

αὐτοδάϊκτοι] B. αὐτοσφαγεῖς.

v. 739. μελαμπαγὲς] B. τὸ μετὰ τὸ πεπηγέναι μελαινόμενον.

v. 740. τίς ἂν καθαρμοὺς πόροι] A. τίς ἂν καθαρμὸς εὑρεθείη: τίς αὐτοὺς ἐκλύσει τοῦ τοιούτου μιάσματος;

καθαρμοὺς πόροι] B. αὐτοῖς μεμιασμένοις τῷ φόνῳ.

v. 741. σφε] B. αὐτούς.

v. 743. παλαιοῖσι] B. τοῖς τοῦ Λαΐου. συμμιγεῖς] ἡνωμένοι.

v. 744. παλαιγενῆ γὰρ λέγω] A. παλαιὰν γὰρ λέγω παραβασίαν, τὴν παρὰ τοῦ Λαΐου γενομένην (παρέβη γὰρ τὸν χρησμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος) τὴν ὠκύποινον, τὴν ταχέως τιμωρήσασαν καὶ μετελθοῦσαν ἐκεῖνον. Μένει δὲ ἀκμὴ καὶ εἰς τρίτην γενεὰν, Λαΐου, Οἰδίποδος, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους.

v. 745. παραβασίαν ὠκύποινον] B. παράβασιν, τὴν ταχέως τιμωρηθεῖσαν.

v. 746. αἰῶνα δ' ἐς τρίτον] B. γενεαὶ Λαΐου, Οἰδίποδος, Ἐτεοκλέους, Πολυνείκους. μένει] ἡ παράβασις ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου.

v. 747. Ἀπόλλωνος εὖτε Λαΐος] A. ὁπηνίκα ἦλθεν ὁ Λαΐος, λείπει δὲ τοῦτο, τοῦ Ἀπόλλωνος εἰπόντος πρὸς αὐτὸν ἐν τοῖς Πυθικοῖς μαντείοις, σώζειν τὴν πόλιν, θνήσκοντα γέννας ἄτερ, ἤγουν χωρὶς παιδοποιΐας, μὴ τεκνοποιήσαντα. Διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν, ὅτι τρὶς εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Λαΐῳ, Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα, ἐπεὶ κτανεῖ σε ὁ φὺς, τὸ φιλάνθρωπον ἐμφαίνεται καὶ κηδεμονικὸν τοῦ θεοῦ. Αὐτὸς δὲ ὁ Λαΐος παρωσάμενος τὰς τοῦ θεοῦ ἐντολὰς, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ φίλων ἡδονῶν κρατηθεὶς, ἢ τῆς γυναικός· κρείσσω γὰρ τὰ πάθη τῶν λογισμῶν· ἢ τῶν συγγενῶν ἐκ φίλων, οἷς ἀνεκοινώσατο τὸν χρησμόν· ἐγέννησε τὸν πατροκτόνον Οἰδίποδα, θάνατον ἑαυτῷ.

v. 748. βίᾳ] B. παρακοῇ. τρὶς] πολλάκις.

v. 751. γέννας] B. τέκνου.

v. 752. κρατηθεὶς δ' ἐκ φίλων] B. τῶν τῆς γυναικὸς φίλτρων. Τὸ δὲ οὐχ ὡς οἴονταί τινες περιττὸν, ἀγνοοῦντες τὴν σύνταξιν, ἔχει γὰρ οὕτως· τὴν παλαιγενῆ γὰρ λέγω παραβασίαν τὴν ὠκύποινον καὶ τὴν ταχέως τιμωρηθεῖσαν, εὖτε καὶ ὁπηνίκα ὁ Λαΐος ἐν βίᾳ

καὶ παρακοῇ τοῦ Ἀπόλλωνος εἰπόντος αὐτῷ τρὶς καὶ πολλάκις ἐν τοῖς μεσομφάλοις Πυθικοῖς χρηστηρίοις σώζειν τὴν πόλιν αὐτοῦ καὶ τὸ γένος ἅπαν θνήσκοντα χωρὶς τέκνου. Πρὸς γοῦν τὸ βίᾳ Ἀπολλωνός ἐστι καὶ τὸ κρατηθεὶς δὲ, ἵν' ᾖ οὕτως, ἐν βίᾳ δὲ καὶ παρακοῇ τοῦ Ἀπόλλωνος, κρατηθεὶς δὲ ἐκ φίλων ἐν ἀβουλίᾳ, τουτέστι καὶ τὸν Ἀπόλλωνα παρακούσας, καὶ τῆς γυναικὸς ἡττηθεὶς ἀφρόνως, ἐγείνατο μὲν θάνατον αὐτῷ τὸν Οἰδίποδα, ποιεῖ δὲ τὴν δεινότητα ὁ δὲ σύνδεσμος, καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν βίᾳ καὶ οὐκ ἐπαγαγὼν παραπλήσιον ὄνομα, ἀλλὰ μετοχήν. Ὅτι δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχει, μαρτύριον ἔν τε ἄλλοις ποιηταῖς τε καὶ λογοποιοῖς, καὶ ὅπερ ἐν Σωκράτους ἀπολογίᾳ πεποίηκε Πλάτων, λέγων περὶ τῶν ποιητῶν ὅτι οὐ σοφίᾳ ποιοῖεν, ἀλλὰ φύσει τινὶ καὶ ἐνθουσιάζοντες, οὐ γὰρ φύσει τινὶ καὶ ἐνθουσιασμῷ εἶπεν, ἀλλὰ μετοχὴν ἤνεγκεν. Ἔχει δέ τι πλέον ἐνταῦθα Αἰσχύλος τὸ μὴ καὶ, ἀλλὰ δὲ θεῖναι, εἰ γὰρ ἦν καὶ, οὐ τοσοῦτον ἂν ἐδόκει τὸ δυσχερές.

v. 755. ὅστε ματρὸς] A. ὅστις ὁ Οἰδίπους ἔτλα καὶ ἐκαρτέρησε καὶ ὑπέμεινε, σπείρας ῥίζαν αἱματόεσσαν, ἤτοι ἀρχὴν γένους, ἵνα καὶ ὅπου ἐτράφη, ἤγουν εἰς τὴν τῆς μητρὸς αὐτοῦ γαστέρα, οὐχὶ πρὸς ἁγνὰν ἄρουραν, τοῦτ' ἔστιν οὐ πρὸς ὁσίαν καὶ νομίμην γυναῖκα. Ἡ δὲ ἄνοια συνέμιξε νυμφίους φρενώλεις, καὶ τὰς φρένας ἀπολέσαντας, τὸν Οἰδίποδα καὶ τὴν Ἰοκάστην. Ἄλλως. Ἔτλη δὲ ἀγνοίᾳ συναγαγεῖν τοὺς γάμους ὁ τὰς φρένας βλαβείς. Ἡ δὲ ἄγνοια, φησὶ, τὰς φρένας ἀπολλύουσα συνήγαγε νυμφίους.

v. 756. ἵν' ἐτράφη] B. ὅπου σπέρμα καταβληθεὶς ηὐξήθη.

v. 757. ῥίζαν] B. γονήν. αἱματόεσσαν] συγγενικήν.

v. 758. παράνοια συνάγαγε νυμφίους φρενώλεις] B μώρανσις ἥνωσε τὸν Οἰδίποδα καὶ τὴν Ἰοκάστην, τὰς φρένας αὐτῶν ἀπολέσαντας.

v. 760. κακῶν δ' ὥσπερ] A. τὰ κακὰ ὥσπερ θαλάσσης κῦμα, ἔῤῥευσαν, ϗ τὰ μὲν ἐπὶ Λαΐῳ γέγονε, τὰ δὲ ἐπὶ Οἰδίποδος, τὰ δὲ νῦν· ἅτινα βρέμει ϗ ἠχεῖ περὶ τὸ ἄκρον τῆς πόλεως. Τοῦτο δὲ λέγει ὅτι τὸ μὲν τῶν κακῶν κῦμα πίπτει, τὸ δὲ, ἐγείρεται, τὸ δὲ, περὶ τὴν ναῦν. προσρήγνυται.

κῦμ' ἄγει] B. συμφοράν.

v. 761. πιτνὸν] B. προσπίπτον. Ἄλλο δ' ἀνείρει] ὑψοῖ. Ἡ μὲν σύνταξις αἴρον ἀπῄτει πρὸς τὸ πιτνὸν, ὁ δὲ αἴρει πρὸς τὸ θάλασσα εἶπεν.

v. 762. τρίχαλον] B. τραχύ.

v. 763. καχλάζει] B. ἠχεῖ.

v. 764. μεταξὺ δ' ἀλκὰ] A. μεταξὺ δὲ ἡμῶν καὶ τῶν πολεμίων τείνει καὶ τείνεται ἀλκὴ καὶ βοήθεια ἡμῶν, καὶ ἀποσόβησις τῶν πολεμίων δι' ὀλίγου. Τίς δέ ἐστιν ἡ ἀλκὴ ἡ μεταξὺ ἑκατέρων; ὁ πύργος τῆς πόλεως. Τοῦτ' ἔστι, μόνον τὸν πύργον τῆς πόλεως ἔχομεν βοηθοῦντα ἡμῖν καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀποσοβοῦντα.

ἀλκὰ] B. ἡμῶν, καὶ τῶν κακῶν ἀσφάλεια, βοήθεια.

v. 765. ἐν εὔρει] A. ἐν πλάτει, ἐν μεταιχμίῳ.

τείνει] B. φέρεται. ἐν εὔρει] ἐν πλάτει αὐτοῦ, τουτέστιν ὅσον τόπον καὶ πλάτος ἐπέχει ὁ πύργος, τοσοῦτόν ἐστι τὸ μεταξὺ ἡμῶν, καὶ τῶν κακῶν, ὅστις ἐστὶν ἀλκὴ καὶ βοήθεια δι' ὀλίγου τείνουσα καὶ φέρουσα.

v. 766. δέδοικα δὲ] A. φοβοῦμαι μὴ σὺν τῷ Πολυνείκει καὶ Ἐτεοκλεῖ ἀφανισθῇ καὶ ἡ πόλις. Τέλειαι γὰρ καὶ εἰς τέλος ἐξερχόμεναι καὶ πληρούμεναι αἱ πάλαι ῥηθεῖσαι τοῦ Οἰδίποδος ἀραί ὅτε ηὔξατο τοὺς ἑαυτοῦ υἱοὺς διὰ σιδήρου τὴν βασιλείαν διαμερίσασθαι. Ἢ, αἱ πάλαι χρησμῳδηθεῖσαι τῷ Λαΐῳ.

v. 768. τέλεια γὰρ παλαίφατοι] A. τὸ τέλεια ἀντὶ τοῦ τέλειαι. Ὑφῆκε δὲ τὸ ι διὰ τὸ μέτρον.

παλαίφατοι] B. παλαιαί.

v. 769. βαρεῖαι καταλλαγαὶ] A. δυσχερὲς τὸ φιλιωθῆναι αὐτοὺς, διὰ τὰς κατάρας.

βαρεῖαι καταλλαγαὶ] B. τὸ γὰρ διὰ πολέμου καὶ μάχης αὐτοὺς βούλεσθαι τὸ δῶμα διαλαχεῖν βαρεῖα καταλλαγὴ, ἅτε φόνου συμβήσεσθαι μέλλοντος.

v. 770. τὰ δ' ὀλοὰ] A. τὰ δὲ δεινὰ καὶ ὀλέθρια οὐ παρέρχεται ψευδῶς καὶ μάτην, ἀφ' ἡμῶν, ὅσον οὔπω τελλόμενα ἀντὶ τοῦ τελούμενα καὶ πληρούμενα.

ὀλοὰ] B. ὀλέθρια. τελλόμεν'] γινόμενα. παρέρχεται] παύεται.

v. 771. πρόπρυμνα] A. ὁ δὲ ὄλβος καὶ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ εὐτυχία τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀλφηστῶν καὶ τῶν φρονίμων καὶ τῶν ἐφευρετῶν τῶν ἀναγκαίων πραγμάτων (τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὸν Οἰδίποδα) ἄγαν παχυνθεὶς, ἤτοι πολὺς καὶ μέγας γενόμενος, ἐκφορεῖται καὶ ἐκβολὴν πάσχει καὶ ὑπομένει. Τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι ἡ δόξα τοῦ Οἰδίποδος πολλὴ γενομένη καὶ ἄμετρος, νῦν ἀφανίζεται, καὶ ἐκδιώκεται, καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκβάλλεται. Ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐμπόρων, οἵτινες πλοῦτον πολὺν σωρεύσαντες, καὶ παχυνθέντες τῷ ὄλβῳ, ὕστερον ἐκβολὴν ποιοῦνται τοῦ ὅλου φόρτου, ναυαγοῦντες καὶ κλυδωνιζόμενοι. Ἄλλως. Ὅταν δὲ παχυνθῶσιν οἱ ἄνδρες τῷ ὄλβῳ, τότε ὅλου τοῦ φόρτου ἐκβολὴν ποιοῦνται. Τοῦτο δὲ πρὸς Ἐτεοκλέα. Ἐκβολῶν δὲ, τῶν ὑβριστῶν, οἷον δι' ἐκβολῆς ὑβριζόντων.

πρόπρυμνα] B. δι' ὅλου, ἐσχάτως. Οἱ γὰρ ἀνδρῶν εἰς ἄκρον τοῦ φρονεῖν ἀφιγμένοι αὐξηθέντες τῇ τύχῃ καὶ μέγιστοι πάντων γενόμενοι ἄθροον ἀπέσβησαν, καὶ ἡ περὶ αὐτῶν τύχη εἰς οὐδὲν χωρεῖ, καὶ μάρτυς Οἰδίπους πρόσθεν τοῖς κλεινοῖς αἰνίγμασιν, ὥσπερ τις θεὸς θαυμαζόμενος, καὶ νῦν τὸν αἰῶνα διάγων ἀθλίως οἴμοι καὶ δυστύχως, ὑφ' ὅτου τις ἂν εἴποι μισούμενος καὶ σκότον κατ' Εὐριπίδην ὁρῶν. (Phoen. 390.) Τοῦτο δὲ εἶπεν ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐμπόρων οἵτινες πλοῦτον ἐξ ἐμπορίας πλεῖστον συλλέξαντες, εἶτα ναυαγίᾳ χρησάμενοι πάντα τὸν φόρτον ἀπώλεσαν, οἷς κέρδος ἦν συγκαταδῦναι τοῖς κύμασιν. ἐκβολὰν φέρει] ἔκπτωσιν ὑπομένει.

v. 772. ἀλφηστῶν] B. ἐφευρετῶν φρονίμων.

v. 773. ὄλβος ἄγαν] B. εὐδαιμονία. παχυνθεὶς] αὐξηθεῖσα.

v. 774. τίν' ἀνδρῶν γὰρ] A. τίνα γὰρ ἀπὸ τῶν ὅλων ἀνδρῶν, φησὶ, τοσοῦτον ἐνθαύμασαν καὶ οἱ θεοὶ καὶ οἱ κάτοικοι τῆς ἡμετέρας πόλεως, καὶ ἁπλῶς πάντες οἱ ἄνθρωποι (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ, πολύβοτος αἰὼν βροτῶν· ἤγουν ἡ ζωὴ, καὶ ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων, ὁ πολύβοτος καὶ ὁ πολλοὺς τρέφων, ἢ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐμβατευόμενος, ἢ ἐπὶ πολὺ ἐκτεινόμενος) ὅσον τῖον καὶ ἐτίμων καὶ ἐθαύμαζον τότε τὸν Οἰδίποδα, ἀφελόντα ἀπὸ τῆς ἡμετέρας πόλεως τὴν θανατηφόρον μοῖραν τὴν ἀναρπαξάνδραν, τὴν τοὺς ἄνδρας ἁρπάζουσαν καὶ ἐσθίουσαν. Λέγει δὲ τὴν Σφίγγα.

v. 776. πολύβοτος] B. ὁ πολύβοτος ἢ ἀντὶ τοῦ πολυκτήμων λογιστέον, ἢ ὁ πολλοὺς βόσκων. Καὶ τὸ μὲν δεύτερον πρόδηλον, τὸ δὲ πολυκτήμων οὕτως, τίνα τῶν ἀνδρῶν ἐθαύμασαν καὶ οἱ θεοὶ καὶ οἱ πολῖται καὶ ὁ αἰὼν τῶν βροτῶν πολύβοτος καὶ πολυκτήμων, τουτέστιν οὐδεὶς πλὴν τοῦ Οἰδίποδος τεθαύμασται, καὶ πρὸς ἔσχατα πλούτου ἀφίκετο.

v. 777. ὅσον τότ' Οἰδίπουν τῖον] A. ὅσον θαυμασθῆναι καὶ δοξασθῆναι ἐποίησαν. Καὶ Εὐριπίδης. [in prolog. Antigones cf. Schol. ad Aristoph. Ran. 1206.] Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ.

τῖον] B. ἐτίμων.

v. 778. ἀναρπαξάνδραν] B. τὴν ἄνδρας ἁρπάζουσαν Σφίγγα.

v. 779. κῆρ'] B. φθοράν.

v. 780. ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων] A. ἐπεὶ ἔμφρων ἐγίνετο, ἐπεὶ συνῆκεν. ὃ ἔπραξε κατὰ τῆς μητρός. Εὐδαίμων γὰρ ἦν κατὰ πάντα πρὸ τοῦ μαθεῖν τὸ μητρομίξιον. Δίδυμα δὲ κακὰ ἔφη τὸ τῶν δύο ὀφθαλμῶν στερηθῆναι. Ἓν γὰρ κακὸν, τὸ ἑνὸς στερηθῆναι, δύο δὲ τὸ ἀμφοτέρων· ἢ τοὺς περὶ Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκη γεννήσας, οἳ ἦσαν τῶν ὀφθαλμῶν κρείσσονες.

ἀρτίφρων] B. ἐπιγνώμων, εἰδήμων.

v. 782. ἐπ' ἄλγει] B. ἐπὶ τῇ παρανομίᾳ. δυσφορῶν] ἀγανακτῶν.

v. 783. μαινομένᾳ καρδίᾳ] B. λυπουμένῃ, ζεούσῃ τῷ θυμῷ.

v. 784. δίδυμα] B. διπλᾶ. τέλησε] ἐποίησε.

v. 786. ἀπ' ὀμμάτων ἐπλάγχθη] A. ἀντὶ τοῦ, ἐστερήθη τῶν κρειττόνων ὀμμάτων, λέγει δὲ τῶν περὶ Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην. Ἄλλως. Ἐπλάγχθη, ἐχωρίσθη.

ἐπλάγχθη] B. ἐχωρίσθη.

v. 787. ἀραίας ἐφῆκεν ἐπικότους τροφὰς] B. καταρασίμους. Ἔπεμψεν ὀργίλας ἀνατροφάς. Ἠράσατο γὰρ αὐτοῖς πάντα τὸν αὐτῶν αἰῶνα ἐκ παιδὸς μάχαις διαγαγεῖν, ἔπειθ᾽ ὕστερον καὶ σιδήρῳ τὴν βασιλείαν διαλαχεῖν.

v. 788. ἐπικότους τροφὰς] A. ἐπιβλαβεῖς δὲ ἐντολὰς περὶ τροφῶν ἐφῆκεν αὐτοῖς.

v. 790. καί σφε σιδαρονόμῳ] A. καὶ τοῦτο ἐπηράσατο, διὰ σιδήρου αὐτοὺς τὴν οὐσίαν κτήσασθαι.

σφὲ] B. αὐτούς. σιδαρονόμῳ] διὰ σιδήρου τὸν μερισμὸν ποιησάσῃ.

v. 791. διαχειρίᾳ] B. ἐν πράξει καὶ οἰκονομίᾳ.

v. 792. τρέω] B. φοβοῦμαι.

v. 793. καμψίπους Ἐριννὺς] A. ἡ κάμπτουσα κολαζομένων τοὺς πόδας. Οἱονεὶ ἡ συμποδίζουσα καὶ μὴ ἐῶσα φυγεῖν.

καμψίπους] B. ἡ συμποδίζουσα καὶ μὴ ἐῶσα φυγεῖν οὓς τιμορεῖται.

v. 794. θαρσεῖτε παῖδες] A. ἄγγελος ὁ καὶ πρότερον ἀπαγγείλας περὶ τῆς τῶν Ἀργείων ἐφόδου, οὗτος καὶ νῦν ἀπαγγέλλει τὴν ἀδελφοκτονίαν. μητέρων τεθραμμέναι] συγγενεῖς, ἢ δειλαί, ὑπὸ μητέρων ἁπαλῶς τεθραμμέναι.

v. 795. πόλις πέφευγεν] A. ἐπὶ τῆς προσβολῆς καὶ συγκρούσεως τῶν πολεμίων, καὶ τῆς ἐκ τούτου ζάλης, τροπικῶς τῷ λόγῳ ἐχρήσατο. Πολλὰ χειμασθεῖσα ἡ πόλις παρὰ τῶν πολεμίων, ἀπόρθητος μόλις ἔμεινε, καὶ ἀβλαβὴς διεσώθη. Ἐξέφυγε καὶ ἀπηλλάγη τῆς τοῦ χειμῶνος δριμύτητος, φρουρηθείσης καὶ φυλαχθείσης τῆς πόλεως τῇ τῶν θεῶν ἐπιδρομῇ καὶ βοηθείᾳ. Κἀκεῖνοι μὲν εἰς ἀντιπαράταξιν τῇ τῶν πολεμίων μάχῃ ἀντέστησαν, καὶ πολλὰς κατ᾽ ἐκείνων τὰς τιμωρίας ἐπήγαγον καὶ εἰς φυγὴν ὤθησαν καὶ ἔτρεψαν, ὡς μὴ δυναμένων κἀκείνων τῶν θεῶν ἀντιμαχεσθῆναι καὶ πολεμήσασθαι. Ἀνίκητοι γὰρ εἰσὶν οἱ θεοὶ καὶ ἀπρόσπελαστοι καὶ οὐδέποτε τρέπονται, ἀλλ᾽ ὅ τι πνεύσειεν ἀκλινεῖς ἵστανται εἰς ἀντιπαράστασιν.

ἥδε] B. αὐτή.

v. 796. ὀμβρίμων] B. μεγαλαύχων.

v. 797. πόλις δ᾽ ἐν εὐδίᾳ] A. ἀλληγορεῖ πάλιν, καὶ λέγει ὅτι πολλῶν προσβαλόντων τῇ πόλει, οὐδεὶς εἰς αὐτὴν εἰσέπεσε.

ἐν εὐδίᾳ] B. ἐστι.

v. 798. ἄντλον] A. ναυάγιον, πλημμύραν κύματος, τὸ ὕδωρ. Ἄντλον δὲ λέγεται τὸ ἀπὸ τοῦ κλύδωνος εἰσερχόμενον ὕδωρ. Ἑτοίμως οὖν οἱ ναῦται ἐξαντλοῦσι καὶ ἔξω τὸ τῆς θαλάσσης ὕδωρ ἐκφέρουσιν· ἐξ οὗ καὶ τὸ καλούμενον ἀντλητήριον.

ἄντλον] B. κῦμα, ἀπώλειαν.

v. 799. στέγει] B. ἀντέχει καὶ σῶος ἵσταται. φεργγύοις] ἀπόχρωσιν εἰς φυλακήν.

v. 800. ἐφραξάμεσθα] B. ἠσφαλισάμεθα. προστάταις] ἀντιστάταις.

v. 801. καλῶς ἔχει] B. εὐτυχῶς ἔχουσι.

v. 802. ὁ σεμνὸς ἑβδομαγέτας] A. τὸν Ἀπόλλωνα λέγει, ὃς ἐν ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς γεννηθεὶς, ἐκλήθη ἑβδομαγέτας. Ἄλλως. Ἀξιοπίστως καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν πυλῶν εἴρηκεν. Ἡ ἑβδόμη, φησὶ, πύλη, ἵνα τὰ μαντεύματα τοῦ Ἀπόλλωνος τῷ Λαΐῳ δοθέντα, τέλος λάβῃ. Ἑβδόμῃ γὰρ ἐγγενήθη Ἀπόλλων. Πέπονθεν οὖν οὐχὶ αὐτὴ ἡ πύλη ἡ ἑβδόμη, ἀλλ᾽ ὁ φυλάττων αὐτὴν Ἐτεοκλῆς.

ἑβδομαγέτας] B. ὁ ἐν ταῖς ἑβδόμαις πύλαις ἡγεμονεύων, ἢ ὁ ἑβδόμῃ γεννηθεὶς, καθ᾽ Ἡσίοδον, [Ἐργ. καὶ Ἡμερ. 716.] ἡμέρᾳ.

v. 803. εἵλετ᾽ Οἰδίπου γένει] A. ἐνέβαλε, προέκρινεν ὥστε φυλάττεσθαι τῷ Ἐτεοκλεῖ· Ἄλλως. Ἔσωσεν.

εἵλετ᾽] B. προέκρινε. Τοῦτο δὲ λέγει ἐπειδὴ ὁ κατὰ ἀλλήλων τοῖς ἀδελφοῖς γινόμενος πόλεμος Ἀπόλλωνος βουλήσει συνέβη διὰ τὴν Λαΐου παρακοήν.

v. 804. κραίνων] B. τελῶν. δυσβουλίας] παρακοάς.

v. 805. νεόκοτον] A. νεωστὶ κατεσκευασμένον.

νεόκοτον] B. νέον.

v. 808. παραφρονῶ φόβῳ λόγου] B. τῶν φρενῶν ἐξίσταμαι, εἰπὼν γὰρ ταῦτα εἰς φόβον ἐνέβαλε.

v. 809. Οἰδίπου γένος] B. τέθνηκεν.

v. 810. μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν] A. προεῖπον γὰρ αὐτά.

μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν] B. τῶν νῦν, πάλαι γὰρ ὁρῶν αὐτοὺς εἰς μάχην σπεύδοντας ἐμαντευσάμην ταῦτα.

v. 811. οὐδ' ἀμφιλέκτως] A. ἤγουν οὐδ' ἀμφιβόλως καὶ ἀπιθανῶς καὶ δυσχερῶς, ἀλλ' ἀληθῶς καὶ ἀναμφιβόλως εἰσὶ τῇ σποδῷ κεκονιαμένοι, κατακεχωσμένοι, ἀνῃρημένοι.

ἀμφιλέκτως] B. ἀμφιβόλως. κατεσποδημένοι] πεπτωκότες.

v. 812. ἐκεῖθι κ' ἦλθον] A. εἰς τοσοῦτον ἦλθον ὥστε καὶ φονευθῆναι τὸν βασιλέα;

ἐκεῖθι] ἐνταῦθα, ἤγουν εἰς τὸ θανεῖν.

v. 813. ἀδελφαῖς] B. ἀδελφικαῖς. ἠναίροντ' ἄγαν] ἐφονεύθησαν παντελῶς.

v. 814. ὁ δαίμων] B. τοῦ θανάτου εἱμαρμένη.

v. 815. αὐτὸς δ' ἀναλοῖ] A. ὁ Ἀπόλλων ἀναλίσκει τὸ τοῦ Οἰδίποδος γένος.

ἀναλοῖ] B. ἀπόλλυσι. δύσποτμον] ἄθλιον.

v. 816. χαίρειν] B. διὰ τὴν ἧτταν τῶν πολεμίων. δακρύεσθαι] διὰ τὸν ὄλεθρον τῶν βασιλέων.

v. 817. οἱ δ' ἐπιστάται] B. ἄρχοντες ἡμῶν καὶ τῶν πολεμίων Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης.

v. 818. διέλαχον] A. διεμερίσαντο.

v. 819. παμπησίαν] A. τὴν περιουσίαν, διανομὴν, ὁλοκληρίαν, ἀπὸ τοῦ πᾶς παντὸς καὶ τοῦ πῶ τὸ κτῶμαι. παμπησία δὲ λέγεται ἡ πᾶσα περιουσία τοῦ ὅλου βίου.

Σκύθῃ] B. Σκυθικῷ, παρ' ὅσον οἱ Χάλυβες εὗρον αὐτόν. παμπησίαν] πᾶσαν τὴν περιουσίαν.

v. 820. ἕξουσι] B. ἕξουσι δὲ ἣν τῆς χθονὸς λάβωσιν ἐν ταφῇ, τουτέστιν ἣν γῆν ταφέντες κτήσονται. Ἢ τὸ ἣν διὰ τὸ παμπασίαν νοεῖ, οὕτω, ἕξουσι δὲ ἐκείνην τὴν περιουσίαν ἣν λάβωσιν ἐν ταφῇ χθονὸς, καὶ γὰρ καὶ ἡ γῆ εἰς ἣν ἔμελλον ταφήσεσθαι μέρος ἦν τῆς περιουσίας αὐτῶν. ἣν] ἥντινα.

v. 821. κατ' εὐχὰς] B. κατ' ἀράς. Ἐπειδήπερ εὐχὰς εἶπε, τὸ δὲ τῆς εὐχῆς ὄνομα ἐπὶ καλοῦ λαμβάνεται, διὰ τοῦτο εἶπε δυσπότμους. δυσπότμους] δυστυχεῖς. φορούμενοι] φερόμενοι.

v. 824. ὦ μεγάλε Ζεῦ] A. ὦ μέγιστε Ζεῦ, καὶ οἱ τὴν πόλιν συνέχοντες θεοὶ, οἵτινες δὴ νῦν ῥύεσθε καὶ φυλάττετε τούσδε τοὺς πύργους τοῦ Κάδμου, ἤτοι τῆς πόλεως τῶν Θηβαίων· ἆρα χαίρω καὶ ὑμνήσω καὶ παιανίσω ἐπὶ τῇ πόλεως σωτηρίᾳ, ἢ θρηνήσω καὶ ἀποκλαύσομαι τοὺς τληπαθεῖς καὶ δυστυχεῖς πολεμάρχους; λέγει δὲ τὸν Ἐτεοκλέα καὶ τὸν Πολυνείκην. Φρονίμως δὲ ὁ ποιητὴς μέσην ὁδὸν ἔδραμεν, καὶ σωθείσης τῆς πόλεως ἄτοπον ἡγεῖται τὸ θρηνεῖν, καί Οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι. (Odyss. χ'. 412.) Ἐν δὲ τῷ, ὦ μεγάλε Ζεῦ καὶ δαίμονες, ἔστιν ὁ τρόπος ἐξοχή. Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί.

v. 827. πότερον] B. ποῖον. ἀπολολύξω] παιανίσω.

v. 828. ἀσινεῖ] B. ἀβλαβεῖ. σωτηρίας τοῦτο γὰρ ἐπίθετον.

v. 829. μογεροὺς] B. ἀθλίους. δυσδαίμονας] δυστυχεῖς.

v. 830. ἀτέκνους] A. ἐπὶ κακῷ τεχθέντας.

ἀτέκνους] B. τοὺς μὴ τέκνα εἰς διαδοχὴν τοῦ γένους αὐτῶν λιπόντας.

v. 831. ὀρθῶς] A. ὀρθῶς καὶ ἐπωνύμως Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης ἐκλήθησαν.

ὀρθῶς] B οἰκείως.

v. 834. ὦ μέλαινα καὶ τελεία] A. ἡ συντελουμένη ἐπὶ τῷ γένει τοῦ Οἰδίποδος ἀρά. Κρύος τὶ καὶ φόβος κακὸς καὶ χαλεπὸς περιπίπτει τῇ καρδίᾳ μου. Ἢ, φόβος κακοῦ, ἀντὶ τοῦ, κινδύνου.

μέλαινα] B. σκότους καὶ θανάτου αἰτία. τελεία εἰς τέλος ἐλθοῦσα.

v. 835. γένεος] B. ἤτοι τῶν παίδων.

v. 836. περιπιτνεῖ κρύος] A. περιπίπτει φόβος κακοῦ.

κακὸν] B. ὅλον καὶ μέρος. κρύος] τρόμος.

v. 837. ἔτευξα τύμβῳ μέλος] A. ἤτοι κατεσκεύασα καὶ ἐποίησα μέλος ἐπὶ τύμβῳ, ἤτοι θρῆνον ἐπιτύμβιον, ὡς Θυὰς καὶ ὡς Βάκχη, κλύουσα καὶ ἀκούουσα αὐτοὺς καὶ μαθοῦσα νεκροὺς αἵματι βεβρεγμένους, δυσμόρως θανόντας ὑπὸ δορὸς ἀλλήλων. Ἄλλως. Κλύουσα αὐτοὺς δυσμόρως θανόντας ὑπὸ δορὸς ἀλλήλων, ἐπιτύμβιον θρῆνον ἔτευξα, ὡς Θυάς.

ἔτευξα] B. κατεσκεύασα.

v. 838. Θυὰς] B. Βάκχη. αἱματοσταγεῖς] ἡμαγμένους τῷ φόνῳ.

v. 840. ἢ δύσορνις] A. ὄντως δύσορνις καὶ δυσοιώνιστος, καὶ οὐ κατὰ σκοπὸν γέγονεν αὐτοῖς ἡ συμφορὰ καὶ ἡ συνέλευσις τῆς μάχης. Ἐπὶ κακῷ συνῆλθον εἰς μάχην. Ἡ δὲ τοῦ Οἰδίποδος κατάρα ἐξέπραξε καὶ εἰς τέλος ἤγαγε τὰ κακά.

δύσορνις] B. κακόμαντις ὑπῆρχε. ξυναυλία δορὸς] τίς γὰρ ὁρῶν αὐτοὺς ξυμβάλλοντας ἀλλήλοις εἰς μάχην, οὐκ ἂν ἅπερ ἔπαθον ἐμαντεύσατο; ξυναυλίαν δὲ δορὸς λέγει τὴν ἕνωσιν καὶ τὴν συμβουλὴν τοῦ πολέμου.

v. 842. οὐδ' ἀπεῖπε] A. οὐκ ἀπηγόρευσε τὸ ποιῆσαι τὰ δεινά.

ἐξέπραξεν] B. ἐτελείωσεν ἑαυτήν.

v. 843. εὐκταία] B. καταράσιμος.

v. 844. βουλαὶ δ' ἄπιστοι] A. αἱ βουλαὶ δὲ τοῦ Λαΐου διῆλθον καὶ διεπληρώθησαν. Λέγει δὲ τὰς περὶ τὴν μίξιν τῆς αὐτοῦ γυναικός. Ἄπιστοι δὲ, ὅτι οὐκ ἐπείσθη τῷ Ἀπόλλωνι, εἰπόντι αὐτῷ μὴ συνελθεῖν τῇ γυναικὶ Ἰοκάστῃ.

βουλαὶ δ' ἄπιστοι Λαΐου] B. καθ' ἃς οὐκ ἐπείσθη Ἀπόλλωνι. διήρκεσαν] μέχρι τοῦ νῦν ἐπάγουσαι συμφορὰς τοῖς ἐξ ἐκείνου.

v. 845. μέριμνα δ' ἀμφὶ πτόλιν] A. ἡ μέριμνα δὲ, ἤτοι ἡ φροντὶς ἣν ἔσχεν ὁ Λαΐος περὶ τὴν μίξιν, καὶ τὰ θεσπίσματα τοῦ Ἀπόλλωνος, οὐκ ἀμβλύνεται καὶ παρέρχεται, καὶ εἰς ἀνεκπραξίαν ἔρχεται, ἀλλ' ἔργοις τελεῖται.

μέριμνα] B. φροντὶς καὶ ταραχή.

v. 846. θέσφατ'] B. αἱ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖαι δι' ὧν εἶπεν αὐτῷ ὡς εἰ τεκνώσει παῖδα, αὐτόν τε καὶ πᾶν ἀϊστώσει γένος. ἀμβλύνεται] ἐξασθενεῖ.

v. 847. πολύστονοι] B. πολλῶν στεναγμῶν ἄξιοι. τόδ'] ὅπερ πατ' ἀλλήλων ἐδράσατε. ἄπιστον] ἤγουν μικροῦ δεῖν εἰς ἀπιστίαν πίπτον, τίς γὰρ πιστεύσειεν ὡς ἀδελφοὶ ἀλλήλους ἀπέκτειναν;

v. 848. αἰακτὰ] A. θρηνητικά.

αἰακτὰ] B. θρηνητικά.

v. 850. αὐτόδηλα] A. αὐτὰ δὲ ταῦτα φανερά. Ὁρᾷ γὰρ τὰ σώματα βασταζόμενα ὁ χορός.

αὐτόδηλα] B. φανερὰ καὶ οὐκ ἀμφίβολα. προῦπτος] φανερὸς καὶ διαπρεπὴς καὶ διάδηλός ἐστι.

v. 851. διπλαῖ μερίμναι] B. ἐπειδὴ καὶ οἱ φονευθέντες δύο εἰσίν. διδυμανόρεα] ἤγουν δύο ἀνδρῶν ἐστι.

v. 852. αὐτοφόνα] A. ἀλληλοκτόνοι γὰρ ἐγένοντο.

αὐτοφόνα] B. αὐτοσφαγῆ. δίμοιρα] διπλᾶ.

v. 853. τέλεια] B. ἔσχατα καὶ ὑπερβολὴν οὐκ ἔχοντα.

v. 854. πόνοι] B. εἰσί.

v. 855. δόμων ἐφέστιοι] A. τὰ κακὰ ἀπὸ τῶν κακῶν οἰκεῖ ἐν τῇ ἑστίᾳ καὶ τούτοις τοῖς οἴκοις.

δόμων ἐφέστιοι] B. τοῦ Λαΐου καὶ Οἰδίποδος οἰκεῖοι συνήθεις.

v. 856. ἀλλὰ γόον ὦ φίλαι] A. ἀλλὰ θρῆνον ἐρέσσετε· ἐκ μεταφορᾶς τῶν πλεόντων· σὺν τῇ τοῦ κρατὸς προσδινούσῃ κρούσει τῶν χειρῶν.

κατ' οὖρον] B. κατὰ λόγον, καθ' ὁρμὴν, κατ' ἰσότητα, ἤγουν πρὸς τοὺς στεναγμοὺς ποιῶμεν, καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ στέρνοις πλήξεις.

v. 859. πίτυλον] A. πίτυλος ὁ θόρυβος. Ἀπὸ τοῦ τύπτω τύπτυλος, καὶ πίτυλος. Καὶ ἐστὶ κυρίως ὁ ἀπὸ τῶν ἐρεσσομένων κωπίων γινόμενος θόρυβος.

πίτυλον] B. κτύπον. ὃς αἰὲν δι' Ἀχέροντ' ἐπειδὴ ὁ γόος περὶ τοὺς νεκροὺς γίνεται, οὗτοι δὲ ἐν Ἅιδου ἀπέρχονται, δι' Ἀχέροντα τοῦτον ἀμείβεσθαι φησὶ διὰ νηὸς εἰς χέρσον ἀνήλιον καὶ σκοτεινὴν, τουτέστι μετὰ νηὸς, διὰ τοῦτο πρὸς τὸν Ἅιδην χωρεῖ, ἣν ναῦν, θεωρίδα καλεῖ, ἄστονον ἤτοι κακοστένακτον, ἢ ἄστολον καὶ κακῶς ἐσταλμένην, μελάγκροκον καὶ μέλαν λαῖφος ἔχουσαν. Ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα τό τε ἄστολον καὶ τὸ μελάγκροκον οἰκεῖα τῇ εἰς Ἅιδην φερούσῃ νηῒ ὡς τῶν ἐν βίῳ ἐναντίως ἐχουσῶν. Θεωρίδα δὲ λέγει τὴν τοῦ Χάροντος ναῦν, ἐκ μεταφορᾶς τῆς νηὸς τῆς κατ' ἐνιαυτὸν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Δῆλον ἀγούσης τῷ Ἀπόλλωνι θυσίαν, ἣν θεωρίδα ἐκάλουν. Δέον δὲ δι' Ἀχέροντος εἰπεῖν, δι' Ἀχέροντα εἶπε ποιητικῷ ἔθει, ὡς ἔχει καὶ τὸ ἱππικῶν τ' ἀΰπνων πηδαλίων διὰ στόμα, καὶ πόλλ' ἕτερα. Λάμβανε δὲ καὶ εἰς τὸ θεωρίδα τὸ διὰ ἀπὸ κοινοῦ, σύναπτε δὲ καὶ τὸ ἀμείβεται εἰς τὸ ἀφανῆ τε χέρσον. ἀμείβεται] διέρχεται.

v. 860. ναύστολον] A. τὴν διάγουσαν τοὺς νεκρούς. θεωρίδα] οἱ Ἀθηναῖοι ἔστελλον ναῦν ἐστεφανωμένην εἰς τὸν Ἀπόλλωνα διὰ μαντείας. Θεωρίδα γοῦν ἐκείνην ἐκάλεσαν, ὡς εἰς θεὸν ἀπερχομένην, καὶ τοῦ θεοῦ θέσφατα πάλιν μετακομίζουσαν. Ἐξ ἐκείνης οὖν καταχρηστικῶς τὴν τοῦ Χάρωνος νῆα θεωρίδα ἐκάλεσεν. Ἄλλως. Τὴν τοῦ Χάρωνος ναῦν, θεωρίδα εἶπεν. Κυρίως δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος ἡ εἰς Δῆλον ἀπερχομένη. Λέγει δὲ ὅτι ταύτην ὁδὸν θεωρητικὴν ὥσπερ οἶδεν ὁ στόνος τὴν ἐπὶ τὸν Ἀχέροντα, τὴν ἀνήλιον, ἣν μηδὲ ἥλιος ὁρᾷ, ἢ τὴν ἀναγνήν. Ἁγνὴ γὰρ ἐκείνη ἡ εἰς Δῆλον ἀπιοῦσα. Πάνδοκον δὲ, ἐπεὶ πάντας δέχεται τοὺς ἀποθνήσκοντας.

ναύστολον] B. τὴν ὡς ναῦν ἐσταλμένη, διὰ τὴν ναῦν τοῦ Χάροντος. μελάγκροκον] τὴν ἔχουσαν μέλαν λαῖφος.

v. 861. ἀστιβῆ] B. ἀπόρευτον.

v. 862. πάνδοκον] B. πάντας δεχομένην μετὰ θάνατον. ἀφανῆ] σκοτεινήν.

v. 863. πρᾶγος πικρὸν] A. ἥκουσιν ἐπὶ πρᾶγμα πικρὸν καὶ συμφορὰν αἱ ἀδελφαὶ τῶν βασιλέων.

αἵδ'] B. αὗται.

v. 865. οὐκ ἀμφιβόλως] B. ἀκριβῶς ἐπίσταμαι.

v. 866. σφ'] B. αὐτάς. ἐρατῶν παρθενικῶν. βαθυκόλπων] τῶν βαθεῖς τοὺς κόλπους ἐξ ἱματίων ἐχόντων.

v. 867. ἥσειν] B. πέμψειν. ἐπάξιον] ἁρμόδιον καὶ προσῆκον ἐξ ἀδελφῶν εἰς ἀδελφοὺς γίνεσθαι.

v. 868. ἡμᾶς δὲ δίκη] A. δίκαιον ἡμᾶς προκατάρχεσθαι, ὡς προακουσάσας.

δίκη] B. δίκαιον. πρότερον φήμης] πρὸ τοῦ κλαῦσαι ἐκείνους.

v. 869. δυσκέλαδον θ' ὕμνον] B. κακόφημον θρῆνον. Ἐπειδὴ γάρ ἐστιν αὐτὴ φόνων καὶ θανάτων παρεκτικὴ, Εἰκότως καὶ ὁ θρῆνος ὕμνος αὐτῆς λέγοιτ' ἂν οὐδενὶ ἄλλῳ τοσοῦτον χαιρούσης, ὅσον ὀδυρμοῖς καὶ δάκρυσιν, ὃν ὀδυρμὸν καὶ παιᾶνα καλεῖ Ἅιδου.

v. 871. ἐχθρὸν παιᾶν' ἐπιμέλπειν] A. ἔστι γὰρ καὶ παιὰν ἐπ' ἀγαθοῖς.

ἐχθρὸν] B. κακόν. Πάρεσον ὁ παιὰν χαρᾶς αἴτιος.

v. 872. ἰὼ δυσαδελφόταται] A. ὦ δυσαδελφόταται πασῶν παρθένων αἳ μίτρας κατὰ τὴν φθορὰν λύονται. Ἀντὶ δὲ τῆς μίτρας καὶ ζώνης νῦν στρόφον εἶπεν.

δυσαδελφόταται] B. εἰς ἀδελφοὺς δυστυχεῖς.

v. 873. στρόφον] B. ζώνην. Ἢ τὴν ἰδιωτικῶς λεγομένην κομποθυλαίαν. Στρόφον ἐσθῆτα ἤγουν ἐζωσμένην. Τὸ δὲ περιβάλλονται, εἰ μὲν ἐσθῆτα εἴπεις, ἀντὶ τοῦ ἐνδύονται λαβῆς, λέγων ὁπόσαι περιβάλλονται καὶ ἐνδύονται στρόφον καὶ ἐζωσμένην ἐσθῆτα. Εἰ δὲ ἐσθῆσι γράψεις, ἀντὶ τοῦ περιάγουσι νοήσεις οὕτως, ὁπόσαι περιβάλλονται καὶ περιάγουσιν ἐν ταῖς ἐσθῆσι στρόφον καὶ ζώνην· ἐστὶ δὲ κρεῖττον τὸ ἐσθῆτα ἢ τὸ ἐσθῆσιν.

v. 874. δόλος] B. πανουργία.

v. 875. ὀρθῶς] B. ἀληθῶς. λιγαίνειν] ἀλαλάζειν.

v. 876. δύσφρονες] B. κακογνώμονες.

v. 877. ἀτρύμονες] A. ἐν κακοῖς ἀκμῆτες, τῶν κακῶν ἀκόρεστοι. Ταῦτα λέγει ὁ χορὸς πρὸς τὸν Ἐτεοκλῆν καὶ Πολυνείκην. Ἄλλως. Ἀτρύμονες, ἀδάμαστοι, ἀκαταπόνητοι, ὑπὸ τῶν κακῶν μὴ νικηθέντες, ἢ οὓς πολλὰ κακὰ ἐδάμασαν.

φίλων ἄπιστοι] B. μὴ τοῖς φίλοις πεισθέντες ὥστε καταλῦσαι τὸν πόλεμον. κακῶν ἀτρύμονες] ἀκάμπτοι καὶ μὴ φοβούμενοι τὰ κακὰ ὥστε τούτων ἀφίστασθαι.

v. 878. πατρῴους δόμους ἑλόντες] A. αἴτιοι τῆς ἁλώσεως γενόμενοι. Πορθήσαντες, ἐρήμους ποιήσαντες τῷ ξίφει.

ἑλόντες] λαβόντες, ἄθλιοι καὶ οὐκ εὐτυχεῖς. Τεθνηκότες γὰρ εἰσῆλθον ἄμφω τὰς Θήβας, καὶ πατρῴων μνημάτων τυχεῖν ἔμελλον, εἰ καὶ Πολυνείκης βίᾳ Κρέοντος ἄτιμος ἔρριπτο ὡς κατὰ τῆς πατρίδος ἐστρατευκώς. Μελέως δὲ εἰπεῖν ἔδει, ἀλλ' ἐπήγαγε πρὸς τὸ ἑλόντες· τὸ δὲ σὺν ἀλκῇ ἀντὶ τοῦ σὺν πολέμῳ, ἢ τὸ ἑλόντες, ἀντὶ τοῦ πορθήσαντες καὶ καταβαλόντες, τὸ γὰρ ἀποθανεῖν σφᾶς καταβολή τις ὥσπερ τῶν δόμων ἦν.

v. 880. μέλεοι] B. ἄθλιοι. οἵ] οἵ τινες.

v. 881. ἐπὶ λύμῃ] B. καὶ συμφορᾷ.

v. 882. ἰὼ] B. φεῦ.

v. 883. μοναρχίας] B. ἐπίθυμος γὰρ ἕκαστος ἀποκτείνας τὸν ἕτερον μόνος ἄρχειν, ὥστε ἣν ἐπεθύμουν μοναρχίαν ἰδεῖν, πικρὰ αὐτοῖς ἔδοξε, δι' ἐκείνην στερηθεῖσι τοῦ ζῆν.

v. 884. διήλλαχθε] A. κακὴ διαλλαγὴ ἡ διὰ θανάτου. Μὴ ὄντες γὰρ, οὐδὲ μάχην σφῆτε τὸ ἀπὸ τοῦδε. Ἢ, διήλλαχθε ἀντὶ τοῦ ἀπηλλάγητε. Ἄλλως. Ἡ διαλλαγὴ ὑμῶν οὐκ ἐπὶ φιλίᾳ γέγονεν, ἀλλ' ἐπὶ ἀναιρέσει τοῦ σιδήρου.

διήλλαχθε σιδάρῳ] B. τῆς μάχης πέπαυσθε, καὶ εἰς ἓν συνέλθητε κατ' ἀλλήλων σφαγῇ, σιδήρῳ διαλλάκτῃ χρησάμενοι· φεῦ τοιούτου διαλλάκτου. Σαφηνίζει δὲ τὸν διαλλάκτην φάσκων οὐκ ἐπὶ φιλίᾳ γεγενῆσθαι, ἀλλ' ἐπὶ φόνῳ. Τὸ δὲ διεκρίθητε ἀντὶ τοῦ κεχώριστε.

v. 888. κάρτα δ' ἀληθῆ] A. κάρτα δὲ καὶ λίαν ἀληθῆ ἐπέκρανε καὶ ἐπλήρωσε τὰ κατεύγματα τοῦ πατρὸς Οἰδίποδος, ἡ σεβασμία καὶ τιμία Ἐριννὺς ἐκείνου, ἤτοι τοῦ Οἰδίποδος. Ἤγουν, ἐτελείωσε τὰς ἐκείνου ἀρὰς κατὰ τῶν παίδων.

κάρτα] B. λίαν.

v. 889. πότνι' Ἐριννὺς] B. ἣν δι' ἀρᾶς ἐπήγαγε τοῖς παισί. Κατ' εὐφημισμὸν λέγει τὴν Ἐριννὺν ποτνίαν ὡς καὶ Εὐμενίδας φαμεν, ἢ ὡς θεὸν οὖσαν.

v. 890. δι' εὐωνύμων τετυμμένοι] A. τὸ ἑξῆς τοῦ λόγου οὕτως νοητέον, ἤδη διήλλαχθε σιδήρῳ οὐκέτ' ἐπὶ φιλίᾳ, ἀλλ' ἐπὶ φόνῳ, διεκρίθητε τετυμμένοι καὶ τετρωμένοι δι' εὐωνύμων. Τοῦτο δὲ συμβαίνει ἐν τοῖς κατὰ τὸ ἐναντίον ἱσταμένοις, οἷον, διαμπὰξ ἀλλήλων τὰς πλευρὰς τρώσαντες. Ἑκάτερος γὰρ τῶν μονομαχούντων, τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν τοῦ ἀντιπάλου τιτρώσκειν βούλεται. Οἷον διὰ τῶν πλευρῶν αὐτῶν τετυμμένοι τεθνήκασιν οἱ ὁμοσπλάγχνοι.

εὐωνύμων] B. ἀριστερῶν. Τὸ εὐωνύμων πρὸς τὸ ὁμοσπλάγχνων πλευρωμάτων συντακτέον, ἔφη δὲ διὰ μέσου τὸ ἕτερον ἡμιχόριον, τὸ τετυμμένοι ὥσπερ συμμαρτυροῦν τῷ προτέρῳ. Συμβαίνει δὲ τοῖς μονομαχοῦσι κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος τὰς τρώσεις δέχεσθαι ἱσταμένοις ἐναντίον ἀλλήλων, ὡς ἑκατέρου τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὴν ἀριστερὰν ἑκατέρου παίειν πλευρὰν, μαρ-

τυρεῖ δὲ τοῦτο καὶ τὸ ἀντιφόνων καὶ τὸ διανταίαν. τετυμμένοι] τρωθέντες διεκρίθητε κατὰ κοινοῦ.

v. 891. τετυμμένοι δῆθ', ὁμοσπλάγχνων] A. τὸ ἑξῆς τοῦ λόγου οὕτως, δι' εὐωνύμων τετυμμένοι ὁμοσπλάγχνων τε πλευρωμάτων. Τετυμμένοι δῆθ' ἐν τῷ μέσῳ ἔφη τὸ ἕτερον ἡμιχόριον, συμμαρτυροῦν καὶ συμφωνοῦν ἐκείνῳ, ἀληθῶς τετυμμένοι.

ὁμοσπλάγχνων] B. ἀδελφικῶν.

v. 893. δαιμόνιοι] B. δυστυχεῖς.

v. 894. ἀντιφόνων] B. τῶν ἐξ ἐναντίας γινομένων.

v. 896. διανταίαν λέγεις πλαγὰν] A. πληγὴν διαμπὰξ γενομένην, καὶ ἐπὶ τῶν σωμάτων καὶ ἐπὶ τῶν οἴκων. ἄμφω γὰρ ἔχει κακῶς.

διανταίαν] B. τὴν ἀλλήλων ἐξ ἐναντίας γινομένην.

v. 897. δόμοισι καὶ σώμασιν] A. εἰπόντος τοῦ ἡμιχορίου, αἲ αἴ, ἰσοφόνων θανάτων ἀραὶ, καὶ πρὸς τοῦτο ἀντιφήσαντες τῷ ἑτέρου ἡμιχορίου, ὅτι διανταίαν λέγεις πληγὴν, ὥσπερ ἐφερμηνεῦον τὸ ἡμιχόριον πρότερον τί εἶπεν ἄνωθεν, λέγει, ὅτι φημὶ αὐτοὺς στερηθέντας καὶ οἴκων καὶ σωμάτων, διὰ τὸ ἀναιρεθῆναι αὐτοὺς ὑπ' ἀλλήλων.

δόμοισι καὶ σώμασι πεπλαγμένους. B. σφαγέντες γὰρ αὐτὸ ἀπολώλασι καὶ τῆς ἀρχῆς δι' ἣν ἐμάχοντο ἀπεστέρηντο, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ δόμοισι καὶ σώμασι πεπληγμένους· ἐπλήγησαν δὲ ἐν προθυμίᾳ ψυχῆς, οὐχ' οἷά τε ῥηθῆναι καὶ ἐν δυστυχίᾳ, ἐν κατάρας πατρὸς ἀπελθούσῃ διχόφρονι καὶ διπλῇ, κατ' ἀμφοτέρων γὰρ ἦν. ἐννέπω] λέγω.

v. 899. ἀναυδάτῳ μένει] A. ἀκαθέκτῳ ὀργῇ ἀνῄρηνται ὑπ' ἀλλήλων, ἰσχύϊ μεγάλῃ καὶ ἀνεκλαλήτῳ.

ἀναυδάτῳ] B. ἀῤῥήτῳ. μένει] προθυμίᾳ.

v. 900. ἀραίῳ] B. καταρασίμῳ.

v. 901. διχόφρονι] B. διπλῷ.

v. 902. διήκει] B. διέρχεται.

v. 904. φίλανδρον] B. τὸ ὑπ' ἀνδρῶν φιλούμενον.

v. 905. μενεῖ κτέανά τ' ἐπιγόνοις] A. τοῦτό φησιν, ὅτι τὰ χρήματα, ὧν χάριν φιλονεικία ἐγένετο καὶ θανάτου τέλος τοῖς αἰνομόροις ἀδελφοῖς, μενεῖ καὶ ἐπικτηθήσεται τοῖς ἐπιγόνοις καὶ τοῖς συγγενέσιν ἐκείνων. Τοῦτ' ἔστιν, ἄλλοι κερδήσουσι τὰ χρήματα δι' ἃ ἐκεῖνοι ἀπώλοντο. Ἢ οὕτως, τὰ κτέανα ταῦτα, οἱονεὶ τὰ ὀνείδη, διήξουσι μέχρι τῶν ἐπιγόνων. Κτέανα δὲ εἶπεν, ὡς ἐπὶ οὐσίας, οἱονεὶ κληρονόμοι τῶν παθῶν ἐκείνων καὶ τῶν ὀνειδῶν οἱ παῖδες γενήσονται, ὀνειδιζόμενοι τὴν τῶν προγόνων ἀπώλειαν.

μενεῖ κτέανα] B. ἕτεροι κερδήσουσι τὴν ἀρχὴν δι' ἣν κακῶς ἀπολώλασιν οὗτοι, ἢ τοῖς ὕστερον ἔσται λόγος, ὁρῶσι πρὸς τὴν τῶν Θηβῶν ἀρχὴν, ὡς διὰ ταύτην ἀδελφοῖς συμβέβηκεν θάνατος. ἐπιγόνοις] τοῖς ὕστερον.

v. 906. αἰνομόροις] B. τοῖς δυστυχέσι καὶ κακῶς θανοῦσι.

v. 907. νεῖκος] B. μάχη. ἔβα] ἦλθε.

v. 909. ἐμοιράσαντο] A. ὀξύθυμοι ὄντες ἐμοιράσαντο καὶ διενείμαντο τὰ κτήματα ὥστε ἴσα λαχεῖν. Λέγει δὲ τὰς ταφάς· μόνος γὰρ ὁ τάφος αὐτοῖς ἐξ ἴσου μεμέρισται, καὶ τοῦτο μόνον ἐκέρδησαν.

ὀξυκάρδιοι] B. ὀξύθυμοι καὶ πρὸς μάχην καὶ φόνον θερμότατοι.

v. 910. ὥς τ' ἴσον λαχεῖν] B. οὕτω διεμοιράσαντο τὴν ἀρχὴν ὥστε αὐτῶν ἕκαστον ἴσον μέρος αὐτῆς λαχεῖν ἢ μὴ πλέον σχεῖν ἕτερον θατέρου· τὸ δέ ἐστι τὸ ἀμφοτέρους τεθνᾶναι· εἰ γάρ τις αὐτῶν ἔζη, ὁ μὲν μόνος εἶχεν, ὁ δὲ θανὼν ἀποστεροῖτο· εἰ δὲ καὶ ἄμφω, ἐπλεονέκτει ἂν ὁ μέν ποτε ἐκείνου ὁ δὲ τούτου, καθάπερ καὶ πρόσθεν ἐγίνετο.

v. 911. διαλλακτῆρι δ' οὐκ ἀμεμφία] A. οὐδεὶς ἔπαινος καὶ τιμὴ τῷ καταλλάξαντι αὐτοὺς σιδήρῳ καὶ διαλύσαντι τὸ νεῖκος, ἀλλὰ μέμψις καὶ ὄνειδος. Οἱονεὶ, μέμφονται δὲ οἱ φίλοι τῷ διαλλακτῆρι αὐτῶν σιδήρῳ, ὡς οὐδετέρῳ χαρισαμένῳ, ἀλλ' ἀνελόντι καὶ τοὺς δύο.

διαλλακτῆρι] B. ἐμέρισαν δὲ ἐν διαλλακτῆρι καὶ τῆς μάχης παυστῆρι, τῷ θανάτῳ δηλονότι, βαρεῖ μὲν τοῖς φίλοις καὶ δυσχερεῖ ἅτε φίλοις. οἱ δὲ ἐχθροὶ τὴν αὐτῶν φύσιν ἠρνήσαντο, οὐ γὰρ ἐπίχαρις αὐτοῖς ἔδοξεν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ἠλέησαν, τοσοῦτόν ἐστι τὸ κατ' αὐτοὺς δρᾶμα. οὐκ ἀμεμφίᾳ] ἀλλ' ἐπὶ ψόγῳ.

v. 912. ἐπίχαρις] B. ἀπόδεκτος τοῖς ἐχθροῖς.

v. 913. ὧδ'] B. οὕτως.

v. 914. μένουσι] B. ἐκδέχονται.

v. 915. τάχ' ἄν τις εἴποι, τίνες] A. ὡς ἀνοήτως αὐτὸ εἰπούσης, ἐρωτᾷ τίνες αὐτοὺς μένουσι.

v. 916. τάφων πατρῴων λαχαὶ] A. αἱ σκαφαί. ὡς τὸ, φυτὸν ἀμφιλάχαινεν. (Odyss. ω'. 241.)

λαχαὶ] B. ἢ ἀντὶ τοῦ διορύξεις νοεῖ, λαχαίνω γὰρ τὸ σκάπτω, ἐξ οὗ καὶ λάχανα, ἢ (ὃ καὶ κρεῖττον) ἀντὶ τοῦ κληρώσεις, ἤγουν κεκληρωμένοι αὐτοῖς πατρῷοι τάφοι.

v. 917. δόμων μάλ' ἀχὼ] A. ἀπὸ τῶν δόμων ἠχὴν καὶ βοὴν προπέμπει ἐπ' αὐτοὺς γόος καὶ θρῆνος, δαϊκτὴρ, καὶ διακόπτων πάντα, αὐτοπήμων, ἤτοι ἀφ' ἑαυτοῦ ἔχων τὰ κακὰ, ἐκ βάθους θρηνῶν. Ἥτις ἡ ἠχὼ μινύθει καὶ ἐλαττοῦται ἐμοῦ θρηνούσης, καὶ σφοδρότερον ἦχον καὶ μείζονα ποιουμένης.

ἀχὴν] B. βοήν. ἐπ' αὐτοὺς] τοὺς ἀδελφούς.

v. 919. αὐτόστονος, αὐτοπήμων] A. ἐν ἑαυτῷ τὸν στόνον ἔχων. Ὁ δὲ γόος, φησὶν, αὐτοπήμων ἐστὶν, ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ κακὰ ἔχον καὶ τὰ πολέμια. Δαΐφρων δὲ, οὐκ ἐπὶ τοῖς καλοῖς χαίρων.

v. 920. δαΐφρων] B. πολέμιος ταῖς φρεσί. Λυπηρὸς καὶ διακόπτων τὰς φρένας ὁ θρῆνος, πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα οἰκεῖα τῷ θρήνῳ, αὐτὸ γάρ ἐστι στεναγμὸς καὶ πῆμα τοῖς ἔχουσι, τὸ δὲ ἐτύμως πρὸς τὸ δαΐφρων καὶ οὐ πρὸς τὸ φιλαγαθὴς συντακτέον, ἀληθῶς γάρ ἐστιν ὁ γόος δαΐφρων, δακρυχέων δὲ ἐκ φρενὸς ἀντὶ τοῦ δακρυπέμπων ἐκ τῆς τοῦ ἔχοντος αὐτὸν διανοίας, οὐ γὰρ οἷόν τε γόον εἶναι χωρὶς δακρύων. φιλαγαθὴς] φιλογέλως, γηθῶ τὸ χαίρω.

v. 921. δακρυχέων ἐκ φρενὸς] A. ἐκ βάθους θρηνῶν.

δακρυχέων] B. κινητικὸς δακρύων. ἃ] ἡ φρήν μου.

v. 922. μινύθει] B. σμικρύνεται, πάσχει.

v. 924. πάρεστιν δ' εἰπεῖν] A. ἐπ' ἀμφοτέρων, τοῦ τ' Ἐτεοκλέους καὶ τοῦ Πολυνείκους, ὅτι πολλὰ κακὰ ἔπραξαν τοῖς πολίταις· τοῖς μὲν Θηβαίοις ὁ Ἐτεοκλῆς, τοῖς δὲ Ἀργείοις Πολυνείκης, ὡς ἐναντίοι γενόμενοι εἴς τε Θηβαίους καὶ Ἀργείους.

v. 925. ὡς ἐρξάτην] B. ὅτι ἔπραξαν. πολλὰ] δεινὰ δηλονότι. Ἐπειδὴ φάμεν ποιῶ σοὶ τόδε, καὶ ποιῶ σε ἠτιμημένον, ἀμφότερα Αἰσχύλος ἐνταῦθα πεποίηκε λέγων, ὡς ἐποίησαν τοῖς πολίταις πολλὰ δεινὰ ἐν τῇ μάχῃ, καὶ τὰς στίχας καὶ τὰς τάξεις τῶν ξένων ἐποίησε πολυφθόρους, Ἐτεοκλῆς μὲν τοὺς πολίτας, Πολυνείκης δὲ τοὺς σὺν αὐτῷ, ὁ μὲν ἀγαγὼν ἐνταῦθα καὶ ἀπολωλεκὼς, Θηβαῖοι δὲ πολιορκίας δεινὰς ὑπέμειναν.

v. 928. πολυφθόρους] A. μετὰ φθορᾶς ἐλθούσας.

πολυφθόρους B. ποταπάς. ἐν δαΐδι] ἐν τῇ μάχῃ.

v. 929. δυσδαίμων σφὶν ἁ τεκοῦσα] A. ἡ μήτηρ αὐτῶν δυστυχεστάτη πασῶν γυναικῶν ὅσαι παῖδας ἐποίησαν, θεμένη καὶ ποιήσασα ἄνδρα ἑαυτῆς τὸν ἴδιον παῖδα, τοῦτ' ἔστι, δυσδαίμων, ὅτι ὃν ἔτεκεν, ἄνδρα ἔσχε. Λέγει δὲ τὸν Οἰδίποδα, ἐξ οὗ ἐγεννήθησαν ὁ Ἐτεοκλῆς καὶ ὁ Πολυνείκης.

σφὶν] B. ἐν αὐτοῖς.

v. 933. ὧδ'] B. ὡς ὁρῶμεν.

v. 935. ὁμόσποροι A. ἀληθῶς ἀδελφοὶ καὶ πανώλεθροι γεγόνασιν, ἀλλήλους διατεμόντες ἐν μαινομένῃ ἔριδι πρὸς τῷ τέλει τῆς φιλονεικίας. Ἀποθανόντων γὰρ αὐτῶν πέπαυται τὸ ἔχθος.

ὁμόσποροι] B. ὑπῆρχον. πανώλεθροι] ὑπῆρξαν.

v. 938. νείκεος ἐν τελευτᾷ] B. θανόντες γὰρ πέπαυνται τοῦ φιλονεικεῖν τοῦ πρὸς ἀλλήλους.

v. 940. ἐν δὲ γαίᾳ] A. ἐν δὲ τῇ γῇ, ῥανθείσῃ τῷ αἵματι, μέμικται ἡ ζωὴ αὐτῶν.

v. 941. φονοῤῥύτῳ] B. ἐν ᾗ τὸ αὐτῶν αἷμα ἔῤῥευσεν.

v. 942. κάρτα δ' εἰσὶν ὅμαιμοι] A. τῇ συμφορᾷ.

κάρτα δ' εἶσ' ὅμαιμοι] B. κατὰ παντός εἰσιν ἀδελφοὶ. κατά τι γένος καὶ τύχην.

v. 943. πικρὸς λυτὴρ νεικέων] A. χαλεπὸς καὶ πικρὸς καὶ ὀδύνης αἴτιος, λυτὴρ τῶν νεικέων καὶ τῶν φιλονεικιῶν τοῦ Ἐτεοκλέους καὶ τοῦ Πολυνείκους, ὁ ξένος σίδηρος, ὁ πόντιος, ὁ ἐκ πυρὸς συθεὶς καὶ ὁρμηθεὶς, θηκτὸς καὶ ἠκονημένος. Πικρὸς δὲ μεριστὴς τῶν χρημάτων ὁ σίδηρος. Πόντιον δὲ τὸν σίδηρον λέγει, ὅτι οἱ Χάλυβες, παράλιοί εἰσιν, ἐν οἷς ὁ σίδηρος γίνεται. Ἢ ὅτι ἔθνος ἐν τῷ πόντῳ οἱ Χάλυβες, ὅθεν ὁ σίδηρος. Ἐκ πυρὸς δὲ συθεὶς εἶπεν, ὅτι διὰ πυρὸς ἡ κατασκευὴ τοῦ σιδήρου. Τὸ δὲ, Ἄρης ἀρὰν πατρὸς τιθεὶς ἀληθῆ, τοῦτό φησιν, ὅτι ἐπηράσατο ὁ Οἰδίπους διὰ ξιφῶν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ μερίσαι καὶ διανείμασθαι τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ταύτην δὲ τὴν τοῦ Οἰδίποδος ἀρὰν ἐπλήρωσεν ὁ σίδηρος.

πικρὸς λυτὴρ B. ἐγένετο. ὁ πόντιος] εἰ γὰρ οἱ Χάλυβες παράλιοι, ἐκ τούτων δὲ ὁ σίδηρος εὕρηται, καιρὸν ἂν ἔχοι καὶ τοῦτον πόντιον ξεῖνον καλεῖσθαι.

v. 944. ξεῖνος] B. φίλος. συθεὶς] ὁρμηθεὶς, κατασκευασθείς.

v. 945. θηκτὸς] B. ἠκονημένος. πικρὸς] ὑπῆρξε.

v. 947. δατητὰς] B. μεριστής.

v. 948. τιθεὶς] B. ποιῶν.

v. 949. διοσδότων] B. τῶν ἐκ Διὸς δοθέντων.

v. 951. ὑπὸ δὲ σώματι γᾶς πλοῦτος ἄβυσσος ἔσται] A. πολλὴ τῆς γῆς ἡ ἀφθονία ὑποκείσεται αὐτοῖς. Ἢ οὕτως, ὑπὸ γῆν δὲ ὁ πολὺς πλοῦτος αὐτῶν κέκρυπται. Ἤγουν ἐν ἀφανείᾳ.

v. 952. πλοῦτος] B. τοῦτο διπλῶς νοητέον, ἢ ὅτι ἔσται αὐτοῖς ὑπὸ τῷ σώματι τῆς γῆς, ἤγουν ὑπὸ τῷ Ἅιδῃ, πλοῦτος πολὺς, ἢ ὁ πολὺς πλοῦτος καὶ ἡ εὐδαιμονία, δι' ἣν οὕτως ἀθλίως ἀπώλοντο ὑπὸ τῷ Ἅιδῃ, ἔσται αὐτοῖς. Ἔστι δὲ ἀμφότερα κατ' εἰρωνείαν. ἄβυσσος] πολύς. αὐτοῖς] ἔσται.

v. 954. πόνοισι] B. δυστυχίαις.

v. 955. τελευτᾷ δ' αἵδ' ἐπηλάλαξαν] A. ἐπὶ δὲ τῇ τελευτῇ αὐτῶν ἠλάλαξαν καὶ ἤχησαν, κατὰ τὸν ὀξύφωνον καὶ μογαλόηχον νόμον, ἀραὶ τοῦ Οἰδίποδος. Ἀντὶ τοῦ, θόρυβον μέγαν καὶ θρῆνον αἱ ἀραὶ ἐποίησαν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τούτων, τοῦ γένους παντὸς τοῦ Οἰδίποδος οὐκέτι φέροντος τὰς συμφορὰς, ἀλλ' ἡττηθέντος αὐτῶν, καὶ οἱονεὶ δεδωκότος νῶτα τοῖς ἐχθροῖς, ἤγουν τοῖς κακοῖς τοῖς κατὰ τὸ γένος τοῦ Οἰδίποδος ἐνισχημένοις. Τῆς δὲ βλάβης τρόπαιον ἕστηκεν ἐν αἷς πύλαις ἐθείνοντο καὶ ἐτύπτοντο τοῖς ξίφεσιν οἱ ἀδελφοὶ (λέγει δὲ τὰς ἑβδόμας πύλας τῆς πόλεως) καὶ τοὺς δύο ἀπολέσασα ἡ τύχη ἐπαύθη.

τελευτᾷ δ' ἐπηλάλαξαν] B. ἐν τέλει, ἐν ὑστέρῳ ἤχησαν.

v. 956. τὸν ὀξὺν νόμον] B. τὸν ὄρθιον καὶ εἰς μάχην παρακλητικὸν, ᾧ κατὰ τῶν ἀντιπάλων χρῶνται οἱ ἐν πολέμῳ φεύγοντες. Ὥσπερ ἐν τῷ πολέμῳ ἐάν τινες ἀλαλαγὴν καὶ φόβον ἐμποιοῦσαν βοὴν πρὸς τοὺς αὐτῶν ἀντιπάλους ποιήσωνται, τούτοις τροπὴν ἐνεργάζονται καὶ δεῖγμα ταῖς νίκαις ἱστῶσι τρόπαιον, οὕτω καὶ νῦν Αἰσχύλος ποιεῖ, λέγων γὰρ πολλοῖς δεινοῖς τὸν Οἰδίποδος δόμον περιπεσεῖν, εἶθ' ὥσπερ τινὰ δεινὸν ὁπλίτην εἰσάγει τὴν τούτου ἀρὰν, ἣν τοῖς παισὶ κατηράσατο, τοσοῦτον ὑπερβαλλομένην τὰ πρός [θεν]· δυστυχήματα ὡς παντελὲς ἐνεργάσασθαι ὅλου τοῦ γένους αὐτοῦ, τὸ δὲ ἦν Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης, οἱ δι' αὐτὸν ἀθλίως ἀπολωλότες. Τὸ δὲ ἕστακε ἄτας τρόπαιον ἐν πύλαις, διὰ τὴν δυστυχίαν λέγει, ἢ διὰ τὸν θάνατον τὸν ἐν ταῖς πύλαις συμβάντα αὐτοῖς.

v. 957. παντρόπῳ] B. πάσης τροπῆς καὶ ἥττης μέστῃ.

v. 959. ἄτας] B. τῆς βλάβης.

v. 961. ἐθείνοντο] B. ἐσφάττοντο.

v. 962. ὁ δαίμων] B. ἡ δυστυχία.

v. 963. παισθεὶς] A. ἡ 'Αντιγόνη φησὶ πρὸς τὸν Πολυνείκην, τυφθεὶς καὶ πεσὼν, ἔτυψας. Φιλικῶς γὰρ διέκειτο πρὸς αὐτόν.

παισθεὶς] B. Πολύνεικες.

v. 964. σὺ δ' ἔθανες] A. φησὶ δὲ πάλιν ἡ 'Ισμήνη, σὺ δὲ ὦ 'Ετέοκλες ὁ θανατώσας τὸν Πολυνείκην, ἔθανες ὑπ' αὐτοῦ. Ἄλλως. Οὗτος ὁ πλήξας ἐπλήγης. Σὺ δὲ κατακτανὼν, ἀνελὼν τὸν ἕτερον, ἀπέθανες.

ἔθανες] B. 'Ετέοκλες.

v. 965. μελεόπονος] B. ἤγουν μέλεα πονήσας πρὸς τὸν ἀδελφόν. μελεοπαθὴς] ἄθλια παθὼν παρ' αὐτοῦ.

v. 966. ἴτω δάκρυα] A. ποτὲ πρὸς τοῦτον, ποτὲ πρὸς ἕτερον ἴτω δάκρυα. Καὶ ὁ ἀνελὼν τὸν ἕτερον, καὶ αὐτὸς προκείσεται, τοῦτ' ἔστι τεθνήξεται. Προκείσεται, δηλονότι νεκρός.

v. 968. μαίνεται] B. ταράσσεται.

v. 972. ἔφθισο] B. ἐφθάρης.

v. 974. διπλᾶ λέγειν] B. πάρεστι.

v. 975. ἀχέων τοίων τάδ' ἐγγύθεν] A. τοῖς πάθεσιν ἀγχιστεύοντα. 'Αντὶ τοῦ, οὐκ ἀλλότρια.

γόων τοίων] B. διπλῶν. 'Επειδὴ γὰρ ἔφασαν ὡς διπλᾶ λέγειν καὶ διπλᾶ ὁρᾶν πάρεστι, διὰ τοῦτο φησὶν 'Αντιγόνη καὶ αὖθις ὅτι τάδε τὰ παρόντα κακὰ πλησίον τοιούτων γόων, τουτέστιν εἰς διπλᾶ καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν γόους διπλοῦς εἶναι δεῖ. Εὕρηται δὲ καὶ ἐν παλαιῷ βιβλίῳ, ἀχέων τάδ' ἐγγύθεν, ἤγουν ἐκ τοῦ πλησίον ταῦτα θρηνῶ, ὅπερ ἐστὶ κρεῖττον. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ ἐπαγόμενον τὸ πέλας δ' ἀδελφαὶ ἀδελφεῶν.

v. 976. πέλας αἵδ' ἀδελφαὶ] A. ἐγγὺς δὲ κακῶν ὧν ἔπαθον οἱ ἀδελφοὶ, ἐσμὲν καὶ ἡμεῖς αἱ ἀδελφαί.

v. 977. ἰὼ μοῖρα] A. ἐφύμνιον. Φεῦ μοῖρα βαρεία πάθη παρέχουσα, καὶ ὦ σεβασμία Οἰδίπου σκιὰ, σύ τε ὦ 'Εριννὺς, ὄντως μεγαλοδύναμος καὶ γενναία τὶς εἶ.

v. 978. Οἰδίπου σκιὰ] A. σκιὰν Οἰδίποδος αὐτὸν καλεῖ τὸν Οἰδίποδα. Τυφλωθεὶς γὰρ εἴδωλον εἶναι δοκεῖ καὶ οὐ τέλειος ἄνθρωπος. Ἄλλως. 'Ο ἀσθενὴς Οἰδίπους· ὅτι δοκεῖ νῦν οὐδὲν ὑπάρχειν.

πότνιά τ' Οἰδίπου σκιὰ] B. ἤγουν ὦ Οἰδίπου διὰ τὸ γέρας σεβάσμιε. Σκιὰν δὲ αὐτὸν καλεῖ διὰ τὴν τύφλωσιν, ὥσπερ καὶ Εὐριπίδης αἰθέρος εἴδωλον. (Phoen. 1538.) Τινὸς δὲ τοῦτον ἕνεκα ἐνταῦθα καλεῖ, πρῶτον εἰποῦσα βαρυδότειρα Μοῖρα, ἔπειτα ὦ μέλαινα, 'Εριννύς; δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ ὡς τῶν παρόντων κακῶν αἰτίαν γεγονότα, δι' ὧν τοῖς παισὶ κατηράσατο.

v. 979. μέλαινά τ' 'Ερινννὺς] B. ἤγουν ἡ μελαίνουσα ταῖς συμφοραῖς τοὺς κολαζομένους ἢ ἀφανῶς ἐπιοῦσα. ἦ] ὄντως. μεγασθενὴς] οὐδεὶς γὰρ τὸ σὸν ἐξέφυγε κράτος.

v. 980. ἠὲ, ἠὲ] A. φεῦ φεῦ. Τοῦτο ὡς πρὸς Πολυνείκην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ φησὶν, ὅτι ἐκ τῆς φυγῆς ἐπανήκοντες ἐμοὶ τῇ ἐνταῦθα μεινάσῃ ἐδείξατε βλάβας ἀφορήτους.

δυσθέατα] B. οὐκ ἀνεκτὰ ὁρᾶσθαι. ἐδείξατ' ἐκ φυγᾶς] τοῦτο πρὸς μόνον τὸν Πολυνείκην φυγόντα καὶ κατὰ τῆς πατρίδος ἐπενέγκοντα στρατὸν, καὶ τῶν παρόντων συμφορῶν γενόμενον αἴτιον.

v. 982. οὐδ' ἵκεθ' ὡς κατέκτανε] A. 'Ετεοκλῆς. πρότερος γὰρ κατέκτανε τὸν Πολυνείκην.

οὐδ' ἵκεθ'] B. ζῶν ὁ 'Ετεοκλῆς. ὡς κατέκτανε] Πολυνείκην.

v. 983. πνεῦμα] B. τὴν ψυχήν.

v. 984. ἀπώλεσε δῆτα] B. ἔφθειρεν ἀληθῶς. ἐνόσφισε] ἐστέρησε.

v. 986. κήδε'] B. πάθη. ὁμώνυμα] Πολυνείκη.

v. 987. δίυγρα] A. πήματα χεόμενα, καὶ πολλά. Τριπάλτων δὲ πημάτων, σφοδρῶς πηδησάντων.

δίυγρα] B. αἱματοσταγῆ. τριπάλτων πημάτων] πολυορμήτων καὶ πολυκινήτων δυστυχημάτων, οἱ γὰρ μαχόμενοι πολλαῖς ὁρμαῖς χρῶνται πρὸς τοῦτο.

v. 988. λέγειν] B. πάρεστι.

v. 989. ἰὼ μοῖρα βαρυδότειρα] A. τὸ ἐφύμνιον.

μογερὰ] B. θρηνητική.

v. 991. ἦ μεγασθενής τις εἶ] B. ὄντως ἄρα μέγα δυνάμενος ὑπάρχεις.

v. 992. σὺ τοίνυν οἶσθα] A. σὺ οἶδας ὦ Πολύνεικες τὴν Μοῖραν ὅσον δύναται, διαβὰς δι' αὐτῆς, ἢ δι' αὐτὴν καταβὰς εἰς τὸν Ἅιδην. Σὺ δὲ ὦ Ἐτέοκλες, οὐ μετ' οὐ πολὺ, οὐδ' ὕστερον ἔμαθες ἄντικρυς, τὸν ἀδελφόν σου πολεμήσας.

σὺ τοίνυν οἶσθα διαπερῶν B. εἰπούσης Ἀντιγόνης πρὸς τὴν Ἐρινὺν, ἢ μεγασθενής τις εἶ, φησὶν Ἰσμήνη πρὸς Πολυνείκην, σὺ νῦν οἶσθα καὶ γινώσκεις πρῶτος τὸ τῆς Ἐριννύος σθένος, διαπερῶν καὶ διερχόμενος καὶ οἱονεὶ ταύτης πειρώμενος. Λέγει δὲ Ἐριννὺν τὴν ἐξ ἀρᾶς τοῦ πατρὸς τιμωρησαμένην αὐτοὺς δύναμιν. Εἶτα θέλουσα ἐπαγαγεῖν τὴν αἰτίαν δι' ἣν τὸ τῆς Ἐριννύος ᾐσθάνετο σθένος, αὐτὴ δὲ ἦν τὸ ἐπεὶ κατῆλθες, αὐτὸς γὰρ πρῶτος πεπείραται διὰ τῆς τοῦ πατρὸς ἀρᾶς ἐξελασθεὶς τῆς πόλεως, καὶ πάλιν κατελθὼν οὐκ εἰς φιλίαν ἀλλ' ἐπὶ μάχῃ· τοῦτο βουλομένη εἰπεῖν ἐκωλύθη παρ' Ἀντιγόνης διὰ μέσον εἰπούσης, σὺ δὲ ὦ Ἐτέοκλες οὐδὲν πρόσθεν τὴν Ἐριννὺν ἐγίνωσκες, εὐτυχῶν καὶ ἄρχων τῆς πόλεως, ἔμαθες δὲ ὕστερον ὅτε συνῆλθες τῷ ἀδελφῷ, καὶ κτανὼν αὐτὸν καὶ αὐτὸς ὑπ' ἐκείνου πεφόνευσαι.

v. 993. σὺ δ' οὐδὲν] B. Ἐτέοκλες ἐγίνωσκες. Ὕστερος μαθὼν ὅτε συνῆλθες τῷ ἀδελφῷ.

v. 995. ἀντηρέτας A. ἀντηρέτης, ἤγουν ἀντιστάτης τῷ Ἐτεοκλεῖ.

δορὸς] B. τοῦ πολέμου. ἀντηρέτας] ἀντιστάτης.

v. 996. ὀλοὰ δ' ὁρᾶν] A. οὐ μόνον ταῦτα λέγειν ὀλοὰ, ἀλλὰ καὶ ὁρᾶσθαι. Κεῖται γὰρ τὰ σώματα.

v. 997. ἰὼ ἰὼ κακὰ δώμασι] A. ἃ δι' ὑμᾶς ἔχομεν.

πόνος] B. τῶν ἀδελφῶν. ἐξημμένος] ἐξηρτημένος καὶ ἐνιστάμενος. ἰὼ ἰὼ] φεῦ. κακὰ δώμασι] τὰ ἀπελθόντα τοῖς δώμασι.

v. 998. καὶ χθονὶ] B. τῇ γῇ τῶν Θηβαίων τὰ ἀπελθόντα.

v. 999. καὶ πρόσω γ' ἐμοὶ] B. τὰ περισσότερα τὰ ἐπελθόντα ἐμοί.

v. 1000. δυσπότμων] B. αὐτὴ ἡ γενικὴ πρὸς τὸ ἀρχηγέτα. κακῶν] τῶν νῦν.

v. 1001. ἀρχηγέτα] B. οὐ γὰρ ἂν τὰ παρόντα συνέβη πήματα, εἰ μὴ τὸν ἀδελφὸν οὕτως ἐξέλασεν.

v. 1003. δαιμονῶντες] A. λυσσήσαντες.

δαιμονῶντες] B. μαινόμενοι, ἀλόγως ὁρμῶντες κατ' ἀλλήλων.

v. 1004. θήσομεν] B. θάψομεν.

v. 1006. ἰὼ ἰὼ πῆμα] A. ἀπὸ γὰρ τῆς εὐνῆς τῆς τοῦ Οἰδίποδος ταῦτα. Ἄλλως πάρευνον, παρὰ τὴν εὐνὴν τοῦ πατρὸς, τοῦτ' ἔστι, πλησίον τοῦ πατρός.

πῆμα] B. βλάβη. πάρευνον] τὸ ἐν εὐνοίᾳ, ἢ παρὰ τὴν εὔνοιαν αὐτοῦ, ἤγουν ἐκτός. Ἐπειδὴ γὰρ ἡ μὲν ἀρὰ ἐξ αὐτοῦ, τὰ δὲ παρόντα ἐκ ταύτης γέγονε, εἰκότως τὸ αὐτῶν δυστύχημα σύνευνον τῷ πατρὶ καλεῖ, τουτέστιν οἰκεῖον καὶ ἐξ ἐκείνου γινόμενον.

v. 1007. δοκοῦντα καὶ δόξαντα] A. ὁ κῆρυξ ἐλθὼν φησὶ πρὸς τὴν Ἰσμήνην καὶ τὴν Ἀντιγόνην, πρέπει με ἀπαγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ἀρέσκοντα τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς προέχουσι τῶν Θηβαίων. Ταῦτα δὲ εἰσὶ, τὸ τὸν Ἐτεοκλέα μὲν ταφῆναι περιφανῶς καὶ ἐντίμως, διότι ὑπὲρ τῆς πόλεως τέθνηκε· τὸν δὲ Πολυνείκην ἄταφον ῥιφθῆναι, βρωθέντα ὑπὸ τῶν ὀρνέων, διότι ἦλθεν ἀφανίσαι τὴν πόλιν ἡμῶν, εἰ μὴ οἱ θεοὶ διεκώλυσαν.

δοκοῦντα] B. νῦν. δόξαντα τότε. Τίνος χάριν ἔθηκεν ἀμφοτέρους χρόνους τὸν ἐνεστῶ·

τά τε καὶ παρῳχημένον; καὶ φαμὲν τὸν μὲν παρῳχημένον διὰ τὸ ἅπαξ δόξαι αὐτοῖς ὅτι περὶ τούτου ἡ σκῆψις [σκέψις] ἦν, τὸν δὲ ἐνεστῶτα διὰ τὸ καὶ νῦν ἔτι δοκεῖν. χρὴ] πρέπει.

v. 1008. προβούλοις] B. τοῖς βουλευομένοις ὑπὲρ τοῦ δήμου. Τοῖς ἄρχουσι.

v. 1009. ἐπ' εὐνοίᾳ] B. ἐπὶ φιλίᾳ. Εἰς τὸ ἐπ' εὐνοίᾳ χθονὸς ἐλάμβανεν ἔξωθεν τὸ τελευτήσαντα, ἵν' ᾖ οὕτως, τὸν ἐπ' εὐνοίᾳ τῆς χθονὸς τελευτήσαντα Ἐτεοκλέα ἔδοξε θάπτειν ἐν φίλαις καὶ ἐντίμοις κατασκαφαῖς γῆς. Ἢ οὕτως· πρέπει ἀπαγγέλλειν με τὰ δόξαντα τοῖς τῆς πόλεως ἄρχουσι. Τὰ δὲ ἦν, τὸν μὲν Ἐτεοκλέα θάπτειν ἔδοξεν ἐπ' εὐνοίᾳ χθονὸς ἐν κατασκαφαῖς καὶ ὀρύξεσι γῆς φίλαις αὐτῷ, τουτέστι, τὸ ταφῆναι αὐτὸν ἀγαπητὸν καὶ ἀπόδεικτον [ἀπόδεκτον] ὑπάρχοντα τῇ γῇ, ὥσπερ αὐτῆς μέχρι θανάτου ἠγωνισμένον, ὅπερ ἐστὶ κρεῖττον τοῦ προτέρου. χθονὸς] γῆς.

v. 1010. ἔδοξε] B. ἔφανη καλόν. φίλαις κατασκαφαῖς] ἐντίμοις καὶ πρεπούσαις καὶ ἀποδεκτοῖς [ἀποδέκτοις] ἐκείνῳ, . . . παρήγγειλε γὰρ αὐτὰ Κρέοντι.

v. 1011. εἴργων B. κωλύων. εἷλε] ἐκτήσατο.

v. 1012. ἱερῶν πατρῴων δ' ὅσιος ὢν μομφῆς ἄτερ τέθνηκεν A. λείπει ἡ ὑπὲρ, ἵν' ᾖ, ὑπὲρ ἱερῶν πατρῴων ὁσίως μαχόμενος, ἀπέθανεν ἀμέμπτως.

ὅσιος] B. δίκαιος. μομφῆς] κατηγορίας.

v. 1013. οὗπερ τοῖς νέοις θνήσκειν καλὸν] A. παρὰ τὸ, Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

τέθνηκεν] B. τουτέστι, τέθνηκεν ὅσιος ὢν χωρὶς μέμψεως ἱερῶν πατρῴων, ἤγουν οὐ μεμπτὸς καὶ ἀσεβὴς δόξας τοῖς πατρῴοις ἱεροῖς, ὥσπερ ὁ Πολυνείκης πορθῶν αὐτά. οὗπερ] αὐτοῦ.

v. 1014. ἐπέσταλται] B. ὥρισται ἐμοί.

v. 1015. τούτου] B. τοῦ Ἐτεοκλέους. τόνδε] τὸν νεκρόν.

v. 1016. ἁρπαγὴν] B. τροπήν.

v. 1017. ὡς ὄντ' ἀναστατῆρα] A. ὡς ὑπάρχοντα ἀφανιστὴν καὶ πορθητὴν τῆς πόλεως τῶν Θηβαίων.

ὡς] B. καθά. ἀναστατῆρα] ἀφανιστὴν ὅσον τὸ κατ' ἐκεῖνον, . . . μεμισημένος ἔσται τοῖς ἐν Θήβαις θεοῖς.

v. 1018. θεῶν] B. ἀπὸ τῶν.

v. 1019. ἄγος] B. μῖσος.

v. 1020. ἀτιμάσας] B. καὶ εἰς οὐδὲν λογισάμενος.

v. 1021. ἤρει πόλιν] B. ἐπολιόρκει.

v. 1022. πετεινῶν] B. τῶν ὀρνέων. δοκεῖ] τοῖς ἄρχουσι.

v. 1023. ταφέντα] B. ῥιφθέντα, βρωθέντα. ἐπιτίμιον] τὴν ἀξίαν ἀμοιβήν.

v. 1024. καὶ μήθ' ὁμαρτεῖν] A. καὶ μήτε τούκῳ ἐπακολουθῆσαι θύματα ἐπὶ τοῖς νεκροῖς διὰ χειρῶν ἐργαζόμενα τῷ τύμβῳ τοῦ νεκροῦ.

ὁμαρτεῖν] B. ἀκολουθεῖν αὐτῷ. τυμβόχοα] ἐπιτάφια. χειρώματα] θύματα τὰ διὰ τῆς χειρὸς γινόμενα.

v. 1025. μήτ' ὀξυμόλποις] A. μήτε θῦσαι τῷ Πολυνείκῃ, μήτε κλαῦσαι ἐπάνω τοῦ τάφου αὐτοῦ, καὶ ὀξυφώνοις θρήνοις τιμᾶν αὐτόν. Καὶ γὰρ καὶ τοῦτο οἱ παλαιοὶ τιμὴν ὑπελάμβανον, εἴ τις ἐπὶ τῷ τύμβῳ τοῦ τεθνεῶτος ἔθυσε καὶ ἐκόψατο. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ κήρυξ, ἵνα μὴ τιμηθῇ ὁ Πολυνείκης, ἐντέλλεται μήτε διὰ θυσιῶν, μήτε δι' οἰμωγμάτων τιμηθῆναι αὐτόν.

σέβειν] B. τιμᾶν αὐτόν.

v. 1026 ἐκφορᾶς] A ἐκκομιδῆς. Σημείωσαι ὅτι τὸ συγκομίζειν καὶ ἀνακομίζειν ἐπὶ νεκρῶν λέγεται. Καὶ συγκομιδὴ μὲν λέγεται ἡ πρὸ τοῦ τάφου πᾶσα ἐπιμέλεια. Ἐκκομιδὴ, ἡ πρὸς τὸν τάφον ἀπαγωγή. Ἀνακομιδὴ, ἡ ἐκ τάφου εἰς τάφον μετάθεσις.

ἐκφορᾶς] B. κηδεύματος. φιλῶν] ὑπὸ τῶν οἰκείων καὶ συγγενῶν.

v. 1027. τοιαῦτ' ἔδοξε] A. τοιαῦτα ἤρεσε τούτῳ τῷ τάγματι πάντων τῶν Θηβαίων καὶ πλήθει.

τῷδε] B. τῷ Πολυνείκει. τέλει] τῇ ἐξουσίᾳ.

v. 1029. ἢν] B. ἐάν. συνθάπτειν] σὺν τῷ ἀδελφῷ.

v. 1030. κἀνὰ κίνδυνον βαλῶ] A. καὶ εἰς κίνδυνον ἐμβαλῶ ἐμαυτὴν διὰ τοῦτον. Ἄλλως. Καὶ βαλῶ αὐτὸν ἐν τῇ γῇ, ὥστε μή τινα κίνδυνον ὑποστῆναι παρά τινος θηρίων. Εἰ δ' ἔχει βαρεῖαν, λέγει τό, καὶ ῥίψω ἐμαυτὴν ἀνὰ κίνδυνον, θάψασα τὸν ἀδελφόν.

σφε] B. αὐτόν. κίνδυνον] εἰς. βαλῶ] ἐμαυτήν.

v. 1031. αἰσχύνομαι] B. αἰδοῦμαι.

v. 1032. ἄπιστον] B. ἀνθισταμένην, ἐναντίαν. ἀναρχίαν] ἄναρχος δοκοῦσα καὶ μὴ πειθομένη τῇ πόλει τε καὶ τοῖς ἄρχουσιν. Οὗτοι μὲν γὰρ ἄταφον βούλονται Πολυνείκην εἶναι, ἐγὼ δὲ τούτων ἀκόντων ταφῇ παραδώσω.

v. 1033. δεινὸν τὸ κοινὸν] B. μέγιστόν ἐστιν ἡ συγγένεια καὶ τῶν ἀδυνάτων πεῖσαι κατατολμᾶν, ἥστινος συγγενείας ἐγὼ καὶ Πολυνείκης πεφύκαμεν, ἐκ πατρὸς καὶ μητρός, τουτέστιν ἀδελφοὶ ὄντες καὶ ἐκ μιᾶς γαστρὸς προσελθόντες, ταυτοῦ τυχόντες σπέρματος. πεφύκαμεν] ἐγεννήθημεν.

v. 1034. μητρὸς] B. ὑπό.

v. 1035. τοι γὰρ θέλουσ' ἄκοντι κοινώνει κακῶν] A. διὰ τοῦτο θέλουσα ὦ ψυχὴ κοινώνει ἀδελφῷ τῷ Πολυνείκει τῷ ἄκοντι καὶ δι' ἀνάγκην γενομένῳ κακῷ.

τοι γὰρ] B. τὸ λοιπόν.

v. 1036. ψυχὴ] B. ὦ. συγγόνῳ] ἀδελφῷ. φρενὶ] τὸ φρενὶ πρὸς τὸ ἄκοντι θανόντι λέγε, οὐ γὰρ εἶχε κατὰ νοῦν Πολυνείκης τὸν αὐτοῦ θάνατον, ἀλλὰ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ.

1037. κοιλογάστορες λύκοι] A. ἀντὶ τοῦ μεγαλογάστορες. Καὶ πάσονται ἀντὶ τοῦ γεύσονται.

v. 1038. μὴ δοκησάτω τινὶ] A. μὴ τοῦτο ἀρεσάτω.

σπάσονται] B. λαβῶσι, φαγῶσι. δοκησάτω] τοῦτο.

v. 1039. κατασκαφὰς] B. ὀρύγματα.

v. 1040. μηχανήσομαι] B. ἐκ μηχανῆς ποιήσω.

v. 1041. κόλπῳ φέρουσα] A. φέρουσα ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ βυσσίνου πέπλου. Διὰ δὲ τέπου τὴν γῆν αἰνίττεται, ὡς ἐνταφιάσαι τοῦτον τῇ γῇ μέλλουσα. Ἄλλως. Τῷ τοῦ βυσσίνου κόλπου πέπλῳ τὴν γῆν παρακομίζουσα, ὡς ἐπιβάλλειν μέλλουσα χῶμα διὰ τοῦ πέπλου, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ὀρύττειν.

κόλπῳ] B. διὰ τοῦ κόλπου. φέρουσα] χοῦν δηλονότι. βυσσίνου πεπλώματος] τοῦ βασιλικοῦ ἱματίου.

v. 1042. μηδὲ τὸ δόξῃ πάλιν] A. μήτε ἀντεστραμμένως ἐμοί, ἤγουν ἐναντίως, τὶς οἰηθῇ γενήσεσθαι τοῦτο, τὸ θάψαι τὸν ἀδελφὸν τὸν Πολυνείκην.

μηδὲ] B. ὅρα ἵνα. δόξῃ] τινὶ ἄλλῳ. πάλιν] ἄλλο τι.

v. 1043. δραστήριος] B. ἔνεργος ἐφεύρηται, ἢ ὅθεν καὶ τοὺς τοιούτους ἄνδρας δραστηρίους καλοῦμεν.

v. 1045. περισσὰ] B. πολλὰ καὶ ἀνόητα.

v. 1046. τραχύς γε μέντοι A. τοῦτό φησιν ὁ κήρυξ, ὅτι ὁ λαὸς τῆς πόλεως ἐλεύθερος τῶν κακῶν γενόμενος, ὡς ἐκποδὼν τῶν πολεμίων γενομένων, τραχὺς καὶ ἀπηνὴς ἔσται κατὰ σοῦ, ὡς παρὰ γνώμην αὐτοῦ τὸν Πολυνείκην θελούσης θάψαι. Ἡ δὲ Ἀντιγόνη φησὶ πρὸς αὐτόν, τράχυνε, ἀντὶ τοῦ, λέγε πολλάκις ὅτι τραχύς ἐστιν ὁ δῆμος, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἀναστελεῖς με θάψαι τὸν ἀδελφόν.

τραχὺς] B. σκληρὸς ὑπάρχει.

v. 1047. τράχυν'] B. σκληρὸς ὕπαρχε. οὐ γενήσεται] ἐστερημένος τάφου.

v. 1048. ὃν] B. ὅντινα. στυγεῖ] μισεῖ.

v. 1049. ἤδη τὰ τοῦδε] A. τὰ περὶ τῆς τιμῆς τούτου τοῦ Πολυνείκους ὑπὸ θεῶν οὐ κέκριται κακῶς, ἀλλὰ τίμιος καὶ οὗτος παρὰ θεοῖς.

ἤδη] B. πάλαι. Εἰπόντος τοῦ ἀγγέλου πρὸς αὐτὴν, ἀλλ' ὃν στυγεῖ ἡ πόλις τοῦτον αὐτὴ τιμήσεις θάψασα; δυσχεραίνουσα αὐτὴ φησὶν, ἤδη καὶ πάλαι οὐ διατετίμηται, καὶ οὐ διὰ τιμῆς ἤχθησαν τὰ τοῦδε τοῖς θεοῖς, τουτέστιν, ἐκ πολλοῦ ἠμέληται οὗτος παρὰ τῶν θεῶν, καὶ οὐδεμίαν αὐτοῦ ἐποιοῦντο φροντίδα, οὐ γὰρ ἂν εἴασαν ἐκπεσεῖν τῆς χθονὸς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ ἀδίκως. Ὥστε τι καὶ παρὰ τῶν πολιτῶν νῦν μισεῖται. Πρὸς ὃ ἀπολογούμενος οὗτός φησι, οὐ τουτέστιν, οὐ πρότερον ἠμέληται παρὰ τῶν θεῶν πρὶν εἰς κίνδυνον καταστῆσαι τήνδε τὴν χώραν.

v. 1050. οὔ, πρίν γε χώραν] A. εἰπούσης τῆς Ἀντιγόνης ὅτι τὰ περὶ τῆς τιμῆς τοῦ Πολυνείκους κακῶς κέκριται παρὰ τοῖς θεοῖς, φησὶν ὁ κήρυξ πρὸς αὐτὴν, οὐδαμῶς τὰ τοῦ Πολυνείκους ἠτιμήθησαν παρὰ τοῖς θεοῖς, πρὶν κακῶσαι αὐτὸν τὴν πόλιν, ἀλλὰ μετὰ τὸ αὐτὸν τὴν πόλιν ἐμβαλεῖν κακοῖς.

πρὶν] B. πρὸ τοῦ. κινδύνῳ βαλεῖν] ἐν κινδύνῳ θεῖναι.

v. 1051. παθὼν κακῶς] B. ὑπὸ τοῦ Ἐτεοκλέους. ἀντημείβετο] αὐτόν.

v. 1052. ἀλλ' εἰς ἅπαντας] A. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἑνὸς, Ἐτεοκλέους δηλονότι (αὐτὸς γὰρ μόνος ἔβλαψεν αὐτὸν) πάντας τοὺς πολίτας οὐκ ἔδει ἀμείβεσθαι κακοῖς. Ὑπὸ γὰρ μόνου τοῦ Ἐτεοκλέους ἀδικηθεὶς, πᾶσι τοῖς Θηβαίοις ἐπολέμησε.

ἅπαντας] B. τοὺς πολίτας. ἀνθ' ἑνὸς] ἀντὶ τοῦ Ἐτεοκλέους. τόδ' ἔργον] ἡ μάχη.

v. 1053. ἔρις] B. φιλονεικία. Παῦσον πολλά μοι λέγειν, περαίνει γὰρ καὶ τελέει τὸν μῦθον καὶ τὸν λόγον ἔρις ὑστάτη θεῶν, τουτέστι πολλὰ λέγοντες ἐγώ τε καὶ σὺ παυσόμεθα, μή πως ἄ, καταστaῖμεν [ἀποκατασταῖμεν] εἰς μάχην· τῶν γὰρ πολλῶν λόγων τὸ τέλος οὐκ ἔστιν ἕτερον ἢ μάχη. Τὸ δὲ ὑστάτη θεῶν, ἀντὶ τοῦ ἐλάττων. Πάντες γὰρ οἱ θεοὶ ἀγαθῶν αἴτιοι, τὸ δὲ τῆς ἔριδος χρῆμα πληγὰς καὶ φόνους ἔστ' ὅτε παρασκευάζειν, ἔλαττόν ἐστι καὶ τῆς θεῶν φιλανθρωποτάτης γνώμης ἀποστατεῖ. ὑστάτη] τελευταία.

v. 1054. θάψω] B. καλύψω. μὴ μακρηγόρει] ἤγουν, μὴ μακρολόγει.

v. 1055. ἀλλ' αὐτόβουλος ἴσθι] A. τοῦτ' ἔστι, τῇ ἰδίᾳ γνώμῃ, ὃ βούλει, πράττε.

ἴσθ'] B. τὸ ἦσθα οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχες, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις, ὥσπερ φαμὲν καὶ ἦν ἀντὶ τοῦ ἐστὶ, καὶ ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχεν. ἀπεννέπω] ἀπαγορεύω.

v. 1056. φεῦ φεῦ ὦ μεγάλαυχοι] A. διαιρεῖται ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν, τῶν μὲν ὑπὲρ Πολυνείκους, τῶν δὲ ὑπὲρ Ἐτεοκλέους οὐσῶν· ὥσπερ δὲ μεμέρισται ὁ χορὸς, οὕτως καὶ αἱ ἀδελφαί· καὶ ἡ μὲν Ἰσμήνη, τῷ Ἐτεοκλεῖ ἀκολουθεῖ καὶ τῇ πόλει· ὁ δὲ Ἀντιγόνη, τῷ Πολυνείκῃ. φθερσιγενεῖς] αἱ ἐπὶ τῷ φθείρειν γεγονυῖαι.

v. 1057. μεγάλαυχοι] B. μεγαλοδύναμοι. φθερσιγενεῖς] αἱ φθείρουσαι τὸ γένος ἡμῶν.

v. 1058. κῆρες] B. θανατηφόροι.

v. 1059. πρυμνόθεν] B. ἐσχάτως, ῥιζόθεν.

v. 1060. τί παθῶ] B. ἵνα. . . . τί δὲ δρῶ] ἵνα ποιήσω.

v. 1062. τύμβον] B. τὸν τάφον.

v. 1063. κἀποτρέπομαι] B. καὶ ἀποδιωκῶ, ἀπαγορεύσω, ἀπαναίνομαι.

v. 1065. σύ γε μὴν πολλῶν πενθητήρων] A. ἐνταῦθα χωρίζονται γυναῖκές τινες, αἱ μὲν, συγκλαίουσαι τῇ Ἀντιγόνῃ ἕνεκεν τοῦ Πολυνείκους· αἱ δὲ, τῇ Ἰσμήνῃ, χάριν τοῦ Ἐτεοκλέους.

σύ γε] B. Ἐτεόκλεις.

v. 1066. κεῖνος] B. ὁ Πολυνείκης.

v. 1068. τίς οὖν ταῦτα] A. τίς οὖν πεισθείη τοῖς δόξασι τῇ πόλει, καὶ τίς ἡμῶν ἐστι ταύτης τῆς γνώμης;

εἶσι] B. εἰς ᾅδου πορεύεται. τὰ] ἃ λέγουσι. πίθοιτο] τοῖς ἄρχουσι.

v. 1069. δράτω πόλις] A. λείπει τὸ κακῶς, ἵν' ᾖ οὕτως, δράτω καὶ μὴ δράτω κακῶς ἡ πόλις τοὺς κλαίοντας τὸν Πολυνείκην, καὶ διὰ τούτου τιμῶντας.

δράτω] B. κακῶς.

v. 1070. τοὺς κλαίοντας] B. τοὺς ὀδυρομένους.

v. 1071. ἡμεῖς μὲν ἴμεν] A. ἴμεν καὶ συνθάψομεν σὺν τῇ Ἀντιγόνῃ τὸν Πολυνείκην. Καὶ γὰρ οὐ πάντοτε τῷ δήμῳ καὶ τῇ πόλει τὰ αὐτὰ δοκεῖ.

ἡμεῖς μὲν] B. μερίζεται ὁ χορὸς εἰς δύο, αἱ μὲν ὑπὲρ Πολυνείκους, αἱ δὲ ὑπὲρ Ἐτεοκλέους. ἴμεν] πορευόμεθα. συνθάψομεν] σὺν σοί.

v. 1072. αἵδε] B. αὐταί. προπομποὶ] προπέμπουσαι αὐτόν. γενεᾷ] τῇ ἀνθρωπίνῃ.

v. 1073. ἄχος] B. ὁ θάνατος. ἄλλως] ἀλλοτρόπως.

v. 1074. ἄλλοτ' ἐπαινεῖ τὰ δίκαια] B. νῦν μὲν τούτους, νῦν δὲ ἐκείνους κολάζουσα, τοιοῦτο γάρ ἐστιν ὁ δῆμος, ὃ πρώην δίκαιον νομίζει, τοῦτο ὕστερον ἄδικον οἰόμενος.

v. 1075. ἅμα τῷδ'] B. σὺν τῷ Ἐτεοκλεῖ.

v. 1076. δίκαιον] B. δίκαιον γὰρ συμπονεῖν τῷδε ὑπὲρ πατρίδος ἠγωνισμένῳ.

v. 1077. μετὰ γὰρ μάκαρας] A. μετὰ γὰρ τοὺς θεοὺς, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἰσχὺν ὑπὲρ τῆς πόλεως προέθετο, καὶ οὐκ εἴασε τὴν πόλιν ἡμῶν ὑπὸ χειμερινοῦ κύματος κατακλυσθῆναι. Κῦμα δὲ τὴν ἔφοδον εἴρηκε τῶν Ἀργείων. Ἀκολούθως μέντοι τῷ κύματι τὸ κατακλυσθῆναι ἐπήγαγε.

μάκαρας] B. τοὺς θεοὺς τοὺς ἀθανάτους. ἰσχὺν] καὶ τὴν δύναμιν.

v. 1078. ἤρυξε] B. ἐκώλυσεν.

v. 1079. ἀνατραπῆναι] B. ἀφανισθῆναι. ἀλλοδαπῶν] ἀλλοτρίων.

v. 1080. κύματι φωτῶν] B. γένει ἀνδρῶν.

v. 1081. κατακλυσθῆναι] B. ἀφανισθῆναι. μάλιστα] λίαν.

SCHOLIA DE METRIS

IN HAC TRAGŒDIA.

Scholia ad v. 1. 78. 188. 209. 214. 217. 222. vide supra suis locis notata.

v. 218. πύργον στέγειν] Ἰαμβικοὶ στίχοι τρεῖς.

v. 221. μήποτ' ἐμὸν] Ἑτέρα στροφή. Τὰ δὲ κῶλα ἀντισπαστικὰ, ὅμοια τοῖς ἄνω, γ'. Τὸ δὲ τέταρτον ἡμιόλιον.

v. 225. μή μοι] Ἰαμβικοὶ στίχοι τρεῖς.

v. 228. ἐστί θεοῖς] Ἑτέρα ἀντίστροφή. Τὰ δὲ κῶλα ἀντισπαστικὰ ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς τριμέτροις βραχυκαταλήκτοις γ' — τὸ δὲ δ' ἡμιόλιον.

v. 232. Ἀνδρῶν τάδ' ἐστι] Ἰαμβικοὶ στίχοι τρεῖς.

v. 235. διὰ θεῶν] Ἑτέρα στροφή. Τὰ δὲ κῶλα ἀντισπαστικὰ τρίμετρα ὅμοια τοῖς ἄνω, β'. Τὸ τε γ' ἡμιόλιον.

v. 238. οὔτι φθονῶ] Ἰαμβικοὶ στίχοι τρεῖς.

v. 241. ποταίνιον κλύουσα] Ἑτέρα ἀντιστροφή. Τὰ δὲ κῶλα ἀντισπαστικὰ τρίμετρα, ὅμοια τοῖς ἄνω, β'. Τὸ δὲ γ' ἡμιόλιον.

v. 244. μὴ νῦν] Οἱ ἑξῆς στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι με'.

v. 289. μέλει] Οὗτος ὁ χόρος συνίσταται ἐκ κώλων χοριαμβικῶν πδ'. Ὧν τὰ μέν ἐστι τρίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικά· τὰ δὲ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ κα-

ταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ· τὰ δὲ, ἡμιόλια. Εἰσὶ δὲ ἀναπαιστικά τινα δίμετρα ἀκατάληκτα· ὧν τελευταῖον. Ἀλγέων ἐπίῤῥοθον. Ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἕξ.

v. 419. τὸν ἀμόν νυν ἀντίπαλον] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ι′. Τὰ δ′ τρίμετρα βραχυκατάληκτα· τὸ δὲ ι′ ἡμιόλιον. Ἔχουσι δὲ καὶ ταῦτα καὶ τὰ ἑξῆς πάντα τοὺς πλείους τῶν ποδῶν καὶ πεντασυλλάβους καὶ ἑξασυλλάβους. Διαλύονται γὰρ καὶ τῶν τετρασυλλάβων ποδῶν αἱ μακραὶ συλλαβαὶ εἰς δύο βραχείας. Ἔοικε δὲ στροφῇ· ἔχει γὰρ καὶ ἀντιστροφὴν τὰ κῶλα τὰ ἑξῆς τοῦ χοροῦ. Ἴσθι δὲ ὅτι οἱ χορίαμβοι οὐκ ἐν τάξει αὐτῶν κεῖνται, ἀλλὰ προστιθεμένης καὶ ἑτέρας συλλαβῆς γίνονται πεντασύλλαβοι, καὶ ἀποτελοῦσιν ἐπιτρίτους. Ὁμοίως καὶ οἱ λοιποί.

v. 424. τούτῳ μὲν οὕτως] Διπλῆ ἑτέρα περίοδος. Οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λ′.

v. 454. ὄλοιθ' ὃς πόλει] Ἀντισπαστικὰ κῶλα εἰς ἰσόμετρα τοῖς πρὸ αὐτῶν. Ἔοικε δὲ εἶναι ταῦτα ἀντιστροφὴ τῆς προτέρας στροφῆς.

v. 483. ἐπεύχομαι δὴ τάδε] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε′. Τὰ δ′ τρίμετρα βραχυκατάληκτα, ὅμοια τοῖς πρώτοις. Τὸ δὲ ε′ ἡμιόλιον. Ἔοικε δὲ εἶναι ἑτέρα στροφή.

v. 488. τέταρτος ἄλλος] διπλῆ ἑτέρα περίοδος. Οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι λε′.

v. 523. πέποιθα τὸν Διὸς] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε′, ἰσόμετρα τοῖς πρὸ αὐτῶν. Ἔοικε δὲ εἶναι ταῦτα ἀντιστροφή.

v. 565. ἱκνεῖται λόγος] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε′. Τὰ μὲν δ′ τρίμετρα βραχυκατάληκτα. Τὸ δὲ δ′ ἡμιόλιον. Ἔοικε δὲ καὶ ταῦτα ἑτέρα εἶναι στροφή· ἔχει γὰρ καὶ ἀντιστροφὴν τὰ κῶλα τοῦ ἑξῆς χρόνου. Ἔχει δὲ καὶ ταῦτα πεντασυλλάβους καὶ ἑξασυλλάβους πόδας.

v. 628. κλύοντες θεοὶ] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε′, ἰσόμετρα τοῖς πρὸ αὐτῶν. Ἔοικε δὲ εἶναι ταῦτα ἀντιστροφή.

v. 688. τί μέμηνας τέκνον] Ἀντισπαστικὰ κῶλα γ′. Τὰ δύο τρίμετρα βραχυκατάληκτα ὅμοια τοῖς πρὸ αὐτῶν· τὸ δὲ τρίτον ἡμιόλιον. Ἔοικε δὲ στροφή. Ἰσόμετρα δέ εἰσι τοῖς προῤῥηθεῖσι εἰ καὶ πλείω σύλλαβας ἔχει.

v. 694. ὠμοδακὴς] Ἀντισπαστικὰ κῶλα δ′ ἰσόμετρα τοῖς ἄνω τοῦ χοροῦ κώλοις.

v. 707. νῦν ὅτε σοι] Ἀντισπαστικὰ κῶλα δ′ ἰσόμετρα τοῖς ἄνω τοῦ χοροῦ κώλοις.

v. 722. πέφρικα] Οὗτος ὁ χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων οβ′. Ὧν τὰ πρῶτα ιδ′ ἀναπαιστικά· τὰ μὲν δίμετρα βραχυκατάληκτα τὰ δὲ ἀκατάληκτα, ἤτοι ἑφθημιμερῆ· τὰ δὲ ἑξῆς πάντα χοριαμβικὰ καὶ ἀντισπαστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ καὶ ἡμιόλια καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα.

v. 794. θαρσεῖτε παῖδες] Εἴσθεσις μερικῆς διπλῆς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετρα ἀκατάληκτοι λ′.

v. 824. Ὦ μέγαλε Ζεῦ] Ὁ χορὸς οὗτος συνίσταται ἐκ κώλων καὶ στίχων μέ. Ὧν τὰ πρῶτα δέκα ἀναπαιστικά· τὰ μὲν πρῶτα δύο δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ γ′ μονόμετρον. Τὰ ἑξῆς πέντε δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ θ′ μονόμετρον· τὸ δὲ ι′ δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται παροιμιακόν. Εἶτα μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξεν. Εἰσὶν οὖν τὰ ἑξῆς δύο κῶλα τροχαϊκά· τὸ πρῶτον δίμετρον, ἀκατάληκτον, τὸ δὲ δεύτερον ἑφθημιμερές. Ὁ ιγ′ ἰαμβικὸς στίχος τρίμετρος ἀκατάληκτος. Τὰ ἑξῆς β′ κῶλα τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ. Τὰ ἑξῆς δύο κῶλα ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. Τὰ ἑξῆς ιγ′ τροχαϊκά· τὸ β′ δίμετρον ἀκατάληκτον, τὰ δὲ β′ ἑφθημιμερῆ. Ὁ κα′ ἰαμβικὸς στίχος τρίμετρος ἀκατάληκτος. Ἑξῆς δ′ ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ ε′, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. Ὁ κζ′ ἰαμβικὸς στίχος τρίμετρος ἀκατάληκτος. Τὰ ἑξῆς δ′ κῶλα, ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. Τὸ δὲ ε′, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. Εἶτα μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξεν. Εἰσὶν οὖν

στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ε´ Ἐν ἐκθέσει δὲ κῶλον ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερὲς, ὅμοιον τοῖς ἑξῆς. Ἔθος γάρ ἐστι τοῖς ποιηταῖς ἐν ταῖς ἐκθέσεσι τῶν μελῶν τοιαῦτα κῶλα τιθέναι ὅμοια τοῖς ἑξῆς. Εἶτα μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξεν αὖθις. Καί εἰσι κῶλα ἀναπαιστικὰ θ´. Ὧν τὰ μὲν ἑπτὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. Τὸ η´ μονόμετρον, ὁ καὶ παρατελευταῖον ὀνομάζεται. Ἔθος γάρ ἐστιν ἐν ταῖς ἐκθέσεσι τῶν μελῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὸ παρατελευταῖον κῶλον μονόμετρον τιθέναι. Τὸ δὲ θ´ κῶλόν ἐστιν ἑφθημιμερὲς, ὁ καλεῖται παροιμιακόν. Σύνηθες γὰρ τὸ ἑφθημιμερὲς ἐν τῷ τέλει κεῖσθαι τοῦ μέλους.

v. 872. *ἰὼ δυσαδελφόταται*] *Τὸ πρῶτον ἰαμβικὸν μονόμετρον· τὰ δὲ δ´ ἀναπαιστικά.*

v. 876. *ἰὼ ἰὼ δύσφρονες*] *Τροχαϊκὰ τὰ γ´. Τὸ δὲ β´ ἰαμβικὸν τρίμετρον.*

v. 891. *τετυμμένοι δῆθ'*] *Ἀντισπαστικὰ ἡμιόλια β´ καὶ ἓν μονόμετρον.*

v. 899. *ἀναυδάτῳ μένει*] *ὅμοια ἡμιόλια γ´.*

v. 902. *διήκει δὲ καὶ πόλιν*] *ὅμοια ἑφθημιμερῆ δ´, καὶ ἡμιόλια β´, καὶ πενθημιμερὲς ἕν.*

v. 917. *δόμων μάλ' ἄχω*] *ὅμοια δίμετρα ἀκατάληκτα ἕξ. Τὸ δὲ ζ´ ἑφθημιμερές.*

v. 924. *πάρεστι δ' εἰπεῖν*] *ὅμοια ἑφθημιμερῆ ε´.*

v. 935. *ὁμόσπεροι δῆτα*] *Ἀντισπαστικοὶ θ´ ἡμιόλιοι.*

v. 943. *πικρὸς λυτὴρ*] *ὅμοια ϛ´ καταληκτικά. Τὰ δὲ ε´ ἑφθημιμερῆ.*

v. 949. *ἔχουσι μοῖραν*] *ὅμοια δ´. Τὸ πρῶτον τρίμετρον καταληκτικόν· τὸ δὲ γ´ ἑφθημιμερές.*

v. 953. *ἰὼ πολλοῖς*] *ὅμοια δέκα· τὰ μὲν δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ ἑφθημιμερῆ, τὰ δὲ πενθημιμερῆ, τὰ δὲ ἡμιόλια.*

v. 962. *παισθεὶς ἔπεισας*] *τὰ ἑξῆς ταῦτα ἰαμβικὰ ε´· τὸ α´, τρίμετρον, τὰ δὲ γ´ δίμετρα· τὰ γὰρ β´ πρόσωπα ἓν ποιοῦσι κῶλον· τὸ δὲ πέμπτον ἑφθημιμερές.*

v. 969. *ἐντὸς δὲ καρδία στένει*] *ἰαμβικοὶ τρεῖς δίμετροι.*

v. 972. *πρὸς φίλου γ' ἔφθισο*] *τροχαϊκοὶ β´ ἰθυφαλλικοί.*

v. 974. *διπλᾶ λέγειν*] *ἰαμβικὰ δίμετρα γ´.*

v. 977. *μοῖρα βαρυδότειρα*] *ὅμοια τοῖς ἄνω.*

μοῖρα βαρυδότειρα] *τροχαϊκὰ β´.*

v. 980. *ἠὲ, ἠὲ, δυσθέατα*] *τροχαϊκὰ γ´.*

v. 982. *οὐδ' ἵκεθ' ὡς κατέκτανε*] *ἰαμβικὰ ζ´.*

v. 992. *σὺ τοίνυν οἶσθα*] *ἰαμβικὰ θ´.*

v. 999. *ἰὼ ἰὼ, καὶ πρόσω γ' ἐμοὶ*] *κῶλα ιβ´ — τὰ πρῶτα ἰαμβικὴ βάσις· τὰ δὲ β´, τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ.*

v. 1007. *δοκοῦντα καὶ δόξαντ'*] *Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς καὶ συνεχοῦς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσιν ἰαμβικοὶ τρίμετροι μθ´.*

v. 1056. *φεῦ φεῦ ὦ μεγάλαυχοι*] *Διπλῆ ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος ἀμοιβαίας τὰς περιόδους ἔχουσα. Τὰ δὲ κῶλά εἰσιν ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικά. Ἤτοι ἑφθημιμερῆ δ´, μονόμετρα κϛ´. Ὧν τὸ κε´ μονόμετρον, παρατελευταῖον ὀνομαζόμενον· τὸ δὲ κϛ´. τὸ κατακλυσθῆναι τὰ μάλιστα, ἑφθημιμερές. Καὶ ἑξῆς ἡ κορωνὶς ἡ τὸ δρᾶμα ἀποπερατοῦσα.*

SCHOLIA IN PERSAS.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΙΔΙΑΣ

Ἡ ἘΠΙΓΡΑΦΕΤΑΙ

Π Ε Ρ Σ Α Ι.

ΓΛΑΥΚΟΣ ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων, ἐκ τῶν Φοινισσῶν φησὶ Φρυνίχου τοὺς Πέρσας παραπεποιῆσθαι. Ἐκτίθησι δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος ταύτην, Τάδ' ἐστὶ Περσῶν τῶν πάλαι βεβηκότων. Πλὴν ἐκεῖ εὐνοῦχός ἐστιν ἀγγέλων ἐν ἀρχῇ τὴν τοῦ Ξέρξου ἧτταν, στρωννύς τε θρόνους τινὰς τοῖς τῆς ἀρχῆς παρέδροις· ἐνταῦθα δὲ προλογίζει χορὸς πρεσβυτῶν. Τῶν δὲ χορῶν τὰ μέν ἐστι παροδικὰ, ὡς ὅτε λέγει δι' ἣν αἰτίαν πάρεστιν, ὡς τὸ, Τύριον οἶδμα λιποῦσα. Τὰ δὲ στάσιμα· ὡς ὅτε ἵσταται, καὶ ἄρχεται τῆς συμφορᾶς τοῦ δράματος. Τὰ δὲ κομματικὰ, ὅτε λοιπὸν ἐν θρήνῳ γίνεται. Καὶ ἔστιν ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος παρὰ τῷ τάφῳ Δαρείου· ἡ δὲ ὑπόθεσις· Ξέρξης στρατευσάμενος κατὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἵππον μὲν ἄμετρον ἐπαγόμενος, ναῦς δὲ χιλίας διακοσίας ἑπτὰ, ἢ καὶ δεκατέσσαρας· καὶ πεζῇ μὲν ἐν Πλαταιαῖς νικηθεὶς, ναυτικῇ δὲ ἐν Σαλαμῖνι, καὶ διὰ Θεσσαλίας φεύγων, διεπεραιώθη εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἕλληνες τριακοσίας μόνον νῆας εἶχον. Πρώτη ἔφοδος Περσῶν ἐπὶ Δαρείου ἐδυστύχησε περὶ Μαραθῶνα· δευτέρα, ἐπὶ Ξέρξου, περὶ Σαλαμῖνα καὶ Πλαταιὰς, τοῦ Θεμιστοκλέους στρατηγοῦ ὄντος τότε τῶν Ἀθηναίων καὶ ῥήτορος, καὶ νῆας εἰπόντος ποιῆσαι καὶ ἀντιτάξασθαι πρὸς τὸν Ξέρξην. Οὗ καὶ γενομένου, περιεγένοντο αὐτοῦ. Ὁ Ἀπόλλων γὰρ τοῖς Ἀθηναίοις μαντευομένοις πῶς τῶν Περσῶν περιγενήσονται, εἶπε τείχη ξύλινα κατασκευάσαι, καὶ οὕτω περιγενέσθαι αὐτῶν. Καὶ οἱ μὲν τείχη ἔλεγον ποιῆσαι εἰς τὴν πόλιν ξύλινα ἀντὶ τῶν λιθίνων· ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς οὐχ οὕτως, ἀλλὰ νῆας εἶπε ποιῆσαι, αἳ πολλάκις διὰ τῶν οἰκείων τειχῶν σώζουσι τοὺς ἀνθρώπους. [Ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ ποτνιεῖ, Προμηθεῖ.] Τούτου τοῦ Ξέρξου πατὴρ μὲν ἦν Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς, μήτηρ δὲ Ἄτοσσα. Γίνωσκε δὲ ὅτι Δαρεῖοι τρεῖς εἰσι· πρῶτος δὲ τούτων υἱὸς Ὑστάσπου, προκριθεὶς ὑπὸ τῶν Περσῶν, καὶ βασιλεύσας αὐτῶν, ὃς ἦν καὶ Ξέρξου πατὴρ τοῦ στρατεύσαντος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· δεύτερος δὲ ὁ Ἀρταξέρξου πατὴρ, σύρος προσαγορευθεὶς, ἢ νόθος. Ἔσχατος δὲ Δαρεῖος ὁ ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου καταλυθείς. Τινὲς δὲ καὶ τέταρτον Δαρεῖον λέγουσιν εἶναι.

Ἄλλως.

Ἡ τούτου τοῦ δράματος ὑπόθεσίς ἐστιν ἡ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπιστράτεια τοῦ Ξέρξου, καὶ αἱ ἐκεῖθεν δυστυχίαι καὶ ἀποχώρησις. Τὰ δὲ πρόσωπα ΧΟΡΟΣ γερόντων περὶ τὰ βασίλεια τοῦ Ξέρξου, ἈΤΟΣΣΑ, ἡ τοῦ Ξέρξου μήτηρ, ἡ καὶ προβιβασθεῖσα δι' ὀνειράτων τὴν τούτου ἧτταν, ἈΓΓΕΛΟΣ πάντα διασαφῶν, ΕΙΔΩΛΟΝ ΔΑΡΕΙΟΥ καὶ ΞΕΡΞΗΣ. Πᾶσα δὲ ἡ ἱστορία τοῦ Ξέρξου ἔχει οὕτως.

Ἱππίας ὁ Πεισιστράτου τύραννος ὢν Ἀθηναίων ἐξέπεσε τῆς τυραννίδος. Ἐλθὼν οὖν παρὰ Πέρσας ἱκετεύει Δαρεῖον στρατεύειν κατ' Ἀθηνῶν· ϗ ὃς πείθεται, ὡς Ἀριστείδης φησίν. Ἡρόδοτος δὲ γράφει Ἀθηναίους ἀναπεισθέντας ὑπ' Ἀρισταγόρου τοῦ Μιλησίου πορθῆσαι πόλιν τὰς Σάρδεις οὔσας ὑπὸ Δαρείου, καὶ ἑτέρως πολλάς. Ὁ ϗ μαθὼν Δαρεῖος ἤρετο τίνες οἱ Ἀθηναῖοι ϗ ἀπέστειλε κατ' αὐτῶν Μαρδόνιον μετὰ βαρείας δυνάμεως ϗ στόλου πολλοῦ. Ναυαγήσαντα δὲ τοῦτον περὶ Ἄθω, ὡς δισμυρίαν ἀνδρῶν ναυαγῆσαι, ϗ τραυματισθῆναι ὑπὸ θραυσμάτων ϗ αὐτὸν, παραλύει μὲν ὁ Δαρεῖος τοῦτον τῆς ἀρχῆς. Δευτέρῳ δὲ ἔτει ἀπὸ τοῦδε ἔπεμψεν Ἀθηναίοις σπυρίδα, γῆν ϗ ὕδωρ αἰτῶν, ὡς δῆθεν ἐντεῦθεν δόξαι γῆς ϗ θαλάσσης εἶναι κύριος. Οἱ δὲ τοὺς μὲν Περσῶν πρέσβεις εἰς φρέαρ ζῶντας βαλόντες ἄνωθεν γῆν ϗ λίθων βολὰς πέμποντες, τούτους κατέχωσαν. Μῦν δέ τινα Σάμιον ἑρμηνεύσαντα τοῖς Ἀθηναίοις τὰ Περσοῦ γράμματα κατά τινας μὲν ἀνεῖλον, κατά τινας δὲ ἄτιμον ἐποίησαν, ὡς ϗ Ἀρίθμιον τὸν Ζελείτην ἠτίμωσαν, χρύσιον βαρβαρικὸν αὐτοῖς παρὰ Δαρείου κομίσαντα πρεσβευόμενον. Κυρσίλον τῆς βουλῆς ἕνα κατεθαλάττωσαν ϗ ἀνεῖλον Ἀθηναῖοι, ὅτι γῆν ϗ ὕδωρ συνεβούλευε πέμπειν τῷ βαρβάρῳ· αἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες τὴν γυναῖκα Κυρσίλου ὁμοίως κατελίθωσαν, ϗ οἱ παῖδες τοὺς παῖδας αὐτῶν Τῷ αὐτῷ ἔτει Ὀλυμπιάδι οα' Δαρεῖος μετὰ τὸ ἐκστῆναι Μαρδόνιον τῆς ἀρχῆς ἔπεμψε πάλιν κατὰ Ἀττικῆς Δάτιν ϗ Ἀρταφέρνην, ἀνέψιον αὐτοῦ, χιλίων νεῶν στόλῳ, πεντήκοντα μυριάδων στρατίαν ἔχοντι. Καὶ Νάξον εἷλον, καὶ Ἐρετρίαν Εὐβοΐδα, πόλιν, ἐν δὲ τῇ Δήλῳ Δάτις ἐθυμίασε τῷ Ἀπόλλωνι λιβανώτου τ' τάλαντα Ἀποπλεύσαντες δὲ ϗ περὶ Μαραθῶνα στρατοπεδευσάμενοι σὺν οἷς ϗ ὁ τύραννος Ἱππίας Μιλτιάδου στρατηγοῦντος Ἀθηναίων καὶ Στησιλέου, πολεμαρχοῦντος δὲ Καλλιμάχου ϗ Κυναιγείρου ϗ Πλαταιῶν συμμαχούντων αὐτοῖς χιλίων ἡττῶνται ϗ πρὸς Δαρεῖον ὑποστρέφουσιν, ὅπερ ἀκηκοὼς, κατὰ τῆς Ἑλλάδος ηὐτρεπίζετο στρατεύειν. Ἐπὶ τρεῖς οὖν ὅλους ἐνιαυτοὺς στόλον τε ηὐτρέπιζε καὶ πεζὸν συνῆγε στρατόν. Τετάρτῳ δὲ ἔτει Δαρεῖος μὲν τελευτᾷ, Ξέρξης δὲ καὶ τὸν βασίλειαν καὶ τὸν πόλεμον διαδέχεται δέκα παρελθόντων ἐνιαυτῶν, Μαρδονίου μὲν ἀναγκαζόντος αὐτὸν πολεμεῖν, Ἀρταβάνου δὲ ἀποτρέποντος. Ἦν οὖν ὁ πᾶς ἄριθμος αὐτῷ τῆς στρατιᾶς ἀπόμαχός τε καὶ μάχιμος μυριάδες πεντακόσιαι πλοῖα. δὲ χίλια σζ'. υ' δ' ἦν τάλαντα ἡμερησία τροφὴ τῷ στρατῷ. Ἐμέτρησε δὲ τὴν στρατιὰν Ξέρξης τοῦτον τὸν τρόπον. Μυρίανδρον τεῖχος κατεσκεύασε καὶ τοῦτο πληρῶν καὶ κενῶν οὕτω τὰς μυριάδας ἠρίθμει. Στρατευόντων οὖν κατὰ Ἑλλάδος ἠθέλησε καινοτομῆσαι τὰς τῶν στοιχείων φύσεις. Βουβαρὴς γὰρ καὶ ὁ πεντάπηχυς Ἀρταχαῖος προπεμφθέντες μετὰ πολλῶν μυριάδων τῆς ὀρυγῆς τοῦ Ἄθω ἐπεστάτουν καὶ διέκοπτον αὐτὸν, καὶ ἐθαλάττουν εἰς βάθος. Ἕτεροι δὲ γεφυροῦν ἐπέμφθησαν τὸν Ἑλλήσποντον περὶ τὴν τραχεῖαν ἀκτὴν λεγομένην μεταξὺ Σήστου καὶ Ἀβύδου. Γεγονυίας δὲ τῆς γεφύρας καὶ λυθείσης ὑπὸ χειμῶνος, καὶ τῆς τοῦ πελάγου ῥύμης, διακοσίαις ῥάβδων πληγαῖς ἔτυψε τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ δύο δεσμοῖς σιδηροῖς ἐκέλευσεν ἑκατέρωθεν τῶν μερῶν συσχεῖν τὸ πέλαγος. Καὶ δῆθεν τὴν θάλασσαν οἷα δούλην δεσμῶν τοῖς κλοιοῖς. Ἑτέρας δὲ δύο γεφύρας ἀντὶ τῆς προτέρας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐποίησεν. Ἐκέλευσε γὰρ ἅπαν τοῦτο τὸ πέλαγος πληρῶσαι νηῶν καὶ ταύτας παρ' ἀλλήλους συννῆσαι δεσμοῖς σιδηροῖς, καὶ ἀσφαλίσασθαι ταύτας ἐξ ἑκατέρας ἠϊόνος· εἶτα δοκεῖς διὰ πάσων τούτων συνεχῶς προσηλῶσαι καὶ τούτου γενομένου γῆν ἐπιβαλεῖν, καὶ καταστορέσαι μορίνων καὶ δαφνῶν φύλλα. Ἑκατέρωθεν δὲ τῆς γεφύρας ἦσαν ἕτεροι δοκεῖς περικλείοντες τὴν γέφυραν, μήπως τις ὀλισθήσας

καταπίσῃ πρὸς τὴν θάλασσαν. Οὕτω μὲν αἱ γέφυραι γεγόνασι κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον καὶ λίθινον ἕδραν αὐτῷ ὑψηλὴν ἐκεῖ ἐποιήσαντο, ἐν ᾗπερ ἐφιδρυνθεὶς ὕστερον ὅταν παρεγέγονεν τὸ στράτευμα ἔβλεπε. Πρῶτον ἐς περὶ Κελαινὸν, πόλιν τῆς Φρυγίας ἐλθὼν ξενίζεται σὺν παντὶ τῷ στρατεύματι παρὰ Πυθίου τοῦ Λυδοῦ, ὃς καὶ τῷ Δαρείῳ πρὶν ἐδωρήσατο χρυσῆν ἀναδενδράδα καὶ πλάτανον, καὶ τῷ Ξέρξῃ τότε ἐχαρίζετο ἀργυρίου β′ τάλαντα, καὶ υ′ μυριάδας δαρεικοῦ χρυσίου νομίσματος χιλίασιν ὀλίγαις ἀπολειπόμενας. Ὧν οὐδὲν ὁ Ξέρξης λαβὼν ἀλλὰ τὴν προαίρεσιν ἀσπασάμενος καὶ τὸ λεῖπον μᾶλλον τῶν μυριάδων ἀναπληρώσας αὐτῷ ἔμελλε πρὸς τὰ τοῦ Ἑλλησπόντου μέρη πορεύεσθαι διὰ Φρυγίης καὶ Λυδίης. Περί τινα δὲ τόπον ἰδὼν ὡραίαν πλάτανον, καθ' Ἡρόδοτον χρυσῆν ἑτέραν τοιαύτην ἐποίησεν, ἐφ' ἣν καθεζόμενος ἐν μεσημβρίᾳ σκιᾶς ἀπέλαυε. Πορευομένου δὲ αὐτοῦ προσωτέρω, ἐπικυψάντων μὲν τῶν ἵππων πιεῖν, ἀπεξηράνθη ὁ Μαίανδρος, ὡς καὶ ὁ Πενειὸς περὶ Θεσσαλίαν ὕστερον, καὶ ἐν Ἀθηναῖς ὁ Ἴλισσος, καὶ ἕτεροι. Τοξευούσης δὲ τῆς στρατιᾶς ὁ ἥλιος ἀπεκρύβετο τοῖς τοξεύμασιν. Ἐφθακότος δὲ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἔκλειψις ἡλίου καὶ σημεῖα ἐγένετο ἕτερα. Ὅμως ἑπτὰ νυξὶ καὶ ἡμέραις ὁ στρατὸς ἀπεριχοπῶς τὰς γεφύρας ἐπεραιοῦτο. Τέλος ἐφ' ἅρματος καὶ αὐτὸς διαπεραιοῦται. Ἐρχομένου δὲ πρὸς τὴν Ἀττικὴν Ἀθηναίοις ἐδόθη χρησμὸς οὗτος·

Τεῖχος τριτογενεῖ ξύλινον δίδοι εὐρυόπα Ζεὺς
Μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τό σε τέκνα τ' ὀνήσει
Μὴ δὲ σύ γ' ἱπποσύνην τε μένων καὶ πέζον ἰόντα
Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ' ὑποχώρει.

Καὶ ἕτερα τοιαῦτα. Τοῦτο γοῦν ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ ἠδύναντο ξυνιέναι, τί τὸ ξύλινον τεῖχος, ἀλλ' οἱ γέροντες ᾤοντο πύργους ξυλίνους προστάττειν αὐτοῖς τὴν Πυθίαν ποιεῖν. Οὓς καί τινες ποιήσαντες, καὶ ἐπαναβάντες ὑπὸ Περσῶν πύργοις αὐτοῖς κατεκαύθησαν. Θεμιστοκλῆς δὲ μόνος εἰπὼν ξύλινον τεῖχος εἶναι τὰς τριήρεις, καὶ τοῦτο βούλεσθαι τὸν χρησμὸν, ἔπεισε. Καὶ τοὺς μαχίμους τριήρεσιν ἐμβαλὼν, καὶ περὶ Σαλαμῖνα ὁρμίσας μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν νεῶν γυναῖκας καὶ γέροντας καὶ παῖδας ἐξέπεμψεν εἰς Τροιζῆνα. Ἦσαν δὲ πᾶσαι αἱ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων νῆες τοα′. Ἐρχομένου δὲ τοῦ Ξέρξου μετὰ τῆς πεζῆς στρατιᾶς καὶ μέλλοντος διαβαίνειν τὰς ἐν Ἑλλάδι οὕτω καλουμένας Πύλας Λεωνίδας ὁ Σπαρτιάτης μετὰ τ′ κατέσχε τὴν πάροδον· πάνυ δὲ λαμπρῶς ἀγωνισάμενος, καὶ τῶν βαρβάρων πολλοὺς διαφθείρας καὶ ἀδελφοὺς β′ τοῦ Ξέρξου, τέλος ὑπὸ τοσούτου πλήθους αὐτός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συμπατηθέντες ἀπώλλοντο. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ξέρξης οὕτω μετὰ τῆς πέζης στρατιᾶς ταύτην μὲν περὶ Θήβας εἴασεν, αὐτὸς δὲ μετὰ οὐκ ὀλίγων ἀναβὰς περὶ τὸ Αἰγιάλεον ὄρος ἐκάθητο· τὸ δέ ἐστιν ἀντικρὺ Σαλαμῖνος, ὁρῶν τὴν ναυμαχίαν. Ἐν Σαλαμῖνι γὰρ συνέβαλον ἀμφότερα τὰ ναυτικὰ, τό τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικόν. Ἡττηθέντος δὲ κατάκρας τοῦ βαρβαρικοῦ ναυτικοῦ θεώμενος ὁ Ξέρξης, καὶ ἅμα ἀκούων, ὡς μέλλουσιν Ἕλληνες καταλήψασθαι καὶ διαφθείρειν τὴν γέφυραν, Μαρδόνιον μὲν εἴασε μετὰ τῆς πεζῆς στρατιᾶς αὐτόθι. Αὐτὸς δὲ μέρος τι τοῦ στρατεύματος παραλαβὼν, δραμὼν καταλαμβάνει τὴν γέφυραν. Καὶ πλείστοις κινδύνοις περιπεσὼν μόλις μετ' ὀλίγων καταλαμβάνει τὴν πατρίδα. Μαρδονίῳ δὲ συμβαλόντες οἱ Ἀθηναῖοι κατεπολέμησαν. Ἔσχε δὲ τὴν μὲν ἐν Σαλαμῖνι τῆς ναυμαχίας νίκην Θεμιστοκλῆς. Τὴν δὲ ἐν Πλαταίᾳ τοῦ πέζου νίκην Παυσανίας ὁ Λακεδαιμονίων στρατηγός.

V. 1. τάδε μὲν Περσῶν] A. τοῦτο δεικτικῶς οἷόν φησι τὶς πρὸς ἑαυτὸν, ὅτι τάδε καὶ ταῦτα πιστὰ καὶ πιστώματα καλεῖται τῶν Περσῶν τῶν πορευθέντων εἰς τὴν Ἑλλάδα γῆν. Ἀντὶ τοῦ, ἡμεῖς πιστοὶ χρηματοφύλακες τῶν Περσῶν καλούμεθα, καὶ ἐσμὲν ἐπόπται τῶν οἴκων αὐτῶν· οὕς τινας ἡμᾶς αὐτὸς ὁ Ξέρξης ὁ βασιλεὺς, ὁ τοῦ Δαρείου υἱὸς, ὡς πρεσβύτας καὶ ἐντίμους ὄντας (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ κατὰ πρεσβείαν) προέκρινε τῶν ἄλ-

λων, ἐφορεύειν, ἤτοι ἄρχειν, καὶ ἐπόπτας εἶναι, καὶ ἐπιτηρητὰς τῆς χώρας αὐτοῦ, μὴ δυναμένους πολεμεῖν. Τὸ δὲ πιστὰ τινές φασιν, ὅτι ὑποπτεύσαντες τοὺς κατὰ χορὸν ἑαυτοὺς λέγειν πιστώματα Περσῶν. Ἀγνοοῦσι δὲ ὅτι πόλις ἐστὶ Περσῶν ἔσωθεν, Πίστειρα καλουμένη, ἣν συγκόψας ὁ ποιητὴς πιστὰ ἔφη.

οἰχομένων] Β. πορευθέντων.

τάδε μὲν Περσῶν] Γ. Ἡ εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐκ μονοστροφικῆς ἐστι περιόδου. Τὰ δὲ κῶλα εἰσὶν, ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ καὶ μονόμετρα ξε΄. Εἶτα εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν μεταβὰς τὸ μέτρον τοῦτο ἐνήλλαξε. Καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ ϗ ἀκατάληκτα καὶ μονόμετρα μζ΄. Ὧν τὸ τελευταῖον τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν διὰ τὰ ἑξῆς. Εἶτα εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν μεταβὰς καὶ ἑτέρῳ μέτρῳ ἐχρήσατο. Καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα τροχαϊκὰ δίμετρα καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ καὶ πενθημιμερῆ καὶ βραχυκατάληκτοι, ἤτοι ἰθυφαλλικὰ καὶ ἀκατάληκτα κϛ΄. Ὧν τὸ παρὰ τελευταῖον ἀναπαιστικὸν διὰ τὰ ἑξῆς πενθημιμερῆ· τὸ δὲ τελευταῖον ἰθυφαλλικόν. Μετὰ δὲ τὸ β΄ κῶλον καὶ τὸ η΄, μόριόν τι κώλου τὸ οά τίθεται. Εἶτα μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν τὸ πρῶτον αὖθις ἔλαβε μέτρον. Καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα ἀναπαιστικὰ διμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ καὶ μονόμετρα ιε΄. Ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δ΄. ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς.

v. 2. πιστὰ] Β. Δέον εἰπεῖν· ἡμεῖς μὲν οἱ γέροντες καλούμεθα πιστὰ καὶ ἀσφαλῆ τῶν ἐστρατευκότων καθ' Ἑλλάδος Περσῶν, τουτέστιν, ἡμᾶς ὁ Ξέρξης ἐνταῦθα κατέλιπεν ἀσφαλεῖ καὶ πιστοὺς τῆς ἀρχῆς φύλακας, ὥσπερ καὶ παρακατιὼν λέγει, πρὸς πιστὰ τάδε ἐπένεγκεν· οἱ δὲ λέγοντες τὸ πιστὰ ἀντὶ Πίστειρα κατὰ συγκοπὴν, παντὶ δῆλον ὅτι ληροῦσι.

v. 3. καὶ τῶν ἀφνεῶν] Α. Λείπει τὰ βασίλεια.

ἀφνεῶν] Β. ὀλβίων.

v. 4. ἑδράνων] Β. κατοικησίων. πρεσβείαν] ἐντιμότητα.

v. 6. Δαρειογενὴς] Α. Δαρείου υἱός.

v. 7. ἐφορεύειν] Β. ἐπιστατεῖν.

v. 8. ἀμφὶ δὲ νόστῳ] Α. Ταράσσεται, φησὶ, καὶ θορυβεῖται ἡ ψυχὴ ἔσωθεν, τοῦτο γὰρ θυμὸς δηλοῖ, κακὰ μαντεύων περὶ τῆς ὑποστροφῆς τοῦ Ξέρξου, καὶ τῆς πολυχρύσου καὶ πλουσίας στρατιᾶς τῶν Περσῶν. Ὁμηρικῶς δὲ πρῶτον τὸν βασιλέα ἔταξεν, εἶτα τοὺς ὑπηκόους, φησὶ γὰρ Ἀτρεΐδαί τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί. (Iliad. α΄.)

νόστῳ] Β. ὑποστροφῇ.

v. 10. ὀρσοπολεῖται] Β. κινεῖται.

v. 12. πᾶσα γὰρ ἰσχὺς Ἀσιατογενὴς οἴχωκε] Α. πᾶσα γὰρ ἡ δύναμις ἡ Ἀσιατογενὴς, ἤγουν ἡ Περσικὴ, ἡ ἐν Ἀσίᾳ γεννηθεῖσα, παρεγένετο καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἄλλως. Οἴχωκεν, ἀπόλωλεν ἡ πᾶσα δύναμις τῶν Περσῶν.

v. 13. οἴχωκε] Β. ἐπορεύθη. νέον δ' ἄνδρα βαΰζει] ἤτοι πᾶσαν τὴν νεότητα ἀνακαλεῖται ὁ θυμός.

νέον δ' ἄνδρα βαΰζει] Α. ἤτοι νεότητα πᾶσαν τῶν Περσῶν ἀνακαλεῖται ἡ Ἀσία. Λείπει δὲ τοῦτο. Γράφεται δὲ καὶ ἑ ὸ ν, ἤτοι τὸν ἴδιον ἄνδρα.

v. 14. τις ἱππεὺς] Β. τοῦ στρατοῦ ἢ τοῦ Ξέρξου, ἢ ἐξ ἐκείνων.

v. 16. οἵτε τὸ Σούσων] Β. Τοῦτο κατὰ ἄθροισμον καὶ μέρισμον. Ἄνω γὰρ εἰπὼν, ὡς πᾶσα ἰσχὺς Ἀσιατογενὴς εἰς Ἑλλάδα ὥρμησεν, νῦν ἐντεῦθεν ἀπαριθμεῖν ἄρχεται ὅθεν ὥρμησαν, καὶ τίνες οἱ τῆς στρατιᾶς ἡγέμονες. Σούσων ἠδ' Ἀγβατάνων] αὗται αἱ πόλεις βασίλεια Περσῶν ἦσαν.

ἠδ' Ἐκβατάνων] Α. ὅτι Ἀκισσαῖα πρότερον ἐκαλεῖτο ἀπὸ Ἀκισσαίου τὰ νῦν Ἐκβάτανα λεγόμενα.

v. 17. καὶ τὸ παλαιὸν Κίσσινον ἕρκος] Α. Ἔστι καὶ τοῦτο πόλισμα Περσῶν. Οἵ

τινες, φησὶ, προλιπόντες τὸ ἄστυ τῶν Σούσων καὶ τῶν Ἐκβατάνων, καὶ τὸ παλαιὸν Κίσσινον ἕρκος ἔβαν ἐπορεύθησαν εἰς Ἑλλάδα οἱ μὲν ἔφιπποι, οἱ δὲ διὰ πλοίων, ἄλλοι δὲ πεζοί· παρέχοντες καὶ ποιοῦντες στύφος καὶ πύκνωμα τοῦ πολέμου. Τινὲς δὲ τὸ π α ρ έ χ ο ν τ ε ς ἀντὶ τοῦ ὄ ν τ ε ς λέγουσιν. Ἕτεροι δὲ ἀντὶ τοῦ δ ι δ ό ν τ ε ς καὶ τὸ π ο λ έ μ ο υ πολέμῳ φασίν.

v. 18. προλιπόντες] B. ἀφέντες. ἔβαν] εἰς τὴν Ἑλλάδα.

v. 20. στῖφος] B. τάξιν, πύκνωμα. παρέχοντες] ποιοῦντες.

v. 21. οἷος Ἀμίστρης] A. Βασιλεῖς μὲν τῶν ἰδίων πόλεων, ὑποτεταγμένοι δὲ τῷ Πέρσῃ. Τὰ μὲν τῶν ὀνομάτων ἱστόρησεν, τὰ δὲ τελείως ἔπλασεν. Οἷοι ἦν ὁ Ἀμίστρης, καὶ ὁ Ἀρταφρένης, καὶ ὁ Ἀστάσπης, ταγοὶ καὶ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν· σοῦνται καὶ ὁρμῶσι πρὸς τὴν Ἑλλάδα· βασιλεῖς μὲν τῶν ἰδίων πόλεων, ὕποχοι δὲ καὶ ὑποκλινεῖς καὶ ὑποτεταγμένοι μεγάλῳ βασιλεῖ, τῷ Πέρσῃ δηλονότι. Κατὰ δέ τινας ἐστιν ὑπέρθεσις ἐν τῷ Ἀρταφρένης διὰ τὸ μέτρον.

v. 24. ὕποχοι] B. ὑπόχειροι.

v. 25. σοῦνται] B. ὁρμοῦσι.

v. 26. τοξοδάμαντες] A. τοξότας διὰ τῶν τόξων δαμάζοντες τοὺς ἀντιπάλους· καὶ ἱππικοὶ, φοβεροὶ μὲν εἰς τὸ θεαθῆναι, τοῦτ' ἔστιν, ἱκανοὶ φοβεῖν ἐκ τῆς ὄψεως. ἐπιτήδειοι δὲ καὶ δεξιοὶ πρὸς πόλεμον, ἐν τλήμονι καὶ καρτερικῇ καὶ γενναίᾳ δόξῃ καὶ γνώμῃ ψυχῆς.

v. 28. δόξῃ] A. γνώμῃ, ἢ φιλοτιμίᾳ, ἢ ἐνυποστάτῳ δοκήσει καὶ πείσματι ψυχῆς.

εὐτλήμονι δόξῃ] B. τοιοῦτοι γάρ εἰσιν, ὡς τοῖς αὐτοὺς θεωρουμένοις φόβον ἐμποιεῖν, καὶ δεινοὶ κατὰ τὴν μάχην, εὐτλημόνι καὶ καρτερικῇ δόξῃ ψυχῆς· τουτέστιν, οὐ μόνον τῷ εἴδει φοβεροὶ, ἀλλὰ καὶ δόξαν πᾶσιν παρέχουσιν, ὡς ἄρα δεινοὶ πρὸς τὸ μάχεσθαι ἐν καρτερίᾳ καὶ γενναιότητι ψυχῆς. Δέον δὲ εἰπεῖν· εὐτλήμονος καὶ καρτερικῆς ψυχῆς, πρὸς τὸ δόξῃ ἐπήνεγκε, εὐτλήμονι δόξῃ ψυχῆς εἰπών. Ὥσπερ καὶ ἐν ἄλλοις τίσι πολλαχοῦ, καὶ Εὐριπίδῃ εἴρηται, καὶ ἐν τῷ παρόντι Αἰσχύλῳ λέγοντι εἰς τὸ ὄπισθεν δρᾶμα ψαλίοις τετραβαμόσι μωνύχων πώλων· (Eurip. Phœniss. 808.) οὐ γὰρ ἦσαν οἱ χαλινοὶ τετραβάμονες, ἀλλ' οἱ ἵπποι.

v. 29. ἱππιοχάρμης] A. ὁ διὰ τῶν ἵππων εἰς τὴν μάχην πορευόμενος.

v. 33. ἄλλους δ' ὁ μέγας] A. ἄλλους δὲ, φησὶν, ἔπεμψε συμμάχους τῶν Περσῶν ὁ μέγας καὶ ὁ πολλὰ θρέμματα ἔχων Νεῖλος. Ὑποχείριοι γὰρ ἦσαν Περσῶν τότε οἱ Αἰγύπτιοι. Εἶτα καταλέγει τίνες ἦσαν οἱ ἀπ' Αἰγύπτου, καί φησιν, ὁ Σουσισκάνης, καὶ ὁ Πηγασταγὼν ὁ Αἰγυπτιογενής. Τινὲς δὲ διαιροῦσι τὸ Σ ο υ σ ι κ ά ν η ς, καὶ π η γ ὰ ς καὶ τ α γ ώ ν. Τὰ γὰρ ὀνόματα ὁ ποιητὴς πέπλακε, καὶ οὐκ ἔστιν Αἰγυπτιακά. Ἕτεροι δὲ τὸ π η γ ὰ ς, καὶ τὸ τ α γ ὼ ν ὡς ἓν ἀναγινώσκουσιν Π η γ α σ τ α γ ώ ν.

v. 34. Νεῖλος] B. ὑποχείριοι γὰρ Περσῶν ἦσαν Αἰγύπτιοι. Σουσισκάνης ἦσαν δὲ οὗτοι.

v. 36. ἱερᾶς Μέμφιδος] B. ἱερὰν τὴν Μέμφιδα καλεῖ διὰ τὸ τιμᾶσθαι ἐκεῖ τὸν Ἆπιν, καὶ μυστήρια τοῖς Αἰγυπτίοις γίνεσθαι.

v. 37. Ὠγυγίας] B. τὰς παλαιὰς λέγει δὲ τὰς ἑκατοντάπυλας.

v. 39. ἑλειοβάται] A. τὸ Αἰγύπτιον ἕλος οἰκοῦντες. Ἢ κοινῶς Αἰγύπτιοι λέγονται· ἑλώδης γὰρ ἡ Αἴγυπτος. Παρά τισι δὲ ἑλειοβάται, οἱ ἐπὶ ἕλους ἐλαύνειν δυνάμενοι ναῦς, ὅπερ ἐστὶ τῶν δυσχερεστάτων. Τινὲς δὲ εἰς τὸ ἑ λ ε ι ο β ά τ α ς στίζοντες, τὸ ἑξῆς, ἐ ρ έ τ α ι δ ε ι ν ο ὶ, λέγουσιν, ἀντὶ τοῦ κωπηλάτας νηῶν ἐπιτήδειοι.

ἑλειοβάται] B. Αἰγύπτιοι, ὅλος γὰρ τόπος ἐν Αἰγυπτίοις. ἐρέται] κωπηλάται.

v. 40. ἀνάριθμοι] B. τοῦτο πρὸς τὸ πλῆθος ἔδει ἐπενεγκεῖν καὶ εἰπεῖν ἀ ν ά ρ ι θ μ ο ι· νῦν δὲ πρὸς τὸ πρότερον ἀρσενικὸν ἀπέδωκεν.

v. 41. ἁβροδιαίτων] A. τοιοῦτοι γὰρ ὄντως οἱ Λυδοί· οὓς τὰς Σάρδεις οἰκοῦντας Κῦρος

ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ὁ τοῦ Καμβύσου πατὴρ, πολεμήσας κατεστρεψάσατο, καὶ ὑποχειρίους ἑαυτῷ πεποίηκεν. Ἁβροδίαιτοι δὲ οὗτοι· ὅθεν καὶ τὸ παρ' Ἀνακρέοντι Λυδοπαθεῖς τινες, ἀντὶ τοῦ ἡδυπαθεῖς. Καὶ τὸ περιφερόμενον, μή τε μοι Λυδῶν κάρυκας μή τε μασίγων ψόφους, τρυφηλοὺς αὐτοὺς παριστάνει. Καὶ ὁ Λυδοφοίτης δὲ μυροπώλης ταύτην τὴν τρυφὴν δηλοῖ. Καὶ τὴν Βάκχαριν δὲ ἔνιοι μύρον Λυδῶν ἔφασαν.

ἁβροδιαίτων] B. πολυτελῶν ἔν τε τροφαῖς καὶ ἐνδύμασιν.

v. 42. οἵτ' ἐπίπαν ἠπειρογενὲς] A. οἱ δι' ὅλου τὴν ἤπειρον οἰκοῦντες.

ἐπίπαν] B. παντελῶς. ἠπειρογενὲς] Ἤπειρος τόπος ἐν τῇ Ἀσίᾳ οὕτω καλούμενος, ἤγουν ἡ Λυκαονία, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι.

v. 43. τοὺς Μητραγαθὴς] A. οὕς τινας Λύδους ἐξορμῶσι καὶ ἐξάγουσι καὶ παρακινοῦσι πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐποχουμένους ἐν πολλοῖς ἅρμασι, Μητραγαθὴς ὁ Ἀρκεύς τε ἀγαθὸς ἡγεμόνες οἰκονομοῦντες αὐτοὺς, καὶ αἱ πλουσίαι Σάρδεις. Οὗτοι γὰρ τὰς Σάρδεις κατῴκουν.

v. 44. δίοποι] A. οἱ διέποντες, ἡγεμόνες.

δίοπτοι] B. περίβλεπτοι.

v. 47. δίῤῥυμα τε] A. Εἰπὼν πολλοῖς ἅρμασι τοὺς Λυδοὺς ἐποχεῖσθαι, παρακατιὼν τὴν ἁρματηλασίαν, καὶ ἐκ πόσων ἵππων αὐτὴ συνίστατο, ἐδήλωσεν, εἰρηκὼς, τέλη, ἅρματα δηλαδὴ, ἐξορμῶσι τῶν Σάρδεων τέθριππα καὶ ἑξάϊππα. Ἢ τέλη, τὰ τάγματα. Ἐκ τούτο δὲ τῶν ἵππων τὸ πλῆθος δηλοῖ.

δίῤῥυμα] B. τέθριππα. τρίῤῥυμα τέλη] ἕξιππα πληρώματα, στίφη.

v. 49. πελάται] A. ἔνοικοι, γείτονες.

στεῦνται] B. ὁρμῶσι. ἱεροῦ] μεγάλου. Τμώλου] ὄρος Λυδίας. πελάται] πλησιάσται.

v. 51. λόγχης ἄκμονες] A. Ἀκίνητοι ὑπὸ λόγχης, ὡς ἀκμὼν ὑπὸ σφυρῶν.

ἄκμονες] B. καρτερικοὶ, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ἄκμονος.

v. 52. Βαβυλὼν δ' ἡ πολύχρυσος] A. ἡ πλουσία δὲ Βαβυλὼν πέμπει πάμμικτον ὄχλον. Εἶτα ἐφερμηνεύων τοῦτο, φησὶ, ναῶν τε ἐπόχους, ἤτοι λαὸν ναυτικὸν ταῖς ναυσὶν ἐποχούμενον, καὶ πιστοὺς, θαῤῥοῦντας φρονήματι τοξικῷ, ἤτοι ἐμπείρους τῆς τοξικῆς.

v. 54. σύρδην] B. ὁμοῦ. ἐπόχους] ἐπιβάτας.

v. 55. λήματι] B. φρονήματι. πίστους] θαῤῥαλέους.

v. 56. τὸ μαχαιρόφορον τ' ἔθνος] A. κοινῶς ἁπάντων Περσῶν.

v. 58. ὑποπομπαῖς] A. προτροπαῖς.

δειναῖς] B. μεγάλαις. ὑποπομπαῖς] προπομπαῖς.

v. 59. τοιόνδ' ἄνθος] A. τοιοῦτο καλλώπισμα καὶ τὸ ἐξαίρετον μέρος τῶν ἀνδρῶν τῆς γῆς τῆς Περσίδος οἴχεται καὶ πορεύεται πρὸς τὴν Ἑλλάδα· περὶ οὓς πᾶσα γῆ Ἀσιῆτις ἡ ἀναθρεψαμένη αὐτοὺς στενάζει ἐν πόθῳ μαραντικῷ καὶ καυστικῷ.

ἄνθος] B. ἐξαίρετον.

v. 60. οἴχεται] B. ἐπορεύθη.

v. 62. μαλερῷ] B. θερμῷ καὶ διαπύρῳ.

v. 63. τοκέες τ' ἄλοχοί τε] A. οἱ πατέρες δὲ αὐτῶν καὶ αἱ ὁμόκοιτοι αὐτῶν γυναῖκες τρομέουσι τὸν χρόνον τείνοντα καὶ μηκυνόμενον τῇ τῶν ἡμερῶν παραφορᾷ, τὸν ἡμερόλεγδον ἤτοι τὸν ἐκ τῶν ἡμερῶν καταριθμούμενον, παρὰ τὸ ἡμέρα, καὶ τὸ λέγω, τὸ ἀριθμῶ.

ἡμερόλεγδον] B. τὸν ἐξ ἡμερῶν συλλεγέντα.

v. 64. τείνοντα] B. αὐξάνοντα.

v. 65. πεπέρακε μὲν ὁ περσέπτολις] A. ἐπέρασε μὲν, φησὶν, ἤδη εἰς τὴν ἀντίπορον γείτονα χώραν, ἤτοι τὴν Εὐρώπην· οἱ γὰρ Πέρσαι τῆς Ἀσίας εἰσὶ κάτοικοι, ὁ τοῦ βασιλέως Ξέρξου στρατὸς, ὁ τὰς πόλεις πορθῶν, ἀμείψας καὶ ἀλλάξας τὸν πόρθμον τῆς θυγατρὸς

τοῦ Ἀθάμαντος Ἕλλης, ἤτοι τὸν Ἑλλήσποντον, ἐν σχεδίᾳ λίνῳ δεδεμένῃ. Γεφυρώσας γὰρ τὴν θάλασσαν διὰ τῶν νηῶν πεζῇ ταύτην τὸν στρατὸν αὐτοῦ περάσαι πεποίηκεν. Ταῦτα δὲ κωμωδεῖται Εὔπολις ἐν Μαρικᾷ· "Πεπέρακε μὲν ὁ περσέπτολις ἤδη μαρίκας."

ἤδη] B. πάλαι.

v. 67. χώραν] B. τὴν Εὐρώπην.

v. 68. λινοδέσμῳ σχεδίᾳ] B. στολῇ νηῶν.

v. 69. Ἀθαμάντιδος Ἕλλης] A. Ἀθάμας ἔσχε γυναῖκα ἐξ ἧς τὴν Ἕλλην καὶ τὸν Φρύξον ἐγέννησε· τελευτησάσης δὲ τῆς μητρὸς αὐτῶν ἔλαβε τὴν Ἰνὼ, ἥτις τοῖς παισὶ φθονοῦσα τοῦ Ἀθάμαντος πρωτοτύπους τοὺς τῆς χώρας πάντας λαβοῦσα καρποὺς, ἐλυμήνατο αὐτοὺς, ὥστε μηκέτι σπειρομένους ἀναδίδοσθαι. Λιμοῦ δὲ ἐπὶ τῆς χώρας ἐπικρατήσαντος οἱ ἐγχώριοι ἐβουλεύσαντο πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἀπελθεῖν καὶ μαντεύσασθαι, ὥστε γνῶναι τὸ αἴτιον. Τούτους δὲ ἡ Ἰνὼ δεξιωσαμένη πεποίηκε τοῦ μαντείου ἐπαναστρέφοντας μηδὲν ἕτερον λέγειν, ἢ ὅτι τὴν Ἕλλην καὶ τὸν Φρύξον αὐτῷ τυθῆναι ὁ Ἀπόλλων εἴρηκεν. Ἐπήκοος οὖν ὁ Ἀθάμας τοῦ τοιούτου χρησμοῦ γενόμενος τοῖς παισὶν αὐτοῦ ἐν τοῖς ποιμνίοις διατρίβουσιν ἐμήνυσε κριὸν λαβοῦσι τὸν πρώτιστον θῦσαι τοῦτον τῷ Ἀπόλλωνι. Λαβόντων δὲ τὸν κριὸν καὶ ἐπανερχομένων ὁ κριὸς τὸ κατ' αὐτῶν σκευωρούμενον αὐτοῖς ἐδήλωσε. Φυγῇ γοῦν, τῇ συμβουλῇ τούτου, ἐχρήσαντο, αὐτῷ ἐποχούμενοι, καὶ τὸν πλοῦν διαπεραιούμενοι. Ἐν δὲ τῷ διαπεραιοῦσθαι τούτους, ἡ μὲν Ἕλλη ἐς μέσον τοῦ πόντου πέπτωκεν, ἀφ' ἧς ὁ τοιοῦτος ἐκλήθη Ἑλλήσποντος· ὁ δὲ Φρύξος ἔν τινι προσελιμενίσθη λιμένι, ἀφ' οὗ ὁ τοιοῦτος Φρύξου λιμὴν ὀνομάζεται.

Ἀθαμάντιδος Ἕλλης] B. Ἐν γὰρ ταῖς νηυσὶ ἐζεύξε τὸν Ἑλλήσποντον ἑπταστάδιον ὄντα τὸ εὖρος, καὶ γῆν ἐπιχέας πεζῇ δι' αὐτοῦ τὸν στρατὸν ὁδεῦσαι πεποίηκεν. Ἀθάμας δὲ ἐκ Νεφέλης Ἕλλην καὶ Φρύξον ἐγέννησε. Τελευτάσης δὲ τῆς Νεφέλης ἠγάγετο γυναῖκα Ἰνῶ, ἥτις, Ἕλλῃ καὶ Φρύξῳ φθονοῦσα, ὡς μητρυιὰ, ἐλυμήνατο τίσι μηχαναῖς τὰ σπέρματα ὡς μηκέτι σπειράμενα οἷά τε ἐκ τῆς γῆς ἀναδέδοσθαι. Λιμοῦ οὖν κατειληφότος τὴν χώραν οἱ ταύτης ἔνοικοι βουλόμενοι ἀπιέναι, πρὸς τὸ μαντεῖον, λύσιν παρ' ἐκείνου μαθεῖν τοῦ κακοῦ, διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς Ἰνοῦς χρήμασιν, ἵν' ἐκεῖθεν ἀποστρέφοντες μηδὲν ἄλλο λέγοιεν πρὸς Ἀθάμαντα, ἢ ὡς Φρύξον τε καὶ Ἕλλην θῦσαι Ἀπόλλωνα προστάττειν εἰς ἀπαλλαγὴν τοῦ κακοῦ. Ἀθάμαντος οὖν προσπεμπομένου αὐτοὺς ἐκ τῶν ποιμνίων, καὶ προστάττοντας κριὸν μετ' αὐτῶν ἀγαγεῖν, ἐπειδὴ κριὸν παραλαβόντες ἔμελλον πορεύεσθαι, οὗτος παραδόξως αὐτοῖς τὸ κατ' αὐτῶν ἐλήνυσε δρᾶμα. Φεύγοντες οὖν ἐποχούμενοι τῷ κριῷ, ἐπεὶ θαλάττης ἐπέβησαν ἡ μὲν Ἕλλη ὀλισθήσασα τοῦ κριοῦ πίπτει ἔντος τοῦ πελάγους· ἀφ' ἧς Ἑλλήσποντος κέκληται. Ὁ δὲ Φρύξος προσορμήσας λιμένι καὶ τελευτήσας τὸν βίον ἐκεῖ Φρύξου λιμένα τοῦτον ὡς αὐτοῦ καλεῖσθαι πεποίηκεν.

v. 70. πολύγομφον ὅδισμα] A. ἀμφὶ τῷ αὐχένι τοῦ πόντου ζυγὸν βαλὼν πολύγομφον ὅδισμα καὶ βάδισμα, τῶν τῆς θαλάσσης δηλονότι νώτων ἄνωθεν. Ἐγεφύρωσε γὰρ τὸ ἑπταστάδιον τῆς θαλάσσης, ταῖς ναυσὶ συνδήσας καὶ γῆν ἐπιβαλὼν ἄνωθεν, ὥστε ὁδὸν ποιῆσαι ἐπὶ τῶν νεῶν. Διὸ πολύγομφον, ὅδισμα εἶπε. Γράφεται καὶ ἔ ρ ε ι σ μ α τὴν ναῦν.

πολύγομφον] πολύκαρπον. ὅδισμα πορείαν.

v. 71. αὔχενι πόντου] B. Διὰ τὸ εἶναι τοῦτον στένον, ἑπτὰ σταδίων γὰρ, παρεικάζει αὐχένι, ἄλλως τε καὶ ὅτι ἀρχὴ τῆς ἔσω θαλάττης ἐστίν.

v. 72. πολυάνδρου] A. ὁ θούριος δὲ καὶ ὁ πολεμικώτατος ἄρχων ὁ Ξέρξης τῆς πολυάνδρου Ἀσίας, ἐπὶ πᾶσαν χθόνα, τὴν Εὐρώπην δηλονότι, ἐλαύνει ποιμανόριον θεῖον· διχόθεν ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης. Ποιμανόριον δὲ τὸ πλῆθος τὸ στρατευτικὸν, τὸ ἀνδρικὸν πλῆθος. Σημαίνει δὲ τὸ στράτευμα παρὰ τὸ τοὺς βασιλεῖς λέγεσθαι ποιμένας. Ὅθεν ποιμανόριον τὸ ἐκ ποίμνης ἀνδρῶν συνηγμένον βασιλεῖον.

v. 73. ἐπὶ πᾶσαν χθόνα] B. ἠλπίζετο γὰρ Ξέρξης πᾶσαν τὴν γῆν δουλώσειν, μήτοι γε τὴν Ἑλλάδα.

ποιμανόριον θεῖον] B. ποιμνίον ἀνδρῶν. Θαυμαστὸν δὲ ἐς τὸ πλῆθος.

v. 75. Διχόθεν] B. ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. πεζονόμοις ἔκ τε θαλάσσης] Δέον εἰπεῖν ἔκ τε γῆς καὶ θαλάσσης, εἰς μὲν τὸ θ α λ ά σ σ η ς, τὴν ἀκολουθίαν τοῦ λόγου ἐτήρησεν, εἰς δὲ τὸ γῆς ἐνήλλαξε, καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν γ ῆ ς, π ε ζ ο ν ό μ ο ι ς ἤτοι πέζοις εἶπε, πέζοι γάρ εἰσιν οἱ κατὰ τὴν γῆν ὁδεύοντες.

v. 76. ὀχυροῖσι πεποιθὼς] A. πεποιθὼς καὶ θαῤῥῶν ἐφέταις, ἢ τοξόταις καὶ ἡγεμόσι τῆς χρυσονόμου γενεᾶς, ὀχυροῖς, στυφέλοις καὶ σκληροῖς, ὁ ἰσόθεος φὼς καὶ ἀνὴρ, τοῦτ' ἔστιν ὁ Ξέρξης. Τὸ δὲ χ ρ υ σ ο ν ό μ ο υ ἀντὶ τοῦ π λ ο υ σ ί α ς εἶπε. Τινὲς δὲ χ ρ υ σ ο γ ό ν ο υ λέγουσι, διὰ τὸ τὸν Περσέα ἀπὸ χρυσοῦ γεγενῆσθαι· ὁ καὶ βέλτιον. Ἀπογόνου γοῦν φησὶ τῆς Περσέως γενεᾶς, ἢ τῆς τῶν χρυσῶν ἀνθρώπων· ἢ πολυχρύσου.

ὀχυροῖσι] B. δυνατοῖς.

v. 77. στυφέλοις] B. ταράκταις. ἐφέταις] τοξόταις. χρυσονόμου] πλουσιωτάτης, τοιοῦτο γὰρ οἱ Πέρσαι.

v. 78. φῶς] B. ἀνήρ.

v. 79. κυάνεον] B. σκοτεινὸν, φοβερόν.

v. 80. δέργμα] B. βλέμμα.

v. 82. Σύριον δ' ἅρμα διώκων] A. ἀντὶ τοῦ Ἀ σ σ ύ ρ ι ο ν· οἱ γὰρ Πέρσαι πρότερον Ἀσσύριοι ἐκαλοῦντο.

Ἀσσύριον] B. Περσικόν. διώκων] ἐλαύνων.

v. 83. δουρικλύτοις ἀνδράσι] A. τοῖς Ἀθηναίοις.

δουρικλύτοις] B. πολεμικωτάτοις. ἀνδράσι] τοῖς Ἕλλησι.

v. 84. τοξόδαμνον Ἄρην] A. τὸν τῶν Περσῶν. Τοξόται γάρ.

v. 85. δόκιμος δ' οὔτις] A. ἀνδρεῖος δόκησιν περὶ ἑαυτοῦ ἔχων μεγάλην. ὑποστὰς] ἀντιστὰς, ἀντιμαχεσάμενος.

δόκιμος] B. ἵκανος ἔσται. ὑποστὰς] ὑπομείνας τοῦτο.

v. 86. μεγάλῳ ῥεύματι] B. σύναπτε τὸ μ ε γ ά λ ῳ ῥ ε ύ μ α τ ι πρὸς τὸ ἄ μ α χ ο ν.

v. 87. ἐχυροῖς ἕρκεσιν] A. τάξεσιν.

ἐχυροῖς] B. στερέοις. ἕρκεσιν] τείχεσι.

v. 88. ἄμαχον κῦμα θαλάσσης] A. τὴν προσβολὴν τῶν Περσῶν.

ἄμαχον κῦμα] B. ἤτοι τῶν Περσῶν.

v. 89. ἀπρόσοιστος] A. ἀκαταμάχητος.

ἀπρόσοιστος] B. ἀπρόσδεκτος. Εἰ γὰρ καὶ Πέρσαι τὰ εἰς πόλεμον θαυμαστοὶ καὶ Ξέρξης τοσοῦτον πλῆθος κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπήγαγεν, ἀλλ' οὔτι οἶδε ποῦ τὸ πρᾶγμα προβαίη· Θεοῦ γὰρ βουλήσει ἀλλότε ἄλλως τὰ τῆς νίκης χωρεῖ. Ὥστε καὶ τοὺς πολλοὺς ὑπ' ὀλίγων ἂν καταπολεμομένους θεάσατο πολλάκις. Διὸ καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν ταραχῆς καὶ φροντίδος μεστοί.

v. 90. ἀλκίφρων] B. ἐν δυνάμει φρονῶν καὶ πολέμῳ.

v. 91. δολόμητιν δ' ἀπάταν] A. Ὡς ἔδει παρατέτακται ὁ Πέρσης. Εἰ δὲ ἡ τοῦ θεοῦ ἐπιβουλὴ τὰ τῆς νίκης ἀναβάλλεται, τίς ὁ νικήσων θεόν;

v. 92. ἀλύξει] B. ἐκφύγει.

v. 94. πηδήματος εὐπετέος ἀναΐσσων] A. εὐκινήτου. Ὅμηρος (Iliad. IX. 501.)

> Ἡ δ' ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος, οὕνεκα πάσας
> Πόλλον ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
> Βλάπτουσ' ἀνθρώπους.

Ἡ γὰρ ἐκ θεοῦ, φησὶν, ἀμαύρωσις καὶ δόλωσις ἄφυκτός ἐστιν. Ἅμα γὰρ δολοῖ καὶ προσαίνει καὶ κακοποιεῖ.

κραιπνῷ] B. τάχει.

v. 94. εὐπετέος] B. συντομωτάτου. ἀναΐσσων] κρατῶν. Ὃς γὰρ ταχύτατός ἐστιν ἅλεσθαι πηδήματος εὐπετέος ἄρχει.

v. 95. φιλόφρων] B. φ ι λ ο φ ρ ό ν ω ς ἔδει εἰπεῖν, πρὸς δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπήνεγκεν.

v. 97. ἀρκύστατα] B. δίκτυα.

v. 98. τόθεν] B. διὰ τοῦτο.

v. 100. θεόθεν] A. θεόθεν γὰρ ἡ μοῖρα κατεκράτησε τοῖς Πέρσαις ὥστε καὶ πολέμους καὶ μάχας ἐγείρειν. Τοῦτ' ἔστιν, ἀνέκαθεν ἀνδρεῖοί εἰσι, καὶ κατὰ τὴν εἱμαρμένην πολεμοῦσι. Πολεμικοὶ δὲ ὄντες οὐχ ἡττηθήσονται.

θεόθεν γὰρ] B. ἤγουν ἐξ ἀρχῆς εἱμαρμένον ἦν Πέρσαις παρὰ θεοῦ ἐν πολέμοις τοὺς ἄλλους νικᾶν.

v. 102. ἐπέσκηψε] A. ἀντὶ τοῦ εἰδέναι ἐποίησε.

ἐπέσκηψε] B. ἐπῆλθε καὶ ἐξ ἀρχῆς συμβέβηκε.

v. 103. πολέμους πυργοδαΐκτους] A. οἳ τοὺς πύργους κατακόπτουσι καὶ κατερείπουσιν. Ἱππιοχάρμας δὲ κλόνους τοὺς πολεμικοὺς θορύβους καὶ συντετριμμένους, καὶ τούτοις οἱ ἵπποι χαρίζουσι.

πυργοδαΐκτους] B. πύργους δαμάζοντας.

v. 104. διέπειν] B. ἐφορᾶν, διαπράττεσθαι. κλόνους] ταραχάς.

v. 105. ἀναστάσεις] B. ἀφανισμούς.

v. 106. ἔμαθον δ' εὐρυπόροιο] A. ἔμαθον δὲ ἐσορᾶν καὶ βλέπειν πόντιον ἄλσος τῆς εὐρυπόροιο θαλάσσης ἤτοι διὰ θάλασσης τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ποιεῖν, πολιαινομένης αὐτῆς ἐν πνεύματι λαβρῷ, ἀφριζομένης δηλαδὴ τῇ κωπηλασίᾳ, ἢ τῷ βιαίῳ ἀνέμῳ· πίσυνοι καὶ θαῤῥοῦντες πείσμασι λεπτοδόμοις, τοῖς λεπτῶς κατεσκευασμένοις, ἤτοι τοῖς ναυσί. Πλὴν οὐχ οἱ Πέρσαι ναυτικοί, ἀλλ' οἱ ὑπήκοοι αὐτῶν· ὥστε τὸ ἔμαθον, ἀντὶ τοῦ μαθεῖν ἐποίησαν, φησίν, οἱ Πέρσαι τοὺς ὑπηκόους αὐτῶν.

v. 107. πολιαινομένης] B. λευκαινομένης τοῖς ὕδασι.

v. 108. λαυρῷ] B. σφοδρῷ.

v. 109. πόντιον] B. θαλάττιον. Ἐπειδὴ τὸ ἄλσος ἐπὶ ξηρᾶς, διὰ τοῦτο π ό ν τ ι ο ν εἶπεν.

v. 110. λεπτοδόμοις πείσμασι] B. λεπτοῖς σχοινίοις.

v. 111. λαοπόροις τε] A. ταῖς τοὺς λαοὺς διαπορθμευούσαις, ἢ ταῖς ἀπὸ τῶν κωπηλασιῶν πλάναις, ταῖς ὑπὸ τῶν λαῶν γινομέναις· οὐχ ὡς αὐτῶν τῶν Περσῶν θαλαττίων ὄντων, ἀλλὰ τῶν ἐκείνοις ὑπηκόων παραλίων.

λαοπόροις τε μηχαναῖς] B. ναῦσι περώσαις τοὺς λαούς.

v. 112. ταῦτα μοι μελαγχίτων] A. διὰ ταῦτα ἡ φρήν μου ἢ μελαγχίτων καὶ πενθήρης ἐστίν, ἡ ἀμφιμέλαινα, ἀμύσσεται φόβῳ, ἤτοι διακόπτεται ὑπὸ τοῦ φόβου· ἀσυνδέτως· Ἢ οὕτως, ἡ φρήν μου ἡ μελαγχίτων, ἤτοι ἡ συνετὴς καὶ ἐν βάθει κειμένη, καὶ ἀφανὴς οὖσα περὶ φόβῳ διακόπτεται. Εἴρηται δὲ παρὰ τό· (Iliad. α'. 243.)

— — σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις.

Τοῖς γὰρ τοῦ σώματος πάθεσι δοκοῦμεν συμπάσχειν καὶ τὴν ψυχήν.

ταῦτα] B. διά. μελαγχίτων] συνέτης ἢ πενθήρης.

v. 113. ἀμύσσεται] B. σπαράσσεται.

v. 114. ὀὰ] A. Περσικὸν θρήνημα.

v. 115. μὴ πόλις πύθηται] A. Μὴ πύθηται, φησί, καὶ ἀκούσῃ τὶς τῶν ἑτέρων πόλεων κενὸν ἀνδρῶν ὂν τὸ ἄστυ τὸ τῆς Σουσίδος. Οὕτω γὰρ ἂν τὸ Κισσίων πόλισμα ἀντίδουπον ἔσεται, ἤτοι ἀντηχῆσει τοῖς θρήνοις ἐκ τοῦ ἑκατέρου μέρους. Μὴ ἀντηχήσῃ, φησί, θρῆνον αὐτῶν τελευτησάντων.

πόλις] B. ἑτέρα. πύθηται] ἀκούσῃ. Ὁ λέγει τοιοῦτόν ἐστι. Μή τις τῶν πασῶν πόλεων πύθηται καὶ ἀκούσῃ τὰ Σοῦσα ἀνδρῶν ἔρημα γινόμενα. Τουτέστι μὴ γίνοιτό ποτε

ἀφανισθῆναι τὴν τῶν Περσῶν ἀρχήν· εἰ γὰρ ἔσται τοῦτο, τὸ Κισσίνων πόλισμα ἐξ ἐναντίου θρῆνον ἐγείρει. Σοῦσα γὰρ καὶ Κίσσινα καὶ Ἐκβάτανα Περσικαὶ πόλεις, ἐν αἷς οἱ τῶν Περσῶν ἄρχοντες βασίλεια ἐποιοῦντο.

v. 116. κένανδρον] B. ἀνδρῶν ἔρημον.

v. 119. ἀντίδουπον] B. ἀντῆχις ἐν τῷ θρήνῳ. ἔσσεται] ἢ πρὸς τὸ ἔ σ σ ε τ α ι καὶ τὸ ὀ ἃ στίζον, ἵνα πρὸς τὸ ἀ π ύ ω ν ἔξωθεν λαμβάνῃς ἔ σ τ α ι, λογιζόμενος καθολικὸν τὸ γ υ ν α ι κ ο π λ η θ ὴ ς ὅ μ ι λ ο ς, διὰ πάσας τὰς ἐν Περσίδι γυναῖκας, ἢ πρὸς τὸ ἔ σ σ ε τ α ι ὑπόστιξον, ἵν' ᾖ ὁ γ υ ν α ι κ ό π λ η θ η ς ὅ μ ι λ ο ς μόνα, αἱ ἐν Κισσίνοις γυναῖκες. Εἰ δέ τις εἴποι ὡς γ υ ν α ι κ ο π λ η θ ο ῦ ς ὁ μ ί λ ο υ ἀ π ύ ο ν τ ο ς ἔδει εἰπεῖν, φαμὲν, ὡς ἐπειδὴ ὁ τῶν γυναικῶν ὅμιλος μέρος ἦν τοῦ Κισσίνου πολίσματος, διὰ τοῦτο γ υ ν α ι κ ο π λ η θ ὴ ς ὅ μ ι λ ο ς εἶπεν. Εὕρηται δὲ αὕτη ἡ σύνταξις οὐκ ἐν ποιηταῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν Θουκυδίδῃ.

v. 120. ὀᾶ τοῦτ' ἔπος] A. ὁ γυναικοπληθὴς ὅμιλος ἐκεῖσε ἀπύων ὀᾶ, τοῦτο δηλοῖ τὸ ἔ π ο ς. Τὸ δὲ ἀ π ύ ω ν οὕτως νοητέον· ἢ ἔσται ἀπύων καὶ φωνῶν, ἔξωθεν λαμβανομένου τοῦ ἔσται. Ἢ τὴν μετοχὴν ἀντὶ ῥήματος τοῦ ἀ π ύ σ ε ι.

v. 121. ἀπύων] B. ἔσται βοῶν.

v. 122. βυσσίνοις] B. κοκκίνοις. λακὶς] ἤγουν κτύπος ὑπὸ χειρῶν ἢ σχίσματος. Σχιζομένων γὰρ τῶν πέπλων ἠχὼ γίνεται.

v. 123. πέδῃ λακὶς] A. ἀπὸ κοινοῦ πάλιν τὸ μὴ, ἵν' ᾖ οὕτως, μὴ πέσῃ ῥῆξις ἐν τοῖς πέπλοις τοῖς βυσσίνοις, ἤτοι μὴ διαῤῥήξωσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν.

v. 124. πᾶς γὰρ ἱππηλάτας] A. πᾶς γὰρ ἱππικὸς λαὸς, καὶ πεδοστιβὴς, ἤτοι τῷ πέδῳ καὶ τῇ γῇ περιπατῶν, καὶ πεζῇ βαδίζων, καταλελοίπασι τὴν πόλιν, ἀκολουθοῦντες τῷ Ξέρξῃ, ὥσπερ τὸ σμῆνος τῶν μελισσῶν ἕπεται τῷ ἀρχηγῷ αὐτῶν. Λέγεται γὰρ ὡς εἰ μὴ ἀρχηγὸς τῶν μελισσῶν πρότερον πετάσει, ἄλλως οὐχ ἵπτανται αἱ ἕτεραι.

v. 125. πεδοστιβὴς] B. πεζικός.

v. 126. σμῆνος] B. πλῆθος.

v. 127. ὀρχάμῳ] B. ἡγέμονι ἤγουν τῷ Ξέρξῃ.

v. 128. τὸν ἀμφίζευκτον] A. ἐξαμείψας καὶ περάσας τὸν ἀμφίζευκτον ἅλιον πρῶνα τὸν κοινὸν τῆς ἀμφοτέρας γῆς, τῆς Εὐρώπης δηλαδὴ καὶ τῆς Ἀσίας. Ἀ μ φ ί ζ ε υ κ τ ο ν δὲ, τὸν ζευγνῦντα ἄμφω τὰς ἠπείρους, ἢ ζευγνύμενον ἐξ ἀμφοῖν. Ἢ τὸν ὑποζευχθέντα· βατὸν γὰρ αὐτὸν ἐποίησεν ὁ Ξέρξης.

ἀμφίζευκτον] B. τὸν ἠόσιν ἀμφοτέραις ζευχθέντα διὰ τῶν πλοιῶν.

v. 129. ἀμφοτέρας] B. Ἀσίας καὶ Εὐρώπης. ἅλιον] θαλάσσιον.

v. 130. πρῶνα] A. τὸν προνεύοντα καὶ εἰς τὰς ἀμφοτέρας ἠπείρους. Ἢ τὸν κοινὸν ἑκατέρας γῆς. Μεταξὺ γάρ ἐστιν Εὐρώπης καὶ Ἀσίας. Ἄλλως. Πρῶνα ἀμφοτέρας αἴας κοινὸν, οἱ μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, οἱ δὲ Ταῦρον, τὸ ὄρος.

πρῶνα] B. ἐξοχήν. Ἐνταῦθα καταχρηστικῶς τὸ π ρ ῶ ν α εἶπε· πρῶν γὰρ κυρίως ἡ τῶν ὄρων ἐξοχή. Ἐνταῦθα δὲ διὰ τοῦτο εἶπε, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξοχὴν τῆς ἔξω θαλάσσης πρὸς τὴν εἴσω, καὶ οἱονεὶ αὐχένα. Ἐθεράπευσε δὲ αὐτὸ εἰπεῖν ἅλιον.

v. 131. λέκτρα δ' ἀνδρῶν] A. τὰ λέκτρα δὲ τῶν ἀνδρῶν τῇ αὐτῶν ἀποδημίᾳ καὶ ἀπουσίᾳ πίμπλανται καὶ πληροῦνται τοῖς δάκρυσιν. Αἱ δὲ Περσίδες γυναῖκες ἀκροπενθεῖς καὶ ἐπιμανῶς πενθοῦσαι.

λέκτρα] B. αἱ κοῖται.

v. 132. δακρύμασι] B. τῶν γυναικῶν.

v. 133. Περσίδες] B. Τοῦτο ὀρθόπτωτον. Δέον γὰρ εἰπεῖν Περσίδων ἑκάστη λείπεται μονόζυξ, πολύκλαυστος ἐν φιλάνορι πόθῳ, ἐξ ὀρθοῦ ἐπήνεγκε τὴν σύνταξιν, καὶ ἀντὶ εἰπεῖν ἀκροπενθὴς πρὸς τὸ ἑ κ ά σ τ η ς οὕτω γὰρ ὁ λόγος ἀπῄτει, πρὸς τὸ Π ε ρ σ ί δ ε ς ἔταξεν. ἀκροπενθεῖς] πολύκλαυστοι.

v. 134. ἑκάστη πόθῳ] A. Ἑκάστη γοῦν Περσὶς γυνὴ τὸν ἑαυτῆς εὐνατῆρα καὶ ἄνδρα ἀποπεμψαμένη τὸν αἰχμήεντα καὶ θοῦρον καὶ πολεμικὸν λείπεται αὐτὴ τοῦ λοιποῦ μονόζυξ καὶ μόνη.

φιλάνορι] B. ἀνδρῶν.

v. 136. εὐνατῆρ'] B. σύνοικον.

v. 138. ἀλλ' ἄγε Πέρσαι] A. ἀλλὰ φέρε, ὦ Πέρσαι, ἐνιζόμενοι καὶ ἐγκαθήμενοι εἰς τοῦτο τὸ ἀρχαῖον στέγος, ἤγουν εἰς ταύτην τὴν ἀρχαίαν καθέδραν, φροντίσωμεν καὶ βουλευσώμεθα πῶς πράσσει καὶ τί ποιεῖ ἐν Ἑλλάδι ὁ Ξέρξης, χρεία δὲ προσήκει· τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ γ ά ρ. Ἡ χρεία γὰρ προσῆκον ποιεῖ τὸ βουλεύεσθαι.

ἐνιζόμενοι] B. κατοικοῦντες.

v. 140. βαθύβουλον] B. συνετωτάτην.

v. 141. προσήκει] B. προσῆλθε.

v. 143. τὸ πατρωνύμιον] A. τὸ πατρωνύμιον γένος, ἤτοι ὁ κατὰ πατέρα συγγενὴς ἡμῖν, τοῦτ' ἔστιν, ὁ ἐκ προγόνου Ἰθαγενής.

v. 144. γένος] B. ὑπάρχει.

v. 145. πότερον τόξου ῥῦμα] A. πότερον ἄρα, φησὶν, ἡ ὁρμὴ τοῦ τόξου ἐστὶ τὸ νικῆσαν καὶ ἡττῆσαν τοὺς Ἀθηναίους, ἢ ἰσχὺς τῆς δορυκράνου λόγχης κεκράτηκε καὶ ἐνίκησε τοὺς Πέρσας δηλαδή. Οἱ μὲν γὰρ Πέρσαι τοξόται· οἱ δ' Ἀθηναῖοι, λογχηφόροι. Ὃ δὲ λέγει, ἐστὶ τοιοῦτον· ἆρα οἱ Πέρσαι ἐνίκησαν τοὺς Ἀθηναίους, ἢ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς Πέρσας;

τόξου ῥῦμα] B. ἕλκυσμα· ἤγουν οἱ τοξικώτατοι Πέρσαι.

v. 146. δορυκράνου] B. τοῖς ἐκ κρανίου ξύλου οὔσης· τοῦτο γὰρ ἰσχυρότατον καὶ στεγανώτατον πρὸς τὸ ποιεῖσθαι δόρατα. Ἢ ἐκ τοῦ εἰπεῖν δ ο ρ υ κ ρ ά ν ο υ λόγχης ἐδήλωσεν ἐν ταυτῷ δύο, δόρυ καὶ κράνος. Τὸ γὰρ δ ο ρ ι κ ρ ά ν ο υ λ ό γ χ η ς ἰ σ χ ὺ ς τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν ἄνδρες κράνει καὶ δορὶ ἰσχύοντες.

v. 148. ἀλλ' ἥδε θεῶν] A. Ἀλλ' αὕτη ἡ τοῦ βασιλέως μήτηρ, ἡ δέσποινα δὲ ἐμὴ, ὑπάρχουσα φῶς τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ἴσον τῶν θεῶν ὁρμᾶται ἤτοι ἔρχεται. Λέγει δὲ τὴν Ἄτοσσαν, ἥτις ἦν θυγάτηρ μὲν Κύρου, γυνὴ δὲ Δαρείου, μήτηρ δὲ Ξέρξου κατὰ Ἡρόδοτον.

v. 149. φάος] B. θέαμα.

v. 151. καὶ προσφθόγγοις δὲ] A. καὶ προσηγόροις δὲ λόγοις πρέπον αὐτὴν προσφωνεῖν, ἤτοι πρέπει χαιρετίσαι αὐτήν. Εἶτα κοινῶς ὁ χορὸς χαιρετίζων αὐτὴν, φησὶν, ὦ χαῖρε βασίλισσα τῶν Περσίδων τῶν βαθυζώνων. Βαθύζωνοι δὲ αἱ Περσίδες, διὰ τὸ κροσσωτὰς ζώνας ἔχειν. Ταῦτα δὲ ἀκούσασα ἡ Ἄτοσσα τοῦ χοροῦ εἰπόντος, εἴ τι μὴ ἡ πρὶν εὐτυχία μεθέστηκε, φησὶ, διὰ ταῦτα καὶ ἐγὼ παραγίνομαι ἐνταῦθα πρὸς ὑμᾶς καταλείψασα τοὺς χρυσῷ κεκοσμημένους οἴκους, καὶ τὸν βασιλικὸν κοιτῶνα· καὶ ἐμὲ κατὰ τὴν καρδίαν ἔσωθεν κόπτει φροντίς· εἰς ὑμᾶς δὲ ἐρῶ λόγον, οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὖσα, ἤτοι οὐδ' ὅλως ἐμαυτῆς κυρία τυγχάνουσα, οὐκ ἄφοβος. Δονοῦμαι γὰρ καὶ τῶν φρενῶν ἐξίσταμαι, τῷ ὀνείρῳ.

προσφθόγγοις] B. χαιρετιστικοῖς.

v. 155. θεοῦ μὲν εὐνάτειρα Περσῶν] A. τοὺς βασιλεῖς θεοὺς καλοῦσιν οἱ Πέρσαι. θεοῦ μὲν] B. τοῦ Δαρείου. εὐνάτειρα] σύνοικος. θεοῦ δὲ] τοῦ Ξέρξου.

v. 156. δαίμων παλαιὸς] A. ἡ εὐδαιμονία.

δαίμων παλαιὸς νῦν ἐφέστηκε] B. ἤγουν ἡ παλαιὰ εὐτυχία τῶν Περσῶν μεταβέβληται, ἣν ἐν τοῖς πολέμοις εἶχον, καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν ἀνθρώπων ἐδόκουν ἄριστοι.

v. 157. ταῦτα B. διὰ τοῦτο. χρυσεοστόλμους] χρυσῷ κεκαλλωπισμένους. Στολμὸς γὰρ ὁ καλλωπισμός.

ταῦτα δὴ λιποῦσ' ἱκάνω] Γ. ἡ εἴσθεσις μονοστροφικῆς περιόδου, εἰ δὲ βούλει, διπλῆς μερικῆς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ιζ'.

v. 159. ἀμύσσει] B. σπαράσσει.

v. 160. οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὖσ' ἀδείμαντος] B. τουτέστι ἔξω τοῦ καθεστηκότος τυγχάνουσα ὑπὸ τοῦ φόβου, ὃν ἐν τῇ ψυχῇ ἔχω.

v. 161. μέγας πλοῦτος] A. δέδοικα, φησὶ, μήπως ὁ μέγας πλοῦτος καὶ ἡ εὐδαιμονία, κονίσσας ἢ κονισθεὶς καὶ βληθεὶς ἐν τῷ ποδὶ, καὶ ῥιφεὶς καὶ λακτισθεὶς εἰς οὖδας ἀνατρέψῃ τὸν ὄλβον ὃν ὁ Δαρεῖος εἷλεν. Ἤτοι τὸ κλέος ὃ ἔλαβεν ὁ Δαρεῖος καὶ εἰς μέγα ὕψωσεν, οὐ χωρὶς τῶν θεῶν.

κονίσας] B. ταράξας. Ἡ σύνταξις· μὴ ὁ μέγας πλοῦτος κονίσας καὶ ταράξας τὸ ἔδαφος ἐν ποδὶ ἀνατρέψῃ καὶ ἀπολέσῃ τὸν ὄλβον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν Περσῶν, ὃν μετὰ τῶν θεῶν μέγας καὶ θαυμαστὸς Δαρεῖος ἐποίησε. Σωματοποιεῖ δὲ ἐνταῦθα τὸν πλοῦτον· ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι. Φοβοῦμαι μὴ ἡ μεγίστη τῶν Περσῶν εὐδαιμονία αὐτὴ ὑφ' ἑαυτῆς ἀνατραπείη καὶ ἀφανισθείη. Ὅθεν διπλῆν κατὰ νοῦν στρέφω φροντίδα. Ἐστὶ δὲ αὐτή τις, μήτε τὸν πλοῦτον περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, ὅς τὸν ὑπερμαχοῦντα οὐκ ἔχει· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἄνανδρον· μήτε τοῖς ἀχρημάτοις, ἤγουν τοῖς πένησι λάμπειν φῶς τοσοῦτον καὶ εὐδαιμονίαν, ὅση δύναμις πάρεστιν· τουτέστιν, οὔτε ὁ πλοῦτός ἐστι περισπούδαστος, ὁ μὴ ἀσφαλὴς, οὔτ' αὖ τὸ ἐνάντιον μακάριστοί εἰσιν οἱ πένητες· ἔχοντες μὲν ἰσχὺν τὴν αὐτῶν χρημάτων, ἢ ἀπολειπόμενοι. Λέγει δὲ ταῦτα διὰ τὸ μηδὲν ὄφελος εἶναι ἔτι τῶν τοσούτων τῆς τῶν Περσῶν ἀρχῆς θησαυρῶν, εἰ Ξέρξης ἡττηθείη, πάντας Πέρσας μεθ' ἑαυτοῦ ἐπαγόμενος, καὶ τῆς Περσίδος μετὰ γυναικῶν καὶ γερόντων ἀπολειφθείσης. Δέον δὲ οὕτως εἰπεῖν, μήτε χρημάτων ἀνάνδρων πλῆθος ἔτι σέβειν, μήτε μακαρίζειν τοὺς ἀχρημάτους, ἐνήλλαξε, καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν μακαρίζειν, λ ά μ π ε ι ν εἶπεν.

v. 163. ταῦτά μοι διπλῆ μέριμν' ἄφραστος] A. ἤτοι ἄλεκτος. Ἡ δὲ τοιάδε, μήτε χρημάτων πλῆθος σέβειν ἀνάνδρων, ἤτοι ἀνδρῶν ἐκεῖσε μὴ παρόντων· μήτε τοῖς ἀχρημάτοις ἀνδράσι, δηλονότι τοῖς πένησι, λάμπειν φῶς εὐτυχὲς, ὅ ἐστι σθένος. Τοῦτ' ἔστιν, οὐ πάσης ἀπολαύουσι τῆς τοῦ φωτὸς ἡδονῆς οἱ πένητες· ἑτέρου γὰρ λείποντος τὸ τῆς εὐδοκιμήσεως δυσχερές. Χωρὶς μὲν ἀνδρῶν ἄχρηστά εἰσι τὰ χρήματα, χωρὶς δὲ χρημάτων οἱ ἄνδρες· καὶ ἁπλῶς οἱ μὴ ἔχοντες ταῦτα ἀνίσχυροι.

ταῦτα] B. διὰ τοῦτο. ἄφραστος] ἄρρητος.

v. 165. φῶς] B. δόξαν.

v. 166. ἔστι γὰρ πλοῦτος] A. ἔστι γὰρ ἡμῖν πλοῦτος ἀμεμφὴς καὶ ἄφθονος· δεδοίκαμεν δὲ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἄνδρας. Ὀφθαλμὸν γὰρ καὶ φῶς τὴν τοῦ δεσπότου παρουσίαν νομίζω. ἀμφὶ δ' ὀφθαλμοῖς] ἤγουν ἀμφὶ τῷ Ξέρξῃ, ὀφθαλμὸν γὰρ ἐκεῖνον καλεῖ.

ἀμεμφὴς] B. πολύς· ὃν οὐ δύναταί τις μέμψασθαι. Ἔστι δὲ ἐνταῦθα τὸ ἀ μ ε μ φ ὴ ς ὅμοιον τῷ ἄ φ θ ο ν ο ς. Λέγει δὲ ὡς ἐστι μέν τις πλούσιος σφόδρα, μὴ δυνάμενος δὲ τοῦ πλούτου ὑπερμαχεῖν τῷ φόβῳ σύνεστιν.

v. 168. πρὸς τάδ' ὡς οὕτως ἐχόντων] A. πρὸς ταῦτα, φησὶ γίνεσθέ μοι σύμβουλοι τούτου τοῦ λόγου, ὦ Πέρσαι, γηραλέα πιστώματα, ἤτοι ὦ ἀρχαῖοι γέροντες πιστοὶ, ὡς τούτων, ὧν εἶπον, οὕτως ἐχόντων, ἀντὶ τοῦ ἀληθῶν ὄντων.

σύμβουλοι λόγου τοῦδε] B. συμβουλεύσατέ μοι τὸν περὶ τούτου λόγον.

v. 170. ἐστί μοι βουλεύματα] B. πᾶσα γὰρ ἀρίστη βουλὴ τοῖς γέρουσι πρόσεστιν, ἐμπειρίαν διὰ τὸ γῆρας ἔχουσι, καὶ αὐτὴ τοῦτο νομίζω, διὰ γὰρ τὸ μ ο ὶ τοῦτο ἐδήλωσεν.

v. 171. εὖ τόδ' ἴσθι γῆς ἄνασσα] A. Γίνωσκε ὦ βασίλισσα, ἐπὶ λόγου καὶ ἔργου, — ἐφ' οὗ ἂν δυνώμεθα πρᾶξαι καὶ εἰπεῖν, οὐ δίς σε φράσαι, ὥστε μὴ ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ βοηθῆσαί σοι.

v. 172. ὧν ἂν δύναμις ἡγεῖσθαι θέλῃ] B. ἃ ἂν ὑπ' ἐξουσίαν καὶ δύναμιν ἡμῖν ἐστι.

v. 174. πολλοῖς μὲν αἰεὶ] A. Ἡ Ἄτοσσα φησὶ πρὸς τὸν χορὸν πολλὰ μὲν νυκτερινὰ ὀνείρατα φαντάζομαι, ἐξ οὗ καιροῦ ὁ ἐμὸς παῖς ὁ Ξέρξης διακομίσας στρατὸν πορεύεται καὶ ἄπεισιν εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰαόνων, θέλων ἐκπορθῆσαι αὐτήν· ἀλλ' οὐδαμῶς τοιοῦτον ὄναρ φανερὸν εἶδόν ποτε, ὥσπερ ἐπὶ τῆς παρελθούσης νυκτός. Λέξω δέ σοι τοῦτο. Ἰστέον δὲ ὅτι Ἰάονες οἱ Ἀθηναῖοι λέγονται, ἔκ τινος Ἰάονος βασιλεύσαντος αὐτῶν.

πολλοῖς μὲν αἰεὶ] Γ. Ἡ εἴσθεσις μονοστροφικῆς περιόδου. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λθʹ· ὧν τελευταῖος

Σωθεὶς δ' ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονός.

v. 175. στείλας στρατὸν] Α. τοῦτ' ἔστι κοσμήσας. Ὁμώνυμος γάρ ἐστι λέξις. Ἔστι γὰρ στέλλω τὸ κοσμῶ, ἐξ οὗ καὶ στολή· στέλλω τὸ πλέω, ἐξ οὗ καὶ στόλος; στέλλω τὸ ἀποστέλλω, ἐξ οὗ καὶ ἀπόστολος.

στείλας] Β. ὁρμήσας, κινήσας.

v. 176. Ἰαόνων] Β. τῶν Ἀθηναίων.

v. 177. ἐναργὲς] Β. φανερόν.

v. 178. πάροιθεν] Β. προλαβούσης.

v. 179. ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ' εὐείμονε] Α. ἐντεῦθεν ἔλαβεν ὁ Σοφοκλῆς τό·

Ἐδόξατην μοι τάδ' ἠπείρῳ μολεῖν.

καὶ Εὐριπίδης (Iphig. in Taur. v. 44.)

Ἔδοξ' ἐν ὕπνῳ τῆσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς.

Πρόσεχε δὲ τῇ τοῦ ὀνείρου ἀναγνώσει.

ἐδοξάτην] Β. ἐφάνησαν. εὐείμονε] καλῶς ἐσταλμέναι καὶ ἐνδεδυμέναι.

v. 180. ἠσκημένη] Β. κεκοσμημένη.

v. 181. Δωρικοῖσιν] Β. Ἑλληνικαῖς.

v. 182. τῶν νῦν] Β. γυναικῶν.

v. 183. γένους ταυτοῦ] Α. Ἄνδρων ὁ Ἁλικαρνασσεὺς φησὶ τὸν Ὠκεανὸν γῆμαι Πομφολύγην καὶ Παρθενόπην· σχεῖν δὲ ἐκ μὲν Παρθενόπης, Εὐρώπην καὶ Θράκην, ἐκ δὲ Πομφολύγης Ἀσίαν καὶ Λιβύην· ἀφ' ὧν τὰς ἠπείρους ὀνομασθῆναι συμβέβηκεν. Ἡ γοῦν Ἄτοσσα φησὶ δύο γυναῖκας κατ' ὄναρ ἰδεῖν, τὰς δύο ἠπείρους ταύτας, Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην.

v. 185. βάρβαρον] Β. τὴν Ἀσίαν.

v. 186. τούτω στάσιν] Α. τούτω, φησὶ, τὼ γυναῖκε τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην λίαν ἐγὼ ἐδόκουν ὁρᾷν στάσιν τινα καὶ φιλονεικίαν τεύχειν καὶ κατασκευάζειν καὶ ποιεῖν ἐν ἀλλήλαις. Παῖς δὲ ὁ ἐμὸς μαθὼν στασιαζούσας ταύτας κατεῖχε καὶ ἐπράϋνε, καὶ ἡμέρου αὐτάς· ἤθελε γὰρ ὁ Ξέρξης εἰς ἓν ἀγαγεῖν κράτος τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν· ὑπὸ ἅρμασι δὲ ζεύγνυσιν αὐτὼ, ἀντὶ τοῦ αὐτὰς, καὶ λέπαδνα, ἤτοι ζυγόλωρα τίθησιν ἐπὶ τῶν αὐχένων αὐτῶν.

τούτω] Β. ἰστέον, ὅτι ἐπειδὴ αὗται δέον εἰπεῖν, ἀρσενικῶς ἐξήνεγκε κατ' Ἀττικὴν συνήθειαν, ἀντὶ τοῦ αὗται τούτω εἰπὼν, διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀλλήλοις ἀρσενικῶς πρὸς τοῦτο ἀπέδωκεν. Οὕτως γὰρ ἐν πᾶσι τοῖς παλαιοῖς βιβλίοις εὕρηται διὰ τῆς Ο καὶ Ι διφθόγγου γραφόμενον. στάσιν] μάχην.

v. 187. τεύχειν] Β. ποιεῖν.

v. 189. λέπαδνα] Α. οἱ παχεῖς ἱμάντες, οἷς ἀναδεσμοῦνται οἱ τράχηλοι τῶν ἵππων πρὸς τὸν ζυγόν. Ἐτυμολογεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ λέπω τὸ λεπίζω, λέπανον καὶ λέπαδνον. Τινὲς δὲ λέπαδνα τοὺς μασχαλιστῆρας φασί.

αὐτὼ] Β. αὐτάς. λέπαδνα] ζυγόλωρα.

v. 190. χ' ἡ μὲν] Α. καὶ ἡ μὲν, ἤγουν Ἀσία ἐπυργοῦτο καὶ ἐκοσμεῖτο καὶ ἤρετο τῇ στολῇ τῇδε. Δεικτικῶς δὲ τοῦτο, ἀντὶ τοῦ Περσικῇ ταύτῃ, ἣν φορῶ. Εἶχε δὲ στόμα εὔαρκτον καὶ ὑπήκοον καὶ πειθήνιον ἐν τῷ χαλινῷ.

τῇδ' ἐπυργοῦτο] Β. ταύτῃ τῇ Περσικῇ ἐσεμνύνετο.

v. 191. εὐαρκτον] B. εὐπειθής.

v. 192. ἡ δ' ἐσφαδάζε] A. ἡ δὲ Εὐρώπη ἐσφάδαζε καὶ ἅρμα, καὶ ἐπήδα, καὶ διὰ τῶν χειρῶν ἔντη τοῦ δίφρου βίᾳ ῥήσσει, ἢ τὸν δίφρον*, καὶ ξυναρπάζει ἄνευ χαλινῶν, ἤτοι ἀχαλίνωτον γενόμενον, καὶ τὸν ζυγὸν συνθλᾷ. Πίπτει δὲ ἐκ τοῦ ἅρματος ὁ Ξέρξης, οὗτος γὰρ ἦν ὁ ὑπὸ ζυγὸν ἔχων αὐτάς. Καὶ πατὴρ Δαρεῖος παρίσταται οἰκτείρων αὐτόν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο εἶδεν ὁ Ξέρξης, αἰδεσθεὶς τὸ πτῶμα διαῤῥηγνύει τοὺς οἰκείους πέπλους Ἄλλως. ἐσφάδαζε] ἐσκάριζε.

ἐσφάδαζε] B. ἐταράττετο, ἐστασίαζε.

ἐν τῇ] B. ἐν ταύτῃ τῇ δεξίᾳ.

v. 193. ξυναρπάζει] B. ἐκφεύγει.

v. 196. Δαρεῖος οἰκτείρων σφε] B. διὰ τοῦτο ᾤκτειρε τὸν Ξέρξην Δαρεῖος, διὰ τὸ καὶ αὐτὸν εἰς Ἑλλάδα μετὰ στρατοῦ ἐλθεῖν καὶ ἡττηθῆναι, καὶ ταῦτα μυριοπλάσιον πλῆθος ἔχοντα ἢ πρώην ἐκεῖνος. Δαρεῖος μὲν γὰρ ἐν τῇ πρώτῃ στρατίᾳ οὐκ ἦν, ἀλλὰ στρατηγὸν αὐτοῦ τὸν Δᾶτιν ἔπεμψε. Ξέρξης δὲ οὐκ ἠνέσχετο ἕτερον πέμψαι, ἀλλ' αὐτὸς παρῆν. Ὅθεν καὶ ἡττηθεὶς μείζω τὴν αἰσχύνην ἐκτήσατο, ἢ εἰ μηδὲν ἦν.

v. 197. ῥήγνυσιν] B. ὑπ' αἰδοῦς.

v. 199. καλιῤῥόου πηγῆς] A. πηγή τις ἱερά ἀφ' ἧς ἀνιμᾶτο νᾶμα ταῖς θυσίαις ἐπιχεῖσθαι· διὰ γοῦν τὸ ἐξ αὐτῆς τὰς θυσίας γίνεσθαι καλίῤῥοον αὐτὴν ὠνόμασεν. Ἀποτροπιαστὴν δὲ τῶν ὀνείρων φασὶν εἶναι τὸν ἥλιον. Τούτου γὰρ ἐπιλάμψαντος οἱ ὄνειροι διασκεδάζονται.

καλιῤῥόου] B. Καλιῤῥόη, ὄνομα πηγῆς, ἀφ' ἧς οἱ μέλλοντες θύσειν τὰς χεῖρας ἐκάθαιρον. Φασὶ γοῦν διὰ τὸ αἰτίαν εἶναι καθάρμου Καλιῤῥόην αὐτὴν ὠνομᾶσθαι. Λέγει δὲ ἐνταῦθα Ἄτοσσα καλιῤῥόου ἅψασθαι, ἢ ὅτι ἐν τῇ Περσίδι ἦν αὐτὴ ἡ πηγή, ἢ ὡς καθαρὸν ἔχουσα ὕδωρ καλίῤῥοον ἐκάλεσε τὴν πηγήν, ἀφ' ἧς τὰς χεῖρας ἐνίψατο.

v. 200. θυηπόλῳ] B. θυσίαν μελλούσῃ ἐπηνεγκεῖν.

v. 201. ἀποτρόποισι δαίμοσι] A. οἷς ἀποτροπιαζόμεθα τοὺς ὀνείρους.

βομῷ] B. ἐν ᾧ τὰ θύματα ἔσφαζον ἐκαλεῖτο βωμὸς, ὧν τετραγωνοειδὴς τόπος τοῦ ἱεροῦ. Ἐσχάρα δὲ ὁ λάκκος ἐν ᾧ τὰ ἱερὰ ἔκαιον. Πέλανος] οὐ μόνον ὁ ῥῦπος, ὡς καὶ Εὐριπίδης φησιν ἀφρώδη πέλανον (Orest. 220.) ἤτοι τὸν ἐξ ἀφροῦ ῥῦπον ἀλλὰ καὶ θῦμά τι. ἀποτρόποισι δαίμοσι] τοῖς ἀποτρεπτικοῖς κακῶν ὀνειράτων.

v. 202. θέλουσα θῦσαι πέλανον] A. Πέλανος κυρίως ὁ πεπηγὼς ῥῦπος λέγεται. Ἄλλως· Ὁ ἀφρὸς ὁ γινόμενος ἐν τῇ χύτρᾳ. Ἐτυμολογεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ πέλω τὸ ἀναστρέφομαι· ἐνταῦθα δὲ πέλανον τὴν θυσίαν φησί.

ὧν τέλη τάδε] B. οἵτινες εἰσὶ τῶν τοιούτων ἔφοροι. Λέγει δὲ τὸν Ἀπολλῶνα.

v. 204. ἄφθογγος] B. ἄφωνος.

v. 205. μεθύστερον] A. μετὰ δὲ τοῦτο ὁρῶ κίρκον, ἤτοι ἱέρακα, σφαδάζοντα καὶ ὀξέως κινούμενον ἐν τοῖς πτεροῖς, καὶ χηλαῖς, ἤτοι τοῖς ὄνυξι, τὸ κάρα καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀετοῦ διακόπτοντα. Ὁ δὲ ἀετὸς, ἤγουν ὁ Ξέρξης, οὐδὲν ἄλλο ἐποίει, ἢ μόνον παρεῖχε τῷ ἱέρακι τὸ σῶμα χρῆσθαι, ὡς βούλεται. Ἀετὸν οὖν τὸν Ξέρξην φησὶ, διὰ τὸ βασιλικὸν καὶ γενναῖον, ἱέρακα δὲ τὸ τῶν Ἀθηναίων στράτευμα, διὰ τὸ πρὸς τοὺς Πέρσας ἐλάττονα ἔχειν κατὰ πολὺ τὴν δύναμιν.

κίρκον] B. ὀξύπτερον.

v. 206. κάρα] B. τοῦ ἀετοῦ.

v. 207. πτήξας] B. φοβηθείς.

* Ita correxit Abreschius vulgatam lectionem: καὶ διὰ τῶν χειρῶν ἐν τῇ τοῦ δίφρου βίᾳ ῥήσσει τὸν δίφρον. Nempe ἔντη s. ἔντεα δίφρου sunt frena et lora quibus currui adjuncta erat illa mulier, quæ Europam s. potius Græciam repræsentabat.

v. 208. παρεῖχε] B. τῷ κίρκῳ. ταῦτ' ἔμοιγε] ταῦτα ἰδοῦσα φοβοῦμαι, οἶμαι δὲ καὶ ὑμᾶς ἀκούοντας.

v. 211. οὐχ ὑπεύθυνος πόλει] A. οὐ τιμωρητέος, οὐ δίκας ὀφείλων, διὰ τὸ ὑμᾶς αὐτὸν παρορμῆσαι, καὶ κοινῷ δόγματι γενέσθαι τὴν ἐκείνου ἔξοδον καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἄφιξιν.

οὐχ ὑπεύθυνος] B οὐ μεμπτός.

v. 212. ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονὸς] B. ὥσπερ καὶ πρώην. Ὑπὲρ γὰρ τῆς τῶν Περσῶν ἀρχῆς, ὅπως ἔτι μεγίστη γένοιτο, προινοεῖτο.

v. 213. οὔ σε βουλόμεσθα] A. ὁ χορὸς ἀκούσαι τοῦ ὀνείρου τῆς Ἀτόσσης φησὶ πρὸς αὐτὴν, ὦ μῆτερ τοῦ Ξέρξου οὐδαμῶς θέλομεν οὔτε ἄγαν ἐκφοβεῖν ἐν λόγοις σὲ, ἤτοι λέγειν ὅτι κατὰ ταῦτά ἐστιν ἃ εἶδες, οὔτε παραθαρσύνειν τῷ οἴεσθαι ὅτι καλά· τοὺς θεοὺς δὲ τοὺς οὐρανίωνας πρῶτον ἐν ἱκεσίᾳ παρακαλέσασα, εἴτι κακὸν καὶ μισητὸν εἶδες, ζήτει αὐτοὺς ποιεῖν ἀποσόβησιν τούτων, τὰ καλὰ δὲ πεπληρωμένα γενέσθαι καὶ σῶα καὶ τῷ Ξέρξῃ καὶ τῇ πόλει. Δεύτερον δὲ πρέπει σὲ ἐπιθῦσαι θυσίας τῇ γῇ τε καὶ τοῖς κάτω νεκροῖς, αἰτοῦ δὲ καὶ ζήτει καὶ παρακάλει τὸν Δαρεῖον, ὃν λέγεις ἰδεῖν κατ' ὄναρ ταῦτά σοι ἀγαθὰ κάτωθεν ἀπὸ τῆς γῆς πέμπειν εἰς φάος, ἤτοι ἀναδιδόναι σοι ἀγαθὰ τὰ ὀνείρατα ἃ εἶδες. Οἱ γὰρ ὄνειροι ἐκ τῆς γῆς ἀνέρχεσθαι λέγονται.

οὔ σε βουλόμεσθα] B. οὐκ ἐθελήσομεν διακρίναι τὸ ὄναρ, εἴτε χρηστόν ἐστιν, εἴτ' ἀπευκταῖον. Ἐὰν γὰρ δυστυχίας σημαντικὸν εἴπωμεν εἶναι, λυπήσομέν σε καὶ ἐμβαλοῦμεν εἰς φόβον, ἀγωνιῶσαν ὑπὲρ παιδὸς μή τι κακὸν πάθοι. Ἐὰν δὲ χρηστὸν καὶ λυσιτελὲς αὐτὸ διακρίνωμεν, θρασυνοῦμέν σε καὶ ἀμελῆσαι ποιήσομεν τῶν θεῶν. Διὸ τούτους ἱκετεύουσα εὔχου τὰ λῶστα.

οὔ σε βουλόμεσθα] Γ. ἡ εἴσθεσις διπλῆς μερικῆς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ λδ' ὧν τελευταῖος·

καὶ φέρει σαφές τι πρᾶγος ἐσθλὸν ἢ κακὸν κλύειν.

v. 214. προστροπαῖς ἱκνουμένη] B. παρακλήσεσι ἱκετεύουσα.

v. 215. φλαῦρον] B. κακὸν, φοβερόν. ἀποτροπὴν τελεῖν] ἀποδίωξιν πληροῦν.

v. 218. φθιτοῖς] B. νεκροῖς. πρευμενῶς] συμπαθῶς.

v. 221. τἄμπαλιν δὲ] A. καὶ ταῦτα ἐναντία τούτων τῶν ἀγαθῶν αἰτοῦ κατεχόμενα τῇ γῇ ἀμαυροῦσθαι, ἤτοι ὑπὸ τῆς γῆς κρατηθέντα, ἀφανισθῆναι τῷ σκότει.

τἄμπαλιν δὲ] B. τὰ ἐνάντια. τῶνδε] τῶν ἐσθλῶν. κάτοχ' κεκρατημένα. ἀμαυροῦσθαι] ἀφανίζεσθαι.

v. 222. ταῦτα θυμόμαντις ὢν] A. ταῦτα, φησὶ, παρῄνεσα οὐ φύσει μάντις ὢν, ἀλλ' ἀπὸ λογισμοῦ κρίνων καὶ ἀπὸ ἐνθυμήσεως. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ θ υ μ ό μ α ν τ ι ς.

θυμόμαντις] B. οὐ τέχνῃ μάντις, ἀλλ' ἐκ λογισμοῦ κρίνων. πρευμενῶς] εὐνοϊκῶς, συμπαθῶς.

v. 223. τῶνδε κρίνομεν πέρι] A. τὸ φανερὸν κρίνομεν, εἰς καλὸν τὰ ὁραθέντα σοὶ ὀνείρατα ἐκβιβασθῆναι. Τὸ δ' ἄλλο κρίνομεν, τόδε καλὸν γενέσθαι, τὸ, ἐὰν ἀπέλθουσα θύσῃς τοῖς θεοῖς, ὡς προείφημεν.

πανταχῆ] B. κατὰ πάντα τὸν τρόπον. τελεῖν σοι] τοὺς θεοὺς καὶ τὸν πόσιν. τῶνδε κρίνομεν πέρι] κρίνομεν δὲ καὶ λογιζόμεθα περὶ τῶνδε. Ὧν ἐθεάσω κατ' ὄναρ, εἰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀναθήσεις, καὶ χοὰς τῷ πόσει ποιήσεις, καλῶς τούτους τελεῖν σοι κατὰ πάντα τρόπον ταυτί. Εἴτε γὰρ χρηστά ἐστι, ταχέως τελέσουσιν, εἴτ' αὖ τουναντίον, ἀλεξίκακοι γίνωνται, ἐξιλεωθέντες θυσίαις τε καὶ δεήσεσι ταῖς σαῖς.

v. 224. ἀλλὰ μὴν εὔνους] A. ἀλλὰ δὴ σὺ ὁ πρῶτος ἀκούσας τοῦ ὀνείρου εὐνοϊκῶς συνεβεύλευσας ἐξιλεώσασθαι οὐρανίους καὶ καταχθονίους δαίμονας.

v. 225. παιδὶ καὶ δόμοις ἐμοῖσι] B. τῇ ἡμῶν ἀρχῇ. τήνδ' ἐκύρωσας φάτιν] τὸ τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι καὶ παρ' ἐκείνων αἰτεῖν τὰ βέλτιστα.

v. 226. ἐξιλεοῖτο δὲ] A. σὺ μὲν, φησὶν, ἐκύρωσας καὶ ἐβεβαίωσας ταύτην τὴν φήμην, τὸ θῦσαι δηλονότι τοῖς θεοῖς ὑπὲρ τοῦ παιδὸς τοῦ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν οἴκων· εἴθε δὲ ἡ ἐξιλέωσις εἰς ἀγαθὸν ἀποβαίνοι. Ταῦτα δὲ ὡς λέγεις, πάντα ποιήσομεν τοῖς θεοῖς, καὶ τοῖς κάτω νεκροῖς, ὁπόταν ἀπέλθωμεν εἰς τοὺς οἴκους ἡμῶν.

ἐφίεσαι] B. ἀποδέχῃ, προστάττεις.

v. 227. ἔνερθε γῆς φίλοις] B. ἤγουν τῷ Δαρείῳ.

v. 230. τῆλε πρὸς δυσμαῖς] A. Ἐρωτηθεὶς ὁ χορὸς ποῦ λέγουσι τὰς Ἀθήνας κρατεῖσθαι, καὶ ἐν ποίῳ μέρει τῆς γῆς, φησὶν, ὅτι μακρὰν πρὸς ταῖς δυσμαῖς τῶν φθινασμάτων τοῦ θεοῦ ἡλίου. Ὁ ἥλιος γὰρ παρὰ Πέρσαις τιμᾶται. Φ θ ι ν α σ μ ά τ ω ν δὲ, τῶν λήξεων, τῶν δυσμῶν, ἢ τῶν ἐκλείψεων· ὅτι γὰρ δύει ὁ ἥλιος, ἐκλείπει. Ἔνθα καὶ λὶψ ὁ ἄνεμος ἀπὸ δυσμῶν.

τῆλε] B. μακράν. ἄνακτος ἡλίου] τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, τοῦτον γὰρ μάλιστα πάντων σέβονται. φθινασμάτων] λήξεων.

v. 231. ἱμεῖρ'] B. ἐπεθύμει.

v. 232. πᾶσα γὰρ] A. Ἐὰν Ἀθήνας κρατήσῃ ὁ Ξέρξης τηνικαῦτα καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν καταδουλώσει. Αἱ γὰρ Ἀθῆναι εἰσὶν ἰσχυρόταται τῆς Ἑλλάδος. Τοῦτο λέγει θέλων ἐπαινέσαι τὰς Ἀθήνας.

πᾶσα] B. ναί. γένοιτ' ἂν] εἰ Ἀθήνας εἷλε.

v. 233. ἀνδροπλήθεια στρατοῦ] B. εἰποῦσ' Ἄτοσσα ὡς ἐπεθύμει Ξέρξης Ἀθήνας ἑλεῖν, ἐπειδὴ ὁ χορὸς ἔφη πρὸς αὐτὴν, ναὶ ἐπεθύμει, εἰ γὰρ Ἀθήνας εἷλε, πᾶσα ἂν ἐγεγόνει ὑπήκοος αὐτῷ ἡ Ἑλλὰς, νῦν αὐτὴ πάλιν φησὶν, οὕτω πολὺν στρατὸν Ἀθηναῖοι ἔχουσιν ὡς ἀνάλωτον εἶναι τὴν πόλιν αὐτῶν, καὶ τὸν αὐτοὺς καταγωνισάμενον καὶ πάντας ἂν ἀνθρώπους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν;

v. 234. ἔρξας πολλὰ] A. τῆς ἐν Μαραθῶνι πεζομαχίας μέμνηται. Μήδους δὲ τοὺς Πέρσας εἴρηκεν.

Μήδους] B. τοὺς Πέρσας. κατὰ] ὅτ' ἐς Μαραθῶνα ἡττήθησαν.

v. 235. τούτοισιν] B. τῷ πλήθει καὶ τῇ ἀνδρείᾳ. ἐξαρκὴς] πολύς.

v. 236. ἀργύρου πηγή τις] A. ἐν Θωρικῷ γὰρ καὶ ἐν Θαυρίῳ μέταλλα ἀργύρου τυγχάνουσιν.

ἀργύρου πηγή τις] B. ἐν Θωρικῷ γὰρ τῆς Ἀττικῆς ἀργύρου μέταλλα.

v. 237. πότερα γὰρ] A. Ἆρα, φησὶ, διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῖς πρέπει ἡ βολὴ ἡ τοξική; Ἀντὶ τοῦ ἆρα οἴδασι τοξεύειν οἱ Ἀθηναῖοι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ χορὸς λέγει, οὐδαμῶς τόξα ἕλκειν οἴδασιν· ἔγχη δὲ σταδαῖα ἤτοι ξίφη σταδαῖα, δι' ὧν συστάδην καὶ ἐγγύως καὶ πλησίον μάχονται. Τοὺς γὰρ ἐκ διαστημάτων μαχομένους κατηυτέλιζον.

τοξουλκὸς αἰχμὴ] B. ἐπειδὴ ἡ αἰχμὴ ἐπὶ λόγχης λέγεται, διὰ τοῦτο καὶ τοξουλκὸς εἶπεν, ἐμφαίνουσα διὰ τούτου τὰ τόξα.

v. 238. σταδαῖα] B. στάσιμα καὶ ἀγχέμαχα.

v. 239. τίς δὲ ποιμάνωρ] A. τίς δὲ, φησὶν, ἐστὶ ποιμάνωρ ἤτοι βασιλεὺς τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατεύματος; Ποιμένες γὰρ οἱ βασιλεῖς λέγονται. Ὁ δὲ χορὸς ἀποκριθεὶς λέγει, οὐχί τινος ἀνδρὸς ὀνομάζονται δοῦλοι οὐδ' ὑπηκόοι.

ποιμάνωρ ἔπεστι] B. ἡγεμὼν αὐτοῖς.

v. 241. πῶς ἂν οὖν μένοιεν] A. Ἀκούσασα ἡ Ἄτοσσα ὅτι οὐδέ τινος ἀνδρὸς εἰσὶ δοῦλοι οὐδὲ ὑπήκοοι οἱ Ἀθηναῖοι, φησὶ, πῶς ἂν οὖν εἰ ἀναρχίαν εἶχον, μὴ ἔχοντες ἐφεστηκότα, καὶ πρὸς διάφορα διὰ τοῦτο θελήματα μετετρέποντο, ἴσχυσαν πολεμῆσαι τοὺς ἐπελθόντας αὐτοῖς, ὡς ἐξ ἑνὸς συνθήματος, Πέρσας.

πῶς ἂν οὖν] B. μὴ ὄντος τοῦ συνέχοντος αὐτοὺς ἐν πολέμῳ ἄρχοντος.

v. 242. ὥστε] B. οὕτως ὑπομένουσι.

v. 243. δεινά τοι λέγεις] A. χαλεπὰ λέγεις τοῖς γονεῦσιν τῶν ἰόντων καὶ ἐλθόντων εἰς Ἀθήνας; ἀντὶ τοῦ ἢ μ ὴ ν· ὥστε φροντίσαι αὐτῶν.

δεινά τ. λ.] B. ἐπειδὴ τοιούτους αὐτοὺς εἶναι λέγεις, δεινὰ τοῖς τίκουσι λέγεις, τουτέστι φόβον ἐμβάλλεις πάτρασί τε καὶ μήτρασι τῶν ἀπελθόντων ἐκεῖσε παίδων φροντίσαι μή τι πάθωσιν.

v. 244. ἀλλ' ἐμοὶ] A. Ἰδὼν ὁ χορὸς τὸν ἄγγελον ἐρχόμενον, φησὶ πρὸς τὴν Ἄτοσσαν, ἀλλ' ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἤτοι κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν καὶ δόκησιν πάντως γνώσεις ἀληθῆ λόγον. Τοῦδε γὰρ τούτου τοῦ ἀνδρὸς, τὸ δράμημα καὶ τὸ βάδισμα Περσικὸν φαίνεται καὶ φέρει ἡμῖν, ὥστε ἀκούειν φανερόν τι πρᾶγμα, ἀγαθὸν ἢ κακόν.

v. 245. τοῦδε γὰρ δράμημα] B. ὁ τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς δρόμος Περσικός ἐστι, τοῦτο γὰρ δηλοῖ Π ε ρ σ ι κ ὸ ν π ρ έ π ε ι μ α θ ε ῖ ν· τουτέστιν ἐκ Περσῶν ἐστὶ τῶν ἐς Ἑλλάδα διεστρατευκότων ὁ οὗτος ἄγγελος, πρὸς ἡμᾶς ἰὼν καὶ φέρων ἡμῖν κλύειν καὶ ἀκούειν σαφές τι πρᾶγος καὶ πρᾶγμα ἐσθλὸν ἢ κακόν. πρέπει] διαλάμπει.

v. 247. ὦ γῆς ἁπάσης] Γ. εἴσθεσις ἑτέρα διπλῆς μερικῆς στίχων καὶ κώλων μα΄. Εἰσὶ δὲ οἱ μὲν στίχοι τοῦ ὑποκριτοῦ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι· τὰ δὲ κῶλα τοῦ χοροῦ ἀντισπαστικά.

v. 248. καὶ πολὺς πλούτου λιμὴν] B. ἤγουν πλοῦτε, περιφραστικῶς. Διὰ τούτου δὲ εἶπε λιμένα πλούτου, ἢ διὰ τὸ τοὺς πλέοντας ἐν λιμένι καταφεύγειν καὶ σώζεσθαι, οὕτω δὲ καὶ ὁ πλοῦτος τοὺς ἔχοντας αὐτὸν ἐνδόξους ποιεῖ καὶ φυλακὴν αὐτοῖς ἐντίθησιν.

v. 250. τὸ Περσῶν δ' ἄνθος] A. τὸ κάλλος, τὸ στράτευμα.

ὄλβος] B. εὐδαιμονία. ἄνθος] τὸ ἐξαίρετον.

v. 251. ὦ μοὶ κακὸν μὲν] A. φεῦ μοι, κακὸν μέν ἐστιν ἀγγέλλειν καὶ μηνύειν καὶ λέγειν κακά· στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν· ὅμως δὲ ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀναπτύξαι καὶ ἀνακαλύψαι καὶ φανερὸν θεῖναι ὅλον τὸ πάθος. Ἅπας γὰρ στρατὸς τῶν Περσῶν ὄλωλεν.

v. 252. ἀναπτύξαι] B. δηλῶσαι, σαφηνίσαι.

v. 254. ἄνια] A. λυπηρὰ, καὶ ἀνιαρά.

ἄνια] B. τὰ λυπηρά.

ἄνια] Γ. Ἀντισπαστικὰ κῶλα τὰ μὲν γ΄ ἡμιόλια, τὸ δὲ δ΄ πενθημιμερές. Ἔοικε δὲ στροφῇ.

v. 255. νεόκοτα] A. νεωστὶ μηνυθέντα ἡμῖν ὑπό τινος τῶν δαιμόνων. Τὰ νεωστὶ διὰ κότον τῶν θεῶν τινος γινόμενα.

νεόκοτα] B. νεοφανῆ.

δάϊα] B. πολεμικὰ, ἀφανιστικά.

v. 256. διαίνεσθε] A. δακρύετε κλύοντες καὶ ἀκούοντες τόδ' ἄχος ὃ εἶπον, ἀντὶ τοῦ ταύτην τὴν λύπην.

v. 258. ὡς πάντα γ' ἔστ' ἐκεῖνα] A. τὸ ὡ ς ἀντὶ τοῦ ὅ τ ι, καὶ ἀντὶ τοῦ λ ί α ν. Πάντα ἐκεῖνα, ὅσα ἔφην διαπεπραγμένα ἐστί· κἀγὼ δὲ ἀέλπτως νόστιμον βλέπω φάος, ἀντὶ τοῦ ἀνελπίστως ὑποστρέψας ζῶ, καὶ βλέπω τὸ φῶς.

ἐκεῖνα] B. ἃ ἐπίστασθε. διαπεπραγμένα] ἐφθαρμένα.

v. 260. ἦ μακροβίοτος] A. ὄντως μακροβίοτος καὶ πολυχρόνιος ὅδε καὶ οὗτος ὁ αἰὼν καὶ χρόνος καὶ βίος ἐφάνη ἡμῖν τοῖς γεραιοῖς, διὰ τὸ ἀκούειν τοῦτο τὸ πῆμα καὶ τὸ βλάβος τὸ ἀνέλπιστον. Καὶ ἄλλως· εἰς τοῦτο ἐμακρύνθη ὁ βίος ἡμῶν, εἰς τὸ ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα κακά.

ἦ μακροβίοτος] B. οὕτως διὰ τοῦτο μέχρι τοῦ παρόντος καιροῦ βεβιώκαμεν, ἵνα τοιούτων συμφορῶν ἀκουσταὶ γινώμεθα; ἀναγνωστέον δὲ ἢ κατὰ στάμα καὶ ὑποστιγμὴν, ἢ κατὰ στάμα μόνον. Ἦ, ἄρα, ὄντως.

v. 263. ἄελπτον] B. ἀνέλπιστον.

v. 264. καὶ μὴν] A. αὐτὸς ἐκεῖσε παρὼν καὶ αὐτοψεῖ ὁρῶν τὰ τελούμενα, καὶ μὴ ἐξ ἑτέρων ἀκηκοὼς φράσαιμι ἂν οἷα καὶ ποδαπὰ κακὰ ἐπορσύνθη καὶ κατεσκευάσθη καὶ ἐγένετο.

v. 265. ἐπορσύνθη κακὰ] B. παρ' Ἑλλήνων ἐγεγόνει τοῖς Πέρσαις.

v. 267. παμμιγῆ] A. διαφόρων ἐθνῶν.

τὰ πολλὰ βέλεα παμμιγῆ] B. ἤγουν στρατὸς ἐκ πολλῶν ἐθνῶν συγκεκροτημένος.

v. 268. ἐπ' αἶαν] A. ἐπ' αἶαν Ἑλλάδα, δίαν χώραν.

v. 270. δυσπότμων] B. ἀθλίων.

v. 271. πρόσχωρος] B. πλησιόχωρος τῇ Σαλαμῖνι.

v. 273. πολυβαφῆ] A. ὑπὸ τοῦ αἵματος.

ἁλίδονα] B. ἐν τῇ θαλάσσῃ φερόμενα. πολυβαφῆ] ἐξ αἵματος.

v. 275. πλαγκτοῖς ἐν διπλάκεσσιν] A. π λ α γ κ τ ο ῖ ς, ὡς ἂν εἴποί τις διαύλοις. Τὰ γὰρ κύματα ἐγχεῖται καὶ ὑπονοστεῖ Δ ι π λ ά κ ε σ σ ι δὲ, ταῖς δύο πλαξὶ, τῆς θαλάσσης τε καὶ γῆς. Ἡ ἐν Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς.

πλαγκτοῖς] B. πλησιαζομένοις ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἢ ἐν αἷς ταῦτα πλανῶνται. διπλάκεσσιν] διπλαῖς ἄκταις Σαλαμῖνος καὶ τῆς γῆς, ἢ ταῖς διπλαῖς ἔνθα φερομένας στροφαῖς κυμάτων.

v. 276. ἤρκει] B. ἐβοήθει, ἀρκετὰ ἦν.

v. 277. ἐμβολαῖς] A. ἀντὶ τοῦ π ρ ο σ β ο λ α ῖ ς.

ἐμβολαῖς] B. προσκρούσεσιν.

v. 278. ἴυζ'] B. βοᾶ, θρήνησον. ἄποτμον] ἀθλίαν.

v. 279. δυσαιανῆ] A. δυσθρήνητον. B. δυστυχῆ καὶ δυσθρήνητον, αἰάζω γὰρ τὸ θρηνῶ.

v. 280. δαΐοις] A. διακεκομμένοις. B. πολεμίοις.

ὡς πάντα παγκάκως ἔθεσαν] B. ἤγουν τὸ καθ' Ἑλλήνων στράτευσαι κακῶς διενοήθησαν, ἐφθάρησαν γάρ.

v. 281. στρατοῦ φθαρέντος] B. εἵνεκα

v. 282. ὦ πλεῖστον ἔχθος] B. ἤγουν ὦ Σαλαμὶς καὶ πρὸς μόνην τὴν ἀκοὴν δυσχέρειαν φέρουσα ἐμοί γε καὶ σφόδρα μισητή.

v. 283. φεῦ τῶν Ἀθηνῶν] B. ἐκεῖσε γὰρ πάντες οἴχονται Πέρσαι.

v. 284. στυγναὶ δ' Ἀθᾶναι] A. καὶ αἱ Ἀθῆναι στυγναὶ γεγόνασι τοῖς πολεμικοῖς Πέρσαις. Τινὲς δὲ τὸ σ τ υ γ ν α ὶ δ' Ἀ θ ῆ ν α ι τοιοῦτόν φασιν, ὅτι ἡμῖν τοῖς δαΐοις στυγνότητος αἴτιαι πάρεισιν εἰς μνήμην αἱ Ἀθῆναι. Ὅ ἐστι τῶν Ἀθηνῶν ἡ μνήμη στυγνοὺς ἡμᾶς ποιεῖ. Ἔστι δὲ τὸ πρότερον κάλλιον.

στυγναὶ] B. μίσηται. Στυγνότητα καὶ λύπην αἱ Ἀθῆναι φέρουσαι τοῖς πολεμίοις, καὶ πρὸς μνήμην αὐτοῖς ἰοῦσαι, μήτοι γε δὴ εἰς πεῖραν ἰοῦσ' αὐτῶν. δαΐοις] πολεμίοις.

v. 285. πάρα] B. πάρεστι. Οὐ μόνον τὸ π ά ρ α ἀντὶ π ά ρ ε σ τ ι ν, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ π ά ρ ε ι σ ι ν ὡς ἐνταῦθα. Π α ρ ὰ γὰρ πρόθεσίς ἐστιν, ἀναβιβαζομένου τοῦ τόνου ποιητικῶς. Ἔξωθεν δὲ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα νοοῦμεν, εἴτε ἑνικῶς εἴτε πληθυντικῶς.

v. 286. ὡς πολλὰς Περσίδων] A. ὅτι πολλὰς δηλαδὴ πόλεις ἡμετέρας ἢ γυναῖκας ἔκτισαν καὶ ἐποίησαν εὔνιδας καὶ ἐστερημένας καὶ ἀνάνδρους, ἤτοι οὐκ ἐχούσας ἄνδρας.

πολλὰς Περσίδων] B. Τὸ π ο λ λ ὰ ς νοητέον, ἢ ἀντὶ τοῦ π ό λ ε ι ς, ἢ ἀντὶ τοῦ μ η τ έ ρ α ς καὶ γ α μ ε τ ά ς. Ὅπερ σαφηνίζεται ἐκ τοῦ ε ὔ ν ι δ α ς καὶ ἐκ τοῦ ἀ ν ά ν δ ρ ο υ ς, τοῦ μὲν ε ὔ ν ι δ α ς πρὸς τὸ μ η τ έ ρ α ς νοουμένου, ἀντὶ τοῦ ἐστερημένας τῶν οἰκείων παίδων, τοῦδε ἀ ν ά ν δ ρ ο υ ς πρὸς τὸ γαμετάς. Ἅτινα νοοῦνται καὶ εἰ τὸ πόλλας ἀντὶ πόλεις ἐκλάβῃς. Τὸ δὲ ἔ κ τ ι σ α ν ἀντὶ ἐ π ο ί η σ α ν, κτίζομεν γὰρ τεῖχος ἀντὶ τοῦ π ο ι ο ῦ μ ε ν. Τὸ δὲ Περσίδων εἰ μὲν τὸ π ό λ λ α ς πρὸς τὸ π ό λ ε ι ς εἴπῃς, ἀντὶ Περσικῶν πόλεων νοήσεις, εἰ δὲ πρὸς τὸ δεύτερον, ἀντὶ τοῦ γυναικῶν.

μάταν] A. ματαίως, μηδὲν βλαψάσας.

v. 287. ἔκτισαν] A. ἐποίησαν.

εὔνιδας ἠδ' ἀνάνδρους] A. ὀρφανὰς, ἐστερημένας. Καὶ ἀ ν ά ν δ ρ ο υ ς ἤτοι οὐκ ἐχούσας ἄνδρας.

v. 290. τὸ μήτε λέξαι] A. λείπει ἡ π ρ ό ς. Τοιοῦτοι δὲ οἱ συμφοραῖς μεγάλαις κατεχόμενοι.

τὸ μήτε λέξαι] B. μὴ νοήσῃς ἐνταῦθα ἔξωθεν κ α τ ά. Εἰποῦσα γὰρ ὡς ὑπερβάλλει ἥδε ἡ συμφορὰ, ἐπήνεγκε τὴν ὑπερβολήν. Ἥτις ἐστὶ, τὸ μήτε λέξαι, μήτ' ἐρωτῆσαι τὰ πάθη. Ἔστι δὲ ὅμοιον κἀκεῖνο, ὅ φησι Προμηθεὺς πρὸς τὸν χορὸν λέγων· (Prometh. vinct. v. 786.)

Ἐπεὶ προθυμεῖσθ', οὐκ ἐναντιώσομαι,
τὸ μὴ γεγωνεῖν πᾶν ὅσον προσχρῄζετε.

v. 291. πημονὰς] B. συμφοράς.

v. 292. ἀναπτύξας] B. σαφηνίσας.

v. 293. καταστὰς] A. κατάστασιν λαβὼν τοῦ θορύβου, μὴ θορυβούμενος.

καταστὰς] B. ἀντὶ τοῦ εἰς κατάστασιν ἐλθὼν, ἐθρήνει γάρ.

v. 294. τίς οὐ τέθνηκε] A. καλῶν πρῶτον περὶ τῶν ζώντων ἐρωτᾷ ἡ Ἄτοσσα τὸν ἄγγελον, ὡς ὄντων ὀλίγων· ὁ δὲ παρίστησι καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀποθανόντων.

v. 295. τῶν ἀρχελείων] A. λαῶν ἀρχόντων. Ἄλλως. Τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ τῶν λαῶν ἄρχειν. ὅς τ' ἐπὶ σκηπτουχίᾳ τινὲς ὥ σ τ ε διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφουσι, καὶ φασὶ π ῶ ς τ ε θ ν η κ ὼ ς, ἤγουν ἐπὶ σκηπτουχίᾳ θανών.

ἀρχελείων] B. ἡγεμόνων τῶν λαῶν. ὅς τ' Τὸ ὅ ς εἰ μὲν μικρογραφεῖται πάνυ σαφέστατον, εἰ δὲ μεγαλογράψεις, ὡς ἔν τισι τῶν βιβλίων εὑρίσκεται, οὕτως εἴπῃς. Εἰποῦσα γάρ· τίνα τῶν τοῦ στρατοῦ ἡγεμόνων θρηνήσομεν; ἐπιφέρει κατ' ἐπίκρισιν, ὥστε ἐπεὶ τοῦτον θρηνήσομεν, ὧν ἐτάχθη στρατηγὸς, τούτους ἀνάνδρους κατέλιπε θανών. Τουτέστιν, ἐπειδὴ οὗτος ἀπώλετο κἀκεῖνοι ἐφθάρησαν. σκηπτουχίᾳ] ἀρχῇ καὶ ἐξουσίᾳ.

v. 298. ἐμοῖς μὲν εἶπας] A. ἡ Ἄτοσσα ἀκούσασα τοῦ ἀγγέλου εἰπόντος, ὅτε ὁ Ξέρξης ζῇ, φησὶν, εἶπας φῶς μέγα τοῖς ἐμοῖς οἴκοις καὶ λαμπρὰν ἡμέραν ἐκ νυκτὸς μελαίνης. Ἐνόμιζε γὰρ καὶ αὐτὸν τεθνάναι.

v. 299. μελαγχίμου] B. μελαίνης.

v. 300. Ἀρτεμβάρης δὲ] A. ὁ Ἀρτεμβάρης δὲ ἡγεμὼν καὶ ὁ διοικήτης τῆς μυρίας καὶ πολλῆς ἵππου, ἤτοι ὁ ἔχων ἵππους πολλοὺς θείνεται καὶ τύπτεται καὶ σφάττεται παρὰ τὰς ἀκτὰς καὶ τοὺς αἰγιαλοὺς τοὺς σκληροὺς καὶ τραχεῖς. Σιληνίαι αἰγιαλός ἐστι τῆς Σαλαμῖνος τῆς λεγομένης τροπαίας ἄκρας, ὡς Φιλόξενος ἐν τῷ περὶ λιμένων φησί.

μυρίας] B. πολλῆς. βραβεὺς] ἡγεμών.

v. 301. στυφλοὺς] B. σκληράς. θείνεται] τύπτεται. Σιληνίων] Σηλήνιαι αἰγιαλός ἐστι τῆς Σαλαμῖνος οὕτω καλούμενος. Λέγεται δὲ καὶ Τρόπαια Ἄκρα, ὡς Φιλόξενος ἐν τῷ περὶ λιμένων ἱστορεῖ.

v. 302. χὠ χιλίαρχος] A. καὶ ὁ χιλίων στρατιωτῶν ἄρχων Δαδάκης ἐκ τῆς νηὸς ἀφήλατο, καὶ ἐπήδησε πήδημα κοῦφον καὶ ἐλαφρὸν καὶ σύντομον καὶ ταχὺ, ἐν πληγῇ δορός. Ἤγουν τῷ δόρατι πληγεὶς ἐξετινάχθη ἔξωθεν τῆς νεώς.

πληγῇ] B. τρώσει.

v. 303. ἀφήλατο] B. ἐπήδησε.

v. 304. Τενάγων δ' ἄριστος Βακτρίων ἰθαγενὴς] A. ὁ ἰθαγενὴς καὶ ὁ πολίτης τῶν Βακτρίων· Βάκτρα δὲ πόλις Περσίδος· πολεῖ καὶ ἀναστρέφεται τὴν θαλασσόπληκτον νῆσον τοῦ Αἴαντος. Ἐμφαίνεται γὰρ διὰ τούτου ὡς οὐ καλῶς μαχεσάμενος καὶ ἀναιρεθεὶς, πρὸς τὰς τῶν μακάρων νήσους αὐλίζεται. Φαίνεται δὲ ὁ Αἰσχύλος κωμῳδῶν τοῦτον. Ἄλλως. Εὐφήμως· κεῖται ἐν Σαλαμῖνι.

v. 305. θαλασσόπληκτον] B. Τοῦτο ἀδολεσχία, πᾶσα γὰρ νῆσος ὑπὸ θαλάσσης πλησιάζεται ἢ πλήττεται. Λέγει δὲ τὴν Σαλαμῖνα. Τὸ δὲ π ο λ ε ῖ ἀντὶ τοῦ σ υ σ τ ρ έ φ ε τ α ι· θανόντος γὰρ περὶ τοῦτον τὸν τόπον ἐνταῦθα ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐμφιλοχωρεῖ.

v. 306. Λίλαιος, Ἀρσάκης] A. ταῦτα τὰ ὀνόματα οὐκ ἔχει τὸν τῆς Αἰγύπτου χαρακτῆρα, ἀλλὰ ποιητικῶς διαπέπλαστοι.

v. 307. οἵδ' ἀμφὶ νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα] A. οὗτοι περὶ τὴν νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα, ἤτοι τὴν Σαλαμῖνα· πολυτρήρων γὰρ αὕτη· συνέκρουον ἀλλήλοις. Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλόγων ζώων τῶν συγκρουόντων τοῖς κέρασι. Ἄλλως. Τὴν πολυτρήρωνα Σαλαμῖνα παρὰ τὸ Ὁμηρικόν· (Iliad. β'. 502.)

—πολυτρήρωνά τε Θίσβην.

νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα] B. τὴν Σαλαμῖνα τὰς περιστέρας ἔχουσαν μᾶλλον τῶν ἄλλων.

v. 308. κύρισσον] B. προσέκρουον· πεσόντες γὰρ ἡμιθνῆτες ποσί τε καὶ κεφαλῇ ἐστροβοῦντο. Εἴρηται δὲ τὸ ἐκύρισσον ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀλόγων ζώων τῶν τυπτόντων τοῖς κέρασιν ἄλληλα.

v. 310. Ἀδεύης καὶ Φερεσσεβῆς] A. οὐδὲ ταῦτα τὰ ὀνόματα τὸν Αἰγύπτιον ἔχει χαρακτῆρα, ἀλλὰ ποιητικῶς διαπέπλασται.

v. 312. Μάταλλος μυριόνταρχος θανὼν] A. καὶ ὁ Μάταλλος ὁ ἡγεμὼν καὶ ἄρχων τῆς μελαίνης ἵππου τῆς τρισμυρίας, θανὼν ἔ τ ε γ γ ε, καὶ ἔβρεχεν ἐν πορφυρέῃ βαφῇ, ἤτοι τῇ διὰ τοῦ αἵματος, τὴν πυῤῥὰν γενειάδα τὴν ζαπληθῆ καὶ ἄγαν πολλὴν καὶ δασύτριχον. Τινὲς δὲ ἀντὶ γενικῆς, π υ ῤ ῥ ᾶ ς γ ε ν ε ι ά δ ο ς, καὶ τὸ ἑξῆς, ἔτεγγε χρῶτα, ἔβρεχε τῷ αἵματι.

Χρυσεὺς] B. ὄνομα. Μάταλλος] ἐπίθετον.

v. 313. ἵππου μελαίνης] B. διὰ τὸ ὀλίγους πάνυ λευκοὺς εὑρίσκεσθαι ἵππους, τοὺς δὲ ἄλλους ἐκ τῶν ἑτέρων χρωμάτων ὄντας, ἃ πρὸς τὸ μέλαν μᾶλλον ᾠκείωται, διὰ τοῦτο μ ε λ α ί ν η ς ἵ π π ο υ φησίν.

πυῤῥὰν] B. ξάνθην. ζαπληθῆ] πολλήν. δάσκιον] μεγίστην ἀποτελοῦσαν διὰ τὸ πλῆθος σκίαν.

v. 315. ἔτεγγ'] B. ἔβρεχεν. ἀμείβων χρῶτα] ἐναλλάττων ὄψιν. πορφυρέᾳ βαφῇ] ἐρυθρᾷ τῇ τοῦ αἵματος.

v. 316. Μᾶγος Ἄραβος] A. Μάγος ἐθνικὸν, Ἄραβος κύριον.

Μᾶγος] B. Ἀξίωμα παρὰ Πέρσαις τὸ Μάγος. Ἔλεγον δὲ οὕτω τοὺς ἀστρονόμους.

v. 317. σκληρᾶς μέτοικος γῆς] A. ἐκεῖ ἀπελθὼν κατῴκησε τὴν Σαλαμῖνα τὴν σκληρὰν καὶ πετρώδη. Ἢ καὶ οὕτως· ἐν Σαλαμῖνι μετοικήσας εὐφήμως· παρόσον ἀνυπόστροφος αὐτῷ ἡ εἰς ταύτην ἔφοδος γέγονεν.

σκληρᾶς] B. πετρώδους. γῆς] τῆς Βακτρίας. κατέφθιτο] ἐφθάρη.

v. 318. Ἀμίστρις] B. ὄνομα. ἀμφιστρεὺς] ἐπίθετον· ἢ πρὸς τὸ Ἀ μ ί σ τ ρ η ς στίξον, ἵν' ὦσι δύο ὀνόματα.

v. 319. ὅ τ' ἐσθλὸς] A. ὁ ἐσθλός τε καὶ ἀγαθὸς Ἀριόμαρδος ὁ παρασχὼν καὶ δοὺς πένθος καὶ θρῆνον ταῖς Σάρδεσι· πατρὶς γὰρ αἱ Σάρδεις αὐτῷ. Ὁ Θάμυρίς τε ὁ ταγὸς καὶ ἡγεμὼν πεντήκοντα πεντάκις, τοῦτ' ἔστι διακοσίων πεντήκοντα· τὸ γένος ὢν ἀπὸ Λύρνης τῆς χώρας, κεῖται δείλαιος καὶ ἄθλιος θανὼν οὐ μάλα εὐτυχῶς.

νωμῶν] B. κατέφθιτο ἀπὸ τοῦ κοινοῦ. Ἀριόμαρδος] κατέφθιτο. Σάρδεσι] ἐντεῦθεν γὰρ ἦν.

v. 320. Σησάμης] B. κατέφθιτο. ὁ Μύσιος] ὁ ἀπὸ Μυσίας.

v. 321. πεντήκοντα πεντάκις] B. ἤγουν διακοσίων πεντήκοντα.

v. 323. *οὐ μάλ' εὐτυχῶς*] B. ἀλλὰ δυστυχῶς, καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν, οὐ γὰρ ἔδει τὸν τηλικοῦτον τὴν ὥραν ἀθλίως ἀπολώλοτα κατὰ γῆς ἐῤῥίφθαι.

v. 324. *Συέννεσίς τε πρῶτος*] A. Συέννεσίς τε πρῶτος εἰς θαῤῥαλεότητα καὶ ἀνδρείαν, ὁ ἡγεμὼν τῶν Κιλίκων, εὐκλεῶς ἀπώλετο, ἀντὶ τοῦ καλῶς καὶ ἀνδρείως μαχεσάμενος ἀπώλετο, εἷς ἀνὴρ ὤν, καὶ πολλοὺς πόνους ἐμποιήσας τοῖς ἐχθροῖς, ὡς κατὰ πολλῶν μαχεσάμενος.

v. 325. *ἄπαρχος*] B. ἐξαίρετος· ἀπὸ τοῦ ἀπαρχὴ γίνεσθαι. *πλεῖστον πόνον*] ἤγουν ἀνδρείως ἀγωνισάμενος καὶ δυσκαταγώνιστος δόξας τῷ πολέμῳ.

v. 328. *πολλῶν παρόντων*] A. λείπει τὸ κ α κ ῶ ν.

v. 329. *ὕψιστα*] B. μέγιστα, ὑπέρτατα.

v. 330. *αἴσχη*] B. ὀνείδη. *λιγέα*] ὀξέα.

v. 331. *ἀναστρέψας*] A. ἀναλαβών.

ἀναστρέψας] B. ἀναλαβὼν τὸν λόγον.

v. 333. *ἀξιῶσαι*] A. ἄξιον ἡγήσασθαι, τολμῆσαι.

v. 334. *ἐμβολαῖς*] A. προσβολαῖς. B. συγκρούσεσι.

v. 335. *ἕκατι*] B. χάριν.

v. 336. *κρατῆσαι*] B. τῶν Ἑλλήνων.

v. 337. *τριακάδας δέκα*] B. τριακοσίας ναῦς.

v. 338. *δέκας δ' ἦν*] A. ἐκ τῶν τ' δέκα ἦσαν αἱ ἡγούμεναι, αἱ βελτίονες.

χωρὶς] B. ἴδια.

v. 340. *πλῆθος*] B. νηῶν. *ὑπέρκομποι*] ἐξαίρετοι.

v. 341. *ἑκατὸν δὶς*] A. σζ' αἱ ἄρισται, ἢ σιδ', ἵνα ᾖ τὸ δ ὶ ς ἐκ κοινοῦ.

ἑκατὸν δὶς] B. κατὰ κοινὸν τὸ δὶς ἵν' ᾖ διακόσια ιδ'.

v. 342. *μή σοι δοκοῦμεν*] A. μὴ δόκει ἡμᾶς ἡττηθῆναι ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἤτοι τῇ ναυμαχίᾳ· ἀλλ' οὕτω τὶς δαίμων κατέφθειρε τὸν λαὸν ἤτοι τὸν στρατὸν τῶν Περσῶν.

δοκοῦμεν] B. οὕτως ἔχοντες.

v. 343. *ἀλλ' ὧδε*] B. ἐνταῦθα, ἤγουν εἰς τὸ πλῆθος, τὸ ὧ δ ε ἀντὶ τοῦ ἐ ν τ α ῦ θ α, ἢ ἀντὶ τοῦ ο ὕ τ ω νόει.

v. 344. *τάλαντα βρίσας*] A. τὰ τῶν Περσῶν ζυγὰ βαρήσας.

— ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν. (Iliad. Θ'. 72.)

τάλαντα βρίσας] B. τὰ ζυγὰ τῆς νίκης ἐπικλίνας εἰς τοὺς Ἕλληνάς.

v. 347. *ἕρκος*] A. Ἀλκαῖος·

Ἄνδρες γὰρ πόλιως πύργος ἀρήϊος.

ἀνδρῶν γὰρ ὄντων] B. ἐν τῇ πόλει. *ἀσφαλὴς*] ἡ βοήθεια τῶν θεῶν. Εἰ γὰρ θεοὶ Ἀθηναίους σώζουσιν, ἀπόρθητος ἐς ἀεὶ ἡ τούτων ἂν εἴη πόλις, ἐπεὶ ἀσφαλής ἐστι φυλακὴ ἡ τούτων βοήθεια.

v. 348. *ἀρχὴ δὲ ναυσὶ*] A. ἀρχὴ δὲ τῆς συμβολῆς τῶν νηῶν, ἤτοι τῆς ναυμαχίας, ἆρα οἱ Ἕλληνες, ἢ ὁ παῖς ὁ ἐμὸς Ξέρξης καταυχήσας, ἐπαρθεὶς, καὶ θαρσύνας τῷ πλήθει τῶν νηῶν;

συμβολῆς] B. συῤῥάξεως.

v. 350. *καταυχήσας*] B. θαῤῥήσας.

v. 351. *ἦρξεν μὲν*] A. ἀρχή τις ἐγένετο τοῦ παντὸς κακοῦ ποθὲν ἐλθὼν τελχίν τις ἢ δαίμων. Εἶτα διηγεῖται τὸ γεγονὸς καὶ λέγει, ὅτι τις Ἕλλην ἀπὸ τοῦ στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων ἐλθὼν εἶπε τῷ Ξέρξῃ τάδε· ἃ καὶ κατὰ μικρὸν ἐξεῖπε· νῦν δὲ τὴν ἱστορίαν ἐροῦμεν. Βουληθέντων τῶν Ἑλλήνων, ἤτοι τῶν Λακεδαιμονίων τῶν τοῖς Ἀθηναίοις συμ-

μαχούντων ἀπελθεῖν πρὸς τὴν ἑαυτῶν πατρίδα διὰ τὸ μὴ παραδοθῆναι ταύτην τῷ Ξέρξῃ, τῶν αὐτῆς ἀνδρῶν οὖσαν ἄμοιρον, Θεμιστοκλῆς Σίκινον τὸν παιδαγωγὸν ἔπεμψε πρὸς τὸν Ξέρξην, λέγων ὅλως τὰ περὶ αὐτοῦ φρονεῖν καὶ φροντίζειν εὐκαιρίας πῶς αὐτῷ τὰς Ἀθήνας προδώσει· εἶθ' οὕτως εἰπεῖν τὸν Σίκινον πρὸς αὐτὸν ὡς μέλλουσι φυγεῖν οἱ Ἕλληνες· τοῦτο δὲ ἐποίησεν ἵνα ἐν ἀπογνώσει μάχοιντο οἱ Ἕλληνες· τοῦτο γοῦν ὁ Ξέρξης ἀκούσας, πρὸς τὰς διεξόδους τῶν Λακεδαιμονίων πέπομφως νῆας, τὴν ἔξοδον αὐτῶν ὑπέφραξεν. Οὗτοι δὲ μὴ ἔχοντες ὅποι τράποιντο, στάντες γενναίως, τὸν μὲν Ξέρξου στόλον ἠφάνισαν ἅπαντα, εἶθ' οὕτως καὶ πρὸς τοὺς τάττοντας ἐκείνους ἐλθόντες ἐκεῖσε τούτους ἀπέκτειναν.

v. 352. ἀλάστωρ] B. φθορεύς.

v. 353. ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην] A. ἀνήρ, φησίν, Ἕλλην ἐκ τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀθηναίων· ἦν δ' οὗτος Σίκινος ὁ τοῦ Θεμιστοκλέους παιδαγωγός· ἐλθὼν εἶπε τῷ Ξέρξῃ ταῦτα, ὅτι εἰ τὸ σκότος τῆς μελαίνης καὶ τῆς ἀφεγγοῦς καὶ σκοτεινῆς νυκτὸς παραγένοιτο καὶ ἔλθοι, ἤτοι εἰ γένοιτο νύξ, οἱ Ἕλληνες οὐ καρτερήσαιεν καὶ ὑπομένοιεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς καταστρώμασι τῶν νηῶν, περιφραστικῶς ταῖς ναυσίν, ἐπιπηδῶντες ἄλλος ἄλλαχου ἐν φυγῇ κρυφίᾳ τὴν ζωὴν φυλάξουσιν. Ὁ δὲ Ξέρξης οὐ ξυνεὶς καὶ νοήσας τὸν δόλον τοῦ Ἕλληνος ἀνδρός, ὃν ἄνωθεν εἴπομεν, εὐθὺς πᾶσι τοῖς ἄρχουσι τῶν νεῶν προφωνεῖ τοῦτον τὸν λόγον, ὁπηνίκα ἂν δύνῃ ἥλιος τὴν γῆν καίων ἐν ταῖς οἰκείαις ἀκτῖσι, τὸ κνέφας δὲ καὶ τὸ σκότος λάβῃ τὸ τέμενος τοῦ αἰθέρος· περιφραστικῶς αὐτὸν τὸν αἰθέρα· τότε τάξαι τὰς νῆας ἐν τρισὶ τάξεσι, φυλάσσειν τοὺς ἔκπλους ἤγουν τὰς ἐξόδους καὶ τὰς ἐξελάσεις τῶν Ἀθηναίων καὶ τόπους θαλασσίους· ἄλλας δὲ νῆας τάξαι ἀπὸ κοινοῦ, κύκλωθεν περὶ τὴν τοῦ Αἴαντος νῆσον, τοῦτ' ἔστι τὴν Σαλαμῖνα.

ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην] B. Σύκινος ὁ Θεμιστοκλέους παιδαγωγός.

v. 355. κνέφας] B. σκότος.

v. 356. σέλμασι] B. καθέδραις.

v. 357. ἐπανθοροῦντες] B. ἀναπηδῶντες.

v. 358. βιοτὸν] B. ζωὴν αὐτῶν.

v. 359. ὁ δ'] B. ὁ Ξέρξης. ὡς] ἐπεί.

v. 360. τὸν θεῶν φθόνον] B. Νέμεσιν, ἣν τοῖς μεγάλα φρονοῦσιν ἐπάγουσιν, ἀπροσδοκήτως καταβάλλοντες αὐτούς.

v. 362. εὖτ' ἂν φλέγων ἀκτῖσιν] A. ὡς ἀπὸ Ξέρξου ὁ λόγος.

εὖτ' ἂν] B. ὁπηνίκα.

v. 363. τέμενος] B. τὸν τόπον.

v. 364. στῖφος] A. πλῆθος.

στοίχοις] B. τάξεσι.

v. 365. ἔκπλους] B. ἐξελεύσεις.

v. 366. ἄλλος τε] B. ναῦς τάξαι. νῆσον] φυλάσσειν.

v. 367. ὡς εἰ μόρον φευξοίαθ' Ἕλληνες κακὸν] A. ἀπὸ διηγηματικοῦ ἐπὶ τὸ μιμητικόν. Ὡς ἐὰν οἱ Ἕλληνες φευξοίατο καὶ φύγοιεν τὸν θάνατον τὸν χαλεπόν, εὑρόντες τινὰ δρασμὸν καὶ φυγὴν κρυφίως διὰ τῶν νηῶν, πᾶσιν ἦν προκείμενον, τῆς κεφαλῆς στερίσκεσθαι. Τοῦτ' ἔστι, πᾶσιν ἠπείλει τοῖς ταχθεῖσι παρ' αὐτοῦ φυλάξαι τοὺς Ἕλληνας, στερίσκεσθαι τῆς κεφαλῆς, ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἐκφύγωσιν. Ἄτοπον δὲ ἀπειλεῖν τοσούτῳ πλήθει θάνατον. Βέλτιον οὖν εἰπεῖν τὸ κράτος, ἀντὶ τοῦ κράτους, κατὰ ἀντίπτωσιν ἵν' ᾖ στερίσκεσθαι τοῦ κράτους ἤτοι τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀρχῆς.

v. 369. πᾶσι] B. τοῖς βαρβάροις.

v. 370. τοσαῦτ' ἔλεξε A. τοσαῦτα φησὶν, εἶπεν ὁ Ξέρξης, ὑπὸ ἀλαζόνος καὶ τερπομένης διανοίας λίαν· οὐ γὰρ τὸ μέλλον ἠπίστατο. Οἱ δὲ, οἱ ὑπ' αὐτὸν δηλονότι, οὐκ ἀτάκτως, ἀλλ' ἐν εὐείκτῳ καὶ πειθηνίῳ λογισμῷ ἐπορσύνοντο, καὶ κατεσκεύαζον καὶ ἡτοίμαζον εὐωχίαν. Ἵνα πρῶτον εὐωχηθῶσιν, εἶθ' οὕτως ἐξέλθωσι πρὸς τὴν ναυμαχίαν. Πᾶς τε ἀνὴρ ναυτικὸς τὴν εὐήρετμον κώπην ἐδίσμευεν ἀμφὶ τὸν σκαλμὸν καὶ τὸ ξύλον ἐν τῷ τροπω-

τῆρι καὶ τῷ λώρῳ. Ἄλλως. Κώπην εὐήρετμον ἀμφὶ σκαλμὸν ἰδέσμευεν. Τροπωτὴρ δὲ, ὁ δεσμεύων τὴν κώπην πρὸς τῷ σκαλμῷ.

κάρτα] B. λίαν.

v. 371. τὸ μέλλον] B. ὃ πείσεται.

v. 372. οὐκ ἀκόσμως] B. οὐ ταραχθέντες πρὸς τὸν λόγον ἐκείνου, ἀλλὰ πεισθέντες αὐτῷ.

v. 373. ἐπορσύνοντο] B. εὐτρέπιζον ἑαυτοῖς.

v. 374. τροποῦτο] B. διετίθει. σκαλμὸν] τὸ ξύλον ἐν ᾧ ἡ κώπη δεῖται. εὐήρετμον] καλῶς ἐρέσσοντα.

v. 375. κατέφθιτο] B. παρῆλθε.

v. 376. κώπης ἄναξ] B. ἤτοι κωπηλάτης.

v. 377. ὅπλων ἐπιστάτης] A. ἐπιστήμων.

v. 378. νέως μακρᾶς] A. πολεμικῆς.

παρεκάλει] B. παρεκίνει. μακρᾶς] πολλῆς, ἢ τῶν ἰδιωτικῶς λεγομένων κατέργων ἃ ἴδια μακρὰ πλοῖα καλοῦσιν.

v. 380. διάπλεον] B. διαπλέοντες τὸν τεταγμένον τόπον. καθίστασαν] ἐποίησαν.

v. 382. ἐχώρει] B. παρήρχετο.

v. 383. κρυφαῖον ἔκπλουν] A. ὡς ἡμεῖς ᾠόμεθα.

ἔκπλουν] B. ἔκπλευσιν. καθίστατο] ἐποίει.

v. 385. ἰδεῖν] B. τινὰ αὐτήν.

v. 387. μολπηδὸν] B. ἠχητικῶς. ὄρθιον] μέγα.

v. 388. ἀντηλάλαξε] B. τῷ τῶν Ἑλλήνων ἤχῳ ἀντήχησε.

v. 390. γνώμης ἀποσφαλεῖσιν] B. προσδοκίας ἁμαρτάνουσιν.

v. 391. σεμνὸν] B. μέγαν, λαμπρόν.

v. 392. ἐς μάχην] B. εὐφήμουν.

v. 393. σάλπιγξ] A. ἡ σάλπιγξ καὶ ἐν αὐτᾷ, βοῇ καὶ ἤχοι πάντα ἐκεῖνα ὑπερέφλεγεν, ἤτοι τὰ τῶν Ἑλλήνων. πάντ' ἐκεῖν' ἐπέφλεγεν] τὰ τῶν Ἑλλήνων ἐξέκαιεν καὶ ἀνήγειρεν ἡ σάλπιγξ.

αὐτῇ] B. ἐν ἤχῳ. ἐπέφλεγεν] λαμπρῶς ἐπεῖχε.

v. 394. κώπης ῥοθίαδος] A. τῆς ἠχητικῆς, ἢ τῆς ἐν ὑγρῷ ἐλαυνομένης.

ῥοθίαδος] B. ἦχον ἐκ ῥοθίου ἀποτελούσης.

v. 395. βρύχιον] B. ποταπήν· ἠχητικήν.

v. 396. ἐκφανεῖς] B. ἔκδηλοι.

v. 397. τὸ δεξιὸν μὲν] A. τὸ δεξιὸν κέρας καὶ μέρος τὸ τοῦ Θεμιστοκλέως μετ' εὐταξίας προηγεμένευε τῶν ἄλλων, καὶ προήρχετο· δεύτερον δὲ ὑπεξεχώρει καὶ ἐξήρχετο καὶ ὁ πᾶς στόλος, καὶ παρῆν ἀκούειν βοὴν πολλὴν, ἥτις ἦν ταῦτα· ἔλθετε ὦ Ἕλληνες ἐλευθεροῦτε ἀπὸ τῶν βαρβάρων τὴν πατρίδα ὑμῶν καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας, καὶ πάντα τὰ ὑμέτερα.

τὸ δεξιὸν] B. οὕτως εἰώθασι σχηματίζειν τὸ στρατόπεδον κέρας μὲν δέξιον τιθέντες καὶ ἀριστερὸν ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν· τὸ μεταξὺ δὲ μέτωπον καλοῦντες, τὸ δὲ ὄπισθεν οὐραγίαν· ἣν ἰδιωτικῶς σάκαν καλοῦσιν.

v. 398. ἡγεῖτο] B. προωδοποίει.

v. 399. ὁμοῦ] B. τῷ κινεῖσθαι.

v. 402. ἕδη] B. τὰ ἀγάλματα.

v. 403. θήκας τε προγόνων] A. τάφους.

v. 404. καὶ μὴν παρ' ἡμῶν ὑπηντίαζε] A. καὶ δὴ καὶ ἐναντίως τούτοις ἐφέρετο ὁ ῥόθος καὶ ὁ ἦχος καὶ κραυγὴ τῆς Περσικῆς γλώσσης, τοῦτ' ἔστιν, ἀντεφωνοῦμεν ἐκείνοις· καὶ οὐκ ἔτι ἦν ἀκμὴ καὶ καιρὸς τοῦ μέλλειν καὶ βραδύνειν.

v. 405. ὑπηντίαζε] B. συνήντα. ἀκμὴ] καιρός.

v. 406. χαλκήρη στόλον] A. τηνικαῦτα δὲ ναῦς Ἀθηναϊκὴ ἔπαισε καὶ ἔτυψε τὸν χαλκήρη στόλον, ἤτοι τὸ ἔμβολον, τὸ ἐν νηῒ Περσικῇ δηλονότι. Στόλος δὲ λέγεται τὸ ἔμβολον, τὸ ἐν νηῒ Περσικῇ δηλονότι. Στόλος δὲ λέγεται τὸ ἔμβολον παρὰ τὸ εἰς ὀξὺ συνεστάλθαι· στόλον γὰρ ἔλεγον τὰ ἀπωξυμμένα. Λέγει δὲ χαλκήρη, τὸν χαλκῷ περιβεβλημένον.

εὐθὺς δὲ] B. Δέον οὕτως εἰπεῖν, εὐθὺς δὲ ναῦς ἐν νηῒ ὥρμησεν, ὁ δὲ ἔπαισεν εἶπεν. Ἐπειδὴ γὰρ ἡ ὁρμὴ αὐτῆς ἐπιτύψει καὶ συγκρούσει νηὸς ἑτέρας ἐγένετο, διὰ τοῦτο ἔπαισεν εἶπε. Χαλκήλατον δὲ στόλον λέγει τὴν ὁρμὴν ἣν μετὰ σιδήρου ἐποιεῖτο· τὰ γὰρ μακρὰ πλοῖα ἔμπροσθεν ἔχουσιν, ὡς αἰχμὴν ἀπὸ σιδήρου. Δι' ἧς τοῖς τῶν πολεμίων πλοίοις ἐπιφερόμενα θραῦσιν ἐργάζονται. στόλον] πορείαν.

v. 407. ἦρξε δ' ἐμβολῆς] A. ἀρχὴν ἐποίησε τοῦ πρώτου πολέμου ναῦς Ἀθηναϊκή, ἤγουν ὁ Λυκομήδης ὁ Αἰσχραίου παῖς, καὶ διακόπτει τηνικαῦτα πάντα τὰ κόρυμβα καὶ τὰ ἀκροστόλια τῆς Φοινίσσης, ἤγουν τῆς Περσικῆς νηός· οἱ γὰρ Φοίνικες τῶν Περσῶν εἰσίν· ἄλλος δὲ ἐπ' ἄλλην νῆα Περσικὴν ἐπιτηδείως ἦγε τὸ δόρυ· τὴν γὰρ ναῦν λέγει δόρυ.

Ἑλληνικὴ] B. ὁ τοῦ Θεμιστοκλέους.

v. 409. κορύμβ'] B. τὰ ἄκρα. ἴθυνεν] ἐπέφερεν.

v. 410. τὰ πρῶτα μὲν] A. κατὰ τὴν ἀρχὴν μέν, φησί, τὸ συγκίνημα τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ ἀνθίστατο καὶ ἀντεμάχετο τοῖς Ἀθηναίοις· ἐπεὶ δὲ ἐν στενῷ συνηθροίσθη τὸ πλῆθος τῶν νεῶν· μεταξὺ δὲ Σαλαμῖνος καὶ Αἰγίνης ἦν τὸ στενόν· καὶ οὐδαμοῦ τις βοήθεια ἀλλήλοις παρῆν· οὐ γὰρ ἠδύνατο ἕτερος ἑτέρῳ συμμαχῆσαι διὰ τὴν στενότητα τοῦ τόπου· αὐτοὶ δὲ οἱ Πέρσαι ὑπ' αὐτῶν ἐτύπτοντο ταῖς συγκρούσεσι καὶ προσαράξεσι τῶν νηῶν, καὶ συνέθλαττον πάντα κωπήρη στόλον, οἱ Ἕλληνες δὲ οὐκ ἀβούλως καὶ ἀδιδάκτως κυκλόθεν ἔτυπτον τοὺς Πέρσας, ἔπιπτον δὲ αἱ νῆες· θάλασσα δὲ οὐκ ἔτι ἦν, ὥστε ἰδεῖν αὐτήν, ἤτοι οὐκ ἐφαίνετο ἡ θάλασσα γέμουσα τῶν νεκρῶν· οἱ αἰγιαλοὶ δὲ καὶ αἱ θαλάσσιαι πέτραι ἔγεμον τῶν πτωμάτων, πᾶσα δὲ ναῦς Περσικὴ ἠρέσσετο καὶ ἐκωπηλατεῖτο ἐν φυγῇ, ἀκόσμως καὶ ἀτάκτως. Οἱ γὰρ φεύγοντες οὐκ εὐτάκτως πορεύονται.

ῥεῦμα] B. πλῆθος.

v. 411. ἀντεῖχεν] B. καθίστατο. ἐν στενῷ] τῷ μεταξὺ Αἰγίνης καὶ Σαλαμῖνος. νεῶν] τῶν Περσικῶν.

v. 412. ἀρωγὴ δ' οὔτις] B. οὐ γὰρ εἶχον ποῖ φύγοιεν. ἀλλήλοις] τοῖς ἐν ταῖς ναῦσι Πέρσαις.

v. 413. ἐμβολαῖς B. συγκρούσεσι.

v. 414. παίοντ' ἔθραυον] A. παράλογον τὸ δυϊκόν.

v. 415. οὐκ ἀφραδμόνως] A. οὐχ ἁπλῶς, οὐδὲ ἀδιδάκτως.

ἀφραδμόνως] B. ἀνεπιστημόνως.

v. 416. ἔθεινον] B. ἐχώρουν.

v. 417. σκάφη νεῶν] A. ἀντὶ τοῦ αἱ νῆες.

νεῶν] B. τῶν Περσικῶν.

v. 418. ναυαγίαν] A. ναυαγία αὐτὸ τὸ πάθος, ναυάγιον δέ, αὐτὸ τὸ ναυαγῆσαν σκάφος. Ναυαγίων δὲ ἐνταῦθα τῶν πτωμάτων.

v. 419. χοιράδες] B. θαλάσσιοι. πέτραι ἐπλήθυον] ἔγεμον.

v. 420. ἠρέσσετο] B. ἐχώρει διὰ κωπηλασίας.

v. 422. τοὶ δ' ὥστε θύννους] A. οὗτοι δὲ οἱ Ἕλληνες ἔπαιον καὶ ἔκοπτον ὥσπερ θύννους ἀγαῖσι κωπῶν· ἤγουν κλάσμασι· θραύσμασίν τ' ἐρειπίων. ἰχθύων βόλον] ἄγραν.

τοὶ δ'] B. οἱ Ἕλληνες. βόλον] ἄγραν.

v. 423. θραύσμασίν τ' ἐρειπίων] A. ἐρείπια κυρίως τὰ παραπτώματα τῶν οἴκων λέγεται, ἢ τὰ σώματα τὰ θνησιμαῖα τὰ πτώσει ὑποπεσόντα. Καταχρηστικῶς δὲ ἐνταῦθα, ἐρείπιά φησι θραύσματα τῶν νεῶν τῶν ἀφανισθεισῶν.

θραύσμασίν τ' ἐρειπίων] B. συντετριμμένων νεῶν· κυρίως δὲ ἐρείπιον ἐπὶ οἴκου.

v. 424. ὁμοῦ] B. τῷ συντετρίφθαι.

v. 425. πελασγίαν] B. Ἑλληνικήν.

v. 426. ἕως κελαινῆς νυκτὸς] A. λείπει τὸ τὴν μάχην, ἵν' ᾖ οὕτως· ἕως τὸ ὄμμα τῆς μελαίνης καὶ σκοτεινῆς νυκτὸς, ἤτοι αὐτὴ ἡ νὺξ ἐπιγενομένη, ἔπαυσεν αὐτοὺς τῆς μάχης.

ἀφείλετο] B. τὸν πόλεμον.

v. 427. κακῶν δὲ πλῆθος] A. τὸ πλῆθος δὲ τῶν κακῶν οὐκ ἂν ἐκπλήσαιμί σοι καὶ ἐκπληρώσαιμι, οὐδ' ἂν εἰ δέκα ἡμέρας στοιχηγοροίην, ἤτοι μετὰ σπουδῆς, καὶ ἐφεξῆς καὶ κατὰ τάξιν λέγοιμι, στοιχομυθοίην.

v. 428. στοιχηγοροίην] B. κατὰ τάξιν διηγοίμην.

v. 429. εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι] A. καλῶς γὰρ γίνωσκε, ὅτι οὓς εἶπον θανεῖν οὐδὲ μιᾶς ἡμέρας εἰσί. Γράφεται δὲ καὶ Τοσοῦτ' ἀριθμὸν πλῆθος ἀνθρώπων, τοσοῦτο κατὰ τὸν ἀριθμόν.

v. 430. τοσουτάριθμον] B. τοσοῦτο καὶ πολὺ καὶ μέγα κατὰ τὸν ἀριθμόν. Ἄριθμον τὸ ἀναρίθμητον· ἀπὸ τοῦ α στερητικοῦ μυρίου, καὶ τοῦ ἄριθμος, ἀάριθμον καὶ κράσει τῶν δύο αα εἰς α μακρὸν ἄριθμον.

v. 431. αἶ αἶ] A. φεῦ, φεῦ, μέγα πένθος τῶν κακῶν ἐῤῥάγη Πέρσαις, καὶ πᾶσι τοῖς βαρβάροις. Εὔκαιρος δὲ ἡ τροπὴ ἀπὸ τῶν ἐν θαλάσσῃ κυμάτων.

ἔῤῥωγεν] B. ἐπέπεσε.

v. 433. μεσοῦν] B. τὸ τότε συμβὰν τοῖς Πέρσαις κακὸν διηγούμενος, οὐδέπω τὸ ἥμισυ διηγησάμην. Ἀλλὰ τοσοῦτόν ἐστι τὸ λοιπὸν τῆς διηγήσεως, ὡς δὶς εἶναι τοσοῦτον. Νόει οὖν τὸ μεσοῦν, ἢ ἀπαρέμφατον, ἢ οὐδέτερον.

v. 435. ὡς τοῖσδε καὶ δὶς] A. Γίνωσκε γὰρ ὅτι ὅσα εἶπον, δὶς τόσα εἰσίν. Ἃ ὑπέμειναν κακὰ, ἀντισήκωσιν καὶ ἀντιστάθμησιν δὶς τόσα ἔχουσιν, ἢ ὅσα εἶπον. ῥοπῇ] τῇ κακῶν δηλονότι.

τοῖσδε] B. οἷς εἶπον. ἀντισηκῶσαι] ἀντιπεσεῖν, ἀντιμετρῆσαι. ῥοπῇ] ἐν βάρει, ἐν καθελκύσει.

v. 436. καὶ τίς γένοιτ' ἂν] A. καὶ τίς ἂν τύχη γένοιτο ἐχθίων καὶ χείρων ταύτης; λέξον τίν' αὖ λέγεις ταύτην τὴν συμφορὰν ἐλθεῖν ὁρμῶσαν μείζονα τῶν κακῶν.

v. 438. μάσσονα] A. μείζονα.

ῥέπουσαν] B. χωροῦσαν.

v. 439. ἀκμαῖοι] B. γενναῖοι.

v. 440. ἐκπρεπεῖς] B. καὶ ὡραῖοι.

v. 441. αὐτῷ τ' ἄνακτι] A. καὶ αὐτῷ τῷ ἄνακτι, ἤτοι βασιλεῖ τῷ Ξέρξῃ. πίστιν ἐν πρώτοις] εἰς πίστιν ἐν πρώτοις, ἤτοι πιστότατοι αὐτῷ ἦσαν.

v. 443. συμφορᾶς] B. ἕνεκα.

v. 445. νῆσός τις ἐστὶν] A. τὴν Ψυττάλειαν φησὶν, ἥτις ἀπέχει τῆς Σαλαμῖνος ρ' σταδίους, ὅπου φυγόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀπώλοντο.

νῆσος] B. ἡ Ψυττάλεια ἀπέχουσα Σαλαμῖνος σταδίους (ἑκατὸν) πέντε.

v. 446. ἣν ὁ φιλόχορος Πὰν] A. φιλόχορον τὸν Πᾶνα τὸν θεὸν λέγει, τὸν αὐλητήν· ἐμβατεύειν δὲ ταύτην τὴν νῆσον τοῦτόν φησιν, ἢ ὡς ἱερᾶς Πανὸς οὔσης τῆς νήσου, ἢ ὡς ἐρήμου. Ἐρήμοις γὰρ τόποις οὗτος ὁ θεὸς ἐνδιατρίβειν εἰώθει.

βαιά] B. μικρά. δύσορμος] δυσλίμενος. ὁ φιλόχορος] ὁ τῇ μουσικῇ χοροὺς συστάς· τοιοῦτος γὰρ ὁ θεός. Ναὸς δὲ ἦν αὐτοῦ ἐνταῦθα παρ' αἰγιαλῷ.

v. 447. ἐμβατεύει] B. περιπατεῖ.

v. 448. ἐνταῦθα πέμπει τοὺς] A. ἐνταῦθα, φησὶ, πρὸς τὴν εἰρημένην νῆσον τὴν Ψυττάλειαν πέμπει τούτους ὁ Ξέρξης, ὅπως ὅταν οἱ ἐχθροὶ τῶν Περσικῶν νεῶν φθαρέντες πρὸς τὴν νῆσον ἐκσώζοιντο, ἀντὶ τοῦ μετὰ φθορᾶς καὶ βλάβης ἐκσωθῶσι καὶ ἐξέλθωσι πρὸς τὴν νῆσον, κτείνοιεν καὶ φονεύσειαν ῥαδίως κρατηθέντα τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων, τοὺς φίλους δὲ Πέρσας ὑπεκσώζοιεν ὑπὸ τῶν θαλασσίων πόρων. Κακῶς ἱστορῶν, προβλέπων καὶ νοῶν

καὶ σκοπῶν τὸ μέλλον. Ἄλλως· ἐκεῖ γὰρ ἔπεμψε τοὺς ἡγεμόνας ὁ Ξέρξης, ἵνα ἐὰν φεύγοντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλθωσιν ἐκεῖσε· ἀποκτανθῶσι παρ' αὐτῶν. Ἐγένετο δὲ τοὐναντίον. Τὸ δὲ ἱ σ τ ο ρ ῶ ν σημείωσαι ἀντὶ τοῦ π ρ ο β λ έ π ω ν.

v. 449. φθαρέντες] B. ἡττηθέντες. ἔχθροι] οἱ Ἕλληνες. νῆσον] εἰς τήν.

v. 450. εὐχείρωτον] B. εὐκατάληπτον.

v. 452. ὡς γὰρ] A. ἐπεὶ γάρ, φησιν, ὁ θεὸς ἔδωκε τοῖς Ἕλλησι κῦδος καὶ δόξαν νεῶν, ἤτοι ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἐτίμησεν, αὐθήμερον καὶ ἐν αὐτῇ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέθρωσκον καὶ ἐπήδων ἀπὸ τῶν νεῶν, φράξαντες τὸ σῶμα ἑαυτῶν ὅπλοις καλῶς κατεσκευασμένοις· περιεκυκλοῦντο δὲ καὶ συνεῖχον πᾶσαν τὴν νῆσον, ὥστε ἀμηχανεῖν τοὺς Πέρσας ποῦ φύγοιεν.

ἱστορῶν] B. σκοπῶν. ὡς] ἐπεί.

v. 453. κῦδος] B. δόξαν, κράτος, ὑπεροχήν.

v. 454. αὐθήμερον] B. παραυτίκα. δέμας] σῶμα.

v. 455. ἀμφὶ] B. περί.

v. 456. νῆσον] B. τὴν Ψυττάλειαν. ἀμηχανεῖν] αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε παραγενομένων, καί ποτε μὲν λίθοις, πότε δὲ οἰστοῖς αὐτοὺς βαλόντων.

v. 457. πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ χερῶν πέτρησιν ἠράσσοντο] A. ἤγουν λίθοις ἐβάλλοντο καὶ συνετρίβοντο λιθολευστούμενοι· ἀπὸ τῆς τοξικῆς τε θώμιγγος ἰοὶ καὶ βέλη προσπίπτοντες ἔλυσαν καὶ ἔφθειραν τοὺς Πέρσας. Θώμιγξ δέ ἐστιν ὁ λεπτότατος σχοῖνος. Μεταφορικῶς δὲ ἐνταῦθα λέγει τὴν νευρὰν τοῦ τόξου.

v. 458. ἠράσσοντο] B. ἐπλήττοντο.

v. 459. θώμιγγος] B. νευρᾶς. ὤλλυσαν] ἔφθειρον.

v. 460. τέλος δ' ἐφορμηθέντες] A. ὕστερον δὲ κινηθέντες ὁμοῦ πάντες οἱ Ἕλληνες ἐξ ἑνὸς ῥόθου καὶ ἐκ μιᾶς ῥοπῆς, κρεοκοποῦσι τὰς σάρκας τῶν ἀθλίων Περσῶν ἕως ἐθανάτωσαν ἅπαντας. Ὁ Ξέρξης δὲ ἐθρήνησεν ὁρῶν βάθος κακῶν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὑδάτων. Ἕδραν γὰρ εἶχεν καὶ ἐκάθητο ἐν ὑψηλῷ, φησί, τόπῳ. Καὶ διὰ τοῦτο ἑώρα τὸν στρατὸν ὁ Ξέρξης καὶ τὰ αὐτῷ συμβάντα. Ἕδραν γὰρ εἶχε πλησίον τῆς πελαγιζούσης θαλάσσης.

v. 461. δυστήνων] B. τῶν Περσῶν.

v. 463. βάθος] B. μέγεθος, πλῆθος.

v. 464. ἕδραν γὰρ εἶχε παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ ὑψηλὸν ὄχθον] A. ὅθεν ἐδύνατο καλῶς ἄγειν τὸν ὀφθαλμὸν πανταχοῦ, καὶ βλέπειν· ὑψηλὸς γὰρ ἦν. Τὸ δὲ ε ὐ α γ ῆ π α ν τ ὸ ς σ τ ρ α τ ο ῦ ἀντὶ τοῦ καθαράν, κεχωρισμένην, εὖ ἔχουσαν οἷον τὴν ἄποψιν, καὶ ἐπιτηροῦσαν τὸν λεὼν ἅπαντα. Ἢ αὐγάζοντα καὶ ὁρῶντα. Ὑ ψ η λ ὸ ν δὲ ὄ χ θ ο ν λέγει τὸ ἀντικρὺ Σαλαμῖνος ὄρος τὸν Αἰγάλεων ὥς φησιν Ἡρόδοτος. (lib. VIII. cap. 90.)

εὐαγῆ] B. εὐκατάληπτον.

v. 465. ὄχθον] B. τὸν Αἰγιάλεων, ὡς Ἡρόδοτος φησίν. πελασγίας] τῆς Ἑλληνικῆς.

v. 466. ῥήξας δὲ πέπλους] A. διασχίσας δὲ τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, καὶ ἀνοιμώξας ὀξὺ καὶ μέγα, ὥρμα σὺν φυγῇ, ἤτοι ἔφευγε ταχέως, ἄφαρ καὶ εὐθέως παραγγείλας καὶ συμβουλευσάμενος δηλαδὴ τὸ φεύγειν.

v. 467. παραγγείλας] B. προσδραμών, πλησιάσας. ἄφας] εὐθέως.

v. 468. ἧιξ'] B. ὥρμησεν. τοιάνδε] συμφοράν.

v. 469. πρὸς τῇ πάροιθεν] B. ἣ διηγησάμην, ἢ τῇ τοῦ Δαρειόυ. πάρα] πάρεστι. στένει] στενάζει.

v. 470. ὦ στυγνὲ δαῖμον] A. ὦ τύχη, ἡ στυγνάζειν καὶ ἀνιάζειν ποιοῦσα ἡμᾶς, ψευσθῆναι ἐποίησας τῶν φρενῶν τοὺς Πέρσας καὶ ἀποτυχεῖν ὧν ἤλπιζον.

ἔψευσας] B. ψευσθῆναι ἐποίησας τῶν λογισμῶν ἐλπίζοντας ἀκονιτὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα αἱρήσειν, καὶ μηδένα αὐτοῖς εἰς ὄψιν ἐλθεῖν, μὴ ὅτι μαχέσασθαι.

v. 473. *οὓς πρόσθε Μαραθὼν*] A. *Μαραθὼν ὄρος ὅπου πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἀπώλοντο, οὓς ὁ Δαρεῖος πολεμῆσαι τοῖς Ἀθηναίοις ἀπέστειλε, τῷ ἀριθμῷ ὡσεὶ μυριάδας λʹ· ἐφ' ᾧ Ξέρξης μανεὶς, καὶ τοὺς Πέρσας πάντας καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν πέριξ πόλεων συναγαγὼν, ταῖς Ἀθήναις ἐπεχωρίαζε.*

v. 474. *πράξειν*] B. *ἀπαιτήσειν.*

v. 477. *τορῶς*] B. *ἀκριβῶς.*

v. 478. *ναῶν δὲ ταγοὶ*] A. *οἱ ταγοὶ δὲ καὶ ἡγεμόνες τῶν λελειμμένων νεῶν, σύδην καὶ ὁρμητικῶς αἱροῦνται φυγὴν κατ' οὖρον οὐκ εὔκοσμον· ἤτοι οὐκ ἐν ἐπιτηδείῳ καιρῷ ἔφυγον, τροπικῶς ἀπὸ τῶν ἐν χειμῶνι πλεόντων, ὅτε πνέουσιν ὀλέθριοι ἄνεμοι. Τινὲς δὲ τοῦτο φασὶν οὕτως, ὅτι ἐκεῖσε, φησὶν, ἀπίασιν ὅπου αὐτοὺς ὁ ἄνεμος φέρει.*

ναῶν δὲ] B. *οὗτος ὁ σύνδεσμος συνάφειά ἐστι πρὸς τὴν ἄνω διήγησιν αὐτοῦ τοῦ ἀγγέλου, εἰ καὶ διὰ μέσου ἡ Ἄτοσσα ἀπεκλαύσατο τὴν τῶν Περσῶν δυστυχίαν. τῶν λελειμμένων*] *ἐναπολειφθεισῶν. σύδην*] *ὁρμητικῶς.*

v. 479. *κατ' οὖρον*] B. *κατ' εὐθεῖαν, καθ' ὁρμήν.*

v. 481. *οἱ μὲν ἀμφὶ Κρηναῖον γάνος*] A. *τόπος Βοιωτίας ἡ Κρήνη. Οἱ μὲν οὖν, φησὶν, ἐς τὴν Βοιωτῶν χθόνα, τῷ δίψει φθειρόμενοι καὶ ἀποθνήσκοντες· οἱ δὲ ἀπολειφθέντες, παρειμένοι, καὶ οἷον μικρὸν ἀσθμαίνοντες, ἐκπεριῶμεν πρὸς τὴν Φωκίδα καὶ τὴν Δωρίδα γῆν, καὶ τὸν Μηλιᾶ κόλπον, ὅπου ῥέει ὁ Σπερχειὸς ποταμός. Οὗτος γὰρ ἐξ Ἀνιάνων ῥέων εἰς τὸν Μηλιακὸν ἐμβάλλει κόλπον.*

γάνος] B. *εὐφροσύνην.*

v. 482. *πονοῦντες*] B. *ταλαιπωροῦντες ὤλλυντο. κενοὶ*] *καταβεβλημένοι, χαῦνοι.*

v. 485. *ἄρδει*] B. *πιαίνει.*

v. 486. *καντεῦθεν ἡμᾶς γῆς* A. *ἀπὸ δὲ τῆς γῆς τῶν Φωκέων ἐδέξατο ἡμᾶς ἡ γῆ τῶν Ἀχαιῶν, καὶ ἡ πόλις τῶν Θετταλῶν, ἐνδεεῖς ὄντας καὶ χρήζοντας τροφῆς· ὅπου πολλοὶ ἀπέθανον· ἀπό τε δίψης καὶ πείνης. Ταῦτα ἦν τότε.*

γῆς Ἀχαΐδος πέδον] B. *πέδον Ἀχαΐδος, ἡ Μονεμβασία ἡ πρὶν λεγομένη Δωρίς.*

v. 487. *Θεσσαλῶν πόλισμ'*] B. *ἡ Λάρισσα, ἢ τὰ Φάρσαλα.*

v. 490. *Μαγνητικὴν*] B. *ἔστι γὰρ ἐκ Μακεδονίᾳ πόλις Μαγνησία, ὥς φησι Δημοσθένης, περὶ τὸν Ὄλυμπον.*

v. 491. *Ἀξίου*] B. *τοῦ Βαρδάρη ποταμοῦ.*

v. 492. *Βόλβης θ' ἕλειον*] A. *Βόλβη ὄνομα λίμνης Θρακικῆς, ἥτις ἑλώδης καὶ τελματώδης οὖσα καὶ κάθυγρος, δόνακας πολλοὺς ἀναδίδωσι.*

Βόλβης] B. *λίμνης ἐν αὐτῇ οὔσης Μακεδονίᾳ.*

v. 493. *Ἠδωνίδ'*] B. *Μακεδονικήν.*

v. 494. *ἄωρον*] B. *παρὰ καιρόν· οὐ γὰρ χειμωνικὸς ἦν καιρός. ὦρσε*] *ἐνέβαλε.*

v. 495. *ἁγνοῦ Στρυμόνος*] A. *ἁγνοῦ, διὰ τὸ καθαρὸν καὶ διειδὲς φυλάττειν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ. Ἔστιν οὗτος ποταμὸς Θρᾴκης. Θεοὺς δέ τις τὸ πρὶν νομίζων οὐδαμοῦ*] *ὅστις δὲ τῶν Περσῶν πρὶν οὐκ ἐγίνωσκε τοὺς θεοὺς, τότε προσεκύνει τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν μετὰ λιτῶν καὶ παρακλήσεων. Ἐπεὶ δὲ πολλὰ παρακαλῶν καὶ γονυπετῶν ὁ στρατὸς ἐπαύσατο, διαπερᾷ τὸν πόρον καὶ τὸν ποταμὸν τὸν κρυστάλλῳ πεπηγότα. Λέγει δὲ τὸν Στρυμόνα. Ἄλλως. Καὶ ὁ πάνυ ἀσεβὴς τότε προσεκύνει τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.*

ἁγνοῦ] B. *καθαροῦ.*

γαῖαν οὐρανόν τε] B. *καταχθονίους καὶ οὐρανίους θεούς.*

v. 498. *θεοκλυτῶν*] B. *παρακαλῶν τοὺς θεούς.*

v. 500. *χὤστις μὲν ἡμῶν* A. *ὅστις μὲν ὡρμήθη καὶ ὥρμησε περάσαι τὸν πεπηγότα ποταμὸν, πρὶν σκιδασθῆναι πανταχοῦ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἤγουν πρὸ τοῦ τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι καὶ τὸ πεπηγὸς θερμᾶναι, κυρεῖ καὶ ὑπάρχει σεσωσμένος, ἀντὶ τοῦ ἐσώθη. Κυρίως δὲ σκιδασθῆναι τὸ ἀφανισθῆναι καὶ παυθῆναι ἐστί.*

σκιδασθῆναι] B. *διαχυθῆναι. θεοῦ*] *τοῦ Ἡλίου.*

v. 502. φλέγων γὰρ αὐγαῖς] A. ὁ γὰρ λαμπρὸς κύκλος τοῦ ἡλίου, περιφραστικῶς ὁ ἥλιος, φλέγων καὶ λάμπων ἐν αὐγαῖς καὶ ταῖς οἰκείαις ἀκτῖσι, διῆκε τὸν ποταμὸν μέσον, ἤγουν διελθεῖν καὶ ῥεῦσαι καὶ λυθῆναι τὸ πεπηγὸς ἐποίησε, θερμαίνων ἐκεῖνον· ἔπιπτον δὲ καὶ ἀπεπνίγοντο ἐν τῷ ποταμῷ συνεχεῖς. Εὐτυχὴς δὲ ἦν, ὅστις ταχινώτερον τῶν ἄλλων ἀπέθανε.

v. 503. διῆκε] B. διῆλθε.

v. 504. πίπτον] B. οἱ διὰ τοῦ κρυστάλλου περῶντες τῷ ἡλίῳ διαλυθέντος.

v. 506. ὅσοι δὲ λοιποὶ] A. ὅσοι δὲ ἐπίλοιποι, καὶ ὅσοι ἔτυχον σωτηρίας, ἤτοι οὐκ ἐπνίγησαν, τὴν Θρᾴκην διελθόντες μόλις ἥκουσιν ἐπὶ τὴν Περσίδα γῆν, τὴν ἑστιοῦχον καὶ ἔχουσαν αὐτῶν τὴν ἑστίαν· ὥστε στένειν μετὰ τοσαῦτα κακὰ καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν, τὴν τοὺς αὐτῆς φιλοῦσαν πολίτας, οὓς ἀνεθρέψατο. Τινὲς δὲ τὸ ὥ σ τ ε σ τ ε ν ά ζ ε ι ν, ἐπὶ τῆς πόλεως ἀποδιδόασι, καί φασιν, ἥκουσιν οὗτοι πρὸς τὴν αὐτῶν πατρίδα, ὥστε τὴν πόλιν τούτους στενάζειν.

v. 509. ἑστιοῦχον] B. οἰκείαν.

v. 511. ταῦτ' ἔστ' ἀληθῆ] A. ταῦτα ὅσα εἶπον, ἀληθῆ· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα παρίημι τῶν κακῶν, ἃ ὁ θεὸς ἐπελθεῖν ἐποίησε τοῖς Πέρσαις.

v. 512. ἐγκατέσκηψε] B. ἐπέθηκεν, ἐνέβαλλεν. θεὸς] ἡ τύχη.

v. 513. ὦ δυσπόνητε] A. ὦ δαῖμον δυσπόνητε καὶ χαλεποὺς πόνους ἡμῖν ἐμποιήσας, ὡς λίαν βαρὺς ἐνήλου καὶ ἐπήδησας πᾶσι τοῖς Πέρσαις. Ἤγουν, ὦ χαλεπὴ τύχη, ὡς ἄγαν βαρεῖα ἐπῆλθες τοῖς Πέρσαις.

δυσπόνητε] B. δυστυχίας αἴτιε.

v. 515. οἲ ἐγὼ τάλαινα] A. φεῦ ἐγὼ ἡ ἀθλία ἕνεκεν τοῦ ἀπολομένου καὶ ἀφανισθέντος στρατοῦ.

διαπεπραγμένου] B. ἠφανισμένου.

v. 518. ὑμεῖς δὲ φαύλως] A. πρὸς τὸν χορὸν ἡ Ἄτοσσα φησὶν, ὑμεῖς δὲ οὐκ ἀληθῶς αὐτὰ τὰ ὀνείρατα ἐκρίνατε. Ὀνείρατα δέ φησιν ἃ εἴρηκεν ἐν τῇ ἀρχῇ λέγουσα·

Πολλοῖς μὲν αἰεὶ νυκτέροις ὀνείρασι

καὶ

Ὁρῶ δὲ φεύγοντ' αἰετὸν πρὸς ἐσχάραν
Φοίβου.

φαύλως] B. ταπεινῶς.

v. 519. ὅμως δ' ἐπειδὴ] A. ὅμως ἐπειδὴ ἡ ὑμετέρα φάτις καὶ κρίσις οὕτως ἐκύρωσε, δηλαδὴ λέγουσά μοι εὔξασθαι θεοῖς, θέλω τοῦτο ποιῆσαι πρῶτον, ἔπειτα ἥξω λαβοῦσα ἀπὸ τῶν ἐμῶν οἴκων δωρήματα τῇ γῇ τε καὶ νεκροῖς, πέλανον. Πέλανος δέ ἐστιν ὁ ἐζυμωμένος καὶ πεπηγὼς πλακοῦς. Λέγεται δὲ καὶ ὁ ῥύπος. Ἄλλως. Πέλανον, πεπεμμένον πλακοῦντα.

τῇδ'] B. οὕτως. ἐκύρωσε] πρώην. φάτις] ὁ λόγος.

v. 521. φθιτοῖς] B. τῷ Δαρείῳ δηλονότι.

v. 522. πέλανον] B. θῦμα.

v. 523. ἐπίσταμαι μὲν] A. οἶδα μὲν φησὶν, ἐγὼ, ὅτι ἐπὶ ἐξειργασμένοις καὶ ἤδη φθάσασι γενέσθαι πράγμασι, καὶ φόνοις τῶν Περσῶν μέλλω θύειν αὐτή· τὸ κακὸν γὰρ ἤδη ἐγένετο· ἀλλ' ὅμως κἂν ἐπὶ τοῖς ζῶσιν ἀνδράσιν εὔξομαι, εἴπως τὸ μέλλον καλῶς ἀποβήσεται.

ἐπ' ἐξειργασμένοις] B. ποιήσα ταῦτα τετελεσμένοις πράγμασι.

v. 524. ἀλλ' ἐς τὸ λοιπὸν] A. ἀλλὰ διὰ τοὺς ζῶντας χρὴ θυσίας ποιεῖν, εἴπου τινὲς εἶεν ζωοὶ ἤτοι ζῶντες.

τὸ λοιπὸν] B. θύσω καὶ εὔξομαι. λῷον] κρεῖττον.

v. 526. πιστοῖς γε πιστὰ] A. συνεισφέρειν πιστὰς βουλὰς ἡμῖν πιστοῖς οὖσιν εἰς ὑμᾶς. Εἰ δὲ γράφεται π ι σ τ ο ύ ς, λέγει, ὑμᾶς δὲ χρὴ πιστοὺς ὄντας πιστὰ βουλεύεσθαι.

πιστοῖς] B. π ι σ τ ῶ ς ὤφειλεν εἰπεῖν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ὄνομα ἐπήγαγε. Νοεῖται δὲ διπλῶς, ἢ ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις πιστοῖς, ἤτοι τοῖς φανερῶς γεγενημένοις τῷ στρατῷ ἀτυχήμασιν, ἢ ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις πιστοῖς ἤτοι τοῖς πρότερον ἐφ' ὑμῶν γεγενημένοις πιστῶς πρὸς ἡμᾶς ἔργοις. Ὃ καὶ κρεῖττον. Καὶ μαρτυρεῖ τὸ π ι σ τ ὰ ξ υ μ φ έ ρ ε ι ν β ο υ λ ε ύ μ α τ α· ἑρμηνεύει δὲ τὰ βουλεύματα τὸ παραμυθεῖσθαι τὸν Ξέρξην, εἰ πρὸ αὐτῆς καταλάβῃ, λέγουσα ὡς ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς οὕτως, κ α ὶ π α ῖ δ' ἐ ά ν π ε ρ καὶ τὰ ἑξῆς.

v. 528. παρηγορεῖτε] B. παραμυθεῖσθε.

v. 529. πρόσθηται κακὸν] B. αἰτιώμενοι τοῦτον ὡς τοσοῦτον ἀπολωλεκότα στρατόν.

v. 530. ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ νῦν Περσῶν] Γ. ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων ξς'. Ὧν τὰ μὲν ις' εἰσὶν ἀναπαιστικά, τὸ γ' καὶ τὸ η' μονόμετρα, τὰ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα· τὰ δὲ καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ· τὰ δὲ ἡμιόλια· τὰ δὲ τρίμετρα βραχυκατάληκτα. Εἶτα πάλιν ἐνήλλαξε τὸ μέτρον· καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα χοριάμβικα ιδ', ἃ καλεῖται προσοδιακά, διὰ τὸ ἐκ χοριάμβου καὶ Ἰωνίου ἀπ' ἐλάσσονος συγκεῖσθαι. Εἰσὶ δὲ τὰ μὲν πρῶτα δ' δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ ἑξῆς γ' δίμετρα καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ. Τὰ τούτων ἑξῆς δ' δίμετρα ἀκατάληκτα ὅμοια τοῖς πρώτοις. Τὰ δὲ ἑξῆς γ' ἑφθημιμερῆ πάλιν, ὧν τελευταῖον·

Νᾶσος ἔχει τὰ Περσῶν.

v. 532. ὀλέσας] B. Γρ. ὤ λ ε σ α ς, ὅπερ εἰ εἴπῃς, κομματικὸν ἐκφέρεις τὸ λοιπόν.

v. 534. πένθει] B. κλαυθμῷ. δνοφερῷ] σκοτεινῷ.

v. 535. πολλαὶ δ' ἁπαλαῖς] A. πολλαὶ δὲ γυναῖκες κατερεικόμεναι καὶ σχίζουσαι τὰς καλύπτρας καὶ τοὺς ἰδίους χιτῶνας, τέγγουσι καὶ βρέχουσι τοὺς κόλπους ἐν δάκρυσι μυδαλέοις καὶ διύγροις, θλιβόμεναι. Οὕτως δὲ ἔμελλεν εἰπεῖν, ὅτι πολλαὶ νέας γυναῖκες καὶ ἁπαλόχροοι νύμφαι καὶ νῦν ἔτι ἀνδράσι συζευχθεῖσαι ποιοῦσι τάδε καὶ τάδε. Εἰπὼν δὲ ἁ π α λ α ῖ ς χ ε ρ σ ί, τὸ ὅλον ἀπὸ μέρους ἐδήλωσε συνεκδοχικῶς.

πολλαὶ] B. γυναῖκες τῶν Περσῶν. ἁπαλαῖς] νεωτερικαῖς. καλύπτρας] τὰ τῆς κεφαλῆς σκεπάσματα.

v. 536. κατερεικόμεναι] B. σχίζουσαι καὶ ἀποκόπτουσαι. Ἐ ρ ε ί κ η εἶδος φυτοῦ, ὅπερ ἐστὶν εὔσχιστον, ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τὸ κ α τ ε ρ ε ι κ ό μ ε ν α ι γίνεται. διὰ μυδαλέοις] τὸ δ ι ὰ ὑπερβατῶς πρὸς τὸ τ έ γ γ ο υ σ ι συντακτέον.

v. 537. κόλπους] B. τῶν ἱματίων.

v. 538. τέγγουσ'] B. βρέχουσι.

v. 539. αἱ δ' ἁβρογόοι Περσίδες] A. καὶ αἱ τοῖς γόοις δακνόμεναι, ποθοῦσαι ἰδεῖν τὴν ἀρτισυζυγίαν, ἤτοι τὴν πρὸ μικροῦ γενομένην αὐτοῖς σύζευξιν καὶ συνάφειαν μετὰ τῶν ἀνδρῶν. Ἢ ἀρτιζυγίαν, τὴν ὑγιοζυγίαν τῶν ἀνδρῶν. Καὶ ἀφεῖσαι καὶ καταλείψασαι τὰς ἐν τοῖς λέκτροις εὐνὰς τὰς ἁβροχίτωνας τὴν τέρψιν καὶ ἡδονήν. Τῆς αὐτῶν τρυφερᾶς καὶ διακεχυμένης ἡλικίας, πενθοῦσιν θρήνοις ἀπληρώτοις καὶ ἀκαταπαύστοις. Ἄλλως. Ἁβρογόοι αἱ ἐντρυφῶσαι τοῖς δάκρυσι.

αἱ δ'] B. ἄλλαι δέ. ἁβρογόοι] πολύκλαυτοι.

v. 540. ἀρτιζυγίαν] B. τὴν ἐκ νέου συνάφειαν.

v. 541. ἁβροχίτωνας] B. πολυτελεῖς ἔχουσαι χιτῶνας. Τοιαῦται γὰρ αἱ τῶν Περσῶν.

v. 542. τέρψιν] B. συνουσίαν.

v. 543. γόοις] B. ἐν.

v. 544. κἀγὼ δὲ μόρον] A. κἀγὼ δὲ διὰ μόρον τῶν οἰχομένων αἴρω καὶ κινῶ πολυπενθῆ δηλονότι γόον. Λείπει δὲ τ ο ῦ τ ο. Ἄλλως. Αἴρω, βαστάζω.

v. 545. αἴρω] B. φέρω. δοκίμως] λαμπρῶς. Τουτέστιν, οὐ περὶ τῶν ἀποθανόντων

ἀμελῶν διακεῖμαι, ἀλλὰ τούτων μόρον βαστάζω λαμπρῶς πολυδάκρυτον, ἀντὶ τοῦ θρηνοῦ πολλοῦ ἄξιον.

v. 547. ἐκκινούμενα] A. τῶν ἀνδρῶν. B. τῶν κατοίκων.

v. 548. ἤγαγε ποποῖ] A. ποποῖ καὶ τοτοῖ ἐπιῤῥήματα σχετλιαστικὰ, ἢ δηλοῦντα τὸ ποῦ καὶ τὸ ἐκεῖσε. Εἰ μὲν οὖν ἀναγνώσῃ πόποι, εἴπῃς ἀντὶ τοῦ φεῦ· εἰ δὲ ποποῖ, ἀντὶ τοῦ ἀορίστως καὶ ἐκεῖσε, ἐν ταῖς Ἀθήναις δηλαδή. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ μὲν τότοι, ἀντὶ τοῦ φεῦ· εἰ δὲ τοτοῖ, ὡς εἴπομεν. Ἄλλως. Ποποῖ, εἰς τὸν πόλεμον.

ποποῖ] B. πόποι καὶ τότοι ἐπιῤῥήματα σχετλιαστικά· ποποῖ δὲ καὶ τοτοῖ δηλοῦντα τὸ ποῦ καὶ τὸ ἐκεῖσε. Εἰ μὲν εἴποις ἐνταῦθα ποποῖ καὶ τοτοῖ, οὕτω συντάξεις· Ξέρξης μὲν γὰρ ἤγαγε τὸν ἐκκινωθέντα τῆς Ἀσίας λεὼν ποῦ, ἤτοι εἰς Ἀθήνας. Ξέρξης δὲ ἀγαγὼν τοτοῖ καὶ ἐκεῖσε ἀπώλεσεν. Εἰ δὲ πόποι καὶ τότοι γράψεις, οὕτως εἴποις· Ξέρξης μὲν γὰρ ἤγαγεν, εἰς τὰς Ἀθήνας δηλονότι· εἶτα θρηνητικῶς ἐκφέροις πόποι καὶ φεῦ. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ παρακατιὼν νοήσεις τό· Νῆες μὲν ἄγαγον ποποῖ, νῆες δ' ἀπώλεσαν τοτοῖ. (v. 558.)

v. 549. Ξέρξης δ' ἀπώλεσεν] A. ὁ Ξέρξης δὲ πάντα τὰ κακὰ δηλονότι ἐπέσπε καὶ ἐπεσπάσατο ταῖς βαρίδεσσι ναυσὶ, ταῖς ἀπὸ τῆς Βάρεως οὔσαις, ἥτις ἐστὶ πόλις Περσίδος, ἐξ ἧς καὶ αἱ νῆες Βαρίδες· πάσας γὰρ κατέθραυσεν ἐκεῖσε. Ὁ γοῦν πατὴρ αὐτοῦ Δαρεῖος ἀβλαβὴς ἦν τόξαρχος καὶ ἡγεμὼν, μὴ βλάβην ἐπενεγκὼν τῷ αὐτοῦ στρατεύματι, ὁ φίλος ἄκτωρ καὶ βασιλεὺς τοῖς Σουσίδαις.

v. 550. ἐπέσπασε] B. τὰ κακὰ δηλονότι. δυσφρόνως] κακοφρόνως.

v. 551. βαρίδεσσι] B. ναυσὶν, ἀπὸ Βάρεως πόλεως Περσῶν καλουμέναις. Λέγει δὲ καταχρηστικῶς ἀπὸ μέρους· οὐ γὰρ ἦσαν πᾶσαι αἱ Ξέρξου νῆες βαρίδες, ἀλλὰ ἄλλαι καὶ ἄλλαι.

v. 552. Δαρεῖος] B. τοῦτο διὰ μέσου εἶπε, παραβάλλων τὸ τοῦ Δαρείου πρώην ἐν Μαραθῶνι δυστύχημα πρὸς τὸ νῦν ἐν Σαλαμῖνι συμβὰν Ξέρξῃ· ᾗ τῇ ὑπερβολῇ τότε ἀβλαβῆ τὸν Δαρεῖον λέγων· ὁ μὲν γὰρ μ' μυριάδας ἀπώλεσε Ξέρξης δὲ φ'· καὶ ὁ μὲν εἵπετο τῷ στρατῷ καὶ παραχρῆμα ἂν ἀπολώλει. Δαρεῖος δὲ Δάτιν τὸν στρατηγὸν ἔπεμψεν.

v. 554. τόξαρχος] B. ἡγεμὼν τῶν τοξικωτάτων Περσῶν.

v. 555. ἄκτωρ] B. ἡγεμών.

v. 556. πεζούς τε γὰρ] A. πεζούς τε γὰρ καὶ θαλασσίους αἱ κυανώπιδες νῆες καὶ ἄλλαι μέλαιναι. Αἱ ὁμόπτεροι, καὶ τοῖς αὐτοῖς πτεροῖς κουφιζόμεναι, ἢ αἱ ὁμοίως πτεροῖς θέουσαι, ἤγαγον ποποῖ, ἤγουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ αὐτοὺς ἀπώλεσαν ἐκεῖ.

πεζούς τε] B. ἐπειδὴ τὸ τί ποτε διὰ μέσου εἶπε, πάλιν φησὶ, πέζους τε γὰρ ὁ Ξέρξης κατὰ γῆν ἤγαγε δηλονότι, τοὺς δὲ ἄλλους αἱ νῆες. Εἰπὼν δὲ πεζοὺς καὶ θαλασσίους, πρὸς μὲν τοῦτο ἀπήγαγε τὸ νῆες, τὸ δὲ πεζοὺς ἀφῆκε νοεῖσθαι. Πεζοὶ γάρ εἰσιν οἱ κατὰ γῆν ὁδεύοντες. Καὶ μαρτυροῦσι Ξενοφῶν καὶ Θουκυδίδης καὶ πᾶν τὸ τῶν συγγραφέων ἔθνος.

v. 559. αἱ δ'] αὗται αἱ ἄγουσαι ἐκείνους εἰσίν. ὁμόπτεροι] αἱ μεθ' ἑαυτῶν πτεροῖς χρώμενοι, τοῖς λαίφεσι. κρανώπιδες] μέλαιναι.

v. 561. διὰ δ' Ἰαόνων χέρας τύτθα δ' ἐκφυγεῖν ἄνακτ' αὐτῶν ὡς ἀκούομεν] A. περισσοὶ οἱ δύο δὲ δὲ σύνδεσμοι καὶ τὸ ὡς. Τὸ δὲ ἑξῆς δηλοῖ οὕτως, μόλις καὶ μικρόν· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ τύτθα· ἀκούομεν αὐτὸν τὸν ἄνακτα καὶ τὸν βασιλέα διεκφυγεῖν τὰς χέρας τῶν Ἰαόνων καὶ τῶν Ἀθηναίων, ἀνὰ τὰς πεδιήρεις κελεύθους καὶ ὁδοὺς τῆς Θρᾴκης τὰς δυσχειμέρους. Οὗτοι δὲ, ἤγουν οἱ Πέρσαι, ἄρα πρωτόμοροι, πρῶτον ληφθέντες πρὸς ἀνάγκην τοῦ μόρου καὶ τοῦ θανάτου δηλαδὴ περὶ τὰς Κυχρείας ἀκτὰς, ἤγουν τὰς Ἀττικὰς ἢ τὰς τῆς Σαλαμῖνος. Ἢ τὸ λειφθέντες διὰ διφθόγγου, ἀντὶ τοῦ ἀπομείναντες, καὶ κείμενοι τεθνεῶτες περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Κυχρείας καὶ τῆς Σαλαμῖνος, διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ θανάτου. Τὸ δὲ ἠὲ, καὶ τὸ ὀὰ, ἀντὶ τοῦ φεῦ. Ἄλλως. Τοί

δ' ἄρα πρωτόμοροι] περὶ τῶν τεθνηκότων ἐν Σαλαμῖνι, ἤτοι οἱ πρῶτα ἀποθανόντες· τὸ δὲ ἑξῆς τούτου ἐστὶ σκύλλοντας παρ' ἀναύδων. (v. 575.)

'Ιαόνων] B. 'Αθηναίων. Εἰπὼν ὡς νῆες ἀπώλεσαν τοὺς Πέρσας ἐν ἐμβολαῖς πανωλέθροις, νῦν ὥσπερ ἑρμηνεύων τὰς πανωλέθρους ἐμβολὰς, φησὶν, ὡς οὐκ ἄλλοθεν πόθεν ἐγεγόνεισαν, ἀλλ' ἢ ἀπ' 'Αθηναίων. Οὗτοι γάρ εἰσιν Ἴωνες, καὶ γὰρ οἱ εἰς τὴν 'Ασίαν ἀποικασάντες καὶ καλούμενοι Ἴωνες, 'Αθηναῖοι ἦσαν, ἀπὸ Ἴωνος, τοῦ ἡγησαμένου σφισὶν ὀνομασθέντες. Σύνταξον δὲ οὕτως· ὡς νῆες μὲν ἀπώλεσαν αὐτοὺς ἐν πανωλέθροις ἐμβολαῖς διὰ δὲ τῶν 'Ιώνων ἐγένοντο αὗται αἱ συμβολαὶ, ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν Ξέρξη μόλις τὰς αὐτῶν χεῖρας φυγεῖν ὡς ἀκούομεν.

v. 562. τύτθα] B. μόλις. ἐκφυγεῖν] ὥστε.

v. 564. ἀμπεδιήρεις] B. ἀνὰ τὰς χαμπωδεῖς.

v. 565. κελεύθους] B. ὁδούς.

v. 566. τοὶ δ' ἄρα] B. ἐκεῖνοι δὲ οὓς ἄνωθεν ἔφαμεν. πρωτόμοροι] ὑπῆρξαν.

v. 567. πρὸς ἀνάγκαν] A. τὴν τοῦ θανάτου. Ὅμηρος· (Odyss. λ'. 291.)

— κατὰ μοῖρ' ἐπέδησε.

λειφθέντες] B. ἐναπομείναντες ἢ κρατηθέντες. ἀνάγκαν] βίαν.

v. 568. ὀὰ στένε καὶ δακνάζου] A. πρὸς ἑαυτὸν τοῦτο λέγει ὁ χορὸς, στέναζε καὶ δακνάζου· παραγώγως ἀντὶ τοῦ δάκνου. βαρὺ δ' ἀμβόασον οὐράνι' ἄχη] ἀντὶ τοῦ ὀξέως κώκυσον οὐράνια, ἤγουν μέχρι τοῦ οὐρανοῦ διηκέτω τὸ βόημα ἐπὶ τὰ νῦν καταλαβόντα ἡμᾶς ἄχη.

Κυχρείας] B. τὰς τῆς Σαλαμῖνος, ἐκαλεῖτο γὰρ οὕτω.

v. 569. δακνάζου] B. ἤτοι δάκνου κατὰ παραγωγήν.

v. 571. οὐράνια] B. μεγάλα, ὑπερβολικά.

v. 572. τεῖνε δὲ δυσβάϋκτον] A. τεῖνε δὲ αὐδὰν καὶ φωνὴν τάλαιναν καὶ πληπαθῆ, δυσβάϋκτον καὶ θρηνητικὴν, βοᾶτιν καὶ βοητικήν.

τεῖνε] B. εἰς ὕψος αἶρε. δυσβάϋκτον] δύσφημον.

v. 573. βοᾶτιν] B. βοητικήν. τάλαιναν] δυστυχῆ. αὐδὰν] φωνήν.

v. 574. γναμπτόμενοι] A. γναμπτόμενοι δὲ καὶ συντριβόμενοι οἱ Πέρσαι τῇ δεινῇ θαλάσσῃ, σκύλλονται καὶ σύρονται καὶ ἐσθίονται πρὸς τῶν ἀναύδων καὶ ἀφώνων παίδων τῆς ἀμιάντου δηλαδὴ θαλάσσης. Οὐ γὰρ μιαίνεται πώποτε, καὶ πολλῶν μολυσμάτων ἐπιχυθέντων αὐτῇ. 'Αναύδων δὲ παίδων τῆς θαλάσσης, τῶν ἰχθύων λέγει.

γναπτόμενοι] B. κατακοπτόμενοι. δ' ἁλὶ δειν ᾷ] τοῦτο πρὸς τὸ ἄνω συνάπτεται, ἀλλήλους πρὸς θρῆνον τῶν τοῦ χοροῦ ἑταιρούντων διὰ μέσου· τὸ δὲ δεινᾷ ἢ ἀντὶ φοβερᾷ, τοιαύτη γὰρ ἡ θάλασσα· ἢ δεινὴν αὐτὴν λέγει διὰ τὸ πολλῶν δεινῶν ἐν αὐτῇ Πέρσας τετυχηκέναι. Τὸ δὲ ἀναύδων ἀντὶ τοῦ ἀφώνων ἰχθύων, οἵ τινές εἰσι παῖδες τῆς ἀμιάντου καὶ καθαρᾶς καὶ ἀθολώτου θαλάσσης.

v. 577. δόμος] B. εἷς ἕκαστος. στερηθεὶς] τούτου.

v. 578. τοκῆες δ' ἄπαιδες] A. οἱ τοκῆες δὲ καὶ οἱ γονεῖς οἱ γέροντες ἔῤῥανται καὶ βρέχονται τοῖς δάκρυσιν, ὀδυρόμενοι τὰ ἐκ τοῦ δαίμονος καὶ τῆς τύχης αὐτοῖς· ἐπελθόντα ἄχθη, τὸ πᾶν δὴ κλύουσι καὶ μανθάνουσιν ἄχος. Οἱ δὲ οὐκέτι περσονομοῦνται καὶ κατὰ τοὺς Περσῶν νόμους πολιτεύονται, καὶ ὑπὸ τῶν Περσῶν ἄρχονται καὶ διιθύνονται· οὐδὲ δασμοφοροῦσι καὶ τοῖς τέλεσι προσκεῖνται, ἃ ἔθος ἦν αὐτοῖς διδόναι τοῖς ἄρχουσιν· ἐφθάρησαν γάρ.

v. 580. δαιμόνι' ἄχη] B. μεγάλα καὶ ἐκ δαίμονός τινος ἐπελθόντα δυσκόλου.

v. 581. γέροντες] B. ἡμεῖς δηλόνοτι· λέγει δὲ εἰς τρίτον πρόσωπον.

v. 582. τὸ πᾶν δὴ] B. τὸ συμβὰν ἐν 'Αθήναις τοῖς Πέρσαις.

v. 583. τοὶ δ'] B. οἱ θανόντες οὗτοι. δὴν] τὸ δὴν ἀντὶ τοῦ ἐπιπολύ. 'Ενταῦθα

δὴ οὕτω κεῖται, ὥσπερ ἂν εἰ μηδ' ὁπωσοῦν ἐκεῖτο. Οἱ γὰρ ἐν Ἀθήναις ἀπολωλότες τῶν Περσῶν οὔτε ἐπιπολὺ κατὰ τὴν Περσίδα περσονομοῦνται, οὔτε τὴν ἀρχὴν, ὅλως ἀπώλοντο γάρ.

v. 584. περσονομοῦνται] B. κατὰ τοὺς Περσῶν νόμους διάγουσιν, ἀπώλοντο γάρ.

v. 585. δασμοφοροῦσι] B. τέλη φέρουσι τοῖς δεσπόταις αὐτῶν.

v. 587. οὐδ' ἐς γᾶν] A. οὔτε εἰς τὴν γῆν προσπίπτοντες ἤγουν προσκυνοῦντες τὸν βασιλέα ἄρξονται καὶ ὑποκλιθήσονται. Ἡ γὰρ βασιλικὴ ἰσχὺς ὤλετο.

ἐς γᾶν προσπίπτοντες] B. ἤτοι προσκυνοῦντες τὸν αὐτῶν βασιλέα.

v. 588. βασίλεια γὰρ] A. τὰ τοιαῦτα πάντα κτήτικα μακρὸν ἔχει τὸ α'.

ἄρξονται] B. ἀρχθήσονται.

v. 589. ἰσχὺς] B. τὸ μέγεθος.

v. 590. οὐδ' ἔτι γλῶσσα] A. οὐδ' ἔτι ἡ τῶν Περσῶν γλῶσσα ἐν φυλακαῖς· ἠλευθέρωται γὰρ αὐτοῖς ἡ γλῶσσα πρὸς τὸ κακηγορεῖν βασιλέα. Οὐδένα γὰρ νῦν δεδίασιν οἱ ὑπήκοοι· ὅτι λαὸς ἐλύθη ὑπὸ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως τὸν ζυγὸν ὑφ' οὗ συνείχετο τὰ πλεῖστα καὶ ὑπεκλίνετο. Ἢ, ἔλυσε τὸν ζυγὸν τῆς ἀλκῆς, ἤτοι τῆς βασιλικῆς δυνάμεως. Ἡ γὰρ βασιλικὴ διόλωλεν ἰσχὺς, τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν ἀρχόντων δηλαδή. Ἄλλως. Ζυγὸν ἀλκᾶς ἡ ἀλκή.

v. 591. φυλακαῖς] B. συντηρήσεσι.

v. 593. ὡς ἐλύθη] B. ἐπεὶ ἐλευθερώθη.

v. 594. αἱμαχθεῖσα] A. ἡ ἄρουρα καὶ ἡ γῆ καὶ ἡ χώρα τοῦ Αἴαντος ἡ περικλύστα καὶ περικλυζομένη τῇ θαλάσσῃ, δηλαδὴ νῆσος, ἤγουν ἡ Σαλαμὶν, ἔχει τὰ σώματα τῶν Περσῶν.

αἱμαχθεῖσα] B. φονευθέντων τῶν Περσῶν καὶ αἵματος ἐντεῦθεν ῥυέντος.

v. 595. περικλύστα] B. περίῤῥυτος.

v. 596. τὰ Περσῶν] B. σώματα.

v. 597. φίλοι, κακῶν] A. ὦ φίλοι, ὅστις κυρεῖ καὶ ὑπάρχει ἔμπορος τῶν κακῶν, ἤγουν ἐμπλέων τοῖς κακοῖς, γινώσκει, ὅτι ὅταν ἐπέλθῃ κλύδων καὶ ζάλη τῶν κακῶν τοῖς ἀνθρώποις, φιλεῖ καὶ ἔθος ἔχει φοβεῖσθαι εἰς πάντα, ἤγουν καὶ εἰς τὰ μετὰ ταῦτα· ὅταν δὲ ὁ δαίμων καὶ τύχη εὐροῇ, καὶ καλῶς καὶ εὐτυχῶς ῥέῃ καὶ ἐπέρχηται, ἔθος ἔχει, ἀπὸ κοινοῦ πάλιν, θαῤῥεῖν τὴν αὐτὴν εὐτυχίαν οὐριοδραμεῖν καὶ ἐς τὸ μετέπειτα. Ἄλλως· Κακῶν μὲν ὅστις καὶ τὰ ἑξῆς] ὁ νοῦς ; ὅτι ἔθος ἔχουσιν οἱ δυστυχοῦντες δυστυχίαν φαντάζεσθαι, οἱ δὲ εὐτυχοῦντες εὐτυχίαν.

ἔμπειρος] B. συνήθης, μέτοχος.

φίλοι, κακῶν μὲν] Γ. ἡ μονοστροφικὴ αὕτη περίοδος στίχων ἐστιν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων κε'· ὧν τελευταῖος· (v. 621.)

Τιμὰς προπέμψω τάσδε νερτέροις θεοῖς.

v. 598. ἐπίστασο] B. Γράφεται καὶ ἐπίστασο, καὶ ἐπίσταται. Καὶ τὸ μὲν ἐπίστασο οὕτως· εἰποῦσα ἡ Ἄτοσσα πληθυντικῶς πρὸς πάντα τὸν χορὸν, ὦ φίλοι, μεριστικῶς ἐκφέρει πρὸς ἕνα ἕκαστον. Λέγουσα ὦ φίλοι, ἐπίστασο ὅτι φιλεῖ καὶ εἴωθεν ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἔμπορος καὶ μέτοχος καὶ συνήθης ἐστὶ κακῶν, πάντα δειμαίνειν καὶ φοβεῖσθαι, ὅταν ἐπέλθῃ τοῖς βροτοῖς κλύδων καὶ χειμὼν κακῶν. Τουτέστιν, ὁ δυστυχίᾳ κατεσχηκὼς, ὅταν ἕτερόν τινα ἴδῃ δυστυχοῦντα αὐτὸς δυστυχεῖν οἴεται, οἰκεῖα λογιζόμενος τὰ πάθη. Εἰ δὲ ἐπίσταται εἴπῃς, σύνταξεις πρὸς τὸ ὅστις ἔμπορος κυρεῖ· ἔστι δὲ ψυχρόν· τὸ γὰρ πρῶτον κρεῖττον τοῦ δευτέρου. ὡς] ὅτι.

v. 599. φιλεῖ] B. εἴωθεν ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος.

v. 600. εὐροῇ] B. εἰς ἕτερον.

v. 601. δαίμον' οὐρίειν τύχης] A. παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν (Odyss. σ'. 134.)

Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγησι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

τὸν αὐτὸν] B. τὸν ὅμοιον. οὐρίειν] εὐθυδρομεῖν αὐτῷ.

v. 602. ἐμοὶ γὰρ ἤδη] A. ἐμοὶ, φησὶ, φόβου γέμοντα τὰ πάντα φαίνεται ἐν τοῖς ἐμοῖς ὄμμασιν ἀνταῖα καὶ ἐμφανῆ καὶ ἄντην, οἷον καὶ κατὰ πρόσωπον, ἀπὸ θεῶν. Τινὲς δὲ εἰς τὸ π λ έ α στίζοντες, ὡς ἐξ ἄλλης ἀρχῆς τοῦτο συντάσσουσιν τ ἀ ν τ α ῖ α λέγοντες, οἷον ἐν τοῖς ὄμμασι τὰ τῶν θεῶν ἐναντία φαίνεται. Τουτέστιν ἀντικειμένους ἡμῖν ὁρῶ τοὺς θεούς.

v. 603. τ' ἀνταῖα B. ἐνάντια καὶ δυστυχῆ, ἃ τοῖς ἀνθρώποις οἱ θεοὶ ἐπιφέρουσιν.

v. 604. ἐν ὠσὶ] B. τοῖς ἐμοῖς. οὐ παιώνιος] οὐ χαρᾶς ποιητικὸς, ἀλλὰ λύπης.

οὐ παιώνιος] A. ἀλλὰ φθαρτικός.

v. 605. ἔκπληξις] B ὑπερβολὴ εἰς ἔκστασιν φέρουσα τοὺς ἀκούοντας.

v. 606. ὀχημάτων] B. ζεύγους.

v. 607. χλιδῆς τε τῆς πάροιθεν] B. τρυφῆς καὶ θεραπείας τῆς ἀρχαίας.

v. 608. ἔστειλα] B. ἐποιησάμην. εὐμενεῖς] εἰς συμπάθειαν καὶ εὐμένειαν ἡμῶν ἐπικαλουμένας ἐκεῖνον.

v. 609. μειλικτήρια] B. θελκτήρια. Δέον δὲ εἰπεῖν α ἴ π ε ρ πρὸς τὰ μειλικτήρια ἐπήγαγεν.

v. 610. βοός τ' ἀφ' ἁγνῆς] A. ἁγνὴν τὴν βοῦν καλεῖ, ἢ διὰ τὸ τοῖς θεοῖς ἀεὶ τὰς βοῦς θύεσθαι, ἢ διὰ τὸ ταύτην εἶναι λευκήν· τὰ γὰρ λευκὰ καὶ καθαρὰ καὶ φωτεινὰ καὶ ἀῤῥύπωτα. Ἢ διὰ τὸ ἀγελαίαν εἶναι· τὰ γὰρ ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβοντα καθαρώτερα ὑγιεινότερα τῶν ἄλλων. Ἡ ἁ γ ν ῆ ς τῆς ἀσινοῦς, καὶ μηδέ τινα βλάβην ἐχούσης, καὶ ποδὸς οὐ στερηθείσης ἢ ὀφθαλμοῦ.

ἁγνῆς] B. λευκῆς· ἢ διὰ τὸ τοῖς θεοῖς εἰς θυσίαν παραλαμβάνεσθαι, ἀπὸ τούτου καὶ αὐτὴν καταχρηστικῶς ἁγνὴν καλεῖ· ἢ ἁ γ ν ῆ ς τῆς ἀγελαίας, παρόσον αὗται τροφῆς καθαρωτάτης καὶ ποτοῦ ἀπολαμβάνουσιν· ἢ ἁ γ ν ῆ ς, τῆς καθαρᾶς καὶ ἀμετόχου σωματικῆς νόσου.

v. 611. παμφαὲς A. φαιδρόν.

τῆς τ' ἀνθεμουργοῦ] B. τῆς ἐξ ἀνθέων ἐργαζομένης μελίσσης. παμφαὲς] λαμπρὸν, καθαρόν.

v. 612. παρθένου πηγῆς μέτα] A. καθαρᾶς. Ἀντὶ τοῦ σὺν ὕδατι κρηναίῳ. Σημείωσαι δὲ τὸ εἶδος τῶν χοῶν.

λιβάσιν] B. σταλαγμοῖς. παρθένου] ἀμολύντου καὶ καθαρᾶς, διὰ τὸ τοῖς θεοῖς εἰς θυσίαν συμπαραλαμβάνεσθαι.

v. 613. ἀκήρατόν τε πότον] A. γάνος τόδε ἀπὸ τῆς μητρὸς τῆς παλαιᾶς ἀμπέλου. Ἀκήρατον πότον· τὸν οἶνον λέγει τὸν ἔχοντα μητέρα τὴν ἄμπελον. Ἀγρίας δὲ τῆς ἀγριοποιοῦ διὰ τὴν μέθην. Ἤγουν τῆς ἀγρίους ποιούσης τοὺς μεθύοντας. Ἡ τῆς ἐν τῷ ἀγρῷ οὔσης. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀγροῖς αἱ ἄμπελοι.

ἀγρίας] B. ὀρεινῆς. Ἡ τῆς ἀγριοποιούσης τοὺς ἀμέτρως αὐτῆς πίνοντας τὸ πόμα.

v. 614. γάνος] B. εὐφροσύνη. Εὐφραῖνον τοὺς συμπίνοντας.

v. 615. αἰὲν ἐν φύλλοισι] B. ἤτοι ἀεὶ θαλλούσης.

v. 616. ξανθῆς ἐλαίας καρπὸς εὐώδης πάρα] A. πάρεστι γοῦν ταῖς ἐμαῖς χερσὶ καὶ καρπὸς ἐλαίας ξανθῆς τῆς αἰὲν θαλλούσης τοῖς φύλλοις. Ἀειθαλὴς γὰρ, καὶ ἀεὶ τὰ φύλλα ἔχει. Διὸ προσέθηκεν ἐν φύλλοισι θαλλούσης πρὸς τὸν καρπόν. Οὐ γὰρ διηνεκὴς ὁ καρπός. Ξανθῆς δὲ διὰ τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ φύλλου ὡς πρασινίζον ἐμφαίνεσθαι.

ξανθῆς] B. κατὰ τὸ χρῶμα.

v. 617. ἄνθη τε πλεκτὰ] A. στέμματα.

v. 619. τὸν δὲ δαίμονα] A. ὡς θεὸς γὰρ παρὰ Πέρσαις τιμᾶται.

ἐπευφημεῖτε] B. ἐπάδετε.

v. 620. γαπότους] B. ἀντὶ ἃς ἡ γῆ πίνει χευμένας χοάς.

v. 621. νερτέροις θεοῖς] B. τῷ Πλούτωνι καὶ τῇ Περσεφόνῃ καὶ τῷ Ἑρμῇ.

v. 622. πρέσβος] A. τιμία. πρέσβα] B. ἔντιμε.

βασίλεια γύναι] Γ. ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων νη. Ὧν τὰ πρῶτα ι' εἰσὶν ἀναπαιστικά· τὸ μὲν δ' μονόμετρον· τὸ δὲ ε' καὶ ι' ἐφθημιμερῆ· τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. Ἑξῆς δὲ τούτων μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, ἐνήλλαξε καὶ τὸ μέτρον. Καί εἰσι κῶλα ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἐφθημιμερῆ καὶ πενθημιμερῆ καὶ μονοστροφικὰ μή. Ὧν τελευταῖον·

Ναῖς ἄναις ἄναις.

v. 623. σύ τε πέμπε] A. ὁ χορὸς φησι πρὸς τὴν Ἄτοσσαν, ὅτι σὺ θυσίαζε τοῖς καταχθονίοις θεοῖς· ἡμεῖς δὲ αἰτησόμεθα ἐν ὕμνοις τοὺς πομποὺς τῶν φθιμένων, ἤγουν τοὺς θεοὺς τοὺς κάτω, τοὺς πέμποντας ἄνω τοὺς νεκροὺς, εἶναι κάτω τῆς γῆς πραεῖς πρὸς τὸν Δαρεῖον, ὥστε συγχωρῆσαι αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς ἐλθεῖν.

θαλάμους] B. εἰς τοὺς ὑπὸ γῆς κευθμῶνας.

v. 625. πομπούς] B. ἀγωγούς.

v. 626. εὔφρονας] B. εὐμενεῖς.

v. 628. ἀλλὰ χθόνιοι δαίμονες] A. ἀλλ' ὦ χθόνιοι θεοὶ, γῆ τε καὶ Ἑρμῆ καὶ ὦ Πλούτων, βασιλεῦ τῶν νεκρῶν, πέμψατε ἐς φῶς, ἤγουν ἐνταῦθα πρὸς ἡμᾶς, ἀπὸ τῶν κάτω τὴν ψυχὴν τοῦ Δαρείου. Εἰ γάρ τι ἄκος τῶν ἡμετέρων κακῶν πλέον καὶ ἐπέκεινα οἶδεν, ἤγουν νικῆσον τὰ ἡμῶν κακὰ, μόνος ἂν οὗτος ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων εἴποι τὸ πέρας καὶ πῶς αὐτὰ καὶ πότε καὶ τίνι τρόπῳ ἐκφύγωμεν.

v. 628. βασιλεῦ] B. Αἰδωνεῦ. ἐνερῶν] νεκρῶν.

v. 629. ἔνερθεν] B. ὑπὸ τῶν κάτω. ψυχὴν] τὴν τοῦ Δαρείου.

v. 630. οἶδε] B. ὁ Δαρεῖος. πλέον] ἢ ἕτερός τις ἂν εἰπεῖν ἔχῃ.

v. 632. ἦ ῥ' ἀΐει μου μακαρίτας] A. ἆρα ἀκούει μου ὁ μακαρίτης θεὸς Δαρεῖος, ὁ ἰσόθεος βασιλεὺς, ἱέντος καὶ πέμποντος τὰ βάρβαρα λόγια σαφηνῆ καὶ σαφῆ; οὐ γὰρ δυσνόητα ταῦτά φημι τὰ ποικίλα βάγματα καὶ φωνήματα, τὰ αἰανῆ καὶ σκοτεινὰ, καὶ θλίψιν καὶ ἀχλὺν ἐμποιοῦντα τοῖς κλαίουσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι μακαρίτης ὁ τεθνεὼς, μακάριος ὁ ζῶν.

ἰσοδαίμων] B. ἰσόθεος.

v. 634. σαφηνῆ] B. δῆλα αὐτῷ.

v. 635. ἱέντος] B. πέμποντος. τὰ παναίολ'] τὰ ποικίλα τῷ θρήνῳ.

αἰανῆ] B. ἀχλύος γέμοντα. βάγματα] φωνήματα.

v. 637. παντάλαιν' ἄχη] B. πανάθλια. Δεῖ π α ν τ α λ α ί ν ο υ εἶναι, ἢ π α ν τ ά λ α ι ν α. Εὕρηται δὲ ἐν πολλοῖς καὶ καλοῖς βιβλίοις οὕτω, καὶ μὴ οἰηθῇ τις π α ν τ ά λ α ν α εἶναι ἄξιον γράφεσθαι.

v. 639. ἀλλὰ σύ μοι Γᾶ] A. ἀλλὰ σύ μοι, ὦ γῆ, καὶ ἄλλοι ἡγεμόνες τῶν χθονίων καὶ τῶν νεκρῶν, τὸν μεγαλαυχῆ δαίμονα Δαρεῖον ἐρχόμενον ἐκ τῶν τοῦ ᾅδου δόμων αἰνέσατε, ἤγουν συναινέσατε, καὶ συναρήξατε αὐτῷ τῷ ποιῆσαι τουτί. Τὸν καταχθόνιον οὖν Δαρεῖον αἰνέσατε ἐξ ᾅδου δόμων μολεῖν. Τὸν Σουσιγενῆ τῶν Περσῶν ἤγουν τὸν Δαρεῖον.

v. 641. μεγαλαρχῆ] B. μεγαλοδυνάμενον.

v. 642. ἰόντ'] B. ἐλθόντα. Δέον ε ἶ ν α ι εἰπεῖν πρὸς τὴν μετοχὴν ἐξήνεγκεν. αἰνέσατ'] θελήσατε, ἀποδέξασθε. ἐκ δόμων] τῶν ὑπὸ γῆν.

v. 643. Σουσιγενῆ] B. τὸν ἐν Σούσοις γεννηθέντα.

v. 644. πέμπετε δ' ἄνω] B. δι' ἱκεσίων.

v. 646. ἦ φίλος ἀνὴρ] A. ὄντως φίλος ἦν ἀνὴρ ἐμοὶ ὁ Δαρεῖος, ὄντως φίλος καὶ ὁ τάφος ὃς κρύπτει τὰ φίλα ἤθη, τοῦτ' ἔστι τοὺς προσφιλεῖς τρόπους ἐμοὶ τοῦ Δαρείου. Ὄχθον γὰρ τὸν τάφον καλεῖ διὰ τὸν ἀναχωματισμόν.

ἦ] B. ὄντως. ὄχθος] τάφος.

v. 647. κέκευθεν] B. ἔκρυψεν.

v. 648. Ἀϊδωνεὺς δ' ἀνίει Δαρεῖον οἷον ἄνακτα Δαριὰν] A. ὁ Ἀϊδωνεὺς δὲ ὁ ἀναπομπὸς τῶν νεκρῶν ἀνίει καὶ ἀναπέμψει καὶ ἀναδώσει τῆς γῆς τὸν Δαρεῖον βασιλέα, οἷον τὸν καὶ Δαριὰν κεκλημένον.—Ἡ τὴν Δαρείαν ψυχὴν ἀναπέμψει ὁ ᾅδης τοῦτο ἔξωθεν. Ἄλλως· τὸν μόνον γενόμενον βασιλέα διὰ τὸ κηδεμονικόν. Ἔοικε δὲ ὁ Δαρεῖος καὶ Δαριὰν λέγεσθαι.

v. 650. οἷον ἄνακτα] B. τὸν μέγαν, ἢ τὸν μόνον τῷ ὄντι βασιλέα. Δαριὰν] οὐ μόνον Δ α ρ ε ῖ ο ς, ἀλλὰ καὶ Δ α ρ ι ὰ ν γράφεται.

v. 653. Θεομήστωρ δ' ἐκικλήσκετο] A. Θεομήστωρ τε καὶ τὰ θεῖα βουλευόμενος ἐκαλεῖτο τοῖς Πέρσαις· οὐ μόνον δὲ ἐκαλεῖτο τοῦτο, ἀλλὰ καὶ θεομήστωρ ὑπῆρχεν, ἐπειδὴ καὶ καλῶς ἐποδώκει καὶ ἴθυνε καὶ ὑπὸ τὸν ἑαυτοῦ πόδα ἡνιόχει τὸν στρατόν.

θεομήστωρ] B. θεὸς κατὰ τὰς βουλάς.

v. 655. ἔσκεν] B. ὑπῆρχεν.

ἐποδώκει] B. διώκει.

v. 656. Βαλὴν ἀρχαῖος] A. Β α λ ὴ ν ὁ βασιλεὺς λέγεται. Εὐφορίων δέ φησι Θουρίων εἶναι τὴν διάλεκτον. Ὅθεν καὶ β α λ η ν α ῖ ο ν ὄ ρ ο ς, ὅ ἐστι βασιλικόν· φησὶν οὖν, ὦ ἀρχαῖε βασιλεῦ ἴκου καὶ παραγενοῦ καὶ ἐλθὲ ἐπ' ἄκρων κορύμβων ὄχθου, ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐξοχὴν καὶ περιωπὴν τοῦ τάφου, αἰέρων καὶ ἐπαίρων καὶ κινῶν τὴν εὔμαριν, καὶ τὸ ὑπόδημα τοῦ ποδὸς, κροκόβαπτον καὶ ἐρυθροῦν. Ἔστι δὲ τοῦτο περίφρασις, πιφαύσκων καὶ δεικνύων καὶ ἀναφαίνων τὸν φάλαρον, καὶ τὸν λόφον. Τῆς βασιλικῆς τιάρας καὶ περικεφαλαίας. Περιφραστικῶς δὲ τὸ στέμμα φησί.

βαλὴν] B. βασιλεὺς κατὰ Θουρίων γλῶσσαν, ὥς φησι Εὐφορίων.

v. 657. κόρυμβον] B. ἐξοχήν.

v. 658. ὄχθου] B. τοῦ τάφου. κροκόβαπτον] πορφυροῦν.

v. 659. εὔμαριν] B. εἶδος ὑποδήματος. αἰέρων] κινῶν.

v. 660. τιάρας] B. στεφάνου.

v. 661. φάλαρον] B. τὴν ἐξοχήν. πιφαύσκων] φαίνων.

v. 662. βάσκε πάτερ] A. βάσκε καὶ πορεύθητι, ὦ Δαρεῖε δέσποτα, ὅπως κλύῃς καὶ ἀκούσῃς καὶ μάθῃς καινὰ καὶ ἀλλόκοτα καὶ νέα ἄχη τοῦ Ξέρξου. Ὡς ἐπῳδῇ δὲ κέχρηται τῇ Β ά σ κ ε π ά τ ε ρ Δαριάν.

βάσκε] B. ἐλθέ. ἄκακε] πρᾶε.

v. 663. ὅπως] B. ἵνα. καινὰ] παράδοξα.

v. 664. δεσπότου] B. τοῦ Ξέρξου.

v. 665. στυγία γάρ τις] A. ἐπιπετάνυσται γὰρ καὶ ἐξήπλωται στυγερὰ καὶ μισητή τις ἀχλὺς καὶ θλίψις. Πᾶσα γὰρ νεολαία καὶ ἡ τῶν Περσῶν ἡλικία καὶ νεότης ἐξαπόλωλε καὶ παρῴχετο.

στυγία] B. μισητή.

v. 666. πεπόταται] B. ἐπικρέμαται τοῖς ὄμμασιν ἡμῶν.

v. 667. νεολαία] B. ἡ νεότης.

v. 672. τί τάδε δυνάτα, δυνάτα — δίδυμα] A. τί, ὦ δυνάστα τάδε δίδυμα καὶ διπλᾶ ἁμάρτια καὶ ἁμαρτήματα διάγοιεν καὶ διάγουσι περὶ τῇ σῇ γῇ τῇδε. Δίδυμα δὲ, ἢ διὰ τὸ ἐπὶ Δαρείου μὲν τριάκοντα φονευθῆναι χιλιάδας, νῦν δὲ ἐπὶ τοῦ Ξέρξου μυριάδας· ἢ ὅτι Ξέρξου καὶ Πέρσου τινὸς εἰσὶν ἁμαρτίαι καὶ ἀτυχίαι ἡρμοσμέναι ὁμοῦ· ἢ τὰ δ ί δ υ μ α,

τὰ ἐν Πλαταιαῖς γιγνημένα κακὰ καὶ τὰ ἐν Σαλαμῖνι. Τὸ δὲ δ υ ν ά σ τ α ἀντὶ τοῦ δυνάστα.

v. 673. δίδυμα] B. διπλᾶ. Δ ί δ υ μ α λέγει διὰ τὸ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἁλῶναι Πέρσας. Τὸ δ α μ ά ρ τ ι α δὲ, διαμάρτιά ἐστι, καὶ κατὰ συναίρεσιν γέγονε δ α μ ά ρ τ ι α *.

v. 674. ἁμαρτία] A. ὁμοῦ ἡρμοσμένα. Γράφεται καὶ ἁ μ α ρ τ ή μ α τ α.

v. 676. ἐξέφθινθ'] B. ἐφθάρησαν. τρίσκαλμοι] τριήρεις.

v. 677. νᾶες ἄναες] A. αἱ μηκέτι νῆες· ἀπώλοντο γάρ.

v. 678. ὦ πιστὰ πιστῶν] A. τὸ τοῦ Δαρείου εἴδωλον ἐξ ᾅδου ἀνελθὸν φησὶ πρὸς τοὺς Πέρσας· ὦ πιστὰ γεννήματα καὶ ἀνατροφαὶ πατέρων πιστῶν ἐμοὶ, ὦ ἐκ πιστῶν πατέρων πιστοὶ υἱοὶ, ἥλικές τε καὶ ἰσήλικες τῆς ἐμῆς ἡλικίας, τίνα πόνον καὶ κακοπάθειαν πάσχει ἡ πόλις καὶ στενάζει καὶ οἷον ἐκ τῶν ὀδυρμῶν κέκοπται καὶ χαράσσεται ἡ γῆ κάτωθεν. Τοῦτο δὲ εἴρηκεν, ὅτι ἐκ τῶν πολλῶν ὑμῶν στεναγμῶν ἡ γῆ ῥαγεῖσα ἐνέδωκέ με.

ὦ πιστὰ πιστῶν] B. ὥσπερ φαμὲν κ ά λ λ ι σ τ ο ι κ α λ λ ί σ τ ω ν, βουλόμενοι μεγίστην ὑπεροχὴν δηλῶσαι, τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ νῦν τὸ π ι σ τ ὰ π ι σ τ ῶ ν. Δηλοῖ δὲ ἐντεῦθεν τὴν θαυμασίαν καὶ μεγίστην αὐτῶν πίστιν, ἣν πρὸς αὐτὸν ζῶντα ἐκέκτηντο, καὶ θανόντα ἔχουσιν.

ὦ πιστὰ πιστῶν] Γ. εἴσθεσις διπλῆς καθόλου. Ἧς προτίθενται στίχοι ἰαμβικοὶ ιγ'. Ἑξῆς δὲ τούτων κῶλα τοῦ χοροῦ ἀναπαιστικὰ γ'· ὧν τὰ β' δίμετρα βραχυκατάληκτα. Τὸ δὲ γ' δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἐφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται παροιμιακόν. Ἑξῆς τούτων στίχοι τροχαϊκοὶ καταληκτικοὶ γ'. Ἑξῆς τούτων κῶλα ὅμοια τοῖς ἄνω ἀναπαιστικὰ γ'. Ἑξῆς δὲ ἔτι τούτων ἡ τελεία διπλῆ. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ϛ' ὧν τελευταῖος·

Τήνδ' ἐβούλευσεν κέλευθον καὶ στράτευμ' ἐφ' Ἑλλάδι.

v. 680. κέκοπται] B. ἠφάνισται. χαράσσεται] διασχίζεται τοῖς θρήνοις.

v. 681. λεύσσων δ' ἄκοιτιν] A. ἐγὼ δὲ βλέπων ἐγγὺς τοῦ ἐμοῦ τάφου παρακαθημένην τὴν ἐμὴν ὁμόκοιτον γυναῖκα, φοβοῦμαι μὴ κακὸν αὐτῇ ἐπιγέγονε. Τὰς χ ο ὰ ς δὲ, ἤτοι τὰς θυσίας ὃς ἐμοὶ ἔθυσεν ἱλαστηρίους ἀπεδεξάμην.

ἄκοιτιν] B. ὁμόζυγον.

v. 682. ταρβῶ] B. ἐκπλήττομαι.

πρευμενὴς] B. συμπαθὴς καὶ ἵλεως.

v. 683. ὑμεῖς δὲ θρηνεῖτ' ἐγγὺς] A. ἐγγὺς ἑστῶτες τῷ ἐμῷ τάφῳ θρηνεῖτε καὶ καλεῖσθε καὶ ἀνακράζετέ με ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ ᾅδου ῥοδιάζοντες καὶ μεγάλως ἠχοῦντες καὶ θρηνοῦντες ἐν γόοις ψυχαγωγοῖς, ἤγουν τοῖς τὰς ψυχὰς ἐκ τοῦ ᾅδου ἀνακομίζουσιν· οὐκ ἔτι δὲ ῥᾴδιον τὸ ἐξελθεῖν με ἀπὸ τοῦ τάφου οὐδὲ δυνατόν.

v. 684. ὀρθιάζοντες] B. ἠχοῦντες.

v. 685. οὐκ εὐέξοδον] A. ὅθεν οὐ δυνατὸν ταχέως ἐξιέναι. Ἀπολογεῖται δὲ ὡς βραδύνας.

οὐκ εὐέξοδον] B. τὸ πρὸς ἡμᾶς ἐλθεῖν. Ἤγουν οὐκ ἔστιν ἐξ ᾅδου πρὸς τὸ φῶς ὁδὸς ῥάστη.

v. 686. ἄλλως τε πάντως] A. καὶ ἄλλως δὲ, φησὶν, οἱ κάτωθεν τῆς γῆς θεοὶ, οἷον ὁ Πλούτων καὶ ἡ Περσεφόνη, καὶ οἱ τῶν νεκρῶν ἁπλῶς κυριεύοντες ἀμείνους καὶ βελτίονες καὶ ἑτοιμότεροι εἰσὶν εἰς τὸ λαβεῖν παρ' ἑαυτοῖς τοὺς ἀνθρώπους καὶ κατέχειν ἐν τῷ ᾅδῃ παρὰ μεθιέναι καὶ καταλεῖψαι καὶ ἐᾶσαι αὐτοὺς ἀνελθεῖν εἰς τὴν γῆν ἄνωθεν.

v. 688. ὅμως δ' ἐκείνοις] A. ἤτοι μέγα κἀγὼ δυνηθεὶς παρὰ τοῖς κάτω θεοῖς οἷα βασι-

* Ineptus est Scholiastes novum et inauditum vocabulum creans, ineptior ejus, si diis placet originis notatio.

λεὺς, καὶ παρ' ἐκείνων τιμώμενος καὶ μὴ λογιζόμενος ὡς οἱ κοινῶς ἀποθνήσκοντες, ἥκω.

v. 689. τάχυνα δ'] A. ἐτάχυνα δὲ, ὡς μὴ μεμφθῶ τοῦ χρόνου καὶ τῆς βραδυτῆτος ἕνεκα.

ἀμεμπτος ὦ χρόνου] B. ἵνα μὴ μέμψησθε ἐμοὶ τῆς ἀργείας. Μὴ λάβῃς δὲ ἔξωθεν τὸ ἕνεκα, ἀλλ' οὕτως σύνταξον ἵνα ὦ ἄμεμπτος τοῦ χρόνου, ἤγουν ἵνα μὴ παρ' ὑμῶν λάβω μέμψιν χρόνου.

v. 690. νεοχμὸν] A. νεωστί. Παρὰ τὸ α ἰ χ μ ὴ ν γενόμενον.

νεοχμὸν] B. νέον. ἐμβριθὲς] μέγα.

v. 691. σέβομαι] B. ὑποστέλλομαι. προσδέεσθαι] σέ.

v. 693. ἀρχαίῳ] B. ᾧ πάλαι πρός σε ἐχρῶμεν. τάρβει] αἰδοῖ, φόβῳ, ὑποστολῇ.

v. 695. μακιστῆρα μῦθον] A. μήκους ἐχόμενον

μακιστῆρα] B μακρόν.

v. 696. πάντα] B. ἃ βούλει. τὴν ἐμὴν αἰδῶ] ἤγουν τὴν πρὸς ἐμὲ ὑποστολήν.

v. 697. δέομαι μὲν χαρίσασθαι] A. τοῦτό φησι, δέδια μὲν τὰ κατὰ χάριν εἰπεῖν σοι, ἐφ' ᾧ θέλξαι τὴν σὴν ψυχὴν, δέδια δὲ καὶ ἀληθεῦσαι· λυπηθήσῃ γάρ.

δείομαι μὲν] B. ὀκνῶ τὸ σὸν θέλημα τελέσαι. Τὸ δέ ἐστι, μὴ ἔχειν ἐμὲ πρός σε ὑποστολήν. Ὀκνῶ δὲ λόγον πρὸς σὲ ἆραι, ἐπειδὴ μέλλω λέξειν δύσλεκτα καὶ κακόφημα καὶ δυστυχῆ τοῖς φίλοις, ἤτοι ὑπὲρ τοῦ σοῦ υἱοῦ.

v. 700. ἀλλ' ἐπεὶ δέος] A. Εἰπόντος τοῦ χοροῦ πρὸς τὸν Δαρεῖον, ὅτι φοβοῦμαι μὲν τὰ κατὰ χάριν εἰπεῖν σοι ἵνα μὴ λυπηθῇς, φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Δαρεῖος, ἀλλ' ἐπεὶ φοβῇ, ἔασον τοῦτο. Εἶτα στρέφει τὸν λόγον πρὸς τὴν Ἄτοσσαν, καί φησιν, ὦ εὐγενὲς γύναι ξύννομε καὶ ξυμμερίστρια τῶν ἐμῶν λέκτρων, παυσαμένη τῶνδε τῶν θρήνων, φανερόν τι μοὶ εἰπὲ, ἵνα μάθω, ὃ πάσχετε.

παλαιῶν σοι φρενῶν] B. παλαιῶν φρενῶν τῶν πάλαι προσόντων σοι ὑπὲρ τῆς ἐμῆς αἰδοῦς λογισμῶν.

v. 703. ἀνθρώπεια δ' ἄν τοι] A. ὁ Δαρεῖος παραμυθούμενος τῇ αὐτοῦ γυναικί φησιν ὅτι πήματα τύχοι καὶ ἐπέλθοι οἷα πολλάκις ἐν τοῖς βροτοῖς. Ἢ οὕτως, ἀνθρώπινα καὶ οὐ καινὰ ἂν τοῖς βροτοῖς τύχοι καὶ ἐπέλθοι ἐν πήματι καὶ ἐν βλάβῃ. Ὡς γὰρ ἄνθρωποι πάσχουσι καὶ τὰ αὐτῶν πήματα, οὐ θεῖά τινα, ἀλλ' ἀνθρώπινα κέκληνται.

ἀνθρώπεια] B. ὑπάρχουσι. πήματα] αἱ δυστυχίαι. βροτοῖς] διὸ μὴ ὑποσταλεῖσα λέγεις.

v. 704. πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ θαλάσσης] A. πολλὰ μὲν γὰρ κακὰ ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς τοῖς ἀνθρώποις ἐπέρχονται, ἢν ὁ μάσσων καὶ ὁ μείζων βίοτος ἐκταθῇ πρόσω ἤγουν ἐν μακρῷ τοῦ βίου χρόνῳ.

v. 705. μάσσων] μείζων. βίοτος] αὐτῶν. ταθῇ] προέλθῃ.

v. 706 ὑπέρσχων] B. ὑπερβαλλόμενος. ὄλβον] εὐδαιμονίαν. πότμῳ] τύχῃ.

v. 707. ἕως] B. μέχρις.

v. 709. βάθος] B. πέλαγος.

v. 710. πάντα] B. ὃν βούλει.

v. 711. ὡς εἰπεῖν ἔπος] A. ὡς ἐν συντόμῳ λόγῳ περιλαβεῖν καὶ εἰπεῖν συλλήβδην πάντα. Ὡς καὶ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ· (Orest. 1.)

οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος.

v. 712. λοιμοῦ τις ἦλθε] A. ταραχὴ ἐμφύλιος πόλεμος. Ἀντὶ τοῦ φθορὰ εἶπε σκηπτόν· ὡς γὰρ ἐκεῖνος, εἴ τινος ἐπιδράττεται, καίει καὶ φθείρει καὶ ἀφανίζει· οὕτω καὶ ὁ λοιμός.

τίνι τρόπῳ] B. διαπεπόρθηται. τις ἦλθε σκηπτὸς] ἤγουν ἐπήλυσις δίκην σκήπτου ἐπιοῦσα. σκηπτὸς] ἀφανισμός. στάσις] μάχη.

v. 714. τίς δ' ἐμῶν ἐκεῖσε παίδων] A. Ἡρόδοτος (lib. VII. 2.), ζ' φησι Δαρείου παῖδας εἶναι, Ἑλλάνικος δὲ ια'.

τίς δ' ἐμῶν] B. οὐ γὰρ μόνον τὸν Ξέρξην Δαρεῖος εἶχεν υἱὸν ἀλλὰ καὶ ἄλλους.

v. 715. ἠπείρου πλάκα] A. τῆς γῆς τὸ ἅπλωμα. Περιφραστικῶς δὲ τὴν γῆν τῶν Περσῶν φησὶ πᾶσαν.

θούριος] B. ὁρμητικὸς πρὸς πόλεμον.

v. 716. πεζὸς ἢ ναύτης] A. ἤτοι διὰ ξηρᾶς, ἢ διὰ θαλάσσης τήνδε τὴν πεῖραν ἐμώρανεν, ἀντὶ τοῦ μωράν τινα καὶ ἀβούλως καὶ ἀπεριστκέπτως ταύτην τὴν πεῖραν παρήγαγε. Τὴν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους δέ φησιν ἐκστρατείαν.

πεῖραν] B. ἔργον. Τὸ πεῖραν τήνδ' ἐμώρανε τάλας εἰς ἀμφότερα λάμβανε, εἴς τε τὸ π ε ζ ὸ ς, καὶ εἰς τὸ ν α ύ τ η ς. Μωρία γὰρ ἦν ἀληθῶς τὸ πᾶσαν τὴν Ἀσίαν κενῶσαι ἀνδρῶν. ἐμώρανε] μετὰ μωρίας ἐποίησε.

v. 717. διπλοῦν μέτωπον] A. καὶ τάγμα δὲ ἦν διπλοῦν, ἤτοι πεζὸν καὶ ναυτικὸν καὶ διπλοῖ στρατηγοὶ καὶ ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς ἦσαν, καὶ τὰ ἀμφότερα κατά τε γῆν καὶ θάλασσαν.

διπλοῦν μέτωπον] B. Ἀφελὴς δοκεῖ ἡ τοιαύτη ἀπόκρισις· ἐπειδὴ γὰρ δύο στρατεύματα ἔμελλεν εἰπεῖν, περιττὸν ἦν τὸ διπλοῦν μέτωπον. Ἀνάγκη γὰρ τὰ δύο στρατεύματα καὶ δύο μέτωπα ἔχειν. δυοῖν] τῷ πεζῷ καὶ τῷ ναυτικῷ.

v. 718. ἤνυσεν] B. ἐδυνήθη, ἴσχυσεν.

v. 719. ὥστ' ἔχειν πόρον] A. ὥστε συνέχειν τὸν πόρον καὶ ἐπέχειν τὸ ὕδωρ.

v. 721. γνώμης δέ που] A. ἀντὶ τοῦ ἴσως καὶ συνήργησεν αὐτῷ τις δαίμων, καὶ ἐβοήθησε. Βόσπορον δὲ λέγει τὸν Ἑλλήσποντον.

που] B. ἴσως. δαιμόνων] ἔφορος κακῶν. συνήψατο] συνεπελάβετο.

v. 722. μέγας τις ἦλθε] B. εἰπούσης Ἀτόσσης, ὡς τῆς τοιαύτης βουλῆς θεός τις ἔφορος κακῶν αὐτῷ συνήψατο, καὶ πρὸς αὐτὴν ὥρμησε, θέλων αὐτὸν ἀπολέσαι, σχετλιάζων, ὁ Δαρεῖός φησι, μέγας τις δαίμων ἐπῆλθεν αὐτῷ, τουτέστιν ὁ ἐνσκήψας αὐτῷ βάσκανος δαίμων μέγας καὶ δεινὸς ἦν, ὥστε μὴ φρονεῖν τὸν Ξέρξην· καλῶς μετατρέπων αὐτοῦ τὸν νοῦν, καὶ ἃ αὐτὸν εἰς δυστυχίαν βαλεῖν ἔμελλε, ταῦτα ποιῶν αὐτὸν βουλεύεσθαι. ἦλθε] τῷ Ξέρξῃ. φρονεῖν] αὐτόν.

v. 723. ὡς ἰδεῖν] A. ὁποῖον καὶ εἰς τέλος παρήγαγε, δεινόν τινα τῷ ὄντι ὄλεθρον.

ὡς ἰδεῖν] B. ναὶ μέγας. ἤνυσε] ἔπραξεν περὶ αὐτόν.

v. 724. πράξασιν] B. παθοῦσι.

v. 725. ναυτικὸς στρατὸς] A. τοῦτό φησιν, ὅτι ὁ τῶν Περσῶν στρατὸς ναυτικὸς ἀφανισθεὶς ἐν τῇ θαλάσσῃ παρὰ τῶν Ἑλλήνων, γέγονεν ἀπωλείας καὶ φθορᾶς αἴτιος καὶ τῷ πεζῷ στρατεύματι. Οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι πρῶτον μὲν τοὺς ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐνίκων Πέρσας, εἶθ' οὕτως πρὸς τοὺς πεζοὺς ἐφορμήσαντες, τούτους ἀπέκτειναν. Τῶν ναυτικῶν γὰρ φθαρέντων, οἱ ἐν Ψυτταλείᾳ Πέρσαι, (ἥτις ἐστὶ νῆσος τῇ Σαλαμῖνι περικειμένη,) εὐάλωτοι γεγόνασιν.

ναυτικὸς στρατὸς] B. τουτέστιν ἀπολωλεκότες Ἕλληνες πρῶτον τὸ ναυτικὸν Ξέρξου, ὕστερον ἐπὶ τὸ πεζὸν ὥρμησαν, δειλίᾳ κατασχεθὲν ὑπὸ τῆς τοῦ ναυτικοῦ συμφορᾶς. Ὥστε ἐπειδὴ πρῶτον αὐτοὶ ἀπώλλοντο καὶ τοὺς ἐν γῇ ἀπώλεσαν, φόβον εἰς αὐτοὺς ἐμβαλόντες ἐν ταῖς αὐτῶν συμφοραῖς, ὡς μετ' ὀλίγον αὐτοὶ ἀπολεσθήσονται. κακωθεὶς] ἡττηθεὶς, δυστυχήσας.

v. 726. παμπήδην] B. παντελῶς. δορὶ] τῶν Ἑλλήνων.

v. 727. πρὸς τάδ'] B. ναί. ὡς] ὥστε.

v. 728. ὦ πόποι κεδνῆς ἀρωγῆς] B. φεῦ ἕνεκα τῶν καλλίστων καὶ γενναιοτάτων ἀν-

δρῶν, οὓς ἀπώλεσε. Τὸ γὰρ κεδνῆς ἀρωγῆς καὶ ἐπικουρίας στρατοῦ οὐδὲν ἄλλο ἐστιν, ἢ τῶν φρονιμωτάτων καὶ πολεμικωτάτων ἀνδρῶν. Ὅτι δέ ἐστι τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ τὸ οἵαν ἄρ' ἤβην ξυμμάχων ἀπώλεσε, ὃ προϊὼν λέγει.

κἀπικουρίας στρατοῦ] A. τῆς ἀπολομένης.

v. 729. Βακτρίων δ' ἔῤῥει A. τῶν Βακτρίων δὲ ἔῤῥει καὶ ἐφθάρη πᾶς δῆμος πανώλης καὶ ἀνδρεῖος, καὶ πολεμικὸς, οὐδέ τις γέρων ἀπώλετο. Τοῦτ' ἔστι πάντες οἱ νέοι ἐφθάρησαν, οἱ δὲ γέροντες οὔ. Τοὺς γὰρ νέους μόνους ὁ Ξέρξης ἐστρατολόγησε, τοὺς δὲ γέροντας, ὡς ἀσθενεῖς ὄντας καὶ μὴ δυναμένους κινῆσαι ὅπλα κατέλειψε τῇ Περσίδι χώρᾳ ἐπιτηρητάς τε καὶ φύλακας.

πανώλης] B. πανώλεθρος. γέρων] ἔῤῥει, ἀλλὰ πᾶσα ἡ νεότης.

v. 731. μονάδα δὲ] A. μεμονωμένον δέ φασι τὸν Ξέρξην ἀπομεῖναι, καὶ ἔρημον οὐ μετὰ πολλῶν ἀνδρῶν διαπεράσαι τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν ζευκτηρίαν δηλαδὴ τὴν ἐν δυοῖν μέρεσι κειμένην, καὶ συζευγνῦσαν αὐτά· λέγει δὲ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην.

μονάδα δὲ] B. μεμονωμένον· τοῦτο δὲ λέγει οὐχ ὡς μόνου Ξέρξου σωθέντος, ἀλλ' ἐπειδὴ μετ' ὀλίγων πάνυ ὑπέστρεφε, διὰ τοῦτο μονάδα φησὶν ὁ ἄγγελος.

v. 732. πῶς τε δὴ καὶ πῇ] A. ἐν ἐρωτήσει. τελευτᾶν ἐστι] διαπράττεσθαι.

ποῖ τελευτᾷς] B. ἀπολέλειπται ἐκεῖνος. σωτηρία] αὐτῷ.

v. 733. γέφυραν ἐν δυοῖν ζευκτηρίαν] A. τὸν Ἑλλήσποντον, ὃς ζεύγνυσιν Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην.

ἄσμενον μολεῖν] B. φησὶν ὁ ἄγγελος. ἐν δυοῖν ζευκτηρίαν] ἤτοι τὸ ἐν Ἀσίᾳ καὶ Εὐρώπῃ ζεῦγμα. Τὸν γὰρ Ἑλλήσποντον, ὅστις ἐστὶν ὅρος τῶν δύο ἠπείρων, ἔζευξεν.

v. 734. τήνδε] B. τὴν Ἀσίαν. ἐτήτυμον] ἀληθές ἐστι.

v. 735. οὐκ ἔνι στάσις] A. ἀμφιβολία· τοῦτο οὐκ ἄδηλον.

σαφηνὴς] B. ἀληθής. στάσις] ἀμφιβολία.

v. 736. φεῦ ταχεῖα] A. ὡς τοῦ Δαρείου εἰπόντος καὶ οἷον προμαντευσαμένου τὸν Ξέρξην ἀποβαλεῖν πολὺν λαόν.

ταχεῖα γ' ἦλθε χρησμῶν πρᾶξις] B. ταχέως ἐπράχθησαν οἱ χρησμοὶ οὓς αὐτὸς ζῶν ἐδεξάμην.

v. 737. τελευτὴν] B. τέλος.

v. 738. ηὔχουν] B. ἐθάῤῥουν. ἐκτελευτῆσαι] ἐκτελέσαι.

v. 739. ἀλλ' ὅταν] A. ὅταν σπεύδῃ τὶς ἢ εἰς καλὰ, ἢ εἰς κακὰ, ὁ θεὸς αὐτοῦ ἐπιλαμβάνεται· ἢ, ὅταν ἐπὶ τὰ χείρω ἐπείγηται, τότε συνεφάπτεται καὶ συνάπτεται αὐτῷ καὶ ἡ Ἐριννὺς ἡ τιμωρητικὴ, καὶ ἡ ἔφορος τῶν κακῶν θεός.

σπεύδῃ] B. πρὸς τὸ κακὸν ἢ πρὸς τὸ καλόν· τὸ ἐὰν σπεύδῃ τις εἰς κακὸν, καὶ ὁ θεὸς συνάπτεται αὐτῷ τῆς σπουδῆς. Τὸ δὲ νέῳ ἀντὶ τοῦ νηπιώδει, ἢ τὸ τάδε ἀντὶ τοῦ τὰ παρόντα κακά. Ὅπερ εἰ οὕτως εἴποις νοήσεις τὸ οὐ κατειδὼς οὕτως, ἀντὶ τοῦ οὐ γινώσκων. Τὸ ἐάν τις πρὸς τὸ κακὸν σπεύδῃ, καὶ ὁ θεὸς αὐτῷ τῆς σπουδῆς συνάπτεται, ἤνυσε τὰ παρόντα κακά.

v. 740. νῦν κακῶν] A. ἔοικεν εὑρεθῆναι τοῖς φίλοις ἅπασιν ἐμοῦ ἡ τῶν κακῶν πηγή. Ἄλλως. Ὡς ἡ πηγὴ τὸ μὲν δίδωσιν, ἄλλο δ' ἀναβλύζει.

v. 742. ὅστις Ἑλλήσποντον] A. ὅστις ὁ Ξέρξης ἤλπισε σχήσειν καὶ κρατήσειν ὡς δοῦλον καὶ ἐν δεσμοῖς τὸν ἱερὸν Ἑλλήσποντον. Ἱερὸν δὲ τοῦτόν φησι, διὰ τὸ ἱδρύσθαι αὐτόθι Διὸς ἱερὸν, ὡς Μνασέας φησίν. Ἢ τὸν ἀνειμένον ἀκωλύτως ὡς τὸν ἱερὸν ἰχθὺν φέρεσθαι.

ἱρὸν] B. θεῖον. δοῦλον ὡς] τοὺς γὰρ δούλους δεσμοῦσιν οἱ δεσπόται.

v. 743. σχήσειν] B. καθέξειν, κυριεύσειν. ῥέοντα Βόσπορον] Ἑλλήσποντον καὶ Βόσπορον τὸν αὐτὸν καλεῖ, ἀπὸ μὲν Ἕλλης Ἑλλήσποντον, ἀπὸ δὲ τῆς Ἰοῦς βοὸς γινομένης Βόσπορον. Τὸ δὲ θεοῦ ἤτοι τοῦ Ἑλλησπόντου, ὥσπερ ἀρτίως καὶ ἱερὸν ἐκάλεσε, διὰ τὸ πολλὰς καὶ καλλίστας νήσους αὐτὸν περιέχειν, καὶ εἶναι ἐν αὐτῷ τοὺς Ἕλληνας.

v. 744. καὶ πόρον μετεῤῥύθμιζε] A. καὶ τὸν τῆς θαλάσσης πόρον μετέπλαττε καὶ εἰς ξηρὰν μετέβαλλε, καὶ τὸν Ἑλλήσποντον δεσμοῖς σιδηροῖς περιβαλὼν, ἤτοι γέφυραν ἐν αὐτῷ διὰ σιδήρου ἐργασάμενος, πολλὴν καὶ μακρὰν κέλευθον καὶ ὁδὸν ἐπλήρωσε καὶ ἐποίησε τῷ στρατεύματι, ἄνθρωπος ὤν· ᾤετο δὲ καὶ ὑπελάμβανε, καὶ ἐνόμιζεν οὐκ ἐν εὐβουλίᾳ, ἀλλ' ἀβούλως καὶ μωρῶς κρατήσειν πάντων τῶν θεῶν καὶ τοῦ Ποσειδῶνος αὐτοῦ, ὃς κύριος τῆς θαλάσσης ἐστί.

πόρον] B. τὴν θαλασσίαν ὁδόν. μετεῤῥύθμιζε] μετέβαλεν εἰς γῆν. πέδαις] ταῖς ἁλύσεσιν αἷς συνέδησε τὰς ναῦς.

v. 745. ἤνυσε] B. εἰργάσατο.

v. 746. θνητὸς ὢν] B. θεοῦ γὰρ τὸ τοιοῦτον ἔργον. ἐμβουλίᾳ] τῇ αὐτοῦ.

v. 747. κρατήσειν] B. κυριεύσειν. πῶς τάδ'] ἃ ἐποίησε.

v. 748. δέδοικα μὴ πολὺς] A. φοβοῦμαι, φησὶ, μὴ ὁ πολὺς πλοῦτος ὁ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ πόνου κατορθωθεὶς ἁρπαγῇ ὑπὸ τοῦ φθάσαντος, ἤτοι καταλαβόντος.

πολὺς πλούτου πόνος] B. ἤγουν ὃν ποιήσας πολὺν πλοῦτον συνέλεξα.

v. 749. ἀνθρώποις] B. ἀποροῦσιν ἐνταῦθα πῶς δοτικὴν λέγων τὸ ἀ ν θ ρ ώ π ο ι ς, καὶ δέον τῷ φ θ ά σ α ν τ ι εἰπεῖν, ὁ δὲ οὐχ οὕτως ἀλλὰ πρὸς γενικὴν τοῦτο ἐπήνεγκεν, ἀντὶ τοῦ φθάσαντι, φθάσαντος εἰπών. Καὶ φαμὲν, ὅτι ἐποίκιλλε τὴν σύνταξιν. Ἐπειδὴ γὰρ ἀμφότερα λέγομεν, καὶ ἐγένετο τῷ δ ε ῖ ν α ὁ ἐμὸς πλοῦτος ἁρπαγὴ, καὶ ἐγένετο τοῦ δ ε ῖ ν ο ς ἁρπαγὴ, συντάσσοντες καὶ πρὸς γενικὴν καὶ πρὸς δοτικὴν τὸ γ έ ν η τ α ι, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Αἰσχύλος τῷ διπλῷ τῆς συντάξεως τὸν λόγον ἐποίκιλλεν.

v. 750. ταῦτα τοῖς κακοῖς ὁμιλῶν] A. ταῦτα διδάσκεται ὁ θούριος καὶ ὁ ὁρμητικὸς πρὸς τὸν πόλεμον Ξέρξης, ὁμιλῶν τοῖς κακοῖς ἀνδράσι. Λέγουσι γὰρ αὐτῷ· (ὁ γὰρ ΔΕ' σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ γ ά ρ, ἢ περισσὸς ὁ ΔΕ'.) ὅτι σὺ μὲν ὄλβον ἐκτήσω μέγαν τέκνοις, καὶ ἐν ἀνδραγαθίαις· τοῦτον δὲ ὑπ' ἀνανδρίας ἔνδον τῆς οἰκίας κινεῖν τὸ δόρυ· τὸν ὄλβον δὲ τὸν πατρικὸν μὴ αὐξάνειν.

v. 753. ἔνδον] B. τοῦ οἴκου. αἰχμάζειν] ἀφανίζειν.

v. 756. τοίγαρ σφιν] A. τοιγαροῦν σφὶν καὶ αὐτοῖς τοῖς τῷ Ξέρξῃ συμβουλεύσασι ταῦτα καὶ προτρέψασιν, ἔργον ἐστὶν ἐξειργασμένον εἰς φθορὰν χωρῆσαν.

σφὶν] B. τούτοις τοῖς συμβούλοις. ἔργον] ἡ τούτου καταβολή.

τοίγαρ σφιν ἔργον] Γ. διπλῆ ἑτέρα ἐχομένη τῆς προτέρας διπλῆς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἐννενήκοντα τρεῖς, ὧν τελευταῖος·

εὖ γὰρ τὰ φίλτατ' ἐν κακοῖς προδώσομεν.

v. 758. ἐξεκείνωσεν πεσὸν] A. ἔργον οἷον οὐδέπω, πεσὸν δίκην κύβου· τὰ πράγματα γὰρ κατὰ κύβον πίπτουσιν· ἐξεκένωσε τόδε τὸ ἄστυ. Ἔργον δὲ, οἷον οὐδέπω γέγονεν ἐξ οὗτε καὶ ἀφ' οὗ καιροῦ ὁ Ζεὺς ὤπασε καὶ παρέσχε καὶ ἔδωκε ταύτην τὴν τιμὴν, τοῦτ' ἔστι τὸ ταγεῖν καὶ ἡγεμονεύειν καὶ βασιλεύειν ἕνα ἄνδρα πάσης Ἀσίας.

πεσὸν] B. τὸ π έ σ σ ο ν εἰ μὲν διὰ δύο σσ γράψεις, πρὸς τὸ ἔ ρ γ ο ν συνάψεις, τὸ δίκην κύβου τὰ πράγματα ταράξαν· ἔστι γὰρ ἀπὸ τοῦ π ε σ σ ά ω πέσσον εἰς δεύτερον ἀόριστον· εἰ δὲ δι' ἑνὸς σ, πρὸς τὸ ἄ σ τ υ συντάξεις· νόει δὲ ἀντὶ τοῦ δ υ σ τ υ χ ή σ α ν· Πτῶσις γάρ ἐστιν ἡ δυστυχία.

v. 760. μηλοτρόφου] B. γράφεται καὶ μ ι τ ρ ο λ ό φ ο υ· ἤτοι πολεμικωτάτης, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν.

v. 761. εὐθυντήριον] B. διεξαγωγόν.

v. 762. στρατοῦ B. τοῦ Περσικοῦ.

v. 763. ἄλλος δ' ἐκείνου παῖς] A. τὸν Ἀρταφρένην φησὶ, περὶ οὗ παρακατιὼν λέγει, φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν οἰακοστρόφουν, ἐτυμολογῶν αὐτοῦ τὸ ὄνομα. Ἀρταφρένης γὰρ ἐξ ἐτυμολογίας λέγεται ὁ τὰς φρένας ἔχων ἀρτίας καὶ ἀκεραίας.

παῖς] B. Ἀρταφρένης. τόδ' ἔργον] τὸ βασιλεύειν. ἤνυσε] κατώρθωσε.

v. 764. φρένες γὰρ] B. ἤγουν μετὰ συνέσεως πᾶν τὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ βούλημα ἐξέτελει. οἰακοστρόφουν] ἐκυβέρνων.

v. 766. πᾶσιν εἰρήνην] B. τελείως γὰρ οὗτος τὰ τῆς βασιλείας κατέστησε πράγματα, ὡς μηδένα ἔχειν τὸν ἀνθιστάμενον.

v. 768. ἤλασεν βίᾳ] A. συνήγαγεν τῇ ἰδίᾳ δυνάμει.

ἤλασε] B. ἐκτήσατο.

v. 769. ἤχθηρεν] B. ἐμίσησεν. ὡς] ἐπεί.

v. 770. Κύρου δὲ παῖς] A. Κύρου δὲ υἱὸς ὁ Καμβύσης, ἀδελφὸς δὲ, κατὰ Ἑλλάνικον, Μαρφίου καὶ Μέμφιδος.

παῖς] B. ὁ Καμβύσης.

v. 771. πέμπτος δὲ Μάρδος] A. ἡ γραφὴ ἡμαρτῆται. Τὸν γὰρ ἐπιθέμενον τῇ Καμβύσου ἀρχῇ μάγον ὄντα οὐδεὶς Μάρδον εἶπεν, οὔτε γένος, οὔτε ὄνομα. Μήποτε οὖν γραπτέον Μάρδις αἰσχύνη πάτρα· Μάγος ἦν ὁ τῆς ἀρχῆς ἐπιλαβόμενος, ἢ ἴσως ὁμώνυμος ὑπεκρίνετο εἶναι Μερδίᾳ τῷ τοῦ Κύρου παιδὶ, ἀδελφῷ τε Καμβύσου. Αἰσχύνη δὲ πάτρα, εἶπεν, ὅτι μάγος ὢν ἐπίσπασε τὴν τῶν Περσῶν ἀρχὴν εἰς μάγους. Ἐπειδὴ γὰρ οἱ Πέρσαι πάντα τῇ βουλῇ διεπράττοντο, ὁ Καμβύσης ἤδη πρὸς ἐκστρατείαν ἀπαίρων τοὺς αὐτοῦ μάγους δύο ὄντας ἐν τοῖς βασιλείοις κατέλιπεν, οἱ τῇ ἐρημώσει τῶν τῆς πόλεως ἀνδρῶν ἦρξαν τῆς βασιλείας. Ἀρταφρένης καὶ Δαρεῖος, οὐχ ὁ τοῦ Ξέρξου πατὴρ, ἀλλ' ἕτερος. Καὶ ἄλλοι τινὲς φίλοι αὐτῶν τῆς ἀρχῆς αὐτοὺς καταβιβάσαι συνεβουλεύσαντο. Καταγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔριζον περὶ τῆς βασιλείας. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ταύτην λαβεῖν ἀπείπαντο, φήσαντες ἐλευθέρους ἑαυτοὺς εἶναι βουλεύεσθαι, καὶ μήτε ἄρχειν μήτε ἄρχεσθαι καὶ ἀπολαύειν τῶν τῆς ἀρχῆς δεινῶν. Ἀρταφρένης δὲ καὶ Δαρεῖος ἆθλον ἔθεντο τὸ μεθ' ἵππων δραμεῖν, οὗτινος δ' ἵππος πρὸς τὴν νύσσαν ἐλθὼν χρεμετίσειε, πάντως αὐτὸς καὶ τῆς ἀρχῆς ἐπιλάβηται. Ὁ οὖν Δαρεῖος τῷ ἱπποκόμῳ αὐτοῦ περὶ τούτου ἀνεκοινώσατο. Οὗτος δὲ χιτῶνα λαβὼν, καὶ τῷ τῆς θηλείας προστρίψας μορίῳ δέδωκεν αὐτῷ ἐπειπών· ἣν δ' ἂν ὥραν ὁ ἵππος τῇ νύσσῃ προσεγγίσῃ, τηνικαῦτα στήσας αὐτὸν, τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ τὸν χιτῶνα προσάγαγε, καὶ οὗτος τῆς ὀδμῆς τῆς θηλείας αἰσθανόμενος χρεμετίσει. Ὃ καὶ πεποίηκε κατὰ κράτος νικήσας τῆς ἀρχῆς ἐπελάβετο. Τινὲς δὲ οὕτος φασὶ γενέσθαι, ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς ὁ ἱπποκόμος ἐν τῷ καμπτῷ φοράδα στήσας διῆγε τὸν ἵππον καὶ συνουσιάζετο. Οὗτος δὲ καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἄθλου ἐκεῖσε γεγονὼς τῆς θηλείας ἐμνήσθη, καὶ οὕτως ἐχρεμέτισε.

v. 772. θρόνοισί τ' ἀρχαίοισι] B. ἤγουν τῇ ἀρχαίᾳ τῶν Περσῶν βασιλείᾳ.

v. 773. Ἀρταφρένης] A. τοῦτον Ἑλλάνικος Δαφέρνην καλεῖ.

v. 774. χρέος] B. τὸ φονεῦσαι αὐτόν· Ὤφειλαν γὰρ τῷ Ἀρταφρένῃ, ὡς φίλοι, πρὸς πάνθ' ὑπηρετεῖν αὐτῷ.

776. κἀγὼ πάλου δ' ἔκυρσα τοὔπερ] A. κακῶς τοῦτο εἶπε. Μετὰ γὰρ τὴν τῶν Μάγων καθαίρεσιν Δαρεῖος ὁ μέγας ἦρξεν, ὅτε οἱ ἑπτὰ στρατηγοὶ τοῦ Καμβύσου ὤμοσαν ἀναιρεθῆναι τὸν μάγον τὸν ὑποκρινόμενον τῷ ὀνόματι Μάρδου.

κἀγὼ πάλου δ' ἔκυρσα] B. τοῦ κλήρου ἐπέτυχον.

v. 778. πόλει] B. τοῖς Σούσοις.

v. 780. ἐπιστολὰς] B. καὶ παραινέσεις καὶ συμβουλάς.

v. 781. εὖ γὰρ] A. καλῶς γινώσκετε τοῦτο, ω ἐμοὶ συνήλικες Πέρσαι, ὅτι ἅπαντες ἡμεῖς οἱ κράτη τά γε ἔσχομεν, ἤγουν οἱ πρὸ τοῦ βασιλεύσαντες οὐκ ἂν ἐφάνημεν πράξαντες τοσαύτην βλάβην τῶν Περσῶν, ὅσην νῦν ὁ Ξέρξης ἐποίησε.

v. 784. καταστρέφεις] B. καθιστᾷς.

v. 785. λόγων τελευτὴν] B. ἤγουν εἴς τι τῶν σῶν λόγων τέλος καθιστᾷς. ἐκ τούτων] ὧν λέγεις. ἔτι] εἰς τὸ ἑξῆς.

v. 788. πλεοίν ῇ] B. μηδ' εἰ πλείονα τῆς τῶν Περσῶν στρατιᾶς κτήσεσθε.

v. 789. αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ] A. αὐτὴ γὰρ ἡ Ἑλλὰς ἡ Ἀτθὶς συμμαχεῖ ἐκείνοις τοῖς Ἕλλησιν, διὰ τὸ μὴ ἔχειν κάρπους αὐτάρκεις, ὥστε τοὺς ἐναντίους ἀποτρέπεσθαι. Ἡ γῆ, φησὶ, κτείνουσα λιμῷ τοὺς πολυΐππους Πέρσας.

ἡ γῆ] B. ἡ Ἑλληνική.

v. 791. κτείνουσα λιμῷ] B. σίτου γὰρ σπάνιν καὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαίων ἔχει.

v. 792. εὐσταλῆ] A. εὔμετρον.

εὐσταλῆ καὶ λεκτὸν] B. εὐσύνοπτον καὶ ἐκλελεγμένον.

v. 793. ἀλλ' οὐδ' ὁ μείνας] A. ἀλλ' οὐδ' ὁ καταλειφθεὶς στρατὸς τῷ Μαρδονίῳ καὶ αἱ τριάκοντα μυριάδες ὑποστρέψουσιν εἰς τὴν πατρίδα, καὶ πῶς λέγουσιν ἀποστεῖλαι πάλιν ἕτερον στρατόν; Τοῦτο δὲ εἶπε, τὴν παντελῆ σημαίνων ἀπώλειαν τῶν Περσῶν. Ὁ γὰρ Μάρδων ἐπεδέξατο λ' μυριάδας τὸ ἔκκριτον μέρος τοῦ στρατοῦ, ἃς ἐπ' ἐλπίσι κεναῖς ὁ Ξέρξης κατέλειψεν.

ὁ μείνας] B. μετὰ Μαρδονίου.

v. 797. παῦροι] B. ὀλίγοι.

v. 798. χρὴ θεσφάτοισιν ἐς τὰ νῦν πεπραγμένα βλέψαντα] A. ἀφ' ὧν ταῦτα ἐτελέσθη, κἀκεῖνα συμβήσεσθαι στοχάζομαι.

θεσφάτοισιν] B. τοῖς πάλαι περὶ ταύτης τῆς ἥττης δοθεῖσί μοι χρησμοῖς.

v. 799. συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μὲν, τὰ δ' οὔ] A. οὐ γὰρ τὰ μὲν τοῖς ἀνθρώποις συμβαίνει, τὰ δ' οὔ· ἀλλὰ πάντα ὅσα βροτοῖς παθεῖν πέπρωται, ἐπισυμβαίνει αὐτοῖς. Ἄλλως. Οὐ γὰρ τὰ μὲν συμβαίνει ἀφ' ὧν ταῦτα ἐτελέσθη, κἀκεῖνα συμβήσεται. Οὐχὶ τινὰ μὲν συμβαίνει ἐκ θελήματος τῶν θεῶν, τὰ δὲ οὔ· ἀλλ' ὅσα ὑπὸ θεῶν διϊθύνονται βουλεύματα τῶν ἀνθρώπων, τελειοῦται, ὅσα δὲ οὔ, οὐ τελειοῦται. Τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τοὺς χρησμοὺς τοὺς κειμένους μὴ ἀπελθεῖν εἰς Ἑλλάδα.

v. 800. κεἴπερ τάδ' ἐστὶ, πλῆθος ἔκκριτον] A. καὶ ἐάν περ τάδε τὰ πεπραγμένα ἀληθῆ τυγχάνωσιν, λείπει καὶ τὸ ἔκκριτον πλῆθος τοῦ βαρβάρου στρατοῦ. Ἀντὶ τοῦ οἴχεται καὶ θνήσκει. Εἶτα ἐξ οὐδετέρου πρὸς ἀρσενικὸν τὸν λόγον ἔτρεψεν, εἰπὼν, πεπεισμένος οὗτος ὁ στρατὸς ἐν κεναῖς ἐλπίσι. Πέπρωται γὰρ αὐτὸν ἐκεῖ θανεῖν. Ἢ λείπει καὶ ἀφίησιν ὁ Ξέρξης ἐν Ψυτταλείᾳ τὸ τοῦ στρατοῦ ἔκκριτον πλῆθος, πεπεισμένος ματαίαις ἐλπίσι.

κεἴπερ τάδ' ἐστὶ] B. ἤγουν εἴπερ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὡς πάντα τὰ τῶν χρησμῶν πληροῦται.

v. 801. λείπει] B. καταλιμπάνει ὁ Ξέρξης ἐκεῖσε. κεναῖσιν ἐλπίσιν] ματαίαις ἐλπίσιν ὡς ἂν διὰ τοῦ πεζοῦ τὴν Ἑλλάδα χειρώσηται.

v. 802. μίμνουσι δ' ἔνθα] A. ὁ φίλος Ἀσωπὸς τὸ πίασμα τῇ Βοιωτῶν χθονὶ καὶ τῇ γῇ, ἤγουν τὸ λίπασμα τὸ πιαῖνον καὶ τρέφον αὐτὴν ἄρδει τὸ πεδίον καὶ τὴν γῆν. Ἀντὶ τοῦ, ἔνθα ὁ Ἀσωπὸς λιπαίνει τὴν Βοιωτίαν.

v. 803. φίλον πίασμα] B. προσφιλὲς τοῖς ἐκεῖσε πότισμα.

v. 804. οὗ σφιν κακῶν ὕψιστα] A. τὴν ἐν Πλαταιαῖς πεζομαχίαν φησὶν, ἣν πρὸς Λάκωνας ἡσσήθησαν.

v. 805. ὕβρεως ἄποινα] A. ἐνεπίπρασαν γὰρ τὰ ἱερά.

ὕβρεως] B. τῆς κατὰ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ἄλλων. ἄποινα] ἀμοιβάς. κἀθέων φρονημάτων] ἐπειδὴ ἀσεβὲς φρόνημα εἶχον, ἅτε ἱερὰ ἐμπιμπρῶντες καὶ τοὺς τάφους ἀνασκευάζοντες. Γράφεται καὶ δ ω ρ η μ ά τ ω ν ἤγουν ἃ ἀθέως τῇ Ἑλλάδι ἐπήγαγον.

v. 807. συλᾷν] B. πορθεῖν καὶ ἀφανίζειν.

v. 808. ἄϊστοι] B. ἀφανεῖς. ἱδρύματα] κατοικίαι.

v. 809. φύρδην] B. ὁμοῦ.

v. 811. κοὐδέπω κακῶν] A. ἡ τῶν κακῶν οὐν κρηπὶς καὶ ὑποβάθρα καὶ θεμέλιος καὶ ὁ ἰσμὸς οὐδέπω ὑπέστη καὶ εἰς τέλος κατήντησεν, ἀλλ' ἔτι ἐκπαιδεύεται καὶ αὔξεται τὰ δεινά.

v. 812. κρηπὶς] B. στάσις καὶ τέλος. ἐκπαιδεύεται] εἰς παιδείαν ἐκείνων αὐξάνεται τὰ κακά.

v. 813. πέλανος] B. ῥύπος.

v. 814. Δωρίδος] A. Λακωνικῆς.

Δωρίδος] B. τῆς Πελοποννησιακῆς.

v. 815. θῖνες δὲ νεκρῶν] A. οἱ θῖνες δὲ καὶ οἱ σωροὶ τῶν νεκρῶν καίπερ φωνὴν μὴ ἀφιέντες δείξουσι καὶ τῇ τρίτῃ τῶν μεταγενεστέρων γενεᾷ τὰ τῶν Περσῶν πτώματα. Τοῦτ' ἔστιν ὅτι καὶ τρεῖς γενεαὶ παρέλθωσιν ἄν, τὰ δὲ τῶν νεκρῶν καὶ ἔτι παραμενοῦσι πτώματα. Διὰ τὸ ἄπειρα εἶναι μὴ ἰσχύσαντος τοῦ χρόνου ἀφανίσαι αὐτά.

θῖνες] B. οἱ σωροί. τριτοσπόρῳ γένει] τρίτῃ γενεᾷ.

v. 816. ἄφωνα] B. οὐκ ἐκ λόγων, ἀλλ' ἐκ μόνης τῆς θέας. σημανοῦσιν] δηλώσουσι.

v. 817. ὡς οὐχ ὑπέρφευ] A. σοβαρῶς οὐ χρὴ φρονεῖν ἄνθρωπον ὄντα τινά. Ἡ γὰρ κενοδοξία καὶ ἡ τῶν θεῶν καταφρόνησις ἐξανθοῦσα γεννᾷ στάχυν βλάβης, ὅθεν θρήνου ἄξιον θέρος θερίζει ὁ τὴν τῶν θεῶν ἐνδεικνύμενος ὕβριν καὶ καταφρόνησιν.

ὑπέρφευ] B. ἄγαν καὶ μεῖζον ἀνθρώπου.

v. 818. ὕβρις] B. ἀλαζόνεια καὶ ἀσέβεια.

v. 819. ἐξαμᾷ] B. θερίζει.

v. 820. τῶνδε] B. ὧν ἐποίησαν καθ' ἱερῶν καὶ τῶν ἄλλων.

v. 821. Ἑλλάδος τε] A. μηδέ τις ὑπερφρονήσας καὶ παραβλεψάμενος τὴν προσοῦσαν αὐτῷ εὐτυχίαν, ὡς μείζονος ἐρασθεὶς δόξης, ἐκχέῃ καὶ φθείρῃ ὃν τὸ πρὶν εἶχεν ὄλβον μέγιστον.

v. 822. ὑπερφρονήσας] B. καταφρονήσας, παριδών. τὸν παρόντα δαίμονα] τὴν παροῦσαν νῦν Περσαῖς δυστυχίαν.

v. 823. ἄλλων] πραγμάτων. ὄλβον] τὴν εὐδαιμονίαν ἣ εἶχε.

v. 825. εὔθυνος] A. δικαστής.

εὔθυνος] B. τιμωρός.

v. 826. πρὸς ταῦτ' ἐκεῖνον] A. πρὸς ταῦτα ὑμεῖς οἱ κεχρημένοι τῇ σωφροσύνῃ, ἢ οἱ χρήζοντες καὶ θέλοντες σωφρονεῖν, πινύσκετε καὶ συνετίζετε καὶ σωφρονίζετε ἐκεῖνον τὸν Ξέρξην ἐν συνετοῖς νουθετήμασιν, ὥστε λῆξαι καὶ παύσασθαι θεοβλαβοῦντα καὶ τὴν ἐκ τῶν θεῶν βλάβην πάσχοντα διὰ τῆς κενοδοξίας. Ἢ κεχρημένον, ἀντὶ τοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ ἄξιον ὄντα σωφρονεῖν.

ἐκεῖνον] B. τὸν Ξέρξην. κεχρημένοι] εἰς τὸ κεχρημένοι ὑποστίξας ἀντὶ τοῦ χρήζοντες νοήσεις. Εἰ δὲ συνάψεις τοῦτο πρὸς τὸ εὐλόγοις νουθετήμασιν, ἀντὶ τοῦ χρησάμενοι, ὅθεν καὶ πρὸς τὸ λῆξαι, ὥστε ἔξωθεν λάβῃς.

v. 827. πινύσκετ'] B. νουθετεῖτε.

v. 828. θεοβλαβοῦντ'] B. ἐκ θεῶν βλαπτόμενον, ἢ βλάπτοντα τοὺς θεούς.

v. 831. πάντα γὰρ] A. ὑπὸ γὰρ τοῦ ἄλγους τῶν ἐπελθόντων τῷ Ξέρξῃ κακῶν πάντα τὰ μέρη τῶν ποικίλων ἐσθημάτων αὐτοῦ στημορραγοῦσι, καὶ μετὰ τῶν στημόνων αὐτῶν διαρρέουσιν ἐν τῷ σώματι αἱ λακίδες καὶ διασχίσεις. Τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τῆς θλίψεως διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ Ξέρξης.

v. 832. λακίδες] B. σχίσματα.

v. 833. στημορραγοῦσι] B. διαρρήγνυνται.

v. 837. ὑμεῖς δὲ, πρέσβεις] A. πρὸς τὸν χορὸν φησὶν ὁ Δαρεῖος, ὅτι ἐγὼ μὲν ἄπειμι κάτω εἰς τὸν ᾅδην· ὑμεῖς δὲ, ὦ γεραιοί, χαίρετε, ἐν κακοῖς μὲν ὄντες, ὅμως δὲ χαίρετε, ψυχῇ διδόντες ἡδονήν. Ἤγουν θύοντες ἐμοὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἡδύνοντες διὰ τῶν θυσιῶν, τοῖς γὰρ θανοῦσι θυσία μόνη ἐστὶ προσδικτία, πλοῦτος δὲ οὐδὲν ὠφελεῖ.

ἐν κακοῖς] B. ὄντες.

v. 839. χρήματ'] πλοῦτος.

v. 840. ἡ πολλὰ] A. ὁ χορὸς ἀκούσας ἀπὸ τοῦ Δαρείου ἃ μέλλουσι καὶ ἔτι παθεῖν οἱ Πέρσαι κακὰ, φησὶν, ὄντως ἤλγησα, καὶ ἀκούσας τοῖς Πέρσαις πολλὰ πήματα καὶ παρόντα, ἤτοι ἃ νῦν πάσχουσι· καὶ μέλλοντ' ἔτι, καὶ ἃ μέλλουσιν ἔτι αὐτοῖς ἐπελθεῖν.

v. 844. ἀτιμίαν] B. διάῤῥηξιν.

v. 845. ἀμπέχει] B. περικαλύπτει.

v. 848. οὐ γὰρ τὰ φίλτατ'] A. οὐ γὰρ τοὺς ἐμοὶ φιλτάτους ἐν ταῖς αὐτῶν ἀνάγκαις προδώσω καὶ παραβλέψομαι.

v. 849. ὦ πόποι] A. θαυμαστικῶς σύγκρισιν ποιεῖται τῶν ἐπὶ Δαρείου εὐτυχημάτων, πρὸς τὰ νῦν κακά. Καί φησιν ὄντως μεγάλης βιοτῆς, ἀγαθῆς τι πολισσονόμου, καὶ πόλιν καλῶς νομούσης καὶ διευθετούσης, ἐτύχομεν ἐπὶ τοῦ Δαρείου.

ὦ πόποι] Γ. ὁ παρὼν χορὸς συνίσταται ἐκ κώλων νζ'. Ὧν τὰ μέν εἰσιν ἀναπαιστικὰ μονόμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ πενθημιμερῆ, τὰ δὲ ἑφθημιμερῆ, ἤτοι δίμετρα καταληκτικὰ ἃ καλεῖται παροιμιακά. Τὰ δέ εἰσιν ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ καὶ ἰθυφαλλικά· ὧν τελευταῖον·

Πλαγαῖσι ποντίαισιν.

ὅπερ ἰαμβικόν ἐστιν ἑφθημιμερές.

v. 850. πολισσονόμου] B. καλλίστης ὑπαρχούσης πολιτικῆς.

v. 851. ἐπεκύρσαμεν] B. ἐπετύχομεν.

v. 852. εὖθ' ὁ γεραιὸς] A. εὖ τε καὶ ὁπηνίκα ἦρχε καὶ ἐβασίλευε τῆς ἡμετέρας χώρας ὁ Δαρεῖος, ἄμαχος βασιλεὺς, ὁ ἰσόθεος, ὁ πανταρχὴς καὶ εἰς πάντας ἀρκῶν καὶ διευεργετῶν καὶ διέπων καλῶς, καὶ παντάπασι δίκαιος γενόμενος.

εὖθ' ὁ γεραιὸς] B. τὸ ε ὖ τ ε εἰ μὲν ἄνω συνάψεις, ἐ π ε κ ύ ρ σ α μ ε ν γράψεις· εἰ δὲ κάτω ἀ π ε κ ύ ρ σ α μ ε ν γράψεις. Οὐ δὴ στίξας ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Ε ὖ τ ε ὑποστίξεις πρὸς τὸ χ ώ ρ α ς.

v. 853. πανταρκὴς] B. πᾶσι βοηθῶν. ἀκάκης ἄμαχος] πρᾶος, εἰρηνικός. Ἢ ὁ μὴ κακὴν καὶ δειλίαν ἔχων.

v. 855. πρῶτα μὲν εὐδοκίμου] A. πρῶτα μὲν ἀπεφαινόμεθα στρατιᾶς εὐδοκίμου, ἤτοι περιβοήτου καὶ τροπαιοφορούσης. Τοῦτ' ἔστι διὰ στρατιᾶς, κατὰ πόλεμον εὐδοκιμοῦμεν καὶ ἐπεύθυνον, ἦγουν κατὰ τὸ εὐθὺ ἐξήγοντο καὶ ἐπλατύνοντο, πάντα τὰ νόμιμα τῶν πυργουμένων καὶ τετειχισμένων πόλεων· καὶ ὡρμῶμεν κατὰ τὰ νενομισμένα ἔθη ταῖς πόλεσι ταῖς πορθουμέναις, οὐ τεμένη πορθοῦντες καὶ τάφους ἀνασπῶντες, ὡς Ξέρξης ἐτόλμησε ποιῆσαι. Λέγεται δὲ καὶ π ύ ρ γ ι ν α ν ό μ ι μ α τὰ πυργοῦντα καὶ συνιστῶντα τὰς πόλεις. Ἄλλως· ν ό μ ι μ α, τὰ νόμιμα πάντα τῶν τετειχισμένων πόλεων. Οἱ δὲ δημωφελεῖς δῆμοι πάντα ἐπολιτεύοντο.

v. 856. ἀπεφαινόμεθ'] B. τὸ ἀ π ὸ πρὸς τὸ ε ὐ δ ο κ ί μ ο υ σύναπτε, ἵν' ᾖ, ἀπὸ τῆς εὐδοκίμου στρατιᾶς ἐφαινόμεθα καὶ ἔκδηλοι πᾶσιν ἦμεν τὰ ἐς πολέμους. νόμιμα] οἱ νόμοι.

v. 857. τὰ πύργινα πάντ'] B. τὰς πόλεις πάσας. ἐπευθύνον] διώκουν.

v. 858. νόστοι] B. αἱ ὑπόστροφαι.

v. 861. ὅσας δ' εἷλε πόλεις] A. τοῦτο θαυμαστικῶς, φησιν, ὅτι ἀρετῇ Ἕλληνας ὑπέταξε Δαρεῖος, ἀλλ' οὐκ ἀνάγκῃ.

ὅσας] B. πολλάς. εἷλε] ἔλαβε.

v. 862. οὐ διαβὰς] B. καὶ οὐ διελθών.

v. 864. οὐδ' ἀφ' ἑστίας συθεὶς] A. σκληροτέρα ἡ συναλοιφὴ π ο τ α μ ο ῦ δ' ἀ φ' ἑ σ τ ί α ς, οἷόν ἐστι τὸ τοῦ ἕνεκα, τ ο ὔ ν ε κ α.

συθεὶς] B. ὁρμηθείς.

v. 865. οἷαι Στρυμονίου πελάγους] A. οἷαί εἰσιν αἱ Ἀχιλωΐδες νῆσοι τοῦ Στρυμονίου πελάγους αἱ πάροικοι τῶν Θρηϊκίων ἐπαύλεων. Ἤγουν τῆς Θρᾴκης. Ἄλλως· Στρυμονίου πελάγους] ὡς μέχρι Ὑπερβορέων παρατεινούσης τῆς ἀρχῆς Περσῶν.

v. 866. Ἀχελωΐδες] A. αἱ δίυγροι. Ἀχελῷον γὰρ πᾶν ὕδωρ λέγουσι.

Ἀχελωΐδες] B. παραθαλάσσιοι. Ἀχελώη γὰρ τὸ ὕδωρ κατὰ γλῶσσαν. πάροικοι] πλησιόχωροι.

v. 867. ἐπαύλων] A. ἐπαυλισμάτων.

ἐπαύλεων] B. κατοικήσεων.

v. 868. λίμνας τ' ἔκτοθεν] A. καὶ ἔξω τῆς θαλάσσης, ὅσαι εἰσὶ μεσήπειροι.

λίμνας] B. θαλάσσης. τ' ἔκτοθεν] καὶ αἱ ἔξω τῆς θαλάσσης, ὅσαι εἰσὶ μεσήπειροι, ὡς καὶ μέχρι Ὑπερβορέων παρατεινάσης τῆς ἀρχῆς τῶν Περσῶν.

v. 869. αἱ κατὰ χέρσον ἐληλαμέναι] A. τοῖς τείχεσι κεκυκλωμέναι.

v. 870. περὶ πύργον] B. περὶ τεῖχος.

v. 871. τοῦδ' ἄνακτος ἄϊον] A. τῷ Δαρείῳ ὑπήκουον.

τοῦδ' ἄνακτος] B. τοῦ Δαρείου. ἄϊον] ἤκουον.

v. 872. ἀμφὶ πόρον πλατὺν] A. ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.

v. 873. εὐχόμεναι] B. φημιζόμεναι.

v. 874. μυχία τε Προποντὶς] A. ἀπὸ κοινοῦ τὸ, οἷαί εἰσιν αἱ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον τὴν οἴκησιν ἔχουσαι, ἡ Προποντίς τε ἤτοι τοῦ Εὐξείνου πελάγους, ἡ μυχία καὶ ἐν μυχοῖς τοῦ Ἑλλησπόντου κειμένη· καὶ τὸ στόμα τοῦ πόντου, ἤγουν ὁ Βόσπορος· οὗτος γὰρ στόμα πόντου λέγεται.

μυχία] B. βαθεῖα· ἡ ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἑλλησπόντου κειμένη.

v. 876. νᾶσοι θ' αἳ] A. νῆσοί τε· ἀπὸ κοινοῦ τὸ οἷαί εἰσιν, αἵ τινες περίκλυστοι καὶ ὑπὸ τῆς θαλάσσης κλυζόμεναι κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον· τοῦτον γὰρ πρῶμα ἅλιον λέγει· ὑποτασσόμεναι καὶ προσκαθήμεναι τῇ ἡμετέρᾳ γῇ.

μετὰ] B. κατά. πρῶν'] ἐξοχήν.

v. 878. τᾶδε γᾷ] B. τῇ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον. προσήμεναι] προσκαθήμεναι.

v. 879. οἷα Λέσβος] A. μεταβέβηκεν εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Ἡ γὰρ Λέσβος καὶ ἡ Σάμος ἐν τῷ Αἰγαίῳ εἰσίν.

Λέσβος] B. νῆσος· ἤγουν ἡ Μιτυλήνη.

v. 883. Τήνῳ τε] A. καὶ ἡ Ἄνδρος νῆσος ἡ συνάπτουσα τῇ νήσῳ Τήνῳ καὶ συνημμένη αὐτῇ καὶ ἀγχιγείτων ταύτης τυγχάνουσα.

συνάπτουσ'] B. πλησιάζουσα.

v. 885. καὶ τὰς ἀγχιαλοὺς μεσάγκτους] A. τὰς ἄγχι τῆς θαλάσσης κειμένας, καὶ πρὸς τὸν αἰγιαλόν. Μεσάγκτους δὲ, μεσακτίους.

v. 886. ἐκράτυνε] A. ὑπὸ τὸ ἴδιον κράτος εἶχε.

ἐκράτυνε] B. ἐδεσπόζει. μεσάκτους] ἐπειδὴ τὰ κύκλῳ τῶν νήσων ἀκταί εἰσι, διὰ τοῦτο μεσάκτους τὰς νήσους καλεῖ.

v. 887. Λῆμνον] A. Λῆμνος Θρᾴκης ἐστί. Αὗται δέ εἰσιν αἱ μεσάκτιοι. Ἰκάρου θ' ἕδος] Ἰκάρου τὸν κλύδωνα.

v. 889. Κυπρίας] B. τὰς ἐν τῇ Κύπρῳ.

v. 891. Σαλαμῖνα τε] A. Σαλαμῖνα τὴν ἐν Κύπρῳ φησίν· ἧς ἡ μητρόπολις ἡ ἐν τῇ Ἀττικῇ δηλαδὴ ἡμῖν αἰτία ἐστὶ τῶνδε τῶν στεναγμάτων. Ἄποικοι γάρ εἰσιν οἱ ἐν Κύπρῳ Σαλαμίνιοι τῶν ἐν Ἀττικῇ· φασὶ γὰρ, ὅτι τοῦ Αἴαντος αὐτόχειρος γεγονότος ὁ Τεῦκρος ὁ αὐτοῦ ἀδελφὸς ἐν τῇ Σαλαμῖνι τῇ αὐτοῦ πατρίδι ἀπελθὼν οὐκ ἐδέχθη τῷ πατρὶ αὐτῶν Τελαμῶνι, ἀλλ' ἐδιώχθη ἀπὸ τῆς Σαλαμῖνος ὡς μὴ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Αἴαντα κωλύσας σφαγισθησόμενον ὑφ' αὐτοῦ. Κατελθὼν οὖν ἐν τῇ Κύπρῳ ἀνεδείματο πόλιν καὶ ταύτην καλέσας Σαλαμῖνα ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐν Ἀττικῇ.

v. 892. ματρόπολις] B. αἱ Ἀθῆναι.

v. 893. στιναγμάτων] B. τὸ ν ῦ ν πρὸς τὸ σ τ ε ι ν α γ μ ά τ ω ν σύναπτε.
v. 894. εὐκτεάνους] B. πλησινήσους ἢ πόλεις.
v. 895. κατὰ κλῆρον Ἰόνιον πολυάνδρους] A. Ἰονίδας πόλεις.
κλῆρον] B. θέσιν.
v. 896. ἐκράτυνε] B. ἐδέσποζε.
v. 897. σφετέραις φρεσὶν] A. τῷ ἰδίῳ λογισμῷ, οἷον φρόνιμος ὤν.
σφετέραις] B. ἰδίαις.
ἀκάματον] B. θαυμαστὸν, μέγα.
παρῆν] B. παρυπῆρχεν αὐτῷ, τῷ Δαρείῳ.
v. 898. τευχηστήρων] B. ὡπλισμένων.
v. 899. ἐπικούρων] B. βοηθῶν.
v. 900. νῦν δ' οὐκ ἀμφιλόγως] A. νῦν οὐκ ἀμφιβάλλεται, ἀλλ' ἀληθῶς ταῦτα φέρομεν ἐν τοῖς πολέμοις, δηλαδὴ τὰς ἐπελθούσας ἡμῖν συμφορὰς, τὰς ἐκ θεοῦ τραπείσας πρὸς ἡμᾶς. Ἢ θ ε ό θ ρ ε π τ α, τὰ ἐκ θεῶν τρεφόμενα καὶ αὐξανόμενα δι' ἡμᾶς. Ἢ ὑπὸ θεῶν ἐνεχθέντα, καὶ θεοῖς δόξαντα.
v. 901. θεόπρεπτα] B. θεόπεμπτα.
v. 903. δμαθέντες] A. δαμασθέντες.
v. 904. πλαγαῖσι ποντίαισιν] A. ταῖς ναυμαχίαις.
πλαγαῖσι] B. ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.
v. 905. ἰὼ, δύστηνος ἐγὼ] A. ὁ Ξέρξης ὑπομιμνησκόμενος τῶν ὅλων Περσῶν ὀλωλότων αἰσχύνῃ καὶ ἐλέῳ πιεζόμενος θρηνεῖ, λέγων φεῦ τῆς στυγερᾶς καὶ μισητῆς ταύτης μοίρας κυρήσας καὶ ἐπιτυχὼν, κακοτελευτήτου καὶ εἰς κακὰ καταντησάσης.
ἰὼ, δύστηνος ἐγὼ] Γ. εἴσθεσις διπλῆς ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. Τὰ δὲ κῶλα τὰ μέν εἰσιν ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ καὶ πενθημιμερῆ· τὰ δὲ, ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ τρίμετρα ἀκατάληκτα καὶ μονόμετρα· ὧν τελευταῖον καὶ παντὸς τοῦ δράματος· Πέμψω σε δυσθρόοις γόοις· ὅπερ ἰαμβικόν ἐστι δίμετρον ἀκατάληκτον· καὶ ἑξῆς τούτου ἡ κορωνὶς, ἡ τὸ δρᾶμα ἀποπερατοῦσα.
στυγερᾶς] B. λυπρᾶς. Μοίρας] δυστυχίας.
v. 906. ἀτεκμαρτοτάτης] B. ἀπροσδοκήτου.
v. 907. ὡς] B. λίαν. ὠμοφρόνως] ἀπηνῶς. ἐνέβη] ἐνέσκεψε.
v. 910. τήνδ' ἡλικίαν] B. τοὺς γέροντας.
v. 911. εἴθ' ὤφελε, Ζεὺς] A. ὑπομνησθεὶς δὲ ὁ Ξέρξης τῶν νέων ἀνδρῶν τῶν οἰχομένων ἐν Ἑλλάδι, φησὶ ταῦτα, εἴθε ὤφειλεν ὁ Ζεὺς κἀμὲ μετὰ τῶν φθαρέντων ἀνδρῶν καλύψαι τῇ μοίρᾳ τοῦ θανάτου.
v. 912. τῶν οἰχομένων] B. τῶν φθαρέντων.
v. 913. καλύψαι] B. ἀφανίσαι.
v. 914. ὀτοτοτοῖ, βασιλεῦ] A. καὶ ὁ χορὸς ἰδὼν τὸν Ξέρξην ὀδυρόμενον, φησὶ πρὸς αὐτὸν, φεῦ ὦ βασιλεῦ τῆς ἀγαθῆς δεξιᾶς καὶ τῆς μεγάλης τιμῆς τῆς τοῖς Πέρσαις νεμηθείσης καὶ τὰ Περσῶν διοικούσης καὶ διεπούσης, καὶ διευθετούσης ἅπαντα· τοῦ κόσμου τε τῶν ἀνδρῶν, ἤτοι τῆς παρατάξεως τῆς στρατηγίας καὶ τῆς κατὰ λόγον κοσμήσεως καὶ εὐταξίας τῶν Περσῶν, οὓς νῦν ὁ δαίμων καὶ ἡ τύχη ἠφάνισεν. Ἢ τοῦ κόσμου, ἀντὶ τοῦ τῆς νεότητος, περιφραστικῶς, τῶν νέων ἀνδρῶν καὶ γενναίων.
στρατιᾶς] B. ἕνεκα.
v. 915. περσονόμου] B. τῆς νενομισμένης τοῖς Πέρσαις.
v. 916. κόσμου B. ἕνεκα.
v. 917. δαίμων] B. ἡ τύχη. ἀπέκειρε] ἠφάνισε.
v. 918. γᾶ δ' αἰάζει τὰν ἐγγαίαν] A. ἡ γῆ δὲ αἰάζει καὶ θρηνεῖ τὴν ἥβην καὶ τὴν ἡλικίαν τῶν Περσῶν τὴν ἐγγαίαν καὶ τὴν ἐγχώριον. Ἢ οὕτως, ἡ γῆ ἡμῶν τὴν ἔξω τῆς γῆς ἥβην σεσαγμένην ὑπὸ τοῦ ᾅδου καὶ διὰ τὸν Ξέρξην κταμένην αἰάζει. Ἢ τὴν ὑπο-

κτανθεῖσαν ἐν τῷ Ξέρξῃ, τῷ σάκτορι καὶ τῷ πληρωτῇ τοῦ ᾅδου. Παρὰ τὸ σάζω τὸ ἐπιφορτίζω καὶ γεμίζω. Δι' αὐτὸν γὰρ ἀπέθανον οἱ Πέρσαι, καὶ αὐτὸς αἴτιος γέγονεν τοῦ θανεῖν αὐτοὺς καὶ ὑπὸ τὸν ᾅδην γενέσθαι.

γαῖα] B. ἡ Περσίς. αἰάζει] θρηνεῖ. ἔγγαιον] ἐγχώριον.

v. 919. ἥβαν] A. τὸ ἑξῆς, ἥβαν Περσῶν.

ἥβαν] B. ἡλικίαν. Ξέρξᾳ] ὦ. κταμέναν] ἐκβληθεῖσαν.

v. 920. ᾅδου σάκτορι] B. Ἄρει, δι' οὗ πληροῦται ὁ Ἅιδης νεκρῶν. Ἢ σάκτορι ἀντὶ τοῦ φθορᾷ.

v. 922. πάνυ γὰρ φύστις] A. φύστις ἡ πεφυρμένη καὶ ἐπὶ γῆς πεσοῦσα λέγεται καὶ φύστις ἡ ἔκφυσις γονή. Τοῦτο δὲ διὰ μέσου. Ἀγδαβάται γὰρ, ὅ ἐστιν ἔθνος Περσῶν ἐξέφθινται καὶ ἐφθάρησαν, πολλοὶ φῶτες, ἄνθος καὶ καλλώπισμα τῆς χώρας, τοξοδάμαντες καὶ τοῖς τόξοις τοὺς ἐναντίους δαμάζοντες, πάνυ φύστις καὶ ἔκφυσις καὶ γονὴ μυριὰς ἀνδρῶν. Ἤτοι πολὺ γένος τῶν Περσῶν. Τὸ δὲ γὰρ παρέλκον.

τοξοδάμαντες] B. πολεμικοί. φύστις μυρίας] ἤγουν πολὺ ἀναβλάστησαν γένος ἀνδρῶν ἦσαν οἱ Ἀγδαβάται.

v. 923. ἐξέφθινται] B. ἐφθάρησαν.

v. 924. αἶ αἶ] Γ. τὰ β' ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα. Τὸ γ' μονόμετρον. Τὸ δὲ δ' πενθημιμερὲς ἐκ προκελευσματικοῦ.

κεδνᾶς ἀλκᾶς] B. ἕνεκα τῆς ἀρίστης δυνάμεων τῶν Περσῶν.

v. 925. Ἀσία δὲ χθὼν] A. καὶ γῆ, ὦ βασιλεῦ, ἤτοι οἱ Πέρσαι πάντες ἐπὶ γόνυ κέκλινται, ἀντὶ τοῦ ἐπέκυψαν, καὶ ἐφθάρησαν. Ἢ ἐπὶ γόνυ Ἀσίας γῆ πέπτωκεν, ὀλοφυρομένη οὓς ἀπώλεσε. Λέγει δὲ τοὺς πολίτας. Τινὲς δέ φασιν ἐπὶ γόνυ αἴας, ἤτοι κατὰ πρόσωπον τῆς γῆς.

v. 926. αἰνῶς] B. λίαν.

ἐπὶ γόνυ κέκλιται] B. τεταπείνωται καὶ καταβέβληται ἐκ μεταφορᾶς τῶν μὴ δυναμένων στῆναι διαπηρώσει σκέλους. Εἴληπται δὲ εἰς παροιμίαν.

v. 927. ὅδ' ἐγὼν] B. ἤγουν ἀφορμὴ θρήνου πᾶσι γέγονα διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐμοὶ συμφορὰν, καὶ τῇ πατρῴᾳ γῇ κακῶν αἴτιος γέγονα, δι' ὧν τοσοῦτον πλῆθος ἀπώλεσα ἐν Ἑλλάδι. αἰακτὸς] ποταπὸς θρηνητικός.

ὅδ' ἐγὼν] Γ. τὰ β' ἑφθημιμερῆ, τὸ δὲ γ' δίμετρον ἐκ προκελευσματικοῦ.

αἰακτὸς μέλεος γέννᾳ] A. θρηνητὸς τῇ γέννῃ, ἀντὶ τοῦ δυστυχῶς γεννηθείς.

γέννᾳ] B. τῶν Περσῶν.

v. 930. πρόσφθογγον] Γ. τὸ α' ἑφθημιμερὲς, τὰ ϛ' δὲ μονόμετρα, ἔχοντα καὶ πόδας προκελευσματικούς.

πρόσφθογγον] A. προσφώνησίν σοι τοῦ νόστου πέμψω, τὴν κακοφάτιδα βοήν.

προσφθόγγον] B. χαιρετιστικοῦ. νόστου] ὑποστροφῆς. Ἡ σύνταξις· πέμψω σοι τὴν βοὴν τοῦ νόστου τοῦ προσφθόγγου κακοφάτιδα ἰὰν καὶ βοὴν κακομέλετον Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος, ἰαχὴν λέγω πολύδακρυν. Τουτέστιν, ὥσπερ τοὺς ἐξ ἀποδημίας ἰόντας προσφθέγγεσθαι δίκαιον, οὕτω καὶ ἐγὼ πρός σε πέμψω λόγους θρήνων καὶ κακῶν γέμοντας. Τὸ δὲ ἰὰν κακομέλετον Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος ἀντὶ θρῆνον ἄμελῆ καὶ ἄμουσον, οἷος ὁ τοῦ Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος· οἱ γὰρ Μαριανδυνοὶ κακῶς καὶ ἀμούσως θρηνοῦσιν. Εἴληπται δὲ εἰς παροιμίαν.

v. 932. κακομέλετον] B. κακὸν καὶ ἄμουσον μέλος ἔχουσαν ὡς θρηνῳδῆ καὶ ἀπευκτήν.

v. 933. Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος] A. Μαριανδυνοὶ αὐλοὶ, ἐπιτηδείως ἔχοντες πρὸς θρήνους. Καλλίστρατος ἐν δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας Τιτυοῦ παῖδας εἶναί φησι δύο, Πριόλαν καὶ Μαριανδυνὸν, ὃν κυνηγετοῦντα ἀπολέσθαι, καὶ μέχρι τοῦ νῦν Μαριανδυνοὺς ἐν ἀκμῇ θέρους θρηνεῖν αὐτόν. Τὸν δὲ Μαριανδυνὸν αὐξῆσαι μάλιστα τὴν θρηνητικὴν αὐλῳδίαν, καὶ διδάξαι ταύτην Ὕαγνιν τὸν Μαρσύου πατέρα. Καὶ αὐλοὶ γάρ εἰσι Μαριανδυνοὶ ἐπιτηδειότατοι εἰς τὰς θρηνῳδίας. Ὅθεν καὶ τὸ περιφερόμενον· αὔλει Μαριανδυνοῖς καλάμοις κρούων Ἰαστί.

v. 936. ἴετ' αἰανὴν] Γ. τὸ α' δίμετρον ἀκατάληκτον. Μονόμετρα δὲ τὰ γ'. Τὸ δ' δὲ ἐκ προκελευσματικοῦ.

ἴετ'] Β. πέμπετε. αἰανῆ] σκοτεινὴν, ἢ κατηφείας πλήρη, ἐπειδὴ ἡ λύπη σκότισμα ἐπάγει καὶ κατήφειαν, διὰ τοῦτο αἰανὴν εἶπεν.

v. 937. δύσθροον] Β. δύσφημον. αὐδὰν] φωνήν.

v. 938. δαίμων] Β. ἤγουν ἡ παροῦσα δυστυχία.

v. 939. μετάτροπος] Β. ἐνάντιος· πρόσθεν γὰρ ηὐτύχουν, νῦν δὲ καταβέβλημαι.

v. 940. ἥσω] Α. πέμψω θρῆνον καὶ λίαν πανόδυρτον, σεβίζων καὶ σεβάζων τὰ λαοπαθῆ καὶ τὰ τῶν λαῶν πάθη τῆς γέννας καὶ ἀνατροφῆς, δηλαδὴ τῆς πόλεως τῆς πενθητῆρος καὶ τῆς ἀξίας πένθους· τὰ βάρη, καὶ τὰ δυστυχήματα τὰ ἀλίτυπα, τὰ τῇ θαλάσσῃ τυφθέντα. Λέγει δὲ τὰ σώματα τῶν Περσῶν.

ἥσω] Β. πέμψω. πανόδυρτον] πάγκλαυτον μέλος, ἤγουν ὡς πρώην εὐφήμουν σε, οὕτως νῦν πανόδυρτον μέλος πέμψω πενθητῆρος. Σεβίζων καὶ διὰ θρήνου τιθεὶς τὰ λαοπαθῆ καὶ ἀλίτυπα βάρη τῇ γέννᾳ τῆς πόλεως ἤγουν τὰ ἐν χέρσῳ καὶ θαλάσσῃ τοῖς Πέρσαις συμβάντα.

v. 941. σεβίζων] Β. διὰ θρήνου τιμῶν.

v. 942. ἀλίτυπά τε βάρη] Β. τά τε ἐν τῇ θαλάσσῃ γινόμενα δυστυχήματα.

v. 944. ἀρίδακρυν] Β. πολύδακρυν.

v. 945. Ἰώνων γὰρ ἀπηύρα] Α. ὁ Ἄρης· καὶ γὰρ τῶν Ἰώνων ὁ ναύφρακτος, ὁ ἑτεραλκὴς, ὁ ἑτέροις ἀλκὴν καὶ βοήθειαν δοὺς, ἀπηύρα καὶ ἀφείλατο τὴν ἰσχὺν τῶν Περσῶν, κερσάμενος καὶ κατακόψας αὐτοὺς εἰς πλάκα νυχίαν, ἤτοι νύκτα καὶ θάνατον γεγονυῖαν αὐτοῖς, εἰς δυσδαίμονά τε ἀκτὴν, ἤγουν τὴν Σαλαμῖνα. Ἄλλως· ὁ Ἀττικὸς στόλος ἀφείλετο τὴν Περσῶν σωτηρίαν.

ἀπηύρα] Β. ἀφείλετο ἡμᾶς.

v. 946. ναύφρακτος] Β. ναυτικός.

v. 947. Ἄρης ἑτεραλκὴς] Α. τοῦτ' ἔστι νικηφόρος.

Ἄρης] Β. τῶν Ἀθηναίων. ἑτεραλκὴς] ἐπίθετον Ἄρεος.

v. 948. νυχίαν πλάκα] Β. τὴν Ψυτταλείαν. κερσάμενος] ἤτοι τιμῶν καὶ ἀφανίζων τοὺς ἐν αὐτῇ ὄντας Πέρσας.

v. 949. ἀκτὰν] Β. τὴν Σαλαμῖνα.

v. 950. πάντ'] Β. τὰ συμβάντα. ἐκπεύθου] ἐρώτα.

v. 951. ποῦ δὲ φίλων] Γ. τροχαικὰ ς' ἑφθημιμερῆ· τὸ δὲ ζ' πενθημιμερές.

v. 952. παραστάται] Β. συνάσπισται.

v. 958. ὀλοοὺς ἀπέλιπον] Α. ὀλοοὺς καὶ ὀλεθρίους ἀπέλιπον ἔρροντας καὶ φθειρομένους ἐκ ναὸς Τυρίας καὶ Φοινίσσης, ἐπὶ ταῖς τῆς Σαλαμῖνος ἀκταῖς.

ὀλοοὺς] Γ. Ἀναπαιστικὰ δ'. Τὰ γ' δίμετρα βραχυκατάληκτα· τὸ δ' πενθημιμερές.

v. 962. ποῦ δέ σοι Φαρνοῦχος] Γ. τροχαικὰ ζ', τὰ μὲν δ' ἑφθημιμερῆ· τὰ δὲ β' δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ ζ' πενθημιμερές.

v. 965. εὐπάτωρ] Β. εὐγενής.

v. 969. ἰὼ ἰώ μοι μοι] Α. φεῦ φεῦ. Τὰς Ἀθήνας στυγνότητος καὶ λύπης αἰτίας ἡμῖν γενομένας κατιδόντες οἱ Πέρσαι πάντες οἱ τλήμονες ἀπαίρουσι καὶ ὑποχωροῦσι καὶ θνήσκουσιν ἐνὶ πιτύλῳ, ἤγουν τῷ θορύβῳ τῆς μάχης καὶ τῇ κραυγῇ.

ἰὼ ἰώ μοι] Γ. πενθημιμερὲς ἰαμβικόν.

v. 970. τὰς Ὠγυγίας κατιδόντες] Γ. πενθημιμερὲς ἰαμβικόν.

v. 971. στυγνὰς Ἀθάνας] Β. στυγνὰς τὰς Ἀθήνας εἶπε διὰ τὴν ἐν αὐταῖς συμβᾶσαν αὐτῷ συμφοράν.

v. 972. πιτύλῳ] Β. κτύπῳ, πτώσει.

v. 974. ἀσπαίρουσι] Β. ψυχορραγοῦσι.

v. 976. ὀφθαλμὸν μυρία μυρία πεμπαστὰν Α. ἄρα καὶ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν σὸν τὸν

κατὰ πάντα πιστὸν, τὸν πεμπαστὴν καὶ ἀριθμητὴν τῶν Περσῶν μυρία αὐτοῦ ἔλιπες ἔνθα καὶ οἱ λοιποί; Τινὲς δὲ τὸν ὀφθαλμὸν π ι σ τ ὸ ν λέγουσι, διότι ὁ βασιλέως ὀφθαλμὸς ἀριθμεῖ τὰ στρατεύματα. Π ε μ π ά ζ ω γὰρ τὸ ἀριθμῶ. Κυρίως δὲ τὸ κατὰ πεντάδα ἀριθμῶ. Οἱονεὶ μυριάδας ἀριθμοῦντα ὅλας καὶ ἡγεμονίας. Οἱ Περσῶν γὰρ βασιλεῖς εἶχον δύο τινὰς, οἷς ἐπέτρεπον τὴν τῶν κοινῶν ἐπιτήρησιν, οὓς βασιλέως ἐκάλουν ὀφθαλμούς.

v. 977. πεμπαστὰν] B. φορτίστην· συνάπτεται πρὸς τὸ Περσῶν.

v. 979. τοῦ Σησάμα] B. οὗτοι πρόγονοι τούτου.

v. 981. ὦ δαΐων] A. διακοπτικῶν πολεμίων κακῶν.

δαΐων] B. ἕνεκα τῶν πολεμικωτάτων τούτων ἀνδρῶν.

v. 982. ἀγαυοῖς] B. θαυμαστοῖς. πρόκακα] δι' ὅλου κακά.

v. 933. Ἰυγγά μοι] A. τοῦτό φησιν ὁ Ξέρξης πρὸς τὸν χορὸν, ὅτι ἴυγγα καὶ φιλίαν καὶ ἡδονὴν τῶν ἀγαθῶν ἑταίρων μοι Περσῶν ὑπομιμνήσκεις, λέγων ἐμοὶ π ρ ό κ α κ α, ἤτοι τὰ προγεγονότα κακά. Ἢ π ρ ό κ α κ α, ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς κακὰ, μηδὲν τι τῆς πρὸ προθέσεως σημαινούσης. Τὸ δὲ ἄ λ α σ τ α σ τ υ γ ν ὰ ἀντὶ τοῦ λυπηρὰ καὶ κατηφείας αἴτια κακὰ, ἀνεπίληστα καὶ ἀεὶ μνημονευόμενα.

ἴυγγα] B. ἡδονὴν, χάριν.

ἴυγγά μοι δῆτ' ἀγαθῶν] Γ. ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα ε'.

v. 984. ἑτάρων] B. φίλων.

v. 985. ἄλαστα] B. ἀλάθητα. στυγνὰ] μισητὰ, λυπρά.

v. 986. βοᾷ βοᾷ μελέων] A. παρὰ τό· (Odyss. υ'. 13.)

— κραδίη δέ οἱ ἐντὸς ὑλάκτει.

βοᾷ] B. δυσχεραίνει καὶ στενάζει δι' ἐκείνων.

v. 987. ἦτορ] B. ἐμόν.

v. 988. καὶ μὴν ἄλλο γε ποθοῦμεν] A. καὶ μὴν ποθοῦμεν ἕτερόν τι μαθεῖν τὸν μυριόνταρχον τῶν Μάρδων ἀνδρῶν. Οὗτοι δὲ ἔθνος Περσικόν.

καὶ μὴν ἄλλο] Γ. Ἀναπαιστικὰ ζ'. Τὸ β' δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ ε' μονόμετρον. Τὰ δὲ λοιπὰ ἑφθημιμερῆ.

ποθοῦμεν] B. ἐρωτῆσαί σε.

v. 990. Ξάνθην ἄρειόν τ'] A. λείπει ὁ κ α ί.

v. 992. ἱππιανάκτας] A. τοὺς ἄνακτας τῶν ἵππων.

v. 993. ἔταφον ἔταφον] A. ἀπέθανον ἀπέθανον, οὐκ ἐπὶ ὀχημάτων ὄντες ἀλλὰ γυμνοὶ καθεστηκότες. Ἄλλως· οὐχὶ ἑπόμενοι ὄπισθεν ἐν σκηναῖς τροχηλάτοις, οἷον ἔθανον, ὡς ἀσχημόνως δὲ ἐτάφησαν. Ἔθος γὰρ ἦν τοῖς Πέρσαις σκηνὰς τῶν ἁμαξῶν ἄνωθεν ποιουμένους ἐπιφέρειν ἐκεῖσε τοὺς νεκροὺς καὶ οὕτως αὐτοὺς προπομπεύοντες ἔθαπτον.

ἔταφον ἔταφον] Γ. ἰαμβικὰ τρίμετρα βραχυκατάληκτα γ'· τὸ δ' δίμετρον ἀκατάληκτον.

v. 997. οἵπερ ἀγρόται στρατοῦ] A. οἱ ἄρχοντες. Εἰ δὲ ἀ κ ρ ό τ α ι, οἱ ἄκροι. Ἐξ οὗ ἔσται ἀπὸ τοῦ ἄ κ ρ ο υ· εἰ δὲ ἀ γ ρ ό τ α ι, ἀπὸ τοῦ ἄγειν καὶ ἀγείρειν.

v. 998. οἱ νώνυμοι] A. τὸ ο ἶ θρηνητικῶς.

v. 999. ἰὴ ἰὴ, ἰὼ, ἰὼ] B. Ἰαμβικὰ δ'. Τὰ γ' δίμετρα ἀκατάληκτα. Τὸ δὲ δ' ἑφθημιμερές.

v. 1002. οἷον δέδορκεν ἄτα] A. οἷον κακὸν ἡ Ἄτη ἐφορᾷ.

v. 1003. οἷαι δι' αἰῶνος τύχαι] A. γράφεται δ α ί μ ο ν ο ς τ ύ χ α ι.

v. 1004. πεπλήγμεθ'· εὔδηλα γὰρ] Γ. κῶλα ε'. Τὸ α' καὶ γ' καὶ δ' ἰαμβικὰ ἑφθημιμερῆ, περιόδικα καλούμενα διὰ τὸ ἐξ ἰαμβικῆς καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας συγκεῖσθαι. Τὸ β' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ δὲ ε' ἀναπαιστικὸν ὅμοιον.

v. 1008. δυσπόλεμον] A. δυσπόλεμον ἄρα καὶ κακοτυχὲς καὶ ἄθλιον τὸ γένος τῶν Περσῶν. Ἄλλως. Δυσπόλεμον, κακωθὲν πολέμῳ καὶ δυστυχῆσαν.

v. 1009. πῶς δ' οὔ; στρατὸν] A. πῶς δὲ οὐχὶ κόπτομαι καὶ πέπληγμαι καὶ θρηνῶ, τοσοῦτον στρατὸν ὀλέσας;

πῶς δ' οὔ] Γ. Ἰαμβικὰ δ'. Τὸ μὲν α' ἐφθημιμερὲς, τὰ δὲ γ' πενθημιμερῆ.

v. 1011. τί δ' οὐκ ὄλωλεν] A. εἰ μὲν εἰς τὸ τί δὲ στίζεις, συντακτέον οὕτως· τί δέ; οὐκ ὄλωλε τὰ μεγάλα τῶν Περσῶν; εἰ δὲ καὶ εἰς τὸ οὐκ ὄλωλε, λείπει τὰ κακά· ἵνα ᾖ, τί δ' οὐκ ὄλωλεν ὁ στρατός; Μεγάλα τῶν Περσῶν τὰ κακά. Ἢ οὕτως· τί δ' οὐκ ὄλωλεν· στικτέον ἐν τῷ· τί δέ; Εἶτα, οὐχὶ τὰ μεγάλα τῶν Περσῶν ὄλωλεν;

v. 1013. ὁρᾷς τὸ λοιπὸν] A. ἤγουν θεωρεῖς τὸ ἐπιλοίπον λείψανον τοῦ ἐμοῦ στόλου, ἤγουν, τῆς ἐμῆς στρατείας, ἤτοι τὴν φαρέτραν τὴν ἀπολειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν ἐμῶν ὅπλων.

ὁρᾷς] Γ. Ἰαμβικὰ ε'. Τὸ α' τρίμετρον. Τὸ β' καὶ δ' μονόμετρα τὸ γ' δίμετρον· τὸ ε' ἐφθημιμερές.

v. 1017. βαιά γ' ὡς ἀπὸ πολλῶν] A. ἤτοι τὰ ἔσωθεν ἐγκεκρυμμένα, ὀλίγα εἰσὶν ὡς ἀπὸ πολλῆς πανοπλίας. Καὶ εἶθ' οὕτως ἐπιφέρει τὸ ἑξῆς, ὀδυρόμενος καὶ λέγων, ὡς ἀπὸ πολλῶν ἐσπανίσμεθα βοηθειῶν.

βαιὰ] Γ Τροχαϊκὰ ἰθυφαλλικά.

v. 1019. Ἰαόνων λαὸς] A. ὁ χορὸς ἐρωτηματικῶς φησι πρὸς τὸν Ξέρξην ὁ λαὸς τῶν Ἰαόνων καὶ τῶν Ἀθηναίων οὐ φυγαίχμας ἐστίν; οὐ φεύγων τὴν αἰχμήν; τούτεστι πτοούμενος τὸν πόλεμον. Ὁ δὲ Ξέρξης φησὶ πρὸς τὸν χορὸν ἀγανόριός ἐστιν ὁ λαὸς τῶν Ἰαόνων, ἤγουν θαυμαστὸς ὁρᾶσθαι καὶ ἐπιτήδειος εἰς ἀνδρείαν. Κατεῖδον δὲ βλάβην ἀνέλπιστον.

v. 1022. τραπέντα ναύφρακτον] A. τοῦ Ξέρξου εἰπόντος, ὅτι εἶδον πῆμα ἄελπτον, φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ χορὸς, τὸν ναυτικὸν ἡμῶν λαὸν τὸν ἡττηθέντα παρὰ τῶν Ἰαόνων λέγεις παθεῖν πῆμα ἄελπτον; Ὁ δέ φησι πρὸς αὐτὸν, ὅτι τοσοῦτεν ἔδοξε τοῦτο χαλεπὸν, ὥστε καὶ τὸν ἱματισμόν μου διέῤῥηξα ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τούτου τοῦ κακοῦ. Τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἄγγελος προεῖπε.

v. 1026. καὶ πλεῖον ἢ παπαῖ] A. ὑπερβαίνει θρῆνον.

v. 1028. λυπρὰ, χάρματα] Γ. Ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ γ' τὸ δ' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

v. 1029. καὶ σθένος δ' ἐκολούσθη] B. τῶν Περσῶν.

v. 1032. δίαινε δίαινε τὸ πῆμα] A. δάκρυε τὸ ἀτύχημα.

δίαινε] Γ. Ἰαμβικὸν δίμετρον.

v. 1033. αἶ αἶ] Γ. Ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα δ'.

v. 1035. δόσιν κακὰν] A. ἤτοι, δίδου δόσιν κακὴν, ἤγουν δάκρυα τοῖς κακοῖς τῶν ἐμῶν κακῶν· ἤτοι τῶν συμφορῶν καὶ δυστυχιῶν τῶν ἐμῶν.

v. 1036. ἴυζε μέλος ὁμοῦ τιθεὶς] A. ἤτοι συνηρμοσμένον καὶ ἁρμόζον τῇ ἐμῇ συμφορᾷ ἴυζε καὶ θρήνει. Ἄλλως· ὁμοῦ τιθεὶς, συντεθεὶς μέλος θρήνει αὐτὸν εὐρύθμως.

v. 1037. ὀτοτοτοτοὶ] Γ. Ἰαμβικὸν μονόμετρον ἐκ τριβράχου.

βαρεῖα] Γ. δίμετρα ὅμοια β'.

v. 1039. ἔρεσσ' ἔρεσσε] A. τύπτε σεαυτὸν εἰς ἐμὴν χάριν.

ἔρεσσ' ἔρεσσε] Γ. Ἰαμβικὸν τρίμετρον.

v. 1040. διαίνομαι] Γ. Ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα δ'.

v. 1041. βόα νῦν ἀντίδουπά μοι] A. ἤτοι ἐναντία τῇ ἐμῇ βοῇ, τοῦτ' ἔστι, φώνει μοι φωνὰς ἀντηχούσας ταῖς ἐμαῖς φωναῖς.

v. 1043. ἐπορθίαζε νῦν γόοις] A. ἐπικεκταμένως θρήνει.

v. 1044. ὀτοτοτοτοὶ] Γ. Ἰαμβικὰ γ'. Τὸ α' μονόμετρον ἐκ τριβράχου· τὸ β' δίμετρον ἀκατάληκτον· τὸ δὲ γ' ἐφθημιμερές.

μέλαινα] A. πενθήρης.

v. 1046. *κἄπιβόα τὸ Μύσιον*] A. οἱ γὰρ Μυσοὶ καὶ οἱ Φρύγες μάλιστα εἰσὶ θρηνητικοί.

v. 1048. *καί μοι γενείου*] A. ληπτέον ἔξωθεν τὸ κ ό π τ ε ἢ τ ί λ λ ε. Ἤγουν τίλλε καὶ τὴν λευκήρη καὶ πεπολιωμένην καὶ γηραιὰν τρίχα τοῦ σοῦ γενείου, δι' ἐμὴν χάριν. Ἄλλως. Πέρθε· οἱ δὲ γράφοντες ὕ π ε ρ θ ε ἀμαθεῖς τοῦ μέτρου.

v. 1049. *ἄπριγδ' ἄπριγδα*] A. ὁ χορὸς εἴποντος τοῦ Ξέρξου, τίλλε τὴν σὴν γενειάδα, φησὶν, ἀπρὶξ καὶ δι' ὅλου, μάλα γόεδνα, καὶ λίαν λυπηρῶς καὶ γοερῶς τίλλα τὰς τρίχας τοῦ γενείου μοῦ. Ἔστι δὲ τὸ ἄ π ρ ι γ δ' ἄ π ρ ι γ δ α ἐπιφώνημα καὶ ἐπίφθεγμα ἐπὶ τῶν μέτα σφοδρότητος τιλλόντων τὰς τρίχας. Ἀντὶ τοῦ ἐπιτεταμένως καὶ ἀπρὶξ καὶ οἷον ἐμμανῶς τίλλω τὰς τρίχας.

γόεδνα] A. ἤτοι ἕδνα καὶ δῶρα τοῖς γόοις καὶ τοῖς θρήνοις διδόμενα. Σύνηθες γὰρ τοῖς θρηνοῦσι τίλλειν τὰς ἑαυτῶν τρίχας.

v. 1054. *καὶ ψάλλ' ἔθειραν*] A. ἀπὸ τοῦ ψάλλειν τοῦ σημαίνοντος τὸ κ ό π τ ε ι ν, λέγεται καὶ χοιροψάλας Διόνυσος, ὁ τίλλων τὰ μόρια τῶν γυναικῶν.

v. 1061. *ἰὼ ἰὼ Περσὶς*] Γ. Τροχαϊκά.

v. 1064. *γοᾶσθ' ἁβροβάται*] A. ἤτοι Πέρσαι τρυφηλοὶ καὶ ἁβρῶς βαίνοντες. ὀδύρεσθε.

v. 1065. *δύσβατος*] A. δύσβατόν φησι τὸν Περσίδα, οὐχ ὡς σκληρὰν καὶ δύσκολον εἰς ἔμβασιν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ κακῷ καὶ δυστυχίᾳ βαινομένην τῷ Ξέρξῃ.

v. 1066. *ἢ ἢ*] A. φεῦ ὢ ὀλόμενοι ταῖς ἀπὸ βάριος ναυσὶ ταῖς τρισκάλμοις.

v. 1068. *πέμψω σε*] A. προπέμψω.

πέμψω σὲ] Γ. Ἰαμβικὸν δίμετρον.

SCHOLIA

IN

AGAMEMNONEM.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

Ἡ ΕΠΙΓΡΑΦΕΤΑΙ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ἀγαμέμνων εἰς Ἴλιον ἀπιὼν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ, εἰ πορθήσει τὸ Ἴλιον, ὑπέσχετο τῆς αὐτῆς ἡμέρας σημαίνειν διὰ πυρσοῦ. Ὅθεν σκοπὸν ἐκάθισεν ἐπὶ μισθῷ Κλυταιμνήστρα, ἵνα τηροίη τὸν πυρσόν. Καὶ ὁ μὲν ἰδὼν ἀπήγγειλεν· αὐτὴ δὲ τὸν τῶν πρεσβυτῶν ὄχλον μεταπέμπεται, περὶ τοῦ πυρσοῦ ἐροῦσα· ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνίσταται· οἵτινες ἀκούσαντες παιανίζουσι. Μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ Ταλθύβιος παραγίνεται, καὶ τὰ κατὰ τὸν πλοῦν διηγεῖται. Ἀγαμέμνων δ' ἐπὶ ἀπήνης ἔρχεται· εἵπετο δ' αὐτῷ ἑτέρα ἀπήνη, ἔνθα ἦν τὰ λάφυρα καὶ ἡ Κασάνδρα. Αὐτὸς μὲν οὖν προεισέρχεται εἰς τὸν οἶκον σὺν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ. Κασάνδρα δὲ προμαντεύεται, πρὶν εἰς τὰ βασίλεια εἰσελθεῖν, τὸν ἑαυτῆς καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ τὴν ἐξ Ὀρέστου μητροκτονίαν, καὶ εἰσπηδᾷ ὡς θανουμένη, ῥίψασα τὰ στέμματα. Τοῦτο δὲ τὸ μέρος τοῦ δράματος θαυμάζεται, ὡς καὶ ἔκπληξιν καὶ οἶκτον ἱκανὸν ἐμποιεῖν. Ἰδίως δὲ Αἰσχύλος τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεῖσθαι ποιεῖ· τὸν δὲ Κασάνδρας σιωπήσας θάνατον, νεκρὰν αὐτὴν ὑπέδειξε. Πεποίηκέ τε Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν, ἑκάτερον διϊσχυριζόμενον περὶ τῆς ἀναιρέσεως, ἑνὶ κεφαλαίῳ· τὴν μὲν, τῇ ἀναιρέσει Ἰφιγενείας· τὸν δὲ, ταῖς τοῦ πατρὸς Θυέστου ἐξ Ἀτρέως συμφοραῖς.

Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοκλέους, Ὀλυμπιάδι εἰκοστῇ ὀγδόῃ, ἔτει δευτέρῳ. Πρῶτος Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι, Χοηφόροις, Εὐμενίσι, Πρωτεῖ σατυρικῷ. Ἐχορήγει Ξενοκλῆς Ἀφιδνεύς.

v. 1. θεοὺς μὲν αἰτῶ] B. εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐκ μονοστροφικῆς ἐστὶ περιόδου· οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λή. Ὧν τελευταῖος·

Μαθοῦσιν αὐδῶ, κοὐ μαθοῦσι λήθομαι.

Μετὰ δὲ τὸν κδ' κῶλον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

v. 2. φρουρᾶς ἐτείας μῆκος] A. τῶν κατὰ τὸ μῆκος τῆς ἐτείας φρουρᾶς. Γράφεται καὶ μῆκος δ' ἦν κοιμώμενος.

κοιμώμενος] B. τὸ κοιμώμενος οὐκ ἐπὶ ὕπνου· πῶς γὰρ ἂν καὶ φρουροῖ καὶ ἄστρα βλέποι ὁ ὑπνῶν; ἀλλ' ἐπὶ ἁπλῆς ἀνακλίσεως· ἵνα ᾖ ὁ φύλαξ οὗτος κοιμώμενος καθὰ καὶ κύων ἐν φυλακῇ νυκτερινῇ.

v. 3. ἄγκαθεν] A. κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ ἀνέκαθεν· τοῦτ' ἔστιν, ἄνωθεν, ἐξ ἀρχῆς. κυνὸς δίκην] διὰ τὸ φυλακτικόν τε καὶ φιλοδέσποτον.

v. 6. δυνάστας] A. τοὺς δυναμένους παρὰ τὰ ἄλλα σημᾶναι τοὺς καιρούς.

v. 11. ἀνδρόβουλον] A. τὸ μείζονα ἢ κατὰ γυναῖκα βουλευόμενον γενναῖον· ἢ κατὰ ἀνδρὸς βουλευόμενον.

v. 14. φόβος γὰρ] A. ἢ περισσὸν ὁ γάρ, ἢ λείπει ἀλύων.

v. 18. οἴκου τοῦδε] A. οἴκου διαπονουμένου οὐκ ἄριστα ὡς τὸ πρόσθεν.

v. 22. ὦ χαῖρε] A. δεῖ διαστήματος ὀλίγου ἐνταῦθα, εἶτα ἀνακραγεῖν, ὡς θεασάμενον τὸν πυρσόν. νυκτὸς ἡμερήσιον] ἐκ νυκτὸς ἡμέραν ἡμῖν διδούς.

v. 26. τορῶς] A. μεγαλοφώνως.

v. 27. ἐπαντείλασαν] A. ὡς ἐπὶ ἄστρου ἢ σελήνης.

v. 30. πρέπει] A. διαπρεπῶς σημαίνει.

v. 31. φροίμιον χορεύσομαι] A. πρὸ τῆς Κλυταιμνήστρας.

v. 32. θήσομαι] A. οἰκειώσομαι.

v. 33. τρὶς ἓξ] A. Παροιμία ἐπὶ τῶν ἄκρως εὐτυχούντων. Ἐπεὶ καὶ τοῖς κυβευταῖς οὐκ ἔστι πλείω τούτων εὐθυβολῆσαι. Ἔστι δὲ καὶ παροιμία· Ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι.

v. 36. βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας] A. Παροιμία ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων παῤῥησιάζεσθαι. Ἄλλως. Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀλάλων· ἢ βάρος ἐπίκειται· ἢ φοβοῦμαι ζημίαν ἐπικεισομένην μοι.

v. 40. δέκατον μὲν ἔτος] B. ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων σλβ'. Ὧν τὰ μὲν ξθ' ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ καὶ μονόμετρα. Ἑξῆς δὲ μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξεν. Καί εἰσι τὰ ἑξῆς, κῶλα, ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ καὶ ἑφθημιμερῆ καὶ δίμετρα ἀκατάληκτά τινα καὶ μονόμετρα ξδ'. Ἑξῆς δὲ εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν μεταβὰς καὶ ἑτέρῳ μέτρῳ ἐχρήσατο· καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα χοριαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ καὶ ἀκατάληκτα καὶ ἡμιόλια καὶ πενθημιμερῆ, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ ρδ'. Ὧν τελευταῖον·

Γαίας μονόφρουρον ἕρκος.

Τὰ δὲ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, ὡς εἴρηται καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ τῶν Περσῶν δράματος, ἑτέρως εἰσὶν ἐσχηματισμένα. Τὰ μὲν γάρ εἰσι μονοστροφικὰ καὶ συστηματικὰ κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους, τὰ δὲ κατὰ σχέσιν. Εἰσὶ δὲ κατὰ σχέσιν, στροφῶν ἕξ. Ἔστι δὲ τῆς παρούσης μονοστρόφου στροφῆς τὰ κῶλα ἀναπαιστικὰ ξδ'. Ὧν τὰ μέν εἰσι δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ μονόμετρα· τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων δίμετρα καταληκτικὰ, ἤγουν ἑφθημιμερῆ. Ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι πάσαις παράγραφος.

v. 41. ἀντίδικος] A. ἀντὶ τοῦ ἐχθρὸς, ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς δίκαις ἐχθρῶν.

v. 45. χιλιοναύταν] γράφεται καί· Ἴλιον αὐτάν.

v. 48. ἐκ θυμοῦ κλάζοντες] οὐ γὰρ γλώσσῃ ἀλλ' ἔργῳ θυμούμενοι.

v. 49. οἵτ' ἐκπατίοις] οἵτινες ὕπατοι ὄντες, ὀλέσαντες δὲ τὸν πόνον τῶν ὀρταλίχων, τὸν ἐν τοῖς δεμνίοις τηρούμενον, ἐπὶ τῶν λεχέων στροφοδινοῦνται. Ἄλλως ἐκπατίοις, τοῖς ἔξω τῆς ὁδοῦ· πάτος γὰρ ἡ ὁδός. Ἢ, ἐκπατίοις λεχέων, ἀντὶ τοῦ τοῖς ἔξω τῆς οἰκίας αὐτῶν. Τὸ δὲ ὅλον, οἵτινες ἀπολέσαντες τοὺς πόνους τῶν ὀρταλίχων τῶν ἐν τοῖς δεμνίοις τηρουμένων, οὕτω γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν, στροφοδινοῦνται ἐν ἄλγεσι τῶν παίδων ἐκπατίοις, ὕπατοι, ἤγουν ὑπεράνω τῶν λεχέων, πληττόμενοι ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν. Δέον δὲ εἰπεῖν ἐκπατίων παίδων· ἐκπατίοις εἶπε πρὸς τὸ ἄλγεσι.

v. 54. ὀρταλίχων] τῶν μηδέπω πετομένων νεοττῶν.

v. 58. τῶνδε μετοίκων] ἐπὶ τῶν μετοικισθέντων νεοσσῶν.

v. 59. παραβᾶσι] τοῖς παραβήσασι καὶ μετοικίσασιν αὐτούς.

v. 62. πολυάνορος ἀμφὶ γυναικὸς] τῆς πολλοὺς μνηστῆρας ἐσχηκυίας.

v. 63. καὶ γυιοβαρῆ] βαρέα καὶ μὴ ἐῶντα ἀνανεῦσαι τοὺς πίπτοντας.

v. 65. διακναιομένης] διακναιούσης. ἐν προτελείοις] κυρίως, ταῖς πρὸ γάμου θυσίαις· νῦν δὲ, ταῖς πρὸ τῆς ἁλώσεως μάχαις.

v. 67. ἐστὶ δ' ὅπη] παρὰ τό· καὶ τὸ μὲν ὡς κε πέλει, πὼς ἔσται.

v. 69. οὐθ' ὑποκλαίων] τὸ τ ὶ ς λείπει.

v. 70. ἀπύρων ἱερῶν] τῶν θυσιῶν τῶν Μοιρῶν καὶ τῶν Ἐριννύων, ἃ καὶ νηφάλια καλεῖται.

v. 78. οὐκ ἔνι χώρᾳ] τῷ τόπῳ ἐκείνῳ.

v. 82. ἀλαίνει] ἀλᾶται.

v. 85. τί χρέος] διατί.

v. 94. χρίσματος ἁγνοῦ] τοῦ ἐλαίου.

v. 96. μυχόθεν] λείπει κ ο μ ι ζ ο μ έ ν ῳ.

v. 100. τότε μὲν ἔσθ' ὅτε μέν.

v. 103. τὴν θυμοβόρον] ἥτις ἐστὶ θυμοβόρος λύπη τῆς φρενός.

v. 104. κύριός εἰμι θροεῖν] Α. δυνατός εἰμι εἰπεῖν τὸ συμβὰν αὐτοῖς σημεῖον ἐξιοῦσιν. ὅδιον] τὸ ἐν τῇ ὁδῷ ὀφθέν.

κύριός εἰμι] Β. ἐντεῦθεν αἱ κατὰ σχέσιν ἄρχονται στροφαὶ καί εἰσι τῆς πρώτης ταυτησὶ στροφῆς κῶλα ιθ' καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. Εἰσὶ δὲ τὰ πλείω μὲν ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤγουν ἑφθημιμερῆ, καὶ μονόμετρα καὶ πενθημιμερῆ. Τινὰ δὲ καὶ δακτυλικὰ ἰαμβικά ἃ καὶ μετρήσεις ἑπόμενος οἷς πρότερον εἰρήκαμεν. Τὸ μέντοι τελευταῖον κῶλον τῆς τε στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ τῆς ἐπῳδοῦ καλεῖται ἐφύμνιον, καὶ ἐστὶ δακτυλικὸν πεντάμετρον. Ἐπὶ τὸ τέλει τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς παράγραφος. Ἔστι δὲ τριὰς ἐπῳδική.

v. 105. θεόθεν καταπνέει] Α. πείθει γάρ με ἡ παρὰ θεῶν πίστις μέλπειν καὶ λέγειν, ὅτι εὖ πράξουσιν οἱ Ἀτρεῖδαι ὅσεν ἀπὸ τοῦ σημείου.

v. 107. σύμφυτος αἰὼν] Α. ὁ γὰρ σύμφυτός μοι αἰὼν, ὅ ἐστι τὸ γῆρας, διὰ τὴν εἰς θεοὺς πειθὼ μολπήν μοι καὶ ἀλκὴν καταπνεῖ. Ὅ ἐστιν εἰ καὶ γέρων εἰμὶ, ὅμως μέλψω τὰ γεγονότα· πέποιθα γὰρ ὅτι εἰς πέρας αὐτὰ ἄξουσιν οἱ θεοί.

v. 110. Ἑλλάδος ἥβαν] τοὺς κρατοῦντας τὴν Ἑλληνικὴν ἥβην, καὶ τὴν ὁμόφρονα περὶ τὰ τακτικά. Λέγει δὲ τοὺς Ἀτρείδας.

v. 112. δίκας πράκτορι] τῷ δίκην εἰσπραξομένῳ.

v. 116. ὅ τ' ἐξόπιν ἀργίας] ὁ ἐξοπίσω λευκός. Ὅ ἐστιν ὁ πύγαργος.

v. 119. παμπρέπτοις] τοῖς βασιλείοις.

v. 120. λαγίναν — γένναν] τὸν λαγωόν.

ἐρικύμονα] πολυκύμονα.

v. 122. βλαβέντα] πρὸς τὸ σημαινόμενον τὸ βλαβέντα.

v. 123. αἴλινον] ἐπειδὴ ὁ αἴλινος καὶ ἐπὶ θρήνου λέγεται, φησὶν ὅτι ἐν τάξει ὕμνου αὐτὸν λέγει.

v. 128. τεράζων] τὰ τέρατα διηγούμενος.

v. 132. κτήνη] κτήματα.

v. 134. μή τις ἄτα] μόνον μὴ προτυπὲν ὑπὸ θεῶν τὸ στρατευθὲν τῆς Τροίας στόμιον, ὅ ἐστι, τὸ ἐπὶ βλάβῃ Τροίας στρατευθὲν, ἄτῃ σκοτίσῃς.

v. 137. οἴκῳ γὰρ] τῷ γὰρ οἴκῳ τῶν κυνῶν Διὸς, ὅ ἐστι τῶν αἐτῶν ὀργίζεται Ἄρτεμις διὰ τὸ τὸν κύοντα λαγὼν ἀποκτεῖναι. Λοχεῖα γάρ ἐστιν ἡ θεός.

v. 140. αὐτότοκον] σὺν αὐτῷ τόκῳ.

πτῶκα] τὸν λαγωόν.

v. 145. δρόσοισιν] τοῖς νεογνοῖς, χ ω ρ ὶ ς δ' α ὖ θ' ἕρσαι. (Homer. Odyss. IX. 222.) ἀέπτοισι] τοῖς ἕπεσθαι τοῖς γονεῦσι μὴ δυναμένοις. Ἄλλως· τοῖς μὴ δυναμένοις πτῆναι. μαλερῶν] φθαρτικῶν.

v. 148. ξύμβολα φάναι] τὰ σύμβολα αἰτεῖ με φάναι.

v. 149. δέξια μὲν καταμόμφα δὲ φάσματα] δέξια διὰ τὴν νίκην, κατάμομφα διὰ τὸν χόλον Ἀρτέμιδος.

v. 150. στρουθῶν] τῶν ἀετῶν.

v. 151. ἰήϊον δὲ καλέω Παιᾶνα] ὡς μάντις.

v. 154. ἀπλοίας τεύξῃ] ὦ Ἄρτεμι.

v. 156. ἄδαιτον] ἣν οὐδεὶς ἔδαισεν.

v. 157. σύμφυτον] συγγενικήν.

v. 158. οὐ δεισήνορα] οὐ φοβουμένην, ἢ οὐ δείσασαν τὸν ἄνδρα.

v. 159. παλίνορσος] ἡ ἐξ ὑστέρου ὁρμωμένη.

v. 163. ξὺν μεγάλοις ἀγαθοῖς] διὰ τὴν νίκην.

v. 166. ὁμόφωνον] ὁμοφώνως.

v. 168. Ζεὺς ὅστις] διάφορος γάρ ἐστιν ἡ περὶ τοῦ θείου δόξα.

v. 171. οὐκ ἔχω προσεικάσαι] ἐγώ, φησί, πάντα ἐρευνῶν καὶ πάντα ἐξετάζων ὡς ἐν σταθμῷ τινι, οὐκ ἔχω ὅμοιόν τι εὑρεῖν τῷ Διΐ, εἰ χρὴ ἀληθῶς ἀποβαλεῖν ἀπὸ τῆς φροντίδος καὶ τοῦ λογισμοῦ μάταιον ἄλλο ἄχθος. Τὸ γὰρ περί τινων ἄλλων διαλογίζεσθαι μάταιόν ἐστιν ὄντως ἄχθος· ἡ δέ γε περὶ θεοῦ ἔννοια καὶ τὸ διὰ μνήμης ἐκεῖνον ἔχειν ἀεί, οὐ μόνον ἄχθους παντός ἐστιν ἀπηλλαγμένον, ἀλλὰ καὶ χαρᾶς ἀφάτου τὴν καρδίαν πληροῖ. Ὡς καὶ Εὐριπίδης φησιν (Hippol. v. 1102. sqq.)

Ἦ μέγα μοι τὰ θεῶν
Μελεδήμαθ' ὅταν φρένας ἔλθῃ
Λύπας παραιρεῖ.

Τοῦτο δὲ ὅμοιον ἐστι τῷ· Ἐ μ ν ή σ θ η ν τ ο ῦ θ ε ο ῦ κ α ὶ ε ὐ φ ρ ά ν θ η ν· (Psalm. XVI. 9.) ταῦτα δὲ ἄγαν ἐστὶν εὐσεβῆ.

v. 173. εἰ τόδε μάταν] εἰ τὸ τῆς ματαιότητος ὀφείλει τις ἀποσείσασθαι τῆς γνώμης, Δία νομιζέτω.

v. 176. ἦν μέγας] A. διὰ τοὺς Τιτᾶνας.

v. 177. θράσει βρύων] ὁ Τυφώς.

v. 179. τριακτῆρος] νικητοῦ· ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς πεντάθλοις ἀποτριαζόντων ἐπὶ ἐλπίδι νίκης.

v. 183. τεύξεται φρενῶν τὸ πᾶν] ὁλοσχερῶς φρόνιμος ἔσται.

v. 185. τῷ πάθει μαθὼν] A. π α θ ὼ ν δ έ τ ε ν ή π ι ο ς ἔ γ ν ω *.

v. 187. στάζει — πρὸ καρδίας μνησιπήμιον πόνος] τῷ ἁμαρτάνοντι τοῦτο συμβαίνει.

v. 191. σίλμα] τὸν ζυγόν. Ὑψίζυγος γὰρ ὁ Ζεύς.

v. 192. ἡγεμὼν] μείζων γὰρ Μενελάου.

v. 195. ἐμπαίοις] ἐμπεσούσαις. συμπνέων] συμφωνῶν καὶ οὐκ ἀνθιστάμενος.

v. 196. κεναγγεῖ] ν η ῶ ν ἐ ξ έ φ θ ι τ ο ἤ ϊ α π ά ν τ α †.

v. 198. ἔχων] ἀντὶ τοῦ ἐχόμενος.

* Apud Homerum Iliad. XVII. 32. sic legitur:

μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο
πρίν τι κακὸν παθέειν ῥ ε χ θ ὲ ν δέ τε νήπιος ἔγνω.

† Odyss. μ'. 329. ubi tamen legitur νηὸς ἐξέφθιτο.

v. 201. κακόσχολοι] ἐπὶ κακῷ ποιοῦσαι σχολάζειν.

v. 202. βροτῶν ἄλαι] ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ (Odyss. μ'. 330.)

Καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες.

ναῶν καὶ πεισμάτων] πάλιν ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ (Iliad. β'. 135.)

Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν.

v. 205. τρίβῳ] διατριβῇ.

v. 208. βριθύτερον] ἐπαχθέστερον.

v. 213. ἄναξ δ' ὁ πρέσβυς τόδ'] A. ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἐπεὶ δὲ (v. 202.) ἐνταῦθά ἐστιν, οὕτως· Ἐπεὶ δὲ ὁ μάντις εἶπε τὸ καὶ τὸ, ὁ ἄναξ δὲ ὁ πρέσβυς εἶπε τόδε. Καὶ περισσός ἐστιν ὁ δὲ σύνδεσμος Ἀττικῶς· ἐπεὶ δὲ καὶ πικροῦ — — ἄναξ ὁ πρέσβυς τόδ' εἶπε.

v. 214. κὴρ] τιμωρία.

v. 215. τέκνον δαΐξω] πλείων οἶκτος διὰ τὸ τέκνον.

v. 223. ὀργᾷ] τῷ τρόπῳ γὰρ αὐδᾷ ὁ μάντις.

v. 224. περιόργως] ἐπιθυμητικῶς.

v. 225. εὖ γὰρ εἴη] καλῶς ἀποβαίη.

v. 226. ἀνάγκας ἔδυ λέπαδνον] A. ἀντὶ τοῦ ἠναγκάσθη ποιεῖν τροπαίαν μεταβολήν.

v. 229. τὸ παντότολμον] ὅθεν ἔγνω πάντα τοὺς ἀνθρώπους τολμᾶν, ἀπὸ τῆς ἀνάγκης δηλονότι.

v. 231. αἰσχρόμητις] αἰσχρὰ ποιεῖν ἀναγκάζουσα.

v. 232. παρακοπὰ] τοῦ νοῦ παρακοπή. πρωτοπήμων] ἡ μείζων τῶν ἄλλων πημάτων.

v. 236. λιτὰς δὲ] κἂν διὰ τὰς λιτὰς ἃς ἐποιεῖτο πρὸς τὸν πατέρα παρ' οὐδὲν ἡγήσαντο τὴν ζωὴν αὐτῆς.

v. 241. περιπετῆ] περιεσκεπασμένην.

v. 242. προνωπῆ] προσνενευκυῖαν.

v. 243. ἀέρδην] βασταχτικῶς.

v. 244. καλλιπρώρου] εὐμόρφου.

v. 246. βίᾳ χαλινῶν] τῇ βίᾳ καὶ τῷ ἀναύδῳ μένει τῶν χαλινῶν, τῶν μὴ ἐώντων αὐτὴν λαλεῖν.

v. 250. ὡς ἐν γραφαῖς] διὰ τὸ κάλλος ἢ διὰ τὸ ἀφωνητεῖν.

v. 254. ἀταύρωτος] ἄζευκτος, παρθενική.

v. 255. τριτόσπονδον] πολλὰς θυσίας ποιοῦντα καὶ εὐωχίας καὶ συμπόσια. εὔποτμον] ζηλωτὸν ἐποίει δι' ἑαυτὴν τὸν πατέρα.

v. 257. οὔτ' εἶδον] διὰ τὸ ἀπάνθρωπον εἶναι τὴν σφαγήν.

v. 259. τοῖς μὲν παθοῦσι μαθεῖν] τοῖς μὲν πεπονθόσιν ἡ δίκη δίδωσι τὸ μαθεῖν. Δίκην γὰρ δόντες μανθάνουσι τὸ μέλλον.

v. 263. τῷ προστένειν] ὁ γὰρ προγινώσκων τὸ μέλλον καὶ προστενάζει.

v. 264. τορὸν] φανερόν. Τὸ πεπρωμένον φανερὸν ἥξει.

v. 265. εὔπραξις] εὐπραξία.

v. 266. τόδ' ἄγχιστον] τὸ συγγενικόν.

v. 267. μονόφρουρον ἕρκος] ἐπειδὴ μόνοι γέροντες ἐφύλασσον τὴν Ἑλλάδα.

v. 268. ἥκω σεβίζων] B. αἱ ἑξῆς αὗται συστημάτων περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ἐννενήκοντα ἑπτά. Ὧν τελευταῖος·

χάρις γὰρ οὐκ ἄτιμος εἴργασται πόνων.

Ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς ἐστι τοῦ χοροῦ.

v. 270. ἐρημωθέντος] A. ἤγουν ἐρήμου καταλειφθέντος, ὡς ἀποδημεῦντος τοῦ βασιλέως· παρόντος μέντοι οὐ δεῖ συντυγχάνειν αὐτῇ.

v. 273. οὐδὲ σιγώσῃ] εἰ μὴ θέλεις εἰπεῖν, οὐ μεμψαίμην ἄν.

v. 274. παροιμία] παλαιὸς λόγος.

v. 275. ἕως γένοιτο] γένοιτο καλὴ ἡμέρα, ὥσπερ ἡ νύξ.

v. 283. μὴ δολώσαντος θεοῦ] εἰ μήπω θεός με ἀπατᾷ.

v. 286. ἄπτερος] ἰσόπτερος, κούφη.

v. 293. Ἑρμαῖον] ὄρος Λήμνου ἐν ᾧ ἐτιμᾶτο ὁ Ἑρμῆς.

v. 294. φανὸν] λαμπάδα.

v. 296. νωτίσαι] ὑπερβῆναι.

v. 297. ἰσχὺς] μεγίστη πεύκη ἰσχὺς πυρός.

v. 303. Μεσαπίον] Μεσάπιον ὄρος μεταξὺ Εὐβοίας καὶ Βοιωτίας.

v. 305. θωμὸν] σωρόν.

v. 306. μαυρουμένη] Σημείωσαι, ὅτι ἀπέβαλε τὸ α διὰ τὸ μέτρον.

v. 311. πλέον καίουσα] ἢ τοῦ Κιθαιρῶνος.

v. 313. Αἰγίπλαγκτον] ὄρος Μεγαρίδος.

v. 316. πώγωνα] πώγωνα λέγει τὴν εἰς ὀξὺ λήγουσαν ἀκμὴν τοῦ πυρός. Καὶ ὁ πώγων γὰρ εἰς ὀξὺ λήγει. Ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ (Prom. vinct. v. 64.) αὐθάδη γνάθον τὴν ἀκμὴν εἴρηκε καὶ ὀξύτητα τῆς σφηνός. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκ τούτου ὠνομάσθη παρὰ τοῖς μετεωρολόγοις πωγωνίας ἀστήρ. Σαρωνίκου] κόλπος περὶ Τροιζῆνα.

v. 317. κάτοπτον] τὸ κατόψιον.

v. 319. Ἀραχναῖον αἶπος] ὄρος Ἄργους.

v. 321. οὐκ ἄπαππον] οὐ ξένον ἀλλὰ συγγενές.

v. 337. φυταλμίων] οὐ κατὰ τὸν φυτάλμιον Δία ἐνταῦθα ἡ ἐτυμολογία· ἐκ τῆς φύτλης δὲ γίνεται φυτάλιμος, ἤγουν φυτοσπόρος, καὶ μεταθέσει διὰ καλλιφωνίαν, φυτάλμιος.

v. 344. διαύλου θάτερον] ἐπειδὴ ὁ δίαυλος δύο ἔχει σταδίους, ὧν τὸν ἕτερον διῆλθον ἤδη εἰς Τροίαν ἀνελθόντες, δεῖ λοιπὸν καὶ τὸν ἄλλον διελθεῖν, καὶ ὑποστῆσαι πρὸς τὸν οἶκον.

v. 357. πρόσπαια] πρόσφατα· νῦν προσπαίσαντα καὶ προσκρούσαντα αὐτοῖς.

v. 364. οὐκ ἄτιμος] τιμώμενοι γὰρ οἱ θεοὶ ἠμείψαντο ἡμᾶς.

v. 365. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ] B. εἴρηται ἡμῖν ἐν τῷ τῶν Περσῶν δράματι περὶ τοῦ εἴδους τούτου τῶν χορῶν, ὅμοιον γάρ ἐστιν ἐκείνοις καὶ τοῦτο. Ἔχει γὰρ ἐν ἀρχῇ μὲν σύστημα ἐπιφθεγματικὸν, εἰς δύο διῃρημένον περιόδους κώλων ἀναπαιστικῶν ιβ'· ἑξῆς δὲ στροφὰς γ', καὶ ἀντιστροφὰς τοσαύτας καὶ ἐπῳδόν. Καλεῖται δὲ ταῦτα ἑπτὰ ἐπῳδική. Ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος· ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῆς ἐπῳδοῦ κορωνὶς καὶ παράγραφος.

v. 371. γάγγαμον] A. δίκτυον.

v. 374. τόξον] ἤγουν τὴν τιμωρίαν, μεταφορικῶς.

v. 382. ἀθίκτων] τῶν ἱερῶν.

v. 384. πέφανται] ὁ θεοὶ, φησὶ, πέφανται καὶ φανεροὺς ποιοῦσι τοὺς ἐκγόνους τῶν ἀσεβῶν τῶν πνεόντων Ἄρη μείζω ἢ δικαίως κατὰ τῶν δωμάτων τῶν ἀτολμήτων. Ἤγουν, ὑπὲρ τὸ δίκαιον μαχομένον τοῖς ἱεροῖς οἴκοις τῶν θεῶν.

v. 395. πειθὼ τῆς δ' ἄτης πειθὼ ἄφερτος καὶ ἀφόρητος καὶ βαρεῖά ἐστιν, ἥτις βιάζει αὐτοὺς, πρόνοιαν δῆθεν τοῦ πλουτίσαι τοὺς παῖδας ποιουμένη.

v. 399. σίνος] τοῦτ' ἔστι, σέλας.

v. 416. ἀντίφερνον] ἤγουν ἀντὶ προικὸς φθορὰν, καὶ ἀπώλειαν κομίσασαν.

v. 424. ἀφεμένων] ἀφεμένων ἡμῶν τῆς σιγῆς· ὅ ἐστι καὶ ἀφισταμένων τοῦ σιγᾷν, τοῦτ' ἔστι, καὶ παῤῥησιαζομένων καὶ φθεγγομένων τι, διὰ τὸ μὴ παρεῖναι τὴν δέσποιναν, ὅμως

τῇ παλαιᾷ αἰδοῖ σώζομεν αὐτῆς τὴν παρουσίαν, καὶ πάρεστιν ἡμῖν ἰδεῖν ἡδίστη, καὶ πολύτιμος καὶ ἀλείδορος. Ἤγουν νομίζομεν ἔτι συνεῖναι ἡμῖν αὐτὴν καὶ τῆς παρ' ἡμῶν τιμῆς ἀπολαύειν.

v. 441. συνορμένοις] τῶν συνηγμένων ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἁπάντων ἑκάστου τοῖς οἴκοις ὀδυνηρὰ πένθησις διαπρέπει.

v. 449. ὁ χρυσαμοιβὸς] B. Στροφὴ στίχων κώλων ιζ'.

v. 458. ἀλλοτρίας] A. ὅτι δι' ἀλλοτρίαν ἀπώλλυτο γυναῖκα, σιωπηλῶς βοᾷ μετὰ ὀργῆς, δίκην κυνός.

v. 463. τεῖχος] ὃ ἐποίησαν ἐν τῇ Τροίᾳ. Βέλτιον δὲ αὐτῆς τῆς Τροίας τὸ τεῖχος εἰπεῖν. Τὸ δ' εὔμορφοι πρὸς πλείονα οἶκτον προσέθηκεν.

v. 467. βαρεῖα δ' ἀστῶν] B. Ἀντιστροφὴ κώλων ιζ'.

v. 485. πυρὸς] B. ἐπῳδὸς κώλων ιε'.

v. 488. ψύθος] A. τὸ ψύθος σύστοιχον τῷ ψεύδει ὡς καὶ τὸ ψυδρόν. Ὅτι δὲ συγγενῆ τὸ δ καὶ τὸ θ δῆλον. Προϋπόκειται δὲ τὸ ψεῦδος.

v. 496. ὁ θῆλυς ὅρος] ἤγουν περιφραστικῶς, ἡ γυνή· ὡς ταυτὸν ὂν γυναῖκα εἰπεῖν, καὶ ὅρον αὐτῆς ἐκθεῖναι.

v. 499. γυναικοκήρυκτον] τὸ φημιζόμενον ἀγαθὸν ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀνύπαρκτόν ἐστι, καὶ ταχέως φθειρόμενον, καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ διαμένον.

v. 515. δεκάτῳ] τινὲς μέμφονται τῷ ποιητῇ, ὅτι αὐθήμερον ποιεῖ τοὺς Ἕλληνας ἥκοντας.

v. 516. πολλῶν ῥαγεισῶν] ἡ λέξις ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀγκυρῶν, ὧν πολλῶν ῥαγεισῶν εἰς τὸ ὕδωρ μία τις περισώζει τὴν ναῦν.

v. 523. κἀπαγώνιος] ἀπόμαχος.

v. 525. τιμάορον] βοηθόν.

v. 530. ἀντήλιοι] οἱ εἰς ἀνατολὴν ὁρῶντες.

v. 537. μακέλλῃ] σπάθῃ.

v. 543. Πάρις γὰρ] ἀπὸ κοινοῦ τὸ οὔτε ληπτέον καὶ εἰς τὸ Πάρις· συνυπακούεται γὰρ ἐκ τοῦ ἐπαγομένου.

v. 544. τὸ δρᾶμα τοῦ πάθους πλέον] τοῦτο δηλοῖ ὡς οὐ πλέον δέδρακεν ἢ πέπονθεν.

v. 546. τοῦ ῥυσίου] τοῦ ῥύσασθαι τοὺς Τρῶας.

v. 547. ἔθρισεν] ἐθέρισεν, ἔκειρε. Κοινῶς δὲ ἔθριξεν, ἀφεῖλεν· ἀφ' οὗ καὶ ἡ θρίξ· καὶ Εὐριπίδης· (Orest. 128.)

Ἴδετε παρ' ἄκρας ὡς ἀπέθριξε τρίχας.

v. 548. θαμάρτια] τὸν μισθὸν τῆς ἁμαρτίας.

v. 561. ὧν νῦν τὸ σὸν] ὧν ἐστι τὸ εἰρημένον ὑπὸ σοῦ, (v. 547.) τό·

τεθνᾶναι δ' οὐκ ἔτ' ἀντερῶ θεοῖς.

v. 567. σπαρνὰς] ἀντὶ τοῦ σπανίως. Καὶ τούτου γὰρ οὐ συνεχῶς ἀπηλαύομεν. Τὸ δὲ παρήξεις ἀντὶ τοῦ, παραδρομὰς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῶν νεῶν.

v. 572. ἔμπεδον σίνος] τὸ ἑδραῖον, ἤγουν τὸ περιβεβλημένον ἡμῖν κάλλος.

v. 581. τί τοὺς ἀναλωθέντας] χρὴ κατὰ συνεκδοχήν· ἤγουν τί δεῖ ψηφίζεσθαι περὶ τῶν ἀπολωλότων.

v. 582. τύχης παλιγκότου] ἐπὶ τῇ ἀποβολῇ τῶν ἀπολλυμένων δεῖ τὸν ζῶντα ἀλγεῖν, καὶ πάλιν ἐπὶ ταῖς εὐποτμίαις χαίρειν.

v. 592. χάρις τιμήσεται] ἤγουν ὁμολογήσουσι καὶ τῷ Διῒ χάριν τῷ τάδε διαπραξαμένῳ.

v. 594. οὐκ ἀναίνομαι] χαίρω ἐν τῷ μὴ ἀντιλογεῖν.

v. 595. ἡβᾷ τοῖς γέρουσιν] τοῦτ' ἔστιν ἀκμάζει. Ἐπιθυμοῦσι γὰρ μανθάνειν, ὧν οὐκ εἰς πεῖραν ἦλθον.

v. 597. σὺν δὲ πλουτίζειν ἐμὲ] μεταδιδόναι μοι τῆς χαρᾶς.

v. 603. πρὸς γυναικὸς] ἤγουν γυναικός ἐστι μετεωρίζεσθαι καὶ μέγα φρονεῖν ἀκούσασάν τι.

v. 609. τὰ μάσσω] τὰ μακρά.

v. 618. δωμάτων κύνα] ἤγουν φύλακα.

v. 620. σημαντήριον] σφραγῖδα τῆς πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνῆς.

v. 623. μᾶλλον ἢ χαλκοῦ βαφὰς] ὥσπερ οὐκ οἶδα τὰς βαφὰς τοῦ σιδήρου, οὕτως οὐδὲ ἡδονὴν ἑτέρου ἀνδρός.

v. 626. αὕτη μὲν οὕτως εἶπε] οὕτως εἶπεν ἀκριβέσι λόγοις καὶ ἐξηγητικοῖς, ὥστε σε μαθεῖν.

v. 648. χωρὶς ἡ τιμὴ θεῶν] ἤγουν ταῦτα λέγοντες ἀτιμάζομεν τοὺς θεούς.

v. 652. ἐξαγισθέντας δόμων] ἐξορισθέντας.

v. 655. σεσαγμένων] σεσωρευμένων.

v. 658. εὐεστοῖ] εὐτυχεῖ.

v. 661. ξυνώμοσαν γὰρ] ἐκφράζει τὴν τοῦ χειμῶνος χαλεπότητα.

v. 666. κεροτυπούμεναι] ἤγουν τοῖς κέρασιν ἀλλήλων τυπτόμεναι. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ταύρων.

v. 679. οὐ πεποιθότες τύχῃ] οὐ θαῤῥοῦντες, ἀλλ' ἀμφίβολοι ὄντες εἰ ἔτι σωθείημεν.

v. 680. ἐβουκολοῦμεν] ὥσπερ ἐθεραπεύομεν ἐν λογισμοῖς τισι τὴν νέαν συμφοράν.

σποδουμένου] διασκεδασθέντος δίκην σποδοῦ.

v. 692. τίς ποτ' ὠνόμαζεν] B. ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων ρκζʹ. Ὧν τὰ μὲν ρʹ εἰσὶ χοριαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ πενθημιμερῆ καὶ ἡμιόλια, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικά. Ἑξῆς δὲ μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξε. Καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ καὶ μονόμετρα κζʹ. Ὧν τελευταῖον·

Πόλιν οἰκουροῦντα πολιτῶν.

τίς ποτ' ὠνόμαζεν] B. Στροφὴ κώλων ιζʹ.

v. 699. ἑλάνδρος, ἑλέπτολις] A. ὁ ἑλὼν καὶ καθελὼν τὸν τῆς Ἑλένης ἄνδρα Ἀλέξανδρον, καὶ τὴν πόλιν αὐτοῦ.

v. 702. Ζεφύρου] ἐξ ἑσπέρας γὰρ πνέων οὔριος τούτῳ γέγονε.

v. 709. Ἰλίῳ δὲ κῆδος] Ἐπειδὴ τὸ κῆδος σημαίνει καὶ τὴν ἐπιγαμβρίαν καὶ τὸ πένθος, ἐδήλωσε νῦν ὅτι τὸ πένθος λέγει Ἰ λ ι ὰ ς γ ὰ ρ κ α κ ῶ ν, ἡ παροιμία φησί.

Ἰλίῳ δὲ κῆδος] B. Ἀντιστροφὴ κώλων ιζʹ.

v. 723. πολύθρηνον] A. Αἰῶνα πολύθρηνον, καὶ μέλεον αἷμα ἀνατλᾶσα.

v. 726. ἔθρεψεν] ἤγουν ἀνέθρεψεν αὐτὸν τὸν Ἀλεξάνδρον τις ἐκτεθέντα.

ἔθρεψεν] B. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ιʹ.

v. 735. σαίνων] A. τὸ σ α ί ν ω ν πρὸς τὸ φ α ι δ ρ ω π ὸ ς καὶ πρὸς τὸ ἴ σ χ ε ἀποδώσεις, καὶ οὐχὶ ὥς τινες, πρὸς τὸ τ έ κ ν ο υ ἀποδιδόντες σαίνοντος φασί. Ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ· ἀστράπτων ἐπιδέξια. (Iliad. βʹ. 353.)

v. 736. χρονισθεὶς δ' ἀπέδειξεν] B. Ἀντιστροφὴ κώλων ιʹ.

v. 738. ἀμείβων] A. ἤγουν ἀμοιβὰς διδοὺς τοῖς θρέψασιν αὐτόν.

v. 746. παραυτὰ δ' οὖν ἐλθεῖν] B. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ιϛʹ.

v. 750. ἀκασκαῖον] A. λίαν κεκοσμημένον.

ἄγαλμα πλούτου] διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς. οὐ γὰρ ἦν δυσειδὴς ὥστε τὸν πλοῦτον αἰσχύνειν.

v. 756. συμένα] ἤγουν ὁρμηθεῖσα.

v. 757. Διὸς ξενίου] οὗτος γὰρ ἔπεμψε ταύτην αὐτοῖς τοῖς Τρωσὶ, καὶ τὸν Τρωϊκὸν δι' αὐτὴν συνεστήσατο πόλεμον.

v. 759. Παλαίφατος δ' ἐν τοῖς βροτοῖς] B. Ἀντιστροφὴ κώλων ιϛʹ.

v. 772. φιλεῖ] B. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ί.

v. 782. Δίκα] B. Ἀντιστροφὴ κώλων ί.

v. 783. δυσκάπνοισι] A. ἤγουν πενιχροῖς καὶ εὐτελέσι.

v. 792. Ἄγε δὴ βασιλεῦ] B. Σύστημα ἐπιφθεγματικὸν κώλων ἀναπαιστικῶν κζ΄.

v. 804. προβατογνώμων] A. ἤγουν ἁπλοῦς καὶ ἄκακος τὴν γνώμην.

v. 807. ὑδαρεῖ] μεμιγμένῃ καὶ οὐ καθαρᾷ καὶ ἀκράτῳ.

v. 819. πρῶτον μὲν Ἄργος] B. ἔκθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς τε καὶ συνεχοῦς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρξε΄. Ὧν τελευταῖος·

Μέλοι δέ τι σοι τῶν περ ἂν μέλλεις τελεῖν.

v. 831. παγάς] A. δίκτυα, παγίδας. Καὶ τοῦτο δήπου τὸ Αἰσχύλου *· τοῖς ἑαυτοῦ πτεροῖς περιπεσὼν καὶ ἐνσχεθεὶς ταῖς πάγαις, ἃς ἄλλοις ὕφηκε, τὰ ἐκ τοῦ νόμου δικαίως ἔπαθε.

v. 836. ὠμηστὴς λέων] ἤγουν ὥσπερ λέων ὠμοφάγος.

v. 847. ἐξεπίσταμαι] ἤγουν, καλῶς οἶδα διακρίνειν τὰς ὁμιλίας τῶν συνόντων μοι, ὡς τὰς ἐμφάσεις τῶν προσώπων τὸ κάτοπτρον.

v. 850. ὅσπερ οὐχ ἑκὼν ἔπλει] ἤλεγξε γὰρ τὴν μανίαν αὐτοῦ Παλαμήδης.

v. 851. σειρασφόρος] ἤγουν δίκην ἵππου σὺν ἐμοὶ τὸ ἅρμα ἐλαύνων.

v. 925. ἐναισίμως] προσηκόντως.

v. 926. παρ' ἄλλων] ὅτι τὸ αἰνεῖσθαι δηλονότι μὴ παρὰ τῶν οἰκείων ἢ παρ' ἑαυτοῦ πρέπει ἔρχεσθαι.

v. 928. ἅβρυνε] καλλώπιζε.

v. 929. χαμαιπετὲς βόαμα] μὴ ὡς βαρβάρῳ μοι κέλευε θρύπτεσθαι. Οἱ βάρβαροι γὰρ γονυκλισίαις τοὺς βασιλεῖς εὐφημοῦσιν.

v. 935. ποδοψήστρων] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πέπλων, δι' ὧν τοὺς πόδας ἐκμάσσοντες λαμπροτέρους ποιοῦσιν οἱ τούτους ἐκπλύνοντες συνεχῶς. Ποδόψηστρα γὰρ κυρίως ταῦτα λέγεται. Νῦν δὲ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας ἁπλῶς πέπλα οὕτως εἴρηκε.

v. 946. μή νυν] καθ' ὁμαλισμὸν ἀναγνωστέον τὸ ν ῦ ν, καὶ ἄνευ τόνου, ἵνα ᾖ ἀντὶ τοῦ δ ή.

v. 947. δημόθρους] ὑπὸ τοῦ δήμου φημιζομένη. Ὡς καὶ Ἡσίοδός φησι· (Ἐργ. 971.) Φήμη δ' οὔ τις πάμπαν ἀπόλλυται ἥν τινα πολλοὶ Λαοὶ φημίζουσι.

v. 965. κατέστραμμαι] Ἄλλως, καθέσταμαι, ἀντὶ τοῦ κατέστην.

v. 984. τίπτε μοι] B. ὁ παρὼν χορὸς συνίσταται ἐκ κώλων χοριαμβικῶν ξ΄. Ὧν τὰ

* Non Æschyli Tragici, sed Æschyli parœmiographi cujusdam hæc esse putabat Toupius ad Suid. Tom. ii. 14. Postea vero se ipse correxit. "Athenæus XI. 12. p. 494. Καὶ ταῦτα οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς σαυτοῦ πτεροῖς κατὰ τὸν θαυμάσιον Αἴσχυλον ἁλίσκῃ, ἀπροσδιονύσους λύσεις πραγματευόμενος. ad quem locum vide Dalechampium. Ita Aristoph. Av. v. 808.

Ταυτὶ μὲν ᾐκάσμεθα κατὰ τὸν Αἴσχυλον·
Τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς.

ubi Schol. Ἐκεῖνος γὰρ Λιβυστικὴν αὐτὴν καλεῖ παροιμίαν·

Ὡς δ' ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν λόγος·
Πληγέντ' ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν αἰετὸν
Εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος.
Τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς
Ἁλισκόμεθα.

Quare ad Æschylum Tragicum allusit scriptor, quisquis fuerit, quem descripsit Scholiastes." Hactenus Toupius.

μέν ἐστι δίμετρα ἀκατάληκτα· τὰ δὲ καταληκτικὰ, ἤτοι ἐφθημιμερῆ· τὰ δὲ πενθημιμερῆ καὶ ἡμιόλια, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα. Ὧν τελευταῖον.

Ζωπυρουμένας φρενός.

τίπτε μοι] B. στροφὴ κώλων ιγ'.

v. 997. πεύθομαι] B. Ἀντιστροφὴ κώλων ιγ'.

v. 1010. μάλα γὰρ] B. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ιε'.

v. 1025. νῆστιν νόσον] A. ἤγουν λιμὸν διεσκέδασε.

v. 1026. τὸ πεσὸν] B. Ἀντιστροφὴ κώλων ιε'.

v. 1032. ἐπ' εὐλαβείᾳ γε] A. τὸν Ἀσκληπιὸν γὰρ ἐκεραύνωσεν ἀναστήσαντα τὸν Ἱππόλυτον, ὥστε μὴ ἔτι βλαβῆναι.

v. 1045. εἴσω κομίζου] αἱ συστηματικαὶ αὗται περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τ ρ ι μ έ τ ρ ω ν ἀκατάληκτων λζ'. Ὧν τελευταῖος·

Ἑκοῦσ' ἀνάγκῃ τῇδε καίνισον ζυγόν.

v. 1052. ἤμησαν καλῶς] A. ἤγουν ἐπλούτησαν καλῶς ὡς ἐκ θερισμοῦ. Π α ρ ὰ σ τ ά θ μ η ν δὲ, ἀντὶ τοῦ παρὰ τὸ πρέπον.

v. 1059. φωνὴν βάρβαρον] ὅτι βάρβαρον τὸ ὄρνεον, διὰ τοῦτο παραβάλλει τοῦτο αὐτῇ. Ἐν Θράκῃ γὰρ καὶ ἡ μεταμόρφωσις αὐτῆς ἱστόρηται.

v. 1069. καρβάνῳ] βαρβάρῳ.

v. 1075. πρὶν αἱματηρὸν] ἀπὸ τῶν στρηνιώντων ὑποζυγίων, ἃ οὐκ εἴκοντα τῷ χαλινῷ ἀφρίζει μετὰ αἵματος. Ἢ, ἐπεὶ αὕτη οὐ πείθεται πρὶν αἵματός μου τὴν ψυχὴν ἐξαφρίσαι· ἀντὶ τοῦ πρὶν ὀργισθῆναί με αὐτῇ.

v. 1080. ποποῖ δᾶ] Δ ᾶ γῆ Δωρικῶς. Ὅθεν καὶ Δημήτηρ οἷον γῆ μήτηρ. Προαναφωνεῖ δὲ τὰ ἐσόμενα.

ὀτοτοτοτοῖ ποποῖ δᾶ] B. εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας, τὰς περιόδους μονοστροφικὰς καὶ συνεχεῖς ἔχουσα. Εἰσὶ δὲ οἱ μὲν τοῦ χοροῦ στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι· τὰ δὲ τοῦ ἑτέρου προσώπου κῶλα ἀντισπαστικά. Ἔοικε δὲ ταῦτα στροφῇ καὶ ἀντιστροφῆς κῶλα β' ὧν τὸ α' ἡμιόλιον, τὸ δὲ β' πενθημιμερές. Ὁμοίως καὶ τῆς ἀντιστροφῆς· τὰ αὐτὰ γάρ εἰσι κῶλα. Ἔχουσι δὲ καὶ πόδας πεντεσυλλάβους.

v. 1088. Ἄπολλον] B. ἑτέρα στροφή κ ῶ λ α γ'. Ὧν τὸ α' πενθημιμερὲς, τὸ β' δίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ δὲ γ' ἰαμβικὸς στίχος τρίμετρος ἀκατάληκτος.

v. 1089. ἀπόλλων ἐμὸς] A. ἀπολλύων με. Παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν.

v. 1090. ἀπώλεσας] ἐκείνην γὰρ ἀπώλειαν μόνως ὁρίζομαι τὴν τῆς δελτίας, οὐ τὴν νῦν. δεύτερον] δεύτερόν με ἀπώλεσας, οὐ μετὰ καμάτου.

v. 1093. Ἄπολλον] B. Ἀντιστροφὴ ἔχουσα κῶλα γ' ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς.

v. 1098. μισόθεον] A. ἄθεον, θεοστυγές.

μισόθεον] B. ἑτέρα στροφὴ ἔχουσα κῶλα γ'. Ὧν τὸ α' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον· τὸ β' δίμετρον ἀκατάληκτον. Ἔχουσι δὲ πεντασυλλάβους πόδας. Τὸ δὲ γ' ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον.

v. 1099. κ' ἀρτάναι] A. ἀγχόναι.

v. 1101. ἔοικεν εὖριν] ἔοικεν, ὡς κύων εὔριν, ματεύειν καὶ ἀναζητεῖν εἰ γέγονεν ἐνθάδε παλαιὸς φόνος.

v. 1103. μαρτυρίοις γὰρ] Φαντάζεται γὰρ ὁρᾷν τὰ σώματα τῶν ἀνῃρημένων παίδων Θυέστου.

μαρτυρίοις γὰρ] ἀντιστροφὴ ἑτέρα ἔχουσα κῶλα γ' ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς.

v. 1107. προφήτας δ' οὔ τινας] A. τοὺς λέξοντας ἡμῖν περὶ σοῦ. Αὐτοὶ γὰρ αὐτόπται γινόμεθα.

v. 1108. ἰὼ ποποῖ] B. ἑτέρα στροφὴ ἔχουσα κῶλα ε'. Ὧν τὸ πρῶτον ἀντισπαστικὸν

δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ β' δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι τὸ ἑφθημιμερές. Τὸ γ' ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ δ' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. Τὸ δὲ ε' πενθημιμερές· Ἔχουσι δὲ τοὺς πόδας πεντασυλλάβους.

v. 1112. ἄλκαν] A. τὸν Ὀρέστην φησί.

v. 1114. βοᾷ] τὰ περὶ Θυέστου.

v. 1115. ἰὼ τάλαινα] B. ἑτέρα ἀντιστροφὴ ἔχουσα κῶλα ε' ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς.

v. 1119. χειρὸς ὀρεγομένα] A. Διαδέχονται δὲ ἀλλήλους τοῖς ὀρέγμασι τῶν χειρῶν Αἴγισθος καὶ Κλυταιμνήστρα.

v. 1121. ἐπαργέμοισι] τοῖς τυφλοῖς καὶ ἀσήμοις, ἀπὸ τῶν λευκώματα ἐχόντων ὀφθαλμῶν.

v. 1122. ἒ ἔ. παπαὶ] B. Ἐντεῦθεν ἑτέρως ἐσχημάτισε τὰ μέτρα, καὶ προέθηκε τῆς στροφῆς κῶλόν τι τὸ ἒ ἔ. Τὰ δὲ ἑξῆς κῶλά εἰσιν ε'. Ὧν τὸ α' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ β' δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές. Τὸ γ' ἰαμβικὸν δίμετρον. Τὸ δ' ὅμοιον τῷ α'. Τὸ δὲ ε' τρίμετρον καταληκτικὸν, καὶ αὐτὸ ἀντισπαστικόν. Ἔχουσι δὲ καὶ πεντασυλλάβους πόδας.

τί τόδε] A. φαντάζεται τὸν χιτῶνα.

v. 1124. ἡ ξύνευνος] ἡ γυνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος αἰτία ἔσται τοῦ φόνου.

v. 1125. στάσις] ἡ στάσις, φησὶν, ἐπολολύξαι μέλλει ἐπὶ τῇ λεωργῷ Κλυταιμνήστρᾳ, ἡνίκα ἀπόληται. Παρὰ τὸ (Odyss. III. 451.)

— — — αἱ δ' ὀλόλυξαν
Θυγατέρες τε νυοί τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις.

v. 1127. ποίαν ἐριννὺν] B. Ἡ στροφὴ αὕτη τοῦ χοροῦ κώλων ἐστὶ ϛ'. Ὧν τὰ πρῶτα β' ἰαμβικὰ τρίμετρα. Τὸ γ' καὶ δ' ἀντισπαστικὰ τρίμετρα καταληκτικά. Τὸ ε' δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ δὲ ϛ' ἑφθημιμερές. Ἔχουσι δὲ καὶ πεντασυλλάβους πόδας.

κέλει] A. ἀντὶ τοῦ λέγεις.

v. 1128. οὔ με φαιδρύνει λόγος] οὐ σεσαφήνισται.

v. 1130. σταγὼν] τὸ αἷμα.

v. 1131. βίου δύντος] Συμπληροῦται τοῦ βίου δύντος ταῖς αὐγαῖς σου, μηκέτι ὁρῶντος ταῖς αὐγαῖς.

v. 1133. ἆ, ἆ, ἰδοὺ] Ἀντιστροφή ἐστιν αὕτη τῆς ῥηθείσης στροφῆς καὶ ἔχει κῶλα ἰσόμετρα ἐκείνῃ ϛ'.

v. 1134. ἄπεχε τῆς βοὸς] A. τίς ἂν ἀποστήσειεν αὐτῆς τὸν Ἀγαμέμνονα, ὅπως ἂν μὴ ἀπόληται;

v. 1136. μελάγκερων] τὸν μελάγκερων ταῦρον λαβοῦσα τῷ μηχανήματι τῷ διὰ τῶν πέπλων τύπτει. Ἐὰν δὲ γράφηται μ ε λ α γ κ έ ρ ῳ μ η χ α ν ή μ α τ ι τ ύ π τ ε ι, ἀντὶ τοῦ κεκρυμμένῳ. Ἄλλως· τῆς μελαγκέρου βοός.

v. 1139. οὐ κομπάσαιμ' ἂν] οὐκ ἀλαζονεύομαι μάντις ἄκρος ἐπιγινώσκειν θέσφατα· ὅμως δὲ στοχάζομαί τι κακὸν ἀποβήσεσθαι.

οὐ κομπάσαιμ' ἂν] B. τῆς τοῦ χοροῦ στροφῆς αὕτη ἐστὶν ἀναστροφὴ, ἔχουσα κῶλα ὅμοια ϛ'.

v. 1141. ἀγαθὰ φάτις] A. Γνωμολογῶν φησι τοῦτο· Ἐνίοτε γὰρ καὶ ἐπ' ἀγαθοῖς οἱ χρησμοὶ γίνονται· ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πολὺ μοχθηρὰ χρησμῳδοῦσιν. Ἢ τὸ ὅλον ἐπὶ τῷ χρησμῷ Κασσάνδρας· ἀπὸ τούτων τῶν θεσπισμάτων τίς ἀγαθὴ φάτις γίνεται βροτοῖς τοῖς ἐγχωρίοις;

v. 1142. κακῶν γὰρ] διὰ τὰ προσόντα κακὰ τοῖς εἰσερχομένοις καὶ τὰ λεγόμενα φανερά.

v. 1144. φόβον φέρουσι μαθεῖν] παρὰ τὸ λεγόμενον· Οὐδεὶς εὐτυχὴς πρὸς μάντιν ἀπέρχεται.

v. 1145. ἰὼ ἰὼ ταλαίνας] B. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ε'. Ὧν τὸ α' μονόμετρον. Τὸ β' δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἀντισπαστικόν. Τὸ γ' τρίμετρον καταληκτικὸν ὅμοιον. Τὸ δ' ἰαμβικὸν τρίμετρον. Τὸ ε' ὅμοιον τῷ γ'.

v. 1147. πάθος ἐπαγχέασα] A. συναναμύξασα τῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ συγκεράσασα.

v. 1149. τί γάρ;] τί γὰρ ἄλλο.

v. 1150. φρενομανής] B. Ἑτέρα στροφὴ τοῦ χοροῦ κώλων ς' ἀντισπαστικῶν. Ὧν τὸ α' τρίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ β' πενθημιμερές. Τὸ γ' δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ δ' τρίμετρον καταληκτικόν. Τὸ ε' ὅμοιον τῷ α'. Τὸ ς' ὅμοιον τῷ β'.

ἀμφὶ δ' αὐτᾶς] A. περὶ σεαυτῆς ἄτοπα φθέγγῃ.

v. 1152. νόμον ἄνομον] ᾠδὴν ἀηδῆ· Κιθαριστικὸν δὲ νόμον φησί. Τὸ ἑξῆς, θρηνεῖ νόμον ἄνομον ἀμφιθαλῆ κακοῖς.

v. 1155. ἀηδὼν] τοῦτο ἡδομένη τῇ μεταμορφώσει τῆς ἀηδόνος φησίν.

v. 1156. ἰὼ ἰὼ λιγείας] B. Ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς κώλων ὁμοίων ε'.

v. 1159. ἄγωνα] A. Γράφεται α ἰ ῶ ν α. κλαυμάτων ἄτερ] εἰ γὰρ καὶ ἐν ὄρνισιν οὖσα θρηνεῖ, φωνῇ μόνῃ καὶ οὐ θρήνοις.

v. 1161. πόθεν ἐπισσύτους] B. Ἀντιστροφὴ ἑτέρα τῆς τοῦ χόρου στροφῆς κώλων ὁμοίων ς'.

v. 1163. δυσφάτῳ κλάγγᾳ] A. ἀσαφεῖ, αἰνιγματώδει. Ἢ διὰ τὸ δυστυχῆ μαντεύεσθαι, ἢ διὰ τὸ προειδέναι τὰ δεινὰ ἀνωφελῶς.

v. 1165. θεσπεσίας] τῆς μαντικῆς.

v. 1167. ἰὼ γάμοι γάμοι] B. Ἑτέρα στροφὴ κώλων ς' ἀντισπαστικῶν. Ὧν τὸ α' καὶ β' τρίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ γ' τρίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ δ' πενθημιμερές. Τὸ ε' καὶ τὸ ς' ὅμοια τῷ πρώτῳ.

v. 1170. ἠνυτόμαν] A. ηὐξόμην.

v. 1173. τί τόδε τορὸν] B. Ἑτέρα στροφὴ τοῦ χοροῦ κώλων ε' ἀντισπαστικῶν. Ὧν τὸ α' δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ β' ἑφθημιμερές. Τὸ γ' τρίμετρον καταληκτικόν. Τὸ δ' ὅμοιον. Τὸ ε' πενθημιμερές.

v. 1178. ἰὼ πόνοι] B. Ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς κώλων ὁμοίων ς'.

v. 1184. ἑπόμενα] B. Ἀντιστροφὴ τοῦ χοροῦ κώλων ὁμοίων ε'.

v. 1189. καὶ μὴν ὁ χρησμὸς] B. Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς καὶ συνεχοῦς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάλεκτοι ρμθ'. Ὧν τελευταῖς·

Καὶ ταῦθ' ἐκείνων μᾶλλον οἰκτείρω πολύ.

Μετὰ δὲ τὸν λς' κῶλον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Μετὰ δὲ τὸν ρκζ' κῶλον ὅμοιον μονόμετρον βραχυκατάληκτον. Μετὰ δὲ τὸν ρλδ' κῶλον ὅμοιον μονόμετρον ἀκατάληκτον.

v. 1318. φεῦ φεῦ] A. Ἀπολοφυρομένη λέγει τοῦτο ἐν τῷ εἰσιέναι. Ὀκνεῖ γὰρ εἰσελθεῖν, ὥς τι δεινὸν ὁρῶσα.

v. 1323. Σύριον ἀγλάϊσμα] τὸν ἀπὸ Συρίας λιβανωτόν.

v. 1327. οὔ τοι δυσοίζω] οὐ δυσχεραίνω, φησὶν, ὡς ὄρνις θέλουσα εἰς καλιὰν εἰσελθεῖν καὶ θῆρά τινα φοβουμένη.

v. 1331. ἐπιξενοῦμαι] φιλιοῦμαι.

v. 1342. τὸ μὲν εὖ πράττειν] B. Εἴσθεσις χοροῦ ἐπῳδική, διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν κεῖσθαι. Τὰ δὲ κῶλά εἰσιν ἀναπαιστικὰ ιβ'. Ὧν τὸ ς' μονόμετρον τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ.

v. 1354. Ὤμοι πέπληγμαι] B. Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας καὶ μονοστροφικῆς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ξδ'. Ὧν ὁ β' καὶ δ' καὶ δ' καὶ ε' τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. Οἱ δὲ λοιποὶ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. Ὧν τελευταῖος·

Ἔργον δικαίας τέκτονος. Τάδ' ὧδ' ἔχει.

v. 1376. πεπαιτέρα] A. ὡριμωτέρα, γλυκυτέρα. Ἡδύτερος φησὶν ὁ θάνατος, ὁ ὑπὲρ τῶν δεσποτῶν, τῆς τυραννίδος.

v. 1381. ἐπαινεῖν πάντοθεν] ἐπαινοῦμεν διαφόρως ταύτην γνώμην, τὸ μαθεῖν ἐν οἵᾳ ἐστὶν καταστάσει ὁ βασιλεύς.

v. 1386. ἀρκύστατον] ἄφυκτον.

v. 1418. τὶ κακὸν] B. Στροφὴ χοροῦ ἐκ κώλων ἀντισπαστικῶν ε'. Ὧν τὸ α' δίμετρον ὑπερκατάληκτον, τὸ β' τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τὸ γ' τρίμετρον καταληκτικὸν, τὸ δ' ὅμοιον, τὸ ε' ὅμοιον.

v. 1423. νῦν μὲν δικάζεις] B. Ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι στίχοι ιδ'.

v. 1427. φλεόντων] A. πληθυνόντων.

v. 1433. ἀπειλεῖν] Ἀναγκαίως ἀπειλεῖ, ἵνα ἐκεῖνοι τὸ ἀμφίβολον τῆς μάχης φυλάξωνται.

v. 1437. μεγαλόμητις] B. Ἀντιστροφὴ ἔχουσα κῶλα ε', ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς ἀντισπαστικοῖς.

v. 1442. καὶ τήνδ' ἀκούεις] B. ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι στίχοι ιζ'.

v. 1457. φιλήτωρ] A. ἐκ ψυχῆς φιλουμένη τῷ Ἀγαμέμνονι.

v. 1458. παροψώνημα] τὴν ἐκ περιουσίας τρυφήν.

v. 1459. φεῦ τίς ἂν ἐν τάχει] B. Εἴσθεσις διπλῆς μονοστρόφους ἔχουσα τὰς περιόδους, οὐ γὰρ ἔχει ἀντιστροφήν. Καί εἰσι τοῦ μὲν χοροῦ τὰ κῶλα χοριαμβικά. Τοῦ δὲ ἑτέρου προσώπου, ἀναπαιστικά. Εἰσὶ δὲ τῆς παρούσης στροφῆς κῶλα χοριαμβικὰ ιδ', δίμετρα καὶ τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα καὶ ἀκατάληκτα. Μετὰ δὲ τὸ ζ' κῶλον, κώλου τμῆμα τὸ ἰώ.

v. 1473. μηδὲν θανάτου] B. Ἀναπαιστικὰ κῶλα ϛ', ὧν τὸ β' μὲν μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ ϛ' ἐφθημιμερές.

v. 1479. Δαῖμον] B. Στροφὴ ἑτέρα κώλων χοριαμβικῶν ζ'. Εἰσὶ δὲ τὰ μὲν δίμετρα, τὰ δὲ τρίμετρα, καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα, καὶ ἀκατάληκτα.

v. 1480. διφυεῖσι Τανταλίδαισιν] A. Ἀτρεῖ καὶ Θυέστῃ, ἢ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ.

v. 1481. γυναικῶν] Κλυταιμνήστρας καὶ Ἑλένης λέγει, αἱ κατὰ φαυλότητα ἴσας τὰς ψυχὰς ἔχουσι.

v. 1484. κόρακος] ὡς κόραξ ἐσθίων νεκρῶν σῶμα βοᾷ, οὕτω καὶ ὁ δαίμων ἐκνόμως δικάσει, παρὰ τὸ δίκαιον.

v. 1486. νῦν δ' ὤρθωσας] B. Ἀναπαιστικὰ ὅμοια τοῖς προῤῥηθεῖσιν ἕξ.

v. 1492. ἢ μέγαν οἴκοις] B. Ἑτέρα στροφὴ κώλων χοριαμβικῶν ιε'. Εἰσὶ δὲ τὰ μὲν δίμετρα, τὰ δὲ τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα καὶ ἀκατάληκτα, τὰ δὲ, ἡμιόλια. Μετὰ δὲ τὸν η' καὶ ιβ' κώλων τμήματα.

v. 1508. αὐχεῖς] B. Ἀναπαιστικὰ κῶλα η'. Ὧν τὸ β' καὶ ζ' μονόμετρα· τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ η' ἐφθημιμερές.

v. 1516. ὡς μὲν ἀναίτιος] B. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ὁμοίων τοῖς ῥηθεῖσι χοριαμβικῶν η'.

v. 1524. ἰὼ ἰὼ βασιλεῦ] B. Ἀναπαιστικὰ κῶλα ζ'. Ὧν τὸ β' μὲν καὶ ζ' ἐφθημιμερές· τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. Ὧν προτίθεται κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον.

v. 1532. οὔτ' ἀνελεύθερον] B. Ἀναπαιστικὰ κῶλα θ'. Ὧν τὸ β' μὲν μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ θ' ἐφθημιμερές.

v. 1541. Ἀμηχανῶ] B. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ὁμοίων τοῖς ῥηθεῖσι χοριαμβικῶν ζ'.

v. 1548. ἰὼ γᾶ γᾶ] B. Ἀναπαιστικὰ κῶλα ι'. Ὧν τὸ α', τὸ γ' καὶ τὸ ϛ' καὶ τὸ θ' μονόμετρον· τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ ι' ἐφθημιμερές.

v. 1558. τίς δ' ἐπιτύμβιον] B. χοριαμβικὰ κῶλα, ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσι δ'.

v. 1562. οὔ σε προσήκει] B. Ἀναπαιστικὰ κῶλα θ'. Ὧν τὸ γ' τὸ ϛ' καὶ τὸ η' μονόμετρον· τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα καταληκτικά· τὸ δὲ θ' ἐφθημιμερές.

v. 1571. ὄνειδος ἥκει] B. Ἑτέρα στροφὴ κώλων ὁμοίων τοῖς ῥηθεῖσι ζ΄. Ἔοικε δὲ ἀντιστροφὴ εἶναι τῆς στροφῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ Ἀ μ η χ α ν ῶ. Ὅμοια γὰρ ἔχει τὰ κῶλα.

v. 1578. ἐς τόνδ' ἐνέβη] B. Ἀναπαιστικὰ κῶλα ι΄· ὧν τὸ β΄ μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ ι΄ ἑφθημιμερές.

v. 1588. ὦ φέγγος εὔφρον] B. Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς καὶ συνεχοῦς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι οϛ΄. Ὧν τελευταῖος·

Ἀμφοῖν γίνηται τοῖνδε παγκρατὴς φονεύς.

v. 1605. χερῶν ἄκρους κτένας] A. ἤγουν τὰς διαστάσεις τῶν δακτύλων.

v. 1628. νερτέρᾳ προσήμενος] Ὑποδεεστέρᾳ καθέδρᾳ ὤν. Οἱ γὰρ ζυγοὶ τῶν θαλαμίων ἄνωθέν εἰσιν.

v. 1635. πήσας] ἀντὶ τοῦ π α θ ώ ν.

v. 1646. οὐκ ἔτλης αὐτοκτόνως] οὐχ ὑπέμεινας, φησὶ, δρᾶσαι σὺ αὐτὸς τὸ ἔργον μόνος, ἀλλὰ σὺν τῇ γυναικί.

v. 1652. κριθῶντα πῶλον] οὐχ ὑποζεύξω τὸν μὴ πειθαρχοῦντα ὡς κριθῶντα πῶλον, ἤγουν πίονα ταῖς κριθαῖς· ἀλλὰ συγκλείσας, καὶ λιμώττειν ἐάσας πραΰνω.

v. 1660. ἀλλ' ἐπεὶ δοκεῖς] B. Εἴσθεσις διπλῆς συνεχοῦς ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ κε΄. Ὧν οἱ κγ΄ τετράμετροι καταληκτικοί· οἱ δὲ ἐν τῷ τέλει β΄ τρίμετροι ὑπερκατάληκτοι.

v. 1664. τὴν τύχην] A. τὸν οἰωνὸν δηλονότι.

v. 1683. ἐγὼ καὶ σὺ θήσομεν] ἐγὼ φησὶ, καὶ σὺ κρατοῦντες τῶνδε τῶν δωμάτων διαθησόμεθα τὰ καθ' αὐτοὺς καλῶς.

SCHOLIA

IN

CHOEPHORAS.

---

v. 16. πρέπουσα] κοσμηθεῖσα.

v. 20. ἰαλτὸς] ὑπὸ Κλυταιμνήστρας πεμφθεῖσα.

— ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης. (Odyss. ξ'. 18.)

v. 21. σὺν κόπτῳ] σὺν κοπετῷ· ὅπως ἐναγίζουσα συγκόψομαι καὶ θρηνήσω.

v. 22. πρέπει] διαφαίνεται.

v. 23. ἄλοκι] αὔλακι, τομῇ.

v. 24. βόσκεται κέαρ] ἀντὶ τοῦ τρέφομαι τῷ θρήνῳ.

v. 25. λινοφθόροι] τὰ λῖνα διαφθείρουσαι. Τὸ ἑξῆς, οἱ δὲ στολισμοὶ τῶν ὑφασμάτων πρὸς τοῖς στέρνοις, λινοφθόροι λακίδες ἐῤῥάγησαν.

v. 26. ὑπ' ἄλγεσι] ὑπὸ τῶν κοπετῶν.

v. 30. τορὸς] σαφής. ὀρθόθριξ] ὀρθοῦσθαι ποιῶν τὰς τρίχας.

v. 31. ὀνειρομάντις] δι' ὀνείρων τοῖς δόμοις μαντευόμενος. ἐξ ὕπνου] ἀντὶ τοῦ δι' ὕπνου.

v. 32. ἀωρόνυκτον] κατὰ τὸ μεσονύκτιον.

v. 33. μυχόθεν ἔλακε] ἐκ τῶν τῆς καρδίας μυχῶν περισσῶς τῷ φόβῳ ἀναλακεῖν καὶ βοῆσαι τὴν Κλυταιμνήστραν ἐποίησεν ὁ σαφὴς φόβος, δι' ὀνείρων μαντευόμενος.

v. 34. γυναικείοισιν] οἱονεὶ τοῖς ἐστερημένοις τοῦ κουριδίου ἀνδρός.

v. 36. ὑπέγγυοι] ἀληθεῖς, θεοφόρητοι, τὴν ἀπόφασιν ἐγγυώμενοι· ἢ οἱ ἐκ θεῶν ἠσφαλισμένοι τὴν μαντείαν.

v. 38. περιθύμως] ὑπερβαλλόντως.

v. 40. ἄχαριν] τοῖς ὀργιζομένοις νεκροῖς ἄχαριν. Ἡ ἐμοὶ ἀηδῶς ὑπηρετούσῃ αὐτῷ.

v. 42. ἰὼ γαῖα] ὦ γῆ μήτηρ. Τοῦτο δὲ διὰ μέσου ἀναπεφώνηται.

v. 43. μωμένα] ζητοῦσα.

v. 44. δύσθεος γυνὰ] δεῖ νοεῖν ὅτι τὸ, δ ύ σ θ ε ο ς γ υ ν ὰ, ἠρέμα πῶς ἐφθέγξατο. Διό φησι, φοβοῦμαι γὰρ ἔπος τόδε ἐκβάλλειν.

v. 49. ἀνήλιοι] οὓς οὐδὲ ἥλιος ἐπίδοι, διὰ τὸ Ἀγαμέμνονος μῦσος. Φιλοῦντες γὰρ αὐτὸν οὐδὲ ἀκούειν ἠνείχοντο κατ' αὐτοῦ.

v. 52. σέβας] ἑκούσιον σέβας τὸ μὴ ἐκ φόβου, ἀλλ' ἐξ αἰδοῦς αὐτοῖς γινόμενον. Τοῦτο δὲ θέλει εἰπεῖν, ὅτι ἡ αἰδὼς, ἣν περὶ Ἀγαμέμνονος εἶχον οἱ δῆμοι, νῦν εἰς φόβον ἐτράπη. Ἐκεῖνον γὰρ ᾐδοῦντο καὶ ἐφίλουν· τοῦτον δὲ φοβοῦνται, ὡς τύραννον διατελούμενον.

v. 55. δαμίας] δημοσίας, τοῦ δήμου.

v. 56. φοβεῖται δέ τις] ἀντὶ τοῦ ἕκαστος φοβεῖται φθέγξασθαι.

v. 58. θεός τε καὶ θεοῦ πλέον] Γνωμικῶς.

v. 59. ῥοπὴ δ' ἐπισκοπεῖ] Ἡ δὲ τῆς δίκης ῥοπὴ τοὺς μὲν ἐπισκοπεῖ ταχέως καὶ ἀμύνεται· ἄλλως δὲ ἐν ἀμφιβόλῳ ἐᾷ τὴν τιμωρίαν, οὐκ ἀθρόως αὐτοὺς ἀμυνομένη, ὥστε τοὺς

ἠδικημένους ὑπ' αὐτῶν λυπεῖσθαι· ἄλλους δὲ σκότος καλύπτει, ὡς μηδ' ὁρᾶσθαι ὑπ' αὐτῆς. Ὁμοίως ὁ φόνος πέπηγε καὶ οὐ διαῤῥεῖ, ἀλλ' ἐπέξεισιν αὐτόν.

v. 60. ἐν φάει] φανερῶς.

v. 61. τὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ] ὅσα δὲ ὑπερτίθεται, ταῦτα σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν. (Iliad. δ'. 161.)

v. 62. βρύει] ἀνθεῖ.

v. 63. ἄκραντος ἔχει νύξ] ἀντὶ τοῦ, αἰώνιος θάνατος.

τοὺς δ' ἄκραντος] τοῦτο ὥσπερ ἐπαδόμενόν ἐστι.

v. 65. τίτας] τιμωρός. οὐ διαῤῥυδᾶν] ἀντὶ τοῦ οὐ διαῤῥέων.

v. 66. διαλγὴς ἄτη] τοῦτ' ἔστιν ὁ φόνος. διαφέρει] διασπαράσσει.

v. 67. παναρκέτας] τῆς εἰς πάντα τὸν χρόνον ἀρκούσης αὐτῷ.

v. 68. νυμφικῶν ἑδωλίων] τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον λέγει. Ὥσπερ τῷ ἐπιβάντι νυμφικῆς κλίνης οὐκ ἔστιν ἴασις πρὸς ἀναπαρθένευσιν τῆς κόρης· οὕτως οὐδὲ τῷ φονεῖ πάρεστι πόρος πρὸς ἄκεσιν τοῦ φόνου.

v. 69. πάντες ἐκ μιᾶς] πάντες οἱ ποταμοὶ εἰς ἓν συνερχόμενοι.

v. 71. ἰοῦσαν ἄτην] Ἀντὶ τοῦ τῆς ἐπιούσης αὐτῷ ἄτης. Ἀττικῶν δὲ τὸ πρὸς αἰτιατικὴν συντάσσειν· καθαίρω σε τὸν φόνον· τὸ δὲ κοινόν· καθαίρω σε τοῦ φόνου.

v. 72. ἐμοὶ δὲ] τὸ ἑξῆς, ἐμοὶ δὲ πρέποντα καὶ ὀφειλόμενά ἐστιν ἀπαρχὰς βίου τὰ τῶν βίᾳ με φερομένων αἰνέσαι πικρὸν φρενῶν στύγος κρατούσῃ. Ἀνάγκην γάρ μοι οἱ θεοὶ προσήνεγκαν. ἀμφίπτολιν] τὴν ἐκ διαφόρων πόλεων ἀνάγκην, ὅ ἐστι, πόλεμον. Ὡς ἀμφιμάτορας κόρους ὁ Εὐριπίδης· (Androm. 467.) Ἐκ διαφόρων γὰρ πόλεων ἦσαν οἱ Ἕλληνες.

v. 75. δίκαια καὶ μὴ δίκαια] εἴτε δικαίως, εἴτε μή. Ἐστὶ δὲ παροιμία· Δοῦλε, δεσποτῶν ἄκουε καὶ δίκαια κἄδικα.

v. 76. πρέποντ' ἀρχαῖς βίου] πρέποντά μοι ἐστι καὶ ὀφειλόμενα, ἐξότε τοῦτον ἐπανήρημαι τὸν βίον, τὰ τῶν πρὸς βίαν κεκτημένων ἐπαινέσαι, καλυπτούσῃ τὴν κατ' αὐτῶν ἀποστύγησιν καὶ μηδὲ παῤῥησίᾳ τὸν δεσπότην κλαιούσῃ.

v. 79. ματαίοισι] ἐπὶ ματαίαις τύχαις.

v. 80. κρυφαίοις πένθεσι] Τοῦτ' ἔστι, μὴ ὡς φαινούσῃ τὸ μῦσος τὸ κατὰ Κλυταιμνήστρας.

v. 81. εὐθήμονες] Τοῦτ' ἔστιν ὑπηρέτιδες εὖ τιθεῖσαι τὰ κατὰ τὸν οἶκον.

v. 84. κηδείους] συγγενικάς.

v. 85. κατεύξωμαι] λείπει λόγον.

v. 88. τῶνδ' οὐ πάρεστι] τῶν λόγων.

v. 89. πέλανον] πᾶν τὸ ἐπιθυόμενον οὕτω καλοῦσι.

v. 91. τάδε] τὰς χοάς.

v. 92. τῶν κακῶν] παρ' ὑπόνοιαν. Ἔδει γὰρ, τῶν καλῶν, εἰπεῖν.

v. 93. γάποτον χύσιν] ἐπεξηγήσατο τί εἰσιν ἃ φέροι διὰ τοῦ γάποτον χύσιν.

v. 95. στείχω, καθάρμαθ'] Τοῦτο πρὸς τὸ παρ' Ἀθηναίοις ἔθος· ὅτι καθαίροντες οἰκίαν ὀστρακινῷ θυμιατηρίῳ, ῥίψαντες ἐν ταῖς τριόδοις τὸ ὄστρακον, ἀμεταστρεπτὶ ἀνεχώρουν. ἐκπέμψας πάλιν] πάλιν, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσω, πρὸς τὸν Ἀθήνησι νόμον.

v. 96. ἀστρόφοισιν ὄμμασιν] τὸ ἑξῆς, δικοῦσα τεῦχος ἀστρόφοισιν ὄμμασιν στείχω πάλιν, καθάρματα ὥς τις ἐκπέμψας.

v. 97. τῆσδ' ἐστὶ βουλῆς] ἀναδέξασθε τὴν αἰτίαν τῆς βουλῆς. μεταίτιαι] σύμβουλοι.

v. 99. μὴ κεύθετ' ἔνδον] τὴν βουλήν.

v. 100. τὸ μόρσιμον γὰρ] ἀντὶ τοῦ οὐδὲν πείσεσθε παρὰ τὸ μόρσιμον.

v. 102. ὑπέρτερον] τῶν ὑπ' ἐμοῦ ἀνωτέρω λεγομένων.

v. 103. αἰδουμένη] λέξω σοι τὸν ἐκ φρενὸς λόγον, αἰδουμένη τὸν Ἀγαμέμνονος τύμβον, ὡς βωμόν.

v. 106. χέουσα] τὰς χοὰς χέουσα, εὖξαι ἀγαθὰ τοῖς εὖ φρονοῦσι τῷ Ἀγαμέμνονι δηλονότι.

v. 107. τίνας δὲ τούτους] τίνας τοὺς εὖ φρονοῦντας αὐτῷ ὀνομάσω;

v. 108. πρῶτον μὲν αὑτὴν] σεαυτὴν δηλονότι κἀκεῖνον ὅστις Αἴγισθον στυγεῖ.

v. 110. αὐτὴ σὺ] σὺ σκόπησον τίς στυγεῖ Αἴγισθον. Οὐκ ἐμὸν γὰρ εἰπεῖν.

v. 111. τῇδε προστιθῶ στάσει] τῇ συστάσει ἡμῶν.

v. 117. πότερα δικαστὴν ἢ δικηφόρον] κριτὴν, ἢ τιμωρόν. Ὅ ἐστιν ἀκουσόμενον τοῦ πράγματος, ἢ πρὸ ἀκοῆς τὴν τιμωρίαν ἐπάξοντα, ὡς ἀναμφιβόλου ὄντος τοῦ κακοῦ.

v. 119. καὶ ταῦτα] Ἀντὶ τοῦ, καὶ τὸ ταῦτα εἰπεῖν, παρὰ θεῶν ὅσια κρίνεται;

v. 123. ἐπισκόπους] νῦν γὰρ ἐπισκόπους.

v. 125. θρέψασα] θρέψασα ἡ γῆ τὸν σπόρον τοῖς ἐπιοῦσι καρποῖς ἀπ' αὐτοῦ κύημα λαμβάνει.

v. 129. πῶς] ἀντὶ τοῦ ὅπως. ἀνάξομεν] βασιλεύσομεν.

πεπραγμένοι] νενικημένοι, κατηγωνισμένοι.

v. 132. ἀντίδουλος] ἰσόδουλος, ἐν δούλης τάξει.

v. 133. ὑπερκόπως] ὑπερηφάνως.

v. 134. χλίουσιν] τρυφῶσι.

v. 139. τοῖς δ' ἐναντίοις] τοῖς δ' ἐχθροῖς σου λέγω σε φανῆναι τιμωρόν.

v. 141. ἀντικατθανεῖν] Γράφεται ἀ ν τ ι κ α τ α κ τ α ν ε ῖ ν.

v. 142. ἐν μέσῳ] ἐν κεφαλαίῳ ἐν ὑποθέσει τίθημι.

v. 147. ἐπανθίζειν] στέφειν ὡς ἄνθεσι.

v. 148. παιᾶνα] ὅτι ἐπὶ ἀποθανόντος παιᾶνα εἶπε κακῶς. Καὶ Εὐριπίδης· (Alcest. 426.)

Παιᾶνα τῷ κάτωθεν ἀσπόνδῳ θεῷ.

v. 149. καναχὲς] καναχηδόν. Δακρύετε καναχὲς, ἠχητικόν.

v. 153. κεχυμένων χοᾶν] τὸ ἑξῆς· ἐκκεχυμένων χοᾶν πρὸς ἔρυμα τόδε ἵετε δάκρυ. Ἄ γ ο ς ἀ π ε ύ χ ε τ ο ν (τὸ δάκρυ γὰρ ἀπευκτὸν ἄγος εἶπεν,) ἀπότροπον τῶν ἡμετέρων κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐχθρῶν.

v. 154. ἐξ ἀμαυρᾶς] τῆς ἀσθενοῦς, ὡς πρὸς σύγκρισιν Ἠλέκτρας. Ἢ ὅτι σκιὰ οἱ νεκροί.

v. 157. ἀναλυτὴρ δόμων] τῶν ἐν τοῖς δόμοις κακῶν.

v. 158. ἐν ἔργῳ] ὅ ἐστι μὴ μόνον φέρων, ἀλλὰ καὶ πράττων ἐν τῷ ἔργῳ, ἐν τῷ βάλλειν.

v. 160. σχέδια] γράφεται ἕ τ ο ι μ α. αὐτόκωπα] τὰ ἀφ' ἑαυτῶν ἔ χ ο ν τ α τὴν λαβὴν ξίφη. Σχέδια δὲ ἐκ τοῦ σχεδὸν φονεύοντα καὶ οὐ πόρρωθεν, ὥσπερ τὰ βέλη.

v. 164. ὀρχεῖται] λίαν κινεῖται.

v. 170. ἐχθροὶ γὰρ] λείπει τὸ ε ἰ σ ί ν.

v. 171. ὅδε] ὁ πλόκαμος. ὁμόπτερος] συγγενής.

v. 180. καρδίας κλυδώνιον] κίνησις τῆς χολῆς τῆς κατ' αὐτόν.

v. 181. ἐπαίσθην] ὡς βέλει ἐκρούσθην ἐξ ἐναντίας τιτρώσκοντι.

v. 182. δίψιοι] πρώην ἄγευστοι. Ὡς δ ί ψ ι ο ν Ἄ ρ γ ο ς, τό ποτε ἄνυδρον.

v. 187. οὐδαμῶς ἐπώνυμον] οὐκ ἄξιον τοῦ ὀνομάζεσθαι ὑπὸ τῶν τέκνων ἑαυτῆς.

v. 188. φρόνημα] τὸ δύσθεον φρόνημα οὐδαμῶς ἐπώνυμου μητρὸς πεπαμένη.

v. 189. τάδ' αἰνέσω] Λείπει ο ὐ κ ἔ χ ω.

v. 191. σαίνομαι] παραμυθοῦμαι.

v. 192. εἴθ' εἶχε] ὁ πλόκαμος δηλονότι.

v. 193. δίφροντις] διχογνώμων. μὴ 'κινυσσόμην] ἐφανταζόμην. Κίνυγμα γὰρ τὸ εἴδωλον.

v. 194. ἀλλ' εὖ] ἀντὶ τοῦ ἀ κ ρ ι β ῶ ς. ἀποπτύσαι] μισῆσαι.

v. 197. ἄγαλμα τύμβου] Λείπει ἡ ε ἰ ς.

v. 199. ναυτίλων] τρόπον ναυτῶν. Ὅτι κατὰ δοτικὴν δ ί κ η.

v. 201. σμικροῦ γένοιτ' ἂν] ἀντὶ τοῦ, εἰ Ὀρέστου ἐστὶν ὁ πλόκαμος, γένοιτ' ἂν ἐκ μικρᾶς προφάσεως μέγα ἀγαθόν.

v. 202. καὶ μὴν στίβοι γε] τὸ ἑξῆς· καὶ μὴν δεύτερον τεκμήριον στίβοι, ἤγουν οἱ ἐν τῇ γῇ τύποι τῶν ποδῶν.

v. 203. ὅμοιοι τοῖς δ' ἐμοῖσιν] ἐπειδὴ ἄδηλον τίσιν ὅμοιοι, ἐπήγαγε τ ο ῖ ς δ' ἐ μ ο ῖ σ ι ν ἐ μ φ ε ρ ε ῖ ς.

v. 206. τενόντων θ'] τὴν εἰς μῆκος τῶν ποδῶν ἔκτασιν, τένοντάς φησιν.

v. 208. καὶ φρενῶν καταφθορὰ] Ἀλγηδὼν καὶ λύπη πάρεστι, καὶ ὥσπερ ὠδίνω τὰ παρόντα.

v. 211. ἐπεὶ τί νῦν] ἐπειδὴ τί νῦν λαμβάνω ἐκ δαιμόνων; τίνος γὰρ ἤδη ἐπέτυχον ὑπὸ θεῶν, ὅτι εἶπες τὰ λοιπά;

v. 214. ἐκπαγλουμένην] ἐκπάγλως θαυμάζουσαν.

v. 215. τυγχάνω] ἐπέτυχον.

v. 222. δυσμαθεῖς] ἀπιστεῖς.

v. 223. κηδείου] τῆς ἐπὶ κηδείᾳ τετμημένης.

v. 226. συμμέτρου] παραπλησίου.

v. 228. ἰδοῦ δ' ὕφασμα] οὐ πάντως ἐν τῷ νῦν χιτῶνι, ἀλλ' εἰκὸς αὐτὸν ἔξωθεν ἔχειν παιδικὸν σπάργανον.

v. 229. εἰς δὲ θηρίων γραφὴν] παρὰ τό· (Odyss. τ'. 228.)

— — ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε.

v. 233. δακρυτὸς] ἢ ὅτι παρ' ἐλπίδας ὤφθη· ἢ ὅτι φανεὶς δάκρυα αὐτῇ ἐκίνησε.

v. 236. προσαυδᾶν δ' ἔστ'] ὁ δ ὲ ἀντὶ τοῦ γ ά ρ.

v. 238. ἡ δὲ πανδίκως ἐχθαίρεται] ἐν σοὶ ὁρῶ μητέρα στεργόμενον αὕτη, δὲ ἀπέχθεταί μοι.

v. 239. καὶ τῆς τυθείσης] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ εἰς σ έ μ ο ι ῥ έ π ε ι σ τ έ ρ γ η θ ρ ο ν.

v. 246. τοὺς δ' ἀπωρφανισμένους] ἀντὶ τοῦ ἡ μ ᾶ ς.

v. 247. οὐ γὰρ ἐντελὴς θήραν πατρῴαν προσφέρειν] οὐκ ἔστι γέννα ἐντελής, ὥστε τὴν πατρῴαν θήραν προσάγειν τῇ καλιᾷ.

v. 253. νεοσσοὺς τούσδ' ἀποφθείρας] ἐὰν ἀποκτείνῃ ς ἡμᾶς.

v. 254. εὔθοινον γέρας] ε ὔ θ υ ν ο ν διὰ τοῦ υ τὸ δίκαιον σημαίνει, ε ὔ θ ο ι ν ο ν δὲ διὰ τῆς οι, καλὴν εὐωχίαν ἔχον γέρας, παρὰ τὸ θοίνη.

v. 255. οὐδ' αἰετοῦ γένεθλ'] ὅστε οἱ αὐτῷ φίλτατος οἰωνῶν.

v. 258. βωμοῖς ἀρήξει] ἀντὶ τοῦ ἐπιμελήσεται τῶν βωμῶν.

v. 259. κόμιζ', ἀπὸ σμικροῦ] ἀντὶ τοῦ σῶζε ἡμᾶς. Δύνασαι γὰρ ἀπὸ σμικρᾶς αἰτίας ἀνοικοδομῆσαι τὸν πεσόντα δόμον.

v. 263. γλώσσης χάριν] μὴ δυνάμενος ἐχεμυθεῖν.

v. 265. ἐν κηκῖδι] ἐν ἀναδόσει φλογὸς ἰσχυρᾷ. πισσήρει] καιόμενα γὰρ τὰ ξύλα πίσσαν ἀνίησι.

v. 268. κἀξορθιάζων] ἀνατεταμένως βοῶν.

v. 272. ζημίαις] ἢ ἐμὲ ζημίαν μεμφόμενος, ἢ Αἴγισθον τὸν ζημιωθέντα ποινὴν ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ πατρός.

v. 273. αὐτὸν δ' ἔφασκε] αὐτὸν τὸν Ἀγαμέμνονα ἔφασκε τελεσιουργεῖν.

v. 275. μειλίγματα] τῶν ἐχθρῶν μειλίγματα. Αἱ κολάσεις γὰρ τῶν ἀδικούντων μειλίγματα εἰσι τῶν ἀδικηθέντων.

v. 276. τάσδε νῶν νόσους] Τοὺς μὲν γὰρ πολίτας λιμώξειν ἐκ γῆς ἔφασκε πρὸς ἀφοσίωσιν Ἀγαμέμνονος, ὡς μὴ ἐκδικήσαντας· ἡμᾶς δὲ σωματικῶς φθαρῆναι.

v. 279. *κόρσας*] τρίχας. λευκὰς δὲ κόρσας ἐπαντέλλειν] Ἢ μέχρις γήρως ἀτυχήσομεν, ἢ παρ' αὐτὰ γηράσομεν· παρὰ τό· (Odyss. τ'. 360.)

Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσι.

v. 282. ἐν σκότῳ] τὸν ἐν σκότῳ νῦν κινοῦντα τὴν ὀφρῦν λαμπρῶς ἡμᾶς ἐπεξιέναι ἔλεγεν.

v. 283. τὸ γὰρ σκοτεινὸν] ἡ νόσος.

v. 284. πεπτωκότως] ἐκ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἱκετεύοντος τοὺς θεοὺς ἐκδικήσεως τυχεῖν.

v. 287. λυμανθὲν] λυμανθέντα κακῷ.

v. 290. βώμων τ' ἀπείργειν] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἔφησεν.

v. 291. συλλύειν] συγκλύειν, συνοικεῖν.

v. 293. ταριχευθέντα] καὶ ὁ Σώφρων·

Τὸ γῆρας ἄμμε μαραῖνον ταριχεύει.

v. 294. τοιοῖσδε] κατὰ ἀπόφασιν ἀναγνωστέον.

v. 295. κεἰ μὴ πέποιθα] καὶ εἰ κὴ διὰ τὸν χρησμὸν, ἀλλὰ διὰ τὰ ἄλλα.

v. 301. δυοῖν γυναικοῖν] ἤγουν Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας.

v. 304. τῇδε τελευτᾷν] τούτῳ δὲ τρόπῳ εἴη ἀποβῆναι.

v. 305. ᾗ] ἡ ἀντὶ τοῦ καθάπερ. μεταβαίνει] ἐπινεύει.

v. 306. ἀντὶ μὲν ἐχθρᾶς] τοῦτο προστάσσει ἡ δίκη· ἀντὶ λοιδορίας γὰρ λοιδορίαν, ἀντὶ πληγῆς πληγήν.

v. 310. πληγὴν τινέτω] ὁ φονεύσας.

v. 312. αἰνόπατερ] δεινὰ παθών.

v. 314. ἕκαθεν οὐρίσας] μακρόθεν οὐριοδρομήσας εἰς τὸν σὸν τάφον· ὁ ἐστιν ἀπὸ Φωκίδος ἐλθών. Ἄλλως· πόῤῥωθέν σου ἀφοριζόμενος· σὺ μὲν γὰρ ἐν σκότῳ, ἐγὼ δὲ ἐν τῷ φωτί· ἐναντίον μὲν γὰρ τὸ φῶς τῷ σκότῳ. Τοῦτ' ἔστι, πολὺ τὸ μεταξὺ τῶν ζώντων καὶ τεθνεώτων· ὅμως δὲ τοῖς προσθοδόμοις Ἀτρείδαις ὁ γόος ὁ εὐκλεὴς ὁμοίως χάριτες κέκληνται.

v. 317. χάριτες] χάριτας δὲ νεκρῶν πάντες φασὶ τὸν γόον.

v. 319. προσθοδόμοις] τοῖς πρότερον ἐσχηκόσι δόμον. Νῦν γὰρ οὐκ εἰσὶ δόμοι· φροῦδα γὰρ τάδε ἤδη. Ἄλλως· προσθόδομοι ἱκέται.

v. 321. οὐ δαμάζει] τοῦτ' ἔστιν, οὐ συναλίσκεται τῷ σώματι ἡ ψυχικὴ δύναμις.

v. 322. γνάθος] ἡ γνάθος συνήθης· ὡς καὶ ὁ κρημνὸς παρὰ Πινδάρῳ. Καὶ ἡ ἠχὼ παρὰ Σιμωνίδῃ.

v. 323. φαίνει δ' ὕστερον] ἣν ἔχει ὀργὴν ἡ ψυχὴ ὕστερον φανεροποιεῖ.

v. 324. ὀτοτύζεται] Δεῖ δὲ ὅμως τὸν ἀποθανόντα θρηνῆσαι.

v. 327. ματεύει] ζητεῖ τὸ ἀντιτιμωρεῖσθαι. Ὅμως οὐκ ἠρεμεῖ ἡ ψυχή· ζητεῖ γὰρ παντελῶς παρασσομένη τὴν ἐκδίκησιν.

v. 329. κλῦθι νῦν] ἔξω. ἐν μέρει] κατὰ διαδοχὴν, ὡς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ.

v. 331. δίπαις τοῖς] ἔσω.

v. 333. ἱκέτας] ἱκέτην μὲν ἐμὲ, φυγάδα δὲ Ὀρέστην. Πληθυντικῶς, δὲ ἑκάτερον εἶπεν ἀντὶ ἑνικοῦ.

v. 336. οὐκ ἀτρίακτος] οὐκ ἀνίκητος, ἀλλὰ νενικημένη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Ἀπὸ τῶν παλαιστῶν, οἱ ἀποτριάζονται ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων.

v. 337. χρήζων] ὁ χρησμῳδῶν Ἀπόλλων.

v. 341. νεοκρᾶτα] Ὀρέστην τὸν νεωστὶ συγκραθέντα ἡμῖν. Οἱ δὲ *, νεοκρᾶτα τὴν ἐπὶ νεκρῷ σπονδήν. Νεωστὶ κεκραμένον, λείπει κρατῆρα.

* Abresch. mavult εἰ δέ.

v. 342. εἰ γὰρ ὑπ' Ἰλίῳ] ἔξω.

v. 346. κελεύθοις] ταῖς προσόδοις.

v. 347. ἐπιστρεπτὸν] ζηλωτὸν ὡς τοὺς ὑπαντῶντας ἐπιστρέφεσθαι πρὸς θέαν ἡμῶν.

v. 348. πολύχωστον] ὑπὸ πολλῶν κεχωσμένον.

v. 349. διαποντίου] ἐν τοῖς οἰκοδομήμασι τῆς Τροίας.

v. 350. εὐφόρητον] ἀντὶ τοῦ εὐτυχῆ· φορὰ γὰρ ἡ τύχη.

v. 351. φίλος φίλοισι] ἴση. Πρὸς τὸ πολύχωστον ἂν εἶχες τάφον ἀπέδωκεν ὁ χορός.

v. 356. χθονίων τυράννων] Πλούτωνος καὶ Περσεφόνης.

v. 358. μόριμον λάχος] τὴν ἐκ μοιρῶν βασιλείαν κεκληρωμένην ἔχων.

v. 359. πεισίμβροτον] τὸ σκῆπτρον τὸ τοὺς ἀνθρώπους πειθοῖ μᾶλλον ἢ βίᾳ διατάττον.

v. 360. μηδ' ὑπὸ Τρωΐας] γυναικικῶς οὐδὲ τούτῳ ἀρέσκεται, ἀλλὰ τῷ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἀνῃρῆσθαι.

v. 364. πάρος δ' οἱ] Ἀπέστρεψε τὸν λόγον εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ.

v. 365. δαμῆναι] λείπει τὸ ὤφελον· πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα.

v. 367. πρόσσω τινὰ πυνθάνεσθαι] ἐμέ.

v. 370. ὑπερβορέου] ὑπερορίου, τῆς ἄγαν πνεούσης.

v. 371. μείζονα φωνεῖς] ῥᾴδιον γὰρ τὸ εὔχεσθαι.

v. 372. ἀλλὰ διπλῆς] διπλῇ μάστιγι ἐπλήγημεν.

v. 374. τῶν μὲν ἀρωγοὶ] ἡμῶν οἱ σύμμαχοι οἱ περὶ Ἀγαμέμνονα.

v. 375. χέρες οὐχ ὅσιαι] Τοῦτο ἰδίᾳ ἀναπεφώνηται, τῶν ἄγαν στυγερῶν τούτων. Τοῦτο δὲ μᾶλλον Ἀγαμέμνονος τοῖς παισὶν αὐτοῦ συμβέβηκεν· πρὸς ὃ ἐπάγει Ἠλέκτρα, ὅτι ὡς βέλος ὁ λόγος οὗτος ἥψατό μου.

v. 379. ὑστερόποινον ἄταν] τὴν Ἐριννῦν.

v. 380. πανούργῳ χειρὶ] τῇ χειρὶ Κλυταιμνήστρας καὶ Αἰγίσθου.

v. 381. τοκεῦσι] ἵνα τὸ ὅμοιον καὶ ἴσον τῷ πατρί μου φυλαχθῇ.

v. 383. ὀλολυγμὸν] πανηγυρικὸν, λαμπρόν.

v. 387. ἔμπας ποτᾶται] Ὅμως τὸ εἱμαρμένον περιΐπταται πάντας καὶ οὐκ ἂν ἐπιβουλευθείη παρὰ τὸ μοιρίδιον.

v. 388. πάροιθεν δὲ πρῴρας] τῆς ὄψεώς μου.

v. 390. ἔγκοτον στύγος] ὀργίλον μῖσος.

v. 391. ἀμφιθαλὴς] ὁ ποιήσων ἄμφω ἡμᾶς ἀναθηλῆσαι.

v. 392. ἐπὶ χεῖρα βάλοι] τοῖς ἐχθροῖς.

v. 393. κάρανα] τὰ τοῦ οἴκου ἄκρα. Λέγει δὲ τοὺς περὶ Αἴγισθον.

v. 394. πιστὰ γένοιτο] Καὶ γένοιτο πιστὰ τῇ χώρᾳ, ὅτι σὺ τούτων αἴτιος.

v. 395. ἀπαιτῶ] λείπει τὸ λαβεῖν.

v. 396. τετιμέναι] Αἱ Ἐριννύες παρὰ τῶν χθονίων θεῶν τετιμημέναι.

v. 398. κλύουσαν] Ἀντὶ τοῦ κλυούσῃ.

v. 399. βοᾷ γὰρ λοιγὸν] βοᾷ, διὰ βοῆς ἐφέλκεται.

v. 400. παρὰ τῶν προτέρων] τοῦ Ἀγαμέμνονος. ἄταν ἑτέραν] τὸ ἑξῆς· ἄτην ἑτέραν ἐπάγουσαν λοιγὸν ἐπ' ἄτῃ.

v. 402. νερτέρων τυραννίδες] ἀντὶ τοῦ οἱ κατὰ γῆς θεοί.

v. 403. Ἀραὶ φθιμένων] ἀνειδωλοποιεῖ τὰς ἀράς.

v. 404. Ἀτρειδᾶν τὰ λοιπὰ] ὑμᾶς τοὺς ὑπολοίπους τῶν Ἀτρειδῶν ἀπεσπασμένους καὶ φυγαδευθέντας τῶν οἴκων.

v. 409. καὶ τότε] ὅτε σε οἰκτιζόμενον ἴδω, Ὀρέστα.

v. 410. κελαινοῦται] ταράσσεται.

v. 411. πρὸς ἔπος] ἀντὶ τοῦ ἀκουούσῃ τὸν ὑπὸ σοῦ λόγον.

v. 412. ἐπαλκὲς] ἰσχυρόποιον.

v. 414. πρὸς τὸ φανεῖσθαι] πρὸς τὸ καλά μοι ἐννοεῖν.

v. 415. τί δ' ἂν] τί δεινὸν εἰπόντες κατὰ Κλυταιμνήστρας τύχοιμεν τῆς σῆς συμμαχίας, ὦ πάτερ; ἢ ἃ πεπόνθαμεν;

v. 418. πάρεστι σαίνειν] τῇ μητρὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. τὰ δ' οὔτι] τὰ ἄχη.

v. 419. ὠμόφρων] ἀκολάκευτος.

v. 420. θυμὸς] ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος.

v. 421. ἄρειον] Περσικόν.

v. 424. ἐπασσυτεροτριβῆ] ἀλλεπάλληλον κτύπον ποιοῦντα. ὀρέγματα] τύμματα.

v. 425. ἄνωθεν] τῷ ἄνωθεν ἐπαγομένῳ τῇ κεφαλῇ κτύπῳ.

v. 436. νοσφίσας ὀλοίμαν] ἐκ τούτου εἴρηται τό·

Τεθναίην ὅτ' ἐκεῖνον ἀποπνεύσαντα πυθοίμην.

Καλλιμάχου.

v. 437. ἐμασχαλίσθης] κατεσκεύασε δὲ τὸ μασχαλισθῆναι αὐτὸν ἡ Κλυταιμνήστρα. Ἢ καὶ οὕτως ἀτίμως αὐτὸν θάψασα δυστυχίαν μεγίστην κατασκευάζουσα τῷ σῷ βίῳ Ὀρέστα· ὅ ἐστιν, ἵνα δυστυχῆ βίον ζήσῃς, τοῦ Ἀγαμέμνονος μὴ δυναμένου σοι συμμαχῆσαι πρὸς τιμωρίαν Κλυταιμνήστρας.

v. 441. πατρῴους] τοὺς τοῦ πατρός σου.

v. 444. μυχοῦ δ' ἄφερκτος] κατάκλειστος περὶ τὴν εἱρκτήν.

v. 445. ἑτοιμότερα γέλωτος] οὐδέποτε οὕτως ἑτοίμως ἐγέλασα, ὡς τότε ἑτοίμως ἐδάκρυσα. λίβη] τὰ δάκρυα.

v. 446. χαίρουσα πολυδάκρυν] πρὸς τὸ κατάκλειστος.

v. 447. τοιαῦτ' ἀκούων] πρὸς τὸν Ὀρέστην φησίν.

v. 449. τέτραινε] διατόρει, διακόμιζε. ἡσύχῳ φρενῶν] ἠρεμαίᾳ τῇ ψυχῇ. Ἀντὶ τοῦ προσέχων καὶ μὴ ἀποπλανώμενος.

v. 450. τὰ μὲν γὰρ] Ταῦτα τὰ συμβάντα τῷ Ἀγαμέμνονι. Αὐτὸς δὲ, τοῦτ' ἔστιν ὁ πατὴρ ἐπιθυμεῖ καὶ τὰ λοιπὰ γνῶναι, τοῦτ' ἔστι τὴν τιμωρίαν.

v. 451. ὀργᾷ μαθεῖν] ἀντὶ τοῦ μάθε τῷ τρόπῳ σου.

v. 452. πρέπει] πρέπει δέ σοι ἀμετακινήτῳ δυνάμει ὁρμᾷν κατ' αὐτόν.

v. 453. ξυγγενοῦ] σύμπραξον.

v. 454. κεκλαυμένα] ἐλεεινά.

v. 455. στάσις δὲ πάγκοινος] ἐπιβοᾷ σε ἡ σύστασις ἡμῶν ἡ κοινὴ, βοηθὸν ἐλθεῖν.

v. 458. Ἄρης Ἄρει] ὁ Ἄρης ἡμῶν τῷ τῶν ἐχθρῶν.

v. 461. τὸ μόρσιμον μένει] πέπηγε μὲν καὶ ὥρισται πάλαι ὑπὸ μοιρῶν, τὸ τὴν Κλυταιμνήστραν ἀνδροκτονήσασαν ἀναιρεθῆναι. Τὸ κατ' αὐτῆς δὲ καλῶς κυρωθὲν ὑπὸ τῆς δίκης ἔλθοι. Ὅ ἐστι, μὴ μελλήσῃ πρὸς τιμωρίαν Κλυταιμνήστρας τὸ θεῖον.

v. 462. εὐχομένοις δ' ἂν ἔλθοι] κατ' εὐχὴν ἡμῖν πληρωθείη.

v. 463. ἐγγενὴς] συγγενής· ὃν ὑπὸ συγγενῶν ἐπάθομεν.

v. 464. παράμουσος] ἐκτὸς τοῦ καθήκοντος.

v. 466. ἄφερτα] ἀφόρητα.

v. 472. ὅδ' ὕμνος] ταῦτα τὰ ᾄσματα τοῖς κατὰ γῆς * θεοῖς πρέπει, καὶ οὐ τοῖς οὐρανίοις.

v. 476. οὐ τυραννικοῖς] οὐχ ὡς βασιλεῖ πρέπει, ἀλλ' ἀδόξως.

v. 479. προσθεῖσαν Αἰγίσθῳ] ὥστε φυγεῖν τὰς ἐπιβουλὰς Αἰγίσθου τιμωρησαμένην αὐτόν.

* Ita legendum esse viderunt Stephanus et Abreschius. Vulg. κατὰ γῆν.

v. 480. οὕτω γὰρ] οὕτω γὰρ ἂν σοι κρατήσαντες πολυτελῶς θύσοιμεν. Ἔννομοι γὰρ αἱ νόμιμοι θυσίαι, αἱ πολυτελεῖς. Εἰ δὲ μὴ, ἄτιμος ἐ ν π υ ρ ο ῖ σ ι κνισσωτοῖς.

v. 481. κτιζοίατ'] γύγνοιντο. εἰ δὲ μὴ] τῶν ἄλλων νεκρῶν μεταλαμβανόντων ἐναγισμῶν. παρ' εὐδείπνοις χθονὸς] ὅ ἐστι παρὰ κατευωχουμένοις, δείπνῳ τιμωμένοις.

v. 483. παγκληρίας] κτήσεως.

v. 484. ἐκ δόμων γαμηλίους] εἰ γὰρ Αἴγισθος ἀπολεῖται κἀγὼ γαμηθήσομαι.

v. 485. πρεσβεύσω] τιμήσω.

v. 486. ὦ γαῖα] Ἐντεῦθεν ἀμοιβαῖα τὰ πρόσωπα· Ὀρέστου καὶ Ἠλέκτρας, πρῶτον δὲ Ὀρέστου.

v. 488. οἷς ἐνοσφίσθης] οἷς ἀπέθανες.

v. 490. πέδαις δ' ἀχαλκεύτοις] ἀσιδήροις δεσμοῖς· λέγει δὲ τῇ ἀδιεξοδεύτῳ ἐσθῆτι.

v. 491. βουλευτοῖσιν] ἐπιβουλευτοῖς πέπλοις.

v. 494. ἤτοι δίκην] ἢ τὴν δίκην συμμαχοῦσαν ἡμῖν κατ' αὐτῶν πέμψον, ἢ σὺ κόλασον αὐτούς.

v. 495. ἀντίδος—λαβεῖν] ἀντίλαβε.

v. 501. οὕτω γὰρ ἐὰν ἡμεῖς ὦμεν.

v. 502. κληδόνες] εὐφημίαι· διὰ φήμης σώζοιέν σε.

v. 503. φελλοὶ] ἐκεῖνοι γὰρ ἐπιπλέων σημαίνουσι τὴν ἐν βυθῷ σαγήνην· οὕτω καὶ ἡμεῖς ζῶντες σὲ τὸν θανόντα. Φελλοὶ δὲ εἰσὶ κοῦφα ξύλα τὰ ἀναβαστάζοντα ἐν τῇ θαλάσσῃ τὰ δίκτυα.

v. 504. τὸν ἐκ βυθοῦ κλωστῆρα] ἐν περιφράσει τὸν κλωστὸν λίνον.

v. 505. ἄκουε] ἀντὶ τοῦ πείσθητι.

v. 506. τιμήσας λόγον] ἀντὶ τοῦ ἐπακούσας ἡμῶν. καὶ μὴν ἀμόμφητον] λείπει ἡ ε ἰ ς.

v. 508. ἀνοιμώκτου] πολυθρυλλήτου.

v. 509. τὰ δ' ἄλλα] Ὦ Ὀρέστα, τὰ κατὰ τὴν σφαγὴν τοῦ Αἰγίσθου.

v. 511. ἔξω δρόμου] ἔξω τοῦ προκειμένου.

v. 513. ἀνήκεστον] ἀνίατον πάθος.

v. 514. οὐ φρονοῦντι] τῷ ὑπ' αὐτῆς θανόντι καὶ μὴ φρονοῦντι τὰ αὐτῆς.

v. 515. εἰκάσαι τάδε] οὐ διστάζω ὅτι οὐκ ἐπέμφθη. Ἀντὶ τοῦ ὑπερβαίνει τὰ ἁμαρτήματα τὴν ἀπὸ τῶν δώρων πειθὼ καὶ παρηγορίαν.

v. 519. θέλοντι δὲ] ὁ δ ὲ, ἀντὶ τοῦ γ ά ρ.

v. 520. πάρει] γράφεται π α ρ ῆ ς.

v. 521. δύσθεος γυνὴ] ἀσεβής.

v. 524. καρανοῦται] κεφαλαιοῦται. λόγος] ἀντὶ τοῦ τὰ ἐφεξῆς τοῦ ὀνείρου.

v. 525. ἐν σπαργάνοισι παιδὸς ὁρμῆσαι δίκην] ὡς παῖδα αὐτὸν ἐκτεῖναι ἐν τοῖς σπαργάνοις. Ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἔ δ ο ξ α ς.

v. 526. χρήζοντα] πρὸς τὸν δράκοντα εἶπε τὸ χ ρ ή ζ ο ν τ α.

νεορενὲς] ἀντὶ τοῦ ν έ ο ν.

v. 528. ὑπὸ στυγὸς] τοῦ μισητοῦ θηρίου.

v. 529. ὥστ' ἐν γάλακτι] ἀντὶ γάλακτος αἷμα.

v. 530. ἀνδρὸς ὄψανον] ὄψανον, ὄψις, φαντασία. Τὸ χ δὲ, ὅτι ἀπὸ ὄψεως παρήγαγε τὸ ὄψανον; τὸ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς Ἀγαμέμνονος φάντασμα.

v. 532. ἀνῆλθον] ἀνέλαμψαν. ἐκτυφλωθέντες] οἱ σβεσθέντες ἤδη λαμπτῆρες. Νὺξ γὰρ ἦν.

v. 534. κηδείους χοὰς] τὰς πρὸς εὐμένειαν Ἀγαμέμνονος.

v. 535. ἄκος] θεραπευτικὸν ἴαμα, θεράπευμα τμητικὸν τῶν κακῶν οἰηθεῖσα ποιεῖν. Λείπει δὲ τὸ π ο ι ε ῖ ν.

v. 538. συγκόλλως ἔχειν] συνημμένους τῇ ἀληθείᾳ.

v. 539. τὸν αὐτὸν χῶρον] τὴν γαστέρα τῆς Κλυταιμνήστρας.

v. 544. δεῖ τοι νῦν, ὡς ἔθρεψεν] ὥσπερ δι' αἵματος ἔθρεψε τὸν δράκοντα, δεῖ αὐτὸν θρέψαι τῷ ἰδίῳ γάλακτι. ὅ ἐστι δι' αἵματος τὴν ἐμὴν ἐπιθυμίαν πληρῶσαι.

v. 545. ἐκδρακοντωθεὶς] ἀγριωθεὶς κατ' αὐτῆς.

v. 550. ἁπλοῦς ὁ μῦθος] σύντομος.

τήνδε] τὴν Ἠλέκτραν.

v. 553. ἄνδρα τίμιον] τὸν Ἀγαμέμνονα.

v. 554. ἢ καὶ Λοξίας] ἤ, ἀντὶ τοῦ κ α θ ό. Τὸ ἑξῆς· ἐφήμισε τὸ πρίν.

v. 556. παντελῆ] τελείαν.

σάγην] πανοπλίαν· ἢ τελείαν περιβολὴν ἔχων ξένου.

v. 559. φωνὴν ἥσομεν Παρνησσίδα] Φωκικὴν *.

v. 562. δαιμονᾷ] τετάρακται.

v. 563. μενοῦμεν οὕτως] κἂν μὴ δεξιωθῶμεν, μενοῦμεν πρὸ τῶν θυρῶν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε εἰκάζειν τινὰ ὅτι ἠτιμώθημεν καὶ τοιαῦτα λέγειν.

v. 567. βηλὸν] τὸν οὐδόν.

v. 570. σάφ' ἴσθι] τὸ ἑξῆς· σάφ' ἴσθι πρὶν αὐτόν —.

v. 572. ποδώκει] τῷ ταχεῖ ξίφει. Ὡς ἐπὶ ἐμψύχου δὲ εἶπεν.

v. 573. οὐχ ὑπεσπανισμένη] οὐκ ἀποτυγχάνουσα.

v. 574. ἄκρατον αἷμα] ὡς εἰ ἔφη τοῦ τρίτου κρητῆρος, μετὰ Ἀγαμέμνονος τῶν δύο τούτων τὸ αἷμα.

v. 575. σὺ δ' οὖν] ὦ Ἠλέκτρα.

v. 576. ἀρτίκολλα] σύμφωνα καὶ ὑγιῶς συναρμοζόμενα ταῖς νεωστὶ συνθήκαις ἡμῶν.

v. 578. τὰ καίρια] τὰ χρήσιμα.

v. 579. τούτῳ] τῷ Πυλάδῃ.

v. 580. ὀρθώσαντί μοι] συμπράξαντί μοι.

v. 581. πολλὰ μὲν] πολλὰ τίκτει ὁ ἀὴρ ἐκ τῆς ἡλιακῆς ἀκτῖνος πτηνὰ καὶ ἑρπετά. Εἰσὶ γὰρ ὄφεις ἐξ ἀέρος πίπτοντες.

v. 582. δειμάτων ἄχη] κατὰ περίφρασιν, δείματα.

v. 583. ἀγκάλαι] αἱ κοιλότητες.

v. 584. ἀνταίων] ἔναντι.

v. 585. πλάθουσι] γεννῶσι καὶ αὔξουσι. μεταίχμιοι] Αἱ μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ λαμπάδες. Τοῦτ' ἔστιν, ὁ ὑπὸ ἡλίου φωτιζόμενος ἀήρ.

v. 586. πεδαμάροι] οἶμαι π ε δ ο ῦ ρ ο ι, ἵν' ᾖ τὸ σημαινόμενον μετέωροι. Ἄλλως· αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου αἱ καθημεριναί.

v. 589. αἰγίδων] καταιγίδων. φράσαι] ἐννόησον.

v. 590. ἀλλ' ὑπέρτολμον] ὁ ἀ λ λ ὰ ἀντὶ τοῦ δ έ.

v. 591. τίς λέγοι] τίς λέγοι φρεσὶν, ἀντὶ τοῦ ἐννοήσειεν.

v. 593. παντόλμους] ἀπὸ κοινοῦ τὸ τ ί ς λ έ γ ο ι.

v. 595. ὁμαυλίας] ὁμοκοιτίας.

v. 596. θηλυκρατὴς] ὁ γυναικῶν κρατῶν. Λέγει δὲ ταῦτα ὅτι ἡ Κλυταιμνήστρα κατωφερείας ἕνεκα τῷ Αἰγίσθῳ ἐγαμήθη.

ἀπέρωτος] στυγνὸς καὶ ὑπερήφανος.

v. 599. ἴστω] γινωσκέτω δ' ὁ παιδευθεὶς οὐχ ὑποπτέροις φροντίσιν. Ἵν' ᾖ τὸ ὅ ς ὑποτακτικὸν ἀντὶ τοῦ ὁ προτακτικοῦ. Ἄλλως· ο ὐ χ ὑ π ό π τ ε ρ ο ς, ὁ μὴ κοῦφος ἀλλ' ἀληθῶς μαθεῖν θέλων.

v. 601. ἁ παιδολύμας] ἡ τῷ παιδὶ Μελεάγρῳ λυμηναμένη. Οὕτω τὸ ἑξῆς· ἥντινα μήσατο πρόνοιαν τάλαινα Θεστιὰς ἡ παιδολύμας καὶ πυρδαής.

* Vulgo legebatur : φονικὴν, mendose ; cui alius quis assuerat ista : Οἶμαι δὲ φωκικὴν λέγειν.

v. 605. ἐπεὶ] Ἀφ' οὗ ξύμμετρον τῷ παιδὶ δαλόν· ἐξότε πεσὼν ἀπὸ τῆς μετρὸς ἐβόησε· τοῦτ' ἔστιν ἐξότε γεγέννηται.

v. 607. ξύμμετρον] τὸν συμμετρηθέντα αὐτῷ εἰς τὸ διὰ βίου μοιρόκραντον ἦμαρ. Ὅ ἐστιν, εἰς τὸ ἦμαρ τῆς ζωῆς τὸ ὑπὸ μοιρῶν δεσποζόμενον.

v. 609. ἀλλὰ δὴ] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἴ σ τ ω ὅ σ τ ι ς.

v. 613. χρυσεοδμήτοισιν ὅρμοις] ὅτι ὅρμον ὑπὸ Μίνωός φησιν εἰληφέναι Σκύλλαν οὐ δι' ἔρωτα.

v. 615. Νῖσον] τὸ ἑξῆς· ἀπώλεσεν ἁ κυνόφρων Νῖσον πνέοντα ὕπνῳ.

v. 616. ἀπροβέλως] ἀπρονοήτως, οὐ προσκεψαμένη τὸ ἀποβησόμενον. Ὡς προδότις γὰρ τοῦ πατρὸς ἐτιμωρήθη ὑπὸ Μίνωος.

v. 617. πνέονθ'] ἀντὶ τοῦ ἀσθμαίνοντα.

v. 618. κιχάνει] τὸν Νῖσον, μὴ τὴν Σκύλλαν. Ἑρμῆς] ὁ θάνατος.

v. 619. ἐπεὶ δ' ἐπεμνησάμεν] Λείπει μ ν ή σ ο μ ε ν Κ λ υ τ α ι μ ν ή σ τ ρ α ς.

v. 620. ἀκαίρως δὲ] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γ ά ρ. γαμήλευμα] τοῦ Αἰγίσθου.

v. 622. μήτιδας] Λείπει ε ἰ ρ γ ά σ α τ ο.

v. 624. ἐπ' ἀνδρὶ δηΐοις ἐπικότῳ σέβας] ἐπ' ἀνδρὶ φοβερῷ καὶ σεβαστῷ καὶ παρὰ τοῖς πολεμίοις.

v. 625. ἀθέρμαντον] ἀθρασύνητον. Διὰ τὸ θράσος γὰρ ᾄδονται αἱ Λήμνιαι.

v. 626. ἄτολμον αἰχμὰν] Λείπει ἡ κ α τ ά.

v. 627. πρεσβεύεται] μεῖζον ὀνομάζεται. τὸ Λήμνιον] Λείπει ἔ ρ γ ο ν.

v. 628. λόγῳ] ἐν διηγήματι. κατάπτυστον] μισητόν.

v. 629. εἴκασε] εἰκονίσειέ τις.

v. 630. τὸ δεινὸν] τὸ κατὰ Κλυταιμνήστρας.

v. 631. θεοστυγήτῳ δ' ἄχει] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ.

v. 633. οἴχεται γένος] τὸ τῶν Λημνιάδων.

v. 634. οὐκ ἐνδίκως ἀγείρω] συνάξας κατηγορῶ. Νύσσει γάρ με τὸ δίκαιον ταῦτα λέγειν.

v. 635. τὸ δὲ ἄγχι] τὸ δὲ ξίφος τῆς δίκης, τὸ ἔχον πικρίαν, ἀντικρὺ διὰ πνευμόνων ὁρμᾷ.

v. 638. τὸ μὴ θέμις] τὸ γὰρ μὴ δίκαιον οὐ δεῖ ἀμελεῖσθαι, οὐδὲ παρασιωπᾶσθαι, ἀλλ' ἐκδικήσεως τυγχάνειν.

v. 640. τὸ πᾶν Διὸς] λείπει ὁ γ ά ρ. Τὸ γὰρ πᾶν τοῦ Διὸς σέβας παρεξέβησαν ἀθεμίστως οἱ περὶ τὸν Αἴγισθον.

v. 641. παρεκβάντες] Ἀντὶ τοῦ π α ρ ε ξ έ β η σ α ν. Καὶ ἔστι μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος· ὡς τὸ κ α ρ π ῷ β ρ ι θ ο μ έ ν η. (Iliad. Θ'. 307.)

v. 642. δίκας δ' ἐρείδεται πυθμὴν] ῥίζα δικαιοσύνης καταβάλλεται.

v. 644. τέκνον δ' ἐπεισφέρει δώμασι] Ἀντὶ τοῦ π ο ι ν ή ν. Ἐπεισφέρει δὲ τοῖς οἴκοις τέκνον παλαιῶν αἱμάτων· ὅ ἐστι, τίκτει ὁ φόνος ἄλλον φόνον.

v. 646. τίνει] ἀπαιτεῖ.

v. 650. τίς ἔνδον] ἐν δόμοις.

v. 651. ἐκπέραμα] ἐκπεράσαι τινὰ καλῶ. Τὸ ἐκπέραμα λέγει τὸν διάκονον τὸν εἰσιόντα καὶ ἐξιόντα πρὸς τὰς ἀποκρίσεις.

v. 656. νυκτὸς ἅρμα] περίφρασις, ἡ νύξ.

v. 657. ἐμπόρους] ὁδοιπόρους.

v. 658. ἀγκύραν ἐν δόμοισι] ἐν τοῖς πανδόκοις δόμοις τῶν ξενοδόκων καιρὸς τὴν ἀγκύραν προσορμίσαι τοὺς ὁδοιπόρους, ἀντὶ τοῦ κ α τ α λ ῦ σ α ι.

v. 659. τελεσφόρος] ἀρχηγὸς, διοικητής.

v. 660. εὐπρεπέστερον] βέλτιον ἄνδρα ἐξελθεῖν.

v. 661. ἐν λεχθεῖσιν] ἐν ταῖς πρὸς γυναῖκας ὁμιλίαις. οὐκ ἐπαργέμους] σκοτεινοὺς, ἀπὸ τῶν περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λευκωμάτων. Πλεονάζει ἡ οὐκ.

v. 667. δικαίων τ' ὀμμάτων παρουσία] ἀντὶ τοῦ καὶ δίκαιοι ἄνθρωποι.

v. 668. βουλιώτερον] βουλευτικώτερον. Ὅ ἐστιν, εἰ οὐ διὰ ξενίαν ἥκετε, ἀλλὰ δι' ἄλλο τι.

v. 670. Δαυλιεὺς] Δαυλὶς ἡ καὶ Αὐλίς *.

v. 671. αὐτόφορτον] ἐπὶ ἰδίᾳ πραγματείᾳ.

v. 672. ἀπεζύγην] τῆς ὁδοῦ τῆς ὁδοιπορίας ἀπέλυσα, ἐπὶ τῷ ξενισθῆναι παρ' ὑμῖν. Ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀπολυομένων τοῦ ζυγοῦ ἵππων, καὶ ἐπὶ φάτνην ὁρμώντων.

v. 674. ἐξιστορήσας] ἐρωτήσας καὶ μαθών.

v. 675. πεύθομαι] ἤκουσα γὰρ ἐν τῷ μου πρὸς αὐτὸν διαλόγῳ ὅτι Στρόφιος προσαγορεύεται.

v. 676. ἄλλως] δι' ἄλλην χρείαν.

v. 677. πρὸς τοὺς τεκόντας] τὸ ἑξῆς, ἀγνὼς πρὸς ἀγνῶτα εἶπεν· ἐπείπερ, ὦ ξένε. Τὰ δὲ ἄλλα διὰ μέσου.

v. 678. μηδαμῶς] μηδαμῶς λάθῃ με ἡ βουλὴ τῶν φίλων. Λέγει δὲ τῶν περὶ Αἴγισθον.

v. 679. εἴτ' οὖν κομίζειν] εἰς τοὺς οἴκους.

v. 681. πόρθμευσον] διακόνησον.

v. 684. εἰ δὲ τυγχάνω] πιθανῶς· ἵνα δοκῇ ὅλως ἀγνοεῖν.

v. 688 ὦ δυσπάλαιστε] ὦ δυσκαταγώνιστε.

v. 689. ἐπωπᾷς] ἐφορᾷς πολλὰ τὰ ἡμέτερα ἀτυχήματα. κακποδῶν] καὶ τὰ πόῤῥωθεν καλῶς κείμενα τῶν φίλων. Ὅ ἐστι, τὰ ἐπὶ ξένης ἀγαθὰ ἐνδιαιτήματα τοῦ Ὀρέστου τοῖς τόξοις εὐστόχως κινουμένη.

v. 691. ἀποψιλοῖς με] ἀπογυμνοῖς με.

v. 692. καὶ νῦν Ὀρέστης] ἀντὶ τοῦ πρότερον. Τὸ γὰρ νῦν δηλοῖ καὶ τὸ παρεληλυθός.

v. 693. ἔξω κομίζων] Τὸ ἑξῆς οὕτως τοῦ νοήματος· καὶ πρότερον ἔξω κομίζων ὀλεθρίου πηλοῦ πόδα· ἦν γὰρ εὐβούλως ἔχων Ὀρέστης. Ποῖος Ὀρέστης; ἡ τοῖς οἴκοις ἰατρικὴ ἐλπὶς τῆς ἀγαθῆς εὐφροσύνης. Νῦν δὲ ἀπώλετο. πηλοῦ πόδα] Παροιμία ἔξω πηλοῦ πόδα.

v. 694. βακχείας καλῆς] ἡ εὐφροσύνη τῶν βασιλείων οἴχεται.

v. 695. παροῦσαν ἐγγράφει] τάξον· αὐτὴν ἀφανισθεῖσαν ἀρᾷ †. Ὡς πρὸς τὸ ἐλπὶς δ' ἀπέδωκεν.

v. 699. ἔστιν εὐμενέστερον] ἢ τὸ ἀγαθὰ ἀγγεῖλαι. Τοῦτο γὰρ φιλίας αἴτιον τοῖς ξένοις γίνεται.

v. 701. καρανῶσαι] κεφαλαιῶσαι, εἰπεῖν.

v. 703. ἀξίως σέθεν] τῶν σοι ἀξίων τιμῶν.

v. 705. ἦλθεν ἂν] εἰ καὶ μὴ σὺ ἤγγειλας.

v. 706. ἡμερεύοντας] δι' ἡμέρας καμόντας.

v. 711. αἰνῶ] συμβουλεύω σοι ταῦτα πράσσειν, ὡς δώσοντι δίκην, ἤν τι παρὰ τὸ δέον ποιήσῃς.

v. 716. πότε δὴ στομάτων] πότε ἐπευξόμεθα.

* Hæc Scholiastæ verba manifesto in mendo cubant; quæ qua ratione sint liberanda non video; nam si, quod proximum est, corrigas ἡ καὶ Αὐλὶς, turpissimum ei errorem affinges. Scripserat fortasse Δαυλὶς, ὡς καὶ Αὐλὶς, ut doceret gentile femininum se habere ut Αὐλίς; quod probat Inscriptio ap. Golzium. Cf. Steph. Byzant. et ad eum Berkel. *Abresch.*

† Veteres Grammatici ἐγγράφει habuisse videntur pro imperandi malo, qui, si sit saltem ἔγγραφε scribendum putabat Henr. Stephanus, ipse licet in Thes. L. Gr. observet γραφέω Atticis usurpatum ἀντὶ τοῦ γράφω.

v. 718. ὦ πότνια χθὼν] ὦ προσφιλὴς καὶ τίμια ἡμῖν χθών.
καὶ πότνι' ἀκτὴ] ἡ ἀκτὴ τοῦ τάφου.

v. 722. νῦν γὰρ ἀκμάζει] νῦν γὰρ καιρὸν ἔχει ἡ δολία πειθὼ συναγωνίσασθαι τῷ Ὀρέστῃ καὶ συνάρασθαι πρὸς τὴν ὁδόν.

v. 724. ἐφοδεῦσαι] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ν ῦ ν ἀ κ μ ά ζ ε ι.

v. 726. ἀνὴρ ὁ ξένος] ξένον τὸν Ὀρέστην καλεῖ, ἵνα δόξωσιν ἀγνοεῖν τὸ σκαιώρημα. τεύχειν κακὸν] ἀντὶ τοῦ πεποιηκέναι πένθος τῷ οἴκῳ διὰ τῆς ἀγγελίας.

v. 729. λύπη δ' ἄμισθος] κακόμισθος· δάκρυα γὰρ προξενεῖ. Γείλισσαν δέ φησι τὴν Ὀρέστου τροφὸν, Πίνδαρος δὲ Ἀρσινόην, Στησίχορος δὲ Λαοδάμειαν.

v. 730. Αἴγισθον ἡ κρατοῦσα] ἡ τοὺς ξένους κρατοῦσα καὶ ὑποδεξαμένη, Αἴγισθον καλεῖν ἐκέλευσε.

v. 732. τὴν νεάγγελτον] τὴν νεωστὶ ἀγγελθεῖσαν.

v. 736. παγκάκως ἔχει] ἀντὶ τοῦ ὁ οἶκος κακῶς διάκειται ὑπὸ τῆς φήμης, ἧς ἤγγειλαν οἱ ξένοι.

v. 737. τορῶς] σαφῶς.

v. 738. ἦ δὴ] ἀντὶ τοῦ ὄ ν τ ω ς.

v. 740. ὥς μοι] ὥ ς ἀντὶ τοῦ λίαν. συγκεκραμένα] ἡ κρεουργία τῶν Θυέστου παίδων, καὶ ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος θάνατος.

v. 743. τοιόνδε πῆμ'] οἷον ἐπὶ τῇ τοῦ Ὀρέστου ἀγγελίᾳ νῦν.

v. 744. τλημόνως] καρτερικῶς ὑπέφερον.

v. 745. τῆς ἐμῆς ψυχῆς τριβὴν] τὸν συντρίψαντά μου ταῖς ἐπιμελείαις τὴν ψυχήν.

v. 747. καὶ νυκτιπλάγκτων] οὐ μόνον δι' ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ διὰ νυκτῶν. Ἀνωφέλητα ἐμοὶ τῇ τλάσῃ καὶ πολλὰ καὶ μοχθηρά. ὀρθίων κελευσμάτων] κελεύουσι γὰρ τὸ καλεῖν οἱ παῖδες.

v. 750. τρέφειν ἀνάγκη] ἀνάγκη τρέφειν ἐπιμελείᾳ ψυχῆς. Πῶς γὰρ οὔ;

v. 751. οὐ γάρ τι φωνεῖ] ἀλλ' ἀνάγκην διὰ δακρύων ἐπέφερεν.

v. 753. νέα δὲ νηδὺς] ἡ γὰρ νέα νηδὺς τῶν τέκνων ἑαυτῇ ἀρκεῖν καὶ βοηθεῖν βούλεται· ὅ ἐστιν, ἀνύειν βούλεται τὰς ἐπιθυμίας.

v. 755. ψευσθεῖσα παιδὸς] ἀπὸ κοινοῦ ἐ ξ έ θ ρ ε ψ α.

v. 757. χειρωναξίας] τὰς διὰ χειρῶν ἐργασίας.

v. 758. ἐξεδεξάμην πατρὶ] ἀντὶ τοῦ ἔθρεψα, ἀπέσωσα.

v. 762. ἐσταλμένον] ἠσκημένον, παρεσκευασμένον.

v. 766. δεσπότου στύγει] τῷ μισουμένῳ ὑπ' Ἀγαμέμνονος.

v. 769. ἐν ἀγγέλῳ] χαίρεις.

v. 770. ἀλλ' ἦ] ἀλλ' ὄντως.

v. 771. τροπαίαν] μετατροπήν.

v. 773. οὔπω· κακός γε μάντις] τινὲς στίζουσιν εἰς τὸ οὔπω, ἵν' ᾖ· οὔπω ἐλπὶς οἴχεται δόμων. Ταῦτα δὲ καὶ ὁ τυχὼν μάντις γνοίη. Ἄλλως· οὔπω κακός γε] τοῦτο ἀκριβοῦς μάντεως εἰπεῖν.

v. 774. τῶν λελεγμένων δίχα] παρὰ τὰ εἰρημένα μοι περὶ τοῦ Ὀρέστου.

v. 779. παραιτουμένῃ] παρὰ σοῦ αἰτουμένῃ. Πλεονάζει ἡ π α ρ ά.

v. 781. δὸς τύχας] δός μοι εὐτυχίαν εὐτυχῆσαι βεβαίως.

v. 783. διαδικάσαι] δικαίως, κατὰ τὸ δίκαιον.

v. 790. ἀνδρὸς] τοῦ Ἀγαμέμνονος. πῶλον] τὸν Ὀρέστην.

v. 791. ζυγέντα] ἐνέμεινε τῇ μεταφορᾷ. Φήσας γὰρ ἐ ν ἅ ρ μ α τ ι π η μ ά τ ω ν τὸ θ ρ ό μ ῳ ἐπήγαγε.

v. 793. μέτρον] τέλος αὐτῷ προστιθεὶς τῶν κακῶν. ῥυθμὸν -- δάπεδον] ἀντὶ τοῦ εὔτακτον δάπεδον καὶ μὴ τραχεῖαν πορείαν.

v. 794. *τοῦτ' ἰδεῖν*] Ἀντὶ τοῦ ἴ δ ο ι. Τὸ δὲ ἑξῆς· ἴδοι δέ τις σωζόμενον αὐτῷ τὸν ῥυθμὸν τοῦ δρόμου· μηδὲ ὑπερδραμὼν ἐν τῷ δαπέδῳ διαῤῥήξῃ τὸν χάλινον. Ἄλλως. Λείπει τὸ ὅ π ω ς. Ὁ δὲ νοῦς ὅπως ἂν τοῦτο ἴδοι σωζόμενον τὸν ῥυθμὸν ὁμαλὸν καὶ εὔτακτον, κατὰ τὸν δρόμον τῶν ἀνυομένων πημάτων.

v. 786. *μέγαν ἄρας*] ἐπάρας γὰρ τὸν Ὀρέστην, δυνήσῃ καὶ τριπλασίονα ποινὴν εἰσπράξασθαι τὸν Ὀρέστην ποιῆσαι. *δίδυμα κ. τ.*] διπλάσια καὶ τριπλάσια.

v. 787. *ὦ Ζεῦ θὲς*] τὸν Ὀρέστην.

v. 797. *νομίζετε*] ἡνιοχεῖτε καὶ διοικεῖτε.

v. 801. *γέρων φόνος*] Ἀγαμέμνονος ὁ παλαιὸς φόνος μὴ συγχωρήσῃ φόνον τῷ Ὀρέστῃ τεχθῆναι, διὰ τὸν φόνον Ὀρέστου.

v. 802. *τόδε καλῶς κτάμενον*] διὰ τοῦτο τὸ καλῶς ἀναιρεθησόμενον· λέγει δὲ τὸ αἷμα τοῦ Αἰγίσθου.

ὦ μέγα ναίων στόμιον] ὦ ᾅδη.

v. 803. *εὖ δὸς ἀνιδεῖν*] ἀναβλέψαι.

v. 807. *δνοφερὰς καλύπτρας*] τοῦ σκότους.

v. 809. *ἐπιφορώτατος*] ὡς ἐπὶ ἀνέμου εἶπεν, ἀντὶ τοῦ ὁ λογικώτατος.

v. 811. *φανεῖ*] τὰ δὲ κρυπτὰ νῦν φανερώσει. Ἄλλως. *φανεῖ χρήζων κρυπτὰ*] θέλων πολλὰ κρυπτὰ εὑρήσει.

v. 812. *ἄσκοπον*] ἀπροφύλακτον. Ἀδιάσκοπός ἐστιν ὁ λόγος, καὶ ἀδιάγνωστος, τοῦτ' ἔστιν ὁ Ἑρμῆς· νύκτα γὰρ καὶ σκότον πρὸ τοῦ προσώπου φέρει.

v. 815. *καὶ τότε δὴ*] ὅταν ἀπαλλαγῶμεν. *πλοῦτον*] τὸν πλοῦτον τῶν δωμάτων ἐλεύθερον τῇ πόλει μεθήσομεν.

v. 816. *λυτήριον*] ἐλεύθερον. Νῦν γὰρ ὑπὸ τυράννων ἀποκέκλεισται.

v. 817. *θῆλυν*] γεννητικόν. *οὐριοστάταν*] οὐρίως σταθέντα.

v. 818. *ὁμοῦ κρεκτὸν*] ὁμοῦ μεθήσομεν τὸν κρεκτὸν γοήτων νόμον, ὅ ἐστι, καὶ τῶν ἀγαθῶν τῇ πόλει μεταδώσομεν, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀκινδύνως θρηνήσομεν. *γοήτων*] τὸν τῶν γοήτων, οἳ ὡς ᾄδουσι περιϊόντες τὴν πόλιν.

v. 820. *τὰ δ' εὖ ἐμὸν, ἐμὸν κέρδος*] τὰ καλῶς ἀποβαίνοντα τὸ ἐμὸν κέρδος ἐστίν· τῶν δὲ περὶ Ὀρέστην καὶ Ἠλέκτραν ἀπαλλαγὴ ἄτης.

v. 823. *σὺ δὲ θαρσῶν*] Ὦ Ὀρέστα, σὺ δὲ θαῤῥῶν ἐμοὶ τέκνον θροούσῃ πρὸς σὲ πατρὸς αὐδὰν, ὅ ἐστιν, ὡς ἂν εἰ πατὴρ συμβουλεύσῃ, ὅταν ἥκῃ καιρὸς, ἔργῳ ἐπιβαλοῦ ἐπικαλεσάμενος τὸ εἴδωλον τοῦ πατρός· πρόσεχε δὲ κἀμοὶ συμβουλευούσῃ σοι οἷα πατήρ.

v. 824. *μέρος ἔργων*] ὁ καιρὸς τοῦ ἔργου. Λείπει ἐ π ι β α λ ο ῦ.

v. 825. *ἐπαΰσας πατρὸς ἔργῳ*] ἀντὶ τοῦ ἐπικαλεσάμενος τὸ εἴδωλον τοῦ πατρός.

v. 827. *ἐπίμομφον ἄτην*] κατεργασάμενος τὴν πολλῶν μέμψεων ἀξίαν ἄτην, ὅ ἐστι, τὸν Αἴγισθον καὶ τὴν Κλυταιμνήστραν.

v. 828. Περσέως] ἀντὶ τοῦ πορθητοῦ, ἢ ἐπεὶ ἀπεστραμμένος ἐκαρατόμησε Μέδουσαν, ἀποστραφεὶς, φησὶν, ὡς ἐκεῖνος· μή πως θεώμενος αἰδεσθῇς τὴν μητέρα.

v. 832. *ἔνδοθεν*] ἐν τῇ ψυχῇ. Ἄλλως. Τὴν ἔνδον ἐπὶ τῆς οἰκίας φονίαν ἄτην καταβαλὼν, ὅ ἐστι, τὴν Κλυταιμνήστραν.

v. 834. *τὸν αἴτιον*] τὸν Αἴγισθον.

v. 838. *μόρον δ' Ὀρέστου*] ὑπούλως ταῦτά φησι.

v. 839. *φόνῳ*] τῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος.

v. 840. *ἑλκαίνοντι καὶ δεδηγμένῳ*] ὡς ἐπὶ μαχαίρας, οὐ παρακαλυφθέντι, ἀλλ' ἀειμνήστῳ· ἐν γὰρ τοῖς θρήνοις ἀμύσσουσιν αὐτῶν τὰ στήθη.

v. 843. *θνήσκοντες μάτην*] οὐκ ἀληθῶς ἀποθανόντες.

v. 846. *οὐδὲν ἀγγέλων σθένος*] οὐ τοσοῦτον ἰσχύει εἰπεῖν ἄγγελος, ὡς αὐτόπτης.

v. 851. *ὠμματωμένην*] τὴν συνετήν μου φρένα.

v. 852. Ζεῦ, Ζεῦ τί λέγω] ταῦτά φησιν ὁ χορὸς, εἰσελθόντος τοῦ Αἰγίσθου.

v. 855. ἴσον] τὸ ἀληθές.

v. 857. πειραὶ κοπάνων] πειραὶ, αἱ ἀκμαὶ τῶν ξιφῶν. Ἄλλως. Κ ο π ά ν ω ν, τῶν συγκοπῶν, π ε ι ρ α ὶ παρὰ τὸ πείρειν. Κ ο π ά ν ω ν δὲ τῶν κοπτικῶν ξιφῶν.

v. 860. ἢ πῦρ καὶ φῶς] πῦρ δαΐδων.

v. 867. ἒα ἒα] φωνῆς ἀκούουσιν ἀναιρουμένου τοῦ Αἰγίσθου.

v. 875. γυναικείας πύλας] τὰς τῆς Κλυταιμνήστρας.

v. 876. καὶ μάλ' ἡβῶντος] ἀνδρὸς δεῖ εἰς τὸ χαλάσαι τὰς πύλας.

v. 877. διαπεπραγμένῳ] τῷ σφαγέντι.

v. 883. τοὺς τεθνηκότας λόγῳ] ἀντὶ τοῦ· ὁ τῷ λόγῳ τεθνηκὼς Ὀρέστης ἀπέκτεινε τὸν ζῶντα Αἴγισθον.

v. 890. Αἰγίσθου βία] ἀντὶ τοῦ ὦ Αἴγισθε.

v. 895. οὖλοισιν ἐξήμελξας] τὸ οὖλον οὐδετέρως.

v. 897. ποῦ δαὶ τὰ] μετεσκεύασται ὁ ἐξάγγελος εἰς Πυλάδην, ἵνα μὴ διλέγωσιν.

v. 898. εὐορκώματα] τὰ ὀρκωμόσια ἃ ἐξυνωμόσαμεν.

v. 899. ἅπαντας ἐχθροὺς] πλέον λέγε πάντας ἀνθρώπους ἔχειν τοὺς θεοὺς ἐχθρούς.

v. 901. ἕπου, πρὸς αὐτὸν] πρὸς αὐτὸν τὸν Αἴγισθον. Πιθανῶς δὲ, ἵνα μὴ ἐν φανερῷ ἡ ἀναίρεσις γένηται.

v. 905. γηράναι] ἀπὸ τοῦ γήρημι.

v. 911. δορυξένους] οὐκ ἔστιν ἀποῤῥίψαι, τὸ δορυξένοις ἐνδοῦναι πρὸς ἀνατροφήν.

v. 914. αἰσχύνομαί σου] τὸν Αἴγισθον φησι.

v. 915. μὴ 'λλ' εἴφ' ὁμοίως] ὅτι Κασάνδραν ἐπέγημεν.

v. 916. ἔσω καθημένη] ἑτέρῳ συγκοιμωμένη. Ἄνδρα ἐν πολέμοις πονοῦντα μὴ θέλε κρίνειν γυνὴ οὖσα.

v. 921. ἐγκότους κύνας] τὰς Ἐριννύας.

v. 923. πρὸς τύμβον μάτην] ὅτι μέλλω τελευτᾶν.. Παροιμίαν εἶναι τοῦτο φασὶ πρὸς τύμβον κλαίειν καὶ πρὸς ἄνδρα νήπιον.

v. 928. στένωμεν οὖν] εὐγνωμόνως ἐλεοῦσι τοὺς περὶ Αἴγισθον.

v. 929. ἐπήκρισε] ἐπ' ἄκρον ἦλθε.

v. 935. διπλοῦς λέων] οἱ περὶ Ὀρέστην καὶ Πυλάδην.

v. 936. ἔλακε] ἤλασε δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ δρόμου· ὅ ἐστιν, ἤνυσε τὸν ἀγῶνα. Ἀφίκετο, φησὶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος.

v. 937. ὁ πυθοχρήστας] ὁ ὑπὸ Πυθοῦς χρησθεὶς Ὀρέστης.

v. 940. τριβὰς] ὡς φυγόντων τὰς συντριβὰς τῶν οἴκων.

v. 942. δυσοίμου τύχας] δυσπορεύτου τύχης. Τὸ δὲ ἑξῆς· τὰς ἀναφυγὰς τῶν κακῶν τὰς ἀπὸ δυσοίμου τύχης.

v. 943. ἔμολε] τῷ Αἰγίσθῳ ἔμολεν ἡ ποινὴ τῷ ἀποκτείναντι δόλῳ τὸν Ἀγαμέμνονα.

v. 946. Διὸς κούρα] ἡ δὲ Διὸς θυγάτηρ ἡ Δίκη πάρεστιν ἐν τῇ πρὸς Αἴγισθον μάχῃ, καὶ ἐφήψατο τοῦ ξίφους. Δικαίως γὰρ Ὀρέστης ἠμύνατο.

v. 949. ὀλέθριον πνέουσα] Τὸ ἑξῆς· ἔμολεν ὀλέθριον πνέουσα.

v. 950. τάπερ] ἀντὶ τοῦ καθάπερ.

v. 952. δολίαν] τὴν Κλυταιμνήστραν, τὴν δολίως βλάπτουσαν καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον τὸν οἶκον ἐποίχεται ἡ δίκη. Ἐπεξῆλθε τὴν δίκην βλαπτομένην ἐκ πολλοῦ Ὀρέστης.

v. 955. κρατεῖται] συμβάλλεται οὖν τὸ θεῖον τοῖς μὴ ὑπουργοῦσι τοῖς κακοῖς.

v. 957. οὐρανοῦχον ἀρχὰν] τοὺς θεοὺς, ἢ τὸν Δία.

v. 959. ψάλιον οἴκων] χαλινόν.

v. 962. παντελὴς χρόνος] ὁ πάντα τελῶν χρόνος, τὰ πρόθυρα τῶν οἴκων ἀλλάξει ἀπὸ κατηφείας εἰς λαμπρότητα. ἀμείψεται] ἀλλαγήσεται· οὐχ ὁμοίως ἔσται τοῖς πρώην ἐν τῷ οἴκῳ ἡμῶν.

v. 965. ἐλατήριον] τὸ ἐλαῦνον τοὺς ἀσεβεῖς· ἢ τὸ ἀπελαθῆναι ὀφεῖλον· ἐλατήριον δὲ τὸ καθαρτικὸν φάρμακον.

v. 966. εὐπροσώπῳ κοίτᾳ] ἡ δὲ τύχη νῦν ἐν εὐόπτῳ κοίτῃ, τοῦτ' ἔστιν ἐν ἀγαθῇ καταστάσει πρὸς τὸ ἰδεῖν τὰ νῦν γεγονότα καὶ ἑτέρων λεγόντων ἀκοῦσαι. Λείπει τὸ ἐ σ τ ί.

v. 967. μετοικοδόμων] οἱ νῦν τοὺς δόμους οἰκοῦντες πεσοῦνται εἰς τὸ ἔμπαλιν τῆς πρώτης τύχης. Τοῦτο δὲ ἀπὸ τῶν κύβων μετήγαγε.

v. 970. ἴδεσθε χώρας] Ἀνοίγεται ἡ σκηνὴ καὶ ἐπὶ ἐγκυκλήματος ὁρᾶται τὰ σώματα· ἃ λέγει διπλῆν τυραννίδα.

v. 975. ξυνώμοσαν] θανατὸν τῷ πατρί.

v. 978. τὸ μηχάνημα] τὸν πέπλον.

v. 980. ἐκτείνατ' αὐτὸν] πρὸς τὸν χορόν.

v. 984. παρῇ μοι] ἡ μ ο ι ἀντωνυμία τὴν οἰκειότητα δηλοῖ. ἐν δίκῃ] ἐν τῇ κρίσει τῶν Ἐριννύων.

v. 986. Αἰγίσθου γὰρ οὐ λέγω] Αἰγίσθου γὰρ οὐ λέγω μόρον, μητρὸς δὲ, ἥτις ἐπὶ ἀνδρὶ τοῦτο μήσατο στύγος.

v. 989. βάρος] τὸ βάρος φίλον πρώην.

v. 992. σήπειν θίγουσ' ἂν] ὑπερβολή· ὅτι καὶ τὸν μὴ δηχθέντα ἀλλὰ μόνον ἀψάμενον σήπει.

v. 994. κἂν τύχω] ἀντὶ τοῦ ἐπιτύχω εὐθίκτως κακολογήσας.

v. 995. ἄγρευμα] δίκτυον.

v. 996. δρύτης κατασκήνωμα] παραπέτασμα ὄρους.

v. 997. ποδιστῆρας] τοὺς πλέον τῶν ποδῶν καθήκοντας.

v. 999. ἀπαιόλημα] ἀπάτημα.

v. 1006. μίμνοντι] τῷ τοιαῦτα πράξαντι χρόνῳ πάθος ἀνθεῖ.

v. 1009. φόνου δὲ κηκὶς] τοῦ αἵματος.

v. 1010. πολλὰς βαφὰς] ὡς πολυτελοῦς ὄντος τοῦ ἱματίου καὶ ἠφανισμένου τῷ αἵματι.

v. 1016. διὰ πάντα] ἡ δ ι ὰ πρὸς τὸ ἀ μ ε ί ψ ε τ α ι. ἄτιμος] ἀτιμώρητος.

v. 1018. ὅπη τελεῖ] εἰς τί ἀποβαίνει τὰ κατ' ἐμέ.

v. 1021. δύσαρκτοι] δυσχερῶς ἀρχόμενοι καὶ πειθόμενοι.

v. 1025. πατροκτόνον] τὴν μητέρα.

v. 1026. πλειστηρίζομαι] καυχῶμαι.

v. 1027. Λοξίαν χρήσαντα] καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῆς τόλμης φημὶ τὸν Ἀπόλλωνα χρῆσαί μοι.

v. 1030. προσίξεται] τοσαύτη γάρ ἐστιν, ὡς μηδὲ τοξότην ἐφικέσθαι τοῦ μήκους.

v. 1034. πυρός τε φέγγος] τὸ ἐν Παρνασσῷ.

v. 1061. καιρίοις] ἐγκαίροις εὐτυχίαις.

v. 1064. γονίας] γονίας ἄνεμος ὅταν ἐξ εὐδίας κινηθῇ χαλεπὸν πνεῦμα.

SCHOLIA

IN

EUMENIDES.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓῼΔΙΑΣ

Ἡ ΕΠΙΓΡΑΦΕΤΑΙ

ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ.

ὈΡΕΣΤΗΣ ἐν Δελφοῖς περιεχόμενος ὑπὸ τῶν Ἐριννύων βουλῇ Ἀπόλλωνος παρεγένετο εἰς Ἀθήνας, εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς· ἧς βουλῇ νικήσας κατῆλθεν εἰς Ἄργος. Τὰς δὲ Ἐριννύας πραΰνας προσηγόρευσεν Εὐμενίδας. Παρ' οὐδετέρῳ * κεῖται ἡ μυθοποιΐα.

v. 1. πρεσβεύω] A. προτιμῶ.

πρῶτον μὲν εὐχῇ] Γ. Ἡ εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐκ μονοστροφικῆς ἐστι περιόδου καὶ ἑξῆς ἐκ συνεχοῦς διπλῆς. Οἱ δὲ στίχοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρλέ. Μετὰ δὲ τὸν ρις' τὸν ριη', τὸν ρκ', τὸν ρηβ' κώλου τμήματα ιδ', ἃ μονόμετρά ἐστι βραχυκατάληκτα. Μετὰ δὲ τὸν ρκδ' ἕτερα β' κῶλα· ὧν τὸ ἓν δίμετρον βραχυκατάληκτον· τὸ δὲ ἕτερον ἑφθημιμερὲς, ἐκ τριβραχέων. Εἰ δὲ τροχαϊκὰ τὰ κῶλα ταῦτα εἴποις, οὐκ ἂν ἁμάρτοις. Ὁ δὲ τελταῖος·

Ἔπου μάραινε δευτέροις διώγμασιν.

v. 2. τὴν πρωτόμαντιν Γαῖαν] A. Πίνδαρός φησι πρὸς βίαν κρατῆσαι Πυθοῦς τὸν Ἀπόλλωνα· διὸ καὶ ταρταρῶσαι ἐζήτει αὐτὸν ἡ Γῆ †.

v. 3. τὸ μητρὸς] ἢ τῆς κοινῆς μητρὸς πάντων, ἢ τῆς Θέμιδος.

v. 5. λάχει] κλήρῳ.

v. 7. γενέθλιον δόσιν] ἀντὶ τοῦ ὀπτήριον θεασαμένη τὸν τῆς ἀδελφῆς ἑαυτῆς Λητοῦς παῖδα δέδωκε συγγενικὴν δόσιν.

v. 8. ὄνομ' ἔχει] ἀπόδειξις αὕτη τῆς δωρεᾶς οὐκ ἀχάριστος.

* Hic omissa sunt Sophoclis et Euripidis nomina, quorum apud neutrum hanc fabulam reperiri Scholiastes significat.

† Quæ hic in Edd. sequuntur Ἐπαφρόδιτος etc. de Stanleii sententia transtuli ad schol. in v. 16.

v. 9. Δήλιαν τε χοιράδα] τὴν Κύνθον. Διὰ δὲ τοῦ χοιράδα σχεδὸν τὴν αἰτίαν φησὶ δι' ἣν ἀπέλιπεν Ἀπόλλων, ἐκκλίνων τὸ εὐτελὲς τοῦ χωρίου. Ἄλλως. Δηλίαν τε χοιράδα, τὴν στρογγύλην.

v. 11. ἐς τήνδε γαῖαν] χαριζόμενος [Ἀθηναίοις καταχθῆναί φησιν ἐκεῖσε], Ἀπόλλωνα κἀκεῖθεν τὴν περιπομπὴν αὐτῷ εἶναι. Ὁ δὲ Πίνδαρος ἐκ Τανάγρας τῆς Βοιωτίας.

v. 13. Παῖδες Ἡφαίστου] οἱ Ἀθηναῖοι. Θησεὺς γὰρ τὴν ὁδὸν ἐκάθηρε τῶν λῃστῶν· καὶ ὅταν πέμπωσιν εἰς Δελφοὺς θεωρίδα προέρχονται ἔχοντες πελέκεις ὡς διημερώσοντες τὴν γῆν.

v. 15. τιμαλφεῖ] B. ἐν τιμῇ.

v. 16. Δελφός τε] A. Ἐπαφρόδιτος ἐν ὑπομνήματι Καλλιμάχου αἰτίων β' φησί· Μελανθοῦς τῆς Δευκαλίωνος καὶ Κηφισσοῦ τοῦ ποταμοῦ γίνεται Μέλαινα τοὔνομα. Μελαίνης δὲ καὶ Ποσειδῶνος Δελφὸς, ἀφ' οὗ οἱ Δελφοὶ, ὅς ἐστι τῆς χώρας ἄναξ καὶ κυβερνήτης.

v. 17. κτίσας] ποιήσας. Ἰδίωμα δὲ τοῦτο Αἰσχύλου.

v. 20. τούτους ἐν εὐχαῖς] B. τοῦτο φησὶν, ἐπεὶ δραματική ἐστιν ἡ ποίησις· εἰ δὲ ἦν διηγηματικὴ, εἶπεν ἂν ὁ ποιητής· ταῦτα εἰποῦσα εἰς θρόνον ἐκαθέζετο.

v. 21. Παλλὰς] A.

χ' ἡ Παλλὰς Δελφοί νιν ὅθ' ἱδρύοντο προναίην.

Καλλίμαχος.

v. 22. κωρυκὶς πέτρα] ὁ Παρνασσός.

κωρυκὶς πέτρα] B. πέτραν φησὶ κοίλην τὸν Παρνασσὸν, διὰ τὸ εἶναι δὲ κοῖλον ὄρος λέγεται ἐκεῖ ἀναστρέφεσθαι τοὺς δαίμονας καὶ διὰ τὸ ἄοικον εἶναι.

v. 24. Βρόμιος δ' ἔχει τὸν χῶρον] διὸ εἶπε, δαιμόνων ἀναστροφή.

v. 26. λαγὼ δίκην] A. λαγωοῦ δίκῃ καταπτήξαντι, καὶ μὴ ἀνθισταμένῳ.

λαγὼ δίκην] B. ἤγουν λαγοὶ δειλοί εἰσιν, φησὶν οὖν αὐτὸν λαγωοῦ δίκην ὑποπτήξοντα μὴ ἀντιστῆναι τοῖς πολεμοῖσιν αὐτῷ.

Πενθεῖ] A. Νῦν φησιν ἐν Παρνασσῷ εἶναι τὰ κατὰ Πενθέα ἐν δὲ ταῖς Ξαντρίαις ἐν Κιθαιρῶνι.

v. 27. Ποσειδῶνος κράτος] τὴν Πυθὼ τὴν πρώην Ποσειδῶνος, ὑπὲρ ἧς Καλαύρειαν ἐδέξατο. Καλλίμαχος·

Μίσφα Καλαυρείης ἦλθεν ἐς ἀντίδοσιν.

v. 28. καλοῦσα] καλοῦσα φροιμιάζομαι.

v. 32. ἴτων] ἴτωσαν. Ἀττικώτερον.

v. 34. ἢ δεινὰ λέξαι] B. τὰ δεινά φησιν ἐξέπεμψέ με τοῦ μαντείου, ἰδοῦσα γὰρ Ὀρέστην ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καὶ τὰς Ἐρινῦς κοιμωμένας, ἔξειμι τεταραγμένη.

v. 35. πάλιν μ' ἔπεμψεν] παρ' ὀλίγον ἔρημος ἡ σκηνὴ γίνεται. Οὔτε γὰρ ὁ χορός πω πάρεστιν, ἥτε ἱέρεια εἰς τὸν ναόν.

v. 36. σωκεῖν] διὰ τὸ γῆρας. ἀκταίνειν] κουφίζειν. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ γαυριᾶν καὶ ἀτάκτως πηδᾶν.

v. 38. δείσασα γὰρ] τὰ δεινὰ δείσασα ἐξέπεμψέ με τοῦ μαντείου. Ἰδοῦσα γὰρ Ὀρέστην ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καὶ τὰς Ἐριννύας κοιμωμένας, ἔξεισι τεταραγμένη τετραποδηδὸν ἐκ τοῦ νεώ.

v. 40. ὁρῶ δ' ἐπ' ὀμφαλῷ μὲν] B. Ἐμφατικῶς παρίστησι τὸν νεωστὶ αὐθεντικότα οἱονεὶ τὸν φονεύσαντα, αὐθέντης γὰρ λέγεται ὁ φονευτής.

v. 41. προστρόπαιον] A. ἱκέτην. B. ἱκετεύοντα.

v. 42. στάζοντα χεῖρας] A. ἐμφατικῶς· τοῦτο νεωστὶ αὐθεντηκότα παρίστησι. νεοσπαδὲς] νεωστὶ ἐσπασμένον.

v. 45. ἀργῆτι μάλλῳ] Εἰώθασιν ὅταν ἀσαφές τι εἴπωσιν οἱ ποιηταὶ ἐπεκδιδάσκειν αὐτό. Ὅμηρος (Iliad. ε'. 586.)

Κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους.

ἀργῆτι] B. λευκῷ.

v. 47. εὕδει γυναικῶν] A. ἐπὶ σκηνῆς φαίνεται τὸ μαντεῖον. Ἡ δὲ προφῆτις πρόεισιν ἐπικλήσεις, ὡς ἔθος, τῶν θεῶν ποιησομένη· ἀπροόπτως τι ἰδοῦσα τὰς Ἐριννύας κύκλῳ τοῦ Ὀρέστου καθευδούσας πάντα μηνύει τοῖς θεαταῖς· οὐχ ὡς διηγουμένη τὰ ὑπὸ τὴν σκηνὴν, (τοῦτο γὰρ νεωτερικὸν Εὐριπίδειον) ὑπὸ δὲ τῆς ἐκπλήξεως τὰ θορυβήσαντα αὐτὴν καταμηνύουσα φιλοτέχνως· τὰ δὲ πρῶτε εὐχαὶ καὶ ἐπικλήσεις θεῶν, ἵνα ἀπὸ τῶν εὐφημοτέρων ἄρξηται ἡ προφῆτις. Οἰκονομικῶς δὲ, οὐκ ἐν ἀρχῇ διώκεται Ὀρέστης, ἀλλὰ τοῦτο ἐν μέσῳ τοῦ δράματος κατατάττει, ταμιευόμενος τὰ ἀκμαιότατα ἐν μέσῳ. ἐν θρόνοισιν ἥμενος] τῶν Ἐριννύων.

εὕδει] καθεύδει.

v. 48. ἀλλὰ Γοργόνας λέγω] A. πρὸς τὸ φοβερὸν τῆς ὄψεως.

ἀλλὰ Γοργόνας] B. πρὸς τὸ φοβερὸν τῆς ὄψεως φησὶ γοργείοσι· καὶ γὰρ τὰς Γοργόνας λέγουσι δείματα φέρειν τοῖς ἀνθρώποις, τὸ δὲ ὅλον εἶδον φησὶν αὐτὰς ἐν γραφῇ πτερωτὰς, ἀλλ' οὐχ ἁρπακτικάς.

v. 49. οὐδ' αὖτε Γοργείοισιν] A. ἀλλ' οὐδ' Ἁρπυίας αὐτὰς λέγω· εἶδον γὰρ αὐτὰς ἐν γραφῇ πτερωτάς.

v. 52. βδελύκτροποι] ἅς τις βδελύξαιτο καὶ ἐντραπείη μισήσας· σκυθρωποί.

βδελύκτροποι] B. ἅς ἰδών τις, φησὶ, βδελύξαιτο καὶ τραπείη μισήσας αὐτὰς, ὡς δυσειδεῖς· ἀπὸ γὰρ ὀμμάτων αὐτῶν λείβουσι σταλαγμὸν αἱματηρόν.

v. 54. δυσφιλῆ] A. οἷον αἱματηράν.

v. 55. καὶ κόσμος] ὃν ἔχουσι παρακείμενον ἑαυταῖς.

v. 57. τὸ φῦλον] οὐ δήποτε τοιοῦτον γένος εἶδον.

τὸ φῦλον] B. τὸ γένος, οὐδέποτε φησὶ τοιοῦτον γένος εἶδον, μηδὲ ἴδοιμι.

τῆσδ' ὁμιλίας] A. συνηθείας, συνουσίας, συστήματος.

v. 59. τρέφουσ' ἀνατεὶ] τὸ τῆς ἀνατροφῆς.

τρέφουσ' ἀνατεὶ] B. ἄλλος ἄτης.

v. 60. τἀντεῦθεν] B. ὥστε, φησὶν, εἰ θεραπείας χρεία αὐτῷ μελέσθω τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ γὰρ εἰ θεραπείας χρεία, αὐτός ἐστιν ἰατρὸς, εἰ δὲ μαντείας, πάλιν αὐτός ἐστι τερασκόπος.

v. 62. ἰατρόμαντις] A. ὥστε εἴτε θεραπείας χρεία, ἰατρός ἐστιν· εἴτε μαντείας, τερατοσκόπος· εἴτε καθαρμῶν καθάρσιος.

v. 63. καὶ τοῖσιν ἄλλοις] πόσῳ μᾶλλον τῶν ἰδίων;

v. 64. οὔτοι προδώσω] ἐπιφανεὶς Ἀπόλλων συμβουλεύει Ὀρέστῃ καταλιπεῖν μὲν τὸ μαντεῖον, φυγεῖν δὲ εἰς Ἀθήνας. Καὶ δευτέρα δὲ γίνεται φαντασία. Στραφέντα γὰρ μηχανήματα ἔνδηλα ποιεῖ τὰ κατὰ τὸ μαντεῖον ὡς ἔχει. Καὶ γίνεται ὄψις τραγική· τὸ μὲν ξίφος ἡμαγμένον ἔτι κατέχων Ὀρέστης· αἱ δὲ κύκλῳ φρουροῦσαι αὐτόν. Ἄλλως. οὔτοι προδώσω] πρὸς Ὀρέστην φησίν· ἀπέστη γὰρ ἡ ἱέρεια.

v. 66. οὐ γενήσομαι πέπων] γράφεται π ρ έ π ω ν.

v. 69. γραῖαι, παλαιαὶ παῖδες] παλαιαὶ γὰρ παῖδες διὰ τὸ νέον· ἢ ἐπειδὴ ἄγαμοι καὶ παρθένοι εἰσί. Τὸ ἀλλόκοτον δὲ τῆς φύσεως διὰ τῶν ἐναντίων τραγικώτερον διασύρει.

v. 71. κακῶν δ' ἕκατι] ἕνεκα τοῦ κακοποιεῖν.

v. 75. ἐλῶσι] ἀντὶ τοῦ ἐλάσωσι.

v. 78. βουκολούμενος] περιέπων.

v. 80. ἄγκαθεν] ταῖς ἀγκάλαις.

v. 85. μὴ ἀδικεῖν] B. συνίζησις, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ μ ὴ ἀ μ ε λ ε ῖ ν.

v. 86. ἐπίστα] ἐπίστασαι.

v. 87. σθένος δὲ] τὸ δὲ σὸν σθένος ἀσφαλές ἐστιν εἰς τὸ εὖ ποιεῖν.

v. 90. ἐπώνυμος πομπαῖος] ὅδιος γὰρ ὁ θεός.

v. 91. ποιμαίνων] φυλάσσων.

v. 92. σέβει τοι Ζεὺς] τὸ τῶν ἱκετῶν σέβισμα καὶ δέημα οὐ μόνον τιμᾷ ὁ Ζεύς, ἀλλὰ καὶ σέβει, ὁρῶν αὐτὸ ὁρμώμενον προσηκούσῃ τύχῃ.

σέβει τοι] B. τοῦτο διὰ μέσου.

v. 95. ἐγὼ δ' ὑφ' ὑμῶν] A. Λείπει ε ἰ μ ί. Ὑπὲρ ὧν ἐφόνευσα Ἀγαμέμνονα ἀπώσασθε. Καὶ οἱ ἐμὲ φονεύσαντες οὐκ ἀτιμάζονται. Παιδευτικὰ δὲ ταῦτα. Τὸ γὰρ τοὺς ἐναγεῖς καὶ μετὰ θάνατον ὑπὸ νεκρῶν ἀτιμάζεσθαι, ἱκανῶς ἔχεται παιδεύσεως. Ὁ μὲν Ὀρέστης φυγῇ οἴχεται Ἀθήναζε πυθόμενος· αἱ δὲ Ἐριννύες μόναι καθεύδουσιν ὑπὸ πόνου ἴσως καὶ Ἀπόλλωνος· τοῦ τραγῳδοποιοῦ τοῦτο ἐπιτηδεύσαντος, ἵνα διὰ τούτου ἐμφαίνῃ τὸ ἄγριον αὐτῶν καὶ χαλεπόν. Πᾶς δὲ διεγείρονται; οὐχ ὑπὸ Ἀπόλλωνος, οὐδὲ ὑφ' ἑαυτῶν, ἀλλ' ἐν ἄλλῃ φαντασίᾳ. Ἐφίσταται γὰρ τὸ εἴδωλον Κλυταιμνήστρας καὶ μεμψάμενον ἀνεγείρει. Ὥστε ποικίλαις φαντασίαις πεπύκνωται.

v. 98. ἀλῶμαι] B. πλανῶμαι.

v. 99. ἔχω μεγίστην] A καὶ σφαγεῖσα αἰτῶμαι ὑπ' αὐτῶν τῶν περὶ Ἀγαμέμνονα.

ἔχω μεγίστην αἰτίαν] B. σφαγείσῃ φησὶν αἰτιῶμαι παρ' ἐκείνων, ὡς ὑπὸ τοῦ Ὀρέστου τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ ἀνῃρέθην.

v. 101. μηνίεται] ὀργίζεται.

v. 104. εὕδουσα γὰρ φρὴν] A. ἐν τῷ καθεύδειν ὁ νοῦς ἀκριβέστερον ὁρᾷ, μὴ παραπλανώμενος τῇ θέᾳ. Τραγικώτερον δὲ τὸ εἴδωλον Κλυταιμνήστρας σώζει τὴν σφαγήν.

v. 105. ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρα] Ἡ τῆς φρενὸς μοῖρα οὐ προορᾷ ἐν ἡμέρᾳ.

v. 107. νηφάλια] οἶνος γὰρ οὐ σπένδεται Ἐριννύσιν.

v. 109. ἔθυον ὥραν] ὥραν ἐν ᾗ οὐδεὶς τῶν θεῶν ἐκοινώνει τῆς θυσίας ὑμῖν. Ἐν γὰρ τῷ μεσονυκτίῳ μόναις Ἐριννύσιν ἀπάρχονται.

οὐδενὸς κοινὴν θεῶν] ὅτι ταύταις μόναις ἐν νυκτὶ θύουσιν.

v. 110. ὁρῶ πατούμενα] B. ἀνατετραμμένα.

v. 111. ὁ δ' ἐξαλύξας οἴχεται νεβροῦ δίκην] A. διὰ τὸ πεφευγέναι ἐκ τοῦ νεώ.

v. 112. ἀρκυσμάτων] B. δικτύων.

v. 113. ἐγκατιλλώψας μέγα] A. χλευάσας. Διὰ δὲ τούτων ἐρεθίζει αὐτάς.

v. 117. μυγμὸς] παρεπιγραφή. Τοῦτο δέ ἐστιν ὃ φησιν ὁ ποιητής· (Iliad. δ'. 20.)

— — αἱ δ' ἐπέμυξαν.

Τὸ δὲ ἐγείρεσθαι. Τὰς παρειμένας ὕπνῳ, οὐ πιθανόν. Κατὰ βραχὺ οὖν ἐκ προσβάσεως τὴν ἔγερσιν ποιήσονται.

v. 120. φονεὺς δ' Ὀρέστης] B. ὁ μὲν Ὀρέστης, φησὶν, οἴχεται Ἀθήναζε πυθόμενος. Αἱ δὲ Ἐριννύες μόναι καθεύδουσιν ὑπὸ πόνου ἴσως καὶ Ἀπόλλωνος, τοῦ τραγῳδοποιοῦ τοῦτο ἐπιτηδεύσαντος, ἵνα διὰ τούτου ἐμφανὲς γίνηται τὸ ἄγριον αὐτῶν καὶ χαλεπόν.

v. 121. ὤζεις] Ὡς παρὰ τὸ αἶ αἶ αἰάζειν οὕτω παρὰ τὸ ὢ ὢ ὤζειν.

v. 122. τί σοι] τί οὖν μέλλεις τὸ σὸν ἔργον ἀνύειν;

v. 123. συνωμόται] συνωμοσίαν ποιήσαντες κατεκοίμισαν ὑμᾶς.

v. 124. ἐξεκήραναν παρείλοντο.

v. 125. λάβε, λάβε] ὀνειροπολοῦσα διώκειν Ὀρέστην τοῦτό φησιν.

v. 126. κλαγγαίνεις] B. βοᾷς.

v. 130. ἄλγησον ἧπαρ] οὕτως ἄλγησον ὡς μαστιζόμενος.

v. 131. ἀντίκεντρα] A. ἴσα μαστίγων.

v. 132. ἐπουρίσασα] ἐφορμήσασα τῷ Ὀρέστῃ. Οἰκεῖον δὲ τῷ πνεύματι τὸ ἐ π ο υ ρ ί σ α σ α.

v. 133. κατισχναίνουσα] ἐκλεπτύνουσα, πυρετῷ ἀναλίσκουσα, ὡς δοκεῖν ἀτμοὺς ἀνιέναι ἀπὸ τῆς γαστρὸς αὐτοῦ.

v. 135. ἔγειρ' ἔγειρε] ἀναστήσει αὐτὰς οὐκ ἀθρόως, μιμούμενος ἐμφατικῶς τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλ' ἐγείρεταί τις πρώτη, ὥστε μὴ ἀθρόως τὸν χορὸν φθέγξασθαι.

ἔγειρ' ἔγειρε] Γ. ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων σποράδην κειμένων ιβ'· Κώλων δὴ ἀντισπαστικῶν μονομέτρων καὶ διμέτρων καὶ τριμέτρων καταληκτικῶν καὶ ἀκαταλήκτων καὶ βραχυκαταλήκτων κθ'. Ὧν τελευταῖος·

Μιάστορ' ἐκείνου πάσσεται.

v. 137. ματᾷ] Α. μάταιον γίνεται.

v. 139. ἢ πολλὰ] κομματικῶς ἕκαστον κατ' ἰδίαν προενεκτέον. Αἱ γὰρ διακοπαὶ πρόσφοροι τοῖς πάθεσιν.

v. 140. ἐπάθομεν] λείπει δ ε ι ν ά.

v. 141. ἄφερτον] ἀφόρητον κακὸν ἐπάθομεν.

v. 145. καθιππάσω] κατεπολέμησας.

v. 147. τοκεῦσιν πικρὸν] Β. συλληπτικῶς χρὴ λέγεσθαι τὸν μητραλοίαν.

v. 151. ἔτυψεν] Α. ὡς ἡνίοχος ἔτυψέ με.

v. 153. λοβὸν] λοβὸς μέρος τοῦ ἥπατος.

v. 154. μαστίκτορος] λείπει τὸ ὡ ς.

v. 156. τὸ περιβαρὺ] οὐ τὸ τυχὸν, ἀλλὰ περισσῶς βαρύ.

κρύος ἔχειν] ἡμᾶς φησι.

v. 158. τὸ πᾶν δίκα πλέον] παρὰ τὸ δίκαιον τὸ πᾶν ἔχοντες.

v. 159. θρόνον] τὸν θρόνον, οὗ Ὀρέστης καθῆτο, πάρεστιν ὁρᾷν φονολειβῆ ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς ὅλον. Τὸ δὲ γ ᾶ ς ὄ μ φ α λ ο ν, ἀντὶ τοῦ, τὸ ἐν Πυθοῖ. Διὰ δὲ τούτων ἀποσκευάζειν δοκοῦσι τῆς ἐπικουρίας Ὀρέστου τὸν θεόν.

v. 162. προσδρακεῖν αἱμάτων] Λείπει ὁ κ α ὶ, ὥστε τὸν ὀφθαλμὸν ἔχειν αἱμάτων ἄγος ἐπαίροντα.

v. 166. αὐτόκλητος] αὐτὸς αὑτὸν καλέσας ἐπὶ τῷ μίαναι τὸν ναόν.

v. 167. παρὰ νόμων] Β. ἔξω νόμων. τίων] τιμῶν.

v. 168. παλαιγενεῖς] Β. ἡμᾶς δηλονότι, ὅσον τὸ ἐπί σοι ἀναιρήσας καὶ φονεύσας.

φθίσας] Α. ἡμᾶς, ὅσον ἐπί σοι.

v. 170. ὑπαί τε γᾶν] Β. ὑπὸ γῆν.

v. 172. ποτιτρόπαιος] Α. προστρόπαιος, ἀντὶ τοῦ ἐναγής.

ποτιτρόπαιος] Β. προστρόπαιος, ἱκέτης.

ἕτερον ἐν κάρᾳ] Α. ὢν ἐναγὴς ἐν τῷ κάρᾳ ἑαυτοῦ, ἕτερον μιάστορα λήψεται καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ δίκας ἡμῖν δώσουσιν.

v. 174. ἔξω κελεύω] Γ. Εἴσθεσις διπλῆς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ξε'. Ὧν τελευταῖς·

Αὐτοῦ φυλάσσων ἀναμένω τέλος δίκης.

v. 175. χωρεῖτε] Β. Τὸ μὲν πρῶτον πρὸς πάσας ὁ λόγος, ἑξῆς δὲ πρὸς μίαν ἀποδίδοται.

v. 176. πτηνὸν ἀργηστὴν ὄφιν] Α. τραγικώτερον ὄφιν εἶπε τὸ βέλος διὰ τὸν ἰόν· πτηνὸν δὲ διὰ τὸ ἐπτερῶσθαι. Τὸ μὲν πρῶτον πρὸς πάσας ὁ λόγος, πρὸς μίαν δὲ ἑκάστην νῦν.

πτηνὸν] Β. ταχύν. ἀργηστὴν] λευκόν. ὄφιν] βέλος.

v. 177. θώμιγγος] Α. νευρᾶς.

v. 178. ἀνθρώπων ἀφρὸν] τὸ αἷμα μέλανα ἀφρὸν εἶπεν. Οὐ δήπου τὸ ἔμφυτον αὐτῶν,

(ἀναίμονες γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ) ἀλλὰ τὸ ἀπ' ἀνθρώπων ἠθροισμένον· ὡς τούτῳ τροφῇ χρωμένων αὐτῶν.

v. 179. θρόμβους] τὰς πήξεις τοῦ αἵματος.

v. 181. καρανιστῆρες] αἱ ἀποκεφαλίζουσαι.

v. 183. χλοῦνις] ἡ ἀκμαῖα ἀποκοπὴ, παρὰ τὴν χλόην, ἢ ἐπεὶ χλοῦνις ὁ σῦς κάπρου δὲ συνεχῶς εὐνουχίζονται, διὰ τοῦτο τὴν ἀποκοπὴν συϊκὴν εἶπεν οὐκ ἀνθρωπίνην. ἀκρωνία] ἐκτομὴ μορίων.

v. 184. λευσμὸν] κακῶν ἄθροισιν, ἢ λευκοβολίαν. Ἡρωδιανὸς δὲ τὸ σύστημα καὶ ἄθροισμα.

v. 185. ὑπὸ ῥάχιν] ἔνθα ἀνασκολοπίζονται.

v. 186. ἑορτῆς] εἰρωνικῶς, ἀντὶ τοῦ διατριβῆς.

v. 187. τρόπος μορφῆς] ἀντὶ τοῦ διὰ τῆς μορφῆς ὑμῶν ἡ κακία τῶν τρόπων ὑμῶν διαδείκνυται.

v. 190. τρίβεσθαι μύσος] προστρίβεσθαι.

v. 191. ἄνευ βοτῆρος] μόναι, ὡς ἀνήμερα θηρία.

v. 194. αὐτὸς σὺ τούτων] οὐχ ἐπικοινωνεῖν τῇ αἰτίᾳ, ἀλλὰ τοῦ παντὸς σὺ αἴτιος.

v. 198. ἔχρησα] ὥστε δέξασθαι τὸν φονέα.

v. 201. τὰς προπομποὺς] ἠθικεύσαντο, τὰς διωκτρίας προπομποὺς εἰποῦσαι.

τὰς προπόμπους] B. Τοῦτο κατ' ἀκκισμὸν εἴρηται, ὁ φασὶν ἰδίωμα, τὰς διωκτρίας προπομποὺς εἰποῦσαι· ἀκκίζειν γάρ φασι τὸ τὰς γυναῖκας ἰδιωματιεύεσθαι καὶ σεμνολογεῖν.

v. 202. μολεῖν] B. ὑμᾶς δηλονότι.

v. 206. τί γάρ; γυναικὸς] A. τί προστέταχθε ποιεῖν παρὰ ἀνδροφόνου γυναικός.

v. 207, αὐθέντης] ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος φόνος οὐκ ἦν αὐθέντης, ὅ ἐστι, μιαρός;

v. 218. ἡσυχαιτέραν] B. δολιωτέραν.

v. 224. λέγῃ] B. ὀνομάζῃ.

v. 225. αἷμα μητρῷον] A. ἡ δίκη τοῦ μητρῴου αἵματος.

v. 229. μῆνις] μή τοι τὶ θεῶν μήνιμα γένωμαι.

v. 232. προστροπαῖον] ἀκάθαρτον.

v. 233. προστετριμμένον] κατ' αὐτῶν ἐπελθόντα.

v. 234. ἄλλοισιν οἴκοις] ἄλλοις προστριψάμενον τὸ μῦσος.

v. 240. φραδαῖς] ταῖς ἐννοίαις.

v. 241. τετραυματισμένον] ὡς αὐτόχρημα αἵματος ὄντος Ὀρέστου, καὶ μιαίνοντος τὴν γῆν, ἧς ἐφάψηται. Τὸ μὲν ἀποῤῥεῖν τὸ αἷμα παραδοξολογίας ἐστὶ τραγικῆς. Ὅρα δὲ μὴ ἐκβαίνῃ τὴν πίστιν, ὁ ἀπὸ Ἄργους εἰς Δελφοὺς ἥκων, εἶτα ἐκεῖθεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἔτι αἷμα στάζων ἀπὸ τοῦ ξίφους. Φαντασία οὖν ἀμήχανος· ἀλλὰ καὶ συγκέχυται τῇ παραδοξολογίᾳ.

v. 243. ἀνδροκμῆσι] μεγαλοκμῆσι.

v. 244. σπλάγχνον] τὸ ἡμέτερον.

v. 245. ἀπτέροις] ὅτι μὴ πτερωτὰς εἰσήγαγεν αὐτάς.

v. 247. καταπτακὼς] καταψήξας πρὸς τῷ ἀγάλματι.

v. 248. προσγελᾷ] προσσαίνει. B. θέλγει καὶ προσέρχεται.

v. 249. ὅρα, ὅρα] τὸ αὐτὸ πρόσωπόν ἐστι.

v. 252. ἀτίτας] ἀτιμώρητος.

v. 254. πλεχθεὶς θεᾶς] ἀνθ' ὧν ἡμῖν χρεωστεῖ, πρόσφυξ θέλει γενέσθαι τῆς θεοῦ.

v. 256. οὐ πάρεστιν] οὐ πάρεστιν αὐτῷ νικῆσαι ἡμᾶς.

v. 257. δυσαγκόμιστον] τὸ ἅπαξ χυθὲν αἷμα, δυσίατον.

v. 258. τὸ διερὸν] πᾶν διερὸν ἐκκεχυμένον εἰς τὴν γῆν, δυσαγκόμιστον. Τοιοῦτο οὖν καὶ τὸ αἷμα. Ἄλλως. Διερὸν, τὸ βρέξαν τὴν γῆν.

v. 259. ῥοφεῖν] καταπίνειν.

v. 260. πέλανον] θρόμβον αἵματος.

v. 268. εὔθυνος] δικαστής.

v. 270. δελτογράφῳ] ἐφορᾷ δὲ πάντα, ἀναγραφόμενος αὐτὰ τῇ ἰδίᾳ δέλτῳ.

v. 271. ἐγὼ, διδαχθεὶς] διδαχθεὶς πολλοὺς καθαρμούς. Ὅ ἐστι, τηλικαῦτα ἀψυχήσας, ἃ πολλῶν ἐδεήθη καθαρμῶν. Ἄλλως. Οἱ ἐναγεῖς οὔτε ἐν ἱερῷ προσῄεσαν, οὔτε προσέβλεπον, οὐδὲ διελέγον τό τινι καὶ παρ' Εὐριπίδῃ·

Τί σιγᾷς ; μῶν φόνον τιν' εἰργάσω * ;

Ἐπεὶ Ὀρέστης μέλλει διαλέγεσθαι, δοκῶν ἔτι ἐναγὴς εἶναι. Ἐγώ, φησι, διδαχθεὶς σὺν κακῷ τῷ ἐμαυτοῦ, καὶ οἷον διδασκάλοις χρησάμενος ταῖς ἐμαῖς συμφοραῖς, ἐπίσταμαι καὶ σιγᾶν καὶ λαλεῖν ὅπου δεῖ ἑκατέρου καιρὸν γινώσκων.

v. 275. βρίζει] κοιμᾶται.

v. 276. ἔκπλυτον] ἐκκεκαθαρμένον.

v. 280. ἀβλαβεῖ ξυνουσίᾳ] ἐβλάπτοντο γὰρ οἱ μυσαροὶ ξυντυγχάνοντες.

v. 285. αὐτόν τε] λείπει ε ἰ μ ί. καὶ τὸν Ἀργεῖον λεὼν] ὡς τότε συμμαχούντων Ἀργείων Ἀθηναίοις.

v. 288. Τρίτωνος] ὅτι διὰ τοῦτο οἴεται αὐτὴν Τριτογένειαν.

v. 289. τίθησιν ὀρθὸν] καταβάλλει γὰρ ἢ ὀρθοῖ.

v. 291. θρασὺς ταγοῦχος] ὡς θρασὺς ἡγεμών. Ἁρμόττουσα δὲ ἡ εὐχή· δεῖται γὰρ ἐδρανοῦς βοηθοῦ.

v. 293. ὅπως γένοιτο] τὸ ἑξῆς· ἔλθοι, ὅπως γένοιτο.

v. 297. ἀναίματον] ὁ μηδὲ αἷμα σχήσων ἐξ ἡμῶν, ἀλλὰ γεννησόμενος σκιά· ῥοφήσομεν γάρ σου τὸ αἷμα· ἢ ἐ ν α ί μ α τ ο ν, ἀντὶ τοῦ· ζῶντα σε νεκρὸν ποιήσομεν.

v. 298. οὐδ' ἀντιφωνεῖς] οὐκ ἀποκρίνῃ· ἢ ἀντὶ τοῦ· οὐδὲ ἀντιφωνήσεις μοι· ἀλλὰ καὶ βουλομένου λαλεῖν τὸ φθέγμα σου δεθήσεται.

v. 302. Ἄγε δὴ] ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν ιέ. Ὧν τὰ μὲν ἐστι δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ καὶ ἤτοι ἑφθημιμερῆ, τὰ δὲ πενθημιμερῆ, τὰ δὲ μονόμετρα.

v. 303. Μοῦσαν στυγερὰν] Α. ὡς ἐπὶ νεκρῷ.

v. 305. λάχη] τοὺς κλήρους ἡμῶν. Ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ δ ε δ ό κ η κ ε· δεδόκηκεν ἡμῖν λέξαι τίνα τρόπον τὰ κατ' ἀνθρώπους λάχη ἐφοδεύομεν.

v. 306. ἐπινωμᾷ στάσις] ἐπισκοπεῖ. Στάσις δὲ τὸ σύστημα.

v. 313. χεῖρας φονίας ἐπικρύπτει] τὸν φόνον κρύψαι θέλει.

v. 314. τοῖσι θανοῦσιν] τοῖς ἀναιρεθεῖσι.

v. 317. μᾶτερ] ἐπεὶ ὑπὲρ τῆς μητρὸς Ὀρέστου ἀγωνίζονται, οἰκείως τὴν μητέρα ἑαυτῶν ὀνομάζουσι.

μᾶτερ ἅ μ' ἔτικτες] Γ. Ἡ μονοστροφικὴ αὕτη περίοδος κώλων ἐστὶ χοριαμβικῶν κδ'. Ὧν τὰ μὲν εἰσιν ἡμιόλια· τὰ δὲ δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα· τὰ δὲ τρίμετρα. Ὧν τελευταῖον·

— μικτὸς αὔων βροτούς.

v. 318. καὶ δεδορκόσι] Α. ζῶσι καὶ θανοῦσιν ἔκδικον.

v. 322. ματρῷον ἅγνισμα] τὸν τῷ ἰδίῳ θανάτῳ ἀφαγνιοῦντα τὸν φόνον τῆς μητρός. Ἅγνισμα δέ τινες εὐφήμως τὸ μόλυσμα. ματρῷον] Β. μητρῷον· ἐστὶ δὲ συνίζησις.

* Fragm. ex incerta tragœdia (ed. Beck CCI.)

v. 326. φρενοδαλὴς] παρακίνησις τῶν φρενῶν.

v. 327. ὕμνος ἐξ Ἐριννύων] Ἐπὶ Ὀρέστῃ δὲ μέλλοντι θύεσθαι, λεχθήσεται ὕμνος ἐξ ἡμῶν, ὡς ἐπὶ ἱερείῳ. π α ρ α κ ο π ἁ, ἤγουν ὃς αὐτοῦ τὰς φρένας παρακόψει.

v. 328. δέσμιος φρενῶν] ὁ δεσμεύων αὐτοῦ τὰς φρένας. ἀφόρμικτος] οὐ γὰρ σὺν ὀργανικοῖς μουσικοῖς γίνεται οὗτος ὁ ὕμνος.

v. 329. αὔων βροτοὺς] ὁ ξηραίνων τοὺς βροτούς.

v. 330. διανταία] ἡ διαμπὰξ τιμωρουμένη.

v. 332. αὐτουργίαις] αὐτοφονίαις.

v. 334. τοῖς ὁμαρτεῖν] τούτοις ἡμᾶς ἀκολουθεῖν, ἕως ἀποθάνῃ ὁ τοιοῦτος.

v. 335. θανὼν] Λείπει τὸ γ ί ν ε τ α ι· ἵνα ᾖ, οὐκ ἐλεύθερος γίνεται, ἀλλὰ πάλιν κολάζεται.

v. 337. ἐπὶ δὲ τῷ] ἐφύμνιον αὐτῷ χρῆται. Λέγεται δὲ καὶ μεσόφθεγμα.

v. 343. λάχη] γέρα.

γιγνομέναισι λάχη] Γ. ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων χοριαμβικῶν νϛ΄. Ὧν τὰ μέν ἐστιν ἡμιόλια, τὰ δὲ δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα· τὰ δὲ τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα. Ὧν τελευταῖον·

Τάξω γ' ἔχουσα καὶ δυσήλιον κνέφας.

ὃς μόνος ἰαμβικός ἐστι τρίμετρος.

v. 345. ἀθανάτων ἀπέχειν] Α. μὴ πλησιάζειν ἡμᾶς τοῖς θεοῖς.

v. 348. παλλεύκων] οὐδαμοῦ ὅπου ἑορτὴ καὶ ἀμπεχόνη καθαρὰ πάρειμι.

v. 351. ὅταν Ἄρης] ὅταν τις ἐχθρὸς συγγενὴς ὢν τὸν συγγενῆ φονεύσῃ.

v. 352. τίθασος] οἰκεῖος, φίλος.

v. 353. ἐπὶ τὸν ὦ] διὰ μέσου τὸ ὦ.

v. 355. αἵματος νέου] διὰ τὸ νέον αἷμα τοῦ νεωστὶ εἰργασμένου.

v. 358. ἐμαῖσι λιταῖς] εὔχομαι τοῖς θεοῖς τελέσαι μου τὸ βούλημα καὶ μὴ εἰς μάχην μοι ἐλθεῖν.

v. 362. ἔθνος τόδε] τὸ τῶν φονέων.

v. 366. κατὰ γᾶν μινύθουσιν] καὶ τοὺς ὑψηλοὺς καθαιροῦμεν.

v. 372. τανυδρόμοις] τοῖς τανυδρόμοις αὐτῶν κώλοις ἐπάγουσα τὰ σφαλερά μου κῶλα. Ἢ ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς καὶ τοῖς τανυδρόμοις γίνεται σφαλερὰ τὰ κῶλα, διὰ τὴν ἐπιοῦσαν αὐτοῖς ἄτην δύσφορον ὑπ' ἐμοῦ. Οἷον καὶ τ α χ ύ δ ρ ο μ ο ι οὐ δύνανταί με ἐκφυγεῖν.

v. 374. πίπτων δ' οὐκ οἶδε] περιφρονῶν γὰρ οὐκ αἰσθάνεται τοῦ κακοῦ.

v. 376. κνέφας] σκότος φρενῶν. Τὸ μύσος κνέφας εἴρηκε.

v. 378. πολύστονος φάτις] κακὴ δὲ φήμη περὶ τοῦ οἴκου αὐταῖς λέγεται.

v. 379. εὐμήχανοι] λείπει τὸ ἐ σ μ έ ν. Ἡμεῖς γὰρ εὐμήχανοί ἐσμεν, ἐπιτελεστικαὶ καὶ τῶν κακῶν μνήμονες.

v. 382. δυσπαρήγοροι] οὐ ταχέως παρηγορούμεναι ὑπὸ βροτῶν.

v. 384. λάχη θεῶν] ἀφωρισμένα τῶν θεῶν τῷ προσόντι αὐτοῖς σκότει. Ἄλλως. Μετερχόμεναι λάχη, ὑπὲρ οὗ τιμώμεθα ὑπὸ θεῶν.

v. 386. δυσοδοπαίπαλα] δυσπαράβατα καὶ τραχέα ζῶσι καὶ τοῖς θνήκουσι.

v. 390. τὸν μοιρόκραντον] τὸν ὑπὸ μοιρῶν καὶ θεῶν τετελεσμένον.

v. 391. ἔπι δέ μοι] ἔπεστι.

v. 394. πρόσωθεν ἐξήκουσα] Ἐπὶ σχήματος ἔρχεται.

πρόσωθεν ἐξήκουσα] Γ. Εἴσθεσις διπλῆς· μονοστροφικῆς συνεχοῦς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ϟβ΄. Ὧν τελευταῖος·

Ὅρκον περῶντας μηδὲν ἔκδικον φρέσιν.

v. 395. ἀπὸ Σκαμάνδρου] Α. Μιτυληναῖοι ἐμάχοντο πρὸς Ἀθηναίους περὶ πόλεως Σι-

γείου· ἔδοξεν οὖν μονομαχίᾳ λῦσαι τὸν πόλεμον· καὶ ὑπὲρ μὲν Μιτυληναίων ἐπολέμει Πιττακὸς, ὑπὲρ δὲ Ἀθηναίων, Φρύνων. Ἡττηθέντος δὲ Φρύνωνος διελύθη τὰ τῆς μάχης. Ἔοικεν οὖν παρορμᾶν Ἀθηναίους ὁ Αἰσχύλος εἰς τὸ ἀντέχεσθαι πάλιν Σιγείου, λέγων τὴν θεὸν ἐκεῖθεν ἐληλυθέναι.

καταφθατουμένην] καταφθάνουσαν.

v. 401. κόλπον αἰγίδος] ὡς ἀρμένῳ χρωμένη τῇ αἰγίδι.

v. 407. σπαρτῶν γένει] τῶν σπειρομένων.

v. 410. ἄμορφον] ἄμορφος οὖσα οὐ δυνήσῃ με ἐφ' οἷς εἶπον ἀντιψέξαι.

v. 413. αἰανῆ] σκοτεινά. Ἢ θρηνητικὰ καὶ αἰάζειν ποιοῦντα.

v. 415. ἐπωνύμους] τὰ ἐπώνυμα οἷς καλεῖσθε.

v. 420. ὅπου] ἐν τῷ ᾅδῃ.

v. 421. ἐπιῤῥοιζεῖ] ἐπιβοᾷς, ἐπιβάλλεις.

v. 423. ἄλλης ἀνάγκης] ἐν ἐρωτήσει· μὴ ἐξ ἀνάγκης τοῦτο πεποίηκε;

v. 425. δυοῖν παρόντοιν] ὑμῖν μὲν κατηγορεῖν· ἐκείνῳ δὲ ἀπολογεῖσθαι·

Μηδὲ δίκην δικάσῃς πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς.

Ἄλλως· δυοῖν, σοῦ καὶ Ὀρέστου.

v. 426. ἀλλ' ὅρκον οὐ δέξαιτ' ἂν] μὴ πρότεινε αὐτῷ ὅρκον, καὶ διὰ τοῦτο θέλε νικᾶν. Οὕτως, φησὶ, φανερόν ἐστι τὸ κατ' αὐτὸν, ὡς μήτε αὐτὸν δύνασθαι ὀμόσαι, ὅτι οὐκ ἔστι τοιοῦτος, μήτε θέλειν ἡμᾶς ὅρκον αἰτῆσαι, εἰ δικαίως αὐτὸν κολάζομεν.

v. 429. ὅρκοις τὰ μὴ δίκαια] οὐκ ὀφείλει ὁ ἀδικῶν ὅρκῳ φεύγειν τὴν κατηγορίαν, ἐπιορκήσει γάρ.

v. 432. ἐπαξίων] ἀξίων οὖσαν γονέων.

v. 435. ψόγον] ἀντὶ τοῦ ἔ γ κ λ η μ α.

v. 438. προσίκτωρ] ὃν τρόπον κἀκεῖνος προσεκάθητο τῷ ναῷ τοῦ Διὸς καθαρισθησόμενος. Πρῶτος γὰρ Ἰξίων, φόνον ποιήσας, ἐκαθαρίσθη ὑπὸ Διός.

v. 439. ἀμείβου] ἀποκρίνου μοι τὸ εὔγνωστον.

v. 442. προστρόπαιος] ἐναγής.

v. 445. παλαμναῖον] φονέα.

v. 449. οἴκοισι] καὶ εἰς οἶκον εἰσῆλθον, καὶ ὑδάτων μετέλαβον.

v. 450. φροντίδα] τὴν τοῦ μύσους.

v. 453. ἁρμόστορα] διάκτορα, βασιλέα.

v. 454. ξὺν ᾧ σὺ] διὰ τούτων φιλοποιεῖται τὴν θεόν.

v. 456. κελαινόφρων] δολιόφρων.

v. 457. ποικίλοις ἀγρεύμασι] τῷ πέπλῳ.

v. 458. λουτρῶν ἐξεμαρτύρει] ἐκήρυττε τὸν διὰ τῆς ἐπιχύσεως τῶν λουτρῶν γενόμενον αὐτῷ φόνον. Λέγεται γὰρ μετὰ τὸ φονεῦσαι γυμνὸν ἐξαγαγεῖν καὶ δεῖξαι τοῖς πολίταις.

v. 462. καὶ τῶνδε κοινῇ] πάντων. Τοῦτο δὲ πρὸς τό· (v. 420.)

Ἄλλης ἀνάγκης οὔτινος τρέων κότον.

v. 466. τάδ' αἰνέσω] τὰ κατὰ τὴν κρίσιν ἀποβαίνοντα, ὁποῖα ἂν ᾖ, ἐπαινέσω.

v. 467. εἴ τις οἴεται] εἴ τις οἴεται τὸ πρᾶγμα τόδε βροτὸς δικάζειν, μεῖζον ἢ κατὰ ἀνθρώπους οἴεται. Ἐμοὶ δὲ περὶ φόνων δικάζειν οὐχ ὅσιον.

v. 469. ὀξυμηνίτους δίκας] φόνους ἐφ' οἷς ταχέως μηνίουσιν Ἐριννύες.

v. 470. κατηρτυκὼς] τέλειος τὴν ἡλικίαν. Τοῦτο δὲ ἀπὸ τῶν ζώων.

v. 471. ἀβλαβὴς δόμοις] διὰ τούτου ἐλπίδας αὐτῷ χρηστὰς ὑποτίθησιν.

v. 472. αἱροῦμαι πόλει] δέχομαι ἐν τῇ πόλει.

v. 473. οὐκ εὐπέμπελον] εὐπαραίτητον, εὐχερῆ, εὐάρεστον. Δυσάρεστοι φύσει εἰσὶν αὗται.

v. 474. τυχοῦσαι] ἀντὶ τοῦ τυχουσῶν.

v. 478. πέμπειν δὲ] πέμπειν αὐτὰς ἀμηνίτως, δυσχερές ἐστιν ἐμοί.

v. 479. ἐπέσκηψεν τόδε] ὡς σκηπτὸς ἐπῆλθεν.

v. 480. φόνων δικαστὰς ὁρκίων] οἷον ἐνόρκους δικαστὰς ἐγὼ θήσω.

v. 481. εἰς ἅπαντ' ἐγὼ θήσω χρόνον] διετέλεσε γὰρ τὸ Ἀρειοπαγιτικὸν συνέδριον.

v. 482. ὑμεῖς δὲ μαρτύρια] ὑμεῖς δὲ ὅρκους αὐτὸν αἰτήσατε.

v. 484. τῶν ἐμῶν τὰ βέλτατα] τὰ βέλτιστα.

v. 486. ὅρκον περῶντας] ὅρκον διδόντας.

v. 487. νῦν καταστροφαὶ] Ἀθηνᾶ ἀπῆλθεν εὐτρεπίσαι δικαστάς. Ὁ δὲ Ὀρέστης ἱκετεύων μένει. Αἱ δὲ Ἐριννύες φρουροῦσιν αὐτόν. Μέλος δὲ οἰκεῖον ᾄδουσι τῇ ἑαυτῶν προαιρέσαι.

νῦν καταστροφαὶ] Γ. Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων ἰαμβικῶν οβ'. Ὧν τὰ μέν ἐστιν ἡμιόλια· τὰ δὲ, δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα καὶ βραχυκατάληκτα· τὰ δὲ τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα καὶ βραχυκατάληκτα. Ὧν τελευταῖον·

Ὤλετ' ἄκλαυστος, ἄϊστος.

v. 491. ἤδη τόδ' ἔργον] Α. τὸ μητροκτονεῖν.

v. 496. βροτοσκόπων] τῶν τοὺς βροτοὺς σκοπούντων.

v. 497. μαινάδων] ἡμῶν, δηλονότι.

v. 499. πάντ' ἐφήσω μόρον] Οὐκέτι τινὰ μὲν ἔννομον ἡγήσομαι, μόρον, τινὰ δὲ οὔ· ἀλλὰ πάντα ἐφήσω μόρον, ὅπως τις βούλεται ἀναιρεῖν. Οὐ τιμωρήσω τοῖς ἀδικουμένοις, ἀλλὰ συγχωρήσω ἀλλήλους ἀναιρεῖν.

v. 500. πεύσεται δ' ἄλλος] ἀεὶ τὰ ἀλλήλων ἀκούσονται, καὶ οὐ γίνεται κακῶν ἀνάπαυσις.

v. 502. ὑπόδοσιν] διαδοχήν.

v. 504. μάταν παρηγορεῖ] παθὼν δέ τις μάτην ἑαυτὸν παραμυθεῖται τῇ εἰς ἡμᾶς ἐλπίδι. Ἢ ἕκαστος δὲ τῶν φονέων παρηγορηθήσεται. Τλήμων γὰρ ὁ ἀναιδὴς, ἢ δ' ὧδε τλήμων.

v. 505. κικλησκέτω] ἡμᾶς δηλονότι.

v. 507. θρεούμενος] θρεῶν.

v. 510. ταῦτά τις] ἀναιρούμενος πατὴρ ἢ μήτηρ ὑπὸ παιδός.

v. 513. πιτνεῖ δόμος δίκας] ἐπειδήπερ ἔλωλε τὸ δίκαιον.

v. 514. τὸ δεινὸν] οὐ πανταχῇ τὸ δεινὸν ἀπεῖναι φρενῶν δεῖ.

v. 518. σωφρονεῖν] ὥστε καθήμενον ὑπὸ στένει συμφρονεῖν. Ὡς εἰ ἔλεγεν ὑπὸ τῷ δέει. Ἔστι δὲ ἀπ' εὐθείας τῆς τ ὁ σ τ ὲ ν ο ς.

v. 519. ἐν φάει] λαμπρότητι καὶ ὀρθότητι φρενῶν.

v. 524. μήτε δεσποτούμενον] ἀλλὰ τὸν ἠρέμα τούτων ἐφαπτόμενον· παρόσον οἱ μὲν παντάπασι τυραννούμενοι κακῶς βιοῦσιν; οἱ δὲ ἄναρχοι, πονηρῶς.

v. 528. ἄλλα] ἄλλα ἄλλως ἐφορᾷ ὁ θεός· ἐσθ' ὅπη δέος.

v. 529. ξύμμετρον] σύντομον.

v. 531. τέκος] * ὕβριν γεννῶσα. Οἱ γὰρ ἀρξάμενοι τοῦ θείου καταφρονεῖν ὑβρίζουσι τοὺς ἀνθρώπους.

v. 532. ἐκ δ' ὑγιείας] ἐκ τοῦ ὀρθὰς ἔχειν φρένας. Νόσον δὲ φρενῶν τὴν δυσσέβειάν φησιν· ὑγίειαν δ' ἐξ ἧς ἂν εἴη ἡ τιμή· ἐξ ἐκείνης δὲ ὕβρις.

v. 535. τὸ πᾶν] καθολικῶς λέγω τὸ ἐπιφερόμενον.

v. 537. μηδέ νιν] τὴν δίκην.

v. 547. ἀνάγκας ἄτερ] ὁ χωρὶς ἀνάγκης δίκαιος ὤν.

* Hic excidisse videtur δυσσεβείας.

v. 550. τὸν ἀντίτολμον] τὸν τὰ ἐναντία τοῖς εἰρημένοις τολμῶντα. Ἀντὶ τοῦ τὸν ἄδικον.

παραιβάδαν] παραβεβηκότα.

v. 551. παντόφυρτα] πάντοθεν συνηγμένα.

v. 552. καθήσειν] ἀπὸ τῶν χειμαζομένων, τροπικῶς. Ἀντὶ τοῦ ταπεινωθήσεσθαι.

v. 553. πόνος] ἀτυχία.

v. 555. ἀκούοντας οὐδὲν] τοὺς θεούς.

v. 557. γελᾷ] γελᾷ, φησὶν, ὁ δαίμων ἐπὶ τῷ ἀδίκως πάσχοντι· τὸν μηδέποτε προσδοκήσαντα τιμωρεῖσθαι ἰδὼν ἐν μέσῃ τῇ δύῃ ὑπεζευγμένον καὶ χαλινωθέντα. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ λέπαδνον.

v. 560. τὸν πρὶν ὄλβον] τὸν πολυχρόνιον δὲ ὄλβον ἑαυτοῦ προσκρούσας τῷ βραχεῖ τῆς δίκης ὤλετο.

v. 563. κήρυσσε] Κληρώσασα Ἀθηνᾶ τοὺς ἀρίστους ἄγει δικάσοντας. Καθισάντων δὲ αὐτῶν ἐν μέσῳ στᾶσα κελεύει διὰ σάλπιγγος καὶ τοῦ κήρυκος σιωπὴν γενέσθαι, ὡς μὴ ἀρκοῦντος μόνου τοῦ κήρυκος. Ὅρα δὲ πῶς τὰ νέων ἤδη αναχρονίζει. Ἃ γὰρ νῦν γίνεται ταῦτα τὴν Ἀθηνᾶν εἰσήγαγε λέγουσαν. Ἐχρῶντο γὰρ τῇ σάλπιγγι ἀνείργειν τὸ πλῆθος θέλοντες.

κήρυσσε κῆρυξ] Γ. Εἴσθεσις διπλῆς καθόλου. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρμδ΄. Ὧν τελευταῖος·

Σωτήριόν τε καὶ δορὸς νικήφορον.

κατεργάθου] Α. κάτεχε, κώλυε.

v. 568. ἀρήγει] συμφέρει.

v. 569. αἰανῆ] διηνεκῆ· παρὰ τὸ αἰεί.

v. 570. καὶ τῶνδ' ὅπως] τῶν Ἀρεοπαγιτῶν.

v. 571. ὧν ἔχεις] ὧν ἐκληρώθης, δηλονότι μαντείων. Παραφανέντος δ' Ἀπόλλωνος ταῦτά φησιν.

v. 573. καὶ μαρτυρήσων] ὅτι οὐκ ἔστιν ἐναγής· ἐκάθηρα γὰρ αὐτόν.

v. 576. καὶ ξυνδικήσων] σύνδικοι λέγονται οἷς ἴσον μέτεστιν ἐν τῇ δίκῃ τῆς αἰτίας.

v. 579. ὑμῶν τῶν Ἐριννύων.

εἰσάγω δὲ τὴν δίκην] ὅρα τὸ δικαστήριον.

v. 580. ὁ γὰρ διώκων] ὁ κατηγορῶν.

v. 582. πολλαὶ μέν ἐσμεν] Τοῦτο οὐ πρὸς τὰς τρεῖς, ἀλλὰ πρὸς τὸν χορόν· ιε΄ γὰρ ἦσαν.

v. 583. ἔπος δ' ἀμείβου] Ῥητορικῶς πυνθάνονται. Εἰ μὲν ὁμολογοίη, ὑπεύθυνος ἔσται· εἰ δὲ ἀρνοῖτο, ἐλεγχθήσεται. Καὶ Ἀχιλλεὺς πρὸς τοὺς πρέσβεις· (Iliad. XI. 338.)

τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ἀτρείδης --- ---

διὰ γυναῖκα;

v. 586. τριῶν παλαισμάτων] ἐκπέπτωκας. Ἡ μεταφορὰ δέ ἐστιν ἀπὸ τῶν παλαιόντων, οἱ ἐπὶ τοῖς τρισὶ πτώμασιν ὁρίζουσι τὴν ἧτταν.

v. 589. ξιφουλκῷ χειρὶ] πλανᾶται. Αἱ μὲν γὰρ τὴν αἰτίαν τοῦ φόνου πυνθάνονται· ὁ δὲ πρὸς τὸ π ῶ ς, ξίφει, φησίν· ὡς τό· μὴ δι' ἐ μ ὴ ν ἰ ό τ η τ α. (Hom. Iliad. ι΄. 874.)

v. 593. καὶ δεῦρο γ' ἀεὶ] ἕως δεῦρο τὸ ἀ ε ὶ ἐπὶ τοῦ ἕ ω ς τάττουσιν Ἀττικοὶ πολλάκις. Δεῦρο μέν μοι τόνδ' ἀεὶ τείνον λόγον.

v. 594. τάχα] ἀντὶ τοῦ ἴσως.

v. 595. πέμπει πατὴρ] ὡς ὑμῖν ἔπεμψεν ἡ μήτηρ, οὕτω βοηθοὺς κἀμοὶ πέμψει ὁ πατήρ.

v. 597. προσβολὰς] συντυχίας.

v. 598. δίδαξον τοὺς δικάζοντας] Πανούργως φησὶ, μὴ ἡμᾶς δίδασκε, ἀλλὰ τοὺς δικαστάς.

v. 599. ἀνδροκτονοῦσα] ἐμὲ κἀκεῖνον ἠδίκησεν.

v. 600. τοὶ γὰρ σὺ μὲν] Πῶς οὖν λέγεις, ὅτι ἠδίκησέ με; πῶς δ' Ἀγαμέμνονα, ὅπου ἀπέθανε δι' αὐτήν.

v. 601. τί δ' οὐκ ἐκείνην] οὐκ εἰ τέθνηκας, τούτου αἰτία εἶ σύ. Πῶς ἂν ἐδίωκες; ὥστε οὐδὲ ἀποθανοῦσα διὰ τὴν σὴν αἰτίαν ἀπέθανεν.

v. 603. ἐγὼ δὲ μητρὸς] ἐγὼ οὖν ὅμαιμος εἰμὶ τῇ μητρί.

v. 605. ἀπεύχῃ] ἀπαρνῇ.

v. 606. ἤδη σὺ μαρτύρησον] ὡς ἀπορῶν τῆς ἀποκρίσεως. Ἐπεὶ γὰρ ἦλθεν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ δικαίως ἢ μὴ ἀνῃρηκέναι τὴν μητέρα, ἐπὶ τὸν συμβουλεύσαντα θεὸν καταφεύγει. Τραγικὸν οὖν καὶ πρέπον, ὁμοειδές τε τὸ πάντα λέγειν.

v. 612. θεσμὸν] τὸν Ἀρεοπαγιτικόν.

v. 615. ὃ μὴ κελεύσει Ζεὺς] ὥστε ἐμοὶ μὲν Ζεὺς, ἐγὼ δὲ τούτῳ προσέταξα. Οὐκ ἄνευ Διός τὸ γενόμενον.

v. 616. ὅσον σθένει μαθεῖν] ἀντὶ τοῦ· μάθε ὦ βουλή.

v. 617. πιφαύσκω δ' ὔμμε] κελεύω δὲ ἡμᾶς πεισθῆναι τῇ βουλῇ τοῦ Διός.

v. 620. φόνον πράξαντα] ἐκδικήσαντα.

v. 623. τιμαλφούμενον] Συνεχὲς τὸ ὄνομα παρ' Αἰσχύλῳ· δι' ὃ σκώπτει αὐτὸν Ἐπίχαρμος.

v. 629. τὰ πλεῖστ' ἀμείνονα] βελτίονα πλεῖστα ηὐτυχηκότα ἀπὸ στρατείας.

v. 630. δρύτῃ] πυέλῳ, τῇ ὡς σορῷ αὐτῷ γενομένῃ. Παρὰ τὴν δρῦν· ξύλιναι γὰρ αὗται.

κἀπὶ τέρματι] τῶν λουτρῶν δηλονότι.

v. 631. παρεσκήνησεν] πρὸς τὴν συναλοιφὴν τῆς π ε ρ ὶ, καὶ τὴν συζυγίαν τοῦ ῥήματος. ἀτέρμονι] ἀτραχήλῳ.

v. 635. ταύτην τοιαύτην] τὴν Κλυταιμνήστραν. λεὼς] οἱ δικασταί.

v. 637. πατρὸς προτιμᾷ] ὡς λέγεις οὖν, πατέρα προτιμᾷ μητρὸς ὁ Ζεύς.

v. 639. πῶς ταῦτα] οὐ τὸν Δία προέθετο κακῶς εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸν Ἀπόλλωνα ὡς ψευσάμενον βούλεται ἐλέγξαι.

v. 640. ὑμᾶς] ὦ κριταί.

v. 649. πῶς γὰρ τὸ φεύγειν] Ἐκ τῆς Ἀπόλλωνος ἀπολογίας κατακρίνουσιν Ὀρέστην· Εἰ γὰρ τὸν φονέα οὐχ οἷόν τε τὸν φόνον ἀνακαλέσασθαι, πῶς Ὀρέστης φονεύσας ἐλευθερωθήσεται;

ὅρα] σκόπει πῶς δικαιοῖς Ὀρέστην φεύγειν.

v. 656. κύματος] κυήματος.

v. 667. ὁ θρώσκων] ὁ σπερμαίνων.

ἡ δ' ἅπερ ξένῳ] ὡς παρακαταθήκη.

v. 660. πατὴρ μὲν ἂν γένοιτο] γεννήσειεν.

v. 663. ἐγὼ δὲ Παλλὰς] ὦ Παλλάς.

ὡς ἐπίσταμαι] ὅσον δύναμαι.

v. 669. τάδ' αἰανῶς] δι' αἰῶνος.

v. 670. ἐπισπόρους] ἀπογόνους.

v. 671. ἀπὸ γνώμης] ὁ δοκιμάζεται.

v. 675. τί γὰρ πρὸς ὑμῶν] τί τιθεῖσα μέμψιν παρ' ὑμῶν οὐχ ὑπομενῶ.

v. 683. φθόνον] μῆνιν.

v. 684. πόπτολιν] τὸν Ἄρειον πάγον· Ἐν αὐτῷ γὰρ ἐστρατοπέδευσαν. Σημείωσαι ὅτι πρώτη ἐπὶ Ὀρέστῃ γέγονε δίκη ἐν τῷ Ἀρείῳ πάγῳ.

v. 687. ἐν δὲ τῷ σέβας] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γ ά ρ.

v. 688. μὴ ἀδικεῖν] συνίζησις.

v. 694. βουλεύω] συμβουλεύω τοῖς ἐμοῖς πολίταις δημοκρατεῖσθαι μὲν, ὑπὸ φόβον δὲ μὴ εἶναι.

v. 702. εὑδόντων ὕπερ] τῶν ἀποθανόντων.

v. 715. προστροπαῖς Ἰξίονος] καθάρας τὸν πρωτομυσῆ Ἰξίονα.

v. 716. ἐγὼ δὲ μὴ τυχοῦσα] ἐπ' ἀπειλὰς τρέπονται ἀφεῖσαι τὴν δικαιολογίαν.

v. 727. ἐμῇ τὸν ἰὸν] ἐκβάλλεις τὴν ὀργὴν, οὐδὲν δυναμένη βλάψαι τοὺς ἐχθρούς.

v. 728. καθιππάζῃ] κατατρέχεις.

v. 730. ὡς ἀμφίβουλος οὖσα] ἀμφιβάλλουσα. Τέως γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ ἔχω τὸ ὀργίζεσθαι.

v. 732. τήνδ' ἐγὼ προσθήσομαι] ἐγὼ προσθήσω τὴν ἐσχάτην ψῆφον. Ἢ ὅτι ἂν ἴσαι γένωνται, νικᾷ ὁ κατηγορούμενος.

v. 740. ὅσοις δικαστῶν] ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀρεοπαγιτῶν λ' καὶ εἷς.

v. 743. νῦν ἀγχόνης μοι] νῦν μοι ζωὴ ἢ θανάτου τέλος.

v. 744. ἢ πρόσω τιμὰς] ἢ τὰς πρώην ἔχειν τιμάς.

v. 746. ἐν διαιρέσει] διακρίσει τῶν λευκῶν καὶ μελαινῶν.

v. 747. γνώμης δ' ἀπούσης] γνώμης, ἀντὶ τοῦ· ψ ή φ ο υ. Ὁ τρόπος συνεκδοχὴ, ἀπὸ τοῦ προηγουμένου τὸ ἀκόλουθον· τὸν γὰρ μέλλοντα βάλλειν ψῆφον δεῖ πρῶτον ἐν γνώμῃ γενέσθαι.

v. 748. βαλοῦσα τ' οἶκον] ἡ ψῆφος δὲ βαλεῖν τε καὶ ὀρθῶσαι οἶκον δ ύ ν α τ α ι.

v. 750. ἴσον γάρ ἐστι] κἂν ἴσαι δὲ γίνωνται αἱ ψῆφοι, ὁ κατηγορούμενος νικᾷ.

v. 758. τάσδε συνδίκους] τὰς συνηγόρους Εὐμενίδας.

v. 762. πρυμνήτην] κυβερνήτην, ἄρχοντα.

v. 766. πράξομεν] τιμωρησόμεθα.

v. 767. καὶ παρόρνιθας πόρους] ἀπαισίους.

v. 769. ὀρθουμένων] γεννωμένων.

v. 773. πάλαισμα] τὴν ἐμὴν ἐπικουρίαν.

v. 775. ἰὼ θεοὶ νεωτεροὶ] Γ. Ὠδὴ χοροῦ ἐπωδικὴ, διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τίθεσθαι. Ἔχει δὲ τοὺς πρώτους μὲν γ' στίχους ἰαμβικοὺς τριμέτρους ἀκαταλήκτους. Τὰ δὲ ἑξῆς κῶλά εἰσιν ἀντισπαστικὰ πενθημιμερῆ καὶ δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα καὶ βραχυκατάληκτα καὶ τρίμετρα ιγ'.

v. 779. ἀντιπενθῆ] Α. ἰσοπενθῆ ὅμοια δρῶντα, οἷς πέπονθα.

v. 780. μεθεῖσα] ἀντὶ τοῦ μ ε θ ή σ ω μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος· ὡς τό· κ α ρ π ῷ β ρ ι θ ο μ έ ν η (Iliad. Θ'. 308.) ἀντὶ τοῦ β ρ ί θ ε τ α ι.

σταλαγμὸν] τὴν κατὰ βραχὺ φθοράν.

v. 781. χθονιαφόρον] τὸν εἰς τὴν γῆν φερόμενον.

v. 782. ἄφυλλος] ἄκαρπος.

ἰὼ δίκα] τοῦτο διὰ μέσου ὀλοφυρόμεναι ἀναφωνοῦσιν.

v. 786. γένωμαι] λείπει ὁ ἤ, διαζευκτικός· ἢ τί γένωμαι.

v. 787. πολίταις] ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἔπαθον· ἔμιξε τῷ θρήνῳ τὴν τιμωρίαν τεχνικῶς. Εἰπὼν γὰρ, δύσοιστα ἔπαθον, ἐπήγαγε, πολίταις· ἵνα ᾖ, πολίταις δύσοιστα ὄντα.

v. 789. κόραι δυστυχεῖς] κόραι Νυκτός.

v. 790. ἀλλ' ἐκ Διὸς γὰρ] ἔφασκε γὰρ ὁ Ἀπόλλων γνώμῃ Διὸς μαντεύεσθαι.

v. 799. σταλάγματα] γράφεται σ τ ε ν ά γ μ α τ α· Σταλάγματα δὲ εἰσὶν αἰχμαὶ βιβρώσκουσαι τὰ σπέρματα.

v. 814. βαλεῖν] λείπει ἐ μ π ο ι ή σ ω.

v. 821. οὐκ ἐστ' ἄτιμοι] Γ. Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας καὶ μονοστροφικὰς ἔχουσα τὰς περιόδους. Εἰσὶ δὲ τὰ τοῦ χοροῦ μὲν κῶλα ἀντισπαστικά· τὰ δὲ τοῦ ἑτέρου προσώπου ἰαμβικοὶ στίχοι τρίμετροι. Τῆς πρώτης οὖν περιόδου στίχοι εἰσὶν ιγ'.

v. 822. δύσκηλον] Α. δυσθεράπευτον.

v. 829. καρπὸν φέροντα τὸν πάντα ποιοῦντα κακῶς πράττειν.

v. 830. κοίμα] κοίμιζε.

πικρὸν μένος] τὸν θυμόν.

v. 831. ὡς σεμνότιμος] λείπει ἐ σ ο μ έ ν η.

v. 832. τἀκροθίνια] ὡς προτέλεια θυόντων Ἀθήνησι ταῖς Ἐριννύσι.

v. 833. γαμηλίου τέλους] τοῦ γάμου.

v. 835. ἐμὲ παθεῖν] Γ. Ἡ στροφὴ αὕτη τοῦ χοροῦ κώλων ἐστὶν ἀντισπαστικῶν διμέτρων βραχυκαταληκτικῶν καὶ πενθημιμερῶν καὶ μονομέτρων καὶ τριμέτρων ια'.

v. 837. ἀτίετον] ἀνεκδίκητον τιμωρεῖσθαι μὴ δυναμένην. Τὸ δὲ φεῦ, διὰ μέσου ἀναφωνεῖ.

v. 838. πνέω τοι μένος] ὀργὴν καὶ ἅπαντα κότον πνέω.

v. 839. δᾶ] ὦ γῆ, Δωρικῶς· ὅθεν καὶ Δαμάτηρ.

v. 843. δαμίαν] τὴν δημοσίαν.

v. 845. ἦραν δόλοι] οἱ δόλοι γὰρ τῶν θεῶν ὡς οὐδὲν παρῆράν με τῶν δημοσίων τιμῶν.

v. 846. ξυνοίσω] φέρουσά σοι τὰς ὀργάς.

v. 847. σοφωτέρα] διὰ τὸν χρόνον.

v. 849. ἐλθοῦσαι χθόνα λείπει ὁ κ α ί.

v. 850. γῆς τῆσδ' ἐρασθήσεσθε] ἀντὶ τοῦ μεγάλοι ἔσονται Ἀθηναῖοι ὥστε ἐπιθυμῆσαι, τῆς ἐξ αὐτῶν τιμῆς.

v. 857. θηγάνας—νέων] τὰς ἀναλισκούσας τὰ νέα.

v. 858. θυμώμασι] ὀργαῖς. Ὅτι καὶ οἰνωθέντες τρόπον τινὰ γίνονται ἐμμανεῖς.

v. 859. ἐξελοῦσα] ἀναπτερώσασα. Μάχιμον γὰρ τὸ ὄρνεον τῶν τε ἄλλων ζώων τὸ συγγενὲς αἰδουμένων μόνος οὐ φείδεται.

v. 862. οὐ μόλις παρὼν] οὐ μακράν.

v. 864. ἐνοικίου δ' ὄρνιθος] τῶν ἐνοικούντων πολιτῶν ὅ ἐστιν ὁμόφυλον πόλεμον.

v. 868. ἐμὲ παθεῖν] Γ. Ἡ μεσῳδικὴ αὕτη ἀτιστροφὴ κώλων ἐστὶν ἀντισπαστικῶν ια'. Τὸ αὐτὰ δέ ἐστι κῶλα ἃ καὶ ἐν τῇ στροφῇ εἴρηκεν.

v. 879. οὔτοι καμοῦμαι] Εἴσθεσις διπλῆς συνεχοῦς μερικῆς· οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λς'. Ὧν τελευταῖος·

Τὴν δ' ἀστύνικον ἐν βροτοῖς τιμᾶν πόλει.

v. 880. πρὸς νεωτέρας] τὸ ἑξῆς· πρὸς νεωτέρας ἐμοῦ καὶ πολισσούχων βροτῶν, θεὸς παλαιὰ ἄτιμος ἔρρειν.

v. 883. ἀλλ' εἰ μὲν ἁγνὸν Εἰ πείθῃ τῷ μειλίγματι τῆς ἐμῆς γλώττης παράμεινον καὶ τῶν καταλεχθέντων ἀγαθῶν μεταλάμβανε· εἰ δὲ μὴ πείθῃ, ἴσθι μὴ βλάψασα πόλιν.

v. 914. δέξομαι Παλλάδος] Γ. Εἴσθεσις διπλῆς ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος, ἀμοιβαίας τὰς περιόδους ἔχουσα. Εἰσὶ δὲ τὰ μὲν τοῦ χοροῦ κῶλα χοριαμβικά· τὰ δὲ τοῦ ἑτέρου προσώπου ἀναπαιστικά. Εἰσὶ δὲ τὰ τῆς πρώτης ταύτης στροφῆς κῶλα χοριαμβικὰ ὅμοια τοῖς προῤῥηθεῖσιν ια'.

v. 925. τάδ' ἐγὼ προφρόνως] Γ. τὰ κῶλα ταῦτα ἀναπαιστικά ἐστι δίμετρα καὶ μονόμετρα ια'.

v. 936. δενδροπήμων] Γ. Τὰ τοῦ χοροῦ ταῦτα κῶλα χοριαμβικά ἐστιν ια', ὅμοια καὶ ἰσόμετρα τοῖς ἄνω. Ἔστι δὲ ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς.

v. 944. γόνος] Α. τὰ σπέρματα.

v. 945. πλουτόχθων] ὁ ἐκ γῆς πλουτίζων καρπός.

v. 947. ἡ τάδ' ἀκούετε] Γ. Τὰ κῶλα ταῦτ' ἀναπαιστικά ἐστι δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ ζ'.

πόλεως φρούριον] Α. ὦ 'Αρεοπαγῖται.

v. 950. ἀνδροκμῆτας] Γ. Στροφὴ ἑτέρα. Τὰ δὲ κῶλά εἰσι χοριαμβικὰ ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσι ιβ'.

v. 966. τάδε τοι χώρᾳ] Γ. Τὰ κῶλα ταῦτα ἀναπαιστικά εἰσι δίμετρα καὶ μονόμετρα η'.

v. 974. τάσδ' ἄπληστον κακῶν] Γ. 'Αντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς. Τὰ δὲ κῶλά εἰσι χοριαμβικὰ ὅμοια ιβ'.

v. 986. ἆρα φρονοῦσι] Τὰ κῶλα ταῦτα ἀναπαιστικά ἐστι δίμετρα καὶ μονόμετρα η'.

v. 994. χαίρετ' ἐν αἰσιμίαις πλούτου] Στροφὴ ἑτέρα. Τὰ δὲ κῶλά εἰσι χοριαμβικὰ ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσι ζ'.

v. 1001. χαίρετε χ' ὑμεῖς] Τὰ κῶλα ταῦτα ἀναπαιστικά ἐστι καὶ δίμετρα καὶ μονόμετρα ια'.

v. 1012. χαίρετε, χαίρετε δ' αὖθις] Γ. 'Ετέρα στροφή. Τὰ δὲ κῶλά εἰσι χοριαμβικὰ ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσιν η'.

v. 1019. Αἰνῶ δὲ μύθους] 'Ετέρα περίοδος ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιη'.

v. 1030. βᾶτ' ἐκ δόμων] Γ. 'Ετέρα στροφὴ ἐν ἐκθέσει τελευταίᾳ τοῦ δράματος. Τὰ δὲ κῶλα χοριαμβικά ἐστιν ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσι δέκα ἕξ.

SCHOLIA

IN

SUPPLICES.

---

v. 1. ἀφίκτωρ] ἱκετῶν ἔφορος.

v. 3. ναΐων ἀρθέντ' ἀπὸ προστομίων] τινὲς τοῦ Φάρου Αἰγύπτου· προπάροιθε γάρ ἐστιν. Ἄμεινον δὲ τὰ σ τ ό μ ι α ἀκούειν, πλεοναζούσης τῆς π ρ ό. Διὰ γὰρ τοῦ Ἡρακλειωτικοῦ στομίου τὴν φυγὴν ἐποιήσατο.

v. 5. Δίαν δὲ] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γ ά ρ.

v. 7. οὔτιν' ἐφ' αἵματι] οὐκ ἐφ' αἵματί τινι καταγνωσθεῖσαι ψήφῳ πόλεως δημοσίᾳ ἡμᾶς ἀπελαυνούσῃ.

v. 9. φυξάνορα γάμον] φυγὴν ἀνδρῶν ἐμποιοῦντα ἡμῖν. Ἀμείνονα τῶν κακῶν ἐψηφίσαντο τὴν φυγήν. Κακὸν ὁ γάμος, κακὸν δὲ καὶ ἡ φυγή· αἱρετώτερον δὲ τὸ φεύγειν.

v. 10. ἀσεβῆ] ὃν οὐ σέβομεν ἡμεῖς οὐδὲ τιμῶμεν.

v. 13. στασίαρχος] τῆς συστάσεως ἡμῶν ἄρχων.

πεσσονομῶν] ὑπὸ τούτων λογιζόμενος.

v. 22. ἐγχειριδίοις] τοῖς ἱκετηρίοις θαλλοῖς.

v. 23. ἱεροστέπτοισι κλάδοισι] τοῖς στεφάνοις.

v. 25. βαρύτιμοι] οἱ βαρέως τιννύμενοι καταχθόνιοι θεοί. Τὸ δὲ ὕπατοι, ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς.

v. 27. τρίτος οἰκοφύλαξ] τριτόσπονδος, ἢ ὁ τρίτος τῶν εἰρημένων. Εἶπε γὰρ, ὕπατοι θεοὶ, καὶ Ζεὺς σωτὴρ τρίτος.

v. 28. δέξαιθ' ἱκέτην] δέξαιτο ἡμᾶς τῷ τῆς χώρας αἰδεσίμῳ πνεύματι. Ὅ ἐστιν, αἰδῶ ἐπιπνεύσας τοῖς ἡμᾶς δεχομένοις Ἀργείοις.

v. 32. ἀσώδει] πηλώδει, ψαμμώδει. Τὴν γὰρ ψάμμον οὕτως φασίν. Ὡς ὁ ποιητής· (Iliad. φ'. 320. 322.)

Εἰλύσω ψαμάθοισι
— — — τόσσην οἱ ἄσω καθύπερ δὲ καλύψω.

v. 34. πέμψατε] τὸ ἑξῆς οὕτως, πέμψατε ποντόνδε, ἔνθα ἀντήσαντες λαίλαπι χειμωνοτύπῳ, βροντῇ, στεροπῇ τε, ὀμβροφόροισί τε ἀνέμοις ἀγρίας ἁλὸς, ὄλοιντο.

v. 38. ὧν θέμις] ὧν τὸ δίκαιον ἡμᾶς εἴργει, διὰ τὸ μὴ θανατωθῆναι τὸν πατέρα.

v. 39. πατραδελφίαν] ἀνεψιῶν τῶν ἐκ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

v. 42. Δῖον πόρτιν] ἐπικαλούμεθα τὸν ἶνιν τῆς βοὸς τὴν ἐπαφὴν τὴν ἐξ ἐπιπνοίας τοῦ Διός. Ἄλλως· πόρτιν, τὸν Ἔπαφον.

v. 43. τιμάορα] βοηθόν.

v. 45. ἐξ ἐπιπνοίας] τὴν ἐξ ἐρωτικῆς διαθέσεως· ἐπέπνευσε γὰρ αὐτῷ ὁ ἔρως.

v. 46. ἐπωνυμίᾳ δ' ἐπεκραίνετο] τῇ δ' ἐπωνυμίᾳ ἐβεβαιοῦτο ὁ εὔμοιρφος αὐτοῦ βίος· ὡς γὰρ τῆς ζωῆς ἐφήψατο Ζεὺς, οὕτω καὶ τῆς τύχης.

v. 51. ἐν πιενόμοις] ἐν Ἄργει, οὗ ἐνέμετο ἡ Ἰώ.

v. 53. πρόσθε πόνων] τῆς Ἰοῦς τοὺς πόνους ἐγὼ διηγουμένη.

v. 55. πιστὰ τεκμήρια] τὸ ἑξῆς οὕτως· ὃν ἐπικαλουμένη, νῦν ἐν Ἄργει δείξω πιστὰ τεκμήρια, ὡς οὐ ξένος ὢν ἐλεύσεται, ἀλλ' εἰς προγόνων γῆν.

v. 58. ἐν μάκει] προϊόντος τοῦ χρόνου.

v. 59. οἰωνοπόλων] τῶν φωνὰς οἰωνῶν γινωσκόντων.

v. 61. δοξάσει τις ἀκούων] πλεονάζει τό τις.

v. 62. Τηρείας μήτιδος] κατὰ παράφρασιν τοῦ Τηρέως.

v. 64. κιρκηλάτου] τῆς ὑπὸ κίρκων ἐλαυνομένης.

v. 65. εἰργομένα] διωκομένη.

v. 66. ἠθέων] τῶν σύνηθων τόπων.

v. 72. Ἰαονίοισι νόμοισι] ἀντὶ τοῦ Ἑλληνικῇ φωνῇ.

v. 74. Νειλοθερῆ] τὴν ἐν τῷ Νείλῳ θερισθεῖσαν, ὅ ἐστι βλαστήσασαν ἐν Αἰγύπτῳ. Ἀπὸ τῶν σταχύων δὲ ἡ μεταφορά.

v. 76. γόεδνα] τῶν γόων τὸ ἄνθος ἀποδρέπομαι.

v. 78. ἀερίας ἀπὸ γῆς] σκοτεινῆς· μέλαινα γάρ ἐστιν. Ἢ ὅτι ταπεινὴ καὶ τοῖς ἀπὸ θαλάσσης ὡς ὑπόγειος φαίνεται.

v. 80. ἀλλὰ θεοὶ ἀλλ' ὦ γενέται θεοὶ καλῶς τὸ δίκαιον ὁρῶντες. Καὶ Ἡσίοδος· (Ἐργ. 9.)

κλῦθι ἰδὼν ἀΐων τε.

v. 82. μὴ τέλεον] τὴν τῶν Αἰγυπτιάδων.

v. 85. ἔνδικοι γάμοις] ἐπὶ τοῖς νενομισμένοις καὶ δόξασιν ἡμῖν.

v. 86. ἔστι δὲ] καὶ τοῖς ὑπὸ πολέμου τειρομένοις καὶ τετραμμένοις εἰς φυγήν, δαιμόνων σέβας ῥῦμα τῆς βλάβης ἐστίν. Ἢ οὕτως· καὶ τοῖς ὑπὸ πολέμου τειρομένοις, καὶ τετραμμένοις εἰς φυγὴν ὁ βωμὸς Ἄρης ἐστίν· ὑπερμαχεῖ γὰρ αὐτῶν καὶ οὐδὲν πάσχουσι διὰ τὸ σέβας τῶν θεῶν.

v. 89. Διὸς ἵμερος] γνωμικῶς παρὰ τό· (Iliad. θ'. 143.)

ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο.

v. 91. πάντᾳ τοι φλεγέθει] ἐν παντὶ τόπῳ λάμπει, κἂν διὰ σκότου χωρῇ. Τοῖς μὲν ἀνθρώποις οὐκ εὐσύνοπτός ἐστιν· ἀλλὰ μέλαινά τις αὐτοὺς κατέχει συντυχία.

v. 95. πίπτει δ' ἀσφαλῶς] εἰ δέ τι ἀνυσθῇ τῷ νεύματι τοῦ Διὸς ἀσφαλῶς πίπτει, ἀποβαίνει ἀσφαλῶς ἤγουν εὐσχημόνως.

οὐδ' ἐπὶ νώτῳ] ἀσχημόνως. Τὸ γὰρ εἰς νῶτον πίπτειν τοὺς παλαιστὰς ἄσχημόν ἐστιν.

v. 97. πραπίδων δάσκιον] πυκνοὶ γάρ εἰσιν οἱ τῶν πραπίδων αὐτοῦ τοῦ Διὸς πόροι.

v. 102. πανώλεις] τοὺς τοῦ ὀλέσθαι ἀξίους.

v. 106. ἥμενον ἄνω φρόνημα] τὸ δὲ φρόνημα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἁγνῶν ἑδρασμάτων ἐφήμενον ἐξέπραξε τὸν σκοπὸν ἑαυτοῦ αὐτόθεν ἀπὸ τῶν ἁγνῶν ἑδρασμάτων, ὅ ἐστι τοῦ οὐρανοῦ. Ἄλλως. ἢ τὸ ἄνω ἱδρυμένον, ἢ τὸ ἑδραῖον.

v. 111. πυθμὴν] αὐτὸς ὁ Αἴγυπτος.

v. 112. τὸ θάλος] ἡ ῥίζα τῶν πεντήκοντα παίδων, ὅ ἐστιν Αἴγυπτος αὐτός.

v. 114. διάνοιαν μαινόλιν] οὐ φύλλοις, ἀλλὰ τῇ ἀνοίᾳ τῶν παίδων ἑαυτοῦ καὶ διάνοιαν μαινόλιν ἔχων· ὅπερ ἐστὶ κέντρον ἄφυκτον.

v. 116. ἀπάτᾳ] τῇ ἀπατητικῇ.

v. 118. δακρυοπετῆ] παρασκευαστικὰ τοῦ πίπτειν τὰ δάκρυα τῶν ἀκουόντων.

v. 122. ζῶσα γόοις με τιμᾷ] γράφεται ζῶσα τε εἰς με τιμᾷ.

v. 123. ἱλέομαι] ἱλάσκομαι.

βοῦνιν] τὴν γῆν κατὰ βαρβάρους.

v. 125. εὐακοεῖς] νοεῖς καὶ τὴν βάρβαρον φωνήν.

v. 128. καλύπτρα] τῷ κεφαλοδέσμῳ.

v. 129. θεοῖς δ' ἐναγέα] ὅπου δὲ θάνατος ἀπῇ, ἐκεῖ τῶν ἀνθρώπων εὐπραγούντων τιμαὶ τοῖς θεοῖς ἐπιτρέχουσιν. Ἐ ν α γ ί α δὲ, ἐναγίσματα.

v. 132. δυσάγκριτοι] δυσδιάγνωστοι.

v. 134. ἀπάξει ἡμᾶς.

v. 138. ἐμπιτνῶ ξὺν λακίδι] τῷ διασχισμῷ ἐμπίπτω.

v. 141. λινοῤῥαφής τε δόμος] ἡ ναῦς. Παρόσον τρυπῶντες τὰς ναῦς σπάρτοις αὐτὰς συνέῤῥαπτον. Καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ (Odyss. ξ'. 383.)

νῆας ἀκειόμενον.

τὸ σ υ ῤ ῥ ά π τ ο ν τ ε ς δηλοῖ. Ὅθεν καὶ ἀκεστρίας τὰς ῥαπτρίας φασί.

v. 142. ἅλα στέγων] τὴν θάλασσαν εἴργων.

v. 144. τελευτᾶς δ' ἐν χρόνῳ] ἴσον οὖν πρὸς τὴν ἀρχὴν ἔσται καὶ τὸ τέλος.

v. 148. σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματέρος] Ἔπαφος.

v. 150. ἐκφυγεῖν] λείπει τὸ δ ο ί η.

v. 151. θέλουσα δ' αὖ θέλουσαν] θέλουσάν με εἶναι ἁγνήν.

v. 153. ἐνῶπι' ἀσφαλὲς] ἀσφαλῶς ἐπιδέτω με.

v. 157. ῥύσιος γενέσθω] ἀντὶ τοῦ ῥυσάσθω ἡ παρθένος ἡμᾶς τὰς παρθένους.

v. 161. εἰ δὲ μὴ] εἰ δὲ μὴ ῥύσεται.

v. 164. τὸν πολυξενώτατον] τὸν καταχθόνιον ᾅδην.

v. 169. θεῶν ὀλυμπίων] ὦ Ζεῦ, ἡ παρὰ τῶν θεῶν μῆνις κατὰ Ἰοῦς ἐστὶ μαστιγωτική.

v. 173. οὐρανόνικον] τὴν τῆς Ἥρας τῆς ἐν ἀνδρείᾳ νικώσης πάντας τοὺς ἐν οὐρανῷ θεούς. Καὶ ἐφ' ἡμᾶς οὖν ἔφθασεν ἡ μῆνις τῆς Ἥρας (πρὸς τὸ ἄνω τοῦτο,

Τὸν πολυξενώτατων
Ζῆνα τῶν κεκμηκότων
Ἱξόμεσθα—)

χ α λ ε π ο ῦ γ ὰ ρ ἐ κ π ν ε ύ μ α τ ο ς ε ἶ σ ι χ ε ι μ ώ ν. Τὰ δ' ἄλλα διὰ μέσου ἀναπεφώνηται.

v. 176. καὶ τότ' οὐ δικαίοις] τὸ ἑξῆς· καὶ τότ' οὐ δικαίοις ἐντεύξεται Ζεὺς λόγοις, νῦν ἔχων παλίντροπον ὄψιν λιταῖς. Οὐκ εὐαπολόγητος ἔσται, φησὶν, ὅταν ἡμᾶς παρίδῃ ἀπολλυμένας.

v. 192. τῷδε ναυκλήρῳ] ἐξάρχῳ.

v. 193. καὶ τατὶ χέρσου] ὡς τὰ ἐν θαλάσσῃ.

v. 194. δελτουμένας] ἀπογραφομένας.

v. 202. ἐπόρνυται στόλον] τὸν πρὸς ἡμᾶς στόλον μετὰ ὁρμῆς ποιεῖται.

v. 204. τῶν δ' ἀγωνίων θεῶν] στρογγύλα γάρ ἐστι τὰ ἱερεῖα καὶ γωνίας οὐκ ἔχοντα.

v. 206. λευκοστεφεῖς] λευκοῖς ἐρίοις ἐστεμμένας.

v. 208. ἔχουσαι διὰ χερῶν] ὅ ἐστ. ἀντέχεσθε τῇ δεξιᾷ τῶν ἀγαλμάτων, τῇ ἀριστερᾷ τοὺς κλάδους κατέχουσαι.

v. 215. μὴ πρόλεσχος] μὴ πολλὰ προοιμιάζου.

μηδ' ἐφολκὸς] μήτε προτέρω κατάρχου τοῦ λόγου, μήτε ἀμειβομένη μακρολόγει.

v. 217. χρεῖος] ἐπικουρίας χρήζεις.

v. 221. Ζεὺς γεννήτωρ] ὁ ἔφορος τοῦ γένους.

v. 223. πέλας θρόνους] ὡς αὐτοῦ ἤδη καθεσθέντος.

v. 224. μὴ ἀπολωλότας] μὴ μετὰ τὸ ἀπολέσαι οἰκτηρήσεις ἡμᾶς.

v. 227. καὶ Ζηνὸς ὄρνιν] ἥλιον· ἐξανίστησι γὰρ ἡμᾶς ὡς ὁ ἀλεκτρυών.

v. 231. συγγνοῖτο] συγγένοιτο.

v. 233. τρίαιναν] ἐν γραφῇ.

σημεῖον θεοῦ] τοῦ Ποσειδῶνος.

v. 235. Ἑρμῆς ὅδ' ἄλλος] ὡς τῶν Αἰγυπτίων ἄλλως αὐτὸν γραφόντων.

v. 240. ὁμαίμων] τὸν συγγενῶν ἡμῖν.

v. 242. ἄκοντος] παρὰ πατρὸς ἄκοντος.

v. 246. ὑστάτας] μεθ' ἃς οὐκ ἔστιν ἄλλη τιμωρία.

v. 249. ἀνέλληνα] τὸν οὐχ Ἕλληνα κατὰ στολήν.

v. 251. χλίοντα] τρυφῶντα.

v. 253. οὐδὲ κηρύκων] μὴ ἐπικηρυκευσάμεναι.

v. 254. ἡγητῶν] πρέσβεων.

v. 256. ἀφικτόρων] Ἑλληνικῶν ἱκετῶν.

v. 258. συνοίσεται] συμφωνήσει.

v. 260. εἰ μὴ παρόντι] ἔμελλον ἂν στοχασμῷ τὰ καθ' ὑμᾶς λέγειν, εἰ μὴ φωνὴν εἴχετε.

v. 261. ἀμφὶ κόσμον] περὶ τοῦ κόσμου ἡμῶν, ὅτι βάρβαρος.

v. 262. ἔτην] νῦν δεσμότην.

v. 263. τηρὸν] φύλακα.

v. 265. Παλαίχθονος] Παλαίχθων ὄνομα κύριον.

v. 269. καὶ πᾶσαν αἶαν] ἀντὶ τοῦ κ α ὶ π ά σ η ς α ἴ α ς.

v. 270. πρὸς δύνοντος] τοῦ πρὸς δυσμὰς μέρους Στρυμόνος κρατῶ. Στρυμὼν δὲ ποταμὸς Θρᾴκης.

v. 273. συντέμνει δ' ὅρος] ὁ δὲ ὅρος ὁ ἡμέτερος τἀπὶ Δωδώνην ἔχει, ἕως τῆς θαλάσσης· καὶ ἐπέκεινα δὲ τῶνδε κρατῶ.

v. 277. ἐκ πέρας Ναυπακτίας] τοῦ πέρατος. Ἀνεχρόνισε δέ· τῶν γὰρ Ἡρακλειδῶν ναυσὶ διαβάντων εἰς Ἄργος οὕτως ἐκλήθη Ναύπακτος.

v. 280. παλαιῶν αἱμάτων] ὡς τῶν πολιτῶν αὐτοκτονησάντων.

v. 282. δράκονθ' ὅμιλον] τί ἀνῆκε; δρακόντων πλῆθος.

v. 283. προσφύσω] ἀποδείξω.

v. 297. Κύπριος χαρακτὴρ] καὶ γυναῖκες ἂν Κύπριαι ἀνδράσι μιγεῖσαι τέκοιεν καθ' ὑμᾶς.

v. 299. ἱπποβάμοσιν] ἵπποις ἐοικυίαις κατὰ τὸ τάχος.

v. 300. καμήλοις] καμήλοις νωτοφορουμέναις κατὰ τὴν χθόνα. Ἀστράβη δὲ λέγεται ἡ νωτοφόρος ἡμίονος.

v. 302. καὶ τὰς ἀνάνδρους] λείπει ε ἶ ν α ι.

v. 306. κληδοῦχον] ἱέρειαν.

v. 310. παλλαγμάτων] αἱ περιπλοκαί.

v. 311. νείκη τάδε] νείκη Διὸς καὶ Ἥρας εἰς τί κατέληξαν;

v. 312. βούτην γυναῖκα] τὴν διὰ τὴν γενομένην ὑπὸ Διὸς μεταμόρφωσιν τῆς Ἰοῦς τῇ θεᾷ προσήψας.

v. 322. ἤλασεν] δὶς αὐτὴν ἤλασε μακρῷ δρόμῳ.

v. 323. συγκόλλως] συμφώνως.

v. 329. τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον] ὁ Εὐριπίδης φησὶ παῖδας εἶναι βήλου Αἴγυπτον, Δαναόν, Φοίνικα, Φινέα, Ἀγήνορα.

v. 331. τοῦτό μοι φράσον] τοῦ πατρός.

v. 344. τί φῂς ἱκνεῖσθαι] διὰ τί λέγεις ἐληλυθέναι.

v. 347. πότερα] τίς γὰρ τοὺς ἄνδρας δεσπότας ὤνοιτο;

ἢ τὸ μὴ θέμις] ἢ ὅτι ἀθέμιτος γάμος; ᾤετο γὰρ αὐτὰς ἐκδεδόσθαι ἤδη ἄλλοις ἀνδράσιν.

v. 348. τίς δ' ἂν] κατ' ἔχθραν δηλονότι. Τίς γὰρ τοὺς ἄνδρας δεσπότας ὤνοιτο;

v. 355. εἴπερ γ' ἀπ' ἀρχῆς] συνέπρασσον ὑμῖν, εἰ ἀρχὴν προφάσεως εἶχον.

v. 357. κατασκίους] τοῖς θαλλοῖς ἱκετηρίων κλάδων πεπληρωμένας.

v. 365. βοτῆρι] τῷ ἑαυτῆς βοτῆρι σημαίνουσα τοὺς διωγμούς.

v. 366. ὁρῶ κλάδοισι] ὁρῶ ὅμιλον θεῶν ἐστεμμένων ἱκετηρίαις.

v. 368. ἀστοξένων] τῶν νῦν μὲν ξένων, πρώην δὲ συνημμένων τῷ ἄστει.

v. 371. ἄνατον φυγὰν] τῶν μὴ ἐπὶ βλάβῃ τινος γιγνομέναν.

v. 372. Διὸς κλαρίου] παντάπασι κληροῦντος καὶ κραίνοντος.

v. 373. παρ' ὀψιγόνου] παρ' ἐμοῦ τῆς νεωτέρας ὁ γέρων.

v. 374. αἰδόμενος] οὐ πτωχεύσεις.

v. 376. Ἱεροδόκα] οἱ θεοὶ δέχονται τὰ ἀπὸ ἀνδρὸς ἁγνοῦ ἱερά.

v. 377. δωμάτων ἐφέστιοι] οὐ πρὸς τὴν ἑστίαν τῶν ἐμῶν δωμάτων· ἀντὶ τοῦ οὐκ ἰδίᾳ πρὸς ἐμὲ ποιεῖσθε τὰς ἱκεσίας· ἀλλὰ πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν.

v. 378. εἰ μιαίνεται] εἰ δὲ τὸ κοινὸν μιαίνεται, ὅ ἐστιν ἡ πόλις.

v. 383. ἄκριτος] ἀνυπεύθυνος.

v. 388. παλιγκότοις] ἐχθροῖς.

v. 392. καὶ τύχην ἑλεῖν] καὶ τοῦ συμφέροντος ἐπιτυχεῖν.

v. 394. φύλακα πολυπόνων] τὸν ξένιον καὶ ἱκέσιον Δία τὸν φύλακα τῶν ἀτυχούντων· οἵ τινες τοῖς πέλας προσιζάνοντες οὐ μεταλαμβάνουσι τῆς δίκης, ἀλλ' ὑπερορῶνται.

v. 397. Ζηνὸς ἱκταίου] τοῖς θρήνοις τῶν πασχόντων συμμαχεῖ ὁ τοῦ Διὸς χόλος.

v. 398. δυσπαρέλκτοις] δυσπαραμυθήτοις.

v. 405. ὕπαστρον δέ τοι] τὴν δὲ τοῦ γάμου μηχανὴν ὁριοῦμαι τοῖς ἄστροις· ἀντὶ τοῦ μηχανήσομαι φεύγειν δι' ὁδοῦ μακρᾶς τὸν γάμον. Οἱ γὰρ μακρὰν ὁδὸν φεύγοντες, δι' ἄστρων σημαίνεσθαι ἔλεγον.

v. 415. νέμων εἰκότως] αὐτὸς ἐπεξηγήσατο τί ἐστιν ἑτερορρεπής.

v. 417. τί τῶνδ' ἐξ ἴσου] εἰ ὁ Ζεύς, φησί, τὸ ἴσον φυλάττει, τί ἀπορεῖς συμμαχῆσαι τῷ Διΐ.

v. 419. δεῖ τοι βαθείας] δεῖ δὴ εἰς βυθὸν μολεῖν φροντίδος βαθείας σωτηρίου, δίκην κολυμβητῆρος. Τοῦτο δὲ τοῖς σπογγοτόμοις συμβαίνει τὸ πόρρωθεν σκοπεῖν καὶ περιβλέπεσθαι.

v. 424. ῥυσίων] ἀντὶ τοῦ ἱ κ ε τ ί δ ω ν.

v. 435. δυσθέοις] διωγμοῖς ἀθέοις.

v. 441. κότον] τὸν τοῦ Διός.

v. 443. βίᾳ δίκας] παρὰ βούλησιν τῆς δίκης.

v. 445. ἀμπύκων] ὡς ἵππων τῆς ἄμπυκος ἑλκομένην.

v. 447. ἐπιλαβὰς ἐμῶν] τὰς ἐπιλήψεις τῶν πέπλων μου.

v. 448. ἴσθι γὰρ] λείπει ὅ τ ι. Ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ μ η τ λ α ί η ς ἰ δ ε ῖ ν.

v. 451. ὁμοίαν θέμιν] δίκαιόν ἐστιν ἀποδιδόναι ὁμοίαν δίκην·

Αἴκε πάθῃ τά κ' ἔρεξε, δίκη δ' ἰθεῖα γένοιτο.

v. 454. δεῦρο δ' ἐξοκέλλεται] οὕτως ἀποβαίνει.

v. 455. ἢ τοῖσιν ἢ τοῖς] ἢ τοῖς θεοῖς, ἢ τοῖς Αἰγυπτιάδαις.

v. 459. χρήμασι] χρημάτων.

v. 460. καὶ μέγ' ἐμπλήσας] τοῦ Διὸς ἐμπιπλῶντος καὶ γεμίζοντος ἄτης τὸν γάμον.

v. 462. γλῶσσα τοξεύσασα] ἀντὶ τοῦ γλώσσης τοξευσάσης, ὅ ἐστιν εἰπούσης.

v. 467. πημονῆς ἄχη] τῆς προσδοκωμένης πημονῆς ἄχη.

v. 468. ἐγὼ παροίχομαι] καὶ τοῦτο ποιῶν ἐκτὸς ἔσομαι τοῦ νείκους θεοῖς ὑπηρετῶν.

v. 469. θέλω δ' ἄϊδρις] μάντις ἀποβαίην φαῦλος.

v. 473. συλλαβὰς] τὰς στροφὰς τῶν ζωνῶν.

v. 479. νέοις πίναξι] καινοῖς ἀναθήμασι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν κοσμήσω. Λέγει δὲ ὅτι μετεωρήσω ἐμαυτὸν τῇ ἀγχόνῃ.

v. 481. ἀπάγξασθαι θεῶν] ἐξήρτημαι τῶν θεῶν.
v. 482. μακιστῆρα καρδίας] ἤκουσα λόγον καρδίας δηκτικόν.
v. 484. δυσπάλαιστα] δυσμεταχείριστα. Ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἤκουσα.
v. 489. οὐχ ὑπερτοξεύσιμον] ἀνυπέρβλητον.
v. 492. πῶς οὐχὶ τἀνάλωμα] τὸ πτῶμα τῶν σωμάτων.
v. 495. ἐν βροτοῖς φόβος] ὁ τούτου φόβος μέγας ἐστὶν ἐν βροτοῖς.
v. 501. φιλαίτιος λεὼς] τοὺς γὰρ ἄρχοντας ἐν ταῖς τοιαύταις περιστάσεσιν εἴωθεν αἰτιᾶσθαι ὁ λαός.
v. 505. πᾶς τις εὐνοίας φέρει] ὡς καὶ πρὸς τὸν εὖ ἔχοντα ὁ φθόνος ἕρπει.
v. 508. φράστορας τε] τοὺς φράσαντας.
v. 512. οὐχ ὁμόστολος φύσις] οὐχ ὅμοια, τοῖς ἐγχωρίοις ἐσμὲν, ὥστε λαθεῖν.
v. 514. μὴ θράσος τέκῃ] μὴ θαρσήσας μόνος ἀπελθεῖν, φοβηθῶ ὑπό τινος.
v. 517. θεῶν ἕδρας] τοὺς κατὰ τὰς ἕδρας τῶν θεῶν.
v. 518. καὶ ξυμβόλοισιν] τοῖς συντυγχάνουσι.
v. 521. ποῦ θράσος νέμοις] ἀντὶ τοῦ παραγενομένης μου τὸ θράσος νέμοις.
v. 525. βέβηλον] τὸ πᾶσι βατὸν καὶ μὴ ἱερόν.
v. 526. πτερωτῶν δρακόντων.
v. 544. ἄλευσον] καταπόντωσον αὐτὴν τὴν ὕβριν.
εὖ στυγήσας] ἀντὶ τοῦ δικαίως.
v. 546. τὰν μελανοζυγάταν] τὴν ναῦν ἐν ᾗ βλαβῇ βλαβήσονται.
v. 548. παλαίφατον] πολυβόητον.
v. 550. νέωσον] ἀνανέωσον τὴν φήμην ὅτι σοῦ ἐσμεν.
v. 551. πολυμνήστωρ] πολλὴν μνήμην ἔχων, γενοῦ ἐφάπτωρ τῆς Ἰοῦς.
v. 552. δίας] τῆς δίας Αἰγύπτου, τῆς τοῦ Διὸς ἱερᾶς γῆς.
v. 554. μετίσταν] εἰς Ἄργος.
v. 555. ἀνθονόμους ἐπωπὰς] κατανομάς.
v. 556. βούχιλον] ἔνθα ἐχιλοῦτο ἡ βοῦς καὶ ἤσθιεν.
v. 557. οἴστρῳ ἐρεσσομένα] ἐλαυνομένη.
v. 558. ἁμαρτίνοος] ἀντὶ τοῦ μανεῖσα.
v. 560. ἀντίπορον] Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην.
v. 561. ἐν αἴσᾳ] ἐν εἱμαρμένῃ.
v. 562. πόρον κυματίαν] τὸν Βόσπορον.
v. 563. ἰάπτει δ' Ἀσίδος] λείπει ὁ κ α ί.
v. 571. πολύπυρον αἶαν] Φοινίκην· ἣν ἱερὰν Ἀφροδίτης φησὶ διὰ Βύβλον καὶ Λίβανον.
v. 572. ἱκνεῖται] ἱκνεῖται δὲ δῖον πάμβοτον ἄλσος, τοῦ οἴστρου τῷ κέντρῳ αὐτὴν διατρυπῶντος.
v. 573. βουκόλου πτερόεντος] τοῦ μύωπος.
v. 574. πάμβοτον ἄλσος] τὴν Αἴγυπτον.
v. 575. χιονόβοσκον] φασὶ γὰρ λυομένης χιόνος παρὰ Ἰνδοῖς πληροῦσθαι αὐτόν.
v. 577. νόσοις ἄθικτον] λέγεται γὰρ ὁ ἀὴρ κουφότερος εἶναι. Ἐπεξηγήσατο δὲ τί ἐστι τὸ μένος τοῦ Τυφῶ, εἰπὼν τὸ ὕδωρ τοῦ Νείλου.
v. 581. ἔννομοι] οἰκήτορες.
v. 583. ὄψιν ἀήθη] ὄψιν ἀήθη ὁρῶντες.
v. 584. μιξόμβροτον] τερατῶδες.
v. 587. καὶ τότε δή τις] ὡς ἐν ἐρωτήσει.
v. 588. ὁ θέλξας] ὁ θεραπεύσας.
v. 590. κρέων] κραίνων.
v. 591. βίᾳ δὲ] λείπει ὁ κ α ί.
v. 593. δακρύων δ' ἀποστάζει πένθιμον] ἐννοοῦσα ὅτι πέπονθεν.

v. 595. ἕρμα] βάρος.

ἀψευδεῖ λόγῳ] καθὼς ἡ φήμη βούλεται.

v. 599. φυσίζωον γένος] τὸ γένος τῆς Ἰοῦς.

v. 603. καὶ τόδ' ἂν γένος] καὶ τὸ γένος ἡμῶν ἐξ Ἐπάφου λέγων εἶναι, τῆς ἀληθείας κυρήσεις. καὶ οὐ ψεύσῃ.

v. 607. πατὴρ φυτουργὸς] αὐτὸς ὁ πατὴρ φυτουργὸς τοῦ γένους, ὁ τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ θεραπεύσας τὴν Ἰώ.

v. 609. πᾶν μῆχαρ] ἡ πάντων μηχανή.

v. 610. ὑπ' ἀρχὰς] οὐχ ὑπὸ τὰς ἀρχὰς δέ τινος τῶν κρεισσόνων καθήμενος, τὸ μεῖον ἔχων.

v. 612. οὔ τινος ἄνωθεν] οὐ σέβει κάτω ὢν αὐτός.

v. 613. πάρεστι δ' ἔργον] ἅμα τῷ λόγῳ ἡ πρᾶξις.

v. 614. φέρει φρὴν] εἰς τὸ συντελέσαι.

v. 619. δήμου κρατοῦσα] πότερον πλείους οἱ συμμαχοῦντες ἡμῖν, ἢ ὀλίγοι.

v. 622. δεξιωνύμοις] δεξιοῖς.

v. 623. ἔφριξεν αἰθὴρ] πυκνὰς ἔσχε τὰς ἠρμένας αὐτῷ χεῖρας.

v. 624. ἡμᾶς μετοικεῖν] τὸ ἑξῆς· ἔδοξεν ἡμᾶς μετοικεῖν.

v. 626. ἐνοίκων] πολιτῶν.

v. 627. ἐὰν δὲ προστιθῇ τὸ καρτερὸν] λείπει τὸ τίς· ἀντὶ τοῦ βίᾳ πολιτῶν.

v. 632. μήποτε] εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον μήπως αὐξήσῃ κότον ὁ Ζεύς.

v. 633. παχῦναι] γράφεται πλατῦναι.

v. 634. διπλοῦν μίασμα] διπλοῦν καθὸ καὶ ξένους ὄντας παρορῶμεν, καὶ συγγενεῖς δειχθέντας οὐκ ἐλεοῦμεν.

v. 636. χερσὶν Ἀργεῖος] ταῖς χερσὶν ἐπέκρανε, πρὶν εἰπεῖν τὸν κήρυκα, ἀράτω τὰς χεῖρας ὅτῳ ταῦτα δοκεῖ.

v. 641. ποινὰς] ἀμοιβάς.

v. 644. πρὸς ἅπαντα] βεβαίως εἰς τὸ παντελὲς φέρων αὐτάς.

v. 645. νῦν ὅτι καὶ θεοὶ] ἀντὶ τοῦ εἴποτε.

v. 647. χεούσας] χεούσης ἐμοῦ εὐκταῖα γένει, ἢ τῷ γένει.

v. 648. πυρίφατον] πυρὶ ἀναλωθεῖσαν.

v. 651. κτίσαι] πονῆσαι.

μάχλον] τὸν εἰς τοὺς πολέμους κατωφερῆ, ἢ τὸν παλίμβολον.

v. 653. θερίζοντα] τὸν ἐν ἄλλοις ἀρότροις θερίζοντα τοὺς βροτούς.

v. 654. οὕνεκ' ᾤκτισαν ἡμᾶς] ἡ πόλις.

v. 657. ποιμνὰν] τὴν ἡμῶν σύστασιν.

ἀμέγαρτον] ἀφθόνητον, διὰ τὸ ἀτελές.

v. 658. μετ' ἀρσένων] τῶν Αἰγυπτιαδῶν.

v. 662. πράκτορά τε σκοπὸν] Διὸς σκοπὸν, τὸν Διὸς ὀφθαλμὸν τὸν πάντα σκοποῦντα.

v. 665. ἐφίζει] ἐφιζάνει γὰρ βαρὺς, καὶ ἐρείπει τὸν οἶκον.

v. 666. ἄζονται γὰρ] τοῦτο συναπτέον· οὐδὲ μετ' ἀρσένων.

v. 669. ἀρέσονται] εἰς ἀρέσκειαν ἄγουσιν.

v. 677. ἥβας] τὸ ἄνθος τῆς ἥβας αὐτῶν μὴ ἐκκοπείη.

v. 682. γεμόντων] πληρούσθωσαν καὶ διαπρεπέτωσαν τοῖς γέρουσιν αἱ θυμέλαι, ἢ οἱ γέροντες.

v. 685. σεβόντων] τῶν γερόντω σεβόντων τὸν Δία τὸν ξένιον ὑπερτάτως.

v. 687. ὃς πολιῷ νόμῳ] ὁ Ζεὺς τῷ ἀρχαίῳ νόμῳ τὸ ἴσον τηρεῖ.

v. 688. ἐφόρους γᾶς] βασιλεῖς.

v. 697. βοάν τε δήμων] ἐμφύλιον μάχην, τὴν ἐπὶ τοῖς ἀπολωλόσι βοήν.

v. 698. ἀπ' ἀστῶν] ἄπωθεν τοῦ κράτους τῶν ἀστῶν.

v. 703. ἐπικραινέτω] τελεσφορῆσαι ποιείτω.
v. 704. φέρματι] γεννήματι.
παναώρῳ] κατὰ πᾶσαν ὥραν αὐξομένῳ.
v. 705. πρόνομα] πρὸ τῆς πόλεως νεμόμενα.
v. 707. ἐκ δαιμόνων] παρὰ δαιμόνων.
v. 709. Μοῦσαι θεαί τ' ἀοιδοὶ] αἱ ᾠδαί.
v. 712. φυλάσσοι τ'] ἀμετακίνητοι εἶεν αὐτοῖς αἱ τιμαί.
ἀτιμίας] ἀσφαλείας.
v. 714. εὐκοινόμητις ἀρχὰ] ἡ γὰρ ἀρχὴ ὑπὸ τῶν κοινῶν προνοουμένη, τήν τε πόλιν καὶ τὸ κοινὸν αὔξει.
v. 715. ξένοισί τε] τοῖς τε ξένοις δίκας εὐσυμβόλους διδοῖεν πρὶν ἐξοπλίζειν Ἄρη.
v. 721. τὸ γὰρ τεκόντων σέβας] Πρῶτον θεοὺς, δεύτερον νόμους, τρίτον δὲ τόδε, τὸ τοὺς γονεῖς τιμᾶν. Ἐχρῆν δὲ εἰπεῖν· καὶ τοὺς γονεῖς δὲ σέβειν· τὸ γὰρ τιμᾶν γονεῖς τρίτον ἐστὶ παράγγελμα δίκης.
v. 727. ἱκεταδόκου] τῆς δεξαμένης ἡμᾶς τοὺς ἱκέτας.
v. 729. στολμοί τε λαίφους] κατὰ περίφρασιν τὸ λαῖφος.
παραῤῥύσεις] ἐκτάσεις.
v. 732. καλῶς κλύουσα] οὕτω δὲ ἡμῖν κλύουσα τοῦ οἴακος οὐ φίλη ἐστί.
v. 733. νήϊοι] ναῦται.
v. 734. ἐκ πεπλωμάτων] ἐκ τῶν λευκῶν πεπλωμάτων μέλανα γυῖα φαίνοντα ἔχοντες.
v. 742. ῥυσίων] ἐνεχύρων. Ἐνεχυράζοντες ἡμᾶς διά τινος ἁρπαγῆς.
v. 744. βοῇ] βοῇ νῦν τῇ βοηθείᾳ.
v. 745. ἀλκῆς] τῆς τῶν βωμῶν καταφυγῆς.
v. 749. μῆκος δ' οὐδὲν] τῆς ἡμῶν φυγῆς καὶ τῆς τούτων παρουσίας.
v. 750. περίφοβόν μ' ἔχει τάρβος] ὅσον μοι προγέγονεν ὄφελος διὰ τῆς ἐνθάδε φυγῆς τῷ δείματι νῦν παροίχεται. Ἀπιστῶ γὰρ εἰ τεύξομαι ἐπικουρίας.
v. 753. ἐπεὶ τελεία] τελεσθεῖσα.
v. 760. ἐν μεσημβρίᾳ] καλῶς ἐν ἡλίῳ γεγυμνασμένους.
v. 764. δολομήτιδες] οἱ Αἰγυπτιάδαι.
v. 765. κόρακες] Λείπει τό· ἁρπάσουσί με.
v. 768. εἰ σοί τε] εἰ ἀσεβήσαιεν εἰς τοὺς βωμούς.
v. 771. περίφρονες] ἀντὶ τοῦ ὑπέρφρονες.
ἀνίερῳ] ἀσεβεῖ.
v. 773. κρείσσους κυνῶν] τοσοῦτον αὐτῶν διαφέρουσιν ὅσον λύκοι κυνῶν.
v. 774. βύβλου δὲ καρπὸς] ἐπεὶ παπυροφάγοι οἱ Αἰγύπτιοι.
κράτος] τὴν βίαν.
v. 777. στολὴ] ὁρμή.
v. 778. οὐδ' ὅρμος] οὐδὲ ἡ ὁρμὴ ταχεῖα, οὐδὲ ἡ ἔκβασις.
οὐδὲ πεισμάτων] ἀντὶ τοῦ πείσματα σωτήρια.
v. 779. ἀγκυρουχίαις] ταῖς ἀσφαλείαις καὶ κατοχαῖς τῶν ἀγκυρῶν.
v. 780. ποιμένες] κυβερνῆται.
v. 785. θρασυνθῆναι] πρὶν καταθαῤῥῆσαι τῷ ὅρμῳ τὰς ναῦς.
v. 787. ἄγγελον δ' οὐ μέμψεται] ἐμὲ τὸν ἀπαγγέλλοντα αὐτοῖς τὴν παρουσίαν τῶν Αἰγυπτιαδῶν.
v. 789. βουνῖτι] ὀρεινή.
ἔνδικον σέβας] δίκαια σέβεσθαι, ἣ ἣν δικαίως πάντες τιμῶσι.
v. 791. κελαινὸν] ἀφανές.
v. 792. μέλας γενοίμαν] μεταβληθείην μὴ εἰς πτηνὸν, ἀλλ' εἰς ἄψυχόν τι.
v. 798. πάλλεταί μου] ἀντὶ τοῦ τεταραγμένη ἐστίν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἥτις ἐν τῷ ταράσσεσθαι μελαίνεται.

v. 799. *πατρὸς σκοπαὶ*] προσκοπήσας ὁ πατὴρ καὶ σημάνας, ἐτάραξεν.

v. 800. *μορσίμου*] μόρον μοι ἐπάγοντος.

v. 812. *καρδίας γάμου*] τοῦ γάμου δαΐκτῆρος τῆς καρδίας μου.

v. 815. *ἐλευθεροῦται*] ἀντὶ τοῦ ἐλευθεροῖ.

v. 818. *τυχὼν*] ἐμοῦ δηλονότι.

v. 819. *ἀμφ' αὐτὰς*] περὶ ἐμαυτῆς.

v. 820. *καὶ λυτήρια*] λείπει ε ὕ ρ ω.

v. 821. *ἴυζε δ' ὀμφὰν*] ἐπεξηγήσατο ὀ μ φ ά ν. Ἑαυταῖς δὲ παρακελεύονται.

v. 822. *λίτανα*] λιτανευτικά.

v. 823. *τέλεα δέ μοι*] ἐπιτελεστικά μοι καὶ λύσιμα τῶν κακῶν γινόμενα. Ἄλλως. Ἀντὶ τοῦ ἀ τ ά ρ α χ α.

v. 829. *παγκρατὲς Ζεῦ*] ὁ πάσης γῆς κρατῶν Ζεῦ.

v. 832. *διόμενοι*] διώκοντες.

v. 833. *μάταισι*] ταῖς ζητήσεσι.

v. 835. *ἐπίπαν*] ἴσον ἐπὶ πάντων ζυγὸν ταλάντου.

v. 838. *ὀ, ὀ, ὀ*] ταῦτα μετά τινος πάθους ἀναβοῶσιν, ἐξ ἀπόπτου τοὺς Αἰγυπτιάδας ἰδοῦσαι.

v. 830. *ὅδε μάρπτις*] ὁ ἐλθὼν ἐπὶ τὸ μάρψαι ἡμᾶς.

ναΐος γάϊος] ὁ πρώην μὲν ἐπὶ νηὸς, νῦν δὲ ἐπὶ γῆς γεγονώς.

v. 840. *τῶν πρὸ μάρπτι κάμνοις*] πρότερον θάνοις, ὦ μάρπτι, πρὶν ἡμᾶς συλλαβεῖν. Ἰὸφ] ἐπὶ ἀποπτυσμοῦ μίσημα. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἀποπτύειν ἀπόφθεγμα ἐποίησε. Διὸ δεῖ τὴν ὑστέραν δασύνειν. Ἔστι δὲ τοῦτο διὰ μέσου.

v. 841. *κάκκας*] καταβάσεις.

v. 843. *ὁρῶ τάδε*] οὐκέτι παρὰ τοῦ πατρὸς ἀκούσασα, ἀλλ' αὐτόπτης γενομένη βοῶ.

v. 845. *φυγᾷ πρὸς ἀλκὰν*] πρὸς τὴν τῶν θεῶν ἀλκὴν, τὴν ἐπὶ τῇ δόξῃ ἐπηρμένην ἀλκὴν, ἔστι δὲ παρὰ τὸ κ ύ δ ε ϊ γ α ί ω ν. (Homer. Iliad. α'. 405.)

v. 848. *προτάσσου*] ὦ Πελασγὲ, πρὸ ἡμῶν παράταξαι.

v. 850. *ὅπως ποδῶν*] ὡς ἔχετε τάχος ποδῶν.

v. 851. *οὐκοῦν*] ἰδίως τοῦτο, ἀντὶ τοῦ ε ἰ δ ὲ μ ή.

v. 860. *αἱμον'*] ἡμαγμένον σε καθίζω.

v. 861. *ἄπιτα*] ἀπιόντα, κατὰ συγκοπήν.

v. 863. *ἴχαρ*] ἐπιθυμίαν εἶπε τὴν ἄτην τῆς φρενος.

v. 865. *λεῖφ' ἕδρανα*] κατάλειπε τοὺς βωμούς.

v. 866. *ἀτίετ' ἀνὰ πόλιν εὐσεβῶν*] μήποτε μετέχοι τιμῆς ἐν τῇ πόλει τῶν εὐσεβῶν.

v. 868. *ἀλφεσίβοιον*] τὸ ζωοποιοῦν τὰ θρέμματα, ἢ ἔντιμον, μεταφορικῶς. Λέγει δὲ τοῦ Νείλου. Ἀῤῥενογόνον γὰρ τὸ ὕδωρ τοῦ Νείλου· ὅθεν Ζεὺς πιὼν ἔτεκεν Ἄρεα.

v. 872. *βαθυχαῖος*] ἡ μεγάλως εὐγενής· χαοὶ γὰρ οἱ εὐγενεῖς. Ἐγὼ ἡ βαθυχαῖος ἀναξία ταύτης τῆς βαθρείας, ὦ γέρον.

v. 874. *Σὺ δὲ ναὶ, ναὶ*] Σὺ δὲ θέλων καὶ μὴ θέλων ναὶ βήσῃ τάχα, βίᾳ πολλῇ κακοπαθῶν.

v. 880. *καὶ γὰρ δυσπαλάμοις ὄλοιο*] τοῦτο ἰδίᾳ, εὐκτικῶς. Ὄλοιο οὖν σὺν ταῖς μηχαναῖς.

v. 881. *ἁλίῤῥυτον ἄλσος*] τὸ πέλαγος.

v. 882. *κατὰ Σαρπηδόνιον χῶμα*] κατὰ τὴν Σαρπηδονίαν ἄκραν.

v. 885. *ἴυζε καὶ λάκαζε*] μάτην λήκει καὶ βόα.

v. 886. *οὐχ ὑπερθορῇ*] οὐκ ἐκφύγοις.

v. 887. *πικρότερ' ἀχέων*] καὶ αὐτῶν ἀχέων πικροτέρα ἴυζε.

v. 890. *λύμασις ὁ πρὸ γᾶς*] εἷς ὑπὲρ τῶν Αἰγυπτίων πρεσβεύει.

v. 895. ἀντίστροφον] τὴν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐλασσομένην, ὅ ἐστιν ἀμφιέλισσαν.

v. 898. βρετέισσα] ἡ τῶν βρετέων ἐπικουρία βλάπτει με. Τοῦτο δέ φησιν, ἐπεὶ θαρσοῦσαι αὐτοῖς ἐν τῷ φανερῷ κατελήφθησαν.

v. 901. ὄναρ, ὄναρ μέλαν] μηδὲν οὖσαν.

v. 903. μᾶ γᾶ, μᾶ γᾶ] ὦ μῆτερ γῆ.

v. 905. ὦ βᾶ γᾶς παῖ Ζεῦ] Ὦ πάτερ Ζεῦ, γῆς παῖ. Ἡ αὐτὴ γὰρ Ῥέα καὶ Γῆ.

v. 907. οὐδ' ἐγήρασαν] εἰς γῆράς με ἤγαγεν.

v. 908. μαιμᾷ] ἐνθουσιᾷ.

v. 915. χιτῶνος ἔργον] τὴν ἐργασίαν τοῦ χιτῶνος.

v. 928. ὤρθωσας] εἰς ὀρθὴν ἦλθες.

v. 947. μαρτύρων ὕπο] οὐ δεήσει μαρτύρων ἡμῖν· ὁ Ἄρης κρίνει τὸ νεῖκος. Οὐδὲ γὰρ ἄργυρον παρ' ὑμῶν λαμβάνοντες εἰρηνεύσαμεν ἄν.

v. 959. οὐ πίναξίν ἐστιν ἐγγεγραμμένα] οὐκ ἐγγράφως ταῦτα εἶπον, ἀλλὰ ζώσῃ φωνῇ.

v. 966. ἐκ κριθῶν μέθυ] πρὸ γὰρ τῆς εὑρέσεως τοῦ οἴνου τοῦτο ἐξεῦρον Αἰγύπτιοι. Λέγεται δὲ μ ε θ ύ σ κ ε ι ν.

v. 974. καὶ μονοῤῥύθμους δόμους] ὡς πολλῶν ξένων ἐκεῖ οἰκούντων.

v. 978. τί τῶνδε] ἐμοῦ καὶ τῶν ἀστῶν.

v. 980. Δῖε Πελασγῶν] ὡς Δ ῖ α γ υ ν α ι κ ῶ ν (Odyss. σ'. 207.)

v. 982. πρόνοον] τὸν πρόνοιαν ἡμῶν ποιούμενον.

v. 985. πᾶς τις ἐπειπεῖν] ἐπεὶ πᾶς ἄνθρωπός ἐστιν ἕτοιμος εἰς τὸ ψέγειν τοὺς ξένους.

v. 1005. σωφρονίσμασιν πατρὸς] σωφρονεῖτε ὅπως ὁ τῶν Αἰγυπτιαδῶν ὅμιλος καταγωσθῇ ὑπὸ τῶν Ἀργείων καὶ μὴ ἡμεῖς.

v. 1007. γλῶσσαν εὔτυχον] τὸ εἰπεῖν μυσαρόν τι κατὰ τῶν ξένων, εὐχερές ἐστιν.

v. 1010. ἐπίστρεπτον] τὴν ἐπιστροφῆς δεομένην· ἢ τὴν ἐπιστρέφουσα εἰς θέαν.

v. 1012. θῆρες δὲ κηραίνουσι] πάντα ἐπιθυμίᾳ δουλεύουσι.

v. 1019. πρὸς ταῦτα μὴ πάθωμεν] μὴ ὑποπέσητε ἀνδράσιν.

v. 1041. πολύτεκνοι] πολυτεκνίας πρόξενοι.

v. 1048. θεσμὸς] ὁ τοῦ ἡμετέρου ὕμνου νόμος.

v. 1052. μετάκοινοι] κοινωνοί.

v. 1054. ἁρμονίᾳ] ἡ ἁρμονία μετέχει τῆς Ἀφροδίτης.

v. 1056. ψεδυρᾷ] ὅτι πολλὰ ψεύδονται οἱ ἐρῶντες.

v. 1059. φοβοῦμαι] δέδοικα, ὅτι εὐπλοίας ἔτυχον, μὴ καὶ τοῦ γάμου τύχωσι.

v. 1063. μετὰ πολλῶν] μετὰ ἄλλων πολλῶν γάμων γυναικῶν καὶ οὗτος τελεσθήσεται.

v. 1075. μηδὲν ἀγάζειν] λίαν ἐξετάζειν.

v. 1084. δίμοιρον αἰνῶ] ἡδέως ἔχω τὸ δίμοιρον τῶν κακῶν σὺν ἑνὶ ἀγαθῷ. Ὅ ἐστι τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ γάμου. Πίνδαρος· (Pyth. III. 145. sqq.)

Ἓν παρ' ἐσλὸν πήματα σὺν
Δύο δαίονται βροτοῖς
Ἀθάνατοι. —

DEPERDITORUM
ÆSCHYLI DRAMATUM
FRAGMENTA.

IN CATALOGUM

ÆSCHYLI DRAMATUM

THOMÆ STANLEII

COMMENTARIUS.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ τῶν Αἰσχύλου δραμάτων] Qui vitam Æschyli scripsit MSto Oxoniensi et Robortelli Editioni præfixam is dramata LXX Æschylo attribuit. Σημειωτέον ὅτι δράματα ό ἐποίησεν ὁ Αἰσχύλος. Alter vero Biographus dramata LXXV nempe LXX Tragica; quinque Satyrica. Ἐποίησε δράματα ό. Καὶ ἐπὶ τούτοις σατυρικὰ ἀμφὶ τὰ πέντε. Hi parum dissentiunt a Catalogo nostro, quo recensentur dramata LXXIII, e quibus Satyrica fuisse quinque mox ostendemus. Sed quum apud auctores antiquos nonnullæ reperiantur epigraphæ, et tragœdiarum nomina, quorum in hoc Catalogo nulla mentio, dubitandum non est, quin omnibus numeris haud sit absolutus. Diligentius igitur videtur egisse, qui apud Suidam XC fuisse tradit. Ἔγραψε δὲ Ἐλεγεῖα καὶ Τραγῳδίας ϟ'. Ubi tamen ne in numero peccatum sit contrario valde vereor. Quamvis enim vir clarissimus Jo. Meursius, cui plurimum debent Græcæ literæ in libello de Tragœdiis Æschyli illas circiter centum se observasse dicat, quum tamen sub diversis nominibus eandem aliquoties Tragœdiam laudari videamus, vereor ut in tantum fastigium excrescat Catalogus, et de ipso numero nihil certi sit pronuntiandum.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Moris erat apud poëtas veteres Tetralogiis decertare, quæ constabant tribus Tragœdiis et dramate satyrico. Tragœdiæ ex quibus constituebatur tetralogia plerumque affinis erant argumenti. Æschyli Agamemnon prima erat tetralogiæ fabula, qua vicisse Æschylum Philocle Archonte meminit Auctor Argumenti; reliquæ tres, Choëphoræ, Eumenides, Proteus Satyricus. Porro tetralogiis istis, quæ ex tragœdiis ejusdem argumenti erant conflatæ nomina indebantur ab argumento, ut Pandionidi Philoclis, quam citat Aristophanis interpres ad Aves v. 282. Quo factum ut tetralogiæ huic ab argumento communi Ὀρεστεία nomen datum fuerit. Aristoph. in Ran. v. 1155.

Πρῶτον δέ μοι τὸν ἐξ Ὀρεστίας λέγε.

Scholiastes: Τετραλογίαν φέρουσι τὴν Ὀρεστίαν αἱ διδασκαλίαι· Ἀγαμέμνονα, Χοηφόρους, Εὐμενίδας, Πρωτέα σατυρικόν. Mallem tamen apud Aristophanem legere Ὀρεστείας, Eustathii auctoritate fretus, ad Iliad K. sub init. Προπαροξύνονται δὲ (inquit) καὶ ἄμφω αἱ τοιαῦται λέξεις (Δωλώνεια et Πατρόκλεια) ὥσπερ Τηλεγόνεια κατὰ τὴν παλαιὰν ὀρθογραφίαν, ἡ κατὰ Τηλέγονον πραγματεία· καὶ Ἡράκλεια, ἡ κατὰ Ἡρακλέα· καὶ Ὀδύσσεια, ἡ κατὰ Ὀδυσσέα· καὶ Ὀρέστεια, ἧς καὶ ὁ Κωμικὸς μέμνηται, ἡ κατὰ Ὀρέστην.

Hæc de Orestia tetralogia dicta sunto. Sed quod ita digesta fuerint omnia Æschyli et aliorum poëtarum dramata in veterum criticorum didascaliis, quod tragœdiæ omnes cujusque tetralogiæ affinis essent argumenti, et quod singulis tetralogiis nomina indita sint ab argumento, licet a viro doctissimo asseratur, longe absum ut credam. Nam quod ad Æschylum spectat e Fabulis LXXV quinque tantum satyricas (sine quibus non constabat tetralogia) agnoscit Biographus. Sed ne ipsæ quidem tetralogiæ semper ex tragœdiis affinis argumenti, et nomine ab argumento inscriptæ. Quid enim affine habent Phineus, Persæ, Glaucus Potniensis, Prometheus; aut quonam nomine communi inscribi potuissent? Ex his tamen tetralogiam fecisse Æschylum discimus ex argumento in Persas. Plura congerere exempla non est opus, præsertim quum haud raro occurrant.

ΑΘΑΜΑΣ. Quod de Sophocle notarunt veteres eum fere omnes πραγματείας ex Cyclo deprompsisse, idem de Æschylo observare licet. Historias Cyclicas dico Argonauticam, Dionysiacam (sic enim opus suum de Bacchi gestis inscribit Nonnus), Thebaicam et Trojanam. Ad Dionysiacam, quatenus ex epigraphis et fragmentis conjicere est pertinuere Σεμέλη, Ἀθάμας, Ἰσθμιασταὶ, Τροφοὶ, Πρωτεὺς, Λυκοῦργος, Ἠθωνοὶ, Βάκχαι, Βασσάριδες, Πενθεὺς, Ξαντρίαι. De Athamante, cui Juno, ægre ferens quod Bacchum infantulum educaret, furorem immisit, nota fabula. Scripserunt ex hoc nomine tragœdias Ennius et Attius; Ennius fortasse Sophoclem, verum Attius, ni fallor, nostrum, ubi solitus erat, secutus.

ΑΙΤΝΑΙΟΙ ΓΝΗΣΙΟΙ, ΑΙΤΝΑΙΟΙ ΝΟΘΟΙ. Laudat Hesychius feminino genere et simpliciori titulo Αἰτναίας. Αἰμοὶ, δρυμοί. Αἰσχύλος Αἰτναίαις. Rursus: Ἀναξίαν βασιλείαν· Αἰσχύλος Αἰτναίαις. Anonymus vitæ auctor, Αἴτνας, qui etiam qua occasione scriptæ fuerint narrat. Ἐλθὼν τοίνυν εἰς Σικελίαν, Ἱέρωνος τότε τὴν Αἰτνὴν κτίζοντος, ἐπεδείξατο τὰς Αἴτνας, οἰωνιζόμενος βιὸν ἀγαθὸν τοῖς συνοικοῦσι τὴν πόλιν. Item vero Hesychius alibi singulari numero Αἴτνιαν vocat, in v. Κρείττονας; ut et Macrobius Saturn. V. 19. *Æschyli tragœdia est, quæ inscribitur Ætna.*

ΑΜΥΜΩΝΗ. De Amymone Danai filia, quæ ex Neptuno peperit Nauplium, videri possunt Philostratus, Lucianus, Apollodorus et alii.

ΑΡΓΩ Η ΚΩΠΕΥΣΤΗΣ. Ad Cyclum Argonauticum referri possunt Ἀργὼ, Κάβειροι, Ὑψιπύλη, Φινεύς. Ex hac Tragœdia Attium Argonautas suos hausisse facile crediderim.

ΑΤΑΛΑΝΤΗ. *Atalantas* Tragœdias docuere Pacuvius, et Pomponius Gracchus, sed an ex nostro traductas incertum est. Citatur etiam Nonio *Meleager* Attii.

ΒΑΚΧΑΙ. Exinde Attium *Bacchas* hausisse verisimile est. Verum Delrio ex Euripide acceptam esse Attii fabulam ipsa collatione doceri ait; quod mihi quidem nondum satis liquet.

ΒΑΣΣΑΡΑΙ. Mentionem facit Hesychius. Εἰλλόμενον, εἰργόμενον, Αἰσχύλος Βασσάραις. Eadem sine dubio fabula, quæ Βασσαρίδες Scholiastæ Nicandri ad Theriaca, v. 289. Καὶ Αἰσχύλος ἐν Βασσαρίσι Κάρφει παλαιῷ κἀπιβωμίῳ ψόλῳ. Videtur ad Bacchi historiam pertinuisse, cujus ministræ Bassarides.

ΓΛΑΥΚΟΣ ΠΟΤΝΙΕΥΣ. Dramatum epigraphæ plerumque simplices sunt, aliquando vero non ita; nonnullis epitheton σατυρικὸς, aliis aliud quoddam διακριτικὸν apponitur. Illud tantum satyricis fabulis, quo dii designantur a tragicis; quod tamen haud semper factum esse vel ex hoc Catalogo manifestum est. Cetera autem epitheta, ni fallor, potissimum adhibebantur, ubi binæ aut plures. Tragœdiæ eodem nomine inscriptæ fuerint; ut Αἰτναῖοι νόθοι, Αἰτναῖοι γνήσιοι et Προμηθεὺς πυρφόρος, Προμηθεὺς δεσμώτης, Προμηθεὺς λυόμενος. Hinc argui possit, aliam tragœdiam hoc nomine (Glaucum), ab Æschylo exhibitam fuisse, licet eam Catalogi auctor reticuerit. Hujus erat inscriptio Γλαῦκος Πόντιος, de qua suo loco. Quod ad præsentem attinet, Glaucus iste, qui nomen fabulæ indidit, Sisyphi erat filius, et apud Potnias regnavit, qui quum equas suas humana carne pasceret, tandem ipse quoque ab illis devoratus fuit. Vide sis V. Cl. Germ. Val. Guill. ad Georg. III. 267.

ΔΑΝΑΙΔΕΣ. Eandem hanc cum Ἱκέτισι tragœdiam fuisse suspicor ex hoc Srabonis loco V. p. 221. Αἰσχύλος δὲ ἐκ τοῦ περὶ Μυκήνας Ἄργους, φησὶν ἐν Ἱκέτισιν, ἢ Δαναΐσι τὸ γένος αὐτῶν; ubi αὐτῶν refertur ad Danaides non ad Pelasgos, uti visum est viro docto. Verba Æschyli, quæ respicit Strabo, hæc sunt: (v. 16.)

Κέλσαι δ' Ἄργους γαῖαν, ὅθεν δὴ
Γένος ἡμέτερον.

ΔΙΚΤΥΟΥΡΓΟΙ. Polluci VII. 10. citatur Æschylus ἐν Δικτυουργικοῖς. Æliano Hist. animal. VIII. 47. ἐν Δικτυουλκοῖς· ut et Hesychio in v. Θοινᾶσθαι. Eadem omnino fabula.

ΕΛΕΥΣΙΝΙΟΙ. Hesychio Ἐλευσίνιαι in v. Αἰξήσω. Bellum Thebanum ab ipsis primordiis usque ad exitum persecutus esse videtur Æschylus. Eo enim pertinent hæ tragœdiæ: Λαΐος, Σφίγξ, Οἰδίπους, Νεμέα, Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, Ἐλευσίνιοι, Ὀστολόγοι, Ἐπίγονοι. De Eleusiniis et Ossilegis minus certum, verum de priori ut credam suadet quod ex ea adducit Plutarchus in Theseo, p. 14. nimirum ipsum Theseum Adrasto cæsorum cadavera concessisse. Καὶ τοῦτο Θησέως Ἀδράστῳ χαρισμένου, καταμαρτυροῦσι δὲ τῶν Εὐριπίδου Ἱκετίδων οἱ Αἰσχύλου Ἐλευσίνιοι, ἐν οἷς καὶ ταῦτα λέγων ὁ Θησεὺς πεποίηται.

ΕΠΙΓΟΝΟΙ. Qui originem ducebant ab Hercule ἐπίγονοι Ἡρακλεῖδαι nominabantur. Hecatæus apud Longinum c. 27. Κῆυξ δὲ ταῦτα δεινὰ ποιούμενος αὐτίκα ἐκέλευσε τοὺς Ἡρακλεΐδας ἐπιγόνους ἐκχωρεῖν. At quum alia fuerit Æschyli tragœdia quam Ἡρακλεΐδας inscripsit, nullus dubitat, quin in hac Epigoni isti (Septem du-

eum posteri) qui bellum alterum moverunt, contra Thebas, poëtæ materiam præbuerint. Cf. Suid. in v. Ἀδραστεία et ibi Portum interpretem. Edidit et Attius tragœdiam a Nonio sæpius laudatam, cui titulus Ἐπίγονοι, quam ex Æschyli tragœdia versam esse facile credo; ut et ad eam pertinuisse fragmentum quod tacito auctore, ut solet, affert Cicero Tuscul. II. 25. *Tum Cleanthem quum pede terram percussisset, versum ex Epigonis, ferunt dixisse:*

Audisne hæc Amphiarae sub terram abdite?

ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ. Latine reddidit Ennius.

ΗΔΩΝΟΙ. Edoni Thraciæ populus qui amnem Strymonem incolebant, Regem suum Lycurgum, oraculi monitu, in Pangæum montem abductum, in vincula conjecerunt. Si itaqne Λυκουργία Æschyli, cujus meminit Aristophanes in Θεσμοφ. v. 142. tetralogia fuerit, eo referenda erit hæc tragœdia.

ΗΛΙΑΔΕΣ. Ita citat etiam Athenæus X. 11. et XI. 5. Verum an Heliades Solis filiæ (quæ Phaëthontem lugebant ac tandem in arbores conversæ fuerunt) huic Tragœdiæ nomen dederint, an Ἰλιάδες, i. e. Troades incertum est. Eadem enim est, quam innuit Scholiastes Sophoclis ad Œdip. Colon. v. 1244. ubi laudatur ἐν Ἰλιάσιν Αἰσχύλος.

ΘΕΟΔΩΡΟΙ Η ΙΣΘΜΙΑΣΤΑΙ. Recte Meursius Θεωροὶ ἢ Ἰσθμιασταὶ ex Hesychio: Ἰαμβός· Αἰσχύλος Θεωροῖς ἢ Ἰσθμιάσταις. Priorem titulum nominat et Athenæus XIV. 7. Iis quæ ad Bacchi historiam referuntur annumeranda forsitan erit; postquam enim furore acti Athamas Learchum, Ino Melicertam interfecerant, Melicertæ in honorem Isthmiorum certamen Sisypho auctore institutum est.

ΚΑΒΕΙΡΟΙ. A Cabiris Samothracum diis, de quibus fusius Strabo X. p. 411. nomen inditum. Hinc Plutarchus Symposiæ. 11. Probl. 1. Καὶ εἴ τις ἀνθοσμίαν δρέψας αἰτιῷτο τοὺς Αἰσχύλου Καβείρους ὄξους σπανίζειν δῶμα ποιήσαντας, ὥσπερ αὐτοὶ παίζοντες ἠπείλησαν. Interpres: Et si quis inversione usus incuset Æschyli Cabeiros, quod aceto carituri essent domum fabricati, quod ipsi erant per jocum minati. Mira interpretatio! De dicteriis agit Plutarchus, queis gratiarum actio quasi per modum vituperationis habetur. *Ac si quis odoriferum decerpens vinum, Cabiros Æschyli incuset, quod aceti inopiam domi effecerint, sicut ipsi erant per jocum minati.* Porro ad Argonautarum historiam pertinuisse videtur. Nam in ea omnes Argonautas enumeravit, ut testatur Schol. Pindari ad Pyth. Od. IV. 303. et Jasonis comites introduxit ebrios Athen. X. 7.

ΚΕΡΚΥΩΝ. Satyricum drama. Plena igitur inscriptio: Κερκύων σατυρικός. Hesych. Ἀπεψύχη, ἀπεπνιγματίσθη. Αἰσχύλος Κερκύωνι σατυρικῷ. Sic et postea: Εὐλημαπεῖ, λήματος καὶ ἀνδρείας εὖ ἔχει. Αἰσχύλος Κερκύωνι σατυρικῷ. Nomen habet a Cercyone patre Alopes, quem Theseus in Eleusine palæstra suffocavit, sicut is solebat peregrinos.

ΚΗΡΥΚΕΣ. Satyricum esse drama ex Polluce discimus X. 19. Εἴρηται τοὔνομα ἐπὶ ἀμφορέων (ita restituit doctissimus Casaubonus) ἐν σατυρικῷ δράματι Κήρυξι τοῖς

Αἰσχύλου. Idem X. 19. titulo pleniore citat: *Κήρυκες σατυρικοί. Φαίης δ' ἂν καὶ σισύραν, Αἰσχύλου ἐν Κήρυξι σατυρικοῖς, λέγοντος· καὶ τῆς σισύρας τῆς λεοντίας.*

ΚΙΡΚΟΙ ΣΑΤΥΡΙΚΟΙ. Is. Casaubonus et Jo. Meursius legerant ΚΙΡΚΗ ΣΑΤΥΡΙΚΗ; ex Hesychio: *Ζυγώσω, δαμάσω, κλείσω, καθέξω. Αἰσχύλος Κίρκῃ σατυρικῇ.* Alibi simpliciter: *Αὐτόφορβος, αὐτόφογος. Αἰσχύλος Κίρκῃ.*

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ. Ex quo suum *Lycurgum* transtulisse creditur Nævius. *Λυκουργίαν* citat Aristophanes in *Θεσμοφοριαζούσαις* v. 142. quod nomen mihi tetralogiam sapere videtur, (ut *Ὀρεστεία*, cujus idem meminit in Ranis v. 1155.)

Καί σ' ὦ νεανίσχ' ἥτις εἶ κατ' Αἰσχύλον
Ἐκ τῆς Λυκουργίας ἔρεσθαι βούλομαι.

Porro hujus fabulæ hypothesis ex Hom. petita Il. ζ. 130

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκοῦργος
Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν.
Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσσήϊον, αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
Θεινόμεναι βουπλῆγι. Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.

ΜΕΜΝΩΝ. Affinis Argumenti cum *Ψυχοστασίᾳ*. Machinæ, qua usa est Aurora *ἁρπάζουσα τὸ σῶμα τοῦ Μέμνονος* meminit I. Pollux IV. 19. hanc, ni fallor, fabulam respiciens.

ΜΥΡΜΙΔΟΝΕΣ. Scripsit et eo nomine tragœdiam Attius, quam ex nostra procul dubio transtulit; Æschyli enim præ ceteris studiosus fuit imitator. Ad hæc Æschylus duntaxat hujus nominis fecit fabulam; parum igitur caute egit, qui utrum Æschylum secutus sit, an Sophoclem dubitavit.

ΝΕΜΕΑ. Argumentum sumptum videtur ex Nemeorum ludorum institutione, in honorem Archemori, Lycurgi et Nemeæ filii a serpente interfecti: quum nutrix Hypsipyle, quæ sitientibus Argivis (in expeditione adversus Thebas) fontem ostendebat, eum in gramine deposuisset. Quod ut credam Pindari facit Scholiastes, qui de horum certaminum institutione agens addit: *Ἄλλου δὲ, ὧν ἐστι καὶ Αἰσχύλος ἐπ' Ἀρχιμόρῳ τῷ Νεμέας παιδί.* Scripsit et Ennius *Nemeam* tragœdiam ex Nostro procul dubio traductam. Apollodorus III. 4. *Δεικνυούσης δὲ τὴν κρήνην ὁ παῖς ἀπολειφθεὶς ὑπὸ δράκοντος διαφθείρεται. Τὸν μὲν οὖν δράκοντα ἐπιφανέντες οἱ μετὰ Ἀδράστου*

κτείνουσι, τὸν δὲ παῖδα θάπτουσι. Ἀμφιάραος δὲ εἶπεν ἐκείνοις τὸ σημεῖον τοῦτο μέλλοντα προμαντεύεσθαι. Τὸν δὲ παῖδα Ἀρχέμορον ἐκάλεσαν· οἱ δὲ ἔθεσαν ἐπ' αὐτῷ τὸν τῶν Νεμέων ἀγῶνα· καὶ ἵππῳ μὲν ἐνίκησεν Ἄδραστος, σταδίῳ δὲ Ἐτέοκλος· πυγμῇ Τυδεύς· ἅρματι καὶ δίσκῳ Ἀμφιάραος· ἀκοντίῳ Λαόδοκος· πάλῃ Πολυνείκης· τόξῳ Παρθενοπαῖος. Arund. Epoch. Stel. L. 374. *ἀφ' οὗ Ἀργείων Ἐτέοκλος Ἄδραστος καὶ Ἀμφιάραος ἐβασίλευσαν, καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν Νεμέᾳ συνήθλευσαν πρῶτοι ἔτη* |H| H H H H |X| Δ Δ Δ Π I I *βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Θησέως.*

ΞΑΝΤΡΙΑΙ. Hanc fabulam ad Bacchi historiam pertinuisse argumento esse poterit, quod in ea Penthea in Cithærone occisum tradidit Schol. in Eumen. v. 26. *Νῦν φησιν ἐν Παρνασσῷ εἶναι τὰ κατὰ Πενθέα, ἐν δὲ ταῖς Ξαντρίαις ἐν Κιθαιρῶνι.* Corrigendus obiter Pollux X. 26. ubi legendum *ἐν Ξαντρίαις Αἰσχύλος.*

ὉΠΛΩΝ ΚΡΙΣΙΣ. Scripserunt Pacuvius et Attius *Armorum judicium* nostrum forsan uterque imitatus; neque enim vel Sophocles, vel Euripides hunc titulum agnoscunt. Summa fabulæ apud Ovid. Metam. XIII. Quint. Smyrn. V. et alibi.

ὈΣΤΟΛΟΓΟΙ. Quatenus ex epigraphe datum est ariolari, videtur ad historiam Thebaicam pertinuisse. In *Eleusiniis* Theseus Adrasto concedit, ut cæsorum cadavera sepeliantur: quod in *Ossilegis* fortasse factum est atque inde nomen fabulæ. Potuit et Evadnes mortem complecti, quæ in Capanei rogum se ipsam conjecit.

ΠΕΝΘΕΥΣ. Hypothesis ex Euripidis Bacchis petenda; de qua fabula, quisquis auctor erat argumenti *ἡ μυθοποιΐα κεῖται παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Πενθεῖ.*

ΠΕΡΡΑΙΒΙΔΕΣ. Ita et Athenæus XI. p. 499. tamen alibi eodem libro p. 476. *Περραιβοὺς* Æschyli laudat; ut etiam Hesychius in v. *Ἀπαιόλη.*

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ. Promethei furtum, vincula et solutionem tribus tragœdiis expedivit Æschylus, *Προμηθεῖ πυρφόρῳ, δεσμώτῃ, λυομένῳ.* Ex his ultimam Latine reddidisse Attium probant viri eruditi, quod Promethei ad Caucasum religati oratio, quam adducit Cicero Tuscul. II. 9. dissimulato licet auctoris nomine ex Æschyli tragœdia translata fuerit, et quidem ab Attio sub cujus nomine Nonius locum ex iis producit, in v. *Adulo,* meminitque præterea Attianæ hujus fabulæ in v. *Gelus,* subscribente Prisciano VI.

Pari argumento inducor, ut credam, secundam etiam tragœdiam *Προμηθέα δεσμώτην* ab Attio fuisse traductam, quippe ad eam pertinent quos eodem modo, tacito auctore profert idem Tullius, hi quatuor versus Tusc. III. 31.

Atqui, Prometheu, te hoc tenere existimo
Mederi posse rationem iracundiæ.
Prom. *Si quidem qui tempestivam medicinam admovens*
Non adgravescens vulnus illidat manus.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΠΥΡΦΟΡΟΣ. Laudatur Polluci *Προμηθεὺς πυρκαεὺς* IX. 8. *ὁ δ' ἐμπρήσας τάχ' ἂν Πυρκαεὺς ὀνομάζοιτο, κατὰ Αἰσχύλον καὶ Σοφοκλέα οὕτως ἐπιγράψαντας τὰ δράματα, τὸν μὲν, τὸν Προμηθέα, τὸν δὲ τὸν Ναυπλίον.* An lapsus fuerit memoria nescio; certum est a nemine alio citari: et eandem innuere Pollucem fabu-

Iam suæ vulgo Προμηθεὺς πυρφόρος audit. Fabulam hanc Satyricam esse contendit vir magnus Is. Casaubonus, quod de duabus reliquis minus sit probabile. At unam ex his tribus fuisse Satyricam et in eadem tetralogia cum Phineo, Persis ac Glauco Potniensi collocatam testatur vetus auctor hypotheseos in Persas; ait enim ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ Ποτνιεῖ, Προμηθεῖ. Et recte quidem vir doctissimus. Satyricam enim fuisse hinc etiam liquet, quod in hac fabula introductus fuerit Satyrus, ignem sibi primo visum exosculari et amplecti volens, cui Prometheus

> Τράγος γένειον ἄρα πενθήσεις σύ γε
> Καίει τὸν ἁψάμενον.

In hac ipsa fabula inquam. Neque enim hoc argumentum tractarunt duo reliqui tragici. Locus exstat apud Plutarch. de capienda ex hostibus utilitate p. 86.

ΠΡΩΤΕΥΣ. Charactere satyrico scripta fuit hæc fabula. Plena inscriptio: Πρωτεὺς σατυρικός. Hesych. Ἀμάλα, τὴν ναῦν, ἀπὸ τοῦ ἀμᾶν τὴν ἅλα. Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ. Idem Ἐπάσω ἐκτήσω. Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ. Ad tetralogiam Orestiam pertinuisse docet Scholiastes Aristophanis in Ranas v. 1115. Potuit ad Bacchi historiam referri, quem primus omnium Proteus Ægyptiorum rex hospitio excepit.

ΣΑΛΑΜΙΝΙΟΙ. Hesychio Σαλαμίνιαι in v. Ἔκλογον et Κανθύλας.

ΣΙΣΥΦΟΣ ΔΡΑΠΕΤΗΣ. Quod paullo ante ad Glaucum Potniensem notavimus, de epitheto διακριτικῷ nomini tragœdiæ addito, (nempe id factum ut distingueretur ab alia ejusdem nominis fabula) hic quoque locum obtinere debet. Alius erat Æschyli Σίσυφος nempe πετροκυλιστής, quem tamen non commemorat Anonymus in hoc Catalogo, ab aliis vere laudatum comperimus. De utroque sic decernimus. Sisyphus permissu Plutonis ad superos reversus noluit amplius redire ad inferos, donec a Mercurio vi detractus; hoc fortasse priori tragœdiæ *Sisypho fugitivo* argumentum dedit. Tandem ad inferos delatus transfugii pœnas luit: has altera *Sisyphus saxum versans* exhibuit.

ΤΗΛΕΦΟΣ. Telephus ab Achille vulneratus, quum nulla arte sanari posset, oraculum sciscitatus, responsum accepit: ὁ τρώσας ἰάσεται. *Hoc Telephus ubi audivit,* inquit Hyginus Fab. CI. *ad regem Agamemnonem venit, et monitu Clytæmnestræ Orestem infantem de cunabulis rapuit, minitans se eum occisurum, nisi sibi mederentur.* Quod ab Æschylo in hac tragœdia repræsentatum monet Aristophanis interpres in Acharn. v. 331. τὰ δὲ μεγάλα πάθη ὑποπαίζει τῆς τραγῳδίας, ἐπεὶ καὶ ὁ Τήλεφος κατὰ τὸν τραγῳδοποιὸν Αἰσχύλον ἵνα τύχῃ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν σωτηρίας τὸν Ὀρέστην εἶχε συλλαβών. Cetera notiora sunt, quam ut referam. Exhibuerunt hoc nomine fabulas Ennius et Attius, quorum ille fortasse Euripidem expressit, hic Æschylum.

ΤΡΟΦΟΙ. Ita etiam Hesychius v. Δίκρα, et Πεδοίκου χελιδόνος. Eadem tamen ni fallor tragœdia, quam laudat Euripidis Scholiastes in Argumento Medeæ, ple-

niore titulo *Διονύσου τροφοί*. Quid de Bacchi nutricibus fabulentur veteres, quas Jupiter in Hyadas stellas mutavit, neminem latet.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ. Hanc eandem fabulam exhibuerunt et Sophocles et Euripides, ut apparet e Dionis Chrysostomi Oratione LII. ubi tres illos tragicos inter se confert, ostenditque quid in fabula ista componenda quisque eorum sibi habuerit proprium et peculiare; sed enim injuria temporum et Æschyli et Euripidis tragœdiæ interciderunt. Scripsit et Attius *Philoctetem*.

ΦΡΥΓΕΣ Η ʽΕΚΤΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑ. Hypothesis ex Homero Iliad. ω΄. deprompta, quam poëmatis partem *λύτρα* nominabant veteres. Virgil. Æn. 1. 484.

Exanimumque auro corpus vendebat Achilles.

Lucanum adolescentem idem tractasse argumentum ex Statio discimus in Silv. II. 7. 54.

At primum teneris adhuc in annis
Ludes Hectora Thessalosque currus
Et supplex Priami potentis aurum.

Scripsit et *Hectoris lytra* Ennius, nostrum, ut videtur, imitatus.

ΦΡΥΓΙΟΙ. Meursius arbitratur diversam non esse a præcedenti, cui assentior.

ΧΟΗΦΟΡΟΙ. Apud Latinos poëtas *Dulorestes* ejusdem argumenti fabula. Scripserunt eo nomine tragœdias, Nævius, Ennius et Pacuvius.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ. Legendum, prout habet editio Robortelli *Ψυχαγωγοί*. Quo nomine citatur Hesychio v. *Δρώπτειν*, Polluci X. I. Scholiastæ Homeri ad Odyss. K. 133. et Apollonii ad III. 846.

ΨΥΧΟΣΤΑΣΙΑ. Tragœdias suas dixit Æschylus *τεμάχη εἶναι τῶν ʽΟμήρου μεγάλων δείπνων*. Athens. VIII. 7. Hanc sane ex Homero confictam tradunt Plutarchus de audiendis poëtis p. 17. et Eustathius in Iliad. X. p. 1266. l. 40. Ipsos Homeri versus adducit Plutarchus, ubi Jovem describit ponderantem *κῆρας* Achillis et Hectoris:

Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο·
Τὸν μὲν Ἀχιλλῆος, τὸν δ' Ἕκτορος, ἱπποδάμοιο.
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ·
Ὤχετο δ' εἰς Ἀΐδαο· λίπεν δὲ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων.

Mox subdit: *Τραγῳδίαν ὁ Αἰσχύλος ὅλην τῷ μύθῳ περιέθηκεν, ἐπιγράψας Ψυχοστασίαν καὶ παραστήσας ταῖς πλάστιγξι τοῦ Διὸς, ἔνθεν μὲν Θέτιν, ἔνθεν δὲ τὴν Ἠὼ, δεομένας ὑπὲρ τῶν υἱῶν μαχομένων*. Memnonem intelligit et Achillem, quorum animos pensitantem introduxit Jovem Æschylus, *Κῆρας* Homeri de animis intelligens. Eustath. l. l. Jul. Pollux IV. 19. §. 2. in recensendis Theatri partibus *θεολογείου* meminit supra scenam, unde apparuere dii. *Ὡς ὁ Ζεὺς*, inquit, *καὶ οἱ περὶ αὐ-*

τὸν ἐν Ψυχοστασίᾳ, in hac scil. fabula; quod quum non intellexerit Interpres, more suo omisit.

Hactenus de tragœdiis, quæ in Catalogo recensentur; reliquarum nomina apud alios auctores laudata hæc sunt.

ΑΛΚΜΗΝΗ. Hesychius Ἀποστὰς φυγών. Αἰσχύλος Ἰσθμιάσταις * καὶ Ἀλκμήνῃ.

ΓΛΑΥΚΟΣ ΠΟΝΤΙΟΣ. Athenæus III. 10. Ἀρσενικῶς δὲ ἐν Ποντίῳ Γλαύκῳ Αἰσχύλος. Strabo X. p. 446. ὑπὸ τοιοῦδε πάθους καὶ ἡ ὁμώνυμος τῇ νήσῳ πόλις καταποθῆναι λέγεται, ἧς μέμνηται καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Ποντίῳ Γλαύκῳ· Argumentum proditur a Pausania in Bœotic. c. 22. Τούτων τε δή ἐστι τῇ Ἀνθηδόνι μνήματα, καὶ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ καλούμενον Γλαύκου πήδημα· εἶναι δὲ αὐτὸν ἁλιέα, καὶ ἐπεὶ τῆς πόας ἔφαγε δαίμονα ἐν θαλάσσῃ γενέσθαι, καὶ ἀνθρώποις τὰ ἐσόμενα εἰς τόδε προλέγειν, οἵ τε ἄλλοι πιστὰ ἥγηνται, καὶ οἱ τὴν θάλασσαν πλέοντες, πλεῖστα ἀνθρώπων ἐς τὴν Γλαύκου μαντικὴν κατὰ ἔτος ἕκαστον λέγουσι. Πινδάρῳ δὲ καὶ Αἰσχύλῳ πυνθανομένοις παρὰ Ἀνθηδονίων, τῷ μὲν οὐκ ἐπὶ πολὺ ἐπῆλθεν ᾆσαι τὰ ἐς Γλαῦκον· Αἰσχύλῳ δὲ καὶ ἐς ποίησιν δράματος ἐξήρκεσε.

ΔΑΝΑΗ. Hesychius. Καθαίρομαι γῆρας, ἐκδίομαι. Αἰσχύλος Δανάῃ.

ἙΛΛΑΔΙΟΣ. Harpocration v. μαλακίζομεν. Αἰσχύλος Ἑλλαδίῳ.

ΘΑΛΑΜΟΠΟΙΟΙ. Pollux VII. 27. Καὶ Λέσβιον δὲ καὶ ἐκφάτνωμά τε, καὶ κύνημα, μέρη ἔργων ἐν Αἰσχύλου Θαλαμοποιοῖς.

ΝΗΡΕΥΣ. Hesychius: Ἀθήρ, ἐπιδορατίς, μεταφορικῶς. Αἰσχύλος Νηρεῖ.

ΣΙΣΥΦΟΣ ΠΕΤΡΟΚΥΛΙΣΤΗΣ. Eustratius in Ethic. III. 1. Δοκεῖ γὰρ Αἰσχύλος λέγειν μυστικά τινα, ἔν τε τοῖς Τοξότισι, καὶ Ἱερείαις καὶ ἐν Σισύφῳ πετροκυλίστῃ.

ΦΙΝΕΥΣ. Scholiastes in Argumento Persarum. Ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ Ποτνιεῖ, Προμηθεῖ. Citatur etiam Athenæo X. 5.

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ. Pollux VII. 22. Ταῦτα πέλυντρα καλεῖ ἐν Φοινίσσαις Αἰσχύλος.

Joannes Meursius in accurato suo de Tragœdiis Æschyli, Sophoclis, et Euripidis libello inter Æschyli fabulas Μηδείαν et Σατύρους recenset. De priori Aristotelem testem adducit. Poët. c. 18. Ἐν δὲ τοῖς δράμασι πολὺ παρὰ τὴν ὑπόληψιν ἀποβαίνει· ὅσοι πέρσιν Ἰλίου ὅλην ἐποίησαν, καὶ μὴ κατὰ μέρος, ὥσπερ Εὐριπίδης Νιόβην, ἢ Μηδείαν, καὶ μὴ ὥσπερ Αἰσχύλος ἢ ἐκπίπτουσιν, ἢ κακῶς ἀγωνίζονται. Hanc ego cui ex verbis Aristotelis nihil tale innotescit, prætermittendam potius duxi. De posteriori Pausaniam laudat in Corinthiacis c. 13. Τούτῳ Ἀριστίᾳ Σάτυροι, καὶ Πρατίνᾳ τῷ πατρί εἰσι πεποιημένοι πλὴν τῶν Αἰσχύλου δοκιμώτατα. Ceterum intelligendus omnino Pausanias de Satyricis Fabulis, quas Græci vocant modo Σατυρικὴν ποίησιν, aut Σατυρικὰ δράματα, modo simpliciter Σατύρους. Liquidissime Diogenes Laërtius in Menedemo II. Segm. 123. Ἀχαιῷ τὸ δευτερεῖον ἐν τοῖς Σατύροις, Αἰσχύλῳ δὲ πρωτεῖον ἀπεδίδου.

* Sic correxit Meursius vulg. Ισθασθαις.

ÆSCHYLI

DEPERDITORUM DRAMATUM

FRAGMENTA

CUM VIRORUM DOCTORUM

ANNOTATIONIBUS.

ΑΘΑΜΑΣ.

1.

Τὸν μὲν τρίπους ἐδέξατ᾽ οἰκεῖος λέβης·
᾽Αεὶ φυλάσσων τὴν ὑπὲρ πυρὸς στάσιν.

CITAT Eustathius in Odyss. ε′. p. 1541. l. 29. Τὸ δὲ σύνθετον ἔχει (πους) τὸν πολύπουν γὰρ φαμὲν, καὶ τὸν Οἰδίπουν καὶ τὸν τρίπουν λέβητα παρ᾽ Αἰσχύλῳ. Tragœdiæ nomen indicat Athenæus Deipnos. VII. 19. Καὶ τρίπουν δὲ λέβητα φασιν Αἰσχύλον εἰρηκέναι ἐν ᾽Αθάμαντι ἀπὸ ἁπλοῦ ποῦς. Distichon integrum celato Tragœdiæ nomine profert idem Il. 6. et Eustathius in Iliad. ι′. p. 740. l. 7. Καὶ ὅτι τὸ ἀρχαῖον δύο γένη τριπόδων ἦσαν, οἱ καὶ λέβητες· ᾽Εμπυριβήτης, καὶ ὁ λοετροχόος, Αἰσχύλος·

Τὸν μὲν τρίπους ἐδέξατ᾽ οἰκεῖος λέβης
᾽Αεὶ φυλάσσων τὴν ὑπὲρ πυρὸς στάσιν.

Hunc vero excepit tripos, domesticus lebes
Semper retinens stationem super ignem.

Stanl.

Veram lectionem τὴν ὑπὲρ (pro παρὰ) πυρὸς στάσιν conservavit Eustath. ad Il. ι′. p. 740. l. 10. ubi tamen levi errore in versu præcedente scribitur ἐδέξατο. *Butler.*

2.

Ἀήτους.

Hesych. Ἀήτους, μεγάλους, Αἰσχύλος Ἀθάμαντι.

3.

Ἀπαρτιᾷ.

Hesychius: Ἀπαρτιᾷ, ἀπαρτισμένως. Αἰσχύλος, Ἀθάμαντι.

Locum corruptum esse censent viri docti et legendum ἀπαρτί. Sed quidni ἀπαρτίως? *Butler.* Verum esse ἀπαρτὶ confirmatur auctoritate Zonaræ p. 284. ed. Tittmann. *V. Cl.* S.

4.

Fragmentis Stanleianis adde Hesych. Βρυαζούσης λεαίνης. ἐν Ἀθάμαντι. ἀκμαζούσης, ἢ ἐγκύμονος. Nomen auctoris omisit Hesych. et quum Sophocles quoque Athamanta docuerit, incertum est an hoc fragmentum Æschylo sit tribuendum. Phrasis tamen est Æschylea. *Butler.*

ΑΙΑΣ ΛΟΚΡΟΣ.

5.

Τί σοι ὁ Ἀπόλλων κεκιθάρικεν;
Quid tibi Apollo cecinit.

Zenob. VI. 14. Τὸ κεκιθάρικεν, οἷον ἐμαντεύσατο· ὥς φησιν Αἰσχύλος ἐν Αἴαντι Λοκρῷ. Nullum aliud exstat fragmentum, ex hac tragœdia, et qui tragœdiarum Æschyli catalogum exhibet nullam facit hujus epigraphes mentionem. *Stanl.*

κεκιθάρικεν] Sic *canere* apud Latinos pro *vaticinari*, quod notissimum. Alteram quoque fabulam AJACEM scripsisse Æschylum TELAMONIUM scil. e Scholiis ad Sophoclis Ajacem v. 830. (815. ed. Brunck.) colligit Gataker. advers. Miscell. p. 529. Sed vide quæ ad Θρῇσσαι fragm. *Butler.*

ΑΙΤΝΑ.

6.

Α. Τί δῆθεν αὐτοῖς ὄνομα θήσονται βροτοί,
Β. Σεμνοὺς Παλίκους Ζεὺς ἐφίεται καλεῖν.
Ἦ καὶ Παλίκων εὐλόγως μένει φάτις,
Πάλιν γὰρ ἵκουσ' ἐκ σκότους τόδ' ἐς φάος.

A. Quodnam igitur nomen tribuent iis mortales?
B. Venerandos Palicos Jupiter indigitavit.
Quæ etiam nomen Palicorum recte manet!
Quippe reversi sunt ex tenebris in hanc lucem.

Hos Æschyli versus servavit Macrobius Saturnal. V. 19. ubi ad locum Virgilii IX. 515.

Pinguis ubi et placabilis ara Palici,

sic disserit: "*Quis hic* Palicus *deus, vel potius qui* dii Palici (*nam duo sunt*) *apud nullum penitus auctorem Latinum, quod sciam, reperi, sed de Græcorum penitissimis literis hanc historiam eruit Maro. Nam primum ut Symæthus fluvius, cujus in his versibus meminit in Sicilia est, ita et* dii Palici *in Sicilia coluntur; quos primum omnium* Æschylus *tragicus, vir utique Siculus, in literas dedit, interpretationem quoque nominis eorum, quam Græci* ἐτυμολογίαν *vocant, expressit versibus suis. Sed priusquam versus* Æschyli *ponam, paucis explananda est historia* Palicorum. *In Sicilia Symæthus fluvius est. Juxta hunc Nympha Thalia, compressu Jovis gravida, metu Junonis optavit, ut sibi terra dehisceret; quod et factum est. Sed ubi venit tempus maturitatis infantum, quos alvo illa gestaverat, reclusa terra est, et duo infantes, de alvo Thaliæ progressi, emerserunt, appellatique sunt* Palici ἀπὸ τοῦ πάλιν ἱκέσθαι *quoniam prius in terram mersi, denuo inde reversi sunt. Nec longe inde lacus breves sunt, sed immensum profundi, aquarum scaturigine semper ebullientes, quos incolæ crateras vocant, et nomine Dellos appellant, fratresque eos* Palicorum *existimant; et habentur in cultu maximo; præcipueque circa exigendum juxta eos jusjurandum, præsens et efficax nomen ostenditur. Nam quum furti negati, vel ejuscemodi rei fides quæritur, et jusjurandum a suspecto petitur, uterque ab omni contagione mundi ad crateras accedunt, accepto prius fidejussore a persona, quæ juratura est, de solvendo eo quod peteretur, si addixisset eventus. Illic invocato loci numine testatum faciebat esse jurator, de quo juraret. Quod si fideliter faceret, discedebat illæsus; si vero subesset jurijurando mala conscientia, mox in lacu amittebat vitam falsus jurator. Hæc res ita religionem fratrum commendabat, ut crateræ quidem* implacabiles, *Palici autem* placabiles *vocarentur. Nec sine divinatione est Palicorum templum. Nam quum Siciliam sterilis annus arefecisset, divino Palicorum responso admoniti Siculi, heroi cuidam certum sacrificium celebraverunt; et revertit ubertas. Qua gratia Siculi omne genus frugum congesserunt in aram Palicorum; ex qua ubertate ara* ipsa pinguis *vocitata est. Hæc est omnis historia, quæ de Palicis eorumque fratribus in Græcis tantummodo literis invenitur, quas Maro non minus quam Latinas hausit. Sed hæc quæ diximus auctoritatibus approbanda sunt.* Æschyli *tragœdia est, quæ inscribitur* Ætna. *In hac, quum de Palicis loqueretur, sic ait:*

Τί δῆθεν — —
— — τοῦδ' ἐς φάος.

Hæc Æschylus. "Quæ sequuntur apud Macrobium, in quibus Calliæ Polemonis, Xenagoræ loca adducit nihil ad Æschyli fragmentum pertinent. Ceterum in primo fragmenti versiculo, ubi vulgo legitur *ὄνομα τίθενται βροτοί* recepi lectionem *θήσονται* quam teste Jac. Gronovio ad Macrobium codex Macrobii Thuanæus suppeditat. Itaque non opus est Pauwii correctione, qui ne metrum hiaret legendum censebat *τοὔνομα τίθενται βροτοί.* Lectionem *θήσονται* et sensus postulat, et Heathius Butlerusque probaverunt. Ceterum vulgo quatuor hi versiculi sic inter duas personas A. et B. dividebantur;

A. Τί δῆθεν — —

B. Σεμνοὺς . . .

A. Ἦ καὶ — φάτις;

B. Πάλιν γὰρ — .

ita ut tertius versus interrogative sic capiendus esset: *Num etiam probabili cum causa hoc Palicorum nomen manet?* Pauwius vero duo ultimos versiculos eidem personæ quæ versiculo primo quæsiverat *τί δῆθεν* etc. tribuit; versu tertio *ἦ καὶ Παλίκων εὐλόγως μένει φάτις sane et Palicorum nomen justa de causa manet.* Sed multo commodior est Heathii ratio, qui tres ultimos versus eidem personæ assignat et pro *ἦ* vel *ἢ* legit *ἡ*. In versu ultimo pro *ἵκουσ'* vulgo legebatur *ἥκουσ'*. Sed *ἵκουσ'* Macrobii auctoritate et ipsa verbi notatione confirmatur.

σεμνοὺς Παλίκους] Hesych. *Παλικοί· Ἀδράνῳ * δύο γεννῶνται υἱοὶ Παλικοί· οἳ νῦν τῆς Συρακουσίας εἰσὶ κρατῆρες οἱ καλούμενοι Παλικοὶ, οἱ καὶ κατωκήσαντες αὐτῇ.* Steph. Byzant. *Παλικὴ πόλις Σικελίας. Θεόφιλος δ' ἐν ἐνδεκάτῳ περιηγήσεως Σικελίας Παλικὴν κρήνην φησὶν εἶναι. Πλήσιον δὲ αὐτῆς ἱερὸν Παλικῶν οἳ εἰσι δαίμονές τινες, οὓς Αἰσχύλος ἐν Αἰτναίοις γενεαλογεῖ Διὸς καὶ Θαλείας τῆς Ἡφαίστου· κληθῆναι δὲ αὐτοὺς Παλικοὺς διὰ τὸ ἀποθανόντες πάλιν εἰς ἀνθρώπους ἱκέσθαι.*

7.

Κρείττονας.

Hesychius: *Κρείττονας· τοὺς ἥρωας οὕτω λέγουσιν· δοκοῦσι δὲ κακότυχοί τινες εἶναι, διὰ τοῦτο καὶ οἱ παριόντες τὰ ἡρῷα σιγὴν ἔχουσι μή τι βλαβῶσι· καὶ οἱ θεοὶ δέ. Αἰσχύλος Αἴτνῃ.*

8.

Αἰμοί.

Hesychius: *Αἰμοί· δρυμοὶ, Αἰσχύλος Αἰτναίαις.* Eustath. Odyss. *σ'.* p. 185. v.

* Henr. Stephanus conj. *Ἀδριάνῳ*, Sopingius vel *ἐν Δρακάνῳ*, vel *Αἴτνῃ* legendum putabat, Salmasius *ὑδράνῳ*, Pergerus *ἐν Ἀδράνῳ*, civitate Siciliæ.

17. ed. Rom. Αἱμοὺς τοὺς δρόμους Αἰσχύλος λέγει, ubi legendum esse δρυμοὺς jam alii monuerunt. Sed apud Suidam in αἵμοις pejore vitio legitur δρόσους pro δρυμούς.

9.

Ἀναξίαν.

Hesych. Ἀνάξιαν. βασιλείαν. Αἰσχύλος Αἰτναίαις.

ΑΚΤΑΙΩΝ.

Hanc nostro tragœdiam attribuere ausim partim fide Pollucis, qui V. 5. nomina canum Actæonis recenset, partim Schol. Venet. ad Homer. Iliad. ι. 589. p. 238. Ὁ δὲ Αἰσχύλος ἐπὶ τοῦ διαφθείρειν ψιλῶς τέταχε (verbum ἀμαθύνειν) περὶ τοῦ Ἀκταίωνος λέγων

Κύνες δ' ἠμάθυνον ἄνδρα δεσπότην.

ubi legendum Κύνες μὲν vel Κύνες γάρ. Huc referri etiam debet ex incertis fragm. XCVII. e Polluce V. 5. petitum *Butler*. Vid. infra fragmenta incerta. *S.*

ΑΛΚΜΗΝΗ.

10.

Ἀποστάς.

Hesych. Ἀποστὰς, φυγὼν Αἰσχύλος Ἰσθμιάσταις καὶ Ἀλκμήνῃ. Verum quum nullibi hoc excepto loco reperiatur hæc tragœdiæ Æschyleæ epigraphe, valde vereor ne mendosus hic sit Hesychii codex, et pro Ἀλκμήνῃ legendum Ἀλκμάν. *Stanl.* Hoc loco Stanleius legendum esse censet Ἀλκμὰν, quasi Hesychius indicare voluerit poëtam Alcmanem voce ἀποστὰς usum esse pro φυγών. Sed quamvis Alcmene inter fabulas Æschyleas nusquam alibi nominetur, hoc tamen non sufficit ad persuadendum vel evincendum, Æschylum nullam hoc nomine fabulam scripsisse. Quot enim aliæ sunt poëtarum fabulæ, quarum mentio semel tantum in veterum scriptis occurrit? *Küster.* Alberti quærendum putabat an ab Hesychio scriptum fuerit: καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἀλκμήνῃ. Butlerus vero Stanleii suspicionem haud vanam esse judicans, fortasse pro Ἀλκμήνῃ illo Hesychii loco legi posse arbitratur Ἀμυμώνῃ.

ΑΜΥΜΩΝΗ.

11.

Σοὶ μὲν γαμεῖσθαι μόρσιμον, γαμεῖν δέ μοι.

Hic versiculus citatur ab *Ammonio* de diff. v. Γῆμαι, ubi tamen legitur γαμεῖν δὲ

μή. Valckenærius probabili conjectura μοι reponendum censuit, ut sensus sit: *Tibi quidem viro nupsisse, at mihi uxorem duxisse fatale fuit.*

12.

Κἄγωγε τὰς σὰς Βακκάρεις τε καὶ μύρα.

Laudatur ab Athenæo Deipnos. l. XV. c. 12.

13.

Θρώσκων.

Hesych. *Θρώσκων, κνώδαλα ἐκθορίζων, καὶ σπερματίζον, γεννῶν. Αἰσχύλος Ἀμυμώνῃ.*

In hac glossa Hemsterhusius κνώδαλα cum θρώσκων jungendum putabat, dictumque ad Minoëm pertinere, qui εὕρισκεν ὄφεις καὶ σκορπίους. Antonin. Lib. Met. c. 41.

ΑΡΓΕΙΟΙ.

14.

Καὶ παλτὰ κἀγκυλητὰ καὶ χλῆδον βαλών.

Locum citat Harpocration v. χλίδος. Sed ibi corrupte legebatur versiculus hoc modo:

καὶ πολτακὰν κύλησαν καὶ χλῆδον βαλών.

Ad hunc v. Maussacus parum feliciter expedire difficultatem tentavit. Valesius hanc notam subjecit: "1. An forte καὶ πόρτακος aut ορτακῶν κύλιγμα, i. e. *bovinum fimum, stercus.* Sed κύλιγμα a κυλίειν nolim affimare, πορτακῶν autem videtur omnino verum esse. Vide Hesychium apud quem πορτιφόροι dicantur οἱ τὰ κόπρια ἐπ' ὤμων αἰρόμενοι. Male κόρρεια legitur. An πόρδακον i. e. humidum teste Strabone? Salmasius teste Maussaco in Appendice legit καὶ πέλτ' ἀναγκύλητα, i. e. *peltas, quæ ansa retineri haud facile possunt.* Est enim ἀγκύλη ansa, jaculi *amentum.* Ego malim παλτ' ἀναγκύλητα. Est enim πάλτον, ἀκόντιον ut nemo nescit, et πέλτον Græcum non est; itaque errat Salmasius. Versus Æschyli intelligendus est, de his, qui in extremo periculo se omni telo, quod obvium est, defendunt. Et jacula, inquit, sine amentis, et lapides, qui ad manum sunt jaciens in hostem. Sic ἐνηγκυλωμένα τόξα apud Suid. *probe tensi arcus.* Et ἐπηγκυλημένα ξύλα idem explicat εἰς ὅπλων χρῆσιν. Porro Æschylus in ea fabula Græcos post epulas ebrios inducit, et inter se rixantes, prorsus ut Lapithas ac Centauros quolibet telo certare ac matulas etiam in capita adversariorum illidere. Athen. deipn. lib. i. quod iisdem pæne verbis imitatus est Sophocles in Ἀχαιῶν συνδείπνῳ, ut refert Athenæus lib. i. p. 17." Hactenus Valesius. Optime tamen h. l. emendavit Stanleius sic, ut edidimus.

15

Ὁ δ' ἐστὶν ὅς ποτ' ἀμφ' ἐμοὶ βέλος
Γελωτοποιὸν τὴν κάκοσμον οὐράνην
Ἔῤῥιψεν, οὐδ' ἥμαρτε. Περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
Πληγεῖσ' ἐναυάγησεν ὀστρακουμένη
Χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.

Hic est, qui aliquando telum
ridiculum, male olentem matulam
conjecit, nec aberravit; ad meum enim caput
illisa fractaque est in testas parvulas
diversum quid ab unguentorum vasis spirans mihi.

Hi versus leguntur apud Athenæum lib. i. c. 30. qui nomen quidem dramatis haud memorat, attamen hoc refert, ab Æschylo inductos esse Græcos ebrios, qui se invicem matulis peterent. Itaque hunc locum ex Argivis depromtum esse credibile est. Eosdem versus Athenæus ibid. memorat Sophoclem imitatum esse in Ἀχαιῶν συνδείπνῳ; his versiculis

Ἀλλ' ἀμφὶ θυμῷ τὴν κάκοσμον οὐράνην
ἔῤῥιψεν οὐδ' ἥμαρτε. Περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
κατάγνυται τὸ τεῦχος, οὐ μύρου πνέον,
ἐδειματούμην δ' οὐ φίλης ὀσμῆς ὕπο.

Ira fremens graviter olentem matulam
projecit nec erravit, meum namque ad caput
vas rumpitur, unguenti nihil spirans,
cohorrui odoris fœditate.

16.

Καπανεύς μου καταλείπεται λοιποῖς ἀκέραυνος ἀρούρων ἐπηλυσίων ἀπέλιπεν.

Etymol. M. v. Ἐνηλύσια.

Stanl. recte monet legendum ἐνηλυσίων. Pauwius ad h. l. " Legendum, inquit, fortasse:

Καπανεύς μου καταλέγεται λοιποῖς
Ἀκέραυνος ἄρουρ' ὃν ἐνηλυσίων
Ἀπέλιπεν."

Capaneus Argivus. Inde Καπανεύς μου Argivus loquens: καταλέγεται λοιποῖς *cum reliquis memoratur.* Ἄρουρα ἐνηλυσίων aptum, et aptum quoque ἄρουρα ἀκέραυνος, quin

Capaneus, non terra, fuit fulmine percussus. Ea tamen sic dicta ἄρουρα ἐνηλυσίων. Ἐνηλύσιος de homine etiam usurpatum. Hesychius : ἐνηλύσιος, ἐμβρόντητος, κεραυνόβλητος. Etymologus autem Æschyli verba videtur adductu ad illustrandum præcedens Εὐκίνητα. Quare ἐνηλυσίων sic etiam intelligi posset; quin et perbene scribi ἐνηλύσιον pro ἐνηλυσίων. Versus sunt Anapæstici, quorum norma suspiciunculas meas commendat; ἀπέλιπεν est proceleusmaticus; alias ἀπέλειπεν scribendum esset?" Sed Pauwiana hæc commenta jure suo aspernati sunt Heathius et Butlerus. Bothius vero sic legi posse conjecit:

Καπανεὺς μὲν οὖν καταλείπεται.
Λεπαίοις δὲ καράνοις
Ἀραρὼς ἐνηλύσιος ἀπέλιπε.

hoc sensu, sane quidem haud inepto : *Capaneus igitur superest, sed arduis inhærens pinnis fulgure decussus destitit.* Certi tamen nihil affirmari potest.

17.

Ἀπόσκημμα.

Hesych. Ἀπόσκημμα, ἀπέρισμα. Αἰσχύλος Ἀργείοις.

Sic enim recte nunc legitur ap. Hesychium. Male olim Ἀργεία.

18.

Ἐμμέλεια.

Hesych. Ἐμμέλεια, εἶδος ὀρχήσεως καὶ Πλάτων ἐπαινεῖ τὴν ὄρχησιν· καὶ φησὶν, ἢ ἀπὸ τοῦ μέλους ὠνομάσθαι, ἢ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὰ μέλη γίνεσθαι. Τραγικὴ δὲ ὄρχησις. Ἀργείοις δὲ Αἰσχύλος ἀντὶ τοῦ σατυρικὴ, ἥ ἐστι Σίκιννις.

ΒΑΣΣΑΡΙΔΕΣ.

19.

Εἰλλόμενον.

Hesych. Εἰλλόμενον· εἰργόμενον. Αἰσχύλος Βασσάραις. Sed ibi scribendum Βασσαρίσι.

20.

Κάρφει παλαιῷ καπιβωμίῳ φόλῳ.
Ligno arido et igne ab altari.

Schol. ad Nicandri Theriaca v. 288. Καὶ Αἰσχύλος· ἐν Βασσαρίσι Κάρφει παλαιῷ etc. in MS. est σκάρφει.

Ceterum, quod Pauwius monuit, argumentum hujus dramatis colligi potest ex Eratosthenis catasterismis c. 24. ubi legitur: ὃς (Orpheus) τὸν μὲν Διόνυσον οὐκ ἐτίμα, τὸν δὲ Ἥλιον μέγιστον τῶν θεῶν ἐνόμιζεν εἶναι, ὃν καὶ Ἀπόλλωνα προσηγόρευσεν· ἐπεγειρόμενός τε τῆς νυκτὸς κατὰ τὴν ἑωθινὴν ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Πάγγαιον, προσέμενε τὰς ἐντολὰς, ἵνα ἴδῃ τὸν Ἥλιον πρῶτον. Ὅθεν ὁ Διόνυσος ὀργισθεὶς αὐτῷ ἔπεμψε τὰς Βασσαρίδας, ὥς φησιν Αἰσχύλος ὁ ποιητὴς, αἵτινες αὐτὸν διέσπασαν, καὶ τὰ μέλη διέῤῥιψαν χωρὶς ἕκαστον· αἱ δὲ Μοῦσαι συναγαγοῦσαι ἔθαψαν ἐπὶ τοῖς καλουμένοις Λειβήθροις.

ΓΛΑΥΚΟΣ ΠΟΝΤΙΟΣ.

Argumentum fabulæ proditur a Pausania in Bœoticis p. 298. ed. Sylb.

Τούτων τε δή ἐστι τῇ Ἀνθηδόνι μνήματα, καὶ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ καλούμενον Γλαύκου πήδημα. Εἶναι δὲ αὐτὸν ἁλιέα, καὶ ἐπεὶ τῆς πόας ἔφαγε, δαίμονα ἐν θαλάσσῃ γενέσθαι, καὶ ἀνθρώποις τὰ ἐσόμενα εἰς τόδε προλέγειν, οἵ τε ἄλλοι πιστὰ ἥγηνται, καὶ οἱ τὴν θάλασσαν πλέοντες πλεῖστα ἀνθρώπων ἐς τὴν Γλαύκου μαντικὴν κατὰ ἔτος ἕκαστον λέγουσι. Πινδάρῳ δὲ καὶ Αἰσχύλῳ πυνθανομένοις παρὰ Ἀνθηδονίων τῷ μὲν οὐκ ἐπὶ πολὺ ἐπῆλθεν ᾆσαι τὰ ἐς Γλαῦκον· Αἰσχύλῳ δὲ καὶ ἐς ποίησιν δράματος ἐξήρκεσε.

21.

Κόγχοι, μύες, ὄστρεα.

Hoc fragmentum citat Athenæus Deipnos. lib III. c. 33. τὰς δὲ κόγχας ἔστιν εὑρεῖν λεγομένας καὶ ἀρσενικῶς. — — Ἀρσενικῶς δ', Αἰσχύλος ἐν Ποντίῳ Γλαύκῳ

Κόγχοι, μύες κ' ὄστρεα

ubi metri causa Bothius legendum censet κ. μύες τε κ' ὄστρεα. Ad h. l. Schweighæuserus V. C. hæc annotavit. " Casaubonus legendum, inquit, ἐν Ποτνιεῖ Γλαύκῳ non Ποντίῳ. *Glaucum marinum* nemo veterum ab Æschylo editum fuisse est auctor. Potniensis Glaucus poëtæ illius nota fabula est ex Strabonis libro nono, Hesychio in Ἀμφίσωπον et Ξιφήρου λιμὴν, et ipso laterculo tragœdiarum ejus poëtæ. Erat scriptum Ποτνίῳ, unde postea factum Ποντίῳ. Πότνιος autem et Ποτνιεὺς idem ut annotat in Ethnicis Stephanus. Nec desunt qui nullo cognomine *Glaucum* nominent, ut Pindari interpres ad Od. I. Pythionicarum. Hactenus Casaubonus. Ubi fefellisse τὸν πανεπιστήμονα Casaubonum memoriam ait Jon. Rutgersius Var. Lect.

11. 6. p. 92. affirmans: Æschylum in tragœdia Ποντίῳ Γλαύκῳ non ab Euripidis Scholiaste modo et auctore Arati vitæ [voluit puto *Æschyli vitæ*] sed a Strabone quoque laudari et Athenæo." At nec ab ipso Rutgersio satis accurate hæc observata esse, et confusum ab eo Πόντιον Γλαῦκον et Ποτνίεα Γλαῦκον apparet. Nam in Æschyli vita (Arati vitam in qua Glauci Æschylei fiat mentio nullam novimus,) Γλαῦκος Ποτνιεὺς, non Πόντιος nominatur. Apud Euripidis vero Scholiastam ad Phœniss. 1201. olim nunc Αἰσχύλος ἐν Γλαύκῳ legebatur, prius quam Valckenærius l. c. p. 130. et Musgravius ad v. 1229. ex codicis MSti vestigiis ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ recte edidissent. In eo vero aut fefellerat Casaubonum memoria, aut minus perspicue mentem suam ille declaravit, quum dicere videtur, notam esse fabulam Æschyli Potniensem Glaucum ex Strabonis lib. IX. Nam mentionem quidem fecit Geographus lib. IX. p. 409. Potniensis illius Glauci, qui quum equas suas humana carne pavisset, ipse vel extremum ab eisdem discerptus est (cf. Pausan. VI. p. 505.), sed de Æschylo ibi altum silentium. Contra apud eundem Strab. lib. IX. p. 447. diserte citatur Æschylus ἐν τῷ Ποντίῳ Γλαύκῳ. Et exstitisse Æschyli fabulam, quæ ad alterum illum *Glaucum* spectabat, qui ex piscatore marinus deus factus perhibebatur ex Pausania etiam lib. IX. p. 754. satis intelligitur. Quo minus hoc loco vulgata scriptura Ποντίῳ quam eandem membranæ nostræ tenent, solicitari debuit, quum præsertim ipse Athenæus diserte doceat VII. 296. eundem hunc Glaucum ex piscatore inter deos relatum Πόντιον fuisse cognominatum. Quare prudenter Stanleius fecit, quas diversas Æschyli fabulas statuens, alteram Γλαῦκος Ποτνιεὺς, alteram Γλαῦκος Πόντιος inscriptam, quam distinctionem suadebant etiam ipsa argumenta fragmentorum, quamvis perbrevium, quæ ex utraque fabula supersunt." Hactenus Cl. Schweighæuserus cetera quidem recte exposuit, in hoc uno tamen corrigendus, quod Arati vitam exstare negat, in qua *Glauci Pontii* mentio fiat. Vid. mox fragmentum 22 e Glauco Pontio.

22.

Κἄπειτ' Ἀθήνας Διάδας παρεκπετών.

De hoc fragmento Valckenærius diatr. in fragm. Euripidis ita disserit: Hunc versum vita præbet Arati, post Victorium (ed. Florent. 1567. fol.) vulgata a Dionysio Petavio in Uranologio (Lutet. Paris. 1637. fol.) p. 269. A. * Εἰσὶ δὲ καὶ τῆς Εὐβοίας Ἀθηναίων Δαΐδαις μέμνηται (in margine corrigitur Ἀθῆναι ὧν μέμνηται) ἐν Γλαύκῳ Ποντίῳ Αἰσχύλος

Κἄπειτ' Ἀθῆναι Δαΐδας παρ' ἐκ Περσῶν

* Eandem Anonymi vitam in editione sua Arateorum repetiit *J. Theoph. Buhle* V. C. Vol. II. p. 429. sqq.

Petavius Latina dedit sensu vacua: *Exinde Athenas Daïdas e Persis.* Persas hinc fugabit una duntaxa ablata litera; una etiam transposita senarium nobis Æschyli restituet

Κἄπειτ' Ἀθήνας Διάδας παρεκπεσών.

quumque deinceps furtim Athenas Diadas se subduxisset. Facillime jam vicina sic corrigi poterunt: Εἰσὶ δὲ καὶ τῆς Εὐβοίας Ἀθῆναι Διάδες ὧν μέμνηται —— Αἰσχύλος etc. Hæc non attigerunt Stanleius aut commentatores Stephani Byz. qui eadem forsan olim posuerat in v. Ἀθῆναι· ubi enim istius nominis urbs sexta memoratur in Eubœa atque ista prostant: τὰς δ' Ἀθήνας καὶ Διάδας λέγεσθαι primitus fortasse scripserat Grammaticus: ταύτας τὰς Ἀθήνας καὶ Διάδας λέγεσθαι Αἰσχύλος μαρτυρεῖ. Hactenus Valckenær. Ceterum hoc fragmentum jam attulerat Heathius, et legi voluerat

Κἄπειτ' Ἀθήνας Διάδας παρεκπέρσων.

insuper vastaturus. Melius inquit Butlerus, reposuisset παρεκπερῶν *prætergrediens*, ut Scaliger in Euseb. Chronic. p. 29.

23.

Εὐβοΐδα καμπὴν ἀμφὶ Κηναίου Διὸς
Ἀκτήν, κατ' αὐτὸν τύμβον ἀθλίου Λίχα.

Hoc fragmentum servavit Strabo lib. X. p. 446. ubi terræ motu hanc urbem absumptam fuisse refert: Ὑπὸ τοιοῦδε πάθους καὶ ὁμώνυμος τῇ νήσῳ (Eubœæ scilicet) πόλις καταποθῆναι λέγεται, ἧς μέμνηται καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Ποντίῳ Γλαύκῳ

Εὐβοΐδα καμπτὴν etc. (Sic enim pro καμπὴν olim legebatur.)

Valckenærius l. l. pag. 144. "Quando autem, inquit Stephanus Byz. secutus Strabonem lib. X. p. 684. A. Δῖον urbem fuisse scribit Eubœæ περὶ τὸ Κήναιον, a qua prope abfuerint (πρὸς ταύτῃ ἦσαν) Διάδες Ἀθῆναι καλούμεναι, suspicor equidem, quos eadem laudat e tragœdia Strabo p. 687. A. versus Æschyli versui paullo ante emendato jungendos

Κἄπειτ' Ἀθήνας Διάδας παρεκπεσὼν
Εὐβοΐδα καμπὴν ἀμφὶ Κηναίου Διὸς
Ἀκτήν, κατ' αὐτὸν τύμβον ἀθλίου Λίχα.

Nihil interest Εὐβοῖδα stribatur an Εὐβοΐδα."

24.

Σειλήνους καὶ Πᾶνας.

" Hæc ad Glaucum Marinum pertinuisse credo, quum Satyro potius conveniant,

quam tragœdiæ. Schol. Theocr. Idyll. IV. 62. τοὺς Σατύρους οἱ πλειόνες φασὶν, ὡς καὶ τοὺς Σειλήνους καὶ Πᾶνας, ὡς Αἰσχύλος μὲν ἐν Γλαύκῳ, Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀνδρομέδᾳ. Ex posteriore clausula videtur Æschylus vocem Σειλήνους tantummodo adhibuisse, Πᾶνας autem ad Sophoclis Andromedam pertinere." *Butler.*

25.

Δαῦλος δ' ὑπήνη καὶ γενειάδος πυθμήν.
Hirsutum labium et menti fundus.

Etymol. M. Δαυλὶς, πόλις ἐν τῷ Παρνασσῷ κειμένη. Μῦθος δ' ἐκεῖ γέγονε τὰ κατὰ τὸν Τηρέα καὶ τὰς ἀδελφὰς Πρόκνην καὶ Φιλομήλαν. Εἴρηται δὲ διὰ τὸ πολὺ δάσος ἔχειν. Δαῦλον γὰρ τὸ δασύ. Αἰσχύλος·

Δαῦλος ὑπήνη καὶ γενειάδος πυθμήν.

Ceterum Butlerus recte hoc fragmentum hucusque inter incerta relatum ad Glaucum Pontium retulit adhibito loco Pausan. Phocic. c. 4. Τοῖς δέ ἐστιν εἰρημένον, ὡς τὸ χωρίον, ἔνθα ἡ πόλις ᾠκίσθη, παρείχετο συνεχῆ δένδρα, καλεῖσθαι δὲ τὰ δασέα ὑπὸ τῶν πάλαι δαύλια. Ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ Αἰσχύλον τοῦ Γλαύκου τοῦ Ἀνθηδονίου γενειάδα καὶ ὑπήνην (sic legendum pro vulg. γένεια ὑπήνην) ὠνομακέναι δαῦλον. Et Eustath. p. 274. Δαῦλον γὰρ δασὺ ἔλεγον προπερισπωμένως, ὡς δηλοῖ Παυσανίας, εἰπὼν δαῦλον τὸ δασύ· ἡ προτέρα περισπᾶται. Αἰσχύλος: Δαῦλος δ' ὑπήνη.

ΓΛΑΥΚΟΣ ΠΟΤΝΙΕΥΣ.

26.

Ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα καὶ νεκρῷ νεκρὸς
Ἵπποι δ' ἐφ' ἵπποις ἦσαν ἐμπεφυρμένοι.

Super curru currus, super mortuo mortuus
Equi super equis ingesti et permisti erant.

Optime sic Valckenærius ad Eurip. Phœniss. v. 1202. (1212.) emendavit. Vulg. sine sensu versu altero legebatur ἐκπεφευγμένοι. Cod. Aug. ἐμπεφυγμένοι, qua ex lectione Valck. verum ἐμπεφυρμένοι assecutus est. Idem apte comparavit Virgil. Æn. XI. 638. *Armaque corporaque et permisti cæde virorum Semianimes volvuntur equi.* Nec absimiles sunt versus Euripidis Phœniss. loco supra citato :

Τροχοί τ' ἐπήδων ἄξονές τ' ἐπ' ἄξοσι
Νεκροὶ δὲ νεκροῖς ἐξεσωρεύον θ' ὁμοῦ.

quem ad locum Scholiastes : Παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ :

Ἐφ' ἅρματος γὰρ — ἐκπεφευγμένοι.

Primum horum versiculorum Æschylus pronuntiat apud Aristophanem in Ranis v. 1450. ubi Scholiastes ad h. l. ait: τὸ δὲ ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα ἐκ Γλαύκου Ποντιέως τοῦ Αἰσχύλου. Ceterum pro vulg. ἐκπεφευγμένοι, Pauwius conj. legi posse ἐκκεχυμένοι minus apte; Bothius recepit ἦσαν ἐκπεφασμένοι *apparuerunt.*

27.

Καλοῖσι λουτροῖς ἐκλέλουμαι μὲν δέμας
Ἐς ὑψίκρημναν Ἱμέραν τ' ἀφικόμην.

Hi versus laudantur ex Glauco, (non tamen additur ex utro,) apud Schol. ad Pindar. Pyth. I. ubi Heynius Vol. II. p. 500. sic probabiliter emendat:

Καλοῖσι λουτροῖς ἐκλελούμενος δέμας
Ἐς ὑψίκρημνον Ἱμέραν ἀφικόμην.

Ἱμέραν] Est Siciliæ fluvius, de quo et Pindarus Pyth. I. 158.

Παρ' δέ γε τὰν εὔυδρον ἀκτὰν
Ἱμέρα.

Urbs ibi cognominis Zanclæorum colonia Pythagoræ rebus gestis celebris, de quo in vita ejus Jamblichus VII. καὶ ἐλευθέραν ἐποίησε Κρότωνα καὶ Σύβαριν καὶ Κατάνην καὶ Ῥήγιον καὶ Ἱμέραν καὶ Ἀκράγαντα καὶ Ταυρομένην καὶ ἄλλας τινάς. Ita enim ex Porphyrio restituendus iste locus. *Stanl.*

28.

Εὐοδίαν μὲν πρῶτα ἀπὸ στόματος χέομεν.

Hæc verba (quod Heathius observavit) Scholiastes ad Aristoph. Ran. v. 1576. affert e Glauco Potniensi, cum iisque comparat Aristophanis versum

Πρῶτα μὲν εὐοδίαν ἀγαθὴν ἀπιόντι ποιητῇ.

Sic enim ille: Εὐοδίαν] Εὐκολίαν περὶ τὴν ὁδόν. Ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ Αἰσχύλου· Εὐοδίαν μὲν πρῶτα ἀπὸ στόματος χέομεν. *Stanl.* In Æschyli versu pro πρῶτα legerim πρῶτον, ut sit pars Hexametri. *Butler.*

29.

Σατύρους.

Schol. Theocriti Idyll. IV. 62. Τοὺς Σατύρους οἱ πλείονές φασιν, ὡς καὶ τοὺς Σειλήνους καὶ Πᾶνας, ὡς Αἰσχύλος μὲν ἐν Γλαύκῳ, Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἀνδρομέδᾳ. Ad utram vero pertineat fabulam incertum est.

30.

Εὐφήμοις γόοις.

Hesych. Εὐφήμοις γόοις (ita legendum) δυσφήμοις· κατὰ ἀντίφρασιν. Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ.

31.

Ξιφήρους λιμήν.

Hesych. Ξιφίρου λιμήν· Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ, ὁ πόρθμος. Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ περὶ Ῥήγιον ὡρίων. Legendum ξιφήρους λιμήν. Paullo ante Hesych. Ξιφήρους, ξίφος ἔχοντος, ξιφηφόρου. Valesius apud Hesychium legendum censebat: ταῦτα γὰρ πάντα τῶν περὶ Ῥήγιον ὡρίων. Alberti conj. νεωρίων.

32.

Ἴτηλον.

Hesychius: Ἴτηλον, τὸ ἔμμονον καὶ οὐκ ἐξίτηλον. Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ. Phot. Lex. Ἴτηλον· τὸν οὐκ ἐξίτηλον, ἀλλ' ἀνεξάλειπτον. Οὕτως Αἰσχύλος.

33.

Ἄγων γὰρ ἄνδρας οὐ μὲν εἰλελειμμένους.

E Glauco Æschyli citatur apud Schol. MS. ad Platonis Cratylum in Bibl. D. Marc. Venet. et quum ad Glaucum marinum parum conveniat, ad Potniensem referendum arbitror. Ceterum locus est corruptus qui sic restitui potest:

Ἄγων γὰρ ἄνδρας οὐ μενεῖ λελειμμένους
Quum enim viros ducit, tardos non opperietur.

vel sic;

Ἄγων γὰρ ἄνδρας οὐ μένει λελειμμένους
Viros enim ducens viribus non destitutos.

vel sic denique:

Ἀγὼν γὰρ ἄνδρας οὐ μένει λελειμμένους.

Hoc enim certamen jam instat et *eos qui post tergum relicti sunt non opperitur. Butler.*

Hoc fragmentum eruit Siebenkeesius Prof. Altorfinus. Vid. Fabricii bibl. gr. edit. Harles. Vol. II. pag. 17.

ΔΑΝΑΙΔΕΣ.

34.

Καθαίρομαι. γῆρας.

Hesychius: Καθαίρομαι γῆρας· ἐκδύνομαι, Αἰσχύλος Δανάῃ. Ubi tamen malim legi Δαναΐσι· nusquam enim nisi in hoc solo Hesychii loco reperienda est epigraphe illa, altera sæpius occurrit.

35.

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος,
Ἕως ἐγείρω πρευμενεῖς τοὺς νυμφίους
Νόμοισι θέντων σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

Schol. ad Pind. Pyth. od. 3. Toupius ad Suid. Vol. II. p. 295. "Duplex, inquit, erat Hymenæus sive hymnus nuptialis, κατακοιμητικὸς et διεγερτικός. De hoc intelligendus Æschylus ἐν Δαναΐσιν apud Schol. ad Pind. l. l. Heathius illud fragmentum sic legendum esse statuit:

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος
Ἕως τ' ἐγείρει πρευμενὴς τοὺς νυμφίους
Νόμοις ἀοιδῶν σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

Sed Schol. Νόμοισι θέντων. Quod antiquum est et Æschylum sapit. Legebam aliquando:

Νόμοις γερόντων σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

Callimach. Del. 304.

Οἱ μὲν ὑπαείδουσι νόμον Λυκίοι γερόντες.

Sed illud verius. Οἱ θέντες sunt præcentores. Alcman. ap. Hephæst. p. 22.

Μῶσ' ἄγε Καλλιόπα θύγατερ Διός·
Ἄρχ' ἐρατῶν ἐπέων. Ἐπὶ δ' ἵμερον
Ὕμνον καὶ χαρίεντα τίθει χορόν.

Hinc νομοθέτης, ὑμνοθέτης, αὐλοθέτης. Quo nomine gaudet Minerva in Epigr. Anthol. lib. VI. p. 1570.

Ὅσσον γὰρ μούσαις ἐστέργμεθα, τόσσον Ἀθήνη
Ἐξ ἡμέων. Ἡ γὰρ παρθένος αὐλοθετεῖ.

Minerva tibiarum inventrix. Hinc αὐλοθετεῖν dicta. Quin et aliud restat quod doctissimum Heathium fugit. Scribendum utique

Κἄπειτ' ἄνεισι λαμπρὸν ἡλίου φάος.

Suidas: Ἄνεισι, ἀνέρχεται. Locus ita vertendus est:

Deinde oritur splendidum solis jubar
Et placida Aurora sponsos suscitat,
Modis poëtarum cum pueris et puellis."

Hactenus Toupius. Paullo aliter h. l. legit et vertit Causinus in Horapoll. Hieroglyph. p. 244. edit. Pauw.

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος
Ἕως τ' ἐγείρω πρευμενεῖς τοὺς νυμφίους
Νόμοισι θέντων σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

Deinde vero perdit lucidum solis jubar
Interim excito benevolos conjuges
Legibus eorum qui statuerunt (hanc cantilenam) *cum pueris et puellis.*

Bothius hoc fragmentum sic refinxit:

Κἄπειτ' ἄνεισι λαμπρὸν ἡλίου φάος
Ἐγὼ δ' ἐγείρω πρευμενὴς τοὺς νυμφίους
Νόμοισι θέλγων σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

sic interpretatus: *Dein exoritur splendidum solis jubar, egoque suscito benevolos sponsos, cantibus eos demulcens cum pueris et puellis;* arbitratur scilicet nuntium hæc dicere, servum Ægypti dominorum mortes enarrantem. Butlerus probat Bothii emendationem θέλγων. Et sane sensum præbet haud incommodum Attamen propius ad veteris scripturæ auctoritatem accedit Toupii ratio.

36.

Ἐρᾷ μὲν ἁγνὸς οὐρανὸς τρῶσαι χθόνα
Ἔρως δὲ γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν.
Ὄμβρος δ' ἀπ' εὐνάεντος οὐρανοῦ πεσὼν
Ἔκυσε γαῖαν· ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς
Μήλων τε βόσκας καὶ βίον Δημήτριον.
Δένδρων δέ τις ὥρ' ἐκ νοτίζοντος γάμου
Τέλειός ἐστι· τῶν δ' ἐγὼ παραίτιος.

Amat quidem purum cælum penetrare terram
Peroptat et terra illis frui nuptiis.
Imber a benigno cælo defluens
Fecundat terram, quæ parit mortalibus
Gregum pastus et victum Cerealem.
Arborumque pulchritudo humidis nuptiis
Perficitur, quorum omnium ego causa sum.

His versibus, quos affert Athenæus Deipnos. XIII. 8. Venus inducitur loquens v. 1. Pro τρῶσαι, a τρώω *vulnero*, Grotius malebat legere τρῆσαι a τρέω *perforo, penetro.* Heathio placebat χρῶσαι *tangere, contrectare, amplecti.*

v. 3. Εὐνάεντος est ab εὐναεὶς dor. pro εὐνηεὶς i. p. εὐνηθεὶς. Hanc lectionem cum Pauwio præfero virorum doctorum conjecturis. Grotius legendum putabat εὐνοοῦντος, Bothius εὐνάζοντος. Apud Eustath. Iliad. ξ'. p. 967. legitur εὐναόντος.

v. 4. Lectionem ἔδυσε defendit Pauwius, ut vel respiciatur ad λύσιν τῆς ζώνης, vel significet terram pluviæ humoribus solutam. Eustathius l. l. ἔκυσσε, quod Grotio placuit. Heathius conjecit ἔδευσε. Bothius ἔδυσε.

v. 6. δένδρων δέ τις ὤρ'] "Δένδρων δὲ θ' ὤρα Grot. ὤρα etiam legitur apud Athenæum. Δένδρων δέ τίς γ' ὤρ' mavult Pauw. ob metrum. Porro hoc fragmentum Æschylo Alexandrino haud immerito ab Eustathio ad Il. ξ'. p. 978. adscriptum fuisse existimat. Verba sunt Eustathii : καί τις Αἰσχύλος, οὐκ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀλλ' Ἀλεξανδρεὺς ὡς ἡ κατ' Ἀθήναιον ἱστορία δηλοῖ, φησὶν Ἐρᾷ μὲν etc. Heathius conj. δένδρων δέ πως ὤρ', qui hoc fragmentum, etsi nihil certi statuat, Æschylo Atheniensi potius quam Alexandrino tribuendum esse existimat. Certe Atheniensis Æschyli cothurno non indignum est, et nonnihil habet affine cum Supplic. v. 1055. sqq. Poterant esse verba Veneris προλογιζούσης, quod suadet versus ultimus. Digni sunt, qui comparentur suavissimi versus Euripidei Hippol. v. 447.

Φοιτᾷ δ' ἀν' αἰθέρ', ἔστι δ' ἐν θαλασσίῳ
Κλύδωνι Κύπρις· πάντα δ' ἐκ ταύτης ἔφυ.
Ἡ δ' ἐστὶν ἡ σπείρουσα καὶ διδοῦσ' ἔρον
Οὗ πάντες ἐσμὲν οἱ κατὰ χθόν' ἔκγονοι.

Et multo etiam similiora duo fragmenta Euripidea, quæ non prætervidit Bothius. Alterum ex Œdipo XVII.

Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ' ὅτ' ἂν ξηρὸν πέδον
Ἄκαρπον αὐχμῷ νότιδος ἔνδεως ἔχῃ.
Ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς οὐρανὸς πληρούμενος
Ὄμβρου πεσεῖν εἰς γαῖαν Ἀφροδίτης ὕπο·
Ὅταν δὲ συμμιχθῆτον εἰς ταυτὸν δύο,
Τίκτουσιν ἡμῖν πάντα κἀκτρέφουσ' ἅμα
Ὅθεν βρότειον ζῇ τε καὶ θάλλει γένος.

Ex Chrysippo VII. alterum:

Γαῖα μεγίστη καὶ Διὸς αἰθὴρ
Ὁ μὲν ἀνθρώπων καὶ θεῶν γενέτωρ,
Ἡ δ' ὑγροβόλους σταγόνας νοτίους
Παραδεξαμένη τίκτει θνατοὺς
Τίκτει δὲ βορὰν φῦλά τε θηρῶν.
Ὅθεν οὐκ ἀδίκως
Μάτηρ πάντων νενόμισται.

Nec abludunt, quæ ad Varronem congessit Scaliger. conjectan. p. 28. ad Ennianum illud:

Quæ dedit ille capit, neque dispendi facit hilum.

Virg. Georg. II. 324.

Tum pater omnipotens, fecundis imbribus æther
Conjugis in gremium lætæ descendit, et omnes
Magnus alit magno commixtus corpore fetus.

Cf. etiam Havercamp. ad Lucret. I. 251.

Postremo pereunt imbres, ubi eos *pater Æther*
In gremium matris Terraï præcipitavit.

Butler.

Versu 6. fortasse scripserat poëta

Δένδρων δέ τις ὅπωρ' ἐκ νοτίζοντος γάμου.

Quod Eustathius Æschylo Alexandrino hos versus tribuit, memoriæ vacillantis culpam fuisse arbitror. Nam Athenæus diserte Æschylo Atheniensi eos assignat; paullo ante tamen Æschyli Alexandrini mentionem fecerat; id quod Eustathium seduxit, ut utrumque Athenæi locum confunderet. Ceterum hos versiculos eleganter sic vertit Grotius:

Penetrare terram purus ille æther cupit,
Cupit vicissim terra conjugio frui
Ab amante cœlo defluens terram simul
Fecundat imber, illa mortali parit
Cereale generi germen, et pastus gregum
Maturitatem dat suam arboribus quoque
Mador maritus: causa at his cunctis ego.

ΔΙΚΤΥΟΥΛΚΟΙ seu ΔΙΚΤΥΟΥΡΓΟΙ.

37.

Ὄβρια.

De hac dictione Ælianus Hist. Animal. VII. 47. Καὶ μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Πελιάδι τοῦ ὀνόματος καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι καὶ Δικτυουλκοῖς. Æschyli locus in Agamemnone quem innuit Ælianus, non ὄβρια habet, sed ὀβρίκαλα. v. 146.

> Πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις
> Θηρῶν ὀβρικαλοῖσι.

Eustathius in Odyss. I. p. 350. Ὑστρίχων δὲ καὶ τῶν τοιούτων (τὰ νεογνὰ καλοῦνται) ὄβρια καὶ ὀβρίκαλα, ὧν χρῆσις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Ἀγαμέμνονι *Stanl.* Photii Lex. ὄβρια καὶ ὀβρίκαλα τὰ τῶν λεόντων καὶ λύκων σκύμνια. Αἰσχύλος Δικτυουλκοῖς. *Butler.*

38.

Θῶσθαι.

Hesychius: Θῶσθαι, δαίνυσθαι, θοινᾶσθαι, εὐωχεῖσθαι. Αἰσχύλος Δικτυουλκοῖς. Sic enim ex emendatione Alberti locus Hesychii legendus est. Stanleius erravit, quum vocabulum ex Æschylo citatum esse θοινᾶσθαι putarit. Sed hoc θοινᾶσθαι est Hesychii interpretatio vocabuli θῶσθαι, quod in Dictyulcis Æschylus usurpaverat.

39.

Δικτύου δ' εὐήτρια.

Pollux VII. 10. Ὕφασμα δέ ἐστι λεπτὸν εὐηφὲς, ἰσχνὸν, εὐήτριον, εὔπλοκον· Τὸ δὲ εὐήτριον ἐν Δικτυουργοῖς Αἰσχύλος εἰ καὶ μὴ ἐπὶ ἐσθῆτος, ἀλλ' οὖν εἴρηκε

> — — δικτύου δ' εὐήτρια.

ubi Δικτυουργοῖς e Meursii correctione pro vulg. Δικτυουργικοῖς. Bothius tamen malebat Δικτυουλκοῖς. Εὐήτριον Zonaras explicat ἱμάτιον καλοΰφαντον. p. 915. ed. Tittmann. Suidas εὐήτριον, ἱμάτιον εὐυφές. Ceterum Pauwius monuit δικτύου εὐήτρια idem esse ac δίκτυον εὐήτριον. Hesychius: εὐήτριον εὐκοίλιον; ubi legendum arbitror: εὐήτριον εὐυφὲς καὶ λεῖον. Ad istum Hesychii locum notantur ista Miscell. Obss. VII. p. 304. "Plato Polit. extr. λεῖον καὶ τὸ λεγόμενον εὐήτριον ὕφασμα. Et ut εὐήτριος χιτὼν in Æliani loco V. H. I. 16. ita Themist. Orat. XX. p. 237. c. Cf. Polluc. Lib. VII. 35. et Eustath. Il. σ'. p. 1248. 39. ἐπήτριμος, ait, λέγεται ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ὕφεσιν ἠτρίων ὅ ἐστιν ἐπ' ἀλλήλων στημόνων. — ἀφ' ὧν καὶ χιτὼν εὐήτριος." Vir doctus qui ista scripsit pro ὕφεσιν legendum censet ὑφάνσεσιν; fieri etiam potuit ut vitiosum ὕφεσιν oriretur ex ὑφάσμασιν.

ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΤΡΟΦΟΙ.

40.

Ex Scholiastæ Aristophanis et Euripidis locis, qui sequuntur, intelligitur Æschylum retulisse Medeam Bacchi nutrices una cum viris ipsarum recoxisse, iisque juventutem restituisse. Schol. Aristoph. in Equit. v. 1318. *Ὥσπερ ἡ Μήδεια λέγεται. ὡς μὲν Αἰσχύλος ἱστορεῖ τὰς τροφοὺς τοῦ Διονύσου ἀφεψάσασα ἀνανεάσαι ποιῆσαι μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν.* Nomen tragœdiæ reticuit, quod tamen proditum est a Scholiaste Euripidis in Argumento Medeæ. *Αἰσχύλος δ' ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου τροφοῖς ἱστορεῖ, ὅτι καὶ τὰς Διονύσου τροφοὺς μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἀνεψήσασα ἐνεοποίησε.* Bacchus quum vidisset ex decrepito sene juvenem factum Æsonem, Medeam rogavit, ut Nymphas quoque suas nutrices juvenilibus annis restituerat, quod facile a Medea impetravit.

Ovid. Met. VII. 295.

> Viderat ex alto tanti miracula monstri
> Liber; et admonitus juvenes nutricibus annos
> Posse suis reddi, capit hoc a Colchide munus.

41.

Δίκρα ὄψις.

Hesych. *Δίκρα ὄψις, ἡ διπλῆ. Αἰσχύλος Τροφοῖς.*

42.

Πεδοίκοι χελιδόνος.

Hesych. *Πεδοίκου χελιδόνος, μετοίκου.* (Sic legendum vidit Bothius pro vulg. *οὐ νοίκου.*) *Αἰσχύλος Τροφοῖς. Πεδοίκου* idem esse quod *μετοίκου* quia Æoles *πέδα* dicebant pro *μετὰ*, proxime antecedens glossa Hesychii confirmat. *Πεδοίκους, μετοίκους.*

Ceterum hanc fabulam *Διονύσου τροφοὶ* Satyricis Æschyli adnumerandam esse existimat Cl. Siebelis in diss. de Æschyli Persis.

ΕΛΕΥΣΙΝΙΟΙ seu ΕΛΕΥΣΙΝΙΑΙ.

43.

Ἀοζήσω.

Hesychius: *Ἀοζήσω, διακονήσω, ὑπουργήσω. Αἰσχύλος Ἐλευσινίαις*, ubi legendum

fortasse Ἐλευσινίοις. Olim etiam perperam legebatur Ἀοξήσω. Ἀοζήσω est ab ἀοζέω quod derivatur a v. Ἀόζος *minister*.

44.

Apud Plutarchum in Theseo, ubi narratur Theseum Adrasto concessisse, ut cæsorum cadavera sepelirentur, mentio sit Æschyli Eleusiniorum. Συνέπραξε δὲ (Θησεὺς) καὶ Ἀδράστῳ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων, οὐχ, ὡς Εὐριπίδης ἐποίησεν ἐν τραγῳδίᾳ μάχῃ τῶν Θηβαίων κρατήσας, ἀλλὰ πείσας ϗ σπεισάμενος· οὕτω γὰρ οἱ πλεῖστοι λέγουσι· Φιλόχορος δὲ καὶ σπονδὰς περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως γενέσθαι πρώτας ἐκείνας. Ὅτι δὲ Ἡρακλῆς πρῶτος ἀπέδωκε νεκροὺς τοῖς πολεμίοις ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλέους γέγραπται. Ταφαὶ δὲ τῶν μὲν πολλῶν ἐν Ἐλευθεραῖς δείκνυνται, τῶν δὲ ἡγεμόνων, περὶ Ἐλευσῖνα, καὶ τοῦτο Θησέως Ἀδράστῳ χαρισαμένου. Καταμαρτυροῦσι δὲ τῶν Εὐριπίδου Ἱκετίδων οἱ Αἰσχύλου Ἐλευσίνιοι, ἐν οἷς καὶ ταῦτα λέγων ὁ Θησεὺς πεποίηται.

ΕΠΙΓΟΝΟΙ.

45.

Λοιβὰς Διὸς μὲν πρῶτον ὡραίου γάμου
Τὴν δευτέραν δὲ κρᾶσιν Ἥρωσιν νέμω
Τρίτην Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα.

Libamina Jovis primum felices ob nuptias
Secundum poculum Heroibus tribuo
Tertium Jovis sospitatoris precatoriam citationem.

Scholiastes Pindari Isthm. VI. 10. Τὸν δὲ τρίτον κρατῆρα Διὸς σωτῆρος ἔλεγον, καθὰ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ναυπλίῳ· Ζεῦ παυσίλυπε καὶ Διὸς σωτηρίου τρίτου κρατῆρος· τὸν μὲν γὰρ πρῶτον Διός· Ὀλυμπίου ἐκίρνασαν, τὸν δὲ δεύτερον Ἡρώων, τὸν δὲ τρίτον Διὸς σωτῆρος· Καθὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἐπιγόνοις· Λοιβὰς Διὸς μὲν πρῶτον ὡραίου γάμου Ἥρας τε· εἶτα· τὴν δευτέραν γε κρᾶσιν Ἥρωσιν νέμω· εἶτα· τρίτην Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα.

Σωτῆρος εὐκταίαν λίβα] De qua vide sis Parœmiographos. Jul. Pollux VI. 2. Κρατῆρες δὲ, ὁ μὲν πρῶτος Διὸς Ὀλυμπίου ϗ Ὀλυμπίων θεῶν. Ὁ δὲ δεύτερος Ἡρώων, ὁ δὲ τρίτος Διὸς σωτῆρος τελείου, ὅτι καὶ τὰ τρία πρῶτος τέλειος ἀριθμός. Vide Nicom. Arithm. et Θεολογ. et Meursii Denarium Pythagor. et quæ nos in vita Pythagoræ. Suidas Ἀγαθοῦ δαίμονος. Ἔθος εἶχον οἱ παλαιοὶ μετὰ τὸ δεῖπνον πίνειν Ἀγαθοῦ δαίμονος, ἐπιῤῥοφοῦντες ἄκρατον. Χωρίζεσθαι δὲ μέλλοντες Διὸς Σωτῆρος. Corruptissime apud interpretem Pindari scribi hos versus dicit Heinsius in Hesiod. p. 62. restituitque:

Λοιβαὶ Διὸς μὲν πρῶτον ὡραίου γάμου
Ἥρας τε, τήν τε δεύτεραν κρᾶσιν νέμω
Τρίτην Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα.

Stanl. Equidem versu primo Λοιβὰς rescribendum duxi, versu secundo verba Ἥρας τε omisi, quæ nec ad sensum necessaria sunt, et vocabulum Ἡρωσιν, quo sententia carere non potest, expellunt.

46.

Τιμαλφής.

Hesychius: Τιμαλφὴς, ἔντιμος, τιμὴν ἀλφάνουσα, διὰ τιμῆς ἀγομένη· — Αἰσχύλος δὲ ἐν Ἐπιγόνοις ἐπὶ τοῦ ἐντίμου.

47.

Apud Ciceronem Tusc. dispp. II. 25. occurrit versus hic ex Epigonis ab Attio Latine versis.

Audisne hæc Amphiarae sub terram abdite?

Vid. Nonium in *Mactare*.
Butler.

ΕΥΡΩΠΗ Η ΚΑΡΕΣ.

48.

Ἀλλ' Ἄρης φιλεῖ γ' ἀεὶ τὰ λῷστα πάντ' ἀμᾶν στρατοῦ.

De hoc fragmento egregie disserit Valckenarius diatr. in Euripidis perditorum dramatum reliquias pag. 224. Æschyli fragmentum ex Europa f. Caribus apud Stobæum Ecl. Eth. Serm. LI. fr. in Gesneri editione scribitur continuo ductu; Grotius vero p. 197. sic collocavit

Ἀλλ' Ἄρης φιλεῖ
Ἀεὶ τὰ λῷστα πάντα τ' ἀνθρώπων στρατοῦ.

Stanleius eadem dedit et hæc Latina: *verum Mars amat semper viros præcipuos exercitus.* Siccine vero amat illos Ἄρης, qui secundum Sophoclem Plutarchi l. II. p. 23. B. 757. B. cæcus

Συὸς προσώπῳ πάντα τυρβάζει κακά?

Amabat, opinor, Ὡς λύκοι ἄρνα φίλουσ'; At cur, obsecro, dicitur amare semper

Τὰ λῷστα πάντα τ' ἀνθρώπων στρατοῦ;

(aut πάντα γ' ἀνθρώπων, ut emendandum putabat Pauwius.) *optima omnia hominum exercitus.* An ut ne murium intelligeremus exercitum? aut ne crederemus illum insignem Συὸς προσώπῳ suo genere intentum? Redeat vox ἀνθρώπων in suum compendium ἀνων. Alicubi μῶν in Euripidis versu mutatum fuit in νῶν. Hic ἀνων mutetur in ἀμῶν *metens;* de Marte homicida, qui demetit ense suo præstantissimos quosque dici certe potuit: χαίρει γ' ἀεὶ τὰ λῷστα πάντ' ἀ μ ῶ ν στρατοῦ. Sed φιλεῖ requirit ἀμᾶν· hoc itaque restituamus et suum Æschylo versum trochaium.

Ἀλλ' Ἄρης φιλεῖ γ' ἀεὶ τὰ λῷστα πάντ' ἀμᾶν στρατοῦ.

Sed amat metere semper Mars optimos quosque exercitus. *Metere* sicut *Claudius* Horatii Carm. IV. 14, 31.

Primosque et extremos metendo
Stravit humum.

Apud eundem Epist. II. II. 178. *metit orcus grandia cum parvis.* Plura dedit in eam rem N. Heinsius in Ovid. Met. V. 104. Ajax Philostrati p. 690. I. τοὺς τὰ πλήθη ἀποκτείναντας θεριστὰς ἡγεῖτο μέγα μηδὲν ἀ μ ῶ ν τ α ς. Pausan. p. 612. Ἔμελλεν ὁ δαίμων καὶ τὸ γένος τὸ Κασσάνδρου κακῶς ἐ ξ α μ ή σ ε ι ν. Sophoclis chorus de Antigone moritura Antig. v. 610. νὶν φοινία θεῶν τῶν νερτέρων ἀ μ ᾷ κόπις, (ut vulgatam vocem κόνις recte corrigit Reiskius,) *illam deorum inferorum sævus ensis demetit*, quam in ædibus Œdipi dixerat ultimam ῥίζαν. Sed neque verbum, opinor, in controversiam cadet, nec ipsa sententia dubitabitur an Marti, sive bello, conveniat.

Τοὺς εὐγενεῖς γὰρ κἀγαθοὺς, ὦ παῖ, φιλεῖ
Ἄρης ἀναιρεῖν·

solet interficere, Sophoclis est ex Phrygibus ap. Stobæum p. 96, 53. ubi vulgatur Ἄρης συναίρειν. Apud eundem p. 356, 25. Sophoclis est e Scyriis versus:

Φιλεῖ γὰρ ἄνδρας πόλεμος ἀγρεύειν νέους.

In Philoctete v. 436.

πόλεμος οὐδὲν ἄνδρ' ἑκὼν
Αἱρεῖ πονηρὸν, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς ἀεί.

Apud Stobæum quoque sunt ex Temenidis versus Euripidis p. 351, 40. (vulgatis videtur præfigendum καὶ γὰρ

φιλεῖ τοι πόλεμος οὐ πάντ' εὐτυχεῖν,
Ἐσθλῶν δὲ χαίρει πτώμασιν νεανιῶν.

Hactenus Valckenarius.

49.

Μύλας.

Stephanus: Μύλασα, πόλις Καρίας, ἀπὸ Μυλάσου τοῦ Χρυσαόρου, κ. τ. λ. Λέγεται καὶ Μύλας, ὡς Αἰσχύλος ἐν Καρσὶν, ἢ Εὐρώπῃ.

ΗΔΩΝΟΙ.

50.

Strabo lib. X. c. 3. ubi de mysteriis Bacchicis egerat, ita pergit:

Τούτοις δ' ἔοικε καὶ τὰ παρὰ τοῖς Θρᾳξὶ τά τε Κοτύττια καὶ τὰ Βενδίδεια, παρ' οἷς καὶ τὰ Ὀρφικὰ τὴν καταρχὴν ἔσχε. Τῆς μὲν οὖν Κότυος τῆς ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς Αἰσχύλος μέμνηται, καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ὀργάνων. Εἰπὼν γὰρ

Σεμνὰ Κότυς ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς
Ὄρια δ' ὄργαν' ἔχοντα

Τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον εὐθέως ἐπιφέρει

Ὁ μὲν ἐν χερσὶ βόμβυκας ἔχων τόρνου κάματον δακτυλόδεικτον.
Πίμπλησι μέλος, μανίας ἐπαγωγὸν ὁμοκλὰν
Ὁ δὲ χαλκοδέτοις κοτύλαις ὀτοβεῖ.

Καὶ πάλιν·

Ψαλμὸς δ' ἀλαλάζει
Ταυρόφθογγοι δ' ὑπομηκῶνται πόθεν
Ἐξ ἀφανοῦς φοβεροὶ μῖμοι, τυμπάνου δ' ἠχὼ
Ὥσθ' ὑπογείου βροντῆς, φέρεται βαρυταρβής.

Tria hæc fragmenta sic conjungenda et emendanda censuit Jos. Scaliger in Castigatt, ad Catull. de Nuptiis Pel. et Thet. v. 268.

Σέμνα Κότυς ἐν τοῖς Ἠδωνοῖς
Ὀγιά τ' ὄργαν τιν' ἔχοντα.
Ὁ μὲν ἐν χερσὶ
Βέμβικας ἔχων τόρνου κάματον
Δακτυλόδεικτον πίμπλησι μέλος
Μανίας ἐπαγωγὸν ὁμοκλάν.
Ὁ δὲ χαλκοθρόοις κοτύλαις ὀτοβεῖ
* * * Ψαλμὸς δ' ἀλαλάζει.
Ταυρόφθογγοι δ'

Ὑπομυκῶνται ποθὲν ἐξ ἀφανοῦς
Φοβεροὶ μῖμοι· τυπάνου δ' ἀχὼ,
Ὥσθ' ὑπογείου
Βροντῆς φέρεται βαρυταρβής.

v. 2. ὄρια τ' ὄργαν' ἔχοντα] Hæc sensum commodum haud præbent: nisi corrigas ἔχουσα. Sed ne sic quidem satis plana sunt. Sam. Petitus Miscell. V. 9. emendabat ὀρειά γ' ὀργάδ' ἔχουσα, quæ Butlerus se intelligere negat. Significat autem *montana dea arva frugifera habens*, in quibus scil. colebatur. Forsan propius ad lectionis antiquæ veritatem accedat

Ὀρείαν ὀργάδ' ἔχουσα.

Frustra autem Heathius putabat hæc verba Strabonis ipsius, non Æschyli, qui ab eo citatur, esse.

v. 3 Legendum βόμβυκας *tibias*, Βέμβικας *trochos* ab hoc loco alienum est. Pro δακτυλόδεικτον Fr. Jacobsius V. Cl. egregie correxit δακτυλόθικτον, quod notat tibias digitis tractari. *Lobeckius* V. D. malebat δακτυλότευκτον. Pauwius δακτυλόδικτον legi volebat *digitis jactatum*, crotala scil. intelligens quæ digitis tenebantur et jactabantur, quibus tamen hic non est locus.

v. 5. Pro vulg. χαλκόθεοις recte χαλκοδέτοις reponendum censuerunt Casaubonus, Stanleius, Pauwius idque Heathius firmavit auctoritate Eustathii in Homer. p. 1282. Apud Scholiasten Homeri a Villoisono editum p. 496. ad Iliad. Ψ. 34. leguntur ista Καθόλου κ ο τ ύ λ α ς ἔλεγον πάντα τὰ κοῖλα. Καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἠδωνοῖς τὰ κύμβαλα· ὁ δὲ χ α λ κ ο δ έ τ ο ι ς κ ο τ ύ λ α ι ς ἠ χ ε ῖ. Sed quod Scholiastes hic habet ἠχεῖ, id vulgato ὀτοβεῖ haud prætulerim. Paullo post pro vulg. τυμπάνου δ' ἀχὼ recte metri anapæstici causa reposuerunt τυπάνου δ' ἀχώ.

51.

Τί ποτ' ἔσται ὁ μουσόμαντις, ἄλαλος ἀβρατεὺς ἂν σθένει.

Versus est Aristophanis in Avibus 277.

Τίς ποθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀρειβάτης;

ad eum Scholiastes: Τοῦτο εἶπεν εἰς τὸ τερατῶδες τοῦ ὄρνιθος ἀφορῶν, οὐδὲν πρὸς τὸ προσκείμενον· παρὰ τὸ ἐξ Ἠδωνῶν Αἰσχύλου

Τί ποτ' ἐστιν ὁ μουσόμαντις, ἄλαλος ἀβρατεὺς ὃν σθένει.

Suidas: Μουσόμαντις κομπώδης. Τοιοῦτοι γὰρ οἱ μάντεις, καὶ οἱ ποιηταί· παρὰ τὸ ἐξ Ἠδωνῶν Αἰσχύλου

Τίς ποτ' ἔσται ὁ μουσόμαντις, ἄλλος Ἀβρατεύς.

Sed apud utrumque hunc Æschyli versiculum corruptum esse facile intelligitur. Pauwius sic emendabat:

Τίς ποθ' ἐστ' ὁ μουσόμαντις, Ἀβρατεὺς ὃν στένει.

Bothius vero ad sensum certe melius

Τίς πότ' ἐσθ' ὁ μουσόμαντις, ἄλαλος, ἁβρὸς, ἀσθενής.

Certi tamen nihil definiri potest.

52.

Ἴκταρ.

Erotianus: Μέμνηται ὁ αὐτὸς τῆς λέξεως καὶ ἐν Ἠδωνοῖς. Timæus in libello λέξεις Πλατωνικαι: Ἴκταρ· ἐγγύς. quem ad locum Ruhnkenius "Ἴκταρ antiqua vox est et Tragicis propria, monente Scholiaste Hesiod. ad Θεογον. v. 691. quam nominatim Æschyli auctoritate probat Erotianus in v." Zonaras: Ἴκταρ, πλησίον, ἐγγύς· Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἐφικνεῖσθαι καὶ παροιμία· οὐδ' ἴκταρ βάλλει.

53.

Ἄδασμος.

Hesychius: Ἄδασμος οὐδένα δασμὸν ἐκτελοῦσα (ita restituit Meursius,) οἷον τελοῦσα ἐνοίκιον· Αἰσχύλος Ἠδωνοῖς. *Stanl.* Locum Hesychii οἷον τελοῦσα ἐνοίκιον, quem H. Steph. in app. Thesauri L. Gr. mutavit in οὐ τελοῦσα ἐνοίκιον tanquam sincerum tuetur Pauw. Ait enim si δασμὸν intelligatur stricte de tributo extero, ut potest, οἷον τελοῦσα ἐνοίκιον non peccare, id enim cives incolæ non pendunt. Sed Stephani emendationem confirmat Photii Lexicon Pauwii temporibus ineditum: Ἄδασμος, οὐδένα δασμὸν ἐκτείνουσα, οὐδὲ μερίζουσα δασμὸν τῆς οἰκήσεως. Οὕτως Αἰσχύλος. *Butler.*

54.

Αἰγίζεσθαι νευρίδας.

Hesychius: Αἰγίζειν, διασπᾷν· ἐκ μεταφορᾶς, παρ' ὃ καὶ τὸ αἰγίζεσθαι ἀπὸ τὸν αἰγίδων, Αἰσχύλος, ὁ δ' αὐτὸς ἐν Ἠδωνοῖς καὶ τὰς νευρίδας οὕτω λέγει. ubi vide Palmer. et Guyet. *Stanl.* In loco Hesychii a Stanleio allato αἰκίζεσθαι, non αἰγίζεσθαι legitur, quæ est emendatio Schrevelii, Sopingii et Vossii e Suida petita. Ibi tamen pro αἰγίζεσθαι, αἰκίζεσθαι ex Hesychio reponit Küster. Αἰκίζεσθαι apud utrumque lexicographum tuetur Pauw." qui hoc verbum, et αἰγίζεσθαι ab ἀΐσσω sic deducit: ἀΐξ, αἴκη, αἰκίζειν et ἀΐξ, αἶγις, αἰγίζειν. Postrema Hesychii sic explicat: καὶ τὰς νευρίδας οὕτω λέγει concisius scripta sunt, pro καὶ τὰς νευρίδας αἰγίζειν οὕτω λέγει. Verbum a capite articuli repetendum: αἰγίζειν τὰς νευρίδας, διασπᾷν τὰ νεῦρα." Pro

νευρίδας νεβρίδας volunt Guyet. Heins. Jungermann. Is. Voss. Locum esse mutilum censet Palmerius, et deesse principium articuli, quod forte fuerit Αἰγίδες, nam et αἰγίδες et νεβρίδες vestitus et armorum species. Νεβρίδας etiam apud Suidam legi in loco gemello monet Alberti ac subdit facile confundi literas υ et β. Difficile dictu est, utrum Æschylus αἰγίζεσθαι an αἰκίζεσθαι dederit, quamquam priori lectioni nonnihil faveo. Prior autem pars hujus glossæ apud Hesychium et Edonos non diserte pertinet; ad Edonos referenda sunt absque dubio sequ. et sic quidem legenda: Ὁ δ' αὐτὸς ἐν Ἠδώνοις καὶ τὰς νεβρίδας οὕτω (α ἰ γ ί δ α ς scil.) καλεῖ. Eadem fere cum Hesychio habet Suidas in Αἰγίζειν. Idem: Ἠδωνίς· Ἠδωνίδος· Χώρα οὕτω λέγεται· καὶ Ἠδωνοὶ ὄνομα ἔθνους· Αἰσχύλος. Ὁ δ' αὐτὸς ἐν Ἠδωνοῖσι καὶ τοὺς νεβρίδας οὕτω καλεῖ· καί ἐστιν ἐν τῷ Αἰγίζειν. Corruptus est hic locus. Pro οὕτω καλεῖ legendum αἰγίδας καλεῖ. Quæ autem sequuntur καί ἐστιν ἐν τῷ Αἰγίζειν interpolatoris manum indicant. *Butler.*

55.

Ἀμφίδρομος.

Hesych. Ἀμφίδρομος. Αἰσχύλος Σεμέλῃ ἔπλασε δαίμονα καινὸν περὶ τὰ Ἀμφιδρόμια, ὡς εἰ ἔλεγε τὸν γενέθλιον. Δηλοῖ δὲ καὶ ἐξ ἑκατέρου μέρους θεόμενον (Küster corrigit θέοντα) ἢ προηγούμενον, ἢ ὁρμᾷν δυνάμενον, ὡς Αἰσχύλος Ἠδωνοῖς.

56.

Ἄσσιστα.

Hesych. Ἄσσιστα, ἔγγιστα, Αἰσχύλος Ἠδωνοῖς.

57.

Μακροσκελὴς μὲν ἄρα μαχλούνης τις εἶ.

Schol. Homer. a Villoisono editus in Iliad. ι'. 535. p. 235. Ξενοφῶντα δὲ γένος τι Ἴνδων φάναι τὸν χλούνην εἶναι, καθάπερ καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Ἠδωνοῖς

Μακροσκελὴς μὲν ἄρα μαχλούνης τις εἶ.

Forsan legendum:

Μακροσκελὴς μὲν γὰρ μακροχλουνής τις εἶ.

vel:

Μακροσκελὴς μὲν γὰρ σὺ, μαχλούνης τις εἶ.

Butler. Egregie Böttigerus V. C. in libro: *Vasengemälde* I. 3. p. 110. corrigit: Μακροσκελὴς μὲν ἀ λ λ ἀ μαχλούνης τις εἶ.

ʽΗΛΙΑΔΕΣ.

58.

Ἀφθονεστέρον λίβα.

Athenæus X. 6. ex Æschylo affert *ἀφθονεστέραν λίβα laticem abundantiorem.* Huic voci plures similes adducuntur ab Athenæo, scilicet *ἀκρατέστερον meracius*, qua usus est Hyperides, et *ἀνταρέστερον tristius*, et *εὐωνέστερον*, qua usus est Epicharmus, et *ῥαδιέστερον tractabilius* Hyperidi etiam in usu.

59.

Ἐνθ' ἐπὶ δυσμαῖς ἴσου πατρὸς Ἡφαιστοτευχὲς δέπας ἐν τῷ διαβάλλων πολὺν οἰδματόεν·τα φέρει δρόμου πόρον οὐδ' εἰς Μελανίππου προφυγὼν ἱμερίας νυκτὸς ἀμολγόν.

Athenæi Deipnos. XI. 5. Ad h. l. vir incomparabilis (Casaubonus) "Æschylea, inquit ex Heliadibus sunt corruptissima. Erit aliqua sententia si ita concipias, *ἐν θ' ἐπὶ δυσμαῖσι σοῦ πατρὸς Ἡφαιστοτευχὲς δέπας· ἐν τῷ διαβάλλων πολὺν οἰδματόεντα περᾷ δρόμου πόρον· ὅτ' εἶσι μελανίππου προφυγὼν ἱερᾶς νυκτὸς ἀμολγόν.* Verba sunt cujusdam qui Heliadum unam alloquebatur. *In Occidente est poculum patris tui Solis opus Vulcani, in quo trajiciens longum et æstuosum curriculum* conficit, *quum ad* Orientem adit relicto Noctis venerandæ silentio. ʽἹερᾶς scribimus ex MSS." *Stanl.* *Ἐνθ' ἐπὶ δυσμαῖς.* Metrum se ignorare testatur Pauw. Itaque nulla numerorum ratione habita locum sic emendat: *Ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖς ἴσον πατρὸς Ἡφαιστοτευχὴς δέπας, ἐν τῷ διαβάλλων πολὺν οἰδματόεντα φέρει δρόμου πόρον ὅδ' εἰς μελανίππου προφυγὼν ἱμερτᾶς νυκτὸς ἀμολγόν·* Ἴσον optime de Solis poculo dici affirmat, quum sit apud Hesychium Ἴσον, ὅμοιον, καλόν· vel *ἐπὶ δυσμαῖσι σοῦ πατρὸς* legendum. Deinde *φέρει πόρον* interpretatur *fert, sustinet iter*, vel, pro *πόρον*, *πόνον* reponit, quod apprime tragicum vocat. Sic hæc satis perspicua esse affirmat, seque mirari, cur hæc Casaubonus corruptissima vocaverit, præsertim quum antecesserit apud Athenæum *ὅτι δὲ καὶ ὁ ἥλιος ἐπὶ ποτηρίου διεκομίζετο ἐπὶ τὴν δύσιν*, unde lux postremis a Casaubono perperam constitutis et intellectis. Utut illud fuerit, nullam hic lucem mihi attulisse videtur ipse Pauwius. Metrum procul dubio Anapæsticum esse affirmat Heathius, quod sic ordinat:

Ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖς σοῦ πατρὸς Ἡφαιστοτυχὲς δέπας ἐν τῷ διαβάλλων
Πολὺν οἰδματόεντα [φέρει δρόμου
Πόρον οὐδ' εἰς] μελανίππου προφυγὼν
ʽΙμερτᾶς νυκτὸς ἀμολγόν.

Quæ uncinulis inclusit adeo corrupta esse fatetur, ut ea absque ope Codicum restituere non possit, sed et reliquorum nullam interpretationem adjunxit. Nescio an forte fefellerit viros doctos vox διαβάλλων Æschylo tributa, quum revera sit Athenæi, sed et sic etiam locus in reliquis corruptus erit. *In quo trajiciens Æschylus, non Sol,* (trajectis aut omissis aliquot versibus) — πολὺν οἰδματόεντα κ. τ. λ. *Butler.*

Cl. Villebrune in versione Athenæi Gallica refert virum doctum *Adam* ista sic constituisse:

> Ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖσι σοῦ πατρὸς
> Ἡφαιστοτευχὲς δέπας ἐν τῷ διαβάλλων
> Πολὺν οἰδματόεντα φερέδρομον πόρον
> Ὦδ' εἶσι Μελανίππου προφεύγων ἱμερτᾶς
> Νυκτὸς ἀμολγόν.

Quæ ille Gallice sic vertit:

Là au couchant est la coupe de ton père, faite par Vulcain, et dans laquelle traversant le vaste espace des flots, qui s' élévent en montagnes il poursuit sa course rapide et arrive ici en fuyant le milieu des tenèbres de la nuit si desirée (des mortels) et trainée var des chevaux noirs.

Hac ratione fragmento huic pæne plane desperato sensus redit aptissimus, modo hoc teneatur in his versibus personam loquentem ad unam ex Heliadibus, filiam Solis sermonem dirigere.

60.

Ῥιπαὶ μὲν δὴ πατρός.

Scholiastes Sophoclis Œd. Col. v. 1248. ait: Καὶ ἐν Ἡλιάσιν. Αἰσχύλος· ῥιπαὶ μὲν δὴ πατρός. Stanleius dubitat an forte Ἰλιάσιν legendum sit, cujus quidem conjecturæ causam nullam video.

Ceterum Butlero fubulam de Heliadibus respexisse videtur Schol. Homer ad Odyss. ρ'. 208.; fortasse etiam Plinius de electro agens Hist. nat. XXXVII. 2.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

61.

Οὐ γάρ τι μεῖζον ἄλλο τοῦδε πείσομαι.

Non enim aliud majus hoc malo patiar.

Stobæus Eth. CXXII.

62.

Ἀμφιμήτορες.

Hesychius: Ἀμφιμήτορες, οἱ ἐκ πολλῶν μητέρων γεγονότες ἀδελφοί. Αἰσχύλος Ἡρακλείδαις. Suidas: Ἀμφιμήτωρ, ὁ ἑτερομήτωρ. Αἰσχύλος. Jul. Pollux III. 23. οἱ μὲν ἐκ μόνου πατρὸς ἀδελφοὶ, διαφόρων δὲ μητέρων, ἀμφιμήτορες· οἱ δ' ἐκ διαφόρων πατέρων μιᾶς δὲ μητρὸς, ἀμφιπάτορες.

63.

Ἐπιγλωσσῶ.

Hesychius: Ἐπιγλῶσσω· ἐποιωνίζου διὰ γλώττης. Αἰσχύλος Ἡρακλείδαις.

Æschyli Prometh. vinct. v. 927.

Σὺ δὴν ἃ χρήζεις ταῦτ' ἐπιγλωσσᾷ Διός·

ubi Schol. ά. Ἐπιγλωσσᾷ· τῇ γλώττῃ κατηγορεῖς. Hesych. οὐκ ἐπιγλωττήσομαι, οὐ βλασφημήσω. Jul. Pollux Onomast. II. 4. Καὶ οὐκ ἐπιγλωττίσομαι, οὐ λοιδωρήσομαι. *Stanl.* Zonaras: Ἐπιγλωττήσομαι· φλυαρήσω, βλασφημήσω. Περὶ τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἐπιγλωττήσομαι. (Aristoph. Lysistr. v. 37.)

ΘΑΛΑΜΟΠΟΙΟΙ.

64.

— Ἀλλ' ὁ μέν τις Λέσβιον ἐκφάτνωμά τ' ἢ
Κῦμα τριγώνοις ἐμπεραινέτω ῥυθμοῖς.

— Sed hic quispiam Lesbium *laqueare quoddam*
Atque cyma triplicibus laudat rhythmus.

Jul. Pollux VII. 122. " Καὶ Λέσβιον δὲ καὶ ἐκφατνώματα καὶ κῦμα μέρη ἔργων ἐν Αἰσχύλου Θαλαμοποιοῖς

Ἀλλ' ὁ μέν τις Λέσβιον φάτνωμά τι
Κῦμ' ἐν τριγώνοις ἐκπεραινέτω ῥυθμοῖς.

Τάχα δὲ καὶ οἱ Θαλαμοποιοὶ εἶδος τέχνης. Quæ sic emendat Pauw. Καὶ Λέσβιον δὲ ἐν φατνώματι κῦμα μέρη ἔργων ἐν Αἰσχύλου Θαλαμοποιοῖς

— ἀλλ' ὁ μέν τι Λέσβιον φατνώματι
Κῦμ' ἐν τριγώνοις ἐκπεραινέτω ῥυθμοῖς.

Μέρη ἔργων a Polluce dici existimat propter φάτνωμα et Λέσβιον κῦμα, quæ duo non

unum. Quin et vulgatum ἐμπεραινέτω non malum esse concedit. Heathius post Kuhnium et Lederlinum ad Pollucem sic emendat:

— ἀλλὰ μέντοι Λέσβιον φατνώματι
Κῦμα τριγώνοις ἐκπεραίνεται ῥυθμοῖς.

Κυνῆν ibi maluit Salmasius idque lacunarium interpretatus est. Sed κῦμα optime confirmat Jungermannus ex Vitruvio, qui (IV. 6.) *Cymatii Lesbii* mentionem facit. Κῦμα autem interpretatur ex Hesychio: Κυμάτια, αἱ ὑπεροχαὶ παρὰ τέκτοσι καὶ λιθοποιοῖς. Et rursus in Αἰετός· — καὶ ὄροφος καὶ τὸ ἐπὶ γείσῳ κυμάτιον. Item in Γεῖσα. — τὸ ἐν ταῖς οἰκίαις ἢ τειχῶν ἐξέχον κυμάτιον. Φατνώματα autem apud Hesychium sunt σανιδώματα. Idem: φατνωτῶν, σανιδωτῶν. Toupius sic emendat: Ἀλλ' ὁ μέν τις Λέσβιον φάτνωμα καὶ

Κῦμ' ἐν τριγώνοις ἐκπεραινέτω ῥυθμοῖς.

MS. Jungermann. ἐκπεραινέτω habet non ἐμπεραινέτω. Anglice *finisse*. Male Interpres accepit de carminis Rhythmis. Λέσβιον φάτνωμα est *Laqueare Lesbium*. Vide Hesychium et Suidam v. φάτνωμα." Hactenus ille, sed malim in priore versu emendando vel Pauwium vel Heathium sequi. *Butler*. De vocibus κῦμα et φάτνωμα vid. Lexicon Æschyleum.

ΘΕΩΡΟΙ Η ΙΣΘΜΙΑΣΤΑΙ.

65.

Καὶ μὴν παλαιῶν τῶν δέ σοι σκοπευμάτων.

Athenæus Deipnos. XIV. 7. ubi varia saltationum genera commemorat, inter ea refert eam, quæ σκὼψ vel σκόπευμα appellabatur; eamque dicit nomen inde traxisse, quod qui eam excercebant ita prospiciebant, ut curvatam manum in fronte super oculis ponerent. Tumque exempli causa versum illum e Theoris Æschyli affert. Hesych. σκωπευμάτων, σχῆμα τῆς χειρὸς πρὸς τὸ μέτωπον τιθεμένης, ὥσπερ ἀποσκοπούντων, ubi recte Ruhnkenius monuit legendum esse σκοπευμάτων. Photii lexicon item vitiose: Σ κ ώ π ε υ μ α· σχῆμα σατυρικὸν, ὡς καὶ ὁ σ κ ω π ό ς. Οὕτως Αἰσχύλος. Hic quoque legendum σκόπευμα, — σκοπός. Vid. infra fragm. 68.

66.

Ἰαμβίς.

Hesych. Ἰαμβίς. Αἰσχύλος Θεωροῖς ἢ Ἰσθμιασταῖς. Τοῖς κιθαρίζουσιν ὁ αὐλὸς συνήει, καὶ οἱ τοιαῦται κιθαρίσεις ἐλέγοντο π α ρ ι α μ β ί δ ε ς.

67.

Ἀποστάς.

Hesych. Ἀποστάς· Φεύγων, Αἰσχύλος Ἰσθμιασταῖς καὶ Ἀλκμήνῃ. Recte enim sic pro corrupto ἰσθασθαῖς legendum censuit Salmasius.

68.

Ὑπόσκοπον χέρα.

Hoc cum fragm. 65. arcte jungendum esse nos docet Hesychii glossa. Ὑπόσκοπον χέρα· Αἰσχύλος· ὥσπερ οἱ ἀποσκοποῦντες οὕτω κελεύει σχηματίσαι τὴν χεῖρα, καθάπερ τοὺς Πᾶνας ποιοῦσι. Σχῆμα δέ ἐστιν ὀρχηστικὸν ὁ Σκοπός. ad quem locum recte Salmasius: "Perperam corrigunt eruditi viri ὁ Σκὼψ, quod erat saltationis genus quoddam, in quo frequenter cervicem inflectebant, et caput circumferebant, ad illius avis, quæ σκὼψ dicabatur imitationes: Sed ὑπόσκοπος χεὶρ et σκοπὸς et σκόπευμα gestus est eorum, qui intente aliquid et diligenter speculari volunt manum fronti obtendentes."

ΘΡΗΣΣΑΙ.

69.

Ἀγαῖς.

Hesychius: Ἀγαῖς, ζηλώσεσιν. Αἰσχύλος Θρήσσαις.

70.

Κηδεμονικός.

Scholiastes Sophoclis ad Ajacem v. 184. Τὸ δὲ τῶν αἰχμαλώτων κηδεμονικὸν μὲν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Θρήσσαις, οὐ μὲν εὐπρόσωπον.

Bothius ex hoc Scholiastæ loco fragmentum Æschyli sic versiculis conclusit:

Τὸ κηδεμονικὸν εὐπρόσωπον οὐ μενοῦν
Τῶν αἰχμαλώτων.

Cognatio enim captivorum ingrata est.

Sententia tamen potius esse videtur: Sortem captivorum esse quidem curæ plenam sed speciem non habere.

71.

Τὸ συγκλινὲς ἐπ' Αἴαντι.

Hic versus legitur apud Aristophanem in Ranis 1329. quem ad locum Scholiastes: Τιμαχίδας φησὶ τοῦτο ἐν ἐνίοις μὴ γράφεσθαι. Ἀπολλώνιος δέ φησιν ἐκ Θρῄσσων αὐτὸ εἶναι.

72.

In Θρῄσσαις Ajacis necem per nuntium significatam esse colligitur e Schol. ad Sophoclis Ajacem in verbis ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν etc. v. 830. (815. Brunck. 806. ed. Erfurdt.) Μετάκειται ἡ σκηνὴ ἐπὶ ἐρήμου τινὸς χωρίου, ἔνθ' ὁ Αἴας εὐτρεπίσας τὸ ξίφος, ῥῆσιν τινὰ πρὸ τοῦ θανάτου προφέρεται, ἐπεὶ γελοῖον ἦν κωφὸν εἰσελθόντα περιπεσεῖν τῷ ξίφει. Ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῖς παλαιοῖς σπάνια. Εἰώθασι γὰρ τὰ πεπραγμένα δι' ἀγγέλων ἀπαγγέλλειν. Τί οὖν τὸ αἴτιον; φθάνει Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις τὴν ἀναίρεσιν Αἴαντος δι' ἀγγέλου ἀπαγγείλας. Ἴσως οὖν καινοτομεῖν βουλόμενος (ὁ Σοφοκλῆς) καὶ μὴ κατακολουθεῖν τοῖς ἑτέροις ὑπ' ὄψιν ἔθηκε τὸ δρώμενον· ἢ μᾶλλον ἐκπλῆξαι βουλόμενος.

73.

Schol. Sophoclis ad Ajacem v. 824. (ed. Erfurdt.) Παραδεδομένον δὲ κατὰ ἱστορίαν, ὅτι κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα ἄτρωτος ἦν ὁ Αἴας, κατὰ δὲ τὴν μασχάλην τρωτὸς, διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα τῇ λεοντῇ αὐτὸν σκεπάσαντα κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἀσκέπαστον ἐᾶσαι διὰ τὸν γωρυτὸν ὃν περιέκειτο. Φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ Αἰσχύλος, ὅτι καὶ τὸ ξίφος ἐκάμπτετο οὐδαμῇ ἐνδιδόντες τοῦ χρωτὸς τῇ σφαγῇ· τόξον ὥς τις ἐντείνων πρὶν δή τις, φησὶ, παροῦσα δαίμων ἔδειξεν αὐτῷ κατὰ ποῖον μέρος δεῖ χρήσασθαι τῇ σφαγῇ. Pauwius ad h. l. Verba, inquit, poëtæ cum verbis Scholiastæ sunt commixta: Τόξον ὥς τις ἐντείνων haud dubie sunt poëtæ; petita vero sunt ex Θρῄσσαις, in quibus sibi manus inferebat Ajax. Hoc perspicuum est ex loco altero (fr. 72.) quem quum non vidisset Gatakerus, ex hoc collegit Æschylum docuisse fabulam *Ajacem*, quæ in Catalogo prætermissa, ei sit inserenda, ut numerum augeat; quo jure apparet nunc. Hæc ille; disjecta quidem sunt poëtæ verba, sed ita tamen ut quædam numerorum appareant vestigia

* * * * * * ἐκάμπτετο ξίφος
* * * χρωτὸς ἐνδίδοντος οὐδαμῇ

['Αντεῖχε] τόξον ὥς τις ἐντείνων, σφαγῇ
Πρὶν δή τις * * * παροῦσα δαιμόνων
Ἔδειξεν αὐτῷ * * * ποῖον μέρος
* * * * * * * χρήσασθαι σφαγῇ.

Sic ista ad Jamborum formam, si tanti est, revocare poteris. Σφαγὴ hicest *gladius*, κατὰ ποῖον μέρος Scholiastæ magis quam poëtæ videtur. *Butler*.

ἹΕΡΕΙΑΙ.

74.

Στέλλειν ὅπως τάχιστα, ταῦτα γὰρ πατὴρ
Ζεὺς ἐγκαθίει Λοξίᾳ θεσπίσματα.

Mittere quam citissime, hæc enim
Jupiter communicat Apollinis oracula.

Schol. Sophoclis in Œdip. Col. v. 791. ὡς καὶ ἐν Ἰφικλείᾳ φησὶ, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἱερείαις

Στέλλειν ὅπως τάχιστα· ταῦτα γὰρ πατὴρ
Ζεὺς ἐγκαθίει Λοξίᾳ.

Versum posteriorem integrum nobis conservavit. Macrobius Saturnal. V. 22. *In tertio Æneidos libro cursim legitur, neque unde translatum sit, quæritur*

Quæ Phœbo pater omnipotens, mihi Phœbus Apollo
Prædixit etc.

In talibus locis Grammatici excusantes imperitiam suam inventiones has ingenio magis quam doctrinæ Maronis assignant: nec dicunt eum ab aliis mutuatum, ne nominare cogantur auctores. Sed affirmo doctissimum vatem etiam in hoc Æschylum *eminentissimum Tragœdiarum scriptorem secutum, qui in Fabula, quæ Latina lingua* SACERDOTES *inscribitur sic ait:*

Στέλλειν ὅπως τάχιστα· ταῦτα γὰρ πατὴρ
Ζεὺς ἐγκαθίει Λοξίᾳ θεσπίσματα.

Et alibi (scil. Eumenid. v. 19.)

Πατρὸς προφήτης ἐστὶ Λοξίας Διός.

Hactenus Macrobius. *Stanl.*

75.

Κασωλάβα.

Hesychius: Κασωλάβα. Οἱ μὲν πόλις, οἱ δὲ κώμη. Αἰσχύλος Ἱερείαις.

76.

Eustratius ad Ethic. III. I. Δοκεῖ γὰρ Αἰσχύλος λέγειν μυστικά τινα ἔν τε ταῖς Τοξότισι, καὶ Ἱερείαις καὶ ἐν Σισύφῳ πετροκυλιστῇ, καὶ ἐν Ἰφιγενείᾳ. Huc forsan spectat, quod refert Ælianus Var. hist. V. 19. Æschylum ob quoddam drama impietatis damnatum fratris sui Amyniæ gratia absolutum: Αἰσχύλος ὁ τραγῳδὸς ἐκρίνετο ἀσεβείας ἐπί τινι δράματι. Ἑτοίμων οὖν ὄντων Ἀθηναίων βάλλειν αὐτὸν λίθοις, Ἀμυνίας ὁ νεώτερος ἀδελφὸς διακαλυψάμενος τὸ ἱμάτιον ἔδειξε τὸν πῆχυν ἔρημον τῆς χειρός· ἔτυχε δὲ ἀριστεύων ἐν Σαλαμῖνι ὁ Ἀμυνίας, ἀποβεβληκὼς τὴν χεῖρα καὶ πρῶτος Ἀθηναίων τῶν ἀριστείων ἔτυχεν. Ἐπεὶ εἶδον οἱ δικασταὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸ πάθος ὑπεμνήσθησαν τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ ἀφῆκαν τὸν Αἰσχύλον. Idem procul dubio Clemens Alexandr. Strom. II. p. 387. qui tamen quo evaserit modo, aliter narrat, scilicet se excusando, quod initiatus non esset; ὡς Αἰσχύλος τὰ μυστήρια ἐπὶ σκηνῆς ἐξειπών, ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κριθεὶς, οὕτως ἀφείθη, ἐπιδείξας αὐτὸν μὴ μεμνημένον. *Stanl.*

ΙΞΙΩΝ.

77.

Βίου πονηροῦ θάνατος εὐκλεέστερος.
Vita mala mors est illustrior.

Hoc fragmentum citat Stobæus Eth. CXXII. Confert Stanleius Æschyli Prom. vinct. v. 749.

κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν
Ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.

idem affert contrariam sententiam ex Euripidis Iphigenia in Aulide v. 1251.

— κακῶς ζῆν κρεῖσσον ἢ θανεῖν καλῶς.

78.

Ἱερεῖτιν.

Hesychius: Καθιερωμένη δεομένην, ἱκέτιν Αἰσχύλος Ἰξίονι.

79.

Scholiastes ad Pindari Pyth. V. 40. Æschylo auctore Ixionem ab Antione prognatum esse refert. Τὸν Ἰξίονα οἱ μὲν Ἀντίωνος γενεαλογοῦσιν ὡς Αἰσχύλος, Φερεκύδης δὲ Πεισίωνος.

80.

Τὸν δ' ἡμίοπον καὶ τὸν ἐλάσσονα
Ταχέως ὁ μέγας καταπίνει.

Athenæus Deipnos. IV. 79. (Edit. Schweighæuseri V. C.) ubi de diversis tibiarum generibus agit: Οἴδασι δὲ καὶ τοὺς διόπους (duobus foraminibus) ἔτι δὲ καὶ μεσοκόπους (in medio perforatas) καὶ τοὺς καλουμένους ὑποτρήτους. Οἴδαμεν δὲ καὶ τοὺς ἡ μ ί ο π ο υ ς καλουμένους. — Εἰσὶν δ' οἱ αὐλοὶ οὗτοι ἐλάσσονες τῶν τελείων. Αἰσχύλος γ' οὖν κατὰ μεταφορὰν ἐν Ἰξίωνι φησί·

Τὸν δ' ἡμίοπον καὶ τὸν ἐλάσσονα
Ταχέως ὁ μέγας καταπίνει.

Εἰσὶ δ' οἱ αὐτοὶ τοῖς παιδικοῖς καλουμένοις· οἷς οὐκ οὖσιν ἐναγωνίοις πρὸς τὰς εὐωχίας χρῶνται. Ad hunc locum Schweighæuserus: "Sunt autem, inquit, versiculi qui ab Athenæo hic citantur τὸν δ' ἡμίοπον etc. anapæstici, sive, rectius ut dicam, unus est anapæsticus tetrameter catalecticus—Metaphora qua usum esse Æschylum ait Athenæus in eo posita videtur, ut quod in ἡμιόπῳ et minori tibia usu venit, ut sonus ejus a majori obruatur et quasi absorbeatur, id generatim ad alia omnia transferri posse significaverit poëta, dixeritque ubique *quod minus sit id a majori obscurari et quasi deglutiri.* Poëtæ verba ut in illum sensum interpretaremur, quum per se consentaneum erat, tum suadebat Pollux qui quum lib. VI. sect. 161. (ubi de nominibus ex ἡμ. compositis agitur) adnotaret ἡμίοπον αὐλὸν dixisse Æschylum haud dubie non alia Tragici verba, nisi hæc ipsa ab Athenæo h. l. citata in animo habuerat." Hesychius: Ἡμίοποι οἱ μὴ τέλειοι αὐλοί. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων μὴ τελείων: Photius in lex. Ἡμίοποι οἱ μὴ τέλειοι αὐλοί. Ceterum probabilis est Bothii suspicio in isto Æschyli fragmento verba καὶ τὸν ἐλάσσονα a scholiasta quodam adjecta esse, versiculosque sic collocandos.

* * τὸν δ' ἡμιοπὸν
Ταχέως ὁ μέγας καταπίνει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

81.

Οὔτοι γυναιξὶ κυδάζεσθαι.

Suidas: Κυδάζεται· λοιδορεῖται, ὑβρίζεται ὑπὸ πάντων. Ἐπίχαρμος ἐν Ἀμύκῳ

Ἄμυκε μὴ κύδαζέ μοι τὸν πρεσβύτην ἀδελφόν.

Καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἰφιγενείᾳ Γυναιξὶ μὴ κυδάζεσθαι etc. Hoc fragmentum Heathius etiam e Schol. ad Sophoclis Ajac. v. 733. eruit, ibique sic legit

Οὔτι γυναιξὶν κυδάζεσθαι·
Τί γάρ;

82.

Κύδιστ' Ἀχαιῶν, Ἀτρέως
Πολυκοίρανε μάνθανέ μοι παῖ.

Hos versus Euripides profert apud Aristophanem in Ranis v. 1302. ubi Schol. Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος ἐπισκέψασθε πόθεν εἰσί· Τιμαχίδας δὲ ἐκ Τηλέφου Αἰσχύλου, Ἀσκληπιάδης δὲ ἐξ Ἰφιγενείας.

ΚΑΒΕΙΡΟΙ.

83.

Ὄρνιθα δ' οὐ ποιῶ σε τῆς ἐμῆς ὁδοῦ.

Villebrune hæc Gallice sic vertit: *Je ne te fais pas mon coq pour le voyage c'est à dire tu ne me serviras pas dans un voyage ni qu' il faut y être cveillé de ton matin.* Sed ὄρνιθα h. l. necesse non est de gallo gallinaceo accipere. Potest etiam sic intelligi: *Ego te non faciam avem auguralem s. augurium itineris mei.*

84.

Apud Scholiasten Pindari Pyth. IV. 303. legitur Æschylum in Cabiris omnes Argonautas enumerasse. Πάντας Σοφοκλῆς ἐν ταῖς Λημνιάσι τῷ δράματι καταλέγει τοὺς εἰς τὸ Ἀργῷον εἰσελθόντας σκάφος, καὶ Αἰσχύλος ἐν Καβείροις. Sic enim recte Meursius emendavit vulg. ἐν κιβήροις.

85.

Jasonis comites ab Æschylo in Cabiris ebrios inductos fuisse testatur Athenæus Deipnos. X. 7. Καὶ τὸν Αἰσχύλον ἐγὼ φαίην ἂν τοῦτο διαμαρτάνειν· πρῶτος γὰρ ἐκεῖνος καὶ οὐχ ὡς ἔνιοί φασιν, Εὐριπίδης, παρήγαγε τὴν τῶν μεθυόντων ὄψιν. Ἐν γὰρ τοῖς Καβείροις εἰσάγει τοὺς περὶ τὸν Ἰάσονα μεθύοντας. Vide Marsh. Chron. Canon. Sæc. I. p. 85. Hesych. Κάβειροι καρκῖνοι· πάνυ δὲ τιμῶνται οὗτοι ἐν Λήμνῳ ὡς θεοὶ, λέγονται, δὲ εἶναι Ἡφαίστου παῖδες. Schol. Apollon. Rhod. Argon. I. 917. a Marshamo citatus: Μυοῦνται δὲ ἐν τῇ Σαμοθρᾴκῃ τοῖς Καβείροις, ὧν Μνασέας φησὶ καὶ τὰ ὀνόματα. Τέσσαρες δ' εἰσι τὸν ἀριθμὸν, Ἀξίερος, Ἀξιόκερσα, Ἀξιόκερσος. Ἀξίερος μὲν οὖν ἐστὶν ἡ Δημήτηρ, Ἀξιόκερσα δὲ ἡ Περσεφόνη, Ἀξιόκερσος δὲ ὁ Ἅιδης. Ὁ δὲ προστιθέμενος τέταρτος Κάσμιλος, ὁ Ἑρμῆς ἐστιν, ὡς ἱστορεῖ Διονυσόδωρος. Ἀθηνίων δέ φησιν, ὅτι Διὸς καὶ Ἠλέκτρας ἐγένετο Ἰασίων καὶ Δάρδανος. Κάβειροι δὲ δοκοῦσι προσηγορεῦσθαι ἀπὸ Καβείρων τῶν κατὰ Φρυγίαν ὀρῶν, ἐπεὶ ἐντεῦθεν μετηνέχθησαν. Οἱ δὲ δύο εἶναι τοὺς Καβείρους φασὶ πρότερον· πρεσβύτερον μὲν Δία· νεώτερον δὲ Διόνυσον. *Stanlei.*

86.

Ὄξους σπανίζειν δῶμα μὲν ποιήσομεν.

Plutarch. Symposiac. II. Probl. 1. Vid. supra Stanleii Commentarium in Catalogum tragœdiarum Æschyli.

ΚΑΛΛΙΣΤΩ.

87.

Π α ν ί α ς β ῆ σ σ α ς.

Hesychius: Π α ν ί α ς β ῆ σ σ α ς· Ὡς ἀπὸ τοῦ Πανός. Αἰσχύλος Καλλιστοῖ.

ΚΕΡΚΥΩΝ.

88.

Ἄ μ β ω ν ε ς.

Hesychius: Ἄμβωνες, αἱ προσαναβάσεις τῶν ὀρῶν. Αἰσχύλος Κερκύωνι.

89.

Ἀμφωτίδες τοι τοῖς ἐνωτίοις πέλας.

Pollux X. 45. Εἴη δ' ἂν καὶ ἀμφωτίδες τοῖς ἐνωτίοις πέλας.

90.

Ἀπεψύχη.

Hesychius: Ἀπεψύχη, ἀπεπνευματίσθη. Αἰσχύλος Κερκύωνι σατυρικῷ.

91.

Ἀτίσεις.

Hesychius: Ἀτίσεις, ἀτιμάσεις. Αἰσχύλος Κερκύωνι.

92.

Εὐλημάτεῖ.

Hesychius: Εὐλημάτεῖ· λήματος καὶ ἀνδρείας εὖ ἔχει. Αἰσχύλος Κερκύωνι σατυρικῷ.

93.

Ὄρον.

Harpocration. Ὄρον σκεῦός τι γεωργικὸν, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ κατὰ Διοκλέους ὑποσημαίνει· Μήποτε μέντοι τὸ ὄρον παρά τι Αἰσχύλῳ ἐν κεραυνῶνι (leg. Κερκύωνι) καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν δευτέρῳ ἐπικλήρῳ. Σημαίνει ξύλον τι, ᾧ τὴν πεπατημένην σταφυλὴν πιέζουσιν. Hoc partim exscripsit Suidas v. ὄρον.

ΚΗΡΥΚΕΣ.

94.

Λογγάζειν.

Hoc verbum pro *cunctari* ab Æschylo usurpatum sed prave dicit Pollux IX. 8. φαῦλον γὰρ τὸ λογγάζειν ἐν τοῖς Κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου. *Stanl.* Improbat Pollux, credo quia vox vilis erat et plebeia, quales sine dubio in Satyricis plures. Κήρυκες drama erat Satyricum. Verbum λογγάζειν a λόγγος *longus* deducit Salmasius. *Pauw.* Immo est i. q. λαγγάζω. Hesych. λαγγάζει, ὀκνεῖ. Οἱ δὲ λάγγει. Alibi: λογγάζει, ὀκνεῖ, διατρίβει. Et paullo ante: λογγάσαι, ἐνδιατρίψαι, στραγγεύεσθαι.

95.

Στενόστομον τὸ τεῦχος.

Pollux X. 19. μήποτ' οὖν βέλτιον στενόστομον αὐτὸ καλεῖν. Εἴρηται τοὔνομα ἐπὶ

ἀμφοτέρων ἐν σατυρικῷ δράματι Κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου· στενόστομον τὸ τεῦχος. Pauwius in his verbis pro ἐπὶ ἀμφοτέρων legendum censet ἐπ' ἀμφορέως, sane probabili conjectura.

96.

Καὶ τῆς σισύρνης τῆς λεοντείας δορᾶς.

Pollux X. 49. φαίης δ' ἂν καὶ σισύραν. Αἰσχύλου ἐν Κήρυξι σατυρικοῖς λέγοντος

Καὶ τῆς σισύρνης τῆς λεοντίας.

Σοφοκλέους δὲ ἐν Μούσαις ψαλίδας, τιάρας καὶ σισυρώδη στόλον. Ad illud Luciani in Ῥητόρων διδασκάλῳ c. 16. ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ καὶ εὐανθὴς κἂν σίσυρα τῶν παχέων τὸ ἱμάτιον ᾖ. V. Cl. Jo. Bourdelotius Glossæ, inquit, manuscriptæ σισύρα χιτὼν βαρβάρικος ἐκ δερμάτων Rusticorum indumentum. Sic Long. Pastor. II. σισύρας ἐνδύμενος, penula scortea ex pellibus consarcinata, de qua Casaub. ad Apolog. Apul. Jungerm. ad Long. Dicitur etiam σίσυς et σίσυρνα Tzetz. ad Lycophr." Hæc ille. *Stanl.* Nugatur Pauwius, quod vel fatetur ipse, dum ex verbis Pollucis in Edit. Hemsterh. κατὰ τῆς σισύρνης τῆς λεοντίας refingit: κατὰ τῆς σισύρνης τὴν λεοντίαν *contra sisyrnam pellem leonicam* h. e. *sume* vel *indue*, idque proverbialiter dictum vult. Satis bene se habent vulgata, modo, pro σατυρικοῖς, σατύροις legas cum magno Bentleio ad Mill. p. 15. Et sic Toup. qui uno quoque vocabulo versum auxit in Suid. Tom. ii. p. 166. (et quia σισύρα penultimam corripit σισύρνης rescripsit); ita ut versiculum sic expleverit:

Καὶ τῆς σισύρνης τῆς λεοντείας δορᾶς.

Hesych. λεόντειος δορὰ, τὸ δέρμα αὐτοῦ.

Πυρσοκόρσου λέοντος.

Photii lex. πυρσοκόρσου λέοντος. Αἰσχύλος ἐν Κήρυξι Σατύροις. Et sic Hesych. Πυρσόκορσου λέοντος, πυῤῥοκέφαλου ξανθοτρίχου ex emendatione Bentleii Ep. ad Mill. p. 15. quum antea legeretur Πυρσοκορσολέοντος.

ΚΙΡΚΗ Σατυρική.

98.

Αὐτόφορβος.

Hesych. Αὐτόφορβος, αὐτοφάγος. Αἰσχύλος Κίρκη.

99.

Ζυγώσω.

Hesych. Ζυγώσω, δαμάσω, κλίνσω, καθίξω. Αἰσχύλος Κίρκη Σατυρική. Photii lex. Ζυγώσω, καθίξω, δαμασω. Suidas: Ζυγῶσαι τὸ ζεῦξαι ζυγῷ·

Ἥρως ζυγώσας ἐυσθενεστάτω θράσει·
Ταύρους.

ΚΡΗΣΣΑΙ.

100.

Λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχίμοις
Καὶ μιλτοπρέπτοις βρίθεται ταυτοῦ χρόνου.

Candidis enim moris et nigris
Et pulcre rubris eodem tempore onustus (frutex) est.

Athenæus lib. ii. c. 30. quem ad locum Schweighæuserus V. Cl. hæc adnotavit. "In v. 1. μελαγχύμοις edebatur, quod vel eo reprobandum erat, quod χυ in χυμὸς longa est syllaba." Veram scripturam nostri codices dedere. Cf. Brunck. ad Æschyli Persas v. 299. et Eustath. ad Iliad. χ'. 1349. 27. — v. 2. μιλτοπρέποις edd. illegitima vocabuli forma. Casaubonus annotabat: "Scribe μιλτοπρέπεσι vel μιλτοπρέποισι ut laudat Eustathius." At Eustath. l. c. (in editione quidem Basil.) μιλτοπρέποις habet et terminationem οισι metrum h. l. respuebat. "Μιλτοπρέπτοις legitimam formam dedit noster cod. b. In cod. a. terminatio intricata voci superscripta est, quæ nescio an μιλτοπρέπεσι sit; ea forma magis etiam foret legitima a sing. μιλτοπρεπής." Brunckius l. l. hæc notavit: "Μελάγχιμος vox est paragoga. Eam alicubi male per υ scriptam quum reperisset Ez. Spanhemius ex μέλας et χυμὸς compositam esse et scripturam illam ubique restituendum contendit ad Callim. Hymn. in Cererem. Ex nostri Cressis duo versus apud Athenæum prostant p. 51. D. ubi prava illa scriptura, quæ Spanhemio fraudi fuit observatur. Sed in Athenæi, MS. cod. μελαγχίμοις ipse reperi et ita ex eo laudat Eustathius ad Homerum cujus verba p. 1254. proponam: λέγει δὲ μόρσιμον ἀπολύτως ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τὸν μοίρᾳ ὑποκείμενον. Παραγωγὴ δὲ αὐτῷ μείρω, μερῶ, μέμορκα· μέσος, μέμορα, ἐξ οὗ μέμορμαι, μέμορσαι, ὅθεν ὁ μόρσιμος κατ' ἀναλογίαν τῶν διὰ τοῦ ιμος παραγώγων, ὧν τινα καὶ διὰ τοῦ χιμος καινότερον παράγεται. Οὕτω Αἰσχύλος πέπλους μελαγχίμους φησίν· ἕτερος δέ τις μελάγχιμα συκάμινα ἐν τῷ λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχίμοις, ὅπερ ἐστὶ μέλασι καὶ μιλτοπρέποις ἤγουν ἐρυθροῖς βρίθεται ταυτοῦ χροιᾷ, ubi quædam emendationis indiga; nam quæ Æschylo tribuit πέπλους μελαγχίμους ex Euripidis Phœniss. 238. deprompta sunt. Cetera ex Athenæo facile in integrum restitui possunt. Æschyli autem versus e Cressis sic scribendi:

Λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχίμοις
Καὶ μιλτοπρέπτοις βρίθεται ταυτοῦ χρόνου.

Hactenus Brunckius.

101.

Ὑ π ο τ ο π ῆ σ α ι.

Hesychius: Ἀτόπαστον, ἀνείκαστον· Τοπάζειν γὰρ τὸ εἰκάζειν· καὶ τὸ ὑ π ο τ ο π ῆ-σ α ι δὲ ἐνθένδε λέγεται. Αἰσχύλος Κρήσσαις. Pauwius recte monuit incertum esse, utrum Hesychius v. Ἀτόπαστον, an ὑποτοπῆσαι apud Æschylum invenerit: prius tamen probabilius esse. Suidas: Ὑποτοπήσας· αἰτιατικῇ ὑπονοήσας.

102.

Ἐ π ι ξ ε ν ο ῦ σ θ α ι.

Hesychius: Ἐπιξενοῦσθαι, μαρτύρεσθαι, πορεύεσθαι. Σοφοκλῆς Ἀχαιῶν συλλόγῳ καὶ Αἰσχύλος Κρήσσαις.

103.

Πισσοκωνήτῳ πυρὶ et Πισσοκώνητον μόρον.

Ex Phot. lex. in Πισσοκώνη et Hesych. in Κωνῆσαι colligo. Apud Phot. legitur: Πισσοκώνη· τῷ πυρὶ τῷ εὐκαύτῳ· ἐπεὶ τὰ καιόμενα πίσσῃ χρίεται. Αἰσχύλος Κρήσσαις. Ad quem locum Πισσοκωνήτῳ· πυρὶ τῷ εὐκαύτῳ post Albertium ad Hesychium corrigit Schleusner. Sed malim: Πισσοκωνήτῳ πυρί· τῷ εὐκαύτῳ. Hesychii verba emendata sunt: Κωνῆσαι, πισσοκοπῆσαι, ἢ κύκλῳ περιενεγκεῖν· ἢ π ι σ-σ ο κ ω ν ή τ ο ν μ ό ρ ο ν λέγουσιν, ὅταν πίσσῃ καταχρισθέντες τινὲς ὑπὸ πυρὸς ἀποθάνωσιν· Αἰσχύλος Κρήσσαις καὶ Κρατῖνος. Πισσοκωνία γὰρ, ἡ νῦν πισσία, ᾗ χρίουσι τὰ παρίσημα τῶν προβάτων. Vide eundum in Πισσοκωνία et Πισσοκωνήτῳ. *Butler.*

ΛΑΙΟΣ.

104.

Ἀ ρ ά χ ν ο υ.

Hesychius: Ἀράχνου, ἀπὸ εὐθείας ἀράχνης. Αἰσχύλος Λαΐῳ.

105.

Κ ε κ μ ῆ τ ι μ α λ α κ ί ω ν π ο δ ί.

Harpocration. Μαλακίζομεν· Δημοσθένης ἐν ἐννάτῳ Φιλιππικῶν φησι· μένομεν καὶ

μαλακιζόμεθα. Ἐν ἐνίοις γράφεται μ α λ α κ ί ο μ ε ν. Ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄρον φρίττειν. Αἰσχύλος Ἑλλαδίῳ· κεκμῆτι μαλακίαν ποδί. Depravatissimus est locus nec in ullo alio apud quemvis auctorem comparet hoc nomen fabulæ Æschyleæ Ἑλλάδιος. Lege itaque: Αἰσχύλος ἐν Λαΐῳ· Κ ε κ μ ῆ τ ι μ α λ α κ ί ω ν π ο δ ί. Hæc verba ad dipoda videntur referenda.—*Stanlei.* Facile caremus Pauwii conjectura Ἑλλαδίῳ κἀκμῆτι μαλακίων ποδὶ *constringet divino et indefesso pede fremiscens*, quum locum feliciter expediverit Stanleius Sic etiam Gronov. ad Harpocr. Bene tamen Harpocrationem emendavit Pauwius pro τὸ ὄρον φρίττειν reponens τὸ ὅρον φρίττειν *totum et toto corpore horrescere.* Vide etiam Jac. Gronov. et Henr. Vales. ad Harpocrationis locum. Prioris emendationem Κ ε κ μ ή ο τ ι, posteriori μαλκίων probavit Heath. Κ' ἀ κ μ ῆ τ ι μ α λ α κ ί ζ ω ν π ο δ ὶ maluit Gataker. adv. miscell. C. X. p. 529. Idem pro Ἑλλαδίῳ malebat Ἠλίασι sed rectius Stanleius ἐν Λαΐῳ. *Butler.*

Fragmentum ἀδέσποτον apud Clementem Strom. M. p. 388. ex Æschyli Laio desumptum putat Gataker. Adv. Miscell. X. p. 529. verbis Clementis persuasus, qui sic scribit: Ἀλλ' ἐφ' ἡμῖν γε ἤ τε πρὸς τὴν παιδείαν ἡμῶν Παράστασις, ἤ τε πρὸς τὰς ἐντολὰς ὑπακοή· ὧν εἰ μὴ μετέχειν βουληθείημεν θυμῷ τε καὶ ἐπιθυμίᾳ ἐκδότους σφᾶς αὐτοὺς ἐπιδόντες, ἁμαρτησόμεθα, μᾶλλον δὲ ἀδικήσομεν τὴν ἑαυτῶν ψυχήν. Ὁ μὲν γὰρ Λάϊος ἐκεῖνος κατὰ τὴν τραγῳδίαν φησιν

Λέληθεν οὐδὲν τῶνδε μ' ὧν σὺ νουθετεῖς,
Γνώμην δ' ἔχοντα μ' ἡ φύσις βιάζεται.

Verba sunt procul dubio Laii de concubitu ab oraculo vetito agentis; et poterant esse e nostri Laio, sed illud incertum est. Posterior versus Æschyleum colorem vix habet. Euripidem aut recentiorem aliquem e Tragicis sapit. *Butler.*

ΛΕΩΝ.

106.

Ὁδοιπορῶν δήλημα χωρίτης δράκων.

Stephanus Byzant. χώρα· ἡ μερικὴ γῆ· ἀφ' οὗ τὸ χώρημα· ἀφ' οὗ καὶ χώρα καὶ χθὼν καὶ χωρικὴ γῆ, ἀφ' οὗ καὶ χῶρος, καὶ χώρα. Ὅθεν τὸ χωρίτης, ὡς τοῦ μίσος μισίτης, τόπος τοπίτης. Ἢ ἀπὸ τοῦ χώρα χωρίτης, ὡς ἀπὸ τοῦ ἕδρα ἑδρίτης, ἑσπέρα ἑσπερίτης. Σοφοκλῆς Αἰγεῖ ἐκλυομένῳ

Οὐκ ἔγωγε χωρίτης γ' ὁρῶ.

Καὶ ἐν Ἡρακλεῖ·

Στρέφουσι κρήνης φύλλα χωρίτην ὄφιν.

Καὶ Αἰσχύλος ἐν Λέοντι

— — σατυρικὸν

Ὁδοιπορῶν δήλημα χωρίτης δράκων.

Καὶ Ἀπολλώνιος ἐν τῷ Κανώβῳ

Τρέψει δὴ νηὸν ὁ γλυκύς σε χωρίτης

Πλόος κομίζων δῶρα Νείλου πλουσίου.

Quid sibi velit σατυρικὸν δήλημα haud satis est facile dictu. Legendum arbitror: Καὶ Αἰσχύλος ἐν Λέοντι σατυρικῷ

Ὁδοιπορῶν δήλημα χωρίτης δράκων.

Obiter corrigendus Salmasius in Solin. p. 1259. qui ad h. l. laudat Æschylum in *Leone Satyrico* Tragœdia, quasi *Leo Satyricus* nomen esset tragœdiæ Æschyleæ, ad quam hoc pertinuit fragmentum, ac non potius ipsum drama fuisset Satyricum, ut ex Stephani verbis super conjecimus. *Stanl.*

Hanc fabulam Satyricam fuisse monet etiam Pauw. et recte post Salmasium ὁδοιπόρων genitivum pluralem, non participium esse docet. — Ἐν Λέοντι Σατυρικῷ et ὁδοιπόρων correxit etiam Gataker. Advers. Miscell. c. X. p. 529. *Butler.*

Toupius in Suid. Tom. ii. p. 555. ad locum Stephani Byzantini hæc annotavit: " Hæc omnia corrupta sunt. Primum legendum ex indole Græcæ linguæ

— οὐκ ἐγώγε χωρίτην σ' ὁρῶ;

nonne te indigenam video? nonne tu indigena es.

deinde scribe:

στρέφουσι κρήνης φῦλα χωρίτην ὄφιν.

Sunt autem κρήνης φῦλα *fontis incolæ.* In quibus ὄφις χωρίτης *serpens indigena.* Æschylus in sequenti versiculo:

Ὁδοιπόρων δήλημα χωρίτης δράκων.

Viatorum pestis draco indigena.

Ita scribendus et vertendus iste versiculus, quem non intellexerunt Interpretes. Denique Apollonii Rhodii Choliambi, qui tum metro tum mente destituti sunt, ita rescribendi:

Στέψει δὲ νηὸν ὁ γλυκύς σοι χωρίτης

Πλοίῳ κομίζων δῶρα πλουσίου Νείλου.

Templum vero tibi coronabit suavis conterraneus

Navigio ferens dona divitis Nili.

στέψει δὲ νηόν σοι. *Templum tuum coronabit.* Nosti illud Homeri

Εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα.

Huc apprime facit Leonidas in Epigr. Anthol. III. p. 410.

Εἴαρι δὲ πρώτῳ λειμώνιον ἄνθος ἀμέρσας
Χωρίτης στεφέτω τύμβον ἐμὸν στεφάνῳ.

Hactenus Toupius.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ.

107.

Κἀκ τῶνδ' ἔπινε βρύτον ἰσχναίνων χρόνῳ.
Καὶ σεμνοκόπτει τοῦτ' ἐν ἀνδρείᾳ στέγῃ

Jam inde brytum liberat, temporis spatio se ipsum extenuans.
Ac sub virili tecto cum gravitate se tundens.

Athenæus X. 67. Βρύτον quidam κρίθινον οἶνον apellabant. Sophocles in Triptolemo:

Βρύτον δὲ τὸν χερσαῖον οὐ δύειν.

Archilochum item citat Athenæus l. l. in hac re. *Stanl.*

Σεμνοκόπτει de ipso βρύτῳ, ἀνδρείᾳ στέγῃ de *corpore virili* intelligit Pauw., advocato Hesychio, apud quem στέγη, γαστήρ. Totum locum sic legit Heath. Pauwii interpretationem de στέγῃ ἀνδρείᾳ secutus:

Κἀκ τῶνδ' ἔπινε βρύτον ἰσχαίνων χρόνῳ
Καὶ σεμνοκόπτων οὕτως ἀνδρείαν στέγην.

Melius fortasse

Κἀκ τῶνδ' ἔπινε βρύτων ἰσχναίνων χρόνον
Κἀσεμνόκοπτεν τῇδ' ἐπ' ἀνδρείᾳ στέγῃ.

Butler. Cetérum de vocabulis βρύτον et σεμνόπτειν vid. Lexicon Æschyleum h. v. S.

108

Καὶ τούσδε κημοὺς στόματος.

Schol. Aristoph. in Equites v. 1147. Αἰσχύλος ἐν Λυκούργῳ ἀλληγορικῶς τοὺς δέσμους κ η μ ο ὺ ς εἴρηκε διὰ τούτων·

Καὶ τούσδε κημοὺς στόματος.

109.

Ἄκουε δ' ἂν οὖς ἔχων.

Schol. in Sophocl. Œd. Colon. v. 668.

Metrum poscit ἄκου' ἂν οὖς ἔχων, et sic diserte Suidas in phrasi, qui nomen Æschyli retinuit, Scholiasten Sophoclis aperte compilavit. Sic enim ille: Ἀν' οὖς ἔχων· ἀντὶ τοῦ ἄνω τὸ οὖς ἔχων. Καὶ Σοφοκλῆς· Τὸν οἶνοπ' ἀνέχουσα κισσόν, ἀντὶ τοῦ ἄνω ἔχουσα. *Butler.*

110.

Ἀνούτατος.

Hesychius: Ἀνούτατος, ἄτρωτος ἐκ χειρός. Αἰσχύλος Λυκούργῳ.

111.

Ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα, βακχεύει στέγη.

Longinus περὶ ὕψους c. 15. Καὶ παρὰ μὲν Αἰσχύλῳ παραδόξως τὰ τοῦ Λυκούργου βασίλεια κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Διονύσου θεοφορεῖται

Ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα βακχεύει στέγη.

Furit domus bacchatur tectum.

qui versus e Lycurgo Æschyli petitus esse videtur. *Stanl.*

112.

Tituli hujus tragœdiæ meminit Schol. Theocr. Idyll. X. 18. ac subdit Aristarchum in eam commentarium scripsisse Ἀρίσταρχος γὰρ ἐν ὑπομνήματι Λυκούργου Αἰσχύλου, τὴν ἀκρίδα φησὶ ταύτην (μάντιν) εἰ προσβλέψει τινὶ τῶν ζώων ἐκείνῳ κακὸν γενέσθαι. Unde conjicere licet vocem μάντιν inter hujus tragœdiæ fragmenta reponendam esse. Nec tamen diffitendum est deesse vocem Αἰσχύλου in Theocriti Cod. Vat. 3. Hanc nostri fabulam Latine convertisse videtur Nævius titulo non mutato. *Butler.*

113.

Tetralogiam Lycurgiam (sicut Orestiam Ran. v. 1155.) subindicare videtur Aristoph. Thesmophor. v. 141.

Καί σ' ὦ νεανίσχ' ἥτις εἶ, κατ' Αἰσχύλον
Ἐκ τῆς Λυκουργίας ἐρέσθαι βούλομαι

In seqq. etiam, ni fallor, Æschyleum παρῳδεῖ Comicus. Utut illud fuerit καὶ σ' ὦ νεανίσχ' ἥτις εἶ ad Æschyli Lycurgum, pertinere manifestum est. Vix tanti est, ut moneam alios legere ὅστις εἶ. *Butler.*

ΜΕΜΝΩΝ.

114.

Ad Ψυχοστασίαν fortasse pertinebat hic titulus et unicum quod sciam ejus ἀποσπασμάτων apud Strabonem XV. p. 728. legitur. Φησὶ δὲ καὶ Αἰσχύλος τὴν μητέρα Μέμνονος Κισσίαν. Inter deperditas Æschyli fabulas recenset Tyrwhitt. ad Aristot. poët. p. 87. l. 12. et argumentum ab Iliade parva desumptum fuisse affirmat. *Butler.*

ΜΥΡΜΙΔΟΝΕΣ.

115.

Τάδε μὲν λεύσσεις
Φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ
Δοριλυμάντους
Δαναῶν μόχθους
Οὓς (προπέπωκας)
Εἴσω κλισίας.

Hos quidem resvicis
Generose Achilles
Hasta perditos
Danaorum dolores
Quos prodidisti
Intra tentorium.

Harpocration in v. Προπεπωκότες. Schol. Aristoph. in Ran. v. 1023.

Initium hoc esse Tragœdiæ discimus tum ex Harpocratione (ἐν ἀρχῇ τῶν Μυρμιδόνων) tum ex Aristophanis interprete Græco ad Ranas l. l. ἔστι δὲ ἀρχὴ αὕτη Μυρμιδόνων Αἰσχύλου.—προπέπωκας] Ingeniose inseruit hanc vocem Meursius, quæ desideratur in Harpocratione. *Stanl.*

Myrmidonas fecit Attius, e Nostro fortasse conversas.

v. 1. τάδε μὲν] Monometra hæc in dimetra conjungi debere recte monuit Pauw. Τάδε autem de Græcorum cadaveribus intelligit, quæ a Choro Myrmidonum Achilli digito monstrarentur, ut ille misertus tandem deposita ira in aciem rediret et fortitudine sua rem lapsam Danais restitueret.

v. 5. οὓς προπέπωκας εἴσω κλησίας] Minus decore hoc a Myrmidonibus Achilli dictum existimat Pauw. qui modo eum venerantes φαίδιμον vocaverant: itaque reponit: οὓς προπέπωκεν γ' ἔξω κλισίας, *quos utique Agamemnon pessumdedit, Briseidem extra tentorium tuum adducens.* Vel etiam προπεπτοκὼς, quod Heathio quoque placuit. Sed nimis argutatur Pauw., primum hæc a Myrmidonibus dicta fingens, deinde tantam illorum in Achillem reverentiam fuisse existimans, ut de morte sociorum ne hiscere quidem auderent. Equidem nihil mutarim, præter literulam metri causa, προπεπωκὼς scil. pro προπέπωκας. Sic autem sensus erit imperfectus post κλισίας et tollendum στίγμα τέλειον *quos tu desidia intra tentorium prodens* — perdidisti scilicet. Vox προπεπωκῶς plane deest apud Harpocrationem, ubi sic legitur: Π ρ ο π ε π ω κ ό τ ε ς, ἀντὶ τοῦ προδεδωκότες· ἐκ μεταφορᾶς δὲ λέγεται προπεπωκέναι παρὰ τὴν συνουσίαν. — Ἐν ἀρχῇ δὲ τῶν Μυρμιδόνων Αἰσχύλος· τάδε με λεύσσεις φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ Δοριλυμάντους Δαναῶν μόχθους οὓς εἴσω κλισίας. — Προπέπωκας restituit Meursius Anapæsticæ συναφείας ignarus. Legendum igitur:

Τάδε μὲν λεύσσεις, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Δοριλυμάντους Δαναῶν μοχθοὺς
Οὓς προπεπωκὼς εἴσω κλισίας —

ut desit verbum ad quod προπεπωκὼς referatur. Τ ά δ ε μ ὲ ν, δεικτικῶς ut Pers. v. 1. Οὓς ad Δαναῶν, non ad μόχθους referendum. *Butler.*

116.

Ὡς δ' ἐστὶ μύθων καὶ Λιβυστικῶν λόγος
Πληγέντ' ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν αἰετὸν
Εἰπεῖν, ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος,
Τόδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς
Ἁλισκόμεσθα.

Ut perhibent fabulæ Libysticæ
Sagitta vulneratam aquilam
Dixisse hoc, conspicatam pennæ artificium,
Haud ab alienis, sed a propriis alis
Capimur.

Schol. Aristoph. ad Aves v. 8[illegible]9.

Ibi enim Pisthetarus dicit:

Ταυτὶ μὲν ἠκασμεσθα κατὰ τὸν Αἰσχύλον
Τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς.

Et Scholiastes ad verba κατὰ τὸν Αἰσχύλον hæc annotat: Ἐκεῖνος γὰρ Λιβυστικὴν αὐτὴν καλεῖ παροιμίαν·

Ὡς δ' ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν λόγος
Πληγέντ' ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν αἰετὸν
Εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος
Τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς
Ἁλισκόμεσθα.

Πεποίηκε γὰρ ὁ Αἰσχύλος αἰετὸν τρωννύμενον, καὶ λέγοντα ταῦτα, ἐπεὶ εἶδε τὸ βέλος ἐπτερωμένον καὶ ἐμπεπαρμένον αὐτῷ, καὶ ἡμεῖς οὖν, φησὶν, οὐχ ὑπ' ἄλλων πάσχομεν ταῦτα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν γνώμῃ. Suidas: (Tom. ii. p. 745. ed. Küster.) Οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς ἁλισκόμεθα, ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῖς ταῦτα πεποιήκαμεν. Λόγος γὰρ πληγέντα ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν αἰετὸν εἰπεῖν ἰδόντα [τὴν] μηχανὴν τοῦ πτερώματος, (τάδ') οὐχ ὑπ' ἄλλων ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς ἁλισκόμεθα.
Idem (Tom. iii. p. 437.)

Ταυτὶ μὲν εἰκάσμεσθα κατὰ τὸν Αἰσχύλον
Τὰ δ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς.

Ὁ γὰρ Αἰσχύλος Λιβυστικὴν αὐτὴν καλεῖ παροιμίαν·

Ὁ δ' ἔστι μύθων etc.

— — — —

πληγέντ' ἀτράκτῳ] Hesychius: Ἄτρακτος βέλος μεταφορικῶς. Nam proprie fusum significat. Sophocl. Trachin. v. 725.

Τὸν γὰρ βαλόντ' ἄτρακτον οἶδα καὶ θεῶν
Χείρωνα πημήναντα.

Et Philoct. v. 290:

— πρὸς δὲ τοῦθ' ὅ μοι βάλοι
Νευροσπαδὴς ἄτρακτος. —

Lycophron. v. 30.

ἄτρωτον βαρεῖ
Τύψας ἀτράκτῳ στέρνον.

De ipsa quidem parœmia vide Andr. Schottum et Parœmiographos tum vero Jac. Duport in Gnomologia ad illud Odyss. σ'. 72.

— ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει.

Præter Aristophanem l. l. citat et Aristides hoc fragmentum orat. Platonica I. εἰ δ' αὖ βούλει τὸ τοῦ Αἰσχύλου·

Τὰ δ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτοῦ πτεροῖς

ἃ θρυλλεῖς ἐν ἐκείνοις τοῖς λόγοις ἁλίσκῃ. *Stanl.*

Hoc fragmentum ex Prometheo soluto, memoria lapsus citavit Meursius ad Lycophr. v. 40. in fragmentis autem Tragicorum a se editis non agnoscit. Sæpius hanc *γνώμην* respexerunt veteres. Eo allusit Dionysius Halic. de admirabili vi dicendi in Demosthene ut monuit Valckenaer et locum ipsum Dionysii restituit Porson in notis ad Medeam Euripidis v. 139. citato etiam Eustath. ad Il. ζ'. p. 632. l. 35. *ὁ Προῖτος δηλαδὴ (πέμπει) τὸν Βελλεροφόντην γράμματα καθ' ἑαυτοῦ κομίζοντα καὶ ταῦτα οὐκ ὑπ' ἄλλων ἀλλὰ τοῖς αὐτοῦ, τραγῳδικῶς εἰπεῖν, ἁλισκόμενον πτεροῖς.* *Butler.*

v. 4. Pro vulg. *τόδ'* legitur *τὰ δ'* (rectius *τάδ'*) apud Philonem Judæum *περὶ ἀφθαρσίας κόσμου* p. 85. ubi citatur hic versus addito tantum *φησὶν ὁ Τραγικός*. *Butler.*

Jam Toupius ad Suid. Tom. ii. p. 418. monuerat v. 4. hujus fragmenti sic legendum esse

Τάδ'· οὐχ ὑπ' ἄλλων ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν πτεροῖς

idemque huc respexisse Athenæum lib. xi. p. 494. *καὶ ταῦτα οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς σαυτοῦ πτεροῖς κατὰ τὸν θαυμάσιον Αἰσχύλος ἁλίσκῃ.*

118.

Καὶ μὴν φιλῶ γὰρ ἀβδέλυκτ' ἐμοὶ τάδε.

Suidas: *Ἀβδέλυκτα, τὰ μὴ μιαίνοντα, ἃ οὐκ ἄν τις βδελυχθείη, καὶ δυσχεραίνῃ. Τραγικωτέρα δὲ ἡ λέξις. Αἰσχύλος Μυρμιδόσι*

Καὶ μὴν φιλῶ γάρ, ἀβδέλυκτ' ἐμοὶ τάδε.

Hoc item exscripsit Zonaras p. 9. ed. Tittmann.

119.

Φθιῶτ' Ἀχιλεῦ, τί ποτ', ἀνδροδάϊκτον ἀκούων
Ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;

Phthiota Achilles, quum quid exitiale hominibus audieris
Quare non festinas in auxilium laboris remedium. Aristoph. Ran. v. 264.

Recte Pauwius *ἰήκοπον* cum *ἀνδροδάϊκτον* conjungit, locum sic interpungens: *Φθιῶτ' Ἀχιλεῦ τί ποτ', ἀνδροδάϊκτον ἀκούων Ἰήκοπον, οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;* Hoc autem substantivum *ἰήκοπον* quum esset vox ambigua et nimis licenter facta, Comicum ridere voluisse affirmat, et tanquam interjectionem aliono loco posuisse. Hoc

ille *lepidissimum* vocat. Mihi tamen plane frigidum videtur. Metra sic ordinat Heath.

1. Φθιῶτ' Ἀχιλεῦ
2. Τί ποτ' ἀνδροδάϊκτον ἀκούων
3. (Ἰὴ)
4. κόπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;

ut sit 1. basis anapæstica. Anapæst. dim. catal. 3. Exclamatio extra metrum. 4. anapæst. dim. cat. Mihi vero sic potius videntur disponenda:

1. Ὦ Φθιῶτ' Ἀχιλεῦ τί ποτ' ἀνδροδάϊκτον ἀκούων
2. Ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;

1. dactyl. Hexam. 2. Asynartet. e 1 ochmiis. Ἰήκοπον mihi videtur unam vocem constituere, et perperam ab Heathio divisum fuisse. Potuit autem ἰήκοπος *gravis labor* ex interjectione et κόπος formari, ut αἴλινος in Agam. v. 123. ubi vide quæ annotata. Scholiastæ verba sunt ad Ran. v. 1295. Τοῦτο μὲν ἀπὸ τῶν πρέσβεων πρὸς Ἀχιλλέα Αἰσχύλος πεποίηκεν· ἐστὶ δὲ ἐκ Μυρμιδόνων. Προφέρει καὶ Εὐριπίδης εἰς γέλωτα ἄλλα ἐξ ἄλλων δράματα (leg. δραμάτων) συναγαγών. Διὸ καὶ ἀσαφῆ μίαν ἁρμονίαν οὐκ ἔχοντα. Οὐκ ἄρα τὰ μὴ ξυνετὰ ζητητέον. Et ad v. 1297. προφέρει δὲ οὐκ ἐφεξῆς τὰ αὐτὰ μέλη αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς ἔτυχεν ἄλλο ἄλλοθεν, καὶ ἐπιλέγει τὸ ἰήκοπον, οὐ κυρίως ἐκείνων τῶν στιχῶν ὄν, ἀλλὰ τοῦ "Φθιῶτ' Ἀχιλεῦ." *Butler.*

120.

Ἀντίλοχ' ἀποίμωξον με τοῦ τεθνηκότος
Τὸν ζῶντα μᾶλλον, ταμὰ γὰρ διοίχεται.

Antiloche, me vivum defle potius quam mortuum, mea enim fortuna perit.

Aristophanes Ecclesiaz. v. 392. Blepyrum hæc dicentem inducit:

Ἀντίλοχ' ἀποίμωξον με τοῦ τριώβολου
Τὸν ζῶντα μᾶλλον ταμὰ γὰρ διοίχεται.

Ad h. l. Scholiastes: Παρὰ τὰ ἐξ Αἰσχύλου Μυρμιδόνων

Ἀντίλοχ' ἀποίμωξόν με τοῦ τεθνηκότος.
Τὸν ζῶντα μᾶλλον.

quod Scholion exscripsit Suidas v. Ἀποίμωξον. Hemistichium ex Aristophane supplevit Gataker. advers. Miscell. p. 505. verbis ταμὰ γὰρ διοίχεται. Verba esse

Achillis respondentis Antilocho, qui primus, ei Patrocli interfecti nuntium attulerat, ut etiam ap. Homer. Il. σ'. 18. monuit Porson. ad Med. Eurip. v. 750. *Butler.*

121.

Σέβας δὲ μηρῶν ἁγνὸν οὐκ ἐπῃδέσω
Ὦ δυσχάριστε τῶν πυκνῶν φιλημάτων.

Purum crurum decus tu non reveritus es
O ingrate tot osculis tibi datis.

Athenæus Deipnos. XIII. 8. Paulo aliter citatur h. l. in Amatorio p. 751. πρόσλαβε δὲ τῷ Σόλωνι, inquit, καὶ τὸν Αἰσχύλον λέγοντα

— σέβας δὲ μηρῶν οὐ κατῃδέσω
Ὦ δυσχάριστε τῶν πικρῶν φιλημάτων.

Stanl.

Pro vulg. ἅγιον v. 1. Porson. ad Eurip. Med. v. 750. reponendum censet ἁγνὸν, idemque ἅγιον rarissime ab Atticis, a tragicis nunquam usurpari docet; verbaque esse Achillis ad Patrocli cadaver monet. Post δυσχάριστε v. 2 comma delet Pauw., ut sequentia arctius cohæreant, subaudito ἕνεκα, ut sit sensus: ô ingrate propter frequentia oscula tibi data. Pro v. πυκνῶν Plutarch. in Amatorio p. 651. habet πικρῶν, sed in libello de Adulatoris et Amici discrimine p. 61. A. vulgatam servavit. *Butler.*

Athenæus l. XIII. p. 601. A. Καὶ Αἰσχύλος μέγας ὢν ποιητὴς καὶ Σοφοκλῆς ἦγον εἰς τὰ θέατρα διὰ τῶν τραγῳδιῶν τοὺς ἔρωτας, ὁ μὲν τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον, ὁ δ' ἐν τῇ Νιόβῃ τὸν τῶν παίδων. Ingeniose et vere h. l. sic emendat Valckenaer diatr. in Eurip. perditor. dramatum reliquias p. 13. Καὶ Αἰσχύλος — καὶ Σοφοκλῆς ἦγον εἰς τὰ θέατρα — τοὺς τῶν παίδων ἔρωτας (ut p. 602. A.) ὁ μὲν τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον, ὁ δ' ἐν τῇ Νιόβῃ τὸν τῆς Νιόβης παίδων. Plato in convivio p. 180. a. (Tom. x. p. 181. ed. Bipont.) ὥσπερ Ἀχιλλέα τὸν τῆς Θέτιδος υἱὸν ἐτίμησαν, καὶ εἰς μακάρων νήσους ἀπέπεμψαν, ὅτι πεπυσμένος παρὰ τῆς μητρὸς ὡς ἀποθανοῖτο ἀποκτείνας Ἕκτορα, μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο, οἴκαδ' ἐλθὼν γηραιὸς τελευτήσοι, ἐτόλμησεν ἑλέσθαι βοηθήσας τῷ ἐραστῇ Πατρόκλῳ καὶ τιμωρήσας οὐ μόνον ὑπεραποθανεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐπαποθανεῖν τετελευτηκότι. Ὅθεν δὴ καὶ ὑπεραγασθέντες οἱ θεοὶ διαφερόντως αὐτὸν ἐτίμησαν, ὅτι τὸν ἐραστὴν οὕτω περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο [Αἰσχύλος δὲ φλυαρεῖ φάσκων Ἀχιλλέα Πατρόκλου ἐρᾶν, ὃς ἦν καλλίων οὐ μόνον Πατρόκλου, ἀλλ' ἄρα καὶ τῶν ἡρώων ἁπάντων καὶ ἔτι ἀγένειος ἔπειτα νεώτερος πολὺ, ὥς φησιν Ὅμηρος.] Uncis inclusa Valckenarius recte Scholiastæ potius cuidam tribuenda quam a Platone profecta statuit.

122.

Ἰὼ, Κάϊκε, Μύσιαί τ' ἐπιῤῥοαί.

Strab. XIII. p. 610.

Hæc ad Prologum tragœdiæ pertinuisse ex Strabone discimus l. l.[1] Ῥεῖ δ' ἐκ τοῦ Τημνοῦ πόταμος Μύσιος, ἐμβάλλων εἰς τὸν Κάϊκον ὑπὸ ταῖς πηγαῖς αὐτοῦ· ἀφ' οὗ δέχονταί τινες εἰπεῖν Αἰσχύλον κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἐν Μυρμιδόσι προλόγου

Ἰὼ Κάϊκε Μύσιαί τ' ἐπιῤῥοαί.

Macrobius Saturnal. v. 20. *Hoc in loco ad fidem sensui faciendam, quod uliginosa sint non tantum Gargara præ vicinia montis, sed et universa Mysiæ arva, adhiberi potest testis Æschylus:*

Ἰὼ Κάϊκε Μυσιαί τ' ἐπιῤῥοαί.

Stanl.

Bene monet Pauwius vel Strabonem quum hæc e prologo citaret, quem ab Harpocratione et Aristophanis interprete et ipso fragmenti primi colore Anapæstice scriptum fuisse discimus, memoria lapsum fuisse, vel pro Μυρμιδόσι, reponendum Μύσοις, quod credo verissimum. Nam sic omnia conveniunt. Versus ipse initium fabulæ sapit, et in eo Mysiæ fluenta diserte nominantur. Quin et in primo Mysorum fragmento ποταμοῦ Καΐκου iterum fit mentio. Itaque minime dubitaverim hoc fragmentum ΜΥΣΟΙΣ adscribere. *Butler.* Mihi quoque idem Pauwius persuasit. *S.*

123.

Δεκέμβολον.

de nave Nestoris. Schol. Aristoph. Av. v. 1256. Scholiastæ verba Τριέμβολον] πολλάκις ἐμβαλεῖν δυνάμενον. Μήποτε δὲ καὶ πλοίου τις ἦν κατασκευή. Καὶ γὰρ δεκέμβολον Αἰσχύλος εἶπε τὴν Νέστορος ναῦν ἐν Μυρμιδόσι sic transponit Pauw. : Πολλάκις ἐμβαλεῖν δυνάμενον· καὶ γὰρ δεκέμβολον Αἰσχύλος εἶπε τὴν Νέστορος ναῦν, ἐν Μυρμιδόσι. Μήποτε δὲ καὶ πλοίου τις ἦν διασκευή. Utrumque legas; melius fuerit de nave, decem h. e. multas ἐμβολὰς faciente, quam de nave decem ἐμβόλοις s. rostris instructa cum Scheffero de re navali intelligere, quem hac ipsa de causa reprehendit Pauw. Tria rostra navibus sæpe fuisse in comperto est, decem vero modum excedere videtur. *Butler.*

124.

Ξοῦθος ἱππαλεκτρυών.

Schol. Aristoph. Pac. v. 1177. Ὥσπερ ξοῦθος] ὡς φοίνικα πτερὰ ἔχοντα δηλοῖ, ὅτι τοῦ παρ' Αἰσχύλου κληθέντος ἱππαλεκτρυόνος ἐν Μυρμιδόσι μέμνηται.

Cf. etiam Aristoph. Aves v. 800.

εἶτ' ἐξ οὐδένος·
Μεγάλα πράττει κἄστι νυν: ξοῦθος ἱππαλεκτρυών.

Schol. παρὰ τὰ γραφέντα ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. Sed e Ran. v. 959. sqq. hoc navis insigne fuisse docemur.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

— — — Νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ' οὖν
Ἤδη ποτ' ἐν μακρῷ χρόνῳ νυκτὸς διηγρύπνησα
Τὸν ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ζητῶν τίς ἐστιν ὄρνις.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Σημεῖον ἐν ταῖς ναυσὶν ὦ 'μαθέστατ' ἐνεγέγραπτο.

Butler.

125.

Ἀγρέμονα.

Hesychius: Ἀγρέμονα τὸν κάμακα, ἀπὸ τοῦ αἴρειν καὶ λαμβάνειν, ἤγουν ἀγρεύειν· ἢ λαμπάδα, ἢ δόρυ. Αἰσχύλος δὲ ἐν Μυρμιδόσι· ἀγρέμονα τὸν ἐπιμήνιον. *Stanl.* Locum Hesychii a Stanleio allatum sic corrigit Pauw. ut verba posteriora ἀγρέμονα ἐπιμήνιον a præcedentibus sejuncta ad alium articulum referat. Unde non ἀγρέμονα sed ἄγρεμον τὸν κάμακα ex Æschyli Myrmidonibus citabitur, et sic edidit Alberti, ubi vide quæ annotata. Λαμπάδα vero ἄγρεμον dictam putat Pauw. ab ἀγρεῖν, cujus ope aliquid investigatum et captum est. *Butler.* Recte Alberti conjecit non Ἄγρεμον τὸν κάμακα, sed Ἀγρέμονα τὸν κάμακα legendum esse a nominativo Ἀγρεμών.

126.

Ἐγκουράδι.

Hesychius: Κουράς· ἡ ἐν τοῖς ὀροφήμασι γραφὴ, ὀροφικὸς πίναξ· παρὰ δὲ Αἰσχύλῳ ἐν Μυρμιδόσιν ἀμφιβάλλει, ἐγκουράδι ἔστι δὲ, ἐγκουρὰς ὀροφικὸς πίναξ. Idem v. ἐγκουράδες· ἐγκουρὰς δὲ, inquit, ὁ γεγραμμένος. Αἰσχύλος Μυρμιδόσιν. Salmasius ad Vopiscum recte sic distinguendum censuit: ἀμφιβάλλει, ἐγκουράδι, ut significetur ambiguæ significationis esse apud Æschylum vocabulum ἐγκουράδι. Alibi Hesychius v. Ἐγκουράδες — οἱ ἐν ταῖς ὀροφαῖς γραφικοὶ προσώπων πίνακες. — Ἐγκουρὰς δὲ γεγραμμένος Αἰσχύλος Μυρμιδόσιν. ubi Kusterus legendum putabat ἐγκουρὰς δὲ γεγραμμένος πίναξ.

127.

Ὅπλων ὅπλων δεῖ.

Scholiastes ad Aristoph. Av. v. 1420. Πτέρων πτέρων δεῖ, adnotat: Παρὰ τὸ Αἰσχύλου ἐκ Μυρμιδόνων ὅ π λ ω ν ὅ π λ ω ν δ ε ῖ. *Pauw.*

128.

Μηρῶν τε τῶν σῶν εὐσεβὴς ὁμιλία.

Lucian. Amor. sub finem. Οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο μέχρι τοῦ κατ' ἀντικρὺ καθίζεσθαι

Δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων.

ἀλλ' ἦν καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας μασίτης ἡδονή. Στένων γοῦν Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλου θάνατον, ἀταμιεύτῳ πάθει πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀπερράγη

Μηρῶν τε τῶν σῶν εὐσεβὴς ὁμιλία καλλίων

ubi Belin de Ballu legendum censet:

Μηρῶν τί τῶν σῶν εὐσεβοῦς ὁμιλίας
Κάλλιον;

Eundemque versiculum recte Porsonus ad Euripidis Medeam v. 750. ex eadem Æschyli Myrmidonum scena desumptum esse censet.

129.

Ad illud Aristophanis Ran. v. 942.

Πρώτιστα μὲν γὰρ δή γ' ἕνα τιν' ἐκάθισεν ἐγκαλύψας
Ἀχιλλέα τιν' ἢ Νιόβην τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνύς.

Scholiastes notat quæ sequuntur: Ὡς αὐτοῦ εἰσφέροντος ἐν δράματί τινα κεκαλυμμένον. Ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ καθήμενός ἐστι καὶ οὐκ ἀποκρινόμενος παρ' Α ἰ σ χ ύ λ ῳ ἐν δράματι ἐπιγραφομένῳ Φρυξὶν ἢ Ἕκτορος λύτροις. Οὐδὲν δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς φθέγγεται. — *Butler.*

130.

Βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα.

Ad hunc versum in Aristophanis Ranis v. 1447. Scholiastes annotat: Ἐκ Μυρμιδόνων. Πεποίηκε γὰρ αὐτοὺς κυβεύοντας. Ἔθος δὲ τοῖς κυβεύουσιν οὕτω λέγειν· β', δ',

γ'. Τοῦτο δὲ λέγει ὁ Διόνυσος, δεικνὺς ὡς Αἰσχύλος νενίκηκε. Incertum tamen est, an hic Scholiastes recte hunc versum ad Æschyli Myrmidonas retulerit. Eustathius certe ad Homer. Odyss. p. 28. ed. Basil. eum ex Euripidis Telepho depromptum esse perhibuit.

ΜΥΣΟΙ.

131.

Ποταμοῦ Καΐκου χαῖρε πρῶτος ὀργεὼν
Εὐχαῖς δὲ σώσεις δεσπότας Παιωνίας.

Fluvii Caïci salve prima sacerdo
Precibus servabis dominos Pæoniæ.

Harpocration: Ὀργεῶνας· Ἰσαίου λόγος ἐστὶ πρὸς Ὀργεῶνας. Ὀργεῶνες δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τιμῇ θεῶν ἢ ἡρώων συνιόντες· ὀργάζειν γάρ ἐστι τὸ θύειν καὶ τὰ νομιζόμενα ὁρᾷν (lege δρᾷν) ἤτοι παρὰ τὸ ὀρέγειν τῷ χεῖρε, ἢ παρὰ τὰ ὄργια· ἢ διὰ τὸ ἐν ταῖς ὀργάσι καὶ τοῖς ἄλσεσι τὰ ἱερὰ δρᾷν· οἱ μέντοι ποιηταὶ ἔταττον τοὔνομα ἁπλῶς ἐπὶ τῶν ἱερέων, ὡς Ἀντίμαχός τε που, καὶ Αἰσχύλος ἐν Μύσταις (leg. Μυσοῖς). Utrumque locum tum Antimachi, tum Æschyli qui in Harpocratione desiderantur, conservavit nobis Suidas v. Ὀργεῶνες.

Ὀργεῶνες· οἱ τοῖς ἰδίᾳ ἀφιδρυμένοις Θεοῖς ὀργιάζοντες. Ὀργιάζειν δέ ἐστι, τὸ τὰ τῶν θεῶν ὄργια τελεῖν, τουτέστι, μυστήρια καὶ νόμιμα. (Πλάτων) Νόμων τετάρτῳ· Μὴ κεκτῆσθαι ἔσω ἐν ἰδίαις οἰκίαις ἱερά. Τὸν δὲ φανέντα κεκτημένον ἕτερα καὶ ὀργιάζοντα πλὴν τὰ δημόσια κ. τ. λ. Σέλευκος δ' ἐν τῷ ὑπομνήματι τῶν Σόλωνος Ἀξόνων Ὀργεῶνας φησὶ καλεῖσθαι τοὺς συλλόγους ἔχοντας περί τινας Ἥρωας ἢ Θεούς. Ἤδη δὲ μεταφέροντες καὶ τοὺς ἱερέας οὕτω καλοῦσιν. Ὁ γοῦν Ἀντίμαχος ἐν τῇ Λυδῇ γενεᾷ

Καβάρνους θῆκεν ἀβακλεοὺς ὀργεῶνας·

καὶ οἷον ὁ Αἰσχύλος ἐν Μυσοῖς, τὸν ἱερέα τοῦ Καΐκου προσαγορεύων

Ποταμοῦ Καΐκου χαῖρε πρῶτος ὀργεών,
Εὐχαῖς δὲ σώσεις δεσπότας Παιωνίας.

Apud Harpocrationem verba Antimachi sunt

Καβάρνους θῆκεν Ἀβακλίας ὀργεῶνας.

Pro Ἀβακλίας malim ἀγακλέας. Hesych. Ἀγακλεεῖς, ἄγαν ἔνδοξοι. Porro opus non laudat Harpocration, et tamen, inquit Maussacus, ex Suida disco eum debuisse laudari ἐν τῇ Λυδῆς γενεᾷ nisi sit legendum γενναίᾳ. Aliter vir doctissimus Samuel

Bochartus, qui ἐν τῇ Λήδης γυναῖ legit: ego vero simpliciter legendum censeo ἐν τῇ Λυδῇ ut τὸ γυναῖ non ad poëmatis titulum, sed ad ipsum fragmentum pertineat. Elegiam intellige quam uxori mortuæ inscripsit. Plutarchus de Consol. ad Apoll. p. 106. ἐχρήσατο δὲ τοιαύτῃ ἀγωγῇ καὶ Ἀντίμαχος ὁ ποιητής· ἀποθανούσης γὰρ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Λύδης πρὸς ἣν φιλοστόργως εἶχε, παραμύθιον τῆς λύπης ἑαυτῷ ἐποίησε τὴν ἐλεγείην τὴν καλουμένην Λύδην. Ovidius Trist. 6.

Clario Lyde dilecta Poëtæ.

Hermesianax apud Athenæum XIII. 8.

Λυδῆς δ' Ἀντίμαχος Χρυσηΐδος ἐκ μὲν ἔρωτος
Πληγεὶς Πακτωλοῦ ῥεῦμ' ἐπέβη ποταμοῦ.

Ad Æschylum nostrum quod attinet, legendum apud Harpocrationem ἐν Μυσοῖς, ex Suida discimus, quod et monuit eruditissimus Maussacus. Ad fundum fabulæ quod attinet legendus Apollodorus III. 9. *Stanlei.*

παιωνίας] Παιωνίαις *salutaribus* Pauw. quod prætulerim. Παιωνίας habent Suidas et Photii Lex. in Ὀργεῶνες, neque ignoro Mysos Asiaticos ab Europæis, secundum quorundam opinionem Pæoniæ accolis, ortos esse. Sed regionis illius nomen per O scribitur Παιόνια. Alteram vero lectionem quam dat Photius σώζοις pro σώσεις libenter amplector. Quin jam video Cod. Photii Beckianum diserte dedisse παιωνίαις. *Butler.*

132.

Οἶος.

Steph. Byzant. Hesychius Οἶος, πολίχνιον Τεγέας. Αἰσχύλος, Μυσοῖς.

133.

Telephum, avunculis suis apud Tegeam occisis mutum in Mysiam rediisse, ut cæde inquinatis mos erat, censet Tyrwhitt. ad illa Aristotelis de Poetic. c. 44. ὥσπερ ἐν Ἠλέκτρᾳ οἱ Πύθια ἀπαγγέλλοντες, ἢ ἐν Μύσοις ὁ ἄφωνος ἐκ Τεγέας εἰς τὴν Μυσίαν ἥκων.

ΝΕΑΝΙΣΚΟΙ.

134.

Σαύρας ὑποσκίοισιν ἐν ψυκτηρίοις.

Lacertas in umbrosis refrigeriis.

Athenæus XI. 15. Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς καλεῖσθαι φησι ψυκτῆρας καὶ τοὺς

ἀλσώδεις καὶ συσκίους τόπους τοὺς τοῖς θεοῖς ἀνειμένους ἐν οἷς ἔστιν ἀναψύξαι. Αἰσχύλος Νεανίσκοις

Σαύρας ὑποσκίοισιν ἐν ψυκτηρίοις.

Valckenarius ad Hippol. Euripidis v. 199. conjicit pro σαύρας legendum esse αὔρας, literam Σ ex voce Νεανίσκοις male adhæsisse arbitratus. Ὑποσκίοισιν pro ὑπηκόοισιν, quod est in Athenæo, reposuit Casaubonus ex libris suis. Altera tamen lectio Pauwio placet ob Nicandri interpretationem apud Athenæum allatam τοῖς θεοῖς ἀνομένους τόπους, sed prætervidit V. C. eosdem ἀλσώδεις καὶ συσκίους verbis statim præcedentibus vocatos fuisse. *Butler.*

135.

Ἀρείφατον λῆμα.

Hesychius: Ἀρείφατον λῆμα, ἰσχυρὸν ἀντὶ τοῦ Ἄρει ἐοικός. Αἰσχύλος Νεανίσκοις. Cf. nostrum in Eumen. v. 916. τῶν δ' ἀρειφάτων ἐγὼ Πρεπτῶν ἀγώνων. *Butler.*

136.

Ἀφοίβατον.

Hesychius: Ἀφοίβατον, ἀνακάθαρτον. Αἰσχύλος Νεανίσκοις.

Pro ἀφοίβητον a φοιβάω deducit Pauw., quum a φοιβάζω sit ἀφοίβαστον, a φοιβαίνω, ἀφοίβαντον. Sed ἀφοίβαντον recte reponit Alberti, juxta Eumen. v. 237.

Οὐ προστρόπαιον οὐδ' ἀφοίβαντον χέρα.

137.

Ὀκτώπαν.

Photius in voce: Ὀκτώπαν ποταμὸν Αἰσχύλος διαπέπλευκε Νεανίσκοις. Locus est corruptus. Aliquid lucis oritur ex Cod. quo usus est Alberti ad Hesych. in Ὀκτώπας· ποταμός. Ubi hæc annotantur: "Phot. lex. MS. Ὀκτώπαν, ποταμὸν Αἰσχύλος διαπέπλευκε νεανίσκοις, Ὀκτώπας. Unde legendum videtur apud Photium: Ὀκτώπαν· ποταμὸν (διαπέπλευκε) Αἰσχύλος Νεανίσκοις. Ut verbum διαπέπλευκε additum sit a Photio, quo ostenderet, unde penderet obliquus casus. *Butler.*

ΝΗΡΕΥΣ vel ΝΗΡΗΙΔΕΣ.

138.

Ἀθήρ.

Hesychius: Αθὴρ, ἐπιδορατὶς μεταφορικῶς. Αἰσχύλος Νηρεῖ. Suspicor vero legendum Νηρηίσι, ut supra pro Δανάη Δαναΐσι. *Stanl.*

139.

Ex verbis Athenæi III. p. 86. fragmentum huic fabulæ conjectura satis ingeniose restituit Heath. Athenæi verba sunt Αἰσχύλος δ' ἐν Πέρσαις τις ἀνήρει τὰς νήσους ἀναριτοτρόφους εἴρηκεν. Verba ista τὶς ἀνήρει irrepsisse in contextum e margine judicat, ubi quis, quum locum in Persis non extare comperisset ἴσ. (h. e. ἴσως ἐν Νήρει adscripserat. *Butler*. At Schweighæuserus V. C. ad istum Athenæi locum hæc adnotavit:

" Αἰσχύλος δ' ἐν Πέρσαις] In Æschyli Persis non invenio verba, quæ ex fabula proferuntur. Casaub. — Neque quisquam ea adhuc ibi reperit. An Περραιβοῖς oportebat pro Περσαῖς? An potius Φρύνιχος pro Αἰσχύλος? Nam e fabula Persis ductum esse versiculum, qui sequitur probabile facit *vastatarum insularum* mentio. Unde vero ἀναῤῥιτοτρόφους arripuerit Venetus editor quod in ἀναριτοτρόφους mutavere sequentes editores nescio. Nostræ quidem membranæ νηριτρόφους absque α habent, quod in contextu poni debebat. In Epit. hæc non leguntur." Hactenus Schweighæuserus. Equidem ἀναριτοτρόφους verum esse arbitror, quia in proxime antecedentibus sæpius memorantur ἀναρῖται, genus cochlearum. Pro τις ἀνήρει autem placet Schweighæuseri emendatio τὶς ἀνήρει.

140.

Δελφινοφόρον πεδίον πόντου διαμειψάμενας.

Scholiastes ad Phœnissas Euripidis v. 218. (al. 209.) Vulgatam lectionem δι πεδίον πῶς διαμειψάμεναι in Anapæsticos monom. et dim. catal. dividit Pauw.

Δελφινόφορον
Πεδίον πῶς διαμειψάμεναι.

Sed longe melius Cod. Augustani subsidio restituit Valckenaer ad Phœniss. l. l.

Δελφινόφορον πόντου πέδιον
Διαμειψάμεναι.

Butler.

141.

Κάμμκκος γλώσσημα διπλάσιον.

Scholiastes Pindari Nem. VI. 85. δίκρουν γὰρ ὥστε δύο ἀκμὰς ἔχειν, καὶ μίᾳ βολῇ, ὥστε δισσὰ τὰ τραύματα ἀπεργάζεσθαι, καὶ Αἰσχύλος ἐν Νηρηΐσι [κάμακος εἶσι] κ ά μ α κ ο ς γ λ ώ σ σ η μ α δ ι π λ ά σ ι ο ν. In hoc scholio verba uncis inclusa delenda sunt. Verbum εἶσι ortum videtur quum librarius legeret ἐν Νηρεῖσι Pauwius

utrumque Κάμακος εἶσι et Κάμακος γλώσσημα διπλάσιον conjungendum videatur, ut Æschyleum. Butlerus verba Κάμακος γλώσσημα διπλάσιον Scholiastæ tribuit, quæ revera sunt Æschylea. Et hoc nuper etiam placuit Viro excellentissimo J. G. Schneidero in lexico Gr. ubi γλώσσημα διπλάσιον κάμακος idem esse ait atque αἰχμὴ διπλασία.

142.

Ὕψου τέλος ἀθανάτων ἀπολέψει.

Hesychius: Ἐναραφόρος, σκυλοφόρος· ἐναροκτάντας δὲ φθογγοσκότος· ὕψου τέλος ἀθανάτων ἀπολέψει (leg. ἀπολείψει) Αἰσχύλος ἐν Νηρηΐσιν· οἱ ὑπομνηματισταὶ παρὰ τὸ

Οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι

ἵνα ᾖ ὁ νοῦς· ὁ δὲ ἐναροκτάντας θάνατόν μοι ἐπικαυχώμενος τὸ ἐκ τῶν θεῶν τέλος ὕψου ἀπολείψει, τὰ τῶν ἀθανάτων ὕψη, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἥξει. *Stanl.*

Locus Hesychii ita constituendus: Ἐναροφόρος· σκυλοφόρος· ἐναροκτάντας δέ. Ἐναροκτάντας φθογγόσκοτος ὕψου τέλος ἀθανάτων ἀπολείψει. Αἰσχύλος ἐν Νηρηΐσιν. Οἱ ὑπομνηματισταὶ παρὰ τὸ

Οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι

ἵνα ᾖ ὁ νοῦς· ὁ δὲ ἐναροκτάντας θάνατόν μοι ἐπικαυχώμενος, τὸ ἐκ τῶν θεῶν τέλος ὕψου ἀπολείψει τὰ τῶν ἀθανάτων ὕψη, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἥξει. Grammaticus ἐναροφόρος explicat, et ἐναροκτάντος non explicat, quia subjicit Æschyli verba, quæ vocem exhibent, eaque ex Scholiis interpretatur. Nihil appositum magis. Sic ἐναροκτάντας δὲ convenientissimum est, ut sciunt, qui Grammaticos triverunt. Descriptores id ignorantes ἐναροκτάντας quod bis pingendum erat, non pinxerunt nisi semel. Φθογγόσκοτος jactator vanus, miles gloriosus, qui nil nisi tenebras et mortem loquitur. Is arcte jungitur cum ἐναροκτάντας, qui ad mentem ὑπομνηματιστῶν est τῶν ἐνάρων κτάντης *exuviarum interfector* qui mortuos occidit, non vivos; homo malus, cui objici potest illud Homericum ex Odyssea οὐχ ὁσίη etc. ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἥξει de mortuis accipiendum; ad mortuos, de quibus gloriatur, accedet etiam ipse. Adversarios et orcum, ubi sunt adversarii, adibit aliquando. In verbis Æschyli metri Anapæstici vestigia cernis haud obscura. *Pauw.*

Hæc Pauwius, qui sic loco desperato nullum adhibuit remedium. Nescio an ipse aliquid lucis afferre possim, sed in his tenebris erranti æquus lector ignoscet Argumentum hujus fabulæ suspicor fuisse vel Patrocli vel potius Achillis interitum. Si Patrocli dixeris, Achillem ut apud Homerum solatur Thetis cum Nereidibus, e quibus Chorus constat, unde nomen Tragœdiæ. Si Achillis, Thetidi adsunt in luctu Nereidum chorus. Primum Patroclo vulnus ab Apolline, vulnus itidem Achilli letale ab Apolline Paridis sagittam dirigente inflictum erat. Hæc

igitur vel Achillis vel Thetidis verba esse dicamus, de Apolline conquerentis, unde locus, si non plane restitui, saltem quoad sensum intelligi potest. Apollinem scil. cælo relicto ad terras descensurum esse, ut ad hostem Achillem vel Patroclum interficiendum et spoliandum veniat. Vox illa φθογγόσκοτος mihi perquam suspecta est, nec a Pauwio feliciter explicata. An legendum φθονερόσκοτος? Utut illud fuerit, duabus illis vocibus ἐναροκτάντας φθογγόσκοτος hoc fragmentum augeri debet. Ἀπολέψει corrupte pro ἀπολείψει scriptum erat. *Butler.*

Pro φθογγόσκοτος Cl. Schneiderus in lexico Græco suspicatur legendum esse φθογγόκοπος. Sed si hoc epitheton ad Apollinem pertineat, quæ Butleri sententia est, facile defendi potest hoc sensu, ut ad obscuritatem oraculorum Apollinis referatur; prorsus ut Choëph.

Ἄσκοπον δ' ἔπος λέγων
Νύκτα πρὸ τ' ὀμμάτων καὶ σκότον φέρει

Itaque utrumque verbum, simul cum verbis θάνατόν μοι ἐπικαυχώμενος ad Æschyli fragmentum hoc pertinere arbitror.

ΝΙΟΒΗ.

143.

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεχ' ἡμερῶν ὁδὸν
Βερέκυντα χῶρον, ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος,
Ἴδη τε μυκηθμοῖσι καὶ βρυχήμασιν
Βρέμουσι μήλων, πᾶν δ' ὀρεχθέει πέδον.

Strabo Geogr. XII. c. 8. extr. Αἰσχύλος δὲ συγχεῖ ἐν τῇ Νιόβῃ· φησὶ γὰρ ἐκείνη μνησθήσεσθαι τῶν περὶ Τάνταλον

Οἷς ἐν Ἰδαίῳ πάγῳ
Διὸς πατρῴου βωμός ἐστι

Καὶ πάλιν

Σίπυλον Ἰδαίαν ἀνὰ χθόνα

Καὶ ὁ Τάνταλος λέγει

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεχ' ἡμερῶν ὁδὸν
Ἐν Βερέκυντα χῶρον, ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος
Ἴδης μυκηθμοῖσι καὶ βρυχήμασιν
Ἔρπουσι μήλων πᾶν δ' ἐρέχθει πέδον.

Sic nimirum olim corrupte hi versus edebantur. Casaubonus autem sic eos correxit, ut supra positi sunt. Adrastiæ campus, inquit, et urbs fuere prope Cyzicum, non procul ab Ida. Pauwius vero legendum hariolabatur :

Βερέκυντα χῶρον, ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος,
Ἴδην τε μυκηθμοῖσι καὶ βρυχήμασιν
Ἔργῳ τε λαῶν, πᾶν δ' ἐρέχθει δὴ πέδον.

" Ἔργῳ τε λαῶν, inquit, opus rusticum et operis rustici exprimit murmur; sic satis perfecta est enumeratio; δὲ non stat suo loco. Ita Æschylus sæpe; atque inde confusio etiam sæpe. Pro ἐρέχθει δὴ legere quoque potes ἐρέχθεται. Hesychius: ἐρεχθομένη, σαλευομένη, ἐλαυνομένη, βαρυνομένη, ὑπὸ τῶν ἀνέμων ταρασσομένη. Quin et ἐρεχθεῖ γάπεδον recte legeretur. Elige." Heathius Pauwii conjectura ἔργῳ τε λαῶν nihil inficetius excogitari potuisse judicans, præeunte partim Casaubono, sic restituendos esse versiculos arbitratur :

Ἴδη τε μυκηθμοῖσι καὶ βρυχήμασιν
Βρέμουσι μήλων, πᾶν δὲ κἀρεχθεῖ πέδον.

Valckenarius ad Hippol. Eurip. v. 744. " Versus, inquit, istos ex Æschyli Niobe petitos — hos nihil vetat duabus a me conjecturis tentatos hic apponere:

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεκ' ἀμερῶν ὁδὸν
Βερέκυντα χῶρον· ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος
Ἴδης ἐνὶ κνήμοισι καὶ βρυχήμασιν
Ὀργῶσι μήλων πᾶν δ' ὀρεχθέει πέδον.

In his ὀρεχθέει, quod minime placet, imputandum est Casaubono : Ἴδης ἐνὶ κνημοῖσι scripsi pro Ἴδης μυκηθμοῖσιν, et Ὀργῶσι pro Ἔρπουσι. Hic ista commode firmari nequeunt." Aliam rationem iniit Toupius Emendatt. in Suidam Tom. i. p. 443. ubi Suidæ locum Ὀρεχθεῖν] κινεῖν, συνταράττεσθαι sic illustrat: " Verbum ὀρεχθεῖν de *palpitatione cordis* accepit Suidas, quod ex interpretamento ejus constat. Est autem verbum φωνῆς μιμητικόν. Quo fit, ut nunc de hoc, nunc de illo dicatur. Scholiastes ad Homer. Iliad. ψ'. 30. non male ἐπιστένειν interpretatur. *De allisu maris ad terram* utitur Theocritus Idyll. XI. 43.

Τὰν γλαυκὰν δὲ θάλασσαν ἔα ποτὶ χερσὸν ὀρεχθεῖν.

De terræ mugitu Æschylus in Niobe apud Strabon. lib. XII. p. 870. cujus versiculos, quia depravatissimi sunt, et eruditissimorum virorum acumen hactenus eluserunt, hic emendatos ascribam :

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεκ' ἡμερῶν ὁδὸν,
Βερέκυντα χῶρον, ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος,
Ἴδη τε μυκηθμοῖσι καὶ βρυχήμασι
Τ ι ρ π ο ῦ σ ι μήλων, πᾶν δὲ κἀρεχθεῖ πέδον.

Ita scribendus iste locus. Vulgo nullo sensu legitur "Ἐρπουσι, quod interpretes cruciant admodum. (Ita Addæus in Epigr. qui emendationem nostram valde confirmat:

ὁ δέ που βαθίῃ ἐνὶ ποίῃ
Μυκηθμοῖς ἀρότου τέρπετ' ἐλευθερίῃ.

Integrum Epigramma exhibetur in Antholog. p. 555. et emendatum apud nos in Emend. p. 111. ad v. Τετρυμένον.) Recte autem et eleganter πᾶν δὲ κώρεχθεῖ πέδον i. e. καὶ ὀρεχθεῖ. (Aristias ap. Athenæum lib. II. 19. p. 60. Μύκαισι δ' ὀρέχθει τὸ λαῖνον πέδον.) Optime expressit Virgil. Æn. XII. 722. *Gemitu nemus omne refugit.*" Hactenus Toupius, qui meo quidem judicio Æschyli fragmentum illud vere restituit.

144.

Θυμὸς δὲ ποθ' ἐμὸς οὐρανῷ κυρῶν ἄνω
Ἔραζε πίπτει, καί με προσφωνεῖ τάδε·
Γίνωσκε τἀνθρώπεια μὴ σέβειν ἄγαν.

Plutarchus de exilio c. 10. τί γὰρ ἡ πλατεῖα χώρα πρὸς τὸν ἄλυπον βίον; Οὐκ ἀκούεις τοῦ Ταντάλου λέγοντος ἐν τῇ τραγῳδίᾳ

Σπείρω δ' ἄρουραν δώδεκ' ἡμερῶν ὁδὸν
Βερέκυνθα χῶρον — — —

εἶτα μετ' ὀλίγον λέγοντος

Θυμὸς δέ ποθ' ἀμὸς οὐρανῷ κυρῶν ἄνω
Ἔραζε πίπτει, καί με προσφωνεῖ τάδε
Γίνωσκε τἀνθρώπεια μὴ σέβειν ἄγαν.

Quo ex loco intelligitur in Æschyli tragœdia Niobe Tantalum sic loquentem inductum fuisse, ut ante verbis σπείρω — δ' ἄρουραν agrorum suorum multitudinem jactaret, deinde paullo post his verbis θυμὸς δέ ποτ' etc. humanæ fortunæ fragilitatem testaretur. Sensus enim hic est: *Animus meus quum jam superbia elatus quasi in cælo versaretur, in terram relapsus sic me alloquitur: Disce sodes humanas fortunas non nimis esse venerandas.*

145.

οἷς ἐν Ἰδαίῳ πάγῳ
Διὸς πατρῴου βωμός ἐστι.

Strabo lib. XIII. loco supra pag. 99. descripto.

146.

Σίπυλον, Ἰδαίαν ἀνὰ χθόνα.

Strabo ibid.

Bothius mavult Σίπυλον Ἰδαίαν χθόνα. Butlerus tamen etiam legi posse significat Σίπυλον ἂν Ἰδαίαν χθόνα.

147.

Μόνος θεῶν γὰρ Θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ,
Οὔτ' ἄν τι θύων, οὔτ' ἐπισπένδων ναοῖς,
Οὐ βωμός ἐστιν, οὐδὲ παιωνίζεται.
Μόνου δὲ Πειθὼ δαιμόνων ἀποστατεῖ.

Stobæus in Serm. Eth. CXVII. Primum versum affert quoque Scholiastes in Sophoclis Electr. V. 135. item Æschylo tamen haud nominato Schol. ad Euripidis Alcest. v. 56. Eustathius in Iliad. ί. 158. hæc adnotavit: Εἰς δὲ τὸ εἶναι τὸν Αἴδην θεῶν ἔχθιστον συμβάλλεται καὶ Αἰσχύλου τὸ

Μόνος θεῶν γὰρ θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ
Οὐδ' ἄν τι θύων οὐδ' ἐπισπένδων λ ά β ο ι ς
Οὐδ' ἐστὶ βωμὸς οὐδὲ παιωνίζεται.

Ἐν οὐδεμίᾳ γὰρ πόλει βωμὸν ᾅδου εἶναι φασί.

"Sed præter Mortis templum apud Gades alterius apud Lacedæmonios meminit Plutarch. in Cleom. p. 808. Ἔστι δὲ καὶ Λακεδαιμονίοις οὐ Φοβουμένον, ἀλλὰ καὶ Θανάτου καὶ Γέλωτος καὶ τοιούτων ἄλλων παθημάτων ἱερά. Cf. etiam Pitisci Lex. Antiq. v. *Mors* et Rob. Titii (h. e. Henr. Stephani) loca Controvers. IV. 20. qui Orpheum citat in Hymno Mortis, et Virg. Æn. XI. 197. *multa boum circa mactantur corpora Morti.* Ubi vide enarratores et Servium. In versu secundo hujus fragmenti pro ν α ο ῖ ς legitur apud Eustathium l. l. λ ά β ο ι ς; prius Pauwius magis Æschyleum putat, mihi cum Heathio posterius magis placet. Idque diserte legit Schol. Homeri Ven. a Villoisono editus ad Iliad. l. 158. p. 218. nisi quod levi errore ἐπισπεύδων. In versu autem proxime seq. ibi legitur οὐδ' ἐστὶ βωμὸς, ut etiam ap. Eustath. *Butler.*

Scholiastes ad Sophocl. Electr. v. 135. καὶ Αἰσχύλος, inquit, Μόνος θεῶν γὰρ Θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ. μόνος οὐ δέχεται γλυκερᾶς μέρος ἐλπίδος. Eodem modo Suidas v. Πάγκοινος· καὶ Αἰσχύλος· Μόνος θεῶν γὰρ θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ. Οὐ δέχεται γλυκερᾶς μέρος ἐλπίδος. Vix dubitandum postrema verba μόνος — ἐλπίδος ex alia quadam Æschyli tragœdia desumpta esse. Anapæsticum in iis metrum jam Pauwius agnovit.

148.

— — καὶ δόμους Ἀμφίονος
Καταιθαλώσω πυρφόροισιν αἰετοῖς.

et ædes Amphionis
Comburam igniferis aquilis.

Schol. Aristoph. ad Aves v. 1247. ἐκ Νιόβης Αἰσχύλου· ἐξέῤῥιπται δὲ τ' Ἀμφίονος ἐκ μονῳδίας. Unde apparet ex monodia Amphionis ista desumpta esse, atque adeo errare viros eruditos, qui verba Æschyli ita constituunt: nam *Amphion* non poterat dicere, se Amphionis ædes combusturum esse. Distinguendum post δόμους, ut Ἀμφίονος πυρφόροισιν αἰετοῖς copulètur, et μέλαθρα μὲν αὐτοῦ καὶ δόμους cohæreat quoque una. Πυρφόρους αἰετοὺς dixerat Amphion in monodia; eos Ἀμφίονος αἰετοὺς πυρφόρους ideo vocat Comicus; atque hoc Æschyleum; de aliis dubitari potest. *Pauw.*

Locus Scholiastæ fortasse leviter corruptus est, quin et initium scnarii ex Aristophane huc referri fortasse debet, ut legatur

Μέλαθρα μὲν αὐτοῦ καὶ δόμους Ἀμφίονος
Καταιθαλώσω πυρφόροισιν ἀετοῖς.

Jam si apud Schol. legamus ἐξέῤῥιπται δὲ τὸ Ἀμφίονος ἐκ μονῳδίας, erit me judice, aliquanto clarior, q. d. vocem illam Ἀμφίονος e monodia unde cetera desumpta sunt ejectam esse, atque ibi non comparere. *Butler.*

Jam ante Butlerum Cl. Beckius in editione sua Avium Aristophanis judicaverat præcedentia quoque verba μέλαθρα μὲν αὐτοῦ Æschyli fuisse, totum ut fragmentum hoc esset

Μέλαθρα μὲν αὐτοῦ καὶ δόμους Ἀμφίονος
Καταιθαλώσω πυρφόροισιν αἰετοῖς.

in quo mihi quoque verum vidisse videtur vid. lex. v. Αἰετός.

149.

—· ἐφημένη
Τάφῳ τέκνοις ἔπωζε τοῖς τεθνηκόσιν.

Hesychius: Ἐπώζειν, ἐπικαθῆσθαι τοῖς ᾠοῖς. Αἰσχύλος Νιόβῃ μεταφορικῶς· Ἐφημένη τάφῳ τέκνοις ἔπωζε τοῖς τεθνηκόσιν. Sine causa idonea dubitavit Pauwius de veritate interpretationis Hesychii; ἐποιάζω *ovis incubo* pro quo usitatum fuit ἐπώϊζω, contracte ἐπώζω.

150.

Ἴστρος τοιαύτας παρθένους λοχεύεται.

Sic hunc versiculum Priscianus Grammat. I. citat. Apud Hephæstionem in Enchiridio corrupte legitur:

Οἶστρος τοιαύτης παρθένου λοχεύεται.

151.

Κάκαλα.

Hesychius. Κάκαλα, τείχη. Αἰσχύλος Νιόβῃ.

152.

Ἠμορίς.

Hesychius. Ἠμορίς· κενὴς ἐστερημένη. Αἰσχύλος Νιόβῃ.

153.

Æschylum Nioben cooperta facie introduxisse refert Eustathius in Iliad. ω΄. p. 1307. et seqq. et præ dolore silentem Scholiastes in Prometheum vinctum, et anonymus Æschyli βιόγραφος. *Stanl.*

Nescio an Æschyli fragmentum lateat in verbis Eustathii: Ὁ Σικυώνιος γραφεὺς Σημάνθης, τὴν ἐν Αὐλίδι γράφων σφαγὴν τῆς Ἰφιγενείας ἐκάλυψε τὸν Ἀγαμέμνονα. Ὅπερ καὶ Αἰσχύλος μιμησάμενος τήν τε Νιόβην καὶ ἄλλα πρόσωπα ὁμοίως ἐσχημάτισε· σκωπτόμενος μὲν ὑπὸ τοῦ κωμικοῦ, ἐπαινούμενος δὲ ἄλλως, διὰ τὸ τῆς μιμήσεως ἀξιόχρεων. Οὐ γὰρ μόνον βλέπεσθαι ἀπαξιοῖτο ἐν ἄκρᾳ θλίψει, ἀλλ' οὐδὲ βλέπειν ὡς οἷα νύκτερον βίον αἱρούμενος ἢ καὶ ὑπόγαιον. Posteriora hæc fortasse locum, si non et ipsa verba, Æschyli respiciunt, et inde colorem trahunt. *Butler.*

154.

Æschylus in eadem tragœdia Nioben septem filias, septem quæ filios habuisse retulit teste Scholiaste ad Euripidis Phœnissas v. 162. Περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν Νιοβιδῶν αὐτὸς Εὐριπίδης ἐν Κρεσφόντῃ φησὶ

καὶ δὶς ἑπτ' αὐτῆς τέκνα
Νιόβης θανόντα Λοξίου τοξεύμασιν.

Ὅμως καὶ Αἰσχύλος ἐν Νιόβῃ, καὶ Ἀριστοφάνης δὲ ἐν δράματι Νιόβης ὁμοίως ζ' αὐτὰς λέγουσιν, εἶναι δὲ ἑπτὰ καὶ τοὺς ἄῤῥενας.

ΞΑΝΤΡΙΑΙ.

155.

ἐκ ποδῶν δ' ἄνω
Ὑπέρχεται σπαραγμὸς εἰς ἄκρον κάρα
Κέντημα γλώσσης σκορπίου βέλος λέγω.

Suidas. Ὀκτώπουν. Κρατῖνος Θρᾴτταις· Ὀκτώπουν ἀνεγείρεις· ἀντὶ τοῦ σκορπίον. Παροιμία· Σκορπίον γὰρ ὀκτώπουν ἀνεγείρεις. Ἐν δὲ ταῖς Αἰσχύλου Ξαντρίαις ἡ Λύσσα ἐπιθειάζουσα ταῖς Βάκχαις φησὶν

ἐκ ποδῶν δ' ἄνω
Ὑπέρχεται σπαραγμὸς εἰς ἄκρον κάρα
Κέντημα γλώσσης, σκορπίου βέλος λέγω.

A pedibus vero sursum versus
subit convulsio in summum caput
compunctio linguæ, scorpii telum dico.

Ex hoc fragmento apud Suidam discimus argumentum Tragœdiæ fuisse Penthei interitum. Duæ personæ erant Λύσσα *Rabies*, quæ hæc dicit, et Pentheus. Ξάντριαι quæ Penthea ἐξαίνον erant Bacchæ. Idem fragmentum in eadem voce cum eadem quoque glossa exhibet Photii Lexicon. *Butler.*

156.

Τῶνδε βουλευτὶς πόνων.

Etymologicum Magnum (p. 539. ed. Lisp.) Μύστις παρὰ τὸ Μύστης· τοῦτο παρὰ τὸ μύω. Οὐ μόνον δὲ ἀπὸ βαρυτόνου γίνεται εἰς ι παρώνυμον, οἷον πλανήτης, πλανῆτις, ἀλλὰ καὶ ἀπ' ὀξυτόνου· οἷον ὑβριστής, ὕβριστις· αἰχμητής, αἴχμητις, βουλευτής, βούλευτις· "τῶνδε βούλευτις πόνων" ἐν ταῖς Ξαντρίαις.

Non dubito quin hoc fragmentum ad hanc tragœdiam pertinuerit, quamvis Etymologici auctor auctorem non nominet. Plato comicus a Suida in voce Τευτάζειν citatur ἐν Ξάνταις, ubi fortasse legendum ἐν Ξαντρίαις. *Stanl.*

157.

Κάμακες πεύκης οἱ πυρίφλεκτοι.

Pollux x. 26. τὰς μέντοι λαμπάδας καὶ κάμακας εἴρηκεν ἐξαντρίας (lege ἐν Ξαντρίαις) Αἰσχύλος·

Κάμακες πεύκης οἱ πυρίφλεκτοι.

Plenum Anapæsticum e Polluce recte attulit Pauwius:

Κάμακες πεύκης οἱ πυρίφλεκτοι

perticæ piceæ arboris ignitæ h. e. Lædæ. Porro Stanleii conjecturam ἐν Ξαντρίαις totidem literis habet Codex Pollucis Vossii, quod monuit Bentleius in Epist. ad Mill. p. 58. (p. 501. opusculor. ed. Lips.) *Butler.*

158.

Ad Æschyli versus Eumenid. 24.

Βρόμιος δ' ἔχει τὸν χῶρον, οὐδ' ἀμνημονῶ
Ἐξ οὗ τε Βάκχαις ἐστρατήγησεν θεὸς
Λαγὼ δίκην Πενθεῖ καταῤῥάψαι μόρον.

Schol. α'. hæc adnotavit: Νῦν φησιν ἐν Παρνασσῷ εἶναι τὰ κατὰ Πενθέα. Ἐν δὲ ταῖς Ξαντρίαις, ἐν Κιθαιρῶνι. *Stanl.*

159.

Ἃς οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται
Οὔτ' ἀστερωπὸν ὄμμα Λητώας κόρης.

Apud Galenum Comm. I. ad VI. ἐπιδημιῶν, ex vulgata lectione hæc leguntur: Οὕτω καὶ Αἰσχύλος. Ἐξαντίας οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται οὔτ' ἄστερον στόμα Λητώας κόρης quæ sic optime emendavit Bentleius in ep. ad Millium (p. 501. opusculor. ed. Lips.)

Οὕτω καὶ Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις·

Ἃς οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται
Οὔτ' ἀστερωπὸν ὄμμα Λητώας κόρης.

Hæc emendatio partim confirmatur verbis e Photii lexico a Butlero citatis: Πέμφιξ, πνοή. Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις ἐπὶ τῶν ἀκτίνων. Secundum versum sic refingere ausus est Pauwius:

Προσδέρκετ' οὔτ' ἄστρον στόμα Λητώας κόρης

ἄστρον στόμα pro ἄστρῷον στόμα positum, quasi hoc tragicum scilicet esset, venditans. Gatakerus Miscell. Posth. c. 10. sic emendabat: Οὕτω δὲ Αἰσχύλος ἐν Αἰτναίαις.

Ἵν' οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται
Οὔτ' ἄστρων ὄμμ' οὔτε Λητώας κόρης.

Melius Heathius:

Οὕτω δὲ Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις

Ἵν' οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται
Οὔτ' ἀστερωπὸν ὄμμα Λητώας κόρης.

quod proxime ad Bentleii rationem accedit.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

160.

Eustratius in Ethic. Aristot. III. 1. refert in hac tragœdia Æschylum mystica quædam revelasse.

161.

--- ἐπῆμεν τῆς ὁδοῦ τροχήλατον
Σχιστῆς κελεύθου τρίοδον, ἔνθα συμβολὰς
Τριῶν κελευθῶν Ποτνιάδων ἠμείβομεν.

Hoc fragmentum servavit Scholiastes Sophoclis ad Œdip. Tyrann. v. 733. ed. Brunck. Περὶ Δαυλίδα, φησὶ τὴν σχιστὴν ὁδὸν, ὁ δὲ Αἰσχύλος περὶ Ποτνίας οὕτως

ἐπῆμεν τῆς etc.

Valckenarius ad Phœniss. v. 38. recte censet hos versiculos ex Æschyli Œdipode desumptos esse, idemque putabat particulam οὕτως primo versiculo præponendum esse

οὕτως ἐπῆμεν etc.

ΟΠΛΩΝ ΚΡΙΣΙΣ.

162.

Ἀλλ' Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος
Τῆς σῆς λέγω τοι μητρὸς, ἥ σ' ἐγείνατο.

Schol. Sophocl. ad Ajac. v. 190.

Explicat se ut Hecuba apud Euripidem v. 730.

Δύστην', ἐμαυτὴν γὰρ λέγω, λέγουσά σε
Ἑκάβη.

quod et sæpius apud Æschylum factum observavimus. *Stanl.*

Verba sunt Ajacis, ni fallor ad Ulyssem, originem ejus a Sisypho, non a suppositilio ejus patre Laërte deducentis. Cf. Schol. ad Ajac. v. 190. ed. Brunck. qui non solum hoc Æschyli fragmentum, sed et alterum ex Sophoclis συνδείπνῳ conservavit

Ὦ πάντα πράσσων ὡς ὁ Σίσυφος πολὺς
Ἔνδηλος ἔν σοι πανταχοῦ, μητρὸς φθορεύς.

cf. etiam Eurip. Cycl. v. 102. *Butler.*

Ceterum primum versiculum male vertit Stanleius: *sed Anticleæ filius venit Sisyphus.* Delebat enim, quod Valckenarius ad Herodot. VI 68. monuit, sic reddere: *Anticleam propius accessit vel tetigit Sisyphus*, Sisyphum enim cum Anticlea concubuisse notatur.

163.

Ἁπλᾶ γάρ ἐστι τῆν ἀληθείας ἔπη.

Stobæus Eth. Serm. XI.

164.

Τί γὰρ καλὸν ζῆν βίοτον ὃς λύπας φέρει;

Stobæus Eth. Serm. CXXII.

Vulgo legebatur καλὸν ζῆν βίον. Recte Stanleius κ. ζ. βίοτον Grotius legendum putabat:

Τὸ γὰρ κακὸν ζῆν βίον ὅσας λύπας φέρει.

Pauwii conjecturam sic legendum hariolantis τί γὰρ βίον ζῆν καλὸν ὃς λύπας φέρει recte aspernatur Butlerus.

165.

Δέσποινα πεντήκοντα Νηρεΐδων χοροῦ.

Scholiastes ad Aristoph. Acharnens. v. 883. ubi Bœotus dicit

Πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων κορᾶν

hæc annotavit: Ὁ στίχος ἀπὸ δράματος Αἰσχύλου Ὅπλων Κρίσεως οὕτως ἐστὶ γεγραμμένου· ἐν ᾧ ἐπικαλεῖται τὰς Νηρεΐδας τις ἐξελθούσας πρὸς τὴν Θέτιν λέγων

Δέσποινα πεντήκοντα Νηρεΐδων χορόν.

Pro χορὸν quod sine dubio vitiosum est, Heathius reponendum judicabat κορᾶν. Melius Valckenaer. ad Ammon. p. 164. χοροῦ.

ΟΣΤΟΛΟΓΟΙ.

166.

Εὐρύμαχος, οὐκ ἄλλος, οὐδὲν ἥσσονας
Ὕβριζ' ὑβρισμοὺς, οὐκ αἰνεσίους ἐμοί.
Ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κότταβος ἀεὶ τοῦ μὲν κ' ἄρα ,
Τοῦ δ' ἀγκυλήτου κότταβός ἐστι σκοπός.
Ἐκτεμὼν ἡβῶσα χεῖρ' ἐφίετο.

Athenæus Deipnos. XV. 2. Καὶ Αἰσχύλος δ' ἐν Ὀστολόγοις ἀγκυλήτους λέγει κοττάβους διὰ τούτων. Εὐρύμαχος etc. ut supra.

Ad h. l. Casaubonus. "Corrupta sunt, inquit, multa in Æschyli versibus ex Ossilegis. Primo deest syllaba: in secundo αἰνεσίους vox nihili est. Scribe vero

Εὐρύμαχος οὖν τις ἄλλος οὐδὲν ἥσσονας
Ὕβριζ' ὑβρισμοὺς οὐκ ἀνεκτίους ἐμοῦ.

De Eurymachi insolentia vide Homeri Odysseam: eo enim respicit ὁ φιλόμηρος Tragicus. Tertio versu exponebatur magna illa contumelia de qua secundo dictum: sed lectio est contaminatissima. Conjicimus sive mavis, divinamus, dicere, hoc poëtam: caput ejus, qui loquitur a sævo ac temulento tyranno habitum loco scopi in quem cottabissans vina jacularetur. Scriptura ita fortasse concinnanda:

Ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κοτταβοῦντι μὲν κάρα.

Cetera non capio. Hactenus Casaubonus.

Stanleius ad h. l. legerim, inquit, excluso ἀεὶ

Ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κότταβος τοὐμὸν κάρα,

Et in versu proximo

Τῶν δ' ἀγκυλήτων κοττάβων ἔστη σκοπός.

Quæ vero sequuntur, ἐκτεμὼν ἡβῶσα χεῖρ' ἐφίετο mutila sunt. Hujus versus Hephthemimeres prius deest, etiam sequentis metrum primum. Ἐκτεμὼν est sine dubio ἐκ τ' ἐμῶν. Pollux X. 21. ἐξεμεῖν ὅπερ οἱ πολλοὶ κοτταβίζειν καλοῦσιν. Verto autem: *Valida manus cottabum illisit aut infugit.* Choëph. v. 879. — καὶ μάλ' ἡβῶντος δὲ δεῖ. Caput sibi his sordibus inquinatum et illusum innuit."

Butleri hæc est annotatio: "Ἀγκυλήτους κοττάβους. Plenius fragmentum exhibuit Stanleius in Notis cum felicibus et ipsius et Is. Casauboni emendationibus unde loco corruptissimo tantum non plena lux effulsit. Pauwii commenta ita sunt absurda, ut ea libenter prætermiserim. Locum Casauboni vestigiis insistens sic edidit Heath.

Εὐρύμαχος οὐν ὅδ' ἄλλος οὐδὲν ἥσσονας
Ὕβριζ' ὑβρισμοὺς οὐκ ἀνεκτίους ἐμοί.
Ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κοτταβοῦντ' ἀεὶ σκοπὸς
Τοῦ γ' ἀγκυλήτου κοττάβου τοὐμὸν κάρα.
* * * * * * ἐκτεμὼν
* * ἥβωσα χεὶρ ἐφίετο.

Duos ultimos versiculos recte disposuisse videtur Heathius, sed in priori legendum ἔκ τ' ἐμῶν cum Stanl. in curis secundis. Sed et præivit S. Petit. in Miscell. VII. 13. qui fabulæ argumentum ex Odyssea trahendum esse monuit, ipsamque epigraphen ab hoc et Ulysse stipem procos rogantibus deducendam; qui enim stipem emendicabant, videbantur quasi ossa legere. Emendationem loci a Petito propositam, ut minus concinnam prætermitto, in hoc tamen verum perspexisse videtur V. C. quod caput Ulyssis tanquam Manis (cf. Athen. l. l.) pro scopo propositum dixerit. Eundem locum ni fallor respexit Schol. ad Lycophr. v. 778. Πληγαῖς ὑπείκων καὶ βολαῖσιν ὀστράκων. Ubi Schol. Παρ' Αἰσχύλῳ φαίνεταί τις τὸν Ὀδυσσέα τύψας ὀστράκῳ, οὐ μὴν παρ' Ὁμήρῳ· παρ' Ὁμήρῳ γὰρ φέρεται ὁ Ὀδυσσεὺς βοὸς ποδὶ πληγεὶς ὑπὸ Κτησίππου, ὑποποδίῳ δὲ κατ' ὦμον ὑπ' Ἀντινόου. Cf. etiam Toup. in Suidam Tom. ii. p. 472. Eustath. ad Iliad. β'. p. 344. l. 22. ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ἀγκύλη οὐ μόνον ἡ ἀνωτέρω ῥηθεῖσα, ἀλλὰ καὶ ἡ καμπὴ τοῦ ἀγκῶνος καὶ ποτηρίου γένος χρήσιμον εἰς κοττάβους· παρὰ τὸ ἀγκύλον, τὸ ἐπικαμπές, καὶ στρεβλὸν καὶ σκόλιον καὶ ἐπικεκλασμένον· ἠγκύλουν γάρ, φασι, τὴν δεξίαν, οἱ τοὺς κοττάβους προϊέμενοι, κυκλοῦντες αὐτήν· οὓς δὴ κοττάβους ἀγκυλητοὺς Αἰσχύλος ἔφη. Ἀγκυλητοὺς κοττάβους citat etiam Schol. Aristoph. ad Pacem v. 1247. ubi male legitur ἀγκυλαγούς. Cf. locum et quæ ad v. 342. ejusdem Comœdiæ, quæ hoc ludi genus plenius describunt." Hactenus *Butler*. De cottabo diligenter egit Groddeckius in libro *Antiquarische Versuche*, Lembergæ a. 1800 edito.

166.

Schol. ad Lycophron. v. 778. commemorat apud Æschylum Ulyssem testa ab aliquo percussum esse hisce verbis: Παρ' Αἰσχύλῳ φαίνεταί τις τὸν Ὀδυσσέα τύψας ὀστράκῳ, οὐ μὴν παρ' Ὁμήρῳ.

ΠΑΛΗΜΗΔΗΣ.

167.

Τίνος κατέκτας ἕνεκα παῖδ' ἐμὸν βλάβης.

Schol. ad Homer. e Cod. Veneto a Villoisono editus ad Iliad. γ'. 319. p. 120. Ἡ γὰρ χρῆσις τοιαύτη ἦν παρὰ Ἀττικοῖς. Παρὰ γὰρ τὸ κτῶ καὶ κτῆμι κινήματα ἱκανὰ ἐξέπιπτεν· δεύτερος μὲν αὐτὸς ἀόριστος ὀφείλων εἶναι κοινῶς ἔκτην· γινόμενος δὲ κατὰ Δωρίδα ἔκταν, ὃς ἐν χρήσει ὁρᾶται Ἀττικοῖς· Εὐριπίδης Πλεισθένει·

Οὗτος σὸν ἔκταν πατέρα, πολέμιόν γε μήν.

Αἰσχύλος δὲ Παλαμήδῃ

Τίνος κατέκτας ἕνεκα παῖδ' ἐμὸν βλάβης.

Butlero verba videntur Nauplii ad Ulyssem vel Agamemnonem.

168.

Καὶ ταξιάρχας καὶ ἑκατοντάρχας στρατῷ
Ἔταξα, σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα
Ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα θ' αἱρεῖσθαι τρίτα.

Eustathius ad Odyss. β'. 20. nomine tragœdiæ haud addito ultimum horum versum ex Æschylo citat.

Paullo plenior locus est apud Athen. I. 10. p. 11. E. (c. 19. ed. Schweighæuseri) ubi Ἔστι δ' inquit, ἡ τάξις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ τῶν ὀνομάτων, ἐν οἷς ὁ Παλαμήδης πεποίηται λέγων

Καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ἑκατοντάρχας
Ἔταξα σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα.
Ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα θ' αἱρεῖσθαι τρία.

Sic enim vulgo apud Athenæum hi versiculi legebantur. Nos amplexi sumus correctionem Schweighæuseri in v. 1 καὶ ἑκατοντάρχας στρατῷ et Valckenarii v. 3. τρίτα pro τρία reponentis.

Butlerus ad l. l. "Primum, inquit, versus inde corruptum fuisse judicat Pauw., quod duo fuerint versus, alter καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας, alter καὶ ταξιάρχας ἑκατοντάρχας, inter quos et ἔταξα aliquid omissum ab Athenæo, ut hæc sint a duobus seqq. lacunula separanda. Cum Pauwio facit Heath. sic legens

Καὶ ταξιάρχας χἀκατοντάρχας * *
Ἔταξα, σῖτον δ' etc.

Idem quoque Valckenarii emendationem ad Euripidis Phœniss. p. 546. minus probat

Καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ λόχους
Ἔταξα

quæ tamen haud improbanda videtur. Vox ἑκατοντάρχας glossatorem sapere videtur magis, quam στρατάρχας, ideoque rejici potest. Sin aliquis eam servare maluerit, facile reponat

Καὶ ταξιάρχας χἀκατοντάρχας ἐγὼ
Ἔταξα

quod mihi tamen minus placet. Primum versum sic legit Jos. Scaliger in Notis ad Manil. p. 320.

> Καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ταγοὺς
> Ἔταξα."

v. 2. Ἄριστα] Tres τροφὰς quotidianas sic deducunt Grammatici: Ἄριστον jentaculum, παρὰ τὸ εἰς ἀριστείαν προέρχεσθαι· Δεῖπνον prandium, quia postea δεῖ πονεῖν· Δόρπον, cena, παρὰ τὸ δόρυ παύειν. Ternariam hanc Æschyli distributionem heroicis temporibus incognitam iisdem fere verbis quibus Eustathius, damnat Schol. Hom. Venet.

τρία] τρίτα Eustath. in Iliad. β'. p. 242. c. 22. τὸ δὲ παρ' Αἰσχύλῳ ἄ ρ ι σ τ α, δ ε ῖ π ν α, δ ό ρ π α δ' α ἱ ρ ε ῖ σ θ α ι τ ρ ί α, ἢ μάλιστα τρίτα· κατὰ τοὺς παλαιοὺς κακῶς ῥηθῆναι κρίνουσιν οἱ παλαιοί. Οὐδὲ μνηστῆρες γάρ, φασιν, οὐδὲ Κύκλωψ τρισὶ τροφαῖς ἐχρῆντο. Iterum citat Eustath. ad Odyss. ο'. p. 1791. l. 42. et Palamedi diserte assignat. Ἔστι δέ, φησιν, ἡ τάξις τῶν ὀνομάτων καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν οἷς παράγει τὸν Παλαμήδην λέγοντα· οὕτω Σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα etc. Unde conjicere liceat hunc locum ad nostri *Palamedem* pertinere, quod et confirmat Plato in Rep. VII. p. 522. etsi Æschylum haud aperte nominaverit: Παγγέλοιον, γοῦν, ἔφην, στρατηγὸν Ἀγαμέμνονα ἐν ταῖς τραγῳδίαις Παλαμήδης ἑκάστοτε ἀποφαίνει· ἢ οὐκ ἐννενόηκας ὅτι φησίν, ἀριθμὸν εὑρών, τάς τε τάξεις τῷ στρατοπέδῳ καταστῆσαι ἐν Ἰλίῳ καὶ ἐξαριθμῆσαι ναῦς τε καὶ ἄλλα πάντα. Hæc ad hunc Æschyli locum plane referenda sunt. *Butler.*

Schweighæuserus V. C. ad illum Athenæi locum adnotavit, quæ sequuntur. "Verba ἔστι δ' ἡ τάξις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ τῶν ὀνομάτων; acceperam, quasi dixisset ἔστι δ' ἡ αὐτὴ τάξις, *est autem idem ordo.* Rectius fortasse fuerit, pro ἤδε ἡ τάξις accipere: *est autem etiam apud Æschylum ordo nominum hujus modi.* Æschyli duo priores versus sic corrigendos censuerat Casaubonus:

> Καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ἑκατον-
> τάρχας ἔταξα· σῖτον αὖ διώρισα.

Valckenaer. ad Phœniss. p. 204. nil mutans in secundo versu sic legebat:

> Καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ λόχους etc.

Corn. Pauw. in notis ad Æschyli fragm. vocem στρατάρχας e varietate lectionis in contextum irrepsisse judicavit, primusque versus sic ut scriberetur suaserat,

> Καὶ ταξιάρχας καὶ ἑκατοντάρχας * *

ut indicaretur, deesse aliquid in fine versus, quod ab ipso fortasse Deipnosophista fuisset omissum. Quem ego ita sum secutus, ut lacunam tamen inserta voce στρατῷ complere auderem. Poterat vero pro στρατῷ etiam ἐγὼ reponi.

Dixerat Casaubonus in Addendis, posse etiam primum versum cum Scaligero ad Manil. p. 320. sic concipi:

Καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ τάγους.

At id ferri non posse docuit Valckenaer l. l. nempe ob penultimam vocis τάγους longam. Tertium versum sic scripsit Valckenaer. l. l.

ἄριστα, δόρπα, δεῖπνα θ' αἱρεῖσθαι τρίτα

aitque ter sic scriptum legi eum versum apud Eustathium nempe ad Iliad. ω'. p. 1494. 2. Od. β'. p. 76. 47. Od. π'. p. 570. 10. Atqui tribus istis locis non δόρπα δεῖπνα θ' sed δεῖπνα δόρπα θ' scripsit Eustathius, prorsus ut apud Athenæum consentientibus libris editum est. Quare istam verborum seriem imprudenti excidisse viro docto putem. Pro τρία autem, quod tribus istis locis Eustathius habet magis placuit τρίτα, quod non modo apud Athenæum agnoscunt libri omnes sed ipse etiam Eustathius probavit alio loco, nempe ad Iliad. β'. p. 183."

ΠΕΝΘΕΥΣ.

169.

Μηδ' αἵματος πέμφιγα πρὸς πέδῳ βάλῃς.

Ita hunc versum ex Æschyli Pentheo citat Galenus Comm. I. ad VI. ἐπιδημιῶν. Et hæc quidem lectio præferenda ei, quam Stanleius posuit πρὸς πέδον βάλῃ.

ΠΕΡΡΑΙΒΟΙ.

170.

ἀργυρηλάτοις
Κέρασι χρυσᾶ ςόμια προσβεβλημένοις.

argenteis
Cornibus, quibus aurei fuerunt margines.

Athenæus XI. 7. refert a poëtis multis antiquos e cornibus bibentes inductos esse, cujus rei præter alios Pindarum testem adducit. Æschylus etiam inquit, in Perrhæbis, eos sic ostendit cornibus pro poculis uti. Αἰσχύλος δ' ἐν Περραιβοῖς τοὺς Περραιβοὺς παρίστησιν, ἀντὶ ποτηρίων τοῖς κέρασι χρωμένους διὰ τούτων·

ἀργυρηλάτοις
Κέρασι χρυσᾶ στόμια προσβεβλημένοις.

Eustathius in Iliad. ν'. 21. χρῆσις δὲ συμποσιακῶν κεράτων, παρά τε Ξενοφῶντι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐγράφη, καὶ παρὰ Αἰσχύλῳ ἐν τῷ

ἀργυρηλάτοις
Κέρασι χρυσᾶ στόμια προσβεβλημένοις.

Stanl.

Nihil autem opus quod Stanleius fecit articulum τοῖς verbo κέρασι, explendi scilicet versus causa, præponere. Penultima enim syllaba in κέρασι h. l. producitur ut sæpius alibi.

171.

Τέθνηκεν αἰσχρὸς χρημάτων ἀπαιόλη.

Hesychius: Ἀπαιόλη· ἀπάτη, ἀποστέρησις. Αἰσχύλος Περραιβοῖς. Pauwius primus notavit integrum versiculum ab Eustathio commemoratum esse ad Iliad. β'. p. 353. l. 23. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος αἰόλλω καὶ ἀπαιόλη γίνεται, ἡ ἀπάτη καὶ ἀποστέρησις. Αἰσχύλος

Τέθνηκεν αἰσχρὸς χρημάτων ἀπαιόλη.

Butlerus legere malebat αἰσχρῶς.

172.

Ποῦ μοι τὰ πολλὰ δῶρα κἀκροθίνια
Ποῦ χρυσότευκτα κἀργυρᾶ σκυφώματα;

Quo mihi multa munera et selecta spolia?
Quo auro et argento confecti scyphi?

Athenæus XI. 14. ubi notatur Æschylum pro vocabulo σκύφος usurpasse σκύφωμα, illum locum e Perrhæbis enotavit. Eustathius ad Odyss. ο'. p. 1775. Λέγει δὲ (Ἀρίσταρχος) καὶ ὡς Αἰσχύλος μὲν σεμνύνει τὸ σκεῦος ἐν τῷ·

Ποῦ χρυσότευκτα κἀργυρᾶ σκυφώματα;

ΠΗΝΕΛΟΠΗ.

173.

Ἐγὼ γένος μέν εἰμι Κρὴς ἀρχέσταλον.

Etymol. Magnum. Αἰδοιέστατος] Ἰστέον ὅτι τὸ ἀρχέστατον (ὡς παρὰ Αἰσχύλῳ ἐν Πηνελόπη, οἷον

Ἐγὼ γένος μὲν εἰμι Κρῆς ἀρχίστατον

καὶ τὸ αἰδοιίστατον καὶ ἀφθογγίστατον ποιητικά εἰσι, κατ' ἔθος Ἰώνων γινόμενα.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΠΥΡΦΟΡΟΣ.

174.

Σιγῶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγων τὰ καίρια.

Gellius N. A. lib. XIII. c. 18. "Id quoque animadvertimus apud Æschylum ἐν τῷ πυρφόρῳ Προμηθεῖ, et apud Euripidem in tragœdia quæ inscripta est Ἰνὼ eundem esse versum absque paucis syllabis. Æschylus sic:

Σιγῶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγων τὰ καίρια.

Euripides autem sic:

Σιγᾷν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγειν ἵν' ἀσφαλές."

175.

Λίναδες καὶ πίσσα καὶ ὠμολίνου μακροὶ τόνοι.

Hic versus citatur Polluci X. 17. Ἀλλὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ πῦρ καὶ λίναδες καὶ πίσσα καὶ ὠμολίνου μακροὶ τόνοι. Lege ex restitutione Salmasii ἐν Προμηθεῖ πυρκαεῖ, λίναδες etc. Hæc enim fabula quæ aliis πυρφόρος Polluci Προμηθεὺς Πυρκαεὺς dicitur IX. 8. ὁ δ' ἐμπρήσας τάχ' ἂν Πυρκαεὺς ὀνομάζοιτο κατ' Αἰσχύλον καὶ Σοφοκλέα, οὕτως ἐπιγράψαντας τὰ δράματα· τὸν μὲν τὸν Προμηθέα, τὸν δὲ τὸν Ναύπλιον. *Stanl.*

Προμηθεὺς πυρκαεὺς et Προμηθεὺς πυρφόρος titulos esse unius ejusdemque tragœdiæ censuit Canterus Novar. Lectt. IX. 21. recte meo judicio. Nam sic tres Prometheos Æschyli distinguere possumus commode. Δεσμώτης et Λυόμενος duo dramata fuerunt tragica; Πυρκαεὺς sive Πυρφόρος drama fuit Satyricum, quale Promethei nomine recenset notis Auctor τῆς ὑποθέσεως in Persas. Ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ Ποτνιεῖ, Προμηθεῖ; ut recte animadvertit Casaubonus in libro de Satyrica Græcorum Poësi. Neque dubitare debuit vir eruditus trajectionem mox sibi comminiscens, et errorem ejus exhibens apertum; nam Sophoclis Andromedam drama fuisse tragicum, ut nihil aliud dicam certo certius constat ex Eratosthenis Catasterismis. Quare non magis ex Æschyli Glauco quam ex Sophoclis Andromeda, quibus Satyri et Sileni notabantur ut intemperantes, de argumento Satyrico constare potest; et perperam omnino Theocriti Scholiastes ad trajectionem illam firmandam adducitur. Apud auctorem hypotheseos quarto loco stat Προμηθεὺς, ille qui eo ipso Σατυρικὸν se prodit, Προμηθεὺς scil. Πυρφόρος, qui et Πυρκαεὺς eoque no-

mine nunc citatus a solo Polluce, quia ut suspicari licet, plures erant libri, qui Πυρφόρος quam qui Πυρκαεὺς exhibebant, et vox illa minus usitata cesserat alteri magis usitatæ: Πυρκαεὺς autem et Πυρφόρος inter Satyros argumentum præbere potuit lepidissimum, ut quisque animadvertit. *Pauw.*

Diversas Meursius existimat utrasque fabulas Æschyli Προμηθεὺς Πυρκαεὺς et Πυρφόρον, secus ac Canterus, qui sibi colligere videtur ex his Pollucis verbis eundem esse Προμηθέα Πυρφόρον et Πυρκαέα· quod tamen me judice non liquide constat ex auctore nostro Poll. Onomast. IX. 8. segm. 156. et equidem lubens eorum partibus accedam, qui diversas statuunt tragœdias esse. Προμηθεὺς enim πυρφόρος qui ignem ætheri a domo subductum fraude mala gentibus intulit, ut cum Lyricorum principe loquar, Πυρκαεὺς autem ὁ ἐμπρήσας, qui excitat incendium, ut Sophoclis Ναύπλιος Πυρκαεὺς, aut ignem facit: sic igitur hac fabula docuisse statuo de illati mortalibus ignis usu, quæque utilitas exinde monstrante Prometheo redundarit ad homines; ut itaque totam Promethei historiam, seu fabulam dicere malis, exhibuerit in scena atque docuerit Æschylus, Προμηθέα Πυρφόρον, Πυρκαέα, Δεσμώτην, Λυόμενον. *Hemsterhuis* ad Pollucis IX. 8. segm. 156.

Equidem duplicem fuisse credo hujus fabulæ inscriptionem, Προμηθεὺς πυρφόρος ἢ πυρκαεύς. Idem quibusdam videtur in Supplicibus obtinuisse, ut inscriberentur Ἱκετίδες ἢ Δαναΐδες. Id fortasse distinguendi causa additum, quum plures essent tragœdiæ quæ priori ac simplici titulo insignirentur. Utut illud fuerit, ex tertio hujus fabulæ fragmento, quod asservavit Stanleius in notis (Τράγος γένειον etc.) Προμηθεὺς πυρκαεὺς satyricum fuisse drama certissimum est. *Butler.*

Mihi quoque idem verissimum videtur. Nam quod Hemsterhusius de ignis utilitate hominibus monstrata dicit, ea poterat facile in eadem fabula doceri, quæ ignem a Prometheo cælestibus ereptum sistebat.

176.

Τράγος γένειον ἆρα πενθήσεις σύ γε,
Καίει τὸν ἁψάμενον.

Plutarch. de capienda ex hostibus utilitate. Τοῦ δὲ Σατύρου τὸ πῦρ ὡς πρῶτον ὤφθη βουλομένου φιλῆσαι καὶ περιβαλεῖν ὁ Προμηθεὺς Τράγος γένειον etc. Laudans priorem versum Eustathius in Iliad. γ'. p. 415. l. 7. subdit ἀντὶ τοῦ· Ὦ τράγε πάνυ στερήσῃ γενείου, εἰ τὴν φλόγα φιλήσεις. *Stanl.*

Ex Satyrico dramate fragmentum hoc procul dubio desumptum est, unde Æschylo tribuerim; quod suadet orationis et argumenti color; neque enim citatur auctoris nomen. Fabulam Promethei tractavit Sophocles, sed eam fortasse cothurnatam. Schol. Pind. Pyth. V. 35. Ὁ δὲ τούτου (Ἐπιμηθέως) ἀδελφὸς Προμηθεὺς καὶ σοφὸς καὶ προορώμενος. Διὸ καὶ τοὔνομα ἀπὸ τοῦ προμαθεῖν ἔσχε.

Καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν τῷ Προμηθεῖ, τοῦ Προμηθέως, θέλων λέγειν τῆς φρονήσεως ἀντέχεσθαι (ita distinguit Brunck.) καὶ μὴ τῆς μεταμελείας. Hæc tragicum spirant. Sed fabulam cui titulus Προμηθεὺς Epicharmum quoque docuisse testantur Athenæus III. 9. Jul. Pollux X. 23. Etymol. v. Στατὴρ, Athenæi verba sunt: Πάλιν ὁ 'Επίχαρμος ἐν Πύῤῥᾳ καὶ Προμαθεῖ φησι

Καί τις 'Ελλήνων τὸν ἄνδρα τ' ἂν θᾶσαι δὴ καὶ λέπας ὅσσα

quæ sic emendat Casaub. 'Επίχαρμος ἐν Πυρκαεῖ Προμαθεῖ *

Καὶ τιλλίναν τι κάναρίταν θᾶσαι δὴ καὶ λεπὰς (vel λεπάδ') ὅσα.

Hæc certe non sunt tragica, sed soccum præ se ferunt. Sed et ipsum fabulæ argumentum indicavit Cl. Hemsterhusius, qui ad illa Pollucis X. 23. segm. 82. Παρὰ μέντοι 'Επιχάρμῳ ἐν Πύῤῥᾳ καὶ Προμαθεῖ καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην χρῆσιν εἴρηται κύλικα, μαγίδα, λύχνον — a Casaubono prorsus dissentit. Quod enim pro Πύῤῥᾳ καὶ Προμαθεῖ invexerat Casaubonus Πυρκαεῖ Προμαθεῖ illud post Jungermannum hinc ablegat Hemsterhusius V. C. recepta vetere lectione ex Athenæo et cod. Pollucis Πύῤῥᾳ ἢ Προμαθεῖ. Qua in fabula Epicharmum de hominum origine ubi a Prometheo vel a Pyrrha traduntur producti arbitratur, idque e Schol. Pind. Olymp. IX. 9. confirmari judicat. Sic enim ille: Πύῤῥα δὲ ἡ Δευκαλίωνος γυνὴ, θυγάτηρ 'Επιμηθέως· καὶ ὁ μὲν 'Επίχαρμος ἀπὸ τῶν λίθων λαοὺς τοὺς ὄχλους φησὶν ὀνομάσθαι. Hinc Scholiasten ad hanc Epicharmi fabulam respexisse credit V. C. Satis illud probabile quidem, hoc vero certissimum est tum ex locis e Polluce et Athenæo laudatis, tum ex altero illo apud Etymol. in v. Στατὴρ, Πολλοὶ στατῆρες, ἀποδοτῆρες οὐδ' ἂν εἷς, 'Επίχαρμος Προμηθεῖ, fabulam illam quam Προμηθέως indice inscripserat Siculus vel Satyricam fuisse, vel comœdiam; Tragœdia certe non fuit, Satyricam fuisse nullus dubito. *Butler.*

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΛΥΟΜΕΝΟΣ.

177.

Arrianus in Periplo Ponti Euxini p. 12.

Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ τὸν Φᾶσιν ὅρον τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς 'Ασίας ποιεῖ. Λέγουσι γοῦν αὐτῷ οἱ Τιτᾶνες πρὸς τὸν Προμηθέα, ὅτι

— — ἥκομεν
Τοὺς σοὺς ἄθλους τούσδε Προμηθεῦ
Δεσμοῦ τε πάθος τόδ' ἐποψόμενοι.

* Recte vero Schweighæuserus ad hunc Athenæi locum monet Epicharmi fabulam Πύῤῥα ἢ Προμαθεὺς inscriptam fuisse.

Ἔπειτα καταλέγουσιν ὅσην χώραν ἐπῆλθον·

Τῇ μὲν δίδυμον χθονὸς Εὐρώπης
Μέγαν τῇ δ' Ἀσίας τέρμονα Φᾶσιν.

Ἥκομεν] Titanum e quibus ut videtur constabat Chorus hæc sunt verba ad Prometheum. Ita et in Prometheo vincto Oceanus infit v. 284.

Ἥκω δολιχῆς τέρμα κελεύθου
Διαμειψάμενος πρὸς σε Προμηθεῦ.

Stanl.

ἥκομεν] ἵκομεν metri gratia Heath. quod vereor ut sic salvum sit. Legerim vel

— — ἵκομεν
Ἄθλους τοὺς σοὺς τούσδε — —

vel

— ἥκομεν * * *
Τοὺς σοὺς ἄθλους τούσδε. *Butler.*

τῇ μὲν δίδυμον] Titanes ad Prometheum accedentes primum salutabant, verbis supra allatis, mox regionem describentes, unde venerint, hæc pronuntiant. *Stanl.*

τῇ μὲν δίδυμον] Versus Anapæstici sunt male cusi. Scribere potes

πῇ μὲν δίδυμον χθονὸς
Εὐρώπης μέγαν
Πῇ δ' Ἀσίας τέρμονα Φᾶσιν.

Clausula Anapæstica excipit monometrum Anapæsticum, male autem τῇ — τῇ quod ediderunt Angli, quam πῇ — πῇ quod ediderunt Basileenses: δίδυμον μέγαν Φᾶσιν, τῇ μὲν Εὐρώπης, τῇ δ' Ἀσίας τέρμονα. Verba ordino, ut ea melius de uno fluvio intelligas et τῇ — τῇ etiam mecum probes. Vossio aqua hæsit, ideoque scripsit τῇ μὲν δίδυμον χθονὸς Εὐρώπης Μέγαν ἠδ' Ἀσίας τέρμονα Φᾶσιν, quo jure vides nunc. *Pauw.*

Neque metri satis constat ratio neque structuræ, perperam enim juxta vulgata Phasis dicitur duplex Europæ terminus. Legendum igitur existimo:

Δίδυμον τῇ μὲν χθόνος Εὐρώπης
Τῇ μέγαν Ἀσίας τέρμονα Φᾶσιν.

Heath.

178.

Φοινικόπεδόν τ' ἐρυθρᾶς ἱερὸν
Χεῦμα θαλάσσης
Χαλκοκέραυνόν τε παρ' Ὠκεανῷ
Λίμναν παντοτρόφων Αἰθιόπων
Ἵν' ὁ παντόπτης
Ἥλιος αἰεὶ χρῶτ' ἀθάνατον
Κάματόν θ' ἵππων θερμαῖς ὕδατος
Μαλακοῦ προχοαῖς ἀναπαύει.

Strabo Geogr. I. p. 33. Οὕτω τὰ μεσημβρινὰ πάντα Αἰθιοπίαν καλεῖσθαι τὰ πρὸς Ὠκεανῷ. Μαρτυρεῖ δὲ τὰ τοιαῦτα. Ὅ, τε γὰρ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ τῷ λυομένῳ φησὶν οὕτω

Φοινικόπεδόν τ' ἐρυθρᾶς ἱερὸν etc.

Hæc cum iis quæ ex Arriano allata sunt, conjungenda videntur. Quippe a Choro, ut puto, pronuntiata sunt, qui diceret, se tantum terrarum esse emensum, ut viseret Prometheum. Vide sis Casaub. ad Strabonem. Pro παντοτρόφων in vett. codd. παντοστρόφων scribitur. *Stanl.*

φοινικόπεδον] Ex Dionys. Halic. I. 41. suspicari possumus verba hæc fuisse Promethei, qui Herculem in illa fabula præmonebat, de iis omnibus, quæ ipsi erant exsequenda. Verum hæc, ut puto, a Choro Titanum pronuntiata sunt, qui dicunt se tantum terrarum esse emensos ut viserent Prometheum. Similisque omnino locus de Titanum adventu ad Caucasum, ubi erat Prometheus, ab Arriano in Periplo Ponti Euxini ex eadem tragœdia refertur. (Vid. fragm. 177.) Ecquam autem paludem χαλκοκέραυνον Æthiopum poëta intelligat, non sane intelligo. Quod ad Æthiopes attinet in Prom. vinct. v. 807. eos πρὸς ἡλίου πηγαῖς collocat. Æschylus, *Casaub.* in Strab. l. l.

χαλκοκέραυνον] *aeris instar coruscantem*, a solis nempe fulgore. Similiter φοινικόπεδον præcedens accipiendum de rubro colore quo sol inficit maris superficiem, mare rubrum. *Pauw.*

Butlerus hoc vocabulum mavult intelligere de lacu quodam, in quem fulmina crebro incidere credebantur, ut intelligatur *lacus aereo fulmine petitus.* Schneiderus in lex. gr. dubitat an lectio corrupta sit, et pro χαλκοκέραυνον fortasse legendum χαλκοκέραστον vel aliquid ejusmodi. Hugo Grotius hæc sic vertit:

Et Erythræi sacra rubentis
Stagna profundi
Et ad Oceanum qui cunctiferos
Rigat Æthiopas lacus aere micans.

Immortales hic ubi vultus
Sol omnituens fessa et equorum
Dulce calenti
Perfundit membra liquore.

Pro παντοτρόφων *Tyrwhitt.* conj. ad Strab. conjicit ποντοτρεφῶν, ut de Ichthyophagis intelligatur. Schneiderus in lex. gr. conj. ποντοστεφῶν *mari cinctorum.*

179.

Cicero Tusc. Dispp. II. 10. "Veniat Æschylus non poëta solum sed etiam Pythagoreus: sic enim accepimus. Quo modo fert apud eum Prometheus dolorem, quem excipit ob furtum Lemnium?

Unde ignes cluet mortalibus
Divis olim doctu' Prometheus
Clepsisse dolo, pœnasque Jovi
Fato expendisse supremo.

Has igitur pœnas pendens affixus ad Caucasum hæc dicit:

Titanum suboles, socia nostri sanguinis,
Generata Cœlo, aspicite religatum asperis
Vinctumque saxis: navem ut horrisono freto
Noctem paventes timidi adnectunt navitæ;
Saturnius me sic infixit Juppiter,
Jovisque numen Mulcibri ascivit manus,
Hos ille cuneos fabrica crudeli inserens
Perrupit artus: qua miser sollertia
Transverberatus castrum hoc furiarum incolo.
Jam tertio me quoque funesto die
Tristi advolatu, aduncis lacerans unguibus,
Jovis satelles pastu dilaniat fero.
Tum jecore opimo farta et satiata affatim
Clangorem fundit vastum, et sublime avolans
Pinnata cauda nostrum adulat sanguinem.
Quum vero adesum inflatu renovatum est jecur,
Tum rursum tetros avida se ad partus refert.
Sic hunc custodem mæsti cruciatus alo,
Qui me perenni vivum fœdat miseria.
Namque, ut videtis, vinclis constrictus Jovis
Arcere nequeo diram volucrem a pectore.
Sic me ipse viduus pestes excipio anxias,

Amore mortis terminum anquirens mali.
Sed longe a leto numine aspellor Jovis,
Atque hæc vetusta sæclis glomerata horridis
Luctifica clades nostro infixa est corpori.
Ex quo liquatæ solis ardore excidunt
Guttæ, quæ saxa assidue instillant Caucasi."

Haud dubitandum est, quod Davisius monuit, hos Æschyli versiculos ab ipso Cicerone latine translatos esse. Ipse enim Cicero hoc Capite X. aperte profitetur. Nonius quidem Marcellus partem horum versiculorum in v. *Adulatio*, inde a verbis *et sublime avolans* citat tanquam ex Attii Prometheo desumptam. In quo vel memoria lapsum hunc Grammaticum credible fuerit; vel dicendum Ciceronem aliquot versiculos, quum reliquos ipse Latine verteret, ex Attii versione memoria forte retentos reliquis admiscuisse.

180.

Ἵππων ὄνων τ' ὀχεῖα καὶ ταυρῶν γόνας
Δοὺς ἀντίδουλα καὶ πόνων ἐκδέκτορα.

Plutarchus de Fortuna p. 98. *Νῦν δὲ οὐκ ἀπὸ τύχης, οὐδὲ αὐτομάτως περιέσμεν αὐτῶν καὶ κρατοῦμεν ἀλλ' ὁ Προμηθεὺς, τουτέστιν ὁ λογισμὸς, αἴτιος*

Ἵππων etc.

κατ' Αἰσχύλον. Et hoc quidem loco pro *ἀντίδουλα* falso legitur *ἀντίδωρα.* Idem in libro de solertia animalium cap. 7. *οὐ γὰρ ἀδικοῦσιν οἱ τὰ μὲν ἄμικτα καὶ βλαβερὰ κομιδῇ κολάζοντες καὶ ἀποκτιννύοντες, τὰ δὲ ἥμερα καὶ φιλάνθρωπα ποιούμενοι τιθασσὰ καὶ συνεργὰ χρείας, πρὸς ἣν ἕκαστον εὖ πέφυκεν.*

Ἵππων ὄνων τ' ὀχεῖα καὶ ταύρων γονὰς

...ν ὁ Αἰσχύλου Προμηθεὺς δοῦναι ἡκῖν φησιν

Ἀντίδουλα καὶ πόνων ἀνδέκτορα.

...e enim hic pro ἐκδέκτορα legitur.

181.

Εὐθεῖαν ἕρπε τήνδε καὶ πρώτιστα μὲν
Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοαῖς, ἵν' εὐλαβοῦ
Βρόμον καταιγίζοντα, μή σ' ἀναρπάσῃ
Δυσχειμέρῳ πέμφιγι συστρέψας ἄφνω.

Ἐξευλαβοῦ δὲ μὴ προσβάλλῃ στόμα
Πέμφιξ, πικροὶ γὰρ κοὐ διὰ ζωῆς ἀτμοί.

Galenus in Comment. I. ad Hippocr. Epidem. VI. 29. ubi de significatione vocis πέμφιξ agit, hæc habet: Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ· Εὐθεῖαν ἔρπε τὴν δὲ καὶ πρώτιστα μὲν Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοαῖσιν εὐλαβοῦ βρόμον καταιγίζοντα μή σ' ἀναρπάσῃ δυσχειμέρῳ πεμφίγι τρέψας ἄφνω. Hæc primus Henricus Stephanus recte correxit, et disposuit, ut supra ea posuimus. Idem recte monuit falso hos versiculos ex Prometheo vincto citari, sive Galenus ipse memoria lapsus erraverit, sive librarii pro Προμηθεῖ λυομένῳ scripserint Προμηθεῖ δεσμώτῃ. Galenus pergit: Ἐπὶ δὲ τῆς ῥανίδος (sic Gatakerus reposuit pro vulg. ῥαγιτίδος) ὁ αὐτὸς φησὶν ἐν Προμηθεῖ·

Ἐξευλαβοῦ δὲ μή σε προσβάλλῃ στόμα
Πέμφιξ, πικροὶ γὰρ κοὐ διὰ ζωῆς ἀτμοί.

Versu secundo βορέαδας etc. pro vulg. πνοαῖσιν εὐλαβοῦ Mich. Sophianus correxit πνοαῖς ἵν' εὐλαβοῦ, probantibus Vossio, Pauwio, Heathio, Butlero.

v. 3. βρόμον καταιγίζοντα] "Idem quod Strabo et Æschylus de hoc vento prodiderunt, dicit quoque Diodorus Siculus et Cato apud Gellium: Ventus Cercius, quum loquare, buccam implet, armatum hominem, plaustrum oneratum percellit. Vossius ad Melam. II. 5." *Butler.*

v. 4. πεμφίγι συστρέψας ἄφνω] Sic recte Pauwius correxit vulg. τρέψας ἄφνω, assentientibus Heathio et Butlero.

182.

Ἥξεις δὲ Λιγύων εἰς ἀτάρβητον στρατὸν,
Ἔνθ' οὐ μάχης, σάφ' οἶδα, καὶ θοῦρός περ ὢν
Μέμψῃ· πέπρωται γάρ σε καὶ βέλη λιπεῖν
Ἐνταῦθ'· ἑλέσθαι δ' οὔτιν' ἐκ γαίας λίθον
Ἕξεις, ἐπεὶ πᾶς χῶρός ἐστι μαλθακός.
Ἰδὼν δ' ἀμηχανοῦντά σ' ὁ Ζεὺς οἰκτερεῖ
Νεφέλην δ' ὑποσχὼν νιφάδι στρογγύλων πέτρων
Ὑπόσκιον θήσει χθόνα, οἷς ἔπειτα συμ-
βαλὼν δηώσεις ῥᾳδίως Λιγὺν στρατόν.

Venies ad Ligurum intrepidum exercitum
ubi pugnam, id satis novi, quamvis bellicosus sis
non culpabis; decretum enim est hic a te spicula relinquenda.
Nullum vero invenies lapidem, quem e terra

avellas, quoniam tota regio mollis est.
Cernens vero te Jupiter in angustiis, miserabitur,
nubemque subtendens imbre rotundorum lapidum
obscurum reddet terram, quibus postea pugna
contendens facile superabis Ligusticum exercitum.

Strabo lib. IV. c. 1. ubi agit de campo lapidario inter Massiliam et Rhodani ostium sic scribit : Μεταξὺ τῆς Μασσαλίας καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥοδανοῦ, πεδίον ἐστὶ τῆς θαλάττης διέχον εἰς ἑκατὸν σταδίους, τοσοῦτον δὲ τὴν διάμετρον, κυκλοτερὲς τὸ σχῆμα· καλεῖται δὲ λιθῶδες ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. Μεστὸν γάρ ἐστι λίθων χειροπληθῶν, ὑποπεφυκυῖαν ἐχόντων αὐτοῖς ἄγρωστιν· ἀφ' ἧς ἄφθονοι νομαὶ βοσκήμασιν εἰσίν· ἐν μέσῳ δ' ὕδατα καὶ ἁλυκίδες ἐνίστανται καὶ ἅλες. Ἅπασα μὲν οὖν καὶ ὑπερκειμένη χώρα προσήνεμός ἐστι· διαφερόντως δ' εἰς τὸ πεδίον τοῦτο μελαμβόρειον καταιγίζει πνεῦμα βίαιον καὶ φρικῶδες· φασὶ γοῦν σύρεσθαι καὶ κυλινδεῖσθαι τῶν λίθων ἐνίους· καταρκλᾶσθαι δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῶν ὀχημάτων καὶ γυμνοῦσθαι καὶ ὅπλων καὶ ἐσθῆτος ἀπὸ τῆς ἐμπνοῆς. Ἀριστοτέλης μὲν οὖν φησιν, ὑπὸ σεισμῶν τῶν καλουμένων βραστῶν ἐκπεσόντας τοὺς λίθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, συνολισθεῖν εἰς τὰ κοῖλα τῶν χωρίων. Ποσειδώνιος δὲ λίμνην οὖσαν παγῆναι μετὰ κλυδαμοῦ· καὶ διὰ τοῦτο εἰς πλείονας μερισθῆναι λίθους, καθάπερ τοὺς ποταμίους κάχληκας, καὶ τὰς ψήφους τὰς αἰγιαλίτιδας· ὁμοίως δὲ καὶ λείους καὶ ἰσομεγέθεις τῇ ὁμοιότητι· καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδεδώκασιν ἀμφότεροι. Πιθανὸς μὲν οὖν παρ' ἀμφοῖν λόγος· ἀνάγκη γὰρ τοὺς οὕτω συνεστῶτας λίθους οὐ καθ' ἑαυτοὺς ἢ ἐξ ὑγροῦ παγέντας μεταβάλλειν, ἀλλ' ἐκ πετρῶν μεγάλων ῥήγματα συνεχῆ λαβουσῶν ἀποκριθῆναι. Τὸ μέντοι δυσαπολόγητον Αἰσχύλος καταμαθὼν ἢ παρ' ἄλλου παραλαβὼν εἰς μῦθον ἐξετόπισε. Φησὶ γοῦν Προμηθεὺς παρ' αὐτῷ καθηγούμενος Ἡρακλεῖ τῶν ὁδῶν τῶν ἀπὸ τοῦ Καυκάσου πρὸς τὰς Ἑσπερίδας

Ἥξεις δὲ etc.

Jam sequuutur versiculi supra positi ; deinde Strabo ita pergit :

Ὥσπερ οὐ κρεῖττον ὄν, φησὶν ὁ Ποσειδώνιος, εἰς αὐτοὺς τοὺς Λίγυας ἐμβάλλειν τοὺς λίθους καὶ καταχῶσαι πάντας, ἢ τοσούτων δεόμενον ποιῆσαι λίθων τὸν Ἡρακλέα. Τὸ μὲν οὖν τοσούτων ἀναγκαῖον ἦν, εἴπερ καὶ πρὸς ὄχλον παμπληθῆ· ὥστε ταύτῃ γε πιθανώτερος ὁ μυθογράφος τοῦ ἀνασκευάζοντος τὸν μῦθον. Ἀλλὰ καὶ τ' ἄλλα πεπρῶσθαι φήσας ὁ ποιητὴς οὐκ ἐᾷ μέμφεσθαι φιλαιτίως. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς περὶ τῆς προνοίας καὶ τῆς εἱμαρμένης λόγοις εὕροι τις ἂν πολλὰ τοιαῦτα τῶν ἀνθρωπίνων καὶ τῶν φύσει γινομένων, ὥστ' ἐπ' αὐτῶν φάναι πολὺ κρεῖττον εἶναι τόδε ἢ τόδε γενέσθαι.

ἥξεις δὲ] Quod ad Προμηθέα λυόμενον pertineant hi versus, satis constat ex his, quæ scribit Hyginus Astronom. Poet. II. 6. " *Æschylus in fabula, quæ inscribitur Prometheus Lyomenos, Herculem ait esse non cum dracone, sed cum Liguribus depugnantem. Dicit enim quo tempore Hercules a Geryone Jovis abduxit, iter fecisse per Ligurum fines, quos conatos ab eo abducere pecus, manus contulisse, et quam plures eorum sagittis confixisse. Sed postquam Herculi tela deficerent multitudine barbarorum et inopia armorum defessum, se ingeniculasse, multis jam vulneribus acceptis. Jovem autem, miser-*

tum filii, curasse ut circa eum magna copia lapidum esset, quibus se Herculem defendisse, et hostes fugasse, itaque Jovem in similitudinem pugnantis inter sidera constituisse; (quod sidus Herculis *ingeniculi* scil. Græci inde *Engonasin* vocarunt. Cic. N. D. II. 42.)

ἥξεις δὲ] Priores tres hujus fragmenti versiculos citavit etiam Dionysius Halic. Antiqq. Rom. I. 41. ubi postquam retulit Herculem Hispania jam subacta cum magno exercitu in Italiam venisse, addit, præter ceteros barbaros Ligurum gentem eum ab Italiæ ingressione prohibere esse conatam. Χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων βαρβάρων, τὸ Λιγύων γένος πολὺ καὶ μάχιμον ἐπὶ ταῖς παρόδοις τῶν Ἀλπίων ὀρῶν ἱδρυμένον, ἀποκωλύειν ὅπλοις τὰς εἰσβολὰς αὐτοῦ τὰς εἰς Ἰταλίαν ἐπιχείρησιν· ἔνθα μέγιστος ἀγὼν τοῖς Ἕλλησιν ἐγένετο, πάντων αὐτοὺς ἐπιλειπόντων ἐν τῇ μάχῃ τῶν βελῶν. Δηλοῖ δὲ τὸν πόλεμον τόνδε τῶν ἀρχαίων ποιητῶν Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ. Πεποίηται γὰρ αὐτῷ ὁ Προμηθεὺς Ἡρακλεῖ τά τε ἄλλα προλέγων ὡς ἕκαστον αὐτῷ τι συμβήσεσθαι ἔμελλε κατὰ τὴν ἐπὶ Γηρυόνην στρατείαν, καὶ δὴ καὶ περὶ τοῦ Λιγυστικοῦ πολέμου, ὡς οὐ ῥᾴδιος ὁ ἀγὼν ἔσται διηγούμενος. Τὰ δὲ ποιήματα ὧδε ἔχει.

Ἥξεις δὲ Λιγύων εἰς ἀτάρβητον στρατὸν
Ἔνθ' οὐ μάχης, εὖ οἶδα, καὶ θοῦρός περ ὢν
Μέμψει: πέπρωται γάρ σε καὶ βέλη λιπεῖν.

Præferenda hic videtur lectio εὖ οἶδα vulgatæ σαφ' οἶδα, et Atticum μέμψει vulgato μέμψῃ.

πέπρωται] *Fato enim decretum est tela tibi hic defore.* Heath.

ἐπεὶ πᾶς χῶρος ἐστὶ μαλθακὸς] Hoc nihil ad intelligendum facilius, siquidem memineris dici hæc Prometheo multo antequam ille campus lapidibus esset completus; tunc πᾶς χῶρος erat μαλθακὸς lapidibusque carebat. Casaub. in Strab. IV. p. 183.

νεφέλην δ' ὑποσχὼν] Ὑπέρσχων mavult Casaub. ad Strab. l. c. Quasi Jupiter, quum vellet lapidibus pluere nubem prius excitasset, quæ Herculem hostium oculis eriperet, et sic Pauw. qui monet etiam νιφάδι pro σὺν νιφάδι positum esse, ellipsi notissima. Contra vero vulgatam tuetur Salmas. Exercitt. Plin. p. 42. locum sic interpungens ac legens :

Νεφέλην δ' ὑποσχὼν νιφάδι στρογγύλων πετρῶν
Ὑπόσκιον θήσει χθόν', οἷς ἔπειτα σὺ
Βαλὼν διώξεις κ. τ. λ.

quem sequitur Heath. locum sic interpretatus : *Nubem vero subtendens cœlo lapidum rotundorum imbre terram adumbrabit. Butler.*

οἷς ἔπειτα — δηώσεις] Οἷς ἔπειτα σὺ βαλὼν quod voluit Salmasius, Pauwio quoque placuit, primum quod voces disruptas non ament Jambi; deinde quod ipsum βαλὼν melius sit, quam συμβαλών. Recte illud quidem, recte quoque δηώσεις retinendum judicavit V. C. quum illud amet sententia, nec respuat versus, quia ῃ

ante ω corripi potest. Nec tamen emendatio Salmasii διώξεις deterior est. Cum Pauwio facit Heath., nisi quod βάλλων maluerit, Σὺ βαλὼν διώσεις a διώθω non displicuit P. Leopardo Emendat. V. 17. *Butler.*

183.

Scholiastes Apollonii Argonaut. IV. 284. Τὸν Ἴστρον φησὶν ἐκ τῶν Ὑπερβορέων καταφέρεσθαι καὶ τῶν Ῥιπαίων ὀρῶν· οὕτω δὲ εἶπεν ἀκολουθῶν Αἰσχύλῳ ἐν λυομένῳ Προμηθεῖ λέγοντι τοῦτο.

184.

Ἔπειτα δ' ἥξεις δῆμον ἐνδικώτατον
Σκυθῶν ἁπάντων, καὶ φιλοξενώτατον
Ἀβίους, ἵν' οὔτ' ἄροτρον οὔτε γαπόνος
Τέμνει δίκελλ' ἄρουραν, ἀλλ' αὐτοσπόροι
Γύαι φέρουσι βίοτον ἄφθονον βροτοῖς.

Dein ie accedes ad populum justissimum
Scytharum omnium et maxime hospitales
Nomades, ubi neque aratrum neque
Ligo proscindit terram, rerum spontanea
Arva proferunt victum uberem mortalibus.

Steph. Byzant. in v. Ἄβιοι. Αἰσχύλος τε Γαβίους φησὶν διὰ τοῦ γ', ἐν λυομένῳ Προμηθεῖ

Ἔπειτα δ' ἥξει δῆμον ἐνδικώτατον
Θνητῶν ἁπάντων καὶ φιλοξενότατον
Γαβίους, ἵν' οὔτ' ἄροτρον οὔτε γατόμος
Τέμνει δίκελλη ἄρουραν ἀλλ' αὐτοσπόροι
Γύαι φέρουσι βίοτον ἄφθονον βροτοῖς.

Recte ἥξεις v. 1. correxit Stanleius pro vulg. ἥξει. Valckenarius ad Theocr. Ἀδωνιαζούσας pro θνητῶν reponendum censuit Σκυθῶν; idem Stephano Byz. fidem abrogat, apud Æschylum Γαβίους pro Homerico Ἀβίους positum esse existimanti. Sed totus viri egregii locus; quo voc. Ἄβιος illustravit, dignus est, qui in eorum præsertim gratiam, quibus ille Valckenarii liber non est ad manus huc transcribatur:

Ἄβιος. Harpocration: Ἄβιος τὸν Ἄβιον Ἀντιφῶν ἐπὶ τοῦ (sic dedit Aldus ex Codd.) πολὺν βίον κεκτημένοι ἔταξεν, ὥσπερ Ὅμηρος Ἄξυλον ὕλην λέγει τὴν πολύξυλον. Hinc illud alii sumpserunt: Hesych. Ἄβιος, πλούσιος, ὡς Ἀντιφῶν ἐν Ἀληθείας α'

sic legendum vel β' probabilis est Maussaci conjectura. Attigit Ti. Hemsterhuisius in Lucian. I. p. 401. Ne altera quidem usitate literæ A postetate "Αβιος a me lectum fuit nisi in isto Luciani loco: utrum spectavit et illam in his Plato de Legg. IX. p. 873. O. ὃς ἂν ἑαυτὸν κτείνῃ—μηδὲ αἰσχύνης τινὸς ἀπόρου καὶ ἀβίου μεταλαχών. An 'Αβίου posuisse videbitur pro ἀβιώτου? "Αβια Hesychius etiam explicat οὐ βιώσιμα. Dici sic potuerunt βρέφη ἠλιτόμηνα *fœtus non vitales*, sed vero ἀβίου lectum illic in libris quamvis fuerit antiquis, ego Platonem, qui sæpe *vitam non vitalem* βίον vocat ἀβίωτον, hic etiam ἀβιώτου scripsisse judico; talem αἰσχύνην parere calamitates censentur, ξυμφοραὶ ἃς ἀβίωτον ζῆν κεκτημένῳ secundum Platonem de Legg. XI. p. 926. Ista Platonis studiosus consideret ex Menexeno T. II. p. 246. ἡμῖν ἐξὸν ζῆν μὴ καλῶς, καλῶς αἱρούμεθα μᾶλλον τελευτᾶν, πρὶν ἡμᾶς τε καὶ τοὺς ἔπειτα εἰς ὀνείδη καταστῆσαι, καὶ πρὶν τοὺς ἡμετέρους πατέρας καὶ πᾶν τὸ πρόσθεν γένος αἰσχῦναι· ἡγούμενοι τῷ τοὺς αὑτοῦ αἰσχύνοντι ἀβίωτον εἶναι. An non ad hæc apte responderet ἄπορος—καὶ ἀβίωτος αἰσχύνη? Si lex artibus obesset promovendis atque hæ tandem funditus perirent, ὁ βίος ὢν καὶ νῦν χαλεπὸς εἰς τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἀβίωτος γίγνοιτ' ἂν τὸ παράπαν· judice Platonis Socrate in Politico, p. 299. qui toties et sæpius vocem adhibuit ab optimis Poëtis usurpatam ἀβίωτος, hunccine crederemus ut lectores fatigaret, ἀβίου scripsisse, quia quingentis minimum annis postquam essent scripta suis in exemplaribus ἀβίου invenisse videntur Grammatici?—Sophistam Antiphontem, de cujus voce agitur in initio hujus adnotationis verbis et nominibus novam sæpe vim indidisse significandi apparebit Harpocrationem conferenti in vocibus 'Αγνεύετε τὴν πόλιν· 'Ανδρεία· 'Απαθῆ· 'Αχαριστεῖν· Δείησις· "Εμβιος, et 'Επαλλάξεις."

"Homerus in plaustris vagantium Scytharum meminit tanquam 'Αβίων, Iliad. ν'. v. 6. Inter diversa vocis interpretamenta non sane miror illam etiam πολυβίων Grammaticis in mentem venisse: πολύβιοι dici poterant, vel μακρόβιοι et πολυετεῖς, vel voce ducta a Βία, πολυδύναμοι. Nihil horum invenietur, ubi tamen permulta dantur a se diversissima, apud *Strabonem* VII. p. 454. sq. vel apud *Stephanum* Byzant. in "Αβιοι vel de Scytharum istorum moribus agentem *Nicolaum* Damasc. in Stobæi Florileg. p. 70. Sed Lexicographis et Scholiastes τὸ ἐπιτατικὸν A hic etiam debuit in mentem venire: Etymologo, p. 3. 22. p. 233. 1. Ad 'Αβίων—ἵν' ᾖ inquit πολυβίων, καὶ πολυετῶν. Eadem sunt in Schol. ad Hom. Aliud etiam præbet Eustath. p. 881. 4. ἢ ὅτι μακρόβιοι κατ' ἐπίτασιν τοῦ A· ἢ πολύβιοι, ὅ ἐστι πολυδύναμοι, ἀνδρεῖοι γάρ. A Strabone quoque dicuntur VII. p. 479. A. δυνάμει πεποιθότες—ἢ ἀμύνασθαι ῥᾳδίως ἐπιόντας, ἢ κωλύσαι τὴν ἔφοδον. Victum atque ad vitam necessaria hi Scythæ secum semper circumvectantes vere a *Nicolao* Stobæi p. 69. dicuntur δυσμαχώτατοι; quippe qui ipsum Darium in fugam conjecerint. Inter tot diversas vocis interpretationes illam miror πολὺν βίον ἐχόντων non incidisse Grammaticis, quam speciose commendare potuerant. Justitiæ piis istis cultoribus, dum per arva cum gregibus suis migrarent rerum ad vitam jucunde transigendam semper fuit affatim; si fruges veterum erant, ut fuerunt, agricolarum solæ divitiæ, ὁ πλοῦτος (Δημήτηρ μὲν Πλοῦτον ἐγείνατο Hesiod. ap. Etymol. p. 677.

Schol. Theocr. in Id. X. 19. *annus fertilis* τὸ πολὺ ἔτος dabat τὸν πολύετον sive πλοῦτον agricultoribus) dici poterant πολὺν βίον ἔχοντες. Ἀβίοις Homericis

Ipsa quoque immunis rastroque intacta, nec ullis
Saucia vomeribus per se dabat omnia tellus
— *etiam fruges tellus inarata ferebat.*

De his Homeri Scythis dici potuerunt, quæ cecinit Cæsar Germanicus, ubi tres Arati versus ex Phænom. III. 113. sic elegantius expressit in Virginis καταστερισμῷ

Ignotique maris cursus, privataque tellus
Grata satis; neque per dubios aridissima ventos
Spes procul amotas fabricata nave petebat
Divitias; fructusque dabat placata colono
Sponte sua tellus.

Sed en testem ex omnibus qui produci possent Homero, seculorum tamen aliquot intervallo proximum *Æschylum;* ex cujus Prometheo soluto versus faciles atque elegantes habet *Stephanus* Byz. in v. Ἄβιοι; quos sic arbitror nomine Σκυθῶν interserto legendos: erant ista Promethei scenici verba a Caucaso Herculi ad Hesperidas iter præmonstrantis:

Ἔπειτα δ' ἥξεις δῆμον ἐνδικώτατον
Σ κ υ θ ῶ ν ἁπάντων, καὶ φιλοξενώτατον,
Γαβίους· ἵν' οὔτ' ἄροτρον, οὔτε γατόμος
Τέμνει δίκελλ' ἄρουραν, ἀλλ' αὐτοσπόροι
Γύαι φέρουσι βίοτον ἄφθονον βροτοῖς.

Homeri Ἀβίους ab Æschylo dictos Γαβίους, Stephano Grammatico narranti fidem adhibuimus; forsan hac etiam in re nimis credulo; potuit enim is visio codicis sui decipi. Cur obsecro Homeri Ἀβίους Γαβίους diceret Æschylus? Alii hoc verum arbitrentur, ἀλλ' οὐκ ἐγώ τις ταχυπειθής· οὐ δῶν. De Γ ex digammate Æolico nato, vocibusque permultis Æolicis, quæ supersunt, præfixo, dici multa possent, quæ hinc alienissima judicarem. Nunc tandem observationem subjiciam, quæ meis his plerisque excitandis occasionem præbuit, quam cum aliis permultis, ex ineditis libellis suis mihi Ruhnkenius subministravit. Hæc sunt in Parisino lex. Sangerm. MS.

"Ἄβιος, ὁ ἀβλαβής, παρὰ τὴν βίαν. οἷον ὁ κρείσσων βίας. Καὶ Ἄβιοι, οἱ Νομάδες, παρ' Ὁμήρῳ, οἷον οἱ τὸν πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν οὐκ ἔχοντες βίον. Ὁ μέντοι Εὐριπίδης ἐπὶ τοῦ δυσβίου ἐχρήσατο τῇ λέξει. Κέχρηνται δὲ αὐτῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐστερημένου τῆς ζωῆς. Ἀλλὰ καὶ πολύβιος κατ' ἐπίτασιν τοῦ Α ἄ β ι ο ς λέγεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Apud Platonem l. c. Scholiastes MS. ἀβίου explicat ἀβλαβοῦς, ἢ ἄνευ βίας." Hactenus Valckenaer.

185.

Hesychius: Εἰσαφάσματα· εἰσπτήματα· ἀπὸ τοῦ εἰσαφιέναι ἢ σπαράγματα. Αἰσχύλος Προμηθεῖ λυομένῳ.

Locus Hesychii explicandus breviter. Εἰσπτήματα recte legitur una voce: εἰσπτήμα *involutus*. Ita quidam exponebant vocem deducentes cum ab εἰσαφιέναι. Inepte. Nam ab εἰσαφιέναι non potest fieri Εἰσάφασμα· ἀφίω, ἄφιμα, ἀφήτωρ habemus; et sic ἀφῆμα habere etiam possumus. Sed unde ita ἀφῆσμα et ἄφασμα? Sine dubio inepti errant, qui vocem ita intellexerunt. Alii exponebant σπαράγματα et hos sequi possumus. Ἅπτω, ἀφὴ, ἀφάω, ἀφάσσω, ἀφάζω εἰσάφασμα. Ἀφάσσω notum est omnibus: ἀφάζω apud Hesychium perspicue est suo loco: Ἀφάζει, ἀναδέχεται, ἀπὸ τῆς ἀφῆς. Contrectationes sunt vel violentæ vel blandæ, inde ἄφασμα pro σπάραγμα, et auget εἰς præfixum, quod intus et ea quæ *sub cute* sunt designare potest. Sic non inepti sunt illi. *Pauw.* Nescio an huc spectet vox *adulat* in fragm. a Cicerone translato. (Supra fr. 179. v. 15.) *Butler.* Immo potius v. εἰσαφάσματα ad aquilæ *dilaniationem* pertinere videtur, quæ hisce versibus a Cicerone expressa est: aduncis *lacerans* unguibus Jovis satelles pastu *dilaniat* fero.

186.

Ἀρειθύσανοι.

Eustathius ad Iliad. ε΄. p. 600. σχίσματα γάρ τινα καὶ θύσανοι ὅθεν ἀρειθύσανοι κατὰ Παυσανίαν, Ἄρεος θύσανοι, οἱονεὶ ἀποσχίσματα παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ.

Locum notavit Pauwius. Vid. Lex. Æschyl. v. Ἀρειθύσανοι.

187.

Ἐχθροῦ πατρός μοι τοῦτο φίλτατον τέκνον.

Hoc fragmentum enotavit Butlerus e Plutarcho in vita Pompeii p. 619. B. Πρὸς δὲ Πομπήϊον ἔοικε τοῦτο παθεῖν ὁ Ῥωμαίων δῆμος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅπερ ὁ Αἰσχύλου Προμηθεὺς πρὸς τὸν Ἡρακλέα, σωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ λέγων

Ἐχθροῦ πατρός μοι τοῦτο φίλτατον τέκνον.

Nempe Herculem dicit e Jovis sibi inimici filiis sibi carissimum esse, fuitque hic versus in exitu fabulæ post aquilam ab Hercule occisam Prometheo jam soluto tributus.

188.

Κυνοκέφαλοι. Στερνόφθαλμοι. Μονόμματοι.

Strabo lib. VII. c. 3. §. 6. ed. Mitscherlich· Οὐ θαυμαστὸν δ' εἶναι (ait Apollodo-

rus) περὶ Ὁμήρου· καὶ γὰρ τοὺς ἔτι νεωτέρους ἐκείνου πολλὰ ἀγνοεῖν, καὶ τερατολογεῖν Ἡσίοδον μὲν Ἡμίκυνας λέγοντα, καὶ Μεγαλοκεφάλους καὶ Πυγμαίους· Ἀλκμᾶνα δὲ Στεγανόποδας· Αἰσχύλον δὲ Κυνοκεφάλους καὶ Στερνοφθάλμους καὶ Μονομμάτους [ἐν τῷ Προμηθεῖ φησι] καὶ ἄλλα μυρία.

Verba ἐν τῷ Προμηθεῖ φησι Heynio auctore ad Apollodor. p. 1105. uncis inclusit Mitscherlichius, ut e glossemate inserta. Neque tamen dubitari potest ista vocabula in Prometheo soluto occurrisse; nimirum in descriptione itineris quod Herculi ad Hesperidas instabat. Vid. Lexicon Æschyleum vv. Κυνοκέφαλοι. Στερνόφθαλμοι. Μονόμματοι.

189.

ἀφ' οὗ δὴ Ῥήγιον κικλήσκεται.

Strab. lib. VI. c. 1. §. 6. Ὠνομάσθη δὲ Ῥήγιον εἴθ', ὥς φησιν Αἰσχύλος, διὰ τὸ συμβὰν πάθος τῇ χώρᾳ ταύτῃ· ἀποῤῥαγῆναι γὰρ ἀπὸ τῆς ἠπείρου τὴν Σικελίαν ὑπὸ σεισμῶν, ἄλλοι τε κἀκεῖνος εἴρηκεν.

ἀφ' οὗ δὴ Ῥήγιον κικλήσκεται.

Hoc fragmentum e Prometheo soluto excerptum arbitror; Hercules enim usque in Siciliam penetravit, Apollodor. Bibl. II. c. 5. eamque itineris partem, ut reliquas Herculi apud Æschylum vaticinatum esse Prometheum credibile est.

190.

Ἀλλ' ἱππάκης βρωτῆρες εὔνομοι Σκύθαι.

Strabo VII. c. 3. §. 7. (p. 307. ed. Casaub.) Καὶ Αἰσχύλος δ' ἐμφαίνει συνηγορῶν τῷ ποιητῇ, φήσαι περὶ τῶν Σκυθῶν

Ἀλλ' ἱππικῆς βοτῆρες εὔνομοι Σκύθαι.

Sic olim edebatur. Recte autem correxerunt e codd. Casaub. et Mitscherlich: ἀλλ' ἱππάκης βρωτῆρες. Ἱππάκη est caseus e lacte equino. Notum est enim, et Strabo paullo ante commemoravit, hos Nomadas esse ζῶντας ἀπὸ θρεμμάτων καὶ γάλακτος καὶ τυροῦ καὶ μάλιστα ἱππείου.

Hisce fragmentis ex Æschyli Prometheo soluto Butlerus adjunxit aliquot veterum scriptorum loca, quæ quamquam non fragmenta Æschyli continent, ad historiam fabulæ Promethei tamen utiliter possunt conferri.

1. Pulcherrimam in templo Jovis Pelusiotæ tabulam, qua Promethei liberationem pictor Evanthes expresserat, describit Achilles Tatius de Clit. et Leucipp. III. c. 8. Locus est lectu dignissimus. Δέδεται μὲν ὁ Προμηθεὺς σιδήρῳ καὶ πέτρᾳ,

ὥπλισται δὲ Ἡρακλῆς τόξῳ καὶ δόρατι. Ὄρνις, ἐς τὴν Προμηθέως γαστέρα τρύφᾳ· ἕστηκε γὰρ αὐτὴν ἀνοίγων, ἤδη μὲν ἀνεῳγμένην, ἀλλὰ τὸ ῥάμφος ἐς τὸ ὄρυγμα κεῖται· καὶ ἔοικεν ἐπορύττειν τὸ τραῦμα καὶ ζητεῖν τὸ ἧπαρ· τὸ δὲ ἐκφαίνεται τοσοῦτον, ὅσον ἀνέῳξεν ὁ γραφεὺς τὴν διώρυχα τοῦ τραύματος. Ἐρείδει δὲ τῷ μηρῷ τῷ τοῦ Προμηθέως τὰς τῶν ὀνύχων ἀκμάς· ὁ δὲ ἀλγῶν πάντη συνέσταλται καὶ τὴν πλευρὰν συνέσπασται, καὶ τὸν μηρὸν ἐγείρει καθ' αὐτοῦ· εἰς γὰρ τὸ ἧπαρ συνάγει τὸν ὄρνιν. Ὁ δὲ ἕτερος αὐτῷ τοῖν ποδοῖν τὸν σπασμὸν ὄρθιον ἀντιτείνει κάτω καὶ εἰς τοὺς δακτύλους ἀποξύνεται. Τὸ δὲ ἄλλο σχῆμα δείκνυσι τὸν πόνον. Κεκύρτωται τὰς ὀφρῦς, συνέσταλται τὸ χεῖλος, φαίνει τοὺς ὀδόντας. Ἠλέησας ἂν ὡς ἀλγοῦσαν τὴν γραφήν. Ἀναφέρει δὲ λυπουμένῳ Ἡρακλῆς. Ἕστηκε γὰρ τοξεύων τοῦ Προμηθέως τὸν δήμιον. Ἐνήρμοσται τῷ τόξῳ βέλος· τῇ λαιᾷ προβέβληται τὸ κέρας ὠθῶν· ἐπὶ μαζὸν ἕλκει τὴν δεξιὰν, ἕλκων τὸ νεῦρον κεκύρτωται κατόπιν τὸν ἀγκῶνα. Πάντα οὖν ὁμοῦ πτύσσεται τὸ τόξον, τὸ νεῦρον, τὸ βέλος. Ἡ δεξιὰ συνάγεται μὲν ὑπὸ τοῦ νεύρου τὸ τόξον· διπλοῦται γὰρ ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸ νεῦρον, κλίνεται δὲ ἐπὶ μαζὸν ἡ χείρ. Ὁ δὲ Προμηθεὺς μεστός ἐστιν ἐλπίδος ἅμα καὶ φόβου, πῇ μὲν γὰρ εἰς τὸ ἕλκος, πῇ δὲ εἰς τὸν Ἡρακλέα βλέπει· καὶ θέλει μὲν αὐτὸς ὅλοις τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, ἕλκει δὲ τὸ ἥμισυ τοῦ βλέμματος ὁ πόνος.

Deinde Butlerus notavit, ludorum in honorem Promethei meminisse Isæum in orat. super Apollodoro sub finem.

Stanleius vero animadvertit Athenæum Deipnos. XV. 4. docere coronas capiti impositas in honorem Promethei fuisse.

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ.

191.

Δίπολοι.

Hesychius: Δίπολοι, διπλαῖ. Αἰσχύλος Προπομποῖς. Est autem δίπολος dictum de agro iterato.

ΠΡΩΤΕΥΣ.

192.

Σιτουμένην δύστηνον ἀθλίαν, φάβα
Μέσην τὰ πλευρὰ πρὸς πτύοις πεπληγμένην.

Athenæus lib. IX. c. 50. ubi de diversis columbarum speciebus agitur, Aristotelem negat in historia animalium mentionem fecisse τῆς φαβὸς, quam tamen Æschylus ἐν Πρωτεῖ σατυρικῷ hisce versibus commemoraverit, qui vulgo sic legebantur:

Σιτουμένην δύστανον ἀθλίαν φάϐα
Μέσακτα πλευρὰ προσπτύοις πεπλεγμένην

Casaubonus ad h. l. "Pendet, inquit sententia ex præcedentibus apud poëtam. Sed posterior versus ita scribendus:

Μέσαν τὰ πλευρὰ πρὸς πτύοις πεπλεγμένην.

Citantur hæc e Proteo Æschylea fabula. Ea fuit fabula Satyrica ut cognovimus ex Hesychio in Ἐάσω, adda eandem in Ἄμαλα: Tamen in membranis hic invenimus: Αἰσχύλου ἐν τῷ τραγικῷ Πρωτεῖ."

Schweighæuserus V. C. ad eundem Athenæi locum hæc adnotavit: "Eandem vocem, quæ deerat editis, suppeditavit nobis vetus codex A. Unde colligere licet, duo fuisse Æschyli dramata eodem titulo *Proteus;* alterum *tragicum, satyricum* alterum. Ac fortasse, quod subinde titulo dramatis alicujus diserte notam istam adjectam legimus, fuisse *satyricum drama*, id ea causa factum, quod exstaret etiam eodem titulo tragœdia cum satyrico dramate non confundenda. Temere Dalecampius in versione posuit: *Æschylus in Prometheo.* Jam in priore versu pro dorico δύστανον recte δύστηνον dedit cod. A. In Epitome deest totum poëtæ hujus testimonium. In posteriore versu nil ab editis discrepant membranæ. Recte vero haud dubie verbum προσπτύοις, quod alienum ab hoc loco erat, in duas voces πρὸς πτύοις partiendum monuit Casaubonus. At cur vocabulum μεσάκτα in μέσαν τὰ mutatum idem vir doctus voluerit, si quid video, nulla causa erat. Μέσακτα πλευρὰ, ni prorsus fallor, valet μέσα ἀκτὰ, id est, *media fracta*, vel in *medio fracta;* ab ἄγνυμι, *frango.* Sed ex eodem vocabulo sit probabile deinde πεπληγμένην scriptum oportuisse id est *percussam, vulneratam*, non πεπλεγμένην quod valet *irretitam,* quemadmodum Dalecampius vertit *mediis lateribus irretitam obvolvas.*"

Equidem in lectione μέσην τὰ πλευρὰ Casaubono, in πεπληγμένην Schweighæusero assentior. Sensus est palumbem, quæ φὰψ dicitur, quum in horreo quodam, s. area frumenta ventilarentur, σιτουμένην *pabuli appetentem* πρὸς πτύοις *quum ad ventilabra accessisset, mediam inter latera miseram esse percussam.*

Pauwius μέσακτα et προσπτύοις, et πεπλεγμένην retinens fragmentum sic latine vertebat: *Aspuus infelicem et miseram phaba, irretitam latera in medio fracta, dum cibum quærit.* Bothius conjecit legendum:

Σῖτον μὲν οὖν δύστηνον, ἀθλίαν φάβα
Μεσάτια πλεῦρα προσπτύοις πεπλεγμένην

sic latine scil. interpretatus: *Cibum quidem infelicem, miseram phaba per media latera percussam spreveris.*

Villebrune h. l. gallice sic vertit: *un malheureux phabs cherchant à manger et enlacé par le milieu du corps près des vans,* quod a nostra, quam sequimur, ratione proprius abest.

193.

Ἄελπτοι.

Hesychius: Ἄιλπτοι, δεινοὶ καὶ ἄαπτοι. Αἰσχύλος Πρωτεῖ.

Ad h. l. Küsterus "ἄαπτοι non est, inquit interpretatio τοῦ Ἄιλπτοι sed diversa vocis ejus lectio. Indicare enim vult Hesychius, in loco illo Æschyli pro ἄιλπτοι quosdam legere ἄαπτοι: quod minime mirabitur, qui consideraverit, quam exiguum inter duas illas voces sit scripturæ discrimen. Nam ex ΑΑΠΤΟΙ, mutato secundo Α in Λ (quarum literarum permutatio est frequentissima) ΑΛΠΤΟΙ et inserto Ε, ΑΕΛΠΤΟΙ factum. Significatio autem δεινὸς voci ἄαπτος optime convenit, ut discere licet ex illis, quæ Suid. Etymol. et Eustath. de voce illa tradunt. Nam teste Eustathio Aristarchus χεῖρας ἀάπτους apud Homerum interpretabatur δεινὰς καὶ ἀπτοήτους. Sic Hesychius: Ἀάπτους, ἀπροσπελάστους, ὧν οὐ δύναταί τις ἅψασθαι ἢ ἀπτοήτους. Præterea sciendum est, apud Homerum pro χεῖρας ἀάπτους, Aristophanem Grammaticum scripsisse χεῖρας ἀέπτους, quasi δυσπαρακολουθήτους, ab α privativo et ἕπεσθαι, teste eodem Eustathio. Ex hac igitur lectione ἀέπτους, (quæ sine dubio in plures codd. Homeri transierat) facile fieri potuit ἀέλπτους, una tantum litera addita. Neque mirum significationem δεινὸς, quæ lectioni primitivæ ἄαπτος proprie conveniebat, postea etiam communicatam fuisse cum variis lectionibus inde ortis ἄεπτος, et ἀέλπτος." Hactenus Küsterus. Cf. Hermanni V. C. adnotationem ad Orphica v. 940. Hesychius glossemate proxime præcedente: Ἄιλπτον, ἀνέλπιστον, ἀπροσδόκητον, δεινὸν, αἰφνίδιον.

194.

Ἄμαλα.

Hesychius: Ἄμαλα, τὴν ναῦν, ἀπὸ τοῦ ἀμᾶν τὴν ἅλα. Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ. Ἄμαλα a nominativo ἄμαλς deducit Pauw., et pro Ἀμάδα apud Etymolog. in voce Ἀμάδιος ἄμαλα reponendum censet. Locum Etymologici: Ἀμάδιος· ἀμάδα τὴν ναῦν Αἰσχύλος, ἐπιῤῥηματικῶς, ἅμα τῷ προσελθεῖν. Ἀπὸ τοῦ ἅμα ἀμάδιος παράγωγον, διὰ τοῦ διός· καὶ πολὺς ὁ τοιοῦτος χαρακτήρ· sic emendans Ἄμαλα τὴν ναῦν Αἰσχύλος. Deinde: Ἀμάδιος ἐπιῤῥηματικῶς etc.

195.

Ἐπάσω.

Hesychius: Ἐπάσω, ἱκτήσω. Αἰσχύλος Πρωτεῖ Σατυρικῷ Ἐπάσω a πάομαι in Aor. med. *Butler.*

ΣΑΛΑΜΙΝΙΑΙ.

196.

Ἔκλογον.

Hesychius: Ἔκλογον, διήγησιν. Αἰσχύλος Σαλαμινίαις.

197.

Κανδύλας.

Hesychius: Κανθύλας, τὰς ἀνοιδήσεις. Αἰσχύλος Σαλαμινίαις.

198.

Ἀναῤῥοιβδοῖ.

Ἀναροιβδοῖ, ἀναῤῥοφεῖ. Αἰσχύλος Σαλαμῖνι. (Meursius Σαλαμινίαις) ἀντὶ τοῦ διαπνεῖ. Ad h. l. Hesychii Fungerus: lege ἀναῤῥοιβδεῖ. Atque hinc ἀναῤῥοίβδησις *aquarum vorago*, quam Lucretius his verbis graphice expressit VI. 694.

Præterea parte ex magna mare montis ad ejus
Radices frangit fluctus æstusque resorbet.

199.

Ἀνήρης.

Hesychius: Ἀνήρης· ἀνδρώδης. Αἰσχύλος Σαλαμῖνι. Recte Meursius Σαλαμινίαις.

200.

Ἐμοὶ γένοιτο φᾶρος ἶσον οὐρανῷ.

Hoc fragmento nos locupletavit Herodiani liber MS. περὶ διχρόνων apud Brunck. in Lex. Sophocl. voce Φᾶρος, ubi legitur Ἀναλογώτερόν ἐστι τοῦ ἐκτείνοντος τὸ α, ὡς παρὰ Αἰσχύλῳ ἐν Σαλαμινίαις.

Ἐμοὶ γένοιτο φᾶρος· ἶσον οὐρανῷ

quem locum tamen corruptum judicat Porsonus ad Eurip. Orest. v. 9. *Butler.* Nimirum Porsonus monuerat Etymologum observasse primam in ἴσος apud tragicos et comicos semper corripi; idque de simplici ἴσος fere verum esse dixerat.

Inde videtur in hoc fragmento, ubi prima in ἴσον producitur, corruptelam in hoc ipso vocabulo quæsivisse. Vid. Lex. Æschyleum v. Φᾶρος.

ΣΕΜΕΛΗ, Ἡ ὙΔΡΟΦΟΡΟΙ.

201.

Ἀνταῖα.

Hesychius: Ἀνταῖα, ἐναντία, Ἱκέσιος. Αἰσχύλος Σεμέλῃ.

202.

Ἄστερκτα.

Hesychius: Ἄστερκτα· τὰ οὐ δυνάμενα κατασχεθῆναι. Αἰσχύλος Σεμέλῃ. Küsterus post alios legendum censet Ἄστεκτα. Hesychius alibi Ἄστεκτος ἀφόρητος, ἀβάστακτος. Zonaræ lexicon: Ἄστεκτος, ἀνυπομόνητος.

203.

Ἀμφίδρομος.

Idem: Ἀμφίδρομος. Αἰσχύλος Σεμέλῃ ἔπλασε δαίμονα καινὸν περὶ τὰ ἀμφιδρόμια, ὡς εἰ ἔλεγε, τὸν γενέθλιον.

204.

Ad Semelen Æschyli pertinere videtur, quod refert Schol. Apollon. Rhod. I. 636. Θύασιν ὠμοβόροις Μαίνασιν. Ἔνθεν καὶ τὴν Σεμέλην Θυώνην καλοῦσιν ἐπειδὴ Αἰσχύλος ἔγκυον αὐτὴν παρεισήγαγεν οὖσαν καὶ ἐνθεαζομένην· ὁμοίως δὲ τὰς ἐφαπτομένας τῆς γαστρὸς αὐτῆς ἐνθεαζομένας.

205.

Ζεὺς ὃς κατέκτα τοῦτον.

Scholiastes Venet. ad Iliad. δ'. v. 319. ed. Villoison p. 120. Αἰσχύλος—ἐν Σεμέλῃ ἢ ὑδροφόροις Ζεὺς ὃς κατέκτα τοῦτον.

ΣΙΣΥΦΟΣ.

206.

Καὶ νίπτρα δὴ χρὴ θεοφόρων ποδῶν φέρειν
Λεοντοβάμων ποῦ σκάφη χαλκήλατος.

Lavacra sane ferre oportet divinis pedibus
Ubi scapha est æneo leoni insistens.

Pollux X. 22. de vasculis, quibus pedes lavabant veteres agens "Ἔξεστι δὲ inquit, *καὶ σκάφην ὀνομάσαι κατ' Αἰσχύλον ποῦ σκάφην εἰπόντα ἐν Σισύφῳ*

Καὶ νίπτρα δὴ χρὴ etc.

Post *φέρειν* plene distinguit Jungermannus ad Pollucem proximum versum interrogative legens, probante Pauwio, qui quærit an forte hoc drama fuerit satyricum, cui titulus *Σίσυφος δραπέτης*, quod præter titulum suadere videtur color fragmenti, quod sequitur ex Æliano.

207.

Ἰδοὺ ςαθμοῦχος ἐκκαλήλλων φῶς ἀθρεῖ.

Ecce hospes scintillantem lucernam colligit.

Pollux X. 23. *Περὶ οἰκοδεσπότου. Παίζων δὲ καὶ σταθμοῦχον αὐτὸν εἰ ἐθέλεις καλεῖν. Ὁ δὲ δεινὸς ὢν εἰς ὀνομάτων χρῆσιν λαμβάνει τὸ τοῦ ῥήματος ὡς οὐκ ἂν εἴη δόκιμον, οὐδὲ σὺ μὲν αὐτὸ πάντῃ δόκιμον νομίζοις, οὐ μέντοι οὐδὲ παντελῶς ἀδόκιμον. Ὅτι δέ ἐστιν εὑρημένον, εἰγνωρίζοις, φιλότιμος εἶναι δόξεις. Εἴρηται τοίνυν Αἰσχύλου Σισύφῳ*

Ἰδοὺ σταθμοῦχος ἐκκατήλλων φῶς ἀθρεῖ.

Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Ὀλβίμῳ φησιν, ἂν κελεύῃ σταθμοῦχος· ἢ σταθμοῦχος ἔστι τις; ἀποπνίζεις δὲ μὲ καινὴν πρὸς σὲ διάλεκτον λαλῶν, εἰ τέτακτο μοι στεγάρχων. In Edit. Pollucis Hemsterhusiana editur:

Σὺ δ' ὁ σταθμοῦχος εὖ κατιλλώψας ἄθρει

quod Pauwio non displicet. Idem tamen mox legendum proponit

Ἰδοῦ σταθμοῦχος ἐγκατίλλων φῶς ἀθρεῖ

quam lectionem omni sensu carere affirmat Heathius, emendatione Tib. Hemsterhusii contentus, quam sic interpretatur: *Tu vero paterfamilias, apte adductis oculorum palpebris aspice sodes.—Butler.*

208.

Ἀλλ' ἀρουραῖός τις ἐστι σμίνθος ὡς ὑπερφυής.

Verum agrestis est mus grandisque præter modum.

Æelianus Hist. An. XII. 22. postquam tradiderat mures adorasse eos qui Amaxitum Troadis oppidum incoluerint, atque inde Apollinem, qui apud eos maxima religione colebatur, Sminthium fuisse dictum, subdit: *καὶ οἱ τὸν Ἀμαξιτὸν δὲ τῆς Τρωάδος κατοικοῦντες, μῦς σέβουσιν· ἔνθεν τοι τὸν Ἀπόλλω τὸν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον Σμίνθιον καλοῦσι· ἔτι γὰρ καὶ τοὺς Αἰολίας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν Σμίνθον· ὥσπερεῖ Αἰσχύλος ἐν Σισύφῳ·*

Ἀλλ' ἀρουραῖός ἐστι Σμίνθιος ὡς ὑπερφυής.

Pauwius h. v. ad trochaicum metrum sic revocavit:

Ἀλλ' ἀρουραῖός τις ἐστι σμίνθιος ὡς δ' ὑπερφυής.

Stanleius vero metrum sic ordinaverat:

Ἀλλ' ἀρουραῖός ἐστι Σμίνθιος τις ὡς
Ὑπερφυής.

Gronovius vero ad Ælianum versus ita concinnandos et legendos censuit:

ἀλλ' ἀρουραῖος
Τίς ἐστι σμίνθος, ὡς δ' ὑπερφυής.

In quo lectio quidem *σμίνθος* nobis placet, metrum vero ex Pauwii sententia ordinandum videtur. Gronovius præterea recte vidit in loco Æliani paullo ante legendum esse *τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθον*, pro vulg. *σμίνθιον*, comparato Clementis Alex. loco *λόγῳ προτρεπτ.* p. 25. ed. Paris. *Πολέμιον δὲ τοὺς ἀμφὶ Τρωάδα κατοικοῦντας ἱστορεῖ τοὺς ἐπιχωρίους μῦς, οὓς σμίνθους καλοῦσι, θρησκεύειν, ὅτι τὰς νεύρας τῶν πολεμίων διέτρωγον τῶν τόξων.*

209.

Δίοπος.

Erotianus: *Διόπῳ, τῷ τῆς νηὸς ἐπιμελητῇ, παρὰ τὸ διοπτεύειν. Ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις, κειμένη καὶ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ἀττικαῖς λέξεσι, καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Σισύφῳ.*

210.

Ἀμβῶνες.

Hesychius: *Ἀμβῶνες· αἱ προσαναβάσεις τῶν ὀρῶν. Αἰσχύλος Κερκύωνι καὶ Σισύφῳ.*

Junge Erotian. in Ἄμβην p. 8. καὶ γὰρ Ῥόδιοι ἀμβῶνας καλοῦσι τὰς ὀφρυώδεις τῶν ὀρῶν ἀναβάσεις. Μέμνηται τῆς λέξεως καὶ Αἰσχύλος καὶ Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς Ἀττικαῖς λέξεσι.—*Butler.*

Etymol. Magnum: Ἄμβων, κυρίως τὸ χεῖλος τῆς λοπάδος, παρὰ τὸ ἐν ἀναβάσει εἶναι· οἷον· πολλῶν ἤδη λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείξας; λέγονται δὲ καὶ οἱ ὀρεινοὶ καὶ ὑψηλοὶ τόποι· οἷον — ἐπ' οὔρεος ἀμβώνεσσι etc.

Zonaras in lex. p. 142. Ἄμβων· ὁ ὑψηλὸς τόπος· παρὰ τὸ βῶ, βῶν καὶ ἀνάβων, κατὰ συγκοπὴν ἄμβων. Κυρίως δὲ ἄμβων τὸ χεῖλος τῆς λοπάδος παρὰ τὸ ἐν ἀναβάσει εἶναι. Οἷον· πολλῶν ἤδη λοπάδων τοὺς ἄμβωνας παρειλείξειας. (Corrigendum περιλείξας). Ceterum fortasse hæc ipsa verba: πολλῶν ἤδη λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείξας ex Æschyli Sisypho deprompta sunt.

211.

Etymologicon Gudianum p. 321. Κίκυς, ἡ δύναμις Ἀπολλόδωρος ἰκμὰς — — Καὶ Αἰσχύλος ἐν Σισύφῳ· καὶ θανόντων εἰσὶν οὐκ ἐνεστιγμάσει τά σοι δ' οὐκ ἔνεστι κίκις οὐδ' αἱμόῤῥυτοι φλέβες· θανόντων φησὶν ἀψύχοις. "Schneiderus V. Cl. in Fragm. Pind. p. 106. legendum putat καὶ θανόντων οἷσιν οὐκ ἔνεστι φθέγμα. Optime ad sensum. Hymn. Homer. in Vener. v. 238.

Τοῦ δή τοι φωνὴ ῥεῖ ἄσπετος οὐδ' ἔτι κίκυς
Ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.

Propius tamen nos ad literatum ductus: καὶ θανόντων οἷσιν οὐκ ἔνεστ' ἴγμα σκεπάστη δ' οὐκ ἔνεστι κίκυς. *Mortui quibus neque vox, neque munita septaque omni ex parte vis inest.* Ἰγμὴ, βοή. Hesychius." Ita Jacobsius V. C. in animadversionibus bonæ frugis plenissimis ad Euripidem p. 187.

ΣΙΣΥΦΟΣ ΠΕΤΡΟΚΥΛΙΣΤΗΣ.

212.

Θώψεις.

Hesychius: Θώψεις, θωπεύσεις. Αἰσχύλος Σισύφῳ πετροκυλιστῇ. Sic recte Meursius correxit. Vulgo corrupte Σισύφῳ πέτρᾳ κυλισθείς.

213.

Eustratius in Aristot. Eth. III. 1. Δοκεῖ γὰρ Αἰσχύλος λέγειν μυστικά τινα ἐν τε ταῖς Τοξότισι καὶ Ἱερείαις καὶ ἐν Σισύφῳ πετροκυλιστῇ.

ΣΦΙΓΞ.

214.

Τῷ δὲ ξένῳ γε ϛέφανον ἀρχαῖον ϛέφος
Δεσμῶν ἄριϛος, ἐκ Προμηθέως λόγον.

Hospiti corona antiquum redimiculum
Vinculorum optimum in gratiam Promethei.

Pro στέφανον Grotius στέφανος. Tribus modis hæc tentat Pauw.

A. Τῷ δὲ ξένῳ γε στέφανος. B. Ἀρχαῖος· στέφος
Δεσμῶν ἄριστον ἐκ Προμηθέως λόγου.

vel absque dialogo :

Τῷ δὲ ξένῳ γε στέφανος ἀρχαῖος· στέφος
Δεσμῶν ἄριστος ἐκ Προμηθέως λόγου.

Et ad λόγου subaudit ἱεροῦ ad λόγους ἱεροὺς alludens. Sed nihil mutandum præter ἄριστος in ἄριστον. *Butler.*

In editione Butleri tertia Pauwii conjectura omissa est, qua sic legi posse autumabat :

Τῷ δὲ ξένῳ σχὲς στέφανον ἀρχαῖον στέφος
Δεσμῶν ἄριστον ἐκ Προμηθέως λόγου.

215.

Σφίγγα δυσαμερίαν
Πρύτανιν κύνα πέμπει.

Hi versus occurrunt apud Aristophanem in Ranis v. 1320. ubi eos Euripides una cum aliis Æschylo exprobrat Schol. ad h. l. ea sic interpretatur : τὴν ἐπὶ κακῷ χρόνῳ Θηβαίοις φανεῖσαν, πάροχον θανάτου. Ταῦτα δὲ ἐκ Σφιγγὸς Αἰσχύλου.

216.

Κνοῦς.

Hesychius : Κνοῦς, ὁ ἐκ τοῦ ἄξονος ἦχος. Λέγεται δὲ καὶ Κνόη. Καὶ ὁ τῶν ποδῶν ψόφος, ὡς Αἰσχύλος Σφιγγί. Τινές τε φασιν, Κνοῦν μὲν ἦχον, Κνόην δὲ μέρος τοῦ ἄξονος ἢ χοίνικος.

ΤΗΛΕΦΟΣ.

217.

—ἁπλοῦς οἶμος εἰς ᾅδου φέρει.

Simplex via ducit ad inferos.

Clemens Alex. Strom. VI. p. 359. (492. ed. Sylburg.) Οὐκ ἔστιν οὖν κατὰ τὸν Αἰσχύλον Τήλεφον νοεῖν ἁ π λ ῆ ν οἶ μ ο ν ε ἰ ς ᾅ δ ο υ φ έ ρ ε ι ν·

ὁδοὶ δὲ πολλαὶ καὶ ἀπάγουσαι ἁμαρτίας.

Dionysius Halic. Artis rhetor. cap. 5. ubi de variis eos, qui mortuum lugent consolandi modis agit : Ἐπὶ δὲ τοῖς καθ' ἕκαστον, inquit, καὶ ἀπὸ τῶν ἡλικιῶν πολλὰς ἀφορμὰς παρέξει ὁ λόγος· εἰς παραμυθίαν· εἰ μέν τις ἄφνω τελευτήσειε καὶ ἀλύπως, ὅτι μακαρίως αὐτῷ ἡ τελευτὴ συνηνέχθη· εἰ δέ τις νόσῳ καὶ πολὺν χρόνον νοσήσαι, ὅτι γενναίως ἐκαρτέρησεν ἐν τῇ νόσῳ· ἢ εἴ τις ἐν πολέμῳ, ὅτι ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνιζόμενος· ἢ εἴ τις ἐν πρεσβείᾳ, ὅτι ὑπὲρ τῆς πόλεως· κἂν ᾖ ἐν ἀποδημίᾳ, ὅτι οὐδὲν διενήνοχε. "Μ ί α γ ὰ ρ κ α ὶ ἡ α ὐ τ ὴ ο ἶ μ ο ς, κατὰ τὸν Αἰσχύλον, ε ἰ ς ᾅ δ ο υ φ έ ρ ο υ σ α."

218.

Ἀ μ φ ι δ ε ξ ί ο ι ς χ ε ρ σ ί.

Hesychius. Ἀμφιδεξίοις χερσί· ταῖς τῶν τοξοτῶν. Διὰ τὸ ἑκατέραν χεῖραν ἐνεργεῖν ἐν τῷ τοξεύειν. Αἰσχύλος Τηλέφῳ.

ΤΟΞΟΤΙΔΕΣ.

219.

Κάτω γὰρ ἁγναῖς παρθένοις γαμηλίων
Λέκτρων ἀγεύστοις, βλεμμάτων ῥέπει βολή.

--- --- ---

Νέας γυναικὸς οὔ με μὴ λαθῇ φλέγων
Ὀφθαλμὸς, ἥτις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη.
Ἔχω δὲ τούτων θυμὸν ἱππογνώμονα.

Hos versiculos quos a Toupio sic emendatos posuimus servavit Antigonus Carystius Hist. mirab. p. 94. sed partim valde corruptos. Φαίνεται δὲ καὶ Αἰσχύλος ἱστορικῶς τὸ τοιοῦτον πως εἰρηκέναι πρὸς τὰς παρθένους ἐν ταῖς Τοξότισι

"Αδων ταῖς ἀγναῖς παρθένοις γαμηλίων
Λέκτρων ἄπτει μὴ βλημμάτων ῥιπιβούλη.

Καὶ διαλιπὼν προσέθηκεν

— — — οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων
'Οφθαλμὸς, ἥτις ἀνδρὸς ἦ γεγευμένη.
"Εχων δὲ τούτων θυμὸν ἱπποογνώμονα.

Salmasius in Exercitatt. Plinian p. 669. "Græcis, inquit γνώμων id omne dicitur, cujus indicio aliquid cognoscitur. Sic γνώμων illis est, quæ Latinis norma, qua probantur anguli. Dens in equis, qui eorum ætatem indicat γνώμων appellatur. Inde ἀγνώμονες et λιπογνώμονες equi, quorum ætas ex dentibus amplius cognosci non potest. Hinc θυμὸς ἱπποογνώμων Æschylo ὁ κριτικὸς καὶ γνωστικὸς, metaphora ab illo dente, τῆς ἡλικίας τῶν ἵππων γνωριστικῷ. Hi versus ejus sic leguntur apud Antigonum Carystium c. 127. ex fabula Τοξότισι

οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων
'Οφθαλμὸς, ἥτις ἀνδρὸς ἦ γεγευμένη
"Εχω δὲ τούτων θυμὸν ἱπποογνώμονα.

Ultimus versus ita scribendus est. Ait ille nescio quis apud Æschylum, intactas virgines, quæ primos toros passæ sint, dignoscere se probe scire; virginum quippe oculos modestia dejici pæne immobiles. Sic autem emendandi sunt versus, qui in Antigono depravatissimi habentur

"Αδην γὰρ ἀγναῖς παρθένοις γαμηλίων
Λέκτρων, ἀτρέπτη βλεμμάτων ῥέπει βολή.

At ejus puellæ quæ de viro gustaverit:

— οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων
'Οφθαλμὸς —

oculos vibrantes et flagrantes indicium ejus rei facere significat. Subjicit

ἔχω δὲ τούτων θυμὸν ἱπποογνώμονα.

Ut γνώμων in equis ætatem eorum prodit, sic etiam signa sunt, quibus virgines et nuptæ discernuntur, ea in oculis sita esse. Horum igitur se habere jactat θυμὸν ἱπποογνώμονα, metaphora inde sumpta. At ipse Antigonus ab equarum libidine translationem illam deducit. Τῶν δὲ θηλέων, inquit, ζώων ῥοπικώτερόν, φησιν εἶναι πρὸς τὴν συνουσίαν, ἵππον καὶ ἱππομανίαν ἰσχυρῶς. Ita scribi debet; male est ineditis τροπικώτερον. Sequitur ὅθεν καὶ πρὸς τὴν βλασφημίαν μεταφέρεσθαι καὶ τὰς πρὸς τὰ ἀφροδίσια κεκινημένας ὀνειδίζεσθαι. Hæc habet ab Aristotele ex VI. 18. de hist. animal. αἱ μὲν οὖν ἵπποι αἱ θήλειαι ἱππομανοῦσιν· ὅθεν καὶ ἐπὶ τῇ βλασφημίᾳ τὸ

ὄνομα αὐτῶν ἐπιφέρουσιν ἀπὸ μόνου τῶν ζώων ἐπὶ τῶν ἀκολάστων περὶ τὸ ἀφροδισιάζεσθαι. Sane πώλους hujusmodi mulieres ἀκολάστους καὶ ἀνδρομανούσας vocabant. Hesychius: Πῶλος, ἑταῖρα, ipse explicat, quasi πώλους Ἀφροδίτης dictas aut νέας. Sed ab equarum libidine ita vocatas innuit Aristoteles. Subjicit Antigonus φαίνεται δὲ καὶ Αἰσχύλος ἱστορικῶς τὸ τοιοῦτον οὕτω πως εἰρηκέναι πρὸς τὰς παρθένους ἐν ταῖς Τοξότισιν. Deinde sequuntur versus supra allati οὔ με μὴ λάθῃ etc. Igitur ab ἱππομανίᾳ equarum θυμὸν ἱππογνώμονα dixisse Æschylum putat, quo sensu sic etiam vertit doctus Interpres

Hac arte gnarus ipse equas dijudico.

Sed fallitur uterque; a dentibus equorum, ut diximus, hoc translatum est. Nam θυμὸς ille ἱππογνώμων de virginibus etiam castis et intactis judicat, quomodo internoscendæ sint a puellis virginitatis imminutæ. Hesychius: Γνῶμα τὸν βαλλόμενον ὀδόντα δι' οὗ τὰς ἡλικίας ἐγνώριζον τῶν τετραπόδων, καὶ ὁ κατηρτυκὼς ἤδη, λειπογνώμων· λέγεται δὲ καὶ γνῶσις. Vocat τὸ γνῶμα quod Polluci est ὁ γνώμων. Inde ἄβολοι πῶλοι, qui nondum illum dentem ejecerunt, et δευτεροπόλοι." Hactenus Salmasius, cui Stanleius assentitur.

Pauwius vero versus priores sic corrigendos esse censebat:

Ἄδων τάδ' ἁγναῖς παρθένοις γαμηλίων
Λέκτρων, ἄνειμι βλεμμάτων γ' ἐπήβολος·

h. e. ut Heathius interpretatur. *Hæc canens virginibus a toro nuptiali puris, abeo, ut illæ me intuerentur adeptus, aut quid eorum aspectu significetur callens.* Valckenario ad Phœniss. v. 953. ita legendum videbatur:

Γάμων γὰρ ἁγναῖς παρθένοις γαμηλίων
Λεκτρῶν ἀπειθὴς βλεμμάτων ῥέπει βολή.

Puris enim virginibus, nuptialem torum adversata declinatur oculorum acies.

Heathius vero ita corrigendum opinabatur:

Αἰδὼς γὰρ ἁγναῖς παρθένοις, γαμηλίων
Λέκτρων ἀπείροις, βλεμμάτων πρέπει βολῇ.

Pudor enim apud puras virgines nuptialis tori inexpertas oculorum intuitu manifeste se prodit. Sed omnes has virorum doctorum conjecturas vicit Jo. Toupii ingenium qui Emendd. in Suid. Tom. iii. p. 135. sic hos versus emendavit:

Κάτω γὰρ ἁγναῖς παρθένοις γαμηλίων
Λέκτρων ἀγεύστοις, βλεμμάτων ῥέπει βολή.

— — — —

Νέας γυναικὸς οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων
Ὀφθαλμὸς, ἥτις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη.
Ἔχω δὲ τούτων θυμὸν ἱππογνώμονα.

Ita, inquit, scribendus iste locus quem imperitissime tractarunt medici primarii, et inprimis vir doctissimus ad Euripidis Phœnissas. Recte autem emendavimus Κάτω γὰρ ῥέπει, *deorsum vergit*, quod virginalis verecundiæ est. Κάτω ὁρᾶν vocat Ælianus Var. Hist. XII. 1—quod perinde est. Confer nos in Epist. Crit. p. 489. Quid quod ita locutus est Synesius de Insomn. p. 142. Ῥεψάσης μὲν κάτω ψυχῆς ἔλεγεν ὁ λόγος, ὅτι ἐβαρύνθη τε καὶ ἴδυ, μέχρις ἐγκύρσῃ τῷ μελαναυγεῖ καὶ ἀμφικνεφεῖ χώρῳ. Ita et Plutarchus de Orac. defect. Vol. ii. p. 411. τοῦ δὲ Κλεμβρότου σιωπῶντος καὶ κάτω βλέποντος. Deinde tertium versiculum nos optime supplevimus ex Plutarcho in Amator. p. 767. quod et sensus loci desiderabat." Hactenus Toupius. Ceterum Plutarchus partem horum versiculorum citat in libello πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτοῦ προκόπτοντες ἐπ' ἀρετῇ (Tom. vii. ed. Hutten. p. 258.) Νέας μὲν γὰρ γυναικὸς, (ὥς Αἰσχύλος φησὶν) οὐ λανθάνει φλέγων ὀφθαλμὸς ἥτις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη. Et in Amatorio c. 21. Καὶ γὰρ Αἰσχύλος ὀρθῶς ἐποίησε

Νέας γυναικὸς οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων
Ὀφθαλμὸς, ἥτις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη.

Quod autem ad vocem ἱππογνώμων attinet, hæc apud Æschylum nihil aliud significat quam μεγαλογνώμων, comico scil. et jocoso vocabuli usu, cujus in aliis quoque verbis cum ἵππος compositis exempla haud desunt.

Vid. Lex. Æschyl. v. Ἱππογνώμων.

220.

Πεζοφόροις ζώμασιν.

Hesych. Πεζοφόροις ζώμασιν. Αἰσχύλος Τοξότισι, ὥσπερ πέζαν ἐχόντων τῶν χιτώνων. Etiam Jul. Pollux Onomast. VII. 13. et Æschylo citat πεζόφορα ζώματα omisso tragœdiæ nomine. Idem tamen omnino videtur fragmentum. *Stanl.*

Salmasius in Vopiscum Aug. Hist. p. 409. "*Oraria* inquit, quid essent, docuit nos ad h. l. Casaubonus, quum vulgo ejus vocis notio etiam doctissimis esset ignorata. Ego unde dicta sint dicam. *Orarium* est vel segmentum, vel lorum, quod ad *oram* vestis assuitur, atque inde *orario* nomen, quæ vox vel fasciam vel institam significat; non igitur ab *ore*, sed ab *ora* vestis cui adnectebatur. *Oram* vestis Græci πέζαν vocant, unde πεζοφόροι χιτῶνες Æschylo. Fasciam autem vel zonam quæ adponebatur ornamenti gratia ad illam extremam oram, πεζίδιον Græci nuncuparunt, quod ad verbum est *orarium*." Idem vero p. 397. πεζοφόρος χιτὼν *tunicam talarem* interpretatur, citatis non solum hoc Hesychii sed duobus Pollucis locis. Αἱ δὲ παρὰ τὰς ὤας παρυφαὶ καλοῦνται πέζαι καὶ πεζίδες, καὶ περίπεζα τὰ οὕτως περιφασμένα. Οἱ δὲ πεζοφόροι χιτῶνες, ἢ οἱ ποδήρεις ἢ οἱ πέζας ἔχοντες. Et rursus: Τὸ δὲ ζῶμά ἐστι μὲν ἐπιτήδειον ἐνδῦναι, πέζας δὲ ἔχει, ὡς Αἰσχύλος δηλοῖ πεζόφορα ζώματα ἀποκαλῶν. Πεζόφορα alii in Æschylo *talares* interpretabantur

Hesych. v. πεζοφόροις ζώμασι. Sic πεζοφόρος χιτὼν Græcis tunica est, quæ πέζας hoc est pannos et institas per extremam oram subsutas habet, et quæ ad talos usque demissa est. Tales erant Romanarum matronarum tunicæ, talares scil. et institis ornatæ. Horat. Sat. I. 2.

Quarum subsuta talos tegat instita veste.

Hæc Salmasius l. l. *Butler.*

221.

Mystica quædam in hac fabula propalasse Æschylum tradit Eustratius ad Ethic. Aristot. III. 1.

ΤΡΟΦΟΙ.

222.

Δίκρα.

Hesychius: Δίκρα· δίκρα ὄψις ἡ διπλῆ. Αἰσχύλος τρόφοις. Toupius in Hesych. Tom. iii. emendd. in Suid. p. 210. conjicit legendum Δίκραιρα ὄψις, ἡ διπλῆ juxta Apoll. Rhod. IV. 1613.

Αὐτὰρ ὑπαὶ λαγόνων δίκραιρά οἱ ἔνθα καὶ ἔνθα
Κήτεος ἀλκαίη μηκύνετο. —

ubi Schol. Διπλῆ· τοιαύτη γὰρ ἡ τοῦ Τρίτωνος οὐρὰ, διῃρημένη εἰς δύο. Sed pro δίκρα Toupius alibi Tom. IV. p. 165. legit δικόρα allato loco, Ptolemæi Hephæst. p. 324. ed. Gall. ἣν καὶ δίκοραν καὶ ὀξυωπεστάτην φησὶ γίνεσθαι, *duplici pupilla.*

223.

Πεδοίκου χελιδόνος.

Hesychius: Πεδοίκου χελιδόνος· συνοίκου. Αἰσχύλος Τροφοῖς. Πεδοίκου scil. pro μετοίκου. *Butler.*

224.

Ἑψιοῦσα.

Phot. lex. Ἑψιοῦσα, τροφὰς διδοῦσα χόνδρου. Καὶ τὰ ἑψητά. Αἰσχύλος ἐν τροφοῖς. Βιοτὴν αὔξιμον ἑψιοῦσα. Ἱππῶναξ.

ΥΨΙΠΥΛΗ.

225.

Ἀποκορσωσαμέναις.

Hesychius: Ἀποκορσωσαμέναις· ἀποκειραμέναις; Κόρσας γὰρ τὰς τρίχας. Αἰσχύλος Ὑψιπύλῃ.

226.

Scholiastes Apollonii I. 773. Lemnias mulieres ait ab Æschylo in tragœdia Hypsipyle introductas fuisse, quæ Argonautas tempestate abactas invaserint et ab iis jusjurandum exegerint se cum ipsis rem habituros. Αἰσχύλος δ' ἐν Ὑψιπύλῃ ἐν ὅπλοις φησιν αὐτὰς ἐπελθούσας χειμαζομένοις τοῖς Ἀργοναύταις μέχρις οὗ ὅρκον ἔλαβον παρ' αὐτῶν ἀποβᾶσι μιγήσεσθαι αὐταῖς.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

227.

Ὦ θάνατε, ποτί με μὴ ἀτιμάσῃς μολεῖν
Μόνος γὰρ εἶ σὺ τῶν ἀνηκέστων κακῶν
Ἰατρός· ἄλγος δ' οὐδὲν ἅπτεται νεκρῶν.

O mors! ne dedigneris ad me venire
Tu enim sola insanabilibus malis
Mederis; dolor vero nullus sequitur defunctos.

In primo versu Stanleius legendum censebat Ὦ θάνατε ποτί σε μὴ μ' ἀτιμάσῃς μολεῖν. Brunckius autem ad Sophocl. Philoct. v. 1449. ad Regii Cod. fidem sic legi volebat:

Ὦ θάνατε παιὰν μὴ μ' ἀτιμάσῃς μολεῖν

quod ille vertit: *Ne tuum, oro Mors, repellas supplicem.* Multo elegantior autem est vulgata; morti enim medici persona imponitur. Atqui ægrotos invisit medicus in lecto recumbentes; non ægroti rogant medicum ut sibi liceat eum convenire. Ceterum Stanleius probabiliter conjicit Philocteten ipsum hæc verba pronuntiasse; et apte comparat e Sophoclis Philocteta v. 1324.

Ὦ στυγνὸς αἰὼν, τί μ' ἔτι δῆτ' ἔχεις ἄνω
Βλέποντα κοὐκ ἀφῆκας εἰς ᾅδου μολεῖν;

Idem ad versum illius fragmenti tertium existimat allusisse Plutarchum consol. ad Apollonium p. 109.

Ἄλγος γὰρ ὄντως οὐδὲν ἅπτεται νεκροῦ.

228.

Τίς δ' ἄν σε νύμφη, τίς δὲ παρθένος νέα
Δέξαιτ' ἄν; εὖ γοῦν ὡς γαμεῖν ἔχεις τάλας.

Quænam te sponsa, quæ vero virgo juvencula
Te sponsum accipiet; aptus tu scilicet ad nuptias miser.

Plutarchus in libello εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον, ait: Ὥσπερ γὰρ ὁ γαμεῖν παρασκευαζόμενον καὶ μυριζόμενον ἀποτρέπων, καὶ λέγων τὰ πρὸς Φιλοκτήτην

Τίς δ' ἄν σε νύμφη, τίς δὲ παρθένος νέα
Δέξαιτ' ἄν· εὖ γοῦν ὡς γαμεῖν ἔχεις τάλας

οὐκ ἄτοπος ἐστι. Idem in Solone c. 22. Ἀλλὰ γέροντι νέαν ἀγομένῳ φαίη τις ἂν ἐμμελὴς ἄρχων, ἢ νομοθέτης τὸ πρὸς τὸν Φιλοκτήτην

εὖ γ' οὖν ὡς γαμεῖν ἔχεις τάλας.

Ceterum videtur his versibus in tragœdia aliquis Philocteten allocutus esse. Æschylus tamen auctor apud Plutarchum haud nominatur.

229.

Ἐνθ' οὔτε μίμνειν ἄνεμος οὔτ' ἐκπλεῖν ἐᾷ.

Ubi nec manere ventus nec navigare permittit.

Suidas: Ἐνθ' οὔτε μίμνειν ἄνεμος οὔτ' ἐκπλεῖν ἐᾷ. Ἐπὶ τῶν δυσχρήστοις παραπεσόντων τοῦτο λέγεται. Φησὶ δὲ αὐτὸ παρ' Αἰσχύλῳ ὁ Φιλοκτήτης. Plutarchus de tranquillitate animi c. 18. τὸν μὲν γὰρ ἀνόητον ὁ τοῦ θανάτου φόβος, οὐχ ὁ τοῦ ζῆν πόθος ἐκκρέμασθαι τοῦ σώματος ποιεῖ, περιπεπλεγμένον, ὥσπερ τὸν Ὀδυσσέα, τῷ ἐρινεῷ, δεδοικότα τὴν Χάρυβδιν ὑποκειμένην

Ἐνθ' οὔτε μίμνειν ἄνεμος, οὔτε πλεῖν ἐᾷ

καὶ πρὸς ταῦτα δυσαρέστως, καὶ πρὸς ἐκεῖνα περιδεῶς ἔχοντα. Nimirum hic versiculus in proverbium abiit Apostol. Proverb. VIII. 30.

230.

Ὦ θάνατε παιάν.

Max. Tyrius diss. XLI. p. 430. ed. Davis. Ἡ δὲ δειλὴ ψυχὴ κατορωρυγμένη ἐν σώματι, ὡς ἑρπετὸν νωθὲς εἰς φωλεόν, φιλεῖ τὸν φωλεόν, καὶ οὐδεπώποτε θέλει ἀπαλλαγῆναι αὐτοῦ, οὐδὲ ἐξερπύσαι, ἀλλὰ καιομένῳ συγκαίεται καὶ σπαραττομένῳ συσπαράττεται καὶ ἀλγοῦντι τῷ σώματι συναλγεῖ καὶ βοῶντι συμβοᾷ·

Ὦ πούς, ἀφήσω σε;

ὁ Φιλοκτήτης λέγει. Ἄνθρωπε ἀφὲς, καὶ μὴ βόα, μηδὲ λοιδοροῦ τοῖς φιλτάτοις, μηδὲ ἐνόχλει τὴν Λημνίων γῆν·

Ὦ θάνατε Παιάν —

Εἰ μὲν ταῦτα λέγεις ἀλλαττόμενος κακὸν κακοῦ, οὐκ ἀποδέχομαι τῆς εὐχῆς, εἰ δὲ ἡγῇ τῷ ὄντι τὸν θάνατον Παιᾶνα εἶναι καὶ ἀπαλλακτὴν κακοῦ καὶ νοσεροῦ θρέμματος, ἡγῇ καλῶς. Εὔχου καὶ κάλει τὸν Παιᾶνα. Ceterum Pauwius hoc ad fragm. 233. referendum esse statuit. Fieri tamen potest, ut ex eodem quidem Philoctetæ loco, non autem ex illo ipso versiculo depromptum sit.

231.

Φαγέδαινα, ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδός.

Aristoteles Poët. c. 37. Οἷον τὸ αὐτὸ ποιήσαντος ἰαμβεῖον Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου, ἓν δὲ μόνον ὄνομα μεταθέντος ἀντὶ κυρίου εἰωθότος γλῶτταν, τὸ μὲν φαίνεσθαι καλὸν, τὸ δὲ εὐτελές. Αἰσχύλος μὲν γὰρ ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἐποίησε

Φαγέδαινα, ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδός.

Ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐ σ θ ί ε ι τὸ θ ο ι ν ᾶ τ α ι μετέθηκε.

"Ipsius Philoctetis sunt verba de quo Sophocles Philoct. v. 7. Νόσῳ καταστάζοντα διαβόρῳ πόδα. Ubi Scholiastes ejus τὸ διάβορος vocabulum Sophocli peculiare explicans, ἡ ἐσθίουσα τὸν πόδα inquit, ἡ διαβιβρωσκομένη, ἡ σηπτική, ἡ καλουμένη φαγέδαινα· *morbus vorans, devastans, putrescens;* ille scit, quem medici appellant φαγέδαιναν. Hesychius Φάγαινα, φαγέδαινα, νόσος ἑλκῶδες νεμόμενον *ulcerosum quid et pura membra depascitur.* Jul. Pollux IV. 24. Φαγέδαινα, ἕλκωσις, ἄχρι τῶν ὀστῶν διαδιδοῦσα, ταχεῖα νομὴ μετὰ φλεγμονῆς, ἰχῶρας δυσώδεις ἀφιεῖσα, καὶ πρὸς θάνατον ῥέπουσα: *Phagedæna* (nam et Plinius Græcum nomen retinet) *ulcus ad ossa usque penetrans; velox consumptio cum ardore, saniem fœdam emittens et mortifero.* Sed quid sit φαγέδαινα exponit, qui optime potest Galenus VI. Comm. ad Aphorism. Hippocr. Τὰ

μὲν οὖν ἄλλα, inquit, τῶν ἑλκῶν ἀεὶ μείζω καὶ χείρω γίνεται, καὶ σύμπαντα ταῦτα φαγεδαίνας ἐκάλουν οἱ παλαιοί· διορίζεσθαι δὲ ὕστερον ἐπεχείρησαν ἔνιοι προσηγορίαις ἕκαστον ἰδίαις· ἔνια μὲν οὖν αὐτῶν χειρώνεια καλοῦντες, ἔνια δὲ τηλέφια, φαγεδαίνας δὲ ἄλλα· καί τινας ἔτι ἄλλας περιεργοτέρας ἐπιφέροντες προσηγορίας· ἀλλ' ἡμῖν ἀρκέσει τῶν μὲν ἐπιλαμβανομένων τι τοῦ πέριξ χωρίου τὰ μὲν ἕ ρ π η τ α ς ὀνομάζειν, ὅταν ἐπιπολῆς ᾖ, καὶ κατ' αὐτὸ τὸ δέρμα· τὰ δὲ φαγεδαίνας ὅσα καὶ ὑποκειμένην διαφθείρει σάρκα. *Alia*, inquit, *sunt ulcera quæ in dies majora et deteriora evadunt et hæc omnia antiquitus dicebant* φαγεδαίνας; *deinde vero nonnulli tentarunt diversa genera propriis nominibus appellare; alia* χειρώνεια *nominantes, alia* τ η λ έ φ ι α, *alia* φ α γ ε δ α ί ν α ς; *aliaque insuper superflua nomina commenti sunt. Nobis vero satis erit, eorum quæ vicinas partes depascuntur, ulcera alia appellare* ἕρπητας, *quæ scil. in cute tantum et superficie versantur, alia vero* φ α γ ε δ α ί ν α ς, *quum in profundum in subjectas carnes sæviunt.* Idem Galenus libro de tumoribus: ἐπινέμεται μὲν οὖν καὶ ὁ ἕρπης ἀναβιβρώσκων τὰ πέριξ, ἀλλ' ἔστι μόνον τοῦ δέρματος ἕλκωσις, ἡ φαγέδαινα δὲ σὺν τῷ δέρματι καὶ τῶν ὑποκειμένων ἅπτεται. *Herpes,* inquit, *depascitur quidem partes adjacentes, sed in superficie tantum versatur,* at φαγέδαινα *et cutem ipsam et subjectas carnes arrodit. Stanl.*

Pauwius et Heathius legendum censent φαγέδαινα γ' ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδός. Simplicius videtur Butlero φαγέδαιναν ἥ μου σ. ε. π.

232.

Φαβῶν.

Athenæus IX. 2 Κἂν Φιλοκτήτῃ δὲ κατὰ γενικὴν κλίσιν φαβῶν εἴρηκε.

233.

Ὦ ποῦς ἀφήσω σε.

Maximus Tyrius Diss. XLI. p. 430. ed. Davis. Vid. fragm. 230.

234.

Σπερχεῖε ποταμὲ, βούνομοί τ' ἐπιστροφαί.

Apud Aristophanem in Ranis v. 1430. Æschylus ipse inducitur hunc suum versum pronuntians, ubi Schol. ad βούνομοι annotat: Ὑπὸ βοῶν κατανεμομέναι. Ἐστὶ δὲ ἐκ Φιλοκτήτου Αἰσχύλου.

235.

Οὐ γὰρ δράκων ἐνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισε
Δεινήν γε στόματος ἔκφυσιν ποδὸς λαβών.

Plutarchus in libello suaviter non posse vivi secundum Epicurum cap. Ἐκ δὲ τοῦ πόνου μάρτυς ὁ Αἰσχύλου Φιλοκτήτης ἱκανός. Οὐ γὰρ ὁ δράκων, φησὶν, ἀνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισε δεινὴν στομάτων ἔκφυσιν λαβεῖν. Valckenarius Diatr. in Eurip. c. XI. p. 128. pro ἀνῆκεν correxit ἐνῆκεν et pro λαβεῖν, λαβών; ut supra posuimus. Idem ibid. hanc adnotationem subjunxit: "In insula Chrysa Minervæ, de insula, Chrysæ dictæ Jason olim altare construxerat. Huic altari, in quo contra Trojam profectus Hercules, puero tum Philoctete comitatus, sacra fecerat, serpens ille custos fuerat appositus." Pauwius legendum censebat δεινὴν στομάτων ἔκρυσιν, quod de *eo quod ex ore effluit* intelligendum putabat. Jacobsio ad Anthol. Gr. Vol. II. P. II. p. 497. ita legendum videtur:

— — ὁ γὰρ δράκων ἐνῴκισε
Δεινὴν ὀδόντων ἔκφυσιν, ποδὸς λαβών.

Musgravio vero sic;

Οὐ γὰρ δακὼν ἀνῆκεν, ἀλλ' ἐνῴκισε
Δεινῶν γε τομέων ἔκφυσιν, ποδὸς λαβών.

236.

Ὀκόρνους.

Photii Lex. Ὀκόρνους, τοὺς πάρνοπας. Αἰσχύλος Φιλοκτήτῃ. Οἱ δὲ Ἴωνες ἀττελέβους. ubi Schleusnerus monuit ex Hesychio legendum ἀττελέβους.

237.

Dio Chrysostomus Orat. LIII. Ἐπεί τοι καὶ τὸν Ὀδυσσέα εἰσῆγε δριμὺν καὶ δόλιον, ὡς ἐν τοῖς τότε, πολὺ δὲ ἀπέχοντα τῆς νῦν κακοηθείας, ὥστε τῷ ὄντι ἀρχαῖον ἂν δόξει παρὰ τοὺς νῦν ἁπλοῦς εἶναι βουλομένους καὶ μεγαλόφρονας· καὶ οὐδέν γε ἀλλαττούσης τῆς Ἀθηνᾶς προσεδεήθη πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι ὅστις ἐστιν ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου· καθάπερ Ὅμηρος, κακείνῳ δὲ ἑπόμενος Εὐριπίδης, ἐποίησεν· ὥστε τυχὸν ἄν τις ἐγκαλέσαι τῶν οὐ φιλούντων τὸν ἄνδρα, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ ἐμέλησεν, ὅπως πιθανὸς ἔσται ὁ Ὀδυσσεὺς οὐ συγγινωσκόμενος ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου. Et paullo post: καὶ τὸν χορὸν οὐχ ὥσπερ ὁ Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης ἐκ τῶν ἐπιχωρίων (i. e. Λημνίων) πεποίηκε, ἀλλὰ τῶν ἐν τῇ νηΐ συμπλεόντων τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ Νεοπτολέμῳ.

ΦΙΝΕΥΣ.

238.

Καὶ ψευδόδειπνα πολλὰ μαργώσας γνάθου
Ἐῤῥυσίας οἷον στόματος ἐν πρώτῃ χαρᾷ.

v. 2. pro ἐῤῥυσίας post Scaligerum emendavit Grotius ἔρυξας. Casaubonus ἔῤῥυσας. Pauwius ἔῤῥευσαν *evanuere*, Heathius ἔῤῥυσαν *eripuerunt* Harpyiæ scil. Idem et Dorismum abjicit e priori versu, legendo μαργώσης. Nec per se malum est, sed a ductu literarum paullo remotius, quod dedit Bothius ἔῤῥιψας, sed vel ἔρευξας, vel ἔῤῥευσαν prætulerim. *Butler.* Jacobsius V. C. animadv. ad Athenæum p. 228. conj. ἔῤῥευσ' ἄν, *perire solebant* quod valde placet.

Schweighæuserus ad Athenæi lib. X. c. 18. p. 352. sq. de hoc fragmento sic disserit:

" Ad vulgatam scripturam in Æschyli ex Phineo ecloga

Ἐῤῥυσίας οἷον στόματος ἐν πρώτῃ χαρᾷ."

adnotaverat Casaubonus: " An Ἔῤῥυσας?" Quod quid sibi velit, minus se percipere profitetur Pauw. in notis ad Æschyli fragm. p. 1107. ἔῤῥευσαν scribendum censens, id est *effluxerunt, exciderunt* quod ipsum et Dalecampius verbo *evanuere* expresserat. At cum neutro plurali δεῖπνα verbum in singulari numero, non in plurali, constructurus erat Atticus poëta. (Vide *Porsoni* observationem in Addendis ad Notas in Euripidis Hecubam ed. 2. p. 79. sq. ed. Lisp. p. 99. sq.) ἔρυσας fortasse voluerat Casaubonus sec. pers. aoristi primi verbi ἐρύω, *extraho, retraho, subduco.* Quæ conjectura eo fortasse displicuit doctis viris quoniam penultima in illo verbo corripi fere solet. Et hactenus utique commodius videri debebat ἔρυξας, quod a Scaligero propositum adoptavit Grotius in excerptis p. 51. Quo referenda etiam videri poterat glossa Hesychiana; Ἔρυξας, κατέσχες, ἐκώλυσας, in est *cohibuisti, prohibuisti* a verbo ἐρύκω. Nec tamen in latina versione eam emendationem secutus est idem Grotius, sed ita reddidit duos versiculos

Protervientum dentium falsæ dapes
Prima perierunt oris inter gaudia.

Nec nobis omnino placuit verbum in secunda persona elatum. De *harpyiis* queri Phineum suspicatus eram, *cibum ex ipso ore sibi rapientibus.* Itaque in illo doctorum virorum dissensu, et in manifesto vulgatæ scripturæ vitio, nobis quoque audere aliquid licitum esse putavimus, et ἔρυσαν scripsimus, id est *subtruxerunt, rapuerunt et devorarunt,* nempe *harpyiæ.* Sic apud Homerum Iliad λ'. 453. sq. οἰωνοὶ ὠμησταὶ ἐρύουσι. Ac licet penultimam syllabam tum in præsenti, tum in

aoristo frequentius corripiat id verbum, tamen haud raro etiam producitur eadem syllaba, adeoque communis censenda est. Nam quod apud Homerum alias simplici σ litera, alias geminata efferri idem verbum solet, quid aliud id indicat, nisi eandem syllabam, modo correptam, modo productam usurpasse poëtam. Nec jam id urgebo, legi etiam apud Hesychium idem verbum in infinitivo circumflexu penultima: Ἐρῦσαι· καθελκύσαι. Potuerat illa scriptura temere irrepere pro ἐρύσαι, sed tamen servata est in omnibus Hesychii editionibus. Ut ad Athenæum redeamus versum istum Æschyli omisit breviator; ex MS. A. nullus a vitiosa scriptura ἐῤῥυσίας dissensus notatur; sed sub finem hujus versus ex eodem codice scriptura affertur hujusmodi: πρώτω· quo tamen sub monstro vix aliud quid latere potest, quam id quod habent editiones omnes πρώτη." Hactenus Schweighæuserus V. C. Ceterum non est prætereundum V. Cl. *Jo. Henr. Vossium* in libro *Mythologische Briefe*, ubi fabula de Harpyiis pulchre illustratur: pro ἐῤῥυσίας legendum conjicere ἔῤῥ' ὕψοσ' versiculis istis Germanice sic translatis

Und viel der Tæuschungskost, weil lüsterte der Gaum,
Fuhr hoch hinweg, im ersten Wohlgeschmack des Munds.

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ.

239.

Πέλυντρ' ἔχουσιν εὐθέτοις ἐν ἀρβύλαις.

Jul. Pollux VII. 22. Ἃ δὲ πόδεια Κριτίας καλεῖ, εἴτε πύλους αὐτὰ οἰητέον, εἴτε περιειλήματα ποδῶν, ταῦτα πέλυντρα καλεῖ ἐν Φοινίσσαις Αἰσχύλος

Πέλυντρ' ἤχουσιν εὐθέτοις ἐν ἀρβύλαις

τὰ δὲ πέλυντρα εἶδος ὑποδήματος, ὥσπερ αὖ τὰ πόδεια ταυτὸν ἦν ταῖς ἀναξύρισιν, ἃς σκελέας ἔνιοι ὀνομάζουσι. Ceterum Butlerus notavit Salmasii conjecturam, qua Hesychium apud Æschylum πέλλυτα legisse contendit in Notis ad Æl. Lampridium p. 221. Vid. Lex. Æschyl. v. Πέλυντρα. Ad Phœnissas Æschyli videtur pertinere quod Scholiastes ad Euripidis Phœnissas v. 958. refert: Οἱ περιλειφθέντες τῶν Σπαρτῶν, ὡς Αἰσχύλος φησὶν ἦσαν Χθόνιος, Οὐδαῖος, Πέλωρος, Ὑπερήνωρ καὶ Ἐχίων.

ΦΟΡΚΙΔΕΣ.

240.

* * Ἔδυ δ' ἐς ἄντρον ἀσχέδωρος ὥς.

Athenæus Deipnos. IX. 14. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὅτι οἱ περὶ τὴν Σικελίαν κατ' οἰκοῦντες ἀσχέδωρον καλοῦσι τὸν σύναγρον. Αἰσχύλος γοῦν ἐν Φορκίσι παρεικάζων τὸν Περσέα τῷ ἀγρίῳ τούτῳ συῒ, φησὶν

Ἔδυ δ' ἐς ἄντρον ἀσχέδωρος ὥς.

Laudat etiam Eustathius ad Odyss. p. 1872. l. l. ὁ δὲ σῦς ὡς· καὶ αὐτὸ ἐν ῥητορικῷ κεῖται λεξικῷ, καὶ ἀσχέδωρος λέγεται. Φησὶ γάρ· Ἀσχέδωρος ὁ σύαγρος Ἰταλιώταις.— Χρῆσις δέ φασιν ἀσχεδώρου παρ' Αἰσχύλῳ διατρίψαντι ἐν Σικελίᾳ καὶ εἰδότι. Φησ γὰρ

Ἔδυ δ' ἐς ἄντρον ἀσχέδωρος ὥς.

Recte monuit Jacobsius ad Athen. l. l. in hoc versu defectus signum in capite ponendum, non in exitu.

241.

Hyginus Poetic. Astronomic. lib. II. c. 12. *Sed ut ait* Æschylus tragœdiarum *scriptor in* Phorcidis, *Grææ fuerunt Gorgonum custodes — quæ utraque uno oculo usæ existimantur, et ita suo quaque tempore accepto oculo vigilias egisse.*

242.

Eratosthenes in Catasterismis c. 22. pag. 17. Ed. Schaubach. Περσεύς. Περὶ τούτου ἱστορεῖται, ὅτι ἐν τοῖς ἄστροις ἐτέθη διὰ τὴν δόξαν· τῇ γὰρ Δανάῃ, ὡς χρυσὸς μιγεὶς ὁ Ζεὺς ἐγέννησεν αὐτόν. Ὑπὸ δὲ τοῦ Πολυδέκτου ἐπέμφθη εἰς Γοργόνας, τὴν δὲ κυνῆν ἔλαβε παρ' Ἑρμοῦ καὶ τὰ πέδιλα ἐν οἷς διὰ τοῦ ἀέρος ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. Δοκεῖ δὲ καὶ ἅρπην παρ' Ἡφαίστου λαβεῖν ἐξ ἀδάμαντος, ὡς Αἰσχύλος ἐν Φορκύσι φησιν, ὁ τῶν τραγῳδῶν (leg. τραγῳδιῶν) ποιητής. Φορκύδας Γραίας εἶχον προφύλακας αἱ Γοργόνες. Αὗται δὲ ἕνα εἶχον ὀφθαλμὸν καὶ τοῦτον ἀλλήλαις ἐδίδοσαν κατὰ φυλακὴν, etc. "Ex hoc loco Bothius verba ἅρπην ἐξ ἀδάμαντος tanquam fragmentum Phorcidum Æschyli addidit. Sed non tam videntur esse Æschyli verba ipsissima, quam Eratosthenis rem ipsam ex Æschylo narrantis. Sed locum aliter distinguit Pauw. Hyginum secutus, ut hæc posteriora Æschylo tribuat, priora de ἅρπῃ Eratostheni. Sic enim legit: δοκεῖ δὲ καὶ ἐξ Ἡφαίστου ἅρπην λαβεῖν ἐξ ἀδάμαντος. Ὡς Αἰσχύλος ἐν Φορκίσι φησὶ ὁ τῶν τραγῳδιῶν ποιητής, Φορκίδας γραίας εἶχον προφύλακας αἱ Γοργόνες. Sed ita scripsisset Eratosthenes ὡς δὲ Αἰσχύλος, nec video quare aut hanc aut illam hujus narratiunculæ partem Æschylo deneget. Poterat ille quidem et Harpen Persio a Vulcano datam et Phorcidas Graias Gorgonum custodes commemorasse. Cf. idem Prom. Vinct. v. 793. sq." Sic Butlerus, et recte quidem hactenus, quod verba ἅρπην ἐξ ἀδάμαντος non opus sit pro fragmento Æschyli habere. Attamen Pauwio assentior verba ὡς Αἰσχύλος ἐν Φορκίσι φησι etc. ad sequentia pertinere; modo scribatur ὡς δὲ Αἰσχύλος ἐν Φορκίσι φησι. Hyginus enim videtur hæc ex Eratosthene sumpsisse.

ΦΡΥΓΕΣ Ἢ ἙΚΤΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑ.

243.

— — ἀλλὰ ναυβάτην
Φορτηγὸν, ὅς τις ῥῶπον ἐξάγει χθονός.

Sed nautam
Onerarium, qui sarcinam litore exportat.

Jul. Pollux VII. 29. Ἔξεστι δ' ἀπ' αὐτῶν καταχρήσασθαι, καὶ τὸ φορτηγοὶ ἐπὶ τὰ κομιζόμενα ὑπ' αὐτῶν εἴποις ἂν φορτία, φορήματα, ἄχθη· τῷ μέντοι φορτηγῷ, ἐπὶ τῶν τὰ φορτία ἀγόντων ἐμπόρων κέχρηται Αἰσχύλος ἐν Φρυξὶν, ἢ Λύτροις

ἀλλὰ ναυβάτην
Φορτηγὸν, ὅστις ῥῶπον ἐξάγει χθονός.

244.

Καὶ τοὺς θανόντας εἰ θέλεις εὐεργετεῖν
Ἤγουν κακουργεῖν ἀμφιδεξίως ἔχει
Οἷς μήτε χαίρειν, μήτε λυπεῖσθαι πάρα.
Ἡμῶν γε μέντοι Νέμεσις ἔσθ' ὑπερτέρα
Καὶ τοῦ θανόντος ἡ δίκη πράσσει κότον.

Et mortuis sive velis benefacere
Sive male facere nihil interest,
Quibus neque gaudere neque dolore est
Nobis vero Nemesis potentior est
Et Justitia mortui iram persequitur.

Stob. Eth. Serm. CXXVI.

Pauwius istos versiculos a Salmasio et Grotio recte constitutos hoc modo ausus est refingere

Καὶ τοὺς θανόντας, εἰ θέλεις, εὐεργέτει
Τὸ γοῦν κακουργεῖν, ἀμφιδεξίως ἔχει
Καὶ μήτε χαίρειν μήτε λυπεῖσθαι βροτοῖς
Ἡμῶν γε etc.

hosque sic interpretatur : *Et mortuis si vis, fac bene ; illis enim facere male res anceps est, et neque lætari neque tristari hominibus.* Sed hæc ita sunt obscura, ut Heathius ea summo sit jure aspernatus. Quanto melius Grotius :

Nam mortuis bene facere seu decreveris,
Seu mala patrare institueris, tantundem erit,
Queis nec dolere nec datur lætarier
Nobis superstes Nemesis est viventibus
Et vindicat Justitia defuncti vicem.

245.

Ἀνὴρ δ' ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων.

Vir ille vere suavior moro fuit.

Athenæus epit. Lib. II. c. 11. (c. 36. ed. Schweighæuseri) Μόρα δὲ τὰ συκάμινα. Καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Φρυξὶν, ἐπὶ τοῦ Ἕκτορος

Ἀνὴρ δ' ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων.

Hunc versum adducit etiam Eustathius in Iliad. β'. 235. tragœdiam reticens, ubi πεπαίτερον exponit ὡριμώτερον. Jul. Pollux VI. 9. Συκάμινα, ταῦτα καὶ μόρα Αἰσχύλος ὠνόμασεν, οὕτως εἰπὼν τὰ ἐκ τῆς βάτου. *Stanl.* Huc pertinere videtur glossa Photii Lex. in Μόρον: Μόρον τὸ συκάμινον Αἰσχύλος. *Butler.*

246.

Ἀδίοπον.

Hesychius: Ἀδίοπον, ἄναρχον, ἀφύλακτον. Αἰσχύλος Φρυξί. *Stanl.* Addendum est ex Hesychio Δίοποι οἱ τῆς νεὼς φύλακες. Junge Erotian. in διόπῳ. *Butler.*

247.

Ἄροτον.

Hesychius: Ἄροτον, τὸν ὁλκὸν τοῦ Ἕκτορος, ἢ τὸ ἀντίσταθμον. Αἰσχύλος Φρυξί. Vid. Lex. Æschyl. v. Ἄροτος.

248.

Διαπεφρούρηται βίος.

Hesychius: Διαπεφρούρηται βίος. Αἰσχύλος Φρυξίν. Οἷον ἡ τοῦ βίου φρουρά. Vulgo legebatur ἡ διὰ τοῦ βίου φθορὰ συντετέλεσται· ἢ διελήλυθεν ὁ χρόνος.

Ad h. l. Alberti notavit ista: Si analogia faveret, conjicerem διαπεφρούδηται per δ quod est ρ inversum. Sic ῥάδουμ in Gloss. Nomic. pro Ῥάρουμ: τὸ ἀραιὸν i. e.

rarum. Neutra quidem vox in Lexicis reperitur; ut multa desunt; favet tamen expositio sequens: διελήλυθεν ὁ χρόνος. Διαπιφρούδηται βίος notat, *evanuit vita*, sive *vitæ tempus elapsum est*. Infra: Φροῦδος—οἱ δὲ ἐληλυθώς (Bern. ἀπεληλυθώς) ἀφανής. Apposite Aristoph. Acharn. v. 207.

Ἐκπέφευγ' οἴχεται
Φροῦδος· οἴμοι τάλας
Τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν.

Fugit, evanuit, transiit, væ mihi ó meos hos dies. Cf. Nub. v. 716. sqq. Hæc si admitti possent sequens φθορὰ (quod infra exponitur ὄλεθρος) non esset sollicitandum. Nec a φροῦδος commode videtur nasci διαφρουδέω. Si itaque retineamus διαπιφρούρηται βίος, notavit *vigilia vitæ exacta est*. Eleganter hoc ab Æschylo dici potuit in Phrygibus, quando quidem in isto dramate Φρουροὶ introducti sint a tragico, ut sentiunt viri docti tum vero mox certissime φρουρὰ legendum; ejiciendum vero illud διὰ, quod est ante τοῦ βίου, forte a festinante librario adjectum, cui sequens διελήλυθεν in oculis erat. Nisi admitti queat *vigilia per totam vitam acta finita jam est*. Hactenus Alberti, qui lectionem διαπεφρούρηται recte exposuit, ut ejus conjectura διαπιφρούδηται nihil opus sit.

249.

Ἐπιστροφαί.

Hesychius: Ἐπιστροφαί· διατριβαὶ, δίαιται. Αἰσχύλος Φρυξί.

250.

Ἀγαστά.

Hesychius: Ἀγαστὰ, ἃ ἄν τις ἀγάσαιτο, οἷον ἀρεστά. Αἰσχύλος Φρυξί. Sic enim recte correxit Meursius pro vulg. Αἰσχύλος φράσαι.

251.

In Phrygibus Æschylus sedentem introduxit Achillem et nihil respondentem Schol. Aristoph. Ran. v. 942. Præter pauca quædam alternatim cum Mercurio. Anon. in Vita Æschyli. *Stanl.* Nempe ad illud Aristophanis Ran. 942.

Πρώτιστα μὲν γὰρ δή γ' ἕνα τιν' ἐκάθισεν ἐγκαλύψας,
Ἀχιλλέα τιν' ἢ Νιόβην τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνὺς,
Πρόσχημα τῆς τραγῳδίας, γρύζοντας οὐδὲ τουτί.

Schol. Ὡς αὐτοῦ εἰσφέροντες ἐν δράματί τινα κεκαλλυμμένον· ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ καθήμενός ἐστι καὶ οὐκ ἀποκρινόμενος παρ' Αἰσχύλῳ ἐν δράματι ἐπιγεγραμμένῳ Φρυξὶν ἢ Ἕκτορος λύτροις. Οὐδὲν δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς φθέγγεται. Ἄλλως· Εἰκὸς τὸν ἐν τοῖς Φρυξὶν Ἀχιλλέα, ἢ Ἕκτορος λύτροις· ἢ τὸν ἐν Μυρμιδόσιν, ὃς μέχρι τριῶν ἡμερῶν οὐδὲν φθέγγεται. *Butler.*

252.

"Schol. Eurip. Guelferbyt. (de quo dixi ad versionem Euripidis Germanicam Vol. v. p. 64.) ad Androm. I. Ἔνθα καὶ τὴν χρύσην καὶ τὴν Λύρνησον ἐν τῷ τῆς Θήβης πεδίῳ, τάσσουσιν. Ὡς ὁ Αἰσχύλος Λυρνησίδα προσαγορεύσας τὴν Ἀνδρομάχην ἐν τοῖς Φρυξίν· ὅθεν (malim ἔνθα) καὶ ξένως ἱστορεῖ Ἀνδραίμονος αὐτὴν, λέγων Ἀνδραίμονος γένεθλον Λυρνησίου, ὅθεν περ Ἕκτορος ἄλοχον ἤγαγε φίλην. Quæ sic ni fallor a tragico profecta:

Ἀνδραίμονος γένεθλα τοῦ Λυρνησίου
Ὅθεν περ Ἕκτωρ ἄλοχον ἤγαγεν φίλην.

Andræmonis genus Lyrnesii, a quo uxorem Hector abduxit."

Fr. Henr. Bothe in Ed. Æschyli p. 591.

253.

Hanc fortasse fabulam, vel aliquam certe quæ Troica spectabat, respexit Schol. Hom. Venet. a Villoisono editus Il. β'. 369. p. 85. Τοὺς Φρύγας ὁ ποιητὴς διαστέλλει· ὁ δὲ Αἰσχύλος συνέχειν. Et rursus v. 370. Οἱ νεώτεροι τὴν Τροίαν καὶ τὴν Φρυγίαν τὴν αὐτὴν λέγουσιν· ὁ δὲ Ὅμηρος οὐχ οὕτως. Αἰσχύλος δὲ συνέχειν. Eadem fere habet Eustath. ad Il. β'. p. 364. l. 42. *Butler.*

254.

Schol. Hom. Venet. ad Iliad. χ'. 351. p. 491. Ὁ δὲ Αἰσχύλος ἐπ' ἀληθείας ἀνθιστάμενον χρυσὸν πεποίηκε πρὸς τὸ Ἕκτορος σῶμα ἐν Φρυξί. Locum fortasse respexit Virgil. Æn. I. 484.

Exanimumque auro vendebat corpus Achilles.

Butler.

255.

Τιτῆναι.

Hesychius: Τιτῆναι βασιλίδι, ἢ Ἕκτορος λύτροις. Recte Henr. Stephanus, et Sopingius legendum censuerunt Τιτῆναι· βασίλιδες. Αἰσχύλος ἐν Φρυξὶν, ἢ Ἕκτορος λύτροις.

256.

Athenæus Epit. lib. I. c. 39. Καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρε τὴν τῆς στολῆς εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα, ἣν ζηλώσαντες οἱ ἱεροφάνται καὶ δᾳδοῦχοι ἀμφιέννυνται· ἀλλὰ καὶ πολλὰ σχήματα ὀρχηστικὰ αὐτὸς ἐξευρίσκων, ἀνεδίδου τοῖς χορευταῖς. Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχηματίσαι τοὺς χορούς, ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα τῶν ὀρχήσεων· καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιιστᾷν. Ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. Ἀριστοφάνης γοῦν (παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς ἡ περὶ τῶν τραγικῶν ἀπόκειται πίστις) ποιεῖ αὐτὸν τὸν Αἰσχύλον λέγοντα· "Τοῖσι χοροῖς αὐτὸς τὰ σχήματα ἐποίουν." Καὶ πάλιν· "Τοὺς Φρύγας οἶδα θεωρῶν, ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδα ἦλθον τεθνεῶτα πολλὰ τοιαυτὶ καὶ τοιαυτὶ καὶ δεῦρο σχηματίσαντας." h. e. *Æschylus vero etiam non modo stolæ decus gravitatemque invenit, quam æmulati sacerdotes, et qui in sacris faces gestant, induuntur; sed et multos saltatorios gestus, a se inventos, chori personis tradidit. Chamæleon quidem scribit, primum ipsum formasse choros, nullis utentem saltationum magistris et figuras motuum ipsum choro præscribentem; omninoque universam tragœdiæ administrationem in se ipsum recepisse. Agebat sane et ipse percommode suas fabulas. Itaque Aristophanes (Comicorum autem de Tragicis testimonio fides fuerit adhibenda) hæc dicentem Æschylum inducit:* Choris ego ipse motuum præscripsi formas *tum rursus ait*: "Memini, Phrygas quum spectarem, cum Priamo venientes mortuum filium redemturos, quam multos tales talesque huc atque illuc motus gestusque peregerint." — Ad h. l. Casaubonus. "Probat, inquit, auctor Æschylum suas docuisse ipsum fabulas et in scena gestum egisse, quia sic loquentem Aristophanes illum inducat: τοὺς Φρύγας οἶδα etc. Vim argumenti, quo utitur Athenæus, corrumpit vocis unius depravatio. Οἶσθα enim legendum, non οἶδα. Quomodo enim dicat Æschylus, *spectatos sibi* inter spectatores sedenti, *saltantes Phrygas*, si verum est ipsum partes histrionis obiisse? Sensus est: *Meministin'*, ait Æschylus, *spectasse in scena Phrygas multiplices gestus agentes, quando Priamum comitati sunt venientem in castra Græcorum, ut filium Hectorem redimerent?* Docuisse fabulam *Phrygas* Æschylum, testimonio multorum veterum scimus. Ejus fabulæ argumentum paucis hisce verbis complexus est Athenæus. Historiam ex Homero debuerant nosse interpretes. Hic est enim ille poëta qui solitus dramata sua appellare μικρὰ τεμάχια ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν δείπνων. Igitur συλλυσόμενοι valet hic *una cum Priamo* λυσόμενοι. Vid. Il. ω'. 501. sqq. Tractaverat e Latinis idem argumentum poëta Ennius ea fabula quam e re *Lutra*, (i. e. Λύτρα) inscripserat." Schweighæuserus recte monuit, si Athenæus dicat Comicorum de Tragicis testimonio fidem esse adhibendam, id ita esse intelligendum, si quid in laudem Tragici poëtæ dixerit Comicus, aut si ex tragœdiæ hodie deperdita versus aliquot ille ad verbum retulerit. Idem judicavit, verba τοὺς Φρύγας οἶδα θεωρῶν pronuntiare potuisse alium, qui ad superiora Æschyli verba sic responderet; ita nihil opus esse οἶδα in οἶσθα mutare. Butlerus versus istos sic ordinandos et partim emendandos censebat:

Τοῖσι χοροῖς * * * αὐτὸς τὰ σχήματ' ἐποίουν.

Καὶ πάλιν·

Τοὺς γὰρ Φρυγίους οἶδα θεωρῶν,
Ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι
Τὸν παῖδ' ἦλθον τεθνεῶτα,
Πολλὰ τοιαυτὶ καὶ τοιαυτὶ
Σχηματίσαντας.

ΨΥΧΑΓΩΓΟΙ.

257.

Ἐῤῥώδιος γὰρ ὑψόθεν ποτώμενος
Ὅν θ' ὡς ἔπληξεν, ἠδὲ υἱὸς χειλώμασιν.
Ἐκ τοῦδε ἄκανθα ποντίου βοσκήματος
Σήψει παλαιὸν δέρμα καὶ τριχοῤῥυές.

Schol. Homer. ad Odyss. λ'. 133.

Hos versiculos Meursius hoc modo corrigendos putabat:

Ἐρωδιὸς γὰρ ὑψόθεν πετώμενος
Ὅν ὡς ἔπληξε νηδύος κοιλώμασιν
Ἐκ τοῦδ' ἀκάνθα ποντίου βοσκήματος
Σήψει etc.

Pauwius conjiciebat:

Ἐῤῥώδιος γὰρ ὑψόθεν ποτώμενος
Ὅν ὡς ἔπληξεν ἠδ' υἱός χ' εἶλ' οἴμασιν
Ἐκ τοῦδ' ἄκανθα ποντίου βοσκήματος
Σήψει παλαιὸν δέρμα καὶ τριχοῤῥυές.

quem ut percussit pastinaca in media statim impetu cepit filius. Pastinaca in ardeam radium immisit, et sic pastinacam una cum ardea cepit Telegonus. Heathius vero, " Meursii emendatio, inquit, non omnino satisfacit, qua enim constructione ponuntur ista

Ὅν ὡς ἔπληξεν νήδυος κοιλώμασιν

minime constat. Quis enim feriit? et quem? Quamnam significationem hic habet νηδύος κοιλώμασιν? et unde pendet? Rectius forsan versum istum ita restitues:

Ὄνθῳ σὲ πλήξει, νηδύος γε λύμασιν.

Verte: *Ardea vera ex alto advolans stercore te feriet, alvi quidem retrimentis. Ex hoc vero aculeus bestiæ marinæ pellem tibi senilem et calvam* corrumpet. Operæ autem pretium est contemplari Pauwii conjecturam:

Ὃν ὡς ἔπληξεν ἦδ', υἱός χ' εἶλ' οἴμασιν.

Quam melius est tacere, quam ineptias adeo portentosas effutire!"

Valckenarius diatr. in Eurip. Fr. p. 286. "In Æschylei dramatis, inquit, fragmento a Scholiaste ad Homer. Od. λ'. 133. servato, mecum verum vidit Clar. Heathius; unam ille mallem vocem reliquisset intactam: ut illic legitur, vulgarat Stanleius

Ἐῤῥωδιὸς γὰρ ὑψόθεν ποτώμενος
Ὄνθ' ὡς ἔπληξεν, ἡ δὲ υἱὸς χειλώμασιν

quum sine controversia scribi debeat versus:

Ὄνθῳ σὲ πλήξει, νηδύος χειλώμασιν

aut si quis malit χιλώμασιν. Utrumque dat Hesychius: χιλοῖσθαι et χειλοῦσθαι, παχύνεσθαι, σιτίζεσθαι. Æschylo dramatis Ψυχαγωγῶν Argumentum Homeri præbuit Νεκυία· atque ista Tiresiæ verba fuerunt ad Ulyssem, qui mortuus est ἀκανθοπλὴξ secundum Sophoclem, quem plerique hac in re sunt sequuti." De sensu horum verborum, et de fabula quæ hic respicitur vid. Lexicon Æschyleum v. Ἐῤῥώδιος et Ἄκανθα.

258.

Ἑρμᾶν μὲν πρόγονον
Τίομεν γένος οἱ περὶ λίμναν.

Hos versiculos ut alios complures Æschyli recitat Euripides in Aristoph. Ran. 1297. et Scholiastes ad h. l. testatur eos esse ἐν τῶν Αἰσχύλου Ψυχαγωγῶν depromptos. Bothius putat utrumque versiculum conjungendum esse, ut hexameter efficiatur.

259.

Δρώπτειν.

Hesychius: Δρώπτειν, διακύπτειν, ἢ διασκοπεῖν. Αἰσχύλος Ψυχαγωγοῖς.

260.

Σκευοθήκη.

Jul. Pollux Onomast. χ'. 1. Αὐτὸ μὲν γὰρ τοὔνομα τῆς σκευοθήκης εὕροις ἂν ἐν τοῖς Αἰσχύλου Ψυχαγωγοῖς· καὶ παρ' Αἰσχίνῃ ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος· σκευοθήκην ᾠκοδόμουν. Huic loco adjecit Heathius e Pollucis Onomast. χ'. 10. hunc versiculum

Καὶ σκευοθήκων ναυτικῶν τ' ἐρειπίων.

261.

Σταθεροῦ χρήματος.

E Suida in σταθερὸν hoc attulit Bothius. Exstat etiam apud Photium in lexico, sed ibi χεύματος quod et inter VV. LL. a Suida notatur. Photii verba sunt, in voce Σταθερόν· ὀξὺν, ἰσχυρὸν ἢ θερμὸν — — — τινὲς καὶ ἐπὶ τοῦ στασίμου, ὡς Αἰσχύλος ἐν Ψυχαγωγοῖς σταθεροῦ χεύματος. Σταθερὸν χεῦμα erit *quietus s. taciturnus amnis*, σταθερὸν χρῆμα *res stabilis*. Sed prior lectio mihi præplacet. Tota glossa apud Photium cum Suida convenit, excepta varietate lectionis unde invicem uterque corrigi possit. *Butler.*

26

Aliud fragmentum e Schol. ad Apollo . II. 846. attulit Pauw. Verba Scholiastæ sunt: Ὅτι δὲ τὴν Δαίραν Περσεφόνην καλοῦσι Τιμοσθένης ἐν τῷ ἐξηγητικῷ συγκατατίθεται, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ψυχαγωγοῖς ἐμφαίνει, τὴν Περσεφόνην ἐκδεχόμενος Δαῖραν, Proserpina Δάειρα vel Δαίρα dicta est ab Atheniensibus quod ejus mysteria celebrabant gestantes lampadas quas δᾷδας vocabant. Phavorinus Δάειρα, ἡ Περσεφόνη παρ' Ἀθηναίοις, παρὰ τὴν δᾷδα ἐπειδὴ μετὰ δᾴδων ἐπιτελεῖται αὐτῇ τὰ μυστήρια, ἢ ὅτι δᾷδα φορεῖ. Et rursus: Ὅτι δὲ τὴν Δαῖραν Περσεφόνην καλοῦσι Δημοσθένης τε καὶ Αἰσχύλος μαρτυροῦσι. Vid. etiam Eustath. ad Iliad. ζ'. p. 510. et Il. δ'. p. 347. et qui hæc attulit Potter in Lycophr. v. 710. *Butler.*

ΨΥΧΟΣΤΑΣΙΑ.

263.

Æschylum in hac tragœdia imitatum esse Homerum Iliad. χ'. ubi Jovem ponderantem κῆρας Achillis et Hectoris describit, discimus ex Plutarcho de audiendis Poetis c. 2. ubi ille Οἷον, inquit, ἐπὶ τοῦ Διὸς εἰρηκότος Ὁμήρου

'Εν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανυλεγέος θανάτοιο
Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος, τὴν δ' Ἕκτορος ἱπποδάμοιο
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ,
Ωἴχετο δ' εἰς ἀΐδαο, λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων.

τραγῳδίαν ὁ Αἰσχύλος ὅλην τῷ μύθῳ περιέθηκεν, ἐπιγράψας Ψυχοστασίαν, καὶ παραστήσας ταῖς πλάστιγξι τοῦ Διὸς ἔνθεν μὲν τὴν Θέτιν, ἔνθεν δὲ τὴν Ἠῶ, δεομένας ὑπὲρ τῶν υἱέων μαχομένων. Nempe sicut Homerus l. l. Jovem introducit Achillis et Hectoris fata ponderantem, sic Æschylus finxit Jovem Achillis et Memnonis ψυχὰς lancibus imposuisse, ita ut lancibus adstarent Thetis et Aurora illa Achillis, hæc Memnonis mater. Ceterum notum est ex historia belli Trojani, Memnonem qui antea antilochum Nestoris filium occiderat, postea fortiter pugnantem ab Achille occisum esse. Butlerus recte monet ad hanc Æschyli fabulam respexisse Julium Pollucem, IV. 19. ubi Ἀπὸ δὲ θεολογείου, inquit, ὄντος ὑπὲρ τὴν σκηνὴν ἐν ὕψει ἐπιφαίνονται θεοὶ, ὡς ὁ Ζεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐν Ψυχοστασίᾳ.

64 .

Plato de Republica lib. II. sub fin. Πολλὰ ἄρα Ὁμήρου ἐπαινοῦντες ἄλλα, τοῦτο οὐκ ἐπαινεσόμεθα τὴν τοῦ ἐνυπνίου πομπὴν ὑπὸ Διὸς τῷ Ἀγαμέμνονι· οὐδ' Αἰσχύλῳ, ὅταν φῇ ἡ Θέτις τὸν Ἀπόλλω ἐν τοῖς αὐτῆς γάμοις ᾄδοντα.

Ἐνδατεῖσθαι τὰς ἐὰς εὐπαιδίας
Νόσων τ' ἀπείρους, καὶ μακραίωνος βίου
Ξύμπαντά τ' εἰπὼν, θεοφιλεῖς ἐμὰς τύχας
Παιὼν ἐπευφήμησεν, εὐθυμῶν ἐμέ.
Κἀγὼ τὸ Φοίβου θεῖον ἀψευδὲς στόμα
Ἤλπιζον εἶναι μαντικῇ βρύον τέχνῃ,
Ὁ δ' αὐτὸς ὑμνῶν, αὐτὸς ἐν θοίνῃ παρὼν
Αὐτὸς τάδ' εἰπὼν, αὐτός ἐστιν ὁ κτανὼν
Τὸν παῖδα τὸν ἐμόν.

In convivio cecinit felicitatem filii mei et vitam morborum expertem et longævam, cunctaque exponens diis charam meam sortem celebravit Pæon, me exhilarans. Et ego os Phœbi divinum fallere nescium speravi fore, arte divinandi præditum. Ast ille qui cecinit, ille qui convivio interfuit, ille qui hæc dixerat, ipse est, qui interfecit filium meum.

In primo versiculo Grotius corrigendum putabat

Ἐν δαιτὶ δ' ᾆσε.

Recte vero Pauwius et Butlerus verbum ἐνδατεῖσθαι impertiri defendunt, quod ta-

men Plato quia dixerat ὅταν φῇ in infinitivum mutavit, ex tempore aoristo vel præterito, sicut pro ἱμᾶς scripsit ἐᾶς. Fieri igitur potuit ut Æschylus, quod Butlero placuit, ita scripserit

Ὁ δ' ἐνεδατεῖτο τὰς ἱμᾶς εὐπαιδίας.

Bene autem Grotius versu secundo emendavit μακραίωνας βίους.

265.

Ἀνηκίδοτι.

Hesychius: Ἀνηκίδοτι, ἄνευ ἀκίδος. Αἰσχύλος Ψυχοστασίᾳ.

Guietus et Pauwius malebant ἀνηκίδιτι, Salmasius ἀνηκίδωτοι. Sed vulgatum verum.

266.

Αὐριβάτας.

Hesychius: Αὐριβάτας. Αἰσχύλος τὸ Αὐρὶ ἐπὶ τοῦ ταχέως τίθησι. Καὶ ὁ αὐτὸς Ψυχοστασίᾳ οὕτως φησὶ τὸ ὄνομα ταχυβήλων.

Pro ultimo vocabulo depravato Salmasius et Heinsius legendum putabant ταχυβήμων. Küsterus vero: fortasse, inquit, legendum est τὸν ὄνον ταχυβήμον ut sensus sit Æschylum in Psychostasia (fabula sic appellata) *asinum* celeriter ingredientem dixisse Αὐριβάταν. Sane ὄνομα et ὄνος in MSS. eodem compendio scribi solent, unde sæpe inter se confunduntur. "His addit Alberti, quæ sequuntur: ταχυβούλων legit Is. Vossius, qua voce usus est Aristoph. Acharn. v. 630. ἐν Ἀθηναίοις ταχυβούλοις. Sed eodem jure ταχυπώλων scribi posset. Quare potius Cl. Küstero accesserim. Nisi malis τὸ ὄνομα ταχυβάτων. Ταχυβήμων, ταχυβάμων, ταχυβάτης *celerigradus*, optime respondet voci Αὐρίβατας." Quod reliquum est in loco Hesychii pro Αὔριον legendum esse Αὐρὶ recte intellexit Pauwius. Nempe αὐριβάτας est *celer instar aurarum sive ventorum*.

ΩΡΕΙΘΥΙΑ.

267.

Apud Longinum de sublimitate initio sect. III. hi versus occurrunt:

Καὶ μὴ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας,
Εἰ γάρ τιν' ἑστιοῦχον ὄψομαι μόνον,
Μίαν παρείρας πλεκτάνην χειμάῤῥοον

Στέγην πυρώσω, καὶ κατανθρακώσομαι.
Νῦν δ' οὐ κεκραγά πω τὸ γενναῖον μέλος

de quibus ita judicat Longinus οὐ τραγικὰ ἔτι ταῦτα, ἄλλα παρατράγῳδα, αἱ πλεκτάναι καὶ τὸ πρὸς οὐρανὸν ἐξεμεῖν καὶ αὖ τὸν Βορέαν αὐλητὴν ποιεῖν καὶ τὰ ἄλλα ἑξῆς.

Ad h. l. Ruhnkenius (p. 242. ed. Toup.) hæc adnotavit: "Quod T. Faber de conjectura vidit Æschyli fragmentum esse, planissime confirmat Joannes Siceliota Commentario MS. in Hermogenem quem Parisiis excussimus in bibliotheca Camilli Falconet V. C. Φαίνεται δὲ ἡ ἀτοπία τοῦ ποιητοῦ (Æschyli, cujus ante mentionem fecerat) ἐν τῷ τῆς 'Ωρειθυίας, ὅπου ταῖς δυσὶ σιαγόσι φυσῶν ὁ Βορέας κυκᾷ τὴν θάλασσαν· οὐ γὰρ φέρω ἐπὶ μνήμης τὰ ἰαμβικὰ, ἐπιλαθόμενος. Διὸ καὶ Σοφοκλῆς μιμεῖται. Λέγει δὲ περὶ τούτων Λογγῖνος ἀκριβέστερον ἐν τῷ κατὰ Φιλολόγων. Unus quod sciam Siceliota est, qui Æschyli *Orithyiam* commemorat; in quo pro Σοφοκλῆς μιμεῖται legendum Σοφοκλῆς οὐ μιμεῖται, ut sensus sit, Sophoclem in ejusdem argumenti dramate non imitatum esse Æschylum. Nam Sophocles etiam *Orithyiam* dederat, ut e Strabone VII. p. 452. colligere licet. Ante hic Æschyli locus vix intelligi poterat. Nunc ubi ex *Orythyia* ductum ostendimus, clara omnia. Loquitur Boreas iratus ac fremens, quod Erechtheus ipsi Orithyiam negarat, minaturque adeo, se regiam Erechthei incensurum, etiamsi caminum restinxerint.

Εἰ καὶ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας.
Εἰ γάρ τιν' ἑστιοῦχον ὄψομαι ψόλον.

Sic enim hunc locum egregie restituit vir præstanti ingenio et eruditione *Samuel Musgravius* in literis ad me datis. Ψόλος ἑστιοῦχος dicitur, ut πῦρ ἑστιοῦχον apud Plutarch. Tom. II. p. 1[illegible]8. at et ψόλος ἐπιβώμιος in Æschyli fragmento apud Scholiast. in Nicandr. Theriac. p. 38. Ceterum vix dubito quin Æschylum ob oculos habuerit Ovidius Metam. VI. 677. Ceterum in v. 3. pro μίαν παρείρας etc. lege

Βίᾳ παρείρας πλεκτάνην χειμάῤῥοον.

Cur enim *unam* potius, quam *plures?*" Hactenus Ruhnkenius. Toupius vero hæc adnotavit: "In v. 1. assentior Tollio legenti

Καὶ μὴ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας.

Quod et sensus loci postulare videtur. Deinde lego

Εἰ γὰρ τὸν ἑστιοῦχον ὄψομαι μόνον.

'Εστιοῦχος est *magister domus*, sive *custos puellæ*, quam adamavit Boreas, de quo Æschylus in fabula Orithyia. Hesychius: 'Εστιοῦχος, οἰκοῦρος, οἰκώναξ. Jamblichus in Babylonicis ap. Suid. v. Ἅβρα· ἐπεὶ δὲ τοῦτο χαλεπὸν ἦν καὶ σπάνιόν τι, τῆς οἰκούρου φυλαττούσης καὶ ἅβρας τινὸς ἄλλης συμπαρούσης, ἀναπείθει τὴν κόρην λα-

θοῦσαν τοὺς γονεῖς ἀποδρᾶναι. Quoniam autem accessus ad puellam rarus ac difficilis erat, quum diligenter custodiretur, et alia ancilla una adesset, persuadet puellæ ut clam parentibus aufugiat. Ita scribendus et vertendus esse locus, quem non intellexit interpres. Quare minatur Boreas apud Æschylum : *Si vel custodem solum puellæ viderit, se totas ædes nisi ignem restinxerint pessundaturum.* Sed in his quisquiliis nihil certi. Ceterum ut recte monuit Tanaqu. Faber, nonnulla hic interciderunt. Nam illud *πρὸς οὐρανὸν ἐξεμεῖν*, quod vituperat Longinus in hoc loco non comparet. Eadem locutio occurrit apud Attium, quem laudat Cicero N. D. II. 35.

Aut forte Triton fuscina evertens specus
Subter radices penitus undanti in freto
Molem ex profundo saxeam ad cælum evomit."

Hactenus Toupius; cujus tamen sententiæ Ruhnkenii rationem longe præfero. Nimirum Boreas hoc significabat apud Æschylum : *etiamsi in Erechthei domo ad avertendum, quod ipse minatur, incendium, camini splendidum ignem prorsus restinxerint, se tamen si vel unam adhuc scintillam in foco superstitem invenerit, adducturum unum cincinnum instar torrentis volutum, eoque tectum incensurum.* Vir doctus in Vollborthii Bibliotheca philologica Vol. I. p. 104. malebat *πλεκτάνην* de volumine venti s. turbine accipere ut Aristoph. Av. 1714. *πλεκτάνη κάπνου volumen fumi.* Ita sensum verbum hunc aptissimum esse censebat : *Si scintillam quandam in foco videro, immittam unum turbinem, sic scintilla erumpet in ignem et domus comburetur.* Hanc interpretationem hoc argumento confirmari putabat, quod Boreas hæc inflatis genis atque adeo jam immissurus ventum dixerit, vel quod *χειμάῤῥοον* sit epitheton quod vento conveniat, non flammæ. Ceterum vid. Lexic. Æschyl. v. Πλεκτάνη et Χειμάῤῥοος.

FRAGMENTA

EX

ÆSCHYLI FABULIS

QUORUM

CERTA SEDES HAUD CONSTAT.

268.

Δράσαντι γάρ τοι καὶ παθεῖν ὀφείλεται.

Nam qui patravit oportet eum etiam pati.

Stobæi Ecl. phys. VII. (I. 4. 24.)

269.

Τί τοι κακὸν ποδῶκες ἔρχεται βροτοῖς.

Næ malum velox mortalibus venit.

Stob. Ecl. phys. ibid.

270.

Κεῖτ' ἀμπλάκημα τῷ περῶντι τὴν θέμιν.

Hæret peccatum in eo qui justitiam violavit.

Stobæus ibid.

271.

῾Ορᾶς δίκην ἄναυδον οὐχ ὁρωμένην
Εὕδοντι καὶ στείχοντι καὶ καθημένῳ
῾Εξῆς δ᾽ ὀπάζει δόχμιον, ἄλλοθ᾽ ὕστερον.
Οὐδ᾽ ἐγκαλύπτει νὺξ κακῶς εἰργασμένα
῞Ολι δ᾽ ἂν ποιῇς δεινὸν, νομίζ᾽ ὁρᾷν τινα.

Vides Justitiam tacitam haud conspicuam
Persequi dormientem et ambulantem, et sedentem ;
Insequitur alias hominem a latere, alias a tergo.
Neque quidquam celat nox improborum facinorum,
Quodcunque vero feceris, videre aliquem crede, quem jure timeas.

Stob. ibid.

Tria hæc fragmenta 269. 270. 271. inter se conjuncta et continua esse, primus ex *Theophilo Antiocheno* qui Æschylum nominatim laudat lib. II. §. 54. p. 256. edit. Wolf. notavit Heathius. cujus lectiones supra expressimus. V. 5. ap. Stobæum est ἑξῆς δ᾽ ὀπηδεῖ. v. 6. apud eundem sic legitur:

Οὐδ᾽ ἐγκαλύπτει τῶν κακῶς εἰργασμένων.

Versum ultimum, qui abest a Stobæo sic edidit Grotius

῞Οτι δ᾽ ἂν ποιεῖς νόμιζ᾽ ὁρᾷν θεούς τινας.

Idem hos versiculos sic vertit:

Justitia cerni se vetans, muta, ut vides ;
Sedentem, euntem, dormientem haud deserit ;
Obliqua sequitur proxime, interdum eminus ;
Et improborum facinorum celat nihil.
Quicquid agis, esse crede qui videant deos.

272.

῏Ω Ζεῦ πάτερ, Ζεῦ, σὸν μὲν οὐρανοῦ κράτος,
Σὺ δ᾽ ἔργ᾽ ἐπ᾽ οὐρανίων καὶ ἀνθρώπων ὁρᾷς
Λεωργὰ καθέμιστα· σοὶ δὲ θηρίων
῞Υβρις τε καὶ δίκη μέλει.

O Jupiter pater, Jupiter, tu gubernator cœli es
Tu cœlestium et mortalium facta conspicis
Facinorosa et injusta, tibi etiam ferarum
Injuria jusque curæ sunt.

Stob. Ecl. phys. VII.

" Hæc a Clemente Alexandrino Strom. V. et Euseb. Præp. Evang. XIII. 13. Archilocho, non Æschylo tribui monet Pauw. qui et incertum habet, cujus sint, et quonam metro conscripta. Ex verbis Stobæi hos Iambos constituit:

Ὦ Ζεῦ πάτερ σοῦ 'στιν μὲν οὐρανοῦ κράτος·
Σὺ δ' ἔργ' ἐπ' ἀνθρώπων ὁρᾷς λεωργά τε
Κἀθέμιτα· σοὶ δὲ θηρίων ὕβρις τε καὶ
Δίκη μέλει.

In versu secundo ἐφορᾷς οὐρανίων καὶ ἀνθρώπων legi affirmat apud Stob. Monet porro ad Æschyli nomen in cod. Stob. Farnesiano teste Cantero adscriptum esse μὴ, ut neget hæc Æschyli esse. Utut illud fuerit, versus non bene digessit Pauw. Versus secundus cæsura caret, quod vitium est in fragmento quarti vulgato, et quis feret illas finales particulas, τὲ et τὲ καὶ in duobus sequentibus versibus adhibitas? Locum sic emendat Heathius, Archilochi, non Æschyli esse judicans:

Ὦ Ζεῦ, πάτερ Ζεῦ, σὸν μὲν οὐρανοῦ κράτος,
Σὺ δ' ἔργ' ἐπ' ἀνθρώπων ὁρᾷς λεωργά τε
Κἀθέμιτα, σοὶ σ' ὕβρις τε καὶ δίκη μέλει.

Corrupte eduntur sic in Edit. Stob. Plantin.

Ὦ Ζεῦ πάτερ, Ζεῦς μὲν οὐρανοῦ κράτος,
Σὺ δ' ἔργ' ἐπ' ἀνθρώπων ὁρᾷς,
Λεωργὰ κἀθέμιτα· οἱ δὲ θηρίων
Ὕβρις τε καὶ δίκη μέλει.

Locus profecto non est indignus Æschylo et sic forte restituendus:

Ὦ Ζεῦ, πάτερ Ζεῦ, σὸν μὲν αἰθέρος κράτος,
Σὺ δ' ἔργ' ἐπ' οὐρανοῦ τὲ κἀνθρώπων ὁρᾷς
Λεωργὰ κἀθέμιστα· σοὶ δὲ θηρίων
Ὕβρις μέλει τε καὶ δίκη.

Butler.

Grotius hos versus ita Latine reddidit:

O Jupiter supreme tu cælo imperas
Tu cuncta facta cælitum atque hominum notas
Tumida ac nefanda; sunt ferarum etiam tibi
Curæ facinora jusque. —

273.

Κοινὸν τύχη, γνώμη δὲ τῶν κεκτημένων.

Communis est fortuna mens proprium bonum. Grot.

274.

Ἃ δεῖ παρὼν φρόντιζε, μὴ παρὼν ἀπῇς
Ὁ χρήσιμ' εἰδὼς, οὐχ ὁ πόλλ' εἰδὼς σοφός.

Quæ fieri oportet præsens cura, ne præsens absis
Qui utilia novit, non qui multa novit est sapiens.

Stob. Eth. Serm. III.

275.

Ἁμαρτάνει τι καὶ σοφοῦ σοφώτερος.

Nonnunquam peccat etiam sapiente sapientior.

276.

Ἦ βαρὺ φόρημ' ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων.

Næ onus grave est stultus homo fortunatus.

Stob. Eth. Serm. IV.

277.

Ἦ χαρίεν ἐστ' ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπος ᾖ.

Gratiosa res est homo si vere fuerit homo.

Stob. Eth. Serm. V.

Hoc fragmentum Stanleius aliique prætervidcrunt. Contra vero versum e Sophoclis Ajace 1311. qui post illud fragmentum apud Stobæum e Sophocle citatur, Æschylo falso tribuerunt, quod nuper etiam Bothius monuit.

278.

Ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός.

A fraude justa non alienus est deus.

Stob. Serm. Eth. IX.

De dolo agens Rittershus. Var. lect. V. 3. dolum veteres bonum dixisse monet, et pro solertia accepisse, maxime si adversus hostem latronemve quis machinetur. Sic et Basilius Magnus in Proverb. Salomonis ait esse quandam καλὴν καὶ ἐπαινετὴν πανουργίαν, et Æschylus ἀπάτην δικαίαν agnoscit, cui nec ipse deus soleat auxilium denegare. Denique et Quintus Smyrnæus δόλον ἐσθλὸν sæpius dixit. Ceterum hunc versum attulit etiam Eustathius ad Iliad. β'. p. 188. Ὅτι δέ ἐστιν οὐ μόνον κακὴ ἀπάτη, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὴ, Αἰσχύλος δηλοῖ, εἰπὼν Ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός. *Butler.*

279.

Κάτοπτρον εἴδους χαλκὸς ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ.

Formæ speculum æs est, vinum vero mentis.

ibid. Serm. XVIII.

280.

Ὀργῆς ματαίας εἰσὶν αἴτιοι λόγοι.

Inanis iræ causa sæpe oratio est. Grot.

Stob. Ecl. Eth. Serm. XX.

281.

Οὐκ ἀνδρὸς ὅρκοι πίστις, ἀλλ' ὅρκων ἀνήρ.

vir sacramento fidem
Debet mereri, non sacramentum viro.

Grot.

Stob. Ecl. Eth. Serm. XXVII.

282.

Ὅρκος βέβαιος ἐστιν, ἂν νεύσιν μόνον.

Firmum est juramentum, si modo nonnuero.

Ibid.

283.

Φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν θεός.

Solet laborantem deus pariter adjuvare.

Stob. Ecl. Eth. Serm. XXIX.

284.

Καλὸν δὲ καὶ γέροντα μανθάνειν σοφά.

Pulchrum est etiam senem sapientiæ studere,

Stob. ibid.

285.

Πρὸ τῶν τοιούτων χρὴ λόγων δάκνειν στόμα.

Potius mordendum os est, quam hæc diceda.

Stob. Ecl. et h. Serm. XXXIV.

286.

Οἴκοι μένειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα
Καὶ τὸν κακῶς πράσσοντα καὶ τοῦτον μένειν.

Domi manere debet, qui fortunatus est.
Domi manere etiam, qui cum adversa conflictatur fortuna.

Stob. ibid. Serm. XXXIX. Clem. Alex. Strom. VI. p. 265.

287.

Κακοὶ γὰρ εὖ πράσσοντες οὐκ ἀνάσχετοι,

Mali enim homines fortunati intolerabiles sunt.

Idem ibid. Serm. XLV.

288.

Τὸ γὰρ βρότειον σπέρμ' ἐφήμερα φρονεῖ
Καὶ πιστὸν οὐδὲν μᾶλλον ἢ κάπνου σκία.

Humana soboles in diem tantum sapit,
Nec est solidior, umbra quam fumi levis.

Grot.

Stob. Ecl. Eth. Serm. XCVIII.

Philemoni hæc ab Apostolio tribui monet Pauw. Recte quoque pro ἐφημέρια reposuit ἐφήμερα. Et sic Stanl. in notis. Sed ἐφημέρια servavit Clark. ad Odyss. φ'. 85. Idem bene comparat Theocr. Idyll. XIII. 4.

Οἱ θνατοὶ πελόμεσθα, τὸ δ' αὔριον οὐκ ἐσορῶμες

Butler.

289.

Γῆρας γὰρ ἥβης ἐστιν ἐνδικώτερον.

Senectus enim justior est juventa.

Stob. Ecl. Eth. Serm. CXIV.

290.

Τύχα μερόπων ἀρχὰ καὶ τέρμα.
Τὺ καὶ σοφίας τιμὰν
Βροτέοις ἐπέθηκας ἔργοις.
Καὶ τὸ καλὸν πλέον ἢ κακὸν ἐκ σέθεν.
Ἅ τε χάρις λάμπει
Περὶ σὰν πτέρυγα χρύσεον
Καὶ τὸ τεᾷ πλάστιγγι δοθὲν
Μακαριστώτατον τελέθει.
Σὺ δ' ἀμαχανίας πόρον εἶδες ἐν ἄλγεσι
Καὶ λαμπρὸν φάος ἄγαγες ἐν σκότῳ
Προφερέστατα θεῶν.

Cunctis principium rebus et exitus
O Fortuna potens, quæ sapientiæ
Famam das hominum, diva, laboribus
Multo plura tibi prospera tristibus
Debentur. Sequitur gratia quo loci
Pennæ remigium te vehit aureæ.
Nil est prosperius, nilque secundius
Quam lances homini quod tribuunt tuæ.
Tu spes sollicitis una laboribus;
Tu noctem subito lumine discutis
Numen te melius noscere non datur.

Grot.

" Hujus fragmenti, sicut eduntur, metra a Grotio digesta esse monet Pauw. quum sint apud Canterum indiscreta. Ipse autem quædam Anapæsticorum vestigia in his deprehendit, sed Chorica fuisse existimat diversorum generum, quæ nemo hodie restituere possit utut fuerit perspicax. Hoc tamen aggressus est Heathius et sic quidem :

1. Ὦ τύχα μερόπων
2. Ἀρχὰ καὶ τέρμα,
3. Τὺ καὶ σοφίας
4. Τιμὰν βροτέοις
5. Ἐπέθηκας ἔργοις
6. Καὶ τὸ καλὸν πλέον ἢ κακὸν ἐκ σέθεν,
7. Ἅ τε χάρις λάμπει
8. Περὶ σὰν πτέρυγα χρύσεαν
9. Καὶ τὸ τεᾷ πλάστιγγι δοθὲν
10. Μακαριστώτατον τελέθει,
11. Σὺ δ' ἀμηχανίας πόρον εἶδες
12. Ἐν ἄλγεσι, καὶ λαμπρὸν
13. Φάος ἄγαγες ἐν σκότῳ
14. Προφερέστατα θεῶν.

1. Penth. Troch. 2. Penth. Spond. 3. et 4. Ion. a maj. mon. hyperc. 5. Jamb. penth. 6. dactyl. tetram. 7. dactyl. Penth. 8. Pæon dim. hyperc. 9. dactyl. hephthem. 10. Glycon. πολυσχημ. 11. Anapæst. hephthem. 12. Pherecrat. 13. Period. 14. Ion. a min. dim. cat. Locum leniter emendavit Bothius:

1. Τύχα μερόπων ἀρχὰ καὶ τέρμα,
2. Σὺ καὶ σοφίας τιμὰν
3. Βροτέοις ἐπέθηκας ἔργοις
4. Καὶ τὸ καλὸν πλέον ἢ κακὸν ἐκ σέθεν
5. Ἅ τε χάρις λάμπει περὶ σὰν
6. πτέρυγα χρύσεον, (malim χρυσέαν)
7. Καὶ τὸ τεᾷ πλάστιγγι δοθὲν
8. Μακαριστώτατον τελέθει.
9. Σὺ δ' ἀμαχανίας
10. Πόρον τ' εἶδες ἐν ἄλγεσι
11. Καὶ λαμπρὸν φάος ἤγαγες (malim ἄγαγες)
12. Ἐν σκότῳ προφερέστατα θεῶν.

Ex his vocat 1. Antispast. dim. hyperc. in priore sede usurpato anapæsto pro spondeo. 2. Antisp. dim. brachyc. iterum posito anapæsto. 3. Glycon. hyperc. 4. dactyl. tetram. 5. dactyl. hephthem. 6. dochm. 7. dactyl. hephthem. 8. Glycon. πολυσχ. 9. anapæst. monom. 10. 11. Glyconii. 12. Glycon. hyperc."

Hactenus Butlerus, cui cum Pauwio, hoc fragmentum Æschyleum esse haud videtur. Heerenius V. C. ad Stobæi Ecl. lib. 1. c. 7. "splendidos, inquit, qui sequuntur versus codd. V. A. E. Æschylo tribuunt, omisso tamen fabulæ titulo ex qua deprompti sint. — v. 2. τὺ deest ap. Cant. In codd. V. A. legitur τέρματι καὶ σοφίας, unde Grotius recte refinxit τέρμα τὺ κ. σ. Reliqua sic ap. Cant. καὶ σοφίας καὶ τιμὰν nullo sensu. Rescripsit Grot. καὶ σοφίας τιμὰν, sed codd. V.

A. Z. καὶ σοφίας ἄκος ἔρᾷς καὶ τιμάν; unde Grotius recte refinxit τέρμα τὺ κ. σ. Reliqua sic apud Cant. καὶ σοφίας καὶ τιμὰν nullo sensu. Rescripsit Grotius καὶ σοφίας τιμὰν, sed codd. V. A. F. καὶ σοφίας ἄκος ἔρᾷς, καὶ τιμὰν, quæ utique obscura, fortasse corrupta sunt. Constat ἔρᾷν ap. Homerum sæpius dici pro ὑπηρετεῖν, *ministrare*, vel *suppeditare*. ἄκος σοφίας, foret *medicina sapientiæ*, quatenus sapientia male cœpta corrigitur. Quare quum fortuna dicitur administrare medicinam sapientiæ, id vel sic explicandum erit: *fortunam sæpe vices tenere sapientiæ*, quum ea, quæ revera fortuna fiant sapientiæ tribuuntur; vel *ipsa sapientiæ consilia a fortuna suppeditari hominibus*. Utrumque tamen durum esse, locumque potius corruptum videri, minime negaverim. Pronum foret rescribere σοφίας ἄκρον ἔχεις, ut apud Pind. Isthm. VII. 25. *in te omnis sapientia reposita est*. Sed lubricum est emendare locum poëtæ, ubi de ratione metrica non constat. v. 3. dicitur fortuna *gloriam imponere rebus humanis*, quod consilia hominum ex eventu dijudicari soleant. v. 4. intelligo: *tu sæpius bona quam mala immittis hominibus*. v. 6. χρύσεαν, quod magis doricum est codd. V. A. E. pro χρύσεον ap. Cant. et Grot. τεᾷ πλάστιγγι, iidem codd. pro τὸ ἀπλάστιγγι ap. Cant. *Quod tua nobis trutina datur* i. e. quod a te nobis conceditur. Patet ex h. l. antiquam jam esse fortunæ repræsentationem, qua lances ei tribuuntur. v. 9. Cant. male ἄμα χανίας· quod idem male vertit: *tu inopiæ exitum præbes in laboribus;* Nam ἀμηχανία est *desperata rerum conditio, inopia consilii*. — v. 10. languere videtur illud φάος ἄγαγες ἐν σκότῳ ac vix commodam explicationem admittit. Explicandum enim foret: *lucem fers*, i. e. *affers, profers in tenebris;* quæ insolita loquendi ratio vereor, ut multis probari possit: Legendum forte: κ' ἐς λαμπρὸν φάος ἄγαγες ἐν σκότῳ· *ex tenebris ad lucem perducis*. Sic Pindar. Ol. v. 32. ἀπ' ἀμηχανίας ἄγων ἐς φάος τὸν δὲ δάμον ἀστῶν. — v. 11. προφερέστατα *præstantissima*. Recte cod. V. pro προφερκέστατα ap. Cant. Sic ap. Hom. Odyss. Θ'. 129. Elatreus dicitur προφερέστατος disco." Hactenus Heerenius. Eleganter Jacobsius V. Cl. et ut mihi quidem videtur vere in Exercitatt. crit. T. i. p. 213. versum secundum sic emendavit:

Τὺ καὶ σοφίας θακεῖς ἕδρας.

Vulgatam vero lectionem καὶ λάμπρον φάος ἄγαγες ἐν σκότῳ ab Heerenii correctione vindicat censor editionis eclogarum Stobæi ab eo curatæ, (*Lenzius* Prof. olim Gymnasii Gothani in *Allg. Lit. Zeitung* 1805. scida 179.) Concinne enim in vulgata lectione componuntur illa:

Tu et consilii inopiæ exitum prospicis in adversitatibus
Et splendidam facem præbes in tenebris.

291.

Χώριζε θνητῶν τὸν θεὸν καὶ μὴ δοκεῖ
Ὅμοιον αὐτῷ σάρκινον καθεστάναι,

Οὐκ οἶσθα δ' αὐτόν· ποτὲ μὲν ὡς πῦρ φαίνεται
Ἄπλαστον ὁρμῇ· ποτὲ δ' ὕδωρ, ποτὲ δὲ γνόφος
Καὶ θηρσὶν αὐτὸς γίνεται παρεμφερής,
Ανέμῳ, νέφει τε, κἀστραπῇ, βροντῇ, βροχῇ,
Ὑπηρετεῖ δ' αὐτῷ θάλασσα καὶ πέτραι
Καὶ πᾶσα πηγή, χὕδατος συστήματα
Τρέμει δ' ὄρη καὶ γαῖα καὶ πελώριος
Βυθὸς θαλάσσης, κὠρέων ὕψος μέγα
Ὅταν ἐπιβλέψῃ γοργὸν ὄμμα δεσπότου.

Clemens Alex. Strom. V. p. 261.

Sejunge ab omni sorde mortali deum,
Nec carne amictum nec tui similem puta;
Ignotus ille est; nunc ut implacabilis
Apparet ignis, nunc tenebris, nunc aquæ
Par ille cerni. Simulat interdum feram
Tonitrua, vestes, fulmen, ignes, nubila.
Inservit illi pontus et saxa horrida,
Liquidique fontes, amnium et cursus vagi
Illum ipsa tellus horret, et juga montium
Lateque fusa stagna cærulei maris
Si forte torvo dominus ore aspexerit.

Grot.

Hosce versiculos Clemens Alex. diserte Æschylo tragœdiarum scriptori tribuit hisce verbis: πάλιν αὖ Αἰσχύλος μὲν ὁ τραγῳδοποιὸς τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ παρατιθέμενος οὐκ ὀκνεῖ καὶ ὕψιστον αὐτὸν προσαγορεύειν διὰ τούτων. Grotius vero Æschylo juniori eos attribuendos existimabat, isque v. 2. σάρκινον pro σάρκιον, v. 4. ἄπλαστον pro ἄπλατον, v. 5. γίνεται pro γὰρ, v. 6. νέφει pro νεφέλη edidit. Æschylo tragico Pauwius, Heathius et Butlerus istos versus prorsus abjudicandos censent, a quibus nemo, ut opinor, hodie dissentiet. Eusebius Præp. Evang. XIII. p. 689. eosdem versus citat; ita quidem ut v. 3. legatur οὐκ οἶσθα γ'. v. 4. ἄπλατος ὁρμῇ et ante γνόφος omittatur δέ. v. 6. νεφέλῃ τε. v. 8. καὶ ὕδατος. v. 10. καὶ ὀρέων ὕψος ἐπί. v. 11. μέγα ἐπὰν ἐπιβλέψῃ γοργὸν ὄμμα. Ceterum post v. 11. Clemens et Eusebius addunt etiam istum:

Πάντα· δυνατὴ γὰρ δόξα ὑψίστου Θεοῦ.

292.

Τὸ σκαιὸν ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην.

Sinistrum oculum trajiciens instar thynni.

Plutarch. de Solert. Animal. c. 29. ubi de thynnis agit: Ἐπεὶ δ' ἄρτι τὴν μαθηματικὴν οὕτω τῆς τοῦ ἡλίου μεταβολῆς ἐτέλεσα πρόγνωσιν, ἧς μάρτυς Ἀριστοτέλης ἐστὶν, ἄκουσον ἤδη τὴν ἀριθμητικὴν ἐπιστήμην αὐτῶν· πρότερον δὲ, καὶ μὰ Δία, τὴν ὀπτικὴν, ἣν ἔοικε μηδ' Αἰσχύλος ἀγνοῆσαι· λέγει γάρ που·

Τὸ σκαιὸν ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην·

τῷ γὰρ ἑτέρῳ δοκοῦσιν ἀμβλυώττειν· ὅθεν ἐμβάλλουσιν εἰς τὸν Πόντον ἐν δεξιᾷ, τῆς γῆς ἐχόμενοι, καὶ τοὐναντίον, ὅταν ἐξίωσιν, ἐμφρόνως πάνυ καὶ νουνεχῶς ἀεὶ τὴν τοῦ σώματος, φυλακὴν ἐπὶ τῷ κρείττονι ποιούμενοι τῶν ὀφθαλμῶν. Ejusdem rei mentionem facit Aristotelem laudans Athenæus deipnos. VII. 15. Mich. Apostol. Proverb. χ'. 38. ὅτι δὲ ἑτέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν ὁρῶσι (thynni) καὶ Αἰσχύλος ὁμολογεῖ, λέγων τὸ σκαιὸν ὄμμα περιβαλὼν θύννου δίκην; quem locum adduxit Stanleius. Butlerus vero notavit insuper locum Æliani de nat. animal. lib. IX. c. 42. ὅτι δὲ τῷ ἑτέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν ὁρῶσι, τῷ δὲ ἄλλῳ οὐκ ἔτι, καὶ Αἰσχύλος ὁμολογεῖ λέγων·

Τὸ σκαιὸν ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην.

Παριᾶσι δὲ ἐς τὸν Πόντον, καὶ κατὰ τὴν δεξιὰν αὐτῶν πλευρὰν τὴν γῆν λαμβάνουσι καθ' ἣν καὶ βλέπουσιν· ἐξιόντες τι αὖ κατὰ τὴν ἀντίπερα, νέουσι τῆς γῆς ἐχόμενοι, φρουρὰν τὴν τοῦ σώματος κατὰ τὸν ὁρῶντα ὀφθαλμῶν λαμβάνοντες προμηθέστατα.

293.

Αἱ δ' ἑπτ' Ἄτλαντος παῖδες ὠνομασμέναι,
Πατρὸς μέγιστον ἆθλον, οὐρανός τε γῆ
Κλαίεσκον, ἔνθα νυκτέρων φαντασμάτων
Ἔχουσι μορφὰς ἄπτεροι Πελειάδες.

Athenæi Deipnos. XI. 12.

Septem vero colebres Atlantis filiæ
Patris maximum laborem in terris et cælo
Deflebant ubi nocturnorum spectaculorum
Formam habent alis carentes Peliades.

Addit Athenæus: Ἀπτέρους γὰρ αὐτὰς εἴρηκεν διὰ τὴν πρὸς τὰς ὄρνεις ὁμωνυμίαν.

v. 2. 3. οὐρανός τε γῆ κλαίεσκον] Grotius correxit οὐρανοῦ στέγη ναίεσκον et ἆθλον μέγιστον nominativo casu pro certaminis præmio s. ornamento habuit. Vertit enim:

Septenæ Atlantis quæ vocantur filiæ
Decus parentis maximum summi tenent

Laqueata cœli tecta, nocturnas ubi
Formas columbæ possident non aliter.

Pauwius οὐρανοῦ στέγην, vel οὐρανοῦ στέγη intellexit *cæli sustentationem*. Optime vero Heathius legendum censuit πατρὸς μέγιστον ἆθλον (ab ἆθλος) οὐρανοστεγῆ κλαίεσκον *patris* (Atlantis) *summum laborem, quo cælum* (sibi impositum) *sustentabat, deflebant*. Butlerus notavit ad eandem fabulam referenda esse, quæ notavit Schol. Hom. Iliad. σ'. 486. de Pleiadibus agens: Τὰς δὲ Ἄτλαντος ἀτυχίας κλαιούσας αὐτὰς κατηστερίσθαι φησὶν Αἰσχύλος. Eadem habet Schol. Venet. eodem loco. p. 430. τὰς δὲ Ἄτλαντος ἀτυχίαν κλαιούσας αὐτὰς καταστερισθῆναι φησὶν ὁ Αἰσχύλος. Butlerus vero hoc fragmentum forsan ad Ἡλιάδας pertinere opinatur. Ceterum in ἄπτεροι Πελειάδες Æschylus tantum allusit ad ὁμωνυμίαν nominis, quia πελειάδες *columbæ* appellantur. Cf. J. H. Vossii V. Cl. *mythologische Briefe* Tom. ii. p. 11. Idemque vidit Eustathius ad Odyss. μ'. p.1723. καὶ Αἰσχύλος δὲ, inquit, ἐμφανέστερον προσπαίζων πρὸς τὴν ὁμοφωνίαν, ἀπτέρους Πελειάδας εἶπεν ἐν πτώσει ὀρθῇ.

294.

Θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς
Ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλῃ.

Deus crimen assignat mortalibus
Quum funditus pessundare vult domum.

" Hanc ῥῆσιν improbat Plato de Rep. II. 380. A. οὐδ' αὖ ὡς Αἰσχύλος λέγει, ἐατέον ἀκούειν τοὺς νέους, ὅτι

— θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς
Ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλῃ.

Ἀλλ' ἐάν τις ποιῇ ἐν οἷς ταῦτα τὰ ἰαμβεῖα ἔνεστι τὰ τῆς Νιόβης πάθη· ἢ τὰ Πελοπιδῶν, ἢ τὰ Τρωϊκὰ, ἤ τι ἄλλο τῶν τοιούτων· ἢ οὐ θεοῦ ἔργα ἐατέον αὐτὰ λέγειν, ἢ εἰ θεοῦ, ἐξευρητέον αὐτοῖς σχεδὸν ὃν νῦν ἡμεῖς λόγον ζητοῦμεν, καὶ λεκτέον, ὡς ὁ μὲν θεὸς δίκαιά τε καὶ ἀγαθὰ εἰργάζετο, οἱ δὲ ὠνίναντο κολαζόμενοι. Hinc suspicari licet hoc fragmentum ad Nioben pertinere. Credibile est enim Platonem inter exempla primum illud posuisse, quod eo loco quem ex Æschylo adduxerat continabatur. Locum vero eundem ex Platone citat Eusebius Præparat. Evang. XIII. c. 3. p. 643. D." *Butler*. Legitur etiam apud Plutarchum de audiendis poëtis p. 63. cum eoque comparavit Erfurdtius ad Sophoclis Antigonam v. 613. versus istos Sophocleos:

σοφίᾳ γὰρ ἔκ του
κλεινὸν ἔπος πέφανται
τὸ κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν
τῷ δ' ἔμμεν, ὅτῳ φρένας θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν.

295.

Ἀλλ' οὔτε πολλὰ τρώματ' ἐν στέρνοις λαβὼν
Θνήσκει τις, εἰ μὴ τέρμα συντρέχοι βίου.
Οὔτ' ἐν στέγῃ τις ἥμενος παρ' ἑστίᾳ
Φεύγει τι μᾶλλον τὸν πεπρωμένον μόρον.

Euseb. Præp. Evang. XIII. c. 3.

Non tela si quis pectore multa acceperit
Morietur ævi fata nisi dent terminum.
Nec si larem quis servet assiduus foco,
Effugiet horam Parca quam decreverit. Grot.

296.

Ὡς οὐ δικαίως θάνατον ἔχθουσι βροτοὶ
Ὅσπερ μέγιστον ἴαμα τῶν πολλῶν κακῶν.

Plutarch. de Consol. ad Apollon. p. 106.

Injuste mortem aversantur mortales
Quæ maximum est remedium multorum malorum.

v. 2. μέγ' ἐστ' ἴαμα correxit post Scaligerum Grotius. At Porsonus in notula ad Præfationem ad Euripidis Hecubam, quia ἴαμα suspicatur serioris ævi esse et veteribus tragicis ignotum, legendum opinabatur

Ὅσπερ μέγιστον φάρμακον πολλῶν κακῶν

a quo recte discedit Butlerus, quum vocabulum ἴαμα apud Thucyd. II, 51. occurrat.

297.

Σύ τοι μ' ἔφυσας, σύ με καταίθειν μοι δοκεῖς.

Plutarch. Demetr. p. 905. (c. 35. ed. Hutten.) Ἀλλ' ἡ τύχη περὶ οὐδένα τῶν βασιλέων ἔοικεν οὕτω τροπὰς λαβεῖν μεγάλας καὶ ταχείας, οὐδ' ἐν ἑτέροις πράγμασι τοσαυτάκις μικρὰ καὶ πάλιν μεγάλη, καὶ ταπεινὴ μὲν ἐκ λαμπρᾶς ἰσχυρὰ δ' αὖθις ἐκ φαύλης γενέσθαι. Διὸ καί φασιν αὐτὸν ἐν ταῖς χείροσι μεταβολαῖς πρὸς τὴν τύχην ἀναφθέγγεσθαι τὸ Αἰσχύλειον·

Σὺ τοί μ' ἔφυσας, σύ με καταίθειν μοι δοκεῖς.

Parœmiographus ad Proverbium: *Flamma persequeris quem genueras.* "In eum, inquit, qui damno afficit quem paullo ante et opera et re adjuverat, quadrabit apposite senarius proverbialis Æschyli:

Σύ τοι μ' ἔφυσας, σύ με καταίθειν μοι δοκεῖς.

Id est:

Videris urere igne me, quem genueras.

Verba videntur esse Meleagri, quem Althæa mater, imposito igni fatali titione, consumpsit; vel potius Penthei, (nam hoc nomine fabulam docuit Æschylus) in quem furiata Agave mater desæviit, incensis ædibus, ut refert Oppianus, et Euripides, apud quem in Bacchis consimilia loquitur Pentheus. Demetrius a victoria Poliorcetes vocatus, variis casibus ultro citroque jactatus ad fortunam exclamasse hoc carmen Æschyli legitur:

Σύ τοι μ' ἔφυσας, σύ με καταίθειν μοι δοκεῖς.

Tu me extulisti in lucem; at eadem nunc parens
Abolere flammis me nefariis puras."

Hæc ille. "Cogitandum annon ex Xantriis Æschyli desumptum fuerit hoc fragmentum; in ista enim fabula τὰ κατὰ Πενθέα tractasse videtur, ex iis quæ Scholiastes ad Eumen. v. 26." *Stanl.* "Vulgo legebatur με φυσᾷς. At μ' ἔφυσας dedit Grotius, Pauwius, Heath. sed in reliquis versum corrupit legendo:

Σὺ τοί μ' ἔφυσας σύ με καταφθίειν δοκεῖς.

Dicendum utique fuit καταφθίσαι. Citatur hoc fragmentum iterum a Plutarcho de Monarchia p. 827. c." *Butler.* Pro καταίθειν Tan. Faber legendum censuit καθαιρεῖν, quod Reiskius ascivit.

298.

Δέδοικα μῶρον κάρτα πυραύστου μόρον.

Ælian. Hist. animal. VII. 8. Ζῷόν ἐστιν ὁ πυραύστης, ὅπερ οὖν χαίρει μὲν τῇ λαμπηδόνι τοῦ πυρὸς καὶ προσπέταται τοῖς λύχνοις, ἐν ἀκμαζούσῃ ἔτι τῇ φλογὶ, καὶ δοκεῖ τι λήψεσθαι, ἐμπεσὼν δὲ ὑπὸ ῥύμης εἶτα μέντοι κατεπέφλεκται. Μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ Αἰσχύλος, ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς λέγων·

Δέδοικα μωρὸν κάρτα πυραύστου μόρον.

Idem iisdem verbis narrat Apostolius Proverb. XX. 65. Nec abludit Zenob. Proverb. V. 79. *Stanl.*

Locum habet etiam Suidas in v. Πυραύστου μόρον. Πτηνόν ἐστι ζωΰφιον ὁ προσπτάμενον τοῖς λύχνοις καίεται. Καὶ Αἰσχύλος· Δέδοικα κάρτα πυραύστου μόρον. Εἴρηται ἐπὶ τῶν ὀλιγοχρονίων. *Butler.*

299.

Γένος μὲν αἰνεῖν καὶ μαθὼν ἐπίσταμαι
Αἰθιοπίδος γῆς, ἔνθα Νεῖλος ἑπτάρους
Γαῖαν κυλίνδων ῥευμάτων ἐπομβρίαις,
Ἐν ᾗ πυρωπὸν μηνὸς ἐκλάμψαι φλόγα.
Αἴγυπτος ἁγνοῦ νάματος πληρουμένη
Τήκει πετραίαν χιόνα· πᾶσα δ' εὐθαλὴς
Φερέσβιον Δήμητρος ἀγγέλλει στάχυν.

Genus quidem laudare expertus possum
Æthiopicæ terræ, ubi Nilus septemfluus,
Solum oblimat amnis exundantia
Quo tempore rutila a cane effulserit flamma
Ægyptus puro amne repleta
Quum liquefecerit nivem e petris, et undique florescens
Vitale Cereris omittit germen.

Hoc fragmentum conservavit Auctor Anonymus libelli περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναπληρώσεως διάφοροι δόξαι, qui cum Herodoti historiarum libris edi solet. Salmasius ad Solinum p. 296. v. 1. hujus fragmenti pro μαθὼν reponit παθὼν, v. 3. pro κυλίνδων ῥευμάτων ἐπομβρίαις, legendum censet κυλίνδει πνευμάτων ἐπομβρίαις, v. 4. ἐν ᾗ πυρωτὸν σμῆνος ἐκλάμψαν φλογός. Duo sequentes versus ita transponit:

Τήκει πετραίαν χιόνα, πᾶσα δ' εὐθαλὴς
Αἴγυπτος ἁγνοῦ πνεύματος πληρουμένη.

v. 1. Quare Salmasius παθὼν pro μαθὼν substituendum censuerit haud intelligo. *Heath.* Idem tamen tenuit Vossius ad Melam I. 9. *Butler.*

v. 2. Ἑπτάρους recte Grot. Pauw. Heath. Voss. ad Melam l. l. pro vulg. ἑπτάῤῥους. Hujusmodi composita non semper duplicant ρ. Vide Prom. Vinct. v. 433. *Butler.*

v. 3. Emendationem Salmasii κυλίνδει pro κυλίνδων reponentis non admittunt Pauw. et Heath. qui ad vulgatam subintelligunt ἐστί. Salmasii quoque πνευμάτων pro ῥευμάτων non probat Heath. qui vulgatam vertit, *cum fluenta vi et abundantia imbrium exundant,* idque tuetur ex Anonymi proposito sententiam Thaletis et Callisthenis, Nili incrementum ventis Etesiis adscribentium, ab hac Anaxagoræ et Tragicorum distinguentis, qui id nivibus liquefactis omnino tribuunt. Sed κυλίνδει etiam Voss. ad Melam l. l.—v. 4. sic legit Grotius:

Ἐν τῷ πυρωπὸν ἐκ κυνὸς λάμψαι φλόγα.

Cum rutila fulsit flamma siderei canis.

Versum sequentem post Salmasium Pauwius quoque transponendum esse judicat, hunc tamen minus feliciter emendat:

Ἐν ῇ πυρωπὸν μηνὸς ἐκλάμψαν φλέγος

et φλέγος pro φλέγμα a φλέγω, præsertim quum accedat πυρωπὸν, suo more inprimis Æschyleum vocat. Deinde Μὴν habet pro *Sole*, ut Μήνη est *Luna*, et auctores adducit recentiores, Diogenem Laërt., Iamblichum et Suidam, in iis quæ de gallo gallinaceo scribunt Soli a Pythagora dicato. Sed Solem nunquam Μῆνα appellatum fuisse ex Cupero ad Harpocrat. et Menagio ad Diog. Laërt. VIII. Segm. 34. ostendit Heath., qui totum locum sic legit:

Ἐν ᾧ μένος πυρωπὸν ἐκλάμψαν φλογὸς
Τήκει πετραίαν χιόνα, πᾶσα δ' εὐθαλὴς
Αἴγυπτος ἁγνοῦ νάματος πληρουμένη
Φερέσβιον Δήμητρος ἀγγέλλει στάχυν.

Hæc ille. Ἐν ῇ πυρωπὸς ἥλιος ἐκλάμψας φλογί. Vossius ad Melam l. l. qui et reliquorum ordinem post Salmasium mutat. Ceterum fragmentum hoc forte ad *Memnonem* tragœdiam pertinebat. v. 6. pro vulg. πετρίαν recte πετραίαν Grot. Pauw. Voss. ad Melam l. l. quod et metrum et analogia postulat. v. 7. pro ἀγγέλλει Grotius ἀντέλλει. Sed recte Heath. vulgatam retinet. Ægyptus enim tum, quum Nili aquis inundatur, non submittit spicas, sed tantum messem futuram quasi prædicit. *Butler*.

300.

Τοῦτον δ' ἐπόπτην ἔποπα τῶν αὑτοῦ κακῶν
Πεποικίλωκε κἀποδηλώσας ἔχει
Τραχὺν πετραῖον ὄρνιν ἐν παντευχίᾳ·
Ὃς ἦρι μὲν φανέντι διαπάλλει πτερὸν
Κίρκου λεπάργου· δύο γὰρ οὖν μορφὰς φανεῖ
Παιδός γε ταὐτοῦ νηδύος μιᾶς ἄπο.
Νέας δ' ὀπώρας ἡνίκ' αὐανθῇ στάχυς
Τεκεῖ νιν αὖθις κἀμφιέννυσε πτεροῖς.
Ἀεὶ δὲ μίσει τῶνδε Παλλήνης τόπων
Δρυμοὺς ἐρήμους ἢ πάγους ἀποικίσει.

Aristot. Hist. Anim. IX. 49.

Hanc upupam inspectorem suorum malorum
Variegatis coloribus induit,
Ferocem rupium amantem avem annatam;
Qui vere apparente quatit alas
Accipitris albi; nam duas formas monstrabit
Idem pullus unico ventu editus
Autumni vero initio quum seges arvis
Rursum pariet et pennas vestiet.
Semperque odio horum Pallenes locorum
Tesqua deserta aut rupes habitabit.

Aristoteles Hist. animal. IX. 49. *Μεταβάλλει δὲ καὶ ὁ ἔποψ τὸ χρῶμα καὶ τὴν ἰδέαν, ὥσπερ ὁ Αἰσχύλος πεποίηκεν ἐν τοῖσδε.* Jam sequuntur isti versus *τοῦτον δ' ἐπόπτην* etc.

Salmasius in Plinianis exercitatt. ad Solin. p. 238. " Canit Æschylus, et credit Aristoteles eandem esse upupam cum cuculo, mutata pro tempore forma et colore. Versus Æschyli hi sunt:

Τοῦτον δ' ἐπόπτην ἔποπα τῶν αὑτοῦ κακῶν
Πεποικίλωκε κἀποδηλώσας ἔχει
Θράσση πτερωτὸν ὄρνιν ἐν παντευχίᾳ.

Ita legimus hos versus; male hactenus lectum est: *Θρασὺν πετραῖον ὄρνιν.* Eleganter upupam *πτερωτὸν ὄρνιν ἐν Θράσση παντευχίᾳ* propter plumarum variegaturam quæ vesti Thraciæ comparatur variis pictæ liciis. Notis enim compuncti Thraces, et varias vestes gerebant. Hesychius. *Ἰστριανά. Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις τὰ μέτωπα τῶν οἰκετῶν Ἰστριανά φησιν, ἐπειδὴ ἐστιγμένοι εἰσίν· οἱ γὰρ περὶ τῷ Ἴστρῳ οἰκοῦντες στίζονται καὶ ποικίλαις ἐσθῆσι χρῶνται.* Hinc picti Agathyrsi, picti Geloni, virgati Dahæ, passim apud Poëtas. Upupæ quoque cristam habent in capite, qualem gerebant in galeis *οἱ πελτασταὶ Θρᾶκες.* Hoc etiam facit ad *Θρᾶσσαν παντευχίαν.* Sequitur apud Æschylum de upupa:

Ὃς ἦρι μὲν φαίνοντι διαπάλλει πτερὸν
Κιρκοῦ λεπαργοῦ, δύο γὰρ οὖν μορφὰς φέρει
Παιδὸς ἀπ' αὐτοῦ νηδύος μιᾶς ἄπο.

Sic scribendum; nec assentior Scaligero reponenti *φαίοντι.* Contrarium est epitheton, quod illi attribuitur, *λεπαργός.* Glossæ Græcorum interpretantur *τὸν λαπαρὰς λευκὰς ἔχοντα, ἢ ὅλον τὸ δέρμα.* Plane hic vult dicere upupam vere ineunte *ἦρι φαίνοντι* accipitris *λεπαργοῦ* formam habere, hoc est cuculum esse. Nam cuculis accipitri similis, cumque de accipitre fieri quidam etiam crediderunt. Vide Plinium. Pergit Æschylus:

Νέας δ' ὀπώρας ἡνίκα ξανθῇ στάχυς
Στικτή νιν αὖθις ἀμφιέννυσι πτέρυξ.

Ita prorsus emendandum erat; quis enim ferat vulgatam lectionem quæ hactenus tolerata est:

Τίκτει νιν αὖθις καμφινωμήσει πτέρυξ.

Autumno rursus incipiente quum flavescunt segetes, iterum fit upupa; varia pictaque pluma iterum ornatur; στικτὴ πτέρυξ ἡ ποικίλη, variegata pluma, qualem esse upupæ omnes sciunt. Ergo ex cuculo fit upupa, juxta sententiam Æschyli. Hesychius: Στίγματα ποικίλματα, eadem metaphora qua supra. Recte sane et convenienter avi Thraciæ et ex homine Thrace juxta fabulas poëtarum, mutatæ et varia pluma pictæ τὴν Θρᾷσσαν παντευχίαν et στικτὴν πτέρυγα tribuit Poëta, quia στικτοὶ Thraces, et versicoloribus ornati vestibus. Reliqui quo versus Æschyli sic vulgo leguntur:

Ἀεὶ δὲ μίσει τὸν δ' ἐπ' ἄλλον εἰς τόπον
Δρυμοὺς ἐρήμους ὑπάγους ἀποικίσει.

Scaliger emendabat:

Ἀεὶ δὲ μίσει τοῦδε Παλλήνης τόπου
Δρυμοὺς ἐρήμους ἢ πάγους ἀποικίσει.

Quanto melius nos ad hunc modum:

Ἄστη δὲ μισεῖ τῶν δὲ Παλλήνης τόπων
Δρυμοὺς ἐρήμους καὶ πάγους ἀποικέει.

Urbes fugitat et odit, ac Pallenes saltus desertos et montes incolit. Nihil verius. At tam falsum est, ex cuculo fieri upupam, quam falsissimum ex sycallide vel ficedula melancoryphum; sive de Mesangia nostra accipias, sive de pivonio, nam utraque μελαγκόρυφος." Hactenus Salmasius.

v. 1. Ἔποπα] Pausan. Phocic. c. 4. ὁ δὲ ἔποψ ἐς ὃν ἔχει λόγος τὸν Τηρέα ἀλλαγῆναι, οὗτος ὄρνις μέγεθος μὲν ὀλίγον ἐστὶν ὑπὲρ ὄρτυγα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ δὲ οἱ τὰ πτέρα ἐς λόφου σχῆμα ἐξῆρηται.

v. 3. τραχὺν] θρασὺν erat in Aristotele, quod in Θράσσῃ mutavit Salmasius, sine causa tamen ut monuit Heath. v. 4. φαίνοντι] φαιόν τι Scaliger. v. 5. φανεῖ παιδός γε ταυτοῦ] φαίνει παιδός τε χ' αὐτοῦ vulgo legitur apud Aristotelem, unde Heathius partim Pauwii auctoritate rescribentis φαίνῃς, partim Sylburgii reponentis χ' αὐτοῦ sic legit:

δύο γὰρ οὖν μορφὰς φαίνῃς
Παιδός τε χ' αὐτοῦ νηδύος μιᾶς ἄπο.

Si eum cum pullo suo in nido simul deprehenderes, diceres duas avium diversas species uno eodemque ventre editas, adeo pulli sui est dissimilis. Quorsum hic Pallenes mentio fiat non intelligit Heath., quum Terei regnum longe a Pallene in Thracia apud Odryssas situm esset, Ovid. Met. VI. 490. regia autem prope Rhodopen ibid. v. 589. Porro nec intelligit, quare upupa potius quam alia avium genere urbes odisse dicatur. Itaque verba Æschyli apud Aristotelem :

> Ἀεὶ δὲ μισεῖ τόνδε ἄπαλλον εἰς τόπον
> Δρυμοὺς ἐρήμους ὑπάγουσ' ἀποικίσει.

sic refingit:

> Ἀεὶ δὲ μίσει τῶν δ' ἀπαλλαγεὶς τόπων.
> Δρυμοὺς ἐρήμους ἢ πάγους ἐποίχεται.

Semper vero, hisce locis præ odio relictis tesqua deserta aut montes peragrat. Sed advocavit Bothius Ovid. Met. X. v. 356.

> *Esse viros fama est in Hyperborea Pallene*
> *Qui soleant levibus velari corpora plumis*
> *Quum Tritoniacam novies subiere paludem.*

Hanc historiam h. l. Æschylum secutum existimat, ut Thraces isti in upupas mutati Pallenem fugerint, ne civium suorum aspectu contristarentur. Sed hoc nimis longe petitum videtur.

v. 7. Ἥνικ' αὐανθῇ] Ἥνικ' ἂν ξανθῇ apud Aristotelem, ubi ἥνικ' αὐξανθῇ emendat Scaliger. Ἥνικα ξανθῇ Salmas. probantibus Pauw. Heath. nisi quod illi ἥνικ' ἄν. v. 8. vulgo legebatur τίκει νιν αὖθις κἀμφιέννυσι πτέρυξ. Scaliger emendabat τίκτει νιν αὖθις κἀμφινωμήσει, vel κἀμφινομίσῃ πτέρυξ. Salmasius pulcherrime: Στικτή νιν αὖθις ἀμφιέννυσι πτέρυξ. probante Heathio. Sed ἀμφιέννυσι Gesnero debetur. Locum sic refingit Pauw.

> Τοῦτον δ' ἐπόπτην ἔποπα τῶν αὐτοῦ κακῶν
> Πεποικίλωκε, κἀποδηλώσας ἔχει
> Θρασὺν πετραῖον ὄρνιν ἐν παντευχίᾳ
> Ὃς ἦρι μὲν φαίνοντι διαπάλλει πτέρον
> Κίρκου λεπαργοῦ· δύο γὰρ οὖν μορφὰς φαίνει
> Παιδός γε ταὐτοῦ νηδύος μιᾶς ἄπο
> Νέας δ' ὀπώρας ἥνικ' ἂν ξανθῇ στάχυς,
> Τίκτει νιν αὖθις κ ἀ μ φ ι κ ο ι μ ί ζ ε ι πτέρυξ.
> Ἀεὶ δὲ μισεῖ τόνδ' ἐπ' ἄλλισθαι τόπον,
> Δρυμοὺς δ' ἐρήμους ἢ πάγους ἀποικίσει.

Quatuor posteriores versus sic explicat: *Qui vere incipiente videbatur miles audacior et propter alas firmiores similis erat circo* λεπαργῷ, *autumno currente præ decidua alarum mollitia se abdit et latitare cogitur misere.* v. 9. pro τῶνδε Παλλήνης τόπων. Scaliger τοῦδε Παλλήνης τόπου.—Ad egregias Salmasii emendationes vix opus est ut quicquam addamus. Malim tamen Παιδός γε ταυτοῦ in versu sexto. *Butler.*

301.

— — τῷ πονοῦντι δ' ἐκ θεῶν
Ὀφείλεται τέκνωμα τοῦ πόνου κλέος.

laboranti vero a diis
Debetur gloria laboris progenies.

Clemens Alex. Strom. IV. p. 360. (494. ed. Sylb.) ubi postquam Pindari locum excitavit: Νέων δὲ μέριμναι σὺν πόνοις ἑλισσόμεναι δόξαν εὑρίσκουσι· λάμπει δὲ χρόνῳ ἔργα μετ' αἰθέρα λαμπευθέντα; addit ταύτης τῆς ἐννοίας καὶ Αἰσχύλος ἐπιλαβόμενος φησί· τῷ πονοῦντι etc. ut supra.

302.

Ἀλλ' ἔστι κἀμοὶ κλεῖς ἐπὶ γλώσσῃ φύλαξ.

Attamen et mihi clavis est linguæ custos.

Versum hunc citat Clemens Alex. Strom. p. 407. (p. 558. ed. Sylburg.) Ναὶ τὰν ὄλυμπον καταδερκομέναν σκαπτοῦχον Ἥραν· ἔστι μοι πιστὸν ταμιεῖον ἐπὶ γλώσσας· ἡ ποιητικὴ φησιν· ὅ τε Αἰσχύλος·

Ἀλλ' ἔστι κἀμοὶ κλεῖς ἐπὶ γλώσσῃ φύλαξ.

303.

Παῦ' ὕδωρ δίκην πυρός.

Siste aquam instar ignis.

Plutarchus de primo frigido p. 950. E. (Tom. ed. Hutten.) οὐ γὰρ εἰς τοὐναντίον, ἀλλ' ὑπὸ τοὐναντίου φθείρεται τῶν ἀπολλυμένων ἕκαστον, ὥσπερ τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ὕδατος εἰς τὸν ἀέρα· τὸ γὰρ ὕδωρ ὁ μὲν Αἰσχύλος εἰ καὶ τραγικῶς ἀλλ' ἀληθῶς εἶπε·

Παῦ' ὕδωρ δίκην πυρός.

304.

Ζεύς ἐςιν ἀνθὴρ, Ζεὺς δὲ γῆ, Ζεὺς δ' οὐρανός.
Ζεύς τοι τὰ πάντα χὤ,τι τῶνδ' ὑπέρτερον.

Clemens Alex. Strom. V. p. 440. ὅτε Εὐφορίων, ὅ, τε Αἰσχύλος ἐπὶ τοῦ Θεοῦ σεμνῶς σφόδρα φησίν·

Ζεὺς ἐστιν αἰθὴρ etc.

v. 2. χὤτι] χωρεῖ Euseb. Præp. Evang. XIII. p. 681.

τῶνδ' ὑπέρτερον] τῶνδ' ἔθ' ὑπέρτερον Grot. Vide Scaligeri Conjectan. p. 32. ad illud Ennianum apud Varronem de Ling. Lat.

Isthic est is Juppiter quem dico, quem Græci vocant
Aerem; qui ventus est et nubes, imber postea
Atque ex imbre frigus; ventus post fit, aer denuo.

Democritum etiam apud Clementem in Protreptico (p. 45. ed. Sylb.) adducit vir summus: ἐνταῦθα ὃ νῦν ἠέρα καλέομεν οἱ Ἕλληνες, πάντα διαμυθέεται, καὶ πάντα αὐτὸς οἶδεν καὶ διδοῖ, καὶ ἀφαιρέεται, καὶ βασιλεὺς αὐτὸς τῶν πάντων. *Butler.*

305.

— μὴ παραστπίστης ἐμοί.
Εἴη μὲν οὖν, μήτ' ἔγγος, ὅστις μὴ φίλος
Τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, μήτε τιμᾷ τὸ πρέπον.

Hæc in versus digessit Grotius, et sic vertit:

non adstet mihi
Nec sit propinquus, quisquis huic tali viro
Non est amicus, nec quod est rectum colit.

Apud Aristidem Tom. III. p. 485. legitur μὴ μὲν οὖν ἐμοί γε, κατ' Αἰσχύλον μή μοι παραστπίστης, μήτ' ἐγγὺς εἴη ὅστις μὴ φίλος τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μηδὲ τιμᾷ τὰ πρέποντα. In tertio versiculo, prout a Grotio et Stanleio digeruntur, incommodum hiatum sensit Pauw. ut et Heath. qui sic refingit:

μή μοι παραστπίστης εἴη
Μηδ' ἐγγὺς, ὅστις ἀνδρὶ μὴ τούτῳ φίλος.
* * * * μηδὲ τιμᾷ τὸ πρέπον.

Hiatum sustulit Bothius legendo: Ἔστ' ἀνδρὶ τούτῳ. Sed omnes Æschylo obtru-

serunt, quæ revera sunt Aristidis. Nihil ex his ad Æschylum pertinere judico, præter illa:

— μητ' οὖν παραστάτης ἐμοὶ
Μήτ' ἐγγὺς εἴη —

Reliqua sunt Aristidis, qui simili modo sua cum Æschyleis commiscuit in fragm. * * * ubi vide locum a nobis allatum. *Butler.*

306.

Apud Aristophanem in Ranis postquam Bacchus apud inferos Æschylum cum Euripide comparans utrumque singulos versus pronuntiare jusserat, eorumque lancibus impositorum pondus examinaverat, inde a v. 1458. aliam viam ingreditur, declaratque se uter eorum civitati aliquid utile suaserit, eum secum abducturum. Primum igitur quærit quid uterque de Alcibiade sentiat:

Πρῶτον μὲν οὖν περὶ Ἀλκιβιάδου τίν' ἔχετον
Γνώμην ἑκάτερος; ἡ πόλις γὰρ δυστοκεῖ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Ἔχει δὲ περὶ αὐτοῦ τίνα γνώμην;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Τίνα;
Ποθεῖ μὲν ἐχθαίρει δὲ, βούλεται δ' ἔχειν.
Ἀλλ' ὅ,τι νοεῖτον, εἴπατον τούτου πέρι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

Μισῶ πολίτην, ὅστις ὠφελεῖν πάτραν
Βραδὺς πέφυκε, μάλα δέ γε βλάπτειν ταχὺς,
Καὶ πόριμον αὑτῷ, τῇ πόλει δ' ἀμήχανον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Εὖ γ', ὦ Πόσειδον! Σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον, ἐν πόλει τρέφειν
[Μάλιστα μὲν λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν]
Ἢν δ' ἐκτραφῇ τις τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Νὴ τὸν Δία, τὸν Σωτῆρα, δυσκρίτως γ' ἔχω.
Ὁ μὲν σοφῶς γὰρ εἶπεν, ὁ δ' ἕτερος σαφῶς.

Hic primum optimo jure versum:

Μάλιστα μὲν λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν

Brunckius ut spurium ejecit, eique prudenter Invernizzius suffragatur, quamquam eundem versum in codice suo invenerat. Brunckius vero eum in tribus suis codd. afuisse confirmat. Idem tamen eum a Plutarcho in Alcibiade cap. 16. omissum esse contendit. At in omnibus Plutarchi vitarum, quas consuluimus, editionibus hic versus apparet, contra antecedens omittitur:

Οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν.

Scholiastes Aristophanis versum μάλιστα μὲν λέοντα — sic explicat: μάλιστα μὲν μὴ ἀνατρέφειν φρόνημα ἔχοντα· ἐὰν δὲ ἀνατρέφῃ, μὴ ἐρεθίζειν, ἀλλὰ τιθασσεῦσαι. Ὥστε ὁ μὲν Εὐριπίδης συμβεβούλευκε μὴ δέχεσθαι· ὁ δὲ Αἰσχύλος τοιαύτην τινὰ διάνοιαν, ἢ μὴ καταδέξασθαι, ἢ καταδεξαμένους προσφορεῖν. Ἔν τισι δὲ μετὰ τὸ πρῶτον * παράγραφοι γράφεται †, ὥστε εἶναι τὸν μὲν πρῶτον ὁμολογουμένως Αἰσχύλου· τὸ δὲ ἑξῆς ἄδηλον τινός, (i. e. ut cujus personæ sint reliqui versus μάλιστα μὲν — Ἢν δ' ἐκτραφῇ τις — non constet.) Ἢ γὰρ Εὐριπίδης δίς ἐστιν ἀποφηνάμενος· ἢ ὁ Διόνυσος ἀντακούων ἐκείνου αὐτὸς ἢ λέγων καὶ ταῦτα ἐπεξεργαζόμενος τὸ παρ' Αἰσχύλου λεγόμενον ἢ ὁ χορός. Ἔν τισι (in quibusdam exemplaribus) ἑνὸς (nempe unius Æschyli) ἐστι τὰ τρία, τοῦ Αἰσχύλου πρῶτον μὲν (scil. verba οὐ χρὴ λ. σκ. ἐς πόλει τρέφειν) ἀποφατικῶς λέγοντος; τὰ δὲ ἑξῆς δύο μαλακώτερον ὑποτιθεμένου. Suidas: Οὐ χρὴ — Μάλιστα μὲν —Ἢν δ' ἐκτραφῇ τις — ὑπηρετεῖν. Ἀριστοφάνης. Αἰσχύλος δὲ λέγει περὶ Ἀλκιβιάδου: Μὴ ἀνατρέφειν φρόνιμον· ἐὰν δὲ ἀνατρέφῃ, μὴ ἐρεθίζειν ἀλλὰ τιθασσεῦσαι. Ὥστε ὁ μὲν Εὐριπίδης συμβεβούλευκε μὴ δέχεσθαι· ὁ δὲ Αἰσχύλος τοιαύτην τινὰ διάνοιαν μὴ καταδέξασθαι, ἢ καταδεξάμενον προσφορεῖν. Ὁ δὲ Διόνυσος πρὸς τάδε φησί· Δυσκρίτως μὲν γ' ἔχω. Σοφῶς γὰρ εἶπεν· ὁ δ' ἕτερος σαφῶς. Σοφῶς μὲν Αἰσχύλος; σαφῶς δ' Εὐριπίδης. Idem repetitur apud Suidam v. Σκυμνός. Valerius Maximus VII. 2. 7. *Aristophanis* quoque altioris est prudentiæ præceptum, qui in comœdia introduxit remissum ab inferis Atheniensem *Periclem*, vaticinantem, *non oportere in urbe nutriri leonem; sin autem sit alitus, obsequi ei convenire. Monet enim, ut præcipuæ nobilitatis et concitati ingenii juvenes refrenentur; nimio vero favore ac profusa indulgentia pasti, quominus potentiam obtineant, ne impediantur; quod stultum sit et inutile, eas obtrectare vires, quas ipse foveris.* Ego vero mihi persuadere non possum hos versi-

* i. e. post versum primum οὐ χρὴ λέοντος σκυμνὸν ἐν πόλει τρέφειν.

† Hæc sensum non habent, nisi forte Scholiastes: παράγραφος γράφεται, h. e. signum, quo indicabatur novæ personæ sermonem incipere.

culos inter fragmenta ex Æschyli tragœdiis referenda esse, non magis quam ille Μισῶ πολίτην etc. e quadam Euripidis tragœdia petita esse, verba potius sunt ab Aristophane conficta et Euripidi atque Æschylo tributa.

307.

Θάρσει· πόνου γὰρ ἄκρον οὐκ ἔχει χρόνον.

Animæquus esto; summus haud durat dolor.

Grot.

Plutarchus de audiendis Poëtis cap. XIV. Ἐπιῤῥητέον δὲ καὶ τῷ Αἰσχύλῳ·

Θάρσει· πόνου γὰρ ἄκρον οὐκ ἔχει χρόνον

ὅτι τοῦ τό ἐστι τὸ παρ' Ἐπικούρῳ θρυλλούμενον ἀεὶ καὶ θαυμαζόμενον· Ὡς οἱ μεγάλοι πόνοι συντόμως ἐξάγουσιν, οἱ δὲ χρόνιοι μέγεθος οὐκ ἔχουσιν. Ὧν τὸ μὲν εἴρηκεν ὁ Αἰσχύλος ἐναργῶς, τὸ δὲ τὸ εἰρημένῳ παρακείμενόν ἐστι. Εἰ γὰρ ὁ μέγας καὶ σύντονος οὐ παραμένει πόνος, οὐκ ἔστι μέγας ὁ παραμένων, οὐδὲ δυσκαρτέρητος.

308.

Ὅπου γὰρ ἰσχὺς συζυγοῦσι καὶ δίκη.
Ποία ξυνωρὶς τῆσδε καρτερώτερα;

Justitia quoties copulata est robori
Hac esse biga quid queat valentius?

Grot.

Schol. a Valckenario laudatus in diss. de Scholiis in Homerum ineditis p. 131. ad Iliad. 541 et 542.

Κεῖται Σαρπηδὼν Λυκίων ἄγος ἀσπιστάων
Ὃς Λυκίην εἴρυτο δίκῃσί τε καὶ σθένει ᾧ

hæc adnotavit: Ταῦτα γὰρ σώζει τὸ μὲν πόλιν καὶ οἰκήτορας τὸ δὲ ἀπεῖργον τοὺς πολεμίους. Αἰσχύλος·

Ὅπου γὰρ ἰσχὺς συζυγοῦσι καὶ δίκας
Ποία ξυνωρὶς τῶνδε καρτερώτερα;

τὴν δίκην δὲ προτάσσει (Ὅμηρος) τὶς μᾶλλον τῶν ἄλλων ἁρμόζουσαν βασιλεῖ.

309.

Δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι.

Schol. ad Aristoph. Nubes v. 1128.

Diogenianus Proverb. IV. 35. Et Suidas: *Δεινοὶ πλέκειν τὰς μηχανὰς Αἰγύπτιοι. Ἐπὶ τῶν σφόδρα κακουργούντων· τοιοῦτοι γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι.* Steph. Byzant. in v. *Αἴγυπτος τὸ ἐθνικὸν*, inquit *Αἰγύπτιος ὡς ἔχει τὸ Ἰαμβεῖον·*

Δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι.

Καὶ Αἰγυπτιάζειν, τὸ πανοῦργα καὶ δόλια, καὶ ὕπουλα πράττειν.

310.

Οὕνεκ' ἐκεῖ ἄνθεα λειμώνια.

Ad Aristoph. Nub. v. 1367. ubi Strepsiades filium suum carmen aliquod Æschyli recitare jubet his verbis:

Ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν ἀλλὰ μυῤῥίνην λαβόντα
Τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι· καθ' οὗτος εὐθὺς εἶπεν
Ἐγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω πρῶτον ἐν ποιηταῖς
Ψόφου πλέων, ἀσύστατον, στόμφακα, κρημνοποιόν.

hæc adnotavit Scholiastes: *Μυῤῥίνης γὰρ κλάδον κατέχοντας ᾖδον τὰ Αἰσχύλου· ὥσπερ τὰ Ὁμήρου μετὰ δάφνης. Παρὰ τὸ Αἰσχύλου·*

Οὕνεκ' ἐκεῖ ἄνθεα λειμώνια.

Bothius rescripsit *οὕνεκ' ἐκεῖ γ' ἄνθεα λειμώνια* anapæsticum metrum expleturus.

311.

Ψυχὰς ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις.

Ad Aristoph. Ran. v. 716.

Τὴν πόλιν καὶ ταῦτ' ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις.

Scholiastæ hæc est adnotatio: *Δίδυμός φησι παρὰ τὸ Αἰσχύλου·*

Ψυχὰς ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις.

Θέλει δὲ εἰπεῖν· καὶ ταῦτα ὄντες ἐν πολλοῖς κινδύνοις.

312.

Οὔτε δῆμος οὔτ' ἔτης ἀνήρ.

Neque populus neque vir amicus.

Citat Eustathius ad Iliad. ζ'. 262.

313.

--- εἶλκον
Ἄνω λυκηδὸν, ὥςε διπλόοι λύκοι
Νέβρον φερούσι.

sustulerunt
Sursum instar lupi, quo modo duo lupi
Hinnulum ferunt.

Eustath. ad Iliad. ν'. p. 927.

Versus probante Heathio sic digerit Pauwius :

Εἶλκον δ' ἄνω λυκηδὸν, ὥστε διπλόοι
Λύκοι νέβρον φέρουσι.

314.

Πότερα γυνή τις Αἰθίοψ φανήσεται.

Utrum mulier aliqua Æthiopica apparebit.

Eustath. ad Odyss. δ'. p. 484. Αἰθιόπια γοῦν φωνὴν Αἰσχύλος λέγει, καὶ Πότερα γυνή τις Αἰθίοψ φανήσεται. Hæc fragmenta Pauwius ex eodem Æschyli loco deprompta putabat; rectius vero Butlerus separavit.

315.

Λεοντοχόρταν βούβαλιν νεαίτερον.

Leones cibum bubalum tenellum.

Eustath. ad Odyss. ί. 220.

316.

Ὡς λέγει γέρον γράμμα.

Sicut ait vetus scriptura.

Id. ad. Odyss. χ'. 184. cf. Valckenaer. ad Euripidis Phœnissas v. 103. " Hesych. Γέρον· ἐπὶ μὲν τοῦ ἐντίμου, κέκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας· γέρας γὰρ ἡ τιμὴ, ἐπὶ δὲ τῆς ἡλικίας ω̄ γέρον. Ad quem locum Sopingius. Odyss. χ'. 184. γέρον σάκος, i. e. vetus.

Sed semel ita locutus est. Æschylus λέγει γέρον γράμμα. Et Sophocles, γέροντα βουλεύσεις i. e. ἀρχαῖα Eustath." Hæc ille. *Stanl.*

317.

--- διαβρέχεις τἀρτύματα.

In condimenta maceras.

Athenæus Deipnos. Epit. Lib. II. c. 77. ὅτι ἀ ρ τ ύ μ α τ α εὕρηται παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Φαίαξιν· κ α ὶ β ο ρ ᾶ ς ἀ ρ τ ύ μ α τ α ; καὶ παρ' Αἰσχύλῳ· δ ι α β ρ έ χ ε ι ς τ ἀ ρ-τ ύ μ α τ α.

318.

Εἶτ' οὖν σοφιστὴς καλὰ παραπαίων χέλυν.

Athenæus Deipnos. XIV. 5. hunc locum affert exempli causa, quum Musicos a veteribus Græcis honoris causa σοφίστας appellatos esse dixisset. Hæc sic interpretatur Pauw. ut quamvis σοφιστὴς ille *male pulsaret* pulchra tamen esset modulatio. Mendam subesse sensit Heathius, quum prima in καλὸς apud Atticos semper brevis sit, itaque commate post σοφιστὴς posito rescripsit κᾆτα. Sed quis non videt legendum κάρτα? Καλὰ παραπαίειν *bene male errare* nemo potest. Κάρτα παραπαίειν *valde aberrare* facillimum est. Similis est phrasis apud Æschylum Agamemn. v. 1215.

Ἀλλ' ἦν σοφίστης κάρτ' ἐμοὶ πνέων χάριν.

Hactenus Butlerus, cujus emendatio satis speciosa est, nimirum si ironice hunc musicum σοφιστὴν ab Æschylo dictum putemus; ut nos diceremus: *das war ein Virtuose, der viel falsche Griffe that.*

319.

Ἐγὼ δὲ χοῖρον καὶ μάλ' εὐθηλούμενον
Τόνδ' ἐν γναθοῦντι κριβάνῳ θήσω. Τί γὰρ
Ὄψον γένοιτ' ἂν ἀνδρὶ τοῦδε βέλτιον;

Ego porcum opimum lactatu
Hunc in crepitante furno ponam. Quod enim
Obsonium hoc fuerit præstantius hominibus?

Athen. Deipnos. IX. 17.

Horum versuum duo priores scribentur in antiquis varie:

Ἐγὼ δὲ χοῖρον καὶ μάλ' εὐθηλούμενον
Τὸν δ' ἐν νοθοῦντι κριβάνῳ θήσω.

In aliis ἐνθηλούμενον. Nec peccaverit fortasse, qui εὐθηλήμονα, ut in illo veteris poëtæ ap. Suidam in Εὐθηλήμονα. Ἄρτι καταβρύκοντα τὸν εὐθηλήμονα μόσχον. Invenimus etiam in optimis codd. ὀνθυλούμενον, quod non est absurdum si leviter emendatur. Nam ὠνθυλευμένον fuerit scribendum, ut in aliis horum librorum non paucis locis. Vide lib. I. c. 4. Vix putem ὀνθυλοῦν dixisse Æschylum pro ὀνθυλεύειν· quod tamen si admittimus, νοθοῦντα κρίβανον tueri licet sequente versu, et interpretari *salsum furnum*, vas testaceum, quo inverso usus loco furni. Sic videtur appellare. Νοθόω sive νοθέω nove pro νοθεύω. Sed vocem hanc pro depravata habuit auctor Epitomæ quum cetera rescriberet. *Casaubonus.*

Ut Epigrammatista apud Suidam εὐθηλήμονα μόσχον sic Æschylus apud Athenæum lib. IX. p. 375. χοῖρον εὐθηλούμενον·

Ἐγὼ δὲ χοῖρον καὶ μάλ' εὐθηλούμενον
Τόνδ' ἐν γναθοῦντι κριβάνῳ θήσω, τί γὰρ
Ὄψον γένοιτ' ἂν ἀνδρὶ τοῦδε βέλτιον.

Ita scribendus iste locus, in quo magnus Casaubonus frustra laboravit. Æschylus Choëph. 323.

φρόνημα τοῦ
Θανόντος οὐ δαμάζει
Πυρὸς ἡ μαλερὰ γνάθος.

Ubi consulendus Scholiastes. Confer etiam Æschyl. Prometh. 368. et Homer. in poematio, quod inscribitur ἡ κέραμις s. κάμινος v. 12.

Ὡς γνάθος ἱππείη βρύχει, βρύχοι δὲ κάμινος
Πάντ' ἐντόσθ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπτὰ ποιοῦσα.

qui locus huc apprime facit. *Toup.* cur. noviss. ad Suidam p. 75.

Quas pro codicum MStorum varietatibus in v. εὐθηλούμενον citavit Casaubonus eæ sunt doctorum virorum conjecturæ; editam scripturam tuentur ambo nostri codices MSti tenentque alii Parisienses libri teste Villebrunio. Pro corrupto νοθοῦντι recepi Toupii emendationem γναθοῦντι in *crepitantem furnum;* nempe ut *crepitare* dicimus *ignem*, a γνάθος *maxilla*, proprie *crepitare dentibus.*—In *testa calente ponam* interpretatus erat *Dalecampius* cum *Natali*, qui in *calentem furnum*, quasi τὸν δ' ἐν αἴθοντι κριβάνῳ legissent, quod percommodum foret; si ferret metri ratio. De voc. βέλτιον v. 3. monuit Fiorillo Obss. in Athen. p. 38. ex Æschyli usu mutandum in βέλτερον videri. *Schweighæuser.* ad Athen. Deipnos. IX. 17. Animad. Tom. v. p. 57.

Pro βέλτιον prosodiæ causa βέλτερον legendum esse monuit etiam censor Hecubæ Euripidis a Porsono editæ in *Monthly Review* August 1799. pag. 139.

320.

Λευκός; τί δ' οὐχί; καὶ καλῶς ἡφευμένος
Ὁ χοῖρος. Ἕψου, μηδὲ λυπηθῇς, πυρί.

Athenæus ibid. hoc fragmentum affert, statim post illud superius. " Hi versus sic veluti prosa oratione scripti vulgo legebantur: Λευκός· τί δ' οὐχὶ (in Ed.Ven. et Bas. etiam post Λευκὸς nulla distinctio) καὶ ἡφευμένος ὁ χοῖρος ἕψου μηδὲ λυπηθεὶς πυρί. Dein monuit Casaubonus: " duos versiculos sine controversia debes concipere:

Λευκός; τί δ' οὐχί; καὶ καλῶς ἡφευμένος
Ὁ χοῖρος. Ἕψου μηδὲ λυπηθῇς (aut λυπηθείης) πυρί.

Errant magnopere, qui offensi proba voce ἡφευμένος nihili verbum ἡφειμένος, eo quidem sensu, quem afferunt scribi voluere. [ἀφειμένος voluerat Dalecampius, eamque vocem significare ait *adolescentem qui pubertatem excessit.*] Notissima Græcis vocabula εὕειν et ἀφεύειν, pro *igne torrere.*" — Ἀφεύειν i. e. ἄπτειν, ἐμπυροῦν, καίειν *adurere* et præsertim *pilos adurere*, quod fit *porcello mactato*. Vid. Aristoph. Thesmoph. v. 216. et 236. sq. ed. Brunck. Posteriori versu uterque Cod. MS. λυπηθῇς habet. Pro ἕψου malis ἕψει cum *Corayo* in Notis MStis. ubi simul et usum verbi ἡφευμένος de porcello cui deustulatæ sunt setæ ex Aristophane observavit vir doctissimus, et hanc adnotationem adjecit. " Quod sequitur λυπηθῇς (ex emend. Casaub.) declarandum est ex Neo-Græcorum lingua, *ne parce*, ideo et ἀλύπητα adverbium ipsis usurpatur sæpe loco ac sensu τοῦ ἀφειδῶς." *Schweighauser* ad Athenæi l. l. p. 57.

Villebrune hunc locum sic inter duas personas divisit et Gallice vertit:

A. Quoi? un blanc (cochon)? B. Pourquoi non? Et même rôti comme il faut. A. Faites le cuire enbouillant, *et non rôtir au feu. Ne prenez cependant pas mal cet avis.*

321.

Θύσας δὲ χοῖρον τόνδε τῆς αὐτῆς ὑὸς
Ἣ πολλά γ' ἐν δόμοισιν εἴργασαι κακὰ
Δονοῦσα καὶ τρέπουσα τύρβ' ἄνω κάτω.

Athenæi Deipnos. ibid.

Sacrificans porcum istum illius ipsius suis
Quæ multis ædes affecit damnis
Et quatiens et evertens sursum deorsum omnia conturbavit.

Notanda Toupius inquit, (Emend. in Suid. P. III. p. 286. Vol. ii.) vox τύρβα, quam non alibi se legisse meminit doctissimus animadversor. Idem τύρβα, et σύρβα. Hesychius: Σύρβα, μετὰ θορύβου. Zenobius Proverb. v. 1. 2. Συρβήνης χορός. Αὕτη τέτακται κατὰ τῶν ἀτάκτων χορῶν. Ἀπὸ τοῦ τινὰς τοῖς ὕσὶν ἐπιφωνεῖν σύρβα.

In versu secundo Porsonus not. ad Toupii Emend. in Suid. (Vol. iv. p. 477.) corrigendum censet:

Ἢ πολλὰ μ' ἐν δόμοισιν εἴργασται κακά.

322.

Ποῦ δ' ἐστὶν Ἀργοῦς ἱερὸν αὔδασον ξύλον;

Hoc fragmentum citat Philo Judæus in libro quod omnis probus liber, ubi p. 886. D. Argonautas laudat, quod neminem nisi liberum inter navales socios receperint, inprimis Jasonem, quod neminem servum passus sit navem suam ascendere. Ἄγαμαι καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν οἱ σύμπαν ἀπέφηναν ἐλεύθερον τὸ πλήρωμα, μηδένα μήτε τῆς ἰδίας ἀναγκαίας ὑπηρεσίας προσέμενοι δοῦλον, ἀδελφὸν ἐλευθερίας λειτουργίαν ἐν τῷ τότε ἀσπασαμένων, εἰ δὴ καὶ ποιηταῖς προσέχειν ὅσιον. Διὰ τί δὲ οὐ μέλλομεν; παιδευταὶ γὰρ οὗτοί γε τοῦ συμπάντος βίου καθάπερ ἰδίᾳ γονεῖς παιδὸς καὶ οὗτοι τὰς πόλεις δημοσίᾳ σωφρονίζουσιν· οὐ δὴ ἀργοναυαρχοῦντος Ἰάσονος ἐπέτρεπεν ἐπιβαίνειν οἰκέταις μεμοιραμένη καὶ ψυχῆς καὶ λογισμοῦ φύσις οὖσα φιλελεύθερος ὅθεν καί· ὁ Αἰσχύλος ἐπ' αὐτοῖς εἶπε·

Ποῦ δ' ἐστὶν Ἀργοῦς ἱερὸν αὔδασον ξύλον.

Ex hoc loco patet Philonem Æschyli versiculum de navi Argo sic intellexisse, ut sanctitatis epitheton ad id quod de servis omnibus ab ea exclusis narraverat, referret. Aliter vero accepit Butlerus, qui monet ad hoc fragmentum respexisse Hyginum Poet. Astron. II. 37. his verbis: *Homerus hunc eundem locum Pagasas in Thessaliæ finibus esse demonstrat; Æschylus autem, ut nonnulli aiunt, a Minerva quandam materiam loquentem eodem esse conjunctam.* Notum est enim in fabulis de expeditione Argonautarum, hanc quoque fuisse, qua traderetur Minervam e quercu Dodonæa tabulam huic navi inseruisse, quæ ipsa quoque interdum loqui cœperit et vaticinia ediderit. Hinc Butlerus pro αὔδασον *eloquere*, scribendum opinatur αὐδάεσον *responsurum*, s. *vocale*. Sed hæc nimis incerta sunt. Ceterum vid. in lexico Æschyleo v. Ξύλον.

323.

Κύπρου Πάφου τ' ἔχουσα πάντα κλῆρον.

Strabo lib. VIII. c. 3. καὶ Ἀλκμὰν δέ·

Κύπρον ἱμερτὰν λιποῦσα καὶ Πάφον περίῤῥυτον.

Καὶ Αἰσχύλος·

Κύπρου Πάφου τ' ἔχουσα πάντα κλῆρον.

Poterat esse pars Trochaici tetrametri. Ὦ Κύπρου Πάφου τ' ἔχουσα πάντα κλῆρον. Nolim enim sejungere ut unus senarius in Κύπρον exeat, altera a Πάφου incipiat. Citatur etiam ab Eustathio ad Iliad. β'. p. 305. l. 34. *Butler.*

324.

Βοῦραν δ' ἱεράν τε καὶ κεραυνίας Ῥύπας.

Strabo VIII. c. 7. τῶν δὲ λοιπῶν πόλεων τῶν Ἀχαϊκῶν ἔτι μερίδων Ῥύπας μὲν οὐκ οἰκοῦντας· τὴν δὲ χώραν· Ῥυπίδα καλουμένην ἔσχον Αἰγιεῖς καὶ Φαρεῖς· καὶ Αἰσχύλος δὲ λέγει που·

Βοῦραν δ' ἱεράν τε καὶ κεραυνίας Ῥύπας.

" Hunc versum olim sic vulgatum :

Βοῦραν θ' ἱερὰν καὶ κεραυνίας Ῥύπας.

sic digerit Casaubonus, ut trimetrum constituant :

Ἱεράν τε Βοῦραν καὶ κεραυνίας Ῥύπας.

Pauwius autem e Choricis fortasse desumpta esse existimat, et sic legenda :

1. Βοῦραν θ' ἱερὰν
2. Καὶ κεραυνίας Ῥύπας.

1. Anapest. Monom. 2. Troch. hephthem. Sed et καὶ Βοῦραν ἱερὰν καὶ κεραυνίας Ῥύπας si legamus, transpositio epitheti vitabitur et senarium habebimus. Eundem locum respexit Photius in lexico. Ῥύπας (leg. Ῥύπαι) Πόλις τῶν Ὠλενίων Ἀχαίων. Οὕτως Αἰσχύλος. *Butler.*

325.

Κύδιστ' Ἀχαιῶν, Ἀτρεὼς
Πολυκοίρανε, μάνθανε μου, παῖ.

Hos versus recitat Euripides Aristoph. Ran. 1269. 1270.

326.

Εὐφαμεῖτε μελισσονόμοι
Δόμον Ἀρτέμιδος πέλας οἴγειν.

Hos quoque Euripides recitat Aristoph. Ran. 1273. 1274. Brunckius ad h. l. "εὐφαμεῖτε μελισσονόμοι vertit Berglerus: *bona verba dicite apiarii*. Quid quæso apiariis rei est cum Dianæ templo? Μελισσονόμοι sunt Melissarum seu sacerdotum Dianæ præsides. Mulieres fatidicas, quæ in templis ministrabant μελίσσας dictas fuisse notum est."

327.

Ἥρα τέλεια, Ζηνὸς εὐναία δάμαρ.

Juno jugalis Jovis uxor consors tori.

Schol. Pind. in Nem. χ'. 31.

328.

Μήτε κρωσσοὺς, μητ' οἰνηροὺς μηδ' ὑδατηροὺς λιπεῖν ἀφνεοῖσι δόμοισιν.

Neque uncos, neque vinaria nec hydrias in opulentis linquere domibus.

Julius Pollux Onomast. V. 4. Καὶ οἰνηρὸς θεράπων, παρὰ Ἀνακρέοντι· καὶ οἰνηρὸς παρὰ Κρατίνῳ·

Οὐδ' ὀξύβαφον οἰνηρὸν ἔτι κεκτήσεται.

Καὶ Αἰσχύλος·

Μήτε κρώσσους, μητ' οἰνηρὸυς
Μηθ' ὑδατηροὺς λιπεῖν ἀφνεοῖσι δόμοισι.

Hæc in Anapæstos sic digerit Pauwius:

— μήτε κρώσσους
Μητ' οἰνηροὺς μηθ' ὑδατηροὺς
Λιπεῖν ἀφνεοῖσι δόμοισι.

ubi saltem scribendum erat λείπειν quod monuit Heath. *Butler.*

329.

Ὀξυγλυκίαν τ' ἆρα κοκκιεῖς ῥοάν.

Acidi mali punici grana decerpes.

Pollux Onomast. VI. 11.

Ὀξυγλυκεῖαν Pauw. metri causa et sic Heath. qui pro τ' suum illud γ' hic etiam intrudit. Haud male divinavit Bothius hæc esse verba Cereris ad Proserpinam, et legendum:

Ὀξυγλυκεῖαν τ' ἆρα κοκκίζεις ῥοάν;

Sed sic melius forte fuerit legere:

Ὀξυγλυκεῖαν ἆρ' ἐκόκκιζει ῥοάν;

Est ni fallor fragmentum ex Eleusiniis et possint esse verba cujusdam ad ἀμύητον cui sacra communicanda erant. Unde leviori etiam mutatione legas:

Ὀξυγλυκεῖαν ἆρα κοκκιεῖς ῥοάν;

Secunda in Ὀξυγλυκεῖαν ante γλ producitur. Sed nec prætermittendus est locus ipse Pollucis: εἴποις δ' ἂν καὶ κοκκίσαι ῥοιὰν κατὰ Ἀριστοφάνην·

Ὀξυγλυκίαν τ' ἆρα κοκκιεῖς ῥοάν.

Τουτὶ δὲ τὸ ἰαμβεῖον Ἀριστοφάνης οὐκ ἴδιον ὂν εἴρηκεν, ἀλλ' ὡς Αἰσχύλου. *Butler.*

330.

Σὺ δὲ σπαθητοῖς τριμιτίνοις ὑφάσμασι.

Pollux Onom. VII. 18. Ὅτι μέν τοι καὶ τρίμιτα εἰργάζοντο Αἰσχύλος διδάσκει φήσας

Σὺ δὲ σπαθητοῖς τριμιτίνοις ὑφάσμασι.

331.

Λοῦταί γε μὴν λουτήριον αὐτὸ δεύτερον.
Ἀλλ' ἐκ μεγίστων εὐμαρῶς λουτηρίων.

Jul. Pollux VII. 33. Αἰσχύλος δ' ἂν ἐοίκοι τὰ βαλανεῖα λουτήρια λέγειν·

Λοῦταί γε μὴν λουτήριον αὐτὸ δεύτερον
Ἀλλ' ἐκ μεγίστων εὐμαρῶς λουτηρίων.

Ad hoc fragmentum hæc scribit Pauw. "Perbene liber Falkenbergii Λοῦταί γε μὲν δὴ λοῦτρον αὐτὸ δεύτερον. Sic versus alter optime cum hoc jungi potest: 'Αλλ' ἐκ μεγίστων εὐμαρῶς λουτηρίων. — Λούω lavo, λοῦτρον lavatio λοῦτρον λούειν, ut γάμον γαμεῖν, πομπὴν πέμπειν, et alia id genus sexcenta, quæ Attici inprimis amasse dicuntur. Λοῦτρον λοῦται ἐκ μεγίςων λουτηρίων." Hæc ille, quicum facit Heath. Sed haud scio an melius forte scribatur Λοῦταί γε μὴν λοῦτρον τόδ' αὖ τὸ δεύτερον. *Butler.*

332.

Τοσαῦτα, κῆρυξ, ἐξ ἐμοῦ διάρτασον.

Etymol. Magnum: Ἄρταμος, ὁ μάγειρος,

Ἡ γὰρ βέβηκε χεῖρας ἀρτάμων φυγών,

παρὰ τὸ διαρτάσαι ὅ ἐστι μερίσαι ἢ συναρμόσαι. Αἰσχύλος·

Τοσαῦτα κῆρυξ ἐξ ἐμοῦ διάρτασον.

Ἄρταμος οὖν ὁ διαρτῶν τὰ κρέα καὶ ἀρταμῆσαι, κρεονομῆσαι.

333.

Σπίδιον μῆκος ὁδοῦ.

Etymol. M. Δι' ἀσπίδεος] Κράτης λέγει ὅτι τινὲς μὲν ἀπὸ τοῦ α ποιοῦνται τὴν διαςολήν, ἵν' ἢ δι' ἀσπίδεος πεδίοιο (Hom. Iliad. λ'. 753.) ἀσπίδα τὸ πεδίον εἰρηκότες, τουτέστιν ἐπιμήκους καὶ μακροῦ, ἢ πλατέος καὶ περιφεροῦς· ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἀσπίδος, διὰ τὸ τὰ μακρὰ τῶν πεδίων καὶ εὐρέα περιφερῆ φαίνεσθαι, μηδενὸς ἄλλου ὁρωμένου τέρματος, ἀλλὰ τοῦ ὁρίζοντος ἀέρος. Ἄλλοι δὲ ἐκδέχονται οἱονεὶ τοῦ ἔχοντος πολλὰς ἀσπίδας ἐκ τῶν νεκρῶν, καθότι ἐπιφέρει — ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες (Iliad. λ'. 754.) λέγων ἐν ᾧ τῶν ἀνῃρημένων αἱ ἀσπίδες ἔκειντο. Οἱ δέ φασι σπιδέος, πολλοῦ καὶ μακροῦ. Καὶ γὰρ Αἰσχύλος πολλάκις οὕτως ἔχειν τὴν λέξιν τίθεται· οἷον. Σπίδιον μῆκος ὁδοῦ· — καὶ Ἀντίμαχος· οὐδὲ σπιδόθεν προνοῆσας, ἀντὶ τοῦ μακρόθεν καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἀρίσταρχος· Κράτης δὲ προκρίνει τὴν δίχα τοῦ α γραφὴν καὶ Ζηνόδοτος· καὶ φησί, σπιδέος, τουτέστιν ἀσπόρου καὶ τραχέος καὶ μεγάλου. Κἀγὼ συγκατατίθεμαι τοῖς ἀνδράσιν, ὁρῶ γὰρ πολλὴν τὴν χρῆσιν παρὰ ἀρχαίοις.

334.

Θινὸς ἐμβολὰς ἀλός.

Etymol. M. p. 450. 34. Θὶς] τὸ θὶς ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν ἐστι· καὶ ἐπὶ τοῦ σωροῦ ὁμοίως ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν ἐστι — θίνι φοινικόεντι — καὶ ἐπὶ τοῦ σωροῦ θηλυκῶς παρὰ Αἰσχύλῳ· θινὸς ἐμβολὰς ἀλός.

Nec Pauwius audiendus est, qui θινὸς ἐμβολὰς ὅλας, nec Heathius qui θῖνες· ἐμβολαὶ ἁλὸς legendum putabat. Neque vero opus erat, ut quum feminino genere apud Æschylum usurpatum esse θὶς de acervo Etymologus dixisset, Epitheton quoque vel Articulum feminini generis adderet.

335.

Νεοκράτας σπονδάς.

Etymol. M. Κρήνη, ἡ πηγὴ, παρὰ τὸ ῥέω ῥήνη καὶ κρήνη. Ἢ ἔστι ῥῆμα κρῶ μονοσύλλαβον, συγκοπὲν ἐκ τοῦ κερῶ ὁ δηλοῖ τὸ ἐγχέειν· καὶ ὡς παρὰ τὸ εἴρω τὸ λέγω γίνεται εἰρήνη, οὕτω κρῶ κρήνη. Καὶ νεοκράτας σπονδὰς Αἰσχύλος τὰς νεωστὶ ἐγχυθείσας. Καὶ Ὅμηρος· κέρασσε δὲ νέκταρ ἔρυθρον· ἀντὶ τοῦ ἐπέχεεν, οὐ γὰρ ὕδατι κίρναται τὸ νέκταρ.

336.

Ἰωνικὴν ῥῆσιν ἐκτείνας.

Athenæus deipnos. XIII. 4.

Ἰωνικὴν ῥῆσιν, *Ionicum verbum* pro dissoluto ac molli extulit Hesychius. Ἰωνικόν· τρυφερόν· ἐπὶ τούτου γὰρ ἐκωμῳδοῦντο οἱ Ἴωνες. Unde et Horatianum illud Od. III. 6.

Motus doceri gaudet Ionicos.

Quod ex Aristophanis Concionatricibus desumptum esse monet Hadrianus Junius, ubi anus ita loquitur v. 913.

Ἤδη τὸν ἀπὸ Ἰωνίας τρόπον τάλαινα κνησιᾷς.

Stanl.

Varie legi possint hæc: vel

Ἰωνικὴν
Ῥῆσιν * * ἐκτείνας

vel Ἰωνικὴν ῥῆσιν τιν' ἐκτείνας. *Butler.*

337.

Ὅ,τι νῦν ἦλθ' ἐπὶ στόμα.

Quicquid nunc in buccam venerit.

Plato de Rep. VIII. p. 563.

Petrus Victorius V. L. XI. 16. *Scribere quempiam quod in buccam venerit*, qui modus loquendi usurpatur non semel a Cicerone, valere *temere negligenterque id facere*, nec delectu ullo sententiarum habito notum est. Videtur autem derivatum hoc esse a Græco sermone. Plato enim de Republ. lib. VIII. id usurpat, qui tamen quasi auctorem ejus appellat, et unde fluxerit, ostendit, ita scribens: *Οὐκοῦν κατ' Αἰσχύλον, ἔφη, ἐροῦμεν ὅ,τι νῦν ἦλθ' ἐπὶ στόμα.* Sed etiam Plutarchus, in commentario, quem inscripsit, *Ἐρωτικόν*. Quum enim multum de vi ejus perturbationis disputatum esset, ait, *ὃ τοίνυν ἐν ἀρχῇ καιρὸν εἶχε ῥηθῆναι μᾶλλον οὐδὲ νῦν· ἐπεὶ νῦν ἦλθεν ἐπὶ στόμα κατ' Αἰσχύλον, ἄριστον ἰάσειν μοι δοκῶ.* Dionysius vero Halicarnasseus in eadem sententia explicanda, non *στόμα* sed *γλῶσσαν* ait in libro de compositione verborum. *Εἰ μέλλουσι μὴ πᾶν, ὅ,τι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶσσαν ἔπος ἔλθῃ λέγειν; μήδε εἰκῇ συνθέσειν τὰ προστυχόντα ἀλλήλοις·* qui tamen et ipse non suis sed alienis poeticisque verbis in sensu animi sui exponendo usus est. Poëtæ namque verba illa esse nullo negotio intelligitur. Præterquam quod eadem usurpat, non citato sane auctoris nomine, poëtæ tamen esse significans Athenæus Deipnos. V. quo loco Platonem negligentiæ insimulat, quod multa peccarit in scriptis suis contra rationem temporum. Verba ipsius hæc sunt: *Ὅτι δὲ πολλὰ ὁ Πλάτων παρὰ τοὺς χρόνους ἁμαρτάνει δῆλόν ἐστιν ἐκ πολλῶν. Κατὰ γὰρ τὸν εἰπόντα ποιητὴν ὅ, τι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶσσαν ἔλθῃ, τοῦτο μὴ διακρίνας γράφει.* An autem hæc Æschyli sint, eundemque locum tres hi Græci scriptores intellexerint, non affirmaverim, ut de posterioribus duobus non dubito.—Hæc ille. *Stanl.* Præter Plutarchum in Amatorio p. 763. B. qui scribit *ἐπεί γ' οὖν ἦλθεν ἐπὶ τὸ στόμα κατ' Αἰσχύλον;* ad hoc dictum respexit etiam Themistius Orat. IV. in Constant. p. 52. B. *καὶ οὖν ἐπειδὰν, κατ' Αἰσχύλον νῦν ἦλθεν ἐπὶ στόμα ὃ πάλαι ἐχρῆν.* —*Butler.*

338.

Ἄλλον ἄλλῃ πρὸς πόλει τεταγμένον.

Plato de Republ. lib. VIII. p. 550. C.

339.

— *κάπηλα προσφέρων τεχνήματα.*

Etymolog. M. *Κάπηλος ὁ μετάβολος καὶ οἰνοπώλης παρὰ τὸ χέειν τὸ πηλὸν ἤγουν τὸν οἶνον. Τινὲς οἴονται ἓν ἀνθ' ἑνὸς εἶναι· οἷον ἐν τῷ παρὰ Σοφοκλεῖ·*

Πολὺς δὲ πηλὸς ἐκ πίθων τυρβάζεται.

Ὁ μὲν οὖν Σοφοκλῆς εὐεπίφορος εἰς τὸν πηλόν. Ὁ μέν τοι οἶνος οὐκ ἔστι πηλός· πόθεν δὲ ἐν τῷ καπήλῳ ὁ οἶνος ἔγκειται; καὶ γὰρ ἕτερόν ἐστιν οἰνοπώλης, καὶ ἕτερον καπηλεῖον.

Καθόλου γὰρ τοὺς πωλοῦν τάς τι καπήλους ἔλεγον. Ὁ δὲ Αἰσχύλος δόλια πάντα καλεῖ κάπηλα· κάπηλα προφέρων τεχνήματα. Legendum erat προσφέρων, quod vix monito opus est; idque vidit Heath. Προφέρων tamen habet etiam Suidas in Κάπηλος. *Butler.*

340.

Πρὶν ἂν παλαγμοῖς αἵματος χοιροκτόνου
Αὐτός σε χράναι Ζεὺς καταστάξας χεροῖν.

Eustathius ad Iliad. τ'. p. 1185. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐπιτήδειος ἐδόκει πρὸς καθαρμὸν ὁ σῦς, ὡς δηλοῖ Αἰσχύλος ἐν τῷ· Πρὶν ἂν παλαγμοῖς κ. τ. λ. De ritu ipso lectores ad Eumenid. v. 770. remittit Pauw. et pro παλαγμοῖς legit σταλαγμοῖς, locum etiam ex Æschyli Ixione desumptum putat. Sed παλαγμοῖς tuetur Porson. ad Orest. v. 909. et χράνῃ legit non χράναι. *Butler.*

341.

Ὃς εἶχε πώλους τέτταρας ζυγηφόρους
Φιμοῖσιν αὐλωτοῖσιν ἐστομωμένας.

Eustath. in Iliad. σ'. 494. Αὐλωτοῖσιν] Καὶ δίαυλος καὶ αὐλὸς κατὰ Παυσανίαν τὸ στάδιον. Αἰσχύλος δέ φησι καὶ τὴν τάφρον αὐλῶνα, ἔνθα καὶ φιμοὺς λέγει αὐλωτοὺς, διὰ τὸ κώδωνας, φησὶ, προσῆφθαι αὐτοῖς, οἷς ἐμφυσῶντες οἱ ἵπποι, ὡς φωνὴν σάλπιγγος προΐεντο· γράφει οὖν οὕτω·

Ὃς εἶχε πώλους etc.

342.

Σχελίδας.

Schol. Aristoph. ad Equites v. 361. Σχελίδας· Βοὸς πλευρά. Ἢ ἁπλῶς τὰ πλευρικὰ, ὡς Αἰσχύλος.

343.

Κρανaά.

Schol. Aristoph. ad Acharn. v. 75. Ὦ Κράναα πόλις] Τοῦτο πέπρακται ὑπὸ τῶν παλαιῶν. Καὶ Αἰσχύλος γὰρ, καὶ Σοφοκλῆς ἐχρήσαντο τῇ λέξει. Ex h. l. colligitur Κραναὰ πόλις potius dixisse Æschylum, de Athenis scil. agentem. *Butler.*

344.

Ψίλης.

Schol. Homeri Venet. ed. Iliad. ί. 9. p. 128. Τὰ εἰς ης δισσύλλαβα ὀξύτονα, ἓν ἔχοντα σύμφωνον, εἰς ους περιοῦται, κατὰ τὴν γενικὴν, σαφοῦς, πρηνοῦς, προλοῦς, φραδοῦς, φραδέος νόον ἔργα. Τοιαύτη ἄρα ἐγίνετο καὶ ἡ προκειμένου ὀνόματος (Δάρης) κλίσις. Περὶ δὲ τοῦ Ψιλῆτος παρ' Αἰσχύλῳ καὶ τοῦ Κουρῆτες τ' ἐμάχοντο, καὶ τοῦ κρίτης ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων ἀποδώσομεν τὸν λόγον. Eadem fere habet Eustath. in Iliad. ί. p. 515. l. 10. *Butler.*

345.

Ἐν διῤῥυμίᾳ πῶλοι.

Exstat. ap. Eustath. in Iliad. θ'. p. 706. legendum :

ἐν διῤῥυμίᾳ
Πῶλοι — —

Butler.

346.

Σπίδιον πέδιον.

Hoc occurrit ap. Eustath. in Iliad. λ'. p. 882. Verba ejus sunt: καὶ τὸ παρ' Αἰσχύλῳ σπίδιον πέδιον ὅ ἐστι μακρὸν κατὰ τοὺς παλαιούς. cf. supra Fragm. 333.

347.

Στομίς.

Verba sunt Eustath. ad Odyss. έ. v. 313. p. 1538. Ἔνθα (ἐν Ἰλιάδι) ὡς ἐπὶ πολὺ, λέξις ἱππικὴ τὸ ἐλάσειν. Ὅθεν ἀνήλατος φησὶ παρὰ Ἀνακρέοντι ὁ ἀπειθής. Ἀπὸ ὑποζυγίων· ὥσπερ καὶ στόμις παρ' Αἰσχύλῳ, ὁ ὥσπερ στόματι ἀντερείδων χαλινοῖς; quod nos Anglice dicimus *Hardmouthed.* (Germ. *hartmäulig*). *Butler.*

348.

Μυχθίζειν.

Eustathius ad Iliad. δ'. p. 440. ad Odyss. ώ. 415. Hoc vero fragmentum forsan ad Prom. Vinct. v. 742. pertinet. *Butler.*

349.

Αἴνηθος.

Stephanus de Urb.

350.

Πάτερ Θέοινε, Μαινάδων ζευκτήριε.

Harpocration v. Θεοίνιον· Τὸν γὰρ Διόνυσον Θεοίνιον ἔλεγον, ὡς δηλοῖ Αἰσχύλος, καὶ Ἴστρος ἐν πρώτῳ Συναγωγῶν. Versum integrum conservavit Tzetzes ad Lycophr. v. 1247. Θέοινος ὁ Διόνυσος, ὡς θεὸς οἴνου εὑρετὴς ὡς καὶ Αἰσχύλος φησι.

Πάτερ Θέοινε, Μαινάδων ζευκτήριε.

Pertinet fortasse ad Xantrias, aut aliquam ex iis tragœdiis quæ Bacchi res gestas tractabant.

351.

Ἄστομον ἵππον.

Pollux Onomast. II. 4. Ἄστομον δὲ ἵππον Αἰσχύλος εἴρηκε τὸν τραχύν. cf. Fragm. 735. *Butler.*

352.

Λάλησις et ἀπεριλάλητος.

Pollux ibid. II. 4.

Suid. Ἀπεριλάλητον ἤτοι οὐκ εἰδότα λαλεῖν; ἢ οἷον οὐκ ἄν τις περιλαλήσοι.

353.

Πέλυτρα.

Idem II. 40. περὶ τοῖς ποσὶ πίλοις. Hoc referri debet, ni fallor, ad Φοινίσσας quod monuit etiam Pauw. *Butler.*

354.

Κύραξ, Ἁρπύια, Χάρων, Λυκίτας.

Pollux V. 5.

Nomina canum Actæonis. Hoc fragmentum ex tragœdia *Actæone* petitum esse recte monuit *Butlerus*.

355.

Καταφαγάς.

Pollux VI. 7. Παμπόνηρος δὲ ὁ παρὰ τῷ Μυρτίλῳ τῷ κωμικῷ καταφαγάς, εἰ καὶ Αἰσχύλος ἐχρήσατο.

356.

Ἡμίοπον αὐλόν.

Idem VI. 37.

357.

Νίπτρα.

Idem VII. 40. Hoc ad Sisyphi Fragm. 1. (h. ed. 206.) remittit Pauw. recte, ni fallor; nam verba Pollucis sunt: τὸ δὲ τῶν ποδῶν νίπτρον, νίπτρα μὲν Αἰσχύλος.

358.

Ἀλαβαστροφόρον.

Pollux VII. 33. Καὶ τὰς ἀλαβάστρους φέροντα Αἰσχύλος εἴρηκεν ἀλαβαστροφόρον. Vide Callimachum in Lavacrum Pallados et Criticos in Matth. Evangel. XXVI. 7. *Stanl.* De hoc vocabulo vid. Lex. Æschyleum. Alabastrites lapis carabatur ad vasa unguentaria in minis, deinde etiam ad potoria.

359.

Ὅδ' ἐστὶν, ὅς ποτ' ἀμφ' ἐμοὶ βέλος
Γελωτοποιὸν, τὴν κάκοσμον οὐράνην,
Ἔῤῥιψεν οὐδ' ἥμαρτε. Περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
Πληγεῖσ' ἐναυάγησεν ὀστρακουμένη,
Χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.

Hic est, qui aliquando in me telum
Ridiculum, male olentem matulam
Conjecit nec aberravit; ad meum enim caput
Allisa, tractaque est in testas parvulas
Diversum quid ab unguentorum vasis spirans mihi.

Athenæus Deipnos. Epit. lib. I. c. 30. Τῶν δ' ἄλλων ποιητῶν ἔνιοι τὰς καθ' αὑτοὺς πολυτελείας καὶ ῥᾳθυμίας ἀνέπιμπτον ὡς οὔσας καὶ κατὰ τὰ Τρωϊκά. Αἰσχύλος οὖν ἀπρεπῶς που παράγει μεθύοντας τοὺς Ἕλληνας, ὡς καὶ τὰς ἀμίδας ἀλλήλοις περικαταγύναι. Λέγει γοῦν

Ὅδ' ἐστιν — — (etc. ut supra.)

Καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχαιῶν συνδείπνῳ·

Ἀλλ' ἀμφὶ θυμῷ τὴν κακόσμον οὐράνην
Ἔῤῥιψεν οὐδ' ἥμαρτε. Περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
Κατάγωται τὸ τεῦχος, οὐ μυροῦ πνέον,
Ἐδειμάτουμην δ' οὐ φίλης ὀσμῆς ὕπο.

Æschyli fragmentum ut mihi videtur ad *Cabiros* pertinet, cf. ejus tragœdiæ fragm. III. [supra fr. 85.] quod cum iis conspirat quæ ad h. l. scribit Athenæus l. l. Eundem locum citat Eustath. ad Odyss. ρ'. p. 1288.

360.

Ὀστέων στέγαστρον.

Pollux X. 45. Καὶ στέγαστρον δὲ ὅς τις ἐθέλει ὀνομάζειν, ἥπερ ἡ πολλὴ χρῆσις τὴν στεγαστρίδα διφθέραν τὸν σκύτινον, τοῦτον χιτῶνα, καταφεύγεται ἐπὶ τὸν Αἰσχύλον εἴποντα ὀστέων στέγαστρον.

Vid. Lexic. Æschyl. v. Στέγαστρον.

361.

Αὐτορέγμονος πότμου
Ἑαυτορέγμονος.

Hesychius: Αὐτορέγμονος πότμου ὅσον ἑαυτὸν ἔρεζε· καὶ κατευθὺς ἑαυτορέγμονος, παρὰ τὸ ὀρέγειν τὴν χεῖρα. Αἰσχύλος. Salmasius h. l. sic legendum ac distinguendum censuit: Αὐτορέγμων ἑαυτῷ ἐργαζόμενος. Αὐτορέγμονος πότμου ὃν ἑαυτῷ ἔρεζε κατευθὺς αὐτορέγμονος, παρὰ τὸ ὀρέγειν τὴν χεῖρα. Contra Pauwius: "Legendum: Αὐτορέγμονος πότμου, ὅσον ἑαυτὸν ἔρεζε καὶ κατευθὺς ἑαυτορέγμονος παρὰ τὸ ὀρέγειν τὴν χεῖρα. Hoc ab ὀρέγειν deducit Grammaticus hic præcedens αὐτορέγμων a ῥέζειν deducit Grammaticus alius et ut loca ita et auctores sunt

diversi." Butlerus vero legendum arbitratur Αὐτορέγμονος πότμου· ὅσον (vel ὃν) ἑαυτὸν ἔρεζε. (Καὶ κατευθὺς ἑαυτορέγμονος παρὰ τὸ ὀρέγειν τὴν χεῖρα) Αἰσχύλος. Delendum itaque putat e fragmentis Æschyli v. ἑαυτορέγμονος.

Vid. Lex. Æschyleum v. αὐτορέγμων.

362.

Ἑδανοῖς.

Hesychius: Ἑδανοῖς, βρωσιμοῖς. Αἰσχύλος.

363.

Λέαινα ἠριγένεια.

Hesychius: Ἠριγένεια, ἡ τὴν ἡμέραν γεννῶσα, ἢ τῷ ὄρθρῳ ἢ τῷ ἦρι γενομένη· Καὶ παρ' Αἰσχύλῳ, ἡ λέαινα Ἠριγένεια, ἡ ἡ ἐν τῷ ἀέρι τίκτουσα, ἢ ἡ ἐν τῷ ἔαρι. Heinsius ultima verba sic legenda censebat; ἡ ἐν τῷ ἦρι τίκτουσα, ἤγουν τῷ ἔαρι. Alberti vero: confer, inquit, supra v. Ἦρι. neque tamen Heinsio assentior τῷ ἀέρι mutanti in ἦρι. i. e. ἔαρι. Diversas enim interpretationes iterum exhibet Hesychius (an vere non disputo) ut Ἠριγένεια sit et ἐν τῷ ἀέρι, et ἐν τῷ ἔαρι τίκτουσα. Ἦρι enim per crasin et per ἀέρι ponitur, et pro ἔαρι. Vid. Etymol. Magnum v. Ἦρι et supra v. Ἦρ sive Ἦρα. Glossar. Gr. Lat. MS. M. Apostolii Ἠριγένεια *generata in aëre in prima parte diei. Nam antiqui dividebant diem sicut annum in IV partes.*

364.

Ἴττυγα.

Hesychius: Ἴττυγα ἐκπληκτικὰ Αἰσχύλος. Sed voc. Ἴττυγα corruptum videtur. Alberti conjicit legendum Ἴστυγα. Στύξαι exponitur ap. Hesychium καταπλαγῆναι. Et Ἰστυάζει, ὀργίζεται.

365.

Κεχρηματίσθαι.

Hesychius: Κεχρηματίσθαι, πεφρύχθαι Αἰσχύλος. In πεφρύχθαι latere suspicatur Butlerus προφητεύεσθαι. Quo sensu haud assequor. Equidem haud scio an legendum sit πεφράχθαι. Nam πεφρασμένος Hesychius interpretatur παρεσκευασμένος.

366.

Ὀπισθοβριθὲς ἔγχος.

Hesychius: Σαυροβριθὲς, ἔγχος ἐν τοῦ σαυρωτῆρος βαρύ. Καὶ Αἰσχύλος ὀπισθοβριθὲς ἔγχος ἔφη.

367.

Ἄμφις.

Etym M. Ἄμφις· τοῦτο οὐ συγκοπὴ, ἀλλὰ μετασχηματισμός. Ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἀμφιάρεως Ἄμφις ὡς παρὰ Αἰσχύλῳ. Eadem quæ Etymologus habet Zonaras in Lexico voc. Ἄμφις. *Butler.*

368.

Ἀσαλὴς μανία.

Etymol. M. Ἀσαλής; ἡ ἄφροντις ἡ μηδενὸς φροντίζουσα· σάλη γὰρ ἡ φροντίς. Ἀσαλὴς ὁ ἀμέριμνος· Αἰσχύλος· ἀ σ α λ ὴ ς μ α ν ί α. Οὕτως Ἡρωδιανὸς, καὶ Ἀπολλόδωρος. Καὶ γὰρ ἀσαλίαν ὁ Σώφρων τὴν ἀμεριμνίαν καὶ ἀλογιστίαν καλεῖ.

369.

Ἀσχαδές.

Etymol. M. Ἀσχαδὲς, ἀκατάστατον. Αἰσχύλος.

370.

Ἄχνη.

Etymol. M. Ἄχνη, Ὅμηρος τὸ ἐπιπολάζον τῇ θαλάσσῃ ἀφρῶδες· Ἱπποκράτης τὸ λεπτὸν ξύσμα τοῦ λίνου. Αἰσχύλος δὲ τὸν κ ά π ν ο ν. Καὶ Ἀριστοφάνης οὕτως· Ἄχνη ἴπνου.

371.

Τρισσόζωος.

Etymol. M. in v. Δὶς καὶ τρίς. Δὶς ἡβήσαντα, τουτέστιν ἀναζήσαντα. Φησὶ γὰρ μετὰ τὴν κρεουργίαν οἱ θεοὶ τὸν Πέλοπα ἀνεζωοποίησαν; καὶ τρισίζωος παρὰ Αἰσχύλῳ.

Etymol. Gudianum v. Τρισκαίδεκα (p. 585. ed. Lips.) καὶ τρίσφυλος παρά. Νικάνδρῳ· ἔστι δὲ εἶδος βοτάνην, καὶ τ ρ ι σ ό ζ υ ο ς (sic mendose pro τρισόζωος) παρ' Αἰσχύλῳ. Recte Sylburgius scribendum esse vidit τρισσόζωος, idque Schneiderus V. C. in Lex. Gr. recepit. Pauwius vel τρίσσοζος vel τρίσζωον vel potius τρίζωος malebat. Hesychius: Τρίζωος, ὃς τρεῖς γενέας ἐξήγαγε. Sed τρίζωος aliud vocabulum, nec opus est τρισσόζωος mutare.

372.

Ἐξαυστήρ.

Etymol. M. Ἐξαυστὴρ σημαίνει σκεῦός τι, παρὰ τὸ αὔω, αὔσω, αὐστῆρι καὶ ἐξαυστήρ. Αἰσχύλος.

Valckenarius ad Ammonium de diff. verbor. I. 8. p. 33. postquam voc. ἁρπάγη, quod de variis instrumentorum generibus usurpatur illustravit; sic pergit: "Hesychii verba adscribam: Ἁρπάγης ἐξαυστὴρ, ἔστι δὲ σκεῦος ἔχον ὀγκίνους, ᾧ τοὺς κάδους ἀνασπῶσιν ἀπὸ τῶν φρεάτων καὶ ὁ λύκος· Εὐριπίδης. Vocem ἁρπάγη sollicitat Pricæus et inepte hoc loco abusus est ad Matth. Evang. VII. 15. Pro ξυστὴρ ingeniose ἐξαυστὴρ reposuit Junius. Ἐξαιρέταρ dicebatur Lacedæmoniis. Inter Laconicas auctore Casaubono referenda est, Hesychii Glossa: Ἐξαιρετὰρ, ἁρπάγη, ἢ ἅρπαξ, ὁ πρὸς τὰ ἀντλήματα. In Glossis ad vocem Κρεάγρα habet: *Exemplum arpago*. Ἐξαυστὴρ, usurpavit Æschylus teste Etymologo v. Ἐξαυστήρ. Emenda Ælium Dionysium, qui apud Eustathium ad Il. μ'. p. 867. τῆς ἁρπαγῆς δὲ, inquit, differt ἡ ἁρπάγη σκεῦος αὔτη ᾧ κάδους ἀνέλκομεν, et pro αὔτη scribe αὐστήρ. Sicuti vero a ξύω ξύστηρ et ξύστρα, similiter ab αὔω dixerunt αὐστὴρ et αὔστρα. Hesychius. Λαύστρανον, τινὲς λύκον, τινὲς φρέατος ἅρπαγα. Si vera conjecto legendum Αὔστραν, ἣν τινες λ. et conjecturæ favent quæ eadem pagina præfert Λατμενεία, δουλεία, et Λαυστὴρ μοχθηρὸς quorum prius in Ἀτμενία, alterum mutandum videtur in Αὐστηρὸς *austerus*."

373.

Πλάστιγξ.

Etymol. M. Πλάστιγξ, ἡ μάστιξ ἀπὸ τοῦ πλήσσειν, παρ' Αἰσχύλῳ.

374.

Τέθριππον ζεῦγος.

Etymol. M. Ζεῦγος οὐ μόνον τὸ ἐκ δυοῖν τινων ζευγνύμενον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ πλειόνων. Καὶ γὰρ Ἰσοκράτης τέθριππον ζεῦγος εἶπε, καὶ Αἰσχύλος. Ὥστε κἂν ἐκ τεσσάρων, κἂν ἐκ πέντε ᾖ ζεῦγος αὐτὸ καλεῖται. Eadem fere habet etiam Photius in Lexico voce Ζεῦγος, nisi quod paullo plenius καὶ γὰρ καὶ Ἰσοκράτης τέθριππον ζεῦγος εἶπεν, καὶ Αἰσχύλος ζεῦγος τεθρίππων. *Butler.*

375.

Ἀνδρῶν γάρ ἐστιν ἐνδίκων τε καὶ σοφῶν
Ἐν τοῖς κακοῖσι μὴ τεθυμῶσθαι θεοῖς.

Virtute præditorum est et sapientium
Non succensere in rebus adversis deo.

Plutarchus Consol. ad Apollonium cap. 29. Ταῦτα οὖν ἐν διανοίᾳ τὶς ἔχων ὡς πυθόχρηστα παραγγέλματα πρὸς πάντα τὰ τοῦ βίου πράγματα ῥᾳδίως ἐφαρμόζειν δυνήσεται καὶ φέρειν αὐτὰ δεξιῶς, εἴς τε τὴν αὑτοῦ φύσιν ἀφορῶν, καὶ εἰς τὸ μὴ πέρα τοῦ προσήκοντος ἐν τοῖς προσπίπτουσιν ἢ διαίρεσθαι πρὸς ἀλαζονείαν ἢ ταπεινοῦσθαι καὶ καταπίπτειν πρὸς οἴκτους καὶ ὀλοφυρμοὺς διὰ τὴν τῆς ψυχῆς ἀσθένειαν. Καὶ τὸν ἐμφυόμενον ἡμῖν τοῦ θανάτου φόβον, παρὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν εἰωθότων ἐν τῷ βίῳ συμβαίνειν, κατὰ τὴν τῆς ἀνάγκης ἢ πεπρωμένης μοῖραν. Καλῶς δ' οἱ Πυθαγόρειοι παρεκελεύσαντο, λέγοντες·

Ὅσσα δὲ δαιμονίῃσι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν
Ὧν ἂν μοῖραν ἔχοις, ταύτην ἔχε, μηδ' ἀγανάκτει.

Καὶ ὁ τραγικὸς Αἰσχύλος·

Ἀνδρῶν γάρ ἐστιν ἐνδίκων τε καὶ σοφῶν
Ἐν τοῖς κακοῖσι μὴ τεθυμῶσθαι θεοῖς.

Καὶ ὁ Εὐριπίδης·

Ὅς τις δ' ἀνάγκῃ συγκεχώρηκεν βροτῶν
Σοφὸς παρ' ἡμῖν καὶ τὰ θεῖ' ἐπίσταται.

Καὶ ἐν ἄλλοις·

Τὰ προσπεσόντα δ' ὅς τις εὖ φέρει βροτῶν
Ἄριστος εἶναι σωφρονεῖν τέ μοι δοκεῖ.

Stobæus quidem versus, quos Plutarchus h. l. Æschylo tribuit, Euripidi assignat. Valckenarius vero Diatr. in fragmenta dramatum Euripidis p. 230. eos Æschylo vindicat; notatque *iracundia exardescere* θυμοῦσθαι dictum veteribus, non θυμεῖσθαι. Æschylo in Aristoph. Ran. v. 1038. θυμοῦμαι μὲν τῇ ξυντυχίᾳ. Sophocl. Œd. Tyr. v. 352. θυμοῦ δι' ὀργῆς ἥτις ἀγριωτάτη. Herodotus p. 529. ἐθυμώθη ὁ Ξέρξης καὶ ἀμείβετο, etc.

376.

Οὐδ' ἄποθεν εἶδες αὐτόν; οὐ γὰρ ἐγγύθεν
Ὁρᾷς· γέρων δὲ γραμματεὺς γενοῦ σαφής.

Anne eminus quidem eum agnovisti? cominus enim non
Cernis; senex vero lector certus esto.

Plutarch. Symposiac. I. 8. ubi quærit cur seniores facilius literas eminus legant,

οἱ γὰρ πρεσβύτεροι, inquit, πόῤῥω τὰ γράμματα τῶν ὀμμάτων ἀπάγοντες ἀναγινώσκουσιν, ἐγγύθεν δ' οὐ δύνανται· καὶ τοῦτο παραδηλῶν ὁ Αἰσχύλος φησίν·

Οὐδ' ἄποθεν εἶδες αὐτόν· οὐ γὰρ ἐγγύθεν
Ὁρᾷς, γέρων δὲ γραμματεὺς γενοῦ σαφής.

ἐνδηλότερον Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ τῶν γερόντων·

Βραδεῖα μὲν γὰρ ἐν λόγοισι προσβολὴ
Μόλις δι' ὠτὸς ἔρχεται τρυπωμένου
Πόῤῥω δὲ λεύσσων, ἐγγύθεν δὲ πᾶς τυφλός.

Heathius versus Æschyli sic legendos existimabat:

Σὺ δ' ἄποθεν εἶδες αὐτὸν, οὐ γὰρ ἐγγύθεν
Ὁρᾷς, γέρων δὲ γραμματεὺς ἐγένου σαφής.

Wyttenbachius vero putabat, sententiam tale quid desiderare: Εἰ δ' ἄποθεν εἶδες αὐτὸν, οὐδ' ἄρ' ἐγγύθεν ὁρᾷς. Equidem post αὐτὸν signo interrogandi distinguendum censeo; hoc sensu: *Quid? num ne eminus quidem eum agnoscis;* (vel *agnovisti*) *nam cominus nihil vides. Fac igitur ut senex lector sis certus et fide dignus.* Quorsum αὐτὸν pertineat certo dici non potest; suspicor tamen illud ad νόμον referri. Fortasse agebatur de tabula quadam legis promulgata, quam aliquis qui ipse literas nesciebat, a sene quodam sibi legi volebat, ut certo sciret, quid illa lege contineretur. Γραμματεὺς vero non est *scriba*, ut Stanl. vertit, sed *lector*, ut recte etiam Schneiderus in lex. gr. v. γραμματεὺς hoc ipso loco allato interpretatus est.

377.

Λαβὼν γὰρ αὐτόθηκτον Εὐβοϊκὸν ξίφος.

Plutarch. de defectu oraculorum cap. 43. Καὶ μετάλλων ἴσμεν ἐξαμαυρώσεις γεγονέναι καινὰς, ὡς τῶν περὶ τὴν Ἀττικὴν ἀργυρείων καὶ τῆς ἐν Εὐβοίᾳ χαλκίτιδος, ἐξ ἧς ἐδημιουργεῖτο τὰ ψυχρήλατα τῶν ξιφῶν, Αἰσχύλος εἴρηκε·

Λαβὼν γὰρ αὐτόθακτον Εὐβοϊκὸν ξίφος.

Xylander legit αὐτόθηκτον. Vulgo αὐτόθακτον. Hic tamen dorismo non est opus. Αὐτόθηκτον ξίφος est idem quod ψυχρήλατον, ut Reiskius recte interpretatur, *ferrum quod solummodo frigidum cuditur absque igni, et solum, merum per se acuitur, quod candefieri non debet, ut mollescat.*

378.

Ὑψηλὸν ἠβάστασα τεκτόνων πόνον.

(Flamma consumpsit) *altum invalescens fabrorum laborem.*

Plutarch. de cohibenda ira cap. 4. Καθάπερ οὖν τὴν φλόγα θριξὶ λαγῴαις ἀναπτομένην καὶ θρυαλλίσι καὶ συρφετῷ ῥᾴδιόν ἐστιν ἐπισχεῖν· ἐὰν δ' ἐπιλάβηται τῶν στερεῶν καὶ βάθος ἐχόντων, ταχὺ διέφθειρε καὶ συνεῖλεν

Ὑψηλὸν ἡβάσασα τεκτόνων πόνον,

ὥς φησιν Αἰσχύλος, οὕτως ὁ τῷ θυμῷ προσέχων, ἐν ἀρχῇ καὶ κατὰ μικρὸν ἔκ τινος λαλιᾶς καὶ βωμολοχίας συρφετώδους ὁρῶν καπνιῶντα καὶ διακαιόμενον οὐ μεγάλης δεῖται πραγματείας, ἀλλὰ πολλάκις αὐτῷ τῷ σιωπῆσαι καὶ καταμελῆσαι κατέπαυσε.

Pro ἡβάσασα h. l. legendum esse ἡβήσασα recte monuit Heathius.

379.

Ἀγρεὺς δ' Ἀπόλλων ὀρθὸν ἰθύνοι βέλος.

Plutarch. Amator. c. 13. Ἀλλὰ δορκάδας μὲν θηρεύουσι καὶ λαγωοὺς καὶ ἐλάφους ἀγρότερός τις συνεπιθωΰσσει καὶ συνεξορμᾷ θεὸς, εὔχονται δ' Ἀρισταίῳ δολοῦντες ὀρύγμασι καὶ βρόχοις λύκους καὶ ἄρκτους·

Ὃς πρῶτος θήρεσσιν ἔπηξε ποδάγρας.

Ὁ δὲ Ἡρακλῆς ἕτερον θεὸν παρακαλεῖ μέλλων ἐπὶ τὸν ὄρνιν αἴρεσθαι τὸ τόξον, ὥς Αἰσχύλος φησίν·

Ἀγρεὺς δ' Ἀπόλλων ὀρθὸν ἰθύνοι βέλος.

Apud Æschylum vero hunc versum Hercules pronuntiasse videtur in Prometheo soluto, quum in eo esset ut aquilam illam Prometheo infestam telo occideret; ideoque in recentioribus Edd. non ut olim ἰθύνει sed optativus ἰθύνοι recte legitur.

380.

Τοῦ πηλοπλάστου σπέρματος θνητὴ γυνή.

Tzetzes ad Hesiodi Ἐργ. v. 157. Τουτέστι τὸ ἐκ Πανδώρας γένος, ἥτις ἦν κατὰ τὸν Αἰσχύλον·

Τοῦ πηλοπλάστου σπέρματος θνητὴ γυνή.

Ad intelligendum illud πηλοπλάστου σπέρματος conferendi sunt Hesiodi versiculi Ἐργ. καὶ Ἡμ. 49. de ortu Pandoræ:

Ὣς ἔφατ'· ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἥφαιστον δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅττι τάχιστα
Γαῖαν ὕδει φύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπου θέμεν αὐδὴν,

Καὶ σθένος, ἀθανάταις δὲ θεαῖς εἰς ὦπα ἐΐσκειν
Παρθενικῆς καλὸν εἶδος ἐπήρατον, etc.

Ceterum istum versiculum a Tzetze citatum ad Prometheum igniferum referendum esse facile patet.

381.

Ἐξ ὀσφυαλγοῦς κὠδυνοσπάδους λυγροῦ
Γέροντος.

Plutarchus in libello ὅτι παραδοξότερα οἱ Στωϊκοὶ τῶν ποιητῶν λέγουσιν cap. 2. Ὁ Εὐριπίδου Ἰόλαος ἐξ ἀδρανοῦς καὶ παρήλικος εὐχῇ τινι νέος καὶ ἰσχυρὸς ἐπὶ τὴν μάχην ἄφνω γέγονεν· ὁ δὲ τῶν Στωϊκῶν σοφὸς χθὲς μὲν ἦν ἔχθιστος ἅμα καὶ κάκιστος, τήμερον δ' ἄφνω μεταβέβληκεν εἰς ἀρετὴν καὶ γέγονεν ἐκ ῥυσσοῦ καὶ ὠχροῦ καὶ κατ' Αἰσχύλον ἐξ

Ὀσφυαλγοῦς κὠδυνοσπάδος λυγροῦ
Γέροντος

εὐπρεπής, θεοειδής, καλλίμορφος. Hoc fragmentum Butlerus e tragœdia Philoctete depromptum esse suspicatur. Fieri tamen etiam potest, ut sit e Telepho sumptum.

382.

Ἀποφύλιοι.

Suidas: Ἀποφώλιοι· ξένοι· Οἱ φύλην μὴ νέμοντες. Οὕτως Αἰσχύλος· ἢ ἀπαίδευτοι· φωλεοὶ γὰρ τὰ παιδευτήρια, ὥς φασιν οἱ Ἴωνες. Idem habet Zonaras in Lexic. ed. Tittmanni V. C. p. 237. Hesychius: Ἀποφύλιοι, ξένοι οἱ μὴ ἔχοντες φυλήν. Αἰσχύλος Σατυρικῷ (ubi excidisse videtur Κερκύωνι vel Πρωτεῖ, quod jam Meursio visum.) Alio loco Hesychius: Ἀποφώλιος, μάταιος, ἀδόκιμος, εὐτελής, ἢ ἀπαίδευτος. Ex comparatione Hesychii et Suidæ colligitur, vocabulum ab Æschylo usurpatum fuisse Ἀποφύλιοι, non Ἀποφώλιοι.

383.

Καλάϊνον χρῶμα.

Suidas: Καλαΐς· ὄνομα κύριον καὶ καλάϊνον χρῶμα. Αἰσχύλος ἐν ποικίλοις χρώμασι. Locum corruptum esse sentiunt interpretes. Idem rursus in Κάλλη· τὰ πορφυρᾶ ἱμάτια, καὶ κέραμος καλάϊνος. Αἰσχύλος ἐν ποικίλοις κάλλεσι. Hinc uter-

que locus forsan corrigi potest Καλαΐς· ὄνομα κύριον· καὶ καλάϊνον, χρῶμα. Αἰσχύλος κέραμος καλάϊνος. Rursum Κάλλη· τὰ πορφυρᾶ ἱμάτια· Αἰσχύλος, ἐν ποικίλοις κάλλεσι. Respicit scil. locum Agam. v. 932.

Ἐν ποικίλοις δὲ θνητὸν ὄντα κάλλεσι
Βαίνειν, ἐμοὶ μὲν οὐδαμῶς ἄνευ φόβου.

Locum illustrat Etymol. M. in Κάλλαια. Κάλλαια καλοῦνται τὰ κάτωθεν τῶν ἀλεκτρυόνων, ὥσπερ γένεια, διὰ τὸ εἶναι ἀνθηρὰ πορφυρώδη· τὰ πορφυρὰ γὰρ κάλλη ἐκαλοῦντο. Εὔπολις βάπτειν τὰ κάλλη περίσιμνα τῷ θεῷ. Καὶ Αἰσχύλος· Ἐν ποικίλοις γὰρ θνητὸν ὄντα κάλλεσιν· ἔνθα καὶ τὸ καλλάϊνον (et sic scribendum in hoc Nostri fragmento) ἐστὶ δὲ χρῶμα ἀνθηρὸν, ἢ τὸ βενετὸν χρῶμα οὕτω καλούμενον, ἐξ οὗ κέραμος καλλάϊνος. *Butler.*

384.

Ἀποπτύσαι δεῖ καὶ καθήρασθαι στόμα.

Plutarchus de Iside et Osiride cap. 20. Ταῦτα σχεδόν ἐστι τοῦ μύθου τὰ κεφάλαια τῶν δυσφημοτάτων ἐξαιρεθέντων· οἷόν ἐστι τὸ περὶ τὸν Ὧρον διαμελισμὸν καὶ τὸν Ἴσιδος ἀποκεφαλισμόν. Ὅτι μὲν οὖν ταῦτα περὶ τῆς μακαρίας καὶ ἀφθάρτου φύσεως, καθ' ἣν μάλιστα νοεῖται τὸ θεῖον, ὡς ἀληθῶς πραχθέντα καὶ συμπεσόντα δοξάζουσιν, καὶ λέγουσιν·

Ἀποπτύσαι δεῖ καὶ καθήρασθαι στόμα.

κατ' Αἰσχύλον, οὐδὲν δεῖ λέγειν πρὸς σέ.

385.

Φυξίμηλα.

Plutarch. Quæst. græc. X. Τί τὸ φυξίμηλον; τῶν μικρῶν ἐστὶ καὶ χαμαιζήλων φυτῶν, ὧν ἐπιόντα τοὺς βλαστοὺς τὰ βοσκήματα κολούει καὶ ἀδικεῖ, καὶ λυμαίνεται τὴν αὔξησιν· ὅταν γοῦν ἀναδραμόντα μέγεθος λάβῃ, καὶ διαφύγῃ τὸ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἐπιγινομένων φυξίμηλα καλεῖται. Τὸ δὲ μαρτύριον Αἰσχύλος.

386.

Ἄνω ποταμῶν.

Hesychius: Ἄνω ποταμῶν. Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπ' ἐναντία γινομένων. Κέχρηνται καὶ Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης.

387.

Ἄναξ *genere feminino.*

Suidas: Ἄναξ, θηλυκῶς. Οὕτως Αἰσχύλος.

Ἄναξ item θηλυκῶς usurpari apud Homer. Hymn. in Cerer. v. 58. docet Mitscherlich. ubi σοὶ δ' ὦκα λέγω νημερτέα πάντα, ut a Ruhnkenio editum est, ipse in σοι δ' ὦνα mutavit, advocato item Pindaro Pyth. XII. 6. ubi Thiam ὦ ἄνα invocat, assentiente Schol. qui ὦ δέσποινα interpretatur. Ibi tamen ὦ ἄνασσ', quod improbante Mitscherlichio reposuit Schmidius, Heynio verius videtur, qui subdit: nec tamen pronuntiare ausim alterum feminino genere nunquam adhibitum esse. Antiquitus tantum ac non nisi de deabus in feminino genere usurpari contendit Mitscherlich collato etiam hoc Æschyli e Suida fragmento. *Butler.*

388.

Αἴγινα δ' αὕτη πρὸς νότου κεῖται πνοάς.

Ægina ista versus Austri flatus sita est.

Strabo lib. IX. v. 9. Εἶτα Σάλαμις ἑβδομήκοντα που σταδίων οὖσα τὸ μῆκος, οἱ δ' ὀγδοήκοντά φασιν· ἔχει δ' ὁμώνυμον πόλιν τὴν μὲν ἀρχαίαν ἔρημον πρὸς Αἴγιναν τετραμμένην καὶ πρὸς νότον, καθάπερ καὶ Αἰσχύλος εἴρηκεν·

Αἴγινα δ' αὕτη πρὸς νότου κεῖται πνοάς.

τὴν δὲ νῦν ἐν κόλπῳ κειμένην ἐπὶ χεῤῥονησοειδοῦς τόπου συνάπτοντος πρὸς τὴν Ἀττικήν.

389.

Λιβυρνικῆς μίμημα μανδύης χιτών.

Pollux Onom. VII. 60. Ἡ δὲ μανδύη ὅμοιόν τι τῷ καλουμένῳ φαινόλῃ. Τίνων δέ ἐστιν, ὡς μὴ περιερχώμεθα Κρῆτας ἢ Πέρσας, Αἰσχύλος ἐρεῖ·

Λιβυρνικῆς μίμημα μανδύης χιτών.

Commode Pauwius comparavit Stephanum Ethn. v. Λίβυρνοι καὶ Λιβυρνικὴ μανδύη, εἶδος ἐσθῆτος.

390.

Χειμάμυνα.

Pollux Onom. VII. 26. Καὶ χλαῖναν δὲ παχεῖαν, ἣν χειμάμυναν Αἰσχύλος, Ὅμηρος δὲ ἀλεξάνεμον κέκληκεν.

Hesychius: Χειμάμυνα ἣν Ὅμηρος ἀλεξάνεμον λέγει.

391.

Æschylum tradidisse, homines qui aliquem interfecerunt, sanguinem partium amputatarum ejus gustare et exspuere solitos fuisse testatur Etymol. M. p. 107. ed. Lips. his verbis: Ἀπάργματα λέγεται τὰ ὑπὸ τῶν τραγῳδῶν λεγόμενα μασχαλίσματα. Ταῦτα δέ ἐστι τὰ τοῦ φονευθέντος ἀκρωτηριασματά. Ἦν γάρ τι νομικὸν τοῖς δολοφονήσασιν ἀφοσιῶσαι τὸν φόνον, διὰ τοῦ δολοφονηθέντος ἀκρωτηριασμοῦ. Τὰ δὲ ἀκρωτήρια εἴροντες καὶ συῤῥάπτοντες διὰ τῶν τοῦ νεκροῦ μασχαλῶν καὶ τοῦ τραχήλου παρετίθεντο τῷ νεκρῷ, καθά φησι Σοφοκλῆς·

Ὑφ' ἧς θανὼν ἄτιμος ὥστε δυσμένης
Ἐμασχαλίσθης —

ὅτι δὲ καὶ ἐγεύοντο τοῦ αἵματος καὶ ἀπέπτυον, Αἰσχύλος μαρτυρεῖ· καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τὰ Ἀργοναυτικὰ,

Ἥρως δ' Αἰσονίδης ἐξάργματα τάμνε θανόντος
Τρὶς δ' ἀπέλειξε φόνου, τρὶς δ' ἐξ ἄγος ἔπτυσ' ὀδόντων,
Ἣ θέμις αὐθέντῃσι δολοκτασίας ἱλάεσθαι.

392.

Αἱμαλός ἐστιν ἡ ἀρέτη ὠνία.

Vide Guell. ad Æn. IX. 206. *qui vita bene credat emi.*

393.

Æschylum convivas induxisse de rebus seriis tractantes, testatur Athenæus deipnos. IV.

394.

Μηδὲν οἴεσθαι μέγα.

Plutarch. de Profect. in virtute. Τὸ δὲ μηδὲν οἴεσθαι (κατ' Αἰσχύλον) μέγα, μηδ' ἔχειν εὐχερεῖς πρὸς τὰ μικρὰ ποιεῖν καὶ ὀλιγώρους.

395.

Οἵ τε στεναγμοὶ τῶν πόνων ἐρείσματα.

" Schol. Soph. Electr. v. 289. (Brunck. 283.) ἐπικουφίζεται γὰρ τοῖς δακρύοις ἡ συμφορά. Αἰσχύλος·

Οἵ τι στεναγμοὶ τῶν πόνων ἐρείσματα.

Non est in fabulis superstitibus, si bene memini." Hæc Pauw. Οἵ τοι Brunck. quod ingratum ob ὁμοιοτέλευτον. Schol. Homeri Venet. ad Iliad. ψ'. 12. Αἰσχύλος φησὶν, ὅτι στεναγμοὶ τῶν πόνων ἰάματα οὐ μέτρα τυγχάνουσι. Hinc aliquis fortasse suspicetur Æschylum scripsisse :

Οἵ τε στεναγμοὶ τῶν πόνων ἰάματα
Οὐ μέτρια τυγχάνουσι.

Sed posteriora hæc enarratoris esse mihi videntur; nam ad dignitatem cothurni vix assurgunt. Ἐρείσματα vel κουφίσματα pro ἰάματα mavult Porson. Præf. ad Hec. p. 10. ex haud absimili Menandri loco, quippe cui vox ἴαμα in suspicionem venerat tanquam serioris ævi. Sed vide Fragm. 296. *Butler*.

396.

— ἐπῆμεν τῆς ὁδοῦ τροχήλατον
Σχιστῆς κελευθοῦ τρίοδον, ἔνθα συμβολὰς
Τριῶν κελευθῶν Ποτνιάδων ἠμείβομεν.

Schol. ad Sophocl. Œd. Syr. p. 553. (733. Br.) περὶ Δαυλίδα, φησὶ τὴν σχιστὴν ὁδόν· ὁ δὲ Αἰσχύλος περὶ Ποντίας οὕτως·

Ἐπῆμεν τῆς ὁδοῦ (etc. ut supra.)

Adverbium οὕτως versui primo ante ἐπῆμεν inserit Valckenaer ad Phœniss. v. 38. quod Butlerus negat sibi placere. Idem hoc fragmentum ad Œdipum referendum putabat, in quo (etiamsi forte sint, qui ad Glaucum Potniensem pertinere judicent) Butlerus ei assentitur.

397.

Λαμπραῖσιν ἀστραπαῖσι λαμπάδων σθένει.

Schol. Soph. ad Œd. Col. v. 1102. (1047. Brunck.) Τὰ ἐν Ἐλευσῖνι τέλη φησι, καὶ εἴη ἂν λάμπασιν ἀκταῖς λέγων ταῖς λαμπαδευομέναις καὶ καταλαμπομέναις ὑπὸ τῆς μυστικῆς φλογὸς, καὶ τῶν ἱερῶν δᾴδων, περὶ ὧν Αἰσχύλος φησίν·

Λαμπραῖσιν ἀστραπαῖσι λαμπάδων σθένει.

Videtur itaque hoc fragmentum ad *Eleusinios* pertinere, quod et vidit Pauw., et eodem retulisse videtur Meursius in Eleusin. c. 23. ubi hunc ritum, qui est inter notissimos, plenius describit. *Butler.*

398.

Ἔφριξ᾿· ἔρως δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

Schol. Soph. ad Œd. Col. v. 1104. (1049. Brunck.) Τέλη δὲ τὰς τελετάς· καὶ Αἰσχύλος·

Ἔφριξ᾿· ἔρως δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

Jacobsius V. C. in animadv. ad Euripidem p. 187. ingeniose ac vere emendat:

Ἔφριξ᾿ ἔρωτι τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

comparato Sophoclis loco in Ajace v. 693.

Ἔφριξ᾿ ἔρωτι περιχαρὴς δ᾿ ἀνέπτομαν.

Postea idem Brunckius recepit.

399.

Schol. Eurip. Phœniss. v. 949. οἱ περιλειφθέντες τῶν σπαρτῶν, ὡς Αἰσχύλος φησίν; ἦσαν Χθόνιος, Οὐδαῖος, Πέλωρ, Ὑπερήνωρ καὶ Ἐχίων, ὃς ἔγημεν Ἀγαύην τὴν Κάδμου θυγατέρα, etc. Butlerus hoc quod Scholiastes affert, vel e Laio, vel ex Œdipo desumptum arbitratur.

400.

Δέσποιν᾿ Ἑκάτη τῶν βασιλείων πρόδρομος μελάθρων.

" Schol. Theocrit. ad Idyll. II. 36. Ἱδρύοντο δὲ αὐτὴν (τὴν Ἑκάτην) καὶ πρὸ τῶν θυρῶν, ὡς φησὶν Αἰσχύλος·

Δέσποιν᾿ Ἑκάτη τῶν βασιλείων πρόδρομος μελάθρων.

Sunt Anapæsti, qui ita commode dispesci possunt:

Δέσποιν᾿ Ἑκάτη τῶν βασιλείων
Πρόδρομος μελάθρων.

sive monometer sit versus alter sive dimetri pars." *Pauw.* Eundem locum Aristidem quoque respexisse, Tom. i. p. 30. in Minervam prætervidit Pauw. Ἀλλ᾿ ὦ τῶν βασιλείων πρόδρομος μελάθρων, Αἰσχύλῳ (l. ὡς ἐν Αἰσχύλῳ) χορὸς ἦσι τῶν τι

οὐρανίων καὶ τῶν πατρῴων καὶ τῶν ἐν ἡμετέρᾳ μεγίστων ἃ νύκτωρ μοι προὔφαινες. Pro πρόδρομος autem haud scio an legendum sit πρόδομος. *Butler.*

401.

Schol. Pind. Pyth. II. 18. Ἐναγώνιος δὲ ὁ Ἑρμῆς, ὡς τῶν ἀγώνων προστάτης· ὡς καὶ Αἰσχύλος·

Ἐναγώνιε Μαίας καὶ Διὸς Ἑρμᾶ.

Hæc Pauw. qui non digessit metra. Fortasse sunt Anapæstici ita legendi:

— Ἐναγώνιε
Μαίας καὶ Διὸς Ἑρμᾶ.

Ante ἐναγώνιε deest syllaba initialis dactyli e. g. Ἀλλ', κλῦθ', ἐλθ' vel tale aliquid. *Butler.*

402.

Schol. Pindar. Pyth. V. 40. Τὸν Ἰξίονα οἱ μὲν Ἀντίωνος γενεαλογοῦσιν, ὡς Αἰσχύλος, Φερεκύδης δὲ Πεισίωνος. Hoc igitur Æschylus videtur in tragœdia Ixione perhibuisse.

403.

Schol. Apollon. Rhod. I. 473. Χαλίκρητον· τὸν ἄκρατον, τὸν χαλῶντα τὰς φρένας. Ἀθηναῖοι δὲ τὸν ἄκρατον χάλιν λέγουσιν. Αἰσχύλος δὲ καὶ τὰς Βάκχας χ α λ ί μ α ς φησὶ λέγεσθαι. Alii χαλίμας vel χαλιμάδας. Vide Eustath. Suid. Hesych. Etymol. Nisi forte χαλίμας pro χαλιμὰς irrepserit: Αἰσχύλος φησὶ λέγεσθαι, minus accurate scriptum pro Αἰσχύλος λέγει vel Αἰσχύλῳ φασὶ λέγεσθαι; nam de Æschylo grammatico mihi ignoto intelligere nolo. Hæc *Pauw*. Suidas: χαλίκρητος πότος, ὁ χαλῶν τὰς φρένας; ἢ κατὰ στέρησιν τοῦ Χ, ἵν' ᾖ ἅλις ἄκρατον ἔχων· τουτέστιν οἶνον· καὶ χαλικρήτῳ μὴ κεκραμένῳ. Ἐν ἐπιγράμματι

. . . .
Κεῖτο χαλικρήτῳ νάματι βριθομένη.

Χαλίμα *, ἡ πόρνη. Ἀπὸ τοῦ χαλᾶσθαι τὸ σῶμα ἀπὸ μέθης ἢ μανίας. Χαλιμάζειν τὸ περὶ τὰς συνουσίας ὁρμᾶν, ἀπὸ τοῦ χαλᾶν τὰς φρένας πρὸς τὸ πάθος. Hesychius: χαλιμάδες, ἀναίσχυντοι καὶ θρασεῖαι. Χαλίς· ὁ ἄκρατος οἶνος· καὶ ὁ μεμηνὼς καὶ κεχαλασμένος τὰς φρένας. Etymol. M. χαλίφρων, κυρίως ὁ ἐν μέθῃ ἀφραίνων· χάλις γὰρ ὁ ἄκρατος οἶνος, παρὰ τὸ χαλᾶν καὶ ἀνιέναι ἀραρυίας τὰς φρένας, ἢ ὁ εὐήθης, παρὰ τὸ κεχαλᾶσθαι τὰς φρένας· καὶ τὰς βάκχας χ α λ ι μ ά δ α ς ἔλεγον τὰς χαλωμένας

* Recte Nækius V. C. in Chœrili fragmentis Suidam χαλιμὰς scripsisse statuit.

πρὸς συνουσίαν· καὶ χαλιμάζειν ἔλεγον τὸ περὶ τὰς συνουσίας πείθεσθαι· καὶ καγχαλίζειν ἀπὸ τοῦ χαλᾷν τὰς φρένας πρὸς τὸ πάθος, καὶ ἀπὸ τοῦ χάλις ὁ οἶνος.

Vera igitur lectio ap. Æschylum fuit hæc ut χαλιμάδας Bacchas diceret.

404.

Schol. Apollon. Rhod. IV. 1348. Στέρφεσιν αἰγείοις· τοῖς δέρμασιν· ἔνθεν καὶ στερφῶσαι. Ἴβυκος δὲ στερφωτῆρα στρατὸν εἴρηκε τὸν ἔχοντα δέρματα, ὅθεν καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἀξιοῦσι γράφειν μελανοστέρφων γένος, οὐχ, ὥς τινες μελανοστέρνων, οὐ γὰρ μόνα τὰ στέρνα μέλανα ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ σῶμα, ὅθεν καὶ τὸ κεράμιον στέρφος λέγεται. Pauwius Æschylum *Æthiopes* per μελανοστέρφους designasse existimat; ideoque Butlerus hoc fragmentum ad *Memnonis* historiam pertinuisse arbitratur.

405.

Eustathius ad Iliad. λ'. p. 827. Οὕτω δὲ καὶ Αἰσχύλου μάχλον φασιν ἄμπελον, εἴποντος τὴν ῥεομένην. Ἡ κωμῳδία μάχλον εἶπε τὸν ὑπὸ καταφερείας δίυγρον.

406.

Athenæus II. p. 67. ὅτι δὲ ἀρσενικόν ἐστι τοὔνομα γάρος, Αἰσχύλος δηλοῖ εἰπὼν, καὶ τὸν ἰχθύων γάρον. Butlerus hoc fragmentum recte opinatur e Satyrico dramate desumptum esse, et verba ista in clausula senarii posita fuisse.

407.

Athen. III. p. 86. Αἰσχύλος δὲ ἐν Πέρσαις, τίς ἀνήρει τὰς νήσους ἀναριτοτρόφους εἴρηκεν. Memoria eum fefellit credo. In Persis non exstant, nec in aliis etiam fabulis quas hodie habemus. Ex deperdita sumpta videntur. *Pauw.* Poterant esse falso ab Athenæo Æschylo tributa. Poterant esse e Phrynichi Persis scil. vel ex alia Æschyli fabula, corrupto ejus titulo, quæ est Heathii conjectura. *Butler.* Scil. Heathius lectionem τις ἀνήρει e margine irrepsisse putat, ubi aliquis adscripserat ἴσ. (i. e. ἴσως) ἐν Νηρεῖ.

408.

Βοᾷς τοιοῦδε πράγματος θεωρὸς ὤν.

Ammonius de diff. verbor. Θεωρὸς καὶ Θεατὴς διαφέρει. Θεωρὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ εἰς θεοὺς πεμπόμενος. Θεατὴς δὲ, ὁ ἀγώνων καὶ θεάτρων

Πότερον θεατὴς ἢ χάριν μαντευμάτων;

καὶ Αἰσχύλος·

Βοᾶς τοιοῦδε πράγματος θεωρὸς ὤν·

ubi Valckenaerius pro βοᾶς conj. legendum Θόας, et quia hic Thoas fuit pater Hypsipyles, Lemni reginæ, hunc versiculum ex tragœdia Hypsipyle depromptum esse suspicatur. Butlerus vulgatam lectionem βοᾶς retinendam censet.

409.

Μιξοβόαν πρέπει
Διθύραμβον ὁμαρτεῖν
Σύγκωμον Διονύσῳ.

Plutarch de EI apud Delph. p. 381. A. *Heath.* Locum pulchre restituit Porsonus Append. ad Toup. in Suid. Tom. iv. p. 490. pro vulg. σύγκοινον corrigens σύγκωμον. Comparat Aristoph. Acharn. 264. ἑταῖρε Βακχείου σύγκωμε. Euripid. Bacch. 1173. (1125. ed. Matthiæ) ὁρῶ γε καί σε δέξομαι σύγκωμον ὦ. Primus versiculus auctore Porsono est pars Glyconici acatal. Reliqui duo Pherecratei. Διθύραμβον primam producit.

410.

Δημήτερ ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα
Εἶναί με τῶν σῶν ἄξιον μυστηρίων.

Aristoph. Ran. v. 913. 914. Æschylus hos duo versiculos pronuntiat. Scholiastes ad v. 913. hæc adnotat: Παρόσον Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον ὁ Αἰσχύλος ἦν· ἢ ὅτι ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις ἐτελεῖτο τὰ δράματα τοῦ Αἰσχύλου. Ἐστὶ δὲ τοῦτο ἔπος Αἰσχύλου. Ex ultimis Scholiastæ verbis colligitur versus istos, certe priorem, ex quadam Æschyli tragœdia, fortasse ex Eleusiniis desumpta esse.

411.

Ὁ Κισσεὺς Ἀπόλλων ὁ Καβαῖος μάντις.

Macrobius Saturnal. lib. I. postquam cap. XVII. Apollinem eundem deum esse, qui Sol dicatur, ostenderat cap. 18. docet Liberum quoque patrem eum ipsum esse deum quem solem. " *Hæc*, inquit, *quæ de Apolline diximus, possunt etiam de Libero patre dicta existimari. Nam Aristoteles qui Theologumena scripsit, Apollinem et Liberum patrem unum eundemque deum esse, quum multis aliis argumentis asseverat, tum etiam*

apud Ligyreos ait in Thracia esse adytum Libero consecratum, ex quo redduntur oracula, sed in hoc adyto vaticinaturi plurimo mero sumpto, uti apud Clarium aqua potata, effantur oracula. Apud Lacedæmonios etiam in sacris, quæ Apollini celebrant, Hyacinthia vocantes, hedera coronantur Bacchio ritu. Item Bœotii Parnasum montem Apollini sacratum esse memorantes, simul tamen in eodem et oraculum Delphium, et speluncas Bacchicas uni Deo consecratas colunt. Unde et Apollini et Libero patri in eodem monte res divina celebratur. Quod quum et Vario et Granius Flaccus affirment, etiam Euripides his docet:

Διόνυσος ὃς θύρσοισι καὶ νεβρῶν δοραῖς
Καθαπτὸς, ἐν πεύκαισι Παρνασσὸν κατὰ πηδᾷ χορεύων.

In hoc monte Parnaso Bacchanalia alternis annis aguntur; ubi et Satyrorum, ut affirmant frequens cernitur cœtus, et plerumque voces propriæ eorum exaudiuntur; itemque cymbalorum crepitus ad aures hominum sæpe perveniunt. Et ne quis opinetur, diversis diis Parnasum montem dicatum, idem Euripides in Licymnio Apollinem Liberumque unum eundemque deum esse significans scribit:

Δέσποτα φιλόδαφνε, Βάκχε, Παιὰν Ἄπολλον εὔλυρε.

Ad eandem sententiam Æschylus:

Ὁ κισσεὺς Ἀπόλλων, καβαῖος ὁ μάντις."

Pro ὁ καβαῖος Meursius reponendum censet καὶ Βάκχος, Barnes. ad Eurip. Bacch. v. 408. ὁ Σαβαῖος.

412.

Ζωῆς πονηρᾶς θάνατος εὐπορώτερος
Τὸ μὴ γενέσθαι δ' ἐστὶν ἢ πεφυκέναι
Κρεῖσσον κακῶν πράσσοντα. —

Stobæus Ed. Grot. Tit. CXXII. In secundo ac tertio versu fatetur Butlerus inesse sibi aliquid videri, quod stylum Æschyleum vix sapiat.

413.

Καλῶς τεθνάναι κάλλιον ἂν μᾶλλον ἢ σεσῶσθαι.

Hoc fragmentum ut duo sequentia Thomas Magister excitat e *Septem adv. Thebas*, ubi tamen hodie frustra ea quæras. *Heath.* Pro μνημονικῷ ἁμαρτήματι habet Oudendorp ad locum Th. Magistri, et similem sententiam affert ex Eurip. Hec. v. 377.

Θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος
Ἢ ζῶν· τὸ μὴ γὰρ ζῆν καλῶς μέγας πόνος.

Butler.

414.

Ὧν ἐγὼ φερέγγυος.

Apud Thom. Mag. citatur e Sept. adv. Theb. ubi tamen hæc verba haud occurrunt. *Heath.*

415.

Πεζικὸς ὥρμηται λέως.

Ap. Thom. Magistrum citatur e Sept. adv. Theb. ubi ea frustra quæras. *Heath.*

Sequuntur fragmenta a Butlero collecta.

416.

Ὅττι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ.

Verba sunt Athenæi V. p. 217. D. Platonem negligentiæ insimulantis quod multa peccasset in ratione temporum. Cf. Stanl. ad Fragm. 337. ὅτι δὲ πόλλα ὁ Πλάτων παρὰ τοὺς χρόνους ἁμαρτάνει δῆλόν ἐστιν ἐκ πολλῶν. Κατὰ γὰρ τὸν εἰπόντα ποιητὴν, ὅττι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ, τοῦτο μὴ διακρίνας γράφει. Ubi dubitat Petr. Victor. Var. lect. XI. 16. an hæc Æschyli sint; sed pro Æschyleis habet Valckenaer. Diatr. in Eurip. dep. dr. reliquias p. 283. monetque idem dictum etiam ap. Lucianum occurrere T. iii. p. 20. sed mendose; legitur enim μὴ μελλῆσαι λέγε ὅτι κεν ἐπὶ κε ῥῆμα γλῶτταν ἔλθῃ. Ubi veram lectionem restituit V. Cl. Alius est etiam Luciani locus, *quomodo historia sit conscribenda* c. 32. Tom. ii. p. 45. ubi legitur: τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευσίας ληροῦσι, τὰ μὲν ἀξιόρατα οὔθ' ὁρῶντες, οὔτ' εἰ βλέποιεν κατ' ἀξίαν εἰπεῖν δυνάμενοι, ἐπινοοῦντες δὲ καὶ ἀναπλέττοντες ὅττι κεν ἐπ' ἀναιρίμαν γλῶτταν, φασὶν, ἔλθῃ. Nescio tamen an recte h. l. Valckenaer. ut Æschylo tribuerit an sit detortum e fragm. incert. LXXVII (hujus edit. 337.) *Butler.*

417.

Strabo lib. XV. p. 720. φησὶ δὲ καὶ Αἰσχύλος τὴν μητέρα Μίμνονας Κισσίαν. cf. Pers. v. 17. et v. 119. Sed hæc fortasse ad ψυχοστασίαν vel ad Memnona pertinebant.

418.

Bacchum apud Æschylum χοιροψάλαν, ἀπὸ τῆς ἀφῆς καὶ τοῦ ψάλλειν, quod est τίλλειν τὴν χοῖρον s. muliebria Narrat. Sept. Flor. Christianus in Aristoph. Pec. p. 72. Locus Æschyli mihi non comparet. *Butler.*

419.

Ἀλλ' εἴτ' ἔνυπνον φάντασμα φοβεῖ
Θονίας θ' Ἑκάτης κῶμον ἐδέξω.

Plutarch. de superstione p. 166. A.

Quem locum ex Æschylo desumptum esse censet Porsonus ad Eurip. Orestem v. 401. *Butler.*

420.

Servius ad Æn. χ'. 738. *Pæana carmen esse victoriæ* Æschylus *docet, quod ideo Apollini dicatum est, quia malorum avertendorum potens est.*

421.

Athenæus VII. 15. Μνημονεύει δὲ τοῦ θύννου Αἰσχύλος λέγων·

Σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν λέγω
Μύδρους ὃς ἀστενακτὶ θύννους ὡς ἤϋχετο ἄναυδος.

Quæ sic corrigit Pauw.

Σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν λέγω
Μύδρους ὃς ἀστενακτὶ θύννος ὡς * *
Ἄναυδος ἤϋχετο.

vel sic:

Μύδρους, ὃς ἀστενακτὶ θύννος ἤϋχετο
Ἄναυδος ὡς —

Locum sine librorum MSS. subsidio restitui posse negavit Heath. Sed levissima tantum mutatione emendare conatus est Bothius:

Σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν λέγων
Μύδρους ὁ δ' ἤγχετ' ἀστενακτὶ θύννος ὡς
Ἄναυδος —

Sed hoc peccat in legem metricam; ἀστινακτὶ enim ultimam producere debet ex analogia, unde ante finalem creticum habebimus syllabam longam. Omnium felicissime simul et verissime emendavit Toup. ad Suid. Tom. ii. p. 571. pro ἤϋχετο, reponens ἠμύχετο, lacerabatur. Hesychius: Ἀμύχεσθαι· τὸ ξέειν τὰς σάρκας ταῖς ὄνυξιν. Hinc totum locum sic legere possis:

Σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν λέγων
Μύδρους * * * * * * *

Ὁ δ' ἀσπινακτὶ θύννος ὡς ἠμύχετο
Ἄναυδος — —

Lacerabatur idque sine gemitu velut thynnus. Noster alicubi Pers. v. 578. nobili periphrasi pisces vocat ἀναύδους παῖδας τᾶς ἀμιάντου. *Butler.*

422.

Κυντερώτερα.

Photii Lex. Κυντερώτερα, καὶ κυντατώτατα λέγουσιν. Εὔβουλος Παρμενίσκῳ· Ἀπὸ τῶν ἐκείνου καὶ τὰ κυντατώτατα. Φερεκράτης Λήροις· ἔπειτα (vel ut Butlerus metri causa corrigit ἔπειθ') ἕτερα τούτων ποιούντων πόλλα κυντερώτερα. Καὶ Αἰσχύλος.

423.

Λαμποῦρις.

Photii Lex. Λαμποῦρις· ἡ ἀλώπηξ παρ' Αἰσχύλῳ. Et sic Hesych. v. Λαμποῦρις Æschylo non citato.

424.

Λογγάσια.

Phot. Lex. Λογγάσω· στραγεύσομαι· ὁ ἡμεῖς λαγάσω, καὶ λαγονεύσω λέγομεν. Αἰσχύλος δὲ ἐξ ὧν τὰ ἀπογεῖα δοῦσιν λογγάσια. Duæ Glossæ hic conaluerunt. Lege: Λογγάσω· στρατεύσομαι· ὁ ἡμεῖς λαγάσω, καὶ λαγονεύσω λέγομεν. Pro δοῦσιν recte δέουσιν dedit Schleusner. ex Hesych. et Küster. ad Suid. in Λογῶνος, qui ad ista Lexicographi: Λογγῶνος· τοῦ λιθοκλίμενος hanc vocem ibi sic explicat: "Vox est corrupta, cujus loco Portus reponit τοῦ λίθου τοῦ λιμένος, quod non displicet. Λογγὼν enim erat saxum perforatum in portu, ex quo naves religabantur. Etymol. M. Λογγῶνει δὲ καλοῦνται οἱ ἐπὶ τῶν λιμένων τρητοὶ λίθοι· οὓς τρυπῶσιν, ἵν' ἐξαρτῶσι τὰ σχοίνια νεῶν ἐξ αὐτῶν· τοὺς δὲ τοιούτους λίθους καὶ λογγάσια ἔλεγον. Quod de λογγάσια addit, confirmat etiam Hesychius his verbis: Λογγάσια· ἐξ ὧν τὰ πρυμνήσια δέουσιν τῶν νεῶν." Hæc ille. *Butler.*

425.

Μαραθώνιον ποίημα.

Photii Lex. Μαραθώνιον ποίημα, Αἰσχύλος. Εὐδοκίμησε γὰρ ἐν τῷ Μαραθῶνι σὺν τῷ ἀδελφῷ Κυναιγείρῳ. An legendum Μαραθώνιων ποιητήν· Αἰσχύλον? Et fortasse ipsa locutio sive ποιητὴν, sive ποίημα legas, non Æschyli fragmentum continet, sed tantum περίφρασιν vel Æschyli, vel scriptorum ejus. *Butler.*

426.

Ναρᾶς τε Δίρκης.

Photius in Lex. Νάρας τι Δίρκης ῥευστικῆς. Αἰσχύλος. Idem mox Ναρᾶσθαι Δίρκης ῥευστικῆς. Αἰσχύλος. In utroque lege Ναρᾶς τε Δίρκης. Etymol. Ναρὸν, τὸ ὑγρόν· παρὰ τὸ νῶ ῥῆμα· δηλοῖ τὸ ῥέω ὁ μέλλων νάσω, γίνεται ναρός· καὶ τὸ οὐδέτερον ναρόν. Σοφοκλῆς πρὸς ναρὰ δὴ κρηναῖα χωροῦμεν ποτά. Οὕτω Φιλόξενος.

427.

Ὁμάμαιτα.

Phot. Lex. ὁμάμαιτα· τὰ ὀρχήματα. Αἰσχύλος. Vocem Siculam esse suspicor, si nihil corruptum est ap. Phot. *Butler.*

428.

Ὀστράκων.

Phot. Lex. ὀστράκων· τῶν τοῦ ᾠοῦ, Αἰσχύλος. Versum ipsum fortasse conservavit Hesychius v. ὀστράκων·

Ἀπτῆνα, τυτθὸν, ἄρτι γυμνὸν ὀστράκων.

Sed Æschylum haud aperte nominat. *Butler.*

429.

Οὐρανιζέτω.

Phot. Lex. Οὐρανιζέτω· πρὸς τὸν οὐρανὸν διϊκνείσθω. Αἰσχύλος. Eandem glossam habet Hesychius sed in indicativo et suppresso Æschyli nomine. *Butler.*

430.

Πεφρασμένος.

Phot. Lex. Πεφρασμένος· παρεσκευασμένος εἰς τὸ φρασθῆναι. Προσεκτικὴν ἔχων διάνοιαν. Αἰσχύλος. Ubi malim vel ex Hesychio corrigere: Παρεσκευασμένος· εἰς τὸ φρασθῆναι προσακτικὴν ἔχων δύναμιν· vel potius e Photii Cod. Dresd. Παρεσκευασμένος· εἰς τὸ φρασθῆναι προσεκτικὴν ἔχων διάνοιαν. *Butler.*

431.

Πρέψαι.

Phot. Lex. Πρέψας τὸ ὁμοίως Αἰσχύλος. Ubi bene ex Hesych. et Phavorino corrigit Schleusner. Πρέψαι· τὸ ὁμοιῶσαι, vel potius ὁμοιοῦσθαι. *Butler.*

432.

Σάλα.

Phot. Lex. Σάλα, φροντίς. Οὕτως Αἰσχύλος. Eadem habet Hesych. sæpiuscule. Σάλα, φροντὶς, βλάβη. Idem Σαλαγεῖ, ταράσσει· ἡ γὰρ φροντὶς Σάλα λέγεται. Fortasse spectat ad ἀσάλης μανίᾳ; fragm. CXI. (h. ed. 368.)

433.

Χλιδῶν τε πλοκαμὸς ὥστε παρθένοις ἁβραῖς
Ὅθεν καλεῖν Κουρῆτα λαὸν ἤνεσαν.

Athenæus Deipnos. XII. 6. p. 528. Τοὺς δὲ Κουρῆτας Φύλαρχος διὰ τῆς ἑνδεκάτης τῶν ἱστοριῶν Αἰσχύλον ἱστορεῖν διὰ τὴν τρυφὴν τυχεῖν τῆς προσηγορίας·

Χλιδῶν τε πλοκαμὸς etc.

Butlerus conjicit hoc fragmentum e Κρήσσαις desumptum esse.

434.

Ὑμεῖς δὲ βωμὸν τόνδε καὶ πυρὸς σέλας
Κύκλῳ παρίστατ', ἐν λόχῳ τ' ἀπείρονι
Εὔξασθε.

Schol. Hom. Venet. ad Il. Ξ. 200. p. 323. Ὁμοίως δὲ καὶ Αἰσχύλος τὰς ἐν κύκλῳ ἱστώσας ἐν ἀπείρονι σχήματι φησιν ἵστασθαι·

Ὑμεῖς δὲ βωμὸν etc.

435.

Χλούνης.

Eustath. Iliad. ι'. p. 774. Ὅτι δὲ καὶ ἐντομίαν ὁ χλούνης δηλοῖ, οὐ μόνον Αἰσχύλος δίδωσι χρῆσιν, ἀλλὰ καὶ Αἰλίανος μάλιστα ἐν τοῖς περὶ προνίας· χλούνην λέγων τὸν ἀπόκοπον. Cf. Stanl. ad Eumen. v. 188. *Butler.*

436.

Æschylus Ajacem tradidit tantum apud maxillas vulnerabilem fuisse, quod refellit Eustath. ad Iliad. ξ'. p. 995. Τρωτὸς ὅλον ἦν ὁ Αἴας τὸ σῶμα καὶ οὐ μόνον τὰ περὶ μασχάλην κατὰ Αἰσχύλον καὶ ἄλλους. *Butler.*

437.

Πέπλοις μελαγχίμοις.

Eustath. ad Iliad. ξ'. p. 1254. Οὕτω Αἰσχύλος πέπλοις μελαγχίμοις, φησίν. Sed fortasse memoria lapsus est, et ad Choëph. v. 9. φάρεσιν μελαγχίμοις respexit. *Butler.*

438.

Σπονδαὶ χαλίκρητοι.

Eustath. ad Odyss. γ'. p. 1471. Ἑτεροία πάντως οὖσα παρὰ τὰς καθ' Ὅμηρον [σπονδὰς] εἶπεν, ἀκρήτους ἤγουν ἀκράτους εἰ δὲ πρὸς τὰς τοιαύτας διάφοροί τινες ἦσαν αἱ κατ' Αἰσχύλον σπονδαὶ χαλίκρητοι, ζητητέον. Τοιαῦται δὲ αἱ ἐπὶ Διονύσῳ κραθεῖσαι. Χάλις γὰρ φασιν, ὁ Διόνυσος. Ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ ὁ ἄκρατος οἶνος. Ὅθεν καὶ χαλιμὰς γυνὴ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ ὑπὸ μέθης χαλωμένη τὸ σῶμα. Recte Butlerus pro Διονυσίῳ et Διονύσιος edendum vidit Διόνυσος.

439.

Αἰθίοπα φωνήν.

Eustath. ad Odyss. p. 1484. Αἰθίοπα γοῦν φωνὴν Αἰσχύλος λέγει.

440.

Χελιδονίζειν.

Schol. Aristoph. ad Aves v. 1680. Καὶ Αἰσχύλος τὸ βαρβαρίζειν χελιδονίζειν φησί. Nisi forte alluserit ad Agam. v. 1059.

Ἀλλ' εἴπερ ἐστι μὴ χελιδόνος δίκην
Ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη.

Butler.

441.

Αὐλῶνα.

Eustath. ad Iliad. σ'. p. 1157. Αἰσχύλος δέ φησι καὶ τὴν τάφρον αὐλῶνα, ἔνθα καὶ φιμοὺς λέγει αὐλωτοὺς, διὰ τὸ κώθωνας, φησὶ, προσῆφθαι αὐτοῖς.

442.

Pausan. Arcad. c. 6. p. 611. Ἀποστρέψας δὲ ἐκ τῆς ὁδοῦ τὸ ὕδωρ, διὰ τῆς Ἀργείας ἤδη τὸ ἀπὸ τούτου κάτεισι, καὶ ἐπὶ τούτῳ τὸν Ἴναχον ἄλλοι τε καὶ Αἰσχύλος ποταμὸν καλοῦσιν Ἀργεῖον. Nescio an hoc in Choëphoris dixerit, ubi Inachi mentio. Poterat etiam ad Ἀργείους pertinere. *Butler.*

443.

Pausan. Arcad. c. 37. p. 676. Δήμητρος δὲ Ἄρτεμιν θυγατέρα εἶναι, καὶ οὐ Λητοῦς, ὄντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας. Ad Ἐλευσίνιας vel Ἱερείας fortasse pertinuerit. *Butler.*

444.

Ἀλαιός.

Hesych. Ἀλαιός· ὁ παλαιός· ἄφρων, Αἰσχύλος.

445.

Εἰλαπίναι.

Athenæus deipnos. VIII. p. 362. 7. Τὰς δὲ εἰλαπίνας ἀπὸ τῆς ἐν αὐταῖς παρασκευῆς γινομένης καὶ δαπάνης προσηγόρευον. Λαφύττειν γὰρ καὶ λαπάζειν τὸ ἐκκενοῦν καὶ ἀναλίσκειν. Ὅθεν δὲ ἐπὶ τοῦ πορθεῖν τὸ ἀλαπάζειν οἱ ποιηταὶ τάττουσι, καὶ τὰ διαρπαζόμενα κατὰ τὴν λάφυξιν λάφυρα. Τὰς δὲ τοιαύτας εὐωχίας Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης εἰλαπίνας ἀπὸ τοῦ λελαπάχθαι.

446.

Γρυπαιέτους χαλκηλάτους.

Ad Myrmidonas fortasse pertinebat hoc fragmentum, quod certe ex Æschylo desumptum videtur apud Aristoph. Ran. v. 959.

ΕΥΡΙΠ. Ἀλλ' ἢ Σκαμάνδρους ἢ τάφρους, ἢ 'π' ἀσπίδων ἐπόντας
Γρυπαιέτους χαλκηλάτους, καὶ ῥήμαθ' ἱππόκρημνα
Ἃ ξυμβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον ἦν. ΔΙ. Μὰ τοὺς θεοὺς ἐγωγ' οὖν
Ἤδη ποτ' ἐν μακρῷ χρόνῳ νυκτὸς διηγρύπνησα
Τὸν ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ζητῶν τίς ἐστιν ὄρνις
ΑΙΣΧ. Σημεῖον ἐν ταῖς ναυσὶν, ὤ 'μαθέστατ' ἐνεγέγραπτο.

Τὸ ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ad Myrmidonas pertinere scimus vid. Myrm. fragm. IX. (h. ed. 124.) unde credibile est quum hoc fuerit navis cujusdam insigne, illud fuisse clypei.

447.

Τραγελάφους.

Hoc verbum Æschyleum esse colligitur ex Aristoph. Ran. v. 967.

ΑΙΣΧ. Σὺ δ' ω θεοῖσιν ἐχθρὲ, ποῖ' ἄττ' ἐστιν ἅττ' ἐποίεις;
ΕΥΡ. Οὐχ ἱππαλεκτρυόνας μὰ Δί' οὐδὲ τραγελάφους, ἅπερ σὺ
Ἃ 'ν τοῖσι παραπετάσμασι τοῖς Μηδικοῖς γράφουσιν.

Horum fragmentorum ex incertis Tragœdiis priora a Stanleio, fr. 394—407. a Pauwio, fr. 408—415. ab Heathio, reliqua 416. sqq. a Butlero collecta sunt.

448.

Οὐκ ἔτ' ἀκταίνω.

Ruhnkenius ad Timæi λέξεις Πλατωνικὰς ed. II. p. 20. ubi Timæus: Ἀκταίνειν, inquit, λαυριᾷν καὶ ἀτάκτως πηδᾷν hæc adnotavit: "Verbi ἀκταίνειν vel ἀκταινοῦν in vulgatis Platonis exemplaribus nullum vestigium est. At ubi nunc Legg. II. p. 583. G. legitur: ἐν ᾧ χρόνῳ μήπω κέκτηται τὴν οἰκείαν φρόνησιν πᾶν μαίνεταί τε καὶ βοᾷ ἀτάκτως· καὶ ὅταν ἀκταινώσῃ ἑαυτὸ τάχιστα ἀτάκτως αὖ πηδᾷ: tres codices Parisin. Leidens. et alius, quo H. Stephanus usus est, item Stobæus MS. et Scholiastes Platonis ad h. l. hanc lectionem produnt, καὶ ὅταν ἀκταινώσῃ ἑαυτὸ, τάχιστα ἀτάκτως αὖ πηδᾷ. Jam huic verbo proximum est, ut quæ vis potestasque subjecta sit, quæramus. *Phrynichus* Προπαρασκευῇ Σοφιστικῇ MS. Ἀκταινῶσαι σημαίνει μὲν τὸ ὑψῶσαι καὶ ἐπάραι καὶ μετεωρίσαι. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τοῦ φυτοῦ, ἀφ' οὗ τὰ ἀκόντια τέμνεται καὶ ἐπεὶ τὰ ἀκόντια εἰς ὕψος αἴρεται ἀφιέμενα, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ παντὸς ὑψουμένου καὶ πηδῶντος μεθ' ὁρμῆς ἐτέθη τὸ Ἀκταινῶσαι. Αἰσχύλος, οὐκ ἔτ ἀκταίνω φησὶ βαρυτόνως, οἷον οὐκ ἔτ' ὀρθοῦν δύναμαι ἐμαυ-

τόν. Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι, ὡς ἀπὸ περισπωμένου. In Phædone quum huic glossæ non satis aptum locum reperirem, oborta mihi suspicio est Phrynichum ἐν τῷ Φαίδρῳ scripsisse: propterea quod in illo dialogo plura, quam in ullo alio πεποιημένα καὶ ξένα καὶ ἀρχαιοπρεπῆ quæ in Platone reprehendit Dionys. Hal. Ep. ad Pompei. p. 27. reperiuntur. Sed ne hic quidem verbi sedem ita demonstrare licet, nihil ut dubitationis supersit. Et erunt fortasse, qui Phrynichum memoriæ lapsu Phædonem pro libris de legibus laudasse dicant. Eundem Grammaticum, ut sæpe solet, excerpsit Auctor Lexici Sangerm. MS. Ἀκταινῶσαι, ἀντὶ τοῦ ὑψῶσαι καὶ ἐξᾶραι, καὶ μετεωρίσαι. Πεποίηται δὲ οὕτως· ἐςὶ δένδρον ὃ καλεῖται ἀκτὴ, ἀφ' οὗ τὰ ἀκόντια τέμνεται· οὕτως Ἀνακρέων. Scholiastes Platonis: Ἀκταίνειν, γαυριᾶν, ἀτάκτως πηδᾶν, ἢ μετεωρίζειν, ἢ ὁρμᾶν, ἢ ἐξάπτειν. *Suidas*: Ἀκταίνειν ἀκολασταίνειν, γαυριᾶν καὶ ἀτάκτως πηδᾶν, ἢ πρὸς συνουσίαν ὁρμᾶν, quocum convenit Lex. Sang. MS. Egregie Etymol. M. p. 54. 34. Ἀκταίνω, ἐπὶ ἵππων. Ἀκταίνειν τὸ μετεωρίζεσθαι καὶ ἐπαίρεσθαι, καὶ γαυριᾶν. Παρὰ τὸ ἧκται ἀκτὸς, καὶ ῥῆμα ἀκτῶ. ἀφ' οὗ τὸ κουφίζω παρὰ Αἰσχύλῳ, ἐξ οὗ Ἀκταίνω. [Lege: ἀφ' οὗ Ἀκταίνω τὸ κουφίζω παρὰ Αἰσχύλῳ] καὶ Ἀκταῖνον μένος, τὸ ἀνάγον καὶ δυνάμενον ἀνορθοῦν. Æschyli locus, quem hic Grammaticus et Phrynichus respiciunt est in Eumenid. 36. Ὡς μήτε σωκεῖν, μήτε μ' ἀκταίνειν βάσιν; ubi Scholio subjecto ἀκταίνειν, præponendum est, non σωκεῖν." Hactenus Ruhnkenius. Equidem arbitror locum a Phrynicho citatum οὐκ ἔτ' ἀκταίνω alium esse atque illum Eumenid. 36. deinde apud Etymologum Ἀκταῖνον μένος quoque Æschyli verba esse, et inter ejus fragmenta referenda.

449.

Ἐν μανοστήμοις πέπλοις.

Timæus in lex. vocum Platonicarum; Μανόν· τὸ ἀραιὸν, καὶ ὁ μαινόμενος ὁ μὴ ἰσχυρὸς ταῖς φρεσίν. Ad h. l. Ruhnkenius: "Legendum, inquit, ex Suida: Μανὸν τὸ ἀραιὸν, καὶ Μανὸς ὁ μαινόμενος — — Etymologicum MS. in Bibl. Regia: Μανία - Μανὸν ἔλεγον τὸ ἀραιὸν, ὡς καὶ Αἰσχύλος· ἐμμανῶς στήμοις πέπλοις τουτέστιν ἀραιοῖς. Lege: ἐν μανοστήμοις πέπλοις. Ad eundem Æschyli locum pertinet glossa Hesychii Μανοστήμοις, ἀραιοστήμοις." In Etymol. Gudiano a Cl. Sturzio edito legitur p. 378. Μανία· μανὸν ἔλεγον τὸ ἀραιὸν, ὡς καὶ Αἰσχύλος ἐμμανοῖς στύλοις ἐπίπλοις (vitiosiore etiam scriptura) τουτέστιν ἀραιοῖς.

450.

Δέσποινα νύμφη δυσχιμῶν ὀρῶν ἄναξ.

Orionis Thebani Etymologicon nuper a Cl. Sturzio editum v. Ἄνασσα: Τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ξ εἰς α παράγωγα ἐθνικὰ ὡς Φοῖνιξ Φοίνισσα, Κίλιξ Κίλισσα. Τὰ δὲ εἰς ξ μὴ ὄντα ἐθνικὰ ὁμοίως λέγεται καὶ ἐπὶ θηλυκῶν. Αἰσχύλος·

Δέσποινα νύμφη δυσχιίμων ὀρῶν ἄναξ.

ubi recte editor punctum post νύμφη delendum et pro ὀρῶν ὀρῶν legendum esse monuit. Insuper tamen pro vulg. δυσχείνων legendum δυσχίμων.

451.

Ἀγησίλαος.

Athenæus deipnos. III. 55. Οἶδα δ' ὅτι καὶ Σιμωνίδης που ὁ ποιητὴς Ἀρίσταρχον εἶπε τὸν Δία καὶ Αἰσχύλος τὸν Ἅιδην Ἀγησίλαον, quod Casaubonus vertit *populorum ducem.* Schweighæuserus vero interpretari mavult *eum qui populos cogit* s. populorum coactorem. cf. Jacobs. ad Anthol. Vol. iii. p. 2. p. 339.

INDEX

DRAMATUM AESCHYLI

EQUIBUS

FRAGMENTA SEQUUNTUR.

INDEX.

FINIS.

Excudebat N. Bliss, Londini.

